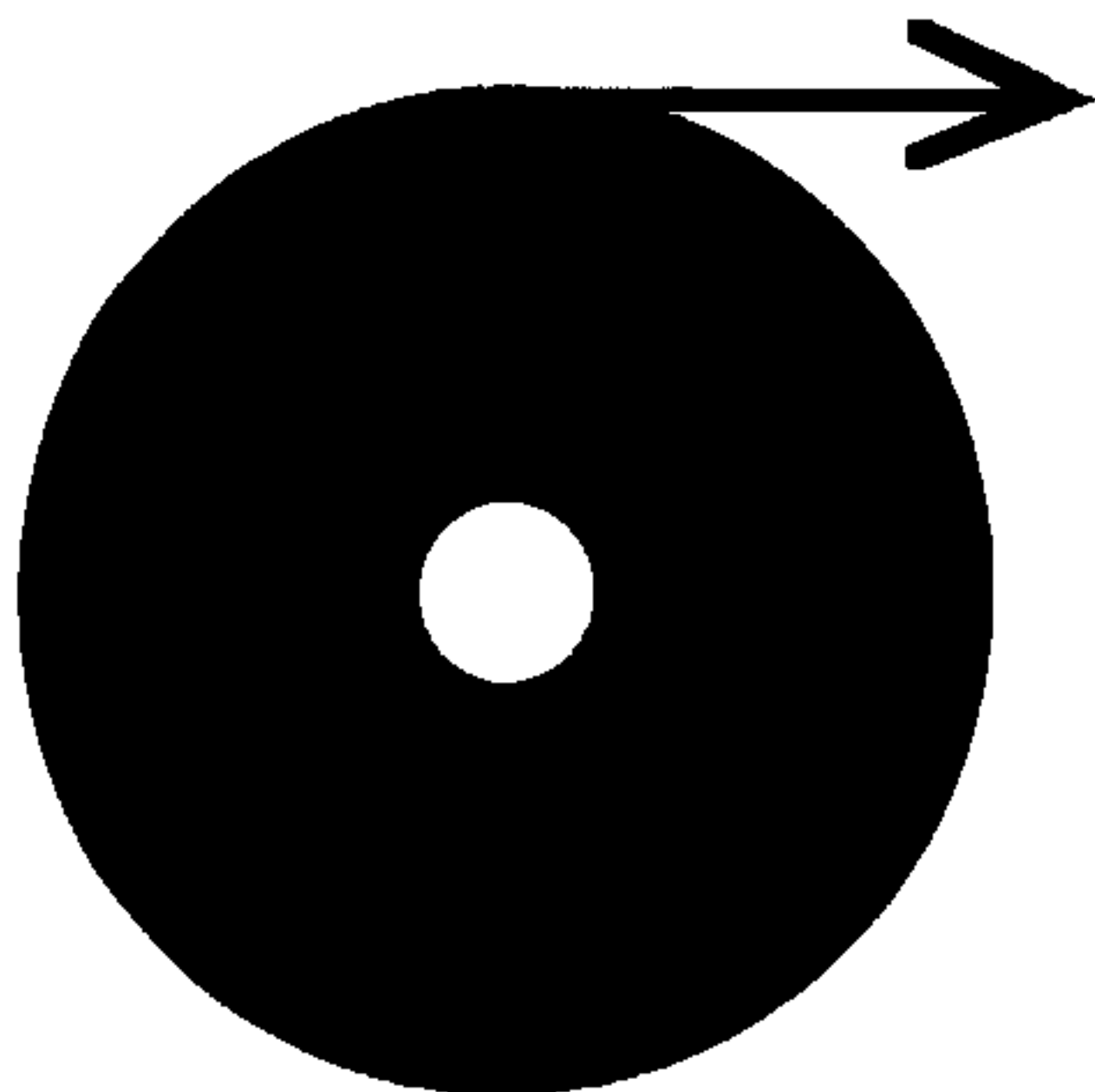
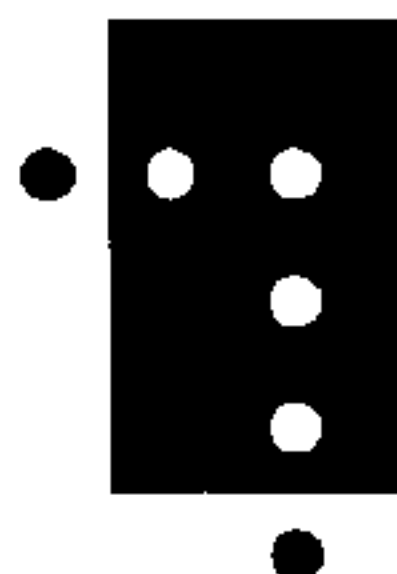

RE

Nas

Na

Na

Telephone: +47 75

LØGTINGS TIDINDI

1972

Løgtingstíðindi

1972

Bind A

TÓRSHAVN 1974

dagprent

Løgtingsstiðindi 1972

© Føroya landsstýri 1974

Lagt til rættis hevur Knútt Wang.

Prentað hevur Dagprent, við undantak av

Skjal 1 landskassaroknskapur og skjal 2 uppskot til fíggjarløgtingslóg,
Einar's Prent.

Bundið inn hevur Helgi Justinussen.

INNHALDSYFIRLIT

	bls.
Tingselanin, lögtingsmenn o.a.	1
Lögmannsræðan	4
Val av landastýrismanni	5
Tingnevndir	6

Almannamál (sosíalmál), sjúkra- og heilsumál.

Broyting í lögnum um fólkapensjón og avlunispensjón	56
Lögtingslóg um heilsusamtýktir	179
Nýggj adoptiónslóg	214

Arbeids- og frítíðarviðurskipti Lønarmál.

Broyting í frítíðarlógini	26
Broyting í tænaðsmannalógini	217
Broyting í manniugarlógini	219

Fíggjarmál

Fíggjarløgtingslóg 1973/74	8
Granskoðan av almennum roknskapum	19
Sluðul til tvær skipasmiðjur	32
Býti av avlopi landskassans	65
Rentufrí lán til sethúsabygging	96
Unskipan av lveimum skipasmiðjun	115
Avrunding av vissum oyraupphæddum	198
Bygging av 25 útróðrarbátum í 100 tons stæddini	200
Avhending av Suðurfisk í Vági	232
Fíggjarætlan fyri kirkjugrunnin	323

Fornminni og annað tilíkt

Landið yvirtækur gomlu bóndahúsin í Depli	204

Ídnaður

Studningslán ídnaðarins	69

Landleið og fiskimark

Landleiðin	32
Verja av garnaskípum og línaskípum útfanfyri fiskimark	101
Undantaksloyvi til trolveiðu á Landleikini	220

Landsstýri og fyrisitingin

Limir av landsstýrinum skulu kunna hittast av fólki vikudag	68
Landsstýrismálini	176

Ríkislógir

Lóg um gerðarrætt	195
Broyting í fólkalingsvallógini (ikki framlagt)	197
Rættargangslógin	206
Broyting í tinglýsingarlógini	212
Broyting í straffulógini	212
Broyting í lóg um at seta straffilógina í gildi v.m.	216
Broyting í straffilógini	243
Ymsar ríkislógir	269
Ymsar ríkislógir	309

Náttúruvernd

Lóg um kajrorkuverk	245
Vernd móti dálking	298

Rúsdrekkaalóggávan

Nýggj rúsdrekkaalóg	131

Samferðslumál. Vega- og havnamál. Flogferðsla.

Útbyggjan av høvuðsvegum v.m. í Tórshavnar kommunu	54
Vegaprojektering og vegagerð	58
Leiga av ferðamaunaskipi til siglingina Føroyar - Danmark	78
Eykastudningur til ávísar havnaætlanir	301
Vegir og lendingar	310

Sjó- og fiskivæðnumál, sjóverja, fiskimark, fiskavirkir

Studningur til manning á flakafrolarum	80
Forboð fyri laksaveiðu undir Grønlandi	105
Sáttmáli um fiskirættindi føroyinga undir Grønlandi	111
Regulering av fiskiskapinum í ICNAF-økinum	166
Fiskirættindi føroyinga undir Islandi	172
Regulering av fiskiveiðuni í Norður-eystara-parti av Atlantshavinum	240
Broyting í fiskarlógini frá 1893	270
Endurnýgging av fiskiskipaflotantum	283
Yvirtøka av skipaeftirlitinum	287
Endurgjald til útróðrarinnem	290

Skatta- og toll-lógir

Broyting í lóg orsakað at Føroyar fara úr EFTA	88
Broyting í skattalógini viðv. leiguútreiðslum hjá forsyrgjarum	103
Broyting í skattalógini (fótkapensjónistar o.fl.)	275
Broyting í lýrurvogustollinum	295

Skúlamál

Broyting í skúlastjórnini	48

Studningur og veðhald

Veðhald fyri lánum til súðuhygdar bátar	30
Veðhald fyri lánum til síldamjøl og síldaolju á goymslu	62
Veðhald fyri lánum til keyp av agni	63
Veðhald fyri láni til Klakksvíkar kommunu	86
Veðhald fyri láni til SEV	93
Veðhald fyri láni til Hvannasunds og Viðareiðis kommunur	170
Veðhald fyri láni til p/T Kyrruvík í Vági	238
Studningur til Eiðis kommunu	246
Studningur til Sumbiar kommunu	248
Avtøka av studningi til opnar bátar	249
Veðhald fyri lánum til fiskiskip og fiskavirki	252
Veðhald fyri lánum til smærri ídnaðarvirki	267
Studningur og veðhald til Miðvágs kommunu	278

Uttanríkismál

Sendinevnd Føroya til Norrøna ráðið	52
Uppskot til samtyktar viðv. EEC	114
Uppskot til samtyktar viðv. EF-málinum	129
Uppskot til samtyktar um at steðga samráðingar við bretar	185
Uppskot til samtyktar viðv. náttúruvanlukkuna í Vestmannaoyum ..	192
Felagsmarknaðarmálið	255
Vernd móti dálking	298

Útvarp og sjónvarp

Happadráttarloyvi til Útvarp Føroya	194
Sjónvarpið	208

Val av álitismonnum og nevndum

Val av álitismonnum og nevndum	292
(sí annars val av tingnevndum síðu 6)	

Fyrirspurningar

Fyrirspurningur frá E. Patursson til lögmann	325
Fyrirspurningur frá Hilmar Kass til lögmann	327

S k j o l

sum koma í Bind B

Skjal	1: Roknskapur (Einars prent)	
Skjal	2: Uppskot til figgjarlóg (Einars prent)	
Skjal	2B: Viðmerkingar til lögtingslóg 1972/74	
Skjal	3: Frágreiðing frá lögmanni á ólavsoku 1972	
Skjal	4: Stuðul til tvær skipasmíðjur (sbr. l.m. 5 og 29/1972)	
Skjal	5: Landleiðin, viðv. lögtingsm. 6/1972	
Skjal	6: Ferðamannaskip til siglingina Føroyar-Danmark (Lm. 18/1972)	
Skjal	7: Føroyar fara úr EFTA sang. (sbr. Lm. 21/1972)	
Skjal	8: Fiskirettindi í Grønlandi (sbr. 27/1972)	
Skjal	9: Rættargangslógin (sbr. Lm. 48/1972)	
Skjal	10: Sjóntvarpið (sbr. Lm. 47/1972)	
Skjal	11: Kunu lógaruppskot felt við 2. viðg. verða sett fram við 3. viðgerð (sbr. Lm. 31/1972)	
Skjal	12: Frágreiðing um tryggingarpremiur hjá Tryggingarsamb.	
Skjal	13: Frágreiðing um búnaðarskeiði	

LØGTINGSMÁL Í NUMMARØÐ

	bls.
1. Figgjarløgtingslóg 1973/74	8
2. Grannskoðan av almennum røknskapum	19
3. Broyting í fríððarlógini	26
4. Veðhald fyri lánum til súðabygðar bátar	30
5. Stuðul til tvær skipasmiðjur	32
6. Landleiðin	39
7. Broyting í skúlastjórnini	48
8. Sendinevnd Føroya til Norrøna ráðið	52
9. Útbyggjan av høvudsvegum v.m. í Tórshavnar kommunu	54
10. Broyting í lógnum um fólkapensión og avlámispensión	56
11. Vegprojektering og vegagerð	58
12. Lóg um hundar (málið ikki framlagt)	61
13. Veðhald fyri lánum til sildamjøl og sildasolju á goymsku	62
14. Veðhald fyri lánum til keyp av agni	63
15. Býti av avlopi landskassans	65
16. Línir av landsstýrinum skulu kunna hlífast av fólki fastar vikudagar	68
17. Studningslán íbúaðarins	69
18. Leiga av ferðamannaskipi til siglingina Føroyar-Danmark	78
19. Studningur til naeming á flakatrolarum	80
20. Veðhald fyri láni til Klakksvíkar kommunu	86
21. Broyting í lóg orsakað av at Føroyar fara úr EFTA-samgonguni	88
22. Veðhald fyri láni til SLV	93
23. Rentufri lán til sethúsabygging	96
24. Verja av garn- og línuskipum uttan fyri fiskimarkið	101
25. Broyting í skattalógini viðv. leiguútreiðslum hjá forsyrgjarum	103
26. Forboð fyri laksaveiðu undir Grønlandi	105
27. Sáttmáli um fiskirættindi føroyinga undir Grønlandi	111
28. Uppskot til samt. v. EEC	114
29. Umskipan av tveimum skipasmiðjum	115
30. Uppskot til samtyktar viðv. EF-málum	129
31. Nýggi rúsdrekkaalóg	131
32. Regluring av fiskiskapinum í ICNAF-økinum	166
33. Veðhald fyri láni til Hvannasunds og Viðareiðis kommunur	170
34. Fiskirættindi Føroyinga undir Íslandi	172
35. Landsstýrismáluni	176
36. Løgtingslóg um heilsusamtyktir	179
37. Uppskot til samt. um at støðga samráðingunum við bretar	185
38. Uppskot til samt. viðv. náttúruvanlukku í Vestmannaoyum ..	192
39. Broyting í limglýsingarlógini	193

40. Hapadráttarloyvi til Útvarp Føroya	194
41. Lóg um gerðarrætt	195
42. Broyting í fólkatingsvallógini (íkkí framlagt)	197
43. Avrunding av vissum oyranpphæddum	198
44. Bygging av 25 útróðrarbátum í 100 tons støddini	200
45. Landið yvirtekur gomlu bóndahúsin í Depli	204
46. Rættargangslógin	206
47. Sjónvarpið	208
48. Broyting í straffulógini	212
49. Nýggj adoptiónslóg	214
50. Broyting í lóg um at seta straffilógina v.m. í gildi	216
51. Broyting í tænastumannalógini	217
52. Broyting í manningalógini	219
53. Undantaksloyvi til trolveiðu á landleiðini	220
54. Avhending av Suðurfisk í Vági	232
55. Veðhald fyri láni til p/f Kyrruvík í Vági	238
56. Regulering av fiskiveiðuni í norður-lýslara parti av Atlantshav- inum	240
57. Broyting í straffilógini	243
58. Lóg um kjarnorkuverk	245
59. Studningur til Eiðis kommunu	246
60. Studningur til Sambiar kommunu	248
61. Avtøka av studningi til opnar bátar	249
62. Veðhald fyri lánum til fiskiskip og flakavirki	252
63. Félagsmarknaðarmálið	255
64. Veðhald fyri lánum til smærri ídnaðarvirki	267
65. Ymsar ríkislógir v.m.	269
66. Broyting í fiskarilógini frá 1893	270
67. Broyting í skattalógini (fólkapensionistar o.fl.)	275
68. Studningur og veðhald til Miðvágs kommunu	278
69. Endurnýgging av fiskiskipaflotanum	283
70. Yvirtøka av skipaefirlitinum	287
71. Endurgjald til útróðrarmenn	290
72. Val av útlismonnum og nevndum	292
73. Broyting í hýrurvogustollinum v.m.	295
74. Ymsar ríkislógir	297
75. Vernd móti dálking	298
76. Fýkastudningur til ávísar havnaætlanir	301
77. Ymsar ríkislógir	309
78. Vegir og lendingar	310
79. Fíggjarætlan fyri kirkjugrunnin	323

Ólavsekutingið 1972

Ár 1972, ólavsekudag kl. 13, var lögtingið sett. Tingformaðurin frá seinasta tinginum, J. Fr. Øregaard, lýsti ólavsekutingið at vera sett, sambært skriv frá lögmanni dagfest 17. juli 1972, har lögmaður stevnir lögtingsmonnum á ting.

Tingmenninir vóru hesir:

Norðoya valdømi:

Hákon Djurhuus, Klakksvík, ff.
Finbogi Isaksen, Tórshavn, ff.
Poul J. Olsen, Klakksvík, jv.

Eysturoyar valdømi:

Signar Hansen, Fuglafirði, tj.
J. Fr. Øregaard, Gøtu, jv.
Johs. M. Olsen, Runavík, sb.
Jógvan I. Olsen, Tøflir, sb.
Jógvan Sundstein, Tórshavn, ff.

Norðstreymoyar valdømi:

Agnar Nielsen, Vestmanna, sb.
Jógvan Djurhuus, Vestmanna, ff.

Vága valdømi:

Leon Joensen, Sørvági, sb.
Haldor Hansen, Tórshavn, jv.

Suðurstreymoyar valdømi:

Trygve Samuelson, Tórshavn, sb.
Sigfried Skaale, Tórshavn, ff.
Knút Wang, Tórshavn, ff.

Erlendur Patursson, Kirkjubøur, ff.
 Hannus við Høgadalsá, Tórshavn, ff.
 Martin Joensen, Tórshavn, jv.
 Hilmar Kass, Tórshavn, sj.
 Kjartan Mohr, Tórshavn, fb.

Sandoyar valdømi:

Demmus Hentze, Tórshavn, ff.
 Tórálvar Mohr Olsen, Sandi, jv.

Suðuroyar valdømi:

Andreas Djurhuus, Vági, sb.
 Ove Mikkelsen, Vági, ff.
 Hilmar Bech, Porkeri, jv.
 Joen P. Thomassen, Vági, jv.

Formaðurin bað Signar Hansen og Agnar Nielsen um at vera fyriliks skrivarar.

Formaðurin legði fram skriv frá fólkaflakkinum og Framburðsflakkinum, sum siga frá, at teir eru gingnir saman um val av formannsskapi.

So fór fram val av formannsskapi:

Til lögtingsformann varð valdur J. Fr. Øregaard.

Til næstformann Knút Wang (í lutakasti við Finnboğa Isaksen).

Til 1. skrivara var valdur Agnar Nielsen og til 2. skrivara Signar Hansen (í lutakasti við Jógván Sundstein).

So fekk lögmaður orðið.

Formaðurin bað tingmenn um at rópa eitt 9-falt livi fyri hennara háttign Margrethu dróttning og eitt trífaldað hurrá fyri Føroyum.

31/8 legði tingformaðurin fram skriv frá fólkaflakkinum og Framburðsflakkinum, har sagt verður frá, at hesir flokkar eru gingnir saman um val av nevndum.

10/8 bað Hilmar Bech um farløyvi vegna sjúku og at næsti maður tók við fyri hann. Næsti maður Reinhold Síla boðaði frá, at hann kundi ikki møta vegna sjúku, og varð samtykt við 23-0 at Manne Næss (sum áður hevur verið tiltaksmaður hetta valskeið) fyrihils tók sæti fyri Hilmar Bech. (Hilmar Bech møtti aftur tá tingið kom saman eftir ólavsøkingsetuna.)

12. august las formaðurin upp skriv, har mælt verður til, at tingið endar ólavsøkingsetuna leygardagin 12. august og kemur saman aftur 2. nov. 1972 kl. 10. Undirskrivað av J. Fr. Øregaard, Hákon Djurhuus, Hilmar Kass og Kjartan Mohr.

Hetta var samtykt við 19 atkvøðum fyri og 6 imóti.

Samstundis var framlagt skriv frá tjóðveldisflokkinum sum mótmælti, at tingið fer heim 12. august og krevur at tingmál nr. 6-1972: Landleiðin verður avgreitt beinanvegin 1. september.

Løgtingið kom saman aftur 2. november (10. fundur).

Løgtingsfundirnir vóru niðurlagdir 20. des. (33. fundur) og uppافتur-tíknir 23. januar 1973.

9. mars bað Ove Mikkelsen skrivliga um farloyvi, og at næsti maður hansara Hemming Jespersen møtti soleingi. Hetta samtykti 14--0. -- 13. mars boðaði formaðurin frá, at Ove Mikkelsen var møttur aftur á tingi.

11. apríl 1973 bað formaðurin um frávik frá tíðarfrestini fyri øll tey mál, sum eftir vóru at viðgera. Hetta var samtykt 21--0.

14. apríl, á fundinum, sum settur var kl. 15, endaði Atli Dam, lögmaður, tingsetuna 1972--73.

Tingformaðurin bað menn reisa seg og rópa eitt nýggjufalt hurrá fyri Margretu dróttning og eitt trýfalt hurrá fyri Føroyum.

Gerðarbókin lísir og undirskrivað, og tingsetan at enda komin.

Fundirnir vóru 73. Skrásett vóru 79 tingmál.

Viðvíkjandi skrivum og umsóknun til tingi, sum ikki eru tikin við í Løgtingstíðindi, og í hvørja nevnd ella hvar annars hesi skriv eru beind, verður víst til gerðarbók lögtingsins.

Í tann mun, tað hevur verið møguligt, eru skriv og ummæli, sum viðvíkja einstøkum lögtingsmálum prentað saman við avvarandi lögtingsmáli ella tikin við sum skjal. Har hetta ikki er gjørt, og hevur verið møguligt, er víst til avvarandi journalur. í skjalasavni Landsstýrisins.

Frágreiðing lögmannsins á ólavsøku

Eftir at ólavsökutingið var sett, helt lögmaður ræðu. Ræðan við fylgiskjølum er prentað sum Skjal 3.

Eín viðgerð av lögmannsræðuni var 15. og 16. november 1972.

Val av landsstýrismanni

Ár 1972, leygardagin 12. august fekk løgmaður orðið og las skriv frá Sámal Petersen, landsstýrismanni, sum vegna sjúku biðjur um at verða løystur úr starvinum sum landsstýrismaður.

Samtykt við 23- -0 atkvøðum.

Løgmaður legði fram uppskot um, at Ashjørn Joensen, verkfrøðingur, Klakksvík, verður valdur sum nýggjur landsstýrismaður.

Hetta var samtykt við 14 atkvøðum.

Tingnevndir

FASTAR NEVNDIR (valdar 31. júlí):

- 1) **Fígghjarnevnd:** Fastir limir: **J. Fr. Øregaard**, Hilmar Kass, Andreas Djurhuus, Trygve Samuelson, Knút Wang, Erlendur Patursson og Finnabogi Isaksen (í lutakasti við Kjartan Mohr).
Tiltakslimir: Poul J. Olsen, Haldor Hansen, Leon Joensen, Johs. Olsen, Demmus Hentze, Hannus við Høgadalsá og Jógvan Durhuus.
- 2) **Umsóknarnevnd:** Hilmar Bech, Leon Joensen og Jógvan Durhuus (í lutakasti við S. Skaale).
- 3) **Landsstýrismálanevnd:** J. Fr. Øregaard, Jógvan Olsen og Demmus Hentze (í lutakasti við O. Mikkelsen).

AÐRAR NEVNDIR

- 4) **Marknaðarnevnd** (vald 8/8):
Fastir limir: Tr. Samuelson, Hilmar Kass, Poul J. Olsen, J. Fr. Øregaard, E. Patursson, H. Djurhuus og Kjartan Mohr (í lutakasti við Jógvan Durhuus).
Tiltakslimir: Andr. Djurhuus, Agnar Nielsen, Haldor Hansen, Hilmar Bech, Ove Mikkelsen, Demmus Hentze og Jógvan Sundstein.
- 5) **Lógarnevnd** (vald 8/8):
Poul J. Olsen, Martin Joensen, Tr. Samuelson, Signar Hansen og Demmus Hentze.
- 6) **Fiskivinnunevnd** (vald 7/11-72): Poul J. Olsen, Tórálvur Olsen, Leon Joensen, Hákur Djurhuus og Ove Mikkelsen.
- 7) **Skúlanevnd** (vald 8. nov. 1972): Hilmar Bech, Haldor Hansen, Leon Joensen, Signar Hansen og Sigfried Skaale.

- 8) **Sosíalnevnd** (vald 9. nov. 1972): Hilmar Bech, Poul J. Olsen, Jógvan Sundstein, Johs. Olsen og Jógvan Durhuus.
 - 9) **Havna- og veganevnd** (vald 10. nov. 1972): Haldor Hansen, Hilmar Bech, Jógvan Olsen, Hilmar Kass, Signar Hansen Kj. Mohr og Ilákun Djurhuus (í lutakasti við Jógvan Durhuus).
 - 10) **Kirkjunevnd** (vald 13. apríl): Kjartan Mohr, Signar Hansen, Johs. Olsen, Hilmar Bech og Poul J. Olsen.
 - 11) **Ídnaðarnevnd** (vald 24. nov. 1972): J. Fr. Øreguard, Hilmar Kass, Agnar Nielsen, Jógvan Olsen, Jógvan Sundstein, Kjartan Mohr og Hannus við Høgadalsá.
 - 12) **Skattanevnd** (vald 12. des. 1972): Poul J. Olsen, Hilmar Bech, Jógvan Sundstein, Finnbogi Isaksen og Agnar Nielsen.
 - 13) **Rúsdrekkanevnd** (vald 24. janúar 1973): Jógvan Sundstein, Kjartan Mohr, Trygve Samuelson, Erlendur Patursson, Hilmar Kass, Poul J. Olsen og Hilmar Bech.
-

1. Fíggjarløgtingslóg 1973/74

Ár 1972, 1. august legði Petur F. Christiansen, landsstýrismaður, fram

Uppskot til fíggjarløgtingslóg 1973/74. (SBR. SKJAL 2)

1. viðgerð 20. desember 1972 og málið heint í fíggjarnevndina, sum 26. mars 1973 legði fram hetta Álit (sbr. skjal 2).

Fíggjarnevndin hevur viðgjørt landsstýrisuppskotið og saman við tí ymisk tilnæli um broytingar frá landsstýrinum, ymsum stovnum o.ø.

Nevndin hevur býtt seg í ein meiriluta og tveir minnilutar.

Meirilutin (Andreas Djurhuus, Hilmar Kass, Trygve Samuelsen og J. Fr. Øregaard) førir fram:

Eftir fyriliggjandi uppskoti er javnvágin í mun til landsstýrisuppskotið hækkað við 22.520.000 kr. Tær størstu hækkingarnar eru á § 13: Samferðslumál: kr. 6.561.000,00, § 14: Skúlamál: kr. 2.730.024,00, § 16: Fiskivinna, sigling o.t.: kr. 3.046.000, § 18: Hæddil, ídnaður o.t.: kr. 4.000.000,00 og § 19: Almenn forsorg v.m. kr. 2.335.000,00.

Í álitinum verða bert tær broytingar innrøddar, sum gjørdar eru undir nevndarviðgerðini, meðan annars verður víst til uppskotið hjá landsstýrinum saman við fylgiskjølum og viðmerkingum.

Inntøkurnar:

Í samráð við gjaldstovuna og líkningarráðið er meti um inntøkurnar.

Líkningin skattaárið 1972/73 gevur um 60 milj. kr. til landskassan, tá er fólkapensjónsskatturin ikki taldur við.

Enn eru fáar kommunur lidnar við álíkningina. Tórshavnar kommuna er komin rættiliga stutt við álíkningini, men við teimum upplýsingum og metingum, ið liggja fyri, er útlit til, at landsskatturin verður 20 % hægri enn árið fyri ella við óbroyttum skattastiga um 73 milj. kr.

Sjómasskatturin verður í 1972/73 um 2,5 milj. kr. og verður mettur til tað sama.

Innflutningsgjöldini í 1972/73 verða nú mettt til 88 milj. kr. og eru sett til 90 milj. kr.

Nettaintøkan øll hækkar við 22,5 milj. kr.

Útreiðslurnar:

Generelt kann sigast um lönarkonti, at tey eru hækkað samsvarandi prístalið pr. 1. januar 1973.

§ 10: Løgtingið.

2.5. Løgtingshús, í grum.

Málið um bygging av nýggjum lögtingshúsi hevur nú verið til viðgerðar í serligari millumtinga og lögtingsnevnd, har formennirnir fyri flokkarnar á tingi eru fínir. Útít er nú til, at semja verður um, hvussu hetta mál skal loysast. Í byggigrunninum eru um 2,5 milj. kr.

Mælt verður til at leggja 1.000.000 kr. afturat í grunnin.

Ølt konto 10 er hækkað við 1.058.500 kr.

§ 11: Landsfyrisitingin.

1.3. Løgmaður og landsstýri, innbúgv v.m.

Leigað er íbúð til ein landsstýrismann afturat.

Kontoin er hækkað við 10.000 kr.

Øll konto 11 er hækkað við 434.600 kr.

§ 12: Heilsumál.

1, 2, 3 og 4: Sjúkrahúsini.

Nevndin er gjørd kuning við uppskotini til fíggarætlan fyri landssjúkrahúsini, Suðuroya sjúkrahús og Tuberklastøðina, meðan uppskotið fyri Klaksvíkar sjúkrahús enn ikki er sett fram. Orsøkin til, at seinra sjúkrahúsið ikki enn hevur lagt fram fíggarætlan er, at yvirlæktur við serkunnleika í ortopedi verður á sjúkrahúsnum komandi summer og síðani. Krøvini í hesum sambandi til tól og starvsfólk eru ikki enn greidd, og sjúkrahússtýrið vil tí seinri heita

á landsstýrið um neyðingar játtanir. Vanlig játtan er tó hækkað við 699.700 kr.

Meirútreiðslan til sjúkrahúsini er henda:

Landssjúkrahúsið	929.371,—
Klaksvíkar sjúkrahús	200.000,—
Suðuroyar sjúkrahús	562.300,—
Tuberklastøðin	13.200,—
Tilsamans	1.704.871,—

Øll konto 12 er hækkað við 1.730.621 kr.

§ 13: Samferðsumál.

1. Nýggir vegir og brýr v.m.

Seinastu árinu hevur fleggingargrunnurin ikki játtað pening til asfaltering av ikki umbygdu vegum.

Vegna samferðslutryggleikan eiga eisini hesir vegir at verða bøttir, mælt verður tí til at hækka játtanina við 1 milj. kr.

2. Havnagerð, í grunn.

Landsstýrið hevur sagt frá, at talan er um eina uppískoytisætlan til 10 ára havnaætlanina at játta yvir 6 ár.

Mælt verður tí til at hækka játtanina við 2 milj. kr.

3. Lendingar, í grunn.

Havna- og veganevndin sigur frá, at um øll arbeiði, sum studningur er játtaður til verða gjørd, so verða 4.699.988 kr. at gjalda komandi fíggjarár.

Mælt verður tí til at hækka játtanina við 1,5 milj. kr.

4. Flogferðsla, í grunn.

Tá ið partapeningurin í p/f Flogsamband varð hækkaður seinast, teknaði landsstýrið seg fyri helvtini av hækkingini. Av helvtini restar í at gjalda 311.000 kr.

Mælt verður tí til at hækka játtanina við 61.000 kr.

5. Berghols- og brúgvagerð, í grunn.

Landsstýrið hevur søkt um lán frá fleggingargrunninum til brúna um Streymin, játtaðar vóru tó bert 4½ milj. kr., játtanin var ov lítil eftir kostnaðinum.

Mælt verður tí til og eisini til tunnelgerð at hækka játtanina við 2 milj. kr.

Øll konto 13 er hækkað við 6.561.000 kr.

§ 14: Skúlamál.

2.8. Studentaskúlin, bókasavn.

Skúlin skjýtur upp at játta 20.000 kr. til keyp av hondbókum og smærri serfrøðisligum ritum í samband við undirvísingina, bókurnar og ritini eru ikki vanligar lesibøkur.

Mælt verður til at játta 20.000 kr.

3.2. Føroya Sjómannsskúli, amboð.

Skúlin søkin um hesa játtan:

Til viðlíkahald, smávegis endurnýgging og umvæling av instrumentum og naufiskum tólum	50.000,—
Radarsimulator	800.000,—
Lut í eldslökkkingarstøð	100.000,—
	950.000,—

Mælt verður til at játta henda pening.

7.2. Studningur til f.S.F.

At javna út gamla skuld søkir ítróttarsambandið um meira í studningi.

Mælt verður til at játta 60.000 kr. eyka.

8.5. Lærlingar.

Játtanin 200.000 kr. hevur staðið óbroytt í nøkur ár.

Av tí at játtanin óivað er heldur lág í mun til lærlingatalið verður mælt til at hækka játtanina við 300.000 kr.

8.9. Skúlabýggigrunnurin.

Sum nú er, er studningur landskassans 25 % til skúlabýgging og frá statinum 20 %.

Av tí at kommunurnar illa kunna lyfta restina verður mælt til, at landskassastudningurin verður 30 %, og játtanin tí hækkað við 500.000 kr.

Øll konto 14 er hækkað við 2.730.024 kr.

§ 15: Visind, bókmentir og list.

7.4. Náttúrugripasavnið, húsaútreiðslur.

Savnið søkir um 30.000 kr. til ymsar umvælingar í samband við, at umsitingin av fornminissavnum flytir í gomlu postmeistara-lúsin, rúmin hava ongar umvælingar fingið í 20 ár.

Mælt verður til 30.000 kr. í eykajáttan.

8. Fróðskaparsetur Føroya.

Søkt verður um ymsar eykaútreiðslur m.a. til norðurlandskt summarskeið í føroyskum í Føroyum summarið 1973.

Tikið verður undir í umsóknini.

9. Evnafrøðilig starvsstova.

Fróðskaparsetrið hevur gjølt vart við, at peningur ikki er seltur av til rakstur av starvsstovuni í 1973/74, hóast tað, at starvsstovan er í virki aftaná 1. januar 1974. Rakstrarútreiðslurnar fyrsta ársfjórðing 1974 eru mæltar til 150.000 kr.

Mælt verður til at játta 150.000 kr.

11. Náttúrufriðingarnevndir.

Hesar nevndir eru settar eftir lógini.

Mælt verður til at játta 20.000 kr.

12.2. Tónleikur, sangur og sjónleikur.

Sjónleikarfelag hevur søkt um stundning til sjónleik.

Mælt verður til at lækka játtanina við 40.000 kr.

12.4. Føroya Listasavn v.m.

Játtanin til listasavnið og til Listafelagið (til rakstur av Listaskálanum) 55.000 kr. er eftir uppskotinum frá landsstýrinum bytt við ávikavist 30.000 kr. og 25.000 kr.

Mælt verður til, at játtanin verður bytt við ávikavist 25.000 kr. og 30.000 kr.

12.7. Landsstýrinum at ráða yvir.

Av tí at landsstýrið av hesi konto hevur veitt pening til sjónleik, og skotið er upp at játta sjónleiki 40.000 kr. undir konto 12-7 verður tiltakskontoin lækkað við sama tali.

Øll konto 15 er lækkað við 329.200 kr.

§ 16: Fiskivinna, sigling o.t.

5. Landsstýrinum at ráða yvir.

Bjargingarfelag hevur søkt um stuðning.

Mælt verður til, at játtanin verður hækkað við 30.000 kr. til bjargingarfeløg at keypa útgerð fyri.

6. Minstatøn og annar stuðul til fiskivinnuna.

Eftir meeting frá lönjavningargrunninum, eisini tá ið hugsað verður um, at stuðningurin til ídnaðarfisk er tikin av, verður stuðulin ætlaður til um 15 milj. kr.

Mælt verður til, at játtanin verður hækkað við 2 milj. kr.

12. Fiskiroyndir.

M/tr. Leivur Øssursson hevur í mong ár verið bókaður undir inntøkum, seinastu árin hevur hann eisini verið nýttur í royndum í fiskivinnuni.

Mælt verður til at játta til royndir -- eisini við trolarum -- kr. 1.000.000.-.

Øll konto 16 er hækkað við 3.046.000 kr.

§ 17: Landbúnaður og matrikulering.

5.7. Keyp av uttanbíggjajørð.

Tikið verður ikki undir í uppskotinum um, at jarðarráðið keypir uttanbíggjajørð. Tær 200.000 kr. í uppskoti landsstýrisins fella tí burtur.

5.8. Træplanting.

Eftir umsókn frá nevndini er játtanin hækkað við 20.000 kr.

Øll konto 17 er lækkað við 124.600 kr.

§ 18: Handil, ídnaður o.t.

10. Stuðul til ídnaðarfremjandi endamál.

Til stovnsetingina av ráðgevandi ídnaðarstovu er játtað í 1972/73 kr. 150.000,00. Føroya Ídnaðarfelag søkir til rakstur in í 1973/74 um kr. 250.000,00 kr.

Mælt verður til at játta 250.000 kr.

13. Til ætlaðan Menningargrunn.

Lögtingið hefur fengið uppskot um stuðul til ídnaðin, jbr. lögtingsmál nr. 17/1972. Lögtingið er ekki liðugt at viðgera málið, men verður tó mælt til at seta 4 milj. kr. av til ein menningargrunn. Lögtingið kemur seinri í tingsetuni at taka stöðu til, hvussu hesin peningur verður at nýta.

Øll konto 18 er hækkað við 4.000.000 kr.

§ 19: Almenn forsorg v.m.

ad. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 og 8, hesar hækkingar og lækkingar eru:

1. Fólkapensión	525.000,00
2. Avlanspensiún	+ 350.000,00
3. Barnastyrkur til stakar uppibúddarar	+ 99.000,00
4. Einkjupensiún	15.000,00
5. Vanlig forsorg	+ 97.000,00
6. Veðhaldshjálp	+ 12.000,00
7. Einkjuhjálp	243.000,00
8. Barnaforsorg	110.000,00
	335.000,00

13.9. Specialskúli.

Í grunninum eru um 250.000 kr.

Eftir tí sum nú er upplýst, verður byggikostnaðurin at verða um 11--12 milj. kr., av hesum kemur landið at gjalda um ¼.

Mælt verður til at seta 1 milj. kr. afturat í grunnin.

13.10. Ansingar- og røktarheim.

Í grunninum eru um 250.000 kr.

Av tí at tey 4% sum avløgð verða eftir § 14 í fólkapensiónlógini helst ikki rækka lórvin til slík heim verður mælt til at jálta 1 milj. kr. afturat solciðis, at hesin grunnur kann stuðla undir byggingina við at leggja pening út fyri § 14-grunnin til hann er færur at gjalda.

Øll § 19 er hækkað við 2.335.000 kr.

§ 21: Effektivar veðhaldsbindingar, í grunu.

Vegna tær stóru veðhaldsbindingarnar, serliga orsakaðar av skipasmiðjurnálinum, verður mælt til at hækka játtanina við 500.000 kr. til 4.000.000 kr.

Visandi til tað sum her er flutt fram mælir meirlutin til:

Løgtingið samtykkir viðlagda uppskot til figgjarløgtingslóg fyri 1973/74.

Minnilutin (Knút Wang — umboðandi fólkalokkin og framburðs-flokkin) ynskir at gera hesar viðmerkingar:

Tað sigur seg sjálvt, at minnilutin í mongum lorum er samdur í teim játtanum, sum eru í figgjarlógaruppskotinum og styðjar hesar játtanir, men minnilutin er ikki samdur við meirilutanum í grundleggjandi prinsippunum undir tí figgjarpolitikki, sum landsstýrismeirlutin førir. Høvuðsáttíningarnar eru, at figgjarpolitikkur landsstýrisins er ov tilvildarligur og ov lítið fremur føroyskan sjálvstýrispolitikk.

Minnilutin hevur verið við til at viðgera einstøk mál, men heldur, at fleiri áttu at verið hetur upplýst ella at summi eru so stór og av teirri náttúru, at tey áttu at verið viðgjørd sum serstøk tingmál og havt fingið realitetsviðgerð á tingi.

Metingin um inntøkur landskassans í komandi figgjarári er gjørd av gjaldstovuni, men minnilutin hevur ikki havt høvi til at luttikið í gjølligari samráðingum um hesar metingar.

Í seinastu løtu eru ymsir postar munandi hækkaðir, sum tað sær út til, at mótsvara tí inntøkuhækking, sum uppsett er. Minnilutin er av teirri áskoðan, at inntøkur landskassans við galdandi skatta- og tollógum koma at verða væl størri enn mettt er.

Vit eru samdir í, at undir galdandi figgjarviðurskiftum er neyðugt á figgjarlógini at hava avlop og beinleiðis ella óbeinleiðis at leggja uppfylli, so at likviditetsstøðu landskassans er rúmlig, men vit eru ímóti, at landsstýrismeirlutin uppá forhend hevur avgjørt, hvussu eitt avlop skal býttast. Allar tilíkar forholdssamtyktir áttu at verið fyriheindar, tí tær fara lættliga við sær, eina «loynda figgjarætlan», sum ikki er í samsvor við fólkaræðislig og parlamentarisk prinsipp, at almennagurin eisini skal hava høvi til at luttaka í orðaskifti um figgjarlógina.

Vit halda, at størsti dentur eigur at verða lagdur á, at fáa avvarandi stovnar at halda lögdu figgjarætlanina, men at tær feilmetingar, sum altíð vilja koma fyri í eini figgjarlóg, eiga at verða rættaðar við eini eykafiggjarlóg, harundir eisini støða kann verða tikin til, hvat gerast skal við ta inntøku, sum kemur meira inn enn ætlað.

I mongum lorum kunn vit vísa til viðmerkingar okkara til galdandi fíggjarlóg, m.a. at øktar inntøkur við lænandi krónuvirði við galdandi landsskattalóg av sær sjálvum prosentvís lækka skattin, samstundis sum ymsar úfbýggingar gera tað neyðugt hjá mongum kommunum at økja um skattabýrðuna.

Tá lagt verður uppfyri í fíggjarlógini, eigur ein partur av hesum at koma í parti av fólkinum til góðar, sum ber størsta skatta- og tollbýrðuna.

Vit kunnu her nevna uppskotið um stuðning til rentufri húsalán og seta vit uppskot um í hesum fíggjarári at seta av 1,5 milj. kr. av teim í uppskoti okkara nevnda 3 milj. kr. Hetta tí, at um lógin verður samtykt, kemur hon helst ikki at virka meira enn í seinnu helvt av komandi fíggjarári.

Mettu inntøkurnar av skatti og tolli kunnu lækkast tilsvareandi uttan at neyðugt verður við nýggjum skatta- ella tolllógum.

Vit halda, at tað hevði verið klókur politikkur í góðum peningatíðum at sett meira av t.d. til Húsalánsgrunnin, so at hetta svaraði til tað, sum í verri peningatíðum kundi verið neyðug minni at sett av til tílk endamál.

Minnilutin heldur tað ikki verða beint, at einastu sparitiltøk sum eru framd, eru at minka um veitingarnar til landbúnaðin. Tí verður sett uppskot um stuðul til búnaðarundirvísing og upplýsing, sum umsókn er um.

Vit taka upp aftur okkara atfinningar, at ikki hevur verið møguligt at fáa eina gjølliga viðgerð av samferðslumálum sum heild. Tað er neyðugt at seta stórar peningalæddir av til vega-, brúgva- og tunellgerð, men rimuligt hevði verið, at eisini undstøðan fekk gjølligar upplýsingar um tað, sum er ætlanin at fremja. Vit hava nogar upplýsingar fingið um, hvørji arbeiði ið beinleiðis verða gjørd av landinum, hvørji, ið eru útboðin og hvørji ikki.

Hóast nakað meira er avsett til havnagerð, fyriliggja eingir upplýsingar um eina nýggja havnaætlan ella hvat ætlanin er at gera við tær mongu umsóknir um nýj áttanir til havnabyggging, eins og vit finna at, at framvegis einki verður gjørt fyri eini heildarskipan viðvíkjandi byggda- og bátahavnunum, sum ikki koma undir vanlugu havnaætlanina.

I viðmerkingunum skal ikki her verða komið inn á fleiri mál, men verða tey umrædd undir 2. viðgerð.

Sambært frammanfyrirstandandi setur minnilutin (Knút Wang) fram fylgjandi

Broytingaruppskot

til

minnilutans uppskot:

1. ad § 19.13.6: Húsalánsgrunnur: kr. 2.500.000 broytt til kr. 3.000.000

2. ad § 19.13.11: Nýggj konto

Til rentufri húsalán: kr. 1.500.000 kr.

Til rentefri húslán

3. ad § 11: Sum nýtt punkt verður sett:

§ 11.18: Til yvirtøku av skipasýninum kr. 500.000

*) Til overtagelse av skibstilsynet.

4. § 17: Sum nýtt punkt verður sett:

§ 17.5.9: Til búnaðarundirvísing og -upplýsing kr. 150.000

Til landbrugsundervísing og -oplysning.

*) viðm. Tá vónandi frammanfyrinevndu uppskot eru samtykt við 2. viðgerð fer minnilutin at seta uppskot um inntøkur til at gjalda nevndu uppskot.

Minnilutin (Erlendur Patursson):

Viðvíkjandi teim einstøku greinunum í meirilutauppskotinum skal minnilutin bert skila til, at hann er vælnøgdur við at tikið verður undir við uppskoti tjóðveldisflokksins um stuðul til idnaðin, jbr. løgtingsmál nr. 17/1972, og við at 1 milj. kr. eru settar til hetta endamál, men heldur tað annars vera nyttuleyst at seta fram einstøk broytingaruppskot og upp aftur nyttuleysari at seta fram ávis uppskot um heildarbroytingar í figgjarlógini. Hetta verður tí ikki gjørt.

I sambandi við figgjarlógarviðgerðina heldur minnilutin tað to vera rætt at gera nakrar almennar viðmerkingar.

Skattapolitikkur landsstýrisins sýnist ikki vera annar enn taan, at uppihalda og økja um órættvísi, har byrðurnar verða lagdar á teir, sum minst orka, meðan lætt verður um hjá teimum, sum best hava ráðini, og figgjarpolitikkur landsins er eingin.

Tað er veruleiki, at inntøkn- og lønucanismsmunurin í føroyska samfelagnum vándur upp á seg í hvørjum, samtíðis sum skattalóggávan er verðin so rangvørg, at vissir bólkar í samfelagnum heilt ella lutvis kanna sleppa undan skattgjalding. Allar royndir tjóðveldisflokksins her á tingi til tess at steðga hesi framtøku hava verið til fánýtis. Og samroyndin er taan, at landsstýrið og løgting við lønar- og skattapolitikki sínum hava birt upp undir og skundað undir henda misnum.

Uppskot meirilutans ber merki av hesum skeivleikum, bæði á útreiðslu- og inntøkusiðni. Minnilutin tekur undir við mongum av teim einstøku greinum í meirilutauppskotinum, men um so er, at tingið ikki sýnir vilja

til at skapa størri rættvísi í inntøku- og lönarlagnum og í skattalagnum — og harvið skapa størri rættvísi í lívikorum fólksins — kann minnilutinn ikki mæla til at samtykkja heildaruppskot meirilutans.

Uppskot minnilutans er tí hetta:

Uppskot

Tingið velur 5 manna millumtinganevnd við teim uppgávum,
at kanna núverandi inntøku- og lönarlag og línar órimiligu avleiðingar
av núverandi skattaskipan,
at leggja fyri tingið úrslitið av hesum kanningu sannað við uppskotum
um rættvísari inntøku-, lönar- og skattalag.

FIGGJARNEVNDIN, 23. mars 1973.

J. Fr. Øregaard Trygve Samuelson Andreas Djurhuus
Hilmar Kass Knút Wang Erlendur Patursson

2. viðgerð 28. mars.

Formaðurin legði fram broytingaruppskot í tingmáli nr. 1/1972 so-
ljóðandi:

Gr. 17.5.8. verður broytt til: «Landsstýrið at ráða yvir saman við fíggj-
arnevndini»
«Landsstyret at ráðe over sammen med finansudvalget»
kr. 85.000,00

Viðmerkingar:

Av hesum peningi kunnu kr. 75.000 nýtast til búnaðarundirvísing og
upplýsing, um landsstýrið saman við fíggjarnevndini hevur góðtikið at-
lana.

Fíggjarnevndin, hin 28/3 1973.

J. Fr. Øregaard, Hilmar Kass, Knút Wang, við fyrivarni,
Tr. Samuelson, A. Djurhuus, E. Patursson

Viðvíkjandi uppskoti frá fíggjarnevndini við broytingaruppskotum fór
atkvøðan soleiðis fram:

Gr. 10 samtykt 17-0. Broytingaruppskot til gr. 11,8 fall 12-0. — Gr. 11
samt. við 14-0. — Gr. 12 til og við gr. 16 samt. 17-0. — Broytingarupp-
skot til gr. 17,5.9 fall 11-0. — Broytingaruppskot til gr. 17,5.8 samtykt við

21-0. -- Gr. 17 so broytt samtykt 14-0. --- Gr. 18 samtykt við 16-0. —
 Broytingaruppskot til gr. 19,13,11 fall við 11-0. — Broytingaruppskot til
 gr. 19,13,11 fall við 11-0. --- Gr. 19 samtykt við 14-0. -- Gr. 20 til og við
 46 samtyktar við 14-0. Gr. 1 til og við gr. 8 samtyktar við 14-0. —

Uppskot til samtyktar fall við 8-0. —

Fígghjarlógin so broytt at lara til 3. viðgerð samtykt við 15-0. ---

Formaðurin las skriv, har fólkaflokkurin og Framburðsflokkurin
 ynskir ført til gerðahókina, at flokkarnir mótmæla tí forni, sum bæði 1.
 og 2. viðgerð hava havt, m.a. tí, at ikki allir landsstýrismenn eru á fundi
 undir viðgerðini.

3. viðgerð 30. mars. Frávik frá liðarløstini givið við 14-0.

Fígghjarlógin, sum samtykt við 2. viðgerð, nú samtykt við 18-0.

Sí annars skjal 1 og 2 (Fl. j nr. 400 18)

2. Grannskoðan av almennum roknskapum

Ár 1972, hósdagin 10. august var frá lögtingsgrannskoðarunum lagt
 fram:

Uppskot til samtyktar

Løgtingið samtykkir at góðkenna niðanfyri nevnda roknskapir saman
 við fylgjandi viðmerkingum frá lögtingsgrannskoðarunum:

- 1) Landskassin 1968/69
- 2) Landskassin 1969/70
- 3) Landskassin 1970/71
- 4) Landssjúkrahúsið 1968/69
- 5) Landssjúkrahúsið 1969/70
- 6) Landssjúkrahúsið 1970/71

- 7) Suðuroyar sjúkrahús 1968/69
- 8) Suðuroyar sjúkrahús 1969/70
- 9) Suðuroyar sjúkrahús 1970/71

- 10) Klaksvíkar sjúkrahús 1968/69
- 11) Klaksvíkar sjúkrahús 1969/70
- 12) Klaksvíkar sjúkrahús 1970/71

- 13) Apotekið 1968/69
- 14) Apotekið 1969/70
- 15) Apotekið 1970/71

- 16) Strandfaraskip landsins 1968/69
- 17) Strandfaraskip landsins 1969/70
- 18) Strandfaraskip landsins 1970/71

- 19) Telefonverk Føroya Løgtings 1968/69
- 20) Telefonverk Føroya Løgtings 1969/70
- 21) Telefonverk Føroya Løgtings 1970/71

- 22) Lønjavningargrunnur Skipfiskimanna 1968/69
- 23) Lønjavningargrunnur Skipfiskimanna 1969/70
- 24) Lønjavningargrunnur Skipfiskimanna 1970/71

- 25) Føroya Jarðargrunnur 1968/69
- 26) Føroya Jarðargrunnur 1969/70
- 27) Føroya Jarðargrunnur 1970/71

- 28) Útvarp Føroya 1968/69
- 29) Útvarp Føroya 1969/70
- 30) Útvarp Føroya 1970/71

- 31) Húsálansgrunnurin 1968/69
- 32) Húsálansgrunnurin 1969/70
- 33) Húsálansgrunnurin 1970/71

- 34) Suðurfisk 1/12-1969 til 31/3-1971

- 35) Leivur Øssursson 1968/69, 1969/70, 1970/71.

Viðmerkingar frá lögtingsgrannskoðarunum:

Vit hava gjøgnumgingið omanfyrirnevndu roknskapir við tilhoyrandi frágreiðingum frá roknskaparrevisiónini. Hetta er gjørt og verður nú lagt fyri tingið sambært lögtingslóg nr. 16 frá 26. apríl 1965 við niðanfyristandandi viðmerkingum:

1. Landskassans roknskapir:

- a) Í roknskapinum fyri 1969/70 eru vit vorðnir varir við, at vegurin til Hørviksgarð er bókaður undir konto 13-1. Hetta meina vit ikki er beint og átti í hesum føri at verið bókaður undir konto 17, tá hetta er reinur uppdyrkingarvegur.

b) Meirnýtsla.

Vit skulu viðmerkja, at í fleiri førum hevur verið nýttur munandi meira peningur, enn hvat játtað hevur verið á fíggjarlógini, og at henda meirnýtsla hvørki hevur verið lögð fyri fíggjarnevndina ella er komin við á nakrari eyka fíggjarlóg.

Í hesum sambandi skulu vit tilmæla, at eyka fíggjarlóg verður gjørd á hvørjum ári.

- c) Fyri hesar inntøkupostar: vegskatt, bensingjald og fólkapensjónsgjald átti inntøkan at verið bókførd undir skatti og tollinntøkum.

Herumframt skulu vit her laka niðanfyri standandi viðmerkingar til lögtingsmál nr. 80/1968 uppáftur, har sum eingin broyting er hendan:

- a) Vit eru vorðnir varir við, at tann útgjaldingarháttur, sum í dag verður nýttur, ikki svarar til tær í stjórnarskipanarlógini ásettu reglur, hvareftir lögmaður skal ávísar hvørja útgjalding. T.d. skal nevast, at í sumnum førum ávísir lögmaður heilt smáar rokningar, meðan hann í øðrum førum, eitt nú viðvíkjandi sjúkrahúsum, ikki ávísir gjaldingarnar.

Vit halda, at hesin ávísingarháttur ikki er tíðarhóskandi og ikki gevur landsstýrinum tað innlit í útgjaldingarnar, sum tað átti at havt.

Vit mæla til, at landsstýrið setir uppskot fram til neyðugar lógarbroytingar.

b) Meirnýtsla.

Vit skulu viðmerkja, at í fleiri førum hevur verið nýttur munandi meira peningur, enn hvat játtað hevur verið á fíggjarlógini, og at

henda meirnýtsla hvorki hefur verið lögð fyrir fíggjarnevndina ella er komin við á nakkari eykafíggjarlóg.

Í hesum sambandi skulu vit tilmæla, at eykafíggjarlóg verður gjörd á hvørjum ári.

c) Viðv. avdráttareftirstøðum.

Ymsar kommunur eru skuldskrivaðar fyri rættuliga stórar upphæddir sum teirra part av kostnaði viðv. vegagerð. Einn er eingin endalig avtala gjörd millum landskassan og kommunurnar, hvussuleiðis hetta skal gjaldast aftur. Vit mæla til, at ein slík avtala verður gjörd sum skjótast, og at í framtíðini, tá ið slíkar skuldskrivingar fara fram, at kommunurnar fáa boð um afturrindingarháttin.

Viðvíkjandi øðrum smáum lánum, eitt nú lestrarlánum, verður mælt til, at her eisini verður gjörd fäst afturgjaldingarskipan, og at roynt verður at halda hana.

d) Viðv. landskassans ábyrgdum og lánum.

Av tí at landskassans ábyrgdir eru vorðnar ógvuliga stórar, vilja vit heita á landsstýrið um at seta í verk eina skipan, hvareftir gjaldstovan skrásetir øll tey lán, ið landskassin veðheldur fyri, samstundis sum ansað verður eftir, at nevnda skráseting altíð er á jour.

Álagt eigur at verða bankum og øðrum peningastovnum, ið veita lán móti landskassaveðhald, at teir aftaná hvørja termin og pr. 31. mars á hvørjum ári senda gjaldstovuni yvirlit yvir restskuldina á slíkum lánum.

Hetta eigur at vera ein treyt fyri framtíðar veðhaldum.

e) Viðv. avskrivningarháttinum.

Av aktivum, sum í fyrsta umfari eru fíggjað yvir fíggjarlógina við játtan á byggigrunnar, skal viðmerkjast, at mannagongdin higartil hefur verið, at hesir grunnar, tá ið byggingin er liðug, eru fluttir yvir á landskassans kapitalkonto, meðan aktivini verða avskrivað við tí fulla byggiprísinum sum grundarlag. Á henda hátt verður ein so stóur partur av byggikostnaðinum, sum svarar til byggigrunnarnar, goldin tvær ferðir yvir fíggjarlógina. Fyrstu ferð, tá ið lagt verður í grunn, og aðru ferð, tá ið avskrivað verður.

Somuleiðis skal viðmerkjast, at á fíggjarlógini og í rakstrarroknskapinum verða førd bæði avskrivningar og avdráttir av lánum sum útreiðsla. Avdráttir uppá lán verða ikki vanliga bókað yvir rakstrarroknskapin, men á status. Harafturímóti eru avskrivningar vanlig rakstrarútreiðsla, sum lá ikki færir útgjaldingar við sær.

Fyri at hava tøkun pening til avdráttir mugu tí avskrivningarnar í

minsta lagi vera av somu stødd sum avdráttirnir, men nýtast ikki at vera størri.

h) Landskassans partabrev.

Landskassin eigur nú partabrev í fleiri feløgum. Vit halda, at landsstýrið hvørja ferð, ið partapeningur verður teknaður, treytar sær at vera umboðað á aðalfundi og at tað fær ársroknskap frá viðkomandi feløgum saman við frágreiðing frá aðalfundarumboðum.

i) Bihnýtsla og billán.

Mælt verður til, at landsstýrið ger eina reglugerð viðvíkjandi gjald fyri og nýtlu av bilum, antin teir eru privat ogn og nýttir í almennari tænastu, ella teir eru almenn ogn og samstundis kunnu nýtast privat.

k) Gjaldstovndeildir.

Víst verður til viðmerking frá roknskapargranskoðaranum (síðu 5 1967/68, hvar hann mælir til, at gjaldstovvudeildirnar av kontrollmessigum orsøkum fáa kassamaskinur. Samstundis kann hetta føra eina rationalisering við sær, soleiðis at bert 1 fólk nýtist at starvast á sumnum deildum.

Vit taka undir við hesum tilmæli.

2. Landssjúkrahúsið.

Ongar viðmerkingar.

3. Klaksvíkar sjúkrahús.

Ongar viðmerkingar.

4. Suðuroyar sjúkrahús.

Vit eru vorðnir varir við, at konto 2-2 Skaðastova ikki finst í roknskapinum.

5. Tjaldurs Apotekið.

Ongar viðmerkingar.

6. Strandfaraskip landsins.

Tá rukstrarhallið av skipum landsins veksur ár um ár, mæla vit til at

kanna møguleikau fyri eini rationalisering av rakstrimum og um neyðugt at fáa sakkøna hjálp til hetta arbeiði.

7. Lønjavningargrunnur Skipsfiskimanna.

Ongar viðmerkingar.

8. Útvarp Føroya.

Vit gera við hesum vart við, at V-4 peningurin ikki eigur at fara til rakstur av útvarpinum.

9. Húsalánsgrunnurin.

I 1966/67 yvirtók húsalánsgrunnurin eitt lán frá landskassanum (sociala grunnin) til S.F.V. uppá tú kr. 206.106,70. Vit mæla til, at landskassin aftur yvirtækur hetta lánið, soleiðis at húsalánsgrunnurin fær henda pening at arbeiða við.

10. P/f Suðurfisk.

Ongar viðmerkingar.

11. M/t Leivur Øssursson.

Landsstýrið eigur at unluksa at selja bátin.

12. Telefonverk Føroya Løgtings.

Ongar viðmerkingar.

13. Føroya Jarðargrunnur.

Ongar viðmerkingar.

1. viðgerð 3. november og beint til 2. viðgerð uttan nevndarviðgerð.

2. viðgerð 23. nov. 1972.

Formaðurin legði fram fylgjandi broytingaruppskot:

Uppiskoytisuppskot i lögtingsmáli nr. 2/1972: Grannskoðan av almennum roknskapum:

Løgtingið biðjur landsstýrið skipa so fyri, at ein samandráttur av øllum almennum roknskapum verður kunngjórður i føroysku bløðunum á hvørjum ári.

Á Føroya Løgtingi, 23. nov. 1972.

Finnbogi Isaksen, Erlendur Patursson, Sigfr. Skaale,
Kj. Mohr, Knút Wang.

Atkvøðan fór soleiðis fram:

Pkt. 1 til og við 27 samtykt 24—0.

Pkt. 28-29-30 samtykt 22—2.

Pkt. 31 til og við 35 samtykt 24—0.

Broytingaruppskotið fall 9—0.

Málið sostatt avgreitt.

(F.L.J. nr. 442-7)

3. Broyting í frítíðarlógini

Ár 1972, týsdagin 1. august legði Jákup Lindenskov, landsstýrismaður, fram

Uppskot til

**løgtingslóg um broyting í lög-
tingslóg um frítíð við løn.**

**lagtingslov om ændring i lagtings-
lov om ferie med løn.**

§ 1.

Í lögtingslóg nr. 31 frá 19. mars 1951 um frítíð við løn við seinni broytingum verða gjørdar hesar broytingar:

- 1) Í § 2, stk. 1, verður «1½ dag» broytt til «2 dagar».
- 2) Í § 4, stk. 1, verður skoytt uppí: «Frídagur út yvir teir 18 kunnu verða givnir uttan fyri frítíðarskeið, tó seinast 31. mars árið eftir.»
- 3) Í § 5, stk. 2, verður «7%» broytt til «9½%».

§ 2.

Henda lóg kemur í gildi 1. oktober 1972.

§ 1.

Í lagtingslov nr. 31 af 19. marts 1951 om ferie med løn med senere ændringer foretages følgende ændringer:

- 1) I § 2, stk. 1, ændres «1½ dag» til «2 dage».
- 2) I § 4, stk. 1 tilføjes: «Fridage ud over 18 kan lægges uden for ferieperioden, dog senest 31. marts det følgende år.»
- 3) I § 5, stk. 2, ændres «7%» til «9½%».

§ 2.

Denne lov træder i kraft 1. oktober 1972.

Viðmerkingar:

Í tingsetuni 1969 (løgtingsmál nr. 109/1969), Løgtingsstíðindi 1969, bls. 371) og í tingsetuni 1971 (løgtingsmál nr. 75/1971) legði landsstýrið uppskot fyri lögtingið um broyting av frítíðarlógini, soleiðis at frídagarnir verða øklir frá 1½ til 2 dagar um mánaðin og frítíðarprocentið hækkað úr 7% upp í 9½%, men varð uppskotið ikki samtykt.

Landsstýrið leggur uppskotið fram aftur í óbroyttum líki.

Eftir uppskotinum verður frítíðin longd í tveimum stigum til 4 vikur (24 gerandisdagar).

Eftir hesum uppskoti fær ein lømnóttakari, sum hevur havt fulla vinnu í inntøkuárinum 1972/73 21 frídagar í 1973 og 24 frídagar í 1974, um so er at hann hevur havt fulla vinnu í inntøkuárinum 1973/74.

Tá frítíðin verður broytt til 4 vikur, verður skotið upp, at hon kann haldast í tveimum, soleiðis at ein vika kann leggjast uttanfyri vanliga frí-

flðarskeiðið, sum er frá 2. mai til 30. september. Hjalagi er yvirliit yvir fríðina í ymiskum londum, sum landsstýrið hevur fingið sær nýggjar upplýsingar um.

Hóast tað, at ein økt fríð gevur øktar útreiðslur fyri samfelagið, er at hava í huga, at serliga grannalondini, sum føroyingar og Føroyar hava stórt viðskifti og samvinnu við, bæði handilsliga og vinuliga, hava økt um fríðina, hetta ferir m.a. við sær, at okkara fólk søkir sær vinnu aðra staðni, har møguleikarnir eru betri og úrtøkan við. Tað hevur verið funnist nógv at tí, at umstøðurnar í Føroyum arbeiðsliga eru verri enn aðra staðni og hetta er ein stór orsøk til, at fólk flytir burtur.

Serliga leita føroyingar vinnu burturi í Danmark, Islandi, Noregi og Svøríki, hesi lond hava øll longri fríð enn Føroyingar, nevniliga:

Danmark:	24 dagar
Island:	24 dagar
Noregi:	21 dagar
Svøríki:	24 dagar

Uppaftur tekur tann skeivleiki seg upp, at øll starvandi í Føroyum, sum sita við lønum javnbjóðis donskum, hava gjøgnum sáttmálar sínar longu fingið ta øktu fríð, sum galdandi er í Danmark. Hetta ger m.a. sít til at økja um ójavnna.

Hóast víst verður á, at útreiðslurnar gerast slórar við øklari fríð, so fer illa at bera til at halda vánaligari fríðarreglur enn grannalondini. Ein vegur at ganga er at rasjonalisera vinnulívið í sama mun, sum grannalondini gera tað.

1. viðgerð 7. august og málið beint í lógarnevndina, sum 18/12 legði fram soljóðandi

Álit

Landsstýrið hevur lagt fyri lógtingið uppskot til lótingslóg um broyting í lótingslóg um fríð við løn.

Eftir uppskotinum verður fríðin longd í tveimum stigum til 4 vikur (24 gerandisdagar).

Málið varð við 1. viðgerð, ið fór fram 7. august 1972, beint í lógarnevndina.

Nevndin hevur viðgjørt málið og hevur undir viðgerðini býtt seg sundur í 3 munnilutar.

Munnlutin (Martin Joensen og Poul Jacob Olsen) mælir tinginum til at samtykkja uppskot landsstýrisins.

Minnilutinn (Signar Hansen) lærir fram, at tað má haldast at vera rímligt, at lögtingið gongur ynskjun fiskimanna á mæti, ynskjun, sum vórðu borin fram longu í skrivi 15. apríl 1966 og vóru tey, at fiskimenn finga somu sændir, hvat frítíðarløn viðvíkir, sum verkamenn á landi, men sum ikki finga frama tá. Viðmerkt verður, at skiparin eigur ikki at koma undir heitið «mynstraðir fiskimenn». Minnilutinn setir fram broytingaruppskot samsvarandi framanfyri framførda.

Í aðru syftu mælir minnilutinn (Signar Hansen) tinginum til at samtykkja uppskot landsstýrisins.

Minnilutinn (Demmus Hentze og Trygve Samuelson) ger hesar viðmerkingar:

Búskaparráðið, sum hevur havt málið til ummælis, úttalar í sínum skrivi frá 14. november 1972 fylgjandi:

«Um uppskot landsstýrisins verður samtykt og gjørt til lóg, er hugsaandi, at virkir ið arbeiða eftir sáttmálum, koma at fáa fíggjarligt tap av teimum sáttmálum, sum eru undirritaðir, áðrenn lógin er lýst, og har einki fyriverni er tikið fyri hækkaðum lønum og longdari frítíð.

Tað er tí ynskiligt, um lógin verður samtykt, at tað gongur ein rímlig tíð frá tí at lógin verður lýst, til hon fær gildi, soleiðis at hesi nevndu virkir kunnu fáa tíð at umráða seg og laga seg eftir broyttu viðurskiftunum.»

Í § 2 í landsstýrisuppskotinum verður lógin at koma í gildi 1. oktober 1972. Lógin verður so stótt afturvirkandi og kemur hetta at føra við sær trupulleikar við roknskaparligum umrekingum, afturgjalding og partvís somu trupulleikum, sum búskaparráðið vísir á.

Minnilutinn (Demmus Hentze og Trygve Samuelson) mælir tí tinginum til at samtykkja uppskot landsstýrisins við tí broyting í § 2, at lógin fær gildi frá 1. apríl 1973 og verður uppskot sett fram samsvarandi:

I

Broytingaruppskot

frá Signar Hansen.

Í § 1 í lögtingslóg nr. 31 frá 19. mars 1951 um frítíð við løn við seinri broytingum gongur út:

«3) persónur, sum hevur starv á skipi, um so er, at hann bert er partsløntur.»

«3) personer, der er ansat i skibe, forsåvidt de udelukkende lønnes med andel i udbytte.»

og í staðin verður sett sum nýtt 3. stk.:

«Mynstraðir fiskimenn eru undir hesi lóg, men nærri reglur um frí-

«Påmønstrede fiskere omfattes af denne lov, men nærmere regler om

líðina, frítíðarlønina, útgjalding hennara og annað í hesum sambandi verða fær, sum eru ásettir í viðkomandi fakligum sáttmálum.»

ferien, ferielønnen, dennes udbetaling og andre forhold i denne forbindelse fastsættes i de pågældende faglige overenskomster.»

11

Broytingaruppskot

frá Demmus Hentze og Trygve Samuelson

Henda lóg kemur í gildi 1. apríl 1973 tó soleiðis, at hitt longda frítíðarskeiðið fyrst fær gildi í frítíðarárinum 1974.

Denne lov træder i kraft 1. april 1973 dog således, at den forlængede ferieperiode først indtræder i ferieåret 1974.

Lógarnevndin, 18. december 1972.

2. viðgerð 19. des. 1972.

Frávik frá tíðarfrestini uttan atkvøðugreiðslu.

Atkvøðugreiðslan fór soleiðis fram:

Broytingaruppskot frá minnilutanum (Signar Hansen) fall 6—0.

Landsstýrisuppskotið gr. 1 samt. 25—0. Gr. 2 í landsstýrisuppskotinum fall 13—0.

Broytingaruppskot frá minniluta 1 nevndini (Tr. Samuelson og Demmus Hentze) samtykt 23—0.

Málið so samtykt at fara til 3. viðgerð samtykt 25—0.

3. viðgerð 20. des. 1972.

Uppskotið sum samtykt við 2. viðgerð, nú samtykt við 21—0.

F.L. j. nr. 1302-5-4.

4. Veðhald fyri lánnum til súðubygðar bátar

Ár 1972, týsdagin 1. august, legði Jákup Lindenskov, landsstýrismaður, fram

Úppskot til

**løgtingslóg um broyting í løgtings-
lóg um endurnýgging av
fiskiskipaflotanum.**

**lagtingslov om ændring af lag-
tingslov om fornyelse af
fiskerflåden.**

§ 1.

Í § 11 í løgtingslóg nr. 28 frá 30. mai 1970 um endurnýgging av fiskiskipaflotanum verður skoytt uppí sum nýtt stk. 2:

«Landsstýrinum er heimilað landskassans vegna at veðhalda fyri lánnum til liggjan av súðubygðum bátum, har meiningin av liðugtbygda hátinum ikki rækkur upp til sáttmálaprísir. Henda heimild umfatar bert teir fram til 1. juli 1972 gjørdur sáttmálar, og er veðhaldið avmarkað til lániupphædd uppá munin millum vanligu prioritering og sáttmálaprís, tá eiginpeningurin er frádrigin.»

§ 2.

Henda lóg kemur í gildi beinan vegin.

Viðmerkingar:

Bátabyggjarar og byggiharrar av súðubygðum bátum hava vent sær til landsstýrið við áheitan um stuðul orsakað av, at metingarnævnd realkreditstovnsins hevur boðað frá, at teir ikki vilja meta súðubygðar bátar til kostprís.

Metingarnævnd realkreditstovnsins er av teirri áskoðan, at súðubyggingarhátúrin ikki er góður til stórar deksbátar, li teir við sínum nógvu inn-

§ 1.

Í § 11 í lagtingslov nr. 28 af 30. mai 1970 om fornyelse af fiskerflåden tilføjes som nyt stk. 2:

«Landsstyret bemyndiges til på landskassens vegne at garantere for lån til finansiering af klinkbyggede både hvor vurderingen af den færdigbyggede båd er mindre end byggekontraktprisen. Denne hjemmel er begrænset til at omfatte de frem til den 1. juli 1972 oprettede byggekontrakter, og garantien er begrænset til lånebeløbet udgør forskellen mellem sædvanlig prioritering og byggekontraktprisen efter fradrag af egenkapitalen.»

§ 2.

Denne lov træder straks i kraft.

rættingum og garneringum gera það torført at koma afturumftur til umvælingararbeiðir. Framvegis heldur sama neynd, at feir súðubygdu bátarnir eru veikari enn teir kravelbygdu, hava stytri livitið og eru væl dýrari at umvæla. Niðurstøðan hjá metingarnevnd realkreditstovnsins er, at við reiðiliga litlum prísmuni fæst ein veikari og viðlíkahaldsdýrari bátur, sum helst ikki fær sama siglingarøki sum kravelbygður bátur og sum hevur væl stytri livitið.

Tá metingin sostatt ikki kann koma upp til kostprís, verður kravið til eginpeningin so stórt, at ógjørligt er fyri byggilarran at fremja gjørdan sáttmála, og tá bátasmiðjurnar ikki so brátt eru færar fyri at leggja um til annan byggingarhátt, er neyðugt at tryggja rakstur teirra hesum sáttmálum viðvíkjandi.

Til tess at tryggja, at teir longu gjørdi sáttmálar verða framdir, verður skotið upp at landsstýrið fær heimild at veðhalda fyri eykalanum til nýbygðar súðubygðar bátar, og verða hesi eykalan at hava veð aftaná sludningslánið úr landskassanum. Samráðingar hava verið millum landsstýrið og partarnar í hesum máli, og hevur spurningurin verið lagdur fyri fíggjarnevndina.

Viðmerkjast skal at landsstýrið fyrireikar reglugerð viðvíkjandi súðubygðum bátum.

1. viðgerð 7. august og málið beint í fíggjarnevndina, sum 10. august legði fram soljóðandi

Álit

Málið er av landsstýrinum lagt fyri tingið og var við 1. viðgerð beint í fíggjarnevndina.

Orsøkin til uppskotið er, at metingarnevnd realkreditstovnsins ikki vilja meta súðubygðar deksbátar til kostprís, hóast hesir bátar kosta lítið meira enn helvtina av tí sum nolubygðir bátar av somu stødd kosta.

Tá so er, verður kravið til eginpening størri enn útróðramenn kunnu klára, og mælir landsstýrið tí til, at landsstýrið fær heimild til at veðhalda fyri munin millum vanligu prioritering og sáttmálaprís, tá eginpeningurin er drigin frá. Veðhald eftir hesi lóg verður bert givið fyri byggisáttmálar, sum gjørdar eru áðrenn 1. juli í ár.

Fíggarnevndin, sum hefur viðgjørt málið, mælir tinginum til at samtykkja uppskot landsstýrisins.

2. viðgerð 11. august. Frávik frá tíðarfrestini samtykt við 22 --0.

Gr. 1 samt. 23--0, gr. 2 uttan atkv.gr.. Málið at fara til 3. viðgerð samt. 24--0.

3. viðgerð sama dag 11/8 og lógaruppskotið samtykt við 25--0.

F.L. j. nr. 1415-12-1.

5. Stuðul til tvær skipasmiðjur

Ár 1972, týsdagin 1. august legði Jákup Lindenskov, landsstýrismaður fram.

Uppskot
til
samtyktar.

I. Løgtingið tekur til eftirlættar frágreiðing frá landsstýrinum um hvat er gjørt fyri at lúka skyldurnar eftir effektivum sáttmálaveðhaldi fyri bygging av tveimum fiskiskipum á p/f Vestmanna Skipasmiðju og trimum farnaskipum á p/f Skála Skipasmiðju.

II.

Uppskot
til

løgtingslóg um stuðul til tvær
skipasmiðjur.

løgtingslóg um stótte til to
skipsverftir.

§ 1.

Landsstýrinum verður heimilað
í samráð við fíggarnevndina at

§ 1.

Landsstyret bemyndiges til i
samråd med finansudvalget at yde

lata úr landskassanum pening, ið neyðugur er til framhald av rakstrinum av p/f Vestmanna Skipasmiðju og p/f Skála Skipasmiðju.

§ 2.

Henda lóg kemur í gildi beinanvegin og verður at endurskoðað seinri í lögtingssetuni 1972.

fra landskassen de nødvendige midler til en fortsat drift af p/f Vestmanna Skiplasmiðja og p/f Skála Skipasmiðja.

§ 2.

Denne lov træder straks i kraft. Loven underkastes revision senere i lagtingssamlingen 1972.

Viðmerkingar:

Eftir § 1 í lögtingslóg nr. 15 frá 31. mars 1966 um stuðul til bygging av farmaskipum og eftir § 11 í lögtingslóg nr. 28 frá 30. mai 1970 hevur landsstýrið saman við fíggiarnevndini heimild at veðhalda, at føroyskar skipasmiðjur lúka treytnar eftir sáttmálum um bygging ávikavist av farmaskipum og fiskiskipum.

Samhætt lesar og eldri tilsvareandi heimildarlógir hava landsstýrið og fíggiarnevndin seinastu árin veðhildið fyri so at siga allar skipasáttmálar á føroyskum skipasmiðjum. Umhaldið av veðhaldinum hevur verið innanfyri sáttmálaupphæddini at tryggja byggiharranum, at hann fær lað skipið, sum sáttmálin umfatar. Veðhaldið hevur tó ongantíð umfata, at skip verður latið rættstundis eftir sáttmálanum.

Hesi sáttmálaveðhald hava til ársskiftið 1971/1972 ikki verið effektiv, men tá kom fyrst p/f Vestmanna Skipasmiðja og síðani í mai mánaða p/f Skála Skipasmiðja í trupulleikar, so álvarsligir at sáttmálaveðhaldini fyri 2 fiskiskip og 3 farmaskip vórðu effektiv.

Viðvíkjandi Vestmanna Skipasmiðju.

Á fleiri fundum við landsstýrið seinast í 1971 segði umboð fyri skipasmiðjuna frá, at hon, um hon ikki fekk tørvandi rakstrarfíggið, ikki hevði møguleikar at fullgera sáttmálar við ávikavist k/f frá 25. januar 1970, Eiði (byggjar. 6) og k/f frá 10. februar 1970, Hvannasund (byggjar. 7), og at skipasmiðjan ikki fekk játtað neyðug arbeiðslán frá banka.

Tá ið sáttmálaveðhaldini, sum stóðan var, vóru ella í bræði vórðu effektiv gjørdi landsstýrið í januar mánaða av at yvirtaka tey arbeiði, ið restaðu eftir sáttmálanum, og at gera skipini liðug fyri skipasmiðjunnar røknung í fyrsta umfari á tann hátt, at landsstýrið ger nýtslu av tí fólki og teimum tólum, amboðum, tilfari v.m., ið vóru ella koma á skipasmiðjuna og sum vóru neyðug at fullgera skipini eftir sáttmálanum.

Landsstýrið hefur sett eftirlit at ansa eftir at útlagðar peningar bert verður nýttur til bygginr. 6 og 7.

Skipasmiðjan hefur fyri ein arbeiðskredit givið banka transport í studninginum til hana fyri bæði skipini eins og í byggingatunum, hesin seinri transporturin respektar íó kredittir frá leverandørum fyri tilsamans um 207.000 kr.

Pr. 27. juli 1972 hevði landskassin lagt út í samband við veðhaldið 1.721.249,20 kr. av hesum fyri bygginr. 6 um 400.000 kr. Samlaða útleggið, tá ið bygginr. 7 er hendað byggiharranum verður mettt til 2.000.000 kr. Tað er ikki gjørligt í løtuni at siga, hvussu nógv av hesum peningi fæst aftur.

Bygginr. 6, m/s Thomas Nygaard, er hendað byggiharranum 2. mars 1972, roknað verður við, at bygginr. 7 kann handast um heystið 1972.

Viðvíkjandi Skála Skipasmiðju.

Í skrivi 30. mai 1972 verður sagt landsstýrinum frá, at tað er bráneyðugt at finna eina loysn, um skipasmiðjan skal sleppa undan likvidation, tað er neyðugt við peningi heimanveg bæði til dagliga raksturin og til framhald, so felagið verður ført at fullgera gjørdar byggisáttmálar. Neyðugur peningur verður mettur til 1.500.000 kr. Sagt verður eisini frá, at partapeningurin eftir rokuskapinum fyri árið 1971 er mistur, at felagið heldur seg ikki kunna fullgera sáttmálarnar viðvíkjandi bygginr. 21, 22 og 23 (byggiharri Steenecoasters Ks., Assens) og at sáttmálaveðhaldið li er effektivt.

Landsstýrið viðgongur í skrivi 9. juni 1972, at sáttmálaveðhaldið er effektivt. Viðvíkjandi framhaldi varð sagt, at skipasmiðjan í hvussu er eigur at halda fram uttan steðg, men vegna torvandi heimild til uppgávur, ið liggja uttan fyri skyldurnar eftir sáttmálaveðhaldinum, mátti málið leggjast fyri lögtingið, og vildi tað verða gjørt á ólavsøku. Tað sum verður útlagt í millumbilinum kann li bert nýtast til at fullfara skipini.

Nevndin í felagnum kundi vegna ta ábyrgd hon kom í, um hon gjørdi mun á kreditorum ikki góðtaka hesa avmarking. Varð avmarkingin fasthildin mátti felagið likvidera. Skuldi felagið halda fram, mátti nevndin krevja, at útleggini kunnu nýtast til rindan av øllum kreditorum bæði verandi og komandi og uttan mun til, um teir viðvíkti byggingini ella umvølingum o.t. Harumframt mátti krevjast, at regressrettur landskassans móti skipasmiðjunum respekteraði kreditorarnar.

Landsstýrið legði málið fyri fíggjarnevndina at fáa torvandi heimild at ganga út um veðhaldsskylduna við tilmáli um, at landskassin leggur út tað, ið neyðugt er at halda skipasmiðjuna gangandi, at regresskravið gongur afturum onnur kreditorkrøv íó við li avmarking, at landsstýrið í útlegsveitingunum í mest møguligan mun heldur seg til komandi krøv við-

vikjandi nýbygningum og roynir at halda aftur í gamlari skuld, tá hetta er møgult.

Fíggarnevndin góðkendi tilmælið við teirri treyt, at landsstýrið legði málið fyrri lögtingið heinanveg á ólavsøkn.

Pr. 27. juli 1972 er lagt út úr landskassanum 900.000 kr. Fyrirvarni er fikið um mótrokning í skipasmiðjustudninginum. Tað er ikki gjørligt í løtuni at siga, hvussu stór tey samlaðu útleggini verða, tá ið sáttmálarir eru loksir.

Bygginr. 21 er handað eigaranum 28. juli, nr. 22 skal handast 31. januar 1973, men væntast liðugt í december 1972, meðan nr. 23 skal handast í juli 1973, men væntast liðugt í juni 1973.

Orsøkin til, at skotið er upp, at lógin verður at endurskoða í hesi tingsetu er, at landsstýrið hevur í hyggju at leggja skipasmiðjumálið fyrri lögtingið aftur.

Heimiklin hjá landsstýrinum og hjá fíggarnevndini rækkur eftir uppskotinum so langt at til ber at taka neyðug fíggarlig stig at steðgur ikki kemur í byggingina.

1. viðgerð 7. august og málið beint í fíggarnevndina, sum 10. august legði fram soljóðandi

Álit

Landsstýrið hevur skotið upp, at tað í samráð við fíggarnevndina fær heimild at lata úr landskassanum pening, ið neyðugur er til frambætur av raksteinum av p/f Vestmanna Skipasmiðju og p/f Skála Skipasmiðju.

Sagt verður í viðmerkingunum, at henda heimild rækkur so langt, at til ber at taka neyðug fíggarlig stig, at steðgur ikki kemur í skipabyggingina. Eftir uppskotinum verður lógin at endurskoða seinri í lögtingssetuni 1972.

Spurningurin um framtíðina hjá skipasmiðjunum á Skála og í Vestmanna kann bert loysast, hvønn veg tað so verður, um tvær fyrirtreytir eru greiddar:

- 1) ein fullfíggað frágreiðing um hví nevndu skipasmiðjur eru komnar í kreppustøðu og
- 2) ein fullfíggað ætlan og meting um, hvat kann gerast fyrri at hesar skipasmiðjur sum arbeiðspláss kunnu halda fram, so dugandi fyrirtaksemi fær høvi til at royna seg.

Inntil hesar fyrirtreytir eru greiddar, er óyðugt at avmarka útgjaldingar mest møgult, tá eingin víska er fyrri, at peningur út yvir beinleiðis viðhaldsskyldurnar økir um møguleikarnar hjá skipasmiðjunum at halda

fram. Þi má bert peningur gjaldast, ið beinleiðis tryggjar interessu landskassans í sáttmálagari liðuggering av skipunum, og vil hetta siga, at útgjald landskassans bert mugu fara til nýbyggingarnar.

Til at tryggja figgjan av frammifyri framfærda og ymsum kostnaðum, ið ikki slepst undan í hesum sambandi, t.d. keyp av lervandi tólum og eykalutum, og annars til at fremja gjaldorkuna hesum viðvíkjandi er neyðugt, inntil onnur loysn fæst, ella ikki fæst, at útvega ein avmarkaðan rakstrarkreditt, ið verður at umsita eftir reglum, ið verða fyrisettar av landsstýrinum og figgjarnevndini.

Hesir rakstrarkredittur er ein bráðfengis hjálp, og verður lógin tí at endurskoða í seinasta lagi innan 1. december 1972, tá umboðna tilfarið frá landsstýrinum ætlandi fyriliggur.

Figgjarnevudin hevur viðgjørt málið og hevur býtt seg í ein meiriluta og ein minniluta.

Meirilutin (J. Fr. Øregaard, Trygve Samuelson, Andreas Djurhuus, Hilmar Kass og Knút Wang) tekur undir við landsstýrinum í, at meðan orsøkirnar til figgjarligu kreppustøðu skipasmiðjunnar verða kannaðar og til vega verður fingin heildarættan um framtíð skipasmiðjunnar eigur ikki steðgur at koma í skipabyggingina og setir fram fylgjandi uppskot:

I

Uppskot til samtyktar.

1. Løgtingið tekur til eftirtektar, at landsstýrið, eftir at sáttmálaveðhald landskassans viðvíkjandi byggir. 6 og 7 á p/f Vestmanna Skipasmiðju og byggir. 21, 22 og 23 á p/f Skála Skipasmiðju eru vorðin effektiv, hevur galdið pening úr landskassanum við treytum sum góðtiknar eru av figgjarnevndini.
2. Landsstýrinum verður heimilað í samráð við figgjarnevndina at gjalda úr landskassanum tann pening, ið neyðugur er sambært nevndu veðhaldsskyldur at liðugtgera byggir. 7 á p/f Vestmanna Skipasmiðju og byggir. 22 og 23 á p/f Skála Skipasmiðju.
3. Alagt verður landsstýrinum í seinasta lagi innan 1. december 1972 at leggja fyri lögtingið, saman við gjølligari frágreiðing um orsøkirnar til, at nevndu sáttmálaveðhald eru vorðin effektiv, lógaruppskot um nýskipan fyri skipasmiðjurnar í Vestmanna og á Skála.

II

Uppskot
tillögtingslóg um stuðul til
skipasmiðjur.lagtingslov om støtte til to
skibsværfter.

§ 1.

Landsstýrinum verður heimilað í samráð við fíggjarnevndina at veita p/f Vestmanna Skipasmiðju veðhald fyri rakstrarkredittu upp til kr. 100.000. Veðhaldið kann ikki veitast fyrr enn p/f Vestmanna Skipasmiðja hevur hildið vanligan ársaðalfund fyri rønskaparárið 1971 sambært viðtøkum felagsins í seinasta lagi innan 15. september 1972.

§ 2.

Landsstýrið verður heimilað í samráð við fíggjarnevndina at veita p/f Skála Skipasmiðju veðhald fyri rakstrarkredittu upp til kr. 400.000.

§ 3.

Landsstýrið og fíggjarnevndin fyrisei reglur viðvíkjandi umsiting av nevndu rakstrarkredittum.

§ 4.

Henda lóg kemur í gildi heimanvegin og verður at endurskoða í seinasta lagi innan 1. december 1972.

Minnilutin (Erlendur Patursson og Finnboði Isaksen) førir fram, at tá fíggjarnevndin 30. juni í ár heimilaði landsstýrinum at gjalda út yvir veðhaldsbindingarnar á Skála, var tað ein treyt, at allar upplýsingar vóru til skjals og somulíðis, at landsstýrið legði fram fullfíggjaða endurreisingarætlan heimanvegin, tá tingið kom saman á ólavsøku. Hvørgin av hesum treytum er lókin. Hetta loyvir minnilutin sær at átala. Tað hevur í ríma tíð verið landsstýrinum greitt, at skipasmiðjurnar komu í trupulleikar, og tað finst tí ongín umbering fyri, at eingin endurreisingarætlan er lögð fram enn, at talan aftur í staðin er um at finna eina fyribilsskipan.

§ 1.

Landsstyret bemyndiges til i samråd med finansudvalget at yde p/f Vestmanna Skipasmiðja garanti for driftskredit op til kr. 100.000. Garantien kan ikke ydes før der er afholdt ordinær generalforsamling for p/f Vestmanna Skipasmiðja for regnskabsåret 1971 i henhold til selskabets vedtægter, senest inden den 15. september 1972.

§ 2.

Landsstyret bemyndiges til i samråd med finansudvalget at yde p/f Skála Skipasmiðju garanti for driftskredit op til kr. 400.000.

§ 3.

Landsstyret og finansudvalget foreskriver regler vedrørende forvaltning af nævnte driftskreditter.

§ 4.

Denne lov træder i kraft straks. Loven underkastes revision senest inden den 1. december 1972.

Tá stöðan er henda heldur minnilutinn seg ekki hava nákra skyldu til að gera eina nýggja fyrirlisskipan. Minnilutinn setir fram hesi

**Uppskot
til
samtyktar.**

- I. Lögtingið tekur til eftirtektar, að landsstýrið landskassans vegna hefur galdið 2,6 milj. kr. til p/f Vestmanna Skipasmiðju og til p/f Skála Skipasmiðju undir freytni, sum áður eru góðlíknað av fliggjarnevndinni.
- II. Lögtingið áleggur landsstýrinum sum skjótast og ekki seinri enn 1. október 1972 að leggja fyrir tingið fullfliggjað og nágreiniligt endurreisingaruppskot fyrir framhaldi av skipasmiðjurakstrinum á Skála og í Vestmanna.

2. viðgerð 11. august. Frávik frá tíðarfrestinni samtykt við 22—0.

Uppskot frá minnilutanum (E. Patursson og F. Isaksen) Romar I. fall 6—0 og Romar II. fall 6—0, og harvið burturfallið.

Uppskot frá meirilutanum:

Romar I (uppskot til samtyktar), punkt 1-2-3 samtykt 25—0.

Romar II, gr. 1-2 samtykt 25—0, gr. 3 og gr. 4 hvør sær somuleiðis samtyktar 25—0. Soleiðis lógin samtykt að fara til 3. viðgerð við 24—0.

Landsstýrisuppskotini burturfallin.

3. viðgerð 11. august og málið sumt samtykt við 2. viðgerð nú endaliga samtykt 24—0.

(F.l. j. nr. 1427-1-99 og 1401-2-27, 28 og 29).

Sí annars skjal 4.

6. Landleiðin

Ár 1972, týsdagin 1. august legði Erlendur Patursson, lögtingsmaður, fram

Uppskot til

**løgtingslóg um broyting í lögtings-
lóg nr. 12 frá 10. mars 1964 um
fiskiveiði á landleiðini.**

§ 1.

Í § 1 í løgtingslóg nr. 12 frá 10. mars 1964 við seinni broytingum um fiskiveiði á landleiðini verða orðini «12 fjórðungar» broytt til «70 fjórðungar».

Sum nýtt 4. stk. í somu lógargrein verður sett:

«Upp í landleiðina roknað sum-
leiðis tað øki á Føroya banka, sum
liggur innan fyri 400 metra dýptar-
linjuna.».

§ 2.

Henda lóg kemur í gildi 1. sep-
tember 1972.

Greinargerð:

Tjóðveldisflokkurin leggur aftur í hesi tingsetu fram uppskot sítt frá seinastu tingsetu um 70 fjórðunga fiskimark kring Føroyar og um, at tað økið á Føroya banka, sum liggur innan fyri 400 metra dýptarlinjuna, eisini verður roknað upp í landleiðina.

Tjóðveldisflokkurin metir útflyting færeyska fiskimarksins vera eitt av allra mestu livsneyðsynjarmálum Føroya fólks, fyrst og fremst vegna tess, at slík útflyting og har av leiðandi vernd móti útlendskari ovveiði á færeyskum sjógvi kemur at økja um veiðimøguleikar fiskiskipa og fiski-
manna okkara og har aftur at at økja um vinnumøguleika virkja og verka-
fólks uppi á landi, men eisini vegna tess, at øll likindi tá verða til at koma
til sættis við næstu grannar okkara um færeyskan veiðirætt á teirra sjógvi
— veiðirætt, sum vit kunna vera nøgdir við og sum má haldast vera —
um ikki livsneyðugur — so tá kortini almikið ískoyti til tað, ið okkara egni
sjógvur gevur.

Vit fingu árið 1964 12 fjórðunga fiskimark, og øll mugu vit ásaðna, hvønn týðning henda útflyting hevur havt, ikki bert fyri útróðnrin, heldur fyri alt landsins vinnulív og allan okkara búskap. Men, enn er almikið eftir at vernda, ella alt tað, sum uttan fyri teir 12 fjórðungarnar liggur.

Hetta ríkidømi verða vit at vernda móti útlendskari ovveiði og at ogn okkum sjálvum, og vit meta slík stig vera alvegis neyðugt til tess at hollur grundvallur verður lagdur undir lívsútkomu fiskivinnu og fiskimann okkara og har við undir vinnulív landsins og allan búskap. Í hesum sambandi eiga vit at hava hugfast, at vit eiga óringiligan rætt til at taka slíkt stig, og at eingin lóg og eingin altjóðarættur er til, sum kann forða okkum í hesum.

Sum kunnugt samtykti lögtingið árið 1958 at føroyski landgrunnurin er føroysk ogn og árið 1970 samtykti lögtingið at biðja landsstýrið um at taka upp samráðingar við dansku ríkisstjórnina um at fáa friðað føroyska landgrunnin móti útlendskari fiskiveiði.

Men, síðan eru nú liðin ávikavíst 14 og 2 ár og enn røkist einki fyri at fáa hesar samtyktir settar í verk.

Hin vegin er tað nú hent, at Íslendingar hava tikið endaliga avgerð um at flyta núverandi 12 fjórðunga fiskimark sítt út á 50 fjórðingar frá 1. september komandi.

Tað er tí krav tjóðveldisflokksins, at útflyting føroyska fiskimarksins nú verður sett í verk uttan nakra sum helst dvøl longur og ikki seinni enn 1. september í ár.

Tað kunna, sum rimiligt er, vera ymiskar metingar um, hvussu langt fiskimarkið eigur at verða flutt út. Her verður mælt til 70 fjórðunga mark og til at fiskimarkið á Føroya banka verður latið fylgja 400 metra dýptarlínuni. Men skilast skal til, at flokkurin er til reiðar at samráðast um aðra vidd fiskimarksins. Slík samráðing eigur at verða tikin upp við útróðrarfeløg landsins, men skulu vit her serstakliga henda á, í fyrsta lagi, at Føroya lögting longu um seinasta aldamót helt upp á 40 fjórðunga mark, í øðrum lagi, at nýggja íslenska fiskimarkið sum nevnt verður 50 fjórðungar, í triðja lagi, at aðrar tjóðir longu hava sett fiskimark, ið ganga upp aftur longur út, í fjórða lagi, at vit Føroyingar, soleiðis sum lívsviðurskifti okkara eru háttað, mugu haldast hava rætt til rímari fiskimark, enn flest aðrar tjóðir, og loksins í fimta lagi, at fiskigrunnar Føroya banka mugu roknaast okkum til.

Skriv Klakksvíkar útróðrarfelags frá 27. juni 1972 er hjólagt.

A Føroya lögtingi, 29. juli 1972

TJÓÐVELDISFLOKKURIN

1. viðgerð 8. august og málið beint í marknaðarnevndina, sum 11. apríl 1973 legði fram soljóðandi

Álit

Erlendur Patursson hevur vegna tjóðveldisflokkin lagt málið fyrri tingið og var tað við 1. viðgerð beint í marknaðarnevndina, sum hevur viðgjørt tað.

Í undanfarnu tingsetu legði tjóðveldis-flokkurin lögtingsmál nr. 6/1971 við sama orðalag.

Marknaðarnevndin hevur viðgjørt málið.

Undir viðgerðini vóru skiparar á fundi við nevndini og greiddu frá, hvørjar avleiðingar tað fekk fyrri langfarafiskiskapin, um 70-fjórðinga fiskimark varð sett allastaðni og harafturat, um bankarnir uttanfyri fiskimarkið vóru tiknir við. Tær frágreiðingarnar eru at finna í lögtingsmálinum frá ífjór.

Undir viðgerðini hevði marknaðarnevndin fund 12. december 1972 við umboð fyrri landsstýrið og fyrri fiskivinnufeløgini.

Vegna landsstýrið greiddi lögmaður frá, hvørji stig landsstýrið hevði tikið í fiskimarksmálinum, og landsstýrisins sjónarmið í hesum spurningnum.

Av fiskivinnufeløgnum høvdu summi sent skriv til lögtingið um støðu teirra til fiskimarksmálið, men tey flestu, sum vóru umboðað á fundinum, høvdu ikki tikið endaliga støðu til spurningin.

Ót frá teimum sjónarmiðum, sum vóru færd fram undir fundinum í marknaðarnevndini, hevur formaðurin í nevndini heitt á fiskivinnufeløgini um at gera viðmerkingar til hesar spurningar:

1. Hvussu nógvur fjórðingar eigur fiskimarkið at vera fyrri at geva okkum so at siga allar veiðileiðirnar undir Føroyum?
2. Kunnu vit klára okkum við einans at hava landgrunnin at troyta?
3. Hvørjar veiðibættir eiga vit at nýta á tí føroyska veiðiákinum?
4. Er grundarlagið fyrri at nýta eitt viðari fiskimark har, sum tað er stutt út á basislinjurnar, enn har, sum tað er longri?
5. Hvussu vítt fiskimark eigur at vera miðað imóti?
6. Kundi onnur løysn enn útflyting av fiskimarkinum hugsast fyrri at vinna størri veiðirættindi?
7. A hvønn hátt vera størri veiðirættindi vunnin, so tað verður til gagn fyrri fiskivinnuna sum heild, við samráðingum ella einvísam tiltøkum?

Marknaðarnevndin hevur fingið viðmerkingar frá 9 av teimum núverandi 11 útróðrarfeløgum og frá teimum 5 feløgum, sum hava limir víða hvar í landinum. Tá útróðrarfeløgin umboða útróðrarmenn í ávís- um økjum í landinum, er limatalið í tí einstaka felagnum oftast minni enn í hinum fiskivinnufeløgnum.

Summi av fiskivinnufeløgum hava svarað uppá allar omanfyri nevndu spurningarnar. Onnur hava svarað uppá einstakar av spurningunum. Uppaftur onnur feløg, teirra millum Føroya Fiskimannafelag og Føroya Reiðarafelag, hava sett ávís principiell sjónarmið fram ultan beinleiðis at hava svarað uppá spurningarnar.

Hartil kemur, at svarini frá teimum einstøku feløgum uppá teir einstøku spurningarnar oftani eru ólík.

Svarini frá fiskivinnufeløgum eru latin limunum í marknaðarnevndini og liggja við í málinum.

Undir viðgerðini hevur nevndin býtt seg í ein meiriluta og tveir minnilutar.

Meirilutin (Trygvi Samuelsen, Poul Jacob Olsen, J. Fr. Øregaard og Hilmar Kass) vísir til álitid í lagtingsmál nr. 11/1971 um hetta sama mál, har meirilutin millum annað førði fram:

«Tað er neyðugt at leggja allar árar út fyri at vinna og varðveita veiðirættindi á heimasjógví so væl sum aðrastaðni, men vit eru so fyri, at tað veiðifloti, vit hava, ikki allur kann livbjarga sær rundan um oyggjar okkara, sjálvt um vit fáa 70 fjórðinga fiskimark og Føroya banka einsamallir at troyta, tí økið er lítið. Meginparturin av landgrunninum er innanfyri 24 fjórðinga fiskimark.

Eina einvísa útflytan sambært fyriliggjandi uppskot kann meirilutin ikki taka undir, men heldur rættari leiðina vera í fyrstu syftu at royna at vinna á mál við samráðingum, har fiskimarksspurningar á altjóða fundum verða viðgjørdir, og heitir á landsstýrið um á slíkum fundum ógvuliga sterkt at framhalda og prógva, hvussu livsneyðugt tað er fyri okkum at vinna einkarrætt til hetta lífla veiðiøkið um oyggjar okkara. Neyðstrongdin, nú vit verða skerdir aðrastaðni, eigur at verða fasthildin sum eitt avgerandi lið í grundgevan okkara fyri kravi um víðari ræsur á landleiðini og serveiðirættindum á altjóða sjógví.»

Ítt ár er liðið, síðani hetta varð skrivað.

Meirilutin er av teirri áskoðan, at tað, sum er farið fram í fiskimarksspurninginum síðan tá, ikki talat fyri broyttari støð.

Avgerð er tikið um, at ST-fundur um rættarskipan á havinum verður í heyst og alt bendir á, at írslit fáast, sum verða londum, sum liggja til havið og eru knýtt fliggjarliga at fiskivinnuni og ikki hava aðrar vinnumøguleikar, til fyrimuns. Vert er at hava í huga ST-samtýktina í december 1972 um rættindini á egnum landgrunni.

Í fleiri londum, t.d. USA, Canada, New Zealandi, Australia og Danmark, hava menn lagt á annan bógv í fiskimarksspurninginum. Hesi lond hava fyrr hildið fast um frælsið á havinum og læst fiskimark. Nú hava tey gjørt seg til talsmann fyrri fiskivinnupolitikki, sum gevur londum, sum liggja til havið og eru nær knýtt fíggarliga til fiskivinnuna við smáum møguleikum at skifta til aðra vinnu, forrættindi at halda fram við hesi veið, meðan lond við fjøllroyttum vinnumøguleikum mugu minka veiðuna, har fiskastovnarnir verða ovfiskaðir, og avmarking er neyðug.

Milham uppskot til hesa loysn verður mælt til vilt fiskimark, upp til 200 fjórðingar, fyrri ávis fiskasløg.

Um landið er ført fyrri at fiska so mikið, sum stovnurin tolir, so skulu aðrar tjóðir, sum hava fiskað har, minka fiskiskapin á hvarjum ári, so eftir stuttari tíð eru teir, sum bógva upp at hesum grunnum, einsamallir um teir.

Um landið ikki er ført fyrri at fiska so mikið, sum stovnurin tolir, so skulu tjóðir, sum hava fiskað har, hava rætt at halda fram í tann mun, sum stovnurin tolir. Víst verður á, at lond, sum bert hava fiskivinnuna at lita á, skulu hava fyrsta rætt at halda fram við fiskiskapi sínum.

Hetta kemur týðiliga til sjónar í tí tilmælinum, danski marknaðarmálaráðharrin Ivar Nørgaard hevur borið fram í EEC, sum mið fyrri einum felags EEC fiskimarkspolitikki. Har verða júst hesi somu sjónarmið førd fram.

Tilmælið er lagt við sum skjal.

Loysn, sum her er nevnd, kundi tryggja okkum møguleikar at vinnað allan sjógvin um oyggjarnar, samstundis sum vit varðveittu fiskirættindi á fjarleiðum uttátt at verið bundnir at landi ella londum, men við rættindum, sum hvíldu á altjóða grundarlag.

Tann ovfisking, ið fer fram, og tær broyttu umstøður í fiskimarksmálum hava gjørt, at ikki bert kann biðast eftir úrsliti frá ST-fundum um havrættarskipan, men tiltøk mugu verða roynd fyrri at verja fiskastovnin. Meirilutin leggur dent á tær samráðingar, sum skulu fara fram við bretar, og seinni helst við aðrar tjóðir, sum fiska her, fyrri at fáa teir at minka munandi um veiðuna kring oyggjarnar.

Vísandi til tað, sum her er ført fram, tekur meirilutin ikki undir við uppskotinum frá tjóðveldisflokkinum.

Minnilutin (Hákon Djurhuus og Kjartan Møller) ferir fram:

11. oktober 1972 gjørdu fólkaflokkurin og framburðsflokkurin í almennari frásøgu vart við, hvussu vandamikið tað trýst er fyrri okkum, ið ber í sær, at tað tykist at sansa at viðvíkjandi veiðarætti og veiðuøkjavídd okkara á fjarleiðum, samstundis sum leiðirnar undir Føroyum verða troyttar av fleiri og fleiri veiðuførum, bæði frømandum og egnum.

Undir hesum hættisligu umsløðum hildu flokkarnir, lá hugsað verður um tað, okkara fiskifrøðingur Jákup Sverri Joensen ger vart við, at toskur og hýsa verða ovfiskað, at tað er umráðandi og neyðugt, at vit út frá 1958-samtyktini økja viddina av okkara landleið, og lovaðu flokkarnir, tá løgtingið kom saman, at virka fyri, at fiskimarkið verður útflutt.

1958-samtyktin um, at landgrunnur Føroya er feroysk ogn, varð samtykt við 23 atkvøðum og verður roknað við, at hetta samtykta uppskotið er grundarlagið undir tí rætti, vit halda okkum hava til fiskileiðirnar undir Føroyum.

29. apríl 1970 samtyktu 22 tingmenn soljóðandi uppskot:

«Landsstýrið verður biðið um at taka upp samráðingar við danska ríkisstýrið um at fáa friðað feroyska landgrunnin móti fremmandari fiskiveiðu og annars allari trolveiðu.»

Nú er til viðgerðar í marknaðarnevndini uppskot frá tjóðveldisflokkinum um at flyta fiskimarkið út, so vit fáa eitt 70-fjórðinga fiskimark, út frá heinum basislinjum.

Fólkaflokkurin og framburðsflokkurin hava verið hugaðir fyri at fúnið fram til eina politiska felagsstøðu í hesum týðningarníkla álvarsmáli, men samgonguflokkarnir hava ikki verið lil at fingið í tal.

Heldur lógin hevur eisini nevndarviðgerðin av hesum máli verið á taun hátt, at tað so týðiliga er komið fram, hvønn leiklut landsstýrið hevur átt aftanfryi nevndararbeiðið.

Uttan al nevndarlimirnir vishu av, møttu á fundinum 12. december 1972 lögmaður og Eli Nolsøe, landsstýrismaður saman við Einari Kallsberg, har lögmaður nýtti høvi til at greiða frá sínum sjónarmiðum, og landsstýrismaðurin frá sínum, og ráddu báðir frá at flyta fiskimarkið út.

Eisini vóru 7 spurningar aftaná sendir teimum fiskivinnufeløgum, ið vóru á fundinum at svara uppá, uttan at nevndarlimirnir, ið hvassu er hjá andstøðuni, høvdu fingið teir fyrilagdar, men at landsstýrið, varliga sagt, hevur havt sín fingur við í hesum taktiska spæli, tykist vera uttan iva. Her skuldi rekast í rætt.

Spurningarnir og nævnini á teimum feløgum, teir vóru sendir til, eru hjáløgd máli sum skjøl, og eisini svarini, feløginu góvu.

Tey flestu feløgin halda, at við einum 50 fjórðinga fiskimarki, hava vit allar grunnar imanfryi, har vanligur botnreiðskapur kann nýtast.

Um mátan, ið nýttur skal verða: einvísa útflyting ella samráðingar, hava feløgin ymiska áskoðan. 6 feløg eru fyri einvísari útflyting, 6 fyri at fiskimarkið verður vunnið við samráðingum, 1 felag heldur hetta vera ein politiskan spurning, 1 felag heldur, at tað veldst um, hvat hendir við islandi, og 1 felag svarar ikki beinleiðis, men vil hava 50 fjórðinga fiskimarkið samtykt.

Hjá teimum 6 feløgnum, ið vilja hava fiskimarkið vundið við samráðingum, eru tað okkara áhugamálið á fjarleiðnum, ið gera vart við seg.

Men fiskivinnupolitikkurin hjá hesum fjarleiðslundum hevur jú sum sikti at verja og tryggja fiskastovnin, og tað sama sikti hava vit, ið ongar veiðileiðir hava undir landi okkara sammett við veiðuøkini hjá teimum. Harafturat kemur, at fiskivinnan er fyri okkum tað altunráðandi, tað lívsneyðuga í okkara framleiðsluvinnulívi, meðan hon hjá teimum er tann litli parturin mangan.

Ivussu altunráðandi og lívsneyðugur hesin spurningur er fyri okkum mugu vit gera vart við, týðiliga og greitt, og tað gerst best við nú at taka avgerð um at flyta okkara fiskimark út, og sambært svarið frá fiskivinnufeløgnum — á 50 fjórðingar.

Sjálvt um vit gera hetta einvíst, hava vit ikki sópað samráðingar til viks, tvørturímóti, Ísland hevur flutt út, men teir hava viljað samráðst. Vit hava sjálvir samráðst við teir, og fingið úrslit.

Vísandi til tað í álitinum framfærda setir minnilutin (Hákon Djurhuus og Kjartan Mohr) fram soljóðandi

Uppskot til samtyktar.

Fiskimarkið um Føroyar verður at flyta út á 50 fjórðingar frá beinum basislinjum.

Veiðileikið á Føroya Banka verður at rokna sum føroysk landleið og fiskimarkið her sett eftir 400 metra dýptarlinjuni.

Minnilutin (Erlendur Patursson) førir fram:

Søgan gevur okkum fullgott prógv fyri, at hin sokallaða «samráðingarleið», sum meirilutin mælir til at gangað onga tíð hevur givið okkum nakrar veruligar sømdir, heldur hevur hon tvørtur í móti í mongum førum givið okkum tap og í øllum førum bert tjúnað okkum í at vinna tann rætti, sum var okkara.

Fyri umleið 75 árum byrjaði henda «samráðingarleið». Hon endaði við 1901-sáttmálanum um fiskimark kring Føroyar — tí sáttmála, sum legði grundvøllin undir fullkomnari oyðilegging føroyska heimaútróðursins. So væl royndist henda «samráðingarleið» tá.

Aður enn tjóðveldisflokkurin árið 1952 legði fram fyrsta uppskot sítt um at fáa henda sáttmála uppsagdan, hevði løgtingið fleiri ferðir gjørt «samráðinga»samtyktir, bæði um útflyting og um friðing á vissum leiðum uttan fyri fiskimark, men var alt hetta þúra úrslitaleyst.

Aftur árið 1952 og seinni valdi lögtingið «samráðingarleiðina» og at «ganga spakuliga um hurðarnar». Vit lingu burtur úr hesum krypsáttmálarnar — fyrst í 1955 og síðan 1959.

Einki røktist fyri nøkrum veruligum bata fyrr enn lögtingið árið 1961 vísti frá sær øllum tali um «samráðingar», tók seg um reiggj og gjørdi samtykt um einvísa útflyting. Henda stóða lögtingsins gav okkum so teir 12 fjórðingarnar.

(Til tess at fullkomna myndina av hvussu «samráðingarleiðin» hevur roynt okkum, kann verða skotið inn, at áður enn henda útflyting at koma í gildi — ella longu heystið 1962 — var avgerð tikin um nýggjar «samráðingar», sum gjørdur tað, at útflytingin, sum annars átti at koma í gildi 1963, varð skotin út eitt heilt ár, t.e. til 1964).

Men síðan tá — síðan 1964 — hava vit í fiskimarksmálinum staðið leysir av øðrum, t.e. fiskimarksmálið hevur síðan tá verið føroyskt innanlandsmál, sum tó danska ríkisstjórnin — soleiðis sum ríkisrættarstøða okkara er — í seinasta enda tekur avgerð um fyri okkum. Tað er tí heilt náttúrligt, at føroyskir myndugleikar hava samráðingar við dansku ríkisstjórnina um fiskimarksmálið.

Men, fara vit nú at ganga ta «samráðingarleið», sum meirilutin mælir til at ganga, er tað beinleiðis brot á tí politikki, sum lagdur varð við avgerð lögtingsins 1961 um einvísan fiskimarksútflytingarpolitikk, og er hetta í royndini tað sama sum at ganga heilt aftur til vanlukkuárið 1901, har fyrsta stigið á «samráðingarleiðini» varð tikið — tað stig, ið hevur verið føroyskari fiskiveiði og føroyska samfelagnum at óbøtiligum skaða. Minnilutin metir tí slíkan fiskimarkspolitikk vera stórt afturstig, sum bert tarna okkum í at vinna lann rætt, ið vit eiga, og sum er okkum bráðneyðugur at vinna, skal ikki grundvøllurin undir tilveru okkara ríppast burtur.

Hin vegin leggur minnilutin áherðslu á, at vit á altjóðafundum, har atkomiligt er, reyna øli tiltøk til at vinna sjónarmiðum okkara viðvíkjandi fiskimarksútflytingini sømdir, men rætt er at hava hugfast, at meðan Danmørk røkir hesi mál, kunna vit ikki vænta, at hesi stjórnarmið vinna stórvegis fram, smbr. at danska ríkisstjórnin hvørki á altjóðafundinum 1958, 1960 ella 1972 styðjaði politikk, ið samsvaraði samtyktum lögtingsins (um 12 fjórðinga mark og um at føroyski landgrunnurin er føroysk ogn).

Vón okkara er tó, at hesar samráðingar í framtíðini fara at geva eitt hvørt úrslit, men roknast má við, at tó at slíkar samráðingar byrja longu næsta ár, so fara ivaleyst mong ár at ganga, áður enn tað, ið har møguliga verður samtykt, verður sett í gildi og í verk.

Eisini av hesi grund -- hesi óvissu bæði viðvíkjandi innihaldi og tíð — heldur minnihugin fast um uppskotið um útflyting nú beinanvegin.

Her er eisini annað at hava í huga. Hugsum okkum, at t.d. 50 fjórðinga fiskimark verður alment viðurkent fiskimark frá ávísuni degi at rokna, t.d. frá 1. januar 1978. Fiskimark okkara verður tá eisini flutt út. Men, vit mugu gera okkum greitt, at tað, sum tá verður innan fyri hjá okkum, kemur at hava langa tíð -- mong, mong ár — at koma fyri seg aftur aftan á at kalla ótáhnæða og samfulla gróping í 75 ár. Tá verður vøkult hjá fiskivinnu og fiskimonnum okkara at livbjarga sær -- útistongdir á fjarleiðunum og við uppgrópaðum nærleiðum.

Síðan er at benda á, at bæði fiskifrøðingar og fiskimenn eru samdir um, at sjálvir fiskistovnurin -- av áhaldandi ránsveiðu eru í bráðum vanda.

Samtíðis síggja vit, at altjóðligar royndir til at steðga hesi oyðing hava verið mest sum nyttu- og úrslitaleysar. Tað einasta, sum hevur givið úrslit og komið til gagns í so máta, eru júst fiskimarksútflytingarnar, har í millum okkara út á 12 fjórðingar 1964, og sum útlitið er í dag, verður útflytingarleiðin framvegis einasta gongda leið til tess at bjarga fiskistovnumum úr bráðum vanda, ikki hert á okkara egna leiðum, heldur um øll høv.

Heldur enn at «samráðast» við teir, sum hava staðið fremstir og sum hava fingið harðast fram í hesum oyðileggingarverki og sum enn ganga fram við hørðum, smb. hendringarnar við Ísland og við Føroyar, áttu vit at tikið upp samráðingar við teir, sum eru í somu støðu sum vit, t.e. teir, sum berjast fyri tilveru síni móli hesum yvirgangi og hesum oyðingarverki.

Minnihutin er samfærdur um, at henda leið fer at roynast okkum betri viðvíkjandi fjarfiskiveiði okkara, enn tað leið, sum meirilutin mælir til at ganga. Ella hvat batar tað okkum at sleppa at veiða inn móti 12 fjórðingum á fjarleiðunum, tá fiskastovnarnir har støðugt minka og at enda verða mest sum oyddir?

Alt samantikið er tað áskoðan minnilutans, at útflytingin kann ikki biða longur, men má fremjast nú. Tey vinnufeløg, sum hava mett um, hvussu vítt fiskimarkið skal vera, liggja í metingum sínum millum 24 og 100 fjórðingar. Av tí at meirilutin onga útflyting vil hava og tí ongan áluga hevur havt fyri at finna senju um vidd fiskimarksins -- men slíka hevur tjóðveldisflokkurin í Framløguskrivi sínum í málinum sagt seg vera til reiðar at royna -- mælir minnilutin til at samtykkja uppskot tjóðveldisflokksins óbroytt, sum er at seta í gildi beinanvegin 70 fjórðinga fiskimark og fiskimark á Føroya Banka sum fylgir 400 metra dýpdarlinjuni.

MARKNADARNEVNDIN, 11. apríl 1973.

2. viðgerð 12. apríl.

Lógaruppskotið gr. 1 fall 6—0 og alt uppskotið burturdottið.

Uppskot til samtyktar frá minnihuta í nevndini (Hákon Djurhuus og Kj. Mohr) fall 6—0.

(F.L. j.nr. 1500-1-3.)

Sí annars skjal 5.

7. Broyting í skúlastjórnini

Ár 1972, 2. november legði Ásbjørn Jacobsen, landsstýrismaður fram

UPPSKOT til samtyktar

Løgtingið mælir ríkisstýrinum til at skipa fyri, at § 54, 1. stk. í lóg nr. 117 frá 30. mars 1962 «om folkeskolen på Færøerne» fær hesa orðing:

«Færøernes skoledirektion består af 5 medlemmer, hvoraf 1 medlem vælges af undervisningsministeren, 3 af lagtinget og 1 af landsstyret. Valgene gælder for lagtingets valgperiode. For hvert medlem vælges en stedfortræder. Skoledirektionen vælger selv sin formand.

Viðmerkingar:

Í lögtingsetuni 1969, jbr. lögtingsmál nr. 101, Løgtingstíðindi 1969 bls. 344 samtykta løgtingið uppskot til broytingar í skúlastjórnini, soleiðis at ríkisumboðsmaðurin ikki er føddur formaður og prósturin (biskupurin) ikki er føddur limur. Í staðin fyri hesar báðar limirnar skuldi kenslumálaráðið og landsstýrið velja hvønn sín og løgtingið sum tilgartil 3, limirnir skulu velja formaðin sínámillum.

Landsstýrið avgreiddi málið til ríkisumboðsmannin at leggja fyri ríkisstýrið.

23. mars 1972 skrivar ríkisumboðsmaðurin soleiðis til landsstýrið:

«I skrivelse af 2. september 1970 — F.L.J. nr. 2100-1-3 — har landstyre hertil fremsendt lagtingssag 101/1969 om ændring i skoledirektionen med anmodning om, at embedet foranlediger, at § 54 i lov nr. 117 af 13. marts 1962 om folkeskolen på Færøerne bliver ændret i overensstemmelse hermed. Efter hvad landstyre senere underhånden har meddelt, skal ændringen dog kun omfatte § 54, stk. 1.

Man har herefter fra undervisningsministeriet modtaget underretning om, at ministeriet er indstillet på, såfremt det færøske hjemmestyre kan tiltræde dette, at der for folketinget fremsættes forslag til lov om ændring af den færøske folkeskolelovs § 54, stk. 1, i overensstemmelse med det af lagtinget vedtagne forslag, dog således at de sidste 2 pkter udgår. Bestemmelsen ville herefter få følgende ordlyd:

«Færøernes skoledirektion består af 5 medlemmer, hvoraf 1 medlem vælges af undervisningsministeren, 3 af lagtinget og 1 af landstyre. Valgene gælder for lagtingets valgperiode. For hvert medlem vælges en stedfortræder. Skoledirektionen vælger selv sin formand.»

Baggrunden for, at man fra undervisningsministeriets side finder, at bestemmelsen om landstyremedlemmer for skolesager får adgang til skoledirektionens møder, bør udgå, er administrative principper. Som bekendt er den stadfæstende eller endelige afgørende myndighed i f.eks. klagesager over skoledirektionens afgørelser i henhold til den færøske folkeskolelov og lærerlønningslov henlagt til undervisningsministeren efter stedsfundet samråd med landstyre. Det vil derfor være uheldigt, hvis landstyremedlemmet i skolesager allerede i skoledirektionen har haft lejlighed til at deltage i behandlingen af en sag, som han senere vil kunne komme til at behandle i form af en ankesag. Landstyre vil dog, da det efter forslaget fremtidig selv skal vælge et medlem af skoledirektionen, kunne få løbende underretning fra dette medlem om skoledirektionens arbejde.

Ministeriet er ligeledes af den opfattelse, at bestemmelsen om udnævnelsen af en sekretær bør udgå. Det vil efter ministeriets opfattelse være overflødigt og ikke stemmende med almindelig lovgivningspraksis at optage en bestemmelse herom i loven.

Man skal i forbindelse med de af undervisningsministeriet foreslåede ændringer bemærke, at lovforslaget ikke har været drøftet med ministeriet, forinden det blev fremsat i lagtinget, og at ministeriet således ikke

har haft lejlighed til at udtale sig om lovforslaget, forinden vedtagelsen i tinget.

Under henvisning til ovenstående skal man herved anmode landsstyret om at meddele, hvorvidt hjemmestyret kan tiltræde, at der før folketinget fremsættes forslag til lov om ændring af den færøske folkeskolelovs § 54, stk. 1, med de af undervisningsministeriets ønskede ændringer, således at bestemmelsen får den overciterede ordlyd.»

Landsstýrið tekur undir í bróytingunum frá kenslumálaráðnum.

1. viðgerð 7. november og málið beint í skúlanevndina, sum 14. apríl 1973 legði fram soljóðandi

Álit

Málið hevur verið viðgjørt í skúlanevndini.

Nevndin harvast um, at einki enn er komið burtur úr 2. punkti í samtykt løgtingsins í 1970, har soljóðandi varð samtykt við 23 atkvøðum:

Løgtingið heitir á landsstýrið at veita 5-mannanevnd í skúlamálum at kaupa skúlaskipanina út frá trimum sjónarmiðum, sum førd eru fram í álitinum.

Fyriliggjandi uppskot frá landsstýrinum snýr seg um eina broyting av punkti 1 í áðurnevnda uppskoti viðvíkjandi valinum av skúlastjórn. Í nevndarálitinum frá 1970 verða hetta sagt:

Eftir uppskotinum verður mælt til, at ongín føddur fornaður er, sum demokratiskur siður er og at landsstýrið fær ávirkan á stjórnararbeiðið.

Hetta undirstrikaða vísti til síðsta part av uppskotinum, ið var soljóðandi: Landsstyresmedlemmet for skolesager har adgang til skoledirektionens møder. Skoledirektionen udnævner en sekretær.

Nevndin kann taka undir við uppskotinum um, at fyrsta punktuinið verður strokið út frá tí, ið verður sagt hesum viðvíkjandi í viðmerkingunum frá landsstýrinum, men mugu fasthaldra síðsta punktuinið viðvíkjandi skrivaranum hjá skúlastjórnini.

Nevndin heldur eisini, at nú má skundast undir, at nakað spyrst burtur úr tí hugsan, ið var samtykt sum punkt 2 í 1970 við setan av 5-manna nevndini, men má ásanna, at tað avgjört er neyðugt, at ein skúlastjóri verður settur, ið kann verða tað samlandi arbeiðsliðið í tí verki, umsitingin í hesum máli hevur fingið álagt at gera uppskot um, at loysa úr lagði. Samsvarandi tí her framfærda verður hetta uppskot til samtyktar sett:

1. Løgtingið tekur undir við landsstýrinum 1, at næstseinasta punktum í 1970 samtyktini verður strokið.
2. Landsstýrið ger neyðugar fyrirciklingar til, at landsskúlastjóri kann verða settur, og leggur málið aftur fyri lögtingið í komandi tingsetu.

SKÚLANEVNDIN, 18. apríl 1973.

Signar Hansen

Hákon Djurhuus

Haldur Hansen

Leon Joensen

Hilmar Bech

2. viðgerð 14. apríl. - - Frávik frá tíðarrestini.

Uppskot til samtyktar frá nevndini samtykt 18-0.

Uppskotið frá landsstýrinum samtykt 17-0.

Málið sostatt avgreitt.

Sínn fylgiskjal til framløgu sí eisini brot úr ríkislóg nr. 117 frá 30. mars 1962, Landsstýrisins Skjalagoymsla F.L. j. nr. 2100-1-3.

8. Sendinevnd Føroya til Norrøna ráðið

Ár 1972, fríggjadagin 3. november legði Petur F. Christiansen, landsstýrismaður, fram

UPPSKOT

til

**løgtingslóg um sendinevnd Føroya
til Norrøna Ráðið.**

**lagtingslov om Færøernes delaga-
tion til Nordisk Råd.**

§ 1.

Sendinevnd Føroya til Norrøna Ráðið telur tveir limir valdir av løgtinginum og ein umboðsmann fyri landsstýrið.

§ 2.

Løgtingið velur limir til Norrøna Ráðið, tá ið løgtingsval hevur verið og annars við byrjanina av hvørjari løgtingssetu.

2. stk. Valið fer fram eftir lut-falstali. Fyri hvønn limin verður á sama hátt valdur ein tiltaksmaður, sum tekur við í ráðnum, tá ið liminum berst frá.

3. stk. Limir og tiltaksmenn skulu vera limir av løgtinginum. Um limur ella tiltaksmaður fer úr ráðnum ella løgtinginum, velur løgtingið annan fyri hann.

§ 3.

Limirnir, valdir av løgtinginum, geva løgtinginum árliga frágreiðing um, hvat er farið fram í Norrøna Ráðnum.

§ 4.

Henda lóg kemur í gildi beinan vegin.

§ 1.

Færøernes delegation til Nordisk Råd består af to medlemmer valgt af lagtinget og en repræsentant for landsstyret.

§ 2.

Lagtinget vælger medlemmer til Nordisk Råd efter afholdelse af lagtingsvalg samt ved begyndelsen af hver lagtingssamling.

Stk. 2. Valget sker efter forholds-tal. For hvert medlem vælges på samme måde en suppleant, der indtræder i rådet, når medlemmet er forhindret.

Stk. 3. Medlemmer og suppleanter skal være medlemmer af lagtinget. Hvis et medlem eller en suppleant udtæder af rådet eller af lagtinget, vælger lagtinget en anden i hans sted.

§ 3.

De af lagtinget valgte medlemmer afgiver en årlig beretning til lagtinget om Nordisk Råds virksomhed.

§ 4.

Denne lov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

Í lögtingssetuni 1969, jfr. lögtingsmál nr. 24, Løgtingstiðindi 1969, bls. 104, samtykti lögtingi, at sendinevnd Føroya í Norrøna Ráðnum skuldi vera tveir lögtingsmenn valdir av lögtinginum og ein landsstýrismaður tilnevndur av landsstýrinum. Samstundis varð sagt, at sendinevnd Føroya fekk sama status sum aðrir limir og umboð av sendinevnd Danmarkar.

Í lögtingssamtyktini er einki sagt um, nær veljast skal, hvussu ofta, eftir hvørjum reglum og líverjir kunnu verða limir av sendinevndini.

Tá ið val av limum seinast var í lögtinginum varð lýst eftir løstum reglum fyri, hvussu valið skuldi fara fram, tí er hetta uppskot sett fram.

Síðani er skotið upp, at teir limir, lögtingið velur, geva lögtinginum frágreiðing um tað, ið fór fram í Norrøna Ráðnum.

1. viðgerð 7. nov. 1972 og málið beint í Lógarnevndina, sum 1. desember legði fram soljóðandi

álit

Landsstýrið hevur lagt fyri lögtingið uppskot til lögtingslóg um sendinevnd Føroya til Norrøna Ráðið.

Í sendinevndini verða 2 limir, valdir av lögtinginum og ein umboðsmaður fyri landsstýrið. Límirnir verða valdir, tá ið lögtingsval hevur verið og annars við byrjanina av hvørjari lögtingssetu. Fyri hvørjum lim verður valdur ein tiltaksmaður.

Valið fer fram eftir lutfalistali, og skulu limir og tiltaksmenn verða limir av lögtinginum.

Higartil hevur sendinevndin verið völd eftir lögtingssamtykt í lögtingsmáli nr. 24/1969, ið annars ikki fyrisetir nærri reglur um mannagongdina, og hevur landsstýrið tí sett hetta lógaruppskot fram.

Málið var við 1. viðgerð beint í lógarnevndina.

Nevndin hevur viðgjørt málið og er sámd um at mæla tinginum til at samtykkja uppskot landsstýrisins.

2. viðgerð 6. desember. — Uppskot um at beina málið aftur í nevnd falið við 6—0. Formaðurin legði fram broytingaruppskot frá E. Patursson:

Broytingaruppskot. Tingmál nr. 8/1972.

1. 1. § gongur út.

2. Talið á 2. — 4. § verður broytt samsvarandi.

Atkvøðan fór soleiðis fram:

Broytingaruppskotið fall við 8—0. Lógaruppskotið gr. 1 samt. 17—0, gr. 2-3-4 samtyktar 23—0. Uppskotið at fara til 3. viðgerð samtykt 23—0. 3. viðgerð 14. febr. 1973. Lógaruppskotið endaliga samtykt við 16—0.

Sbr. skjalagoymslu landsstýrisins F.L. j. nr. 11-5.

9. Útbyggjan av høvuðsvegnum v.m. í Tórshavnar kommunu

Ár 1972, hósdagin 2. november legði Ásbjørn Joensen, landsstýrismaður, fram

UPPSKOT

til

løgtingslóg um veðhald fyri láni til útbyggjan av høvuðsvegum v.m. í Tórshavnar kommunu.

løgtingslov om garanti for lån til udbygning af primærveje m.v. i Tórshavn kommune.

§ 1.

Landsstýrinum er heimilt landskassans vegna at veðhalda fyri einum láni upp til 5,2 millj. kr. til Tórshavnar býráð til útbyggjan av høvuðsvegum, kloakkum og skúllum í Tórshavnar kommunu.

§ 2.

Henda lóg fær gildi beinautvegin.

§ 1.

Landsstyret bemyndiges til på landskassens vegne at garantere for lån indtil 5,2 mill. kr. til Tórshavns byråd til udbygning af primærveje, kloakker og skolevæsen i Tórshavn kommune.

§ 2.

Denne lov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

Tórshavnar býráð ætlar at taka nevnda lán í Kreditforeningen af kommuner i Danmark. Við galdandi kursum gevur eitt lán uppá 5,2 millj. kr. eina úrtøku uppá o.m. 4 millj. kr. Hetta er 1. partur av einum láni uppá til-

samans 20 milj. kr. netto, sum býráðið ætlar at taka í Kreditforeningen af kommuner i Danmark í einum 4—5 ára skeiði til úthbyggjan av høvuðsvegnum, kloakkum og skúlum í Tórshavnar kommunu.

Ætlanin er, at ein partur av nettoláninum uppá 20 milj. kr. skal nýtast til at fígga legging av høvuðskloakkum framvið teimum størru áunum, men hetta arbeiði verður ætlandi ikki byrjað fyrr enn í fíggjarárinum 1973/74.

Úrtøkan av tí láninum, sum býráðið ætlar at taka nú, 4 milj. kr., er ætlanin at nýta soleiðis:

1.	1. strekki av eini leingjan av R. C. Efferesøesgøtu miðan í Gundadal	1,8 milj. kr.
2.	1. strekki av eini leingjan av N. Winthersgøtu til Bækjarabrekku	2,0 milj. kr.
3.	Detailprojektering av einum 3-sporaðum skúla í eysturbýnum	0,2 milj. kr.
		4,0 milj. kr.

Samlaði kostnaðurin av skúlanum verður ætlandi o.u. 25 milj. kr., harav býráðið skal gjalda 55 % ella o.u. 14 milj. kr.

1. viðgerð 8. november og málið beint í fíggjarnevndina, sum 16. nov. legði fram soljóðandi

álit

Málið er lagt fyri tingið av landsstýrinum og varð við 1. viðgerð beint í fíggjarnevndina.

Sagt verður í viðmerkingunum, at ætlanin er at taka eitt lán uppá 20 milj. kr., so hetta er bert fyrsti parturin av ætlaðu lántøkuni. Kommunan ætlar at taka nevnda lán í «Kreditforeningen af kommuner i Danmark», har obligasjonskursurin í løtuni er rættiliga lágur, so hóast lánið er uppá kr. 5,2 milj. fær kommunan bert útgaldið 4 milj. kr. og verður effektiv rentan tí rættiliga læg. Lánið er ætlað at nýta til vegagerð og detailprojektering av skúla í eystara býarparti.

Fíggjarnevndin hevur viðgjørt málið og tekur undir við uppskotinum og mælir tinginum til at samtykkja tað.

2. viðgerð 17. nov. Frávik frá tíðarfr. samt. við 23--0.

Gr. 1 samt. við 24--0, gr. 2 utan atkvgr. Soleiðis samtykt at fara til 3. viðgerð við 22--0.

3. viðgerð 22. nov.. Uppskotið sum samtykt við 2. viðgerð endaliga samtykt við 23--0.

(F.L. j. nr. 801-3-36).

10. Broyting í lógunum um fólka- pensjón og avlamispensjón (15⁰/₀ hækking í grundlønunum)

Ár 1972, hósdagin 2. november legði Jákup Lundeuskov, landsstýris-
maður, fram

UPPSKOT til samtyktar

Løgtingið mælir ríkisstýrinum til at leggja viðlögdu lógaruppskot fyri
fólkatingið:

- I. Uppskot til lóg um broyting í lóg fyri Føroyar «om folkepension»
- II. Uppskot til lóg um broyting í lóg fyri Føroyar «om invalidepension
m.v.»

Viðmerkingar:

Í løgtingssetuni 1969, jhr. Løgtingstiðindi 1969, bls. 139, samtykti lög-
tingið at mæla ríkisstýrinum til at broyta m.a. lógina um fólkapensjón og
lógina um avlamispensjón, soleiðis at fær komu at svara til lóggávuna í
hinum partinum av ríkinum. Uppskot varðtó ikki sett fram um at hækka
pensjónirnar sjálvar.

Tilmælini eru sett í verk í breytingum til nevndu lógir.

Síðani hefur landsstýrið samráðst við ríkisstýrið um at hækka grundtøluni fyri fólkapensjón og avlamspensjón við 15 % frá 1. oktober 1972, jfr. álit í lögtingsmáli nr. 1/1971: Figgjarløgtingslóg 1972/73, ad § 19.

Meirkostnaðurin fyri eitt ár er roknaður til 7 milj. kr., sum verður at býta soleiðis:

Ríkið	3.500.000 kr.
Landskassin	3.000.000 kr.
Kommunurnar	500.000 kr.

Ein hækking frá 1. oktober 1972 er tikin við á figgjarlógini 1972/73.

Tá ið einkjupensjón, einkjuhjálp og uppihaldshjálp eftir forsorgslógini eru knýtt at fólkapensjónslógini verða nevndu veitingar hækkaðar í sama mun sum fólkapensjónin.

Annars verður víst til viðmerkingarnar til lógaruppskotini.

1. viðgerð mikudagin 8. nov. 1973 og málið beint í Sosialu nevndina, sum 29./11. legði fram soljóðandi

Álit

Málið er lagt fram av landstýrinum 2. november og kom til 1. viðgerð 8. november 1972 og var beint í socialu nevndina.

Nevndin hevur viðgjørt uppskotið frá landstýrinum, sum í sær ber eina hækking av grundtølunum fyri avlamspensjón og fólkapensjón uppá 15 % og íroknað eru eisini grundtøluni fyri einkjupensjón og uppihaldshjálp.

Útreiðslurnar fyri hesa hækking eru roknaðar til kr. 7.000.000,00 og verða býttar við kr. 3.500.000,00 til ríkiskassan, kr. 3.000.000,00 til landskassan og kommunurnar bera kr. 500.000,00.

Nevndin er samd um at mæla tinginum til at samtykkja uppskot landstýrisins.

Undir tingviðgerðini av hesum máli og undir nevndarviðgerðini hevur verið umrøtt, at treytirnar fyri einkjur, sum fáa einkjuhjálp ella einkjupensjón, eru heldur stírnar. Serliga eru tað reglurnar um niðurskurð av veitingini, tá arbeiðsinntøka er, ið nevndin heldur vera ov harðar og ikki nóg væl hóskandi fyri okkara viðurskiftir, serliga reglurnar hareftir einkjur kunna fáa pensjón, um tær verða einkjur aftan á 45 (55) ára aldur og reglurnar haraftir grundupphæddin av pensjónini minskar í mun til aðrar

inntøkur, sum einkjan fær. Tí verður heitt á landsstýrið um at kanna hesi viðurskifti og verður sett fram soljóðandi:

UPPSKOT
til
samtyktar

Løgtingið biður landsstýrið samráðast við ríkismyndugleikarnar um at linka um treytirnar fyri niðurskurði av einkjuhjálp ella einkjupensjón, tá onnur inntøka er.

2. viðgerð 1. desember.

Uppskotið til samtyktar frá landsstýrinum samtykt við 23---0, --- Uppskotið frá nevndini til samtyktar samtykt 23---0. Málið sostatt avgreitt.

Sí annars fylgiskjal: Forslag til Lov om ændring for Færøerne om invalidepension v.m. (Forhøjelse af ydelser).

F.L. j. nr. 1010-5.

11. Vegprojektering og vegagerð

Ár 1972, friggjadagin 3. november legði Erlendur Patursson, lögtingsmaður, fram

UPPSKOT
til

løgtingslóg um vegaprojektering og vegagerð.

lagtingslov om vejprojektering og vejarbejde.

§ 1.

Landsstýrinum verður álagt at lata projektera og gera hesar vegir:

§ 1.

Det pålægges landsstyret at lade projektere og udføre følgende veje:

1. Hvítanes - Sund - Kaldbakshótnur - Kaldbak.
2. Úr oyggjarvegnum til Norðradals og Syðradals.

Miðað eigur at verða ímóti at hesar vegagerðir verða lidnar ikki seinni enn 1. august 1974.

§ 2.

Landsstýrinum verður heimilað landskassans vegna at laka neyðug lán til hesar vegagerðir.

§ 3.

Henda lóg kemur beinan vegin í gildi.

1. Hvítanes - Sund - Kaldbakshótnur - Kaldbak.
2. Fra «oyggjarvegur» til Norðradal og Syðradal.

Der bør sigtes imod at disse vejarbejder afsluttes ikke senere end 1. august 1974.

§ 2.

Landsstyret bemyndiges landskassens vegne at optage nødvendige lån til disse vejarbejder.

§ 3.

Denne lov træder i kraft straks.

Greinargerð:

Tær bygdir, ið nevndar verða í uppskotinum --- Sund, Kaldbakshótnur, Kaldbak, Norðradalur og Syðradalur — hava enn einki vegasamband við aðrar bygdir ella við høvuðsstaðin. Allar eru tær landbúnaðarbygdir, sum framleiða hópín av landbúnaðarvørum til sølu. Henda landbúnaðarframleiðsla kundi óivað verið almikið økt, um so var, at bygdirnar fingu vegasamband og harvið betri møguleikar til at sleppa av við framleiðshuvørur sínar. Nú at kalla allar bygdir í teim størstu oyggjunum hava fingið vegasamband, má tað haldast vera ríniligt og rætt, at eisini hesar bygdir, ið her verður talað um, fáa samband við aðrar bygdir og tá fyrst og fremst við høvuðsstaðin.

Eftir uppskotinum skal verða miðað móti, at hesar vegagerðir verða lidnar ikki seinni enn 1. august 1974.

A Føroya lögtingi, 2. november 1972.

Erlendur Patursson

Hanus við Høgadalsá

1. viðgerð 9. november 1972 og málið beint í fíggarnevndina, sum 14. apríl 1973 legði fram soljóðandi

álit

Tað eru tingmenninir Erlendur Patursson og Hanus við Høgadalsá, sum

hava lagt hetta mál fyri tingið, og varð tað við 1. viðgerð beint í Figgjarnevndina.

Í viðmerkingunum verða tær bygdir í Streymoy, sum enn ikki hava vegasamband nevndar, og verður mælt til at tær verða bundnar til hæv-
nðsvegandið í seinasta lagi innan 1. august 1974. Bygdirnar eru: Sund,
Kaldbakshotnur, Syðradalur og Norðradalur.

Figgjarnevndin hevur viðgjørt málið og mæla Erlendur Patursson og
Finnbogi Isaksen til at samtykkja uppskotið.

Hilmar Kass tekur undir við uppskotinum, men mælir til at broyta 1.
august 1974 til 1. august 1975.

Minnilutin (Knút Wang) vísir til, at samtykt er at gera veg til Sunds
og at lána pening til húsara, sumleiðis at gera veg til Kaldbaks, men
tekur annars undir við uppskotinum.

Minnilutin í nevndini (Andr. Djurhuus, Trygve Samuelson og J. Fr.
Øregaard) vísir til tær tingsamtyktir, sum gjørdar eru bæði viðvíkjandi
vegagerð til Sunds og til Kaldbaks, har tað áliggur landsverkfrøðinginum
at lata nevndu vegir projektera, meðan tað liggur hjá landsstýrinum at
seta vegagerðina í verk.

Løgtingið hevur sett á Figgjarlógina kr. 20,5 milj. til vegagerð, og
landsstýrið hevur frammanundan heimild til at upptaka lán.

Viðvíkjandi vegagerð til Norðra- og Syðradals, so er hetta rættiliga
dýrur vegur, her er talan um og einans til nøkur fá hús, so tað tykist
vera lítið umhugsað at krevja hesa vegagerð framda innan 1. august 1974.
Minnilutin heldur, at áðrenn kravt verður av landsstýrinum at seta í
verk gerð av landsvegi til eitt ella tvey hús, sum kostar meira enn ein
stór trafikhavn, so eigur fyrst at verða kannað, hvussu nógv hann kostar
og um hann er í mun til nyttuna og tørvin.

Minnilutin setur sostatt einki uppskot fram í hesum máli.

Meirilutin (Knút Wang, Erlendur Patursson, Finnbogi Isaksen og Hil-
mar Kass) mælir til at samtykkja uppskotið við teirri broyting, at í §
1 verður 1974 broytt til 1975.

FIGGJARNEVNDIN, 12. apríl 1973.

J. Fr. Øregaard	Andreas Djurhuus	Trygve Samuelson
Erlendur Patursson	Finnbogi Isaksen	Hilmar Kass
	Knút Wang	

2. viðgerð 13. apríl 1973. Atkvøðan fór soleiðis fram: Gr. 1 punkt 1
samtykt við 14—0. — Gr. punkt 2 fall 9—0. — Broytingaruppskot til
gr. 1 samtykt 14—0. — Gr. 1 so broytt samtykt 14—0. — Gr. 2 samtykt

14—0. — Gr. 3 samt. utan atkvgr. Lógaruppskotið solciðis samtykt at fara til 3. viðgerð samtykt 14—0.

3. viðgerð 14. apríl 1973. Uppskotið sum samtykt við 2. viðgerð endaliga samtykt 17—0.

Fl. 34/73.

(F.L.j. nr. 1817-44).

12. Lóg um hundar

Málið ikki framlagt.

13. Veðhald fyri lánnum til sildamjøl og sildaolju v.m. á goymslu

Ár 1972, týsdagin 7. november legði Jákup Lindenskov, landsstýrismaður fram

UPPSKOT

til

løgtingslóg um veðhald av lánnum til sildamjøl og sildaolju v.m. á goymslu.

løgtingslov om garanti for lån til sildemel og sildeolie m.v. på lager.

§ 1.

Landsstýrinum er heimilt landskassans vegna í fíggjarárinum 1973/74 at veita veðhald fyri lánnum til sildamjøl, fiskamjøl, sildaolju og matsild á goymslu. Veðhaldið verður givið fyri lánnum ikki upp um 70% av lánivirðinum.

§ 1.

Landsstyret bemyndiges til på landskassens vegne i finansåret 1973/74 at garantere for lån til sildemel, fiskemel, sildeolie og konsumsild på lager. Garantien ydes for lån, der ikke må overstige 70% af låneværdien.

§ 2.

Henda lóg kemur beinan vegin í gildi.

§ 2.

Denne lov træder straks i kraft.

Viðmerkingar:

Fyriliggjandi uppskot er ein endurnýgging av løgtingslóg nr. 18 frá 9. mai 1972.

1. viðgerð 9. nov. 1972 og málið heint í fíggjarnevndina, sum 16. nov. legði fram soljóðandi

Álit

Málið er lagt fyri tingið av landsstýrinum og varð við 1. viðgerð heint í fíggjarnevndina.

Hefta er lóg, sum verið hevur í gildi í mong ár og sum landsstýrið mælir til at endurnýggja fyri fíggjarárið 1973/74.

Sildamjøl, fiskamjøl og lýsi eru ofta fyri rættiliga stórum prishroytingum, skjótari og størri enn fyri næstan allar aðrar vørur. Tað er lí neyðugt fyri silda- og fiskamjølsvirkini at hava eina finansieringsskipan, ið er so rúmlig, at tey ikki vegna peningatrot mugu selja, lá prísirnir eru í botni.

Við teirri veðhaldslóg, sum nú hevur verið í gildi í mong ár, og sum

landsstýrið her mælir til at endurnýggja, hevur hetta fyri ein part verið møgult.

Fíggjarnevndin, sum hevur viðgjørt málið, tekur undir við landsstýrinum í at framleingja lógina, og mælir lögtinginum til at samtykkja tað.

2. viðgerð 17. nov. grein 1 samt. 24---0, og gr. 2 uttan atkv.gr. og málið samtykt at fara til 3. viðgerð við 24---0.

3. viðgerð 22. nov. og uppskotið endaliga samtykt við 23—0.

(F.L.j. nr. 1408-5-2)

14. Veðhald fyri lánum til keyp av agni

Ár 1972, týsdagin 7. november legði Jákup Lindenskov, landsstýrismaður, fram

Uppskot til

**Løgtingslóg um ábyrgd fyri láni
til keyp av agn.**

§ 1.

Landsstýrinum er heimilt landskassans vegna í fíggjarárunum 1972/73 og 1973/74 at taka ábyrgd av lánum til keyp av agni uppá kr. 750.000,00 fyri hvørt fíggjarár.

§ 2.

Henda lóg kemur í gildi beinan vegin.

**løgtingslov om garanti for lån
til køb af agn.**

§ 1.

Landsstyret bemyndiges til på landskassens vegne i finansårene 1972/73 og 1973/74 at garantere for lån til køb af agn op til kr. 750.000,00 for hvert finansår.

§ 2.

Denne lov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

Henda heimildin hjá landsstýrinum hefur verið givin í fleiri ár, seinast í lögtingslóg nr. 15 frá 27. apríl 1967 fyrir fíggjarárin 1967/68 - 1971/72 við kr. 750.000,00 fyrir hvørt fíggjarárið.

Tá tað í lötuni er torført at meta um tørvin fyri agnlánum, loyvir landsstýrið sær at skjóta upp, at heimildin verður endurnýggjað fyri 2 ár.

1. viðgerð 10. nov. og málið beint í fíggjarnevndina, sum 16. nov. legði fram soljóðandi

Álit

Málið er av landsstýrinum lagt fyri tingið og varð við 1. viðgerð beint í fíggjarnevndina.

Í viðmerkingunum visir landsstýrið á, at henda lóg hefur verið í gildi nú í mong ár og mælir til, at hon verður endurnýggjað at gjalda eisini fyri fíggjarárin 1972/73 og 1973/74.

Við tí stóru agnnýtslu, sum er tá útróðurin er mestur, er neyðugt at ríkiligt er til av agni í landinum. Men agnandi er viðbrekin handil, tí ílt er at meta um tørvin, av tí at eingin veit framanundan, hvussu stór agnnýtslan verður og agn er vera, sum ring er at goyma. Eisini eru tað flakavirkini, sum fyri størsta partin umsita agnsøluna, so tá hesi virkir liggja við stórum nøgdum av óseldum fiskavörum, er mangan trót á tøkum peningi. Tað hefur tí verið neyðugt, um hesi virki skulu hava møguleika at finansiera hendan handil, at tað almenna veðhelt fyri slíkum lánum.

Fíggjarnevndin, sum hefur viðgjørt málið, er av teirri áskoðan, at hesin tørnur framvegis er til sleðar og tekur so statt undir við uppskoti landsstýrisins og mælir tinginum til at samtykkja tað.

2. viðgerð 17/11, gr. 1 samt. 25--0, gr. 2 u. at. og uppskotið at fara til 3. viðgerð samt. við 25—0.

3. viðgerð 22. nov. og uppskotið tá endaliga samtykt við 24—0 atkv.

(F.L. j. nr. 1408-6-1)

15. Býti av avlopi landskassans

Ár 1972, mikudagin 8. november legði Atli Dam, lögmaður, fram

Uppskot til

**løgtingslóg um býti av rakstrar-
avlopi landskassans.**

**lagtingslov om fordeling af lands-
kassens driftsoverskud.**

§ 1.

Av rakstraravlopi landskassans verður $\frac{1}{3}$ lagdur í grunnin til endurnýgging fiskiskipaflotans og $\frac{1}{3}$ í grunnin til berghols- og brúgvagerð.

§ 2.

Henda lóg fær gildi frá rakstrarári landskassans 1971/72 og samstundis fer løgtingslóg nr. 19 frá 9. apríl 1964 úr gildi.

§ 1.

Af landskassens driftsoverskud overføres $\frac{1}{3}$ til fonden til fiskerflådens fornyelse og $\frac{1}{3}$ til fonden til bygning af tunneler og broer.

§ 2.

Denne lov træder i kraft fra og med landskassens driftsår for 1971/72, samtidig træder ud af kraft lagtingslov nr. 19 af 9. april 1964.

Viðmerkingar:

Rakstraravlop landskassans verður eftir løgtingslóg nr. 19 frá 9. apríl 1964 býtt í helvt millum grunnin til endurnýgging fiskiskipaflotans og kapitalkonto landskassans, jfr. Løgtingstíðindi 1963, bls. 42, løgtingsmál nr. 14.

Við teimum øktu tilskrivningum, sum samtyktar vóru í 1970, kom íleggjargrunnurin fyri Føroyar uppá at kunna læna út umleið 115 milj. kr. til ymsar íleggjarar fram til 1976, av hesum er ætlað, at 44 milj. kr. kunna lænast til vegagerð.

Skulu flestu av teimum størru vegagerðunum fremjast hesi árin, samstundis sum munandi berghols- og brúgvagerðir og aðrar sambindingar verða gjørdar, er henda lániupphædd í tepra lagi.

Til fíggjarlógina 1972/73 hevur landsstýrið skotið upp at leggja í grunn 1.000.000 kr. til berghols- og brúgvagerð soleiðis at tey týðningarmiklastu av hesum arbeiðum kunna byrja nú tey fyrstu árin. Peningurin er játtaður jfr. § 16.6. Samuleiðis er skotið upp at játta 3.000.000 til grunnin í fíggjarárinum 1973/74.

At fremja hesi kostnaðarmiklu arbeiði av álvara krevja tó ein størri játtanir.

Grunnurinn til endurnýgging fiskiskipaflotans hefur pr. 7. november 1972 í tökum peningi um 7.450.000 kr., lá er partur hansara í rakstraravlopinum 1971/72 ekki taldur við. Nýtslan úr grunninum restina av inniverandi figgjarári verður mettil 4.000.000 kr. Skotið er upp at jálta til grunnin 9.500.000 kr. í 1973/74, meðan nýtslan tað árið er mettil 11.150.000 kr.

Siðani rakstraravlopið 1971/72 er um 16.800.000 kr., verður tað undir tí fyritleytl, at jáltaður verður grunninum tann peningur, sum skotið er upp, ikki neyðugt at leggja helvtina av landskassans rakstraravlopi í grunnin, men heldur býta avlopið soleiðis, at ein triðingur verður latin í berghols- og brúgvagrundin. Henda skipan eigur so at standa við til viðurskiftini einaferð broytast.

1. viðgerð 23. nov. og málið beint í figgjarnevndina, sum 14. des. legði fram soljóðandi

Alit

Málið er lagt fyri tingið av landsstýrimun og varð við 1. viðgerð beint í figgjarnevndina.

Í viðmerkingunum visir landsstýrið á, at sambært lögtingslóg frá 9. apríl 1964 verður rakstraravlop landskassans býtt í helvt millun grunnin til endurnýgging av fiskiskipaflotanum og kapitalkonto landskassans. Grunnurin til endurnýgging av fiskiskipaflotanum kann við til peningi, sum í grunninum er og teirri peningahædd, sum landsstýrið hefur mælt til at jálta á komandi figgjarlóg veita tann studning, sum roknað kann verða við kemur til útgjaldingar, sambært galdandi studningslógir í figgjarárinum 1973/74.

Eisini verður víst á, at tann peningur, sum latin var fløgugrunninum, ikki kemur at rækka til, um teir vegir, brýr og berghol, ið ynski er um at gera, skulu verða gjørd. Landsstýrið mæltir til, at ein $\frac{1}{3}$ av rakstraravlopi landskassans verður lagdur í grunn til brúgva- og bergholsgerð.

Figgjarnevndin, sum hefur viðgjørt málið, hefur býtt seg í ein meiriluta og ein minniluta.

Meirilutin (Fr. Samuelsen, Andreas Djurhuus, Hilmar Kass og J. Fr. Øregaard) er á einum máli við landsstýrið um, at nú fløgugrunnurin ikki hefur meira pening til útláns, má størri partur til figgjan av brúgva- og bergholsgerðini takast um raksturin á figgjarlógini, um hesi mál skulu freinast í fyrstu frantið og heldur meirilutin, at hetta er eitt ynski hjá flest øllum, eisini tingmonnum og teknr sostatt undir við tilmæli landsstýrisins og mæltir tinginum til at samtykkja uppskotið.

Minnilutin (Pinnhøgi Isaksen, Erlendur Patursson og Knút Wang)

heldur tað vera avoldaða skipan við serstakari lóg at taka avgerð um, á hvønn hátt ein partur av rakstraravlopi landskassans eigur at bítast. Uttan nú at taka stöðu til, hvussu mikil peningur skal leggjast í endurnýggjargrunn fiskiskipaflotans og í grunn til berghols- og brúgvagerð, mælir minnilutin tí frá at samtykkja uppskot landsstýrisins, men mælir í staðin til, at avgerðirnar um hesi mál verða tiknar á komandi fíggjarlógum og eykaíggjarlógum. Av hesum sama mælir minnilutin somuleiðis til, at lögtingslóg nr. 19 frá 9. apríl 1964 verður tikin úr gildi. Slík skipan, sum her verður mælt til, má haldast at vera greiðari og somuleiðis geva lóg-gávu og umsiting betri innlit í landsins fíggjarmál sum heild og setir tí fram soljóðandi

Uppskot

tí

løgtingslóg um avtøku av lög-
tingslóg nr. 19 frá 9. apríl 1964
um býti av rakstraravlopi
landskassans.

§ 1.

Løgtingslóg nr. 19 frá 9. apríl 1964 um býti av rakstraravlopi landskassans gongur úr gildi 1. apríl 1973.

§ 2.

Henda lóg kemur í gildi heinan vegin.

2. viðgerð var 18. des. (frávik frá tíðurfrestini). Formaðurin framleiði broytingaruppskot frá Demmus Hentze, soljóðandi:

Undirritaði tingmaður setur fram soljóðandi broytingaruppskot til § 1 í landsstýrisuppskotinum:

«og $\frac{1}{3}$ í grunnin til berghols- og brúgvagerð» verður broytt til: og $\frac{1}{3}$ í grunnin til berghols-, brúgva- og ferjulegugerð».

Atkvøðugreiðslan varð útsett til 19. des. og fór soleiðis fram:

Uppskot frá minniluta í nevndini (P. Isaksen, E. Patursson og K. Wang) gr. 1 fall 9--0. Minnilutauppskotið sostatt burturfallið.

Broytingaruppskot frá Demmus Hentze til gr. 1 í landstýrisuppskot-

innu samtykt 15—0 — gr. 1 so broytt samtykt 17 — 0, gr. 2 samtykt 18—0, soleiðis samtykt at fara til 3. viðgerð samtykt við 20—2.

3. viðgerð 20. des. Frávik frá tíðarfrestinum.

Lógaruppskotið, sum samtykt við 2. viðgerð, endaliga samtykt 19—0.

(F.L. j. nr. 401-2-6)

16. Limir av landsstýrinum skulu kunna hittast av fólki fastan vikudag

Ár 1972, mikudagin 8. nov. legði Kjartan Mohr, lögtingsmaður, fram hetta

Uppskot til samtyktar.

Álagt verður landsstýrinum at leggja so til rættis, at lögmaður og landsstýrismenn, ið hava tey ymisku størv innan umsitingina um hendi, verða at hitta ein dag um vikuna.

Kunningjært verður í útvarpinum, um tað skuldi berið so í bandi, at teir ikki vóru at hitta nevnda dag.

Viðmerkingar:

Tað er ofta, at borgarar og stovnar hava brúk fyri lögmanni og landsstýrismonnum, ið hava umsitingina um hendi, at fáa upplýsingar um mangt og hvat, ið liggur innanfyri landsins lógir og annað, ið tørvar at tosa við landsstýrismenn og lögmann um.

So stalt seti eg fram hetta uppskot til samtyktar.

1. viðgerð 10. november og málið beint í fíggingarnevndina.

17. Studningslán ídnaðarins

Ár 1972, fríggjadagin 10. nov. legði Erlendur Patursson, lögtingsmaður, fyrri fjóðveldisflokkinn fram

Uppskot

til

løgtingslóg um studningslán ídnaðarins.

§ 1.

A hvørji figgjarløgtingslóg, fyrstu ferð á figgjarløgtingslógini 1973/74, verður sett peningaupp-hædd, ið nýtast skal til frama fyri ídnaðaruppbygging í landinum eftir teim reglum, sum fyriskipað ar eru í hesi lóg.

Heimilt skal vera at nýta ikki nýttan játtaðan pening eitt figgjarár komandi figgjarár.

§ 2.

Av tí eftir § 1 játtaða peningi kunna studningslán veitast til nýggj ídnaðarvirki, til ábøtur á gomlum, til afturatbyggingar, og bæði til byggingar, maskinur og øðrar tekniskar innleggingar.

§ 3.

Studningslán verða veitt við upp í 20 % av kostnaðinum av teimum í § 2 nevndu byggingum, maskin-um og øðrum tekniskum innlegg-ingum.

§ 4.

Treytin fyri lánveiting er at viðkomandi eigari hevur í eginpeningi í minsta lagi 10 % av virði bygg-inga, maskina og tekniska innlegg-inga.

§ 5.

Studningslán verður tryggjað við veðrætti í viðkomandi virki innan fyri 90 % av virðinum. Tað verður goldið í hond og er rentu- og avdráttarfrítt. Lánið verður avskrivað í upp í 10 ár.

§ 6.

Tá tað snýr seg um nýggj virki við framleiðslum, ið ikki áður hava verið royndar í Føroyum, kunna studningslán eisini verða veitt sum rakstrarstudningslán. Slík rakstrarstudningslán kunna somuleiðis verða veitt til at royna áðrú oyndar framleiðsluhættir í virkjum, sum longu eru í rakstri.

Rakstrarstudningslán, sum eru rentu- og avdráttarfrí, kunna í longsta lagi verða veitt í 2 ár og skulu avskrivast í upp í 5 ár.

§ 7.

Um so er, at virki skiftir eigara, ella tað fer í aðra vinnu enn ídnað, fellur lánið ella tað, sum eftir av tí stendur, til gjaldingar. Landsstýrið kann tó geva loyvi til, at tað, sum eftir stendur av láninum, verður standandi í virkinum, herundir um tað verður rentu- og avdráttarfrítt.

§ 8.

Landsstýrið veitir studningslán eftir hesi lóg eftir tilmælum frá Føroya ídnaðargrunni og Føroya ídnaðarstovu.

§ 9.

Landsstýrið selir, í serstakari reglugerð, nærri reglum um útfinn- ing lógarinnar.

§ 10.

Henda lögtingslóg kennur heinan vegin í gildi.

Greinargerð.

Í fíggingarmálum ídnaðarins eru tvær skipanir í gildi. Önnur er lögtingslógin, sum heimilar landsstýrinum at veðhalda fyri upp í 70 % av iløgulánum ídnaðarins, smítr. lögtingslóg nr. 34 frá 7. juni 1972. Hin er ídnaðargrunnurin, sum er stovnaður sambært lögtingslóg nr. 68 frá 24. september 1970 og sum veitir ídnaðinum beinleiðis iløgulán.

Til tess upp aftur betur at styðja upp undir framtøku færoyska ídnaðarins verður mælt til at seta í verk studningsskipan eftir nakað somu leiðum sum studningsskipan fiskiskipa t.e. at veita ídnaðinum studningslán.

Hámarkið fyri studningslánum er í lógaruppskotinum sett til 20 % av iløguvirðinum. Verður roknað við ídnaðarløgum upp á 20 milj. kr. árliga, krevur hetta at í mesta lagi 4 milj. kr. verða settar á fíggingarlögtingslógina til studningslána.

Av royndum vita vit, at tað var studningsláusskipan fiskiskipaflotans, ið hevur átt sín stóra lut í endurnýggjing og uppbygging flotans, ja vit mugu ásjóna, at henda bygging var ikki komin í lag, uttan so, at júst henda skipan var sett í verk.

Tað eru øll tekin til, at hin eftirynskta og hin tilætlaða uppbygging av færoyskum ídnaði fæst ikki í lag og verður ikki veruleiki uttan so, at tilsvarendi studningsláusskipan eisini verður gjørd fyri hesa vinnugrein.

Harumframt er í hesum lógaruppskoti nakað nýtt, sum ikki er í gildi fyri fiskiskip og sum er tað, at tað eisini skulu kunna veitast rakstrarstudningslán. Tað er óivað so, at allur spurningurin um rakstrarfígging ídnaðarins má takast til viðgerðar frá botni, tí viðurskiðini hesum viðvíkjandi mugu haldast vera heilt út av lagi vónalig.

Sum fyribils ábót — og serstakliga til tess at lætta nýggjuni virkjun um raksturin ta fyrstu tíðina, sum jú altíð kemur at verða hin torførasta og tyngsta — verður her mælt til, at nýggj virki við framleiðslum, ið ikki áður hava verið royndar í landinum, skulu kunna fáa studningslán sum rakstrarstudningslán. Slík rakstrarstudningslán skulu eisini kunna verða veitt til at royna áður óroyndar framleiðsluhættir í virkjun, sum longu eru í rakstri. Rakstrarstudningslán verða eins og önnur studningslán rentu- og avdráttarfrí og kunna í longsta lagi verða veitt í 2 ár og skulu avskrivast í upp í 5 ár. Viðvíkjandi hesum rakstrarstudningslánum serstakliga verður neyðugt at seta nákvæmari fyrimæli í reglugerð.

Viðvíkjandi innihaldinum og einstøkum lutum í hesi studningsláusskipan annars verður víst á sjálvt lógaruppskotið.

1. viðgerð 22. nov. Uppskot var um at beina málið í fíggingarnevndina og annað um serliga ídnaðarnevnd. Uppskotið um at beina málið í fíggingarnevndina fall við tað, at eingin atkvøddi fyri, og varð málið tí beint í eina serstaka 7-manna ídnaðarnevnd, sum 11. apríl legði fram soljóðandi

Álit

Hetta mál er lagt fyrri tingið av tjóðveldisflokkinum og varð við 1. viðgerð beint í ídnaðarnevndina.

Samhætt § 2 í uppskotinum kann stuðningur verða veittur til nýggj ídnaðarvirkir, til íðbøtur á gomul, til afturathygging og til nýbyggingar, maskinar og aðrar tekniskar innleggingar.

Samhætt § 6 kann eisini verða veittur rakstrarstuðningur.

Ídnaðarnevndin bað búskaparráðið um ummæli og bað eisini ídnaðarfelagið viðgera nevnda lógaruppskot, og eisini koma við tilmæli um á hvønn hátt, felagið helt besta mátan vera at stuðla føroyskan ídnað.

Búskaparráðið gav ummæli í málinum og vísir til teir lánimøguleikar, ið føroyskur ídnaður hevur, ráðið heldur annars, at stuðningur í sjálvum sær ikki altíð er rætta loysnin at fremja uppbygging av føroyskum ídnað.

Ídnaðarfelagið ger í fyrstu syftu viðmerkingar til lógaruppskotið og mælir til ymiskar broytingar, men sigur annars í viðmerkingum sínum fylgjandi:

«Sum fyrr sagt vil hetta uppskot sjálvandi geva ídnaðinum munandi bata, men vil halda, at somu fliggjarligu fyrirumir eisini kunnu veitast á betri hátt. Við hesum meina vit, at stuðningshjálp í sjálvum sær ikki altíð er hin rætta loysnin - - at møguleikarnir fyri hjálpartiltøkum eiga at kunna fjølbroyttast meira.»

Ídnaðarfelagið mælir istaðin til, at stovnaður verður ein menningargrunnur (udviklingsfond), ið skjótt eigur at fáa ein eginpening uppá 10 milliónir, men heldur annars, at grunnurin má kunna byrja virki sít, tá eginpeningurin er kr. 2.000.000.

Fyri at fáa Menningargrunnin so fjølbroyttan og liðiligan sum gjørligt mælir felagið til, at sjálv lógin bert fevnir um fyriskipanir til stovnan av grunninum, vanlig høvuðsendamál, roknskap og nevnd v.m. Meðan allar fyriskipanir viðvíkjandi ávísam eignum verða at taka við í viðtøkunum fyri grunnin.

Í fyrsta umfari verður skotið upp, at niðanfyrir nevndu punkt verða sett í viðtøkunum fyri menningargrunnin:

- 1) Hjálp til vøruframleiðslu fyri seinri sølu.
- 2) hjálp til marknaðarføring.
- 3) Eksportkredittur.
- 4) Rentustuðningur.
- 5) Stuðning og/ella lán til íløgur og rakstur.
- 6) Stuðul til útbúgving.
- 7) Stuðul til gransking og framleiðsluútbúgving.
- 8) Stuðul/lán til ráðgevarahjálp.

- 9) Eksportstudningur.
- 10) Stuðul/lán til fígging av ídnaðarútleigubýgningum.
- 11) Stuðul til flyting av virkjum.

Ídnaðarnevndin, ið hevur viðgjørt málið, hevur eisini havt fund við ídnaðarfelagið, har bæði lógaruppskotið í tingmáli nr. 17 og uppskot ídnaðarfelagsins hava verið viðgjørd.

Nevndin er samd um, at føroyski ídnaðurin arbeidir undir alt ov trongum umstøðum, og at tað tí er neyðugt, at henda vinnugrein fær betri møguleikar at mennast og eisini betri umstøður annars. Spurningurin er so, hvussu tann stuðul, ið veillur verður, munar mest og verður at gera størstu nytta.

Tá danska «Egnsudviklingslógin» var sett í gildi fyri Føroyar, var hetta ein munandi hali, og eru fleiri stór virkir fíggað við lánum og ábyrgdum eftir hesi lóg. Men tey serliga føroysku viðurskifti gera, at mangar føroyskar fyrirløkur, ið kunnu verða til stórt gagn og skuldi havt uppiborið at fíngið láu, eru so smáar, at danskir lánistovnar ikki hava lúkið grundarlag verið fyri lánitilsøgn.

Ídnaðargrunnurin kemur ivaleyst at vera til nikið gagn, men hann gevur uppi 90% lán, so tann peningur, har er tekur, røkkur ikki nært til til lántørvin. Eisini er virkisøki hansara avmarkað til láuveiting. Endamálið við menningargrunnum er fyri størsta partin at stuðla, har aðrir lánistovnar ongán stuðul veita. Tað er mangur tørfert at seta mark fyri, hvat er ídnaður og hvat er handverk og verður tí mælt til, at lógin ikki ger mun her. Eisini tekur nevndin undir við, at lænastufyrirløkur koma undir somu skipan.

Nevndin hevur eisini samráðst við fíggarnevdina um at sela av pening á lögtingsins fíggarlóg fyri fíggarárið 1973/74, og hevur tingið samtykt at játta kr. 4.000.000 til ein tilætlaðan menningargrunn, so fyrirtreytirnar fyri stovnan av hesum grunni eru tilsleðar.

Umframt tann pening, sum settur er á fíggarlógina verður mælt til, at hvørt skrásett virki letur 0/100 av sínum árliga umsetningi til grunnin.

Í samband við hetta mál var nevndin farin undir at umhugsu broytingar í reglum um skatt av partafeløgum og øðrum lógum, sum eftir nevndarinnar hugsan eru orsøkin til, at Føroyar eru so nógv aftanfyri øll onnur lond her á okkara leiðum í ídnaðarútbýgging, til dømis hevur einki av norðanlondum so harðar skattalóggávu partafeløgum viðvíkjandi, sum Føroyar. Eisini virkar rentuskatturin so, at einhver sum hevur valið millum at seta pening sín í banka ella sparikassa ella í føroysk vinnufelag, heldur velur bankar og sparikassar, tí har er vinningurin visur og taps-

vandin eingin og so nógv minni skattaður enn vinningurin av føroyskum fyrirkum. Hesin skeivleiki hevur lært til, at avlopspeningur føroyinga, sum skuldi verið settur í føroyskar fyrirkur og soleiðis tryggja arbeiði til allar hendur, er blivin útluttur ísláðin, og tæmir soleiðis vinnulívinum í øðrum londum.

Det økonomiske udvalg for Færøerne, har professor Anders Ølgaard er formaður vísir í sínum «redegørelse for den økonomiske udvikling på Færøerne» til dansku stjórnina á, at Føroyar binda nógv meira av tjóðarinnutøkuni enn hin norðanland í almennar investeringar, men nógv minni, tá fiskivinnan er undantikin, í privat virkir, og at hetta skapar ein skeivleika, sum ger, at føroyski økonomiurin er sera viðbrekin og hvílir á veikum fótum.

Við hesum í huga varð tað at nevndin helt, at samslundis sum lætt var um møguleikarnar hjá føroyskum virkjum at fáa stuðul og láu, var tað líka neyðugt, at hesi virkir kunnu virka undir líknandi umsløðum á annan hátt, sum virkir í øðrum londum, tí annars varð tað so, at tað sum givið varð við aðrari hondini, beinan vegin varð tikið aftur við hinari.

Undir viðgerðini fekk nevndin at vita, at landsstýrið hevði í umbúna at seta nevnd, ið skuldi viðgera júst somu mál, og hevur nevndin tískil ikki gjørt meira við henda spurning, men einans málið um stovnan av menningargrunni og virki hansara.

Nevndin mælir til, at lögtingið í staðin fyri uppskot tjóðveldisflöksins samtykkir fylgjandi

Uppskot til

**løgtingslóg um menningargrunn
fyri ídnað, handverk, og
tænastufyrirkur.**

§ 1.

Settur verður á stovn «Menningargrunnur Ídnaðarins».

§ 2.

Endamál grunsins er at veita hjálp til fremjan av atgerðum, ið kunnu skapa bata fyri ídnað, handverk og tænastufyrirkum, eitt nú:

1) veitan av uppbyggingarkrediti,

**løgtingslóg um udviklingsfond for
industri, håndværk og service-
virksomheder.**

§ 1.

Der oprettes en «Menningargrunnur Ídnaðarins».

§ 2.

Fondens formål er at yde hjælp til at fremme foranstaltninger, der kan skabe forbedringer for industri, håndværk og servicevirksomheder, såsom:

1) ydelse af opbygningskredit,

- 2) veitan av útflutningskreditti ella útflutningsveðhaldi,
- 3) veitan av rentustudningi,
- 4) veitan av studningi til upplæring, gransking og væðing,
- 5) veitan av hjálp til marknaðarkannningar, útflutningsstudning o.l.
- 6) veitan av hjálp til mennan á serligum stöðum,
- 7) veitan av lán og/ella studningi til ískoytisilögn, fígging og rakstur av nýstovnaðum virkjum og umskipan av verandi til hreyttan marknað o.l.

§ 3.

Nevnd grunnsins telur 3 limir, sum verða valdir av fíggingarnevnd lögtingsins fyri 3 ár. Einn nevndarlímur gongur út hvørt ár, fyrstu 2 árin við lutakast. Nevndarlímirnir skulu hava góðan kannleika til idnað.

§ 4

Úr landskassanum verða í fíggingarárinum 1973/74 veittar grunninum 4 mill. kr.; annars tekur lögtingið á hvørjum ári stöðn til játtanir til grunnin.

2. stk. Øll idnaðarvirkir, allar handverkarafyrirøkur og tænaslufyrirøkur hava skyldu innan 1. oktober 1973 og annars ikki seinri enn 2 mánaðar aftaná virkið ella fyrirøkan er byrjað at melda seg til skráseting hjá grunninum.

3. stk. Øll tey virkir og fyrirøkur, ið nevndar eru í 2. stk. skulu lata 1% av sínum umsetningi til grunnin, fyrstu ferð fyri árið 1973. Gjaldið fellur til gjaldingar

- 2) ydelse af eksportkredit eller eksportgaranti,
- 3) ydelse af rentetilskud,
- 4) ydelse af tilskud til oplæring, forskning og varendvikling,
- 5) Ydelse af hjælp til markedsundersøgelser, udførselstilskud o.l.
- 6) ydelse af hjælp til udvikling på særlige pladser,
- 7) ydelse af lån og/eller tilskud til tillægsfinansiering, finansiering og drift af nyetablerede virksomheder, og omlægning af bestående til ændrede markedsforhold o.l.

§ 3.

Fondens bestyrelse består af 3 medlemmer, som vælges af lagtingets finansudvalg for 3 år. Et bestyrelsesmedlem afgår hvert år, de første 2 år ved lodtrækning. Bestyrelsesmedlemmerne skal have godt kendskab til industri.

§ 4

Af landskassen ydes der fonden i finansåret 1973/74 4 mill. kr.; iøvrigt tager lagtinget hvert år stilling til bevillinger til fonden.

Stk. 2. Alle industrivirksomheder, håndværksvirksomheder og servicevirksomheder har pligt til inden 1. oktober 1973 og iøvrigt ikke senere end 2 måneder efter, at vedkommende virksomhed er påbegyndt, at tilmelde sig til registrering hos fonden.

Stk. 3. Alle de virksomheder, som er nævnt i stk. 2 skal svare 1% af sin omsætning til fonden, første gang for året 1973. Afgiften forfalder til betaling 1. april i det

1. apríl árið eftir. Virkini og lýrløkurvar skulu senda grunninum ársroknskapin innan 1. mars, fyrstu ferð innan 1. mars 1974.

§ 5.

Lán uppá meira enn $1\frac{1}{2}$ mill. kr. ella veðhald av lánum uppá meira enn 1 mill. kr. til einstakt virki krevur góðkenning frá lögtingsins fíggjarnevnd.

§ 6.

Grunnurin kann upptaka lán við landskassaveðhaldi, tó hægst 2 milj. kr. um árið í 5 ár, fyrstu ferð í fíggjarárinum 1973/74.

§ 7.

Fíggjarnevnd lögtingsins ger reglugerð fyri grunnin, sum verður at staðfesta av Føroya landslýri.

§ 8.

Roknskaparár grunsins er fíggjarárið. Grunnurin gevur frá sær roknskap og ársfrágreiðing um virki grunsins, sum verður, at almannakunngeva. Roknskapurin skal granskoðast av statsgóðkendum granskoðara.

§ 9.

Grunnurin er leysur av øllum skatti til land og kommunu.

§ 10.

Brot móti reglunum í § 4, 2. og 3. stk. koma undir bót.

§ 11.

Henda lóg kemur í gildi beinanvegin.

følgende år. Virksomhederne skal indsende årsregnskab til fonden inden 1. marts, første gang inden 1. marts 1974.

§ 5.

Lån på mere end $1\frac{1}{2}$ mill. kr. eller garanti for lån på mere end 1 mill. kr. til en enkelt virksomhed skal godkendes af lagtingets finansudvalg.

§ 6.

Fonden kan optage lån med landkassegaranti, dog højst 2 mill. kr. årlig i 5 år, første gang i finansåret 1973/74.

§ 7.

Lagtingets finansudvalg udfærdiger vedtægter for fonden, der skal stadfæstes af Færøernes landsstyre.

§ 8.

Fondens regnskabsår er finansåret. Fonden afgiver regnskab og årsberetning om sin virksomhed, der skal offentliggøres. Regnskabet skal revideres af statsautoriseret revisor.

§ 9.

Fonden er fritaget for enhver skat til land og kommune.

§ 10.

Overtrædelser af bestemmelserne i § 4, stk. 2 og 3 straffes med bøde.

§ 11.

Denne lov træder i kraft straks.

Og seinni hetta broytingaruppskot til grein 4 í uppskotinum frá nevndini:

Í gr. 4 verður í 3. slk. 1973 broytt til 1974 og í seinastu reglu 1974 broytt til 1975 bæði í føroyska og danska tekstinum.

Ídnaðarnevndin 12. apríl 1973.

J. Fr. Øregaard Hilmar Kass Jógvan Sundstein
Hanus við Høgadalsá

2. viðgerð 13. apríl:

Sambært gerðarhók løgtingsins fór atkvøðugreiðslan soleiðis fram:

gr. 1-2-3 samtyktar við 26—0.

Broyting til gr. 4 samtykt 26—0.

gr. 5-6-7-8-9-10-11 samtyktar 26—0.

Lógaruppskotið so samtykt at fara til 3. viðgerð samtykt 26—0.

3. viðgerð 13. apríl. Framlagt var broytingaruppskot til greinirnar 3-5-7 soljóðandi:

Í uppskotinum til løgtingslóg um menningargrunn fyri ídnað, handverk og tænaðstufyrirøkur verða hesar broytingar:

1. Í § 3 ganga út orðini «Fíggjarnevnd løgtingsins» í staðin verður sett «løgtinginum».
2. Í § 5 ganga út orðini «løgtingsins fíggjarnevnd», í staðin verður sett «landsstýrinum».
3. Í § 7 ganga út orðini «Fíggjarnevnd løgtingsins», í staðin verður sett «landsstýrið».

1. Í § 3 udgår ordene «lagtingels finansudvalg», i stedet indsættes «lagtinget».
2. I § 5 udgår ordene «lagtingets finansudvalg», i stedet indsættes «landsstyret».
3. I § 7 udgår ordene «Lagtingets finansudvalg», i stedet indsættes «Lagtinget».

Ídnaðarnevndin, 13. apríl 1973.

Broytingaruppskotið var undir einum samtykt við 17—0.

Lógaruppskotið frá ídnaðarnevndini sum samtykt við 2. viðgerð og nú broytt endaliga samtykt við 23--0 atkvøðum.

Uppskotið frá tjóðveldisflokkinum sostatt burturfallið.

(F.L. j. nr. 1212-14).

18. Leiga av ferðamannaskip til siglingina Føroyar-Danmark

Ár 1972, fríggjadagin 17. nov. 1972 legði Alfi Dam, løgmaður, fram

Uppskot til

løgtingslóg um leigu av ferðamannaskipi til siglingina Føroyar—Danmark.

lagtingslov om leje af passager-skib til ruten Færøerne—Danmark.

§ 1.

Landsstýrið verður heimilað landskassans vegna at leiga ferðamannaskip til siglingina Føroyar—Danmark í december 1972 og januar 1973.

§ 1.

Landsstyret bemyndiges til på landskassens vegne at leje passagerskib til ruten Færøerne—Danmark i december 1972 og januar 1973.

§ 2.

Heenda lóg kemur í gildi beinanvegin.

§ 2.

Denne lov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

Nú ley feløg, sum hava røkt ferðamannasigling uppá Føroyar eru givin við veltrarsiglingini, av tí at heenda ikki fæst at bera seg, hevur landsstýrið kunnað møguleikarnar fyri leigu av skipi til hesu sigling leir mánaðar, har størsta tørvur er á hesi.

Bíligasta tilboðið hevur landsstýrið fingið frá Kongaliga Grønlandska

Handlinum, sum kann leiga ferðamannaskipið «Disko» fyrir 18.500 kr. um dagin. Hrafturaf kemur útreiðsla til olju, havnagjöld og yvirtíð.

Landsstýrið ætlar at leiga skipið til 4 túrar, 2 fyrir jól og 2 aftaná nýggjár. Undirskotið verður mettt til umleið 300.000 kr.

Viðlagt fylgir rakstrarættlan og uppskot til ferðaættlan.

1. viðgerð 21. (Frávik frávik frá tíðarfrestum samtykt 23/11 við 21—0).
— Uppskot var um at beina málið í havna- og veganevndina og at málið fór til 2. viðgerð uttan nevndarviðgerð. Hetta seinna uppskotið fall 13—0 og fór málið sostatt í havna- og veganevndina, sum 22. nov. legði fram hetta

Alit

Málið er lagt fram av landsstýrinum og varð við 1. viðgerð beint í vega- og havnanevndina.

Nevndin hevur viðgjørt málið, og lekur øll nevndin undir við uppskotinum frá landsstýrinum við hesi viðmerking, at um avtala fæst, mælir nevndin til, at teir, sum vanir eru við at umsita hesa sigling fyri Grønlandshandilin, hava hana í hondum hetta tíðarskeiðið.

2. viðgerð 23. nov. 1972. gr. 1 samtykt 22—0 — gr. 2 uavgr. og samtykt at fara til 3. viðgerð við 22—0.

3. viðgerð 24. nov. Frávik frávik frá tíðarfrest samtykt 21—0.

Lógaruppskotið sum samtykt við 2. viðgerð endaliga samtykt við 21—0.

F.L. j. nr. 1822-8)

Si amars skjal 6.

19. Studningur til manningina á flakatrolarum

Ár 1972, fríggjadagin 24. nov. 1972 legði Eli Nolsøe, landsstýrismaður, fram

Uppskot til

**løgtingslóg um broyting í lögtings-
lóg um minstuløn v.m.**

**løgtingslóg um ændring í lögtings-
lóg um mindsteløn m. v.**

§ 1.

Í lögtingslóg nr. 1 frá 31. januar 1969 um minstuløn og annan stuðul til fiskivinnuna verða gjørdar hesar broytingar:

Som nýggj

§ 9A.

Tá føroyskt fiskiskip landar fiskafلاك í føroyskari havn verður veitt manningini 62 øru pr. kg. í studningi.

2. stk. Verður veiðan landað í aðrari havn enn føroyskari, fær manningin hálvan studning.

3. stk. Studningurin verður latin til 30% av nettovæktini.

§ 2.

Henda lóg fær gildi frá 1. oktober 1972.

§ 1.

Í lögtingslóg nr. 1 af 31. januar 1969 om mindsteløn og anden støtte til fiskerierhvervet foretages følgende ændringer:

Som ny

§ 9A.

Når færøsk fiskeskib lander fisketilæt i færøsk havn, ydes der mandskabet 62 øre pr. kg i tilskud.

Stk. 2. Landes fangsten i anden havn end færøsk, ydes der mandskabet halvt tilskud.

Stk. 3. Tilskudet ydes til 30% af nettoavagten.

§ 2.

Denne lov træder i kraft den 1. oktober 1972.

Viðmerkingar:

Av tí at manningarnar á flakatrolarunum hava sent landsslýrinum og lögtinginum áheifan um, um tað eisini verður veittur leimum veiðustudningur, hevur landsstýrið tikið til umhugssunar, um nóg góðar grundir tala fyri í studningsveilingini at gera mun á flakatrolarum og øðrum trolarum.

Í hesi metan telur m.a., at tað hevur verið bilðið beint eisini at veita studning til veiðu av jákupsskel og til veiðu av ídnaðarfiski. Hesir studningar eru tó illaravmarkaðir. Í løtuni verður so stalt studningur latin í allari veiðu tá ið flakatrolarnir og nótskipini eru undantikin.

Eitt aðalendamála í studningsveitingini hevur verið og er at stuðla mest møguligt framleiðsluna av góðum matfiski, og átti tí flakatrolararnir at ligið fyrst fyrri í so máta.

Landsskrivstovan hevur mettt um, hvør studningurin kann vera, um flakatrolararnir skulu setast javnt við hinar størri trolararnar. Lógaruppskotið heldur seg til hesa metan. Frágreiðing frá landsskrivstovuni er viðlögð.

Um lógin fær gildi frá 1. oktober í ár, koma heysttúrarnir undir studning. Kostnaðurin fyri tíðarskeiðið 1. oktober 1972 til 31. mars 1973 verður mettur til 350.000 kr.

Eli Nolsøe, landsstýrismaður/

J. Djurhuus

Um studningur verður at lata manningum á flakatrolarum.

Manningar á flakatrolarum hava fyrri ári síðani sent landsstýrinum umsókn um, at eisini teimum verður veittur studningur, umsókn er eisini send lögtinginum beinleiðis. Landsstýrið hevur svarað, at eftir galdandi lóg er ongin heimild.

Eftir lógin um minstuløn og annan stuðul til fiskivinnuna (nr. 1 frá 31. januar 1969 við broytingum) verður studningur latin til fiskimenn í fesk-fiskaveiðu, saltfiskaveiðu og saltsildaveiðu, og nú eisini til veiðu av jákups-skel og ídnaðarfiski, hesir báðir seinastu studningarnir eru tó tíðaravmarkaðir ávikavist frá 15. september 1972 — 15. mars 1973 og frá 1. apríl — 31. december 1972. Studningur verður so stutt latin í allari veiðu, tá ið nótaskipini eru undantikin.

At studningur til flakatrolararnar ikki er tikin við, hevur helst sína orsök í, at hesi skip við nýmótans útgerð og sum nýmótans hekkutrolarar skuldi havt betri veiðulíkindi enn aðrir trolarar.

Bilætið er síðani broytt nakað. Saltfiskatrolarin «Sjúrdarberg», er eins væl útgjærdur og hinir hekkutrolararnir, bæði við nautiskum tólum og við maskinum at arbeiða fiskin. Umframt hevur hann tann fyrimum at hava rómari veiðuøki, nú flakatrolararnir ikki kunnu veiða innanfyri 50 fjórðingum í Íslandi.

Møguleikin, at Føroyar gerast partur av Felagsmarknaðinum, talar imóti at veita nýggjan studning roknaður av veiðumongd, men í givnum føri, er spurningurin um avtøku av studningi til hesar trolarar ikki øðrvísi enn fyrri aðrar trolarar.

Skal studningur veitast flakatrolarum, eru teir í so máta at líkna saman við saltfiskatrolararnar og av hesum við «Sjúrdarberg», ið sum sagt er hekkutrolari og útgjærdur í allar mátar nakað sum flakatrolararnir.

Manningini á saltfiskatrolarum verður veittur studningur eftir veiðunegðini í saltfiski nr. 1, 67 oyru pr. kg yvir 16" og 15 oyru millum 12 og 16".

Nú er tað at siga, at meðan ein saltfiskalast verður býtt í staddir og eftir góðsku, so verður ein flakalast ikki býtt í so mála. At meta um, hvør flakastudningurin eigur at verða er tí neyðugt at finna fram til, hval verður latið í meðal til saltfisk, roknað av allari lastini.

Um teir seinastu 4 fúrnir hjá «Sjárðarberg» verða tiknir sum dømi, hetta verður hildið at vera tað frægasta dømi, ið er, so er latið í studningi úr 11 í 50 oyru pr. kg saltfisk til alla lastina, ella í meðal 46,2 oyru.

Saltfiskastudningurin kann umroknaast til ráfiskastudning. Vanligt er, at 2,5 kg í ráfiski fara til 1 kg í saltfiski. Óbeinleiðis verður tí latið 18,5 oyru í studningi pr. kg í ráfiski. Tá ið 3,33 kg í ráfiski fara til 1 kg í flaki, skuldi flakastudningurin verið 62 oyru pr. kg.

Saltfiskastudningurin til manningina á leimum størri trolarunum verður eftir lógini bert latin til 30% av nettovæktini av fullsaltaðum toski. Síðani manningarparturin eftir sáttmálanum fyri saltfiskatrolarar er 40,5%, meðan hann fyri flakatrolarar er 45%, tó við 5 cykapørtum, er tað helst ikki órímiligt at rokna studningin til flakatrolarar eisini av 30%.

Fyri saltfisk er tað eisini so, at bert hálvur studningur verður latin um veiðan verður landað uttanlands. Motiveringin er at fáa sum mest møgult heim at geva arbeiði til heimafólk og virkir. Fyri flak eru viðurskiðini nakað øðrvísi, síðani ein flakalast landað her ikki gevur sama arbeiði av sær sum ein saltfiskalast. Hetta kundi tala fyri, at studningurin bert var $\frac{1}{3}$ lægri, um landað verður í útlandinum, men her eru helst ikki nóg góðar grundir at gera mun á studninginum.

Flakatrolararnir eru m/s «Stella Kristina», m/s «Stella Karina», m/s «Vesturvón» og partvís m/s «Kap Farvel». Samlaðu árslandiðarnar frá teimum metir fiskimannafelagið til 2 lastir á 650 t. fyri teir fyrstu triggjar og 2 ferðir 400 t. til hin fjórða ella tilsamans 4.700 tons. Studningurin, um altverður landað í Føroyum, verður 875.000 kr. við 62 oyru í studningi og 30% í manningarpatti. Síðani meginparturin verður landaður uttanlands, kann studningurin metast til 700.000 kr.

Síðani ongín játtan er til henda studning í figgjarárinum 1972/73, kann ein møguligur studningur helst ikki fáa gildi fyri lastir landaðar áðrenn 1. apríl 1973. Hertil er tó at siga, at lönjavningsgrunnurin heldur játtanina 1972/7: 14.500.000 kr. vera ríkiliga, iðbrúkið fer helst at liggja um einar 12.000.000 kr.

Landsstýrisskrivstovan 10. nov. 1972.

1. viðgerð 29. nov. málið beint í figgjarnevndina, sum 30. mars 1973 legði fram soljóðandi

Álit

Hetta mál er av landsstýrinum lagt fyri tingið og var við t. viðgerð heint í fíggjarnevndina.

Í viðmerkingunum frá landsstýrinum verður ført fram, at landsstýrið hevur tikið til umhugsunar, um nóg góðar grundir tala fyri í studningsveitingini at gera mun á flakatrolarum og øðrum trolarum. Eisini verður víst til, at studningur verður veittur til veiðu av jákupskel og til veiðu av ídnaðarfiski, so at nú eru tað einans «flakatrolarar» og «nótaskip», har manningin ikki fær studning.

Fíggjarnevndin hevur viðgjørt málið og skal til hesar viðmerkingar upplýsa fylgjandi:

Tá studningur varð latin til ídnaðartrolarar, so var hetta ein kreppu-hjálp við tað at prísurin á ídnaðarfiski fall niður í botn. Tá hesin studningur var veittur var prísurin á ídnaðarfiski í Føroyum kr. 0,17 pr. kg., men í studningslógina varð sett, at um prísurin kom upp um 28 oyru pr. kg fall studningurin burtur. Prísurin á ídnaðarfiski er í dag 42 oyru pr. kg í Føroyum.

Studningurin til jákupskel var játtaður fyri at fáa kannað um jákupskel var at fáa á fleiri okjum á føroysku landleiðini og fellur burtur 15. mars í ár.

Eftir gaddandi skipan fær størri helmingurin av føroysku fiskiveiðuni ongan prisstudning.

Annars ynskir nevndin at føra fram fylgjandi:

Tá studningsskipanin var sett í verk, so var hetta eitt socialt tiltak, somuleiðis við minstulønini til skipsfiskimenn. Fiskimenn vóru tá næruruttan undantak teir, sum lógu nógv lægst í inntøku, so um veiðan sveik av eini ella aðrari orsök, komu hesir menn í størstu fíggjartrupulleikar, so tað var bæði rætt og rimuligt, at tað almenna skoytti upp í.

Orsøkin til at inntøkur fiskimansins vóru so lágar kom bæði av, at fiskaprísirnir ikki vóru hækkaðir ájavnt við aðrar vøruprísir, men eisini av teirri orsök, at fiskiskipaflotin føroyinga ikki var tíðarhóskandi, skipini høvdu alt ov stóra manning og veiðuamboð og veiðuháttur var ótíðarhóskandi. Her er broyting komin í. Stórar partur av okkara fiskiskipaflota er blivin moderniseraður so veiðumøgðin pr. skip er í mongum føri fleirfaldað við nógv færri monnum umboð og hartil kemur, at prísurin á nærum øllum fiskasløgum er munandi hækkaður, so hann í dag man verða ájavnt við aðrar vøruprísir.

Allt hetta hevur ført við sær, at tað sum ætlanin av fyrstan tíð var við bæði prísiskoyti og minstuløn: at skapa økonomiska trygd og sociala javnvág, ikki er so longur. Í mongum føri er tað øvugt, so hann sum hevur

vundið tvær ferðir so nógv sum ein annar í somu vinnu, eisini fær tvær ferðir so stóran studning úr landskassanum sum prísviðbót.

Hetta vísir, at slóan henda skipan varð sett í gildi, er farin fram ein broyting innan vinnuna - skipaslag, veiðuhættir, fiskianboð og fiskaprísir, sum ger, at neyðugt er at endurskoða hesa lóggávu, tí sum er, er tann sociala ætlanin, sum var høvuðsmotivið við lógini, heilt burtur.

Tá lögtingið so munandi hevur stuðlað endurnýggjningini av fiskiskipaflotanum, so er hetta gjørt út frá teirri ætlan, at hesin nýmótans fiskiskipafloti skuldi verða førur fyri at veiða so stórar nøgdir, at hvørki skipið ella manning tørvaði annan stuðul uttan so, at óhapp var uppi í ella fiskaløysi, fallandi fiskaprísir og annað tilíkt var atvoldin í minskandi inntøkum. Í flestu førum er henda vón eisini verðin veruleiki.

At fiskimenn framvegis mugu eiga rætt til minstuløn og prísviðbót heldur nevndin er ein sjálvfylgja, men hesin stuðul eigur ikki at verða veittur tilvildarlíga ella uttan skil. Málið má framvegis verða, at teir við lágari inntøku fáa størri stuðul enn teir við høgari inntøku, henda regla verður fylgd innan so at siga øll umráði, og var hetta eisini hugsanin við hesi lóggávu frá fyrstan tíð.

Annars er nevndin sámd við landsstýrið í, at veiðuhættirnir ikki eiga at verða avgerandi um studningur skal verða latin ella ikki, men hinvegin heldur nevndin ikki, at um ein skeivleiki er framdur, so at fremja fleiri skeivleikar, men heldur at rætta tað sum skeivt er.

Tí eigur at verða umhugsað at taka hesa lóggávu til viðgerðar av nýggj-um, men hetta hevur fíggarnevndin ikki umstøður til í hesi tingsetu, tá hetta er arbeiði, ið tekur meira tíð enn nevndin sær seg føran fyri at gera til tingslit verður. Mælt verður tí til, at nevnd verður sett at endurskoða lóggávuna um prísiskoyti og minstuløn og at úrslitið av hesi kanning verður lagt fyri tingið á ólavsøku. Kemur nevndin til tað úrslit, at studningur eigur at verða latin sambært uppskot landsstýrisins, so eigur hesin studningur at verða veittur við afturvirkandi kraft frá 1. januar 1973 so teir, sum studningin skulu hava ikki missa nakað við tað, at viðgerðin av lógini var útsett.

Nevndin setur fram fylgjandi

Uppskot

1. Uppskot landsstýrisins verður goymt til tingið kemur saman komandi ólavsøku,
2. Landsstýrið velur 5-mannanevnd at endurskoða lógina um minstuløn og uppskoyti til fiskaprísir. Fiskimannafelagið velur 1 lim, útróðrafeløgin 1 lim, reiðarafelagið 1 lim og landsstýrið 2 limir. Landsstýrið velur formannin.

3. Nevndin gefur frá sér álit til landsstýrið í seinasta lagi áðrenn komandi ólavsøku.

Erlendur Patursson mælir í fyrstu syftu til at samtykkja uppskot landsstýrisins, men er í aðru syftu samdur við nevndini.

2. viðgerð 4. apríl 1973.

Uppskotið frá landsstýrinum fall við navnakalli. Atkvøtt var soleiðis:

Ja atkvøddu: Signar Hansen, Leon Joensen, Haldor Hansen, Hanus við Høgadalsá, E. Patursson, Jógvan Durhuus og Ove Mikkelsen = 7.

Atkvøddu ikki: Agnar Nielsen, Martin Joensen, Hilmar Kass, Jógvan Sundstein, S. Skaale, D. Hentze, K. Wang, H. Djurhuus, Tr. Samuelsen, Andr. Djurhuus, Jógvan Olsen, Johs. Olsen, Hilmar Bech, J. P. Thomassen, Tórálvur Olsen, Poul J. Olsen, Kjartan Mohr, J. Fr. Øregaard = 18.

Barturstaddur: Finnbogi Isaksen = 1.

Uppskotið fall sostatt 7—0.

Uppskotið til samtyktar frá nevndini samtykt við 20—0 atkvøðum (sbr. tinglista og vátan frá tingformanninum).

(F.L. j. nr. 1517-2-1/1972.

20. Veðhald fyrí láni til Klaksvíkar kommunu (skúlabygging)

Ár 1972, mikudagin 29. nov. legði Ásbjörn Joensen, landsstýrismaður, fram

Uppskot

til

løgtingslóg um veðhald fyrí láni til Klaksvíkar kommunu.

løgtingslóg om garanti for lån til Klaksvíkar kommune.

§ 1.

Landsstýrinum verður heimilt landskassans vegna at veðhalda fyrí einum láni upp á 1 millj. kr. netto, umleið 1,5 millj. kr. brutto, til Klaksvíkar kommunu til skúlabygging.

§ 1.

Landsstyret bemyndiges til på landskassens vegne at garantere for et lån på 1 mill. kr. netto, ca 1,5 mill. kr. brutto, til Klaksvíkar kommune til skolebyggeri.

§ 2.

Henda lóg fær gildi beinan vegin.

§ 2.

Denne lov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

Við lögtingslóg nr. 23 frá 9. mai 1972 fekk landsstýrið heimild at veðhalda fyrí einum láni í Kredittforeningen af kommuner i Danmark upp til 2,7 millj. kr. til Klaksvíkar kommunu til skúlabygging, henda byggingin er liðug um ársskiftið.

Kommunan ætlar nú at fara undir elementskúlabygging við 10 skúlastovum summa fyrí teir verandi 2 skúlabygningarnar, soleiðis at tað ikki longur verður neyðugt at hava skúlahali aðrastaðni enn í skúlanum og ikki sum til dømis nú eisini í K.F.U.M., og soleiðis at Klaksvíkar skúli fer at hava nóg nógvar skúlastovur sambært skúlaætlanina fyrí ley komandi árin.

Kostnaðurin er mettur til umleið 1,8 millj. kr. og kommunan sækir um veðhald fyrí einum láni upp á umleið 1,5 millj. kr., sum gevur 1 millj. kr., tá ið kurstapið er frádrigið, svarandi til 55% av byggikostnaðinum, sum kommunan skal gjalda.

Kommunan hevur søkt um ríkis- og landskassastudning til byggingina.

Klaksvíkar kommuna hevði taun 31. december 1971 lán við landskassa-veðhald upp á tilsamans kr. 5.910.828,00.

1. viðgerð 1. des. 1972 og málið heint í fíggjarnevndina, sum 7. des. legði fram soljóðandi

Álit

Klaksvíkar kommuna hevur heitt á landsstýrið um at útvega kommununi veðhald fyri einum láni uppá 1,5 milj. kr.

Landsstýrið, sum hevur lagt málið fyri lögtingið, upplýsir, at lánið, sum talan er um at veðhalda fyri, er eitt obligatióslán, sum í netto kemur at geva umleið 1 milj. kr. í viðmerkingunum verður einki sagt um, hvaðani kommunan ætlar at fáa nevnda lán. Lánið, sum lögtingið í vár samtykti at veðhalda fyri, er tikið í Kredittforeningin af kommuner i Danmark, og hugsandi er at ætlanin er eisini at fáa hetta lán frá hesum felag.

Málið var við 1. viðgerð heint í fíggjarnevndina, sum hevur viðgjørt málið og er samd um at viðmæla tinginum at veita umsøktu ábyrgd og setir tí fram fylgjandi

uppskot:

Løgtingið samtykkir uppskot landsstýrisins.

2. viðg. 11. des.

Gr. 1 samt: við 22—0, gr. 2 uttan atkv.gr. og málið at fara til 3. viðgerð samt. við 22—0.

3. viðgerð 14. des. Lógaruppskotið sum samtykt við 2. viðgerð endaliga samtykt við 18 —0.

(F.L. j. nr. 809-5-30).

21. Broyting í lógini orsakað av at Føroyar fara úr EFTA-samgonguni

Ár 1972, hósdagin 7. des. 1972 legði Petur F. Christiansen, landsstýrismaður, fram

Uppskot til samtyktar

**løgtingslóg um broytingar í lóg-
gávuni orsakað av, at Føroyar
fara úr EFTA-samgonguni.**

§ 1.

- 1) Í løgtingslóg nr. 23 frá 11. februar 1950 um innflutningsgjald v.m. við seinri broyting-um verður henda broyting:

§ 1.3.11 verður broytt soleiðis:

«Øl, sum ikki verður skattað hægri enn øl, sum er av skattaklassa II nevnt í lóg nr. 111 frá 1. apríl 1922 § 2, sbr. nr. 221 frá 1. mai 1923 § 1

1 litur 1,40 kr.»

- 2) Løgtingslóg nr. 37 frá 16. mars 1950 um avgreiðslugjald fyri innflutningsloyvi fer í gildi.
- 3) Løgtingslóg nr. 56 frá 29. august 1970 um broytingar í innflutnings- og framleiðslugjöldum orsakaðar av luttøku Føroya í Europeiska Frihandlissamtakinum fer í gildi.

**lagtingslov om ændringer i lov-
givningen foranlediget ved, at
Færøerne træder ud af EFTA-
sammenslutningen.**

§ 1.

- 1) I lagtingslov nr. 23 af 11. februar 1950 om indførselsafgifter m.v. med senere ændringer foretages følgende ændring:

§ 1.3.11 ændres således:

«Øl, der ikke er højere beskattet end øl af skattekasse II omhandlet i lov nr. 111 af 1. april 1922 § 2, jfr. lov nr. 221 af 1. maj 1923 § 1

1 liter 1,40 kr.»

- 2) Lagtingslov nr. 37 af 16. marts 1950 om ekspeditionsgebyr for indførselsbevillinger træder ud af kraft.
- 3) Lagtingslov nr. 56 af 29. august 1970 om ændringer i indførsels- og fremstillingsafgifter foranlediget af Færøernes tilslutning til Den Europæiske Frihandelssammenslutning træder ud af kraft.

§ 2.

Henda lóg fær gildi frá 1. januar 1973.

§ 2.

Denne lov træder i kraft 1. januar 1973.

Viðmerkingar:

Fra 1. januar 1973 gerst Danmark limur av EF. Samstundis heldur limaskapur Danmarkar í EFTA uppat. Sum partur av danska ríkinum fara eisini Føroyar burtur úr EFTA frá 1. januar 1973.

So leingi sum viðurskiftini millum Føroyar og EF ikki eru avklárað, standa Føroyar sostatt uttanfyri bæði EFTA og EF. Føroyar hava frá 1. januar 1973 ongi rættindi og ongar skyldur móttvegis hvørgum av nevndu marknaðarsamgongunum.

Føroyski útflutningurin til Danmarkar er tó tryggjaður tollfrælsi til 1. januar 1976 sambært Føroyaprotokollina í upptøkasáttmálanum við EF.

Luttøkan í EFTA gevur m.a. tollfrælsi fyri føroyskan útflutning til EFTA-limalondini av vörum, sum eru umfataðar av EFTA-samarbeiðinum. Av føroyskum útflutningsvörum er fyrst og fremst talan um viðgjørðar fiskavørur sum fryst fløk og fiska- og sildamjøl.

Skyldurnar vegna luttøkuna í Efta eru einamest fyri tað fyrsta yvir eitt ávíst áramál at avtaka verjuna av føroyskt framleiddum vörum móttvegis innflutningi frá EFTA-londum, og fyri tað næsta at tryggja eins treytir fyri innflutningin frá øllum EFTA-londunum.

Avtøkan av verjun er sambært fyrisettu reglurnar higartil bert partvíst framd fyri nakrar fáar vørur, sum so at siga einki verður innflutt av (fryst fløk, fiska- og sildamjøl, fiska- og sildalýsi o.t.), á tann hátt, at serliga innflutningsgjaldið fyri hesar vørur er 4%.

Fyri at beina burtur diskriminátión í innflutningsreglunum fyri EFTA-vørur frá EFTA-londunum er hesin innflutningur undantikin valutagjaldinum, eins og tollreglan fyri innflutningin av veikum øli, sum fyrr bar í sær framhjárætt fyri danskt øl, nú er eins fyri innflutning frá øllum EFTA-londum.

Tað er áskoðan landsstýrisins, at tað ikki er grundarlag fyri at varðveita tær galdandi reglurnar, sum standast av luttøkuni í EFTA, tá ið Føroyar frá 1. januar 1973 fara burtur úr EFTA.

Landsstýrið skjýtur tí upp, at lögtingslóg nr. 56 frá 29. august 1972, sum heimilar landsstýrinum at gera broytingar í innflutnings- og framleiðslugjöldunum, fer úr gildi. Tað beinleiðis úrslitið av hesi lógaravtøku er, at serliga innflutningsgjaldið uppá 4% fyri áðurnevndu fáu vørur frá 1. januar 1973 verður 13% eins og fyri aðrar vørur.

Vanliga innflutningsgjaldið á veikum øli (í mesta lagi 2¼% vektpro-

cent alkohol) er fyri innflutning frá EFTA-londunum 1,40 kr. fyri liturin, men 3 kr. fyri innflutning frá øðrum londum. Eftirsum frá 1. januar 1973 Føroyar ikki eru uppi í nakrari marknaðarsamgongu, og tá ikki aðrar ávísiligar grundir tala fyri at nýta tvínni gjøld, skjýtur landsstýrið upp, at innflutningsgjaldið fyri veikt øl verður 1,40 kr. fyri liturin uttan mun til, úr hvørjum landi ølið verður innflutt.

Valutaavgreiðslugjaldið uppá 1% av innflutningi frá øðrum londum enn Danmark slavar frá 1950, tá ið valutaviðurskiptini vóru truplari enn nú. Við luttøku Føroya í EFTA varð innflutningur frá EFTA-londunum eisini frítikin fyri valutagjaldið.

Tað er landsstýrisins metan, at avgreiðslugjaldið sum heild eigur at falla burtur frá 1. januar 1973. Grundgeviingin fyri hesum uppskoti er, at avgreiðslugjaldið er óneyðugt út frá einum gjaldoyrasjónarmiði, at tað er diskriminatoriskt, og at tað er av lítlu týðningi fyri landskassan (í fíggarárinum 1972/73 umleið 300.000 kr. + umsitingarútreiðslur uppá 100.000 kr.)

Harumframt hevur svenska stjórnin treytað eitt lyfti um at loyva toll-frælsi fyríbils til 1976 fyri fryst fløk úr Føroyum av, at viðurskiptini fyri svenskan útflutning til Føroyar ikki versna. Verður avgreiðslugjaldið aftur sett í gildi fyri innflutning frá øðrum londum enn Danmark, versna treytnar fyri n.a. svenska útflutninginum til Føroyar. Viðvíkjandi møguleikumum fyri at fáa frægastu treytnar fyri føroyskan útflutning til Bretlands, so leingi staðan til EF er óavklárað, vil tað neyvan gagna okkara áhugamáli at seta í verk aftur avgreiðslugjaldið móttegis Bretlandi.

Avtøkan av avgreiðslugjaldinum fyrirbyrgir, at innflutningurin til Føroyar frá Bretlandi, Svøríki og øðrum núverandi EFTA-londum verður álagdur nýggjar byrðar, umframt at bera við sær ein munandi umsitingarlígan lætta.

1. viðgerð 12. des. og málið beint í marknaðarnevndina, sum 6/2 1973 legði fram soljóðandi

ALLT

Hetta mál hevur landsstýrið lagt fyri tingið og var tað við 1. viðgerð beint í marknaðarnevndina.

Nevndin hevur viðgjørt málið og hevur býtt seg í ein meiriluta og ein minniluta.

Meirilutin (J. Fr. Øregård, Poul J. Olsen, Trygvi Samuelson og Hilmar Kass) førir fram:

Samhætt upplýsingar frá landsstýrinum eru Føroyar frá 1. januar 1973 ikki partur av EFTA-samgonguni.

Meirilutin áttar mannagongdina í avgerðini í hesum máli. Meirilutin skilir heimastýrislógina soleiðis, at avgerðin átti at havt verið fyriløgd heimastýrinum, áðrenn endalig støða varð tikin av ríkismyndugleikum.

Meirilutin heitir á landsstýrið um at greiða frá, hvørvið EFTA-samgongan heldur fram sum hon er ella í broyttum líki og um Føroyar kunnu vera limur av EFTA undir galdandi ríkisfelagsskapi við Danmark?

Meirilutin ynskir upplýst, hvørjar fyrimunir Føroyar kunnu fingið sum luttakari í Efta, soleiðis sum viðurskiftini nú eru.

Meirilutin er av teirri áskoðan, at tolllógir og innflutningslógir verða lagaðar soleiðis at mest møguliga fyrimunir, sum EFTA-felagsskapurin bar í sær verða varðveittir og mælir tí til at samtykkja uppskot landsstýrisins.

Minnilutin (Hákon Djurhuus, Erlendur Patursson og Kjartan Mohr) áttar mannagongdina í avgerðini í hesum máli. Minnilutin skilir heimastýrislógina soleiðis, at avgerðin átti at havt verið fyriløgd heimastýrinum, áðrenn endalig støða Føroyum viðvíkjandi kann verða tikin av ríkismyndugleikum.

Minnilutin heitir á landsstýrið um at kanna, hvørvið EFTA-samgongan heldur fram, sum hon er, ella í broyttum líki og ynskir upplýst, hvørjar fyrimunir Føroyar hava sum luttakari í EFTA, soleiðis sum viðurskiftini nú eru.

Samsvarandi tí í álitinum av minnilutanum framførda verður sett so-ljóðandi

Uppskot til samtyktar

1. Løgtingið heitir á landsstýrið um at gera neyðugar kanningar tí viðvíkjandi, um heimastýrislógin er brotin í hesum føri og annars framskaffa teir upplýsingar, ið biðnir eru um.

Málið verður so aftur at leggja fyri løgtingið.

2. Umsitingin av valutagjaldsreglunum móttvegis Onglandi verður tann sama, sum áðrenn Ongland fór úr EFTA.

Marknaðarnevndin, 6. februar 1973.

2. viðgerð 7. febr. 1973 og atkvæðan útsett og fór fram 2. mars. Atkvætt var við navnakalli um minnilutauppskotið frá neyndini:

Ja atkvæddu: Signar Hansen, Hilmar Kass, Jógvan Sundstein, Demmus Ilentze, H. Djurhuus, K. Mohr, H. við Høgadalsá, E. Patursson, J. Djurhuus og Ove Mikkelsen = 10.

Atkvæddu ikki: Agnar Nielsen, Martin Joensen, Tr. Samuelson, Leon Joensen, Andr. Djurhuus Jógvan Olsen, Johs. Olsen, Hilmar Bech, J. P. Thomassen, Tórolvur Olsen, Poul J. Olsen, Haldor Hansen og J. Fr. Øreguard = 13.

Burturstaddir: S. Skaale, Knút Wang, Finnboji Isaksen.

Lógaruppskotið (frá landsstýrinum) samtykt gr. 1 14-0, gr. 2 u.atk. og al fara til 3. viðgerð 14—0.

3. viðgerð 15. mars. Lógaruppskotið sum samtykt við 2. viðgerð nú endaliga samtykt 14—0.

Sí annars skjal 7.

(F.L j. nr. 1198-1/72.)

22. Veðhald fyri lán til SEV

Ár 1972, 1. des., legði Ásbjørn Joensen, landsstýrismaður fram:

Uppskot til

**løgtingslóg um veðhald fyri
láni til SEV.**

**løgtingslov om garanti for
lån til SEV.**

§ 1.

Landsstýrinum verður heimilt landskassans vegna at veðhalda fyri einum láni upp á 5 milj. kr. til el-felagið SEV.

§ 1.

Landsstyret hemyndiges til på landskassens vegne at garantere for et lån på 5 mill. kr. til el-selskabet SEV.

§ 2.

Henda lóg fær gildi beinanvegin.

§ 2.

Denne lov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

Elfelagið SEV hevur frá Investeringsfonden for Færøerne — fleggingargrunnurin fyri Føroyar — fingið tilsøgn um eitt lán upp á 5 milj. kr. til rindan av arbeiði, sum verður gjørt í fíggarárinum 1972/73. Lánið er treytað av landskassaveðhaldi. Afturgjaldingartíðin er 20 ár við 1/40 hálvárliga, og er rentan 6% p.a.

Hetta lánið er 1. partur av einum láni upp á tilsamans 28 milj. kr., sum SEV ætlar at taka í fleggingargrunninum í fíggarárinum 1972/73 — 1975/76, millum annað til viðkan av el-verkunum í Botni og á Tvøroyri og serliga til bygging av nýggjum el-verki á Sundi.

Samlaða kostnaðar- og fíggarætlanin í 1.000 kr. er henda:

Sekunder arbeiði, ymist	9.900	
Primer arbeiði:		
ymist	2.000	
verkið í Botni (viðkað um avfallsøkið v.m.)	1.800	
verkið á Tvøroyri (2800 HK diesel v.m.)	2.700	
verkið á Sundi (2 × 10.000 HK diesel v.m.)	24.700	
Læginpeningur	13.100	
Lán, 6%, 20 ár frá juni 1975	28.000	
	41.100	41.100

Lániætlanin er henda:

1972/73	5,0 milj. kr.
1973/74	12,0 milj. kr.
1974/75	9,0 milj. kr.
1975/76	2,0 milj. kr.
tílsaman	28,0 milj. kr.

Í ummæli sínum til láninnsóknina hevur landsstýrið fikið fyrivarni um samlaðu lánitæðina, síðani hon liggur omanfyri lánisummuna, sum avsett er til íleggingar á el-økinum nevnda tíðarskeið.

SEV hevur frá íleggingargrunninum fingið tilsogn um, at lán umframt omanfyrinevnda lán uppá 5 milj. kr. kunnu veitast, so hvørt sum grunnurin fær umsókn saman við frágreiðing um, hvussu arbeiðið er ætlað at fara fram.

Lagt verður afturat, at av umsóknini hjá SEV framgongur, at útreiðslurnar til bygging av nýggjum el-verki á Sandi eru ikki tiknar við í byggiaetlanini. Tilík bygging kann verða neyðug, um tað ikki eydnast at leggja nýtt og betri kaðalsamband til Sandoyrna í staðin fyri tann kaðalin, sum er oyðilagdur og tikin upp.

Eisini framgongur av byggiaetlanini, at ikki er roknað við at úthyggja Klakksvíkar verkið, men eftir tí, ið er upplýst, kann spurningurin at byggja verða aktuellur, um tað langa loftspennið, sum er, ella ein sjókaðal ikki er nóg góð trygd fyri streymveitingini.

Stýrið fyri íleggingargrunnin mælir til varsemi í byggingini av nýggjum el-verki, tí íleggingarmøguleikarnir eru feprir við tí peningi, grunnurin hevur og eisini tí, at nýtt el-verk uttan íva, økir um felagsins rakstrarútreiðslur.

1. viðgerð 6. des. 1972 og málið beint í fíggarnevndina, sum 12. des. legði soljóðandi

ALIT

Kommunufelagið S.E.V. hevur biðið landsstýrið útvega landskassaáhyrgd fyri einum lán uppá 5 milliónir kr., sum er fyrsti partur av einum samlaðum lán uppá kr. 28 mill. kr., sum felagið hevur fingið tilsogn um frá lögugrunninum fyri Føroyar. Aetlanin er at taka hetta lán í teiri raðfylgju, sum úthyggingin fer fram.

Í viðmerkingunum frá landsstýrinum verður víst á, hvussu hesin láns-peningur og sjálvfíggjanin skal verða nýtt. Størsta partin av peninginum er ætlanin at nýla til eitt stórt motorverk, sum skal verða bygt á Sundi.

Við fyrstu viðgerð var ført fram, at bygging av motorverki ikki var rætta ella besta løysnin, áðrenn valnorkan var fult troytt. Víst var á, at talan hevur verið um at útbyggja Fjallavatn í Vágum, og vildu tingmenn vita, hvør orsøkin kundi vera til at farið var frá hesi ætlan.

Við fyrstu viðgerð var málið beint í fíggjarnevndina. Fíggjarnevndin hevur lagt spurningin fyri stjóran í S.E.V.-felagnum, sum sigur frá, at spurningurin um útbygging av Fjallavatni ella um farast skuldi yvir til motorkraft var lagdur fyri seinasta aðalfund, sum hildin var 14. juli 1972, har atkvøtt var, um diesilverk skuldi verða á Sundi. Hesum uppskoti atkvøddu 32 fyri, meðan 21 vóru ímóti, ein seðil var blankur. Sostatt var stórir meiriluti fyri útbygging av motorverki. Tær útrokningar, sum felagið hevði latið gjørt áðrenn aðalfundin, vísu henda frandleiðsh-kostnað:

Vatnverk 0,21 kr. pr. K.W.

Diesilverk 0,13 kr. pr. K.W.

Diesilverkið kann verða í gongd á heysti í 1974, meðan vatnverkið hevði kunna verið í gongd eitt ár seinri.

Finnbogi Isaksen ynskir at viðmerkja, at landsstýrið eigur at samráðast við S.E.V.-leiðsluna um møguleikar at leggja tað nýggja motorverkið aðra staðni enn á Sundi til tess at fyribygja, at økonomin verður yvirupp-hitaður á Havnarleiðini. Um tað er møguligt, átti verkið at verið bygt í Eysturoy.

Øll nevndin tekur annars undir við uppskotinum, men skilar til, at hetta er eitt av teim mongu málum, har tað skuldi verið óneyðugt við landskassaábyrgd.

S.E.V.-felagið er landsumfatandi felag og átti at kunna fingið lán úr fløgnuminum uttan slíka ábyrgd.

Við hesum viðmerkingum mælir fíggjarnevndin lögtinginum til at taka undir við uppskotinum og setur fram fylgjandi tilmæli:

Uppskot landsstýrisins verður at samtykkja.

FÍGGJARNEVNDIN, 7. desember 1972.

J. Fr. Øregaard Hilmar Kass Trygve Samuelson Andr. Djørhuus

Knút Wang E. Patursson Finnbogi Isaksen.

2. viðgerð 14. des. Lógaruppskotið samtykt at fara til 3. viðgerð við 20—0.

3. viðgerð 15. des. (frúvík frá tíðarfrestini saml. 22—0).

Lógaruppskotið sum samtykt við 2. viðgerð endaliga samtykt við 23—0.

(F.l. j .nr. 440-3-2/1972).

23. Rentufri lán til sethúsabygging

Ár 1972, mikudagin 6. desember legði Hákon Djurhuus, lögtingsmaður, fyri fólkaflokkin, fram

Uppskot

til

**løgtingslóg um rentufri lán til
sethúsabygging.**

**løgtingslov om rentefri lán til
boligbyggeri.**

§ 1.

Úr landskassanum verða veittar húsalánsgrunninum árliga 3 mill. kr. at umsita til rentufri lán til sethúsabygging.

§ 2.

Lánitíðin er 30 ár og lánihæddin hægst 30.000 kr. til hvønn lántakara. Lánið er rentufri og verður veitt móti 4. veðhaldsrætti. Tey fimm fyrstu árin er lánið avdráttarfrítt.

§ 3.

Treytin fyri lánveiting sambært hesa lóg er:

§ 1.

Af landskassen ydes der årlig 3 mill. kr. til rentefri lán til boligbyggeri, hvilke midler administreres af Húsalánsgrunninum.

§ 2.

Lånetiden er 30 år og lånebeløbet må ikke overstige 30.000 kr. til hver låntager. Lånet er rentefrit og ydes med 4. prioritets panteret. Lånet er afdragsfrit de første 5 år.

§ 3.

Betingelserne for långivning i henhold til denne lov er følgende:

1. At samlaði kostprísturinn fyrir hús liðug ekki verður omanfyrir 150.000 kr., tá grundstykkid er frá.
2. At Húsálansgrunnurinn, áðrenn lánið verður veitt, hefur vissu fyrir, at lánið er frá sparikassa móti 1. veðhaldsrætti, frá banka ella öðrum móti 2. veðhaldsrætti, frá Húsálansgrunninum móti 3. veðhaldsrætti og at annars fíggjarviðurskiptini hjá lántakaranum samau við tí rentufria lánum eru so í lagi, at grunnurinn er samförður um, at sethúsinu kunnu verða gjörð þúra liðug.

§ 4.

Umsitingarútreiðslur Húsálansgrunsins av hesi lánveiting verður 1% av tí árligu peningahædd, ið latin verður grunninum til hetta endamál úr landskassanum og góðin av hesum peningi.

§ 5.

Gjallari reglugerð fyrir umsitingini verður Húsálansgrunnurinn at gera, og skal hon verða góðtíkin av landsstýrinum og fíggjarnævn lögtingsins.

§ 6.

Avlopspeningur, ið ekki verður nýttur sambært hesa lóg, kann við loyvi frá landsstýrinum og fíggjarnævn lögtingsins verða fluttur yvir til stovnsfæ Húsálansgrunsins og brúktur til lánveiting móti 3. veðhaldsrætti í tráð við tær reglur, grunnurinn arbeiðir eflir.

§ 7.

Henda lóg kemur í gildi 1. januar 1973.

Løgtingstíðindi 1972 -- 14.

1. At byggeprisen for færdigbyggede huse ikke må overstige kr. 150.000, grundarealet ikke medregnet.
2. At Húsálansgrunnurinn før lånet ydes har sikret sig, at der foreligger lånetilsagn fra sparekasse mod 1. prioritet, fra bank eller andre mod 2. prioritet, fra Húsálansgrunninum mod 3. prioritet og at de økonomiske forhold hos låntageren iøvrigt tilligemed det rentefri lån er sådanne, at Húsálansgrunnurinn har fået godtgjort, at byggeriet kan ganske færdiggøres.

§ 4.

Til dækning af Húsálansgrunsins udgifter til administration af lånene skal 1% af det årlige beløb, der ydes fonden af landskassen til dette formål, betales af disse midler.

§ 5.

Húsálansgrunnurinn udfærdiger nøjere forskrifter for administration af långivningen og skal disse godkendes af landsstyret og lagtingets finansudvalg.

§ 6.

Det beløb, der ikke måtte være opbrugt i henhold til denne lov, kan med landsstyrets og lagtingets finansudvalgs tilladelse overføres til Húsálansgrunsins grundkapital og benyttes til långivning mod 3. prioritets panteret i overensstemmelse med fondens regler.

§ 7.

Denne lov træder i kraft 1. januar 1973.

Viðmerkingar:

Broytingarnar í samfelagnum hafa verið stórar í okkara öld. Framburður hefur verið á nærum öllum okjum, men samstundis hefur hesin framburður á sumnum okjum gjørt, at tørvur er á samfelagsligari hjálparveiting, har hon ikki var so átroðkandi í tí gamla samfelagnum.

Dæmi um hetta er viljin, ið var hjá ungum at fáa sær tak yvir høvdið. Frá tí, tey finga aldur til at vinna nakað av peningi, varð lagt teimum eina við at ansa eftir krónum, so nakað skuldi verða til at byggja fyri, tá ið tann tíðin kom.

Nú er samfelagið soleiðis broytt, at tey ungu standa í læru, ella eru á skúla hesi ár, tá ið tey kunnu forvinna nakað at leggja til síðis at seta búgv fyri.

Tá tey eru liðug við læru og skúla eru tey í giftingarferum aldri, men pening at seta búgv fyri eiga tey av góðum grundum ikki nógvan.

Tíðirnar eru eisini broyttar á annan hátt, tað at hvør hjálpti øðrum er av góðum grundum manga staðni fallið hartur, dýrari er at byggja og flest alt skal gjaldast í bondina, um ikki á annan hátt samfelagsins gonguverk skal steðga.

Fyri at hjálpa undir hesum ringu umstøðum teimum ungu til at kunna seta búgv og samstundis at eggja til vilja at skula eiga síni egnu hús, kemur fólkaflokkurin við hesum uppskoti.

Eín náttúrlig avleiðing av hesum má verða, at kommunalu myndugleikarnir gera íttvegir fyri at fáa bílig byggibúgvin grundlægi til hesa bygging. Samstundis sum dentur verður lagdur á eina praktiska og fríða bygging, har eisini møguleikar eru fyri tí sum náttúrliga høyrir til ein býarpart, øki til spælipláss, handlar og hvørt av sínum.

Í seinastu tingsetu fekk hetta mál tingviðgerð og varð viðgjørt í figgjarnevndini, ið setti fram soljóðandi uppskot:

Figgjarnevndin heldur fram við viðgerðini og leggur málið fyri tingið í komandi tingsetu.

Knútt Wang, Erlendur Patursson og Kjartan Mohr taka tó í fyrstu syftu undir við uppskotinum frá Fólkaflokkinum.

Sjálvf lógaruppskotið fall við 11--0 atkvøðum, men figgjarnevndaruppskotið varð samtykt 17. apríl við 25--0 atkvøðum.

Av tí at figgjarnevndin higartil ikki hefur arbeitt víðari við málinum, sum lovað varð í álitinum, verður málið hervið lagt fram av nýggjum.

I. viðgerð 11. des. (frávik frá tíðarfrestinum 7/12) og málið beint í figgjarnevndina, sum 13. apríl legði fram soljóðandi

Alt

Tað er fólkaflokkurin sum hevur lagt hetta nál fyri tingið, sum við 1. viðgerð var beint í fíggaruevndina.

Í viðmerkingunum vísa uppskotsstíllararnir á tann stóra tørv, ið er til lán til sethúsabygging, bæði tí at byggitíllar er dyrt og tað, at lán skal gjaldast fyri alt arbeiði, ger húsini rættiliga dyr. Eisini verður víst á tey brøyttu viðurskifti, har mangur maður er kominn til giftingaraldur, áðrenn hann hevur endað læru og lesna.

Málið var eisini fyri í seinastu tingsetu, men var tá ikki endaliga viðgjørt.

Nevndin hevur viðgjørt málið og hevur býtt seg í ein meiriluta og ein minniluta.

Meirilutin (Trygve Samuelson, Hilmar Kuss, J. Fr. Øregaard og Andreas Djurhuus) ásanar, at hjá mongum er tað eitt tungt tak at fáa eigið hús. Hjá sumnum er tað so, at iuntøkurnar ongantíð høva verið til at lagt nakað harturav og aðrir, sum lesa ella læra, eru giftingarførir, áðrenn teir koma í vinnu. Hinvegin heldur meirilutin, at uppskot fólkaflokksins ikki loysir hendu spurning. Tað er altíð torført at gera lógir, sum bert umfata summi, ella sum bert verða sumnum at gagni. Enn er eingin almenn regla ella metan um, hvat eini hús eiga at kosta. Tá uppskotið setur treytina fyri at fáa hetta rentufria lánið til kr. 150.000,00, frároknað grundstykkið, so er hetta ætlandi tí, at grundstykkjaprísurin er rættiliga ymiskur — frá einum 6 kr. pr. m² og upp í einar 30 kr. Men sjálvi húsini — um tey eru eins á stødd, kosta ikki tað sama allastaðni í Føroyum, so hesar kr. 150.000 eru rættiliga tilvildarlaga valdar.

Um nú eini hús í Havn kosta kr. 175.000,00, meðan onnur á bygd av somu stødd og eins innrættað kosta kr. 150.000, so virkar tað lítið sannfærandi, at bygdamaðurin fær rentufrið lán, meðan havnamaðurin ikki fær eitt oyra. Vóru tað bankarnir ella sparikassarnir, sum settu hetta mark, so var tað so sum so, men tá hetta er löggávan, sum mækið setur, vil mangur finna hetta órættvíst, tí fyri lógini eiga vit øll at vera líka, annaðhvørt vit búgva her ella har.

Hinvegin heldur meirilutin, at spurningurin um atgongd til bílig lán hjá húsaeigarum er verður at umhugsast.

Húsalánsgrunnurin hevur nú ein eginpening uppá umleið kr. 11.380.000,- kr., so hesin grunnur, um hann framyvir fær líka stórar rentufriar tilskrivningar, sum hann hevur fingið tey seinastu árin — kr. 2,5 milj. — skuldi verið førur fyri at lánt húsaeigarnum til rættiliga lága rentu við tí eginpeningi, hann hevur og við teimum lánunum, hann kann upplaka, at fær kr. 25.000,00, hann nú lænir pr. hús, lættliga kunnu vera tvífaldaðar. Verður hetta gjørt og rentan lækkað so nógv, at grunnurinongan rentuvinning hevur — tað er heldur ikki neyðugt, um hann framvegis fær eginpening

sín úr landskassanum centafriðan — vilja lántakurur fáa næstan somu fyrirminir, sum teir, lógaruppskotið miðar ímóti, uttan fó at býta feroý-oyingar upp í lánverdigar ella ikki lánverðingar bólkar, ella gera mun á monnum alt eftir í hvørji bygd teir búgva.

Meirilutin tekur ikki undir við uppskotinum, so sum tað er orðað, men heldur at støðan viðvíkjandi húsalánsgrunninum er so nógv broytt frá tí, hann var stovnaður við einum eginpeningi uppá 1,5 milj. kr. til nú, hann hevur ein eginpening uppá 11.380.000 kr., at reglurnar fyri henda grunn eiga at takast til umhugsummar og vil tí mæla til, at landsstýrið viðger málið saman við stýrinum fyri húsalánsgrunnin, og leggur málið aftur fyri tingið.

Minnilutin (Knút Wang) og í 1. syftu Erlendur Patursson og Finnboði Isaksen mæla til at samtykkja uppskotið frá fólkaflokkinum.

Meirilutin (Trygve Samuelson, Hilmar Kass, J. Fr. Øregaard og Andreas Djurhuus) og Erlendur Patursson og Finnboði Isaksen mæla í 2. syftu til at samtykkja fylgjandi

Uppskot

Málið verður sent landsstýrinum til nærri kanningar og verður lagt aftur fyri tingið í komandi tingsetu.

2. viðgerð 13. apríl. Lógaruppskotið (frá fólkaflokkinum) gr. 1 fall 10—0. Alt uppskotið sostatt herturfallið.

Uppskot frá meiriluta í nevndini samtykt 19 0. Málið sostatt avgreitt.

(F.L. j. nr. 1426-5-6).

24. Verja av garna- og línuskipum uttan fyri fiskimarkið

Ár 1972, mikudagin 6. des., legði Ove Mikkelsen, lögtingsmaður, fyri tjóðveldisflokkinn, fram

Uppskot
til
samtyktar.

Løgtingið samtykkir, at Føroya landsstýri heitir á sjóverjuna um at ansa eftir, at trolarar ikki gera línu- og garnaskipum ónáðir undir fiskarí uttan fyri fiskimarkið.

Viðmerkingar:

Í øðrum londum hevur verið og er vanligt, at landsins sjóverja ansar eftir, at ymiskir veiðihættir fáa loyvi at royna fyri hvørjum øðrum, eisini uttanfyri mark. Er t.d. trolari kominn fram á leiðir, har línu- ella garnaskip hava roynt, er vaktarskip komið til og givið trolaranum boð um at flyta seg og ikki royna har. Hesa skipan hava føroyingar eisini notið gott av bæði í Noregi og í Íslandi.

Eftir altjóða viðløku — konventión — hevur sjóverjan skyldu at ansa eftir, á teim økjum sum konventiónin viðurðrir, at fiskiskip, sum nýta reiðskap, sum er fastur í botni, fáa frið at fiska fyri skipum, sum nýta sleipandi reiðskap.

Reiðskapur er ógvuliga dýrur í dag. Á okkara leiðum hendir tað alt ov ofta, at bæði garna- og línuskip mugu taka til rýmingar av bestu fiskileiðum, av tí at trolararnir gerast ov naskir. Tíverri eru dømi um, at trolarar við vilja hava trolað heilar línur upp.

Tí verður heitt á landsstýrið at ávirka sjóverjuna til eisini at ansa eftir, at aðrir veiðihættir enn trol fáa náðir at royna uttan fyri mark.

1. viðgerð 11. des. (frávik frá tíðarfrestini 7/12) og málið beint í fiskivinnunevndina, sum 2. februar 1973 legði fram soljóðandi

Álit

Málið var við 1. viðgerð beint í fiskivinnunevndina.

Líknandi mál sum hetta hava verið til viðgerðar á tingi fleiri ferðir fyrr, til dømis í tingsetuni 1957. Løgtingsmál nr. 28: Verja av føroyskum fiski-

skapi, og í tingsetuni 1969: Løgtingsmál nr. 51: Effirlit við fiskiskapi á ávísun økjum uttanfyri fiskimarkið.

Nevndin er vitandi um, at landsstýrið hevur gjørt tiltøk, at verja fiski-reiðskap móti troling uttan fyri fiskimarkið. Fyrsta stigið er inngirðan av einum øki í rættvísandi norðan úr Mýlingi til eina linju rættvísandi norðan úr Viðoyuni út á 16 fjórðingar, og er sostatt tikið stig til at fremja ting-samtyktina frá 1969, sum eisini umfatar eitt øki vestanfyri, og verður landsstýrið biðið um at inngirða hetta økið sum skjótast.

Hetta uppskot miðar í móti líknanði tiltøkum, um at verja reiðskapin hjá føroyskum fiskiskipum á føroyska landgrunninum.

Nevndin heilir eisini á landsstýrið um at seta í verk tiltak av sama slagi, sum á Norðlavinum, á øðrum økjum.

Nevndin er samd við uppskotsstillaranum at, tað eigur at verða gjørt tað, sum er møguligt, so fiskiskapur føroyinga kann fara fram ótarnaður av fremmandari fiskiveiðu og tekur undir við uppskotinum og mælir tinginum til at samtykkja tað.

Fiskivinnunevndin, 30. januar 1973.

Poul J. Olsen

Hákon Djurhuus

Ove Mikkelsen

Tórálvar Olsen

Leon Joensen.

2. viðgerð 6. februar. Uppskotið til samtyktar samtykt við 18—0. Málið sostatt avgreitt.

(F.L. j. nr. 1500-1-6).

25. Broyting í skattalógini viðv. leiguútreiðslum hjá forsyrgjarum

Ár 1972, mikkudagin 6. des. legði Hákun Djurhuus, lögtingsmaður, fyri fólkaplokkinn, fram

Uppskot

til

**løgtingslóg um broyting í lögtings-
lóg um landsskatt og kommunu-
skatt.**

**løgtingslov om ændring i lögtings-
lov om landsskat og kommune-
skat**

§ 1.

Í lögtingslóg nr. 50 frá 2. juli 1963 um landsskatt og kommunuskatt verða gjørdar hesar broytingar:

Í § 7 verður sett nýtt soljóðandi 3. stk.:

«Útreiðslur til leigu fyri bústað hjá forsyrgjarum kunnu dragast frá við 10% av leiguupphæddini.»

§ 2.

Henda lóg kemur í gildi fyrstu ferð fyri skattaárið 1973/74.

§ 1.

I lögtingslov nr. 50 af 2. juli 1963 om landsskat og kommuneskat foretages følgende ændringer:

«I § 7 tilføjes som nyt Stk. 3:

«Udgifter til leje af beboelse til forsørgere kan fradrages med 10% af lejeløbet.»

§ 2.

Denne lov træder i kraft første gang for skatteåret 1973/74.

Viðmerkingar:

Tað má haldast at vera rímligt at fólk, ið leiga sær bústað fáa loyvi at draga nakað av hesum útreiðslum frá í skattskyldugu inntøkuni. Undir teim vanligu bústaðarviðurskiftum vit hava, eru leiguútreiðslurnar vorðnar ein tung byrð hjá nógvum forsyrgjarum, og í flestu førum hjá slíkum, ið minstu ráðini hava.

Um roknað verður við, at umleið 500 forsyrgjaðar búgva til leigu, og meðalleigan verður sett til 8.000 kr. um árið verða tær samlaðu leiguútreiðslurnar upp á ca. 4.000.000 kr. Frádrátturin eftir hesum uppskoti verður samanlagt 400.000 kr. Skattamissurin verður sostatt um 50.000 kr. hjá kommununum og um 100.000 kr. hjá landskassanum.

Upphæddin er ikki stór fyri tað almenna, men vil vera ein fíggjarligur

bati hjá teim einstøku forsyrgjarumum, ið ikki hava havt umstøður at fingið sær tak yvir høvdið.

At leigunevndin ansar eftir, at hesin bati kemur teimum tilgóðar, ið hann er ætlaður, og ikki veðrast burtur í leiguhækking, verður roknað við.

1. viðgerð 11. des. (Frávik frá tíðarfrestini 7/12) og málið beint í skattanevndina, sum 30/3 - 1973 legði fram soljóðandi

Alt

Fólkaflokkurin hevur lagt uppskotið fram og verður her mælt til at loyva forsyrgjarum, sum búgva til leigu, rætt til at draga 10% av árligu leiguútreiðslunum frá inntøkuni á sjálvuppgávuni.

Málið varð við 1. viðgerð beint í skattanevndina sum síðani hevur viðgjørt tað og hevur býtt seg í ein meiriluta og tveir minnilutar.

Meirilutin (Agnar Nielsen, Poul J. Olsen og Hilmar Bech) vísir til støðu sína í lögtingsmáli nr. 20/1971: Broyting í lögtingslóg um landsskatt og kommunuskatt og setur sostatt einki uppskot fram.

Minnilutin (Erlendur Patursson, sum mætti fyri Finnliga Isaksen) mælir til at samtykkja uppskotið við leiri broyting, at sett verður fast árligt frádrag uppá 1000 kr. fyri goldna húsaleigu í staðin fyri 10% av leiguútreiðslunum og at lógin fær gildi fyrstu ferð fyri skattaárið 1974/75 og setur fram soljóðandi

Broytingaruppskot

til

uppskot fólkafloksins.

Í § 1 verður í staðin fyri «10%» sett «1.000 kr.» og í § 2 verður «1973/74» broytt til «1974/75» bæði í føroysku og dansku tekstini.

Minnilutin (Jógvan Sundstein) mælir til at samtykkja uppskotið, tá so leiðis at lógin kemur í gildi fyrstu ferð fyri skattaárið 1974/75 og setir fram uppskot samsvarandi.

2. viðgerð 4. apríl, atkvøðugreiðslan útsett til seinni fund, ið var 11. apríl:

Broytingaruppskotið frá minniluta til gr. 1 fall 6—0. Grein 1 í lógaruppskotinum fall við 12—0.

Alt uppskotið sostatt burturlottið.

(F.L. j. nr. 430-12-14).

26. Forboð fyri laksaveiðu undir Grønlandi

Ár 1972, mikudagin 6. des. legði Eli Nolsøe, landsstýrismaður, fram

Uppskot til samtyktar.

Løgtingið mælir ríkisstýrinum til, at viðlagda uppskot til lóg um «forbud mod laksefiskeri i det nordvestlige Atlanterhav» verður framt og lýst at galda í Føroyum við hesum uppiskoyti til § 1, 1. stk. sum nýtt seinasta punktum:

Før Færøernes vedkommende fastsættes reglerne efter forhandling med og samtykke af Færøernes hjemmestyre.

Viðmerkingar:

Um gongdina í málinum verður víst til viðmerkingarnar til lógaruppskotið.

Lógaruppskotið hevur fengið 1. viðgerð í fólkaþinginum og er nú til viðgerðar í nevnd. Orsøkin til, at landsstýrið leggur málið fyri lögtingið nú, áðrenn tað er endaliga viðgjørt í fólkaþinginum, er, at freistin fyri mótmæli móti ICNAF-samtyktini er úti 23. december 1972, tíðin er tí knøpp til lögtingsviðgerð. Landsstýrið ætlar við framløguni, at málið fær 1. viðgerð og verður beint í nevnd, og at tað so fyrst hiðar eftir fólkaþingsviðgerðini.

Veiðutølini seinastu árin fyri veiðu av laks undir Grønlandi við føroyskum og danskum skipum eru hesi:

	skip veiða 1.000 kg		skip veiða 1.000 kg		1.000 kg (ókrúvd vekt)
1971	3	245	11	645	890
1970	7	259	13	358	617
1969	6	215	15	355	570
1968	2	134	10	272	406

Fyribilstalið fyri tey 4 føroysku skipini, sum hava verið í laksaveiðu í 1972 er 155 tons. Tølini fyri dansku skipini liggja ikki enn fyri.

Til uppiskoyti til § 1 er at siga, at orðingin svarar til 2. punktum í § í reguleringslógini frá 1971, jfr. lögtingsmál nr. 43/1970, Løgtingsstíðindi 1970, bls. 226.

1. viðgerð 7. des. Krávik frá tíðarfrestini 23-- 0.

Málið beint í fiskivinnunevndina, sum 14. des. legði fram soljóðandi

Álit

Málið er lagt fram av landsstýrinum og varð við 1. viðgerð beint í fiskivinnunevndina.

Nevndin hevur viðgjørt málið.

Av tí, at Føroyar eru fiskiveiðiljóð burturav, er tað av allarstørsta týðningi fyri okkum, at fiskastovnarnir verða varðir, og at vit taka lut í millumtjóða samvinnu um tiltøk at verja stovnarnar. Slík tiltøk umfata vanliga avmarkingar av ymiskum sløgum bæði viðvíkjandi veiðunøgd, veiðutíð, veiðutólum og veiðuleið.

Tá hetta er sagt, eigur tó at verða skoytt uppi, at støðið undir slíkum banntiltøkum má hvíla á vísindarligari próvførslu, ið er áftandi og eftirfarandi samfarsla um, at tiltøkini eru neyðug og umráðandi fyri fiskistovnin.

Málið, sum her er lagt fyri tingið, snýr seg um eina millumtjóða samtykt um forboð fyri veiðu av ávisum fiskaslagi, nevniliga laks undir Grønlandi. Her er sostatt talan um eitt tiltak, sum bæði út frá praktiskum og príncípiellum sjónarmiðum er meira viðfatandi enn tey avmarkingartiltek, sum gjørd eru á okkara fiskileiðum.

Nevndin er sámd um, at forboð móti fiskiskapi á opnum havi er eitt so álvarsligt stig, at vísindaligt prógv fyri, at hetta er neyðugt fyri at verja laksastovnin undir Grønlandi, eigur at fyriliggja.

Í hesum førinum er óseinja um, hvørvið kannigarnar rættvísgera forboð móti laksaveiðu uttan fyri fiskimark undir Grønlandi, men nevndin er kunnugt, at í londum, har laksaveiðan er av lítlum búskaparlígun týðningi, er útint sterkt trýst á Danmark og Føroyar fyri at fáa sett í verk ICNAF-samtyktina um forboð móti laksaveiðu undir Grønlandi frá 1976.

Nevndin hevur tí heitt á landsstýrið um at leggja fyri ríkisstjórnina hesar spurningar:

1. Er ríkisstjórnin sinnað at krevja, at laksaspurningurin verður tikin upp til nýggja viðgerð, um tær kanningar, ið nú verða gjørdar, vísa, at ICNAF-samtyktin ikki hevur vísindaligt grundarlag?

2. Hvussu metir ríkisstjórnin reaktiónina í USA, Kanada og Bretlandi, um Danmark vegna stöðutakan fólkatingsins og/ella lögtingsins má mótmæla ICNAF-samtyktini?

Landsstýrið hefur givið nevndini soljóðandi svar frá ríkisstjórnini uppá spurning 1:

«Danmark hefur framvegis ta príncipiellu stöðu, at ølt sløg av bannum móti fiskiskapi bert skulu setast í verk, tá ið vísindaligar kanningar og fíggjarligar og tekniskar umhugsanir tala fyri hesum. Í hesum føri er talan um eina serstaka stöðu, sum eftir danskari uppfatan ger ta nevndu ICNAF-samtyktina neyðuga, hóast klár vísindalig prógv ikki eru til taks.

Um tær kanningar, sum fara fram, seinri vísa, at samtyktin saknaði grundarlag, vil danska stjórnin vera sinnað at krevja málið tikið upp til nýggja viðgerð.»

og uppá spurning 2:

«Tann serliga stöðan, ið fyriliggur í hesum førinum, er aftur vorðin undirstrikað í frágreiðingun frá sendiannunnum í Washington og London tann 4. og 5. december. Pressuféðindi um trupulleikar, um lógin verður viðtikin, hava verið atvoldin til, at teir hava ávarað móti ikki at gjøgnumføra samtyktina og hava serliga undirstrikað, at hetta væntuliga fer at seta í gongd eitt stríð móti danskum og føroyskum vørum, at hetta í sær sjálvum vil føra til stórar trupulleikar fyri danskan og føroyskan útflutning, serliga til Bretlands, Kanada og USA. Harafturat kemur, at tann amerikanska Pelly-lógin, ið sum kunnugt heimilar bann móti innflutningi av fiski og fiskavørum frá londum, sum ikki halda internationalt viðtiknar fyriskipanir um friðing av fiski, kemur at raka breði Danmark og Føroyar. Føroyar hava, so leingi tær standa uttan fyri EF, ógvuliga avmarkaðar møguleikar fyri at gera móttíltøk, um Pelly-lógin verður tikin í brúk.

Ivar Nørgaard, uttanríkisfíggjarmálaráðharri.»

Í sínari umhugsan hefur nevndin eisini lagt dent á tann týðning, sum grønlendingar leggja á verju ikki bert av laksaveiðumøguleikum teirra, men í stóran mun eisini á verju av fuglastovni teirra, serliga lomviga-stovninum.

Hesa seinru tíðina hava føroyingar mist veiðirættindi fleiri staðni, og nevndin heldur tað tí vera umráðandi, at stig ikki verða tikið, sum kunnu nerva møguleikarnar fyri at varðveita rættindi fyri føroysk fiskifer til annan fiskiskap undir Grønlandi, at samtykt av uppskotinum frá lands-

stýrinum ikki á nakran hátt ber í sær góðkemning av, at onnur fiskasløg kunnu dragast undir forboðstiltøk,

at ríkisstjórnin er sinnað til at reisa málið av nýggjum í ICNAF, um vísindaligu kanningararnar ikki geva samfærslu av samtyktini um forboð og at ikki kann siggjast burtur frá vandanum fyri trupulleikum fyri føroyskan útflutning serliga til USA og Bretlands, um löglingið fellir uppskotið.

Út frá hesum sjónarmiðum og fyri at gera vart við tær fyri okkum figgjarligu avleiðingum av slíkum mæli meirilutini (Poul Jacob Olsen, Tórálvar Olsen, Leon Joensen og Hákon Djurhuus) til at samtykkja uppskotið frá landsstýrinum og uppskotið til samtyktar:

I. Uppskot til samtyktar.

I. Alagt verður landsstýrinum at krevja forboðssamtyktina í ICNAF viðgjörda av nýggjum, um tær kanningar, sum fara fram, ikki rættvísgera tørvin á slíkum forboði.

II. Alagt verður landsstýrinum at umhugsa tær figgjarligu avleiðingar, ið kunnu standast av slíkum forboðum og á røttum staði gera vart við tær.

Ein minniluti av nevndini (Ove Mikkelsen fyri tjóðveldisflokkinn) færir fram:

Tað er enn ikki fullt væl vísindarliga prógvað, at laksafiskiskapurin undir Grønlandi er orsøkin til, at færri laksar eru at fáa í bretskum og amerikanskum áum, men eru harafturímóti flestu vísindamenn samdir um, at dálkingin og eitringin av nevndu áum er høvuðsorsøkin til, at ymsk fiskasløg ikki líva har eins og áður.

Í Bretlandi og serstakliga í USA verða nú nýttar milliúnir dollars til at reinsa vøtn og áir, og tá eitringin er av ella minskar, fer fiskur og harimillum laksur at leita niðan í áirnar aftur. Og skuldu menn so til ta tíð nýtt totalbannið av laksaveiðu undir Grønlandi sum próvgrund fyri, at stuttleikafiskarar tá ikki fáa meiri av laksi, so vil hetta uppskot frá landsstýrinum hava undirhygt eina skeiva orsök og veruleika.

Ynskiligt var eisini at fingið at víta, hvussu nógv amerikamenn og kanadjarar veiða árliga av laksi við hesi fongs eysturstrændur, við veiðuháttum sum kraftblokk og ymskum nótum, og um teir ætla at halda fram við hesi veiðu. Hendan veiðunøgd av laksi hevur áður verið nógv túsund tons árliga.

So stætt mótmælir Tjóðveldisflokkurin at:

1. At fiskihann móti føroyingum, sum ikki eru vísindaliga undirbygd, verða sett í gildi á viðum havi.
2. At slik fiskihann verða lögð á okkum undir trýsti og hóttan herundir hóttan um hevndar handilsfíltøk.
3. At fyriliggjandi uppskoti frá Føroya landsstýri verður góðtikið og við slíkari góðtøku longu nú hindur okkum til eitt tofalt veiðubann av laks á viðum havi aftaná 1976, sostatt mælir minnilutin frá at samtykkja uppskot landsstýrisins.

**Uppskot
til
samtyktar.**

At Føroya landsstýri tekur upp samráðingar við grønlenska landsráðið um møgulig verndartíltøk móti oyðing av fugli orsakað av laksafiskiskapi undir Grønlandi við møguligum broyttum veiðulólum.

2. viðgerð 15. des. Atkvøðugreiðslan útsett og fór fram 18. des. Framløgð vórð broytingaruppskot frá E. Patursson, F. Isaksen og Jógvan Durhuus, dagsett 15. des. og broytingaruppskot frá Jógvan Sundstein dagsett 18. des.:

Føroya lögting mótmælir og átalar harðliga, at danska fólkatíngið longu hevur tíkið avgerð í málinum viðvíkjandi banni móti laksaveiðu — eisini Føroya vegna — áður enn lögtingið hevur tíkið støðu í málinum.

A lögtingi, 15. december 1972

Erlendur Patursson Finnbogi Isaksen Jógvan Durhuus

1 uppskoti 1 til samtyktar frá minnilutanum verður sett aftaná síðsta punktum:

«Henda viðgerð fer fram í seinasta lagi á ICNAF-fundi í 1975.»

A Føroya lögtingi, 18. december 1972.

Jógvan Sundstein

Um broytingaruppskotið frá E. Patursson o.fl. varð atkvøtt við navnakalli soleiðis:

Ja atkvøddu: Signar Hansen, Hanus við Høgadalsá, Finnbogi Isaksen, E. Patursson Jógvan Durhuus = 5.

Atkvøddu ikki: Agnar Nielsen, Martin Joensen, Hilmar Kass, Jógvan Sundstein, S. Skaale, Demmus Hentze, Knút Wang, Hákur Djurhuus, Tr. Samuelson, Leon Joensen, Andr. Djurhuus, Jógvan Olsen, Johs. Olsen, Hilmar Bech, J. P. Thomassen, Tórálvar Olsen, Poul J. Olsen, Kjartan Mohr, Haldor Hansen og J. Fr. Øregaard = 20.

Burturstaddur: Ove Mikkelsen.

Uppskotið sostatt burturfallið 5—0.

Broytingaruppskotið frá J. Sundstein fall 6—0.

Uppskotið til samtyktar frá meiriluta í nevndini: Rom. I samtykt 18—0.
— Rom. II samtykt 18—0.

Minnilutauppskot frá nevndini (O. Mikkelsen) fall 6—0.

Uppskotið frá landsstýrinum var atkvøtt um við navnakalli, soleiðis:

Ja atkvøddu: Agnar Nielsen, Martin Joensen, Hilmar Kass, D. Hentze, K. Wang, H. Djurhuus, Tr. Samuelson, Leon Joensen, Andr. Djurhuus, Jógvan Olsen, Johs. Olsen, Hilmar Bech, J. P. Thomassen, Tórálvar Olsen, Poul J. Olsen, Haldor Hansen og J. Fr. Øregaard = 17.

Nei atkvøddu: Signar Hansen, Hanus við Høgadalsá, F. Isaksen, E. Patursson og Jógvan Durhuus = 5.

Atkvøddu ikki: J. Sundstein, S. Skaale og Kj. Mohr = 3.

Burturstaddur: Ove Mikkelsen = 1.

Uppskotið sostatt samtykt 17—5 og málið hervið avgreitt.

Sbr. fylgiskjal: Forslag til lov om forbud mod laksefiskeri i det nordvestlige Atlanterhav.

F.L. j. nr. 1509-3-2.

27. Sáttmáli um fiskirættindi føroyinga í Grønlandi

Ár 1972, hósdagin 7. des. legði Atli Dam, lögmaður, fram

Uppskot
til
samtyktar.

Løgtingið tekur til eftirlektar, at landsstýrið hevur gjørt viðlagda sáttmála við landsráð Grønlands dagfestur í København 31. august 1972 um fiskirættindi føroyinga í Grønlandi (skjal 1).

Viðmerkingar:

Í samráðingum í Godthåb mánaða 1968 var gjørdur sáttmáli millum landsstýrið og landsráð Grønlands um fiskirættindi føroyinga í Grønlandi. Orskitið varð, at føroyskur fiskiskapur kundi halda fram í sama mun sum frammanundan, og skuldi sáttmálin galda til ársenda 1975, tó kundi hvør av partunum krevja nýggjar samráðingar frá sumri 1971.

Sáttmálin varð lagdur fyri lögtingið og tikið til eftirlektar, jfr. Løgtingstíðindi 1968, bls. 103.

Aðalsjónarmiðið í fiskarilógini fyri Grønland frá 1967 var, at allir danskir ríkisborgarar uttan mun til bústað skuldi hava sama rætt til fiskiskap. 1968-sáttmálin skuldi tí bert galda avmarkaða tíð hjá grønlendsku fiskivinnuni at tillaga og menna seg í.

Broyting kom í hesa støðu, tá ið felagsmarknaðarspurningurin tók seg upp. Fiskivinnupolitikkurin hjá Felagsskapinum, sum m.a. bendir fann vegin at geva fólki sum tí grønlenska einarætt til fiskiskap innan fyri fiskimarkið, gjørdi tað neyðugt at taka upp samráðingar við landsráðið um fiskirættindi Føroya aftaná 1. januar 1973, um Grønland samnað við Danmark gjørdist limur í Felagsskapinum.

Sendinevnd fór úr Føroyum til Godthåb og samráddist í døgunum 25. og 26. apríl 1972.

Í sendineyndini vóru:

Atli Dam, lögmaður, leiðari av nevndini

Eli Nolsøe, landsstýrismaður

Fyri samgonguflokkarnar, lögtingsmenninir Leon Joensen, Hilmar Kass og J. Fr. Øregard.

Fyri andstöðuflokkarnar, lögtingsmentinir Finnboði Isaksen og Knút Wang.

Sum sakkøvir, skipararnir Kaj Johannesen og Joen Pauli Rasmussen. Skrivari var Johan Djuhuus, skrivstovustjóri.

Úrslitið av samráðingunum varð, at føroyskur fiskiskapur í Grønlandi, sum hann hevur verið útintur, kann halda fram á sama hátt sum higartil til 31. januar 1978, meðan nærrí samráðingar skuldu vera um fiskiskap við nó, troli o.t. Stongt øki eystanfyri Kappan millum 60°00' og 60°10' N og eystanfyri 44°00' W varð latið upp eitt ár.

Protokollin er viðlægd sum skjal 2 saman við undirskjølunum a, b, c, d og e.

Síðani hava samráðingar verið um trølfiskiskapin v.m. og at fáa savnað saman í eitt skjal tær ymsu avtalurnar um fiskirættindini, í hesum sambandi, at markið fyri stongd øki verður roknað frá beinum linjum og ikki, sum tað hevur verið frá ylstu oyggjum, hólmum og skerum, ein avmarking sum hevur verið rættiliga flækjalig hjá øllum partum.

Hesar seinri samráðingar hava verið í København 12. juni og 28. og 29. august 1972 við umboðum fyri landsráðið. Í føroysku sendinevndini hava verið Atli Dam, lögmaður, leiðari av nevndini, lögtingsmennirnir Demmus Hentze, Finnboji Isaksen og Hilmar Kass, Kaj Johannesen, skipari og sum skrivari Johan Djuhuus, skrivstovustjóri.

Samráðingarnar endaðu við, at 31. august 1972 varð sáttmáli undirskrivaður í København millum landsstýrið og landsráðið, sáttmálin er lagdur við sum skjal nr. 1.

Sáttmálin fær gildi 1. februar 1973 og fer úr gildi 31. januar 1978.

Í uppsetingini av sáttmálanum hevur grandsjónarmiðið verið at skapa greiðari og einfaldari reglur fyri avmarkingina av leimum økjum, sum bert eru teirra, ið hava fastan bústað í Grønlandi, m.a. við ikki at nýta strondina sum mark úteftir, men beinar línur. Lagt er eisini til grund, at rættindi føroyinga ikki skuldi minkast, tá ið sáttmálin verður tikin undir einum.

1. viðgerð 12. des. og málið beint í marknaðarnevndina, sum 11. apríl legði fram hetta

Álit

Landsstýrið hevur lagt hetta mál fyri lagtingið. Við 1. viðgerð var tað beint í marknaðarnevndina, sum hevur viðgjørt málið.

Størsti munurin millum henda sáttmála og 1968-sáttmálan er tann, at

avmarking innæftir ekki longur er «yderste øer, holme og skær», men beinar línur. Henda broyting er gjörd, fyri at markið skal vera greiðari, men ber samfiðis í sær, at meira sjógvur verður innanfyri í flesu støðun, har stongt er. Fyri at uppviga hetta eru tey stongdu økini stytt.

Í viðmerkingunum frá landsstýrinum verður sagt, at grundsjónarmiðið hevur verið, at rættindi sum heild skulu vera óbroytt.

Avtalur, sum hava verið við grønlendskar kommunur, um fiskirættindi, eru í nýggja sáttmálanum, so rættindi okkara verða greiðari og lættari at umsita, nú allar avtalar eru í einum sáttmála.

Elin sand nevnd mælir lögtinginum til at samtykkja uppskotið frá landsstýrinum.

Marknaðarnevndin, 11. apríl 1973.

Poul J. Olsen J. Fr. Øregaard Hilmar Kass Trygve Samuelson

Hákon Djurhuus Kjartan Mohr Erlendur Patursson

2. viðgerð 12. apríl. Uppskotið samtykt 26—0.

(F.L. j. nr. 1503-10-3.)

Sí annars skjal 8.

28. Uppskot til samtyktar viðv. EEC

Ár 1972, 12. des. legði Erlendur Patursson fyri tjóðveldisflokkinn fram

Uppskot til samtyktar.

1. Álagt verður landsstýrinum at boða avvarðandi myndugleikum frá, at Føroyar verða uttan fyri EEC-samgonguna.
2. Landsstýrið saman við 4 av löglinginum valdum tingmönnum tekur upp samráðingar við EEC-samgonguna um handils- og onnur viðurskipti Føroya við hesa samgongu.

Greinagerð:

Sum kunningi hava samráðingar verið ferdar við EEC-samgonguna um møguliga feroyska tultøkn í hesi samgongu. Hesar samráðingar hava ikki ført til úrslit, ið landsstýrið ella lögting hava kunnað góðtikið. Tað má líkaldast vera rætt longu nú at boða avvarðandi myndugleikum frá, at Føroyar verða uttan fyri hesa samgongu.

Tá nú hesin møguleiki - - tultøka - - úrslitaleyst hevur verið royndur, má tað samtíðis haldast vera rætt mannagongd, at hin møguleikin - - nevniliga handilsavtala - - verður treyttur. Hetta má eisini haldast vera skylda landsstýrisins og beinleiðis í samljóði við samtykt lögtingsins 9. februar 1971, sum skilaði til, at ferð verður «undir samráðingar við europeiska felagsskapin um, undir hvørjum treytum Føroyar kunnu luttaka ella samarbeiða við felagsskapin» (samb. lögtingsfóðindi 1970, bls. 105-15). Tað er hesin seinni møguleiki, nú hin fyrri er komin til troða, ið eigur at roynast.

Hesum samráðingum til leiðbeiningar eiga at verða fingnar til vega gjølligar upplýsingar um tær handilsavtalar, ið onnur lond (har í millum Norðurlond) annaðhvørt longu hava fingið ella starvast við at fáa við EEC-samgonguna.

A Føroya lögtingi, 12. december 1972.

Tjóðveldisflokkurin.

1. viðgerð 18. des. (saman við lögtingsmáli nr. 30/1972) og málið beint í fíggingarnevndina sambært gerðarbókina, men málið var viðgjørt í marknaðarnevndini, sum framgongur av áðilinum og sí nr. 63/1972).

2. viðgerð 4. apríl, atkvøðugreiðsla 9. apríl, um hana sí lögtingsmál nr. 63/1972.

(F.L. j. nr. 1198-2).

29. Umskipan av tveimum skipasmiðjum

Ár 1972, týsdagin 12. desember legði Jákup Lindenskov, landsstýrismaður, fram

Uppskot til

**løgtingslóg um umskipan av
tveimum skipasmiðjum.**

**løgtingslov om reorganisation
af to skibsværfter.**

§ 1.

Til tess at fúlma tervin á skipasmiði í Føroyum fær landsstýrið heimild at seta í verk tiltøk, so leiðis at p/t Skála Skipasmiðja og p/t Vestmanna Skipasmiðja kunnu halda fram við skipabygging v.m.

§ 1.

Med det formål af dække behovet for skibsværftsindustri på Færøerne bemyndiges landsstyret til at iværksætte foranstaltninger, således at p/t Skála Skipasmiðja og p/t Vestmanna Skipasmiðja kan fortsætte med skibsbygning m.v.

§ 2.

Heimildir landsstýrisins eftir § 1 eru avmarkaðar til:

- a) í fyrstu syftu at veita feløgnum tørvandi eiginpening treytað av, at gamli partapeningurin verður avskrivaður,
- b) at selja partabrøv,
- c) at útvega feløgnum annaðhvørt sum lán ella veðhald fyri láni tørvandi íleggingar- og rakstrarpening,
- d) um læð er neyðugt fyri framhaldandi virki felaganna at gera skipabyggisáttmálar.

§ 3.

Henda lóg kemur í gildi beinan vegin.

§ 2.

Landsstýrets beynyndigelsir í henhold til § 1 er begrænset således:

- a) i første omgang at yde selskaberne nødvendig egenkapital betinget af, at den ældre aktiekapital afskrives,
- b) at sælge aktier,
- c) at skaffe selskaberne enten som lån eller som garanti for lån den nødvendige investerings- og driftskapital,
- d) såfremt det er nødvendigt for en kontinuerlig drift af selskaberne at indgå skibsbygningskontrakter.

§ 3.

Denne lov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

Á ólavsøkutíngi í ár legði landsstýrið fyri lögtingið uppskot um stuðul til p/f Skála Skipasmiðju og p/f Vestmanna Skipasmiðju, soleiðis at tær kunnu halda fram, og uppskot um at lögtingið tók til eftirlættar frágreiðing frá landsstýrinum um, hvat er gjørt at lúka skyldurnar eftir effektivum sáttmálaveðhaldi til bygging av tveimur fiskiskipum og trimum farnaskipum á skipasmiðjunum, jfr. lögtingsmál nr. 5/1972.

Lögtingið tók til eftirlættar, at landsstýrið samsvarandi sáttmálaveðhaldi hevði góðtíknar av fíggarnevndini, og heimilaði landsstýrinum í samráð við fíggarnevndina at gjalda tann pening, ið neyðugur verður eftir veðhaldsskyldunum. Í samráð við fíggarnevndina varð eisini landsstýrinum lógarheimilað at veita skipasmiðjunum avmarkað veðhald fyri rakstrarlánunum.

Samstundis varð álagt landsstýrinum í seinasta lagi innan 1. december 1972 at leggja afyri lögtingið, saman við gjølligari frágreiðing um orsøkirnar til, at sáttmálaveðhaldið eru vorðin effektiv, lógaruppskot um nýskipan av skipasmiðjunum í Vestmanna og á Skála.

Av tí, at landsstýrið helt, at uppgávan, lögtingið setti, at greina málið út í hesir var so stór, varð leitað eftir kónari hjálp. Arne K. Olsen, statsaut.

grannskoðari hevur kunnað málið, greitt frá tí og lagt fram ymisk tilfærslu. Tilfærslu hansara og fylgiskjøl eru viðlögð. Eisini er viðlagt skjál frá verkfrøðingunum Johs. Petersen og Óla Zachariassen: Undersøgelse af muligheden for en videreførelse af p/f Skála Skipasmiðja. Tað hevur ikki verið gjørligt hjá landsstýrinum at lagt málið fram til ásettum tíð.

Orsøkirnar til kreppustøðuna hjá báðum skipasmiðjunum hava verið mangar, tær gera seg galdandi við ymiskari tyngd á tí einstaku skipasmiðjuni, men ganga tó aftur hjá báðum. Orsøkirnar eru at finna, bæði í útrokning av sáttmálaprísi fyri nýbygningar, har tilfarskostnaður, arbeiðslønir og tímatíð er mett ov lágt og í effektivitetinum á arbeiðsplássinum, ov nógvir tímar eru nýttir, mett eftir hvørjum tonsi av stáli, nýtt til skipið. Tann skipan, at skipasmiðjurnar hava gjørt sáttmálar til fastan prís fram í tíðina, kanska tvey ár, hevur økt um avleiðingarnar.

Skipanin, at landið veitir sáttmálaveðhald, soleiðis at byggiharrin fær skipið uttan mun til fíggjarligu møguleikarnar hjá skipasmiðju at gera skipið liðugt, kann hava ført við sær, at byggiharrar í sáttmálatvingingum hava lagt minni dent á orku skipasmiðjunnar og tí trýst prísir undir ráðiligt mark.

Tær grundir, ið her eru nevndar, hava ført við sær, at báðar skipasmiðjurnar eru so niðurundirkommar, at tær ikki kunnu halda fram, uttan tær verða umskipaðar, og at tær fáa tilflutt nýggjar pening bæði til rakstur og til fleggingar.

Pr. 11. december 1972 hevur landsstýrið lagt út í samband við veðhaldsbindingar fyri Skála Skipasmiðju 2.678.048,- kr. og fyri Vestmanna Skipasmiðju 2.40.424,- kr. Samlaðu úfleggingini verða mett til 4.700.000 kr. 2.250.000 kr., tá skipini eru liðug, og hallið verður mett til ávikavist 3.700.000 kr. og 1.350.000 kr.

Eftir fyriliggjandi kanningum er tørvur á skipasmiðjunum í Føroyum, og um ymisk krøv bæði til leiðslu og til nýggjan pening kunnu lukast, eru møguleikar at reka tær við vinningi.

Undir hesum fyriritrytum er spurningurin, um skipasmiðjurnar skulu umskipast, ella tær fyrst mugu likvidera ella fara á húsagang og síðani nýskipast. Seinra loysnin ferir við sær, at steðgur kemur í skipabyggingina, ein steðgur, sum eisini hevur verið í seinastuni, har nýggir sáttmálar ikki eru gjørdir. Fylgjan verður, at handverkarar, arbeiðsfólk og onnur rýma av arbeiðsplássinum og torførari verður at fáa virkið á fatur aftur.

Møguleikarnir fyri, at skipasmiðjurnar kunnu halda fram, uttan at steðgur verður, eru kannaðir. Leitað er eftir, um tað á staðnum er áhugi fyri at seta pening í virkni. Áhugi tykist at vera, men hevur hann eina ikki sýnt seg á tann hátt, at menn hava sagt seg vilja lata ávísan pening í virkni; so leingi málið liggur so fyri, sum tað ger — roknað verður við,

at lögtingið tekur avgörð um, hvort vegin það skal loysast - - liggur óiva illa fyrir at geva avgjardar tilsagnir.

Skal ekki stöðgur verða í rakstrinum, er helst engin önnur loysn, enn at landið setur seg fyrir eini umskipan.

Í tilfelli umskipan, har landið í fyrsta umfari útvegur allan eginpeninginn, er hann meður at vera:

Skála:

Nýggjur peningur		500.000,—	
Útlagdur peningur umskipaður til			
eginpening		500.000,—	1.000.000,—

Vestmanna:

Nýggjur peningur		250.000,—	
Útlagdur peningur umskipaður til			
eginpening		400.000,—	650.000,—

			1.650.000,—

Treyt fyrir at seta nýggjan partapening í félögin er, at gamli partapeningurinn verður skrifaður niður í 0 kr.

Fylgjandi lán mugu útvegast frá landskassanum ella við landskassaveðhaldi, umframt 1.000.000 kr. í útlagðum peningi umskipað til lán:

Skála:

Íleggingarlán		1.500.000,	
Rakstrarlán		1.000.000,—	2.500.000,—

Vestmanna:

Íleggingarlán		1.850.000,—	
Rakstrarlán		500.000,—	2.350.000,—

			4.850.000,—

Eftir uppskotinum sækir landsstýrið um at fáa heimild at fremja hesa umskipan av báðum skipasmiðjunum. Tá ið heimild er givin, verða samráðingar við áhugaði á staðnum um at yvirtaka part av partapeninginum. Misseydnast hesar royndir partvís ella yvirkønur, er landsstýrið sínað at leggja málið fyrir lögtingið at taka stöðu til partapeninginn í komandi tingseti.

Landsstýrið vil seinri í setuni leggja fyrir lögtingið uppskot um broyting í ásetanunum um veðhald fyrir byggisáttmálum, at lækka studningslán til tekniskar innleggingar í skip, gjørdar í útlandinum og at skipasmiðjur kunnu fáa endurgjaldið fyrir farnagjald og innflutningsgjald galdið so hvørt byggjag av skipi fer fram.

1. viðgerð 14. des. og málið beint í fíggarnevndina, sum 18. desember legði fram soljóðandi

Álit

Hetta mál er lagt fyrir tingið av landsstýrinum og varð við 1. viðgerð beint í fíggarnevndina.

So stórt og peningagrevjandi hetta mál er, og tá bert annað felagið hevur fikið støðu til hvørvíll partapeningurin skal avskrivast, ella um felagið vil royna at fáa til vega nýggjan partapening, heldur fíggarnevndin seg ikki kunna endaliga avgreiða alt málið, áðrenn tingið fer í jólafri.

Ein meiriluti av nevndini heldur tað vera neyðugt, fyr at tryggja skipasmiðjunum møguleika at fáa byggisáttmálar í komandi ári - um so verður at samtykt fæst um at endurreisa skipasmiðjurnar - og samstundis tryggja monnum ella feløgum, sum vilja gera sáttmálar við læroyska skipasmiðju, at teir ikki missa við at bíða til málið er endaliga avgreitt frá tinginum, sum reglu, ið einans er galdandi fyr eitt ár, at gera broytingar í avskrivningarlógini soleiðis, at menn ella feløg kunnu bíða til 1. apríl 1973 við at gera byggisáttmálar og hóast tað, fáa somu sondir, sum um sáttmálin var gjørdur innan 1. januar 1973.

Eftir samráðing við líkningarráðið og við teiri broyting, sum her er til-mæld, kunnu menn ella feløg, sum gera sáttmála innanfyri liðarskeiðið fáa som viðgerð, sum um sáttmáli var gjørdur eftir reglunum í galdandi lóg. Henda broytingin verður bert galdandi fyr líkningina fyr skattárið 1973/74 og verður skipanin tann, at menn ella feløg, um sáttmáli ikki er gjørdur áðrenn teir lata inn roknskap ella sjálvuppgávu, vera líknaðir utan forskotsavskrivning, men skulu teir við at venda sær til líkningarráðið, kunna fáa líkningina gjørdar smáttur, tá sáttmáli er gjørdur.

Meirilutin (J. Fr. Øregaard, Hilmar Kass, Trygve Samuelson, Andreas Djurhuus og Knút Wang) mælir til at samtykkja niðanfyri stendandi uppskot.

Minnulutin (E. Patursson og Finnbogi Isaksen) vil við aðru viðgerð í tinginum greiða frá stöðu síni.

Uppskot til

**løgtingslóg um fyribils broyting
í avskrivningarlógini.**

§ 1.

Í løgtingslóg nr. 52 frá 29. december 1971 um skattligar avskrivningar v.m. verður sett sum nýggj § 16 A:

Hóast reglurnar í § 13, 2. stk. er forskotsavskrivning loyvd fyri skattaárið 1973/74 (rakstrarárið 1972) eisini av sáttmálum, sum eru gjørdir í tíðarskeiðinum 1. januar 1973 til 31. mars 1973. Undir serligum umstøðum kann tá landsstýrið eftir samráð við fíggjarnevndina leringja hesa tíðarfreist, tó í longsta lagi til 30. juni 1973.

§ 2.

Henda lóg kemur í gildi beinanvegin.

2. viðgerð 19. desember (frávik frá tíðarfrestini uttan atkvøðugreiðslu). Atkvøðugreiðsla um uppskot frá nevndini: gr. 1 samtykt við 22—0 atkv., gr. 2 samtykt uttan atkvøðugreiðslu. Málið soleiðis samtykt at fara til 3. viðgerð við 22—0.

3. viðgerð 20. desember. Uppskotið sum samtykt við 2. viðgerð nú endaliga samtykt við 23—0.

lagtingslov om midlertidig ændring i afskrivningsloven.

§ 1.

I lagtingslov nr. 52 af 29. december 1971 om skattemæssige afskrivninger m.v. indsættes som ny § 16 A:

Uanset bestemmelserne i § 13, stk. 2 er forskudsafskrivning tilladt for skatteåret 1973/74 (driftsåret 1973) også på kontrakter, som er indgået i tidsrummet 1. januar til 31. marts 1973. Under særlige omstændigheder kan landsstyret dog efter samråd med finansudvalget forlænge denne tidsfrist dog ikke længere end til 30. juni 1973.

§ 2.

Denne lov træder i kraft straks.

14. februar 1973 var frá fíggarnevndinni framlagt nýtt soljóðandi

Álit

Málið er lagt fyri tingið av landsstýrinum og var við 1. viðgerð beint í fíggarnevndina.

Í viðmerkingunum frá landsstýrinum verður víst á, at bæði Skála Skipasmiðju og Vestmanna Skipasmiðja eru so niður imdir komnar, at tær ikki kunnu halda fram, uttan at tær vera umskipaðar og fáa tilfluttan nýggjan pening, bæði til rakstur og til íleggingar.

Hallið hjá Skála skipasmiðju verður mett til umleið 3.700.000 kr. og hjá Vestmanna Skipasmiðju til 1.350.000 kr.

Landsstýrið hevur latið Arna K. Olsen, grannskoðara kannað skipasmiðjumálið, bæði viðvíkjandi Skála — og Vestmanna skipasmiðju, og vísir hann á í skjali, sum er viðlagt í málinum, at orsøkin til kreppustøðu skipasmiðjunnar er fyri størsta partin tann, at effektiviteturin á báðum skipasmiðjunum hevur verið alt ov lágur, og í útrokning av sáttmálaprísi fyri nýbygningar, har tilfarskostnaður, arbeiðslønir og tímatál er mett ov lágt, og at tann skipan, at skipasmiðjurnar hava gjørt sáttmálar til fastan prís, hevur økt um avleiðingarnar.

Tað sum landsstýrið miðar í móti við sínum uppskoti er at finna eina loysn, har skipasmiðjurnar kunnu halda fram, uttan at steðgur kemur í. Sagt verður í viðmerkingunum, at leitað er eftir, um tað á staðnum er áhugi fyri at seta nýggjan pening í hesi virki, og heidur landsstýrið, at tað er tað, men av tí at tað hevur stóran skund at fáa málið loyst, hevur ikki verið møguligt at fingið nýggjan partapening teknaðan til tað av lögtinginum ásettú tíð, tá málið aftur skuldi verða lagt fyri tingið, og mælt landsstýrið tí til, at málið fyribils verður loyst við, at landskassin setur seg fyri tann neyðuga partapening, tekur ábyrgd fyri bæði fløguláni og rakstrarláni. Men at hesi almennu partabrev seinri kunnu verða seld.

Meðan málið hevur verið til viðgerðar í fíggarnevndini, er farin fram tekning av nýggjum partapeningi, bæði í Fýsturoy og í Vestmanna og hevur fíggarnevndin fingið boð um, at í løtuni hava Skála arbeiðsmannafelag og Skála handverkarafelag teknað seg fyri kr. 300.000 hvørt og Skála starvsmannafelag kr. 100.000,00, meðan kommunurnar í Fýsturoynni hava teknað seg fyri kr. 245.000,00, soleiðis at til endurreisan av Skála Skipasmiðju eru nýteknaðar kr. 945.000, .

Í Vestmanna er sum sagt eisini farin fram tekning av nýggjum partapeningi til Vestmanna Skipasmiðju og eru har teknaðar kr. 510.000, .

Skála Skipasmiðja.

a) Nýggja partaeigararnir av p/f Skála Skipasmiðju tekna nýggjan partapening kr. 945.000,-, tá ið tam gamli partapeningurin, á eykaaðalfundi, er skrivaður niður í 0 kr. Allur tam nýggi partapeningurin verður goldin kontant.

b) Í fylgiskjali a) eru fyritleyttir nýggja partaeigararnir fyri yvirtøka av felagnum greiðliga tilskilaðar.

Um hella verður greitt soleiðis frá:

c) Eftir meetingum, gjørkar yvir fíggingarstöðu felagsins, tá hyggjur, 23 er handað, er skuldin í felagnum umleið kr. 3,7 milj. størri enn ognirnar. Sama meeting vísir eitt samlað útleigg fyri landskassan upp á umleið 4,7 milj. kr.

Mumurin 3,7 mil. kr. millum ogn og skuld felagsins skal avskrivast mólvegis útleggi landskassans, sum heraftir verður umleið 1 milj. kr., ið verður skípað um til partapening, 0,5 milj. kr., sum landskassin eigur og 0,5 milj. kr., sum lán úr landskassanum.

So stalt verður samlaði nýggi partapeningurin upp til kr. 1.445.000,00.

d) Kapital ella fíggingartátturin.

Til framhald av skipasmiðjuní vísa kunningar, at neyðugt er at gera íleggingar í tól, brøytta arbeðsgongd og umbygging (og tól) í hesum sambandi fyri umleið 750.000 kr.

Sleipistöðin hevur ikki fingið neyðugar ábøtur í mong ár, og er tí neyðugt samhætt fyribils kunningar við umvælingum fyri umleið 750.000 kr.

Samlaður kostnaður fyri íleggingar er so stalt mettur til kr. 1.500.000,00, sum landskassin má veðhalda fyri, um hella verður neyðugt.

Skipasmiðjan hevur verið tarnað í virki sínum av ov líflum peningi til dagligan rakstur.

Kunningarnar benda á, at tørvur var fyri rakstrarpeningi upp til 1 milj. kr., og skuldi hesin peningur eisini úlvogast við landskassaveðhaldi um neyðugt.

Eftir tí, sum nú fyriliggur, er kontanti partapeningurin 445.000 kr. hægri enn tá var roknað við, og er tað tí møguligt, at ikki verður neyðugt við 1 milj. kr. í rakstrarpeningi. Mælt verður tó til, at møguleiki er fyri at veita veðhald fyri upp til 1 milj. í rakstrarpeningi.

Hereftir er tam peningur, ið skal lást til vega við heilt ella lutvís

landskassabýrgd í eini umskipan av skipasmiðjuni fult mettur upp til kr. 2.500.000,00.

Parlaeigararnir yvirtaka **ogvir**, sum mettur eftir regluna, fyrisettar í fylgisskjali.

Skuldir verða yvirtiknar soleiðis:

Øll møgulig krøv frá tíðini, meðan p/t J. F. Kjølbro og Skála Skipasmiðja vóru eitt felag verða yvirtikin av p/t J. F. Kjølbro.

Kreditorarnir, sum sambært fíggingarnevndarsamtýkt eru farnir fram um krøv landskassans verða bókaðir til fullt virði. Tilboð var sett fram til Pescadero um umskipan av kravi tess móttegis skipasmiðjuni til partapening, men tók Pescadero ikki av.

Um krav frá einum húsaegara upp á 120/130.000 kr., sum endurgjald frá Skála Skipasmiðja orsakað av, at hús hansara eru verðin óhriðkilig vegna gang og nðrar ónáðir frá skipasmiðjuni er at siga, at tá orsokin til hetta stavar frá Kjølbro-partafelagstíðini, kann eitt slíkt endurgjaldskrav móttegis nýggja partafelagnum ikki góðtakast.

Nýggju partabrevini skulu eingi serrættindi hava.

Aðlanin er, at felagið fær 5-mannanevnd, samansett soleiðis:

Arbeidsmannafelagið á Skála 1 lim,

Handverkarafelagið á Skála 1 lim og

kommunurnar í Føsturoynni 1 lim,

landsstýrið 2 limir.

Vegna veðhaldsbyrðu og tapsvanda landskassans skul Føroya landstýri góðkenna fyrstu nevnd í umskipaðu skipasmiðjuni, og verður hesin reftur at standa við soleingi landskassin veðheldur fyrri rakstrarlani.

Endaliga tap landskassans vegna áður givin veðhald verður at beina aftaná, at byggir. 23 er handað.

c) Viðmerkiagar til umskipanartreytir.

Í uppskotinum frá landstýrinum var tilnevt, at 3 nevndarlimir skuldu ganga aftur í háðum nevndum, um so var at skipasmiðjurnar á Skála og Vestmanna lildu fram, og at stjórin skuldi sita í nevndini. Fíggingarnevndin hevur ikki bilðið, at tað var ráðiligt at áleggja nýggjun partapeningi ta skyldu, at háðar nevndir skulu hava ein meiriluta av somu monnum, men at meirilutin av partapeninginum eisini má hava avgerðarrættin í hesum máli.

Í tí uppskoti, sum landstýrið legði fram á ting var met til at broyta ta veðhaldsskipan, sum er galdandi fyrri skipabygging, at broyting eigur at koma í, soleiðis at lánstovnar, Føroya landstýri og

figgjarnevndin jálta, at sáttmálar verða gjörðir við glíðiskala fyrir prishækkanir á tollari og lön. Landsstýrisins uppskot mælti eisini til, at ein sáttmálastovnur var gjörður, sum hevði heimild at gera sáttmálar við føroyskar skipasmiðjur, tá ferður var fyri tí, og skuldi hesin stovnur so í fyrsta lagi royna at selja hesar sáttmálar ella skip, í øðrum lagi reka hesi skip til keypari varð funnin.

Málið við einum slíkum stovni var at tryggja skipasmiðjurnar:

1. Framhaldandi rakstur.
2. Bæta um møguleikarnar fyri seriðbygging.

Hildið var, at ein slíkur stovnur ikki kundi góðtakast, um skipasmiðjurnar gjørdust einstaklingaogn.

Figgjarnevndin hevur viðgjørt hesar spurningar og hevur býtt seg í ein meiriluta og ein minniluta.

Meirilutin (J. Fr. Øregaard, Tr. Samuelson, Andreas Djuhuus, Knútl Wang og Hilmar Kass) ásannar, at tað ikki í spurninginum viðvíkjandi glíðiskala er neyðugt, at lánistovnar og aðrir í hesum føri frátaka keypara og seljara vanligan samráðingarrætt. Meirilutin ásannar líkaleiðis, at kontraktir við føstum prisi kannu verða skipasmiðjurnum til stóran skaða, men at slíkar kontraktir eru greiðari fyri keyparan, men, at um ein var fætur fyri at meta um framtíðina, vildi hetta ikki stilla keyparan betur enn, um sáttmálin var gjörður við føstum prisi og mælir meirilutin tí til, at lánistovnar v.m. skulu góðlaka vanligan samráðingarrætt á hesum øki. Fyri at tryggja tey krøv, sum eru um eginpening, kann hesin spurningur loysast soleiðis, at tá sáttmáli við glíðiskala verður gjörður, má keyparin jálta at hækka eginpeningin, meðan báturin er í gerð, svarandi til 1% av sáttmálaprísinum um mánaðin.

Viðvíkjandi tí veðhaldsskipan, ið er galdandi, har keyparin fær trygd fyri, at skipið verður handað uttan mun til figgjarstöðu skipasmiðjurnar er at siga, at í fyrsta lagi hevur hendu skipan við sær, at landsstýrið heinleiðis rekur skipasmiðjurnar, tá hesar koma á frota. Í øðrum lagi er vandi fyri, at keyparin við eini slíkari skipan trýstir sáttmálaprísinn undir ráðiligt mark.

Meirilutin ásannar hetta framtíðarútlit, men heldur ikki at tað er ráðiligt at broyta hesu skipan, meðan skipasmiðjurnar eru undir umskipan, men at hiðað verður við hesum máli, til skipasmiðjurnar eru komnar í skættari sjógv og mælir meirilutin tí til, at spurningurin um galdandi veðhaldsskipan fyri skipabygging verður at endurskoða í seinasta lagi í ólav-søkneðuni í 1974.

Meirilutin hevur viðgjørt hendu í mesta mál avgerandi spurning um heimildir viðvíkjandi onanfyrenevnda sáttmálastovni og ásannar meirilutin týðningin av hesum spurningum í samband við skipasmiðjurakstur.

Meirilutinn er ekki samferdur um, at nevndu spurningar eiga at loysast á tann hátt, sum víst er á í frágreiðing Arna Ólsens. Meirilutinn heldur, at skipasmiðjurnar saman við vinnulívinum eiga sjálvar at greiða hesar spurningar.

Vegna tann avgerandi lýðning hesir spurningar hava fyrri framhaldandi skipasmiðjurakstur í Føroyum, mælir fíggjarnevndin til, at teir verða at kanna, tá tørvur er fyrri tí og í seinasta lagi í ólavsøkuþingsetuni 1974.

Vestmanna Skipasmiðja.

Meirilutinn heldur seg ikki við teimum upplýsingum, ið liggja fyrri, serliga verður hugsað um rokuskap og fíggjarstöðu, at hava nóg mikið og nóg gott grundarlag at taka stöðu til, hvør lutur landskassans eigne at verða í eini endurreising av Vestmanna Skipasmiðju. Tað er tó hugsan meirilutans, at tær somu grundir og orsøkir sum gera, at landskassin luttekur í endurreising av Skála Skipasmiðju tala fyrri, at tilsvarendi stuðul eisini verður veittur til Vestmanna, men sum sagt er tað ikki gjørligt í tí ógreiðu stöðu, sum er, at vísa á eina endaliga loysn. Meirilutinn heldur tí, at málið má bíða, til stöðan er greiðari, og er hon tí sinnað at viðgera málið frá somu sjónarmiðum, sum hava ligið undir viðgerðini av Skála Skipasmiðju.

Ættlanin við hesi kreppulóggávu á hesum øki er ikki við almennari hjálp at geva vissum skipasmiðjum fíggjarligan fyrimum útbyggingar- og rakstrarfíggjan viðvíkjandi, so nðrar við veikari útbyggingar- og rakstrarfíggjan ikki verða kappingarførar, men vísir ein vilja frá tí almenna at koma hesari vinnugrein til hjálpar eftir førinum, so hon kemur í haldgott virkisøki.

Minnilutinn (Pinnbogí Isaksen og Erlendur Púrsson) førir fram:

Tað er nú drúgv tíð gingin, síðani tað var greitt, at skipasmiðjurnar á Skála og í Vestmanna vórnu í fíggjarligum trupulleikum, og at landskassaveðhaldið fyrri byggingina gjørdist effektivt. Fleiri ferðir hevur viðgerðin av málinum verið útsett, tí at bæði landsstýrið og fíggjarnevnd ynsktu at hava stundir at kanna málið gjølla og at finna fram til eina haldgóða og varandi loysn.

Uppskot til loysn verður nú partvíst lagt fram frá fíggjarnevndini. Bert partvíst, tí í hesum uppskoti verður ikki ásett við hóg, hval skal henda við Vestmanna Skipasmiðju, hóast tað fyrst varð greitt har, at tað gekk ikki og tíðin til kanningar sostatt hevur verið uppafur rímisáttari har eina viðvíkjandi Skála Skipasmiðju.

Minnilutinn kvíðir fyrri, af hinni loysn, sum er fundin fyrir Skála, verður ekki varandi. Landskassinn hefur longu galdið 4,7 milj. kr. til hessa skipasmiðju, og í tí uppskoti, sum nú er lagt fram, skal landskassinn við veðhaldum bindast til 2,5 milj. kr. afturat umframt veðhald fyrir byggingina. T.v.s. af landskassinn kemur í einum af seta seg fyrir 7,2 milj. kr. til Skála Skipasmiðju.

Tað er áskoðan tjóðveldisflokksins, af bæði skipasmiðjan á Skála og í Vestmanna eiga af verða endurreistar, eftir sum hesar fyrirkur eru millum ley stærstu íðnaðarvirkini í landinum, og eftir sum fær eru mesa týðandi arbeiðsplássini á Skálafjörðinum og í Vestmanna. Men samstutlis leggur flokkurinn dent á, af hesar endurreisnir eiga af verða gjörðar á ein slíkan hátt, af fær tryggja arbeiðið á skipasmiðjunum í framtíðini, og ekki berf verða hufurspilla av fólksins peningi.

Sum eitt lið í royndunum af vissa skipasmiðjunum einu tryggari framtíð, hefur tjóðveldisflokkurinn lagt uppskot fram á ting um af byggja 25 útróðrabátar í 100-tonn stöddini. Hetta uppskot er ekki avgreitt frá tinginum enn.

Tjóðveldisflokkurinn heldur harinuframt, af nakrar av teimum loysnum eiga af verða framdar beinanvegin, sum tann sakkoni hjá landsstýrinum, Arni K. Olsen, hefur mælt til í sínari frágreiðing. T.d. vildi tjóðveldisflokkurinn mælt til hessi uppskot:

- 1) Sum treyt fyrir almennum peningi til endurreisn eigur af verða sett af skipasmiðjurnar mugu berf gera sáttmála við glíðiskula og ekki til fastan pris.
- 2) Veðhaldið fyrir sáttmálar áfli af verið niðurskorið munandi.
- 3) Royndir áðu af verið gjörðar við samvítum millum báðar skipasmiðjurnar, m.a. viðvíkjandi planlegging og keypi av tilfari.
- 4) Landsstýrið ella ein almennur stovnur skuldi verið til reiðar af gjörf sáttmálar við skipasmiðjurnar, tá lonandi sáttmálar ekki fíngust aðra staði.

Tað er eisini ein spurningur, um tað er beint af avskriva 3,7 milj. kr. sum tapfur, ið eru latnar skipasmiðjunni á Skála. Hesi peningur kundi t.d. verið afturgoldin sum eitt rentufrítt lán yvir 20 ár.

Sum heild heldur minnilutinn, af landsstýrið og meirilutinn í fíggjarnævndini hava víst ov lítlan vilja og ágrýtni fyrir af fáa hetta mál greitt skjótt og væl.

Serliga hópisleyst tykist tað minnilutanum, af spurningurin um báðar skipasmiðjurnar ekki verður loystur í seinn.

Það er kvíðandi fyri, at við feirri loysn, sum meirilutin av fígggjarnevnd-
er samdur um at gera á Skála, kemur henda skipasmiðja aftur í trupul-
leikar um ikki so drúgva tíð.

Meirilutin (J. Fr. Øregaard, Tr. Samuelson, Andreas Djurhuus, Knút
Wang og Hilmar Kass) skjýtur upp:

I

Uppskot til

**Løgtingslóg um parlápening v.m.
til p/f Skála Skipasmiðju.**

§ 1.

Landsstýrinum er heimilað sam-
an við fígggjarnevndini landskass-
ans vegna at seta kr. 500.000,00, ið
stava frá konvertering av samlaða
vantaða útleggi landskassans upp
á 4,7 millj. kr. til p/f Skála Skipa-
smiðju sum parlápening í p/f Skála
Skipasmiðju.

§ 2.

Landsstýrinum er heimilað sam-
an við fígggjarnevndini landskass-
ans vegna at veita lán upp á umleið
kr. 500.000,00, ið stava frá konver-
tering av samlaða vantaða útleggi
landskassans upp á 4,7 millj. kr. til
p/f Skála Skipasmiðju, veðludde
fyri neyðugum láni til útbýgging
kr. 1.500.000,00 til rakstur upp til
kr. 1.000.000,00.

§ 3.

Henda lóg kemur í gildi beinan
vegin.

**Løgtingstev um aktiekapital m.v.
til p/f Skála Skipasmiðja.**

§ 1.

Landsstýret heimindiges til sam-
men med finansudvalget på lands-
kassens vegne at indskyde kr.
500.000,- der hidrører fra konver-
tering af landskassens samlede for-
ventede udlæg på kr. 4,7 mill. til
p/f Skála Skipasmiðja som aktie-
kapital i p/f Skála Skipasmiðja.

§ 2.

Landsstýret heimindiges til sam-
men med finansudvalget på lands-
kassens vegne at yde lán ea. kr.
500.000,00, der hidrører fra kon-
vertering af landskassens samlede
forventede udlæg på kr. 4,7 mill. til
p/f Skála Skipasmiðja, garantere
for nødvendigt lán til udbygning
kr. 1.500.000,- og til drift op til kr.
1.000.000,00.

§ 3.

Denne lov træder i kraft
straks.

II. Løgtingið ásaunar, at sami forvar er at stuðla eini endureisning av
Vestmanna Skipasmiðju, sum av Skála Skipasmiðju. Løgtingið vil tí taka

málið um endurreisning av Vestmanna Skipasmíðju til nýggja viðgerð, lá
lað liggur greiðari fyri.

Figgjarnevndin, 14. februar 1973.

J. Fr. Øregaard	Tr. Samuelson	Andr. Djurhuus	Knút Wang
Hilmar Kass	Pinnbogi Isaksen	Erlendur Patursson	

2. viðgerð 27. februar 1973.

Atkvøðugreiðsla (uppskotið frá meiriluta í nevndini):

Rom. I: gr. 1 samtykt við 20--0, gr. 2, samtykt 20--0, gr. 3 samtykt utan
atkvøðugreiðslu. Málið soleiðis samtykt at fara til 3. viðgerð við 20--0.

Rom. II: Uppskot til samtyktar, samtykt 23--0.

3. viðgerð 13. mars.

Framlagt var soljóðandi

I Broytingaruppskot

í lögtingsmáli nr. 29/1972: Umskipan av tveimum skipasmíðjum,
frá Tr. Samuelson, Hákun Djurhuus, Hilmar Kass og Kj. Mohr.

Sum nýggj grein 3 í lógaruppskoti meirilutans verður sett:

Partateningurin verður úthóðin
til almenna tekning.

Aktiekapítalen udbydes til of-
fentlig tegning.

Grein 3 verður grein 4.

Broytingaruppskotið samtykt 22--0.

At. gr. 3 verður broytt til gr. 4, samtykt utan atkvøðugreiðslu.

Lógaruppskotið so broytt endaliga samtykt 22--0.

(F.L. j. nr. 1215-2).

Sí annars skjal nr. 4.

30. Uppskot til samtyktar viðv. EF-málinum

Ár 1972, hósdagin 14. des. legði Hákon Djurhuus, lögtingsmaður, fyri fólkaflokkinn, fram

Uppskot til samtyktar.

1. Løgtingið ásaðnar, at tað er umráðandi fyri okkara fólk og vinnulív, at vit ikki verða tiknir á bóli viðvíkjandi okkara endaligu støðutakan í EF-málinum.
2. Løgtingið ásaðnar, at longu nú er neyðugt at geva okkara fólk høvi til at taka dagar ímillum lær støður, flokkarnir hava í EF-málinum.
3. Løgtingið ásaðnar, at eitt lögtingsval við eftirtýlgjandi fólkaatkvøðu í hesum máli er samsvarandi fólkaræðisligari mannagongd, og at henda mannagongd eigur at verða fylgd.
4. Løgtingið ásaðnar samsvarandi tí framanfyri framførda, at tað er neyðugt, fyri ikki at verða tikin á bóli í hesum fyri tjóðina so álvarsmikla máli, at lögtingsval verður útskrivað sum skjótast.

Viðmerkingar:

Føroya stóða í EF-málinum er verðin tann, at vit hava fingið eina biðitíð til 1. januar 1976, tá endalig avgerð skal vera tikin um limaskap ella ikki.

Í hvat henda biðitíð skal verða nýtt til, stendur heldur ógreitt. Skal onki verða gjørt nøkrum øðrum alternativ viðvíkjandi enn fulur limaskapur, sum meirilutaflokkarnir á tingi hava sakt og samráðst um í Bruxelles, er tað týðiligt, at ein taktikkur er knæsettur, ið hevur til stavnhalð, at vit skulu gliða innum felagsmarknaðarmarkið av okkum sjálvum — verða ríknir í rætt sum seyður.

Á slíkan hátt verður okkum ikki givin møguleiki til í góðari tíð at útbúgva okkum til at lofa teirri avbjóðing, ið kann koma at liggja í eini leysari tilknýttissstöðu til henda marknað, tað vil siga eini stöðu uttanfyri limaskap, men við handilsligum avtalum.

Fólkaflokksins alternativ í felagsmarknaðarmálinum var og er, ikki limaskapur, men eitt leysari handilsligt tilknýti, men tykist okkum nú so verða borið í bandi, at henda okkara støða ongur møguleikar skal fáa fyri sær. Vit skulu slutt sagt ikki sleppa at royna okkum á hesum bógvi, men Føroya fólk og tess vinnulív skulu sovandi verða tikin á bóli á tann hátt, at bara tann eina gøtan verður trádd, nevniliga hon, ið vísir móti limaskapi.

Hesari mannagongd mótmæla vit og vísa á samsvarandi tí, ið sagt er frammanundan, at hvør endaliga støðan verður — limaskapur ella eitt leysari handilsligt tilknýti, so er neyðugt, at henda endaliga støða verður funnin og tikin skjótt.

Tað er ein meiriluti hjá Føroya fólk, ið hevur hesa avgerð í sínum hondum, og halda vit, at tað er úmráðandi sum skjótast, at hesin meiriluti sleppur at gera vart við seg. Tí setur Fólkaflokkurin fram frammanfyri standandi uppskot til samtyktar.

1. viðgerð 18. desember (saman við lögtingsmáli nr. 28/1972) og málið beint í fíggarnevndina sambært gerðarþók lögtingsins, men viðgjørt í marknaðarnevndini, sum framgongur av álitinum, (sí nr. 63/1972).

2. viðgerð 4. apríl 1973, atkvøðugreiðsla 9. apríl, um hana sí lögtingsmál nr. 63/1972.

(F.L. j. nr. 1198-2).

31. Nýggj rúsdrekkalóg

Ár 1972, týsdagin 19. des. legði Jákup Lindenskov, landsstýrismaður, fram

Uppskot til

**løgtingslóg um einkarrætt til inn-
flutning og sølu av rúsdrekka.**

**lagtingslov om eneret til indførsel
og salg af berusende drikke.**

§ 1.

Sum rúsdrekka eftir hesi lóg er at skilja allur lögur, sum roknað eftir vekt hevur minst $2\frac{1}{4}$ % av alkoholi í sær.

2. stk. Sum sterk drykkjuvøra er at skilja alt rúsdrekka, sum hevur minst 23 vektprosent av alkoholi í sær.

3. stk. Sum sterkt øl er at skilja alt øl, sum hevur minst $2\frac{1}{4}$ vektprosent av alkoholi í sær.

§ 2.

Tað er forboðið í Føroyum at bryggja ella framleiða rúsdrekka ella at gera drykkiligt slíkt rúsdrekka, sum er ella er vorðið gjørt ónýtiligt at drekka.

2. stk. Landsstýrið er to heimið at geva bryggjarum í Føroyum loyvi at bryggja sterkt øl, sum í sær hevur minni enn 5 vektprosent av alkoholi.

3. stk. Landsstýrið ásetur í loyvinum nærri reglur um effirlit við framleiðsluni av sterkum øli.

§ 1.

Ved berusende drikke forstås i denne lov enhver væske, som efter vægt indeholder mindst $2\frac{1}{4}$ % alkohol.

Stk. 2. Ved stærke drikkevarer forstås berusende drikke, som indeholder mindst 23 vægtprocent alkohol.

Stk 3. Ved stærkt øl forstås øl indeholdende mere end $2\frac{1}{4}$ vægtprocent alkohol.

§ 2.

Det er forbudt på Færøerne at brygge eller tilvirke berusende drikke eller at drikkeliggøre berusende drikke, der er gjort uanvendelige til at drikke.

Stk. 2. Landsstyret kan dog meddele bevilling til bryggerier på Færøerne til fremstilling af stærkt øl, som indeholder mindre end 5 vægtprocent alkohol.

Stk. 3. Landsstyret fastsætter i tilfældelserne nærmere bestemmelser om tilsyn med fremstilling af stærkt øl.

§ 3.

Einkarrétt til innflutning av rúsdrekka hefur stofnur, nefndur «Einkarsøla landsins».

2. stk. Sterkt öl, sum í sær hefur meira enn 5 vektprosent av alkoholi, er ikki loyvt at innflyta.

3. stk. Landsstýrið kann áseta nærri reglur um sølu av denatureraðum spritti frá einkarsøluni.

4. stk. «Tjaldurs Apotekið» hefur sum higartil loyvi til at innflyta og selja spritt til heilnæg og kompassnýtslu eftir reglum ásettum av landsstýrinum.

§ 4.

Einkarsølan kann bert selja rúsdrekka til persónar yvir 20 ár, sum ikki skylda gjaldkomman skatt.

2. stk. Ongin hefur rætt til at keypa meira enn 9 litrar av sterkum drykkjuvørum um ársfjórðingin. Landsstýrið kann í serligum førum gera undantak frá nøgdini.

§ 5.

Sterkar drykkjuvørur mugu bert latast persónum, sum hava keypikort.

2. stk. Hverja ferð søla fer fram, skal á keypikortið verða skrivað söludagur og nøgd.

3. stk. Keypikort verða útflyggjað av avvarðandi kommunu móti 30 kr. í gjaldi, harav helvtin fer í

§ 3.

Eneret til at indføre og selge berusende drikke har en institution, der benævnes «Einkarsøla landsins».

Stk. 2. Sterkt öl, som indeholder mere end 5 vægtprocent alkohol må ikke indføres.

Stk. 3. Landsstyret kan fastsætte nærmere bestemmelser om salg af denatureret spiritus fra «Einkarsølan».

Stk. 4. Tjaldurs Apotek har ret til at indføre og selge spiritus til sygebehandling og til kompasbrug efter bestemmelser fastsat af landsstyret.

§ 4.

Einkarsølan må kun selge berusende drikke til personer over 20 år, der ikke skylder forfalden skat.

Stk. 2. Ingen har ret til at købe mere end 9 liter af stærke drikkevarer pr. kvartal. Landsstyret kan i særlige tilfælde gøre undtagelse herfra.

§ 5.

Sterke drikkevarer kan kun udleveres til personer, der er i besiddelse af købekort.

Stk. 2. Hver gang salg finder sted, skal der på købekortet påtegnes datoen for salget samt varens mængde.

Stk. 3. Vedkommende kommunalbestyrelse udsteder købekort mod betaling af 30 kr., hvoraf halvde-

kommunkassan og helvín í landskassan.

4. stk. Keypikortið er galdandi í eitt fíggjarár. Tað er strangt persónligt og má ikki verða lænt ella nýtt av øðrum.

§ 6.

Tað er forboðið at skriva eftir ella keypa rúsdrekka fyri onnur. Hetta er tó ikki galdandi fyri keyp av kirkjuvíni.

2. stk. Félagsvirksemi, har roynt verður at lætta um møguleikan hjá limum at fáa fatur á rúsdrekka, t.d. at ein ella fleiri limir keypa rúsdrekka at býta út til limirnar, er forboðið.

§ 7.

Tað er forboðið at selja víðari rúsdrekka, sum er keypt frá einkarsøluni, ella at skeinkja ella flýggja út rúsdrekka í samband við nakra vinnu, sum til dømis handil, reiðaravirki, matsølu, vertshúshald og almennan dans og aðrar almenningar samkomur.

§ 8.

I almennum vertshúsum og dansihúsum er tað forboðið gestum at njóta rúsdrekka, sum teir hava við sær. Á sjónskum staði í húsum skal vera sligið upp, at hetta ikki er loyvt.

§ 9

Almenn reklama, herundir umbyting av reklamuseðlum o.l. víðvíkjandi sølu og útflygging av rúsdrekka er forboðin.

len tilfaldur kommunekassen og halvdelen landskassen.

Stk. 4. Købekortet gælder for et finansår ad gangen. Det er strengt personligt og må ikke udlånes til eller benyttes af andre.

§ 6.

Det er forbudt at indskrive eller indkøbe berusende drikke for andre. Dette gælder dog ikke indkøb af vin til nadverbrug.

Stk. 2. Foreningsvirksomheder, der søger at lette medlemmers adgang til at erhverve berusende drikke, f. eks. et enkelt eller flere medlemmers indkøb af berusende drikke til fordeling blandt medlemmerne, er forbudt.

§ 7.

Det er forbudt at videresælge berusende drikke, købt hos «finkarsølan» eller udlevere berusende drikke i forbindelse med udøvelse af nogen næringsvirksomhed, såsom handel, rederivirksomhed, pensionat, gæstgiveri og afholdelse af offentlig dans og andre offentlige sammenkomster.

§ 8.

I offentlige bevartningslokaler og danselokaler er det forbudt gæster at nyde medbragte berusende drikke. På iøjnefaldende sted i lokalerne skal dette være tilkendegivet ved opslag.

§ 9

Offentlig reklame, herunder uddeling af reklamasedler m.v. vedrørende salg og udlevering af berusende drikke er forbudt.

§ 10.

Einkarsølan skal selja sítt innsigli á allar sterkar drykkjuvørur, sum hon flýggjar út. Hevur nakar tilíkar drykkjuvørur við ongum innsigli á, eigur hann at prógva, at hann hevur fingið tær á lógligan hátt. Kann hann ikki tað, verður hann at døma í bót.

§ 11.

Landsstýrið ásetur nærri reglur um raksturin av einkarsøluni og um sølu av rúsdrekka frá einkarsøluni.

2. stk. Landsstýrið ásetur útsølu-prisin á rúsdrekka.

§ 12.

Brot móti reglunum í hesi lóg ella reglum givnar eftir henni verður revsað við bót, hefti ella fongsul upp í eitt ár, um so er at lóggávan annars ikki ásetur strangari revsing.

2. stk. Fyriliggur brot á regluni í § 6, stk. 2, verður formaðurin í avvarðanli felag revsaður og harafturat teir limir, sum taka lut í tí ólógliga virkseminum.

3. stk. Einkarsølan skal nokta at selja rúsdrekka í teimum fornum, har hildið verður, at brot er framt móti hesi lóg. Spurningurin um ein tilíkar nokting er lóglig ella ikki kann skjótast fyri Føroya rætt.

4. stk. Ólógliga ognað ella framleitt rúsdrekka kann konfiskerast.

§ 10.

Alle stærke drikkevarer, der udleveres fra «Einkarsølan» skal være forsynet med delftes segl. Findes nogen at være i besiddelse af nævnte drikkevarer, der ikke er forsynet med dette segl, påhviler der vedkommende at påvise, at han er kommet i besiddelse deraf på lovlig vis. Kan han ikke det, straffes han med bøder.

§ 11.

Landsstyret fastsætter nærmere bestemmelser om «Einkarsølan» drift og om salg af berusende drikke fra «Einkarsølan».

Stk. 2. Landsstyret fastsætter udsalgsprisen for berusende drikke.

§ 12.

Overtrædelse af bestemmelserne i denne lov eller de i medfør heraf udfærdigede forskrifter straffes med bøde, hæfte eller fængsel i indtil 1 år, for så vidt lovgivningen ikke i øvrigt fastsætter strengere straf.

Stk. 2. Foreligger der overtrædelse af bestemmelsen i § 6, stk. 2, straffes formanden for vedkommende forening samt de medlemmer, der deltager i den ulovlige virksomhed.

Stk. 3. Einkarsølan skal nægte salg af berusende drikke i tilfælde, hvor der findes at foreligge en overtrædelse af denne lov. Spørgsmålet om lovligheden af en sådan nægtelse kan indbringes for Færøernes ret.

Stk. 4. Ulovligt erhvervet eller fremstillede berusende drikke kan

Er hetta nýtt ella á annan hátt ekki er til longur, kann ein upphædd svarandi til virðið av hesum takast til frama fyri landskassan.

5. stk. Mál, har tað eftir hesi lóg verður kravd revsing ella konfiskation, verða viðgjørd sum lög-reglumál. Tey í kapitul 68, 69, 71 og 72 í rættargangslógini nevnda rættarstig verða tó nýtt á sama hátt sum í statsadvokatmálum.

§ 13.

Henda lóg kemur í gildi við kunngerð frá landsstýrinum, tá ið neyðugar fyrirciðingar eru gjørdar, tó í seinasta lagi

2. stk. § 6, stk. 2, í lógini kemur tó í gildi heinanvegin og soleiðis, at gjaldstovan til øll lógin er komin í gildi, skal nokta at tollgreiða rúsdrekka í teinum færum, har bikið verður, at brot er framt á regluna. § 11, stk. 2, 2. pkt. verður nýtt sum svarandi.

3. stk. Tá ið henda lóg kemur í gildi, fara úr gildi «Lov for Færøerne nr. 115 af 4. april 1928 om forbud mod at drive erhverv med berusende drikke m.m.» við seinni broytingum og lögtingslóg nr. 10 frá 28. mars 1949 við broytingum um skamtan av rúsdrekka.

konfiskeres. Såfremt dette er forbrugt eller på anden måde ikke forefindes, kan et beløb svarende til værdien deraf inddrages til fordel for landskassen.

Stk. 5. Sager, hvorunder der i henhold til denne lov nedlægges påstand om straf eller konfiskation, behandles som politisager. De i lov om rettens pleje kap. 68, 69, 71 og 72 omhandlede retsmidler finder dog anvendelse i samme omfang som i statsadvokatsager.

§ 13.

Denne lov træder i kraft ved landsstyrets bekendtgørelse efter at de nødvendige forberedelser er gennemført, dog senest

Stk. 2. Lovens § 6, stk. 2 træder dog i kraft straks, og således at gjaldstovan indtil den samlede lovs ikrafttræden skal nægte at afgiftsberigtige berusende drikke i tilfælde, hvor der findes at foreligge en overtrædelse af bestemmelsen. § 12, stk. 3, 2. pkt. finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Ved lovens ikrafttræden ophæves lov for Færøerne nr. 115 af 4. april 1928 om forbud mod erhverv med berusende drikke m.m. med senere ændringer og lagtingslov nr. 10 af 28. marts 1949 med senere ændringer om rationering af spiritus.

Viðmerkingar:

Við lögtingslóg nr. 27 frá 20. mai 1965 varð landsstýrið heinulað at seta niður nevnd at kanna ta færoysku rúsdrekkaskipanina. Nevndin skuldi geva frágreiðing og tilmæli til landsstýrið, sum so skuldi leggja málið fyri tingið.

Nevndin varð sett stutt eftir at lógin kom í gildi, men er ikki komin við nøkrum álit.

Seinastu árin hevur nógv verið talað og skrivað um okkara rúsdrekkaskipan, ikki minst er drigið fram at ein endurskoðan er neyðug, soleiðis sum lögtingslógin frá 1965 eisini sípaði til. Eisini hevur liggjarnevnd lögtingsins áttalað, at um landsstýrið ikki kom við einum uppskoti í rúsdrekkamálinum, vildi nevndin koma fram við uppskoti um loyvi til brygging av sterkum øli í Føroyum upp í 5 vektprosent alkohol, samstundis sum forboð varð sett fyri innflutningi av sterkari øli.

Innflutningurin av rúsdrekka er nógv vaksin síðstu árin; tað er serliga innflutningurin av teimum sterkaru ølsløgnum, sum hevur fikið seg fram, meðan innflutningurin av spiritus og víni so at siga einki er øktur. Seinastu árin eru komnir nakrir sonevndir ølklubbar bæði í Havn og á bygd, har søla av sterkum løgi fer fram. Eisini hevur verið talað um felags innflutning við stöðina í Mjorkadal. Samstundis er ølnýtslan vaksin munandi.

Niðanfyrir nevndu yvirlit vísa innflutningin av rúsdrekka og framleiðsluna av veikum øli í Føroyum frá 1965 og fram eftir:

Innflutningur av rúsdrekka.

	Tollur av		
	spiritus og víni	sterkum øli	Innflutningur av sterkum øli.
1964/65	kr. 1.918.000	kr. 576.000	ca. 730.000 fl.
1965/66	kr. 2.120.000	kr. 708.000	ca. 890.000 fl.
1966/67	kr. 2.328.000	kr. 900.000	ca. 1.137.000 fl.
1967/68	kr. 2.247.000	kr. 1.009.000	ca. 1.275.000 fl.
1968/69	kr. 2.183.000	kr. 1.683.000	ca. 1.445.000 fl.
1969/70 (tollhækk.	kr. 2.913.000	kr. 1.899.000	ca. 1.630.000 fl.
1970/71 febr. 1970)	kr. 3.197.000	kr. 2.462.000	ca. 2.110.000 fl.
1971/72	kr. 3.042.000	kr. 3.436.000	ca. 2.988.000 fl.

Framleiðsla av veikun øli í Føroyum.

1965	644.000 litrar
1966	665.000 litrar
1967	680.000 litrar
1968	730.000 litrar
1969	667.000 litrar
1970	686.000 litrar
1971	720.000 litrar

Søla av rúsdrekkakortum.

1955/56	3.220 kort
1960/61	3.262 kort
1965/66	6.139 kort
1966/67	6.973 kort
1967/68	6.796 kort
1968/69	6.782 kort
1969/70	7.036 kort
1970/71	7.126 kort
1971/72	6.919 kort

Galdandi lóggáva er eingin forboðslóg, hon skerjir ikki persónliga frælsið til keyp av rúsdrekka útyvir tað, sum er hildið at vera rimiligt og sum ein verja fyri samfelagið sum heild. Skipanin eftir uppskotinum her gevur borgarunum møguleika at keypa rúsdrekka í hóskaudi nøgdum, uttan at neyðugt verður at keypa beinleiðis úr øðrum londum.

Galdandi rúsdrekkalóg verður ikki yvirhildin og praktiserað soleiðis sum ætlað. Tað sum fer fram og sum stríðir imóti lógini er t.d. keypi av rúsdrekka fyri onnur, lán av rúsdrekkakortum, søla í feløgum og út av feløgum, svartisøla. Ofta verður ført fram, at galdandi skipan við keypi av rúsdrekka frá útheiminum førir til keyp av ov stórum nøgdum í sein og harav standandi ovurdrekking. Hin vegin eigur tó eisini at havast í huga, at tað eru tey, sum als ikki fáast við at keypa, tí skipanin er, sum hon er, t.v.s., at skipanin heldur fólki aftur í at keypa.

Ein einkarsøla her heima, har ein persónliga kann keypa sær rúsdrekka í feirri nøgd, ein sjálvur hevur brúk fyri í løtum, kann á hin hógvin hugsast at minka um misbrúki og ólógliga umfarið sum er av rúsdrekka.

Reglurnar í galdandi lóggávu um ikki at kunna keypa rúsdrekka í Føroyum hava avgjørt minnað um nýtsluna, men viðurskiðini serliga í seinastuni eru broytt so nógv í ann vegin, at lættari er verðið at koma í samband við rúsdrekkaseljara og fáa veruna skjótt framt. Týðningurin av, at seljarin lá langt burtari, er tí stórliga minnaður og harvið meiningin við núgaldandi keypskipan vinknað.

Landsstýrið roknar við, um framanfyrri standandi uppskot verður samtykt, skuldi hetta bætt munandi um ta ógreiðn, sum nú ræður í rúsdrekkaviðurskiðum í Føroyum og givið myndugleikum greiðari reglur at ganga eftir. Uppskotið krevur eina broyting í tolllóginum, m.a. um áseting av framleiðslugjaldi av sterkum øli, framleitt í Føroyum. Í hesum uppskoti fer landsstýrið eisini at skjóta upp, at tollað verður eftir styrki.

Viðvíkjandi rakstrinum av einkarsøluni kann roknað við, at hon skuldi borið seg uttan at forbrúkarin skal geva meira fyri drykkjuverurnar av hesi grund. Fakturavirðið á innflutnum rúsdrekka liggur um 4,5 milj. kr.

Ein partur av vinninginum hjá einkarsøluni átti at verið nýttur til stuðlan av miðvísnum upplýsingararbeiði um teir vandar, ið tíðan standast av rúsdrekka.

Fólkaatkvøðan í 1907 um rúsdrekkamálið snúði seg um fría sølu ella ikki. Hendan endurskoðan av lóginum og uppskotið um einkarsølu gera onga broyting hesum viðvíkjandi. Má heldur sigast at vera ein skerping av galdandi lóggávu, sum hon nú verður praktiserað.

Tað hevur áður verið roynt at fáa einkarsølu stovnssetta — triggjar ferðir hevur málið verið á tingborði — men uppskotini hava ongantið notið frama.

Í tingsetuni 1936/37 varð í samband við at finna nýggjar inntekumøguleikar samtykt at seta á stovn «Løgtingsins Spirituseentral» í København. Uppskotið varð samtykt við 17 atkvøðum móti 0, men hví málið ikki er framt, sæst eingin frágreiðing um. Samtyktin varð ikki sett í verk, ætlandi tí at kríggið kom og avgreiðslan til lógarkraft tá ikki kundi fremjast í danska lóggávutínginum.

Í tingsetuni 1946/47 og 1947/48 vóru uppskot frammi um stovnan av einkarinnflutningi og sølu í Føroyum, men fingu hesi uppskot ikki meiriluta á tingi.

Í hesum trimum uppskotum hevur tann íslenska lógin um einkarsølu av rúsdrekka verið fyrimynd.

Landsstýrið loyvir sær her at taka við ta søguligu frásøgnina og viðmerking í álitinum frá meirilutanum í tingsetuni 1946/47, ið er henda:

«Longu móti endanum av 19. öld vóru Føroyar við at fáa eina lóggávu viðvíkjandi rúsdrekka. Lóg av 30. mars 1892 leggur á fyrsta sinni toll á alt til Føroya innflutt rúsdrekka og setur forboð fyri at bryggja rúsdrekka í landinum. Tað var hin vaksandi fráhaldsrørslan í Føroyum, sum nú var

við at seta síni merki á rúsdrekkalóggávuna. Brúkið av sterkum rúsdrekka, brennivínsbrúkið, hevði aftaná miðjuna av 19. öld verið ógíliga stórt, í 1866 vóru soleiðis 24 pottar av brennivíni druknir pr. íbúgva í Føroyum.

Rørslan móti hesum brennivínsbrúki vant meira upp á seg um aktarskiftið. Við byrjan av 20. öld var brennivínsbrúkið komið niður í 7½ pott pr. íbúgva árliga. Meginparturin av hesum brennivíni varð tá drukkið av eldri monnum.

1906 settu fráhaldsfeðginum Fram krav um forboð móti handli og útskeinkjan av rúsdrekkavørum í Føroyum, og um hetta fór fram fólkaatkvøða 6. november 1907. Hon vísti stóran meiriluta fyri slíkum forboði í øllum kommunum í Føroyum. Við hesa atkvøðu høvdu kvinnur fyrstu ferð atkvøðurætt. Við lóg av 19. apríl 1907 varð hetta forboðið sett í gildi frá 6. januar 1908.

Í 1910 varð forboðslógin stórt sæð óbroytt endurnýggjað, men við lóg av 21. december 1917 mistu tær einstøku kommunurnar rættin til 5. hvørt ár framvegis at atkvøða um sølu og útskeinkjan av rúsdrekka, og rætturin hjá fleiri persónum í felag til at flyta inn rúsdrekka, fall burtur, eins og rutuskip og gistingarhús mistu rættindi síni til at skeinkja út spiritus. Einstøk feøg og klubbar høvdu tó framvegis hendu rættin, sum fyrst varð tikið frá teimum við lóg av 30. januar 1923. Fólk undir 18 ár máttu eftir hesi lóg heldur ikki flyta inn rúsdrekka. Einn strangari vórðu forboðsreglurnar gjørdar við lóg av 4. apríl 1928, við tað at skrivligt prógv nú kravdist fyri, at kommunuskaffur var goldin, áðrenn nakar kundi fáa rúsdrekkavørur flýggjaðar út. Lóg av 27. mars 1934 gjørdi bert nakrar smáar broytingar í lógini av 1928.

Í 1939 skakdi forboðslógin aftur koma til viðgerðar, og lögtingið hevði tá longu tíkið spurningin til viðgerðar millum lögtingsins innviðumál. Soleiðis lá málið fyri nú, av tí at samstundis sum forboðslóggáva okkara varð vorðin strangari, var rúsdrekka vorðið ein týðandi skattakelda hjá tinginum. Í 1936 var uppskot frammi á tingi um tingsins ognarrætt til at flyta inn spiritus gjøgnum eina miðstöð, sum menn lá hugsaðu sær lagda í Keypmannahavn. Hetta kom fram í samband við uppskot um sterkari forboðsreglur, sum ein av lögtinginum sett fráhaldsnevnd hevði frammi.

Endiliga í 1939 setti so ein nevndarmeiriluti á tingi (S. P. Zachariasen, Hans Nolsøe og J. P. Henriksen) fram «Forslag til lov for Færøerne om Monopol på Salg af Spiritus». Hetta uppskotið, sum vildi geva tinginum einkarrætt til innflutning og sølu av spiritus, heldur tó fæst um tað almenna forboðið móti tilvirkan av rúsdrekka í landinum, sum sett varð við lógini av 1892.

Ein minniluti í nevndini (A. Samuelson og Joh. M. Fr. Poulsen) ynskti framhald av galdandi lóggávu.

Eitt broytingaruppskot frá S. P. Zachariasen o.fl. um at útsela viðgerð-

ina av málinum til tingseðnum 1940 varð viðlíkið við 15 0, og síðan hefur spurningurin ár eftir ár verið úlsettur og onga verunliga viðgerð fingið út yvir tað, sum viðurskiðini avgjørt kravdu.

Spurningurin, sum fingið skal taka støðu til, er nú væl hesin:

Annaðhvørt framhald av núgaldandi lóggávu viðvíkjandi rúsdrekka, kanska við smáum broytingum,

ella nýggja rúsdrekkalóggávu á øðrum grundarlagi, enn vit higartil hava nýtt.

Vit kunnu ikki koma uttanum, at núgaldandi lóggáva okkara á ein hátt er ein forboðslóggáva og á tann hátt er ein skattalóggáva.

Fey almennu lotini fyri 1912 vísa, at innflutningurin av spiritusi tá hevur ligið um 2½ pott pr. íbúgva. Taka vit árið 1930, so liggur innflutningurin av spiritus (brennivíni) tá um 4 pottar pr. íbúgva. Hetta er væl hægsta talið undir forboðslógini.

Undir forboðslógini kemur harafturat økjandi misbrúk av kókispritti, og ivaleyst hevur smuglingin eisini vundið væl uppá seg undir hækkaði tolli og teim trupulleikunum, sum lógin annars legði í vegin fyri innflutningi. Alt í alt kunnu vit siga, at viðurskiðini samfelagsliga sæð ikki eru tey bestu, og helst tá vit vita, at bæði brúkið og misbrúkið av spiritus nú við sínum tyngsta endi fellur á Føroya ungdom. Tað, at menn nú einans flyta inn heilar kassar av spiritus (12 floskur) hevur ført við sær stórdrykkju hjá vissum persónum í vissum tíðarskeiðum, og harav eykast stórt arbeiðsspell fyri landið umframt alt annað spell.»

Viðmerkingar til fær eintøku greinirnar:

- Ad § 1:** Definítiónum upp á rúsdrekka er tann sama sum í galdandi lóg, smbr. § 5 í lóg nr. 155 frá 4. apríl 1928. Eftir núgaldandi lóg er bert rúsdrekka við meira enn 23% av alkoholi skamtad, og tá hesar drykkjuvørur eisini eftir uppskotinum koma undir serligar reglur, eru her nærri defineraðar. Sterkt öl er eisini definerað, tá hetta heitið fytikemur í lógini.
- Ad §2:** Eftir galdandi lóg er forboðið at framleiða rúsdrekka í Føroyum. Eftir uppskotinum fær landsstýrið heimild at veita bryggjarum í Føroyum loyvi at framleiða sterkt öl, tó hægst við 5% av alkoholi. Eftirlitið við framleiðsluni kann fara fram undir avtappingini.
- Ad § 3:** Allur innflutningur av rúsdrekka verður lagdur undir eina einkarsølu. Í reglugerðini er skotið upp, at einkarsølan fer útflyggengarstøð í hvørjari sýslu. Keyparar mugu avheinta rúsdrekkað frá

útflyggingarstaðnum í viðkomandi sýslu ella fáa tað sent til sín fasta bústað. Loyvt verður ikki at innflyta ella bryggja í Føroyum øl við meira enn 5% av alkoholi. Sterkasta øl, sum kann innflytast ella framleiðast her, verður sostatt leir sokallaðu «gull-øl». Innflutningurin av sterkum øli í 1971/72 var 1.046.900 l og býir seg soleiðis millum tey ymisku øsløgini:

Ølkl. 1 (Hof, Grøn v.m. 3,2 — 3,7 vektprosent) 6% av innflutninginum ella 63.435 litrar.

Øl kl. A (Gull 4,5 — 4,6 vektprosent 27% av innflutninginum ella 283.720 litrar.

Øl kl. B (FF, Plectant v.m. 5,7 — 6,4 vektprosent) 67% av innflutninginum ella 699.765 litrar.

Ad § 4: Treytirnar eftir uppskotinum fyri at fáa rúsdrekka verða tær somu sum í galdandi lóg, nevniliga at ein hevur fyllt 20 ár, ikki er í skattaeftirstoðu og hevur keypikort, um talan er um sterkar drykkjuvørur.

Skamtanin av sterkum rúsdrekka verður framtvegis 9 litrar um ársfjórðingin, meðan øl og vin eins og nú verður óskamtað.

Fyri at lætta um arbeiðið hjá skattadeildini, verður ikki kravd skrivlig skattaváttan, tá einkarsølan sjálv kann syrgja fyri at fáa helta kannað, áðrenn bíleggiugin verður avgreidd.

Ad § 5: Hendu grein svarar til reglurnar í galdandi lóg.

Ad § 6: Eftir stk. 2 verður felagsvirkseni, har roynt verður at lætta um møguleikarnar hjá limum at fáa fatur á rúsdrekka, forboðið. Eftir hesi reglu skuldi verið gjørligt at steðga teimum sokallaðu ølklubbum í at selja rúsdrekka.

Ad §§ 7, 8 og 9: Reglurnar í hesum greinum svarað til núgaldandi reglur.

Ad § 10: Fyri at fyrbyggja smugling verður kravt, at allar sterkar drykkjuvørur (t.v.s. við meira enn 23% av alkoholi) skulu hava innsiglið hjá einkarsøluni.

Ad § 11: Samanber viðlagda uppskot til kunngerð um raksturin og sølu av rúsdrekka frá einkarsøluni.

Ad § 12: Reglurnar um straff og konfiskati3n eru her tær somu sum í galdandi l3g. Herafturat fær l3greglan, sum hon ikki hevur havt 3ður, heimild til eftir reglunum í r3ttargangsl3gini at leggja hald á pr3vtilfar v.m., rannsaka hús og goymslur hjá mistaknum og seta pers3nar í varhald.

Ad § 13: L3gin kemur í gildi við kunngerð, tá ið einkars3lan er sett á stovn. § 6, 2. stk., um forhoð móti ól3gligum felagsvirksemi kemur tí í gildi beinanvegin, tá ið l3gin er lýst.

Jákup Lindenskov
landsstýrismaður

/ J. Djurhuus

Skjal.

**Kunngerð
um
raksturin og s3lu av rúsdrekka frá Einkars3lu landsins.**

Við heimild í §§ í l3gtingsl3g nr. frá um einkarr3tt til innflutning og s3lu av rúsdrekka hevur landsstýrið fyrisett:

§ 1.

Einkars3lan hevur heimstað í Tórshavn. Einkars3lan kann seta á stovn útflyggingarstöð, eitt í hvørjarí sýslu.

§ 2.

Einkars3lan má ikki selja rúsdrekka til nakran, uttan so at peningurin verður goldin í hondina, og vissa er fingin fyri frá Føroya gjaldstovu, at keyparin skyldar ikki gjaldkomnan skatt.

§ 3.

Einkars3lan kann ikki útflyggja rúsdrekka til pers3nar undir 20 ár og heldur ikki mugu pers3nar, sum eru gjørdir ómyndingar vegna drykk, sjónliga hava kenning, ella ikki eru r3ttssíktar, fáa rúsdrekka útflyggjað.

§ 4.

Rúsdrekka skal hl3ggjast skrivliga av keypanum sjálvum og má ikki verða útflyggjað frá einkars3luni ella útflyggingarstöðum hennara, fyrr enn 3 dagar aftaná, at hl3ggingin er móttikin.

2. stk. Rúsdrekka skal avheintast av keyparanum sjálvum frá útflygg-ingarstaðnum í viðkomandi sýslu, ella sendast til hansara fasta bústað.

3. stk. Einkarsølan eigur altíð at hava úrval av alkoholfríum drykkju-vørum á goymslu.

§ 5.

Einkarsølan førir kort yvir øll, sum lúka rúsdrekka útflyggja og skal á kortinum standa navn, føðingardagur og -ár og bústaður.

§ 6.

Landsstýrið hevur eftirlit við einkarsøluni. Tað setur leiðarar, sum skipar fyri dagliga rakstrinum. Annað starvsfólk verður sett eftir tilmæli frá leiðaranum.

§ 7.

Hvørt ár sendir landsstýrið løgtinginum frágreiðing um rúsdrekkasøl-na í farna fíggjarári.

§ 8.

Roknskaparár einkarsøluar er fíggjarárið. Roknskapur við ársfrá-greiðing skal sendast landsstýrinum og grannskoðaranum í seinasta lagi ein mánað aftaná, at fíggjarárið er úti. Roknskapurin verður grannskoð-aður og deklaraður eftir somu reglum sum landskassans roknskapir.

Hetta verður gjørt kunnugt.

1. viðgerð 23. og 24. januar. Málið beint í eina serstaka 7-manna rúsdrekkanevnd, sum 6. apríl legði fram soljóðandi

Álit

Landsstýrið hevur lagt málið fram á ting og við 1. viðgerð varð tað beint í serliga 7-mannanevnd, har allir flokkar eru umboðaðir, og hevur henda nevnd síðani havt málið til viðgerðar.

Í viðmerkingunum til uppskotið sigur landsstýrið, at við lögtingslóg nr. 27 frá 20. maí 1965 varð landsstýrið heimilað at seta niður nevnd at kanna ta føroysku rúsdrekkaskipanina. Hesa heimild fekk landsstýrið við tað, at lögtingsmenninir Haldr Hansen og Johan Simonsen í apríl 1965 settu uppskot á tingi um at geva føroysku bryggjarínum loyvi til at bryggja øl, sum var sterkari enn tað vanliga pilsnarøli við 2¼ vektpro-cent alkoholi.

Tann tingnevndin, sum tá fekk hetta uppskotið til viðgerðar, varð ikki vald fyrr enn 6. maí og helt seg tí ikki fáa stundir til at viðgera málið nóg gjølla, tí tingið fór heim tá og skjeyt hon tí upp at lata landsstýrinum upp í hendi at velja nevnd av serkønum fólki, við umboðum fyri Fráhalðsfeløg, til at kanna málið. Hendi nevndin av serkønum skuldi ikki bert viðgera spurningin um brygging av sterkari øli, men eisini kanna rúsdrekkaskipanina í síni heild.

Grein 1 í løgtingslóg nr. 27 frá 20. maí 1965 er soljóðandi: Landsstýrið fær upp í hendi at seta niður 7-mannanevnd til at kanna feroysku rúsdrekkaskipanina. Fráhalðsfeløgini fáa høvi til at velja lim (limir) í nevndina. Nevndin gevur frágreiðing og tilmæli til landsstýrið, sum so leggur málið aftur fyri løgtingið.

Limirnir í nevndini vóru hesir:

Tórrur Dalsgarð, stjóri, valdur av báðum bryggjarínum, Peter F. Christiansen, táverandi bókhaldari, fyri NIOGI, Martin Petersen, fulltrúi, fyri Blá Kors, Malla Samuelson, fyrstøðukvinna, fyri Kvinnufelagið, Nicodemus Rasmussen, stjóri, fyri Føroya gjaldstovu, Andreas Restorff, keypmaður, fyri Føroya Keypmannafelag og fyri læknafelegið mætti Niels Pauli Holm, eygnalækni.

Nevndin byrjaði virki sítt, men so hendi tað, at Niels Pauli Holm, eygnalækni doyði.

Síðani valdi læknafelegið Petur Reinert, lækna til nevndarlim, og fungeraði hann sum formaður, meðan Jens Pauli Ellenderson, fulltrúi var skrivari, men einki tilmæli kom nakrantíð frá hesi nevndini.

Í december 1971 selti Jógvan Sundstein, løgtingsmaður fyrispurning til Jákup Lindenskov, landsstýrisman viðvíkjandi ølklubbum og rúsdrekkaspurninginum í heila tikið, og í svari sínum sigur landsstýrismaðurin, at landsstýrið hevur tikið málið til viðgerðar og ætlar at koma við uppskoti um broytingar í næstu tingsetu og heint áðrenn tingið fór heim í jólaferiu síðsta ár, kom hetta uppskotið, sum rúsdrekkanevndin hevur viðgjørt.

Nevndin hevur, síðani hon fekk málið til viðgerðar, fingið upplýst frá gjaldstovuni um innflutningin av rúsdrekka fyri bæði tey seinastu árin og hesar samrøma væl við upplýsingarnar frá landsstýrinum, sum liggja við uppskotinum um at innflutningurin av rúsdrekka er vaksandi ár undan ári, og er tað serliga tey sterkastu ølsøgin, sum verða innflutt í størum mongdum, sum yvirlítið niðanfyrir vísir:

	1971	1972	óking í %
Øl luksus kl. A (4,5--4,8)	234.000 l	275.000 l	17,5%
Øl luksus kl. B (5,7--6,4)	615.000 l	768.000 l	25,0%
Øl luksus kl. I (3,2--3,7)	57.000 l	110.000 l	93,0%
	906.000 l	1126.000 l	24,2%
Vín	45.000 l	56.000 l	24,5%
Spiritus	124.000 l	149.000 l	24,5%

Inniflutningurin av rúsdrekka hevur frá 1965 til 1972 verið hesin:

	spiritus	vín	sterkt øl
1965	117.000 l	31.000 l	312.000 l
1966	123.000 l	36.000 l	398.000 l
1967	127.000 l	36.000 l	446.000 l
1968	123.000 l	37.000 l	506.000 l
1969	117.000 l	37.000 l	570.000 l
1970	132.000 l	38.000 l	738.000 l
1971	124.000 l	45.000 l	906.000 l
1972	149.000 l	56.000 l	1.126.000 l

Uppskotið frá landsstýrinum, sum lögtingið skal taka støðu til, hevur nakrar rættiliga týðandi broytingar frá tí skipanini, sum er í gildi og eru tær í høvuðsheitnum hesar.

- 1) Forboð fyri at flyta inn øl, sum hevur í sær meira enn 5 vektprocent av alkoholi.
- 2) Loyvi kann verða givið feroysku bryggjaríunum at framleiða øl upp til 5 vektprocent av alkoholi í sær.
- 3) Stovnssetan av rúsdrekkasølu.
- 4) Strangari reglur fyri brot á lógina um ølklubbbar.

Undir viðgerðini hevur nevndin havt fleiri fundir um málið, og á øllum hesum fundum hevur Agnar Nielsen møtt fyri Trygva Samuelson.

Tann 15. februar 1973 hevði nevndin fund saman við Jákup Lindskov, landsstýrismanni og tveimum fulltrúum á skattadeildini Jógvam Jensen og Trygva Sondum, har reglan um at eingin skyldar gjaldkonnan skatt skal

kunna keypa rúsdrekka, var umrædd og mælti báðir fulltrúarnir til at avtaka hann.

Á sama fundi vóru Nicodemus Rasmussen, sljóri og Torbjørn Mikkelsen, fulltrúi frá gjaldstovuni, og upplýstu teir, at gjaldstovan í Havn avgreiddi umleið 200 rúsdrekkasendingar um vikuna og posthúsið tað dupulta.

Fyri at fáa tollin avgreiddan rettsundis er ofta neyðugt hjá gjaldstovuni at hava fólk til at arbeiða yvirtíð, og hildu teir báðir, at um rúsdrekka bleiv innflutt í storri nogdum í senu, lá vildi hetta spart nógv arbeiði hjá gjaldstovuni.

Landfútin var eisini við á hesum fundi og upplýsti hann, at fyrsti sokallaði ølklubbin varð stovnaður í Mjorkadal í 1962, men at onki skrivligt loyvi fyrila um hetta; tó segði Mjorkadalur seg hava fingið numndigt loyvi til hesa skipan eftir avtalu millum Føroya gjaldstovu og landsstýrið.

Uppá fyrispurning segði landfútin, at hann, um uppskotið varð samtykt eftir hesi lóg, fekk størri heimild til at hindra sølu út úr Klubbutunni.

Síðani varð hann spurdur um nakað verður gjørt fyri at hindra drekk-
ing úti á gøtuni og helst ungum fólki undir 20 ár.

Fútin segði, at unglingar stundum vóru tiknir á gøtum vegna fyl-
skap, men tað var oftast torført at fáa teir til at siga, hvaðani teir fáa sitt
rúsdrekka frá. Ofta bestilla tey ungu øl uppá eldri persónar, tí sum lógin
er nú, er ringt at halda kontrol við hesum.

Hann upplýsti, at í Tórshavn vóru 480 fólk sett í brunnarum í 1972 --
tey flestu vegna fylksap og av hesum vóru 93 yngri enn 20 ár.

Tann 1. mars 1973 hevði nevndin fund saman við umboðum fyri Hotel
Hafnia og Hotel Føroyar, har spurningurin um útskeinking av øli og víni
afturvið mati varð umræddur, men hildu umboðini, at ein tilik skipan ikki
fór at vera hóskandi, um tað bert vóru hotellini, sum fingu slíkt loyvi, tí
tá vildu so nógv fólk koma til hesi støðini, at tað kundi fara at standast
trupulleikar harav.

Síðani hevur nevndin fingið handað bræv undirskrivað av Bjarti Peter-
sen fyri Klaksvíkar Sjómansheim, Havstein Mikkelsen fyri Runavíkar Sjó-
mansheim og Sofus Siverlsen fyri Tórshavnar Sjómansheim, har tað
verður mótmælt, at loyvi verður givið til útskeinking á hotellum.

Umboð fyri Føroya Bjór og Restorffs Bryggjari vóru á fundi við nevnd-
ini 9. mars 1973, har teir tóku undir við at loyvi kundi gevast til at bryggja
sterkt øl og søgdu, at bryggjarini høvdu tól til hesa framleiðslu, tí somu
maskinurnar, sum nýttar verða at gera ljóst pilsnar-øl, kundu eina væl
framleiða tað sterkara ølið. Teir hildu, at besta mátin at selja ølið var
gjøgnum serliga rúsdrekkasølu, og at eftirlifið við framleiðsluni kundi
fara fram á sama hátt sum við tí veika ølium t.v.s. við produktions- og
søluroknskapi og undir avtappingini.

Nevndin hevur fingið skriv frá Føroya Blákross og Felagsnevnd Fø-

oysku Frúhaldsfelags í sambandi við rúsdrekkamálið, og umboð fyri bæði felagini hava verið á fundi við nevndina og mæla tey til, at fólkaatkvøða verður um málið um so er, at lóglingið samtykkir at broyta galdandi rúsdrekkaskipan soleiðis, at rúsdrekkasøla verður sett á stovn.

Nevndin er sand um, at forboð eigur at verða sett fyri at flyta inn tey allar sterkastu ølsøgini so sum elefant- og F.F.-øl, hesi ølsøg, sum innihalda 5,7--6,4 vektprocent av alkoholi og verða innflutt í ógvuliga stórum nøgdum eru skaðilig helst fyri tað unga fólki, sum drekkur tað saman við spiritussí.

Undir viðgerðini av uppskotinum hevur nevndin annars býtt seg í ein meiriluta (Erlendur Patursson, Kjartan Mohr, Hilmar Kass) og tveir minnilutar (Hilmar Bech og Poul Jacob Olsen) og minnilutin (Agnar Nielsen).

Meirilutin (Hilmar Kass, Kjartan Mohr, Erlendur Patursson og Jógvan Sundstein) ásamar, at núgaldandi rúsdrekkaskipan ikki er hóskandi, tí at hon við sínum restriktiva innihaldi í mongum fornum skundar undir ov nógvu nýtslu av rúsdrekka og skapir óhóskandi drykkjusiðir. Eftir okkara meitan inniteldur lógaruppskot landsstýrisins tey flestu av teim somu brekum sum galdandi lóg, og vil tí ikki nóg góður bati vera í at samtykkja landsstýrisuppskotið óbroytt.

Eftir okkara uppfatan minskar tað ikki um rúsdrekkanýtsluna í Føroyum, at forboð eru fyri sølu av hesari vøru, og at tann, ið ynskir at flyta inn rúsdrekka skal hava galdið sín skatt. Harumframt gera slíkar lógarreglur eisini sítt til, at roynt verður í stóran mun at ganga uttan um lógina. Bæði tann skipan vit hava í dag viðvíkjandi keypi av rúsdrekka og tað, at tað er bannað at fáa rúsdrekka á hotellum og restauratiónum, hevur gjørt sítt til at vit hava fingið teir sokallaðu «ølklubbar», sum eftir galdandi lóg mugu haldast at vera ólóglegir, men sum tað higartil ikki hevur víst seg at vera nakar møguleiki at gera nakað við. Slíkt skapir eitt vandamál í samfelagnum, sum er enn meira álvarsamt enn sjálvt rúsdrekkamisbrúkið, nevniliga líkasælan við um galdandi lóg verður yvirhildin ella ikki.

Vit halda tað tí vera avgerandi neyðugt, at lógin verður broytt. Broytingin má millum annað føra við sær eina nakað friari algongd til at keypa rúsdrekka, soleiðis at sleppast kann undan teim stóru eingangskeypum, sum fara fram í dag. Hetta meta vit, kann gerast við at seta á stovn eina rúsdrekkasølu, sum verður ríkin av landinum, og sum kemur at hava einkarrætt til at flyta inn og selja víðari øl, vín og spiritus. Keypa frá hesi rúsdrekkasølu kunnu persónar, sum eru yvir 20 ár. Sælan skal skipast nøkumlunda sum skotið upp av landsstýrinum, tó seta vit fram uppskot um at avtaka tær restriktiónir sum skattaváttan, 3 daga reglan v.m., sum

vóru í landsstýrisins uppskoti. Uppskot til broytta reglugerð fyri rúsdrekkasøluna er hjálagað sum skjál.

Umframt broytingar til landsstýrisins lógaruppskot setur meirilutin eisini fram uppskot um nýggja lóg fyri restauratións- og hotelvirksemi. Eini partur av hesi lóg er bert staðfesting av tí, sum verður praktiserað í dag viðvíkjandi slíkum virksemi eftir galdandi politivíðtøkum v.m. Men harumframt eru eisini reglur um, at gevast kann slíkum virkjum loyvisbræv til skeinkjan av øli (minni enn 5 % alkohol) og víni (minni enn 23 % alkohol). Slík loyvisbræv skulu innihalda tær treytir, ið settar vera til slíkt virksemi og er uppskot til eitt slíkt loyvisbræv hjálagað sum skjál. Eftir lógaruppskotinum skal landsstýrið geva slík loyvir aftaná samráðing við politimyndugleikarnar og ummæli frá tí bygd a-ella býráð, hvar viðkomandi hotel ella restauratión er. Eisini stendur í lógaruppskotinum, at áðrenn reglurnar um rúsdrekkaloyvisbræv koma í gildi, skal tað í hvørjari kommunu í landinum fara farn fólkaatkvøða, um hesar reglur kunnu setast í gildi í viðkomandi kommunu. Fyri at vraka hesa skipan mugu í kommununi minst 30 % av teim, ið valrætt hava og annars vanligur meiriluti verða ímóti.

Tað er greitt, at ein nýggj rúsdrekkalóg ikki einsamøll til fulnar bætir um viðurskiptini á hesum øki. Fólk mugu læra at handfara rúsdrekka og læra um tað vanda, ið hetta evni ber í sær. Besta meðal til hetta er upplýsing og undirvísing, bæði alment og í skúlanum. Munagóður stuðul má tí verða latin frá tí almenna til hetta endamál.

Toll- og avgjaldsreglurnar hava eisini ein vissan týðning fyri drykkjavarnarnar, og mælir meirilutin tí til, at tollurin á øli verður størri tess sterkari ølið er, eins og hann eisini eigur at vera væl hægri á spiritus enn víni. Á víni eigur tollurin eisini at vera hægri á heitvini enn á borðvini.

Meirilutin skjýtur tí upp hesar broytingar til landsstýrisins lógaruppskot:

- 1) Lógin verður broytt til at eita:

«Løgtingslóg um innflutning og sølu av rúsdrekka».

«Lagtingslov om indførsel og salg af berusende drikke».

- 2) § 3. Navnið «Einkarsøla landsins» verður broytt til «Rúsdrekkasøla landsins». Alla staðni í lógini, hvar orðið «einkarsølan» verður nýtt, verður í staðin sett «rúsdrekkasølan». Aftaná orðið «innflutning» í 1. reglu í føroyska tekstinum verður sett: «og sølu».

- 3) § 4. Orðini: «sum ikki skylda gjalddomman skatt» verða strikað.
- 4) § 5, 3. stk. «30 kr.» verður broytt til «10 kr.».
- 5) § 5. Sum nýtt 5. stk. verður sett: «Landsstýrið kann tó í serligum førum geva vinnufeløgum, feløgum og stovnum loyvi til at fáa keypikort og keypa rúsdrekka».
Nýtt 6. stk.: «Persónar, sum ikki hava fastan bústað í Føroyum, kunnu fáa útflyggjað serlig keypikort frá rúsdrekkasøluni galdandi fyri ein mánað».
- 6) § 6. Gongur út.
- 7) § 7. Sum nýtt 2. stk. verður sett: «Tó er loyvt restaurantum við rúsdrekkaloyvisbrævi at skeinkja øl, sum hevur í sær minni enn 5 vektprocent alkohol og vín, sum hevur í sær upp til 23 vektprocent alkohol sambært lögtingslóg nr. frá um restauratíons- og hotelvirksemi.»
- 8) § 13, 2. stk. verður broytt til: «Landsstýrið skal góðkenna útsøluþrísir á rúsdrekka».
- 9) § 12, 2. stk. gongur út.
- 10) § 13, 2. stk. gongur út.
- 11) § 13, 1. stk. aftaná orðini: «í seinasta lagi» verður sett: «1. apríl 1974.»

og fylgjandi

1.

løgtingslóg um restauratíons- og hotelvirksemi.

Uppskot
til

§ 4. Ordene: «der ikke skylder forfalden skat» udgår.

§ 5, stk. 3. «30 kr.» ændres til «10 kr.»

§ 5. Som nyt stk. 5. indsættes «Landsstyret kan i særlige tilfælde give virksomheder, foreninger og institutioner tilladelse til at erholde købekort og købe berusende drikke.»

Nyt stk. 6.: «Personer, som ikke har fast bopæl på Færøerne kan fra «Rúsdrekkasølan» få udstedt købekort gældende for en måned.»

§ 6. Udgår.

§ 7. Som nyt stk 2. indsættes: «Det er dog tilladt restauranter med alkoholbevilling at servere øl, som indeholder mindre end 5 vægtprocent alkohol og vin, der indeholder mindre end 23 vægtprocent alkohol i overensstemmelse med lagtingslov nr. af om restaurations- og hotelvirksomhed.»

§ 11, stk. 2. ændres til:

«Landsstyret skal godkende udsalgsprisen for berusende drikke».

§ 12, stk. 2. udgår.

§ 13, stk. 2. udgår.

§ 13, stk. 1. Efter ordene: «dog senere» indsættes: «1. april 1974.»

lagtingslov om restaurations- og hotelvirksomhed.

Kapítul 1. Lógarumráðið.

§ 1.

Þenna lóg fevnir um sjálfstöðuga vinnu við

- 1) Borðreiðing við mat- og drykkjuverum.
- 2) Hýsing av gestum við möguleika fyri borðreiðing.
- 3) Leigu av hølum til veitshúð, ið sjálvi syrgja fyri borðreiðing.

Kapítul 2. Vanligar fyriskipanir.

§ 2.

Loyvi til at reka virkssemi sum nevnt í § 1 verður givið av landfútanum aftaná at ummæli er fingið frá bygda(r)- ella býráðum í tí kommunu, har virkssemið ynskist framt, smbr. tó § 6.

2. stk. Noktar landfútin at geva ella endurnýggja eitt loyvi, kann avgerðin skjótast fyri landsstýrið. Tað sama er galdandi viðvíkjandi áseting av møguligum freytum fyri loyvinnu. Gevur landfútin loyvið, kann viðkomandi bygda(r)/býráð innan 14. dagar skjóta avgerðina fyri landsstýrið.

§ 3.

Bert persónar ella feløg, sum lúka freytirnar fyri at fáa vinnubrev eftir lögtingslóg nr. 33 frá 20. december 1955 um vinnu v.m. kunnu fáa loyvi til at reka eina fyriteku, sum nevnd er í § 1. Landsstýrið kann tó geva undantaksloyvi.

Kapitel 1. Lovens område.

§ 1.

Denne lov omfatter selvstændig erhvervsvirksomhed ved

- 1) Servering af spise- og drikkevarer.
- 2) Modtagelse af overnattende gæster med mulighed for servering.
- 3) Udlejning af lokaler til selskaber, der selv sørger for serveringen.

Kapitel 2. Almindelige bestemmelser.

§ 2.

Tilladelse til at drive virksomhed som nævnt i § 1 gives af landfogeden efter indhentet udtalelse fra kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor virksomheden ønskes, udøvet, jfr. dog § 6.

Stk. 2. Afslår landfogeden at give eller forny en tilladelse, kan afgørelsen indbringes for landsstyret. Det samme gælder fastsættelse af eventuelle vilkår for tilladelsen. Såfremt landfogeden giver tilladelse, kan vedkommende kommunalbestyrelse inden 14 dage indbringe afgørelsen for landsstyret.

§ 3.

Kun personer eller selskaber, der opfylder betingelserne for at få næringsbrev eller lagtingslov nr. 33 af 20. december 1955 om næring m.m. kan få tilladelse til at drive en virksomhed som nævnt i § 1. Landsstyret kan dog dispensere herfra.

§ 4.

Dagligi raksturinn af fyrirtækni skal leiðast af honum, sum hefur fingið loyvi eftir § 1 ella af einum leiðara.

2. stk. Leiðarinn skal lúka treytirnar í § 3, 1. pkt. § 3, 2. pkt. verður nýtt samsvarandi.

3. stk. Lögreglan skal fáa fráboðan um leiðaran.

§ 5.

Í politiviðtöku kunnu ásetast nærri reglur um raksturinn af teim-um fyrirtækum, sum lógin fevnir um, herundir afturlatingarlíð, góðkenning af hólum o.t.

§ 6.

Loyvi krevst ekki til

- 1) Matsölu á arbeidsplássum (kantínur). Hetta er at skilja sum borðreiðing í hólum í ella í samband við arbeidspláss fyrri persónar, sum arbeiða í fyrirtækni fyrri persónum, sum vitja arbeidsfólk, og fyrri bílförarum, boðum o.fl. við orindi í fyrirtækni.
- 2) Reglulig borðreiðing fyrri gestum eftir avtalu frammanundan.
- 3) Móttøka av gestum í minst 6 nætur við möguleika fyrri borðreiðing.

Kapitul 3. Rúsdrekkafoyvi.

§ 7.

Øl, sum í sær hefur hægst 5 vektprocent av alkoholi og vín, sum í sær hefur undir 23 vektprocent av alkoholi, kann borðreiðast

§ 4

Den daglige drift af virksomheden skal ledes af den, der har fået tilladelse efter § 1 eller af en bestyrer.

Stk 2. Bestyreren skal opfylde betingelserne i § 3, 1. pkt., § 3, 2. pkt. finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Bestyreren skal anmeldes til politiet.

§ 5.

Ved politivedtægt kan fastsættes nærmere regler for de af loven omfattede virksomheders drift, herunder åbningstid, godkendelse af lokaler o.l.

§ 6.

Der kræves ikke tilladelse til

- 1) Marketerivirksomhed (kantinevirksomhed). Herved forstås servering i lokaler i eller i tilknytning til arbejdspladser for personer, der er beskæftiget i virksomheden, for personer, der besøger nogen af de beskæftigede, samt for chauffører, bude o.l. med ærinde i virksomheden.
- 2) Regelmæssig servering for gæster efter forudgået aftale.
- 3) Modtagelse i mindst 6 nætter af overnattende gæster med mulighed for servering.

Kapitel 3. Alkoholbevilling.

§ 7.

Øl, der indeholder højst 5 vægtprocent alkohol samt vin, der indeholder under 23 vægtprocent alkohol, kan serveres til personer, der

fyrir persónum, sum hava fylt 20 ár, í restauratiónum við rúsdrekka-loyvi. Loyvið verður givið av landsstýrinum aftaná tingingar við lögregluna og aftaná at ummæli er fingið frá bygda(r)- ella býráð í tí kommunu, har restauratiónin liggur. Loyvið kann avmarkast til at umfata ávís sløg av drykkjum og kann annars avmarkast og treytast. Loyvið, sum er galdandi í 2 ár, kann endurnýggjast eftir umsókn.

2. stk. Reglurnar í 1. stk. skulu settast í gildi í hvørjari kommunu sær. Áðrenn hetta fer fram, skal fólkaatkvøða vera í teimum einstøku kommununum. Fyri at fyribygja at reglurnar verða settar í gildi í eini kommunu kreyst vanligur atkvøðumeiriluti og at í minsta lagi 30 % av teimum, sum hava atkvøðurætt, eru imóti.

§ 8.

Fyri at fáa rúsdrekka-loyvi skal persónur lúka treytirnar fyri at fáa vinnubrev, smbr. § 3.

Herafturat mugu teir ikki

- 1) vera undir 25 ár,
- 2) hava víst ein tilíkan afburð, at orsök er til at halda, at teir ikki vilja reka fyrítøkuna á forsvarligan hátt.

2. stk. Felag v.m. skulu fyri at fáa rúsdrekka-loyvi lúka treytirnar fyri at fáa vinnubrev, smbr. § 3. Herafturat skulu stýrið og nevndarlimirnir lúka treytirnar í stk. 1, 2. pkt. uttan so at landsstýrið gevur undantaksloyvi.

er fylt 20 ár, í restaurantir med alkoholbevilling. Bevillinger gives af landsstyret efter forhandling med politiet og indhentet udtalelse fra bygde- eller byrådet for den kommune i hvilken den pågældende restaurant ligger. Bevillingen kan indskrænkes til at omfatte bestemte kategorier af drikke og kan iøvrigt begrænses eller betinges. Bevillingen, der gælder for 2 år, kan fornyes efter ansøgning.

Stk. 2. Bestemmelserne i 1. stk. skal sættes i kraft for hver kommune særskilt. Inden dette sker, skal der være folkeafstemning i de enkelte kommuner.

Til at forhindre at bestemmelserne sættes i kraft i en kommune skal ved folkeafstemningen foruden almindeligt flertal mindst 30 % af de stemmeberettigede i kommunen være imod.

§ 8.

Personer skal for at få alkoholbevilling opfylde betingelserne for at få næringsbrev, jfr. § 3.

Endvidere må de ikke

- 1) være under 25 år
- 2) have udvist en sådan adfærd, at der er grund til at antage, at de ikke vil drive virksomheden på forsvarlig måde.

Stk. 2. Selskaber m.v. skal for at få alkoholbevilling opfylde betingelserne for at få næringsbrev, jfr. § 3. Endvidere skal direktionen og bestyrelsesmedlemmerne opfylde betingelserne i stk. 1, 2. pkt., med mindre landsstyret undtager herfra.

§ 9.

Leiðarar av restauratíónum, ið hava rúsdrekkaloyvi, skulu lúka treytirnar í § 8 og skulu góðkenast av landsstýrinum aftaná tingingar við lögregluna.

§ 10.

Eitt rúsdrekkaloyvi dettur hurtur

- 1) tá ið loyvislHAVARIN doyR, smbr. tó 2. stk.,
- 2) tá ið loyvið gongur út uttan at tað verður endurnýggjað, ella
- 3) um loyvislHAVARIN ikki longur lýkur treytirnar í § 8.

2. stk. Einkjan hevur rætt til at yvirtaka loyvið, um tey livdu saman, til maðurin doyði, og hon lýkur treytirnar í § 8.

3. stk. Góðkenning av einum leiðara dettur hurtur, um so er at hann ikki longur lýkur treytirnar í § 8.

4. stk. Eitt rúsdrekkaloyvi kann takast aftur av landsstýrinum aftaná tingingar við lögregluna, um so er at treytirnar í loyvinum verða brotnar.

Kapítul 4.

Revsí- og fremjngarreglur.

§ 11.

Brof móti hesi lóg verður revsað við bót ella hefti.

Løgtingstíðindi 1972 — 21.

§ 9.

Bestyrere í restauranter, der har alkoholbevilling, skal opfylde betingelserne i § 8, og skal godkendes af landstyre efter forhandling med politiet.

§ 10.

En alkoholbevilling bortfalder

- 1) når bevillingshaveren dør, jfr. dog stk. 2,
- 2) når bevillingens gyldighed udløber uden at fornyelsen finder sted, eller
- 3) hvis bevillingshaveren ikke længere opfylder betingelserne i § 8.

Stk. 2. Afdødes ægtefælle har ret til at overtage bevillingen, hvis vedkommende har samlevet med afdøde indtil dennes død og opfylder betingelserne i § 8.

Stk. 3. Godkendelse af en bestyrer bortfalder, hvis han ikke længere opfylder betingelserne i § 8.

Stk. 4. En alkoholbevilling kan tilbagekaldes af landstyre efter forhandling med politiet, såfremt de i bevillingen givne vilkår overtrædes.

Kapitel 4.

Straffe- og ikrafttrædelsesbestemmelser m.v.

§ 11.

Overtrædelser af denne lov straffes med bøde eller hæfte.

§ 12.

Avgerðir, sum landsstýrið tekur eftir hesi lóg, eru endaligar.

§ 13.

Lógin kemur í gildi samstundis sum lögtingslóg um innflutning og sølu av rúsdrekka verður sett í gildi.

2. stk. Loyvir, sum landfútin hevur givið, áðrenn lógin kemur í gildi, verða framvegis galdandi eftir sínum innihaldi.

§ 12.

Afgerelser, der efter denne lov træffes af landsstyret, er endelige.

§ 13.

Loven træder i kraft samtidig med at lagtingslov om indførsel og salg af spiritus sættes i kraft.

Stk. 2. Tilladelser givet af landfogeden inden lovens ikrafttræden, er fremdeles gældende efter deres indhold.

Viðmerkingar:

Tað finst eingin serstøk lóggáva um restaurations- og hotelvirksemi í Føroyum. Í galdandi politiviðtøkum finnst tó ávísar reglur um «beværlinger og gæstgiverier», sum mest viðvíkja ófriði (politiviðtøkur fyri Tórshavn, kap. 7 og politiviðtøkur fyri landkommunurnar, kap. 8). Í uppskotinum til nýggjar politiviðtøkur fyri Tórshavn eru ásettar gjøllari reglur um restaurations- og hotelvirksemi enn í núverandi viðtøkum. Roknast kann við at henda viðtøka um stutta tíð verður sett í gildi.

Partvis við heimild í politiviðtøkunum er tað nú praksis, at landfútin gevur loyvi til restaurations- og hotelvirksemi aftaná tingingar við viðkomandi kommunu. Í loyvinum eru aftast ásettar serligar treytir. Tá praksis hvílir á einum tunnum lógargrundarlagi, hevði tað verið av stórum týðningi, at ein lögtingslóg varð gjørd á hesum øki.

Minnilutin (Poul J. Olsen og Hilmar Bech) færir fram:

Tað hevur nógv verið skrivað og talað um ta rúsdrekkaskipan vit hava, bæði áðrenn og eftir at uppskotið frá landsstýrinum kom fram á ting, og meiningarnar og áskoðanirnar eru mangar, men tey flestu hava ta meting, at tíðin nú er komin at gera broytingar í galdandi skipan.

Umstøðurnar eru so nógv broyttar og lættari er at fáa fatur á rúsdrekka nú enn fyrr, nú ferðasambandið við úrheimin er so gott, so tá ið væl liggur fyri kann rúsdrekka fáast frá degi til dag við at bestilla úr Danmark, og inntøkurnar hjá fólki eru yvirhøvur betri enn fyrr, og tað ger sítt til, at fólk nú á døgum hava betri ráð at ognar sær rúsdrekka. Útviklingurin hevur tey scinastu árin víst seg at ganga tann vegin, at nógv meira verður drukkið, serliga av sterkum øli, og er tað helst ungdomurin, sum nú á døgum liggur undir fyri hesi last.

Meðan tað fyrr í tíðini oftast vóru eldri menn, ið drukku spiritus í størri

mát, so er tað ikki óvanligt at síggja skúlanæmingar ganga úti á gøtuni við alflöskum, hetta eru ofta ungfólk, sum eru yngri enn 20 ár, ið hava ognar sær rúsdrekka, sum teir ikki hava loyvi til eftir galdandi lóg, og tí heldur minnilutin, at stundin er komin til at gera stöðuna upp og gera nakað við rúsdrekkaspurningin, so solan kann koma undir alment eftirlit, og gerst hetta best við at seta á stovn rúsdrekkasølu.

Tað hava fleiri ferðir verið uppskot á tingi um at gera broytingar í galdandi rúsdrekkalóg sum er frá 1928, tá reglan um, at persónur sum skyldaði skatt ikki skuldi kunna ognar sær rúsdrekka, kom inn í lógina.

Í 1948 var uppskot um at loyva sølu í bygdum við 1000 íbúgvum ella meira um fleirtal av fólkinum í kommununi ynsktu tað, men uppskotið fall.

Til 1919 var útskeinking av sterku lógi loyvd frá klubbunum, men hetta loyvi varð avtikið tá. Tey seinastu árin hevur hesin sami formur fyri at reka «ølklubbar» aftur fikið seg upp, og í galdandi lóg er virkseini teirra undir tí skipan, teir nú verða ríknir ólógligt við tað, at har fer fram søla bæði inni og til deils út av klubbunum.

2. stk. í § 6 í landsstýrisuppskotinum snýr seg júst um henda spurning har tað nágreiniliga verður presiserað, at tað er forhoðið, at ein ella fleiri limir keypa rúsdrekka til at selja út til limirnar og í § 12 fær lógreglan heimild til eftir reglum í rættargangslógini at leggja hald á próvtílfar v.m., rannsaka hús og goymslur hjá mistóknum og at seta persónar í varðhald. Hetta eigur ikki at skiljast solciðis, at lógin verður at forða fyri at hava klubbar í almindelíghheit, men verður gjørt fyri at steðga tí lógloysi sum fyrigongur í dag.

Spurningurin um loyvi eigur at verða givið til at bryggja sterkt øl í Føroyum ella ikki hevur ofta verið umrøddur, og minnilutin heldur, at tá virkir eru her á landi, sum hava amboð til hesa framleiðslu, eiga tey at verða líkastillað við virkir av sama slagi í øðrum londum, og tí fáa loyvi til at bryggja øl av somu styrki, sum tað ið loyvt verður at innflyta.

Áðrenn fólkaatkvøðuna í 1907 var loyvi at selja og skeinkja út rúsdrekka, men hetta loyvi varð avtikið við fólkaatkvøðu, sum við stórum fleirtali gekk imóti sølu og útskeinking.

Ein rættiliga týðandi broyting við landsstýrisuppskotinum er tann, at mælt verður til at seta á stovn einkarsølið við rúsdrekka, og at henda søla hevur sæti her í Tórshavn, sum so kann seta á stovn útflýggingarstöð á øðrum plássum og at henda søla færir kort yvir teir, sum keypa frá søluni og heldur minnilutin, at harvið fæst betri kontrol yvir søluni.

Rúsdrekkasølan eigur ikki at hava útstillað vørurnar og eigur bert at hava sterkar drykkjuvørur og má ikki á nakran hátt reklamera fyri drykkjuvørum.

Við tað at søla av rúsdrekka her á landi í síðari tíð var avtíkin við fólka-

atkvæðu, so heldur nevndin, at um lögtingið nú samtykkir at seta á stovn rúsdrekkasölu, so eigur lögin ekki at koma í gildi fyrr enn fólkaatkvæðin hefur verið um spurningin og setur lí fram broytingaruppskot til landsstýrisuppskotið samsvarandi hesum.

Minnilutin tekur undir við, at skamtanin uppá 9 litrar pr. persón stendur við, men heldur at gjaldið fyri rúsdrekkakortið eigur at vera tað sama sum higartil 10 kr. og ikki 30 kr., sum skotið er upp og reglan um at ongin, sum skyldar gjaldkomnan skatt skal kunna keypa frá rúsdrekkasøluni eigur eisini at vera í gildi framvegis.

Annars heldur minnilutin, at lögin eigur at verða broytt til at eita: Lögtingslóg um innflutning og sølu av rúsdrekka. «einkarsøla landsins» verður broytt til «Rúsdrekkasøla landsins» og allastaðni har «einkarsøla» stendur, verður í staðin sett «rúsdrekkasøla».

Landsstýrið eigur ikki at áseta prísir á vörum hjá rúsdrekkasøluni, tað eigur stjórin at gera meðan landsstýrið skal góðkenna útsøluprísir.

Minnilutin heldur, at tað ikki bert eigur at vera einstaklingar, men í vissum færum eisini vinnufelag, felag og stovnar, sum eflir umsókn eiga at kunna keypa rúsdrekka, tá serligar umstøður fyriliggja.

Turistar, sum koma higar til lands eiga ikki at fáa rúsdrekkakort fyri longri tíðarskeið enn ein mánaði í senn.

Minnilutin heldur eisini, at tað hevði havt stóran týdning, um tollurin á øli var lagdur eftir styrkini, soleiðis at tað veikara øli hevði lægri toll, meðan tað sterkara øli hevði hægri toll, hetta kundi kanska virka tað, at menn heldur drukku tað veikara ølið. Landsstýrið legði uppskot á ting síðsta ár, sum júst miðaði imóti hesum sama, men tað fall og lí verður hervið heitt á landsstýrið um at leggja fyri tingið aftur uppskot um hetta sama.

Tað er illt at siga, hvussu raksturin av eini rúsdrekkasølu fer at bera seg, men eftir meting frá kønum monnum verður hildið, at henda sølan vil fara at hvíla í sjálvum sær.

Annars vil minnilutin færa fram, nú spurningurin um rúsdrekka er til viðgerðar, at tað átti ikki at verið loyvt at selja pilsnarøl frá kioskun og automatum, og soleiðis skuldi hann verið sett fyri at drukkið øl í krambúðum, sum selja matvørur.

Minnilutin heldur, at ein tann besti mátin til at fáa fólk at halda sær frá rúsdrekka er at geva upplýsing um rúsdrekka í síni heild og um hvussu skaðifigt hetta er og hvørjar fylgjurnar kunnu vera við ovurnýtslu, og lí átti upplýsing um rúsdrekka at verið fikið inn í undirvísingina í skúlunum í størri mun enn higartil og tað almenna átti at stuðla avhaldsfeløg og ømur, sum hava til endamáls at virka fyri avhaldi.

Í hinum Norðurlundum er sølan av rúsdrekka soleiðis skípað, at Dan-

mark er tað landið sum hevur friastu söluna, meðan hin hava einahandil við spiritussí og víni og til deils øli.

Í Noregi er smásøla av øli í krambúðunum við loyvi frá kommununum og har tala menn nógv um at leggja hesa sølu undir monopolið eins og spiritus og vín, tí tann fría ølsølan veldir stórar trupulleikar míllum tað unga fólkið.

Minnilutin heldur ikki, at lögtingið í hesum umfari eigur at taka spurningin um útskeinking til viðgerðar og er av teirri áskoðan, at tilík loyvi koma at valda ógvuliga stórar trupulleikar og hetta vil fáa álvar-samar fylgjur fyri hjótt færoyska fólki og samfelagið alt.

Við hesum í álitinum framferda vil minnilutin mæla tinginum til at samtykkja uppskotið frá landsstýrinum við niðanfyri standandi broytingum og setir sostatt fram

Broytingaruppskot

til

landsstýrisuppskotið

1) Navn lógarinnar verður broytt til «Løgtingslóg um innflutning og sølu av rúsdrekka».	1) Lovens navn ændres til «Løgtingslov om indførsel og salg af berusende drikke».
2) Í § 2, 2. stk. verða orðini «minni enn» broytt til: «hægst».	2) I § 2, stk. 2, ændres ordene «mindre end» til: «højest».
3) Í § 3, 1. stk. verður «Einkarsøla landsins» broytt til: «Rúsdrekkasøla landsins».	3) I § 3, stk. 1 ændres «Einkarsøla landsins» til: «Rúsdrekkasøla landsins».
4) Í §§ 3, 4, 7, 10, 11 og 12 verður orðið «einkarsølan» broytt til «rúsdrekkasølan».	4) I §§ 3, 4, 7, 10, 11 og 12 ændres ordet «einkarsølan» til «rúsdrekkasølan».
5) Í § 5, 3. stk., verður «30 kr.» broytt til: «10 kr.».	5) I § 5, stk. 3, ændres «30 kr.» til: «10 kr.».
6) Í § 5 verður sett sum nýtt «5. stk. Landsstýrið kann í serligum forøum geva vinnufeløgum, feløgum og stovnum loyvi at keypa rúsdrekka. 6. stk. Persónar, sum ikki hava fastan bústað í Føroyum, kunnu fáa útflyggjað serlig keypi-kort frá rúsdrekkasøluni, galdandi fyri ein mánað».	6) I § 5 tilføjes som nyt «Stk. 5. Landsstyret kan i særlige tilfælde give erhvervsselskaber, foreninger og institutioner tilladelse til indkøb af berusende drikke. Stk. 6. Personer, som ikke har fast bopæl på Færøerne kan få udleveret specielle købekort fra «rúsdrekkasølan», der er gældende i en måned.»

7) í § 13, 1. stk., ganga orðini «tó í seinasta lagi. . . .» út.

8) í § 13 gongur 2. stk. út og í staðin verður sett:

«2. stk. Lógaruppskotið verður tó ikki at staðfesta fyrr enn tað er roynt við eini fólkaatkvøðu. Fyri at uppskotið skal detta burtur krevst, at ein meirihuti av teimum luttakandi lögtingsveljarunum, tó í minsta lagi 30% av teimum sum hava atkvøðurrett, atkvøða móti uppskotinum. Landsstýrið setur nærri reglur um fólkaatkvøðuna.»

7) I § 13, stk. 1 udgår ordene «dog senest. . . .».

8) I § 13 udgår stk. 2 og i stedet indsættes:

«Stk. 2. Lovforslaget bliver dog ikke at stadfæste før det har været prøvet ved en folkeafstemning. Til lovforslagets bortfald kræves, at et flertal af de i afstemningen deltagende lagtingsvælgere, dog mindst 30% af samtlige stemmeberettigede, har stemt mod forslaget. Landsstyret fastsætter nærmere bestemmelser om folkeafstemningen.»

Í aðru syftu setur minnilutin saman við minnilutanum (Agnar Nielsen) uppskot um serliga lóg um innflutning av øli og broyting í galdandi lóg, samanber uppskot I og II í minnilutauppskoti hansara.

Minnilutin (Agnar Nielsen) førir fram:

Uppskot til nýggja rúsdrekkalóg bleiv framlagt á tingi í december 1972 av Jacob Lindenskov landsstýrismanni. Uppskotið ber í sær broytingar til galdandi lóg.

1. Seta á stovn sølu av rúsdrekka í Føroyum.
2. Bryggjan av sterkum øli í Føroyum.
3. Forboð fyri innflytan av øli, yvir 5 vektprocent alkohol.
4. Strangari reglur fyri sølu út frá teimum sokallaðu ølklubbum.

Ein einkarsøla við útsølum í hvørjari sýslu er eftir tí, sum eg dugi at siggja, bert eitt stig fram ímóti frísølu, og bæði tvey vilja verða til miklan skaða fyri fólk okkara.

Tann laturvinningur, slik søla gevur landskassanum, verður sum fráðður uppbrúktur og meira til av útreiðslum til social og heilsulig tiltøk, sum tá megnu verða gjørd, og av arbeiðslarmi, ið stendur av ovurnýtslu av rúsdrekka, sum tá uttan íva kemur at vaksa munandi, umframt teir menniskjansligu sorgarleikir, hetta verður atvoldin til.

Ein einkarsøla við nevndu útsølum krevur eisini eitt munagott eftirlit, sum ikki finst í dag, og valla heldur verið fingið til vega, tí tað verður ov kostnaðarmikið, og uttan hetta munagóða eftirlitið verður ein slik

sela tað sama sum ein frísøla. Tað ber eftir mínum tykki betri til, og er ikki so kostnaðarmikið at fáa eftirlitið við guldandi rúsdrekka lóg at virka sum tað eigur, um viljin er til tess, og hetta eigur at verða álagt umsitingini.

Viðvíkjandi framleiðslu av øli og rúsdrekka er at siga, at gott er sum er. At fara og geva bryggjarium loyvi til at framleiða sterkt øl og møguliga seinni rúsdrekka kann ikki viðmælast, tí tað førir eisini til frísølu, tí ein slik framleiðsla skal eisini hava ein marknað, og hann kann bert finnast í Føroyum, og lýri at kunna framleiða má ein eisini fáa loyvi til at selja framleiðslu, og tað verður sum nevnt til miklan skaða.

Øll innflytan av tí sterkara ølinum eigur at verða bannað ella munandi skamtað og ólógligir ølklubbar avtíknir, tí hetta hevur í seinastuni bæði her hjá okkum og í grannalondum okkara nørt um rúsdrekka óskilið, alkoholismu og brotsgerðir.

Um slíkar avgerandi broytingar, sum hesar viðvíkjandi einkarsølu og framleiðslu ella aðrar kanska enn meira víttgangandi broytingar tó verða gjørdar, er tað avgjørt eitt krav, rimiligt krav, at fólk sjálvt við eini fólkatakvøðu fær høvi til at taka støðu til tær og seti tí fylgjandi uppskot fram:

I. Uppskot til løgtingslóg um innflutning av øli.	Uppskot til lagtingslov om import av øl.
§ 1. Sterkt øl, sum í sær hevur meira enn 5 vektprocent av alkoholi, er ikki loyvt at innflyta. § 2. Henda lóg kemur í gildi heinanvegin.	§ 1. Stærkt øl, som indeholder mere end 5 vægtprocent alkohol, må ikke indføres. § 2. Denne lov træder i kraft straks.
II Uppskot til	Uppskot til
løgtingslóg um broyting í lóg fyri Føroyar um forboð at reka vinnu við rúsdrekka v.m.	lagtingslov om ændring i lov for Færøerne om forbud mod at drive erhverv med berusende drikke m.m.
§ 1. I lóg fyri Føroyar nr. 115 frá 4. apríl 1928 um forboð móti at reka vinnu við rúsdrekka v.m. við	§ 1. I lov for Færøerne nr. 115 af 4. april 1928 om forbud mod at drive erhverv med berusende drikke

seinni broytingum verður gjørt hetta uppskot í § 8:

«Tey í kapitil 68, 69, 71 og 72 í rættargangslógini nevndu rættarstlig verða tó nýtt á sama hátt sum í statsadvokatmálum».

nam. med senere ændringer. foretages følgende tilføjelse til § 8:

«De i lov om rettens pleje kapitel 68, 69, 71 og 72 omhandlede retsmidler finder dog anvendelse i samme omfang som i statsadvokatssager».

III

Uppskot til samfyktar.

Um so verður, at lögtingið samtykkir lógaruppskotið, ið ger tað loyvirigt at bryggja ella framleiða sterkt øl í Føroyum, og at seta á stovn í Føroyum, sølu av rúsdrekka, verður hetta at leggja fyri fólki til fólkaatkvøðugreiðslu eftir reglum, ið nærri verða at seta av landsstýrinum.

RÚSDREKKANEVNDIN, 5. apríl 1973.

Hilmar Kass Kjartan Mohr Erlendur Patursson
Jógvan Sundstein Poul J. Olsen Hilmar Bech
Agnar Nielsen

Skjal 1.

Nýtt uppskot til reglugerð:

Kunngerð

um

raksturin og sølu av rúsdrekka frá rúsdrekkasølu landsins.

Við heimild í §§ í løgtingslóg nr. frá um innflutnings og sølu av rúsdrekka hevur landsstýrið fyriset:

§ 1.

Rúsdrekkasølan hevur heimstað í Tórshavn. Rúsdrekkasølan kann seta á stovn útflýggingarstað, sum tørvur er á.

§ 2.

Rúsdrekkasølan má ikki selja rúsdrekka til nakran, uttan so at pengurin verður goldin í hondina.

§ 3.

Rúsdrekkasölu kann ekki útflyggja rúsdrekka til persónar undir 20 ár og heldur ekki mugu persónar, sum eru gjörðir ómyndingar vegna drykk, sjónliga hava kenning, ella ekki eru réttsíktaðir, fáa rúsdrekka útflyggjað.

§ 4.

Landsstýrið hefur eftirlit við Rúsdrekkasölu. Það setur leiðaran, sum skipar fyrri dagliga rakstrinum. Annað starvsfólk verður sett av leiðaranum.

§ 5.

Hvørt ár sendir landsstýrið lögtinginum frágreiðing um rúsdrekkasölu í farna fíggjarári.

§ 6.

Roknskaparár Rúsdrekkasöluar er fíggjarárið. Roknskapur við ársfrágreiðing skal sendast landsstýrinum og graunskoðaranum í seinasta lagi tveir mánaðar aftaná, at fíggjarárið er úti. Roknskapurin verður graunskoðaður eftir somu reglum sum landskassans roknskapir.

Hetta verður gjört kunnugt.

Skjal 2.

Uppskot til rúsdrekkaloyvi.

RÚSDREKKALOYVI

Eftir § 7 í lögtingslóg nr. frá um restaurations- og hotelvirksemi gevur landsstýrið hervið

(navn loyvihavarams)

(fæðingardagur og -ár) ---

(fæðistað)

(bústaður)

loyvi til at borðreiða við æli, sum í sær hefur hægst 5 vektprocent av alkoholi og vín, sum í sær hefur undir 23 vektprocent av alkoholi, í restauratiónum «.....», í x-bygd, fyri persónum yvir 20 ár.

Við loyvinum fylgja hesar treytir:

1. Nevndu drykkjavørur mugu bert veitast í samband við borðreiðing av mati og bert í tíðarskeiðinum kl. 11.00- 13.00 og kl. 17.00- 21.00.
2. Nevndu drykkjavørur mugu ikki latast persónum, sum eru fullir.
3. Loyvishavarin hefur ábyrgdina av, at friður og skil er í restauratiónum. Um neyðugt skal hann seta eftirlitsmenn at ansa eftir hesum. Talið av eftirlitsmonnum skal ásetast eftir avtalu við lögregluna. Eftirlitsmenninir skulu góðkennast av lögregluni.

Loyvið, ið er galdandi í 2 ár frá dato, kann endurnýggjast eftir umsókn, sum skal sendast landsstýrinum í seinasta lagi

Leiðir loyvishavarin ikki sjálvur restauratiónum, skal setast ein leiðari, sum er góðkendur av landsstýrinum, smbr. § 9 í lógini.

Loyvið kann takast aftur, um so er, at ásettu treytirnar ikki verða hildnar.

2. viðgerð 10. apríl.

Broyting frá meirilutanum í nevndini til gr. 7, sum nýtt 2. stk., og uppskot til løgtingslóg um restauratiónum og hotelvirksemi bleiv afturlíkið.

Annars fór atkvøðan sambært gerðarbókina soleiðis fram:

Pkt. 1 broyting til navn lógarinnar samtykt við 18—0.

gr. 1 samtykt við 18—0.

gr. 2 broyting frá meirilutanum samtykt 17—0.

gr. 2 so broytt samtykt 18—0.

gr. 3 broyting frá meirilutanum samtykt 15—0.

gr. 3 so broytt samtykt 15—0.

gr. 4 broyting frá meirilutanum samtykt 15—0.

gr. 4 so broytt samtykt 15—0.

gr. 5 stk. 3 broyting frá meirilutu samtykt 15—0.

gr. 5 sum nýtt stk. 5, broyting frá meiriluta samtykt 15—0.

gr. 5 sum nýtt stk. 6 br. frá meiriluta samt. 15—0.

gr. 5 so broytt samtykt 15—0.

gr. 6 broyting frá meiriluta samtykt 15—0.

gr. 6 í upprunauppskotinum sostatt burturfallin.

gr. 7, 8, 9, 10 samtyktar 15—0.

gr. 11 2. stk. broyting frá meiriluta samtykt 15—0.

gr. 11 so broytt samtykt 15—0.

gr. 12, 2. stk. gongur út uttan atkvøðugreiðslu.

gr. 12 so broytt samtykt 15—0.

gr. 13 1. stk. broyting frá meiriluta samtykt 15—0.

gr. 13 2. stk. broyting frá minniluta fall 11—0.

gr. 13 2. stk. burturdottið.

gr. 13 so broytt samtykt 15—0.

Uppskotið soleiðis samtykt at fara til 3. viðgerð við 15 fyri og 11 ímóti. Atkvøtt var við navnakalli soleiðis:

Ja atkvøddu: Martin Joensen, Hilmar Kass, Jógvan Sundstein, Sigfried Skaale, Demmus Hentze, Knút Wang, Andreas Djurhuus, J. P. Thomassen, Kjartan Mohr, Haldor Hansen, Hannus við Høgadalsá, Finn-bogi Isaksen, Erlendur Patursson, Jógvan Durhuus, Ove Mikkelsen = 15.

Nei atkvøddu: Agnar Nielsen, Signar Hansen, Hákon Djurhuus, Trygve Samuelsen, Leon Joensen, Jógvan Olsen, Johs. Olsen, Hilmar Bech, Tórolvur Olsen, Poul J. Olsen, J. Fr. Øregaard = 11.

I Uppskot til lögtingslóg um innflutning av øli, grein 1 samtykt við 20—0, gr. 2 samt. uttan atkvøðugr. Soleiðis samtykt at fara til 3. viðgerð við 21—0.

III Uppskot til samtyktar um fólkaatkvøðu fall við navnakalli við at 11 atkvøddu ja og 15 atkvøddu ikki.

Atkvøtt var soleiðis:

Ja atkvøddu: Agnar Nielsen, Signar Hansen, Hákon Djurhuus, Tr. Samuelsen, Leon Joensen, Jógvan Olsen, Johs. Olsen, Hilmar Bech, Tórolvur Olsen, Poul J. Olsen, J. Fr. Øregaard = 11.

Atkvøddu ikki: Martin Joensen, Hilmar Kass, Jógvan Sundstein, Sigfried Skaale, Demmus Hentze, Knút Wang, Andreas Djurhuus, J. P. Thomassen, Kjartan Mohr, Haldor Hansen, Hannus við Høgadalsá, Finn-bogi Isaksen, Erlendur Patursson, Jógvan Durhuus, Ove Mikkelsen = 15.

II. Uppskotið burturdottið.

3. viðgerð 14. apríl.

Framlagt var broytingaruppskot frá 4 tingnumum soljóðandi:

Broytingaruppskot

Aðrenn lógaruppskotið í lögtingsmáli nr. 31/1972: Nýggj rúsdrekka-

lóg, ið varð samtykt við aðru viðgerð, kemur til atkvæðu undir triðju viðgerð, verður at atkvæða um soljóðandi broytingaruppskot til § 13 í lógini.

Aftaná « 1. apríl 1974 » verður at seta soljóðandi pelti:

«Fólkaatkvæða í rúsdrekkamálum, fyrri ella ímóti tí við aðru viðgerð samtykta uppskoti, um tað verður samtykt við triðju viðgerð, verður álagt landsstýrinum at skipa fyrri áðrenn lógin kann verða lýst. Fyrri at uppskotið skal detta burtur krevst, at ein meirihúti av teimum luttakandi lögtingsveljarum, tó í minsta lagi 33% av teimum sum hava atkvæðurætt, atkvæða ímóti uppskotinum.»

«Folkeafstemning i spiritussagen, for eller imod det ved anden behandling vedtagne forslag, hvis det bliver vedtaget ved tredje behandling, bliver pålagt landsstyret at forordne, for loven bliver bekendtgjort. Til lovforslagets bortfald kræves, at et flertal af de i afstemningen deltagende lagtingsvælgere, dog mindst 33% af samtlige stemmeberettigede, har stemt imod forslaget.»

A lögtingi, 12. apríl 1973.

Agnar Nielsen Haldor Hansen
Hilmar Kass Hilmar Bech

Og broytingaruppskot frá 4 tingmonnum:

Broytingaruppskot

Áðrenn lógaruppskotið í lögtingsmáli nr. 31/1972: Nýggj rúsdrekkulóg, ið varð samtykt við aðru viðgerð, kemur til atkvæðu undir triðju viðgerð, verður at atkvæða um soljóðandi broytingaruppskot til § 13 í lógini.

Aftaná « 1. apríl 1974 » verður at seta soljóðandi pelti:

«Fólkaatkvæða í rúsdrekkamálum, fyrri ella ímóti tí við aðru viðgerð samtykta uppskoti, um tað verður samtykt við triðju viðgerð, verður álagt landsstýrinum at skipa fyrri áðrenn lógin kann verða lýst.

Visir fólkaatkvæðunúrsliðið ein meirihúti móti lógini, er hon burturdöttin.»

«Folkeafstemning i spiritussagen, for eller imod det ved anden behandling vedtagne forslag, hvis det bliver vedtaget ved tredje behandling, bliver pålagt landsstyret at forordne, for loven bliver bekendtgjort.

Viser folkeafstemningsresultatet et flertal mod loven, er den bortfaldet.»

Á lögtingi, 12. apríl 1973.

J. Fr. Øregaard Trygve Samuelson

Signar Hansen Hákon Djurhuus

Um broytingaruppskotini kundu viðgerðast var atkvøtt við navnakalli og samtykt við at 17 atkvøddu ja, 2 nei og 7 atkvøddu ikki. Atkvøtt var soleiðis:

Ja: Agnar Nielsen, Signar Hansen, Martin Joensen, Hilmar Kass, Hákon Djurhuus, Tr. Samuelson, Leon Joensen, Andr. Djurhuus, Jógvan Olsen, Johs. Olsen, Hilmar Bech, J. P. Thomassen, Tórolfur Olsen, Poul J. Olsen, E. Patursson og J. Fr. Øregaard = 17.

Nei: Knút Wang, Kjartan Mohr = 2.

Atkvøddu ikki: Jógvan Sundstein, Sigfried Skaale, Demmus Heutze, Hannus við Høgadalsá, Finnboji Isaksen, Jógvan Durhuus, Ove Mikkelsen = 7.

Broytingaruppskotið frá Agnar Nielsen, Hilmar Kass, Haldor Hansen og Hilmar Bech til gr. 13 samtykt við 19—0.

Hitt broytingaruppskotið burturfallið.

Lógaruppskotið soleiðis broytt var samtykt við navnakalli við at 14 atkvøddu ja, 6 nei, og 6 atkvøddu ikki.

Atkvøtt var soleiðis:

Ja: Martin Joensen, Hilmar Kass, Jógvan Sundstein, S. Skaale, Knút Wang, Demmus Heutze, Andr. Djurhuus, J. P. Thomassen, Haldor Hansen, Hannus við Høgadalsá, Finnboji Isaksen, Erlendur Patursson, Jógvan Durhuus, Ove Mikkelsen = 14.

Nei: Agnar Nielsen, Tr. Samuelson, Leon Joensen, Jógvan Olsen, Johs. Olsen, J. Fr. Øregaard = 6.

Atkvøddu ikki: Signar Hansen, Hákon Djurhuus, Hilmar Bech, Tórolfur Olsen, Poul J. Olsen og Kjartan Mohr = 6.

Lógaruppskotið um innfluttning av øli fall 11- 0. Hetta uppskot sostatt burturfallið.

Landsstýrisins uppskot við nevndu brøyingum sostatt samtykt.

Viðvíkjandi skrivum í sambandi við hetta mál verður víst til gerðarbók lögtingsins.

(F.L. j. nr. 607-11-7).

32. Regulering av fiskiskapinum í ICNAF-økinum

Ár 1972, týsdagin 19. des. legði Eli Nolsøe, landsstýrismaður, fram

Uppskot
til
samtyktar.

Løgtingið tekur til eftirtæktar samtyktir á ICNAF-fundinum í Washington í mai/juni 1972 um regulering av fiskiskapinum á parti av konventionsøkinum.

Viðmerkingar:

Canada og eisini U.S.A. lögdu á ICNAF-fundinum í Washington í døgunum 25. mai til 2. juni 1972 fram uppskot um kvotering av toskaveiðuni á undirøkjunum 2 (Labrador), 3 (New Foundland, undantikið Flemish Cap), partvís 4 (Nova Scotia-leiðin) og 5 (sunnanfyri Maine).

Spurningurin varð vístur til serliga undirnevnd, har øll limalond vóru umboðað.

Nevndin varð samd um at nýta hesar grundreglur í kvotabýtinum:

- a. 80 % á søguligt grundarlag, meðaltølini fyri árin 1961 -70 og fyri 1968—70 við somu tyngd.

- b. 10 % til strandalandið ella strandalondini.
 c. 10 % til «special needs» m.a. lond, sum bert hava fiskivinnuna á at líta, lond við fiskiskipaflota, sum ikki kann umleggjast til aðra veiðu og lond, hvørs fiskiskipafloti varð oyddur undir krígunum (Polen).

Fylgjandi toskakvotur vóru samtyktar einmælt fyri 1973. (Island kundi tó av principiellum grundum ikki góðtaka traditiónum sum grundarlag fyri býtið, men atkvøddi tó fyri við hesum fyrivarni):

Undirteki og divi- sions	Til sam- melingar meðaltal 1961 - 70.	Søguligt grundar- lag.	Special needs.	Total- kvóta.
2J3KL.	8.325 t	7.896 t	6.000 t	13.896 t
3 Ps	1.532 t	1.500 t	500 t	2.000 t
3 NO	2.526 t	2.009 t	900 t	2.909 t
4 VSW	425 t	700 t	450 t	1.150 t
	12.808 t	12.096 t	7.850 t	19.946 t

Veiðan í 1971 hevur verið henda:

A kvoteraðu økjum 2J3KL, 3 PO, 3 NO og 4 VSW netto	9.458 t
Sct. Lawrence	3.040 t
Flemish Cap mett	5.000 t

tilsammans 17.408 t

Alt annað óbroytt kunnu vit í 1973 fiska:

á kvoteraðum øki	19.946 t
á Flemish Cap	óavmarkað
í Flógvanum	óavmarkað

Herumframt koma millum annað økini 3 Pn og 4 Va (millum New Foundland og Cape Breton), har ongin kvotaskipan er.

Eisini vóru kvotaskipanir góðtiknar fyri «american plaice, yellowtail flounder, silver hake, red hake» og hýsu. Undantikið økini 3 L, 3 N og 3 O, har vit fingu eina serkvóta uppá 100 t fyri «yellowtail flounder», er ongin serkvóta, har vit kunnu fiska avmarkaða mongd sum eykaveiða til toskaveiðu.

Spurningurin um sildakvoteriing í 1973, jbr. lögtingsmál nr. 90/1971, varð útsettur til seinni fund, helst í januar 1973 í Rom.

Uppskotini hava gildi, um onki mótmæli er gjørt 6 mánaðar aftaná noti-

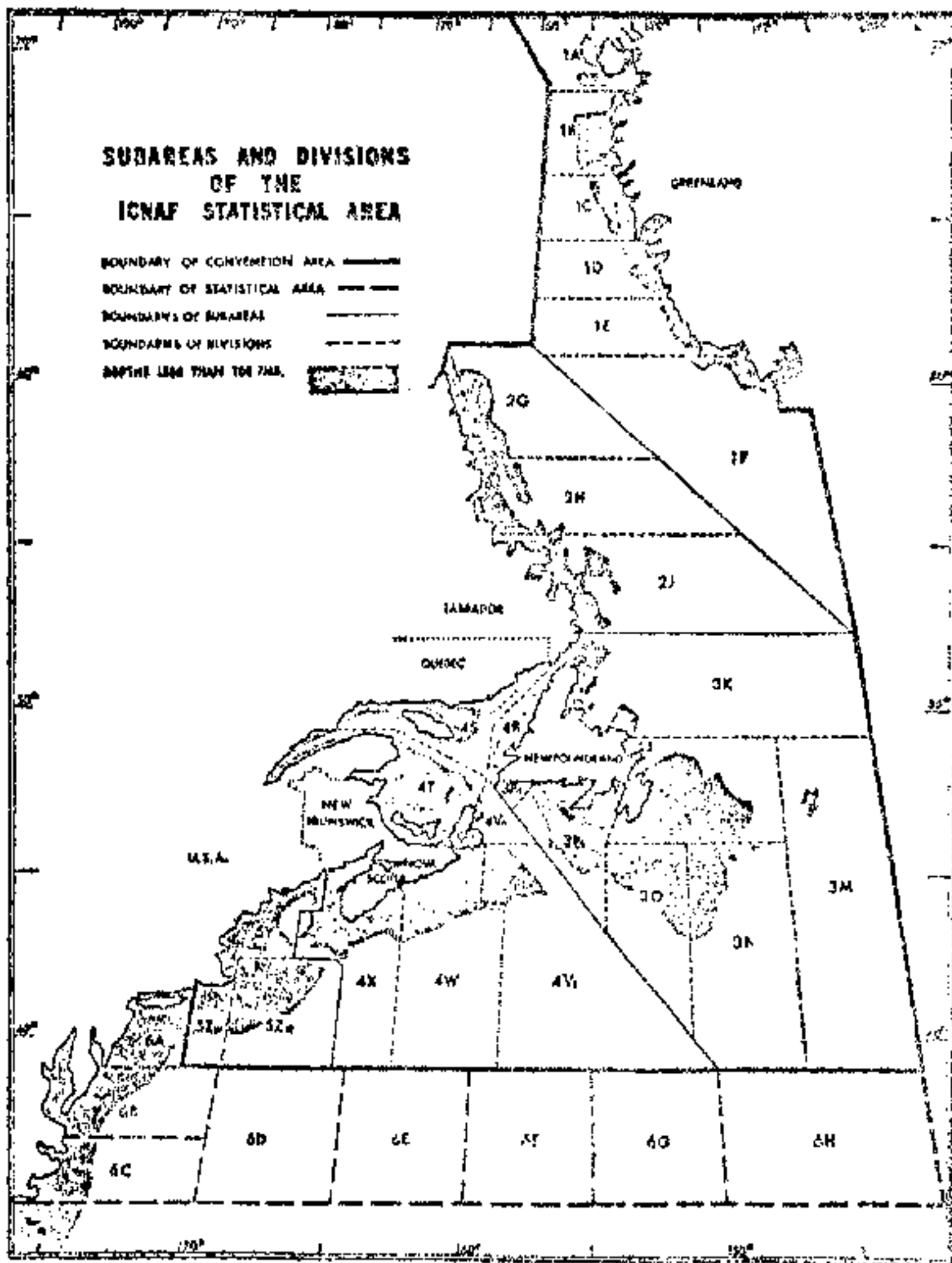
ficatión frá deposítar landinum USA. Notifikatiónin er gjørd 1. juli 1972 og gongur mótmælisfreistin lí út 31. december 1972.

Orsøkin til, at málið verður lagt fyri lögtingið í evsni løtu, er, at lann kunngerðin, sum skal seta samtyktirnar í verk, og sum fiskimálaráðið skal gera uppskot um ikki enn er komin landsstýrinum í hendi. Uppskotið skal eftir § 3 í lóg nr. 210 frá 19. maí 1971 «om internationale reguleringsforanstaltninger vedrørende fiskeri» leggjast fyri og góðkennast av heima-stýrinum.

Landsstýrið heldur tað to vera skylda sína at leggja málið fyri lögtingið, hóast onki uppskot enn liggur fyri.

Viðlagt er kort yvir ICNAF-økið.

Sí annars talvuna á næstu síðu.

1. viðgerð 20. des. (frávik frá tíðarfrestini uttan atkv.gr.). — Málið beint til 2. viðgerð uttan nevndarviðgerð.

2. viðgerð sama dag, 20. des.. Uppskotið frá landsstýrinum samtykt við 18—6. — Málið sostatt avgreitt.

Víst verður eisini til skjalagoymslu landsstýrisins F.L. í. nr. 15/9-2/72.

33. Veðhald fyri láni til Hvannasunds og Viðareiðis kommunur (atløgubryggja í Norðdepli)

Ár 1972, týsdagin 19. des. legði Ashjörn Joensen, landsstýrismaður, fram

Uppskot

til

løgtingslóg um veðhald fyri láni til Hvannasunds og Viðareiðis kommunur.

løgtingslov om garanti for lån til Hvannasunds og Viðareiðis kommuner.

§ 1.

Landsstýrið verður heimilað landskassans vegna at veðhalda fyri láni upp á kr. 500.250,00 netto, kr. 725.000,00 brutto, til Hvannasunds og Viðareiðis kommunur til gerð av atløgubryggju í Norðdepli.

§ 1.

Landsstyret bemyndiges til på landskassens vegne at garantere for et lån på kr. 500.250,00 netto, kr. 725.000,00 kr. brutto, til Hvannasunds og Viðareiðis kommuner til udvidelse af kaj anlægget i Norðdepli.

§ 2.

Henda lóg fær gildi heinan vegin.

§ 2.

Denne lov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

Hvannasunds og Viðareiðis kommunur hava frá «Kreditforeningen af kommuner i Danmark» fingið tilsøgn um eitt lán upp á tilsamans kr. 500.250,00 netto, kr. 300.150,00 til Hvannasunds kommunu og kr. 200.100,- til Viðareiðis kommunu til gerð av atløgubryggju við flakavirkið í Norð-depli.

Við galdandi kursum gevur hetta eitt lán upp á tilsamans kr. 725.000,00 brutto, ella ávikavíst kr. 435.000,00 og kr. 290.000,00 brutto.

Lánið skal gjaldast aftur yvir 30 ár frá 1. januar 1973 at rokna.

Lánið skal nýtast til rindan av tí kommunala partinum av arbeiðinum, sum, sambært lægsta tilboð er metti at kosta kr. 1.305.728,00 við fyrivari í pris- og lønarhækkingum.

Hvannasunds og Viðareiðis kommunur hava samtykt at vera felags um hesa og aðrar framtíðar havnaúthbyggingar.

Hvannasunds kommuna hevði tann 31. december 1971 lán við landskassaveðhaldi upp á 5.000 kr., meðan Viðareiðis kommuna einki lán hevði við landskassaveðhaldi.

1. viðgerð 23. januar 1973 og málið beint í fíggjarnevndina, sum 30. januar 1973 legði fram soljóðandi

Alið

Málið er lagt fyri tingið av landsstýrinum og var við 1. viðgerð beint í fíggjarnevndina.

Í viðmerkingunum sigur landsstýrið frá, at kommunurnar hava søkt Kreditforeningen af kommuner i Danmark um lán og hava fingið tilsøgn, at Hvannasunds kommuna hevur eitt lán við landskassabýrgd uppá kr. 5.000,00, meðan Viðareiðis kommuna einki lán hevur, har landskassin veðheklar.

Fíggjarnevndin, sum hevur viðgjørt málið, tekur undir við uppskoti landsstýrisins og mælir lögtinginum til at samtykkja tað.

2. viðgerð 1. febr. Greinirnar samtyktar og lógaruppskotið at fara til 3. viðgerð við 22—0.

3. viðgerð 2. februar (frávik frá tíðarfrestini) og lógaruppskotið sum samtykt við 2. viðgerð endaliga samtykt 22—0.

(F.L. j. nr. 809-3-9).

34. Fiskirættindi føroyinga undir Íslandi

Ár 1973, 25. januar, legði Alfi Dan, lögmaður, fram

Uppskot til samtyktar

Løgtingið tekur til eftirlættar, at landsstýrið hevur gjørt viðlögdu sam-
ur við íslendsku ríkisstjórnina dagfestar í Reykjavík 16. august 1972 og
20. september 1972 (skjølini 1 og 2).

Viðmerkingar:

Eftir at Ísland hevði gjørt av, at fiskimarkið skuldi flytast út frá 12 til
50 fjórðingar tann 1. september 1972, vóru í døgnum 15. og 16. september
1972 samráðingar millum eina føroyska sendinevnd og umboð fyri Ís-
lendsku ríkisstjórnina um fiskirættindini hjá føroyingum innan fyri 50
fjórðingar. Frammanundan høvdu verið samráðingar millum umboð fyri
Íslendsku ríkisstjórnina og umboð fyri myndugleikarnar í londum, hvørs
fiskiskip reka fiskiveiðu undir Íslandi, uttan at senja var fingin í lag.

Samráðingarnar um veiðirættindini hjá teimum føroysku skipunum
førdi til samju um eina skipan fyri føroysk skip á línuveiðu ella snellu-
veiðu. Skipanin, sum ikki er fíðaravmarkað, ber í høvuðstættum í sær,
at føroysk línu- og snelluveiða undir Íslandi er treytað av veiðiloyvi fyri
hvørt skip fyri seg. Slík løyvi til línuskip bera í sær veiðirætt á økinum
millum 12 og 50 fjórðingar. Løyvi til snellufiskiskipini geva umframt
veiðirætt á økinum millum 12 og 50 fjórðingar eisini veiðirætt á ávlsom
økjun sambært samjumu frá 1. august 1961 um føroyska snørisveiðu inn-
an fyri 12 fjórðingar.

Øll føroysk skip, sum fiska undir Íslandi innan fyri 50 fjórðingar skulu
lúka somu treytir sum íslendsk skip á somu veiðu. Skipanin fyri línu- og
snelluveiðuna er viðlögð sum skjal 1.

Viðvíkjandi veiðurættindunum hjá føroysku trolarunum gjørdist úr-
slitið av samráðingunum, at trolararnir burtursæð frá teimum trimum
flakatrolarunum, sum einans brýsta fløkini, kundu fiska ímillum 12 og 50
fjórðingar, inntil túrur, sum var byrjaður áðrenn 1. september, var lokin,
tá ikki longur enn til 1. oktober 1972. Hetta var ein fyribílsloysn, og varð
avtalað at taka samráðingarnar um trolararættindini upp aftur seinni.

Tann føroyska samráðingarnevndin var:

Atli P. Dam, løgmaður, leiðari av nevndini
Eli Nolsøe, landsstýrismaður

Fyri samgonguflokkarnar, lögtingsmenninir
Hilmar Kass
Jógvan Olsen og
Poul Jacob Olsen.

Fyri andstøðuflokkarnar, lögtingsmenninir
Erlendur Patursson
Hákon Djurhuus og
Kjartan Mohr.

Fyri vinnufeløgin
Esmar Fuglø, stjóri, og
Óli Jacobsen, felagsformaður.

Skrivarar vóru
Johan Djurhuus, skrivstovustjóri og
Einar Kallsberg, konsulentur.

Samráðingarnar um eina skipan fyri føroysku trolararnar vóru endurtiknar í Reykjavík í døgunum 18. og 19. september 1972.

Úrslitið varð, at føroysku trolararnir, hurtursæð frá áður umrøddu trimum flakatrolarumum, kunnu veiða millum 12 og 50 fjórðingar eftir somu reglum, sum galda fyri íslenskar trolarar. Skipanin er ikki tíðaravmarkað, men skal galda, inntil annað verður fráboðað frá íslensku ríkisstjórnini. Hetta kemst av, at samráðingarnar millum Ísland og serliga Bretland og Týskland ikki høvdu ført til eina loysn fyri veiðurættindini hjá bretska og týska trolarum undir Íslandi.

Skipanin er viðlögð sum skjal 2.

Tann føroyska samráðingarnevndin var:

Atli P. Dam, løgmaður, leiðari av nevndini
Eli Nolsøe, landsstýrismaður

Sum sakkæmir, skiparnir
Kaj Johannesen
Johan á Plógv og
Esmar Fugla, stjóri.

Skrivari var Einar Kallsberg, konsulentur.

Atli P. Dam
løgmaður

/ J. P. Ellenderson

Avrit

Skjal 1

**Samræður millum umboð fyri ríkisstjórn Íslands
og umboð fyri Føroya landsstýri.**

Í døgum 15. og 16. august 1972 fóru fram í Reykjavík samræður millum umboð fyri ríkisstjórn Íslands og umboð fyri Føroya landsstýri um atstøður føroyinga til línu- og snørisveiðu undir Íslandi.

Niðurstøðan varð henda at skipum skrásett í Føroyum er loyvt at reka línu- og snørisveiðu á økinum millum 12 og 50 fjórðingar á íslenska fiskiveiðjòkinum, so sum tað verður frá 1. september 1972, samsvarandi fylgjandi reglum:

1. Fiskimálaráð Íslands fær boð um navn, skrásetingarnúmer og stað á leimum skipum, sum ynskja fyrrnevnda loyvi, og kann tá fiskimálaráðið veita veiðiloyvi, sum er galdandi fyri ávísa tíð í senn, tó vanligi ikki styttri enn 4 mánaðar. Fiskimálaráðið kann taka givin fiskiloyvi frá teimum einstøku skipum, sum brotið hava hesar reglur.
2. Føroysk skip, sum reka veiðu sambært frammanfyri nevnda, skulu líka somu treytir sum íslensk skip á somu veiðu.

Serjan frá 1. august 1961 um atstøður føroyinga til snørisveiðu undir Íslandi verður í gildi, men í samsvar við frammanundan nevnda reglum, og viðvíkjandi veiðu við Kolbeinsey er hon loyvd á økinum millum 4 og 12 fjórðingar.

Hver parturinn sáer kann taka avgerð um, at hesar skipanir fara úr gildi við 6 mánaða ávaring.

Reykjavík, 16. august 1972.

Slaðfest: sign. Atli P. Dam
Eli Nolsøe

sign. Einar Ágústsson
Lúðvík Jósepsson

Avrit

Skjal 2

19. september 1972.

Þar sem enn standa yfir atbuganir varðandi togveiðar færeyskra skipa innan hina nýju fiskiveiðimarka Íslands hefur orðið að samkomulagi milli samninganefnda íslenskra ríkisstjórnarinnar og færeysku landsstjórnarinnar að Íslendingar veði áfram færeyskum togveiðiskipum (sbr. fylgiskjal) leyfi til veiða innan landhelginnar á milli 12 og 50 mílna, enda fylgi þau lúðvetna íslenskum lögum og somu reglum varðandi veiðarnar og gilda fyrir íslensk skip við sams konar veiður.

Samkomulag þetta skal gilda þar til annað verður ákveðið af Íslands hálfu.

sign. Einar Ágústsson.

Hr. lögmaður
Atli P. Dam
Landsstjórn Færeyja.

Fylgiskjal.

BRANDUR SIGMUNDARSON
MAGNUS HEINASON
SKALABERG
SJÓRÐARBERG
KAP FARVEL
ÓLAVUR HALGI
LEIVUR ØSSURSSON
VAGBINGUR
JEGVAN ELIAS THOMSEN

1. viðgerð 30. janúar og málið beint í marknaðarnevndina, sum 1. febrúar legði fram soljóðandi

Alit

Málið er lagt fyrir tingið av landsstýrinum og varð við 1. viðgerð, sum fór fram 30. januar, beint í marknaðarnevndina.

Nevndin hevur viðgjørt málið og er samd um at mæla tinginum til at samtykkja uppskotið frá landsstýrinum.

2. viðgerð 2. februar. Frávik frá tíðarfrestini givið.

Uppskotið til samtyktar samtykt við 22—0 atkvøðum.

Málið avgreitt.

(F.L. j. nr. 1500-2-6).

35. Landsstýrismálini

Ar 1973, 24. januar legði lögtingsformaðurin fram avrit av landsstýrisins gerðarhók í tíðarskeiðinum ólavsóka 1971 til ólavsóku 1972.

Málið var uttan viðgerð beint í landsstýrismálannevndina, sum 11. apríl legði fram soljóðandi

Alit

Gerðabók landsstýrisins umfatar tíðina frá ólavsóku 1971 til ólavsóku 1972. Í hesum tíðarskeiði eru hildnir 50 fundir og viðgjørð eru fleiri hundrad mál, har viðgerðin av nøkrum av hesum málum verður umrødd í hesum áliti, meðan nevndin ongur viðmerkingar hevur til hvørki viðgerðina ella støðutakanina í øðrum.

Tann 13. august hava samráðingar verið millum landsstýrið og Tórs-havnar havnanevnd um lendi á nýggja kaiðinum, har ætlanin er at landið skal byggja til ymisk endamál. Hvat er ætlanin at nýta hesar bygningar til, og hvat úrslit færdu nevndu samráðingar til?

26. august 1971 hevur Froðbiar sóknarstýri havt fund við landsstýrið um at leingja fiskamjølsvirkið á Drelnesi. Hvat er hent í hesum máli, og hvørja ætlan hevur landsstýrið við hesum virki. Tá virkið var selt við

tvingsilssølu keypti landsstýrið tað. Verður hetta virkið viðlíkahildið, og er tað í nýtslu, ella stendur tað og rustar upp ? ? ?

Tann 9. september 1971 hevur landsstýrið sett nevnd at viðgera umsóknir um loyvi at leita eftir og gera brúk úr ráevni í føroysku undirgrundini, bæði á landi og undir havbotninum. Hevur landsstýrið fingið nakra tilráðing frá hesi nevnd, og um so er, hvørjar eru hesar tilráðingar ?

15. november 1971 hevur flogvallamálið verið til viðgerðar. Í tingsetuni 1970 á vári segði landsstýrið lögtinginum frá, at nevndin, sum hevði kunnað málið um lendið til nýggjan flogvøll, hevði givið álit frá sær. Hetta álit var tó ikki lagt fram. Men á ólav søku 1971 legði landsstýrið nevndu kanningar fyri tingið, har flest allir tingmenn roknaðu við, at landsstýrið nú vildi taka stig til, at nýggjur flogvøllur var bygdur, til sum øllum kunnugt, so eru flúgviviðurskiftini út av lagi ring, har tað vanliga eru fleiri dagar um at koma úr Danmark til Føroya, ella umvent ganga fleiri dagar frá tí at farið er heimanífrá til flogið verður. Harafturat man tryggleikin verða so sum so, tá landingarlíkindini á hesum einum vøllinum vegna veður onangan munnu liggja á mörkinum um landingarloyvi verður givið ella ikki, so tað er tinginum greitt, at her átti at vera borið skjótt at. Men síðan á ólav søku 1971 tykist at verða komið steðgur í. Umsókn til ríkisstýri um at játta pening til bygging av nýggjum flogvølli og um at seta arbeiði í verk, sæst ikki at hava verið hvørki umhugsað, viðgjørt ella samtykt. Men á fundi 15. november 1971 hevur landsstýrið valt tveir limir í teirri nevnd, sum kanna hevur málið, um hvar nýggi flogvøllurin skal verða lagdur, og hvat hann kemur at kosta. Teir valdu eru M. Helmsdal, landsverkføðingur og Páll Narvi, cand. polit., báðir úr Havn.

Tann 6. januar 1972 hevur ríkisstýrið mælt til at nevndin var viðkað við fyra limum, har landsstýrið velur teir tveir. Av hesum stendur mikil ósemja, tá meirilutin í landsstýrinum samtykkir at velja Óluf Simonsen úr Vági og Kára Petersen úr Havn. Sámal Petersen mótmælti og Eli Nolsæ «var sera misnøgdur». Á seinri fundi var valt um aftur, har Ashjorn Joensen, Klaksvík, var valdur í staðin fyri Kára Petersen, sum nú var tilnevndur sum «observatør». Men aftaná hetta sæst einki at verða hent í hesum máli, støða er ætlandi enn ikki tikin um bygging av nýggjum flogvølli, og langt minni er nakað arbeiði byrjað. Nú eru liðin meira enn 20 ár síðan dansku luftfartsmyndugleikarnir rákdu frá at nýta flogvøllin í Vágum til civila flúgving, tí tryggleikin ikki var í lagi. Tvey ár eru liðin, síðan tingið fekk frágreiðing um at nevndin, sum sett var at kanna um líkindini til at byggja nýggjan FLOGVØLL, gav frá sær álit og tilráðing í hesum máli, men síðan sæst einki at verða hent. Í tingsetuni seinasta heyst var landsstýrið biðið um frágreiðing í hesum máli, og lovaði lögmaður, at henda

frágreiðing skuldi verða bandað löglinginum í seinasta lagi. Tá tingið kom saman aftaná jólafrí, men hvørki nevnd ella ting hevur frætt nakað um hetta so týðingamikla mál. Landsstýrið hevur tí biðið um beinanvegin at geva tinginum frágreiðing um, hví viðari viðgerð av málinum er steðgað nú í meira enn tvey ár, og um tað er landsstýrið ella ríkismyndugleikarnir, ið eru orsøkin til at so er?

17. november 1971 hevur landsstýrið viðgjørt málið um studning úr landskassanum til útróðrarbátar. Á hesum fundi var samtykt, at tað ikki er neyðugt at hesar umsóknir verða viðgjørðar á landsstýrisfundi. Nevndin vil vita, hvør nú játtað studning úr LANDSKASSANUM, um hetta er viðkomandi landsstýrismaður, ella hetta er ein av tænastumönnum landsstýrisins?

Landsstýrið hevur eisini viðgjørt spurningin um hvørviðt Realkreditstovnurin skal vløka útlánsøki sítt til eisini at umfata lán til húsabygging. Hvát er hent í hesum máli? ?

Sambært gerðahókinum hevur Sámal Petersen reist spurningin um, at «varabispurin» verður broytt til «bisp». Hesum hevur ein meiriluti tikið undir við. Hvát er hent í hesum máli? ?

27. januar 1972 hevur landsstýrið samtykt «arbeiðsætlan» Jens Chr. Svabos. Landsstýrismálanevndin er gjørd var við, at útróðrarbátar á sunni, sum fiska á sildagrønum, sum liggja tætt inn at landi og á firðum og vlkum verða nógv tarnaðir av tí, at «Jens Chr. Svabo» javnan kemur á hesar grumar, tá sildafiskur er har og trolar fiskin upp, so teir meini, sum summartíðarnar hava hetta sum vinnuveg í fleiri dagar aftaná eru sörir. Nevndin vildi fegin vitað, um hetta stendur í samband við avlønningareglurnar fyri manningina, ella um hetta er eitt lið í teim víðdarligu kunningum?

Eisini vil nevndin mæla landsstýrinum til at lata tingið fáa útskrift úr dagbókini hjá hesum skipi fyri fyrsta ársfjórðing í ár. Kann hetta ikki verða gjørt, úðrenn tingið fer heini, verður tilfarið latið fliggjarnevndini.

28. januar 1972 var samtykt á fundi í landsstýrinum at biðja Knud E. Hansen, København, um at gera útbjóðingartilfarið til bygging av nýggj-um «vaktar- og hjargingarskipi» klárt til útbjóðing. Nú er liðið meira enn eitt ár síðani, men einki er frætt aftur um hetta mál. Hví er arbeiðið ikki útbjóðið? Er ætlanin at gera tað? Og nær verður hetta gjørt, um so er?

17. februar 1972 hevur Eli Nolsøe sett fram uppskot um, at allir teir føroysku vrakieftirlitsmennirnir verða sendir til Danmarkar at seta seg inn í vraking av fiski. Landsstýrið helt, at her var tikið heldur rívan til, og samtykti at senda triggjar. Hvát var ællanin við hesi stóru delegasjón, og hvat fingur teir, sum sendir vóru burtúr ferðini? Er frágreiðing givin um úrslitið, og eru teir, sum ikki vóru við á ferðini gjørdir kunnugir við hesi úrslit?

Landsstýrið og embættismenn feirra ferðast nógv uttanlanda, men sæst ikki í gerðarbókini í hvørjum orindum ferðirnar verða gjørdar og heldur eingin frágreiðing aftaná, at komið er heimaftur. Verður ikki boðað landsstýrinum frá um slíkar ferðir, og verður ikki frágreiðing givin landsstýrinum um úrslitið ? ?

Nevndin heldur annars, at ikki øll mál hava fingið nóg gjølla viðgerð, og at avgerðirnar lí í summunum fornum eru nóg so tilvildarlígar.

Við hesum viðmerkingum mælir nevndin til at samtykkja tær avgerðir, landsstýrið hevur fikið í áðurnevnda liðarskeiði.

A tingi, 10. apríl 1973.

J. Fr. Øregaard

Jógvan Olsen

Demmus Hentze.

2. viðgerð 12. apríl.

Uppskotið samtykt við 15—0.

Málið avgreitt.

(F.L. j. nr. 204-2/72).

36. Løgtingslóg um heilsusamtyktir

Ár 1973, 25. januar legði Asbjørn Joensen, landsstýrismaður, fram

Uppskot til

**løgtingslóg um heilsu-
samtyktir,**

**løgtingslóg um sundheds-
vedtægter.**

§ 1.

Heilsuviðurskiftini í teimum ein-
støku feroysku kommununum
verða at skipa við eini heilsusam-

§ 1.

Sundhedsvæsenets forhold i de
enkelle færøske kommuner fast-
sættes i en sundhedsvedtægt, som

tykt, sum bygda(r)ráðið/býráðið ger, og sum landsstýrið góðkennir og kunnger.

2. pætti. Broytingar í gjørdari heilsusamtykt krevja landsstýrisins góðkenning og verða at kunngerá av landsstýrinum.

§ 2.

Landsstýrið ger eina standard heilsusamtykt, sum eftir ynski fer eina kommunu kann verða sett í gildi har við ella uttan broytingar.

§ 3.

Landsstýrið kann, um tað er neyðugt, seta tað í § 2 nevndu standardheilsusamtykt í gildi í einari kommunu, uttan at avvarandi kommunu hevur ynskt tað. Um viðurskiðini ráða til tess, kann landsstýrið gera tær broytingar, sum neyðugar eru.

2. pætti. Um so er, at landsstýrið heldur tað vera neyðugt at gera broytingar í eini verandi heilsusamtykt, og avvarandi kommunu, hóast biðin um tað, ikki vil samtykkja hesar, kann landsstýrið við kunngerð seta tilíkar broytingar í gildi.

§ 4.

Tær heilsusamtyktir, sum eru galdandi, tá henda lóg fær gildi, eru framvegis galdandi til nýggjar samtyktir eru kunngjærdar.

§ 5.

Henda lóg fær gildi beinan vegin. Samstundis fer úr gildi lóg nr.

godkendes og bekendtgøres af landsstyret.

Stk. 2. Ændringer i en eksisterende sundhedsvedtægt kræver landsstyrets godkendelse og skal bekendtgøres af landsstyret.

§ 2.

Landsstyret udfærdiger en standard sundhedsvedtægt, som efter en kommunes ønske kan sættes i kraft der med eller uden ændringer.

§ 3.

Landsstyret kan, såfremt det anses for nødvendigt, sætte den i § 2 omhandlede standard sundhedsvedtægt i kraft i en kommune, uagtet at vedkommende kommune ikke har fremsat ønske herom. Såfremt forholdene taler derfor, kan landsstyret foretage de ændringer, som skønnes nødvendige.

Stk. 2. Såfremt landsstyret skønner det nødvendigt, at der foretages ændringer i en eksisterende sundhedsvedtægt, og den pågældende kommune, skønt opfordret dertil, vægrer sig ved at vedtage disse, kan landsstyret ved bekendtgørelse sætte sådanne ændringer i kraft.

§ 4.

De sundhedsvedtægter, som er gældende ved denne lovs ikrafttræden, har fremdeles deres gyldighed, indtil nye vedtægter er bekendtgjort.

§ 5.

Denne lov træder i kraft straks. Samtidig ophæves lov nr. 71 af den

71 frá 7. mai 1881 «om sundheds-
vedtægter m.m. på Færøerne.»

7. maj 1881 om sundhedsvedtægter
m.m. på Færøerne.»

Viðmerkingar:

Tað lógargrundartagið, sum higartil hevur verið undir skipan av heilsu-
viðurskiðinum er § 18, 2. pætti í lógini frá 1872 um føroysku bygðakom-
munurnar og lóg nr. 71 frá 7. mai 1881 «om sundhedsvedtægter m.m. på
Færøerne». Tann fyrri gevur heimild til at gera heilsusamtyktir á bygð,
meðan tann seinna gevur hesu heimild fyri Tórshavn og annars inniheldur
nærri reglur í heila tikið. Landsstýrið hevur gjørt eina standard heilsu-
samtykt, sum er kunngjørd sum kunngerð nr. 68 frá 29. september 1969,
og kann henda heilsusamtykt sambært § 50 verða sett í gildi við ella uttan
broytingar við heimild í omanfyri nevndu lógum. Samtyktin er sett í gildi
í Klaksvík.

Við lögtingslóg nr. 45 frá 29. juni 1972 um føroysku kommunurnar fór
lógin frá 1872 um bygðakommunurnar úr gildi og sostatt eisini heimildin
at gera heilsusamtyktir aðrastaðni enn í Tórshavn, har heimildin fram-
vegis er í lógini frá 1881.

Tessvegna leggur landsstýrið fram hetta uppskot til lögtingslóg, sum
skul fevna um allar kommunurnar og sostatt kann lógin frá 1881 fara úr
gildi.

1. viðgerð 30. januar og málið beint í lógarnevndina, sum 28. febr. legði
fram soljóðandi

Álit

Landsstýrið hevur lagt fyri lögtingið uppskot til lögtingslóg um heilsu-
samtyktir. Landsstýrið hevur gjørt eina standardheilsusamtykt, kunngjørd
við kunngerð nr. 68 frá 29. september 1969, ið sambært gr. 50 í nevndu
kunngerð skuldi kunnað setast í gildi eftir kunngerð frá landsstýrinum
fyr Tórshavnar kommunu eftir lóg nr. 71 frá 7. mai 1881 og fyr hinar
kommunurnar eftir gr. 18, stk. 2 í lóg nr. 30 frá 28. februar 1872.

Lógin frá 1872 er farin úr gildi við lögtingslóg nr. 45 frá 29. juni 1972
um bygðakommunurnar og um uppskot landsstýrisins verður samtykt, fer
eisini úr gildi nevnda lóg frá 7. mai 1881. Heimildin at gera heilsusamtyktir
fyr allar kommunur verður so stætt fyriliggjandi uppskot landsstýrisins
til lögtingslóg um heilsusamtyktir.

Lógaruppskot landsstýrisins gevur landsstýrinum heimild til, um so er
at landsstýrið heldur tað vera neyðugt, at seta nevndu standardsamtykt í
gildi, uttan at avvarðandi kommuna hevur ynskt tað, eins og landsstýrið

fær heimild at gera broytingar í verandi heilsusamtykt uttan samtykki frá avvarðandi kommunu.

Málið varð við 1. viðgerð beint í lógarnevndina.

Nevndin (Demnus Hentze, Martin Joensen, Poul J. Olsen, Ove Mikkelsen, ið møtti fyri Signar Hansen, og Trygve Samuelson) hevur viðgjørt málið og er sámd um at mæla tinginum til at samtykkja uppskot landsstýrisins.

Lógarnevndin, 26. februar 1973.

2. viðgerð 15. mars. Orsakað av broytingaruppskoti, var viðgerðin útsett og málið fór aftur í lógarnevndina, sum 28. mars legði fram nýtt

Álit

Løgtingsformaðurin framlegði tann 25. januar 1973 uppskot frá landsstýrinum til lögtingslóg um heilsusamtyktir og varð málið undir 1. viðgerð, ið fór fram 30. januar 1973, beint í lógarnevndina.

Nevndin framlegði álit tann 28. februar og fór 2. viðgerð fram tann 15. mars 1973, men varð viðgerðin útsett av tí, at broytingaruppskot til lógaruppskotið frá landsstýrinum varð framlagt 8. mars 1973 og fór málið aftur í nevnd.

Eftir uppskotinum frá landsstýrinum verður lóg nr. 71 frá 7. mai 1881 «om sundhedsvedtægter» tikin av, men av tí, at tað í § 9 í kgl. fyriskipan nr. 84 frá 16. juni 1882 «om byggnings- og brandvæsenet i de færøske kommuner» er ásett, at mál viðvíkjandi brotum á reglunum í nevndu fyriskipan verða viðgjörd eftir reglunum í lóg nr. 71 frá 7. mars 1881, § 6, sbr. § 4, verður neyðugt í broytingaruppskotinum at tilskila, at nevnda § 4 bert fer úr gildi viðvíkjandi heilsusamtyktum, men framvegis verður galdandi viðvíkjandi brotum á kgl. fyriskipan nr. 84 frá 16. juni 1882 «om byggnings- og brandvæsenet i de færøske kommuner».

§ 5 í broytingaruppskotinum inniheldur reglur viðvíkjandi sekt fyri brot á heilsusamtyktir og § 6 fyrisetur, hvussu mál viðvíkjandi brotum á heilsusamtyktir verða viðgjörd. Hetta er neyðugt av tí, at §§ 1-4 fara úr gildi, tá uppskotið til lögtingslóg um heilsusamtyktir fær gildi.

Lógarnevndin hevur viðgjørt málið og undir nevndarviðgerðini luttóku Demnus Hentze, Martin Joensen, Ove Mikkelsen, ið møtti fyri Signar Hansen, Tórálvur Olsen, ið møtti fyri Poul J. Olsen og Trygve Samuelson.

Nevndin samdið um at mæla tinginum til at samtykkja uppskot landsstýrisins við teimum í broytingaruppskotinum nevndu broytingum.

Lógarnevndin, 23. mars 1973.

Og Ashjörn Joensen, landsstýrismaður

Broytingaruppskot

til

Uppskot

til

løgtingslóg um heilsusamtyktir.

løgtingslov om sundhedsvegtægter.

§ 5

verður strikað og í staðin orðað soleiðis:

Broð á heilsusamtyktirnar verða sektað við hót, og tey vanligu tvingsilsiltøk, sum hava heimild í lóggávuini, verða líkin í nýtslu, tá ið ein verður stevndur fyri ikki at hava rættað seg eftir teimum boðum og forboðum, sum gjørd eru sambært heilsusamtyktirnar. Løgreglan ansar eftir, at heilsusamtyktirnar verða hildnar.

§ 6.

Mál viðvíkjandi brotum á heilsusamtyktirnar verða í Tórshavn viðgjørd eftir teimum vanligu reglum fyri almenn lögreglumál. Uttan fyri Tórshavn verða hesi mál viðgjørd av sýslumanninum á hvørjum staði sum lögreglumál, og dómurinn hjá sýslumanninum kann skjótast inn fyri Føroya yvir-lögrehurætt, samanber lóg nr. 437 frá 17. december 1965 «for Færøerne om rettens pleje» § 1, pkt. 150.

§ 7.

Henda lóg fær gildi heinan veg-

§ 5

udgår og får i stedet denne ordlyd:

Overtrædelse af sundhedsvedtægterne straffes med bøde, og de i lovgivningen hjemlede almindelige tvangsmidler bringes til anvendelse, når sag anlægges mod nogen for ikke at have rettet sig efter de pålæg og forbud, der er givet i henhold til sundhedsvedtægten. Politiet overvåger sundhedsvedtægternes overholdelse.

§ 6.

Sager vedrørende overtrædelser af sundhedsvedtægterne behandles i Tórshavn efter de almindelige regler om offentlige politisager. Uden for Tórshavn behandles disse sager af sysselmanden på det pågældende sted som politisager, og sysselmandens kendelse kan påankes til Færøernes overpolitiret, ifr. lov nr. 437 af 17. december 1965 for Færøerne om rettens pleje § 1, pkt. 150.

§ 7.

Denne lov træder i kraft straks.

in. Samstundis fer úr gildi lóg nr. 71 frá 7. maí 1881 «om sundhedsvedtægter m.m. på Færøerne» §§ 1-4.

2. pætti. § 4 fer tó bert úr gildi viðvíkjandi heilsusamtyktum, men hevur framvegis gildi viðvíkjandi brotum á reglurnar í kgl. fyriskipan nr. 84 frá 16. juni 1882 «om bygnings- og brandvæsenet i de færøske landkommuner».

Samtidig ophæves lov nr. 71 af 7. maj 1881 om sundhedsvedtægter m.m. på Færøerne §§ 1-4.

2. stk. § 4 ophæves dog kun for så vidt angår overtrædelser af sundhedsvedtægterne, men er fremdeles i kraft for så vidt angår overtrædelser af reglerne i kgl. anordning nr. 84 af 16. juni 1882 om bygnings- og brandvæsenet i de færøske landkommuner.

Viðmerkingar:

Í lögtingsmáli nr. 36/1972: Løgtingslóg um heilsusamtyktir § 5 er fyriskipað, at lógin fær gildi beinanvegin, og at samstundis fer úr gildi lóg nr. 71 frá 7. maí 1881 «om sundhedsvedtægter m.m. på Færøerne».

Í kgl. fyriskipan nr. 84 frá 16. juni 1882 «om bygnings- og brandvæsenet i de færøske landkommuner» § 9 er ásett, at mál viðvíkjandi brotum á reglurnar í nevndu fyriskipan verða viðgjørd eftir reglunum í lóg nr. 71 frá 7. maí 1881 «om sundhedsvedtægter m.m. på Færøerne» § 6, samanber § 4.

Tí verður í omanfyri standandi broytingaruppskoti § 7, 2. pætti, fyriskipað, at nevnda § 4 bert fer úr gildi viðvíkjandi heilsusamtyktum, men framvegis hevur gildi viðvíkjandi brotum á kgl. fyriskipan nr. 84 frá 16. juni 1882 «om bygnings- og brandvæsenet i de færøske landkommuner».

Í omanfyri standandi broytingaruppskoti § 7, 1. pætti verður fyriskipað, at lóg nr. 71 frá 7. maí 1881 «om sundhedsvedtægter m.m. på Færøerne» §§ 1 - 4 fara úr gildi, tá ið lögtingslóg um heilsusamtyktir fær gildi.

Tí eru í § 5 í broytingaruppskotinum gjørdar fyrisetingar viðvíkjandi brotum á heilsusamtyktirnar, samsvarandi § 3 í lóg nr. 71 frá 1881, og í § 6 í broytingaruppskotinum er fyriskipað, hvussu mál viðvíkjandi brotum á heilsusamtyktirnar verða viðgjørd, samsvarandi § 4 í nevndu lóg.

Í § 6 í broytingaruppskotinum er víst til lóg nr. 437 frá 17. december 1965 «for Færøerne om rettens pleje» § 1, pkt. 150. Sambært lögtingsmál nr. 46/1972: Rættargangslógin, «udkast til lov for Færøerne om rettens pleje» frá 25. juli 1972 verður hetla at broyta til § 1, pkt. 129, um rættargangslógin sambært lögtingsmál nr. 46/1972 er komin í gildi, tá ið lóg um heilsusamtyktir sambært lögtingsmál nr. 36/1972 verður samtykt av lögtinginum.

2. viðgerð (framhald) 3. apríl.

Gr. 1-2-3 í landsstýrisuppskotinum samtyktar 22- -0.

Gr. 5-6-7 í broytingaruppskotinum samtyktar 22—0.

Gr. 5 í landsstýrisuppskotinum burturfallin.

Uppskotið so broytt samtykt at fara til 3. viðg. 22—0.

3. viðgerð 9. apríl. Lógaruppskotið sum samtykt við 2. viðgerð nú endaliga samtykt 26—0.

(F.L. j. nr. 915-1).

37. Uppskot til samtyktar um at steðga samráðingunum við Bretland- ingar um fiskiveiðirættindi við Føroyar

ingar um fiskiveiðurættindi við Føroyar.

Ár 1973, týsdagin 23. janúar legði Erlendur Patursson, lögtingsmaður, fyri tjóðveldisflokkinn, fólkaflokkinn og framburðsflokkinn, fram

Uppskot til samtyktar.

Samtíðis sum løgtingið vísir á samtykt sína í eykatíngsetuni 1958 um at føroyski landgrunnurin er føroysk ogn, á samtykt sína í tíngsetuni 1969 um at føroyski landgrunnurin eigur at friðast móti útlendskari fiskiveiði og á, at fiskimarksmálið og uppskotini, um støðutakan í EEC-málinum og um lögtingsval í sambandi við EEC-málið, ið so nær eru knýtt at fiskimarksmálinum, eru til viðgerðar á tíngi, men eina ikki avgreidd, samtykkir tíngið, at tær samráðingar, sum nú eru í umbúnaði at taka upp við onnur lond um fiskiveiðirættindini á føroyska landgrunninum, verða støðgaðar.

Greinargerð.

Hin 10. janúar í ár sendu undirritaðu flokkar landsstýriman og danska forsætisráðharranum soljóðandi skriv:

«Í útlvarpinum miðvikudagin vóru tey liðindi frá landsstýrinum, at Allí Dam lögmaður ættar sær til Danmarkar at biðja dansku ríkisstjórnina um at taka upp samráðingar við bretska ríkisstjórnina um bretska fiskiveiði á føroyska landgrunninum.

Í hesum sambandi skulu vit gera vart við: í fyrsta lagi, at Føroya lögting í 1958 samtykti at føroyski landgrunnurin er føroysk ogn, í øðrum lagi, at Føroya lögting í 1970 samtykti at fáa friðað føroyska landgrunnin móti útlendskari fiskiveiði, og í triðja lagi, at Føroya lögting í hesi tingsetu hevur til viðgerðar uppskot um útflyting føroyska fiskimarksins, men at henda viðgerð ikki enn er lokið.

Tí mótmæla vit harðliga hesum tilætlaðu dansk-bretska samráðingum um bretska fiskiveiði á føroyska landgrunninum, ið verða gjørdar uttan nakra sum helst heimild, men hvørs sikti tykist at mæla í móti at taka málið úr hondunum á lögtinginum, áðrenn nekur endalig samtykt er gjørd, og sum har aftur at stríðir beinleiðis móti fyrrnevndu lögtingssamtyktum frá 1958 og 1970.»

Hóast hetta mótmæli er tað verðið kunnugt, at lögmaður á seinastu Keypmannahavnarferð síni hevur heitt á dansku ríkisstjórnina um at taka upp slíkar samráðingar við Bretlandingar. Við teim grundum, ið víst verður á í skrivi okkara frá 10. januar í ár og við teim grundum annars, ið nevndar verða í sjálvum uppskotinum, mæla vit tinginum til at samtykkja hetta okkara uppskot, sum lýðir tað, at lögtingið ynskir hesar dansk-ensku samráðingar um fiskiveiðirættindini á føroyska landgrunninum støðgaðar.

Málið hevur skund, og biðja vit tí um, at uppskotið verður avgreitt frá tinginum ikki seinni enn 30. í h.

A Føroya lögtingi, 23. januar 1973

Tjóðveldisflokkurin
Erlendur Patursson

Fólkaflokkurin
Hákon Djurhuus

Framburðsflokkurin
Kj. Mohr.

1. viðgerð 25. januar 1973 og málið beint í marknaðarnevndina, sum 1. februar legði fram soliððandi

Álit

Uppskotið er lagt fram av øllum andstöðuflokkunum og var við 1. viðgerð, sum fór fram 25. januar, beint í marknaðarnevndina. Nevndin hevur viðgjørt málið og hevur býtt seg í ein meiriluta og ein minniluta.

Meirilutin (Trygvi Samuelson, Poul J. Olsen, J. Fr. Øregaard og Hilmar Kass) ferir fram:

Í uppskotinum verður víst til tingsamtykt í tingsetuni 1969, har fiski-marksspurningurin er viðgjørdur. Tað er jást henda samtykt, sum áleggur landsstýrinum at taka upp samráðingar fyri at fáa friðað føroyska land-grunnin. Tað var ein samd fiskivinnunevnd, sum setti fram álit og uppskot til samtyktar, sum var samtykt við 22—0 atkvøðum.

Partur av álitinum og samtyktin verður her endurgivið:

Føroyingar eiga nærum einki annað ríkidømi uttan tað sum havið gevur. Tað skuldi tí verið eitt rímuligt krav, at vit finga eitt víðari fiski-mark, enn lond við so nógvum øðrum vinnuøguleikum. Men skilligt er, at hetta má verða samráðst um, tí vit hava ikki makt at seta aftanfyrí yaski og vilja. Sum partur í danska ríkinum, var tað danska uttanríkis-ráðið, sum førði samráðingar við Ongland, sum er tað landi, ið hevur størstan áhuga fyri fiskiskapi undir Føroyum, tá 12 míla mark varð sett, og sjálvt um bretar ikki góðtóku 12 míla markið undir samráðingunum, so hava teir í reynd og veru góðtikið tað aftaná at tað varð lýst at galda. Seinni hava teir eisini sett sama mark við teirra strendur. At tað skulu samráðingar til fyri at friða føroyska landgrunnin, sum meirilutin heldur at miða eigur at verða móti, er skilligt, men eigur hetta at vera gjørt, og var tað ætlanin við samtyktini 1958.

Nevndin setur so stutt fram fylgjandi uppskot í staðin fyri uppskot tjóðveldisflokksins:

Uppskot

Landsstýrið verður biðið um at taka upp samráðingar við danska ríkis-stýrið um at fáa friðað føroyska landgrunnin móti fremmandari fiskiveiðu og annars allari frolveiðu.

Í uppskotinum verður eisini víst til, at fiskimarksmálið er til viðgerðar í tinginum, og tí mugu samráðingar, sum eru í umbúnað at taka upp við onnur lond um fiskirættindi á føroyska landgrunninum, verða sleðgaðar.

Uppskot um útflytan av fiskimarkinum við sama orðulag sum tað, ið nú er á tingi, var viðgjørt í undanfarna tingsetu. Tað varð ikki samtykt, men ein meiriluti í marknaðarnevndini (allir uttan tjóðveldisflokkurin) gingu í móti eiturvisari útflytan og mæltu í fyrstu syftu til við samráðingun á altjóða fiskivinnufundum at vinna okkum hesi rættindi. Hetta álit varð lagt fram 7. apríl 1972.

Meirilutin er av teirri áskoðan, at broyttu umstøðurnar í fiskimarks-málinum uttan um okkum hava gjørt, at tað ikki eigur at verða biðið til

altjóða fiskivinnufundin í Geneve í 1974, men at samráðingar nú verða líknar upp við bretar, sum eru teir, ið fiska nógv mest um hesar leiðir og síðani við aðrar, sum fiska her, fyri at royna at fáa samtyktina í 1969-tingsetuni og tað, sum verður ført fram í álitinum til lögtingsmál nr. 11/1971, ført út í lívið.

Meirilutin (Trygvi Samuelson, Poul J. Olsen, J. Fr. Øregaard og Hilmar Kass) kann tí ikki taka undir við uppskotinum.

Minnilutin (Jóhannur Patursson, Hákun Djurhuus og Kjartan Mohr) skilar til:

Beinan vegin sum tað frættist frá landsstýrinum, at tað ætlaði at biðja dansku ríkisstjórnina um at fáa í lag samráðingar við bretsku ríkisstjórnina um at fáa í lag samráðingar við bretsku ríkisstjórnina um fiskiveiðirættindini á føroyska landgrunninum, mótmæltu teir tríggir tingflokkarnir — tjóðveldisflokkurin, fólkaflokkurin og framburðsflokkurin — og beinan vegin, sum tingið kom saman aftur aftan á jólafrítíðina lögdu hesir somu flokkar fram tað uppskot til samtyktar, sum her er til viðgerðar.

Uppskotið er hetta:

«Santíðis sum lögtingið vísir á samtykt sína í eykatingsetuni 1958 um, at føroyski landgrunnurin er føroysk ogn, á samtykt sína í tingsetuni 1969 um, at føroyski landgrunnurin eigur at fríðast móti útlenskari fiskiveiðu og á, at fiskimarksmálið og uppskotini um støðutakan í EEC-málinum og um lögtingsval í sambandi við EEC-málið, ið so nær eru knýtt at fiskimarksmálinum, eru til viðgerðar á tingi, men enn ikki avgreidd, samtykkir tingið, at tær samráðingar, sum nú eru í umbúna at taka upp við onnur lond um fiskiveiðirættindini á føroyska landgrunninum, verða steðgaðar.»

Í málinum hevur lögtingið fingið hetta skriv frá Klaksvíkar útróðrarfelag:

«Sum útviklingurin er á fiskileiðum undir Íslandi, kann rokast við nógv fleiri fremmandum fiskiførum undir Føroyum. -- Bátatalið til útróður her heima er nógv økt seinastu tíðina. Bráðneyðugt er tað tíat fáa fiskimarkið flutt út, so at allur landgrunnurin verður íman fyri í minsta lagi.

Vit loyva okkum at biðja um og seta krav fram um, at háttvirða Føroya lögting beinan vegin sambært samtyktina frá 1970 flytir fiskimarkið út. -- Nú er so long tíð liðin, síðani tann samtyktin var gjørd, at nú kann ikki

drálást longur við hesum máli. Eftir okkara tykki er hella at tingast um at friða smá øki ulla fyrri 12-fjórðingamark ongin loysn, men kaun heldur koma at skaða hesum týðningarmikla máli sum heild.

Tað gerst trengri og trengri hjá útróðramonnum at veiða her undir landi. Ti má fiskimarkið flytast út, so at vinnan kemur at kasta meira av sær, og vit biðja um, at útflytingin av markinum veður gjørd beinan vegin.

Annars vísa vit til skriv okkara frá 27. juni 1972.»

Eftir ynski frá minnilutanum varð Atli Dam, løgmaður, biðin um at mæla á nevndarfundi til at svara upp á ymiskar spurningar. Spurdur jättaði løgmaður, at hann longu hevði biðið dansku ríkisstjórnina um hesar umræðu samráðingar við bretlendingar. Spurdur greiddi løgmaður somuleiðis frá, at danska ríkisstjórnin longu hevði biðið bretska ríkisstjórnina um slíkar samráðingar, men at enn onki svar var komið frá bretlendingum. Minnilutin ynskti tá at fáa skriv dansku ríkisstjórnarinnar til bretska ríkisstjórnina framlagt, men hetta noktaði løgmaður.

Hesa sýning lógmansins fyrri at leggja fyrri fiskimarks- og marknaðarnevnd lögtingsins týðningarmikla skjal átalar minnilutin, og er enn eitt prógvið fyrri, at málið heilt er tikið úr hondum lögtingsins.

Grundgevingin fyrri uppskotinum til samtyktar, sum er tað, at hesar samráðingar verða steðgaðar, er samantikin henda:

1. Frá tinginum hevur landsstýrið onga sum helst heimild til at biðja um slíkar samráðingar.
2. Sjálvt fiskimarksmálið og onnur mál, sum so nær eru knýtt upp í fiskimarksmálið, eru til viðgerðar í tinginum, men eru ikki avgreidd enn. Tað, at landsstýrið ætlar at lata taka upp samráðingar við aðrar um fiskiveiði á tí sama øki, sum møguligt nýtt fiskimark skal røkka — áður enn tingið hevur avgreitt fiskimarksmálið — er tí tað sama sum, at landsstýrið hevur tikið málið úr hondum tingsins.
3. Í málinum eru fyrr gjørlar tvær týðningarmiklar samtyktir. Onnur frá eykatíngsetuni 1958 um at føroyski landgrunnurin er føroysk ogn, hin er frá tíngsetuni 1969 um at allur landgrunnurin eigur at friðast móti útlendskari fiskiveiði. Í hesi seinnu samtykt varð landsstýrið biðið um at taka upp samráðingar við dansku ríkisstjórnina um friðingarmálið, men hvørki í hesi samtykt ella í nakrari aðrari hevur verið nevnt nakað um samráðingar við bretlendingar ella aðrar um hesi mál. Tað er tí þúga greitt, at hesar nú ætluðu samráðingar við aðrar enn dansku ríkisstjórnina um fiskiveiðirættindini á føroyska landgrunninum stríða beinleiðis móti hesum báðum tíngsamtyktum.

Ellar samanlíkið:

1. samráðingarnar verða gjørdar í heimildarloysi,
2. tær taka fiskimarksmálið úr hondum tingsins,
3. tær stríða beinleiðis móti fyrr gjørdum lögtingssamtyktum.

Spurningurin er nú tann, um lögtingsmenn ætla at lata sær lynda, at landsstýrið í heimildarloysi tekur hetta lýðningarmikla mál, fiskimarksmálið, meðan tingið hevur tað til viðgerðar, úr hondunum á tinginum, og at tað har aftur at fremur gerðir, sum ganga beint tvørlur í móti fyrr gjørdum lögtingssamtyktum.

Tað er um hesar spurningar, ið hetta mál, ið her er til viðgerðar, snýr seg. Uppskotið snýr seg ikki um sjálvt fiskimarksmálið ella um tey mál, sum eru so nær knýtt at tí. Tey málini eru ell í nevnd og verða viðgjørd har. Tað er at vóna, at fiskimarks- og marknaðarnevndin - - tá nevndarstarvið eina ferð er komið at enda - - og tað kann nú ikki vera heilt leingi aftur at, tí nú er hált ár síðan hon fekk fiskimarksmálið til viðgerðar - - at nevndin kemur fram við skilagóðum uppskoti um útflyting fiskimarksins, soleiðis at samtyktirnar frá tingsetunum 1958 og 1969 nú loksins fáa frama.

Í samband við hetta uppskot er vert at minna á tvær aðrar lýðningarmiklar samtyktir. Aðra gjørdi Føroya lögting í mai mánaða 1961, hina gjørdi Sameindu tjóðirnar á aðalfundi sínum í december 1972.

Í mai 1961 samtykti lögtingið at siga okkum leysar av táverandi fiskimarkssáttmála við Bretland. Uppskot frá minniluta í tinginum um at taka upp samráðingar við Bretland um hetta mál kom als ikki til atkvøðugreiðslu í tinginum. Tingið vísti v.o.o. samráðingarleiðina frá sær.

Henda samtykt tingsins varð so sett í verk 12. mars 1964 - - ella samtíðis sum vit finga 12 fjórðinga mark. Síðan tá - - síðan 12. mars 1964 - - hava vit í fiskimarksmálinum - - soleiðis sum lögtingið hevði samtykt í mai 1961 - - verið leysir av øllum sáttmálum við aðrar um fiskimark okkara. Lögtingið hevur ei heldur seiðni gjørt nakra samtykt, ið vikar hesi 1961-samtykt, sum klárt og lýðiliga sigur, at ougju sáttmáli skal vera um hesi mál.

Framferð landsstýrisins nú gongur tí elisini móti hesi samtykt. Tað, ið landsstýrið nú ger, er at fremja minnilutauppskotið frá 1961 - - tað uppskot, ið lögtingið vísti frá sær.

Hin samtyktin er samtykt Sameindu tjóða á aðalfundinum í New York í december 1972, gjørd við ovurstórum meiriluta - - 102 atkvøðum og ongari ímóti, meðan eini 20 loud greiddu ikki atkvøðu. Í stuttum er um hesa samtykt at siga, at hon viðurkennir rætt okkara yvir fiskiríkidømi landsins, t.e. hon er viðurkenning á fyrr gjørdum lögtingssamtyktum: samtyktini frá 1958 um at føroyski landgrunnurin er føroysk ogn, samtyktini frá 1961 um at vit gera okkum leysar av sáttmálum við aðrar um hesi viður-

skifli og samtyktini í tingsetuni 1969 um at vit friða allan landgrunnin móti útlendskari fiskiveiðu.

Tó at vit nú hava fingið hesa greiðu og kláru samtykt Sameindu tjóða at halda okkum til, ættar landsstýrið — við at lala taka upp samráðingar við aðrar um fiskirættindini á føroyska landgrunninum — at ganga heint tvørtur í móti hesi samtykt.

Fiskimarksmálið er dýrasta mál føroysku tjóðarinnar. Tað átti av rættum longu at hava verið loyst. Hin vegin kann tað sigast, at sum komið er, kanu tað haldast rímligt, at tingið gevur sær góða tíð til at finna ta beslu loysnina — alt sambært fyrrnevndu samtyktum lögtingsins 1958, 1961 og 1969, sambært samtykt Sameindu tjóða og sambært lívskrøvum Føroya fólks.

Tí finst onki forsvar fyri háttalagi landsstýrisins, sum er tikið upp í heimildarloysi, sum stríðir móti øllum hesum samtyktum og sum aftur at gongur heint tvørtur í móti lívskrøvum og lívsrætti Føroya fólks.

Minnilutin mælir tinginum til at samtykkja uppskotið.

Marknaðarnevndin, 1. februar 1973.

2. viðgerð 6. mars og 7. mars. Atkvøðugreiðsla á seinni fundi 7. mars, har atkvøtt var við navnakalli og uppskotið fall við tað at 10 atkvøddu ja, 10 atkvøddu ikki og 6 vóru burturstaddir.

Atkvøðan fór soleiðis fram:

Ja: Signar Hansen, Jógvan Sundstein, S. Skaale, Demmus Heintze, Hákun Djurhuus, Kjartan Mohr, H. við Høgadalsá, Finnboji Isaksen, E. Patursson, J. Durhuus = 10.

Atkvøddu ikki: Agnar Nielsen, Martin Joensen, Hilmar Kass, Andreas Djurhuus, Jógvan Olsen, Hilmar Bech, J. P. Thomassen, Tórálvar Olsen, Poul J. Olsen, J. Fr. Øregaard = 10.

Burturstaddir: Knút Wang, Tr. Samuelson, Leon Joensen, Johs. Olsen, Halvor Hansen, Ove Mikkelsen = 6.

(F. L. j. nr. 1500-1-7).

38. Uppskot til samtyktar vegua náttúruvanlukkuna í Vestmannaoyggjum

Ár 1973, 23. janúar legði tingformaðurin fram

**Uppskot
til
samtyktar.**

í sambandi við náttúruvanlukkuna í Vestmannaoyggjum:

«Lögtingið gefur landsstýrinum heimild til í bráðskundi at veita ta hjálp, vit eru førir fyri, í samband við náttúruvanlukkuna í Vestmannaoyggjunum.»

Uppskotið undirskrivað av formanninum fyri allar tingflokkarnar.

1. viðgerð 24. janúar. Málið fór til 2. viðgerð uttan nevndarviðgerð.
2. viðgerð sama dag, 24. jan. og frávik frá tíðarfrestini givið uttan atkvøgugreiðslu.

Uppskotið samtykt við 22-0 og er sostatt avgreitt.

39. Broyting í tinglýsingarlógini

Ár 1973, 30. janúar, legði Eli Nolsæ, landsstýrismaður, fram

Uppskot til

**løgtingslóg um broyting í løgtings-
lóg um tinglýsing.**

**lagtingslov om ændring i lagtings-
lov om tinglysning.**

§ 1.

Í § 14, stk. 1, 2. pkt. í løgtingslóg nr. 55 frá 16. august 1962 um tinglýsing verður «hvønn gerandisdag» broytt til: «hvønn dag, tinglýsingarskrivstovan er opin.»

§ 2.

Henla lóg kemur í gildi beinan vegin.

§ 1.

Í § 14, stk. 2, 2. pkt., í lagtingslov nr. 55 af 16. august 1962 om tinglysning ændres «hver søgne-dag» til: «hver dag, tinglysningskontoret er åbent.»

§ 2.

Denne lov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

Grein 14 í tinglýsingarlógini lýsir, at skjøl kunnu latast inn til tinglýsing allar gerandisdagar og soleiðis eisini leygardagar. Tá tað ikki kann haldast at hava serligan týðning, um skjøl kunnu latast inn til tinglýsing leygardag, verður mælt til at broyta lógina soleiðis, at tinglýsingarskrivstovan hevur møguleika fyri at hava afturlatið leygardagar, eins og flest aðrar almennar skrivstovur.

1. viðgerð 1. februar og málið beint til 2. viðgerð uttan nevndarviðgerð.
2. viðgerð 7. februar. Lógaruppskotið at fara til 3. viðgerð samt. 20--0.
3. viðgerð 13. februar og lógaruppskotið endaliga samtykt við 20--0.

(F. L. j. nr. 524-1).

40. Hapadráttarloyvi til útvarp Føroya

Ár 1973, 30. januar, legði Eli Nølsøe, landsstýrismaður, fram

Uppskot til

**løgtingslóg um broyting í lögtings-
lóg um hapadráttarloyvi til
útvarp Føroya.**

§ 1.

Í § 3 í lögtingslóg nr. 71 frá 20. november 1969 um hapadráttarloyvi til útvarp Føroya, sum broytt við lögtingslóg nr. 27 frá 12. mai 1970, nr. 13 frá 26. mai 1971 og nr. 19 frá 9. mai 1972 verða orðini «30. apríl 1973» broytt til «30. apríl 1974».

§ 2.

Heenda lóg fær gildi frá 30. apríl 1973.

§ 1.

Í § 3 í lagtingslov nr. 71 af 20. november 1969 om lotteritilladelse til útvarp Føroya som ændret ved lagtingslov nr. 27 af 12. maj 1970, nr. 13 af 26. maj 1971 og nr. 19 af 9. maj 1972 ændres ordene «30. april 1973» til «30. april 1974».

§ 2.

Denne lov træder i kraft den 30. april 1973.

Viðmerkingar:

Útvarp Føroya hevur søkt um, at lógin um hapadráttarloyvi, ið gongur út 30. apríl 1973 verður endurnýggjað.

Við 111 dráttum innkomu tilsamans 4.571.540 kr., sum hava givið 2.910.604 kr. útvarpsins part. Til vinningarnar eru útgoldnar 1.488.451 kr., harav 207.919 kr. eru farnar í gjaldi til landskassan. Umsitingarútreiðslurnar hava verið 172.484 kr.

Útvarpið hevur fingið tilsøgn frá Tórshavnar býráð um eitt oki í Gundadali til bygging av nýggjum útvarpshúsum, har pláss eisini verður fyri bygging av einum møguligum sjónvarpshúsi. Roknað verður við, at farið verður undir byggingina av útvarpshúsinum um eitt ár.

Tá útvarpinum eina tørvar nógvan pening til nevndu bygging, skal landsstýrið mæla til, at lógin verður framlongd eitt ár.

1. viðgerð 1. februar og málið beint til 2. viðgerð uttan nevndarviðgerð.
 2. viðgerð 2. febr. Frávik frá tíðarfrestini uttan alkvøðugr. Lógaruppskotið samtykt við 21—0 og at fara til 3. viðgerð við 22—0.
 3. viðgerð 6. februar. Lógaruppskotið sum samtykt við 2. viðgerð endaliga samtykt 18—0.
- (F. L. j. nr. 512-90).

41. Lóg um gerðarætt

Ár 1973, 13. februar, legði Eli Nolsøe, landsstýrismaður, fram

**Uppskot
til
samtyktar.**

Eftir heimild í § 13 í lóg nr. 118 frá 24. mai 1972 «om voldgift» verður henda lóg at seta í gildi í Føroyum við Kgl. fyriskipan við hesari broyting:

- 1) § 12 verður orðað soleiðis:
«Denne anordning træder i kraft»
Stk. 2. Norske Lov 1-6-1 og § 32, stk. 3, i lov nr. 129 af 15. april 1930 om forsikringsvirksomhed ophæves».
- 2) § 13 gengur út.

Viðmerkingar:

Í Danmark hevur ikki sum í mongum øðrum londum verið galdandi nøkur vanlig lóg, sum gjølla fyriskrivar, hvussu gerðadómur kann avtalast og setast í verk, hvussu tingingarnar við gerðarætt skulu fara fram og í hvørjum førum ein gerðadómur er ógyldugur. Galdandi reglur hava bygt á rættarpraksis og reglurnar í Dansk lóg 1-6-1 (Norska lóg 1-6-1).

Hildið verður, at lógarreglurnar vilja styrkja um møguleikarnar at fáa ósemjur loystar við gerðarrætt.

Lógin hevur eisini gjørt tað møguligt at ratificera konvensjón frá 10. juni 1958 «om anerkendelse og fuldbyrdelse af udenlandske voldgiftskendelser (New Yorkkonvensjónin), konvensjón frá 21. apríl 1961 «om international handelsvoldgift (Genévkonvensjónin) og «Europarádsaftalen af 17. december 1962 om anvendelse af Genévkonventionen».

Sorinskrivarin, sum hevur havt málið til ummælis, hevur viðmælt, at lógin verður sett í gildi í Føroyum.

Viðlagt fylgir eintak av lógini.

1. viðgerð 26. februar og málið beint í lógarnevndina, sum 28. mars legði fram soljóðandi

Álit

Landsstýrið hevur lagt fyri lögtingið uppskot til samtyktar um at seta í gildi í Føroyum við kgl. fyriskipan lóg nr. 118 frá 24. mai 1972 «om voldgift» við hesum broytingum:

1) § 12 verður orðað soleiðis:

«Denne anordning træder i kraft

Stk. 2. Norske Lov 1-6-1 og § 32, stk. 3 i lov nr. 129 af 15. april 1930 om forsikringsvirksomhed ophæves.»

2) § 13 gongur út.

Lógin um gerðarrætt er nýggj og reglurnar um gerðadómar og gerðarrætt hava bygt á rættarpraksis og Danske Lov og Norske Lov 1-6-1.

Sorinskrivarin hevur viðmælt, at lógin verður sett í gildi í Føroyum.

Nevndin (Demmus Hentze, Martin Joensen, Ove Mikkelsen, ið møtti fyri Signar Hansen, Tórálvar Olsen, ið møtti fyri Poul J. Olsen og Trygve Samuelsen) hevur viðgjørt málið og er samd um at mæla tinginum til at samtykkja uppskot landsstýrisins við hesum broytingum:

1. í uppskoti landsstýrisins verður í § 12, stk. 2, í staðin fyri «forsikringsvirksomheder» sett «forsikringsaftaler».

2. § 9, 1. stk. í lögini verður orðað soleiðis:

«Danske og færøske voldgiftskendelser kan fuldbyrdes efter retsplejelovens regler om tvangsfuldbyrdelse af domme. Fuldbyrdelsesfristen regnes fra forkyndelsen af voldgiftskendelsen.»

Lógarnevndin, 15. mars 1973.

2. viðgerð 3. apríl.

Broytingaruppskot frá nevndini samtykt 21—0.

Uppskotið so broytt samtykt 21—0.

Málið sostatt avgreitt.

Víst verður annars til fylgiskjal: Ríkislóg om voldgift nr. 181 frá 28. mai 1972. (F. L. j. nr. 532-1).

42. Broyting í fólkatingsvallógini

Málið sæst ikki at vera framlagt ella viðgjørt.

43. Avrunding av vissum oyraupphæddum

Ár 1973, 1. febrúar legði Eli Nolsøe, landsstýrismaður, fram

Uppskot til

**løgtingslóg um avrunding av
ávissum oyraupphæddum.**

**løgtingslov om afrunding af
visse ørebeløb.**

§ 1.

Tá ið ein oyraupphædd í danskum mynti verður goldin, sum ikki kann hýttast við fimm, verður henda avrundað til næstu upphædd, ið kann hýttast við fimm, uttan so at annað er avtalað.

§ 1.

Ved betaling i dansk mønt af et ørebeløb, som ikke er deleligt med fem, afrundes dette, medmindre andet er aftalt, til det nærmeste beløb, der kan deles med fem.

§ 2.

Henda lóg kemur í gildi 1. apríl 1973.

§ 2.

Denne lov træder i kraft den 1. april 1973.

Viðmerkingar:

Eftir nýggju myntlógini nr. 191 frá 24. maí 1972 falla 1- og 2-oyruni burtur, soleiðis at 5-oyra verður minsta gjaldingareind í reiðupeningi. Tá minsta peningareind framvegis er 1-oyra, verður tað tí neyðugt við eini avrundingarreglu.

Avrundast skal bert, tá ið gjalding fer fram. Reglan hevur tí ongan týdning fyri áseting av prísnum á teimum einstøku vorumum v.m., tí avrunding skal fyrst fara fram, tá ið goldið verður. Verða fleiri vorur keyptar, skulu prísirnir fyri tær einstøku vorurnar fyrst leggjast saman, áðrenn avrunding fer fram. Sama regla er galdandi viðvíkjandi áseting av lønum. Avrundingin fer her fram á sama hátt av samlaðu upphæddini við útgjalding.

Rentatilskriving í peningastovnum og flytingar frá konto til konto kann framvegis gerast uttan avrunding, soleiðis at avrunding fyrst fer fram við út- ella inngjalding í reiðupeningi.

Gjaldingar uttan nýtslu av reiðupeningi, t.d. við tjekki, kunnu fara fram uttan avrunding.

Lógin kann frávíkjast við avtalu, um þarlarnir semjast um aðra avrundingarskipan.

1. viðgerð 6. febrúar og málið beint í lógarnevndina, sum 28. febrúar legði fram soljóðandi

Álit

Landsstýrið hefur lagt fyri lögtingið uppskot til lögtingslóg um avrunding av ávísun oyraupphæddum.

Orsökina til at lógaruppskotið verður sett fram er tann, at nýggja myntlógin nr. 191 frá 24. maí 1972 avtekur 1- og 2-oyrini, so minsta gjaldingar-eind verður 5-oyra.

Avrundingin fer fram, tá gildið verður. Verða fleiri vætur keyptar, fer avrundingin fram, tá samanlagt er. Sama er galdandi viðvíkjandi lön.

Við bókføring og gjalding við tjekki verður farið fram sum higartil t.v.s. uttan avrunding.

Lógin er deklaratísk t.v.s., at hon kann frávíkjast við avtalu partanna millum um aðra avrundingarskipan.

Málið varð við 1. viðgerð beint í lógarnevndina, ið er sand um at mæla tinginum til at samtykkja uppskot landsstýrisins.

Lógarnevndin, 26. febrúar 1973.

2. viðgerð 2. febrúar.

Greinarnar og málið samtykt at fara til 3. viðgerð við 20--0.

3. viðgerð 9. mars.

Uppskotið sum samtykt við 2. viðgerð endaliga samtykt við 18--0.

Sbr. F.L. j. nr. 433-2-2.

44. Bygging av 25 útróðrarbátum í 100 tons støddini

Ár 1973, 6. februar legði Finnþogi Isaksen, lögtingsmaður, fyri tjóðveldisflokkinn, fram

Uppskot til

**løgtingslóg um bygging av
25 útróðrarbátum.**

§ 1.

Landsstýrinum verður heimilað landskassans vegna at taka upp neyðug lán og at seta í verk bygging á føroyskum skipasmiðjum av 25 útróðrarbátum í 100-tons støddini. Fyrirmynd fyri byggingini eigur at vera teir bátar, sum í seinastuni eru gjørdir á Vestmanna Skipasmiðju.

§ 2.

Landsstýrið setur eina skipa-byggingarnevnd at fyrireika og geva ráð byggingini viðvíkjandi. Landsstýrið velur tveir limir uttan tilmæli, ein eftir tilmæli frá Føroya Skipara- og Navigatørfelag, ein eftir tilmæli frá Føroya Reiðarafelag og ein eftir tilmæli frá útróðrarfeløgnum.

§ 3.

Útróðrarbátar, ið verða bygdir eftir hesi lóg, skulu verða bodnir feløgum og samtøkum til keyps og leigu. Eftir uppskoti frá tí í 2. § settu nevnd, ásetur landsstýrið í samráð við fliggjarnevndina tær keyps- og leigutreytir, ið slík feløg og samtøkur skulu lúka.

**løgtingslov om bygning af
25 hjemmefiskerbåde.**

§ 1.

Landsstyret får hjemmel til landskassens vegne at optage de nødvendige lån og at sætte i gang byggeri på færøske skibsværfter 25 hjemmefiskerbåde i 100-ton størrelse. Forbillede for byggeriet bør være de både, som de sidste år har været bygget på Vestmanna Skipasmiðju.

§ 2.

Landsstyret nedsætter et skibsbygningsudvalg til at forberede og vejlede med hensyn til byggeriet. Landsstyret udnævner to medlemmer uden at indhente indstillinger, én efter indstilling fra Føroya Skipara- og Navigatørfelag, én efter indstilling fra Føroya Reiðarafelag og én efter indstilling fra hjemmefiskernes foreninger.

§ 3.

Hjemmefiskerbåde, som bygges ifølge denne lov, skal tilhydes selskaber og kooperative foreninger til køb eller leje. Efter forslag fra det i § 2 nedsatte udvalg, fastsatte udvalg, fastsætter landstyret i samråd med finansudvalget de købs- og lejebetingelser, som sådanne

Landsslýrið setur annars nærri reglur um umsiftingina í sambandi við hessa lóg.

§ 4.

Þenda lóg kemur í gildi beinan vegin.

selskaber og kooperative foreninger skal opfylde.

Landsstyret fastsætter føvrigt nærmere regler om administrationen i forbindelse med denne lov.

§ 4.

Denne lov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

Fyrir nokrum árum síðani kom ein hópur av nýggjum skipum til landið, ella tey vórðu bygd her. Men vóru yvirhavur av teirri áskoðan, at fiskiflotin átti at verða úrbygdur við nýggjum fœrum, størri sum smærri, heldur enn at keypa brúkt fœr úttanlanda.

Hvat viðvíkir útróðrarflotanum tykist ein broyting at vera komin í her, sum hesi töl vísa yvir útróðrarbátar, ið eru komnir aftrat ley seinastu trý árin:

Ár	Nýggj fœr	Gomul fœr
1970	1	3
1971	1	8
1972 (til 15. november)	3	17
Tilsamans	5	28

Eftir trimum árum eru komnir 33 fœr, ið kunnu roknað sum útróðrarbátar, og harav eru 28 gomul fœr, summi heilt frá trítíáárum.

Fyrir at fáa broyting í verður her skotið upp, at tað almenna setur seg fyrir at byggja 25 útróðrarbátar, sum síðani verða latnir feløgum og samtøkum til keyps. Bygging av so nógvum fœrum, ið vera mestsum eins, eigur at kunna gera bátarnar hágæri.

Eftir uppskotinum skulu bátarnir vera í 100-tonns støddini og verða bygdir við teimum bátum sum fyrimynd, ið eru gjørdir á Vestmanna Skipasmiðju. Tað er rímuligt, at teir, sum hava fingið hugskotið og roynt byggingina av hesum bátum verða tiknir við, tá teir 25 bátarnir eftir hesum uppskoti skulu byggjast.

Bátarnir úr Vestmanna eru væl umfóktir av monnum og bera orð fyrir at vera ógvuliga arbeiðsligir. Tað er tørført at útvega tøl, sum siga nakað um raksturin, tí bátarnir hava verið royndir í so stutta tíð, men nevnað

kann, at ein slíkur bátur lekk í 11 mánaðar í 1972 850 tons av fiski, harav meira enn helmingurin var veiddur undir Føroyum og restin undir Íslandi. Teir gjørdi 17 túrar og vóru úti í 200 dagar. Roknað verður við, at byggingin av hvørjum báti kemur at liggja um 2,5 milj. kr. leysliga metti. Við tí fiskaprísi, sum er í dag, skuldi ein slíkur bátur kunna borið seg, um hann veiddi 1100 tons árliga.

Verður kostnaðurin fyri hvønn bát 2,5 milj. kr., er hetta ikki so stór fløga pr. mann. Eru 15 mans við hvørjum báti, verður fløgan pr. mann 160.000 kr. Á einum trólara, sum kostar 12 milj. kr. og hevur 50 mans, er fløgan pr. mann 240.000 kr. ella 80.000 kr. meira. Haraftrat kemur, at útróðrarbáturin gevur ovurhonds nógv arbeiði á landi.

Úrtøkan hjá útróðrarmonnum við slíkum bátum kemur neyvan at liggja lægri enn við langfara fiskiferum. Teir 11 mánaðarnar, sum áðurnevndi bátur royndi, var parturin hjá útróðrarmonnum við studningi 48.000 krónur. Til sammetingar kunnu takast hesi tøl frá Búskapurarráðnum fyri meðalinntøkur í 1971:

Nótaskip	52.996 kr.
Flakatrolarar	46.427 —
Saltfiskatrolarar	34.162 —
Línuskip	35.850 —
Frystiskip	46.907 —
Ídnaðarskip	38.315 —

Byggingin av 25 slíkum útróðrarbátum kemur at liggja um 60 milj. kr., roknað eftir dagsins prísi. Spurningurin, yvir livussu drúgva tíð henda fløga skal gerast, er tengd uppá spurningin, um tað er ein ella fleiri skipasmiðjur, sum byggja bátarnar. Roknast kann tó neyvan við, at bátarnir verða bygdur uppá styttri tíð enn 5 ár. Tað vil siga, at her er tulan um eina fløgu uppá 12 milj. kr. árliga.

Skipasmiðjumálið er í løtuni til viðgerðar í fíggingarnevndini. Teir, sum hava kunnað hetta mál, hava mælt til, at ein stovnur verður skipaður, sum kann tryggja skipasmiðjunum sáttmálar, tá tað ikki er gjørligt at fáa góðar sáttmálar aðrastaðni. Hetta uppskot er í góðum samljóði við lilmæli teirra, men tað gongur víðari við tað, at landið ber tryggjar skipasmiðjunum arbeiði fleiri ár fram yvir.

Umframt at fáa endurnýggingina av útróðrarflotinum inn á eina dyggju leið, kemur hetta uppskot sostatt eisini, um tað verður framt, at verða skipasmiðjurnar ein dyggur stuðul.

Á Føroya lögtingi, 6. februar 1973.

Tjóðveldisflokkurin.

1. viðgerð 13. februar. Málið beint í fíggarnevndina, sum 28. mars legði fram soljóðandi

Álit

Tað er Tjóðveldisflokkurin, sum hevur lagt hetta mál fyri tingið. Tað hetta mál snýr seg um, er, at landsstýrið letur byggja á føroyskum skipasmiðjum 25 100-lons útróðrarbátar, og at hesir bátar verða annaðhvørt seldir ella leigaðir til feløg ella smáfiskar. Mælt verður til, at fíggarin verður fingin til vega við láni. Í málinum er hvørki ætlan um byggikostnað ella rakstrarætlan, men sagt verður, at byggikostnaðurin verður at liggja um 60 milj. kr., og at roknað verður við at byggiliðin kemur at taka fimm ár.

Fíggarnevndin hevur viðgjørt málið og mælir ein minniluti (Erlendur Patursson og Finnboji Isaksen) til, at uppskotið verður samtykt. Hinir nevndarlimumir halda, at hetta mál er so lítið upplýst, at tað ikki er búgvíð til at samtykkja í hesum líki, og seta sostatt einki uppskot fram.

2. viðgerð 30. mars.

Gr. 1 í uppskotinum fall 5 - 0. All lógaruppskotið sostatt burturdottið.

(F. L. j. nr. 1414-8).

45. Landið yvirtekur gomlu bóndahúsinu í Depli

Ár 1973, týsdagin 7. februar legði Kjartan Mohr, lögtingsmaður, fram
soljóðandi

Uppskot
tí
samtyklar.

Løgtingið heitir á landsstýrið um at kanna og taka støðu til, at landið
yvirtekur gomlu bóndahúsinu í Depli og varðveitir tey sum fornminni.

Viðmerkingar:

Gomlu bóndahúsinu í Depli, tey eru meira enn 300 ára gomul, eru friðað
sum fornminni. Húsinu eru partvis ogn, og partvis koma tey undir festið.

Umframt, at friðingin setur rættiliga trong mark fyri, hvat gerast kann
við húsinu, so tey eru búgvandi í eftir nútíðar krøvum, so færir friðingin
av so gomlum húsum við sær, at fólk fegin vilja um at síggja. Síðani vega-
samband kom við Klaksvík, er talið av vitjandi vaksið, og tað veksur
støðugt.

Hesi nevndu viðurskipti gera, at tað ikki longur so so væl búgvandi hjá
bóndafólkunum, og kunnu tey tí hugsa sær, at landið yvirtekur húsinu
og í staðin byggir teimum onnur hóskandi hús.

Tær umstøður, sum bóndafólkini vísa á, fara eftir tí, undirritaði heldur,
við sær, um húsinu ikki skulu loysast úr friðingarbandi, tað vildi verið
skeivt, tá ið talan er um so gomul hús, at tað almenna hevur skyldu at
umhugsa at yvirtaka húsinu sum fornminni, kanska saman við avvarðandi
kommunum.

Mælt verður tí til, at landsstýrið verður biðið um at umhugsa málið.

Á Føroya lögtingi, 7. februar 1973.

Kjartan Mohr, lögtingsmaður.

1. viðgerð 9. februar og málið beint í fíggjarnevndina, sum 22. mars legði fram soljóðandi

Alit

Hetta mál er av Kjartan Mohr, lögtingsmanni lagt fram á ting og var við 1. viðgerð beint í fíggjarnevndina.

Nevndin, sum hevur viðgjørt málið, visir á, at nú eru nógv gomul hús friðað og at henda friðing næstan í øllum førum skapar teimum, sum í húsinum búgva, meira ella minni ónáðir. Nøkur gomul hús, sum friðað eru, eru yvirtikin til ognar av forminnisfeløgum í viðkomandi bygd, sum eisini hava átakið sær viðlíka haldsskylduna.

Men mark má verða fyri hvussu nógv gomul hús skulu friðast, og um øll hesi hús av teiri orsök skulu yvirtakast til ognar av forminnisnevnd. Føroya Forminnisfelag hevur ætlandi skrásett flest øll gomul føroysk hús, sum talan kann verða um at friða og/ella yvirtaka. Nevndin heldur tí at rætta staði at viðgera hetta mál má verða hjá forminnisfelagnum heldur enn hjá landsstýrinum og mælir tí til, at málið verður sent hagar og setur fram fylgjandi

UPPSKOT

Málið verður sent Føroya Forminnisnevnd til viðgerðar.

Fíggjarnevndin, 19. mars 1973

J. Fr. Øregaard	Hilmar Kass	Knút Wang	Tr. Samuelson
A. Djurhuus	Finnbogi Isaksen	E. Patursson	

2. viðgerð 6. apríl.

Uppskotið frá fíggjarnevndini samtykt 24—0.

Málið sostatt avgreitt.

(F. L. j. nr. 2204-2-2).

46. Rættargangslógin

Ár 1973, 7. februar, legði Eli Nolsøe, landsstýrismaður fram

Uppskot til samtyktar.

Løgtingið samtykkir viðlagda «Udkast til lov for Færøerne om rettens pleje» við tí uppiskoyti, at sum § 14, stk. 2, 2. pkt. verður sett: «Det kan bestemmes, at notarialforretninger udføres af sysselmændene eller af der-til egnede personer».

Viðmerkingar:

Í «Notat vedrørende udkast til lov for Færøerne om rettens pleje», sum fylgir við sum skjal, eru gjølligar viðmerkingar til uppskotið og gongdina síðani rættargangslógin varð sett í gildi í Føroyum í 1924.

Eftir § 1021, stk. 2, í rættargangslógini verður ásett í serligari lóg í hvønn nýja reglurnar í lógini skulu gerast nýtiligar í Føroyum.

Nú galdandi rættargangslóg fyri Føroyar nr. 437 frá 17. december 1965 byggir lógarkunningerð frá lögmaðaráðnum nr. 286 frá 1. juni 1963. Síðani henda lógarkunningerð var lýst, er rættargangslógin broytt fleiri ferðir. Hildið verður, at eins regtur so langt sum tað er gjørligt eiga at galda í Danmark og í Føroyum á hesum øki og hevur fyriliggjandi uppskot til endamáls at lógfesta tær broytingar, sum hendar eru síðani 1963 og sum ikki eru galdandi í Føroyum, soleiðis, at tann føroyska rættargangslógin kemur at byggja á lógarkunningerð nr. 609 frá 19. december 1969 við broytingum fram til juni 1972.

Samtykt er áður at broyta lóg nr. 35 frá 9. mars 1906 «om udførelse af notarialforretninger på Færøerne» soleiðis, at t.d. gjaldstovuleiðarin í Saltangará kundi fáa heimild at notarialvátta vrakaraváttanir og upprunaváttanir. Í staðin fyri at broyta lógina, verður hon nú avtíkin og heimildin at leyva øðrum ein sýslumannum at geva notarialváttan verður í staðin tikin við í rættargangslógini.

Uppskotið er gjørt av lögmaðaráðnum í samráð við skrivara og landfútan.

Hjálagt fylgja hesi skjöl:

- 1) Udkast til lov for Færøerne om rettens pleje.
- 2) Notat vedrørende udkast til lov for Færøerne om rettens pleje.
- 3) Lógarkunngerð nr. 609 frá 19. december 1969 (eitt eintak til hvønn flokk).
- 4) Eínløg av broytingum í rættargangslógini, sum viðtiknar eru síðani 1969.

1. viðgerð 9. februar. Málið beint í lógarnevndina.

Sí annars skjal 9, og samanber:

Lov nr. 203 af 27. maj 1970

Lov nr. 324 af 7. juni 1972

Lov nr. 3 af 8. januar 1970

Lov nr. 153 af 16. april 1971

Lov nr. 66 af 8. marts 1972

Lov nr. 89 af 29. marts 1972

Lov nr. 225 af 7. juni 1972

Lov nr. 281 af 7. juni 1972.

Sbr. F. L. j. nr. 501-8-2.

47. Sjónvarpið

Ár 1973, 13. mars legði Ásbjørn Joensen, landsstýrismaður, fram

Uppskot til samtyktar.

Løgtingið heitir á landsstýrið um at hakka fram í kanningum av sjónvarpsmálinum og í fyrsta umfari at kanna spurningin um sendistøðir og at siga lögtinginum frá úrslitinum av nevndu kanningum.

Viðmerkingar:

Í løgtingssetuni 1970 samtykti løgtingið í løgtingsmáli nr. 20 at heimila landsstýrinum at seta 5-manna nevnd til fyrirreikan av sjónvarpi, jfr. Løgtingstíðindi 1970, bls. 57. Nevndin skuldi geva landsstýrinum frágreiðing og tilmæli.

Nevndin varð sett 19. november 1970, hesir limir vórðu tilnevndir:

Andreas Højgaard, rektari, Tórshavn.
Jákup Dahl Olsen, verkfrøðingur, Tórshavn.
Ingier Petersen, lærari, Tvøroyri.
Páll Poulsen, radiomekanikari, Klaksvík.
Axel Tórgarð, sóknarprestur, Kvívík

og sum ráðgevarar hjá nevndini:

Niels Juel Arge, útvarpsstjóri, Tórshavn.
Sólbjørn Jacobsen, telefonstjóri, Tórshavn.

Skrivari varð Jens Pauli Ellenderson, fulltrúi.

Nevndin skipaði seg við Axel Tórgarð sum formanni.

20. november 1972 gav nevndin frágreiðing og tilmæli til landsstýrið. Tilmaelið nja nevndini er:

1. Sjónvarp verður sett á stovn sum partur av Útvarp Føroya.
2. Telefonverkinum verður álagt at gera tær (teknisku) kanningar og fyrirreikingar, ið eru neyðugar, so sjónvarpssendingar kunnu sliggjast um alt landið.

3. Útvarpinum verður álagt at taka sær av teimum málum, sum ikki verða áløgd telefonverkinum, so farast kanu undir sjónvarpssendingar.
4. Nýggj lóg um radioóljóð verður framd.

Eftir álitinum verður støvnskostnaðurin meftur soleiðis:

Sendistøðir	6,0 milj. kr.
Sjónvarpshús	2,5 milj. kr.
Studio-útgjerd	1,5 milj. kr.
tilsammans	10,0 milj. kr.

Rakstrarútreiðslurnar, tá ið senditíðin verður sett til 10½ tíma um vikuna, verða hesar:

Renta og avskrivning	765.000 kr.
Lønir	610.000 kr.
Aðrar rakstrarútreiðslur	800.000 kr.
	2.175.000 kr.

Til rentu og avskrivning er at viðmerkja, at nevndin mælir til, at sjónvarpið ikki ber hesar útreiðslur av sendistøðum, men at tær verða goldnar av landskassanum ella heilt — lutvís av sjónvarpsgrunninum.

Mælt verður til at seta 300 kr. um árið í sjónvarpsgjaldi. Roknað verður við, at raksturin fyrstu fýra árinum gevur hall uppá tilsammans 3.600.000 kr.

Landsstýrið hevur til rakstrarætlanina fyrri fyrst tað at viðmerkja, at hon ikki er nóg gjølla sett upp, útreiðslur, eitt nú til umsiting av húsum, trygging, hita og ljós eru ikki tiknar við.

Áðrenn hugsað verður um bygging mælir nevndin til, at tekniskar kunningar verða gjørdar um, hvat byggjast skal av sendistøðum, vart verður tó gjørt við, at tær triggjar FM-støðirnar hjá útvarpinum eru gjørdar eisini til sjónvarp. Landskassin eigur at gjalda kunningarútreiðslurnar verður sagt.

Tá ið avgerðin um at stovna sjónvarp er tikin, eigur leiðandi teknisku manningin at verða sett, og eigur hon at fara undir útbúgving. Kostnaðurin er mettur til 400.000 kr. Nevndin heldur, at landskassin eisini eigur at bera hesa útreiðslu.

Til nevndarálið hevur landsstýrið í hesum umfari at viðmerkja, at enn er ikki støða tikin til, hvussu samanberað skal vera millum útvarpið og sjónvarp, um stovnarnir skulu leggjast saman, ella tilknýtið millum teir verður øðrvísi. Tað verður ikki hildið neyðugt, so stutt málið enn er komið, nú at taka støðu til henda týðandi spurning.

Tað sum fyrst ræður um eru framhaldandi kanningar, serliga tí, at nevndin ikki hevur hildið seg hava møguleikar at kanna lann partin av málinum gjøllari, ið er at fáa greiðu á, hval krevst av sendistøðum, og síðani hval tær kosta at byggja. Kostnaðurin av tilfari kannan metir landsstýrið til 300.000 kr., peningurin er tøkur í sjónvarpsgrunninum.

Aðrir spurningar eru, ið eisini eiga at vera umhugsaðir gjøllari. Her kann nevast, at teknikkurin í senditólum bert í tí stutta tíðarskeiði, síðani málið seinast var til viðgerðar á lögtingi er broyttur so mikið, at íleggjartølini eru heilt onnur; tað eru tí góðar grundir fyri at umlungsa henda partin av málinum enn einaferð. Herafturat kann sigast, at taum manurin er millum stovnssetan av útvarpi og sjónvarpi, at í fyrra førinum vóru móttakarától til, meðan so at siga ongi tól eru, tá ið sjónvarp byrjar; hugsað eigur tí at vera, um ikki tað bæði fyri landið og brúkara er ein fyrimunur, at innflutningurin verður samskipaður í einum samarbeiði millum sjónvarpið og innflytara, soleiðis at bert ávís góðkend merki verða innflutt.

Ulinvegin er ikki í lötuni grund at taka støðu til, um landskassin skal bera útreiðslurnar av útbúgvingini hjá manningini, men verður tað helst so, síðani hesar útreiðslur verða at halda, aðrenn sjónvarpið er byrjað at senda.

A fyriliggjandi støði mælir landsstýrið tí til, at kanningararbeiðið viðvíkjandi sendistøðum heldur fram. Tá ið hetta arbeiðið, sum tekur um 1 ár, er liðugt, verður komið aftur til sjónvarpsmálið, í millumbilinum verður roynt at fáa tilboð uppá tey mest tíðarhóskandi tólini til fjarsýnisstøðir.

Nevndarálið verður lagt við.

1. viðgerð 16. mars. — 20. mars var atkvøtt um hvørja nevnd málið skuldi beinast í. Uppskot um at beina málið í fíggarnevndina fall 13 — 0 og eftir uppskoti var málið beint í skúlannevndina, sum 14. apríl legði fram soljóðandi

Álit

Málið hefur verið viðgjört í skúlanevndinni.

Nevndin tekur undir við uppskotinum frá landsstýrinum og mælir landsstýrinum til at leggja kanningarúrslitið fyrir lögtingið í komandi tingsetu.

Skúlanevndin, 13. apríl 1973.

Haldur Hansen

Hilmar Bech

Leon Joensen

Hákon Djurhuus

Signar Hansen.

2. viðgerð 14. apríl (frávik frá tíðarfrest).

Uppskotið frá landsstýrinum samtykt 19—0.

Málið sostatt avgreitt.

(F. L. j. nr. 1910-2).

Sí annars skjal 10.

48. Broyting í straffilógini

Ár 1973, 13. februar, legði Eli Nolsøe, landsstýrismaður, fram:

Uppskot til samtyktar.

Løgtingið samtykkir, at eftir § 6 í lóg nr. 89 frá 29. mars 1972 «om ændring af borgerlig straffelov, af lov om ikrafttræden af borgerlig straffelov m.m., af lov om rettens pleje og af lov om uretmæssig konkurrence og varebetegnelse (Privatlivets fred m.m.)» verða §§ 1 og 2 í hesi lóg at seta í gildi í Føroyum við kgl. fyriskipan.

Viðmerkingar:

Broytingarnar í nevndu lógum viðvíkja reglum um straff fyri at gera seg inn á friðin í privatlívinum. Tann tekniski útviklingurin seinnu áriní hevur gjørt tað møguligt at framleiða ljóð- og ljóðstól, sum av óviðkomandi kunnu misbrúkast til avlurting, fotografering v.m. av persónum og loyndarmátum. Tilíkt misbrúk kann nú eftir lógini koma undir revsing. Eftir broytingini koma reglurnar um tøgnskyldu hjá fólki í almennum starvi eisini at umfata onnur, sum í privatari vinnu viðgera upplýsingar fyri tað almenna, t.d. datavirkir.

Grein 3 í lógini skal ikki setast í gildi, tá henda regla verður tikin við í uppskoti til nýggja rættargangslóg fyri Føroyar. Grein 4 viðvíkir einum øki, sum er sermál, og verður tí heldur ikki tikin við.

Landfútin, sum hevur havt málið til ummælis, viðmælir, at §§ 1 og 2 verða settar í gildi her.

Viðlagt fylgir eitt eintak av lógini.

1. viðgerð 26. februar og málið beint í lógarnevndina, sum 28. mars legði fram soljóðandi

Álit

Landsstýrið hevur lagt fyri tingið uppskot til samtyktar um at seta í gildi í Føroyum við kgl. fyriskipan greinirnar 1 og 2 í lóg nr. 89 frá 29. mars 1972 «om ændring af borgerlig straffelov, af lov om ikrafttræden af borgerlig straffelov m.m., af lov om rettens pleje og af lov om uretmæssig konkurrence og varebetegnelse (Privatlivets fred m.m.)»

Av tí, at bert greinirnar 1 og 2 verða at seta í gildi eftir uppskotinum,

umfatar uppskotið bert tann partin av lógini, sum viðvíkur broyting í straffilógini t.v.s. reglur um straff fyri at gera seg inn á friðin í privatlívinum, brot á tøgnskyldu hjá teimum, ið arbeiða í virkjun, sum maskinelt fáast við at viðgera upplýsingar fyri ta almenna (t.d. dalavirkir) v.m.

Málið varð við 1. viðgerð, ið fór fram 26. februar 1973, beint í lógarnevndina.

Nevndin (Demnus Hentze, Martin Joensen, Ove Mikkelsen, ið møtti fyri Signar Hansen, Tórálvur Olsen, ið møtti fyri Poul J. Olsen og Trygve Samuelsen) hevur viðgjørt málið og er samd um at mæla tinginum til at samtykkja uppskot landsstýrisins.

2. viðgerð 3. apríl.

Uppskotið samtykt 21—0.

Málið sostatt avgreitt.

Sí annars fylgiskjal Lov nr. 89 af 29. marts 1972.

(F. L. j. nr. 501-2).

49. Nýggj adoptiónslóg

Ár 1973, 13. februar legði Eli Nolsøe, landsstýrismaður, fram

Uppskot
til
samtyktar.

Løgtingið samtykkir at eftir § 34 í lóg nr. 270 frá 7. juni 1972 «adoptiónslóg» verður henda lóg at seta í gildi í Føroyum við kgl. fyriskipan.

Viðmerkingar:

Lógin avloysir lóg nr. 140 frá 25. mai 1956 um adoptión, sum er lýst at galda í Føroyum uttan broytingar.

Týðningarmestu broytingarnar í nýggju lógini eru hesar:

§ 4. Aldursmarkið uppá 25 ár fyri at kunna adoptera, kann í serligum førðu lækkast til 20 ár.

§ 6, stk. 2. Samtykki frá foreldrunum skal gerast skrivliga, meðan hesi eru stódd hjá almennum myndugleika.

§ 8, stk. 2. Samtykki kann í fyrsta lagi gevast, tá ið barnið er 3 mánaðar gamalt.

§ 9, stk. 1 og 2. Adoptiónsloyvi kann gevast, sjálvt um foreldrini hava tikjið teirra samtykki aftur, um tørvurin hjá barninum talar fyri hesum. Í serligum førðum kann adoptiónsloyvi gevast, sjálvt um foreldrini ikki samtykkja, um tørvur barnsins talar fyri hesum.

Kap. 2. Rætturin hjá adoptantinum til at verða loystur frá adoptiónini verður sterkt avmarkaður, so at hon t.d. ikki longur kann fáa adoptiónina avtikna, sjálvt um barnið seinni visir seg at vera evnaveikt ella sinnisjúkt.

Lógin broytir annars ikki higartil galdandi rættarviðurskipti av adoptión.

Viðlagt fylgir eintak av lógini.

1. viðgerð 14. febr. Formaðurin bað um frávík frá tíðarfrestini, sum var givið u. atkv.

Málið beint í lógarnevndina, sum 28. februar legði fram soljóðandi

Álit

Landsstýrið hefur lagt fyri lögtingið uppskot til samtyktar um at seta í gildi í Føroyum lóg nr. 279 frá 7. juli 1972 (Adoptiónslóg) við kgl. fyriskipan sambært lógarinnar gr. 34.

Henda lóg, ið kemur í staðin fyri móguldandi lóg nr. 140 frá 25. mai 1956 inniheldur millum annað hesar broytingar:

1. Aldursmarkið fyri at kunna adoptera, ið er 25 ár, kann í serligum førum lækkast til 20 ár.
2. Samtykki til adoptión frá barni, ið er yvir 12 ár, og frá foreldrunum skal gerast skrivliga yvirfyri «overøvrigheden» ella øðrum myndugleika ella stovni, ið lógsmálaráðharrin hefur góðkent til tess.
3. Samtykki til adoptión av barni, ið ikki er 3 mánaðar gamalt, kann bert gevast í heilt serligum førum.
4. Tá tørvur barnsins talar fyri tí, kann adoptiónsloyvi gevast, sjálvt um givið samtykki verður afturtikið, ella um samtykki ikki fyriliggur.
5. Av tí at lógin yvirhefur leggar størsta dent á tørv barnsins, verður rætturin hjá adoptantinum at verða loystur frá adoptiónini avmarkaður.

Málið varð við 1. viðgerð, ið fór fram 14. februar 1973, beint í lógarnevndina.

Nevndin (Demmus Hentze, Martin Joensen, Ove Mikkelsen, ið møtti fyri Signar Hansen, Poul J. Olsen og Trygve Samuelson) viðmerkir til § 6, 2. stk. og § 8, 1. stk., at samtykki til adoptión eiga at kunna gevast skrivliga yvirfyri sýslumonnum, soleiðis at hesir sambært nevndu greinir fáa góðkenning til tess frá lógarmálaráðharranum.

Annars er nevndin sámd um at mæla tinginum til at samtykkja uppskot landsstýrisins.

2. viðgerð 2. mars.

Uppskotið samtykt 20 -0.

Málið sostatt avgreitt.

Sí annars fylgiskjal Lov nr. 279 af 7. juni 1972.
(F. L. j. nr. 604-1-8).

50. Broyting í lóg um at seta straffilógina v.m. í gildi

Ár 1973, 28. februar legði Atli Dam, løgmaður, fram

UPPPSKOT

til

samtyktar

Eftir heimild í § 3 í lóg nr. 225 frá 4. juni 1969 «om ændring af lov om ikrafttræden af borgerlig straffelov m.m.» verður henda lóg at seta í gildi í Føroyum við kgl. fyriskipan.

Viðmerkingar:

Sambært broyting í rættargangslógini § 499a, ið er tikin við í uppskoti til nýggja føroyska rættargangslóg, er møguleiki fyri, at avgerðir um for-eldramyndugleika og samskiftisrætt kunnu gjøgnumførast við tvingsilsbótum.

Eftir broytingini í «lov om ikrafttræden af borgerlig straffelov m.m.» kunnu reglurvar í § 17 í hesi lóg, varðhald fyri tvingsilsbøtur, eisini nýtast viðvíkjandi nevndu bótum.

Viðlagt fylgir eintak av lógini.

Eli Nolsøe
landsstýrismaður

/ J. Djurhuus

1. viðgerð 2. mars og málið beint í lógarnevndina.

Sí annars fylgiskjal: Lov nr. 225 af 4. juni 1969 (F.L. j. nr. 501-2)

51. Broyting í tænaðumannaalógini

Ár 1973, 2. mars legði Atli Dam, lögmaður, fram

Uppskot til

**løgtingslóg um broyting í lögtings-
lóg um tænaðumannaalønir v.m.**

**løgtingslov om ændring i lögtings-
lov om tjenestemandslønninger
m.m.**

§ 1.

Í lögtingslóg nr. 37 frá 5. august 1971 um tænaðumannaalønir v.m. og flokking av tænaðumannaalønirum verður í § 7, nr. 8. Sjómannsskúlin, sett:

	Normer- ing	Løn- ramma
«Varastjóri	1	29»

§ 2.

Henda lóg kemur í gildi beinan vegin.

§ 1.

Í lögtingslov nr. 37 af 5. august 1971 om tjenestemandslønninger og klassificering af tjenestemandstillinger tilføjes i § 7, nr. 8. Sømandsskolen:

	Norme- ring	Løn- ramme
«Viceforstander	1	29»

§ 2.

Denne lov træder straks i kraft.

Viðmerkingar:

Føroya Sjómannsskúli hevur søkt um, at eitt tænaðumannastarv sum varastjóri verður normerað á skúlanum.

Á sjómannsskúlanum eru umframt starv stjórans normerað 3 tænaðumannastørv sum lærari. Herafturat eru 4 tímalærarar, sum rækja heildsstarv.

Seinasta árið hevur verið neyðugt at býta nógvar yvirtímar út á teir lærarar, ið eru á skúlanum, av tí at ein skúlaflokkur er komin afturat og tí at ein tímalærari er farið úr starvinum.

Skúlin heldur ikki, at tað er gjørligt at fáa kvalifiseraðan lærara, uttan so at nýtt tænaðumannastarv verður normerað.

Tá tað er vanligt við skúlar av tilkari stødd sum Føroya Sjómannsskúli, at eitt av størvunum er normerað sum varastjóri, verður fikið undir við uppskoti skúlans um at normera eitt tilíkt starv. Hetta starv kann óivað setast við einum av lærarunum, sum nú eru, og verður so eitt normerað tænaðumannastarv sum lærari leyst.

1. viðgerð 13. mars og málið heint í fíggingarnevndina, sum 28. mars legði fram soljóðandi

Álit

Landsstýrið hefur lagt fyri tingið uppskot um normering av starvi sum varaskúlastjóri á sjómansskúlanum.

Í viðmerkingunum verður víst á, at tað umframt starv stjórans eru normerað 3 tænastumannastørv, og at tað harumframt eru 4 fínalærarar, sum hava heildsstarv. Stjórin vísir á, at tað er ringt at fáa kvalifiseraðar lærarar til skúlan, um ikki normerað starv stendur í boði.

Í skrivi til landsstýrið dagfest 19. januar 1972 hevur skúlastjórin mælt landsstýrinum til at normera 4 lærarastørv afturat, har tað eina starvið verður normerað í 29 flokki, sum varaskúlastjóri. Stjórin mælir annars til, at starvið sum varaskúlastjóri verður sett við tað sama, meðan hin normeraði størvini verða hildin klár at seta so hvørt sum teir núverandi eldri tónalærarnir mugu leggja frá sær vegna aldurs; hetta heldur stjórin verða neyðugt, um skúlin skal kunna fáa kvalifiseraða arbeiðsmegi.

Tað er eisini annað sum taler fyri at normera fleiri størv, til dømis hava teir 4 lærarnir, sum eru við skúlan í løtuni, í 1972 havt eina yvirfíðarløn upp á tilsamans kr. 148.313,34, so tað er týðuligt, at arbeiðshyrðin hjó hesum lærarum hevur verið all ov stór.

Ásamandi tann stóra týðning sjómansskúlin hevur heldur nevndin, at hann má hava bestu líkindi at fáa kvalifiseraðar lærarar og mælir tí til, at tað umframt varaskúlastjórastarvið verða normerað tvey tænastumannastørv afturat og setur fram fylgjandi

Uppskot

Uppskot landsstýrisins verður at samtykkja við hesum uppiskoyti í § 1:

«lærari 3» verður	«Lærer 3» andres til;
broytt til: «Lærari 5».	«Lærer 5».

2. viðgerð 28. mars.

Brøyingaruppskot frá nevndini til gr. 1 samt. 23--0. Gr. 1 so broytt samt. 23--0.

Lógaruppskotið so broytt at fara til 3. viðgerð samt. 23--0.

3. viðgerð 6. apríl. Lógaruppskotið sum samtykt við 2. viðgerð endaliga samtykt við 23--0 atkvøðum.

(F.L. j. nr. 325-10-22)

52. Broyting í myndingalógini

Ár 1973, 2. mars legði Eli Nolsøe, landsstýrismaður, fram

I Uppskot til samtyktar.

Løgtingið samtykkir eftir § 3 í lóg nr. 280 frá 7. juni 1972 «om ændring af myndighedsloven» at henda lóg verður sett í gildi fyri Føroyar við kgl. fyriskipan.

Viðmerkingar:

Broytingin viðvíkir § 28 í lógini um foreldramyndugleika yvir børnum uttan fyri hjúnalag. Eftir broytingini kann faðirinn fáa foreldramyndugleikan, um móðirin hevur givið samtykki til, at barnið verður adopterað til onnur enn hjúnafeilaga, og tørvur barnsins og aðrar umstøður tala fyri hesum, t.d. at faðirinn hevur havt samband við barnið.

Viðlagt fylgir eintak av lógini.

1. viðgerð 7. mars og málið beint í lógarnevndina, sum 26. mars legði fram soljóðandi

Álit

Landsstýrið hevur lagt fyri løgtingið uppskot til samtyktar um at seta í gildi í Føroyum við kgl. fyriskipan lóg nr. 280 frá 7. juni 1972 «om ændring af myndighedsloven».

Eftir galdandi lóg hevur móðirin foreldramyndugleika yvir børnum uttan fyri hjúnalag. Broytingin gengur út uppá at lata faðirinn fáa foreldramyndugleikan, um móðirin hevur givið samtykki til, at barnið verður adopterað til onnur enn hjúnafeilaga og tørvur barnsins og serligar umstøður, herundir um faðirinn hevur havt samband við barnið, tala fyri hesum.

1. viðgerð fór fram tann 7. mars 1972 og varð málið beint í lógarnevndina.

Nevndin (Demmus Heintze, Martin Joensen, Ove Mikkelsen, ið møtti fyri Signar Hansen, Tórálvar Olsen, ið møtti fyri Poul J. Olsen og Trygve

Samuelsen) hefur viðgjört málið og er sátt um at mæla tinginum til at samtykkja uppskot landsstýrisins.

Lógarnevndin, 19. mars 1973.

2. viðgerð 30. mars.

Uppskot landsstýrisins samtykt 21---0.

Málið sostatt avgreitt.

Si annars fylgiskjal: Lov nr. 280 af 7. juni 1972.

(F.L. j. nr. 619-1)

53. Undantaksloyvi til trolveiðu á landleiðini

Ár 1973, 2. mars legði Signar Hansen, lögtingsmaður, fram

Uppskot

til

løgtingslóg um undantaksloyvi til trolveiðu á landleiðini.

løgtingslov om dispensation til trawlfiskeri på søterritoriet.

§ 1.

Hóast reglurnar í § 3 í lögtingslóg nr. 12 frá 12. mars 1964 um fiskiveiðu á landleiðini er landsstýrimun heimilað at geva fiskirannsóknarstovuni loyv í tðini frá 15. maí til 15. august 1973 at leiga bálar undir 50 br.reg. tons í hægst 1500 leigudøgum tilsamans at veiða við trol á landleiðini millum 6 og 12 fjórðingar úr grundlinjunum.

§ 1.

Uanset bestemmelserne i § 3 i lögtingslov nr. 12 af 12. marts 1964 om fiskeri på fiskeriterritoriet be- myndiges landsstyret til at give fiskerilaboratoriet tilladelse til i tidsrummet 15. maj til 15. august 1973 at leje både under 50 br.reg. tons i højst 1500 lejedage tilsammen til fiskeri med trawl på fiskeriterritoriet mellem 6 og 12 sømil fra absislíner.

§ 2.

Landsstýrið setir nærri treytir
fyrir veiðunum v.m.

§ 2.

Landsstyret fastsætter nærmere
betingelser for fiskeriet m.v.

§ 3.

Henda lóg kemur í gildi beinan
vegin.

§ 3.

Denne lov træder straks i
kraft.

Viðmerkingar:

Í hesum uppskoti verður mælt til, at troling eigur at verða loyvd. Hetta sjómarkið byggir á tær frágreiðingar, sum fiskifrøðingar hava givið, ikki skaðar fiskastovnin, men heldur tvørturímóti er neyðug fyri at rokja og viðlíkahalda stovnin. Her verður verliga hugsað um flatfiskin.

Mælt verður til at seta eitt samlað leigudagatal upp á 1500, meðan talið av bátum undir 50 br. reg. tons verður óavmarkað, f.v.s. at verða tað fleiri bátar, so verða tað so mikið færri dagar í port.

Fiskirannsóknarslovan skal hava rætt til saman við landsstýrinum at friða ávís øki, um hetta hevur hildið neyðugt.

Skotið verður upp, at í leigusáttmálatreytunum verður sett, at bátarnir umframt leiguna fáa av yvirskotinum 90 %, tá ið veiðan er flatfiskur og annars 45 %. Hetta fer at næra meira um hugin til at veiða flatfisk.

1. viðgerð 7. mars og málið beint í fiskivinnunevndina, sum 9. apríl legði fram soljóðandi

Álit

Frá 34 útróðrarbátum er komin umsókn um loyvi til troling á landleiðini. Henda umsókn er send tinginum 4. januar í ár.

1. mars í ár legði Signar Hansen, lögtingsmaður fyrri Føysturoy fram á ting tingmál nr. 53/1972: Undantaksløyvi til troling á landleiðini, og er hetta mál viðgjørt í fiskivinnunevndini saman við umsóknini frá útróðrabátunum.

Í umsóknini verður víst á tær royndir, sum gjørdar vóru seinasta summar, hvussu nógv hetta gav og hvørji fiskasløg, ið veidd vóru. Tað var trolbáturin «Vón», ið gjørdi hesar royndir og veiddi frá 1. maí til 15. september 220 tons til eitt avreiðingarvirði uppá kr. 341.000,00 í eini tíð har flestu útróðrabátar liggja bundnir við bryggju, tí eingin manning er av teirri orsøk, at línuveiðan hesa tíð á árinum ikki er lønandi fyri mann- ingina og raksturin hjá bátunum ikki ber seg.

Av hesum 220 tonsunum var:

51 % tunga, 15 % torskur
6 % hýsa, 15 % havtaska,
10 % steinbltur,
2 % hvítingur, 1 % sköta.

Unsøkjararnir rokna við, at um loyvi verður givið til troling á ávísun økjum, so vilja einir 30 bátar gera brúk av hesum loyvi og koma at veiða eini 10.000 tons.

Eisini verður ført fram, at vefurin hevur roynt sera ringur hjá hesum útróðrabátum, ið bundnir eru til veiðu á føroyska grunninum, deils av ringum veðri og deils av ringum fiskiskapi.

Eisini verður í sama skrivi víst á, at trý tey seinastu árin er veiðunøgdin undan Føroyum munnandi minkað, meðan bátatalið er vaksið, so tað er skilligt, at um ikki fiskaprísirnir vóru so munandi hækkaðir, vildi hesin parturin av fiskiflota okkara verið komin í størstu trupulleikar.

Nevndin hevur býtt seg í ein meiriluta og ein minniluta.

Meirilutin (Leon Joensen, Ove Mikkelsen, Poul J. Olsen, Tórálvar Mohr Olsen) ferir fram:

At vit sjálvir eiga at veiða mest møguligt av teirri fiskanøgd, sum føroyski grunnurin tolir, er óðsæð, men hava ymiskar áskoðanir gjørt seg galdandi, hvussu hetta kann verða gjørt á besta hátt. Vanligt hevur verið, at tá lítið er veitt, so hava meini hildið, at tað kemst av at tað er fiskaloysi, men við teim teknisku amboðum, skip nú hava, og við teim veiðnamboðum, skip og bátar nú nýta er tað lýðiligt, at tað ikki allíð er so. Í ekkofoddi síggjast fiskatorvur, hóast lítil fiskur fæst, og nú í vár hava garnabátarnir fingið nógvan fisk, hóast tað hevur roynt sera illa hjá línubátunum.

Spurningurin er so, hvussu vit sjálvir kunnu gera mest gagn av teirri fiskanøgd, sum tolir at vera veidd á føroyska grunninum og hesum hava hvørki fiskimenn ella tingmenn verið á einum máli um. Vetrarhálvárið royna útróðrabátarnir, har størsti parturin er línuveiða, nær um um allan grunnin, meðan tað ikki er so summarmánaðarnar, har lítið og einki er at fáa við línu á stórum parti av grunninum, nevniliga har tað er best til streym. Men skilligt er, at um loyvi verður givið til trolveiðu, so mega stór havøki verða lögð av, har línubátarnir ikki verða tarnaðir í teirra vinnu. Hinvegin má tað oki, har troling verður loyvd, vera so mikilvægt, at eisini hesir bátar fáa veiðumøguleikar.

At eitt slíkt býti verður fullkominliga rætt er ikki møguligt, tí bæði línu-

bátarnir og trolbátarnir vildu stundum fingið fisk á teim økjum, har umsløðurnar við ymiskum reiðskapi ikki gera hetta møguligt, men um umsøkjaraarnir meta rætt í skrivi leirra, so fara sum er so stór virði fyri skeyli, og so er nevndi veiðufloti so illa fyríkomín, at umhugsu eigur at verða, at loyva øðrum veiðuamboðum enn hólkinum framat.

Tað er ein royndur hatur, at nú útróðraftotin er so nógv oktur, so eru tað so nógvir línubátar sum í góðum streymi vilja verða um somu leið, at øki er ov trøngt, so allir fáa ov lítið burturúr. Var nú loyvi til troling, og einir 30 av hesum høvdu lagt um frá línu til trol, vildu línubátarnir eisini hava størri møguleikar á teim leiðum har frægast er at fáa.

Sum fyrr sagt, so fæst frægast við línum á samri á teim økjum, har ringast er til streym, sum nú á Munkagranninum og somuleiðis frá Miki-nesi og á Norðhavinum, og eiga hesi øki at verða friðað móti troling, meðan onnur øki kundu verið lögð av til trolbátarnar ella partar av hesum økjum.

Vísandi til tað sum her er flutt fram mælir meirilutin til at loyvt verður bátum undir ávísa stædd at veiða við trol á fyrr ávísnum leiðum, hvær eystanfyrri og hvær vestanfyrri, at veiða við trol í tíðarskeiðinum 1. juni til 31. august, bæði í 1973 og 1974. Tá ið úrslitið frá hesum árum liggur fyrri og er kannað, kann spurningurin um møguligt framlæd takast upp til viðgerðar.

Tað er ikki ætlanin við uppskotinum at avmarka talið av trolbátum, so reglan eigur at verða hon, at bátur, sum søkir um trolloyvi, fær trolloyvi. Tað er íó náttúrligt, at landsstýrið leggur treytir við loyvið, t.d. at bátarnir hava serligt fráverki og at teir geva frá sær upplýsingar um veiðumøgdir, fiskasløg o.t. og serlig góðskukrøv.

Meirilutin heldur ikki, at sludningur skal latast til manning á ella rig-arum av trolbátum, ið hava trolloyvi á landleiðini.

Meirilutin mælir lögtinginum til at samtykkja soljóðandi

Uppskot

til

**løgtingslóg um trolveiðu
á landleiðini.**

**lagtingslov om fiskeri med trawl
på fiskeriterritoriet.**

§ 1.

Hóast reglurnar í § 3 í lögtingslóg nr. 12 frá 12. mars 1964 um forboð móti trolveiðu á landleiðini verður landsstýrinum heimilað at geva fiskiferum 55 br. reg. t. til støddar og minni loyvi til trolveiðu á landleiðini í tíðarskeiðinum 1.

§ 1.

Uanset bestemmelserne i § 3 i lagtingslov nr. 12 af 12. marts 1964 om forbud mod fiskeri med trawl på fiskeriterritoriet bemyndiges landsstyret til at meddele fiskelartøjer på 55 br. reg. t. og mindre tilladelse til fiskeri med trawl på

juni til 31. august, báðar dagar íroknaðir á hesum pørtum av landleiðini:

1. Uttanfyri 6 fjórðingar úr landi millum tvær linjur onnur drigin úr Norðberg 62° 21,5' N. 6° 18,5' W. rættvísandi norðan og hin úr Bispinum 62° 20,5' N. 6° 14,0' W. rættvísandi 68°.
2. Uttanfyri 6 fjórðingar úr landi millum tvær linjur onnur drigin úr Skoruni (Syðrutangi) 62° 10,5' N. 6° 26,5' W. rættvísandi eystan og hin úr Borðuni (vitunum) 61° 56,8' N. 6° 37,5' W. rættvísandi 117°.
3. Uttanfyri 6 fjórðingar úr landi millum tvær linjur onnur drigin úr Akrabergi 61° 23,8' N. 6° 40,0' W. rættvísandi 230° og hin úr Kobbatanga 61° 36,2' N. 6° 59,0' W. rættvísandi 230°.
4. Uttanfyri grundlinjuna millum tvær linjur onnur drigin úr Trøllhøvda 61° 55,0' N. 6° 57,0' W. rættvísandi 230° og hin úr Dragasundi (Vágoy) 62° 04,5' N. 7° 24,3' W. rættvísandi 230°.

§ 2.

Studningur eftir løgtingslóg nr. 1 frá 31. januar 1969 um minstuløn og annan stuðul til fiskivinnuna verður ikki latin til fiskimenn á ella eigarar av fiskiskipum, haðani fiskað verður við trolloyvi.

§ 3.

Um trolað verður á ikki loyvdari leið, fellur trolloyvið burtur, og verður tað ikki givið aftur til tað fiskifarið. Hann sum ikki heldur

fiskeriterritoriet i tiden fra 1. juni til 31. august begge dage medregnet på disse områder af fiskeriterritoriet:

1. Udenfor 6 sømil fra land mellem to linier den ene trækkes fra Norðberg 62° 21,5' N. 6° 18,5' W. retvisende nord og den anden fra Bispinum 62° 20,5' N. 6° 14,0' W. retvisende 68°.
2. Udenfor 6 sømil fra land mellem to linier den ene trækkes fra Skoruni (Syðrutangi) 62° 10,5' N. 6° 26,5' W. retvisende øst og den anden fra Borðuni (fyret) 61° 56,8' N. 6° 37,5' W. retvisende 117°.
3. Udenfor 6 sømil fra land mellem to linier den ene trækkes fra Akrabergi 61° 23,8' N. 6° 40,0' W. retvisende 230° og den anden fra Kobbatanga 61° 36,2' N. 6° 59,0' W. retvisende 230°.
4. Udenfor basislinien mellem to linier den ene trækkes fra Trøllhøvda 61° 55,0' N. 6° 57,0' W. retvisende 230° den anden fra Dragasundi (Vágoy) 62° 04,5' N. 7° 24,3' W. retvisende 230°.

§ 2.

Tilskud i henhold til lagtingslov nr. 1 af 31. januar 1969 om mindsteløn og anden støtte til fiskerierhvervet ydes ikke til fiskere om bord på eller ejere af fiskefartøjer, hvorfra der fiskes med trawltilladelse.

§ 3.

Såfremt der trawles på et ikke tilladt område, bortfalder trawltilladelsen, denne gives ikke igen til det fiskefartøj. Den som ikke over-

treytir landsslýrisins fyri trolloyvi kemur undir sekt.

2. stk. Hesar reglur broyta ikki straffireglurnar annars í lóggávuni um ólógliga trolveiðu.

§ 4.

Henda lóg hevur gildi í árunum 1973 og 1974.

holder landstyrets betingelser for trawltilladelse straffes med bøde.

Stk. 2. Foranstående bestemmelser ændrer ikke straffebestemmelserne i lovgivningen iøvrigt om ulovligt trawlfiskeri.

§ 4.

Denne lov har gyldighed i årene 1973 og 1974.

Minnilutin (Hákon Djurhuus) ferir fram:

Í lögtingssetuni í fjør legði landstýrið fram uppskot um at loyva trolveiðu á landleiðini. Tann 7-maananevndin, ið hetta uppskot varð beint í, gav útróðrarnønum um landi høvi til at greiða atkvøðu fyri ella ímóti troling á landleiðini og sendi málið til útróðrafelögin.

12 útróðrafeløg svaraðu aftur, og av teimum tóku 2 undir við uppskotinum hjá landstýrinum.

Nevndin fekk eisini skriv frá útróðrarnønum í Nólsoy við 50 undirskriftum ið mótmæltu troling á landleiðini, og herumframt var ein hópur av mótmælum frá feløgum og einstaklingum.

Meirilutin í nevndini segði tá í sínum nevndarálit:

Tað framgongur týðiliga av atkvøðugreiðsluni, at stórt fleirtal av útróðrarnønum er ímóti troling og er tí ongín orsøk til at loyva trolveiðu innan fyri sjómarg.

Í ár er umsókn komin frá 34 útróðrarbátum um trolloyvi á landleiðini, og eisini hevur lögtingsmaður Signar Hansen lagt fyri lögtingið mál um undantaksloyvi til trolveiðu á landleiðini.

Her er talan um nógvar bálar, men er vert at leggja til merkis, at ongir bátar eru frá størsta útróðraplássi í Føroyum, nevniliga úr Norðuroyggjum.

Hvat útróðrarmenn sum heild halda, flugu vit at vita í fjør. Í ár eru teir ikki spardir.

Men hvat sigur okkara fiskifrøðingur Jákup Sverri Jøensen?

Í 1970 gav fiskirannsóknarstovan út Fiskirannsóknir 2, og har sigur Jákup Sverri Jøensen undir viðmerkingunum:

Verður hugsað um fiskastovnin undir Føroyum, er tað sjálvandi umráðandi, at vit fáa so nógv burtur úr hesum stovni sum móguligt, ella at vit veiða so nógv, sum stovnurin sum heild tolir -- og heldur ikki meir.

Og seinu sigur hann niðast á blaðsíðu 20:

Vit eru av tí úskoðan, at loyvi eigur at verða givið nøkrum fáum bátum (t.d. 6—8) undir eftirliti at brúka trol á landleiðini inni ímóti 6 fjórðingum úr landi einar 3—4 mánaðar á sumri. Bátastøddin eigur at vera avmarkað (t.d. undir 50 tons brutto).

Í «Dagblaðnum» 21. mars 1923 hevur Jákup Sverri Joensen eina frágreiðing um trolveiðuna á landleiðini, hann sigur:

Av toski og hýsu er fiskiskapurin so stórir nú, at vit fyri hesi bæði fiskasløgini eru komnir til tað hámark, ið veiðast kann uttan at nerva slovnin. Fyri at siga tað meira álvarsligt, so eru vit í ferð við at fara upp um tað mark, ið ráðiligt er at veiða. Bæði toskur og hýsa verða ovfiskað í lötuni. Vaksa vit um veiðuorkuna, ella fara fleiri bátar at royna, verður ikki bert minni í part, men heildarveiðan av toski og hýsu verður eisini minni.

Seinni í frágreiðingini sigur hann:

Samman við teimum trolbátum, ið vóru frammamanndar og teimum, ið kunnu rigga til trol, koma vit helst upp í einar 50 trolbátar undir 50 tons. Um allir hesir bátar fara at royna við trol á landleiðini, verður lítið í part av flatfiski. Úrslitið verður, at bátarnir royna eftir toski og hýsu. Sum standurin er í lötuni í toska- og hýsuslovnunum, má ráðast frá at gera nakað, sum kann økja um veiðuorkuna eftir hesum báðum fiskasløgum.

Leggja vit hesa álvarsum ávaring frá fiskiransóknarslovnini saman við tí veruleika, at trý tey seinastu árin er veiðumøgdin undan Føroyum munandi minkað, meðan bátatalið er vaksið og veksur, sigur henda skrift á vegginum okkum, at verður farið fram eftir summun nú í hesum máli, koma vit at missa í stórum fyri minni — fyri ein lötuvinning kanska, meðan vit taka «áseyðin» niðurav.

Útróðramenninir vóru spurdir í fjør, teir ráddu frá. Men hvussu summir av teimum hugsa eisini í dag sæst til dømis av broti úr skrivi frá Skala-fjarðar Útróðrafelag til marknaðarnevndina, har felagið ræður til útflyting av fiskimarkinum, men ræður frá troling á landleiðini. Sama er støðan hjá útróðrafeløgum í Norðuroyggjum og hjá øðrum, ið hava latið hoyrt frá sær til marknaðarnevndina.

Fiskiransóknarstovan, Jákup Sverri Joensen, fiskifrøðingur ávarar inni í, ið nú er ætlanin at gera, batun heldur, at bátatalið, ið talan kann verða um at geva trolloyvi á landleiðini undir eftirliti, bert kunnu verða nakrir fáir bátar, sum hann tekur til — einir 6—8.

Allir vita vit, hvussu lítið sjóoki okkara landleið fevnir, og tað er uppá tíðina at gera okkum greitt — pínliga greitt, at veiðumøguleikarnir á hesum líta øki eru avmarkaðir, tí er tað umráðandi hjá okkum at binda ein heilan fingur í hesum máli og ikki lata okkum dusa í eini hvorvisjón um eitt fiskiríkidømi, ið ikki finnst.

Uppskot meirilutans er eitt brot móti tí linju, ið higartil hevur verið í føroyskum fiskivinnupolitikki á landleiðini.

Uppskot meirilutans er eitt brot móti støðuni, útróðramenn hava í hesum máli.

Uppskot meirilutans er eitt brot móti tí, ið fiskiransóknarstovan, Jákup Sverri Joensen, fiskifrøðingur heldur vera tilráðiligt.

Og avleiðingin kann bliva, at menn í útróðravinnuni mugu leggja frá sær, so eftir verða nakrir fáir trolbátar, ið hava yvirlivað fíggjarliga, tá tað stóra talið er farið fíggjarliga undir bonkin.

Tað er tí bæði høgt og ábyrgdarleyst spæl, ið her verður framt.

Minnilutin (Hákon Djurhuus) mótmælir hesari framferð við onki uppskot at seta fram.

FISKIVINNUNEVNDIN, 9. apríl 1973.

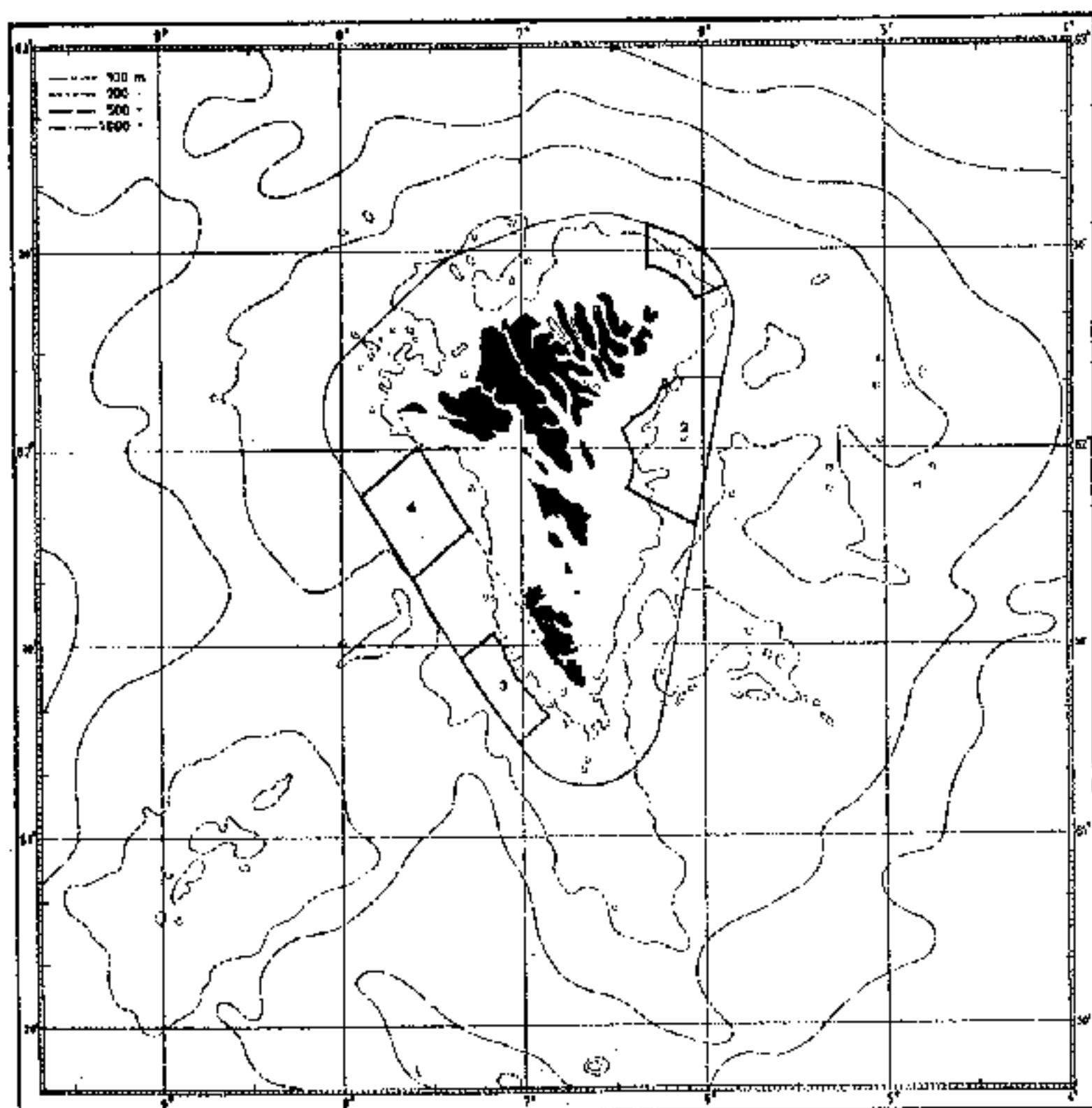
Leon Joensen

Ove Mikkelsen

Poul J. Olsen

Tórálvur Mohr Olsen

Hákon Djurhuus

2. viðgerð 11. apríl.

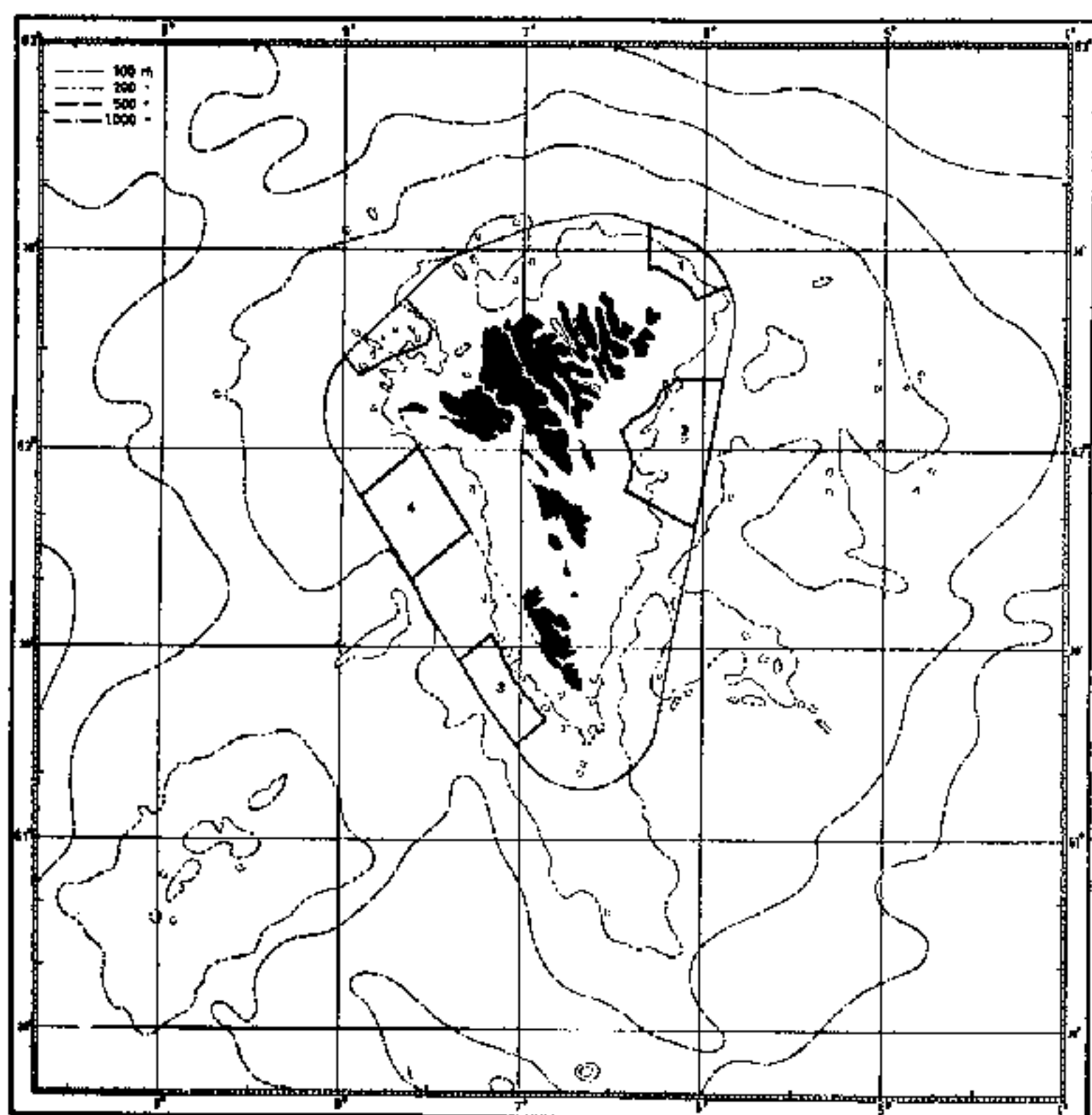
Framlagt broytingaruppskot frá Agnar Nielsen o.fl. soljóðandi:

Sum nýtt punkt 5 í § 1 í meirilutauppskotinum verður sett:

5. Uttanfyrri 8 fjórðingar úr landi millum tvær linjur onnur drigin úr Múlanum $62^{\circ} 10,5' \text{ N. } 7^{\circ} 15,0' \text{ W.}$ rættvísandi 315° og hin úr Mikineshólmi (vitanum) $62^{\circ} 06,0' \text{ N. } 7^{\circ} 40,6' \text{ W.}$ rættvísandi 315° .

5. Udenfor 6 samit fra land incl-lem to linier den ene trækkes fra Múlanum $62^{\circ} 10,5' \text{ N. } 7^{\circ} 15,0' \text{ W.}$ retvisende 315° , den anden fra Mikineshólmi (fyret) $62^{\circ} 06,0' \text{ N. } 7^{\circ} 40,5' \text{ W.}$ retvisende 315° .

A Føroya lögtingi, 11. apríl 1973.

Afkvæðun fór soleiðis fram:

Breytingaruppskotið til gr. 1 í nevndaruppskotinum samtykt við 14—0.

Gr. 1 so breytt var sett undir atkvæðu við navnakalli:

19 atkvæddu ja, 2 atkvæddu nei, 4 atkvæddu ekki, 1 var burturstaddur.

Navnakallið fór soleiðis fram:

Ja: Agnar Nielsen, Signar Hansen, Martin Joensen, Hilmar Kass, Jógvan Sundstein, S. Skaale, Tr. Samuelson, Leon Joensen, Andr. Djurhuus, Johs. Olsen, Hilmar Bech, J. P. Thomasen, Tórolfur Olsen, Poul J. Olsen, Kj. Mohr, Haldor Hansen, Hamus við Høgadalsá, Jógvan Durhuus, Ove Mikkelsen = 19.

Nei: Hákon Djurhuus, Finnabogi Isaksen = 2.

Atkvæddu ekki: Knút Wang, Jógvan Olsen, E. Patursson, J. Fr. Øregaard = 4.

Burturstaddur: Demmus Hentze = 1.

Gr. 1 sostatt samtykt 19—2.

Gr. 2-3-4 samtyktar 19-1.

Soleiðis breytt at fara til 3. viðgerð 19—2.

3. viðgerð 13. apríl kl. 9.00.

Uppskotið sum samtykt við 2. viðgerð nú endaliga samtykt 19—2.

Upprættuppskotið sostatt burturfallið.

(F.L. j.nr. 1501-2-3).

54. Avhending av Suðurfisk í Vági

Ár 1973, legði Erlendur Patursson, lögtingsmaður, fyri tjóðveldisflokkinn fram

Uppskot til

løgtingslóg um avhending av Suðurfisk í Vági,

§ 1.

Taka einstaklingar, feløg og kommunur í syðru helvt Suðuroyar seg saman í felagsskap við tí endamáli at reka fiskaídnaðarvirki og aðra vinnu í sambandi við slíkt virki og fáa tey til vega hóskandi stovnspening, verður landsstýrinum saman við fíggjarnevndini heimilað at lata slíkari fyrritøku Suðurfisk í Vági ókeypis til ognar.

§ 2.

Har um framt verður landsstýrinum heimilað saman við fíggjarnevndini úr landskassanum at veita slíkari fyrritøku rentufrítt lán upp í 2 milj. kr. til nýbyggingar, aftnrathbyggingar og umvælingar á núverandi virki og har aftur at heimild til at veðhalda fyri rakstrarláni upp í 1 milj. kr.

§ 3.

Henda lóg kemur beinan vegin í gildi.

Greinargerð:

Í hesum lógaruppskoti verður mælt til, at taka fólk, feløg og kommunur í syðru helvt Suðuroyar seg saman í felagsskap við tí endamáli at reka fiskaídnaðarvirki og aðra vinnu í sambandi við slíkt virki og fáa hesi til vega hóskandi stovnspening, verður landsstýrinum heimilað saman við fíggjarnevndini at lata slíkari fyrritøku Suðurfisk í Vági ókeypis til ognar.

Har aftur at verður mælt til, at landsstýrinum verður heimilað saman

við fíggjarnevndina úr landskassanum at veita slíkari fyriløku rentufrítt lán upp í 2 milj. kr. til nýbyggingar, afturatbyggingar og umvælingar á niverandi virki og har aftur at heimild til at veðhalda fyrri rakstrarláni upp í 1 milj. kr.

Eftir áskoðan tjóðveldisflokksins er slíkt stig, sum her verður mælt til at taka, avgerandi neyðugt til tess at fáa vinnulívið í syðru helvt Suðuroyar á fótur.

Nærri greinargerð fyrri uppskotinum verður gjørd tá málið kemur til viðgerðar í tinginum.

1. viðgerð 8. mars og málið beint í fíggjarnevndina, sum 12. apríl legði fram soljóðandi

Álit

Tað er Erlendur Patursson, sum vegna tjóðveldisflokkin hevur lagt hetta mál fyrri tingið, har sagt verður í fyrstu grein, at um einstaklingar, feløg og kommunur í syðru helvt av Suðuroy taka seg saman í felagsskap, og fáa til vega hóskað stovnspening, verður landsstýrinum heimilað saman við fíggjarnevndini at lata slíkari fyriløku Suðurlisk ókeypis til ognar.

Tá Suðurlisk varð selt við tvingsilssølu keypti landsstýrið landskassans vegna hetta virkið, sum síðani hevur verið rikið av landsstýrinum, landsstýrið hevur síðani roynt at selt nevnda virkið, men hóast keyparar hava verið, sum eftir fíggjarnevndarinnar metan høvdu verið forir fyrri at rikið nevnda virki, og sum høvdu tøkna keypspening og rakstrarpening, so er em eingin sela komin í lag, og er hetta orsakað av at ikki seinja hevur verið um keypspeningin. Á fundi í landsstýrinum varð so endaliga samtykt, at virkið kundi verða selt fyrri kr. 1.700.000,- har keypari ella keyparar lögdu á borðið 20 % ella kr. 340.000,-.

Aftaná at henda avgerð varð tiki í landsstýrinum eru komin iun tvíum tilboð, annað frá bátacígarum og feløgum í Vági, og annað frá P/f Akra-berg.

Hitt fyrta felagið hevur havt umboðsmenn í Havn, har samráðst hevur verið við landsstýrið og fíggjarnevnd, og har upplýst er, at teknaður er partapeningur uppá 325.000,- kr., men var einki av hesum peningi inn-goldið. Tekniliist er lagdur við málinum, og hava einstaklingar og feløg teknað frá kr. 500,- og uppi kr. 50.000,-, men er tekningin ikki bindandi verður týðiliga sagt frá.

Fíggjarnevndin hevur eisini havt fund við J. Joensen umboðandi P/f

Akraberg, sum upplýsti at keypspeningurin, landsstýrið krevur er tókur, og at felagið eisini hevur tókun drifspening, og pening til útbyggjan av virkinum sambært ætlan Robert Poulsens. Ein meiriluti av nevndini heldur, at tá áhugin fyri keypi av Suðurfisk er so stórur, sum tað tilfar, sum latið er nevndini av landsstýrinum sýnir, og tókur peningur er til at fremja hæði keyp, rakstur og neyðuga útbygging, er tað ikki tilráðiligt at geva burtur landsins ognir, og kann sostatt ikki taka undir við uppskoti tjóðvefdisfløksins.

Hinvegin heldur meirilutin, at landsstýrið fyri langt síðan átti at haft selt virkið, so tann neyðuga útbygging kundi verið framd.

Tað er upplýst fyri nevndini, at virkið seinasta ár hevur tikið ímóti umleið 2.300 tonsum av ráfiski. Hendi ráfiskanøgð er neyvan før fyri at bera størri útbygging, so í samband við eina útbygging er tað neyðugt eisini at fiskiskipaflotin verður øktur.

Meðan figgjarnevndin hevur viðgjørt hetta mál er komið til nevndina hópur av tilmælum og mótmælum bæði frá kommunum, feløgum og einstaklingum:

«Vágur 26/3 - 1973: Løgtingsins figgjarnevnd, Tórshavn.

Vísandi til málið um sølu av Suðurfisk verður hervið av undirritaða meiriluta í Vágs bygðaráð viðmælt, at p/f Akraberg sum keypara vegna figgjarlugu orku og útbyggingarættan teirra. Din Poulsen, Arni Brattaberg, Martin Karl Olsen, Ásbjørn Jacobsen og A. Mikkelsen.»

«Sunba 28/3: Løgtingsins figgjarnevnd:

Sunbiar kommunu váttaf yviryri lögtingsins figgjarnevnd, at vit fult út styðja bátavigararnar, arbeiðsmanna og arbeiðskvinnufelag útróðranna og einstaklinga í sumara helmingi av Suðuroynni í teirri ætlan at yvirtaka Suðurfisk, somuleiðis vátta vit, at kommunan eftir ferinum slúðlar ætlan teirra við at seta krónur 5.000,- inn sum partapening. Kommunarnar vegna Andreas Thomsen, Olaf Vestergaard, Jens Vestergaard og Martin Poulsen.»

«Vágur 29/3 1973: Løgtingsins figgjarnevnd, Tórshavn:

Av tí at vit hava fingið at vita at fleiri av býráðslimum hava givið sítt viðmæli til, at Jacob Joensen, Lopra fær Suðurfisk til keyps, mótmæla vit harliga. Vit kunnu sláa fast, at tað er so gott sum ein samfundur býur ímóti at Suðurfisk verður tikið úr hondum á Vágbingum og latið til ein

einstakling. Følog, bátaeigarar og einstaklingar siga frá, at um hetta verður gjørt verður neyvan arbeiðsfriður her á plássinum meir. Jacob Joensen má gjarna verða við at stuðla suðurfiskamálið, men ikki við meiriluta í partafelagnum. Virðiliga bátaeigarar, Arbeiðsmanna- og útróðrarfelagið Framtíðin og einstaklingar.»

«Vági 30/3 - 1973 kl. 11,50. Háttvirda Føroya Løgting, Tórshavn.

Av tí at vit sum vóru partaeigarar í Suðurfisk og eingin avsluttandi aðalfundur hevur verið, og at vit enn ikki hava sæð nakran roknskap fyri Suðurfisk, Permafrost og mathúðina, mótmæla vit, at Suðurfisk verður selt, áðrenn vit hava fingið greiði á hesum. Sum háttvirda lögtingi kunngi eru vit vágbingar vísagittir av Suðurfiskmálinum og krevja vit, at hetta fyri okkum so óhugnaliga mál verður kannað til fulnar, Arbeiðara- og útróðrafelagið Framtíðin, arbeiðskvinnufelagið Fjallbrúður og aðrir partaeigarar.»

«30/3 - 1973. Løgtingsins fíggingarnevnd, Tórshavn.

Bygdarráðið í Porkeri styðjar vágbingar í suðurfiskmálinum.

Porkeris bygdaráð.»

Sum tað sæst av omanfyrirstandandi er áhugin fyri suðurfiskmálinum rættuliga stórir. Men hesin áhugi sýnur seg ikki í verki og vilja við at seta pening í nevnda virkið. Vágs kommuna setur ongan pening í. Sumbiar kommuna hjóðar sær at seta kr. 5.000,-, meðan Porkeris kommuna einans gevur málinum moralskan stuðul.

Viðlagt málinum er granskoðaður roknskapur fyri liðina frá 1. apríl 1971 til 30. juni 1972. Av hesum roknskapi sæst, at virkið hesar 15 mánaðarnar hevur havt eitt bruttoyvirskot uppá kr. 382.341,44. Men tá er ikki roknað renta av anleggnum og eingin avskrivning av virkinum, men einans av rakstrargagninum. Landsstýrið hevur á fundi samtykt, at Suðurfisk ikki verður selt fyri minni enn kr. 1.700.000, men metir landsstýrið virði virkisins verða minst kr. 2.000.000,-. Verður roknað við kr. 1.700.000,- og avskrivning og renta verður sett til í meðal 10 % so verður hetta fyri nevndu 15 mánaðarnar, roknskapurin umfatar kr. 425.000,-. Afturat hesum verður av granskoðaranum gjørt vart við, at undir «leiguútreiðslum» eru útreiðsluførdar kr. 17.300,-, men at hetta einans umfatar leigu av arbeiðsskúri og leigu til Vágs havn, meðan leiga av anleggnum hjá Permafrost ikki er útreiðsluførd, og at talan hevur verið um kr. 20.000 pr. mánað. Verður henda útreiðslan tikin við, so hevur virkið nevnda tíðarskeið havt eitt beinleiðis hall uppá kr. 343.000,-.

Undir nevndarviðgerðini hefur nevndin býtt seg í ein meiriluta og tveir minnihutar.

Meirilutin (Knút Wang, Andreas Djurhuus, Trygve Samuelson og Hilmar Kass) heldur, at tað er gingin alt ov long tíð, har einki er hent í hesum máli. (Heimildin hjá landsstýrinum at reka Suðurfisk rakk ikki longur enn til 15. august 1970), og um henda støða verður at vara við, kann tað einans fara útviklinginum bæði í Vági, men eisini í hinum bygðunum í Suðuroy, ið avreiða til nevnda flakavirkið. Síðan landið fór at reka Suðurfisk er eingin renta goldin av tí peningi, landskassin hefur lagt út, og virkið er ikki avskrivað hetta fjðarskeið, so hetta kann ikki hakla fram. Landsstýrið verður tí biðið um at avhenda virkið beinanvegin og í seinasta lagi innan 1. mai og setur meirilutin fram fylgjandi

Uppskot

Landsstýrinum verður álagt saman við figgjarnnevndini at selja Suðurfisk beinanveg og í seinasta lagi innan 1. mai 1973.

Minnilutin (Erlendur Paturason og Finnboði Isaksen) mælir til at samtykkja uppskot fjóðveldisflokksins.

Minnilutin (Pouli Jacob Olsen) ferir fram:

Tann lógarheimild, landsstýrið fekk til at reka Suðurfisk fyri landskassans røkning rakk ikki longur enn til 15. august 1970, so tað er eyðsæð, at hetta virki skuldi verið selt fyri langt stáani. Nú eru tvinni feløg, sum hava givið boð uppá virkið til ein prís, landsstýrið hefur samtykt at selja fyri, og er minnilutin vitandi um, at landsstýrið hefur samráðst við hesi feløg um sølu. Minnilutin mælir til, at landsstýrið avhendir Suðurfisk sum skjótast, men tá fleiri feløg bjóða seg fram sum keyparar til tann prís, sum landsstýrið hefur krævt, heldur minnilutin tað verða ábyrgdarleyst at samtykkja uppskot fjóðveldisflokksins at geva burtur landsins ognir til ávísar persónar og tekur ikki undir við uppskotinum.

FIGGJARNNEVNDIN, 11. apríl 1973.

13. apríl varð framlagt broytingaruppskot frá J. P. Thomasen so-ljóðandi:

Sum uppiskoyti til uppskotið hjá meirilutanum og tilmælið hjá minnilutanum (Poul Jacob Olsen) verður sett fylgjandi

**Uppskot
til**

**løgtingslóg um at landsstýrið
setur partapening í flakavirki
í Vági.**

§ 1.

Í samband við eina møguliga sølu av flakavirkinum «Suðurfisk» verður landsstýrið heimilað at seta kr. 300.000,00 í partapening í felag, sum keypir virkið. Partapeningurin verður goldin av tí peningi, landskassin hevur standandi í virkinum.

§ 2.

Henda lóg kemur í gildi beinan vegin.

**lagtingslov om at landsstyret
tegner aktiekapital i en filét-
virksomhed i Vági.**

§ 1.

I forbindelse med et eventuelt salg af filétvirksomheden «Suðurfisk» bemyndiges landsstyret til at tegne kr. 300.000,00 i aktiekapital i det selskab, som køber virksomheden. Aktiekapitalen betales af det tilgodehavende, landsstyret har hos virksomheden.

§ 2.

Denne lov træder straks i kraft.

Á Føroya lögtingi, 13. apríl 1973.

J. P. Thomassen.

2. viðgerð 14. apríl.

Lógaruppskotið frá tjóðveldisflokkinum fall 6—0.

Lógaruppskotið frá J. P. Thomassen fall 6—0.

Uppskotið frá nevndini samtykt 18—0.

Málið sostatt avgreitt.

(F.L. j. nr. 1413-1-53).

55. Veðhald fyri láni til p/f Kyrruvík í Vági

Ár 1973, 6. mars legði Jákup Lindenskov, landsstýrismaður, fram

Uppskot

	til
løgtingslóg um veðhald fyri láni til p/f Kyrravík, Lopra.	løgtingslov om garanti for lån til p/f Kyrravík, Lopra.

§ 1.

Landsstýrinum er heimilt landskassans vegna at veita veðhald fyri láni til p/f Kyrravík, Lopra. Veðhaldið verður givið fyri láni ikki upp um 70 % av lánivirðinum.

§ 2.

Henda lóg fær gildi heiman vegin.

§ 1.

Landsstyret bemyndiges til på landskassens vegne at garantere for lån til p/f Kyrravík, Lopra. Garantien ydes for lån, der ikke må overstige 70 % af låneværdien.

§ 2.

Denne lov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

P/f Kyrravík, Lopra hevur úr Íslandi keypt óbrúktu sildanjólsverksmiðju (frá H/V Rauðubjerg, Neskaupstaður) og tá virkið er sett upp í Lopra og klárt at fara undir framleiðslu, verður samlaði keyps- og byggi-kostnaðurin mettur til umleið kr. 2.920.000,00.

Fyri at rækka fulla fíggjan er neyðugt við landskassaveðhaldi fyri láni upp á 70 % av nevnda kostnaði kr. 2.920.000,00 ella kr. 2.044.000,00.

Orsakað av tí vaksandi prisi á ídnaðarfiski er henda veiða í lätuni lønandi og er tað náttúrligt, at ídnaðarfiskiskip úr Suðuroy fáa møguleika at avreiða í oynni, tá tørvur er fyri virkinum, sum kann útvega arbeiði til fleiri hendur samstundis sum tað avvarðandi sjófólkið fær høvi til at vitja heim oftari og longri enn tá avreitt verður aðrastaðni.

1. viðgerð 8. mars og málið beint í fíggjarnevndina, sum 12. apríl legði fram soljóðandi

Alit

Tað er landsstýrið, sum hevur lagt hetta mál fyri tingið og varð tað við 1. viðgerð beint í fíggjarnevndina.

Í viðmerkingunum sigur landsstýrið frá, at partafelagið Kyrravík hevur keypt sildamjølsvirki í Íslandi, sum tá hetta virki er uppsett í Løpra kostar kr. 2.920.000,-, og søkir um fingsins heimild til landskassans vegna at taka ábyrgd av einum láni uppá 70 % av nevndu peningalæddi ella kr. 2.044.000.

Av teim skjølum, sum eru viðlögð málinum sæst, at felagið hevur fingið jáltað lán úr Íslandi til 8 % rentu yvir 10 ár, um landskassin veðheldur. Eisini hevur Sumbiar kommuna jáltað at veðhalda fyri einum 2. prioritetsláni uppá kr. 450.000,00.

Málið hevur verið til ummælis hjá búskaparráðnum og hjá stjóranum fyri «Fisbjergs Andels Sildemelssfabrik», harra Korsager. Búskaparráðið mælir landsstýrinum frá at veðhalda og vísir á, at á Drelnesi stendur eitt sildamjølsvirki, ið ikki verður nýtt, so rímligt var um støða var tikin til, hvat verður gjørt við hetta virki, áðrenn farið var undir annað sildamjølsvirki í Suðuroy. Hetta ásamtir landsstýrið og sigur seg vilja fáa greiði á hesum, áðrenn veðhald verður givið.

Korsager førir fram, at hann ivast í, um driftsættanin heldur og sigur um málið í síni heild, «at personlig vil jeg være meget betænkelig ved denne sag».

Fígghjarnevndin heldur, at eginpeningurin er alt ov lítill og harafturat kemur, at nakað av eginpeninginum eru lutir, hvors virði nevndin ikki kennir.

Í skrivi til fígghjarnevndina tann 20. mars í ár sigur landsstýrið fylgjandi: «Landsstýrið hevur mælt tinginum til at veðhalda og kann tingið so mikið trygt gera hetta, sum felagið hevur avgjørt at hækka partapeningin til kr. 500.000,00 og fer tekning av ískoytispeningi fram nú.»

Landsstýrið vísir annars í viðmerkingunum til, at um eitt slíkt virki var í Suðuroy, vildu ídnaðarbátarnir, heimahoyrandi har, fingið nógv fleiri fiskidagar og manningin kunna verið meira heima.

Fígghjarnevndin áttar tórvín á einum mjølsvirki í Suðuroy, men kennir seg ikki vissar í, nevnda uppskot er rætta loysnin.

Nevndin hevur undir viðgerðini býtt seg í ein meiriluta og ein minniluta.

Meirilutin (Trygve Samuelson, Andr. Djarhuus, Hilmar Kass og J. Fr. Øregaard) vísir á, at tað framgongur av málinum, at landsstýrið hevur givið tilsøgn um veðhald og mælir meirilutin tinginum til at samtykkja uppskotið frá landsstýrinum við hesum uppiskoyti til § 1, seinasta punktum:

«tó hægst 70 % av kr. 2.920.000». «dog højst 70 % af kr. 2.920.000».

Minnilutin (Erlendur Patursson, Finnabogi Isaksen og Knút Wang) førir fram:

Av tí at landsstýrið longu fyri einum ári síðani hevur fikið stóðu í hesum máli, sum nú verður lagt fyri tingið, má málið haldast vera avgjört. Minnilutin selir tí einki uppskot fram.

2. viðgerð 14. apríl.

Broytingaruppskot frá meiriluta í nevndini til gr. 1 samtykt 16—0.

gr. 1 so broytt samtykt 16—0.

gr. 2 samtykt u. atkvgr.

Soleiðis samtykt at fara til 3. viðgerð við 16—0 atkv.

3. viðgerð sama dag, 14. apríl.

Lógaruppskotið sum samtykt við 2. viðgerð nú endaliga samtykt við 16—0 atkv.

(F.L. j. nr. 1218-2-8).

56. Regulering av fiskiveiðuni í norður-eystara parti av Atlantshavinum

Ár 1973, 6. mars legði Eli Nolsøe, landsstýrismaður fram

**Uppskot
til
samtyktar.**

Løgtingið samtykkir og mælir til, at viðlagda kunngerð fyri Føroyar frá 7. februar 1973 «om regulering af fiskeriet i det nordøstlige Atlanterhav» verður lýst at galda í Føroyum.

Viðmerkingar:

Kunngerðin fyri Føroyar «om regulering af fiskeriet i det nordøstlige Atlanterhav» dagfest 7. februar 1973 og sum kemur í staðin fyri kun-

gerðina frá 17. mars 1972 hefur hesar broytingar í mun til ta seinri:

1. Eftir § 8, 2. stk. er tað loyvt til 31. december 1975 at nýta «shafing gear» eisini á ovaru síðu á trolposanum.
2. Eftir § 10, 1. stk. er loyvið, cystanfyrir línju millum Hænsthalm og Londenæs at nýta smærri meskur enn minstameskuna eftir hvítungi og at veiða hvítung undir minstamát, avmarkað til 1. januar 1980.
3. Eftir § 14, nr. 2 og 3 verða tvey øki afturat stongd fyri laksaveiðu.
4. Eftir § 15, 1. stk. er tíðin í 1973, har tað ikki er loyvt at veiða sild í Norðsjónum, broytt til 1. februar til 15. juni.
5. Eftir § 15A er ikki loyvt at veiða sild við nótt í Keltiska havinum.

Til tær ymsu broytingarnar er at viðmerkja:

ad.1. Til 31. december 1972 hevar verið loyvt at hava «shafing gear» eisini á ovaru síðu á trolposanum. Loyvið varð á NEAFC-fundinum í 1972 framlongt til 31. december 1975.

ad 2. Tíðaravmarkingin er fyrr samtykt á NEAFC-fundi, men hevar ikki staðið í kunngerðunum áður.

ad 3. Tilmælið um at taka tvey øki afturat, har ikki er loyvt at veiða laks, varð samtykt á NEAFC-fundinum í 1972.

ad 4. Á eyka NEAFC-fundinum í Moskva í december 1971 varð samtykt tilmæli um, at í 1973 skuldi ikki vera loyvt at veiða sild í Norðsjónum frá 1. februar til 15. juni; undantak kundi tó veitast fyri sild veidd til konsum og agn, soleiðis at hvørt landið, Føroyar eisni, til nevndu endamál fekk eina serkvotu upp á 2.500 tons, jfr. lögtingsmál nr. 65/1971.

Á vanligu NEAFC-fundinum í mai 1972 varð Moskvasamtyktin broytt soleiðis, at londini í sildaveiðu til konsum og agn kundi velja millum hesar báðar møguleikar í tíðini 1. februar til 15. juni 1973.

a) Eina serkvotu upp á 2.500 tons fyri alt tíðarskeiðið.

b) Frá 1. februar til 31. mars at veiða so mikið, sum veitt hevar verið nevndu tveir mánaðar til nevnda endamál okkurt av árunum 1969 til 1972. Serkvotain fyri tíðarskeiðið 1. apríl til 15. juni verður so hert 1.250 tons.

Hægsta føroyska sildaveiðitalið í Norðsjónum er fyri árið 1972, ella 7.950 tons.

Landsstýrið hevar valt seinra alternativðið.

ad 5. Forboðið at nýta nót í síldaveiðu í Keltíska havinum er fyrr samtykt á NEAFC-fundi, men hevur ikki staðið í kunngerðunum áður.

1. viðgerð 9. mars og málið beint í fiskivinnunevndina, sum 6. apríl legði fram soljóðandi

Álit

Málið varð við 1. viðgerð beint í fiskivinnunevndina.

Nevndin hevur býtt seg í ein meiriluta og ein minniluta.

Meirilutin (Hákur Djurhuus, Leon Joensen, Poul J. Olsen, Tórálvar Mohr Olsen) vísir til viðmerkingarnar frá landsstýrinum, har sagt verður frá, at uppskotið broytir galdandi kunngerð á hesum punktum:

1. Loyvið at nýta verju eisini á øvuru síðu á trolposunum verður longt til 31. december 1975.
2. Loyvið eystanfyrir linju millum Hansholm og Lindesnes at nýta smærri mesku enn minstameskuna eftir hvítingi og at veiða hvíting undir minstamál er avmarkað til 1. januar 1980.
3. Tvey øki verða stongd afturat fyri laksaveiðu, annað á Hettlandsleiðini og vestur á 11° W og hitt sunnan fyri Ísland.
4. Síldaveiðuforboðið í Norðsjónum er galdandi frá 1. februar til 15. juni, tó so, at Føroyar hava fíngið tvær serkvotur til konsum og agn, onnur uppá 7.950 tons fyri tíðarskeiðið 1. februar til 31. mars og hin uppá 1250 tons fyri tíðarskeiðið 1. apríl til 15. juni.
5. Forboð er fyri at veiða við nót í Keltíska havinum.

Meirilutin setur fram fylgjandi

Uppskot

Løgtingið samtykkir uppskot landsstýrisins.

Minnilutin (Ove Mikkelsen, fjóðveklisflokkurin) vísir á, at

1. loyvi at nýta «shafing gear» eisini á øvuru síðu á trolposunum, má haldast at hava ta avleiðing, at posin verður ein tetta og fiskar enn meiri smáfisk.
2. at stuðla loyvi til at nýta ein minni meskuvídd, og loyva veiðu undir minstamál, kann neyvan metast sum nakað friðartiltak.

Vi tvilja altíð vera við at stuðla friðartiltøk sum miða imóti vernd av fiskastovninum, men haldi ikki, at hesi hæði uppskot gera tað.

3. Tilnælið um at friða ein tvey øki á okkara leiðum á víðum havi móti laksaveiðu, halda vit ikki fer at nýra um laksin í teim amerikansku ámunum og er hetta heldur ikki prógvað.
4. Siklaveiðubann í Norðsjónum kunnu vit heldur ikki taka undir við av tí at føroyingar eina mest veiða til matna, meðan ugsildin er ótarna loyvd at veiða til ídnað og hetta veiðubann eina mest vakar tey føroysku skipini, sum onga aðra veiðu hava at taka til í nevnda tíðarskeiði.

So stótt mælir minnilutín tinginum frá at góðtaka hesi uppskot.
Minnilutín setur onki uppskot fram.

2. viðgerð 10. apríl landsstýrisins uppskot samtykt við 18—0.
Málið sostatt avgreitt.

Sí annars fylgiskjal: Fiskeriministeriets bekendtgørelse af 7. februar 1973 (F.L. j. nr. 1504-3-2/1972).

57. Broyting í straffilógini

Ár 1973, 6. mars legði Eli Nolsøe, landsstýrismaður fram

**Uppskot
til
samtyktar.**

Eftir § 3 í lóg nr. 95 frá 29. mars 1972 «om ændring i borgerlig straffelov (Kapring af luftfartøj)» verður henda lóg at seta í gildi í Føroyum við kgl. fyriskipan.

Viðmerkingar:

Lógarbroytingin er neyðug fyri at lúka treytirnar í konvensión frá 16.

december 1970 «om bekæmpelse af ulovlig bemægtigelse af luftfartøjer», sum Danmark hevur ratifiserað.

Eftir broytingini kann revsingin fyri flográn vera upp í 12 ára fongsul, meðan hon nú er hægst 6 ár.

Viðlagt fylgir eintak av lógini.

1. viðgerð 9. mars og málið beint í lógarnevndina, sum 26. mars legði fram soljóðandi

Alit

Landsstýrið hevur lagt fyri lögtingið uppskot til samtyktar um at seta í gildi í Føroyum við kgl. fyriskipan lóg nr. 95 frá 29. mars 1972 «om ændring i borgerlig straffelov (Kapring af luftfartøj)».

Revsingin fyri flográn kann eftir uppskotinum vera upp til 12 ára fongsul, meðan revsingin eftir galdandi lóg er hægst 6 ár.

Broytingin stendur í samband við ratificering av konvention frá 16. december 1970 «om bekæmpelse af ulovlig bemægtigelse af luftfartøjer».

1. viðgerð fór fram tann 9. mars 1973 og varð málið beint í lógarnevndina.

Lógarnevndin (Dennis Heintze, Martin Joensen, Ove Mikkelsen, ið mætti fyri Signar Hansen, Tóráður Olsen, ið mætti fyri Poul J. Olsen og Trygve Samuelson) hevur viðgjørt málið og er sátt um at mæla lögmann til at samtykkja uppskot landsstýrisins.

2. viðgerð 30. mars.

Uppskotið samtykt 20—0.

Málið sostatt avgreitt.

Sí fylgiskjal: Lov om ændring af borgerlig straffelov (kapring af luftfartøj) Lov nr. 95 af 29. marts 1972 (F.L. j. nr. 501-3-16).

58. Lóg um kjarnorkuverk

Ár 1972, 8. mars, legði Áshjörn Joensen, landsstýrismaður, fram

Uppskot
til
samtyktar.

Eftir § 40 í lóg nr. 170 frá 16. mai 1962 «om nukleare anlæg (atom-anlæg)» mælir landsslýrið ríkisstýrinum til, at henda lóg verður at seta í gildi fyri Føroyar við kgl. fyriskipan.

Viðmerkingar:

Fyri at lúka freyftirnar í millumlanda sáttmála frá 1. juli 1968 um ikki-spjading av kjarnorkuvápnunum er við heimild í lóg nr. 170 frá 16. mai 1962 «om nukleare anlæg (atom-anlæg)» givin kunningerð frá 27. juni 1972 um eftirlit við, at kjarnorkuevni bert verða nýtt til friðarlig endamál.

Lógin hevur ongan praktiskan týdning fyri Føroyar í løtuni, men tá tað verður hildið neyðugt, at eftirlitið við at sáttmálin um ikki-spjading av kjarnorkuvápnunum verður hildin eigur at umfata alt ríkið, loyvur landsstýrið sær at skjóta upp, at nevnda lóg og kunningerð verða settar í gildi fyri Føroyar.

Viðlagt fylgir eintak av lógini og kunningerðini.

1. viðgerð 13. mars og málið var beint til 2. viðgerð utan nevndarviðgerð.

2. viðgerð 5. apríl Uppskotið samtykt 23 - 0.
Málið sostatt avgreitt.

Sbr. Lov om nukleare anlæg (atom-anlæg) Lov nr. 170 af 16. mai 1962 og udenrigsministerens bekendtgørelse af 27. juni 1972 (F.L. j. nr. 933-6).

59. Studningur til Eiðis kommunu til regulering av byggjðki v.m. í sambandi við víðking av flakavirki

Ár 1973, 16. mars var lagt fram frá fíggjarnevndini

Álit

i

løgtingsmáli nr. 59/1972: Studningur til Eiðis kommunu til regulering av byggjðki v.m. í sambandi við víðking um flakavirkið.

Í seinastu tingsetu varð játtað Eiðis kommunu 75 % av 60.000 kr. til hetta endamál; men tá ið lann gjøllari projekteringin av tí, ið byggjast skuldi afturat flakavirkinum, var framd, vísti seg, at meir mátti gerast burtur úr reguleringini uttan um virkið enn upprunaliga ætlað, og hevur kommunan við brævi dagfest 17. november 1972 søkt um, at studningurin verður tvífaldaður.

Landsverkfæðingurin hevur góðtikið tær ætlaðu reguleringar v.m. og kann vátta, at prismetningin er rúmlig.

Nevndin skal mæla tinginum til at ganga umsóknini á mæti og loyvir sær at seta fram soljóðandi

Uppskot

til

Løgtingslóg um broyting í lögtingslóg nr. 36 frá 6. juni 1972 um studning til Eiðis kommunu til regulering v.m. av grundøki í sambandi við víking um flakavirkið.

§ 1.

Í § 1 í løgtingslóg nr. 36 frá 6. juni 1972 verður seinasta punktum broytt og orða ð soleiðis:

«Studningurin verður 75 % av byggikosnaðinum, tó í mesta lagi 75 % av 120.000 kr., og rindaður við helvtini hvørt av fíggjarárunum 1972/73 og 1973/74.»

Lagtingslov om ændring i lagtingslov nr. 36 af 6. juni 1972 om tilskud til Eiðis kommune til regulering m.m. af grundareal i forbindelse med udvidelse af filet-fabrikken.

§ 1.

I § 1 i lagtingslov nr. 36 af 6. juni 1972 ændres sidste punktum og affattes således:

«Tilskudet andrager 75 % af anlægsudgifterne, dog højst 75 % af 120.000 kr., og udbetales med halvdelen i hvert af finansårene 1972/73 og 1973/74.»

§ 2.
Henda lögtingslóg kemur í gildi
beinanvegin.

§ 2.
Denne lagtingslov træder i kraft
straks.

LØGTINGSINS FÖGGJARNEVND, 9. mars 1973.

A. Djurhuus

Finnbogi Isaksen

Hilmar Kass

E. Patursson

Tr. Samuelson

K. Wang

J. Fr. Øregaard
formaður

2. viðgerð 20. mars. Frávik frá tíðarfrestini.

gr. 1 samtykt 21—0, gr. 2 u. atkvgr.

Lógaruppskotið samtykt at fara til 3. viðgerð við 22—0.

3. viðgerð 22. mars.

Sum samtykt við 2. viðgerð, lógaruppskotið nú endaliga samtykt 22—0.

(F.L. j. nr. 1811-18).

60. Studningur til Sumbiar kommunu til regulering av havnarplássi v.m. í Lopra

Ár 1973, 16. mars var lagt fram frá fíggjarnevndini

Álit

í

løgtingsmáli nr. 60/1972: Studningur til Sumbiar kommunu til regulering av havnarplássi v.m. í Lopra.

P/f Kyrrevík, Lopra, hevur í byggju at byggja eina síldanijølsverk-smiðju við havnarlagið í Lopra.

Bygðaráðið og P/f Kyrrevík eru komin ásamt um at seta virkið á økið, har hvalastøðin var.

Bygðaráðið ætlar, um vanligur løgtingsstudningur fæst, at gera økið byggibúgvíð við útgrevstri, stoyping rundan um ætlaða virkishúsið, at leggja kloakk og ljós og harumframt at umskipa omankøyringina. Kostnaðin av hesum arbeiðum metir landsverkfrøðingurin at verða 450.000 kr.

Nevndin skal mæla tinginum til at ganga umsóknini á mæti og loyvir sær at seta fram soljóðandi

Uppskot

til

Løgtingslóg um studning til Sumbiar kommunu til regulering v.m. av grundøki fyri fiskildnaðarvirki í Lopra.

§ 1.

Úr landskassanum verður veittur studningur til Sumbiar kommunu til regulering v.m. av grundøki fyri fiskildnaðarvirki í Lopra. Studningurin verður 75 % av byggikostnaðinum, tá í mesta lagi 75 % av 450.000 kr., ið verður at rinda við eins stórum árgjöldum í fimm fylgjandi fíggjarár, fyrstu ferð í fíggjarárinum 1973/74.

Løgtingsløg om tilskud til Sumbiar kommune til regulering af grundareal for fiskeindustrianlæg i Lopra.

§ 1.

Af landskassen ydes til Sumbiar kommune tilskud til regulering m.v. af grundareal for fiskeindustrianlæg i Lopra. Tilskudet andrager 75 % af anlægsudgifterne, dog højst 75 % af 450.000 kr., der udbetales i lige store rater i 5 på hinanden følgende finansår, første gang i finansåret 1973/74.

§ 2.
Henda lögtingslóg kemur í gildi
beinanveigu.

§ 2.
Denne lagtingslov træder i kraft
straks.

LÖGTINGSINS FÍGGJARNFUND, 12. mars 1973.

A. Djurhuus
E. Patursson

Finnbogi Isaksen
Tr. Samuelson
J. Fr. Øregaard
formaður.

Hilmar Kass
K. Wang

2. viðgerð 20. mars. Frávik frá tíðarfrest. Gr. 1 samtykt 21--0 og gr. 2 samtykt u. atkvgr. So samtykt at fara til 3. viðgerð við 22--0.

3. viðgerð 22. mars. Sum samtykt við 2. viðgerð lógaruppskotið nú endaliga samtykt 22--0.

F.L.J.nr. 1811-2

61. Avtøka av studninginum til opnar bátar

Ár 1973, 13. mars legði Kjartan Mohr, lögtingsmaður, fram

Uppskot til

**løgtingslóg um broyting í lögtings-
lóg um endurnýgging av
fiskiskipaflotanum.**

**lagtingslov om ændring i lagtings-
lov om fornyelse af
fiskerflåden.**

§ 1.

I lögtingslóg nr. 28 frá 30. maj 1970 um endurnýgging av fiskiskipaflotanum verða hesar broytingar:

1) í § 2, 1. stk. ganga út orðini «ella opnum útróðrabáti».

§ 1.

I lagtingslov nr. 28 af 30. maj 1970 om fornyelse af fiskerflåden foretages følgende ændringer:

1) I § 2, stk. 1 udgår ordene «eller åben fiskerbåd».

2) í § 6 ganga orðini «ella opnan útróðrabát».

§ 2.

Henda lóg fær gildi beinanvegin, hon ávirkar tó ikki givnar tilsagnir um studningslán.

2) I § 6 udgår ordene «eller åben fiskerbåd».

§ 2.

Denne lov træder i kraft straks, den påvirker dog ikke givne tilsagn om tilskudslån.

Viðmerkingar:

Í lögtingssøluni 1971, jbr. lögtingsmál nr. 9, samtykti lögtingið eftir uppskoti frá landsstýrinum, at studningslán til opnar bátar skuldi kunnað veitast eftir somu reglum sum studningslán til deksfær.

Undirritaði lögtingsmaður heldur tað vera ivasamt, um tað er rætt, at laudið stuðlar monnum at byggja opnar bátar til fiskiskap. Hesir bátar, sum serliga seinastu árinu eru gjørdir rættiliga stórir, eru ikki so tryggir sum deksbátar, dygdin økist ikki við stoddini, kann vera heldur hinvegin, tí ofta verður lagt ov nógv fyri.

Eftir, sum eisini talar imóti at veita studning til hesar bátar er, at í inn- ingini av lógini má tað vera torført fyri ikki at siga ógjørligt at ansa eftir, at studningur bert verður latin til teir, ið skulu brúka bátarnar til fiski- skap, tað er onki at ivast í, at studningur er latin til hendur, sum ikki hava hann uppibornan.

Visandi hertil verður uppskotið framanfyri sett fram um at avtaka studningin til opnar bátar.

A Føroya lögtingi, 12. mars 1973.

Kjartan Mohr,
løgtingsmaður.

1. viðgerð 15. mars og málið beint í fiskivinnunevndina, sum 21. mars legði fram soljóðandi

álit

Málið er lagt fram á ting av Kjartan Mohr, lögtingsmanni og varð við 1. viðgerð 15. mars 1973 beint í fiskivinnunevndina, sum síðan hevur við- gjørt málið.

Í viðmerkingunum til uppskotið verður sagt frá, at í seinastuni eru byggdir rættiliga stórir opnar bátar til útróður, men at hesir eftir stoddini ikki eru so tryggir sum deksbátar, tí dygdin økist ikki við stoddini, og hesum sjónarmiði kann nevndin taka undir við.

Nevndin hefur to varðhugan av, at tað vera ikki bygdur so stórir opnar bátar longur, tí teir flestu stóru opnu bátarnir vórðu bygdur til útróður í Grønlandi, og hesin útróður er nú so gott sum hurturdottin, og hetta samsvarar eisini við teir upplýsingar, sum nevndin hefur fingið frá fiski-vinnustovuni.

Yvirlit yvir bátastudningar

figgj- ár: árið:	bátavirði kr.:	studningur (20% - 15%):	hægsti studningur:	lægsti studningur:	bátar:
1968/69	243.775,- -	41.264,—	8.600,—	2.250,— -	10
1969/70	?	173.585,—	16.000,— -	683,—	29
1970/71	1.145.644,—	219.638,—	14.400,—	1.308,—	40
1971/72	1.375.797,— -	246.068,—	16.000,—	402,—	42
*)1972/73	560.386,—	108.601,—	18.000,—	447,—	19

*) pr. 15/2 - 1973.

Annars heldur nevndin, at tíðin enn ikki er komin til at broyta studningsveitingina til opnar bátar, tí í mongum plássum eru lendingar og afløguviðurskiftini so háttáð, at tað ber ikki til at nýta deksbátar, og tí vil ein avluka av hesum byggistudningi gera menn á bygd verri stillaðar til at ognar sær veiðufør, og soleiðis skerja inntøkamøguleikar teirra, og ein slík skipan kann birta undir hurturtflytingina frá småplássunum og soleiðis skunda undir avtoftingina av bygðunum.

Við tí í álitinum framfærda setir nevndin einki uppskot fram í hesum máli.

2. viðgerð 5. apríl. Uppskotsstíllarin tók tá málið aftur.

(F.L. j. nr. 1415-2-8).

62. Veðhald av lánum til fiskiskip og flakavirkir

Ár 1973, 13. mars legði Jákup Lindenskov, landsstýrismaður, fram

Uppskot

til

løgtingslóg um veðhald fyri lánum til fiskiskip og fiskavirkir.

lagtingslov om garanti for lån til fiskeskibe og fiskerivirksomheder.

§ 1.

Landsstýrinum verður heimilað saman við fíggjarnevndini landskassans vegna í fíggjarárunum 1973/74 og 1974/75 at veðhalda fyri lánum til fiskiskip, sum eru komin í fíggjarliga trængstøðu, og fyri lánum til fiskavirkir. Hin samlaða veðhaldsupphæddin má ikki fara upp um 3 mill. kr. fyri hvørt fíggjarárið sær.

§ 1.

Landsstyret bemyndiges til sammen med finansudvalget på landskassens vegne i finansårene 1973/74 og 1974/75 at garantere for lån til fiskeskibe, der er kommet i driftsvanskeligheder, og for lån til fiskerivirksomheder. Det samlede garantibeløb må ikke overstige 3 mill. kr. for det enkelte finansår.

§ 2.

Treytirnar at veðhald kann verða veitt fyri lån til eigara av fiskiskipi eru m.a.:

- at tað vánaliga fíggjarliga støðan hevur staðist av óhappi við skipinum ella serliga vánaligum fiskilíkindum.
- at líkindi eru til, at raksturin eftir øllum fyriliggjandi upplýsingum fer at bera seg.
- at skipaigarin fær egnpeningin lækkaðan við í minsta lagi 15% av lí peningi, ið er neyðugur til frambald av rakstrinum, ella fær onnur lán, sum ikki mugu krevjast afturgoldin yvir stytri áramál enn áramálið fyri tey, landið veðheldur fyri sambært hesa lóg.

§ 2.

Betingelserne for at garanti ydes for lån til ejer af fiskeskibe er bl.a.:

- at den dårlige økonomiske situation har sin årsag i uheld ved skibet eller særdeles dårlige fiskerimuligheder.
- at der er udsigt til, at driften efter alle foreliggende oplysninger bliver rentabel.
- at ejeren af skibe forøger egenkapitalen med mindst 15 % af det beløb, der er nødvendigt til fortsættelse af driften, eller opnår andre lån, der ikke må forlanges tilbagebetalt over kortere åremål end åremålet for de lån, for hvilke landet garanterer i henhold til denne lov.

§ 3.

Henda lóg kemur í gildi beinan vegin.

§ 3.

Denne lov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

Uppskotið er samsvarandi við lögtingslóg nr. 46 frá 9. december 1971. Veðhaldsupphæddin er avmarkað til 3 milj. kr. hvørt figgjarárið.

Orsøkin til at skotið verður upp at endurnýggja heimildina er, at skipa-eigarar hava søkt um stuðul vegna óhapp ella vánaligan fiskiskap.

Síðani tað í eini kreppustøðu er tørført at økja um eginpeningin ella at útvega lán við ongum landskassaveðhaldi, hevur landsstýrið umhugsað at strika hesar veðhaldstreytir í lógini, men síðan lögtingið í síni tíð hevur lagt treytnar við, verða tær ikki strikaðar, men ger landsstýrið lögtingið vart við spurningin.

1. viðgerð 16. mars og málið beint í figgjarnevndina, sum 26. mars legði fram soljóðandi

Álit

Hetta mál er av landsstýrinum lagt fyri tingið og var við 1. viðgerð beint í figgjarnevndina. Í viðmerkingunum sigur landsstýrið, at ætlan tess var í hesi lóg heilt at strika kravið um øktan eginpening sum treyt fyri at landskassin kundi taka ábyrgd, men av tí at lögtingið áður hevur kravt hesar treytir, er tað ikki gjørt, men einans gjørt vart við hetta.

Undir 1. viðgerð vóru flest allir tingmenn á einum máli um, at kravið um øktan eginpening í slíkum føri átti at standa við, har talan var um veðhald fyri kreppuláni bæði til skip og fiskavirkir.

Nevndin, sum hevur viðgjørt málið, tekur undir við uppskoti landsstýrisins, men heldur ikki at tað eigur at verða gjørdur numur á treytunum annaðhvørt tað er talan um skip ella virkir, og mælir tí til at broyta bæði § 1 og § 2 samsvarandi og setur fram fylgjandi

Uppskot**tí**

løgtingslóg um veðhald fyri lánum til fiskiskap og fiskavirkir.

løgtingslov om garanti for lån til fiskeskibe og fiskerivirksamheder.

§ 1.

Landsstýrinum verður heimilað saman við figgjarnevndini landskassans vegna í figgjarárinum 1973/74 og 1974/75 at veðhalda

§ 1.

Landsstyret bemyndiges til sammen med finansudvalget på landskassens vegne i finansårene 1973/74 og 1974/75 at garantere

fyrir lánunum til fiskiskip og fiskavirkir, sum eru komnir í fíggjarliga frongstöðu. Hin samlaða veðhaldsupphæddin má ekki fara upp um 3 millj. kr. fyrir hvørt fíggjarárið **sær.**

§ 2.

Treyfirnar fyrri at veðhald kann verða veitt eru hesar:

- a. at tann vánaliga fíggjarliga stöðan stendst av óhappi ella ringum fiskilíkindum.
- b. at líkindi eru til, at raksturinn eftir øllum fyriliggjandi upplýsingum fer at vera seg.
- c. at eiginpeningurin verður hækkaður við í minsta lagi 15% av tí peningi, ið neyðugur er til framhald av rakstrinum, ella fær onnur lán, sum ekki nugu krevjast afturgoldin yvir stytri áramál enn áramálið fyrri tey lán, landið veðheldur fyrri sambært hesu lóg.

§ 3.

Henda lóg kemur í gildi beinan vegin.

2. viðgerð 30. mars.

Gr. 1-2 í uppskotinum frá nevndini samtykt 24—0.

gr. 3 samt. u. atkv.gr.

Uppskotið samtykt at fara til 3. viðgerð við 24—0.

Uppskotið frá landsstýrinum burturdottið.

3. viðgerð 6. apríl.

Sum samtykt við 2. viðgerð lógaruppskotið frá nevndini endaliga samtykt við 21—0.

(F.L. j. nr. 1413-5-1).

for lån til fiskeskibe og fiskerivirksomheder, der er kommet i driftsvanskeligheder. Det samlede garantibeløb må ikke overstige 3 mill. kr. for det enkelte finansår.

§ 2.

Betingelserne for at garanti ydes er disse:

- a. at den dårlige økonomiske situation har sin årsag i uheld eller dårlige fiskerimuligheder.
- b. at der er udsigt til, at driften efter alle foreliggende oplysninger bliver rentabel.
- c. at egenkapitalen forhøjes med mindst 15 % af det beløb, der er nødvendigt til fortsættelse af driften, eller opnår andre lån, der ikke må forlanges tilbagebetalt over kortere åremål end åremålet for de lån, for hvilke landet garanterer i henhold til denne lov.

§ 3.

Denne lov træder i kraft straks.

63. Felagsmarknaðarmálið

Ár 1973, týsdaginn 13. mars legði Atli Dam, lögmaður, fram

Uppskot til samtyktar.

- 1) Lögtingið ásannar, at útflytingin av íslenska fiskimarkinum, at havnan Noregs av limaskapi í EF og at versnandi veiðumøguleikar í Norð-uratlantshavinum fyri føroysk fiskifør sum heild hera í sær, at føroysk lutitøka í EF undir verandi freytum, serliga hval fiskirættindunum viðvíkur, ikki er ráðilig.
- 2) Landsstýrinum verður álagt at gera sítt til, at EF's reglur um fiskirættindi verða broyttar, so tær helri samsvara lørvinum hjá økjum og londum, har fiskivinnan er av avgerandi týdningi og aðrir vinnumøguleikar avmarkaðir. Landsstýrið leggur fyri lögtingið frágreiðing um leyfittøk, sum líkin verða í so máta.
- 3) Landsstýrinum verður álagt at kanna møguleikarnar fyri serskipan við EF fyri føroyskan útflutning.

FRÁGREIÐING

um

felagsmarknaðarmálið sambært lögtingssamtykt frá 17. januar 1972 í lögtingsmáli nr. 37/1971.

1. Samráðingarnar millum EF og ley fyra londini -- Bretland, Írland, Noreg og Danmark -- sum søktu um limaskap, endaðu 19. januar 1972. Sáttmálin um upptøktireytnar og tær broytingar í EF-sáttmálanum, sum vóru neyðugar vegna víðkanina av limatalinum, varð undirskrivaður í Bruxelles 22. januar 1972 av umsøkjarylondunum og teinum upprunaligu seks limalondunum í EF.

Umsøkjarylondini eins og ley upprunaligu limalondini hava síðani tikið støðu til upptøktireytnar. Úrslitið gjørdist, at Bretland, Írland og Danmark frá 1. januar 1973 eru limir av EF. Sambært ráðgevandi fólkaatkvøðu í Noregi 25. september 1972, har meirilutin av atkvøðunum var ímóti, at Noreg gjørdist limur av EF, avgjórði norska stjórnin ikki at mæla Stórtinginum til at samtykkja lutitøku í EF.

2. Tey EFTA-londini, sum ikki søktu um limskap í EF, hava tígast við EF um fríhandilsskipanir. Úrslitið var, at sáttmálar eru gjørdir millum hvørt av hesum londunum --- Svøríki, Fínland, Ísland, Schweiz, Eysturríkið og Portugal --- og EF.

Sáttmálarnir miða ímóti at koma í gildi frá 1. januar 1973, men enn hevur Fínland ikki «ratificerað» sáttmálan, sum tí ikki er komin í gildi. Ísland og EF hava fyrri stuttum tíkið neyðug stig til, at sáttmálin teirra millum kemur í gildi frá 1. apríl 1973.

3. Samráðingar eru byrjaðar millum Noreg og EF um eina fríhandilsskipan. Frá norskari síðu er áhugi fyrri, at ein slík skipan kann fáast í lag skjótast gjørligt og helst soleiðis, at hon kann koma í gildi 1. apríl 1973. Tá fer fram tað fyrsta stigið í lækkingini á tollinum í sambandlinum millum øðrumegin tað upprunaliga EF og hinumegin tey trý nýggju limalondini og tey fyra EFTA-londini, hvørs sáttmálar við EF eru komnar í gildi.

4. Sáttmálarnir millum tey 6 eftirverandi EFTA-londini og EF eru í høvuðstáttum eins. Sáttmálarnir millum EF og ávikavist Ísland og Portugal víkja to nakað frá hinum sáttmálunum á farn hátt, at tað í protokollunum eru fyriseltar reglur um sambandilin við fiska- og landbúnaðarvørur. Orsøkin er tað einstáttaða búskaparlíga grundarlagið í Íslandi og Portugal samanborið við hin londini.

5. Høvuðsinnihaldið í sáttmálunum er, at teir fara við sær frían sambandil fyrri ídnaðarvørur. Sambandilin við landbúnaðarvørur og fiski og fiskavørur er fyrri tað mesta uttan fyrri sáttmálaekið. Hetta svarar tolu-liga til støðna innan fyrri EFTA, sum fyrst og fremst umfatar frían sambandil fyrri ídnaðarvørur. Sáttmálarnir millum tey áðurnevndu 6 EFTA-londini og EF bera í veruleikanum í sær eitt fríhandilsøki fyrri ídnaðarvørur, sum umfatar londini í EF og í EFTA. Við hesum er eitt høvuðsmál hjá EFTA uppfyllt.

Fríur sambandil millum EFTA-londini og EF skal gjøgnumførast, við at allur tollurin fyrri ídnaðarvørur sum høvuðsregla skal koyrast burtur í 5 stigum, hvørt uppá 20 % av tí veruliga tollinum 1. januar 1972. Fyrsta tolllækkingin verður 1. apríl 1973 og luttu seinasta 1. juli 1977. Nogdaravmarkingar í sambandlinum skulu eisini koyrast burtur. Tollavviklingin fer við øðrum orðum fram við somu styrki og eftir somu líðarættan sum tollavviklingin millum tey 3 nýggju limalondini og tað upprunaliga EF.

Frá høvuðsregluni um tollavviklingstíðina uppá 4½ ár eru undantøk, har avviklingstíðin eftir kravi frá EF er longri. Tíðin er um sokallaðar viðbreknar (følsamar) vørur. Dømi um slík undantøk eru ein avviklings-

tið uppá 11 ár fyrir flestu pappírsvörur og 7 ár fyrir ávís metallir, t.d. aluminium og zink.

Annars eru sáttmálarnir eins viðvíkjandi upprunareglum, kappingar- og handilsverjureglum, og um hvussu umsitingin av sáttmálunum skal vera. Á tí stöðstnevnda økinum er mannagongdin, at viðurskiftini millum EF og hvørt av hinum londunum skulu viðgerast í sonnevudum «blandaðum nevndum». Hvør nevndin er samansett av umboðsmonnum fyrir viðkomandi land og fyrir EF.

Eingin av sáttmálunum hevur reglur um samarbeiðið partanna millum á ávísunum øðrum økjum enn viðvíkjandi samhandlinum. Men øllir sáttmálarnir uttan tað millum Fíland og EF hava reglur, sum halda møguleikan fyri samarbeiði á øðrum økjum opnan. Her er talað um ein sonnevndan «útvíklingsklausul», sum serliga Svøríki hevur lagt dent á at hava við í sáttmálanum við EF.

6. Sum nevnt er sáttmálin millum Ísland og EF øðrvísi viðvíkjandi vorusamansetingini enn sáttmálarnir millum hini EFTA-londini og EF. Sáttmálin millum Ísland og EF umfatar allar ídnaðarvörur og tær flestu fiskavörur, sum eru álagdar toll í EF, og sum hava týðning sum íslenskar útflytningsvörur.

Sáttmálin umfatar fleiri fiskavörur enn undir EFTA-fríhandlinum við tað, at t.d. ísfiskur, rundfrystur fiskur og fryst rogn eru við. Afturímóti eru niðursoðnar fiskavörur burtursæð frá einstøkum undantøkum (sí niðanfyri) ikki tollfríar, meðan tær eru tað í EFTA. Sáttmálin umfatar umleið 70 % av íslenska útflytningsinum til tað viðkaða EF. Umleið 20 % av íslenska útflytningsinum til EF er undir núgaldandi reglum tollfríur, nevniliga fyri saltfisk, stokfisk og fiska sild.

Í høvuðstáttum ber sáttmálin í sær, at EF skal avtaka tollin á ávísunum vörum frá Íslandi eftir teimum reglum, sum umræddar eru undir punkt 4 frammanfyri, tó byrjar tolllækkingin fyri fiskavörurnar 1. juli 1973. Á aluminium, sum er ein «fólson» vera eftir EF's upplatan, er tollur ikki burturi fyrr enn 1. januar 1980.

Tollurin á rundfrystum og ísaðum toski, hýsu og upsa verður lækkaður við 75 % frá 15 % niður í 3,7 %, og á kongafiski samuleiðis við 75 % frá 8 % niður í 2 %. Tollhætti er ikki fíngin fyri onnur fiskasløg. Tollurin á kaviar, niðursoðnum rognum, reyðum og humonara verður heilt avtikin. Fyri niðursoðna sild og sild í laka verður EF-tollurin lækkaður við helvt frá 20 % til 10 %. Fyri fryst fløk verður tollurin lækkaður frá 15 % niður í 0 %, men tollfrælsið er freytað av, at Ísland yvirheldur teir minstuinn-

flutningsprísir og onnur tiltök, sum EF fyrisetur til stabilisering av prísnum á frystum flökum.

Mótvegis nevndu tolllækkingum fyri íslendskan útflutning til EF skal Ísland avvikla verndartoll á innflutningi frá EF á stórt sæð somu vörum (t.v.s. ídnaðarvörum) og eftir somu líðarætlan, sum er galdandi sambært limaskapin í EFTA. Fyrsta tollminkingin er 30 % og fer fram samstundis við fyrstu tolllækkingini millum EF og hinum londum. Tá Ísland fór uppí EFTA, varð innflutningstollurin minkaður straks við 30 %. Restin av verjntollinum verður avlíkin stigvíst við 10 % árliga og fellur burtur 1. januar 1980. Umframt at avvikla verjntollin skal Ísland í seinasta lagi 1. januar 1975 hava avlíkið nøgdaravmarkingar av innflutninginum burtursæð frá benzin og olju.

Sáttmálin kann uppsigast við 12 mánaða ávaring.

Sambært sáttmálan hevur EF sett ta treyt fyri tolllækkingarnar fyri fisk og fiskavörur úr Íslandi, at nóg góð loysn er fingin fyri limalondini uppá teir fíggjarligu trupulleikar, sum standast av teimum tiltøkum, Ísland hevur tíkið viðvíkjandi fiskirættindunum. Eina slík loysn er einans fingin í lag fyri eitt av limalondunum, nevniliga Belgia.

Tann restandi loysnin viðvíkjandi fiskirættindunum forðar sostatt ikki í sjálvum sær fyri, at sáttmálin kemur í gildi á øllum øðrum økjum enn fyri tollsømdirnar fyri fisk og fiskavörur.

EF skal í seinasta lagi 1. apríl 1973 hoða Íslandi frá, um treytin um eina nóg góða loysn viðvíkjandi fiskirættindunum er uppfyllt. Um reglurnar fyri tolllækkingarnar á íslendskum fiski og fiskavörum ikki koma í gildi aftaná 1. apríl 1973, vil EF í tann mun tað gerst neyðugt laga tey áður umrøddu tíðspunktini fyri tolllækkingarnar samsvarandi teimum broyttu fortreytunum.

7. Tann 25. oktober 1972 beitti norska stjórnin á EF um samráðingar við tí í hyggju at fáa í lag ein sáttmála. Grundarlagið fyri tí ætlaða sáttmálanum eru sáttmálarnir millum EF og hinum EFTA-londum. Norska stjórnin heldur, at ein frihandilssáttmáli fyri Noreg eftir sama mynstrið kann príncipielt vil vera rimiligur út frá norskum sjónarmiðum.

Undir samráðingunum millum Noreg og EF er frá norskari síðu dentur lagdur á tey serligu eyðkennini fyri norska búskapin og útflutningin. Talan er her fyrst og fremst um tær viðbreknu útflutningsvørurnar (pappír, aluminium og jarublandingar). Sáttmálarnir millum hinum EFTA-londum og EF hava á hesum økinum nøkurhunda eins reglur, hóast viðurskiftini kunnu vera ójavn í teimum einstøku londunum. Samráðingarnar millum Noreg og EF hava ikki enn avdúkað, hvørvið Noreg fær víðarigangandi sømdir fyri sínar viðbreknu vørur, enn hinum EFTA-londum hava fingið.

Umframt tær viðbreknu vørurnar er fiskur og fiskavörur týðandi partur

í norska útlutninginum til EF. Noreg ynskir tí, at hesin vørubólkurin kemur uppí frihandilsskipanina við EF. Sum áður nevnt hevur av hinum EFTA-londunum einans Ísland fingið fisk og fiskavørur uppí sáttmálan við EF.

Heldur ikki viðvíkjandi fiski og fiskavørum hevur EF tikið støðu. Í hesum viðfangi er ikki endaliga greitt, hvørvið EF, um vørubólkurin annars skal takast við í sáttmálan, vil biða tolllækkingar ella tollfrælsi eins og í sáttmálanum við Ísland til fiskirættindini hjá EF-skipan við Noreg. Talan er eisini um EF-krav um, at Noreg skal geva ávísu landbúnaðarvørur frá EF innflutningssæmdir afturfyrir EF-sæmdir fyri norsk-
an útlutning til EF, serliga av niðursøðnum og frystum fiskavørum. Norska stjórnin hevur sagt seg ikki at hava aktuellar ætlanir um at flyta fiskimarkið út.

Noreg hevur sagt seg at vera hugað fyri samarbeiði við EF útyvir tað handilsliga, t.d. viðvíkjandi farmasigling, skipabygging, frivnaði og gransking. Tæssvegna er Noreg sinnað til, at sáttmálin við EF skal hava áðurnevnda «útvíklingsklausul».

Samráðingarnar millum Noreg og EF eru ikki enn kommar nóg mikið áleiðis, at ein sáttmáli kann væntast at koma í gildi frá 1. apríl 1973, sum ætlað frá norskari síðu. Ei heldur eru enn viss tekin uppá, í hvønu mun sáttmálin við Noreg fer at bera í sær serskipanir. Mælingarnar hesum viðvíkjandi tykjast oftast at miða ímóti, at Noreg fer at fáa ein sáttmála, sum verður ógvuliga líkur sáttmálanum millum Svøríkí og EF, men at í hvussu er tó fryst fløk koma við í sáttmálan.

8. Síðan lögtingið í januar 1972 viðgjørði EF-málið eru farnar fram hendingar av týðningi fyri einu mešan av støðu Føroya móðvegis EF út frá tí fyriliggjandi grundarlagnum fyri luttøku.

EFTA-londini, sum ikki søktu um limaskap í EF, hava øll fingið frihandilssáttmálar við EF. Noreg havnaði við fólkaatkvøðu limaskap og samráðist nú við EF um frihandilssáttmála. Frihandilsskipanin millum Ísland og EF umfatar fyri ein munandi part fiskavørur, sum eru týðningarmiklar í tí føroyska útlutninginum, men vegna útflytingina av fiskimarkinum kemur skipanin neyvan í gildi frá 1. apríl 1973 viðvíkjandi fiskavørum.

Millum tær fortreytir, sum samráðingarnar við EF um treytnar fyri møguligari føroyskari luttøku í EF fóru fram undir, vóru, at Noreg gjørdist limur í EF, og at fiskimarkið undir Íslandi var 12 fjórðingar. EF samtykti í, at hesir spurningar høvdu slíkan týðning fyri Føroyar, at Føroyar fingu 3 ár at umhugsa samráðingarúrslitið í.

Viðurskiftini millum EF og ávikavist Ísland og Noreg, sum eru stórframleiðarar og stóruútflytarar av fiski og fiskavørum til EF, mugu sjálv-

sagt siga nógv í umhugsingunum um føroyska støðutakan til tað fyriliggjandi luttøkngrundarlagið.

Viðvíkjandi Noreg er sum nevnt eingin avkláring í ynski tess um eina handilsskipan við EF. Tað er tó líkt til, at Noreg fær tollfrælsi fyri fryst fløk og møguliga nakrar sæmdir fyri niðursoðnar fiskavørur, men neyvan tollhætta fyri ferskan ella ísaðan fisk. Tað er eisini líkt til, at tollsæmdirnar fyri fiskavørur verða bundnar til, at EF-fiskiskip varðveita teirra veiðirættindi undir Noregi. At Noreg ikki gjørdist limur í EF ber eisini í sær, at tað í viðkaða EF neyvan verður yvirskotsframløðsla av saltfiski og frystum fløkum, sum eru okkara høvuðsútflutningsvørur.

Sæmdir viðvíkjandi tolli á fiski og fiskavørur, sum Ísland hevur fingið hjá EF, eru eisini bundnar til fiskirættindini hjá EF-skipum.

Útflytingin av íslendska fiskimarkinum og tann núverandi útviklingurin sum heild viðvíkjandi fiskirættindunum og veiðimøguleikum í Norðuratlantshavinum og Noregs nei til limskap herá í sær, at grundarlagið undir eini metan av fyrinum og vansum av møguligari føroyskari luttøku í EF uppá tær fyriliggjandi treytirnar er munandi broytt. Broytingin í grundarlagnum ger seg serliga galdandi viðvíkjandi týðninginum fyri Føroyar av EF's verandi fiskirættindarreglum, hvørs krav um ikki at gera mun millum rættindi hjá EF-skipum uttan fyri 12 fjórðingar ikki samsvarar føroysk áhugamál. Eftir landsstýrisins metan geva hesar fiskirættindarreglur ikki nóg góðar sæmdir fyri føroyskan fiskiskap undir Føroyum.

Meti út frá einum útflutningssjónarmiði heldur landsstýrið ongan iva vera um, at okkara áhugamál í so máta tala fyri luttøku í EF.

Niðurstøðan av hesum høvuðssjónarmiðum er, at eftir landsstýrisins fatan er tíðin runnin frá tí fyriliggjandi grundarlagnum fyri luttøku í EF, serstakliga viðvíkjandi reglunum um fiskirættindi. Landsstýrið mælir tí lögtinginum til at samtykkja framanfyri nevnda uppskot til samtyktar.

Løgmaður

Atli P. Dam

/E. Kallsberg.

1. viðgerð 15. mars og málið beint í marknaðarnevndina, sum 30. mars legði fram álit í felag fyri tingmáluni nr. 28/1972, nr. 30/1972 og 63/1972:

Alit

i

løgtingsmáli nr. 28/1972: Uppskot til samtyktar viðvíkjandi EEC, lögtingsmáli nr. 30/1972: Uppskot til samtyktar viðvíkjandi EF-málinum og løgtingsmáli nr. 63/1972: Felagsmarknaðarmálið.

Løgtingsmál nr. 28/1972 er lagt fyri tingið av tjóðveldisflokkinum, nr. 30/1972 av fólkaflokkinum og nr. 63/1972 av landsstýrinum.

Við fyrstu viðgerð vón hesi mál beind í marknaðarnevndina, sum hevur viðgjørt tey.

Av tí at øll uppskotini eru um sama evni, er nevndin samd í at gera felagsálit í øllum málunum.

Undir nevndarviðgerðini hevur nevndin býtt seg í ein meiriluta og tveir minnilutar.

Meirilutin (Trygve Samuelson, Poul J. Olsen, J. Fr. Øregaard og Hilmar Kass) førir fram:

Í løgtingssamtyktini frá 18. januar 1972 verður álagt landsstýrinum í umhugsingartíðini at geva løgtinginum frágreiðing í spurningum, ið eru av týðningi fyri støðutakan Føroya til EF um luttøku ella samarbeiði. Ein slík frágreiðing er partur av málinum frá landsstýrinum.

Meirilutin er samdur við landsstýrinum í, at síðani samráðingarnar við EF um treytirnar fyri møguligari føroyskari luttøku fóru fram, er grundarlagið fyri eini metan av samráðingarúrslitinum verðið munandi betri enn fyri einum ári síðani. Av tórum týðningi í so máta er, at Noreg ikki gjørdist limur í EF, og at Ísland hevur flutt fiskimarkið út á 50 fjórðingar. Harumframt bera útflytingin av íslenska fiskimarkinum og útflytingar aðra staðni í sær, at føroyingar eru noyddir at vinna størri rættindi til fiskiskap undir Føroyum uttan fyri núverandi 12 fjórðingamarkið.

Eftir galdandi reglunum í EF um fiskirættindi tykist ikki at bera til, at nakar av luttakarunum hevur frammihjárættiendi uttan fyri 12 fjórðingar. Út frá hesum er meirilutin samdur við landsstýrinum í, at omanfyri nevndi útviklingur síðani samráðingarúrslitið fyrilá, broytir fortreytirnar fyri upptøkutreytirnar í so stóran mun, at føroysk luttøka í EF uppá tær fyriliggjandi treytir ikki er ráðilig.

Tey EFTA-lond, sum ikki eru vorðin limir í EF, hava fingið frihandils-sáttmálar við EF burtursæð frá Noreg, sum enn samráðist við EF. Av stórum áhuga er frihandilsavtalan millum Ísland og EF.

Føroyingar hava áhuga í, at treytirnar fyri okkara útflutningi til EF eru tær best møguligu, og at tær ikki versna í umhugsingartíðini samanborið við útflutning frá øðrum uttanfyrirstandandi londum. Meirilutin er

tí samdur í, at landsstýrið eigur at fáa serskipanir við EF fyri føroyskan útflutning.

Vísandi til tað, ið her er ført fram, kann meirilutin hvorki taka undir við fjóðveldisuppskotinum ella fólkaloksuppskotinum, men mælir løgtinginum til at samtykkja uppskotið frá landsstýrinum.

Minnilutin (Erlendur Patursson) mælir tinginum til at samtykkja at áleggja landsstýrinum at boða avvarandi myndugleikum frá, at Føroyar verða uttan fyri EEC-samgonguna og at áleggja landsstýrinum nú at taka upp samráðingar við EEC-samgonguna sambært tí parti av samtykt løgtingsins í løgtingsmáli nr. 6/1970, ið mælir til at farið verður undir samráðingar við europeiska felagsskapin um, undir hvørjum freytum Føroyar kunnu samarbeiða við felagsskapin, tað vil siga samráðingar um handilsviðurskifti Føroya við hesa samgongu.

Grundir minnilutans fyri hesi støðu eru í stuttum tær, at tær samráðingar, ið higartil hava verið ferdar við henda felagsskap um møguliga føroyska luttøku, hava ført til úrslit, ið landsstýrið ella løgting hava kunnað góðtikið, og at tað soleiðis sum skipan og innihald Rómsáttmálans eru háttiað — má baldast vera óhugsandi við framhaldandi samráðingum at fáa nakað úrslit viðvíkjandi føroyskari luttøku, ið landsstýrið og løgting ella Føroya fólk kann góðtaka.

Við hesum samroyndum í huga verða vit at taka avgerð nú, nevniliga hana, at vit verða uttan fyri og at vit, samstundis sum tann avgerð verður tikin, fara undir at fáa í lag handilsviðurskifti okkara við EEC-samgonguna eftir somu ella líkum leiðum, ið onnur lond uttan fyri samgonguna annaðhvørt longu hava fingið ella takast við at fáa.

Her skal somuleiðis vera bent á, at all hini Norðurlond longu hava tikið sína støðu í felagsmarknaðarmálinum og at ikki fer at bera til hjá okkum føroyingum einsamallum av øllum Norðurlandatjóðum framvegis onga støðu at hava í hesum máli. Henda millumvilsstøða, ið vit so leingi hava verið í, enn eru í og — verður avgerð ikki tikin nú — framvegis koma at verða í, skapar slíka óvissu og ótryggleika, ikki bert í vinnulívsmálinum, heldur í øllum viðurskiftum yvirhøvur, ið samfelag okkara ikki tolir.

Verður tann leið, ið her verður bent á, ikki gingin, mælir minnilutin til at løgtingsval verður útskrivað sum skjótast. Tað fer ikki í longdini at bera til at hava landsstýrið og løgtingsmeiriluta, ið onga støðu hava í hesum týðningarmikla máli, samanber fyrri uppskot landsstýrisins og løgtingsmeirilutans og tað uppskot, ið landsstýrið nú hevur lagt fyri tingið.

Uppskot minnilutans (Erlends Paturssonar) eru tí hesi:

í fyrstu syftu:

1. Alagt verður landsstýrinum at boða avvarðandi myndugleikum frá, at Føroyar verða uttan fyri EEC-samgonguna.
2. Alagt verður landsstýrinum nú at taka upp samráðingar við EEC-samgonguna sambært tí parti av samtykt løgtingsins í løgtingsmáli nr. 6/1970, ið mælir til at larið verður undir samráðingar við europeiska felagsskapin um, undir hvørjum treytum Føroyar kunna samarbeiða við felagsskapin, tað vil siga samráðingar um handilsviðurskið Føroya við hesa sangongu.

í aðru syftu:

Løgtingsval verður útskrivað sum skjólast.

Minnilutin (Kjartan Mohr og Hákun Djurhuus) førir fram:

Í uppskotinum frá lögmanni dagfest 17. december 1970 í tingmáli nr. 6: Føroyar og Europeiski Felagsmarknaðurin (EEC) biður løgmaður um løgtingsins góðkenning av at fara undir samráðingar við Europeiska Felagsskapin um treytirnar fyri luttøku ella samarbeiði.

Marknaðarnevndin, ið málið varð víst í, tók fyrst samráðingar við dansku stjórnina eftir tilmæli frá fólkaflokkinum og framburðsflokkinum og á fundi í København 29. januar 1971 við forsætisráðharran og økonomi- og marknaðarráðharran fekk sendinevndin at vita, at sjálvt um Danmark gjørdist limur í EEC og Føroyar ikki, so ávirkaði henda støða ikki ríkisfelagsskapin og heldur ikki heimastýrisskipanina.

Meirilutin á tingi gav lögmanni samráðingarrætt um luttøku ella samarbeiði:

Fólkaflokkurin grundaði sítt minnilutauppskot til samtyktar við hesum orðum:

Av okkara útflutningi í fjør vóru 98,2 prosentini fiskur og vørur framleiddar úr fiski. Umráðandi er tí:

- at vit uttan hafið eisini kunnu røkja ein fiskivinnupolitikk, ið vit halda gagnar okkum best,
- at vit í komandi fløun ikki bert fasthalda óðalsrættin til landleiðina, men halda fast um løgtingssamtyktina, ið sigur, at landgrunnurin er Føroya ogn og
- at vit virka á øllum økjum miðvíst móti tí stavnhalði, ið varðveitir og útbyggir Føroya serstöðu tjóðskaparlíga, søgulíga og stjórnlíga.

Uppskot til samtyktar var hetta:

Løgtingið heimilar landsstýrinum saman við dansku ríkismyndugleikunum at taka upp samráðingar við Europeiska Felagsskapin (EEC) um

Føroya tilknýti við tí í hyggju, at Føroyum verða tryggjaðar tær handilsligu samskiðir innan henda felagsskap, sum vit hava sum linnir í frihandilsmarknaðinum EFTA — og sum partvísa afturjavning móttvegis teimum 89 prosentunum av okkara samlaða innflutningi, ið kemur frá «økta felagsmarknaðinum» felan landingarrætt fyri ferskan fisk.

Løgmaður valdi, eftir ráðunu frá dansku stjórnini, at nýta tann samráðingarrætt mærlutin á tingi gav honum til at søkja um fulla luttøku í EEC, tað vil siga limaskap.

Hesar samráðingar góvu onki úrslit, men eina biðitið til 31. december 1975, tá endaliga støða okkara skuldi verða tikin.

Tá løgmaður legði hetta samráðingarúrslit fyri lögtingið, atkvøddi fólkaflokkurin ikki fyri tí, men vísti til floksins støðu, tá løgmaður bað um góðkenning til samráðing um freyrlirnar fyri luttøku ella samarbeiði við EEC og setti soljóðandi uppskot:

- I Løgtingið á sannar, at tað í minniluta fólkaflaksins framførda bert kann varðveitast við einum leysari tilknýti til felagsskapin og ikki við fullum limaskapi.
- II Løgtingið samtykkir, at lögtingsval verður útskrivað í november ella december 1972, um Danmark tekur endaliga avgerð fyri limaskapi í felagsskapinum.

9. december 1972 legði fólkaflokkurin fyri tingið lögtingsmál nr. 30/1972: Uppskot til samtyktar viðvíkjandi EF málinum í fyra punktum, ið framburðsflokkurin tók undir við. Víst varð á, at tað stendur monnum ógreitt, hvat henda biðitiðin í EF-málinum skal verða nýtt til, og spurt varð, um onki skuldi verða gjørt í hesum máli nokrum øðrum alternativ viðvíkjandi enn fullur limaskapur.

Í teimum fyra punktum varð í stuttum sagt
 at tað var umráðandi fyri fólk og vinnulív, at endalig støðutakan í EF-málinum verður framskundað,
 at lögtingið eigur at geva fólk høvi til at taka dagar millum tær støður, ið eru upp á tal,
 at fólkaræðislig mannagongd eigur at verða fylgd í hesum máli, tað vil siga lögtingsval við eftirfylgjandi fólkaatkvøðu fullum limaskapi viðvíkjandi.
 at lögtingsval verður at útskriva sum skjótast.

12. mars 1973 kemur løgmaður í lögtingsmáli nr. 63/1972: Felagsmarknaðarmálið, við uppskoti til samtyktar, har hann í 1. punkti á sannar, at føroysk luttøka í EF ikki er ráðilg, sum støðan er, men biður í punkt 2 lögtingið áleggja landsstýrinum framvegis at samráðast við tí ætlan, ið

bevir sum endamál fullan limaskap og í punkt 3 royna at kanna möguleikarnar fyrí serskipan við EEC.

At siktið við hesum uppskoti til samtyktar er limaskapur, er lýðiligt og greitt og kanna fólkaflokkurin og framburðsflokkurin tí ikki taka undir við tí.

Minnitutin (Hákon Djurhuus og Kjartan Mohr) mælir tinginum til at samtykkja:

Í fyrstu syftu:

Álagt verður landsstýrinum nú at taka upp samráðingar við EEC-samgonguna sambært tí parti av samtykt lögtingsins í lögtingsmáli nr. 6/1970, ið mælir til, at farið verður undir samráðingar við Europeiska Felagsskapin um, undir hverjum treytum Føroyar kundu samarbeiða við felagsskapin, tað vil siga samráðingar um handilsviðurskifti Føroya við hesa samgongu.

Í aðru syftu:

Løgtingsval verður útskrivað sum skjótast.

2. viðgerð 4. apríl (saman við nr. 28 og nr. 30/1972). Uppskot um at viðgerðin skuldi útvarpast fall 10—0.

Atkvøðugreiðslan í øllum 3 málunum fór soleiðis fram (sbr. gerðarbók lögtingsins).

1. Uppskot frá Erlend Patursson í fyrstu syftu atkvøtt um við navnakkalli soleiðis:

Ja atkvøddu: Signar Hansen, H. v. Høgadalsá, Finnbogi Isaksen, E. Patursson, J. Durhuus og Ove Mikkelsen = 6.

Atkvøddu ikki: Agnar Nielsen, M. Joensen, Hilmar Kass, J. Sundstein, Sigfried Skaale, D. Hentze, K. Wang, H. Djurhuus, Tr. Samuelson, Leon Joensen, A. Djurhuus, Jógvan Olsen, Johs. Olsen, Hilmar Bech, J. P. Thomassen, Tórálvar Olsen, Poul J. Olsen, Kjartan Mohr, J. Fr. Øregaard og Halldor Hansen = 20. Fall sostatt 6—0.

2. í fyrstu syftu (hjá Hákon Djurhuus og Kj. Mohr): við navnakkalli:

Ja atkvøddu: Signar Hansen, J. Sundstein, S. Skaale, D. Hentze, K. Wang, H. Djurhuus, Kj. Mohr, H. v. Høgadalsá, F. Isaksen, E. Patursson, J. Durhuus, Ove Mikkelsen = 12.

Atkvøddu ekki: Agnar Nielsen, M. Joensen, H. Kass, T. Samuelson, Leon Joensen, Andr. Djurhuus, J. Olsen, Johs. Olsen, Hilmar Bech, J. P. Thomassen, T. Olsen, Poul J. Olsen, Haldor Hansen, J. Fr. Øregaard = 14. Sostatt fallið 12- 0.

1. aðru syftu (hjá E. Patursson, Hákun Djurhuus, Kj. Mohr) við navnakalli:

Ja atkvøddu: Signar Hansen, J. Sundstein, S. Skaale, D. Hentze, K. Wang, H. Djurhuus, Kj. Mohr, H. við Høgadalsá, F. Isaksen, E. Patursson, J. Durhuus, O. Mikkelsen = 12.

Atkvøddu ekki: Agnar Nielsen, M. Joensen, H. Kass, Tr. Samuelson, Leon Joensen, A. Djurhuus, Jógvan Olsen, Johs. Olsen, Hilmar Bech, J. P. Thomassen, Tórálvar Olsen, Poul J. Olsen, Haldor Hansen, J. Fr. Øregaard = 14.

Uppskotini sostatt fallin 12- -0.

Landsstýrisuppskotið varð samtykt við navnakalli:

Ja atkvøddu: Agnar Nielsen, M. Joensen, H. Kass, T. Samuelson, Leon Joensen, A. Djurhuus, Jógvan Olsen, Johs. Olsen, Hilmar Bech, J. P. Thomassen, Poul J. Olsen, Tórálvar Olsen, Haldor Hansen, J. Fr. Øregaard = 14.

Nei atkvøddu: Signar Hansen, J. Sundstein, S. Skaale, D. Hentze, K. Wang, H. Djurhuus, Kj. Mohr, H. v. Høgadalsá, F. Isaksen, E. Patursson, Jógvan Durhuus, O. Mikkelsen = 12.

Uppskotið samtykt 14—12.

Samlaða úrslitið av atkvøðuni var hefta:

Landsstýris uppskoti í løgtingsmáli 63/1972 samtykt við 14 ja-atkvøðum - - 12 ímóti.

Uppskotið frá minnilutanum (E. Patursson) í fyrstu syftu fall við 6 ja atkvøðum. - - Uppskotið frá minnilutanum (Hákun Djurhuus og Kj. Mohr) í 1. syftu fall við navnakalli við 12 ja-atkvøðum. Uppskotini í 2. syftu Hákun Djurhuus-Kj. Mohr og E. Patursson) fullu við 12 ja-atkvøðum.

Tey í løgtingsmálunum 28 og 30/1972 ikki undir atkvøðu settu uppskot burturfallin.

Málini sostatt avgreidd.

F.L.J. nr. 1198-2/73

64. Veðhald fyrri lánum til smærri íðnaðarvirki

Ár 1973, 13. mars, lagði Jákup Lindenskov, landsstýrismaður, fram

UPPSKOT

til

**løgtingslóg um veðhald av lánum
til smærri íðnaðarvirkir.**

**lagtingslov o mgaranti for lån til
mindre industrivirksomheder.**

§ 1.

Landsstýrið er heimilað landskassans vegna í fíggjarárinum 1973/74 at veðhalda fyrri lánum upp til 1 mill. kr. til smærri íðnaðarvirkir.

§ 1.

Landsstyret bemyndiges til på landskassens vegne i finansåret 1973/74 at garantere for lån indtil 1 mill. kr. til mindre industrivirksomheder.

§ 2.

Hesi lán verða at nýta til stovnan av nýggjum virkjum, viðkan og nútímansgerð av gomlum o.l.

Lánini mugu ikki fara upp um 70% av tí virði, sum nýggju íløgurnar hava eftir meting og skulu verða tryggjað við pant innanfyrir 70% av tí virði, pantsettu lutirnir hava.

§ 2.

Disse lån skal anvendes til nyetablering af virksomheder, udvidelse og modernisering af ældre o.l.

Lånene må ikke overstige 70% af nyinvesteringernes værdi i henhold til vurdering og skal sikres ved pant indenfor 70% af de pantsatte genstandes værdi.

§ 3.

Henda lóg fær gildi beinan vegin.

§ 3.

Denne lov træder straks i kraft.

Viðmerkingar:

31. mars 1973 fór úr gildi lögtingslóg nr. 34 frá 10. juni 1972 um veðhald fyrri lánum til smærri íðnaðarvirkir, sum gav landsstýrið heimild at veðhalda fyrri lánum upp til 1 mill. kr. fyrri fíggjarárið 1972/73.

Í fíggjarárinum 1972/73 eru samlaðu veðhaldstilsagnirnar upp á umleið kr. 400.000,00.

Sjálfvættur íðnaðargrunnurin helst skuldi kunna loyst hesa veðhaldsskipan av, so heldur landsstýrið tað kortini vera klókast at hava tílíka heimild framvegis eisini hetta árið, hóast íðnaðargrunnurin er farin at virka.

1. viðgerð 16. mars og málið heint í figgjarnevndina, sum 22. mars legði fram soljóðandi

álit

Landsstýrið hevur lagt hetta mál fram á ting og varð tað við 1. viðgerð heint í figgjarnevndina.

Í viðmerkingunum frá landsstýrinum verður upplýst, at seinasta figgjarár eru við landskassaábyrgd lántur kr. 400.000 til smærri ídnaðarvirkir. Tá hetta tal er so lágt, heldur landsstýrið, at orsøkin helst man verða tann, at menn ella feløg ístaðin hava søkt um lán úr ídnaðargrunninum, har lánini eru bæði bíligari og ikki skulu afturgjaldast yvir so stutta tíð.

Figgjarnevndin, ið hevur viðgjørt málið, er samd við landsstýrið í, at lógin eigur at verða framlongd --- eisini tí tað er ivasamt, um tann lánpeningur ídnaðargrunnurin hevur at ráða yvir, rækkur til umsóknir sum rímiligt vildi verið at játta lán til --- tí eftir galdandi skipan eru ikki aðrir lánimøguleikar, har talan er um heilt smá virkir, sum tú kunnu hava alstóran týðning fyri bæði tey, sum á virkinum arbeiða og eisini fyri tær bygdir, har hesi virki verða lögð.

Figgjarnevndin tekur undir við uppskoti landsstýrisins og mælir tinginum til at samtykkja tað.

Figgjarnevndin, 22. mars 1973.

J. Fr. Øregaard	Tr. Samuelson	Knút Wang	Andr. Djurhuus
Finnbogi Isaksen	Hilmar Kass	Erlendur Patursson	

2. viðgerð 5. apríl.

gr. 1 - 2 samt. 24—0,

gr. 3 u. atkvgr.

Soleiðis samtykt at fara til 3. viðgerð 24—0.

3. viðgerð 9. apríl.

Lógaruppskotið sum samtykt við 2. viðg. nú endaliga samtykt 26—0.

(F.L. j. nr. 1427-2).

65. Ymsar ríkislógir v.m.

Ár 1973, 13. mars var frá lógarnevndini lagt fram soljóðandi

Álit

Landsstýrið hevur lagt fyri tíngið fyrispurning frá ríkisumboðnum um heimastýrið hevur nakað at viðmerkja til, at fylgjandi lógir og konventionir verða lýstar at galda í Føroyum.

1. Lóg nr. 142 frá 29. apríl 1955 «om arbejdstageres opfindelser», sum broytt við lóg nr. 336 frá 19. december 1959, lóg nr. 41 frá 14. februar 1964, lóg nr. 216 frá 31. mai 1968 og lóg nr. 555 frá 17. december 1971,
2. lóg nr. 235 frá 7. juni 1972 «om forbud mod civil overlydsflyvning»,
3. lóg nr. 234 frá 7. juni 1972 «om erstatning for vaccinationsskader»,
4. lóg nr. 186 frá 24. mai 1972 «om ændring i postloven»,
5. lóg nr. 237 frá 7. juni 1972 «om ændring i lov om udøvelse af jordermodergerning»,
6. lóg nr. 3 frá 7. juni 1972 «om indfødsrets meddelelse»,
7. lóg nr. 191 frá 24. mai 1972 «Møntlov»,
8. lóg nr. 67 frá 8. mars 1972 «om konsulære forbindelser» og
9. ILO konvention nr. 126 frá 21. juni 1966 «om opholdsrum i fiskefartøjer».

Hesi mál eru beind í lógarnevndina, ið er samd um at gera hesa

t í n g s a m t y k t

Tær undir 1 — 9 nevndu lógir og konventionir verða lýstar at galda í Føroyum.

2. viðgerð 15. mars.

Uppskotið frá nevndini samtykt 20—0.

Málið sostatt avgreitt.

(F.L. j. nr. 9-12-1).

66. Broyting í fiskarilógini frá 1893

Ár 1973, 15. mars legði Eli Nolsæ, landsstýrismaður, fram

Uppskot

til

løgtingslóg um broyting í fiskarilógini frá 1893.

§ 1.

Í «fiskerilov for Færøerne» nr. 95 frá 14. apríl 1893 verða gjørdar hesar broytingar:

1. § 1 verður orðað soleiðis:

Tað er ikki loyvt í síla- og laksaveiðu á vatnum, í áum, í lækum, á firðum, í sundum og 30 metur frá landi, mált frá hægstu fjøru, at nýta annað veiðuambod enn húk, ælhaður fiskinum at gloypa. Tað er tí m.a. ikki loyvt at stinga, brúka ljós, pilka ella nýta annan reiðskap at krækja við.

2. stk. Tað er ikki loyvt at seta gorn nærri landi enn 30 m, mált frá hægstu fjøru, við áarósa mugu tó ikki gorn setast ella nót kastast ella dragast nærri enn 100 m roknað frá ósamunnum, mált frá hægstu fjøru.

3. stk. Tað er ikki loyvt í vatnum, áum og lækum, har sfl ella laksur hevur tilhald, at ørkemla bakkar ella grava í teimum ella taka eyr, soleiðis at tilhaldsstøð ella gýtingarpláss nervast. Undantikin er tó hann, sum eftir úrskurði frá vatsýnisnevnd grevur hurtur bakka til tess at veita hurtur skaðavagn.

lagtingslov om ændring i fiskeriloven af 1893.

§ 1.

I fiskerilov for Færøerne nr. 95 af 14. april 1893 gennemføres følgende ændringer:

1. § 1 formuleres således:

Det er ikke tilladt i ørred- og laksefiskeri i indsøer, elve, bække, fjorde, sunde og 30 m fra land, mált fra ebbe ved springtid at anvende andet fangstredskab end krog, beregnet fisken at sluge. Det er således bl.a. ikke tilladt at stikke, lystre, pilke eller anvende andet redskab at krøge med.

Stk. 2. Det er ikke tilladt at sætte garn nærmere land end 30 m mált fra ebbe ved springtid, ved elvemundinger må dog ikke sættes garn eller net kastes eller trækkes nærmere end 100 m fra elvemundingen mált fra ebbe ved springtid.

Stk. 3. Det er ikke tilladt i indsøer, elve og bække, hvor ørred eller laks har deres tilhold, at beskadige bredden eller grave i denne eller borttage grus, således at tilholdssteder eller gydepladser, forstyrres. Undtagen er dog den, som i henhold til kendelse fra en vandsynskommission bortgraver bredden for at bortlede skadeligt vand.

4. stk. Tað er ikki loyvt at veita eiturævni ella onnur ævni, eitt nú seyðavask, sum kann skaða sál ella laks, í vøtn, áir ella lækir.

5. stk. Tað er ikki loyvt at veiða sál ella laks í ánum ella lækum frá 1. september til 30. apríl báðir dagar fróknaðir.

6. stk. Tað er ikki loyvt at veiða sjósál ella laks, sum er undir 30 cm til longdar, mált frá tranti til ysta enda av stertinum. Undirmálsfiskur skal beinanveg sleppast tú aftur, livandi um tað er gjørligt.

7. stk. Landsstýrinum er heimilað at gera undantøk frá reglunum frammanfyri, tá ið talan er um veiðu til tess at útvega klekingarstöðum rogn ella til vitskaplig endamál.

2. § 14 verður orðað soleiðis:
Brot móti reglunum í hesi lóg verður sektað við bót.

§ 2.

Henda lóg fær gildi beinan vegin, samstundis afra úr gildi lögtingslógirnar nr. 6 frá 17. mars 1960, nr. 47 frá 1. juni 1961 og nr. 45 frá 15. juni 1962.

Viðmerkingar:

Føroya Silaveiðufelag hevur fleiri ferðir vent sær til landsstýrið við áheitan um, at reglurnar um veiðu av sáli og laks verða gjørdar strangari, so fiskastovnarnir verða varðir, serliga móti fiskiskapi við øðrum reiðskapi enn húki, húki sum er ætlaður fiskinum at gloypa.

Felagið vísir á, at við øktari frítíð hjá fólki og teimum nógv batnaðu samferðslumøguleikum, er hugurin og umstøðurnar at gera brúk av frítíðini eisini til síla- og laksaveiðu vaksin nógv seinastu árin. Felagið og ikki minni landskassin hava lagt nógvan pening í at fáa ein laksastovn til áir og vøtn og at fáa hann at støðast og nærast. Útlit er til, at hetta arbeiði

Stk. 4. Det er ikke tilladt at bortlede giftstoffer eller andre stoffer f.eks. fårevask, der kan skade ørreder eller laks, i indsøer, elve eller bække.

Stk. 5. Det er ikke tilladt i elve eller bække at fiske ørred eller laks i tiden fra 1. september til 30. april, begge dage medregnet.

Stk. 6. Det er ikke tilladt at fiske havørred eller laks, der er under 30 cm længde målt fra snude til yderste ende af halefinnen. Undermålsfisk skal straks slippes ud igen, så vidt muligt levende.

Stk. 7. Landsstyret er bemyndiget til at dispensere fra foranstående regler, hvor fangst ønskes gennemført til at forsyne udklækningssteder med rogn eller i videnskabeligt øjemed.

2. § 14 formuleres således:
Overtrædelse af bestemmelserne i denne lov straffes med bøde.

§ 2.

Denne lov træder straks i kraft, samtidig opbæves lagtingslovene nr. 6 af 17. marts 1960, nr. 47 af 1. juni 1961 og nr. 45 af 15. juni 1962.

fer at eydnast, um ansað verður eftir, og reglur verð settar at forða fyrri oyðandi og harðrendum veiðuhættum.

Landfútin hevur havt málið til ummælis, og sigur hann, at neyðugt er við lógarbroytingum, um teir veiðuhættir, sílaveiðufelagið vil forða, ikki skulu verða loyvdur.

Spurningurin um strangari reglur fyrri síla- og laksaveiðu er fyrr lagdur fyrri lögtingið, jbr. Lgt. 1959, bls. 32. Lgt. 1960 bls. 345 og Lgt. 1961 bls. 309. Hævnðsreglurnar eru nú tær, at til veiðu av síli ella laks í er ikki loyvt at nýta annað veiðuambod enn húk, og at áirnar eru friðaðar frá 1. september til 1. mai.

Síðani tað í §§ 3 og 4 í lóg fyrri Føroyar nr. 169 frá 18. mai 1937 «om benyttelse af indsøer og vandløb» er heimild á grannastevnu ella á haga-stevnu at gera viðtøkur um veiðu av síli og laks í áum og í vøtnum, er tað ein spurningur, um tað er neyðugt at broyta lóggávuina ella, um málið ikki heldur eigur at verða víst til eigararnar at gera av.

Til tað seinra er at siga, at ein tilik loysn onga vissu ber í sær, at tær broytingar, sum lildnar vera neyðugar verða frandar ella, um tær verða frandar, at tær so verða tær somu fyrri alt landið. Eisini kann leggjast afturat, at hitt almenna sjálvt, nú so mikið er veitt í studningi at nara um laksastovnin, hevur áluga fyrri, at stovnurin verður vardur.

ad 1, 1. stk. Lógin hevur síðani sín uppruna verið galdandi fyrri veiðu av síli og síðani laks í áum og í vøtnum, men varð orðingin í 1960 broytt soleiðis, at reguleringarnar eftir bókstavinum eru galdandi fyrri alla land-leiðina. Síðani helta helst ikki hevur verið ætlanin, ið hvussu er, er tað onki ynski frá sílaveiðufelagnum at soleiðis skal vera, er upprunliga avmarkingin til áir og vøtn tikið upp aftur, ið við nøkrum viðkanum.

Galdandi lóg setur forboð fyrri øll onnur veiðuambod enn húk. Hendan orðingin hevur víst seg heldur óheppin, tí ikki er tað óvanligt at pilka síl og laks, nógvur fiskur verður av hesum veiðuhátti uppskræddur uttan tó at verða veiddur. Umframt at siga, at bert húk, ætlaður fiskinum at gloypa, er loyvdur, verður tað lildið neyðugt í sjálvari lógartekstini eisini at skila til sum dømi nakrar veiðuhættir, ið ikki verða loyvdur.

Umframt at regulera veiðuna í áum og í vøtnum verður skotið upp, at sama reguleringin skal galda á firðum og sundum og 30 m frá landi mált frá hægstu fjørn, tí á hesum sjógvi ferðast sjósíl og laksur, tá ið tey leita upp í áirnar.

ad 1, 2. stk. Fráleikin frá landi, 30 m, at seta gørn er motiveraður við somu grundum, sum nevndar eru undir 1. stk. seinast. Annars er loyvti fráleikin at seta gørn ella at kasta og draga nót við ósar øklar frá 10 m til 100 m.

ad 1, 3. stk. Óbroytt í sínum innihaldi.

ad 1, 4. stk. Óbroytt í sínum innihaldi.

ad 1, 5. stk. Óbroytt í sínum innihaldi.

ad 1, 6. stk. Minstastøddin er økt frá 25 cm til 30 cm. Í øðrum londum, har minstastødd er, liggur hon hægri, men her verður ikki hildið møguligt enn at seta markið hægri.

ad 1, 7. stk. Óbroytt í sínum innihaldi.

ad 2. At taka minstubótina av hevur sína grund í nýggjum straffirættarlíggum sjónarmiðum og siðvenju. Fyrirsetanin um inndrátt av veiðiamboðum og fongi er heldur ikki neyðug eftir orðingini nú í straffilógini § 77 ff.

1. viðgerð 20. mars og málið beint í fiskivinnunevndina, sum 30. mars legði fram soljóðandi

Álit

Málið er lagt fyri tingið av landsstýrinum og varð við 1. viðgerð beint í fiskivinnunevndina.

Nevndin hevur viðgjørt málið.

Í § 1, stk. 2 í uppskotinum stendur, at tað ikki er loyvt at seta gorn nærri landi enn 30 m, mált frá hægstu fjøru, við áarósa mugu tó ikki gorn setast ella nótt kastast ella dragast nærri enn 100 m roknað frá ósamnumnum, mált frá hægstu fjøru.

Nevndin heldur, at hesar reglur í vissum førum kunnu koma monnum illa við, m.a. í støðum har menn veiða sild við gornum, tí har atdjúpt er gongur sild um várið ofta so nær landi, at henda regla kann koma at forða sildafiskiskapi á firðunum.

Viðvíkjandi nóttakasti er tað at siga, at hesin veiðuháttur er rættiliga gamal hjá føroyingum og fyri at kunna draga nótt skal botnurin vera góður, og tí eru tað bert ávís støð, har nótt kann dragast, um nú reglan um nóttakast verður generelt at galda, kann hon í vissum førum koma at skerja møguleikarnar hjá hesum veiðuhátti.

Nevndin heldur tí, at landsslýrið kann gera undantøk frá hesum reglum.

Annars er nevndin av teirri áskoðan, at í teim førum, har tað almenna

letur pening til at nœra um síla- og laksastovnin, sáum t.d. laksatrappur við Leynavatn, at fá ekki verður forða almenninginum fyrí at veiða.

Nevndin er sámd um at mæla tinginum til at samtykkja uppskot landsstýrisins við hesum broytingum:

I § 1, stk. 1 verður skotið inn aftaná orðini «veiðuamboð enn», «láðu við húki».

I § 1, stk. 2 verður skoytt uppi:

Frá hesi reglu kann landsstýrið eftir umsókn veita undantaksloyvi til veiðu av síld við gørum og til at kasta nót eftir síld og seiði á leiðum har slikur veiðuháttur er vanligur.

Sum nýtt stk. 8 verður sett:

8. stk. Á økjum har tað almenna stuðlar peningaliga til at nœra um síla- og laksastovnin er ikki loyvt at seta veiðubann.

I § 1, stk. 1 indføjes efter ordene «fangstredskab med», «fiskestang med krog».

I § 1, stk. 2 tilføjes:

Frá denne bestemmelse kan landsstyrel efter ansøgning meddele dispensation til fangst af sild med garn og til at kaste net efter sild og sej på steder hvor sådanne fangstmetoder er sædvanlige.

Som nyt stk. 8 tilføjes:

Stk. 8. For områder hvor det offentlige yder tilskud med det formål at forøge ørred- og laksebestanden er det ikke tilladt at nedlægge fangstforbud.

2. viðgerð 5. apríl.

Broytingaruppskot til gr. 1, stk. 1 samtykt 24—0.

Broytingaruppskot til gr. 1 stk. 2 samtykt 21—0.

Uppiskoyti til gr. 1 stk. 8 samtykt 17—0.

gr. 1 so broytt samtykt 16—0.

gr. 2 samt. n. atkv.gr.

Lógrauppskotið so broytt samtykt at fara til 3. viðg. 16—0.

3. viðgerð 9. apríl.

Lógaruppskotið, sum samtykt við 2. viðgerð, endaliga samtykt 19—0.

(F.L. j. nr. 1509-1-1).

67. Broyting í skattalógini (fólkapensionistar o. a.)

Ár 1973, 15. mars legði Petur P. Christiansen, landstýrismaður, fram

Uppskot til

løgtingslóg um broyting í skattalógini (fólkapensionistar o.a.)

**lagtingslov om ændring i skatte-
loven (folkepensionister o.a.)**

§ 1.

Í løgtingslóg nr. 50 frá 2. juli 1963 um landsskatt og kommunuskatt verður sett sum nýggj § 22 a.

Landsstýrið hevur heimild til eftir umsókn at veita skattalætta til persónar, sum vegna aldur ella sjúku fara úr starvi ella vinnu og av hesi orsøk fara munandi niður í inntøku.

2. stk. Í slíkum førum líknar landsstýrið vanliga umaftur soleiðis, at viðkomandi frá 1. ársfjórðingi aftaná, hann hevur lagt frá sær í upp til 4 ársfjórðingar kann verða skattaður av tí inntøku, hann ætlandi fer at fáa. Líkingin verður síðani javnað eftir tí inntøku, hann veruliga hevur havt.

§ 2.

Henda lóg fær gildi heinan vegin.

Viðmerkingar:

Hjá fólki, sum vegna aldur ella sjúku, med alla mugu leggja frá sær og frá at hava havt eina hampuliga inntøku nú mugu lita á fólkapensjón, avlarnispensjón ella eftirløn, hevur hetta skiftið oftast verið torført fíggarliga, tí maugan er inntøkan aftaná, at avvarðandi hevur lagt frá sær, so lítil, at hon kanska ikki er nóg stór til at greiða skattin.

Hjá okkum hava ongur beinleiðis reglur verið um, hvussu skattaviðurskiptini skulu verða hjá slíkum fólki, og hava tí nakur roynt at goldið

§ 1.

Í lagtingslov nr. 50 af 2. juli 1963 om landsskat og kommuneskat indskræftes som ny § 22 a.

Landsstyret bemyndiges til efter ansøgning at indrømme lempelse af skatten for personer, som på grund af alder eller sygdom opgiver erhverv eller arbejde og derved får væsentlig indtægtsnedgang.

Stk. 2. I her omhandlede tilfælde foretager landsstyret i almindelighed udligning således, at vedkommende fra 1. kvartal efter tidspunktet for indtægtsnedgangen og i indtil 4 kvartaler kan beskattes efter den indkomst, han forventer at oppebære. Ligningen reguleres senere efter den virkelige indkomst.

§ 2.

Denne lov træder straks i kraft.

tann skatt, teimum hefur verið álagdur, meðan onnur hava reynt at sakt kommunu- og landsstýrið um lætta í hesum viðurskiftum.

Londini uttanum okkum hava havt reglur fyri at bøta um viðurskiftini í slíkum førum, men eru hesar dotnar hurtur av sær sjálvum, nú kelduskatturin er komin.

Tá ið avgerðin um lætta skal viðgerast av 51 kommunum, og tá ið so landsstýrið í sínari metan roynir at halda seg til avgerðirnar frá kommununum, sigur seg sjálvt, at hesar 51 kommunurnar eru ójavnar í síni metan soleiðis, at avgerðirnar helst eru nóg so tilvildarligar.

Í skattalógini er beinleiðis sagt frá, hvussu farið verður fram har skattgjaldari doyir, og einkja ella einkjumaður situr eftir. Har heldur skattskyldan uppat við mánaðarlok, tá ið maðurin doyir, og kann einkjan so verða sett í skatt fyri eftirverandi part av skattaárinum og fyri næsta skattaár eftir tí inntøku, hon ætlandi fer at hava. Hetta sama er galdandi, tá ið kona doyir, tí tá fær maðurin lætta í mun til tað, inntøkan minskar av tí, at konan doyði.

Landsstýrið heldur, at líknandi skipan kann gerast fyri teir, sum leggja frá sær, to soleiðis at landsstýrið ger av í hvørjum einstøkum føri, eisini fyri kommunurnar, og tekur eina mest avgerð eftir teimum fíggjarligu viðurskiftunum, sum fara at liggja fyri hjá umsøkjaranum.

1. viðgerð 21. mars og málið beint í skattanevndina, sum 30. mars legði fram soljóðandi

Álit

Landsstýrið hefur lagt hetta uppskotið fram á ting og eftir at tað var til 1. viðgerð 21. mars 1973 hefur skattanevndin havt tað til viðgerðar.

Í viðmerkingunum verður sagt, at hjá fólki sum vegna aldur ella sjúku með alla mugu leggja frá sær og tí frá at hava havt eina hampuliga inntøku nú bert mugu lita á fólkapensiónina, avlaimpensiúnina ella eftirløn, hefur hetta skiftið ofta verið torført fíggjarliga, tí mangan er inntøkan, aftaná at avvarðandi hefur lagt frá sær so lítil, at hon valla er nóg stór til at greiða skattin.

Í øðrum londum hava menn havt reglu fyri, hvussu persónar í tilíku førum hava verið skattaðir, men her hjá okkum hefur líkningarvaldið ongur beinleiðis reglur at ganga eftir, hvussu skattaviðurskiftini eiga at greiðast hjá slíkum fólki.

Sum er, hava persónar møguleika til at søkja bygdar- ella býráð og landsstýrið um skattalætta, tá serlig viðurskifti gera seg galdandi, men avgerðin hefur í slíkum førum oftast verið tikin eftir tilnæli frá bygdar- ella býráð, men við tað at tað er ójávnt sum tey ymsu bygdar- og býráðini

avgera hesi mál, kann tað ofta verða misjavn, hvussu persónar undir somu umstøðum verða viðgjørdir og hartil er tað mangan leingi til bygdar- og býráðini svara, og tí gongur stundum drúgtørt at fáa mál avgreidd.

Annars verður í viðmerkingunum vist til, hvussu mannagongdin er í teim ferum har skattgjaldari doyri og einkja ella einkjunaður situr eftir.

Uppskotið ber í sær, at landsstýrið fær heimild at veita skattalætta eftir umsókn til persónar, sum vegna aldur ella sjúku fara úr starvið ella vinnu og av hesi orsak fara minandi niður í inntøku, og at viðkomandi frá 1. ársljórðingi aftaná kann verða skattaður av teirri inntøku, hann ætlandi fer at fáa. Líkningin verður síðani javnað eftir teirri inntøku, hann veruliga hevur havt.

Nevndin hevur spurt líkningarráðið um, hvussu mong mál av hesum slagnum talan kann fara at verða um árliga, men vóru teir ikki førir fyri at útlata seg um tað.

Nevndin heldur, at landsstýrið eigur at kunna veita skattalætta eftir umsókn so sum uppskotið niðar ímóti uttan fyrst at spyrja bygdar- ella býráð, og síðani lata líkningarráðið líknað umaftur.

So stætt vil nevndi mæla tinginum til at samtykkja uppskotið við teirri broyting, at tað verður líkningarráðið, sum líknar umaftur og setir tí fram soljóðandi:

Broytingaruppskot

til

uppskot landsstýrisins

í § 1, 2. stk. verða orðini «landsstýrið vanlig» broytt til «líkningarráðið».

I §1, stk. 2 ændres ordene «landsstyret i almindelighed» til «ligningsrådet».

2. viðgerð 5. apríl.

Broyting til gr. 1 stk. 2 samtykt 24—0.

Gr. 1 so broytt samt. 24—0.

Gr. 2 samt. u. atkvgr.

Soleiðis broytt at fara til 3. viðg. 24—0.

3. viðgerð 9. apríl.

Lógaruppskotið, sum samtykt við 2. viðgerð, nú endaliga samtykt við 26—0.

(F.L.J. nr. 430-1248)

68. Studningur og veðhald til Miðvágs kommunu

Ár 1973, lagði Haldor Hansen fyrir Vága tingmenn fram

Uppskot til

løgtingslóg um studning og veðhald fyrir láni til Miðvágs kommunu til bygging av kloakpumpuverki á Vatnsøyrum og laksatrappum v.m. millum Leitisvatn og Ósánna í Miðvági.

§ 1.

Úr landskassanum verður veittur studningur til bygging av kloakpumpuverki á Vatnsøyrum og laksatrappum millum Leitisvatn og Ósánna í Miðvági. Studningurin verður 25% av byggi-kostnaðinum, fó í mesta lagi 25% av kr. 700.000 og rindaður við eins stórum ársgjöldum í 2 ára skeiðinum 1973/74 og 1974/75.

§ 2.

Landsstýrinum verður heimilað landskassans vegna at veðhalda fyrir láni til Miðvágs kommunu kr. 525.000 til bygging av kloakpumpuverki á Vatnsøyrum og laksatrappum millum Leitisvatn og Ósánna í Miðvági.

§ 3.

Henda løgtingslóg kemur í gildi beinanvegin.

Viðmerkingar:

Byggin Vatnsøyrrar liggur solciðis fyrri, at hon ikki hevur møguleikar at sleppa av við avlopsvatn uttan at veita tað í Leitisvatn. Tað hevur verið umhugsað at reinsa avlopsvatnið, men kanningar benda á, at hetta fer

lagtingslov om tilskud og garanti for lån til Miðvágs kommune til anlæg af kloakpumpeværk i Vatnsøyrrar og laksetrappe m.v. mellem Leitisvatn og Ósánna i Miðvági.

§ 1.

At landskassen ydes tilskud til anlæg af kloakpumpeværk i Vatnsøyrrar og laksetrapper mellem Leitisvatn og Ósánna i Miðvági. Tilskuddet andrager 25% af anlægsudgifterne, dog højst 25% af kr. 700.000 og udbetales i lige store årlige rater i 2 års perioden 1973/74 og 1974/75.

§ 2.

Landsstyret bemyndiges til på landskassens vegne at garantere for lån til Miðvágs kommune til anlæg af kloakpumpeværk i Vatnsøyrrar og laksetrapper mellem Leitisvatn og Ósánna i Miðvági.

§ 3.

Denne lagtingslov træder i kraft straks.

at verða dýrari enn roknað hevur verið við og tað er trupult at fáa trygd fyri, at eitt slíkt reinsiverk virkar eftir ætlan.

Vatnveitingin í Miðvági er vorðin útløgd fyri kr. 1,3 milj., og verður nú drekkivatnið útvegað í ein felags brun, bæði úr eldri veitingum og úr Leitisvatni. Bakteriologiskar kanningar prógva, at vatnið úr Leitisvatni er reinari enn tað, ið kemur úr ánum. Útbyggingin av vatnveitingini hevur serliga verið neyðug til flakavirkið p/f Snarfrost og eisini til ellisheimið.

Umráðandi er tí at seta í verk tiltøk at verja Leitisvatn imóti dálking. Kloakkpumpuverkið í Vatnsoyrum verður leitt um Sørvág. Kostnaðarætlan er sett upp soleiðis av ráðgevandi verkfrøðingi:

1. Pumpuleiðing og kloakkpumpa	kr. 270.000
2. Kloakkreinsiverk	kr. 40.000
3. Høvnðskloakkleiðingar	kr. 60.000
4. Kloak teymar	kr. 100.000
5. Uppmátning, projekt og eftirlit	kr. 40.000
	kr. 510.000

Í samband við omanfyrinevnda verjutiltak, ið eisini er til frama fyri silastovnin í Leitisvatni, tekur tann spurningur seg fram, um møguleikar fyri at varðveita og útbyggja fiskastovnar í nevnda vatni og møguliga eisini í Fjallavatni. Í Leynarvatni hevur tað eydnast sílafelagnum at uppbyggja ein laksastovn, serliga síðani laksatrappurnar í Leynum vóru opnaðar. Tað verður mett tekniskt gjørligt at byggja laksatrappurnar millum Leitisvatn og Ósanna í Miðvági. Leiðin er stutt og lendið er lágt. Sum sambindingarlið verður gjørdur hylur á ovara strekkinum, ið fær vatn pumpað úr Leitisvatni. Her kann byggjast upp ein laksastovnur av heilt stórarí nógð. Smáprojektið er ikki liðugt enn, men kostnaðurin verður settur til umleið kr. 190.000,-. Havast má her í huga, at verjutiltøk eiga at verða gjørd í Miðvági viðvíkjandi sjálvari ánni og ósanum og møguliga vágini, so eingin dálking verður.

A Føroya lögtingi, 14. mars 1973.

Haldor Hansen Leon Joensen

1. viðgerð 21. mars og málið beint í fíggarnevndina, sum 11. april legði fram soljóðandi

ALIT

Hetta mál er lagt fram á ting av tingmönnum fyri Vágoy, Haldor

Hansen og Leon Joensen og varð við 1. viðgerð beint í figgjarnevndina.

Tað lógaruppskotið miðar imóti er

- 1) at studningur verður veittur til gerð av laksatrappu og
- 2) studningur og veðhald fyri láni til kloakgerð og pumpuverk.

Til lögtingið er komið mótmæli frá Sørvágs bygðaráð og frá hagaeigarinum í Sørvági móti hesi ætlan, dagfest 20. mars í ár:

Tygum verða biðin um at leggja hettar mótmæli fram á tingið viðvíkjandi tingmáli kloakkerð og pumpuverk úr Vatnsøyrum til Sørvágs.

Undirritaðu hagastýrir fyri Norðurtíðing og Suðurtíðing saman við Sørvágs bygðaráð hava á fundi í dag einstemmugt viðtikið at mótmæla, at hagarnir verða nógv niður settir í virði, um ikki verður loyvt at nýta økið til niðursteting og bygging vegna tað at onki kloakkvatn skal koma í Sørvágs-vatn.

Og samstundis halda vit hettar vera skeiva leið at ganga hjá Miðvágs bygðaráð, at fara í lögtingið við hesari sak, áðrenn vit sum eigarir verða eftir spurdir. Tað bliva vit sum fela sviðan av hesum, og heita vit tí á heiðraða lögting um at avvísa hesa sak.

	Hagastýrið	Hagastýrið
Sørvágs bygðaráð	fyr Norðurtíðing	fyr Suðurtíðing

Seinri er komið skriv til tingið frá Miðvágs bygðaráð dagfest 24. mars í ár:

Viðv. frálopsveitingini frá Vatnsøyrum.

Visandi til skriv dagf. 18. mars 1973 frá bygðráðnum og hagastýrinum fyri suður- og norðurtíðing í Sørvági, fara vit at loyva okkum at gera hesar viðmerkingar.

19. februar hevði formaður okkara orienterandi samráðingar við formannin í Sørvágs bygðaráð, og formannin í heilsunevndini í Sørvági, um ætlan okkara at veita frálop frá Vatnsøyrum burtur frá Vatninum.

Sagt varð teimum frá tveimum møguleikum vit høvdu hugsað okkum:

1. At veita niðan á Flogvøllin og koma í sama frálop oman til Sørvágs sum Flogvøllurin og Hotellið sum nú skal byggjast.
2. At veita heim til Miðvágs; men hetta skuldi helst vera í samband við nýgerð av vegnum millum Vatnsøyrar og Miðvág, soleiðis at rørið kundi leggjast í vegjaðarin.

Sagt var teimum frá, at vit fóru at søkja tað almenna um stuðul, og at vit vildu siga teimum frá, áðrenn umsóknin varð framløgd.

Tá nú nevnda mótmælisskriv er komið, meta vit hetta sum eina mis-
skiljan av málinum, tí ætlan okkara hevur ongantíð verið at gera nakað
sum er ímóti myndugleikumum ella eiginum í Sørvági, men at samráð-
ast í hvørjum einstøkum føri.

Vit fara tí at heita á tykkum flokksformenn og flokkar tykkara, eins
væl og á limirnar í fíggarnevndini, at taka væl undir við málinum, so
tað kann loysast á ein fyrri allar partar, saktigán og virðisligan hátt, so
ætlanin um at varveita stórsla Vatn Føroya fólks frá dálking verður framd.

Sostatt mæla vit til at miðja verður ímóti at projektið verður gjørt sum
ætlað — tað vil siga har tað liggur best fyrri at gera tað og loyvi fæst —
annaðhvørt til Sørvág um Flogvøllin ella til Miðvágs.

Miðvágur, 24. mars 1973

MIDVAGS BYGDARÁÐ

Harra løgtingsformaður J. Fr. Øregaard

Føroya Løgting 3800 Tórshavn

Í málinum sum lagt var fyrri tingið sæst ikki, at tað er Miðvágs kom-
muna, sum søkir um nevnda lániábyrgd og studning, men av skrivinum
frá bygðaráðnum til floksformenninar framgongur, at samráðingar hava
verið millum formenninar í Miðvágs- og Sørvágs bygðaráð um nevnda
spurning.

Kloakkering hevur áður verið gjørd og goldin av privatum ella kom-
munum, so her er talan um at broyta vanligan praksis. Eisini hevur tann
studningur, sum veittur er til gerð av laksatrappum verið játtaður Síla-
veiðufelagnum, at planur og kostnaðarættan hava verið gjørd. Nevndin
heldur at hetta mál er av teirri náttúru, at tað eigur at verða umhugsað,
men so sum tað liggur fyrri í lötuni, ella so stór sum ógreiddan er í hesum
máli, er tað ikki búgvið at leggja fyrri tingið til avgerðar. Mælt verður tí

til, at landsstýrið fær upp í hendi at fáa fram allar upplýsingar, ið neyð-
ugar eru fyri viðari viðgerð av málinum.

Nevndin setur fram fylgjandi

Uppskot

Málið verður sent landsstýrinum til nærri kanningar og verður lagt
aftur fyri tingið í komandi tingsetu.

FIGGJARNEVNDIN, 29. mars 1973.

J. Fr. Øregaard
A. Djurhuus

Hilmar Kass
K. Wang
F. Isaksen

Tr. Samuelsen
E. Patursson

2. viðgerð 12. apríl.

Uppskot til samtyktar frá figgjarnevndini samtykt 24—0.
Lógaruppskotið sostatt burlufallið og málið avgreitt.

(F.L.J. nr. 809-34-13)

69. Endurnýgging av fiskiskipaflotanum

Ár 1973, 15. mars, legði Jákup Lindenskov, landsstýrismaður fram

Uppskot til

løgtingslóg um broyting í løgtingslóg um endurnýgging av fiskiskipaflotanum.

§ 1.

I løgtingslóg nr. 28 frá 30. maj 1970 um endurnýgging av fiskiskipaflotanum verður gjørd henda broyting:

I § 6 verður sett sum 2. stk.:

Verður innleggingararbeiðið gjørt í útlandinum verður studningslánið upp til 8% av kostnaðinum, heruppi í innleggingarkostnaðurin.

§ 2.

Henda lóg kemur í gildi beinan vegin.

lagtingslov om ændring i lagtingslov om fornyelse af fiskerflåden.

§ 1.

I lagtingslov nr. 28 af 30. maj 1970 om fornyelse af fiskerflåden foretages følgende ændring:

I § 6 tilføjes som stk. 2:

Foretages installationer i udlandet ydes tilskudslånet med indtil 8% af omkostningerne, heri installationsomkostningerne.

§ 2.

Denne lov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

I framløguskrivi landsstýrisins frá 12. december 1972 viðvíkjandi umskipan av tveimum skipasmiðjum var boðað frá, at landsstýrið seinni í setuni fór at leggja fyrri lögtingið uppskot um broyting í reglunum um studningslån til tekniskar innleggingar í skip, gjørdar í útlandinum.

Skip, sum fáa stórar umvælingar í Føroyum gjalda toll av størri lutum so sum maskinur o.a., sum verða innfluttir, meðan ein slikur tollur ikki verður goldin, um henda umvæling var gjørd í øðrum landi. Studningsveitanin er í háðum færum 15%.

Avleiðingarnar av hesum eru, at tað minskar um kostnaðin at gera umvælingar í útlandinum.

Ein hugsað kalkulatióin skuldi víst munin (1.000 kr.)

	í útlandi	heima
Keypt av maskinu	kr. 400	kr. 400
tollgjald 13%		kr. 42
lønir 10.000 tímar á 20,- kr.	kr. 200	kr. 200
	kr. 600	kr. 642
Studningslán 15%	kr. 90	kr. 96
	kr. 510	kr. 546

Munurin er her kr. 36.000 ella umleið 7%. Hesin ójavni kundi verið broyttur við at givið umleið 7% minni í studningsveitan fyri umvælingar, sum verða gjørdar í útlandum.

Er meginparturin av eini umvæling lønir, verður avleiðingin ein munandi meirkostnaður við umvæling uttanlanda. Hetta er í tráð við ta studningsveitan, sum er fyri nýbygningar.

J. Lindenskov
landsstýrismaður

1. viðgerð 21. mars og málið beint í figgjarnevndina, sum 9. apríl legði fram soljóðandi

Álit

Hetta mál er av landsstýrinum lagt fyri tingið, og varð við 1. viðgerð beint í figgjarnevndina.

Landsstýrið vísir í viðmerkingunum á, at tá málið um endurreisning av tveimur skipasnuðjum var til viðgerðar á tingi fyrr í hesi tingsetu, boðaði landsstýrið frá, at tað vildi leggja fram uppskot um broyting í reglunum viðvíkjandi studningi til tekniskar innleggingar í skip, sum gjørdar verða í útlandinum. Uppskotið miðar imóti at lækka henda studning úr 15 og niður í 8 %.

Í seinastu tingsetu samtykti lögtingið at avlaka 13 % gjaldið fyri maskinar og tól til ídnaðin og landbrúkið, um so var at luturin kostaði meira enn ávikavist kr. 10.000 og kr. 5.000. Undir 1. viðgerð av hesum máli mæltu fleiri tingmenn til, at líknandi loysn var funnin í hesum máli við. Landsstýrið upplýsti, at hetta var torført, við tað at so nógvir lutir, ið

verða nýttir til umvælingar á fiskiskipum, eisini verða nýttir á landi.

Fíggjarnevndin hevur undir viðgerðini biðið gjaldstovnum upplýst, hvussu stórt 13 % gjaldið er fyri innflutningin av skipsmotorum til umvælingar, eins og av Asdicum, radarum, ekkoloddum og lorantólum. Men gjaldstovan er ikki fyri at siga nakað um hetta, tá eingin statistikur fyriliggur.

Nevndin ásannar, at uppskot landsstýrisins rættar ein skeivleika ið verið hevur, men ikki at hetta uppskot einsamalt fær ta ávirkan, at skipa-umvælingar, vegna nevndu broyting, av hesi orsök koma at verða gjørdar á føroyskum skipasmiðjum, tí har er prísnumurin alt ov stórur.

Fíggjarnevndin, ið gjølla hevur kannað bæði umvælingararbeiði og nýbygningsarbeiði á føroyskum skipasmiðjum, er komin til tað úrslit, at nærum allir sáttmálar, fíggjarnevndin hevur viðgjørt, annaðhvørt hetta hevur verið nýbygningar ella størri umvælingar, sum gjørdar eru sambært fast tilboð, hava verið tapsgevandi fyri skipasmiðjurnar, so skal hetta rættast skal meira til enn tað, sum landsstýrið mælir til.

Fíggjarnevndin hevur tí umhugsað, um føroyskum skipasmiðjum skal verða tryggjað størsta partin av umvælingunum av føroyskum skipum, so at mæla tinginum til at avtaka 13 % gjaldið av ávísu størri lutum, ið nýttir verða, har størri umvælingararbeiði fer fram. At ikki alt kann verða tikið við er skilligt, tí tá verður tað ikki møguligt hjá umsitingarvaldinum at hava skil á, men nevndin heldur, at vissir høvuðslutir kunni verið undantíknir, uttan at hetta arbeiði kom at verða ov mikið torført.

Mælt verður tí til at samtykkja uppskot landsstýrisins, men harumframt at taka av 13 % gjaldið á radarum, ekkoloddum, asdicum, skipsmotorum og ljósmotorum, lorantólum, kraftblökkum, trolspølum, snurpispølum og øðrum skipsspølum, treytað av at lutirnir hvør sær ikki hava eitt virði undir kr. 10.000 og lutirnir ikki skulu nýtast til nýbyggingar.

Nevndin setur fram fylgjandi

Uppskot

I Løgtingið samtykkir uppskot landsstýrisins.

II U p p s k o t
til

**løgtingslóg um broyting í lögtings-
lóg um serligt innflutningsgjald.**

§ 1.

Í løgtingslóg nr. 9 frá 27. apríl 1961 við seinni broytingum um

**løgtingslov om ændring i lagtings-
lov om en særlig indførselsafgift.**

§ 1.

1 lagtingslov nr. 9 af 27. april 1961 med senere ændringer om en

serligt innflutningsgjald verður í § 2, 2. stk. sett nýtt pkt. 12 soljóðandi:

- 12) «Eftir umsókn kann landsstýrið endurrinda innflutningsgjaldið av radarum, ekkolodum, asdicum, skipsmotorum og ljósmotorum, lorantólum, kræftblökkum, trolspølum, snurpispølum og øðrum skips-spølum, freytað av at lutirnir ikki skulu nýtast til nýbygningar og virðið ikki er undir 10.000 kr.»

§ 2.

Henda lóg kemur í gildi beinan vegin.

særlig indførselsafgift indføjes i § 2, stk. 2 et nyt pkt. 12 sålydende:

- 12) «Landsstyret kan efter ansøgning refundere indførselsafgiften af radar, ekkolod, asdic, skibsmotorer og lysmotorer, lorananlæg, kraftblokke, trawspil, snurpespil og andre skibsspil på betingelse af, at delene ikke skal benyttes til nybygninger og værdien ikke er under 10.000 kr.»

§ 2.

Denne lov træder i kraft straks.

2. viðgerð 11. apríl.

Framlagt frá nevndini soljóðandi

broytingaruppskot

Í gr. 2 í landsstýrisins uppskoti verður sett í staðin fyri:

«beinan vegin» 1. oktober 1973.

«straks» 1. oktober 1973.

Atkvøðugreiðslan fór soleiðis fram:

Landsstýrisuppskotið gr. 1 samtykt 26—0.

Broyting frá nevndini til gr. 2 samtykt 26—0.

gr. 2 so broytt samtykt 26—0.

So broytt at fara til 3. viðgerð samt. 26 --0.

Uppskot frá nevndini (serligt innflutningsgjald):

Gr. 1 samtykt 26 --0,

gr. 2 samt. u. atkv.gr.

Soleiðis samtykt at fara til 3. viðgerð 26—0.

3. viðgerð 13. apríl.

Framlagt var soljóðandi

broytingaruppskot

Í § 1 í uppskoti landsstýrisins til lögtingslóg um broyting í lögtingslóg um endurnýgging av fiskiskipaflotanum verður lagt afturat:

Í § 6, 1. stk. verður sett inn sum nýtt 2. punktum:

«Eisini kann veitast 15 % í studningsláni av kostnaðinum til at byggja yvir deksfiskiflar.»

Í § 6, stk. 1 tilføjes som nyt 2. punktum:

«Endvidere kan der ydes 15 % tilskudslån af omkostningerne til at overbygge dæksfiskefartøj.»

Broytingaruppskot til I samtykt við 22—0.

Lógaruppskot I so broytt samtykt 24—0.

Lógaruppskot II samtykt 24—0.

(F.L. j. nr. 1415-2-8).

70. Yvirtøka av skipaeftirlitinum

Ár 1973, 15. mars, legði Demmus Hentze, lögtingsmaður, fyri fólka-flokkinn, fram

Uppskot til samtyktar

Løgtingið samtykkir, at skipaeftirlitið í Føroyum verður føroyskt seinast frá 1. januar 1974 at rokna.

Landsstýrinum er heimilt at stíla fyri umskiftinum.

Viðmerkingar:

Í 1950 reisti fólkalokkurin spurningin um yvirtøku av skipaeftirlitinum sum sermál. Tað var tá ført fram, at tað var náttúrligt, at avgerðarrætturin í hesum máli liggur her á landi. Málið fekk ikki meiriluta fyri sær á tingi.

Aftur í 1958 setti fólkalokkurin sama uppskot fram og var tá m.a. ført fram: «Sum kunnugt er skipauppmálingin á føroyskum hondum og skipaskrásetingin við, har til kemur royndarkamarar fyri kumpassir. Eftir stendur skipaeftirlitið.» Málið fall aftur hesa ferð.

Við somu grundgeving sum áður loyva undirritaðu sær einaferð enn at seta hetta mál fram. Verður málið samtykt í hesi tingsetu, hevur landsstýrið stundir til at stíla fyri umskiftinum til 1. januar 1974, tá uppskotið er sett at fáa gildi frá hesum degi.

1. viðgerð 20. mars og málið beint í fíggarnevndina, sum 9. apríl legði fram soljóðandi

Álit

Hetta mál er lagt fram á ting av fólkalokkinum, framburðsflokkinum, sjálvstýrisflokkinum og tjóðveldisflokkinum.

Í viðmerkingunum til uppskotið verður millum annað ført fram, at fólkalokkurin í 1950 reisti málið um yvirtøku av skipaeftirlitinum, men at tað tá ikki var meiriluti á tingi fyri nevnda uppskoti.

Aftur í 1958 setti fólkalokkurin fram sama uppskot, men heldur ikki hesaferð varð uppskotið samtykt. Grundgevingin fyri uppskotinum hesaferð er tann sama sum áður verður sagt.

Við fyrstu viðgerð varð málið beint í fíggarnevndina, sum hevur viðgjørt tað. Ein meiriluti í nevndini (K. Wang, Hilmar Kass, Erlendur Patursson og Finnbogi Isaksen) taka undir við uppskotinum og mæla tinginum til at samtykkja tað.

Ein minniluti (J. Fr. Øregaard) ynskir at flyta fram fylgjandi: Í 1948 samtykti lögtingið at yvirtaka postverkið sum føroyskt sermál. Men hóast landsstýrin síðani tá hava havt nærri allar møguligar samansetingar og allir flokkar á tingi hava verið umboðaðir í teim ymisku landsstýranum, so er henda samtykt enn ikki framd. Teir flokkar, sum setti hava fram uppskot um yvirtøku av skipaeftirlitinum, skipaðu landsstýrið frá 1962 til 1966, men var tá eingin áhugi fyri at seta í verk nevndu tingsamtykt, og onnur landsstýrir hava, sum fyrr sagt, einki gjørt við málið.

Hvør orsøkin er til at nettopp henda tingsamtykt ikki er vorðin framd, veit eg ikki. Men tað er líkt til at ley ymisku landsstýrir hava metið umsitningina av hesum stovni so arbeiðskrevjandi, at vit tá ikki høvdu nóg góða erfaring á tí umsitingarliga økinum.

Nú eru liðin 25 ár síðan Føroyar fingu sína sjálvstýrisskipan, so vit skuldu verið munandi betri fyrireikaðir á hesum øki nú enn í 1948, tá einans nøkur fá fólk høvdu kunnleika til umsitingararbeiði. Minnilutin heldur at áðrenn tingið ger fleiri samtyktir um yvirtøkur, so eigur tingsamtyktin frá 1948 fyrst at verða framd, og tekur sostatt ikki undir við uppskotinum um yvirtøku av skipaflirlitinum, men mælir landsstýrinum til at setla í verk samtyktina frá 1948 og setur fram fylgjandi

Uppskot

Landsstýrinum verður álagt sambært tingsamtykt frá september 1948 at upptaka samráðingar við dansku ríkismyndugleikarnar um yvirtøku av postverkinum.

Ein annar minniluti (Fr. Samuelson og Andreas Djurhuus) setur einki uppskot fram.

Figgjarnevndin, 4. april 1973

J. Fr. Øregaard Andreas Djurhuus Hilmar Kass Tr. Samuelson

K. Wang Erlendur Patursson Finnboði Isaksen

2. viðgerð 11. april.

Upprunauppskotið fall við 13--0.

Uppskot til samtyktar frá minniluta í nevndini (yvirtøka av postverkinum) samtykt 18—0.

Málið sostatt avgreitt.

(F.L. j. nr. 1618-8).

71. Endurgjald til útróðrarmenn

Ár 1973, 15. mars, legði Hilmar Bech, lögtingsmaður, (J.P. Thomassen og Andreas Djurhuus) fram

uppskot til

løgtingslóg um endurgjald til útróðrarmenn fyri tap uppá p/f Suðurfisk.

§ 1.

Landsstýrinum er heimilt úr landskassanum at rinda útróðrarmonnum 50 % av teirri peningahædd, sum teir eiga til góðar fyri fisk, avreiddur til p/f Suðurfisk.

§ 2.

Henda lóg kemur í gildi beinan vegin.

løgtingslóg om erstatning til fiskere for tab på p/f Suðurfisk.

§ 1.

Landsstyret bemyndiges til af landskassen at udrede til fiskere 50 % af det beløb, som disse kan fordre for fisk, leveret til p/f Suðurfisk.

§ 2.

Denne lov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

Tá p/f Suðurfisk seinasl í november 1969 gjørdi av at steðga øllum útgjaldingum og seinni fór í likvidatið, skyldaði felagið útróðrarmonnum í Vági, Sumba, Porkeri og Høvi kr. 113.200,00.

Landsstýrið legði 27. apríl 1970 fram uppskot til lögtingslóg um at løn-javningargrunnur skípsfiskimanna fekk heimild at rinda útróðrarmonnum 50 % av kravi móttvegis p/f Suðurfisk, men uppskot landsstýrisins var ikki samtykt.

Virkið er slæan ríkið fyri landskassans rokning og hevur raksturinn borið útreiðslurnar av fíggingjunni.

Tað má baldast rímlígt, at landskassin ber kostnaðin av, at helvlin av kravinum hjá nevndu útróðrarmonnum verður góldið. Landsstýrið fer í komandi tingsetu at leggja fram uppskot um lögtingslóg um tryggingargrunn lønmóttakaranna og útróðrarmanna.

Á Føroya lögtingi, 14. mars 1973.

Hilmar Bech

J. P. Thomassen

Andreas Djurhuus

1. viðgerð 22. mars og málið beint í fíggarnevndina, sum 12. apríl legði fram soljóðandi

Álit

Tingmenninir fyri Suðuroy (Hilmar Bech, J. P. Thomassen og Andreas Djurhuus) hava lagt fyri tingið lógaruppskot, har landsstýrinum verður heimilað at rinda úr landskassanum 50 % av tí peningi, útróðrarmenn átta hjá p/f Suðurfisk, tá hetta felag steðgaði allari útgjalding og seinri lór í líkvidalið.

Í viðmerkingunum vísa uppskotsstíllararnir á, at sama mál fyrr hevur verið lagt fyri tingið, tá lagt fram av landsstýrinum, men var ikki samtykt. Eisini verður ført fram, at landskassin nú eina tíð hevur rikið Suðurfisk, og at raksturinn hevur borið útreiðslurnar av fíggingini.

Við fyrstu viðgerð varð málið beint í fíggarnevndina, sum hevur viðgjørt málið og fengið frá landsstýrinum upplýsingar um raksturinn, síðani Suðurfisk kom at verða rikið fyri landskassans rokning.

Samhætt hesar roknskapir hevur raksturinn ikki givið yvirskot, so sum ætlan uppskotsstíllaranna er, at peningin skal takast av rakstraravlopnum hjá Suðurfisk, so er har einki at taka av.

Meirilutin heldur, at støðan ikki er broytt síðan hetta mál seinast var fyri á tingið, har uppskotið ikki var samtykt og setur sostatt einki uppskot fram.

Minnilutin (Erlendur Patursson og Andr. Djurhuus) mælir til at samtykkja uppskotið.

2. viðgerð 13. apríl.

gr. 1 í lógaruppskotinum fall 12—0.

Alt uppskotið sostatt burturfallið.

(F.L. j. nr. 1413-1-53).

72. Val av álitismonnum og nevndum

Ár 1973, 21. mars legði tingformaðurin fram mál viðvíkjandi vali av álitismonnum og nevndum.

1. og einasta viðgerð 14. apríl. Valið fór soleiðis fram:

1. LØGTINGSVALNEVNDIR:

A. Suðurstreymoyar prestagjald.

a. fastir limir:

Magnus Tórshelm, keypmaður, Tórshavn, Oluf Nielsen, prentari, Tórshavn, Karl Jakobsen, stjóri, Tórshavn.

b. tiltaksmenn:

Napoleon Hovgaard Jacobsen, bankafulltrúi, Tórshavn, Gunnar Hansen, krauførari, Tórshavn.

B. Norðstreymoyar prestagjald.

a. fastir limir:

Heini Johansen, bankafulltrúi, Vestmannaahavn, Sámuel J. Samuelson, skipari, Haldórsvík, Tórstein Grækariðson, Kvívík.

b. tiltaksmenn:

Hans Iversen, keypmaður, Kvívík, Øssur á Steinum, lærari, Kollafirði.

C. Eysturoyar sýsla.

a. fastir limir:

Petur Eli Mikkelsen, lærari, Gøtu, Herluf Berthelsen, lærari, Fuglafirði, Arnold Abrahamsen, lærari, Fuglafirði.

b. tiltaksmenn:

Petur Reinert, lækni, Eiði, Sámuel P. Hansen, vrakari, Norðragøtu.

D. Norðoya sýsla.

a. fastir limir:

Dánial Nielsen, stjóri, Klakksvík, Jógvan Nielsen, byggimeistari, Klakksvík, Sámuel Christiansen, skrivari, Klakksvík.

b. tiltaksmenn:

Einar Waag, stjóri, Klakksvík, Jógvan Olsen, bedingsmeistari, Klakksvík.

E. Vága sýsla.**a. fastir limir:**

Sigmund Frederiksen, vrakari, Miðvági, D. Danielsen, lærari, Sørvági, Hentzar Ellingsgaard, lærari, Sørvági.

b. tiltaksmenn:

Napoleon Nolsøe Petersen, lærari, Sørvági, Snorri á Steig, Sandavági.

F. Sandoyar sýsla.**a. fastir limir:**

Mortan Mikkelsen, Sandur, Thomas P. Olsen, keypmaður, Húsavík, Hans Johannesen, Sandur.

b. tiltaksmenn:

Louis Eystberg, Skopun, Óli Danielsen, jarðarbrúkari, Húsavík.

G. Suðuroyar sýsla.**a. fastir limir:**

Niels P. Nolsøe, lærari, Vági, Johan O. Djurhuus, Vági, H. P. Thomassen, keypmaður, Tvøroyri.

b. tiltaksmenn:

Jaspar Holm, skrivstovumaður, Tvøroyri, Levi Niclasen, lærari, Hvalba.

2. KIRKJUSTJÓRNIN

Johannes Olsen, J. Fr. Øregaard, Kjartan Moln.

3. GRANSKOÐARI Í FØROYA SPARIKASSA

Dánjal J. Kjærbo, Fuglafjørður.

4. NEVND Í P/F SKIPAFELAGNUM FØROYAR

Tórolfur Olsen, Erlendur Patursson.

5. UMBOÐSMAÐUR Á AÐALFUNDI Í P/F SJÓVINNUBANKANUM

Eiler Mikkelsen,

Tiltaksmaður: Petur H. Simonsen.

6. UMBOÐSMAÐUR Á AÐALFUNDI HJÁ P/F SKIPAFELAGNUM FØROYAR

Martin Joensen.

Tiltaksmaður: Eiler Mikkelsen.

7. STÝRIÐ FYRI MENTUNARGRUNNIN

Jákup Lindenskov.

Tiltaksmaður: Hilmar Bech.

8. STÝRI FYRI FØROYA LISTASAVN

Flemming Samuelsen, Signar Hansen og Ottar Jacobsen.

9. NEVND Í L/F GRØNLANDSFELAGNUM

P. H. Weihe, Sørvági, Sigfried Skaale, J. Fr. Øregaard.

Tiltaksmenn: Leon Joensen, Oddfríður Gregersen, Poul J. Olsen.

10. UMBOÐSMAÐUR Á AÐALFUNDI HJÁ P/F FLOGSAMBAND FØROYA

J. Fr. Øregaard.

11. YVIRHEILSUNEVDIN

J. P. Henriksen, Aage Michelsen, Ewald Arge.

12. STÝRIÐ FYRI TRYGGINGARSAMBANDIÐ FØROYAR

Valið útsett til næstu tingsetu.

13. VAL TIL YVIRLANDBÓNAÐARSTEVNUNA

Valið útsett til næstu tingsetu.

14. NEVND Í P/F FLOGSAMBAND FØROYAR

Hákon Djurhuus, lögtingsmaður, Tórshavn.

Sigurd Joensen, landsrættarsakførari, Tórshavn.

Haldor Hansen, lögtingsmaður, Tórshavn.

Petur F. Christiansen, landstýrismaður, Tórshavn.

73. Broyting í húruvognstollinum v. m.

Ár 1973, 26. mars, lagði Kjartan Mohr, lögtingsmaður, fram

Uppskot til

**lögtingslóg um broyting í lögtings-
lóg um innflutningsgjald m.v.**

§ 1.

Í § 1 í lögtingslóg nr. 23 frá 23. februar 1950 við seinni broytingum verður gjörd henda broyting:

27.03. Hýruvagnar.

Fyrir at fáa skrásett húruvogn krevst vátta frá kommunala líkn-ingarvaldinum uppá, at eigarin seinasta árið hevur havt húruvognskoyring til høvuðsvinnu. Um talið á húruvognum er minni enn $\frac{1}{2}$ % av íbúgvartalinum í kommununi kann landsstýrið í samráð við hilstjórafelagið og bygda- ella býráðið geva loyvi til at skráseta húruvogn. Bert ein húruvognur kann skrásetast til hvønn persón av virðinum

18 %

§ 2.

Henda lóg kemur í gildi beinan vegin.

II

Uppskot til

samtyktar.

1. Landsstýrinum verður álagt at gera hesar broytingar í kunngerð nr. 28 frá 19. mai 1972:

§ 1, stk. 3: verður strikað.

§ 1, stk. 10: verður strikað.

§ 1.

Í § 1 í lagtingslov nr. 23 af 23. februar 1950 med senere ændringer gennemføres følgende ændringer:

27.03. Hyrevogne.

Det er en betingelse for at få indregistreret en hyrevogn, at der indhentes en erklæring fra den kommunale ligningsmyndighed om, at ejeren det sidste år har haft hyrevognskørsel som hovednæring. Såfremt tallet af indbyggertallet af hyrevogne er lavere end $\frac{1}{2}$ % af indbyggertallet i kommunen kan landsstyret efter forhandling med chaufførforening og bygde- eller byrådet give tilladelse til at registrere hyrevogn. Der kan kun registreres en hyrevogn til hver person

af værdien

18 %

§ 2.

Denne lov træder i kraft straks.

2. Landsstýrinum og lögtinginum verður álagt at samráðast við feløg hýruvognsføraranna, hvørja ferð ællanin er at gera broytingar í lógum og kunngerðum viðvíkjandi hýruvognum.

III

**Uppskot
til
santýktar.**

Álagt verður landsstýrinum at skipa fyri, at lann peningur, sum hýruvognseigarar hava galdið fyri sýn, ið ikki er gjørt, verður afturgoldin beinanvegin.

Viðmerkingar:

ad I. 216 hýruvognsførarar úr øllum sýslum í Føroyum kravdu í brævi til lögtingið 7. november 1972:

1. Hýruvognstollin niður í 18 %.
2. At broytingar í øllum lógum og reglugerðum viðvíkjandi hýruvognum verða at gera í samráð við felag okkara.
3. At síðulyktirnar ikki verða lógkravdar.
4. Løyvið at nýta øll sitiplássini í hýruvognum.

Krøvini eru síðani tikin uppáftur í brævi til lögtingið 23. januar 1973. Landsstýrið upplýsir í brævi til SAMFYLKING 2. februar 1973 at dagsvinningurin hjá hýruvognsmanninum var í 1971 kr. 47,00. Síðani er tollurin á hýruvognum, ið var ov høgur framanundan, hækkaður við yvir 50 % (í fyrsta umfari), og bensinprísurin er eisini farin upp. Í brævnum til SAMFYLKING stendur m.a.:

«Burtur úr hesum tølum sæst, at aksturvinnuman er merkt av, at ov lítið kemur burtur úr og at ov nógvir eru um boðið í vinnuni».

Nýggja tolllógin hevur gjørt at longu nú koyra bert umleið helvtin av hýruvognunum í Havn um dagin, hinir eru nøyddir at hava annað arbeiði afturat. Meiri sum dáma og hava tíð at koyra av og á, hava hýruvogn til privatbil og koyra í frítíðini.

ad II. í brævi landsstýrisins til SAMFYLKING 2. februar 1973 um síðulyktir stendur m.a.:

«Landsstýrið hevði ta ætlan við teimum nýggju reglunum fyrst og fremst at fáa teir bilar burtur úr hýruvognskoyringini, ið ikki reka hana sum høvuðsvinna, og næst at henda avmerking skuldi fremja møguleika fyri, at ein hvør kann siggja hvørjir bilar eru hýruvagnar».

Viðvíkjandi hesum meinar SAMFYLKING at henda grein als onga ávirkan hevur á nevndu viðurskifti. Verða tí treytirnar fyrri at skráseta húrvognar broyttar, falla hesar síðulyktir burtur av sær sjálvum.

ad III. Húrvognarnir í Havn eru ikki sýnaðir í fleiri ár, men kortini er peningur kravdur fyrri tvey sýn um árið. Bilstjórafelagið SAMFYLKING kravdi í brævi til lögtingið 23. januar 1973 at fáa peningin afturgoldnan.

1. viðgerð 5. apríl og málið beint í fíggarnevndina.

74. Ymsar ríkislógir

Ár 1973, 28. mars var frá lógarnevndini lagt fram soljóðandi

Alit

Landsstýrið hevur við skrivi frá 19. februar 1973 lagt fyrri tingið lóg nr. 6 frá 15. december 1972 «om indfødsrets meddelelse» og mælir til at lógin verður lýst at galda í Føroyum.

Málið var við framløguna beint í lógarnevndina, ið hevur viðgjørt málið og er samd um at mæla til at gera hesa

Lingsamtykt.

Lóg nr. 6 frá 15. december 1972 «om indfødsrets meddelelse» verður lýst at galda í Føroyum.

2. viðgerð 3. apríl.

Uppskot til samtyktar endaliga samtykt við 20—0.

Málið avgreitt.

(Viðv. lógini verður víst til F.L. j. nr. 508-3 106).

75. Vernd móti dálking

Ár 1973, 4. apríl, var frá marknaðarnevndini lagt fram soljóðandi

Álit

Í undanfarna tingsetu legði tjóðveldisflokkurin fyri tingið løgtingsmál nr. 12/1971: Vernd móti dálking sjóvar. Uppskotið er viðlagt sum skjal. (St Løgtingsfóðindi 1971).

Við 1. viðgerð varð málið beint í marknaðarnevndina. Nevndin viðgjørði málið og var sand við uppskotsstillararnar í týðninginum, at sjógvurin ikki verður dálkaður, men av tí at millumlanda fundir vóru í umhúnað um dálking av sjónum, sandist nevndin um at goyma málið til hesa tingsetuna.

Stíðan tá eru umfatandi millumlanda avgerðir tiknar um vernd móti dálking av sjónum.

Dálking av sjónum er soleiðis háttað, at hon ávirkar øki langt burturfrá, har koyrt verður í havið. Nevndin er sand um, at besta vernd móti dálking av sjónum bert kann vinnast við altjóða samarbeiði, og setur uppskot um, at lögtingið samtykkir, at lóg nr. 290 frá 7. juni 1972 «om forurening af havet med andet end olie», lógin er viðlögð, verður sett í gildi við teim broytingum, sum skotið er upp.

Frágreiðing um millumlanda atgerðir í dálkingarsparninginum:

Eftir innbjóðan frá norðanlondunum var í oktober 1971 fundur í Oslo við tí endamáli at royna at gera eina avlalu um bann móti at kasta — dumpa — skaðilig evni í havi. Luftakarlondini vóru Belgia, Breland, Danmark, Finland, Frakland, Háland, Ísland, Noreg, Portugal, Spania, Svøríki og Vesturtýskland. Úrslitið av fundinum var, at luftakararnir sandust um eitt uppskot til sáttmála um bann móti dálking av havinum við at «dumpa» frá skipum og flogflørum. Hetta uppskotið fekk sin endaliga form á fundi í París í december 1971, har nevndu lond luftóku. Sáttmálin varð undirskrivaður í Oslo 15. februar 1972 av umboðum fyri londini og verður tí nevndur Oslokonventiónin. Danmark hevur seinni ratificerað sáttmálan við tí fyrivarni, at hann ikki er galdandi fyri Føroyar, fyrr enn føroyska heimastýrið hevur góðkent hann. Umframt Danmark hava eisini Svøríki og Noreg ratificerað sáttmálan, og væntað verður, at hann í seinasta lagi í summar eisini verður ratificeraður av Íslandi, Írlandi, Onglandi og Portugal. Sáttmálin fær gildi, tá 7 lond hava ratificerað hann, og vil tað siga, at sáttmálin kann fáa gildi longu í heyst.

Lóg nr. 290 frá 7. juni 1972 inniheldur tær reglur, sum neyðugar eru fyri at konventiónin fær gildi í Danmark, og kann henda lóg við kgl. fyriskipan verða sett í verk í Føroyum. Av tí at konventiónin ikki fær gildi, fyrrenn sum fyrr sagt, 7 av luttakaralondunum hava ratificerað hana, er ikki við lógini sett, nær ið hon kemur í gildi í Danmark, men sigur hon, at dálkingarministerin kann seta hana í gildi.

Konventiónin fevnir um tað opna havið og sjógvin millum sjómarkið og tær linjur, tað verður roknað út frá, innanfyri eitt øki, sum er avmarkað soleiðis: norðan fyri 36° norður og ímillum 42° vestur og 51° cystur, tó ikki Miðalhavið og Lysturhavið, og norðanfyri 59° ímillum 44° og 42° vestur. Í sáttmálanum binda partarnir seg til at gera alt, sum er gjørligt, fyri at havið ikki verður dálkað av evnum, sum kunnu hava við sær vanda fyri heilsuna hjá fólki, skaða lívið í havinum, skaða rekreativ virði ella vera til ampa fyri aðra lógliga nýtslu av havinum.

Í skjali 1 til konventiónina eru roknað upp evni, sum tað er bannað at «dumpa». Hetta eru serliga citraudi evni, plastikk og annað syntetiskt tilfar, sum ikki lætt verður niðurbrotið, sum kann vera til ampa fyri fiskivinnu og skipaferðslu.

Burturkast, sum inniheldur tey evni, sum eru nevnd í skjali 2, í týðandi nøgdum, mugu ikki verða «dumpa» uttan serligt loyvi í hvørjum einstøkum føri frá avvarðandi landi. Ein serlig nevnd, sum seinni skal verða umrødd, skal gera av, hvussu nógv «týðandi» nøgd er.

Onnur evni mugu heldur ikki verða «dumpa» uttan loyvi frá avvarðandi landi, men her kann verða givið standandi loyvi.

Í skjali 3 er fyriskipað hvørjum ið ansast skal vera eftir, tá støða verður tikin til, um loyvi skal verða givið.

Loyvi kann verða givið til «dumping» av teimum í skjali 1 nevndu evnum, um tey í bert heilt smáum nøgdum eru uppi øðrum burturkasti, sum loyvt kann vera at «dumpa», freytað av, at hesi evni ikki eru blandað uppí fyri at verða «dumpað».

Tey í skjali 1 og skjali 2 nevndu evni kunnu kortini verða «dumpað», um force majeure fyriliggur, og vandi er fyri skipi, mannalívi ella flogfari. Tá so er, skal niðanfyri umrødda nevnd beinanvegin fáa fráboðað.

Ein nevnd er sett við umboð frá hvørjum av luttakaralondunum, og skal henda nevnd m.a. hava eftirlit við, at konventiónin verður yvirhildin, taka ímóti og viðgera yvirhild yvir dumpingarloysi og dumping, sum er farin fram, og kanna viðurskiptini innanfyri sjóøkið, sum konventiónin fevnir um.

Hvørt luttakaland átekur sær at tryggja, at konventiónin verður yvirhildin.

- a) av skipum og flogførum, sum eru skrásett har,
- b) skipum og flogførum, sum á land- ella sjóøki tess ferma við «dumping» fyri eyga,
- c) skipum og flogførum, sum ætlast at «dumpa» innan fyri sjómark tess.

Í lóg nr. 290 frá 7. juni 1972 er høvuðsinnihaldið í konventiónini upp- afturtikið og tær fyriskipanir, sum eru bindnar neyðugar fyri at konventi- ónin kann vera fylgd. Ministarinn fyri «forureningsbekæmpelse» kann geva loyvi til «dumping», og tá talan er um «dumping» uttan fyri danskt sjó- mark, kann loyvi fáast frá rætta myndugleika í einum av londunum, sum hevur bundið seg til Oslo-konventiónina.

Lagt skal verða til merkis, at konventiónin ikki gevur luttakarlond- unum friari ræsur at koyra hirturkast í havið, men hevur til endamáls, so vítt tað yvirhøvur er gjørligt, at steðga hesum.

At enda skal verða viðmerkt, at á fundi í London í døgunum frá 30. oktober til 13. november 1972 samtyktu 78 lond eina heimsunfatandi konventión móti «dumping». Ímillum hesi lond vóru eisini øll luttakara- londini í Oslo--konventiónini. Hendan konventión, Londonkonventiónin, fær gildi, tá 15 av luttakarlondunum hava ratificerað hana. Innihaldið í hesi konventión er mest sum tað sama sum í Oslo-konventiónini uttan tað, at Oslo-konventiónin í summunum avgerður er nakað víðarigangandi, og stendsi hefta av, at tað sjálvsagt er ivørligari at fáa seinju ímillum so nógv luttakarlond. Tann týðningarmesti munurin á Oslo-konventiónini og London-konventiónini er, at henda seinna er heimsunfatandi.

Nevndin leggur áherðslu á, at lóg um vernd móti innlendis dálking er ógvuliga átroðkandi. At tilfík lóg er neyðug er sjónskt bæði á sjógvi og landi, og víst verður til uppskot í lögtingsmáli nr. 47/1970: Verjutiltøk móti dálking av náttúru og luft, ið varð lagt fyri tingið av fólkaflokkinum og einmælt samtykt. Bæinki tykist at vera hent í hesum máli síðani.

Nevndin setur uppskot um, at umfatandi lóg um vernd móti innlendis dálking verður fyrirleikað av landsstýrinum og lögð fyri tingið komandi tingsetu.

Vísandi til tað sum her er ført fram setur nevndin fram fylgjandi

Uppskot til samtyktar

- I Føroya løgting samtykkir, at lóg nr. 290 frá 7. juni 1972 «om forur- staltninger mod forurening af havet med andet end olie» verður sett í gildi í Føroyum við kgl. fyriskipan við hesum broytingum:

í § 2 verður í nr. 1 aftaná «hvis ejer er dansk» skoytt uppi «eller færøsk» og í nr. 2 aftaná «hvis ejer er dansk» skoytt uppi «eller færøsk». Í § 3 verður í nr. 1 aftaná «inden for dansk» skoytt uppi «eller færøsk». Í § 5 verður í fyrsta pelli aftaná «uanset forholdene i §§ 3 og 4» skoytt uppi «dumping» inden for søterritoriet ved Færøerne kan kun ske, såfremt tilladelse tillige foreligger fra Færøernes landstyre».

II Alagt verður landsstýrið at fyrireika og leggja fyri lögtingið i komandi tingsetu lóg um vernd móti dálking.

2. viðgerð 9. apríl.

Uppskot til samtyktar:

Roma I samtykt 24—0.

Roma II samtykt 26—0.

Málið sostatt avgreitt.

(F.L. j. nr. 1699-1-2).

76. Eykastudningur til ávísar havnaætlanir

Ár 1973, 10. apríl, legði Atli Dam, lögmaður, (sbr. tinglistan), fram

Uppskot til

**løgtingslóg um eykastudning til
ávísar havnavíðkanir.**

**løgtingslov om ekstra tilskud til
visse havneudvidelser.**

§ 1.

Sumi uppiskoyti til tær játtanir, sum við løgtingslóg nr. 55 frá 1. august 1969 vórðu veittar til víðkan av havnunum í niðanfyri nevndu kommunum, verður úr

§ 1.

Som tillæg til de bevillinger, der ved lögtingslov nr. 55 af 1. august 1969 blev ydet til udvidelse af havnene i nedennævnte kommuner, ydes der af landskassen tilskud

landskassanum veittur studningur svarandi til 50 % af tí upphædd, byggiútreiðslurnar til avvarðandi havnafiðkan verða hægri enn tann í omanfyri nevndu lögtingslóg tilskilaði stærsti studningshorni byggingeningur, tó í mesta lagi 50 % af niðanfyri tilskilaðum upphæddum. Studningurinn verður goldinn við eins stórum ársgjöldum í 6 fylgjandi fíggjarár frá og við fíggjarárinum 1973/74 at rokna:

Kommuna	kr.
Klakksvíkar	4.000.000
Fuglafjarðar	1.500.000
Leirvíkar	2.500.000
Gøtu	2.250.000
Rumavíkar	2.000.000
Nes	1.000.000
Eiðis	1.000.000
Kollafjarðar	1.000.000
Vestmanna	2.500.000
Miðvágs og Sandavágs	2.500.000
Sørvágs	1.350.000
Skopunar	4.500.000
Sands	2.300.000
Hvalbiar	850.000
Froðbiar	2.000.000
Porkeris	750.000
Vágs	1.000.000
tílsamans kr. 33.000.000	

§ 2.

Ásetingarnar í §§ 3-5 í lögtingslóg nr. 55 frá 1. august 1969 eru eisini galdandi fyri byggingar framdar við studningi sambært hesi lögtingslóg.

§ 3.

Henda lögtingslóg kemur í gildi beinanvegn.

svarende til 50 % af det beløb, anlægsudgifterne for pågældende havneudvidelse overstiger den i ovennævnte lagtingslov anførte maksimale tilskudsberettigede byggesum, dog højst 50 % af nedenfor anførte beløb. Tilskudet udbetales i lige store årlige rater gennem 6 på hinanden følgende finansår fra og med finansåret 1973/74 at regne:

Kommune	kr.
Klakksvíkar	4.000.000
Fuglafjarðar	1.500.000
Leirvíkar	2.500.000
Gøtu	2.250.000
Rumavíkar	2.000.000
Nes	1.000.000
Eiðis	1.000.000
Kollafjarðar	1.000.000
Vestmanna	2.500.000
Miðvágs og Sandavágs	2.500.000
Sørvágs	1.350.000
Skopunar	4.500.000
Sands	2.300.000
Hvalbiar	850.000
Froðbiar	2.000.000
Porkeris	750.000
Vágs	1.000.000
i alt kr. 33.000.000	

§ 2.

Bestemmelserne i §§ 3-5 i lagtingslov nr. 55 af 1. august 1969 er også gældende for anlæg udført med tilskud i henhold til denne lagtingslov.

§ 3.

Denne lagtingslov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

I lögtingsmáli nr. 106/1971: Eykajáttanir til 10 ára havnaætlánina 1969/78, varð samtykt «at senda umsóknirnar til landsstýrið, sum verður biðið um at kanna tørvin til eykastudnings fyri øll ley pláss, søkt hava, og til komandi tingsetu at leggja uppskot fyri lögtingið um eykajáttanir.»

Sum kunnugt eru umsóknir komnar úr at kalla øllum kommunum, sum studningur varð veittur til undir umrøddu 10 ára ætlan.

Landsstýrið hevur hildið, at ein eykajáttan eigur at vera hildin innan fyri sama tíðarskeið, sum 10 ára ætlanin sjálv t.e. at hon verður ein 6 ára játtan í longsta lagi: 1973/74 – 1978/79; hetta ger tað lættari at fáa eina toluliga rætta meting um, hvør tørvurin á eykastudninginum er og at halda samlaðu eykajáttanina í rimiligum stigi.

Tá ið ein í hesum tíðum ger eina fíggarliga útbyggingarættan fyri havnirnar yvir 10 ár, má hon rokna við at skula skoyta uppí, tí prís- og lönarvæxstur er á hvørjum ári og fiskivinnan í støðgari broyting á øllum økjum; men tær upphæddir, søkt er um, geva tilsamans so stórt tal, at «ivaleyst hava fleiri av kommununum tikið nóg so ríviliga til», sum nevnt verður í álitinum frá fíggarnevndini í áðurnevnda lögtingsmáli.

Landsstýrið hevur tí í samráð við landsverkfrøðingin viðgjørt ynskini frá kommunum og heldur at við teim játtanum, lógaruppskotið inniheldur, kunnu tær einstøku kommunurnar fremja útbygging av rimligari stødd í umrødda 10 ára skeiði, og eisini verður samlaða studningsveitingin 2.75 mill. kr. um árið í 6 ár, ið landskassin skal lata, ikki órimilig til støddar.

Viðvíkjandi støðuni hjá teim einstøku havnunum verður víst til hjálagda ummæli frá landsverkfrøðinginum.

Atli P. Dam

M. Helmsdal

Viðvíkjandi eykajáttanum í sambandi við 10 ára havnaætlánina 1969/78.

Tær havnabyggingar undir 10 ára havnaætlánini 1969/78, sum farnar eru í gerð higartil ella frandar, eru í hesum 12 kommunum:

Klakksvíkar, Leirvíkar, Gøtu, Runavíkar, Skála, Eiðis, Haldórsvíkar, Kollafjarðar, Vestmanna, Skopunar, Sands og Froðbiar.

Tær kommunur, sum enn ikki eru farnar undir nakra bygging, eru hesar 8:

Fuglafjarðar, Nes, Sjóar, Miðvágs og Sandavágs, Sørvágs, Hvalbiar, Porkeris og Vágs.

Niðanfyri verður fyri hvørja kommunu sær í stuttum greitt frá støðuni:

Klakksvíkar kommuna:

Undir 10 ára ætlanini eru játtaðar 50 % av 6.0 mill. kr. Undir bygging er í løtuni havnargerð á Varpinum, sum er mettt at kosta 4.5 mill. kr.

Henda bygging umfatar deils ein o.u. 60 m langan pier við ferjulegu á norðursíðuni og vanligari atløgusíðu hinumegin og deils o.u. 80 m langa atløgusíðu á 3,5 m dýpi á meðalvatni fram við landinum; millum høvuðsvegin og hesar byggingar er so fyllt upp øki fyri veg, parkerings- og byggiplássi. Bygt verður áfast við havnarlagið á Stongunum.

Hesar byggingar eru roknaðar til strandferðaskipini og rúmka soleiðis um fyri aðrari nýtslu av Stangarpierinum.

Eftir av játtanini verða soleiðis o.u. 1.5 mill. kr.

Leingi hevur verið í umhúna at økja um flakavirkið á Kósini; men ein fyriritroyt er, at bryggjan har verður longd og byggiðki planerað aftanfyrir.

Ætlanin hjá kommununi er tí at fara undir hesa bygging so skjótt sum gjørligt. Kostnaðurin var seinasta vár mettur at verða 4.7 mill. kr., so við prís- og lønarbækkningum o. øðr. verður kostnaðurin ikki undir tær 5.5 mill. kr., sum er grundarlagið fyri uppiskoytisjáttanini.

Fuglafjarðar kommuna:

Fuglafjarðar kommunu varð játtað 50 % av 2 mill. kr. Fyri hendan pening er ikki bygt ein; hefta kemst deils av, at aðrar byggingar hjá kommununi hava verið fyri og deils av at hesin peningurin, sum frá er liðið, er minnaður so mikið, at hann er vorðin ov lítil til, at farið kann verða undir bygging, sum munar nakað.

Sum kunnugt er økt um sildamjølsværksmiðjuna, og nú verður farið undir stórt ísvirki, so tann parturin av bryggjulongdini, fiski- og farmaskip í sambandi við hesa verksmiðju fittan part av árinum støðugt nýta, er vaksin munandi; neyðugt er tí, at hampuliga long bryggjusíða verður gjørd afturat, so hin parturin av skipaferðsluni — tvey skip stan hava samband við flakavirkin, tvey sum skulu umvælast, gerast út, flyta farm til og frá bygdini og onnur — ikki verða heilt við sviðið soðið.

Uppiskoytisjáttanin má li í minsta lagi vera 1.5 mill. kr.

Leirvíkar kommuna:

Byggingin, sum fer fram, er mettt at kosta 9.0 mill. kr., tá ið hon er liðug; játlanin var 50 % av 6.5 mill. kr.

Eín orsøkin til henda stóra incirkostnað er, at játlanin vísti seg at vera ov lítil samanborið við lægsta boð og onnur, at grótið, sum sprongt var upp úr havnini, vísti seg at verða so smátt, at neyðugt var at flyta stórar nøgdir av gróti aðrastaðni frá fyri at fáa nóg mikið av stórum steinum til útsíðu á havnarplássinum og til bygging av bringarðinum frá Kráartanga.

Götu kommuna:

Fyri játtanina undir 10 ára ætlanini — 50 % av 2.0 mill. kr. — er eldri pierurin, sum saman við tí nýggjara vinkulpierinum ger havnina í Norðrugøtu, longdur og endin bendur inná, so deils er økt um atløguplássið og deils eru skaptir fleiri møguleikar fyri, at skip kunnu liggja í lívd í vána-veðri.

Kommunan hevur leingi havt í hyggju at byggja brimgarð einar 100 m uttan fyri havnarlagið, sum er, deils sum lívd av hesum havnarlagi, og deils sum verju fyri havnarøki, ið samstundis verður at fylla upp millum nevndu brimverju og havnarlagið. Eisini er tørvur á dýping í havnarhýlinum. Skal fremjast arbeiði, sum kann verða til nakra hjálp, má verða játtað 50 % av 2.0 mill. kr. í minsta lagi.

Ranavíkar kommuna:

Fyri játtanina, sum var 50 % av 6.5 mill. kr., verður bygd leinging av høvuðspierinum, so havnin nú er varn fyri vestan- og høgættum. Kostnaðurin er mettur at vera o.u. 7.5 mill. kr.

Havnin freingir til meiri byggið og til atløgupláss við fiskavirkið, og verður tí mælt til at játta í hesum umfar 2.0 mill. kr.

Nes kommuna:

Hevur játtan stóra 50 % av 1.4 mill. kr.

Av tí at peningavirðið er so nógv minnað, síðan studningurin varð veittur, er neyðugt at bækkja hann við 1 mill. kr., um tað sama skal fáast burtúr.

Skála kommuna:

Skála kommuna hevur bygt fyri sína játtan — 50 % av 2 mill. kr. — og fer neyvan undir størri havnabygging í bræði. Nú skipasmiðjan hevur fingið útgerðarpler og tvinnir aðrir eru til onnur endamál, skuldi tað heldur ikki verið neyðugt.

Sjóar kommuna:

Sjóar kommuna hevur ikki bygt fyri sína játtan — 50 % av 1.0 mill. kr. — og okkum kunnugt er ikki ætlanin fyríbils at fara undir bygging við Hulkan, so grundir tykjast ikki at vera fyri eykajáttan.

Eiðis kommuna:

Bygt er fyri játtanina, sum er 50 % av 2.0 mill. kr.

Bríngarðurin er longdur við 50 m, og havnarplássíð er økt og regulerað fyri at gera tað møguligt at økja um flakavirknið.

Kostnaðurin er 2,8 mill. kr., og er orsøkin til størsta partin av meir-kostnaðinum, at ikki varð roknað við at gera nakað við havnarplássíð, tá ið støddin av studninginum varð ásettur.

Tað er líkt til, at endin á bríngarðinum tekur so nógv brim á seg, at rættast er at tryggja hann betur við grótkasti. Mælt verður tí til at játta 50 % av 1.0 mill. kr. afturat.

Haldórsvíkar kommuna:

Byggir nú fyri sína játtan — 50 % av 1.0 mill. kr. — havnarøki til at seta flakavirkishús á og stutta atløgubryggju.

At veita eykajáttan nú er helst ógrundað; men visir tað seg, at ein víðari úthygging er fyri neyðini nakað skjótt, kann studningur til eina tilíka ivaleyst verða veittur av lendingarkontoini.

Kollafjarðar kommuna:

Hevur brúkt nakað av síni játtan — 50 % av 2.0 mill. kr. — til at gera øki inn av bryggjuni til nýtiligt havnarpláss og hevur í kvittanum deils við uppfylling at økja um havnarplássíð og dels at leingja bryggjuna nakað. Hetta krevur eykajáttan uppá ikki minni enn 1.0 mill. kr.

Vestmanna kommuna:

Til bygging, sum fer fram — belongbryggja fram við Heyganesi í staðin fyri ta gomlu jarnpela- og timburbryggjuna — røkkur játtaði studningurin — 50 % av 2.0 mill. kr. — ikki; eini 50 % av 300.000 kr. resta í.

Tað, sum serliga troðkar á í Vestmanna, er havnarøki til at byggja og arbeiða á, og er tí skotið upp at játta tilsamans 50 % av 2.5 mill. kr., so fyllast kann upp fram við landi vestur frá Heyganesi og gerast nakað av atløguplássi við.

Miðvágs og Sandavágs havn:

Enn er einki bygt fyri játtanina — 50 % av 3.0 mill. kr. — men tað er fyri neyðini, at havnin verður betri vard skjótast gjørligt, so mælt verður til at játta 50 % av 2.5 mill. kr.

Sørvágs kommuna:

Hevur ikki bygt fyri sína játtan — 50 % av 1.5 mill. kr. — men mælt verður til at játta afturat 50 % av 1.0 mill. kr., fyri at fann ætlaða byggingin kann verða framd.

Skopunar kommuna:

Játtanin er 50 % av 3.5 mill. kr., og bygt er fyri slivar 4.0 mill. kr.

Annars er at siga, at aftaná at rúmkað og dýpt er inni í havnini og innsiglingin flutt nakað út, fyri at størri fær enn teir smáu dekksbátarnir, havnin var ætlað til, kundu nýta hana, er vorðin so nógvur resonansur í havnarhýlinum, at okkurt má gerast fyri at bøta um viðurskiftini, og vísa fær royndir, ið gjørdar eru, at líkt er til, at bæði verjugarðurin á Skerinum og brimgarðurin norðuri á Bergi mágu leingjast. Mælt verður tí til, at játtað verður 50 % av 4.5 mill. kr.

Sands kommuna:

Bygging er í gerð fyri játtanina — 50 % av 3.75 mill. kr. — men kostnaðurin verður góðar 6.0 mill. kr. Aftaná, sum lá til grund fyri upprunaligu játtanini var leinging av pierium; men tá til stykkis kom, hevði fiskivinnan verið fyri líkari broyting — útróður og flakaskering vundu meir og meir uppá seg — at bygðaráðið helt rættast verða í fyrstu syftu at skapa best møgulig líkindi fyri hesi vinna, og var tí farið undir at byggja havn, sum kundi vera tilhald hjá dekkførum upp til eini 80 tons. Roynt var at byggja fyri kostnað svarandi til játtanina; men skjótt var monnum greitt, at helta fór at vera ov lítil havn.

Sannandi, at skulu heimasandsmenn hava líkindi at taka lut í útróðrinum í slíkan mun, at tað kann rokast vinningur, er ein tilik havn, sum tann, ið er í gerð, neyðug, verður mælt til at játta 50 % av 2.3 mill. kr. afturat.

Hvalbiar kommuna:

Hinki er bygt fyri játtanina — 50 % av 1.0 mill. kr. — men verður mælt til at játta afturat 50 % av 0.85 mill. kr.

Froðbiar kommuna:

Farið er undir at byggja fyri játtanina, sum er 50 % av 4.0 mill. kr. Felag í bygðini fer nú undir at byggja flakavirki á havnarplássinum, gjørt varð undir seinastu havnaeðlan, uttan fyri havnarlagið. Her má tí verða gjørdur bryggjuvegur frammanfyri.

Inni í havnarhýlinum er ætlanin at dýpa niður á 4,5 m fram við landsíðuni og gera atløguvegg har eisini.

Fítt stórt flakavirki krevur, at fleiri fiskifør verða knýtt at plássinum har, og skulu hesi hava hampulig kor at virka undir, er neyðugt, at rúmligari verður í hýlinum og meiri atløgupláss; sum nú er, er bert ytra helvtin av hýlinum nóg djúp til vanlig fiskifør.

Kostnaðurin er mettur til 6.0 mill. kr., og verður tí mælt til at játta afturat 50 % av 2.0 mill. kr.

Porkeris kommuna:

Línki er bygt fyri játtanina --- 50 % av 1.0 mill. kr. --- men mælt verður til at játta 50% av 0.75 mill. kr. afturat, so virðið verður tað sama.

Vágs kommuna:

Vágs kommuna bygdí fyri sína játtan undir havnaætlanini 1959/68 í seinasta enda av 10 ára skeiðinum og hevur tí ikki enn litið seg færa fyri at fara undir at byggja fyri játtanina — 50% av 4.0 mill. kr. — sambært ætlanini, ið nú er galdandi.

Ætlanin er at byggja millum gamla havnarlagið og pierin á Tjørn og samstundis at leingja henda pier ein mun; mælt verður tí til at játta afturat 50 % av 1.0 mill. kr.

M. Helmsdal.

1. viðgerð 12. apríl (sbr. tinglista formannsins) og málið beint í fíggar-nevndina.

77. Ymsar ríkislógir

Ár 1973, 12. apríl, var frá lógarnevndini lagt fram

Álit

Landsstýrið hevur lagt fyri lögtingið lóg nr. 219 frá 7. juni 1972 «om egusudvikling» og mælir til, at lógin verður lýst at galda fyri Føroyar.

Eftir hesi lóg, ið avloysir lóg nr. 228 frá 3. juni 1967, kunnu eftir § 6 statslán og eftir § 10 studningur veitast til idnaðarvirkir eftir vissum reglum.

Handilsmálaráðið fyrisetur viðvíkjandi studningsveitanini eftir § 10, at føroyska skattalógin verður broytt soleiðis, at føroysk virkir skattliga ikki verða verri stillað enn virkir í Danmark, sum í skattskyldugu inntøku síni kunnu býla studningin yvir eitt 10 ára skeið frá tí at studningurin er fingin.

Málið varð við framløguna beint í lógarnevndina.

Nevndin hevur viðgjørt málið og er sand um at mæla tinginum til at gera hesa

tingsamtykt

Lóg nr. 219 frá 7. juni 1972 «om egusudvikling» verður lýst at galda fyri Føroyar.

2. viðgerð 13. apríl.

Uppskotið frá nevndini samtykt 26—0.

Málið sostatt avgreitt.

(F.L. j. nr. 1216-1-1).

78. Vegir og lendingar

Ár 1973, 14. apríl var lagt fram frá havana- og veganevndinni

Álit

i

lögtingsmáli nr. 79/1972: Vegir og lendingar.

Havana- og veganevndin hefur viðgjört tær út við 70 umsóknirnar um studning til vegabyggingar og til bygging av lendingum o.f., sum innkommar eru.

I. Vegir.

A figgjjarlóginí eru settar av 20.500.000 kr. til vegabyggingar og umsiting av landsvegur, heruppi eru motor- og benzingjældini og gjældini frá kommununum, ið øll fara í vegagrunnin.

Viðvíkjandi nýtslu av hesum peningi skal nevndin loyva sær at seta fram soljóðandi

Uppskot

A. Til útbygging av og ábøtur á landsvegarnetini og umsiting teirra har- umframt til brýr og bilferjulegur	kr. 19.922.500
Til niðanfyri nevndu arbeiði	kr. 577.500

	kr. 20.500.000

Kommuna	Arbeiði	Studningur % av kr.
Viðarheiði		
Vegur eysturi við Egg		60.000,—
Hvannasunds		
Vegur á Norðstoftum		40.000,—
Klakksvíkar		
Vegur í Klakksvík		60.000,—
Leirvíkar		
Vegur út á Vík		80.000,—

Kaldbaks	
Vegur í Kaldbaksbotni	60.000,—
Vestmanna	
Ábatur á ovara veg	60.000,—
Brúgv um Hórará	60.000,—
Tórsh. uttanb.	
Vegur á Argjum	20.000,—
Gøtan til Norðradals	20.000,—
Kirkjubøar	
Vegur norður í Fossdal	60.000,—
Sandavágs	
Vegur út á Bakka	20.000,—
Miðvágs	
Brúgv um Lambá	50.000,—
Sørvágs	
Vegur í Sørvági	20.000,—
Bíggjar	
Framhald av vegi vestur frá Bø	60.000,—
Porkeris	
Vegur frá Gjónni Stóru	40.000,—
Tórshavnar	
Vegur í Havnadali	60.000,—
Húsavík	
Vegur niðan í Gerði í Dali	20.000,—
Tilsamans $\frac{3}{4}$ av	790.000,—
—	577.500,—

II.

Í tingmáli nr. 55/1965: Vegir og lendingar, varð samtykt, «at heimila landsstýrinum at veita stuðning til breiðking og umbygging av vegi í býi ella størri bygd, sum er partur av heildarsamferðsluleið. Hesin stuðningur verður at lata eftir meting í hvørjum føri sær, men má ikki verða hægri enn 60% av byggipeninginum, tá ið møguligar útreiðslur til reint kommunal arbeiði so sum gerð av gongubreytum, legging av kloakk- og vatnleiðingum o. øðr. t. eru frádrignar».

Í árunum, sum farin eru, hava avvarðandi kommunur ikki gjørt nógv brúk av hesum møguleika fyri stuðningi, og kemst heftaruttan íva av, at vegabyggingin gjøgnur eina bygd við øllum teim trupulleikun, ferðslan, leiðingar av ymiskum slag, garðar, trappar o.a.m. geva, í dag er so kostnaðarmikil, at ein kommuna, sjálvt um hon bert rindar eina helvt av kostnaðinum, aftrar seg við at fara undir hana.

Men nú bilferðslan er so nógv vaksin og millumbygðavegirnar samantikið hava hampuligan standard, er ikki hóskandi, at kommunur hava vegastrekki, sum, hóast lið í heildarsamferðsluni og oftast høvuðsgøtur í avvarðandi bygd (býi), á ongan hátt svara teim krøvum, bygðin (býurin) og samferðslan seta.

Nevndin hevur tí hildið verið rættast at hækka markið fyri stuðningsveitingini til 75% av kostnaðinum, so hon svarar til tað, sum vanliga verður latið í øðrum førum, tá ið talan er um samferðslumál.

Vísandi til tað, sum framanfyri er skilað til, skal nevndin loyva sær at seta fram soljóðandi

UPPSKOT

Av konto § 13.1. á løgtingsfíggarlógnum: Nýggir vegir og brýr v.m., verður heimilað landsstýrinum at veita stuðning til breiðking og umbygging av kommunalum vegstrekki, sum er týðandi partur av heildarsamferðsluleið. Hesin stuðningur verður at lata eftir meting í hvørjum føri sær, men ikki fara upp um 75% av tí, sum eftir verður av byggikostnaðinum, tá útreiðslurnar til:

- a) Útvegan av neyðturvuligum lendi, bygdum eins og óbygdum.
- b) Rør, brunnar o.a.t. til høvuðskloakkir og íbindingar frá húsum.
- c) Rør o.a.t. til vatnleiðingar.
- d) Alt tilfar og arbeiði í sambandi við etablering av gøtuljósi, tó undantikið uppsetingina av steyrinum.

eru drignar frá; hesar rindar avvarðandi kommuna.

Við hesi samtykt fer samtyktin undir løgtingsmáli nr. 55/1965: Vegir og lendingar, pkt. II, úr gildi.

III. Lendingar.

Játtanir fyrir fíggjarárið 1973/74, sumu samtyktar eru áður eru hesar:

Kommuna	til	studningur $\frac{3}{4}$ av kr.
Fugloyar		
Lendingarábøtur á Kirkju og í Hattarvík (3. árgjald av 4 ára játtan)		60.000,—
Svínoyar		
Lending við Svínoyareiði (3. árgjald av 6 ára játtan) ikki bygt		50.000,—
Viðareiðis		
Veg oman á Eiðsvík (2. árgjald av 2 ára játtan)		40.000,—
Hvannasunds		
Lendibrúgv í Hvannasundi (5. árgjald av 6 ára játtan) bygt		50.000,—
Lendibrúgv í Hvannasundi (4. árgjald av 5 ára játtan) bygt		40.000,—
Leingjan av lendibrúgv í Norðdepli (við flakavirkið) (3. árgjald av 4 ára játtan)		40.000,—
(-og Viðareiðis k.) Lendibrúgv við flakavirkið í Norðdepli (2. árgjald av 6 ára játtan)		180.000,—
Klakksvíkar		
Bátahavn í Klakksvík (4. árgjald av 8 ára játtan) í gerð		100.000,—
Leinging av lendibrúgv í Arnafirði (2. árgjald av 6 ára játtan) ikki bygt		50.000,—
Kunoyar		
Veg niðan frá lendibrúgv í Kunoy (3. árgjald av 4 ára játtan) ikki bygt		25.000,—
Mikladals		
Atløgubrugv á Trøllanesi og lendingarábøtur í Mikladali (2. árgjald av 2 ára játtan)		50.000,—

Húsa

Veg oman á lendingina (2. árs gjald av 3 ára játtan) bygt	50.000,—

Elduvíkar

Bryggja í Funningsfirði (3. árs gjald av 6 ára játtan) ikki bygt	80.000,—

Fuglafjarðar

Bryggju vestanfyri (4. árs gjald av 8 ára játtan) bygt ..	70.000,—
Bátahavn í Fuglafirði (3. árs gjald av 6 ára játtan) í gerð	60.000,—

Gøtu

Bátahyl í Norðrugøtu (4. árs gjald av 4 ára játtan) í gerð	40.000,—
Uppfylling fyri byggjoki í Norðrugøtu (3. árs gjald av 5 ára játtan) í gerð	80.000,—
Bátahyl í Norðrugøtu (2. árs gjald av 3 ára játtan) í gerð	50.000,—
Bátahyl undir Gøtueiði (2. árs gjald av 4 ára játtan) í gerð	20.000,—

Runavíkar

Bátahavn á Glyvrum (4. árs gjald av 6 ára játtan) í gerð	70.000,—
Bátahavn í Seldarfirði (4. árs gjald av 6 ára játtan) í gerð	35.000,—
Útbygging av Gomlustøð á Lamba (4. árs gjald av 5 ára játtan) í gerð	30.000,—
Veg til lendingina í Rituvík (2. árs gjald av 3 ára játtan)	50.000,—

Nes

Dýpan av bátahavn (4. árs gjald av 5 ára játtan) í gerð	40.000,—
Ferjulega Toftagjógv (6. árs gjald av 6 ára játtan)	120.000,—

Skála

Leinging og breiðkan av lendibrúgv í Skúlabotni (4. árs gjald av 6 ára játtan) ikki bygt	50.000,—
Bátahyl á Skála (2. árs gjald av 5 ára játtan) ikki bygt	80.000,—

Sjóar

Bátahyl innan fyri Høgan (2. árgjald av 3 ára játtan) í gerð	80.000,—
Útbygging av Heygssløð til bilflutnings (3. árgjald av 3 ára játtan)	50.000,—
Bátahyl við Sjógv (2. árgjald av 4 ára játtan)	20.000,—
Útbygging av Heygstøð til bilflutnings (2. árgjald av 6 ára játtan) í gerð	80.000,—

Sunda

Lendibrúgv á Norðskála (4. árgjald av 6 ára játtan) í gerð	45.000,—
Bátahyl á Oyrabakka (2. árgjald av 5 ára játtan) í gerð	50.000,—

Fiðis

Lendibrúgv í Svínáum (2. árgjald av 6 ára játtan) ..	80.000,—

Gjáar

Abøtur í Gjónni (2. árgjald av 3 ára játtan)	30.000,—

Hvalvíkar

Styrking av bryggju í Hvalvík (4. árgjald av 6 ára játtan) bygt	50.000,—

Hósvíkar

Leingjan av lendibrúgv í Hósvík (3. árgjald av 5 ára játtan) í gerð	100.000,—

Kollafjarðar

Bátahyl innanvert Sjógv (4. árgjald av 8 ára játtan) í gerð	60.000,—

Kvívíkar

Umvæling av brúgarðinum og breiðking av hylinum í Kvívík (2. árgjald av 4 ára játtan) ikki bygt	50.000,—
Stallagjógv í Leynum í gerð	25.000,—

Kaldbaks

Bátahavn í Biggjarstøð (4. árgjald av 4 ára játtan) bygt	50.000,—

Tórshavnar úttanbýggj.

Bátahavn á Argjum (4. ársgjald av 5 ára játtan) ikki bygt	40.000,—
Lendingarábøtur í Hoyvík (4. ársgjald av 6 ára játtan) bygt	25.000,—

Hests

Bryggju niðri á Helli í Hesti (2. ársgjald av 6 ára játtan) í gerð	150.000,—

Nólsoyar

Viðkan av havnarplássi (4. ársgjald av 5 ára játtan) ikki bygt	40.000,—
Bøtan av havnarviðurskiptunum (4. ársgjald av 5 ára játtan) ikki bygt	200.000,—
Umvæling av brimskáða (2. ársgjald av 2 ára játtan)	50.000,—

Sandavágs

Bátastøð v.m. (7. ársgjald av 8 ára játtan) bygt	20.000,—
Bátahavn (4. ársgjald av 8 ára játtan) ikki bygt	120.000,—
Lendingarábøtur (2. ársgjald av 2 ára játtan) bygt ..	40.000,—
Bátahavn í Sandavági (2. ársgjald av 6 ára játtan) ..	80.000,—

Miðvágs

Bryggju úti á Kletti (2. ársgjald av 3 ára játtan) ikki bygt	20.000,—

Sørvágs

Bátahavn (4. ársgjald av 8 ára játtan) ikki bygt	80.000,—

Skálavíkar

Bátahavn (2. ársgjald av 3 ára játtan)	80.000,—
(2. ársgjald av 3 ára játtan)	80.000,—
Lendingaráb. í Húsavík (2. ársgjald av 2 ára játtan) ..	25.000,—

Húsavíkar

Lendingarábøtur í Dali (4. ársgjald av 5 ára játtan) í gerð	60.000,—
Skarvasker (1. ársgjald av 5 ára játtan)	40.000,—

Skúvoyar

Leingjan av atfugubryggju í Skúvoy (3. árgjald av 4 ára játtan) ikki bygt	50.000,—
Bøling um brimskaða (2. árgjald av 2 ára játtan) bygt	40.000,—

Hvalbiar

Bátahavn við Byggjargarð (3. árgjald av 4 ára játtan) bygt	35.000,—
Abøtur á Hvalbiar ciði (2. árgjald av 2 ára játtan) ikki bygt	30.000,—
Leinging av lendibrúnni í Sandvík (2. árgjald av 6 ára játtan) ikki bygt	70.000,—
Bátahavn við Byggjargarð (2. árgjald av 4 ára játtan) bygt	70.000,—

Froðbiar

Bátahavn í Trongisvági (4. árgjald av 8 ára játtan) í gerð	80.000,—
Umvæling av lendibrúgv í Øravík (2. árgjald av 2 ára játtan) bygt	30.000,—

Fámjins

Lendingarábøtur og trygging av siglingarreinu (3. árgjald av 4 ára játtan) bygt	40.000,—
Abøtur á siglingarrennuna (2. árgjald av 3 ára játtan)	40.000,—

Hovs

Bátahavn í Hovi (2. árgjald av 2 ára játtan)	50.000,—

Porkeris

Verjugarð á Mølini (2. árgjald av 2 ára játtan)	40.000,—

Sumbiar

Bryggju í Lopra (6. árgjald av 10 ára játtan) í gerð	250.000,—
Bátabrúgv í Oyranvík (3. árgjald av 6 ára játtan) ikki bygt	60.000,—

Tilsamans $\frac{3}{4}$ av 4.395.000,—

Bundnar í studningi eru soleiðis		
kr. 3.190.000 + kr. 3.240.000		6.430.000,—
í grunninum eru	1.730.000,—	
A líggjatlógaruppskotinum fyri 1972/73	4.500.000,—	6.230.000,—
Hallið er	o.u.	200.000,—

Viðvíkjandi nýjáttanum skal nevndin leyva sær at seta fram soljóðandi

Uppskot		
A.	Arbeiði	Studningur ¾ av kr.
Kommuna		
Svínoyar		
Lending við Eiðið		
¾ av 60.000 kr./árið í 4 ár		60.000,—
Hvannasunds		
Bryggja í Norðdepli		
Játtanin frá 1971/72: ¾ av 180.000 kr./árið í 6 ár, verður broytt til 8 ár		
Klakksvíkar		
Bátahavn í Klakksvík		
Játtanin frá 1969/70: ¾ av 100.000 kr./árið í 8 ár, verður broytt til 10 ár		
Lending á Norðoyri		
¾ av 30.000 kr. í 3 ár		30.000,—
Kunoyar		
Vegur til lendingina í Kunoyar bygd		
¾ av 25.000 kr./árið í 2 ár		25.000,—
Lendibrúgv í Haraldsundi		
¾ av 50.000 kr./árið í 4 ár		50.000,—
Húsa		
Lendingarvegurin á Húsum		
Eykajáttan		20.000,—

Míkladals	
Lendingarvegur á Trøllanesi	
Eykajáttan	20.000,—
Gøtu	
Bátadrátturin í Siðrugøtu	
$\frac{3}{4}$ av 50.000 kr./árið í 4 ár	50.000,—
Oyndarfjarðar	
$\frac{3}{4}$ av 60.000 kr./árið í 6 ár (leingjan av lendibrúgv)	60.000,—
Nes	
Leinging av pieri við Toftagjógv	
$\frac{3}{4}$ av 150.000 kr./árið í 5 ár	150.000,—
Bátahavn í Oyrunum	
$\frac{3}{4}$ av 80.000 kr./árið í 3 ár frá 1975/76	
Runavíkar	
Brimskaði í Lamba	20.000,—
Útbygging av atløgubryggju á Glyvrum, inni á Bakka	
$\frac{3}{4}$ av 75.000 kr./árið í 2 ár	75.000,—
Kráargil: ábøtur á brimskaða	
$\frac{3}{4}$ av 45.000 kr./árið í 2 ár	45.000,—
Sjóvar	
Útbygging av Høyggsstað	
$\frac{3}{4}$ av 60.000 kr./árið í 5 ár	60.000,—
Sunda	
Havnarøki á Oyri	
$\frac{3}{4}$ av 50.000 kr./árið í 2 ár	50.000,—
Haldórsvíkar	
Brimskaði við Rangugjógv í Tjørnuvík	
Eykajáttan	10.000,—
Breiðking av vegi til lendingina í Tjørnuvík	20.000,—
Bátahylur	
$\frac{3}{4}$ av 50.000 kr./árið í 4 ár	50.000,—
Hósvíkar	
Lendibrúgv í Hósvík	
$\frac{3}{4}$ av 50.000 kr./árið í 3 ár	50.000,—

Kaldbaks	
Bátahyl við Biggjarstöð	
$\frac{3}{4}$ av 60.000 kr./árið í 4 ár	60.000,—
Hests	
Brimskaði í Koltri	25.000,—
Bátaspæl í Koltri	30.000,—
Nólsoyar	
Modelroyndir l.s. við havnalagi	
$\frac{3}{4}$ av 65.000 kr.	65.000,—
Sandavágs	
Bátahylur	
$\frac{3}{4}$ av 200.000 kr.	200.000,—
Mykines	
Planering	
$\frac{3}{4}$ av 20.000 kr./árið í 2 ár	20.000,—
Húsavíkar	
Lendingin í Dali	
$\frac{3}{4}$ av 50.000 kr./árið í 4 ár	50.000,—
Skúvoyar	
Brimskaði á lendingina	20.000,—
Veg til lendingina	5.000,—
Hvalbiar	
Innsiglingarvili	
$\frac{3}{4}$ av 40.000 kr./árið í 2 ár	40.000,—
Fámjins	
Brimskaði á Rívið og ábøtur á innsiglingina	
$\frac{3}{4}$ av 25.000 kr./árið í 2 ár	25.000,—
Høys	
Verja fyri kirkjugarði	20.000,—
Umbygging av dráttum	15.000,—
Porkeris	
Lcingjan av bátadráttir og spæl	
$\frac{3}{4}$ av 40.000 kr./árið í 1 ár	40.000,—

Samtalið

Dýping við bryggjuna í Lopra

$\frac{3}{4}$ av 50.000 kr./árið í 4 ár 50.000,—

Brúmskaði í Sumba 40.000,—

Verja fyri kirkjugarði

$\frac{3}{4}$ av 50.000 kr./árið í 2 ár 50.000,—

$\frac{3}{4}$ av kr. 1.600.000,—

= 1.200.000,—

B. Landsverkfrøðinginum verður álagt at gera kanningar viðvíkjandi:

1. Kostnaðarættan fyri bátahyli á Rimlinum, Hósvík.
2. Verju av eiðnum í Nólsoy.
3. Rennistrongi Bø—Gásadal.
4. Kyrruviðurskiptinum í hátahlinum í Hovi.
5. Kanning av møguleikumum fyri gerð av bátahyli í Nesi, Hvalba.
6. Lendingini í Norðradali.
7. Kanning av bátabrúgv í summaru síðu á Vágfirði.

IV.

Flesjarnar, sum liggja við innsiglingina til Skálafjørðin og Sundalagið eru ógvuliga meinar fyri siglingina á hesum leiðum og hava stundum hent óhapp av tí at skip hava siglt á tær, og hevur av hesum ikki bert staðist materiellur skaði, men eisini mannalív er farið.

Fyri at minka um henda vanda heldur havna- og veganevndin, at sett eigur at vera á Flesjarnar víti ella í minsta lagi radarreflex.

Uppskot til samtyktar

Løgtingið áleggur landsstýrinum at seta seg í samband við Fyr- og Vagervæsenet um at fáa víti ella í minsta lagi radarreflex á Flesjarnar við Skálafjørðin.

V.

Sum kunnugt eru góðar fiskleiðir við syðra enda á Suðuroynni, eitt nú við Flesjarnar og á Munkagrundinum; men samstundis er har ein fann vandafullasta útróðrarleið kring Føroyar, tí tað er ógvuliga streymburt, og sjálvt í góðum veðri kann vandi standast av, um bátur vilstur í toku siglir seg í eina íðu ella strong, og tað er tíverri hent, at útróðrar menn hava latið liv á hesum leiðum, við tað at teir koma í henda vandasjógv, tá token ella kavarekið fjaldi Suðuroynna. Um tokulúður stóð í Akrabergi, og sum hoyrdist út á Munkagrundin, vildu útróðrar menn verið nógv tryggari í sínum dagliga yrki og spardir fyri mangar óhugnaligar lotur, lá teir koma ultan av havi og skulu taka land í mjørka og náttarmyrkri.

Við tað at helta er eitt mál, sum hevur alstóran týðning fyri allar teir, sum dríva útróður og annars reka fiskiskap við syðra enda á Suðuroynni, setir havna- og veganevndin sostatt fram hella uppskot til samtyktar.

Uppskot til samtyktar

Tokulúður í Akrabergi.

Løgtingið áleggur landsstýrinum at taka upp samráðingar við avvarðandi myndugleikar um at fáa tokulúður settan upp í Akrabergi.

VI.

Tíðan hevur broytt seg eisini innan fyri tey øki, sum havna- og veganevndin umfatar, tað er ikki longur bert talan um lendingar, vegastubbar og gøtur, men í stóran mun øløgubryggjur til samferðsluna, bryggjur til skip í sambandi við flakaframleiðslu, bátahavnir og havnir til dekkstør í sambandi við heimaútróður á plássum, sum ikki eru uppi 110 ára havnaættanini; hesi projekt eru kostnaðarmikil, og einstøk koma upp í fleiri mill. kr.

Nevndin er av tí áskoðan, at betur hevði verið at lagt eina 5 ára ætlan yvir hesa úthyggiag av teimum stóru projektum sum til dømis útbygging av havnarlagnum í Nólsoy, enn sum nú at viðgera tey á hvørjum ári hvørt fyri seg, tí stundum kann tað tykjast, at viðgerðin verður nóg so tilvildarlig.

Uppskot til samtyktar.

Løgtingið áleggur landsstýrinum saman við landsverkfrøðinginum og løgtingsins havna- og veganevnd at gera eina fullfíggaða 5 ára ætlan yvir

smærri havnaløg, atløgubryggjur, bálahyljar o.a. og leggja málið aftur
fyri lögtingið í tingsetuni 1973/74.

HAVNA- OG VEGANEVND FØROYA LØGTINGS, 13. apríl 1973.

Hilmar Bech Hákin Djurhuus Haldor Hansen
 Signar Hansen Hilmar Kass Kj. Mohr
 Jógván Olsen
 formaður

2. viðgerð 14. apríl.

Uppskotini í málinum samtykt við 25 - 0.

Málið sostatt avgreitt.

(F.L.J. nr. 1819-1)

79. Fíggjarætlan fyri kirkjugrunnin

Ár 1973, 13. apríl, legði Ásbjørn Joensen, landsstýrismaður, fram

Uppskot
 til
 fíggjarætlan fyri kirkjugrunnin 1973/74.

Inntøkur:

	Roknskapur 1/4-1973	Fíggjarætlan 1973/74
1. Endurgjald fyri fíggjund	7.800,00	7.800,00
2. Studningur úr landskassanum	414.000,00	490.000,00
3. Ogn pr. 1/4-1972	191.706,45	
4. Aðlað ogn pr. 31/3-1973		227.429,27
	613.506,45	725.229,27

Útreiðslur:

A. Umvælingar av kirkjum	203.167,56	275.000,00
B. Kirkjugarðar	15.250,00	50.000,00
C. Prestaflutningur	18.035,25	30.000,00
D. Nýggjar kirkjur	134.000,00	135.000,00
E. Tryggingar	11.368,33	8.000,00
F. Ymiskt	4.256,04	50.000,00
Munur	227.429,27	177.429,27
	613.506,45	725.229,27

Viðmerkingar:**ad A. Umvælingar:**

1969/70	177.427,00
1970/71	177.213,00
1971/72	174.091,71
1972/73	203.167,56

ad D. Nýggjar kirkjur:

3. árgjaldið av 10 til Vesturkirkjuna. Landsstýrið hevur samtykt at mæla til, at reststudningurin kr. 800.000,00 verður játtaður yvir 6 ár.

ad F. Ymiskt:

Studningur til ymsar tekniskar innleggingar og orgul o.a.

Asbjørn Joensen
landsstýrismaður

J. Djurhuus

1. viðgerð á sama fundi og málið beint í kirkjunevndina, sum 13. apríl legði fram soljóðandi

Álit**Viðmerkingar:**

Landsstýrið hevur lagt málið fyri lögtingið, og eftir fyrstu viðgerð fyrrapartin í dag var tað beint í kirkjunevndina, sum so hevur viðgjørt uppskotið. Við tað, at tíðin hevur verið knøpp til at viðgera hetta málið gjølla, hevur ikki verið møguligt til at fáa nágreiniligar upplýsingar um teir ymsu postarnar á roknskapinum, og vil nevndin tí átala, at uppskotið kemur so seint, og samstundis biðja um, at hetta ikki hendir einu aðru ferð. Harnæst vil nevndin beita á landsstýrið um at geva gjølligari upp-

lýsingar við fíggjarættlanini fyri kirkjugrunnin eitt annað ár. Annars er nevndin samd um at mæla tinginum til at samtykkja uppskotið.

KIRKJUNEVDIN, 13. apríl 1973.

Poul Jacob Olsen

Signar Hansen

Johannes Olsen

Kjartan Mohr

Hiimar Bech

2. viðgerð 13. apríl uttan um dagskránna.

Uppskotið frá landsstýrinum samtykt 24—0.

Málið sostatt avgreitt.

(F.L. j. nr. 434-1-1).

Fyrirspurningur frá Erlendi Patursson til lögmann

Fráboðaður 24. nov. 1972 og frásagt, at støða verður tikin á seinri fundi, um hann skal umrøðast.

Umrøða samtykt 29. nov. við 22—0.

6. desember var fyrirspurningurin framsettur og svaraður og harvið avgreiddur.

Fyrirspurningur til løgmanns.

1 tingsetuni 1972 gjørdi lögtingið soljóðandi samtykt:

«Landsstýrið setir 7-manna nevnd at kanna møguleikarnar fyri stovnsetan av føroyskum landsbanka. Í nevndini skulu vera umboð fyri vinnu-

lívið (idnað, fiskivinnu og jarðarbrúk), umboð fyri lögtingið og landsstýrið og menn, sum hava kunnleika til bankayrki.»

Løgmaður verður biðin geva tinginum upplýsingar um:

1. Nær henda nevnd er sett ?
2. Hverjir eru nevndarlimir ?
3. Hverjar reglur landsstýrið hevur givið nevndini at starvast eftir ?

A Føroya lögtingi, 23. november 1972.

TJÓÐVELDISFLOKKURIN

Svar lögmanns til fyrispurning frá lögtingsmanni Erlendi Patursson.

- ad. 1. Nevndin er ikki sett, men verður arbeitt við málinum, og væntuliga er hon sett áðrenn jól.
- ad. 2. Tá nevndin ikki er sett eru eingir nevndarlimir, men lögtingið hevur eina ábending av hvør umboðaður skal vera, men júst henda ábending ger tað kanska eitt sindur tørført at koma fram til røttu samansetingina.
- ad. 3. Reglurnar nevndin fær eru lutvíst settar í samtykt tingsins.

6. december 1972

Atli P. Dam
løgmaður.

Fyrirspurningur frá Hilmar Kass til lögmann

Ár 1973, 26. febr. boðaði formaðurin frá fyrirspurningi frá Hilmar Kass til lögmanns, 27. februar var við 23—0 atkvæðum samtykt, at fyrirspurningurin skuldi verða umrøddur.

Fyrirspurningurin avgreiddur og svaraður 7. mars.

Fyrirspurningurin var soljóðandi:

Av skopuningun eri eg biðin at bera fyrirspurning til Føroya løgting, um hval ætlanin er at gera, fyri at havnin kann koma at vera nýtilig aftur. Hann er flýggjaður løgtinginum.

Fyri teir er hetta mál ikki ólíkt støðuni í Vestmannaoyggjunum — ein fiskivinnubygd við havn, sum ikki kann nýtast.

Tingið kann neyvan svara fyrirspurninginum, fyrr enn landsstýrið hevur greitt frá málinum.

Mínir spurningar til lögmann, sum hevur havnamál um hendur í landsstýrinum, eru:

Hvat er gjørt fyri at finna útav, hvussu havnin í Skopun kann fáast kyrr?

Er nøkur ætlan um, hvussu hetta arbeiðið skal verða gjørt?

Um ætlan fyriliggur.

Hvat verður gjørt?

Nær verður farið undir arbeiðið?

A Føroya løgtingi, 20./2.-1973.

Hilmar Kass.

Viðvíkjandi fyrirspurningi Hilmar Kass' um Skopunar havn.

Í 1969 varð eftir umbøn frá tásitandi sóknarstýri í Skopun gjørt projekt viðvíkjandi nýggjari havn í Álinum í Skopun, og rættiliga tíðliga á árinum í 1970 bar sama sóknarstýri fram ynski um, at havnin, sum var, — ella tað sum í dag kann nevast miðhýlurin — varð gjerd djúpri, og samstundis um, at innsiglingin varð breiðkað, soleiðis at dekkisfør umleið 70 tons til stóðdar lættliga skuldu kunna nýta havnina.

Hesi dýpan av hylinum og breiðkan av innsiglingini hevði landsstýrið eisini ahuga fyrí, tí tá hevð eina tíð verið talað um at fáa nýtt og hóskandi far at seta inn í siglingina millum Havnina og Sandoyuna.

Bygging einri teirri ætlan, sum tá var ynskt um, bleiv so byrjað í seinnu helvt av 1970.

Sitandi sóknarstýri tók við á nýári 1971, og segði tað í brævi frá 22. mai 1971 frá, at tað hevði sett sær tann setning, at arbeiðið bleiv viðkað í tann mun, tað var neyðugt, fyrí at 100 tons fiskifør kundu nýta havnina alla sum hon var, altso eisini Álin. Samráðingarnar, sum tá byrjaðu, fingtu tó tað úrslit, at Alurin ikki skuldi dýpast meira. Fyrí at 100 tons fiskifør skuldu sleppa inn í havnina søgdu verkfrøðingarnir, at tað bleiv neyðugt at vaksu um ylstu havnina og eisini um breiddina av innsiglingini, sum mátti gerast av nýggjum.

Tað projekt, sum fram var funnið til, lá nær onkrum eldri ætlanum um at gera nýggjar píerar ytri í havnini. Hetta projekt fekk undirtøku í sóknarstýrinum, og er tað sum framt er, og sum øll ídag vita við tí úrsliti, at ókyrran í havnini — og serliga miðhavnini — er so stór, at ein ikki kann vera nøgdur við tað.

Ídag vita menn, at skapið av havnini er so, at aldumegin verður tveitt frá brúgvastíðu til brúgvastíðu fleiri ferðir, samstundis sum størri megí sleppur inn íggjnum nýggju innsiglingina, sum liggur minni vard enn hin gamla. Tað, sum hent er, er at ókyrran, sum fyndi hevur verið til, er vaksin munandi.

Tá arbeiðið við broyttu projektinum var byrjað á heysti 1971, helt ein, at møguleiki kundi verið fyrí at gjørt eina veruliga ferjulegu cystantil í fremru havnini um so var, at nóg kyrt kundi fáast her. Til tess at kanna hesi viðurskifti var avgerð tikið um at gera modelroyndir hjá «Vandbyggningsinstituttet», serliga fyrí at fáa greiðu á legu og skapi fyrí slíka bilferjulegu; samstundis kundu so royndir vera gjørdar viðvíkjandi framtidar bygging av verjugarðum Norðuri á Bergi eins og sunnan til.

Hesar royndir vóru gjørdar á sumri 1972, og úrslitið lá fyrí um heystið, samstundis sum sjógvur aftur kom í havnina, aftaná at dýpingin var liðug.

Hesar fyríbilsroyndir — orienterandi royndir — sýna, at besta móttílfak ímóti ókyrruni er at leingja brúgarðin av skerinum cystarumegin beint fram 24 metrar inn á pollin, men sóknarstýrið og parlur av fólkunum í Skopun meta hesa loysn at vera til so stóran ampa fyrí siglingarviðurskiftini, at hon bert kann nýtast, um einki annað gerst.

Havandi í huga ivan um hesa loysn og havandi í huga upphæddina av teim flogum, sum skulu gerast, hava landsverkfrøðingsskrivstovan og landsstýrið mettt heinast at vera at gera so nágreiniligar royndir sum møguligt hjá «Vandbyggningsinstituttet». Hesar verða liðnar umleið 1. mai, og ta útbyggingarætlan, sum hesar royndir bera til, eins og neyðugar sam-

ráðingar við sóknarstýrið er ætlanin at framskunda mest möguligt, so leiðis at arbeiðið skuldi kunna byrja longu nú í summar. Ætlanin er eisini at byrja vegagerðina millum Sand og Skopun, og skuldi frá hesum arbeiði fingist nakað av biligari ifyllu til havnagerð. Modelroyndirnar koma ikki at bera eyka kostnað í sær kann vera lagt afturat.

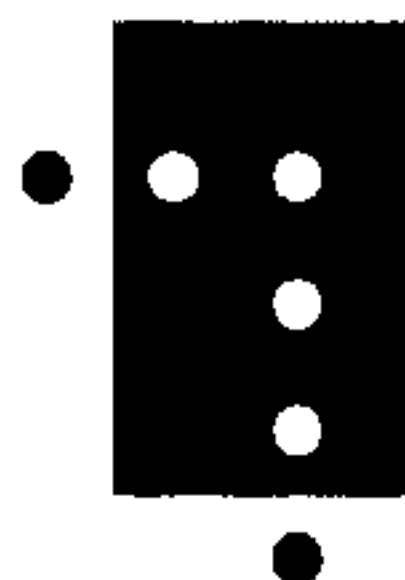
Fiskivinnan í Skopun hevur sínar stóru trupulleikar í hesi tíð, og fyri at bota um hennara vilkor er, í samráð við kommununa, tikin avgerð um at seta portur imillum Álin og restina av havnini. Hetta portur er í gerð og skuldi verið liðugt seinast í apríl.

Á uppiskoytisætlanina, sum kemur til viðgerðar í hesi tingsetuni, hevur landstýrið til fremjan av ymsum útbyggingum í Skopun fyribils tikið við 4 mill. kr. Við fyrivarni av tingsins samtykt kann sigast, at væntandi er, at fyri henda pening skuldi viðurskiðini í Skopun kunna bótast munandi.

Annað er so, at vit óivað mugu finna lagaliga finansieringslöysn, men má hetta gerast ulla at avlaga tær treytir, sum annars eru galdandi fyri finansiering av havnabyggingum.

Tað er í løtuni ikki möguligt at siga júst hvat gerast skal, men má svar mítt uppá fyrispurning frá Hilmar Kass vera, at arbeitt verður gjølla og áhaldandi við spurninginum.

RED: 10 X

Nasjonalbibliote

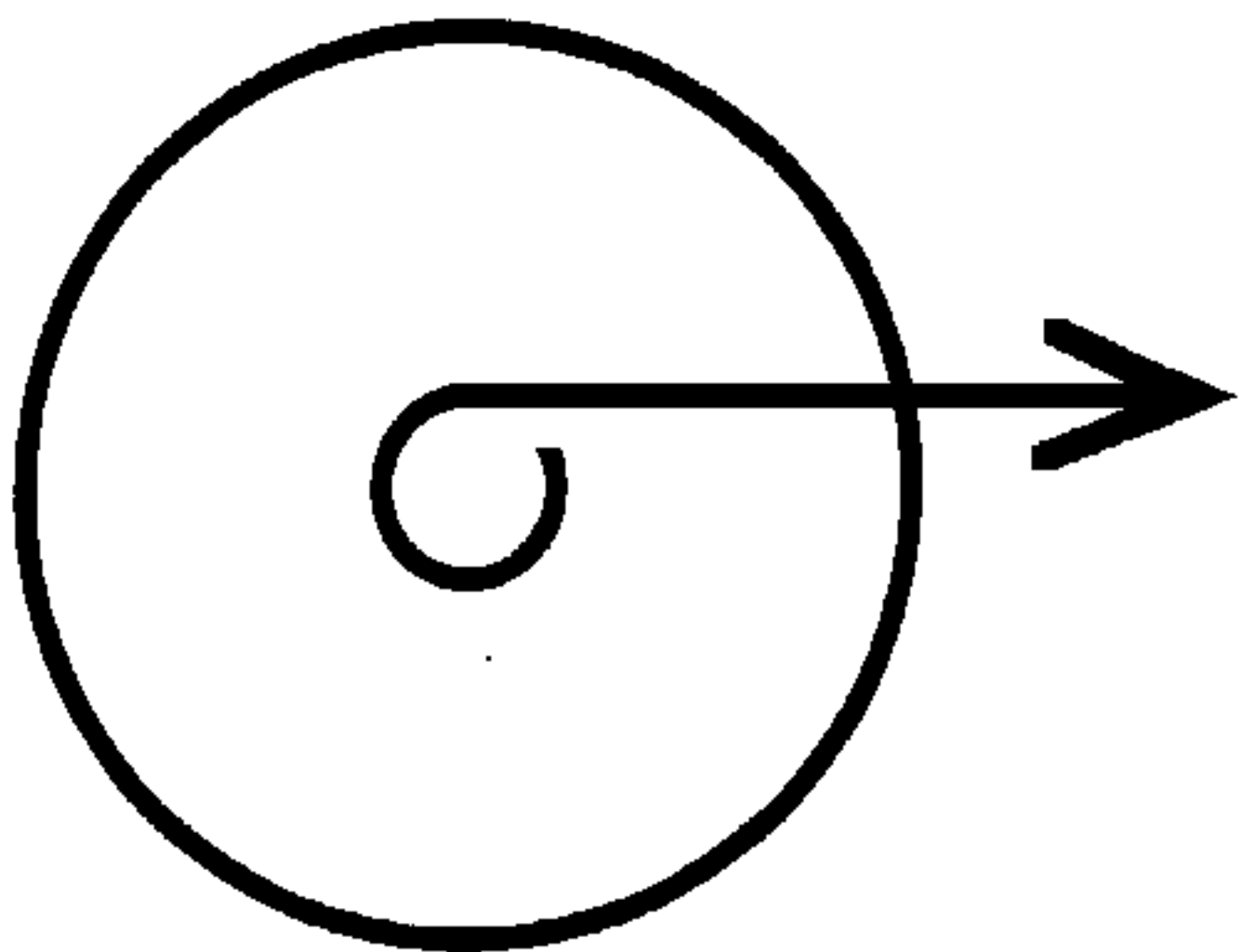
Nasjonalbiblioteket

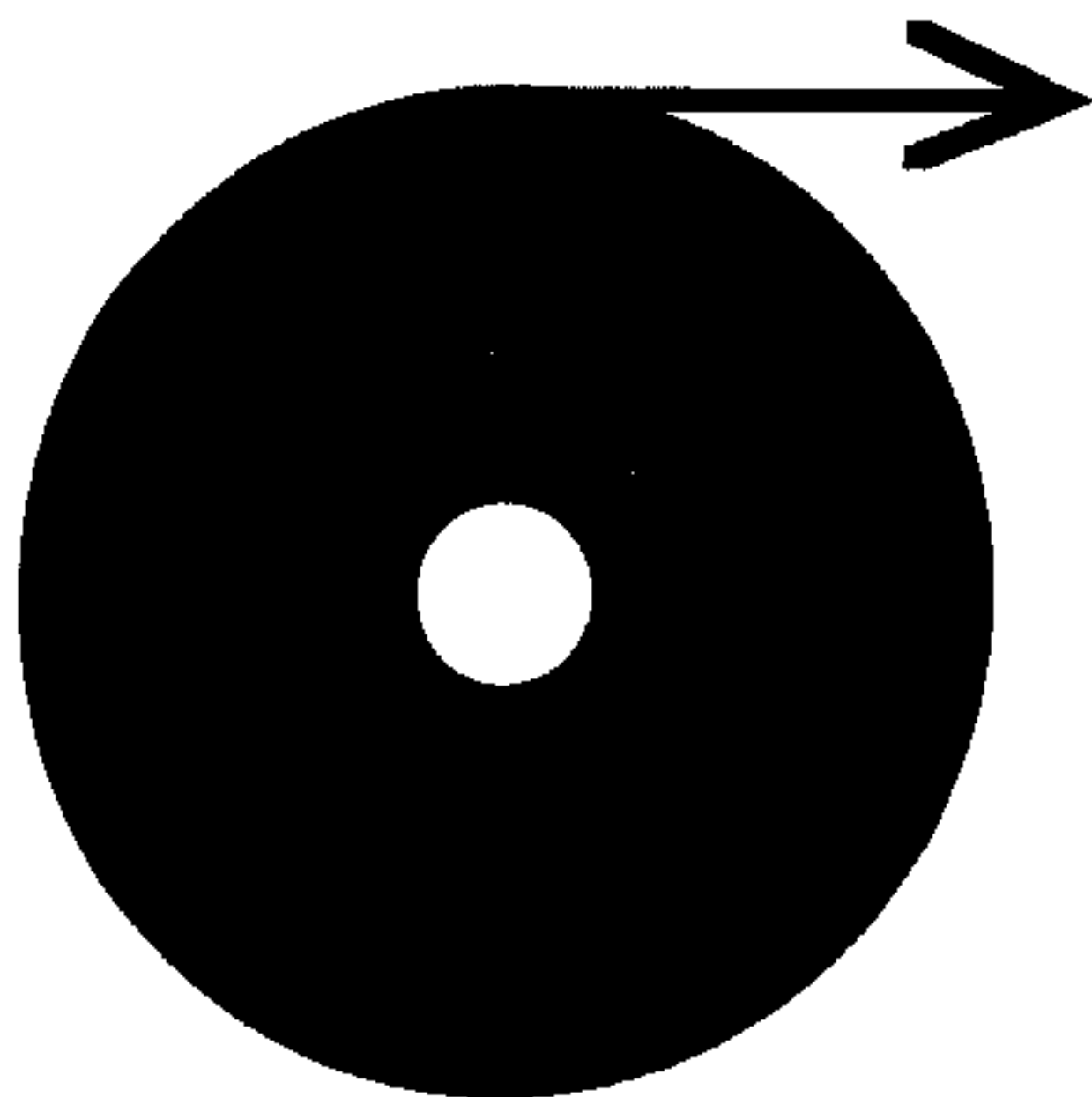
National Library of Norway

Rana Division

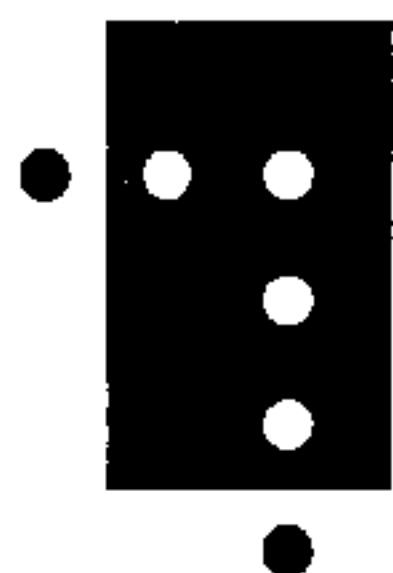
N-8607 Mo i Rana

Telephone: +47 75 12 11 11 Telefax: +47 75 12

RED: 10 X

Nasjonallbibliotek

Nasjonallbiblioteket

National Library of Norway

Rana Division

N-8607 Mo i Rana

Telephone: +47 75 12 11 11 Telefax: +47 75 12 12

LØGTINGS- TIDINDI

1972

Løgtingstíðindi

1972

Bind **B**

Skjøl til løgtingstíðindi

TÓRSHAVN 1974

dagprent

Løgtingstíðindi 1972 bind B

© Føroya Landsstýri

Lagt til rættis hevur Knút Wang

Prentað hevur Dagprent, við undantak av

skjal 1 og skjal 2 flaggjarløgtingslóg: Binars Prent.

Bundið inn hevur Helgi Justinussen.

Prentmyndir: Grafia

INNIHALDSYVIRJIT

- Skjal 1: Landskassaroknskapur.
- Skjal 2: Fíggjarløgtingslóg 1973/74.
- Skjal 2 B: Viðmerkingar til løgtingsfíggjarlóg 1973/74.
- Skjal 3: Frágreiðing frá lögmanni á ólavsøku 1972
(sí amars bind A, síðu 4).
- Skjal 4: Stuðul til tvær skipasmiðjur
(sbr. løgtingsmálini nr. 5 og 29/72).
- Skjal 5: Landleiðin
(sbr. løgtingsmál nr. 6/72).
- Skjal 6: Ferðamannaskip til siglingina Føroyar-Danmark
(løgtingsmál nr. 6/72).
- Skjal 7: Føroyar fara úr EFTA-samgonguni
(løgtingsmál nr. 21/72).
- Skjal 8: Fiskirættindi í Grønlandi
(løgtingsmál nr. 27/72).
- Skjal 9: Rættargangslógin (løgtingsmál nr. 48/72).
- Skjal 10: Sjónvarpið: (løgtingsmál nr. 47/72).
- Skjal 11: Kann lógaruppskot felt við 2. viðgerð verða sett fram við 3. viðgerð. (Sbr. løgtingsmál nr. 31/72).
- Skjal 12: Frágreiðing um tryggingarpremiur hjá Tryggingarsambandinum.
- Skjal 13: Frágreiðing um húnaðarskeiðið (frágreiðing framlögð á Føroya lögtingi).

LANDSKASSIN

Rakstrarroknskapur

og

fíggjarstandur 1971-72

Rakstrarroknskapur landskassans

fyri fíggjarárið 1971-72

(Samandráttur)

INNTØKUR:		Roknskapur	Fíggjarlóg
§ 1.	Skattir.....	51.286.956,28	42.500.000,00
§ 2.	Toll- og framleiðslugjöld	80.557.586,69	63.950.000,00
§ 3.	Onnur gjöld	1.181.784,13	1.155.500,00
§ 4.	Inntøkur av spæli	168.213,95	95.000,00
§ 5.	Rentur og vinningsbýti	÷ 1.747.676,38	÷ 3.124.000,00
§ 6.	Landsstovnar	÷ 2.153.793,92	98.000,00
§ 7.	Partur av avlupi danska tjóðarbankans	5.334.053,05	700.000,00
§ 8.	Ymsar inntøkur	2.742,58	2.000,00
		<u>134.629.866,38</u>	<u>105.376.500,00</u>

ÚTREIÐSLUR:		Roknskapur	Fíggjarlóg
§ 10.	Løgtingið	1.343.900,49	1.206.000,00
§ 11.	Landsumsitingin	8.255.002,42	8.704.502,00
§ 12.	Heilsumál	11.906.935,83	10.193.252,00
§ 13.	Samferðslumál	21.508.736,14	10.050.000,00
§ 14.	Skúlamál	14.095.573,64	13.732.500,00
§ 15.	Vísind, bókmentir og list	3.449.211,48	3.089.280,00
§ 16.	Fiskivinna, sigling o. t.	19.771.845,29	22.606.900,00
§ 17.	Landbúnaður og matrikulering	2.314.808,26	2.309.200,00
§ 18.	Handil, idnaður o. t.	3.442.771,38	1.269.500,00
§ 19.	Almenn forðorg	18.181.648,65	18.415.000,00
§ 20.	Pensjónsútreiðslur	361.595,64	300.000,00
§ 21.	Effektívar veðhaldsbindingar	3.500.000,00	3.500.000,00
§ 22.	Aðrar og óvissar útreiðslur	447.878,13	348.000,00
§ 23.	At leggja í ymsar grunnar v. m.	1.817.389,14	1.329.000,00
§ 24.	Avdráttur av lánum	5.615.740,35	6.500.000,00
§ 25.	Avskrivningar	1.672.367,59	1.281.000,00
§ 26.	Ymsar ognarútreiðslur	99.629,25	95.000,00
§ 27.	Kassamunur	1.377,01	0,00
§ 28.	Yvirskot	16.843.455,69	447.366,00
		<u>134.629.866,38</u>	<u>105.376.500,00</u>

Fíggjarstöða landskassans pr. 31. mars 1972

(Samandráttur)

OGNIR:

§ 30.	Fastar Ognir (hús v. m.)	68.360.937,98
§ 31.	Skip	855.500,00
§ 32.	Virðisskjøl	2.279.726,00
§ 33.	Útlán	14.440.505,44
§ 34.	Kassa-, banka-, sparikassa- og giroopeningur	28.111.727,16
§ 35.	Tilgóðar í millumrokning (komm. & landsstovn.)	23.103.398,83
	Aðrar millumrokn. & ágóðar	11.130.624,89
§ 36.	Inntøkueftirstøður	23.305.741,10
§ 37.	Innt. viðv. 71/72 aftaná 1/4 72	82.873.367,70
	Útreiðsl. viðv. 72/73 áðrenn 1/4 72	4.172.253,31
§ 38.	Aktivir hjá grunnum	63.059.476,93
§ 39.	Aktivir hjá deponentum	1.029.948,65
		<u>322.723.207,99</u>

SKULD:

§ 40.	Lán	68.173.670,57
§ 41.	Skuld í millumrokning	10.928.272,82
§ 42.	Deposita	1.323.232,71
§ 43.	Inntøka viðv. 72/73 áðrenn 1/4 72	263.105,81
	Útreiðsl. viðv. 71/72 aftaná 1/4 72	69.928.799,12
§ 44.	Ymsir grunnar	102.953.386,69
§ 45.	Avskrivningarburturleggingar	19.606.524,35
§ 46.	Kapitalkonto	48.127.894,63
§ 47.	Rakstraravlop	16.843.455,69
	Fl. 1/3 til gr. t. endurnýggj. av skipafl.	5.614.485,23
	Fl. 1/3 til gr. t. Berghols- & brúgvagerð	5.614.485,23
	Fl. 1/3 til kapitalkonto	5.614.485,23
		16.843.455,69
§ 50.	Vinnulánsgrunnurin	1.418.321,29
		<u>322.723.207,99</u>

Ábyrgdir pr. 31/12—1971, samb. spesifikatið: 175.517.608,00

FØROYA GJALDSTOVA, tann 25. januar 1973.

N. Rasmussen.

Spesifikatióinir

til rakstrarroknskapin fyri fíggjarárið 1971/72

INNTØKUR

		Roknskapur	Fíggjarlóg
§ 1. SKATTIR:			
1. Landsskattur:			
1. Høvuðsálikning ÷ barnafrádráttur		48.744.324,00	
2. Tilflytarar		1.038.186,29	
3. Hækkarir		1.356.405,26	
		<u>51.138.915,55</u>	
4. Løkkarir og dupult skattað	2.579.850,72		
5. Stríkað v/andlát ella giftu	90.618,73		
6. Stríkað vegna bóflutning	708.270,30		
7. Føroya landstýri eftirg.	214.699,86		
8. Úrslitaleys innheintan	28.645,71	3.622.085,32	
		<u>47.516.830,23</u>	40.000.000,00
9. Sektir		140.931,00	
2. Sjómannsskattur:			
1. Inngingin sjómannsskattur		2.104.003,00	1.500.000,00
3. Rentuskattur:			
1. Inngoldin rentuskattur		1.525.192,05	1.000.000,00
		<u>51.286.956,28</u>	<u>42.500.000,00</u>
§ 2. TOLL- OG FRAMLEIÐSLUGJÓLD:			
1. Tollinntøkur:			
1. Farnagóðstollur		63.368.634,69	
2. Posttollur		17.191.815,24	
4. Ferðagóðstollur		81.689,40	
5. Ferðagóðstollur (flúgvípl.)		29.155,99	
6. Partur landsk. í tollsektum		53.452,50	
7. Tøkupeningur		1.949,46	
		<u>80.726.697,28</u>	
8. Afturrindingar		÷ 1.131.475,59	
		<u>79.595.221,69</u>	63.000.000,00
2. Framleiðslugjald:			
1. Øl og mineralvatn	777.607,97		
2. Sukurvørur	193.507,03		
	<u>971.115,00</u>		
3. Afturrindingar	÷ 8.750,00	962.365,00	950.000,00
		<u>80.557.586,69</u>	<u>63.950.000,00</u>

	Roknskapur	Fíggarlóg
§ 3. ONNUR GJÖLD:		
1. Stuttteikagjöld	541.526,83	725.000,00
2. Gjöld fyrí spiritusskamtannarkort	34.595,00	30.000,00
3. Valutagjöld	279.740,00	150.000,00
4. Loyvisgjöld	66.417,00	70.000,00
5. Bøtur	0,00	500,00
6. Arvagjöld	189.018,26	100.000,00
7. Lestagjöld	70.487,04	80.000,00
	<u>1.181.784,13</u>	<u>1.155.500,00</u>
§ 4. INNTØKUR AV SPÆLI:		
1. Hapadrátturin	57.627,65	20.000,00
2. Burturlutingargjöld	7.988,30	40.000,00
3. V-4	102.598,00	35.000,00
	<u>168.213,95</u>	<u>95.000,00</u>
§ 5. INNTØKUR AV RENTUM OG VINNINGSBÝTI:		
1. Rentuinntøkur:		
1. Seklatrentur av skatti	1.072.695,86	600.000,00
2. Pantígjald	54.821,08	35.000,00
2a. Sektarrentur av motorgjaldi	12.552,75	
3. Rentur av banka- og sparikassainnistøðu	1.207.268,77	750.000,00
4. Rentur av útláni og annar ágóði	492.551,04	575.000,00
5. Rentur av obligatiónum	6.960,00	1.000,00
6. Vinningsbýti av partabrevum	7.000,00	15.000,00
	<u>2.853.849,50</u>	<u>1.976.000,00</u>
2. Rentuútreiðslur	÷ 4.601.525,88	÷ 5.100.000,00
	<u>÷ 1.747.676,38</u>	<u>÷ 3.124.000,00</u>
§ 6. LANDSSTOVNAR:		
1. Strandfaraskip landsins:		
1. (hall)	÷ 2.706.674,80	÷ 1.200.000,00
2. Tjaldurs Apólek:		
1. (vinningur)	432.979,51	219.000,00
3. Telefonverk Førr. lögtings :		
1. (vinningur)	357.898,02	400.000,00
4. Útvarp Føroya:		
1. (vinningur)	646.511,61	330.000,00
5. Oljugoymslur:		
1. (vinningur)	124.520,85	64.000,00
6. Hvalastøðin við Áir:		
1. (hall)	÷ 61.203,78	÷ 15.000,00
7. Sildaolljuverksmiðjan	0,00	0,00
8. Flogvøllurin:	0,00	0,00
9. M/S Leivur Øssursson:		
1. (hall)	÷ 977.583,21	0,00
10. Asfalteringsverk:		
1. (vinningur)	29.757,88	300.000,00
	<u>÷ 2.153.793,92</u>	<u>98.000,00</u>
§ 7. PARTUR AV AVLOPI TJÓÐARBANKANS samib. lög:		
1. Avlop 1971/72	5.334.053,05	700.000,00
	<u>5.334.053,05</u>	<u>700.000,00</u>

	Roknskapur	Figgjarlóg
§ 8. YMSAR INNTØKUR:		
1. Traðarleiga	635,00	
2. Bókasøla	789,18	
3. Annað	1.318,40	2.000,00
	<u>2.742,58</u>	<u>2.000,00</u>

ÚTREIÐSLUR

§ 10. LØGTINGIÐ:		
1. Løgtingsmenn:		
1. Tingmannalønir	861.647,02	836.000,00
2. Dagpeningur til nevndarlimir	2.910,39	15.000,00
3. Ferðaútreiðslur	80,00	500,00
4. Formansskapinum at ráða yvir	23.323,12	20.000,00
	<u>887.960,53</u>	<u>(871.500,00)</u>
2. Løgtingshúsið:		
1. Hiti, ljós og reingerð	16.568,47	15.000,00
2. Viðlíkahald	19.678,84	35.000,00
3. Aðrar útreiðslur	27.617,93	10.000,00
	<u>63.865,24</u>	<u>(60.000,00)</u>
3. Løgtingsfóndi og kunngerðarsavn:		
1. Prenting	91.295,07	45.000,00
2. ÷ Inntøkur av sølu	6.707,50	÷ 6.000,00
	<u>84.587,57</u>	<u>(39.000,00)</u>
4. Grannskoðan:		
1. Statsautoriserað revisjón	228.700,00	185.000,00
5. Landsskattanevndin:		
1. Samnýning	13.803,00	15.000,00
2. Skrivstovulutir o. a.	139,70	500,00
	<u>13.942,70</u>	<u>(15.500,00)</u>
6. Norrøna Ráðið:	64.844,45	35.000,00
	<u>1.343.900,49</u>	<u>(1.206.000,00)</u>

§ 11. LANDSFYRISITINGIN:		
1. Løgnaður og landsstýri:		
1. Lønir	420.508,61	442.860,00
2. Borðfæ	17.955,97	15.000,00
3. Innbúgv v. m.	33.880,68	10.000,00
	<u>472.345,26</u>	<u>(467.860,00)</u>
2. Landsskrivstovan:		
1. Tænastumenn	425.886,97	484.000,00
2. Skrivstovufólk	422.105,32	390.500,00
3. Honorarir	24.017,14	35.000,00
5. Skrivstovuhald	57.286,13	40.000,00
6. Porto, telefon, lýsingar v. m.	69.328,56	65.000,00
7. Aðrar útreiðslur	35.134,62	15.000,00
	<u>1.033.758,74</u>	<u>(1.029.500,00)</u>
At flyta ...	<u>1.506.104,00</u>	<u>1.497.360,00</u>

			Roknskapur 1.506.104,00	Figgjarlóg 1.497.360,00
	flutt			
3. Fiskivinnustovan:				
1. Tænastumenn	62.223,72			63.360,00
2. Skrivstovufólk	58.603,97			46.420,00
5. Skrivstovuhald	30.074,21			6.000,00
6. Porto, telefon, lýsingar v. m.	16.571,59			15.000,00
7. Aðrar útreiðslur	3.520,57			3.200,00
			170.994,06	(133.980,00)
	Aberdeen:	Rom:		
4. Uttanríkisáæstafa:				
1. Tænastumenn	53.407,38	131.353,44		176.000,00
2. Skrivstovufólk	49.206,62			48.400,00
4. Húsaútreiðslur av eignum og æðrum hælum	18.125,66	32.755,25		45.000,00
5. Skrivstovuhald	1.920,52	1.830,80		6.000,00
6. Porto og fjarrit	19.929,89	6.891,74		50.000,00
7. Aðrar útreiðslur	2.563,69	2.042,45		7.000,00
8. Ferða- og dagpeningur	32.319,17	17.012,80		25.000,00
9. Útviðbót	26.400,00	0,00		26.400,00
10. ÷ Leiguinntøka	763,20	0,00		÷ 763,00
	203.109,73	191.886,48	394.996,21	(383.037,00)
5. Líkningarráð:				
1. Tænastumenn	68.460,72			64.900,00
2. Skrivstovufólk	287.902,04			302.500,00
3. Honorar	6.000,00			6.000,00
4. Húsaútreiðslur	650,00			0,00
5. Skrivstovuhald	141.155,80			100.000,00
6. Porto, telefon, lýsingar v. m.	8.424,59			10.000,00
7. Aðrar útreiðslur	50.435,26			55.000,00
8. Ferða- og dagpeningur	1.101,55			8.000,00
			564.129,96	(546.400,00)
6. Mannfalsstova:				
2. Skrivstovufólk	103.271,39			72.600,00
3. Honorar	49.807,75			24.000,00
5. Skrivstovuhald	4.570,95			5.000,00
6. Porto, telefon, lýsingar v. m.	625,85			1.000,00
7. Aðrar útreiðslur	2.373,15			8.000,00
8. E. D. V.	0,00			300.000,00
			160.649,09	(410.600,00)
7. Gjaldstovan:				
1. Tænastumenn	324.432,09			368.500,00
2. Skrivstovufólk	1.380.979,92			1.556.600,00
3. Honorar	4.644,00			4.500,00
4. Húsaútreiðslur	66.879,31			70.000,00
5. Skrivstovuhald	129.127,53			110.000,00
6. Porto, telefon, lýsingar v. m.	223.717,90			200.000,00
7. Aðrar útreiðslur	60.822,61			195.000,00
7a. Kosnaður av dataviðgerð	189.393,10			
	2.379.996,46			
8. ÷ Endurgjald Jarðarráðsins	4.000,00			÷ 4.000,00
9. ÷ Endurgjald kommunanna	220.411,48			÷ 175.000,00
10. ÷ Endurgjald ríkiskassans	538.783,02			÷ 581.375,00
			1.616.801,96	(1.744.125,00)
	At flyta		4.413.675,28	4.715.502,00

		Roknskapar 4.413.675,28	Figgjarlóg 4.715.502,00
	Flutt....		
8. Gjaldstovudeildir			
2. Skrivstovufólk	445.356,10		513.700,00
4. Húsuútreiðslur	67.237,43		60.500,00
5. Skrivstovuhald	8.598,15		12.500,00
6. Porto, telefon, lýsingar v. m.	15.455,53		16.500,00
7. Aðrar útreiðslur	10.814,90		9.500,00
		547.462,11	(612.700,00)
9. Endurgjald til sýslunar fyrri skrifstovuhald		23.844,28	25.000,00
10. Tolleftirlitið:			
1. Tænastumenn og hjálpitollrar	485.183,82		532.400,00
3. Honorar	25.011,74		20.100,00
4. Húsuútreiðslur	35.095,34		28.000,00
5. Skrifstovuhald	3.236,05		5.000,00
6. Porto, telefon, lýsingar v. m.	11.022,34		9.500,00
7. Aðrar útreiðslur	9.903,74		12.000,00
8. Ferða- og dagpeningur	8.918,95		5.000,00
		578.371,98	(612.000,00)
11. Valuta- og prísráð:			
2. Skrivstovufólk	102.282,37		135.300,00
3. Honorar	15.237,79		13.500,00
4. Húsuútreiðslur	11.974,21		13.400,00
5. Skrifstovuhald	1.569,20		6.000,00
6. Porto, telefon, lýsingar v. m.	4.110,20		7.000,00
7. Aðrar útreiðslur	450,55		500,00
8. Ferða- og dagpeningur	28.587,84		26.000,00
		164.212,16	(201.700,00)
12. Landsverkfrøðingskrifstovan:			
1. Landsverkfrøðingurinn o. a.	979.161,47		990.000,00
2. Skrivstovufólk	259.851,19		363.000,00
4. Húsuútreiðslur	112.125,03		100.000,00
5. Skrifstovuhald	87.535,28		40.000,00
6. Porto, telefon, lýsingar v. m.	42.793,10		35.000,00
7. Aðrar útreiðslur	71.116,89		15.000,00
8. Ferða- og dagpeningur	128.352,84		75.000,00
	1.680.935,80		
9. ÷ Leiguinntøka	1.400,00		÷ 8.400,00
		1.679.535,80	(1.609.600,00)
13. Lønarráð:		3.490,20	3.000,00
14. Búskaparráðið:			
1. Samsýning til limir	63.628,13		88.000,00
2. Skrivstovufólk	205.029,97		368.500,00
4. Húsuútreiðslur	13.144,59		14.000,00
5. Skrifstovuhald	17.413,58		15.000,00
6. Porto, telefon, lýsingar v. m.	3.383,80		4.000,00
7. Aðrar útreiðslur	2.948,65		12.000,00
		305.553,72	(501.500,00)
15. Ferða- og dagpeningur:		284.725,91	135.000,00
16. Innheintingaráðgjöldur:		10.722,70	12.500,00
	At flyta....	8.011.594,14	8.428.502,00

	Flutt....	Raknskapur 8.011.594,14	Fliggjarióg 8.428.502,00
17. Ognin Tinganes:			
1. Ljós, brenni, reingerð v. m.	110.454,53		80.000,00
2. Viðlíkahald og ymisk umbygg.	120.012,87		200.000,00
3. Aðrar útreiðslur	28.855,88		20.000,00
	259.323,28		
5. Leiguinntøkur frá fremmandum	15.915,00		24.000,00
		243.408,28	(276.000,00)
		<u>8.255.002,42</u>	<u>8.704.502,00</u>
§ 12. HEILSUMÁL:			
1. Landsjúkrahúsið (D. A. H.):			
Útreiðslur	15.454.322,95		14.610.614,00
÷ Sjúklingagjald v. m.	991.377,77		÷ 1.001.001,00
÷ Ríkisstudningur	6.650.014,85	7.641.392,21	÷ 6.804.807,00
		7.812.930,33	(6.804.807,00)
2. Klaksvíkar sjúkrahús:			
Útreiðslur	4.417.478,74		3.737.392,00
÷ Sjúklingagjald v. m.	344.488,58		÷ 378.700,00
÷ Ríkisstudningur	2.003.193,80	2.347.682,39	÷ 1.679.346,00
		2.069.796,36	(1.679.346,00)
3. Suðuroyar sjúkrahús:			
Útreiðslur	2.905.518,88		2.612.297,00
÷ Sjúklingagjald v. m.	154.856,35		÷ 160.000,00
÷ Ríkisstudningur	1.195.312,55	1.350.168,90	÷ 1.226.148,00
		1.555.349,98	(1.226.149,00)
4. Tuberklastøðin:		113.516,20	110.000,00
5. Læknaútreiðslur:		130.140,50	143.000,00
6. Ljósmeður		108.404,67	110.000,00
7. Farsóttir		7.888,32	5.500,00
8. Karantenuútreiðslur		0,00	100,00
9. Sjúkrahjálpi		13.015,72	1.100,00
10. Hvíldarheimið »Naina«		74.750,00	74.750,00
11. Skúlatannlæknastovur.		0,00	5.000,00
12. Barnakonuferðir		1.705,00	4.000,00
13. Difteritis- og stívkrampakoppseting		8.063,25	19.500,00
14. Ferðaútr. barnakonum		11.375,50	10.000,00
		<u>11.906.935,83</u>	<u>10.193.252,00</u>
§ 13. SAMFERÐSLUMÁL:			
1. Vegir og brýr og berghol:			
Vegagerð	36.291.101,24		
÷ fliggjað við lánunum	8.650.000,00		
		27.641.101,24	12.000.000,00
Vegagrunnurin:			
Inntøkur:			
Bilgjöld	2.632.546,75		÷ 2.300.000,00
Benzingjöld	6.131.931,30		÷ 6.500.000,00
Endurgj. komm.	914.939,25		÷ 1.400.000,00
	9.679.417,30		
Amboðsgrunnurin	4.702.947,80	14.382.365,10	
At flyta		<u>13.258.736,14</u>	<u>(1.800.000,00)</u>

	Flutt....	Roknskapur 13.158.736,14	Fíggarlóg (1.800.000,00)
2. Havnagerð, í grunn		5.000.000,00	5.000.000,00
3. Lendingar, í grunn		2.500.000,00	2.500.000,00
4. Flogvøllur, í grunn		250.000,00	250.000,00
5. Dýpan av Streyminum, í grunn		500.000,00	500.000,00
		<u>21.508.736,14</u>	<u>10.050.000,00</u>

§ 14. SKÚLAMÁL:

1. Fólkskúlin:

1. Lærarlønir	7.236.137,90	7.200.000,00
2. Skúlaráðgevarar	146.139,57	155.000,00
3. Partvis rindan av eftirlønnum	306.122,62	242.000,00
4. Skúlaharnaflutningur	289.989,01	270.000,00
5. Aðrar útreiðslur	51.106,56	65.000,00
		<u>8.029.495,66</u>

(7.932.000,00)

2. Studentaskúlin:

1. Lærarlønir	1.666.441,96	1.605.000,00
3. Studningur til næmingar	75.000,00	75.000,00
4. Søvni	14.669,55	16.000,00
5. Ognarútreiðslur	279.635,97	274.500,00
6. Aðrar útreiðslur	53.344,27	36.000,00
	<u>2.089.091,75</u>	

7. Kostdeildin:

7a Lønir	163.156,77	
7b Matur	90.916,87	
7c Innbúgv	25.029,88	
7d Brenni, ljós og reing.	42.529,46	
7e Telefon	7.136,78	
7f Køksamboð og aðr. útr.	233.716,33	
7g Húsaleiga	500,00	
	<u>561.986,09</u>	
7h Næmingagjald	189.800,00	372.186,09
9. Ekskursiónir	3.116,55	2.000,00
	<u>2.464.394,39</u>	
10. : Leiguinntøka	14.009,92	6.400,00
		<u>2.450.384,47</u>

(2.230.100,00)

3. Føroya sjómansskúli:

1. Lønir	604.206,73	587.000,00
2. Ambuð	22.413,89	24.000,00
3. Ognarútreiðslur	40.250,70	82.400,00
4. Aðrar útreiðslur	127.463,86	48.000,00
		<u>794.335,18</u>

(741.400,00)

4. Klaksvíkar sjómansskúli:

170.510,93 127.000,00

5. Føroya Fólkaháskúli:

1. Rakstrarstudningur	200.200,00	200.200,00
2. Rentustudningur	0,00	5.000,00
3. Næmingastudningur	121.100,00	128.300,00
		<u>321.300,00</u>

(333.500,00)

At flyta....

11.766.026,24 11.364.000,00

	Flutt. . . .	Roknskapur	Fíggarlóg
6. Kvældskúlar:		11.766.026,24	11.364.000,00
		94.553,52	125.000,00
7. Ítróttur:			
1. Studningur til fimleikargr.	250.000,00		250.000,00
2. Studningur til Í. S. F.	45.000,00		45.000,00
3. Studningur til ferðir innanoyggja	72.490,00		65.000,00
		367.490,00	(360.000,00)
8. Ymiskir studningar:			
1. Til lærdan lestur, í grunn	140.000,00		140.000,00
2. Til læraraskúlanæmingar, í grunn	25.000,00		25.000,00
3. Til annan lestur, í grunn	65.000,00		65.000,00
4. Uttanbýggjanæmingar í realsk.	35.600,00		35.000,00
5. Til lærlingar, í grunn	200.000,00		200.000,00
6. Landbúnaðarnæmingar	1.000,00		5.000,00
7. Ymisk framhaldsundirvísing	8.300,00		10.000,00
8a. Skúlabarnaferðir: uttanlanda	37.525,00		40.000,00
8b. Skúlabarnaferðir: innanoyggja	50.027,50		50.000,00
9. Skúlabýggigrunnur	1.000.000,00		1.000.000,00
10. Ymiskir studningar	1.800,00		3.000,00
11. Læraraskið	3.500,00		3.500,00
12. Næmingastudningur til listamenn	12.000,00		12.000,00
13. Føroya Skúlasavn	30.000,00		30.000,00
14. Meginfelag Føroyska studenta	14.000,00		14.000,00
15. Studn. til fremmand, ið lesa fær. mál í Føroyum	7.600,00		10.000,00
16. Skúlastjórnin at ráða yvir	5.395,43		10.000,00
17. Landsstýrinum at ráða yvir	14.755,95		15.000,00
18. Til lærlingaheim, í grunn	200.000,00		200.000,00
19. Norrøna Felagið	6.000,00		6.000,00
20. Lærugrunnur Føroya	10.000,00		10.000,00
		1.867.503,83	(1.883.500,00)
		14.095.573,64	13.732.500,00

§ 15. VÍSIND, BÓKMENTIR OG LIST:

1. Landsbókasavnið:			
1. Tænastumenn	60.383,20		66.000,00
2. Aðrar lønir	202.525,13		225.000,00
3. Bókakeyp og innbinding	109.370,69		112.000,00
4. Ognarútreiðslur	99.333,55		120.000,00
5. Skrivstovuhald	10.356,38		3.500,00
6. Porto, telefon, lýsingar v. m.	9.556,83		6.500,00
7. Aðrar útreiðslur	3.656,65		2.000,00
	495.182,43		
8. ÷ Sektor	29,32		100,00
		495.153,11	(534.900,00)
2. Fólkabókasavn:			
1. Umsjón	9.519,30		12.000,00
2. Rakstrarstudningur	337.020,70		283.350,00
3. Nýstovnan av bygdabókasøvnnum	60,00		15.380,00
4. Til rithevundar	10.056,00		10.000,00
		356.656,00	(320.730,00)
3. Landsskjalasavn:			
1. Lønir	80.363,81		83.000,00
4. Húsaútreiðslur	46.356,59		37.000,00
5. Skrivstovuhald	1.040,75		2.000,00
6. Porto, telefon v. m.	2.368,96		1.200,00
7. Aðrar útreiðslur	1.503,15		500,00
8. Ferða- og dagpeningur	214,50		500,00
		131.847,76	(124.200,00)
At flyta		983.656,87	979.830,00

	Flutt....	Rokskapur 983.656,87	Flggjarlóg 979.830,00
4. Fornminnissavnið:			
1. Lønir	145.552,87		139.000,00
2. Útgjafur	100.520,26		100.000,00
3. Húsaútreiðslur	21.342,63		10.000,00
4. Aðrar útreiðslur	22.983,61		25.000,00
5. Umsiting av forminnum	95.519,17		82.000,00
6. Røkt av skansum	40.063,67		6.000,00
7. Amboð og umskipan	11.455,54		11.000,00
		437.437,75	(373.000,00)
5. Fiskirannsóknarstovan:			
1. Tænastumenn	98.660,16		120.000,00
2. Annað starvsfólk	214.223,38		140.200,00
4. Leiga av ferum, amboð	100.395,55		90.000,00
5. Húsaútreiðslur	30.015,58		25.600,00
7. Aðrar útreiðslur	6.500,34		6.500,00
8. Ferðaútreiðslur	7.496,19		9.000,00
	457.291,20		
9. Ríkiskassans endurrinding	224.715,44		195.650,00
		232.575,76	(195.650,00)
6. Fuglakanningarstöð		7.300,92	13.000,00
7. Náttúrgrípasavnið:			
1. Lønarendurgjald (f. 3 ár)	182.551,94		42.000,00
2. Aðrar lønir	52.202,49		50.000,00
4. Húsaútreiðslur	11.667,25		10.000,00
5. Skrivstovuhald	5.662,32		5.000,00
6. Aðrar útreiðslur	33.363,12		31.500,00
7. Ferðap. arbeidshjálp v. m.	9.661,30		10.000,00
8. Umsitingar á Debesartroð	19.964,16		20.000,00
		315.072,58	(168.500,00)
8. Fróðskaparselur Føroya:			
1. Tænastumenn	209.584,80		147.000,00
2. Aðrar læraralønir	133.970,55		146.000,00
3. Skrivstovufólk	41.715,23		33.000,00
4. Húsaútreiðslur	14.457,60		11.000,00
5. Skrivstovuhald	13.494,72		6.500,00
6. Bókakeyp o. l.	9.571,59		8.000,00
7. Aðrar útreiðslur	53.362,18		53.500,00
8. Árfigur byggistudningur	12.000,00		12.000,00
		488.156,67	(381.000,00)
9. Fiskilidnaðarstovan:			
1. Tænastumenn	66.121,59		78.000,00
2. Aðrar lønir	32.513,44		35.000,00
3. Skrivstovuhald	3.015,70		1.800,00
5. Húsaútreiðslur	21.537,70		19.000,00
6. Royndir og fólk	13.199,16		14.000,00
7. Aðrar útreiðslur	3.330,05		2.000,00
	139.717,64		
8. Inntøkur	7.670,00		3.000,00
		132.047,64	(146.800,00)
10. Ymiskir studningar:			
1. Barnabløð	2.000,00		2.000,00
2. Tónleikur og sangur	41.740,00		50.000,00
3. Mentunnargrunnurin M. F. L.			
1. Til stovnsfæið	20.000,00		20.000,00
2. Til útgávu av bókum o. s.	30.000,00		30.000,00
4. Føroya Listasavn	55.194,48		50.000,00
5. Útgávu av tingbókum	0,00		5.000,00
At flyta	148.934,48	2.596.248,19	2.414.780,00

		Roknskapur	Fíggarlóg
	Flutt....	2.596.248,19	2.414.780,00
6. Sendarpeningur	22.400,00		24.000,00
7. Landsstýrinum at ráða yvir	112.095,79		80.000,00
8. Deyvan av radioóljóði	43.533,02		45.000,00
9. Útvarpsgrunnur	25.000,00		25.000,00
10. Skúlabókaútgáva:	88.500,00		88.500,00
11. Útgáva av orðabókum, í grunn	12.500,00		12.500,00
12. Sjonleikarhús, í grunn	50.000,00		50.000,00
13. Landsbóka- og skjalasavn, í grunn	350.000,00		350.000,00
		852.963,29	(831.500,00)
		<u>3.449.211,48</u>	<u>3.089.280,00</u>

§ 16. FISKIVINNA, SIGLING o. t.:

1. Vrakarastovnurin:			
1. Løn til yvirvrakara og vrakieftirlismenn	366.206,74		400.000,00
2. Ferðaútreiðslur v. m.	80.362,87		95.000,00
	<u>446.569,61</u>		
3. Endurgj. fyri skrivning av avskipingarskjølum	3.600,00		3.600,00
		442.969,61	(491.400,00)
2. Nautisk royndarkamar:			
1. Útreiðslur	7.041,45		8.200,00
2. ÷ Inntøkur	<u>1.700,00</u>		<u>1.200,00</u>
		5.341,45	(7.000,00)
3. Sjómannsheim uttanlanda:		56.000,00	56.000,00
4. Vaktar- og bjargingarskip:			
m/b Drangur	232.208,38		
Jens Chr. Svabo	<u>360.423,26</u>		
		592.631,64	363.000,00
5. Landsstýrinum at ráða yvir:			
Føroya silaveiðifelag	50.000,00		
Ranavíkur sjómannsheim	25.000,00		
Limagjald: ICNAF	13.568,08		
Annað	<u>43.446,08</u>		
		132.014,16	125.000,00
6. Míntaløn og annar stuðul til fiskivinnuna:		9.954.605,09	13.000.000,00
7. Studningur til endurnýggjan av skipaflofanum:			
Játtan fl. í grunn		8.500.000,00	8.500.000,00
8. Grindir:		7.897,23	10.000,00
9. Eftirlit við ymsum trólarafeløgum		3.984,75	4.500,00
10. Príssetingarnevndir fyri salt- og ráfisk		76.401,36	50.000,00
		<u>19.771.845,29</u>	<u>22.606.900,00</u>

§ 17. LANDBÚNAÐUR OG MATRIKULERING:

1. 1. Djóralæknin, løn v. m.	101.150,72		110.000,00
2. Seyðuráðgevin	4.168,00		8.000,00
		105.318,72	(118.000,00)
2. Útsiftingar & Matrikulstovan:			
Lønir	817.468,83		900.000,00
Bænafolk	<u>37.773,21</u>		<u>20.000,00</u>
At flyta....	855.242,04	105.318,72	1.038.000,00

		Roknskapur	Figgjarlóg
	Flutt.	105.318,72	1.038.000,00
Húsaútreiðslur	855.242,04		
Porto, telefon, telegn. og lýs.	87.231,30		15.000,00
Tílfar til skrivst. tekn.	13.095,28		80.000,00
Tílfar til uppmáling	22.316,27		
Foto amboð o. a.	5.618,39		150.000,00
Ferða- og dagpeningur	134.913,96		70.000,00
Amboð — keyp	88.318,87		
Amboð — umsiting.	82.290,26		30.000,00
Aðrar útreiðslur	19.057,77		8.000,00
	6.943,75		
	1.315.027,89		
÷ Inntøkur	508.236,54		450.000,00
		806.791,35	(823.000,00)
3. Roynðarstöðin í Hoyvík:			
Útreiðslur	357.172,38		350.000,00
÷ Inntøkur	43.935,04		52.000,00
	313.237,34		
Maskinstöðin	33.127,97		
Neytaeftirlitið	3.653,66		
	350.018,97		
÷ Ísáðingarstöðin	11.458,60		
÷ Leiga av Traðardali	100,00		
		338.460,37	(298.000,00)
4. Fyriskipan móti munn- og kleyvsótt		0,00	1.000,00
5. Ymiskir studningar:			
1. Húsdjóraaling	43.199,00		40.000,00
2. Nýdyrking	100.000,00		100.000,00
3. Rentustudningur til landbúnaðarlán	43.200,00		43.200,00
4. Studningur til flegging í landbúnaðin	200.000,00		200.000,00
5. Studningur til mjólkaframleiðslu	530.000,00		530.000,00
6. Studningur til súrbeyggjbrunnar	85.000,00		85.000,00
7. Træplanting	60.000,00		60.000,00
8. Minking av ravn og kráku	470,00		1.000,00
9. Landsstýrinum at ráða yvir	2.488,82		10.000,00
	1.064.357,82		
11. ÷ Sæla av marknaðrættum	120,00		
		1.064.237,82	(1.069.200,00)
		2.314.808,26	2.309.200,00
§ 18. HANDIL, IDNAÐUR o. t.:			
1. Ravmagnsmál:			
1. Ravmagnsnevndin	1.200,00		1.500,00
2. Studningur til S. E. V., í grunn	225.000,00		225.000,00
		226.200,00	(226.500,00)
2. Fabriks- og ketilumsjón:		99.414,10	150.000,00
3. Motorkønur eftirlitismaður:			
1. Útreiðslur	107.989,17		90.000,00
2. ÷ Inntøkur	123.558,75		90.000,00
		÷ 15.569,58	(0,00)
4. Skipaskráseting og uppmáling:			
1. Skipaskrá	8.332,09		10.000,00
2. Skipauppmáling:			
Útreiðslur	13.930,00		12.000,00
÷ Inntøkur	4.377,52		3.000,00
		17.884,57	(19.000,00)
At flyta		327.929,09	395.500,00

	Flutt. . . .	Roknskapur	Figgjarlóg
5. Semingsmannaskipan		327.929,09	395.500,00
		12.601,15	(0.000,00)
6. Kolagrefstur		61.519,86	60.000,00
7. Føroya Ferðamannafelag		75.000,00	75.000,00
8. Landsstýrinum at ráða yvir		152.724,05	50.000,00
9. Lærutáðið		35.628,37	29.000,00
10. Stuðul til ídnaðarfremjandi endamál		112.801,66	500.000,00
11. At leggja í gistingarhúsgrunnin		50.000,00	50.000,00
12. Stuðul til skeiðvirksemi		39.567,20	100.000,00
13. Landsk. partur av stovnsfæ Føroya Ídnaðargrunn		2.575.000,00	0,00
		<u>3.442.771,38</u>	<u>1.269.500,00</u>

§ 19. ALMENN FORSORG:

1. Fólkapensjón:			
1. Útgoldin fólkapensjón	27.651.392,76		27.800.000,00
2. ÷ Fólkapensjónsgjald	5.839.840,13		÷ 5.350.000,00
	<u>21.811.552,63</u>		
3. ÷ Partur ríkisins	13.825.696,38		13.900.000,00
4. ÷ Partur kommunanna	<u>1.330.976,04</u>	15.156.672,42	1.425.400,00
		6.654.880,21	(7.125.000,00)
2. Avlamispensjón:			
1. Avlamispensjón	15.308.378,28		14.500.000,00
2. ÷ Partur ríkisins	7.654.189,14		7.250.000,00
3. ÷ Partur kommununnar	<u>1.275.698,19</u>	8.929.887,33	1.210.000,00
		6.378.490,95	(6.040.000,00)
3. 1. Barnastyrkur til stakar uppihaldarar	1.010.250,00		1.200.000,00
2. ÷ Partur ríkisins	505.125,00		490.000,00
	<u>505.125,00</u>		
3. Partur landskassans aliment	209.099,67		
	<u>714.224,67</u>		
4. ÷ Partur kommunanna	<u>119.037,44</u>		120.000,00
		595.187,23	(590.000,00)
4. 1. Einkjupensjón	991.756,00		980.000,00
2. ÷ Partur ríkisins	495.878,00		490.000,00
3. ÷ Partur kommunanna	<u>82.646,34</u>	578.524,34	80.000,00
		413.231,66	(410.000,00)
5. 1. Vanlig forsorg eftir § 9	804.584,88		1.210.000,00
2. ÷ Partur ríkisins	201.146,22		300.000,00
	<u>603.438,66</u>		
3. Endurgj. til st. kommunur	287.229,17		
	<u>890.667,83</u>		
4. ÷ Partur kommunanna	<u>148.444,64</u>		150.000,00
		742.223,19	(760.000,00)
6. 1. Viðkað hjálp eftir § 15	471.705,73		500.000,00
2. ÷ Partur ríkisins	235.852,87		250.000,00
3. ÷ Partur kommunanna	<u>39.308,82</u>	275.161,69	40.000,00
		196.544,04	(210.000,00)
At flyta		14.980.557,28	15.135.000,00

	Flutt.	Roknskapur 14.980.557,28	Figgjarlóg 15.135.000,00
7. 1. Einkjuhjálpi eftir § 22	870.855,27		920.000,00
2. ÷ Partur ríkisins	217.713,82		230.000,00
	653.141,45		
3. Endurgjald til kommunur	101.639,49		
	754.780,94		
4. ÷ Partur kommunanna	125.796,82	628.984,12	115.000,00 (575.000,00)
8. Barnaforsorg:			
Føroya partur	469.450,01		550.000,00
÷ Kommunanna partur	78.241,68		90.000,00
		391.208,33	(460.000,00)
9. Styrkveiting		143.631,16	130.000,00
10. Barnaheim		105.000,00	105.000,00
11. Ellisheim		11.267,76	35.000,00
12. Alv eftir landsstýr. avgerð		56.000,00	100.000,00
13. Ymiskir studningar:			
1. Fráhalðsfeløgin	20.000,00		20.000,00
2. Felagið »Reyði Krossur«	0,00		10.000,00
3. Óarbeiðsførir fiskimenn	50.000,00		50.000,00
4. Barnahjálpargrunnurin	20.000,00		20.000,00
5. Sjúkragrunnur verkamanna	50.000,00		50.000,00
6. Húsalánsgrunnurin	1.500.000,00		1.500.000,00
7. Arbeidsloysisgr. verkamanna	225.000,00		225.000,00
		1.865.000,00	(1.875.000,00)
		18.181.648,65	18.415.000,00
§ 20. PENSJÓNSÚTREIÐSLUR:			
1. 1. Eftirlønir		133.215,71	150.000,00
2. 1. Biðpeningur		228.379,93	150.000,00
		361.595,64	300.000,00
§ 21. EFFEKTIVAR VEDHALDSBINDINGAR, í grunn		3.500.000,00	3.500.000,00
		3.500.000,00	3.500.000,00
§ 22. ADRAR OG ÓVISSAR ÚTREIÐSLUR:			
1. Útreiðslur av vali		40.914,08	10.000,00
2. Landsstýrinum at ráða yvir:			
Fremmandavítjan	57.055,68		60.000,00
Prinsessuvítjan	24.717,83		0,00
Annað	99.262,10		70.000,00
		181.035,61	(130.000,00)
3. Dóms- & lögreglumál		23.928,43	8.000,00
4. Studningur til politiska upplýsing		200.000,00	200.000,00
		447.878,13	(348.000,00)
§ 23. AT LEGGJA Í YMSAR GRUNNAR v. m.:			
1. 1. Avlopið hjá apotekinum		432.979,51	219.000,00
2. Avlopið hjá telefonverkinum		357.898,02	400.000,00
3. Avlopið hjá útvarpinum		646.511,61	330.000,00
4. Til kirkjuginna		380.000,00	380.000,00
		1.817.389,14	1.329.000,00
§ 24. BURTURLEGGINGAR til avdr. av lánum		5.615.740,35	6.500.000,00
		5.615.740,35	6.500.000,00

	Roknskapur	Figgjarlóg
§ 25. AVSKRIVINGAR:		
1. Avskrivningar, bygningar og anlegg	1.672.367,59	1.281.000,00
	<u>1.672.367,59</u>	<u>1.281.000,00</u>
§ 26. YMSAR OGNARÚTREIÐSLUR:		
Ymsar ognarútreiðslur	99.629,25	95.000,00
	<u>99.629,25</u>	<u>95.000,00</u>
§ 27. KASSAMUNUR	1.377,01	0,00
	<u>1.377,01</u>	<u>0,00</u>
§ 29. YVIRSKOT:	16.843.455,69	447.366,00
	<u>134.629.866,38</u>	<u>105.376.500,00</u>

Spesifikatióinir til statusroknskapin

Konto nr.			Serupphæddir	Samtals
30	FASTAR OGNIR V. M.:			
	Sethús:			
30—1—1	Keyp av Glasheyggi (til Útvarp Føroya)		81.417,62	
30—1—2	Húsini í Stórustovu:			
	Saldo 1/4—71	51.637,00		
	Avskrivað	7.212,00	44.425,00	
30—1—3	Húsini við Landavegin:			
	Saldo 1/4—71	37.425,00		
	Avskrivað	3.309,00	34.116,00	
30—1—4	Matr. nr. 1025a (Müllers trøð)		315.000,00	474.958,62
30—2	Ognir í almennari nýtslu:			
30—2—1	Føroya hægri skúli í Hoydølum:			
	Saldo 1/4—71	7.283.498,69		
	Útlagt í 71/72	75.803,90		
		7.359.302,59		
	Avskrivað	370.302,59	6.989.000,00	
30—2—3	Løgtingshúsið		48.283,43	
30—2—4	Landsbókasavnið		70.000,00	
30—2—5	Skúli fyri talubrekaði v. m.:			
	Saldo 1/4—71	22.622,00		
	Inngoldið og avskr.	22.622,00	0,00	
30—2—6	Skúlabarakkinn í Kongagøtu		1,00	
30—2—7	Skansasúkið		8.000,00	
30—2—8	Umboðsmannahúsið í Aberdeen:			
	Saldo 1/4—71	51.818,00		
	Avskrivað	10.604,00	41.214,00	
30—2—9	Tinganesognirnar:			
	Saldo 1/4—71	312.118,00		
	Avskrivað	70.705,00	241.413,00	
30—2—11	Fornminnissavnið & Natúrgripasavnið + matr. nr. 1026a (Neystið):			
	Saldo 1/4—71	227.200,00		
	Avskrivað	35.400,00	191.800,00	
30—2—12	Føroya Sjómannsskúli:			
	Saldo 1/4—71	1.560.000,00		
	Avskrivað	82.000,00	1.478.000,00	9.067.711,43
30—3	Hús í gerð:			
	Byggjan av F. M. støðum v/Útvarp Føroya:			
	Saldo 1/4—71		3.156.000,00	
	Útlagt í 71/72		638.228,78	
	Avskrivað		356.000,00	3.438.228,78
30—4	Aðrar ognir:			
30—4—1	Royndarstöðin í Hoyvík og á Sandi:			
	Saldo 1/4—71	65.200,00		
	Avskrivað	9.250,00	55.950,00	
30—4—2	Flogvøllur í Vágum		50.260,00	
30—4—3	Oljugoymslur í Seldafirði og Sørvági:			
	Saldo 1/4—71	109.722,00		
	Avskrivað	36.582,00	73.140,00	
	At flyta		179.350,00	12.980.898,83

Konto nr.	Flutt, ...		Samtals
		179.350,00	12.980.897,83
30—4—3a	Annleggsbrúgv í Seldafirði:		
	Saldo 1/4—71	179.055,00	
	Avskrivað	59.685,00	119.370,00
30—4—4	Hvalastæðin við Áir:		
	Saldo 1/4—71	167.210,00	
	Avskrivað	23.935,00	143.275,00
30—4—5	Sildaoljufabrikin í Kollafirði:		
	Saldo 1/4—71	38.770,00	
	Avskrivað	5.545,00	33.225,00
30—4—6	Asfalteringsverk:		
	Saldo 1/4—71	3.686.133,58	
	Útlagt í 71/72	187.259,38	
		3.873.392,96	
	Avskrivað	475.800,00	3.397.592,96
			3.872.812,96
ÍLEGGINGARÚTREIDSLUR TIL			
AVSKRIVINGAR YVIR FLEIRI ÁR:			
30—5—1	Landssjúkrahúsið:		
	Saldo 1/4—71	15.674.671,99	
	Partur landskassans í 71/72	1.000.000,00	16.674.671,99
30—5—2	Klaksvíkar sjúkrahús:		
	Saldo 1/4—71	1.385.208,44	
	Avskrivað í 71/72	89.644,00	1.295.564,44
			17.970.236,43
30—6	Íleggingar, partvis goldnar við		
	lánsþeningi úr Tryggingarsamb.:		
30—6—1	Oyggjarvegurin:		
	Saldo 1/4—71	300.000,00	
	Avskrivað	50.000,00	250.000,00
30—6—2	Vegurin Oyragjógv-Fútaklett:		
	Saldo 1/4—71	550.000,00	
	Avskrivað	50.000,00	500.000,00
30—6—3	F. M. staðin til Útvarp Føroya:		
	Saldo 1/4—71	1.000.000,00	
	Afturflutt	1.000.000,00	0,00
			750.000,00
30—7	Íleggingar goldnar av 4x5 mill. lánum:		
30—7—1	Bergholið Hvalbæ-Tvøroyri:		
	Saldo 1/4—71	453.099,32	
	Avskrivað	453.099,32	0,00
30—7—3	Oyggjarvegurin úr Kollafirði og suðureftir:		
	Saldo 1/4—71	605.327,51	
	Avskrivað	293.327,51	312.000,00
30—7—4	Oyggjarvegurin norð eftir móti Ballireyni:		
	Saldo 1/4—71	467.206,34	
	Avskrivað	174.206,34	293.000,00
30—7—5	Hvannasundsvegurin:		
	Saldo 1/4—71	137.005,00	
	Avskrivað	53.400,00	83.605,00
30—7—6	Húsavík-Dalsvegurin:		
	Saldo 1/4—71	89.837,00	
	Avskrivað	34.837,00	55.000,00
30—7—7	Fútaklett-Oyragjógv:		
	Saldo 1/4—71	354.801,00	
	Avskrivað	142.801,00	212.000,00
	At flyta		955.605,00
			36.529.553,22

Konto nr.		Flutt	Serupphæddir	Samtals
30—8	Íleggingar v/lánum úr 60 mill. gr. (INV.-fonden) nýtt til vegagerð og berghol			36.529.553,22
	Saldo 1/4—71		24.959.718,11	
	Nýupptøka 71/72		8.650.000,00	
			33.609.718,11	
	Avskrivað í 71/72		1.778.333,35	31.831.384,76
				<u>68.360.937,98</u>
31	SKIP:			
31—4—1	Jens Chr. Svabo:			
	Saldo 1/4—71		970.500,00	
	Avskrivað í 71/72		115.000,00	855.500,00
				<u>855.500,00</u>
32	VIRÐISSKJØL:			
32—1	Partabrøv:			
32—1—1	Ídnaðarútbygging	20.000,00		
	P/f Skipafelagið Føroyar	70.000,00		
	P/f Sjóvinnubankin	600,00		
	P/f Færøsit	1,00		
	P/f Føroya mek. Grótíðnaður	46.875,00		
	P/f Tvøroyra skipasmíðja	165.000,00		
	P/f Havsild, Fuglafjørð	100.000,00		
	P/f Suðurfisk, Vágur	150.000,00		
	P/f Flogsamband	650.000,00		
	P/f Snarfrost	150.000,00		
	P/f Fiskaaling v/J. í Lúni	125.000,00	1.477.476,00	
2.	Lutabrøv:			
	L/f Grønlandsfelagið	550.000,00		
	Skopunar Útróðrarfelag	50.000,00	600.000,00	
3.	Obligatióinir & brævlán:			
	Statspremiuobligatióinir	8.350,00		
	Vegagrunnurin (Landmandsbankin)	193.900,00	202.250,00	2.279.726,00
				<u>2.279.726,00</u>
33	ÚTLÁN:			
33—1	Útlán til kommunur:			
	Havnalán:			
33—1—1	Miðvágs kommuna			
	Saldo 1/4—71	7.900,73		
	+ Goldnir avdráttir	4.341,81	3.558,92	
33—1—2	Skopunar kommuna:			
	Saldo 1/4—71	64.419,74		
	+ Goldnir avdráttir	2.166,50	62.253,24	65.812,16
33—2	Útskiftingarlán:			
33—2—1	Tórshavnar Býráð:			
	Saldo 1/4—71	160.000,00		
	+ Goldnir avdráttir	40.000,00	120.000,00	
33—2—2	Sørvágs kommuna:			
	Saldo 1/4—71	7.520,00		
	+ Goldnir avdráttir	7.520,00	0,00	
33—2—3	Sunnblar kommuna:			
	Saldo 1/4—71	9.900,00		
	+ Goldnir avdráttir	9.900,00	0,00	
	At flyta		120.000,00	65.812,16

Konto nr.	Flutt. . . .	Scrupphæddir 120.000,00	Samtals 65.812,16
33—2—4	Miðvágs kommuna: Saldo 1/4—71 94.026,00 ÷ Goldnir avdráttir 40.444,00	53.582,00	
33—2—5	Sandavágs kommuna: Saldo 1/4—71 163.547,00 ÷ Goldnir avdráttir 49.068,00	114.479,00	
33—2—6	Skálavíkar kommuna: Saldo 1/4—71 70.531,00 ÷ Goldnir avdráttir 15.906,00	54.625,00	
33—2—8	Tórshavnar Býráð: Saldo 1/4—71 74.580,00 ÷ Goldnir avdráttir 24.870,00	49.710,00	
33—2—9	Runavíkar kommuna 104.549,76 ÷ goldið 100.000,00	4.549,76	
33—2—15	Tórshavnar Býráð: Saldo 1/4—71 100.231,60 ÷ Goldnir avdráttir 28.637,60	71.594,00	468.539,76
33—3	Ymisk veðhald, ið eru umskipaði sum lån yvir eitt vist tíðarskeið:		
33—3—1	P/f S. M. E. Sørensen, Viðareiði: Útleigg (35—3—10) 25.795,90 + Rentueftirstøður 882,10		26.678,00
33—4	Lán til fiskivinnuna: Kurslån: Saldo 1/4—71 1.903.520,25 Veitt lán í 71/72 402.300,00 2.305.820,25 ÷ Afturgoldið 297.552,20 ÷ Avskrivað sum tap 8.034,86	305.587,06	2.000.233,19
33—5	Studningslån til skip av (4x5 mill.): Saldo 1/4—71 2.954.900,00 Avskrivningar 232.400,00 Afturgoldið 155.100,00	387.500,00	2.567.400,00
33—6—1	Studningslån til endurrelsing av vissum trolarafeløgum: Saldo 1/4—71 1.981.666,49 Avskrivningar 181.444,44		1.800.222,05
33—7—1	Studningslån til útroðrarbátar: Saldo 1/4—71 37.075,00 Avskrivningar 23.140,80		13.934,20
33—8—1	Lán til onnur fiskiskip: Saldo 1/4—71 3.315.457,90 Fl. frá Veðhaldskonto 1.404.559,31 4.720.017,21 ÷ Goldið 398.660,71		4.321.356,50
33—9	Onnur lán: Lán til yvirtøku av O. V. A. Saldo 1/4—71 85.000,00 ÷ Goldið 5.000,00	80.000,00	
33—9—3	Lønarsforskot (lån): Saldo 1/4—71 149.052,17 Veitt forskot í 71/72 51.600,00 200.652,17 ÷ Goldið 48.095,63	152.556,54	
	At flyta	232.556,54	11.264.175,86

Konto nr.	Flutt	Serupphæddir	Samtals
		232.556,54	11.264.175,86
33—9—4	Sjóvinnubankin, ábyrgdarpeningur:		
	Saldo 1/4—71	2.500,000,00	
33—9—7	Lán til frystivirkir:		
	Saldo 1/4—71	4.488,97	
	÷ Goldnir avdráttir	4.063,97	425,00
33—9—8	Keyp av bílum til landsvegir:		
	Saldo 1/4—71	7.500,00	
	÷ Goldnir avdráttir	3.000,00	4.500,00
33—9—9	Føroysk kirkjumál v/Føroya biski:		
	Saldo 1/4—71	9.150,00	
	÷ Goldnir avdráttir	3.050,00	6.100,00
33—9—10	Onnur ymisk útlán:		
	Saldo 1/4—71	66.598,70	
	÷ Goldnir avdráttir	11.375,66	
		55.223,04	
33—9—11	Avdráttareftirstøður	25,00	55.248,04
			2.798.829,58
33—10	Innskotspeningur í reiðarflr:		140.000,00
33—11	Studningslán til P/l Grøði, Tórshavn:		
	Saldo 1/4—71	250.000,00	
	Avskrivað 1/20 part	12.500,00	237.500,00
			<u>14.440.505,44</u>
34	KASSA-, BANKA-, SPARIKASSA- & GIROPENINGUR:		
34—1	Kassapeningur:		
34—1—1	Høvuðskassin		490.354,90
34—1—5	Ymsir forskotskassar o. a.:		
	Landssjúkrahúsið (Bonnevie)	3.000,00	
	Klaksvíkar sjúkrahús	6.000,00	
	Suðuroyar sjúkrahús (N. J. Thomsen)	2.000,00	
	» » (E. Bonnevie)	1.000,00	
	Landsskrivstovan	2.000,00	
	Fiskivinnuskrivstovan	1.000,00	
	Likningarráðið	1.000,00	
	Skattadeildin	2.000,00	
	Torkildshøj, pantifúti	150,00	
	Sólsker, pantifúti	150,00	
	Kollsker, pantifúti	150,00	
	J. P. Joensen, (Flogvøll)	200,00	
	Tolleftfelldið, Tórshavn	500,00	
	» , Klaksvík	200,00	
	» , Tveroyri	200,00	
	Prísráðið	1.000,00	
	Landsverkfrøðingurin	2.000,00	
	Búskaparráðið	500,00	
	Føroya hægri skúli	2.000,00	
	Landsbókasavnið	2.000,00	
	Skjalasavnið	250,00	
	Fróðskaparsetrið	1.521,75	
	Virkisnevndin	1.000,00	
	Natúrgripasavnið	1.000,00	
	Forminissavnið	500,00	
	Hagdeildin	500,00	
	Fiskilíðnaðarstovan	500,00	
	Charles Bærentsen, príseftirlitsh.	1.500,00	33.821,75
34—1—6	Odmar Skarðhamar, Aberdeen	34.178,12	
34—1—7	Trúgví Johansen, Rom	20.000,00	
34—1—8	Fiskirannsóknarstovan	2.483,69	
	At flyta	56.661,81	524.176,65

Konto nr.		Flutt. . . .	Scrúpphæddir	Samtals
34—1—9	Nautisk Royndarkamar		56.661,81	524.176,65
34—1—10	Royndarstöðin í Hoyvík		918,67	
34—1—11	Føroya Sjómannsskúli		400,00	
34—1—12	Kostdeild Studentaskúlsins		0,00	
34—1—13	Kostdeild Studentaskúlsins		13.436,89	
34—1—14	Ymisk ferðaforskot		0,00	
34—1—15	J. A. Næs		0,00	
34—1—15	Arne Thorsteinsson		6.000,00	77.417,37
34—2	Bankapeningur:			
34—2—1	P/f Sjóvinnubankin:			
	Innistøða á konto 60.028—8		9.828.565,45	
	» » » 50.195—6		200.130,68	
	» » » 60.096—2		6.042.037,56	16.070.733,69
	P/f Føroya Banki:			
34—2—2	Innistøða á konto 70121—1		5.843.822,70	
34—2—3	» » » 70274—9		1.167.018,06	
34—2—4	» » » 70240—4		36.182,12	
34—2—5	» » » 70357—5		399.402,88	
34—2—8	» » » 70304—4		1.691,64	7.448.117,40
34—3	Sparikassapeningur:			
34—3—1	Føroya sparikassi 62026—6		123.288,21	
34—3—2	Norðoya sparikassi D81		452.068,70	
34—3—3	Suðuroyar sparikassi 8013		664.880,90	
34—3—4	Norðoya sparikassi B3714		277.243,26	
34—3—5	» » » B4133		816.137,03	2.333.618,10
34—4	Giropeningur:			
34—4—1	nr. 58800		1.601.577,42	
34—4—2	nr. 139913		56.086,53	1.657.663,95
				<u>28.111.727,16</u>

35 TILGÓÐAR Í MILLUMROKNING:

35—1	Loyvpandi millumrokningar:			
35—1—1	Kommunurnar:			
	Saldo 31/3—71		3.780.184,03	
35—1—2	Útl. fyri komm. til tekn. skúlar í Danmark + handilsskúlar			
	Saldo 31/3—71		100.000,00	
35—1—3	Frøðbiar komm. v/A. T. Iáni:			
	Útlagt í 71/72		15.371,65	
35—1—10	Klaksvíkar komm. v/Norðoya berghol:			
	Saldo 1/4—71	826.569,44		
	+ Goldið	100.000,00	726.569,44	
35—1—11	Hvannasunds komm. v/vegnum Klaksv. N-depli & bergholið:			
	Saldo 1/4—71	215.438,64		
	+ Goldið	24.000,00	191.438,64	
35—1—12	Kollafjarðar komm. v/Dalavegin:			
	Saldo 1/4—71	33.000,00		
	+ Goldið	33.000,00	0,00	
35—1—13	Sandavágs komm. v/Sandavág-Fútalett:			
	Saldo 1/4—71	109.000,00		
	+ Goldið	36.000,00	73.000,00	
	At flyta		4.886.563,76	

Konto nr.		Flutt	Serupphæddir 4.886.563,76	Samtals
35—1—14	Hvalvíkar komm. v/Vegagerð Hvalvík- Langasand & Við Áir-Hvalvík; Saldo 1/4—71 ÷ Goldið	32.000,00 32.000,00	0,00	
35—1—15	Hósvíkar komm. v/Hósvíkarvegin: Saldo 1/4—71 ÷ Goldið	30.400,00 14.400,00	16.000,00	
35—1—16	Kvívíkar komm. v/Kollafjarð-Vestmanna: Saldo 1/4—71 ÷ Goldið	216.000,00 24.000,00	192.000,00	
35—1—17	Haldórsvíkar komm. v/Haldórsvík & Tjörnuvíkarvegnum: Saldo 1/4—71 ÷ Goldið	101.000,00 24.000,00	77.000,00	
35—1—18	Tórshavnar útlamb. komm. v/Hvítanesvegin: Saldo 1/4—71 ÷ Goldið	80.000,00 60.000,00	20.000,00	
35—1—21	Viðareiðis komm. part í Hvannasund- Viðareiðisvegnum: Saldo 1/4—71 ÷ Goldið	60.400,00 21.600,00	38.800,00	
35—1—22	Hvalbíar komm. part. í Sandvíkar-bergholinum: Saldo 1/4—71 ÷ Goldið	189.317,66 48.000,00	141.317,66	
35—1—23	Miðvágs komm. part. í vegbreiðkan Miðvág-Sandavág: Saldo 1/4—71 ÷ Goldið	9.000,00 9.000,00	0,00	
35—1—24	Fuglafjarðar komm. part. í Oyndar- fjarðarvegnum: Saldo 1/4—71 ÷ Goldið	327.321,99 60.000,00	267.321,99	
35—1—25	Oyndarfjarðar komm. part. í Oyndarfjarðarvegnum: Saldo 1/4—71 ÷ Goldið	21.940,82 12.000,00	9.940,82	5.648.944,23
35—2	Millumrokning við landskassastovnar:			
35—2—1	Strandferðsla lögtingsins: Saldo 1/4—71 Útlagt 71/72 úr landsk.	5.701.970,81 4.236.400,21		
		9.938.371,02		
	Hafi samb. roknskap: Strandferðslan	2.706.674,80		
	» » » Drangur & bj. skip	232.208,38		
	» » » J. C. Svabo	360.423,26	3.299.306,44	6.639.064,58
35—2—3	Matrikulstovan: Saldo 1/4—71 Útlagt & inng. 71/72	1.174.755,12 824.043,30		
		1.998.798,42		
	Partur landskassans bókað á rakstrarkonto	806.791,35	1.192.007,07	
	At flyta		7.831.071,65	5.648.944,23

Konto nr.	Flutt, ...	Serupphæddir	Samtals
		7.831.071,65	5.648.944,23
35—2—9	Klaksvíkar sjúkrahús; (Henda peningagædd svarar til tað, ið er útlagt fyri vørur á goymslu 31/3—72)	5.920,97	
35—2—10	Suðuroyar sjúkrahús, Tvøroyri: (Henda peningagædd svarar til tað, ið er útlagt fyri vørur á goymslu 31/3—72)	14.129,02	
35—2—11	Tuberklastaðin: Útlagt í 71/72	227.032,39	
	Partur landskassans bókað á 12—4	113.516,20	113.516,19
35—2—12	Nýbyggjan av landssjúkrahúsinum: Saldo 1/4—71	273.253,70	
	Lagt út í 71/72	2.424.461,60	
		2.697.715,30	
	÷ Ríkiskassastudning	1.000.000,00	
		1.697.715,30	
	÷ Landskassans partur	1.000.000,00	697.715,30
35—2—14	Millumrokning við A/S N. J. Mortensen, Tvøroyri: Saldo 1/4—71	1.808.027,43	
	Útlagt í 71/72	718.080,66	
		2.526.108,09	
	Hall í 71/72 samb. roknskap	977.583,21	1.548.524,88
35—2—15	Útvarp Føroya: Saldo 1/4—71	1.084.858,71	
	Avlop í 71/72	646.511,61	1.731.370,32
35—2—16	Telefonverk Føroya Løgtings: Saldo 1/4—71	5.151.708,25	
	Avlop í 71/72	357.898,02	5.509.606,27
35—2—20	Gjaldslovudeild í Klaksvík:	100,00	
35—2—21	» í Saltangará:	500,00	
35—2—22	» í Fuglafirði:	1.000,00	
35—2—23	» á Tvøroyri:	500,00	
35—2—24	» í Vági:	500,00	17.454.454,60
35—3	Ymisk útleigg:		
	Veðhúlt:		
35—3—1	Vestmanna skipasmiðja: Útlagt í 71/72	151.240,00 999.504,15	1.150.744,15
35—3—2	Føroya mek. Grótidnaði:		
	Saldo 1/4—71		50.000,00
35—3—4	P/f Húkavirkid á Tvøroyri: Saldo 1/4—71		75.592,24
35—3—5	Mads Poulsen, spinnari, Tórshavn: Saldo 1/4—71		318.137,61
35—3—6	Klaksvíkar bilverkstað, Klaksvík: Saldo 1/4—71	106.446,91	
	Útlagt í 71/72	929,29	
		107.376,20	
	÷ Avskrivað sum tap	107.376,20	0,00
35—3—7	A/S J. Dahl, Gørðum, Vági: Útlagt í 71/72	48.871,88 212.121,75	
		260.993,63	
	÷ Goldið	59.621,59	201.372,04
35—3—8	Joen J. Joensen, entreprenørur, Fuglafirði: Saldo 1/4—71		4.350,00
35—3—9	Poul Poulsen, Saltangará: Saldo 1/4—71		1.160,00
	At flyta	1.801.356,04	23.103.198,83

Konto nr.	Flutt ...	Serupphæddir 1.801.356,04	Samtals 23.103.398,83
35—3—10	P/f S. M. E. Sørensen, Viðareiði: Saldo 1/4—71 17.248,63 Útlagt í 71/72 8.547,27 25.795,90 Umskipað sum lán 33—3—1 25.795,90	0,00	
35—3—11	Helgi & Páll Joensen, smiðjumenn, Lørvík: Saldo 1/4—71 11.340,00 Útlagt í 71/72 7.560,00	18.900,00	
35—3—12	P/f Bindingarvirkið, S—gøtu: Saldo 1/4—71 27.050,00 Útlagt í 71/72 10.820,00	37.870,00	
35—3—13	Fa. Snældan, Strendur: Saldo 1/4—71 41.400,00 ÷ Afturgoldið 41.400,00	0,00	
35—3—14	Snikkaðavirkið í Árnafirði: Útlagt í 71/72 250,00 ÷ Goldið 250,00	0,00	
35—3—15	P/f Fiskaaling: Útlagt í 71/72 20.600,00	20.600,00	1.878.726,04
35—4	Onnur útleigg fiskivinnuni viðv.: Útlagt til Bændernes bank í Eisu F. 532.348,57 Umskipað til lán 532.348,57	0,00	
35—4—2	D. P. Højgaards eftf., Toftir v/ m/s »Flavalduni«: Saldo 1/4—71 129.286,76 Goldið v/mótrokning 21.738,17	107.548,59	
35—4—5	P/f Dávur í Gerðum, Klaksvík: Saldo 1/4—71 251.190,65 Útlagt í 71/72 98.500,50 349.691,15 ÷ Goldið v/mótrokning 38.643,30	311.047,85	
35—4—8	Fyri útróðrarmenn í Eggersø 1966: Saldo 1/4—71 18.798,00	18.798,00	
35—4—10	M/s »Leivur Hepni«: Saldo 1/4—71 180.897,51 Útlagt í 71/72 460.873,02	641.770,53	
35—4—11	P/f Suðurfisk, Vági: Saldo 1/4—71, í líkv. 17.820,30 rakstur 176.917,93	194.738,23	
35—4—12	P/f Fuglafjarðar Trolarafelag, Fuglafjarður: Saldo 1/4—71 1.725.715,35	1.725.715,35	
35—4—13	Hilmar Højgaard, Toftir: Saldo 1/4—71 6.913,69	6.913,69	
35—4—14	W. Holm Jacobsen, Tórshavn: Saldo 1/4—71 55.200,00 ÷ Goldið 10.000,00	45.200,00	
35—4—15	P/f Rútufelli, Vági: Saldo 1/4—71 3.104.496,92	3.104.496,92	
35—4—17	»Tummas við Kráir«, Fa. T. H. J. Vilhelm, Vági: Saldo 1/4—71 10.000,00	10.000,00	
35—4—18	P/f Vesturvón, Sørvág: Saldo 1/4—71 1.172.321,29	1.172.321,29	
35—4—19	Sandrin Müller, Tórshavn: Saldo 1/4—71 3.598,57	3.598,57	
	At flyta	7.342.149,02	24.982.124,87

Konto nr.		Flutt		Samupphæddir 7.342.149,02	Samtals 24.982.124,87
35—4—20	P/f Klakkur, Klaksvík:				
	Saldo 1/4—71	71.128,37			
	Útlagt í 71/72	63.781,82			
		136.910,19			
	÷ Afturgoldið	30.000,00		106.910,19	
35—4—21	P/f Ilvörn, Tórshavn:				
	Saldo 1/4—71	253.416,59			
	Útlagt í 71/72	652.424,65			
		905.841,24			
	÷ Afturgoldið	89.356,00			
	Fl. til lánikonto	816.485,24	905.841,24	0,00	
35—4—22	P/f Saturn, Vestmanna:				
	Saldo 1/4—71			350.000,00	
35—4—24	P/f Hjalur, Tórshavn:				
	Útlagt í 71/72	107.707,63			
	÷ Afturgoldið	107.707,63		0,00	
35—4—25	P/f Hamar, Gøtu:				
	Saldo 1/4—71			123.581,25	
35—4—27	M/s »Havørnin« v/Petur Weihe's eftf., Sældarfjørð:				
	Saldo 1/4—71	66.980,41			
	÷ Goldið	39.573,94		27.406,47	
35—4—30	P/f Fiskavirkid, Syðrugøtu:				
	Saldo 1/4—71	85.960,13			
	÷ Afturgoldið	31.644,64		54.315,49	
35—4—31	Jobin Drangastein, Vík & Andreas Joensen, Eiði:				
	Útlagt í 71/72		4.086,01		8.008.448,43
35—5	Aðrar millumrokningar, forskot, ágóðar o. t.:				
35—5—1	Læknakannan av pinkubørnum:				
	Saldo 1/4—71	272.757,86			
	Útlagt í 71/72	275.333,58			
		548.091,44			
	÷ Endurgj. ríkisk. 70/71	136.378,93			
	Partur komin fl. 35—1—1	136.378,93	272.757,86	275.333,58	
35—5—2	Kannan av barnakonum:				
	Saldo 1/4—71	154.326,25			
	Lagt út í 71/72	154.506,59			
		308.832,84			
	÷ Endurgj. ríkisk. 70/71	154.326,25		154.506,59	
35—5—3	Difteri- stivkr.- og poliovac.:				
	Saldo 1/4—71	52.101,81			
	Útlagt í 71/72	49.817,01			
		101.918,82			
	÷ Endurgj. ríkisk. 70/71	52.101,81		49.817,01	
35—5—4	Kikhostavac.:				
	Saldo 1/4—71	32.919,74			
	Útlagt í 71/72	30.040,83			
		62.960,57			
	÷ Endurgjald 70/71:				
	Ríkiskassin	16.459,87			
	Kommunan	16.459,87	32.919,74	30.040,83	
35—5—5	Ven. sjúkur í 71/72:				
	Saldo 1/4—71	11.459,60			
	Útlagt í 71/72	22.975,44			
		34.435,04			
	Endurgj. ríkiskassana	11.459,60		22.975,44	
35—5—6	Farsóttir:				
	Saldo 1/4—71	4.216,34			
	Útlagt í 71/72	12.484,65			
	Landsk. partur fl. til § 12—7	6.242,32	16.700,99		
	Endurgj. ríkiskassans f. 70/71	4.216,34	10.458,66	6.242,33	
	At flyta		538.915,78		32.990.573,30

Konto nr.	Flutt	Scrapphæddir	Samtals
		538.915,78	32.990.573,30
35—5—7	Skúlaðeknar og sjúkrasýstrar:		
	Saldo 1/4—71	61.457,63	
	Útlagt í 71/72	143.138,32	
		204.595,95	
	Ríkiskassans endurgj. a. e.	32.017,50	172.578,45
35—5—9	Vegna rottutíning:		
	Saldo 1/4—71	29.394,36	
	Útlagt í 71/72	35.778,99	
		65.173,35	
	Álíknað komm.	61.738,70	3.434,65
53—5—10	Samsýning fyrir umsjón við P/I Bacalan, Tórshavn:		
	Saldo 1/4—71	47.000,00	
	Útlagt í 71/72	13.015,00	60.015,00
35—5—12	Skúlabókagrunnurin:		
	Saldo 1/4—71	327.720,94	
	Útlagt í 71/72	232.603,49	
		560.324,43	
	÷ Studningur	96.500,00	463.824,43
35—5—14	Dansk-Færøsk Kulturfond-tilskot til partvís rindan av lista yvir hondskrivað Færoica:		
	Saldo 1/4—71		3.408,00
35—5—17	Forútgeldið depositum fyrir postgjöld:		
	Saldo 1/4—71		2.500,00
35—5—18	Valútreiðslur:		
	Útlagt 71/72	10.110,00	
	÷ Endurgj. ríkiskassans	10.110,00	0,00
35—5—19	Útlagt fyrir húrvognsmerkjur:		
	Saldo 1/4—71	7.870,11	
	Inngoldið fyrir seld merkjur	2.280,00	5.590,11
			1.243.450,42
			<u>34.234.023,72</u>
36	INNTØKUEFTIRSTØÐUR:		
36—1	Skattur:		
36—1—1	Viðv. skattaárinum 1963/64 o. e.	0,00	
36—1—2	Lands- & kommunusk. 1964/65	36.527,99	
36—1—3	» » » 1965/66	106.607,33	
36—1—4	» » » 1966/67	317.850,52	
36—1—5	» » » 1967/68	777.946,48	
36—1—6	» » » 1968/69	1.165.230,31	
36—1—7	» » » 1969/70	2.000.010,93	
36—1—8	» » » 1970/71	3.333.202,58	
36—1—9	» » » 1971/72	13.730.173,62	
		21.467.549,76	
36—1—8a	Skattasektir	1.114.000,00	22.581.549,76
36—2—2	Landssjúkrahúsið:		
	Viðv. 1969/70 o. e.	10.153,26	
	» 1970/71	51.955,50	
	» 1971/72	281.193,56	343.302,32
36—2—3	Klaksvíkar sjúkrahús:		
	Viðv. 1969/70 o. e.	225,00	
	» 1970/71	1.608,00	
	» 1971/72	30.652,10	32.485,10
36—2—4	Suðuroyar sjúkrahús:		
	Viðv. 1969/70 o. e.	152,00	
	» 1970/71	2.331,00	
	» 1971/72	39.669,00	42.152,00
36—2—5	Motorgjald:		4.133,75
36—2—7	Saltfiskagjald:		9.879,05
36—2—8	Adrenin:		0,00
36—2—9	Landsverkfrøðingurin:		191.086,02
36—2—10	Royndarstøð og maskinstøð:		99.633,10
36—2—11	Ísáðingarstøðin:		1.520,00
			<u>23.305.741,10</u>

Konto nr.		Serupphaeddir	Santals
38	AKTIVIR HJÁ GRUNNUM:		
38—1	Eftirlønargrunnur lögtingsins:		
38—1—1	För. Sparikassi nr. 34008—5	1.116.667,93	
38—1—2	» » nr. 58002—7	1.439.531,14	2.556.199,07
38—3	Eftirlønargrunnur sjúkrahúsanna:		
38—3—1	För. Sparikassi nr. 34015—8	929.199,92	
38—3—2	» » nr. 58003—5	959.687,30	1.888.887,22
38—6	Aktivir hjá eftirlønargrunni læraranna:		
38—6—2	För. Sparikassi nr. 58001—9	210.590,81	
38—6—3	4% Obl. (landmandsb.)	357.850,00	
38—6—4	För. Banki nr. 31227—0	70.021,06	
38—6—5	8% Brævlán Kl. komm.	10.000,00	
38—6—6	9,6% » » »	26.000,00	674.461,87
38—7	Sjónvarpsgrunnurinn: (Toll)		
38—7—1	För. Sparikassi nr. 29627—2		3.296,85
38—8	Útvarpsgrunnurinn:		
38—8—3	För. Sparikassi nr. 18723—6		99.146,63
38—10	Apotekaragrunnurinn:		
38—10—1	Innistandandi í apotekinum:		
	Saldo 1/4—71	3.359.420,10	
	Rentur í 71/72	128.888,88	
	Rakstraryvinskot í 71/72	432.979,51	
	Ymisk útgjöld	4.000,00	
		3.925.288,49	
	Íungjöld	129.725,77	
		3.795.562,72	
38—10—2	För. Sparikassi nr. 29490 —3	390.335,47	
38—10—3	» » nr. 58086 8	693.918,86	4.879.817,05
38—11	Mentunargrunnurinn:		
38—11—2	P/f Sjóvinnubankin nr. 30292—9	70.504,07	
3	Lánsbr. Telefonverk 1963.	15.000,00	
4	För. Banki nr. 11867 S	101.086,34	
6	8% Lánsbr. Telefonverk. 1966/81	8.000,00	
7	För. Banki nr. 32842—12	1.762,24	
8	10% Lánsbr. Telefonverk. 1969	50.000,00	
9	10% Lánsbr. Telefonverk. F. B. nr. 344	45.000,00	
10	7% Lánsbr. Fiskeribank. 1970/87	249.000,00	540.352,65
38—12	Gr. t. ymisk mentunnarendamál:		
38—12—1	För. Sparikassi nr. 29675—2		156.541,67
38—13	Kvæðaskrivningargrunnurinn:		
38—13—1	För. Sparikassi nr. 29045—2		10.216,28
38—14	Nýtt landsbóka- og skjalasavn:		
	P/f Sjóvinnubankin nr. 30619—3		928.052,00
38—17	Havnaættan:		
38—17—2	Skopunar havn, Sjóvbk. nr. 7093		155.101,05
38—18	Skúlabbyggigrunnurinn:		
	P/f Sjóvbk. nr. 30071—3		885.251,45
38—19	Grunnur til byggjan av búnaðarskúla:		
38—19—1	P/f Sjóvbk. nr. 30070—5		344.857,00
38—22	Sjúkrahúsbyggigrunnurinn:		
38—22—1	För. Sparikassi nr. 29004—5		202.193,96
	At flytu		13.324.374,75

Konto nr.	Flutt . . .	Scrapphæddir	Samtals 13.324,374,75
38—23	Fimleikargrunnurin:		
38—23—1	P/f Sjóvbk. nr. 30095—0	89,14	
38—23—2	Lán til Ítróttarsamband Føroyar	6.000,00	6.089,14
38—24	Gistingarhúsgrunnurin:		
38—24—1	P/f Sjóvbk. nr. 30093—4	191.692,90	
2	Veitt lán til: Klaksvíkar sjómannshúsin	12.000,00	
3	Henadikt Davidsen, Mykines	6.080,00	
4	Jens J. Niclasen, Miðv.	1.500,00	
5	H. og P. Einarsson, Tv.	5.965,90	
6	H. E. Mortensen, Tv.	17.501,00	
8	John og H. Silvertsen, Tórsh.	44.620,00	
9	Johan A. Petersen, N-depli	59.000,00	338.359,80
38—25	Nýtt lægtingshús:		
38—25—1	Før. Sparikassi nr. 34019—0	72.552,04	
38—25—2	» » nr. 58004—3	1.908.920,37	1.981.472,41
38—26	Fritíðargrunnurin:		
38—26—1	Før. Sparikassi nr. 29066—5		760.946,52
38—27	Gr. til endurnýggj. av skipafl.:		
38—27—1	Studningslån	27.477.564,92	
38—27—2	P/f Sjóvbk. nr. 50.285—5	3.490.378,73	
38—27—3	til 5 Trygdarlán	774.394,93	31.742.338,58
38—29	Nýggj sjónleikarhús:		
38—29—1	P/f Føroya Banki nr. 12829		256.052,38
38—31	Endurbætan og varðveitslu av dómkirkjumúrimum í Kirkjubø:		
38—31—1	Føroya Banki nr. 1424 (grundfæ)	25.000,00	
38—31—2	Innskrivingar p. L. A. fol 129 (grundfæ)	2.800,00	
38—31—3	Før. Sparikassi nr. 34021—2 (grundfæ)	12.200,00	
38—31—4	» » nr. 29418—0 (rakstrar p.)	22.162,92	62.162,92
38—32	Dýping av streyminum:		
38—32—1	Føroya Banki nr. 2310—6		327.666,04
38—33	Yvirtøka av sermálum:		
38—33—1	P/f Sjóvbk. nr. 30219—8		1.666.891,94
38—34	Byggigr. strandf. lands:		
38—34—1	P/f Sjóvbk. nr. 30096—9		1.126.065,86
38—35	Radiotól til gomul og sjúk:		
38—35—1	P/f Føroya Banki nr. 12958—0		6.122,25
38—36	Føroysk framsýning í Norðanlondum		
38—36—1	P/f Sjóvinnubankin nr. 30092—6		232,43
38—37	Byggjan av flogvølli:		
38—37—1	P/f Sjóvbk. nr. 30094—2		303.710,74
38—38	Byggigrunnur til hús til motoreftirlitið:		
38—38—1	P/f Føroya Banki bók nr. 13119 S		462.577,78
38—42	Grunnur til byggjan og rakstur av lærlingahúsinum í Havn:		
38—42—1	P/f Sjóvinnubankin bók nr. 2218—7	432.444,80	
38—42—2	Føroya Sparikassi bók nr. 29616—7	440.665,29	873.110,09
	At flyta		53.238.173,63

Konto nr.	Flutt.....	Serupphæddir	Samtals
38—43	Lestrargrunnurin:		53.238.173,63
38—43—1	Lán til læraraskúlanæmingar	10.700,00	
38—43—2	Lán til hægri lestur	550.140,00	
38—43—3	Lán til annan lestur.....	77.190,00	
38—43—4	P/f Føroya Banki nr. 11570	42.045,81	680.075,81
38—44	Lærlingagrunnurin:		
38—44—1	Lán til læringar	5.650,00	
38—44—2	P/f Sjóvinnubankin nr. 3251—4	23.901,58	29.551,58
38—45	Grunnurin viðv. útgávu av Føroysku-		
	donsku orðabókini:		
38—45—1	P/f Sjóvinnubankin nr. 3258—1		53.280,63
38—47	Grunnur til fiskiroyndir:		
38—47—1	P/f Føroya Banki nr. 14104		690.576,12
38—51	Umviðlan av skunsanum:		
38—51—1	P/f Sjóvinnubankin nr. 3379—0		1.540,24
38—57	Ílegging til S. E. V. Vestmanna:		
38—57—1	P/f Føroya Banki nr. 13907		570.034,13
38—58	Grunnur til byggjan av nýggjum vaktarskipi:		
38—58—1	P/f Sjóvinnubankin nr. 796		7.796.244,79
			<u>63.059.476,93</u>
39	AKTIVIR IJÁ DEPONENTUM:		
39—1	Peningur tilhoyrandi deponentum:		
39—1—2	Lutabrev í Ognarfelagnum:	15.000,00	
39—2	Íløgugrunnurin:		
39—2—1	Føroya Sparikassi nr. 34.078—6	245.724,05	
39—2—2	P/f Sjóvinnubankin nr. 31.690—3	297.682,17	
39—2—3	Føroya Banki nr. 33.643	471.542,43	1.014.948,65
			<u>1.029.948,65</u>

Skuld

Konto nr.		Serupphaeddir	Samtals
40	UPPTJAKIN LÁN:		
40—1	Úr P/f Sjóvinnubankanum:		
40—1—1	Til Útvarp Føroya	300.000,00	
40—1—2	Veðhaldslán	356.000,00	
40—1—3	m/s Varðberg	264.929,74	920.929,74
40—2	Úr P/f Føroya Banka:		
40—2—1	Til Útvarp Føroya	322.177,20	
40—2—2	O. V. A. Sandavágur	186.054,75	508.231,95
04—3	Úr Føroya Sparikassa:		
40—3—1	Til Útvarp Føroya (F. M.)	300.000,00	
40—3—3	Müllers trøð	278.202,00	578.202,00
40—4	Úr Føroya Búagrundi:		
40—4—3	Til Føroya Sjómannsskúla		34.000,00
40—5	Úr Tryggingarsb. Føroyar:		
1	Til Tinganesognirnar	186.000,00	
2	Til Útvarp Føroya	980.893,26	
3	Til Oyggjarvegin	250.000,00	
4	Til Fátaklett	500.000,00	1.916.893,26
40—6	Úr Ríkiskassanum:		
1	Til Landssjúkrahúsið:	16.705.410,07	
2	Til Kl. sjúkrahús	1.293.669,06	17.999.079,13
40—8	Úr 20. mill. gr.:		
1	Til Vega- og havnugerð og skipabygging		1.850.000,00
40—9	Úr JNV-fonden (60 mill. gr.)		
40—9—1	Til Bergholið á Borðoy	5.250.000,00	
2	Til Oyndarfjarðarvegin	1.458.333,35	
3	» Veg Miðvág-Sandavág	1.359.999,98	
4	» Miðpartin Oyggjarvegurin	2.700.000,00	
5	» Fuglafjarðarvegin suðureftir	2.146.666,66	
6	» Kollafjørð-Vestmanna	2.320.000,00	
7	» Toftir-Rúnarvík	2.513.333,33	
8	» Fuglafj.-Gøtu-Rúnarvík	7.143.333,34	
9	» Ymisk gomul vegastrekkir	1.026.666,66	
10	» Asfaltering av ymsum landsvegum	2.666.666,66	
11	» Feltjulegur v. m.	2.855.000,00	31.439.999,98
40—10	Úr Realkreditstovninum:		
1	Til m/s »Varðberg«		136.185,00
40—11	Úr Kongeriget Danmarks Fiskeribank:		
2	Til J. Chr. Svabo	83.300,00	
2	» m/s »Varðberg«	160.200,00	243.500,00
40—12	BRÆVLÁN:		
2	Til Studenta- & kostskúlan (1959):	210.800,00	
3	» Skipa- havna- & vegagerð (1962)	100.000,00	
	At flyta	310.800,00	55.627.021,06

Konto nr.		Flutt	Serupphæddir	Samtals
4	» Veðhaldslán (1963)		310.800,00	55.627.021,06
	Ikki innlöyst lánsbræv 1958		68.000,00	
	» » » » 1959		18.800,00	
	» » » » 1962		27.000,00	
	» » » » 1963		11.000,00	
	» » » » 1963		4.000,00	
	» » rentuseðlar 1959		5.202,00	
	» » » » 1962		775,00	445.577,00
40—13—1	Danmarks skibskreditfond, Købh. viðv. »Smítil«:			1.400.000,00
40—14	Likviditetslán:			
40—14—1	Privatbanken, København		1.855.000,00	
40—14—2	Købhv. Handelsbank		1.855.000,00	
40—14—3	Fællesbanken		1.855.000,00	
40—14—4	Landmandsbanken		1.855.000,00	7.420.000,00
40—15	P/f Sjóvb. kassakreditur til skúlabókagr.			18.262,51
40—17—1	Lán úr Kreditforening av komm. til Føroya hægri skúla:			2.182.810,00
40—18	Lán úr 60-míll. grunninum:			
40—18—1	Útvarp Føroya (F. M.):			1.080.000,00
				68.173.670,57
41	SKULD Í MILLUMROKNING:			
41—1	Millumrokning við komm. v/kommunuskalli:			
	Saldo 1/4—71		9.039.030,44	
	Álíkning 71/72 + brøyt.		43.555.123,46	
			52.594.153,90	
	Útgeldið komm. á conto	41.858.224,97		
	Partur av innkrevjing	220.411,48	42.078.636,45	10.515.517,45
	(fyri 1964/65)	17.157,95		
	(fyri 1965/66)	64.609,36		
	(fyri 1966/67)	163.534,36		
	(fyri 1967/68)	387.898,90		
	(fyri 1968/69)	643.296,31		
	(fyri 1969/70)	1.070.697,05		
	(fyri 1970/71)	2.005.643,13		
	(fyri 1971/72)	6.162.680,39		
		10.515.517,45		
41—2—1	Aðrar millumrokningar:			
	Óavroknaðar tollsektir:			7.625,00
41—2—5	Happadrátturin:			134.429,45
41—2—6	Sjómannsskattur:			
	Íngoldin sjómannsskattur:		4.567.395,00	
	Saldo 1/4—71		17.454,00	
			4.584.849,00	
	Partur kommunanna	1.981.085,00		
	Partur landskassans	2.036.780,00		
	Útgeldið barnatilskot	198.151,00		
	Pensiónsgjald	366.821,00	4.582.837,00	2.012,00
41—2—8	Mentunargrunnurin: (Annars verður víst til roknskap Mentunargrunnsins):			5.694,32
41—2—10	Ymisk eftirlønargj. hjá mag.			7.802,87
41—2—16	Føroya Jarðarráð			20.724,37
	Alt Fluta			10.682.416,82

Konto nr.		Flutt	Serupphæddir	Samtals
				10.682.416,82
41—2—20	Skattasekt álíknað:			
	Tórshavnar kommunu		184.145,00	
	Fuglafjarðar kommunu		42.005,00	
	Tórsh. utanbýggja kommunu		19.706,00	245.856,00
				<u>10.928.272,82</u>
42	DEPONERAÐUR PENINGUR:			
42—1—2	v/toll gjaldstovan í Havn		211.573,05	
42—1—3	deildin í Klaksvík		15.600,00	
42—1—4	» í Saltangará		47.502,81	
42—1—5	» í Fuglafirði		33.608,20	308.284,06
42—2—1	Íløgugrunnur landskassans			1.014.948,65
				<u>1.323.232,71</u>
44	YMSIR GRUNNAR OG BURTURLEGGINGAR V. M.:			
44—1	Eftirlønargrunnur lögtingsins:			
44—1—1	Saldo 1/4—71		2.419.756,80	
44—1—2	Eftirlønargjald tænastumanna		26.956,46	
44—1—3	Eftirlønargjald landskassans		60.233,28	
44—1—4	Rentuinntøkur		136.442,27	
			2.643.388,81	
44—1—5	÷ Útgoldnar eftirlønir		172.088,46	2.471.300,35
44—3	Eftirlønargrunnur sjúkrahúsanna:			
44—3—1	Saldo 1/4—71		1.762.656,76	
44—3—2	Landssjúkrahúsið		÷ 22.509,94	
44—3—3	Klaksvíkar sjúkrahús		37.211,18	
44—3—4	Suðuroyar sjúkrahús		31.030,37	
44—3—5	Sparikassarentur		98.961,65	1.907.350,02
44—4	Kirkjugrunnurin:			
	Saldo 1/4—71		145.607,99	
	Inntøkur:			
	Endurgjald fyri tiggjund	7.800,00		
	Landskassastudningur	380.000,00	387.800,00	
			533.407,99	
	Útreiðslur:			
	Viðlíkahald av kirkjum	198.610,69		
	Partur í prestaflutningi	26.422,00		
	Tryggingar og aðrar úfr.	8.668,85		
	Studningur til nýggjar kirkjur	108.000,00	341.701,54	191.706,45
44—6	Eftirlønargrunnur keraranna:			
	Eginogn:			674.461,87
44—7	Tollur av sjónvarpum, smb. lögtingslóg nr. 26 av 8. mai 1969:			3.296,87
44—8	Útvarpsgrunnur Føroya:			99.146,63
44—9	Berghols- & brúgvagerð:			
	fl. 1/3 av avlopi 71/72			5.614.485,23
44—10	Apotekaragrunnurin:			
	Saldo 1/4—71		4.248.222,62	
	Rentur av sparikassapeningi		59.883,62	
	Rentur av innist. í apot.		128.888,88	
	Rakstraryvirskot í 71/72		432.979,51	4.869.974,63
44—11	Mentunargrunnurin:			
	Saldo 1/4—71		473.142,50	
	Játtan í 71/72		20.000,00	493.142,50
	At flyta			16.324.864,55

Konto nr.		Flutt, ...	Serupplueldir	Samtals
44—12	Ymisk mentunarendamál:			16.324.864,55 172.050,61
44—13	Kvæðaskrivingargrunnurin:			10.216,28
44—14	Landsbóka- og landsskjalasavn:			
	Saldo 1/4—71		536.181,89	
	Játtan 71/72		350.000,00	
	Sparikassarentur		41.870,11	928.052,00
44—17	Til havnagerð:			
	Saldo 1/4—71		489.521,83	
	Sett av samb. figgjarlóg 71/72		5.000.000,00	
			5.489.521,83	
	Útg. studn.		4.608.652,48	
			880.869,35	
44—17—2	Avsett til Skup. havn:		155.101,05	1.035.970,40
44—18	Skúlabyggigrunnurin:			
	Saldo 1/4—71		2.043.189,85	
	Játtan 71/72		1.000.000,00	
	Bankarentur		112.350,02	
			3.155.539,87	
	÷ Útg. studn.		2.270.288,42	885.251,45
44—19	Byggjan av búnaðarskúla:			344.857,00
44—21	Bókasavn á bygd:			30.000,00
44—22	Sjúkrahúsbyggigrunnur:			202.193,96
44—23	Fimleikargrunnurin:			
	Saldo 1/4—71		87.024,42	
	Játtan 71/72		250.000,00	
	Bankarentur		10.611,24	
			347.635,66	
	÷ Útg. studn.		341.546,52	6.089,14
44—24	Gistingarhúsgrunnurin:			
	Saldo 1/4—71		276.153,18	
	Játtan 71/72		50.000,00	
	Rentuinntøkur		16.420,95	342.574,13
44—25	Nýtt lögtingshús:			1.981.472,41
44—26	Fritíðargrunnurin:			
	Saldo 1/4—71		671.801,60	
	Søla av fritíðarmerkjum í 71/72		816.186,00	
	Sparikassarentur		26.067,44	
			1.514.055,04	
	Ínnleyst. bókur	685.870,52		
	Samsýn. til eftirlit	375,00		
	Samsýn. til postv.	6.273,95	692.519,47	821.535,57
44—27	Grunn. til endurnýggj. av skipafl.:			
	Saldo 1/4—71		27.441.796,63	
	Sett av samb. figgjarlóg 71/72		8.500.000,00	
	1/3 av vinninginum fyri 71/72		5.614.485,23	
	Bankarentur		93.460,63	
			41.649.742,49	
	÷ Avskrivning av lánum	1.865.107,93		
	÷ Samsýning til skipasýnismenn	3.600,00		
	÷ Byggistudning til skipasmiðjur	2.430.887,75	4.299.595,68	37.350.146,81
	At flyta			60.435.274,31

Konto nr.	Flutt.....	Scrúpphæddir	Samtals 60.435.274,31
44—28	Yvirtøka av postverkinum:		50.000,00
44—29	Sjónleikarhúsgrunn. :		
	Saldo 1/4—71	263.445,48	
	Játtan 71/72	50.000,00	
	Bankarentur	12.044,70	
		325.490,18	
	Útg. studn.	69.437,80	256.052,38
44—31	Endurbæt. og varðv. av dómkirkjunum í Kirkjubø:		
	Grundfæið	40.000,00	
	Rakstrarpeningur	22.162,92	62.162,92
44—32	Dýpan av Streyminum:		
	Játtan 71/72	500.000,00	
	Bankarentur	107,25	
		500.107,25	
	Útg. studn.	172.441,21	327.666,04
44—33	Yvirtøka av sermálum:		1.666.891,94
44—34	Byggigr. strandferðslu landsins:		1.122.974,34
44—35	Radiotól til gomul og sjúk		6.122,25
44—37	Grunnur til byggjan av flogvølli:		
	Saldo 1/4—71	122.648,12	
	Játtan 71/72	250.000,00	
	Bankarentur	9.276,01	
		381.924,13	
	÷ Útgoldið	80.294,39	301.629,74
44—38	Byggigrunnur notoreftirlitsins		462.577,78
44—39	Sett av móti tap av lánum, veðhaldi o. t.:		
	Saldo 1/4—71	23.106.901,92	
	Játtan 71/72	3.500.000,00	
	Afturgoldið v/Sildrekaðum	1.136,65	
	Afturgoldið v/William Martin	600,00	
		26.608.638,57	
	Partur landsks. áhyrgd »A. T.«	15.371,65	
	Avskr. v/ Permafrost	5.212,00	
	» v/Suð. Fiskidnaður	136.383,77	
	» v/Klaksv. Bilverkstaður	107.376,20	
	» v/ P/f Port Said, Fuglafj.	57.000,00	
	» v/ m/s Varðberg	171.929,64	
		493.273,26	26.115.365,31
Konto nr.			
44—41	Til lendingar:		
	Saldo 1/4—71	1.771.065,84	
	Játtan 71/72	2.500.000,00	
		1.728.934,16	
	: Útg. studn.	2.070.459,68	1.341.525,52
44—42	Grunnur til lærlingabeim:		
	Saldo 1/4—71	643.597,70	
	Játtan 71/72	200.000,00	
	Bankarentur	29.512,39	873.110,09
	At flyta		91.338.301,58

		Flutt	Serupphæddir	Samtals 91.338.301,58
44 43	Lestrargrunnurin:			
	Saldo 1/4 -71		512.607,01	
	Játtan 71/72		230.000,00	
	Bankarentur		3.668,80	
			<u>746.275,81</u>	
	Útg. studn.		67.600,00	678.675,81
44 44	Lærtingagrunnurin:			
	Saldo 1/4 -71		7.105,10	
	Játtan 71/72		200.000,00	
	Bankarentur		5.046,48	
			<u>212.151,58</u>	
	÷ Útg. studn.		186.100,00	26.051,58
44—45	Grunnur viðv. útgávu av føroysk-donsku orðabókini:			
	Saldo 1/4—71		38.986,17	
	Játtan 71/72		12.500,00	
	Bankarentur		1.794,46	53.280,63
44—47	Grunnur til fiskiroyndir:			
	Saldo 1/4 -71		135.359,28	
	Inng. í 71/72		550.000,00	
	Rentuinnlækur		5.216,84	690.576,12
44—51	Grunnurin til umvælan av Skansanum:			
	Saldo 1/4—71		40.427,60	
	Bankarentur		2.583,82	
			<u>43.011,42</u>	
	÷ Útreiðslur		43.011,42	0,00
44—55	Grunnurin til avskr. av studningslánum til endur- reisn av vissum trolarafløgum, samb. lögtingslóg nr. 16, 29/3—1963:			
	Saldo 1/4—71		1.981.666,49	
	Avskrivningur		181.444,44	1.800.222,05
44—57	Ílegging til S. E. V.:			
	Saldo 1/4—71		390.122,56	
	Játtan 71/72		225.000,00	
	Bankarentur		22.911,57	
			<u>638.034,13</u>	
	Útgoldið S. E. V.:		68.000,00	570.034,13
44—58	Grunnurin til byggjan av nýggjun vaktarskipi:			
	Saldo 1/4—71		7.357.048,96	
	Bankarentur		448.044,33	
			<u>7.805.093,29</u>	
	÷ Útgoldið		8.848,50	7.796.244,79
				<u>102.953.386,69</u>
45	AVSKRIVINGAR BURTURLEGGINGAR:			
	Saldo 1/4—71		19.616.232,84	
	Avskrivingar burturleggingar		5.615.740,35	
			<u>25.231.973,19</u>	
	Avskr. P/f Grøði	12.500,00		
	» skipastudningslån	232.400,00		
	» lån til útróðrarbátar	23.140,55		
	Goldnir avdráttir	5.357.408,29	5.625.448,84	
				19.606.524,35
				<u>19.606.524,35</u>

Konto nr.		Serupphæddir	Samtals
46	KAPITALKONTO:		
	Saldo	35.272.432,81	
	1/3 av vinninginum í 71/72	5.614.485,23	
		40.886.918,04	
	Eiginagn Útvarpsins	1.731.370,32	
	» Telefonverksins	5.509.606,27	48.127.894,63
			<u>48.127.894,63</u>
47	RAKSTRARVINNINGUR í 71/72;	16.843.455,69	
	F1. til gr. endurnýggj. skipafl.	5.614.485,23	
	» » » berghol & vegagerð	5.614.485,23	
	» » » kapitalkonto	5.614.485,23	16.843.455,69
			0,00
			<u>0,00</u>

Vinnulánsgrunnurinn pr. 31/3 72

	Tap	Vinningur	Ogn	Skuld
50—1—1	Rentuinntøkur	444,28		
2	Rentuútreiðslur			
3	Ymiskar útreiðslur	378,51		
4	Ymiskar inntøkur	1,00		
7	Resthævuðsstókur av útlánum		4.100,00	
8	Eftirstøður av avdráttum		0,00	
9	Eftirstøður av rentum		0,00	
10	Rentuleys lán til skórar í Grønlandi		3.462,54	
16	Ábyrgdir		5.423,20	
22	Upptrikin lán úr Búagrunninum			0,00
27	Ábyrgdir			5.423,20
28	Tap- & vinningskonto			1.425.817,06
	378,51	445,28	12.985,74	1.431.240,26
At flyta til taps- & vinningskonto	66,77			66,77
Landskassin innist. í vinnulánsgr.			1.418.321,29	
	445,28	445,28	1.431.307,03	1.431.307,03

Landskassans ábyrgd fyrir lánum pr. 31/12 1971

Kommunulán sambært yvirlit tilsamans	kr.	30.065.498
Aðrar ábyrgdir sambæril yvirlit tilsamans	»	145.452.110
	kr.	<u>175.517.608</u>

Kommunulán við lögtingsábyrgd

Eiðis	kommuna		kr.	411.975
Elduvíkar	»		»	4.068
Fróðbiar	»		»	831.232
Fuglafjarðar	»		»	3.658.936
Götu	»		»	92.500
Hvalbiar	»		»	104.100
Hvannasunds	»		»	5.000
Klaksvíkar	»		»	5.910.828
Kvívíkar	»		»	92.500
Lorvíkar	»		»	2.005.692
Miðvágs	»		»	342.625
Nes	»		»	809.188
Runavíkar	»		»	1.484.200
Sandavágs	»		»	119.410
Sands	»		»	256.805
Sjóvar	»		»	1.657.330
Skála	»		»	888.048
Skálavíkar	»		»	100.000
Skopunar	»		»	42.000
Sumbiar	»		»	10.000
Sørvágs	»		»	92.500
Tórshavnar	»		»	10.210.011
Vágs	»		»	717.660
Vestmanna	»		»	218.890
			kr.	<u>30.065.498</u>

Kommuna:	Lángevari:	Lániár:	Upprunalig lánstødd kr.	Restlán pr. 31/12 1971 kr.
Eiðis	Kreditfor. af komm. i Danmark	1963	95.000	6.975
»	» » » »	1963	122.000	122.000
»	» » » »	1963	283.000	283.000
				<u>411.975</u>
Elduvíkar	Før. Sparikassi	1950	20.000	<u>4.068</u>
Frøðbiar	» »	1956	487.652	251.953
»	Arb. Landsbank	1952	301.685	77.332
»	Statsans. for Livsforsikring	1952	303.180	78.827
»	Kreditfor. af komm. i Danmark	1960	135.000	75.567
»	Føroya Banki	1964	250.000	66.803
»	» »	1965	210.000	92.750
»	» »	1966	373.000	188.000
				<u>831.232</u>
Fuglafjarðar	Før. Sparikassi	1954	421.951	182.000
»	» »	1962	100.000	43.329
»	» »	1963	320.000	313.302
»	Kreditfor. af komm. i Danmark	1969	783.000	705.978
»	» » » »	1964	200.000	11.760
»	» » » »	1964	110.000	6.464
»	» » » »	1964	89.000	89.000
»	» » » »	1964	184.000	184.000
»	» » » »	1967	1.327.586	1.137.930
»	Føroya Banki	1965	750.000	532.199
»	» »	1965	100.000	33.574
»	Sjóvinnubankin	1966	750.000	419.400
				<u>3.658.936</u>
Gøtu	Før. Sparikassi	1970	97.500	<u>92.500</u>
Hvalbiar	Sjóvinnubankin	1965	200.000	<u>104.100</u>
Hvannasunds	Før. Sparikassi	1968	27.500	<u>5.000</u>
Klaksvíkar	» »	1950	500.000	5.000
»	Kreditfor. af komm. i Danmark	1960	685.000	592.430
»	» » » »	1957	589.000	499.755
»	» » » »	1963	270.000	270.000
»	» » » »	1963	230.000	13.520
»	» » » »	1963	189.000	189.000
»	» » » »	1970	1.204.000	1.141.723
»	Statsanst. for Livsforsikring	1960	400.000	170.000
»	Livsforsikr. A/S Hafnia	1962	337.000	265.400
»	Føroya Banki brævalán	1965	1.000.000	594.000
»	Sjóvinnubankin	1964	1.000.000	675.000
»	Føroya Banki brævalán	1967	500.000	366.000
»	» » » »	1967	1.000.000	726.000
»	Sjóvinnubankin	1970	500.000	406.000
				<u>5.910.828</u>
Kvívíkar	Før. Sparikassi	1970	97.500	<u>92.500</u>
Lorvíkar	Kreditfor. af komm. i Danmark	1961	107.000	<u>93.625</u>
»	» » » »	1970	1.120.000	1.062.067
»	» » » »	1970	880.000	850.000
				<u>2.005.692</u>
Miðvágs	» » » »	1959	233.000	<u>203.875</u>
»	Før. Sparikassi	1970	146.250	<u>138.750</u>
				<u>342.625</u>

Kommuna:	Lángevari:	Lániár:	Upprunalig lánistødd:	Restlán pr 31/12-1971
			kr.	kr.
Nes	Kreditfor. af komm. i Danmark	1970	508.000	436.656
»	» » »	1970	493.000	372.532
				<u>809.188</u>
Rúnávikar	Føroya Banki o.h.l.	1968	830.000	552.000
»	Kreditfor. af komm. i Danmark	1970	1.000.000	932.200
				<u>1.484.200</u>
Sandavágs	Kreditfor. af komm. i Danmark	1959	136.000	119.410
Sands	Kreditfor. af komm. i Danmark	1964	93.000	5.805
»	» » »	1964	80.000	80.000
»	» » »	1964	171.000	171.000
				<u>256.805</u>
Sjóvar	» » »	1969	1.808.000	1.657.330
Skála	Føroya Banki	1961	400.000	36.313
»	Kreditfor. af komm. i Danmark	1970	481.250	378.125
»	» » »	1970	519.444	473.610
				<u>888.048</u>
Skálavíkar	Før. Sparikassi	1968	100.000	100.000
Skopunar	» »	1948	25.000	2.000
»	Sjóvinnubankin	1966	75.000	40.300
				<u>42.300</u>
Sumbiar	Før. Sparikassi	1962	100.000	10.000
Sørvágs	» »	1970	97.500	92.500
				<u>10.000</u>
Tórshavnar	» »	1970	146.250	138.750
»	» »	1950	400.000	206.966
»	» »	1952	600.000	362.235
»	» »	1967	450.000	110.000
»	Bikuben	1950	1.000.000	316.667
»	Kreditfor. af komm. i Danmark	1958	647.000	594.489
»	» » »	1962	340.000	340.000
»	» » »	1963	1.875.000	1.875.000
»	» » »	1968	1.900.000	1.550.000
»	» » »	1968	1.800.000	1.042.104
»	Ríkiskassín	1966	1.310.000	1.021.800
»	»	1966	3.400.000	2.652.000
				<u>10.210.011</u>
Vágs	Føroya Banki	1964	220.000	74.062
»	Før. Sparikassi	1951	350.000	4.500
»	» »	1955	370.000	120.698
»	Kreditfor. af komm. i Danmark	1969	572.400	518.400
				<u>717.660</u>
Vestmanna	Før. Sparikassi	1948	175.000	37.908
»	» »	1947	50.000	9.163
»	» »	1950	50.000	7.000
»	» »	1963	230.000	164.819
				<u>218.890</u>
P/f Agnaveik, Hvalba	Føroya Banki	1969	140.000	126.845
P/f Akrahørg, Sumba	Danm. Fiskeribank	1967	114.000	72.900
»	» »	1971		92.640
				<u>165.540</u>
Olivur Áarberg, Svinoy	Nord. Sparikassi	1971	45.917	45.917
P/f Borg, Toftir	Føroya Banki	1969	156.500	16.218
P/f Bacalao, Tórshavn	Sjóvinnubankin	1968	2.500.000	2.212.000
A/S T. F. Thomsen, Tvøroyri	Før. realkredit.	1971	125.000	125.000
»	» »	1968	168.000	71.791
				<u>196.791</u>

Lántakari:	Lángevari:	Lániár:	Upprunalig lántslædd kr.	Restlán pr 31/12-1971 kr.
Bíndingavirkid	Føroya Banki	1970		18.136
A/S J. Dahl Gørdum, Vági	Føroya Banki br. 1	1970	1.300.000	1.214.000
» »	» »	1969	43.000	27.632
				1.241.632
P/f Blaðstary, Tórshavn	Sjóvinnubankin			96.800
Hans Hilmar Dam, Tórshavn	Føroya Banki	1968	189.000	163.042
Einars Prent	» »	1962	125.000	28.977
Farmasigling	» »	1966	720.000	523.538
» »	» »	1966	198.000	112.140
				635.678
P/f Fiskaaling, Toftir	» »	1970	125.000	125.000
» »	» »	1971		133.000
				258.000
Fiskamjøl, Syðrugøtu	» »	1968	490.000	351.228
» »	» »	1967	402.955	332.532
				683.760
Fiskavirkid, Syðrugøtu	Sjóvinnubankin	1971		95.000
J. P. Fjallabak, Klaksvík	» »	1964	408.200	283.400
Frost, Lørvík	Føroya Banki	1964	400.000	144.129
» »	» »	1966	200.000	134.398
				278.527
Fa. Bergfrost, Árnafirði	Norð. Sparikassi	1969	39.600	35.200
Frostvirkid, Norðdepli	Føroya Banki	1964	91.580	43.449
» »	Norð. Sparikassi	1964	30.000	6.000
» »	Føroya Banki	1966	133.000	89.444
» »	» »	1967	100.000	76.114
				215.007
Fuglafjarðar Samvinnufelag	Danm. Fiskeribank	1963	764.859	24.153
Færø Amts Bogtr.	Føroya Banki			237.022
Fær. Jarðargrunnur	Fær. Brunatrygging	1963	200.000	40.000
Fær. Skúlabókagrunnur	Fær. Sparikassi	1963	175.000	138.787
Dávur úr Gerðum	Føroya Banki	1966	175.000	175.000
» » »	» »	1967	500.000	476.667
				651.667
Grafia	Fær. Sparikassi	1964	87.500	52.488
Gøtu Samvinnufelag	Danm. Fiskeribank	1966	100.000	56.500
» »	Fær. Realkredit.	1967	250.000	57.690
» »	Føroya Banki	1970	5.085.000	4.777.597
» »	Danm. Fiskeribank	1971		272.990
				5.164.777
P/f Gullbeinið, Hvalvík	Føroya Banki	1970	160.000	160.000
P/f Hamar, Gøtu	Fær. Realkredit.	1964	845.000	253.500
» » »	Danm. Fiskeribank	1965	300.000	180.000
				433.500
Handils- og frystivirkid, Fuglafj.	Føroya Banki	1970	277.110	277.110
T. Hammerfoss, Froðba	» »	1970	2.200	1.780
Eivind Hansen, Gøtu	Sjóvinnubankin	1969	216.148	186.400
O. J. Hansen, Klaksvík	Føroya Banki	1970	155.100	148.361
H. Hansen & synir, Miðvági	Føroya Banki	1966	234.000	151.644
» » » »	» »	1966	726.000	656.000
				807.644
Karl Hansen, Klaksvík	Norð. Sparikassi	1971	82.167	82.167
I/S Havsbrún, Fuglafirði	Føroya Banki	1968	1.050.000	1.426.921
» »	Sjóvinnubankin	1968	1.050.000	140.000
				1.566.921

Lántakari:	Lángevari:	Lániár:	Upprunalig lánstødd:	Restlán pr 31/12-1971
			kr.	kr.
Henning Hjelm, Vági	Suðuroyar Sparikassi	1971	75.000	75.000
P/f Hjalur, Tórshavn	Ulsteinsvik mek. Verksted A/S	1969 nkr.	996.000	609.227
Húsulánsgrunnurin	Fær. Brunatrygging	1969	500.000	400.000
P/f Hvítanes, Tórshavn	Føroya Banki	1968	2.575.000	186.376
D. P. Højgaards eftf.	Fær. Realkredit.	1964	727.000	218.100
» » »	Danm. Fiskeribank	1965	267.000	48.400
» » »	Føroya Banki	1967	300.000	16.279
				282.779
Ejler Jacobsen, Tórshavn	Ulsteinsvik mek. verksted	1969	870.800	373.200
J. E. Jacobsen	Føroya Banki	1965	55.300	27.700
Rólant og Hans Jacobsen, Glyvur	» »	1969	130.000	105.114
W. H. Jacobsen, Tórshavn	» »	1966	936.000	676.000
» » » »	» »	1968	365.000	365.000
				1.041.000
Absalon Jensen	» »	1970	130.000	8.157
H. & P Joensen, Lørvík	» »	1970		50.182
J. J. Joensen, Fuglafjørð	» »	1963	21.000	1.769
H. Justinussen, Tórshavn	» »	1965	75.000	45.033
E. Justinussen, Lørvík	» »	1970	240.000	42.624
P/f Kenn, Glyvur	Sjóvinnubankin	1969	300.000	237.100
P/f J. E. Kjølbro, Klaksvík	Føroya Banki	1970		450.000
» » » » »	Sjóvinnubankin	1968	315.000	129.200
				579.200
P/f Klakur, Klaksvík	Ulsteinsvik mek. verksted	1969	617.680	416.969
P/f Kollafjørður	Føroya Banki	1970		148.040
Kl. Prentsmiðja	» »	1965	39.683	13.890
P/f Kvørn, Tórshavn	Søviknes Verft	1964	1.787.128	536.143
» » »	Sjóvinnubankin	1968	130.000	66.300
				602.443
P/I Marinplast, Kaldbak	» »	1971		59.000
P/I Nykur, Tøftir	Føroya Banki	1970		1.072.501
P/f Lynfrost, Saltangará	» » (Br. 1)	1969	1.000.000	868.000
P/f Norðs, Eiði	Sjóvinnubankin	1970	883.000	839.200
P/f Norðoya Samvinnufelag, Kl.	Fær. Realkredit.	1971	109.600	109.600
» » » » »	» Føroya Banki	1968	3.225.000	291.822
				401.422
P/f Permafrost, Vági	» »	1968	100.000	60.339
Mads Poulsen, Tórshavn	Hjørring Disk. bank	1964	205.000	121.000
P. Poulsen, Saltangará	Føroya Banki	1960	17.500	6.716
Stig G. Rasmussen, Syðrugøtu	» »	1968	84.000	84.000
Olivar Rasmussen, Saltangará	» »	1965	73.500	32.823
Rútafelli, Vági	Danm. Fiskeribank		930.000	284.183
P/f Sandgrevstur, Fuglafjørði	» »	1969	104.025	63.885
» » » » »	» »	1971		164.210
				228.095
Samløgufel. Kappin, Sørvág	Fær. Realkredit.	1970	380.250	253.500
» » » » »	Danm. Fiskeribank	1965	300.000	180.000
				433.500
P/f Samvinna, Tvøroyri	Føroya Banki	1968	17.200	6.021
» » » » »	» »	1970		187.541
				193.562
Saturn, Vestmanna	Sjóvinnubankin	1967	800.000	800.000
» » » » »	Fær. Realkredit.	1966	3.175.000	1.428.750
				2.228.750

Lántakari:	Lángevuri:	Lániár:	Upprunalig lánistødd kr.	Restlán pr. 31/12-1971 kr.
S. E. V.	Føroya Sparikassi	1967	3.834.793	3.580.137
»	Norðoya Sparikassi	1971	218.000	203.466
»	Suðuroya Sparikassi	1957	100.000	72.000
»	Ríkiskassin	1954	7.000.000	4.363.333
»	»	1964	27.350.000	26.697.000
»	Obligaónslán	1953	1.000.000	397.000
»	»	1961	1.000.000	162.500
»	»	1962	1.000.000	600.000
»	»	1962	1.000.000	640.000
»	»	1963	1.700.000	1.156.000
»	Kreditfor. af komm. i Danm.	1956	1.041.000	942.527
»	» » » »	1958	1.564.000	1.414.295
»	Sparek. for Københ & Omegn	1959	2.500.000	1.499.999
»	Nye Danske af 1864	1950	250.000	40.000
»	Statsanstalt. for Livsforsikr.	1951	500.000	158.333
»	60 mill. Gr.	1967	13.700.000	11.873.333
»	60 mill. Gr.	1969	1.500.000	1.500.000
»	60 mill. Gr.	1970	4.500.000	4.500.000
				59.799.923
Skipafelagið Føroyar	Føroya Banki	1965	525.000	435.000
»	»	1969	2.845.000	2.661.644
				3.096.644
P/f Snældan, Strøndur	»	1969		203.555
P/f Stella, Klaksvík	Sunnmøre Kreditbank, Ålesund	1968 nkr.	6.729.195	4.486.130
» » »	» » »	1969 nkr.	7.197.800	5.334.760
» » »	Føroya Banki	1971 nkr.	318.000	318.000
				10.138.890
Stranda bátasmiðja	»	1970		88.670
P/f Suðurfisk, Vági	»	1968	639.800	881.468
» » »	»	1968	150.000	192.695
» » »	Sjóvinnubankin	1968	639.800	907.400
» » »	»	1968	150.000	208.000
				2.189.563
P/f Suðuroy. fiskiðn., Tvøroyri	Brævalán, Sjóvinnubankin	1967	840.000	504.000
Suðuroyar Støypivirkí, Tvør.	Sjóvinnubankin	1968	157.500	160.600
S. M. Sørensen, Viðareiði	»	1962	46.200	19.600
Telefonverk Fø. Løg.	Føroya Sparikassi	1945	200.000	19.215
» » »	»	1951	300.000	7.500
» » »	»	1957	200.000	20.000
» » »	Brævalán	1958	450.000	32.200
» » »	»	1960	450.000	120.000
Telefonverk Fø. Løg.	Brævlán	1963	700.000	140.000
» » »	»	1965	1.000.000	285.000
» » »	»	1966	800.000	300.000
» » »	»	1966	2.050.000	1.366.000
» » »	Búgrunnurin	1968	300.000	210.000
» » »	Brævalán	1968	1.000.000	815.000
» » »	»	1969	2.300.000	2.600.000
» » »	60 mill. gr.			12.310.000
				18.224.915
Sáml. Thorsteinsson, Klaksvík	Norð. Sparikassi	1958	30.000	4.000
» » »	Føroya Banki	1962	140.000	14.574
» » »	»	1967	294.000	236.357
				254.931
Tórsh. Trolarafelag	Sjóvinnubankin	1969	550.000	550.000
Zenith, Klaksvík	Danm. Fiskeribank	1965	267.000	160.200
» »	Fær. Realkredit.	1965	727.000	136.185
» »	Sjóvinnubankin	1967	286.200	158.000
				454.385

Lántakari:	Lángevurir:	Lániár:	Upprunalig lánistøld kr.	Restlón pr. 31/12-1971 kr.
Vestmanna Fiskavirki	»	1965	350.000	148.300
» »	Finansministeriet	1965	663.460	318.440
				466.740
P/f Vestmanna Skipusmiðja	Føroya Banki	1968	115.000	66.556
» » »	» »	1969	203.000	236.587
				303.143
P/f Vestmenningur	» »	1966	297.000	195.009
» » »	Flekkøfj. skip & maskinfabrik	1969 ukr.	2.844.000	2.305.000
				2.500.009
P/f Vørn, Gøtu	Danm. Fiskeribank	1965	310.000	201.301
» » »	Fær. Realkredit.	1964	850.000	314.925
				516.226
P/f Vestfelli, Sandur	» »	1971	173.250	173.250
» » »	Sjóvinnubankin			274.900
				448.150
E. Waag, Klaksvík	Føroya Banki	1963	84.000	7.548
Jacob Weihe, Tórshavn	Sjóvinnubankin	1967	42.000	28.900
P. H. Weihe, Sældafjørð	Danm. Fiskeribank	1966	93.000	50.700
» » »	1971			92.680
» » »	Sjóvinnubankin	1967	150.000	82.500
				225.880
P/f Vesturvón, Sørvági	Sunnmøre Kreditbank	1970	7.654.545	5.218.050
» » »	Føroya Banki	1970	221.110	200.130
				5.418.180
Kommanditt. 13/12--69 Klaksv.	Sjóvinnubankin	1970	4.667.578	758.900
Kommanditt. T. G. 707, Lopra	»	1970	3.913.200	3.913.200
Kommanditt. 25/1—70, Eiði	»	1970		1.225.000
Kommanditt. 10/2—70, Hvanuás	»	1970		977.000
P/f Langanes, Strendur	»	1970		182.500
P/f North Atlantic Plast, Tórsh.	»	1971	100.000	100.000
» » » » »	»	1971	225.000	225.000
				325.000
P/f Vål, Skála	Sunnmøre Kreditbank	1970	536.865	536.865
» » »	Fær. Realkreditins.	1971	1.150.000	1.150.000
				1.686.865
Kommanditt. 10/11—70, Tórsh.	Føroya Banki	1971	2.250.000	1.183.049
Kommanditt. 18/12—70, Tórsh.	Sjóvinnubankin	1971	1.147.500	672.000

Skjal 2 A: Uppskot til Lög-
tingsfígújarlóg 1974/75 kemur
sinn eykoskjál í næsta Lög-
tingslíðindi.

the 1990s, the number of people with a mental health problem has increased by 50% (Mental Health Foundation 1999).

There is a growing awareness of the need to address the needs of people with mental health problems, and a number of initiatives have been developed to support this. The Mental Health Act 1983 was amended in 1996 to give more powers to the police to detain and transport people with mental health problems to hospital. The Mental Health Act 1996 was introduced to give more powers to the police to detain and transport people with mental health problems to hospital. The Mental Health Act 1996 was introduced to give more powers to the police to detain and transport people with mental health problems to hospital.

The Mental Health Act 1996 was introduced to give more powers to the police to detain and transport people with mental health problems to hospital. The Mental Health Act 1996 was introduced to give more powers to the police to detain and transport people with mental health problems to hospital. The Mental Health Act 1996 was introduced to give more powers to the police to detain and transport people with mental health problems to hospital.

The Mental Health Act 1996 was introduced to give more powers to the police to detain and transport people with mental health problems to hospital. The Mental Health Act 1996 was introduced to give more powers to the police to detain and transport people with mental health problems to hospital. The Mental Health Act 1996 was introduced to give more powers to the police to detain and transport people with mental health problems to hospital.

The Mental Health Act 1996 was introduced to give more powers to the police to detain and transport people with mental health problems to hospital. The Mental Health Act 1996 was introduced to give more powers to the police to detain and transport people with mental health problems to hospital. The Mental Health Act 1996 was introduced to give more powers to the police to detain and transport people with mental health problems to hospital.

The Mental Health Act 1996 was introduced to give more powers to the police to detain and transport people with mental health problems to hospital. The Mental Health Act 1996 was introduced to give more powers to the police to detain and transport people with mental health problems to hospital. The Mental Health Act 1996 was introduced to give more powers to the police to detain and transport people with mental health problems to hospital.

The Mental Health Act 1996 was introduced to give more powers to the police to detain and transport people with mental health problems to hospital. The Mental Health Act 1996 was introduced to give more powers to the police to detain and transport people with mental health problems to hospital. The Mental Health Act 1996 was introduced to give more powers to the police to detain and transport people with mental health problems to hospital.

Uppskot

til

Fíggjarlögtingslóg fyri árið 1973/74

Finansløgtingslov for året 1973/74

Yvirlit yvir rakstrarællan fyri fíggjarárið 1973/74

Oversigt over driftsbudgettet for finansåret 1973/74

	Inntøkur Indtægter kr.	Útreiðslur Udgifter kr.
§ 1. Skattir Skatter	76.800.000	
§ 2. Toll- og framleiðslugjöld Told- og fremstillingsafgifter	90.950.000	
§ 3. Onnur gjöld Andre afgifter	1.015.000	
§ 4. Inntøkur av spæli Indtægter ved spil	200.000	
§ 5. Rentur og vinningsbýti v. m. Renter og udbytte m. v.		2.523.000
§ 6. Landsstovnar Landsvirksomheder		731.000
§ 7. Partur av avlopi danska tjóðarbankans Andel i den danske Nationalbanks overskud	2.500.000	
§ 8. Ymsar inntøkur Diverse indtægter	3.000	
	171.468.000	3.254.000
§ 9. Nettoinntøka/Nettoindtægt		168.214.000
	171.468.000	171.468.000

	kr.
§ 10. Lögtingið Lagtinget	3.233.500
§ 11. Landsumsitingin Landsadministrationen	11.291.837
§ 12. Heilsumál Sundhedsvæsenet	14.238.100
§ 13. Samferðslumál Kommunikationsvæsen	30.211.000
§ 14. Skúlamál Undervisningsvæsen	21.565.439
§ 15. Vísind, bókmentir og list Videnskab, litteratur og kunst	5.261.780
§ 16. Fiskivinna, sigling o. t. Fiskeri, søfart o. l.	27.723.400
§ 17. Landbúnaður og matrikulering Landbrug og matrikulering	3.060.300
§ 18. Handil, iðnaður o. t. Handel, industri m. v.	5.737.500
§ 19. Almenn forðorg Sosialvæsen	29.090.000
§ 20. Pensjónsútreiðslur Pensionsudgifter	354.000
§ 21. Útreiðslur í samband við effektivar veðhaldsbindingar Udgifter i forbindelse med effektive garantiforpligtelser	4.000.000
§ 22. Aðrar og óvissar útreiðslur Andre og uviste udgifter	446.000
§ 23. At leggja í ymsar grunnar v. m. Henlæggelser til forskellige fonde m. v.	1.939.000
§ 24. Avdráttur av lánum Afdrag på lån	7.300.000
§ 25. Avskrivningar Afskrivninger	1.673.000
§ 26. Ymsar ognarútreiðslur Diverse ejendomsudgifter	160.000
	Tilsamans/Ialt 167.284.856
	Meirinntøka/Merindtægt 929.144
	<u>168.214.000</u>

Yvirlit yvir flytingar á ognar- og kapitalkonti
í figgjarárinum 1973/74

Oversigt over bevægelser på formue- og kapitalkonti
i finansåret 1973/74

	Brutto inntøka indtægt kr.	Brutto útreiðsla udgift kr.	Netto inntøka indtægt kr.	Netto útreiðsla udgift kr.
§ 30. Fastar ognir og annlegg Fast ejendom og anlæg	1.544.940	10.700.000		9.155.060
§ 31. Skip Skibe	120.000	100.000	20.000	
§ 32. Virðisbrøv Værdipapirer		150.000		150.000
§ 33. Útlán Udlån	1.165.000	100.000	1.065.000	
§ 34. Kassakonto Kassekonto	4.895.916		4.895.916	
§ 35. Millumrokningar til góðar Mellemregning til gode	10.900.000	15.006.000		4.106.000
§ 36. Inntøkueftirstøður Indtægtsrestancer		4.150.000		4.150.000
§ 37. Millumrokning við nýtt figgjarár Mellemregning med nyt finansår		9.700.000		9.700.000
§ 38. Aktivir hjá grunnum Aktiver tilhørende fonds	47.684.000	46.844.500	839.500	
§ 39. Aktivir hjá deponentum Aktiver tilhørende deponenter		1.300.000		1.300.000
§ 40. Lán Lån	11.100.000	7.300.000	3.800.000	
§ 41. Millumrokning, skuld Mellemregning, gæld	700.000		700.000	
§ 42. Deposita Deposita	1.300.000		1.300.000	
§ 43. Millumrokning við nýtt figgjarár Mellemregning med nyt finansår	10.000.000		10.000.000	
§ 44. Grunnar Fonds	46.834.500	48.174.000		1.339.500
§ 45. Burturleggingar og avskrivningar Henlæggelser og afskrivninger	7.300.000	1.965.000	5.335.000	
§ 46. Kapitalkonti Kapitalkonti	1.945.144		1.945.144	
	145.489.500	145.489.500	29.900.560	29.900.560

INNTØKUR INDTÆGTER

Landskassans inntøkur í flggjarárinum 1973/74 verða mettar sum tilskilað í §§ 1—8.
Í finansáret 1973/74 berægnas landskassans inntægter som ansláct í §§ 1—8.

§	1.	Skattir: Skatter:	kr.	kr.	kr.
	1.	Vanligur landsskattur Sædvánlig landsskat	73.000.000		
	2.	Fólkapensiónsskattur, sí § 19—1—1 Folkepensionsskat, se § 19—1—1			
	3.	Sjómannsskattur Sømandsskat	2.100.000		
	4.	Rentuskattur Renteskat	1.700.000	76.800.000	
§	2.	Toll- og framleiðslugjöld: Told- og fremstillingsafgifter:			
	1.	Tollgjöld Toldafgifter	90.000.000		
	2.	Framleiðslugjöld: Fremstillingsafgifter:			
	1.	Øl og sodavatn Øl og sodavand	750.000		
	2.	Sjokoláta og tilíkt Chokolade m. v.	200.000	950.000	90.950.000

	kr.	kr.	kr.
§ 3. Omur gjöld:			
Andre afgifter:			
1. Stuttleikagjöld (viðm.)	450.000		
Forlystelsesafgifter (ann.)			
2. Gjöld fyri spiritusskamtanarkort	35.000		
Afgifter for spiritusrationeringskort			
3. Valutagjöld	250.000		
Valutagebyrer			
4. Loyvisgjöld	60.000		
Afgifter for bevillinger			
5. Bøtur	500		
Bøder			
6. Arvagjöld	150.000		
Arveafgifter			
7. Lestagjöld	70.000	1.015.000	
Skibsafgift			

VIÐMERKINGAR

Til § 3.1

Ein fjórðingur av stuttleikagjöldinum er lagdur í grunn til mentunarmál.

ANMÆRKNINGER

Til § 1.3

En fjerdedel af forlystelsesafgiften er henlagt i fond til kulturelle formål.

§ 4. Inntøkur av spæli:			
Indtægter ved spil:			
1. Gjöld við útgjalding av happadráttarvinningum	60.000		
Afgifter ved udbetaling af lotterigevinster			
2. Avlop av happadrátti	40.000		
Overskud ved lotteri			
3. Gjöld av vinningum	100.000	200.000	
Afgift af gevinster			

§ 5. Rentur og vinningsbýti v. m.:
Renter og udbytter m. v.:

1. Rentuinntøkur:			
Renteindtægter:			
1. Straffrenta fyri ov seint goldnan skatt ..	1.000.000		
Straffrenter for for sent betalt skat			
2. Pantgjöld viðv. landsskatti	60.000	1.060.000	
Pantegebyr vedr. landsskat			
3. Rentur av banka- og sparikassainnistøðum		1.500.000	
Renter af bank- og sparekasseindestående			
4. Rentur av útláni og annar ágóði		500.000	
Renter af udlån og andre tilgodehavender			
5. Rentur av obligatiónum		7.000	
Renter af obligationer			
6. Vinningsbýti av partabrøvum		10.000	
Udbytte af aktier			
		3.077.000	
1. Rentuútreiðslur:		÷ 5.600.000 ÷ 2.523.000	
Renteudgifter:			

		kr.	kr.	kr.
§ 6.	Landsstovnar:			
	Landsvirkisomheder:			
1.	<i>Strandfaraskip landsins:</i>			
	<i>Lagtingets kystfart:</i>			
1.	Inntøkur	4.300.000		
	Indtægter			
2.	÷ Útreiðslur	6.600.000	÷ 2.300.000	
	÷ Udgifter			
2.	<i>Tjaldurs Apotek:</i>			
	<i>Tjaldurs Apotek:</i>			
1.	Inntøkur	2.500.000		
	Indtægter			
2.	÷ Útreiðslur	2.067.000	433.000	
	÷ Udgifter			
3.	<i>Telefonverkið:</i>			
	<i>Telefonværket:</i>			
1.	Inntøkur	7.600.000		
	Indtægter			
2.	÷ Útreiðslur	7.284.000	316.000	
	÷ Udgifter			
4.	<i>Útvarpið:</i>			
	<i>Radiofonien:</i>			
1.	Inntøkur	1.832.000		
	Indtægter			
2.	÷ Útreiðslur	1.132.000	700.000	
	÷ Udgifter			
5.	<i>Oljugoymslur:</i>			
	<i>Oljeanlæg:</i>			
1.	Inntøkur	200.000		
	Indtægter			
2.	÷ Útreiðslur	15.000	185.000	
	÷ Udgifter			
6.	<i>Hvalastæðin við Áir:</i>			
	<i>Hvalstationen við Áir:</i>			
1.	Inntøkur	20.000		
	Indtægter			
2.	÷ Útreiðslur	85.000	÷ 65.000	
	÷ Udgifter			

	kr.	kr.	kr.
7. <i>Asfaltverk:</i>			
<i>Asfaltfabrik:</i>			
1. Inntøkur	4.600.000		
Indtægter			
2. ÷ Útreiðslur	4.600.000	0	731.000
÷ Udgifter			
§ 7. Partur av avlopi danska tjóðarbankans smb. lóg:			2.500.000
Andel i den danske Nationalbanks overskud ifølge lov:			
§ 8. Ymsar inntøkur:			3.000
Diverse indtægter:			
Samanløgd inntøka/ Samlede indtægter			<u>168.214.000</u>

ÚTREIÐSLUR:
UDGIFTER:

Landskassans útreiðslur í fíggarárinum 1973/74 ætlast sum tilskilað í §§ 10—26
í finansáret 1973/74 anslás landskassens udgifter som anført i §§ 10—26

§ 10. Lögtingið:			
Lagtinget:			
1. <i>Lögtingsmenn:</i>		kr.	kr.
<i>Lagtingets medlemmer:</i>			
1. Lønir	1.107.000		
Lønninger			
2. Dagpeningur til nevndarlimir	20.000		
Dagpenge til udvalgsmedlemmer			
3. Ferðaútreiðslur	500		
Rejseudgifter			
4. Formansskapinum at ráða yvir	20.000	1.147.500	
Til presidiets disposition			
2. <i>Løgting:</i>			
<i>Lagtingsbygning:</i>			
1. Hiti, ljós og reingerð	18.000		
Varme, lys og renholdelse			
2. Viðlíkahald	40.000		
Vedligeholdelse			
3. Aðrar útreiðslur	25.000		
Andre udgifter			
4. Upprit av munligum orðaskifti	100.000		
Referat af debatten			
5. Løgtingshús, í grunn	1.500.000	1.683.000	
Lagtingsbygning, henf. i fond			
3. <i>Løgtingsfóðindi og kunngerðarsavn:</i>			
<i>Lagtingsfóðende og kundgørelsessamlingen:</i>			
1. Prenting v. m.	100.000		
Trykning m. v.			
2. ÷ Løntøkur av sølu	6.000	94.000	
÷ Indtægter ved salg			
4. <i>Grannskoðan:</i>		242.000	
<i>Revision:</i>			

	kr.	kr.
5. <i>Landsskattanevnd:</i> <i>Landsskattendvalg:</i>		
1. Samsýningar Vederlag	16.500	
2. Skrivstovutilfar o. f. Kontorrekvisitter m. v.	500	17.000
6. <i>Norrønt Råd:</i> <i>Nordisk Råd:</i>		50.000
		3.233.500
§ 11. <i>Landsfyrisingin:</i> <i>Landsadministrationen:</i>		
1. <i>Løgmaður og landsstýri:</i> <i>Lagmand og landstyre:</i>		
1. Lønir v. m. Lønninger m. v.	546.000	
2. Borðfæ Repræsentationstillæg	10.000	
3. Innbúgv, húsaleiga v. m. Indbo, leje af boliger m. v.	40.000	
4. Umboðan Repræsentation	15.000	611.000
2. <i>Landsskrivstofa:</i> <i>Landskontore:</i>		
1. Tænastumenn v. m. Tjenestemænd m. v.	570.000	
2. Skrivstovufólk Kontorpersonale	561.000	
3. Honorar v. m. Honorarer m. v.	20.000	
5. Skrivstovuhald Kontorhold	60.000	
6. Porto, telefon, lýsingar v. m. Porto, telefon, annoncer m. v.	90.000	
7. Aðrar útreiðslur Andre udgifter	40.000	
8. Sakkøn hjálp Sagkyndig medhjælp	160.000	1.501.000
3. <i>Flskivinnustofa</i> <i>Fiskerikontor</i>		
1. Tænastumenn Tjenestemænd	70.000	
2. Skrivstovufólk Kontorpersonale	53.000	
3. Skrivstovuhald Kontorhold	10.000	

	kr.	kr.
6. Porto, telefon, lýsingar v. m.	15.000	
Porto, telefon, annonser m. v.		
7. Aðrar útreiðslur	5.000	153.000
Andre udgifter		
4. <i>Uttanríkisþenasta:</i>		
<i>Udenrigstjeneste:</i>		
1. Tænastumenn v. m.	222.500	
Tjenestemænd m. v.		
2. Skrivstovufólk v. m.	60.600	
Kontorpersonale m. v.		
4. Útreiðslur av eignum og øðrum hólum .	57.000	
Ejendoms- og andre lokaleudgifter		
5. Skrivstovuhald	6.000	
Kontorhold		
6. Porto, telefon, fjarrit, lýsingar v. m. ...	45.000	
Porto, telefon, teleg., annonser m. v.		
7. Aðrar útreiðslur	6.000	
Andre udgifter		
8. Ferða- og dagpeningaútreiðslur	55.000	
Rejse- og dagpengeudgifter		
9. Útviðbót	26.400	
Udstationeringstillæg		
10. ÷ Leiguinntøkur	763	477.737
÷ Lejeindtægter		
5. <i>Líkningarráð</i>		
<i>Ligningsråd</i>		
1. Tænastumenn	176.000	
Tjænestemænd		
2. Skrivstovufólk	414.000	
Kontorpersonale		
3. Honorar	6.600	
Honorarer		
4. Húsaútreiðslur	72.000	
Lokaleudgifter		
5. Skrivstovuhald	65.000	
Kontorhold		
6. Porto, telefon, lýsingar v. m.	50.000	
Porto, telefon, annonser m. v.		
7. Aðrar útreiðslur	100.000	
Andre udgifter		
8. Ferða- og dagpeningur	10.000	893.600
Rejse- og dagpenge		
6. <i>Mannatalsstova:</i>		
<i>Folkeregister:</i>		
2. Skrivstovufólk	88.000	
Kontorpersonale		

	kr.	kr.
3. Honorar	51.000	
Honorarer		
4. Húsaútreiðslur	35.000	
Lokaleudgifter		
5. Skrivstovuhold	7.000	
Kontorhold		
6. Porto, telefon, lýsingar v. m.	4.000	
Porto, telefon, annonser m. v.		
7. Aðrar útreiðslur	4.000	
Andre udgifter		
8. E. D. V.	300.000	489.000
E. D. B.		
7. Gjaldstova:		
Oppebørselskontor:		
1. Tænastumenn	414.000	
Tjenestemænd		
2. Skrivstovufólk	1.785.000	
Kontorpersonale		
3. Honorar		
Honorarer		
4. Húsaútreiðslur	75.000	
Lokaleudgifter		
5. Skrivstovuhold	160.000	
Kontorhold		
6. Porto, telefon, lýsingar v. m.	230.000	
Porto, telefon, annonser m. v.		
7. Aðrar útreiðslur	235.000	
Andre udgifter		
8. ÷ Jarðarráðið, endurgjald	4.000	
÷ Refusion fra jordfonden		
9. ÷ endurgjald frá kommununum	268.000	
÷ Refusion fra kommunerne		
10. ÷ Ríkiskassin, endurgjald	657.000	1.970.000
÷ Refusion fra statskassen		
8. Gjaldstovudeildir:		
Oppebørselsfilialer:		
2. Skrivstovufólk	554.000	
Kontorpersonale		
4. Húsaútreiðslur	61.000	
Lokaleudgifter		
5. Skrivstovuhold	7.500	
Kontorhold		
6. Porto, telefon, lýsingar v. m.	16.000	
Porto, telefon, annonser m. v.		
7. Aðrar útreiðslur	8.000	646.500
Andre udgifter		

	kr.	kr.
9. <i>Endurgjald til sýslurnar fyrir skrivstovuhald</i> <i>Kontorholdsgodtgærelse til syslerne</i>		10.000
10. <i>Tolleftirlit:</i> <i>Toldvæsen:</i>		
1. Tænastumenn og hjálpitollrarar	614.000	
Tjenestemænd og assisterende toldere		
3. Honorar	26.500	
Honorarer		
4. Húsaútreiðslur	35.000	
Lokaleudgifter		
5. Skrivstovuhald	5.000	
Kontorhold		
6. Porto, telefon, lýsingar v. m.	12.000	
Porto, telefon, annonser m. v.		
7. Aðrar útreiðslur	10.000	
Andre udgifter		
8. Ferða- og dagpeningaútreiðslur	9.000	
Rejse- og dagpengeudgifter		
9. Bygging av tollpakkhúsi, i grunn	500.000	1.211.500
Opførelse af et toldpakhus, henlægges i fond	---	
11. <i>Valuta- og prísráð:</i> <i>Valuta- og prísráð:</i>		
2. Skrivstovufólk	134.000	
Kontorpersonale		
3. Honorar	16.000	
Honorarer		
4. Húsaútreiðslur	11.000	
Lokaleudgifter		
5. Skrivstovuhald	3.000	
Kontorhold		
6. Porto, telefon, lýsingar v. m.	5.000	
Porto, telefon, annonser m. v.		
7. Aðrar útreiðslur	500	
Andre udgifter		
8. Ferða- og dagpeningur	30.000	199.500
Rejse- og dagpenge	----	
12. <i>Landsverkfræðingsskrivstova:</i> <i>Landsingeniørens kontor:</i>		
1. Tænastumenn og verkfræðingar	1.542.000	
Tjenestemænd og ingeniører		
2. Skrivstovufólk	459.000	
Kontorpersonale		
4. Húsaútreiðslur	150.000	
Lokaleudgifter		

	kr.	kr.
5. Skrivstovuhald Kontorhold	100.000	
6. Porto, telefon, lýsingar v. m. Porto, telefon, annonser m. v.	60.000	
7. Aðrar útreiðslur Andre udgifter	50.000	
8. Ferða- og dagpeningur Rejse- og dagpenge	150.000	
9. ÷ Endurgjald ÷ Refusion	600.000	1.911.000
 13. Lønarråd: Lønningsråd:		5.000
 14. Búskaparråd: Økonomisk råd:		
1. Samsýning til limir Vederlag til medlemmer	72.000	
2. Skrivstovufólk o. o. Kontorpersonale og andre	435.000	
4. Húsaútreiðslur Lokaleudgifter	17.000	
5. Skrivstovuhald Kontorhold	18.000	
6. Porto, telefon, lýsingar v. m. Porto, telefon, annonser m. v.	5.000	
7. Aðrar útreiðslur Andre udgifter	5.000	552.000
 15. Ferða- og dagpeningur innan- og uttanlands: Rejse- og dagpenge inden- og udenlands:		300.000
 16. Innheintingarútreiðslur: Udgifter ved inkasso:		13.000
 17. Ögnin Tinganes: Ejendommen Tinganes:		
1. Ljós, brenni, reingerð v. m. Lys, brandsel, renholdelse m. v.	120.000	
2. Viðlíkahald, ymiskar umbyggingar v. m. Vedligeholdelse, forskellige restaureringer m. v.	210.000	
3. Aðrar útreiðslur Andre udgifter	30.000	
4. ÷ Leiguinntøkur frá fremmandum ÷ Lejeindtægter fra fremmede	12.000	348.000
		11.291.837

		kr.	kr.	kr.
§ 12.	Heilsumál:			
	Sundhedsvæsenet:			
1.	Landssjúkrahúsið (D. A. H.):			
	Landssygehuset (D. A. H.):			
1.	Útreiðslur	21.281.000		
	Udgifter			
2.	÷ Sjúklingagjald	1.522.000		
	÷ Patientbetaling			
3.	÷ Ríkisstudning	9.774.500		
	÷ Statstilskud			
4.	÷ Aðrar inntøkur	210.000	11.506.500	9.774.500
	÷ Andre indtægter			
2.	Klakksvíkar sjúkrahús:			
	Klakksvík sygehus:			
1.	Útreiðslur	4.528.000		
	Udgifter			
2.	÷ Sjúklingagjald	300.000		
	÷ Patientbetaling			
3.	÷ Ríkisstudning	2.074.000		
	÷ Statstilskud			
4.	÷ Aðrar inntøkur	80.000	2.454.000	2.074.000
	÷ Andre indtægter			
3.	Suðuroyar sjúkrahús:			
	Suðerø sygehus:			
1.	Útreiðslur	3.891.000		
	Udgifter			
2.	÷ Sjúklingagjald	241.000		
	÷ Patientbetaling			
3.	÷ Ríkisstudning	1.812.000		
	÷ Statstilskud			
4.	÷ Aðrar inntøkur	26.000	2.079.000	1.812.000
	÷ Andre indtægter			
4.	Tuberklastæðin			132.500
	Tuberkulosestationen			
5.	Læknar			175.000
	Læger			
6.	Ljósmøður			150.000
	Jordemødre			
7.	Farsóttir			8.000
	Epidemiske sygdomme			
8.	Karantenuútreiðslur			100
	Karantæneudgifter			
9.	Sjúkrahjálpið			1.000
	Sygehjælp			
10.	Hvíldarheimið »Naina«			80.000
	Hvilehjemmet »Naina«			

	kr.	kr.	kr.
11. Studningur til skúlatannlæknastovur Tilskud til skoletandlægeklinikker			1.000
12. Barnakonufærðir Barselsfærd			3.000
13. Difteritis- og stívkrampakoppseting Vaccinationsudgifter vedr. difteri og stívkrampe			12.000
14. Ferðaútreiðslur til barnakonur Rejseudgifter til gravide kvinder			15.000
			<u>14.238.100</u>

§ 13. Samferðslumál:

Kommunikationsvæsen:

1. Nýggir vegir og brýr, breiðkan av brúm og umsiting av vegum (viðm.) Nye veje og broer, udvidelse af broer og vedligeholdelse af veje (anm.)	20.500.000	
1. ÷ Bilgjöld ÷ Motorafgifter	3.500.000	
2. ÷ Bensingjald ÷ Bensinafgift	7.500.000	
3. ÷ Kommunanna partur ÷ Kommunernes andel	1.500.000	
	<u>÷ 12.500.000</u>	8.000.000
2. Havnagerð, í grunn Havnebygning, henlægges i fond:		12.000.000
3. Lendingar, í grunn: Landingspladser, henlægges i fond:		4.500.000
4. Flogferðsla, í grunn: Flyvetrafik, henlagt i fond:		311.000
5. Strandfaraskip, í grunn Kystskibe, henlægges i fond		400.000
6. Berghols- og brúgvagerð, í grunn Tunnel- og brobygning, henl. i fond		5.000.000
		<u>30.211.000</u>

VIÐMERKINGAR

Til. § 13-1

Av jättanini verða 1 mill. kr. at nýta til sekun-
derar vegir, og ein mill. kr. til asfaltering av
íkki umbygdum vegum.

ANMÆRKNINGER

Af bevillingen anvendes 1 mill. kr. til sekun-
dære veje, og 1 mill. kr. til asfaltering af ikke
ombyggede veje.

§ 14. Skúlamál:

Undervisningsvæsen:

1. Fólkaskúlin: Folkeskolen:	
1. Læraralønir Lærerlønninger	10.500.000
2. Skúlaráðgevarar Skolekonsulenter	211.550
3. Partvis rindan av eftirlønnum lærara ... Delvis dækning af lærernes pension	485.000

	kr.	kr.
4. Skúlabarnaflutningur	330.000	
Kørsel af skolebørn		
5. Aðrar útreiðslur	75.000	11.601.550
Andre udgifter		
2. <i>Studentaskúlin:</i>		
<i>Gymnasiet:</i>		
1. Lærarlønir	1.345.884	
Lærerlønninger		
2. Vikarlønir, yvirtímar v. m.	1.041.000	
Vikarlønninger, overtímer m. v.		
3. Studningur til næmingar	90.000	
Tilskud til elever		
4. Søvni	22.000	
Samlingerne		
5. Ognarútreiðslur	380.000	
Ejendomsudgifter		
6. Aðrar útreiðslur	55.000	
Andre udgifter		
7. Kostdeild	262.000	
Kostafdeling		
8. Bókasavn	25.000	
Bibliotek		
9. Ekskursiúnir	3.000	
Ekskursioner		
10. ÷ Leiguinntøkur	22.000	3.201.884
÷ Lejeindtægter		
3. <i>Føroya sjómannsskúli:</i>		
<i>Færøernes Navigationsskole:</i>		
1. Lønir	877.000	
Lønninger		
2. Amboð	950.000	
Redskaber		
3. Ognarútreiðslur	138.072	
Ejendomsudgifter		
4. Aðrar útreiðslur	100.000	2.065.072
Andre udgifter		
4. <i>Klakksvíkar sjómannsskúli:</i>		
<i>Klakksvik Navigationsskole:</i>		
1. Studningur (viðm.)		485.683
Tilskud (anm.)		
5. <i>Føroya Fólkaháskúli:</i>		
<i>Færøernes Folkehøjskole:</i>		
1. Rakstrarstudningur	217.750	
Driftstilskud		

	kr.	kr.	kr.
2. Rentustudningur		5.000	
Rentetilskud			
3. Studningur til næmingar		147.000	369,750
Tilskud til elever			
6. Kvøldskúlar:			165,000
Aftenskoler:			
7. Itrótt:			
Idræt:			
1. Studningur til fimleikagrunnin		400,000	
Tilskud til ídrætsfonden			
2. Studningur til Í. S. F.		140,000	
Tilskud til Í. S. F.			
3. Studningur til ferðir innanoyggja		75,000	615,000
Tilskud til indenøs rejser			
8. Ymskir studningar:			
Diverse tilskud:			
1. Grunnurinn til lærdan lestur		175,000	
Studiefonden			
2. Grunnurinn til læraraskúlanæmingar ...		30,000	
Fonden til seminarieelever			
3. Grunnurinn til annan lestur		70,000	
Fonden til anden læsning			
4. Uttanbýggja næmingar í realskólum ...		40,000	
Udenbys elever i realskoler			
5. Lærlingar		500,000	
Lærlinge			
6. Landbúnaðarnæmingar		5,000	
Landbrugselever			
7. Ymisk framhaldsundirvísing		10,000	
Diverse fortsættelsesundervisning			
8. Skúlabarnaferðir:			
Skolebørns rejser:			
1. Uttanlands	45,000		
Udenlands			
2. Innanoyggja	55,000	100,000	
Indenøs			
9. Skúlabbyggigrunnurinn		1,800,000	
Skolebyggefonden			
10. Ymskir studningar		5,000	
Diverse tilskud			
11. Læraraskið		3,500	
Lærerkursus			
12. Næmingastudningur til listamenn		12,000	
Tilskud til kunstneres uddannelse			

	kr.	kr.	kr.
13. Føroya skúlasavn		40.000	
Færøernes skolesamling			
14. Meginfelag føroyska studenta		20.000	
Meginfelag føroyska studenta			
15. Studningur til fremmand, ið lesa í Føroyum		10.000	
Tilskud til ikke-færinger, der studerer på Færøerne			
16. Skúlastjórnin at ráða yvir		10.000	
Til disposition for skoledirektionen			
17. Landsstýrinum at ráða yvir		15.000	
Landsstyret at råde over			
18. Grunnur til lærlingaheim		200.000	
Fond til lærlingehjem			
19. Studningur til Norrøna Felagið		6.000	
Tilskud til Norrøna Felagið			
20. Lærugrunnur Føroya		10.000	3.061.500
Lærugrunnur Føroya			
			21.565.439

VIÐMERKINGAR

ANMÆRKNINGER

Til § 14.4.1.

Heraf 20.000 kr. um árið í 6 ár í byggi-
studningi, hetta er 4. rata.

Heraf 20.000 kr. om året i 6 år i bygge-
tilskud, dette er 4. rate.

§ 15. Vísind, bókmentir og list:
Videnskab, litteratur og kunst:

1. Landsbókasavn:

Landsbibliotek:

1. Tænastumenn	88.000	
Tjenestemænd		
2. Aðrar lönir	300.000	
Andre lønninger		
3. Bókakeyp og innbinding	153.000	
Bogkøb og indbinding		
4. Ognarútreiðslur	89.000	
Ejendomsudgifter		
5. Skrivstovuhald	11.200	
Kontorhold		
6. Porto, telefon, lýsingar v. m.	8.100	
Porto, telefon, annoncer m. v.		
7. Aðrar útreiðslur	2.000	
Andre udgifter		
8. ÷ Sektir	÷ 100	651.200
÷ Bøder		

	kr.	kr.
2. <i>Fólkabókasavn:</i>		
<i>Folkebiblioteker:</i>		
1. Umsjón	3.000	
Tilsyn		
2. Rakstrarstudningur	467.000	
Driftstilskud		
3. Nýstovnan av bygðabókasøvnum	15.380	
Oprettelse af bygdebiblioteker		
4. Til rithøvundar	13.000	498.380
Til forfattere		
3. <i>Landsskjalasavn:</i>		
<i>Landsarkiv:</i>		
1. Lønir	122.000	
Lønninger		
4. Húsaútreiðslur	47.000	
Lokaleudgifter		
5. Skrivstovuhald	2.000	
Kontorhold		
6. Porto, telefon v. m.	3.000	
Porto, telefon m. v.		
7. Aðrar útreiðslur	2.000	
Andre udgifter		
8. Ferða- og dagpeningur	500	176.500
Rejse- og dagpenge		
4. <i>Føroya fornminnissavn:</i>		
<i>Færøernes museum:</i>		
1. Lønir	311.000	
Lønninger		
2. Útgrefstur	100.000	
Udgravninger		
3. Húsaútreiðslur	23.000	
Lokaleudgifter		
4. Aðrar útreiðslur, herundir skrivstovuhjálp	25.000	
Andre udgifter, heri kontormedhjælp		
5. Umsiting av fornminnum og keyp av		
fornlutum	115.000	
Vedligeholdelse af fortidsminder og køb		
af oldsager		
6. Røkt av Skansanum	6.000	
Vedligeholdelse af Skansen		
7. Amboð og umskipan	11.000	
Redskaber og forandringer		
8. Etnologiskar rannsóknir	50.000	
Etnologisk forskning		
9. Upplýsingarvirksemi	15.000	
Opplysingsvirksomhed		
10. Bygdasavn	55.000	711.000
Bygdemuseer		

	kr.	kr.
5. <i>Fiskirannsóknarstovan:</i>		
<i>Fiskeribiologisk laboratorium:</i>		
1. Tænastumenn Tjenestemænd	106.000	
2. Aðrar lønir Andre lønninger	280.000	
3. M/S Jens Chr. Svabo M/S Jens Chr. Svabo	200.000	
4. Leiga av færum, amboð, hjálp v. m. Leje af skibe, redskaber, assistance m. v.	300.000	
5. Húsaútreiðslur Lokaleudgifter	27.000	
7. Aðrar útreiðslur Andre udgifter	7.000	
8. Ferðaútreiðslur Rejseudgifter	9.000	
9. ÷ Ríkiskassaus endurrinding ÷ Refusion fra statskassen	464.500	464.500
6. <i>Fuglakanningarstöð v. m.:</i> <i>Ornitologisk station m. v.:</i>		13.000
7. <i>Náttúrgripasavn:</i>		
<i>Naturhistorisk samling:</i>		
1. Lønarendurgjald Refusion af løn	53.000	
2. Aðrar lønir Andre lønninger	67.800	
4. Húsaútreiðslur Lokaleudgifter	55.000	
5. Skrivstovuhald Kontorhold	8.000	
6. Aðrar útreiðslur Andre udgifter	10.000	
7. Ferðapeningur, arbeiðshjálp v. m. Rejsepenge, assistance m. v.	15.000	
8. Umsitingar á Debesartræð Vedligehold på Debesartræð	20.000	228.000
8. <i>Fróðskaparsetur Føroya:</i>		
<i>Færøernes Akademi:</i>		
1. Tænastumenn Tjenestemænd	360.000	
2. Aðrar læraralønir Andre lærerlønninger	159.000	
3. Skrivstovufólk o. a. Kontorpersonale o. a.	125.000	
4. Húsaútreiðslur Lokaleudgifter	50.000	
5. Skrivstovuhald Kontorudgifter	37.000	

		kr.	kr.
6.	Bókakeyp o. t.	25.000	
	Bogkøb o. t.		
7.	Aðrar útreiðslur	76.500	
	Andre udgifter		
8.	Árligur byggistudningur;		
	Árligt byggetilskud;		
1.	Útreiðslur	49.800	
	Udgifter		
2.	÷ Leiguinntøkur	37.800	12.000
	÷ Lejeindtægter		845.000
9.	<i>Evnafræðislig starvsstova</i>		150.000
	<i>Kemisk laboratorium</i>		
10.	<i>Fiskildnaðarstova:</i>		
	<i>Fiskeriets forsøgslaboratorium:</i>		
1.	Tænastumenn	87.000	
	Tjenestemænd		
2.	Aðrar lönir	43.000	
	Andre lønninger		
3.	Skrivstovuhald	3.000	
	Kontorhold		
5.	Húsaútreiðslur	21.500	
	Lokaleudgifter		
6.	Royndir og tól	7.000	
	Forsøg og instrumenter		
7.	Aðrar útreiðslur	2.000	
	Andre udgifter		
8.	÷ Inntøkur	5.000	158.500
	÷ Indtægter		
11.	<i>Nattúrfriðingarnevndir</i>		20.000
	<i>Naturfredningsudvalg</i>		
12.	<i>Ymiskir studningar:</i>		
	<i>Forskellige tilskud:</i>		
1.	Barnabløð	2.000	
	Børneblade		
2.	Tónleikur, sangur og sjónleikur	100.000	
	Musik, sang og teater		
3.	Mentunargrunnurin (MFL):		
	Mentunargrunnurin (MFL):		
1.	Til stovnsfæið	20.000	
	Til grundkapitalen		
2.	Til útgávu av bókum v. m. (viðm.)	65.000	85.000
	Til udgivelse af bøger m. v. (anm.)		
4.	Føroya Listasavn v. m.	55.000	
	Færøernes kunstsamling m. v.		

	kr.	kr.
5. Útgáva av tingbókum Udgivelse af tingbøgerne	5.000	
6. Sæmdarpeningur til skald og listamenn (viðm.) Hædersgaver til digtere og kunstnere (anm.)	24.000	
7. Landsstýrinum at ráða yvir Landsstyret at råde over	60.000	
8. Doyvan av radioðljóði Udryddelse af radiostøj	58.200	
9. Samsýning til rithøvundar Vederlag til forfattere	100.000	
10. Skúlabókaútgáva Udgivelse af skolebøger	169.000	
11. Útgáva av orðabókum, í grunn Udgivelse af ordbøger, henlægges i fond	12.500	
12. Sjónleikarhús, í grunn Teatre, henlægges i fond	75.000	
13. Landsbóka- og landsskjalasavn, í grunn Landsbibliotek og landsarkiv, henl. i fond	350.000	
14. Sjónvarp, í grunn Fjernsyn, henl. i fond	250.000	1.345.700
		5.261.780

VIÐMERKINGAR

ANMÆRKNINGER

Til § 15.10.3.2.

Landsstýrið ger av eftir hvørjum reglum, studningur verður latin. Av studninginum verða tó um 40.000 kr. at nýta til útgávu av barnabókum á føroyskum, útgivnar av bóka-nevnd Føroya Lærarafelags.

Landstyret afgør efter hvilke regler tilskud ydes. Af tilskudet anvendes dog ca. 40.000 kr. til udgivelse af børnebøger på færøsk, udgivet af den færøske Lærerforenings bogudvalg.

Til § 15.10.6

Sæmdargávur fyri skaldskap og list:

Hædersgaver vedrørende litteratur og kunst:

	kr.
S. J. Mikkelsen	2.400
Hans Jacob Jacobsen	2.400
Janus Kamban	1.600
William Heinesen	1.600
Ingálvur av Reyni	1.600
Sigmund Petersen	1.600
Richard Long	1.600

	kr.
Hans Jacob Højgaard	1.600
Valdemar Poulsen	1.600
Robert Joensen	1.600
Adrian Johansen	1.600
Jens Pauli Heinesen	1.600
Jóannes Kristiansen	1.600
Karsten Høydal	1.600

	kr.	kr.
§ 16. Fiskivinna, sigling o. t. Fiskeri, søfart o. l.		
<i>1. Vrakarastovnurin:</i>		
<i>Vragerinstitutionen:</i>		
1. Løn til yvirvrakara og vrakieftirlitsmenn	466.000	
Løn til overvrager og vragerkontrollører		
2. Ferðaútreiðslur	95.000	
Rejseudgifter		
3. ÷ Endurgjald fyri skrivning av avskipingarskjølum	÷ 3.600	557.400
÷ Vederlag for udfærdigelse af afskibningsdokumenter		
<i>2. Nautisk royndarkamar:</i>		
<i>Nautisk prøvekammer:</i>		
1. Útreiðslur	9.000	
Udgifter		
2. ÷ Inntøkur	1.000	8.000
÷ Indtægter		
3. <i>Sjómansheim (viðm.):</i>		100.000
<i>Sømandshjem (anm.):</i>		
<i>4. Vaktar- og bjargingarskip:</i>		
<i>Vagt- og bjergningsskib:</i>		
1. Útreiðslur	775.000	
Udgifter		
2. ÷ Inntøkur	230.000	545.000
÷ Indtægter		
5. <i>Landsstýrnum at ráða yvir:</i>		110.000
<i>Landsstyret at råde over:</i>		
6. <i>Minstaløn og annar stuðul til fiskivinnuna:</i>		15.000.000
<i>Mindesteløn og anden støtte til fiskerierhvervet:</i>		
7. <i>Studningur til grunnin til endurn. av skipaflotanum:</i>		9.500.000
<i>Tilskud til fonden til fiskerflådens fornyelse:</i>		
8. <i>Grindir:</i>		8.000
<i>Grindefangst:</i>		
9. <i>Eftirlit við ymsum trolarafelögum:</i>		0
<i>Tilsyn med visse trawlerselskaber:</i>		
10. <i>Prísásetingarnevndir fyri salt- og ráfisk:</i> ..		80.000
<i>Udvalg til fastsættelse af fiskepriser:</i>		
11. <i>Laksaaling</i>		65.000
<i>Udsætning af lakseyngel</i>		
12. <i>Fiskiroyndir (herundir Leivur Øssurson) ...</i>		1.500.000
<i>Fiskeriforsøg (herunder Leivur Øssurson)</i>		
13. <i>Havrannsóknarskip, í grunn</i>		250.000
<i>Havundersøgelssskib, henl. i fond</i>		
		<u>27.723.400</u>

VIÐMERKINGAR

I rakstrarstudningi til arbeiðið í Reykjavík og Grimsby 10.500 kr. og í rakstrarstudningi til arbeiðið í Vestmannaoyggjunum og Aberdeen 10.500 kr.

Í byggistudningi til sjómansheimið í Runavík verður veitt 25.000 kr. um árið í 4 ár. Hetta er 4. rata.

Til keyp av grundstykki til Sjómansheimið í Reykjavík 10.000 kr.

Í eykastudningi til rakstur av Sjómansheiminum í Føringahavnini

Til § 16.3

ANMÆRKNINGER

I driftstilskud til arbejdet i Reykjavik og Grimsby 10.500 kr. og i driftstilskud til arbejdet på Vestmannaøerne og Aberdeen 10.500 kr.

I byggetilskud til sømandshjemmet i Runavik ydes 25.000 kr. om året i 4 år. Dette er 4. rata.

Til køb af grundstykke til sømandshjemmet i Reykjavik 10.000 kr.

Ekstraordinært tilskud til sømandshjemmet i Føringehavn

§ 17. Landbúnaður og matrikulering.
Landbrug og matrikulering.

1. Tænastumenn o. a.:

Tjenestemænd o. a.:

	kr.	kr.
1. Landsdjóralækni, løn, ferðapeningur v. m. Landsdyrlæge, løn, rejsepenge m. v.	150.000	
2. Seyðaráðgevari Fåreavlskonsulent	30.000	180.000

2. Útskipting og matrikulstova:

Udskiptning og matrikelkontor:

1. Lønir Lønninger	1.139.000	
2. Ferðaútreiðslur Rejseudgifter	80.000	
3. Skrivstovuútreiðslur Kontorudgifter	90.000	
4. Hjálparmenn Assistenten	35.000	
5. Amboð Redskaber	60.000	
6. Tilfar, luftfotografering v. m. Arbejdsmaterialer, luftfotografering m. v.	200.000	
7. Porto, telefon v. m. Porto, telefon m. v.	15.000	
8. Aðrar útreiðslur Andre udgifter	10.000	
9. ÷ Inntøkur ÷ Indtægter	600.000	1.029.000

	kr.	kr.
3. <i>Royndarstöðin í Höyvík:</i>		
<i>Forsøgsstationen i Höyvík:</i>		
Útreiðslur	520.000	
Udgifter		
÷ Inntækur	52.000	468.600
÷ Indtægter		
4. <i>Fyriskipanir móti munn- og kleyvsótt:</i>		1.000
<i>Foranstaltninger mod mund- og klovsyge:</i>		
5. <i>Aðrir studningar:</i>		
<i>Andre tilskud:</i>		
1. Húsdjóraaling	76.300	
Husdyrøpdrætning		
2. Nýdyrking v. m.	100.000	
Nyopdyrkning m. v.		
3. Rentustudningur til landbúnaðarlán	55.000	
Rentetilskud til landbrugslán		
4. Studningur til ílegging í landbúnaðin ..	200.000	
Financieringstilskud til landbruget		
5. Studningur til mjólkaframleiðslu (viðm.)	702.000	
Tilskud til mælkeproduktion (ann.)		
6. Studningur til súrhoyggjbrunnar (viðm.)	119.000	
Tilskud til græssiloer (ann.)		
7. Træplanting	120.000	
Plantning af træer		
8. Landsstýrinum at ráða yvir	10.000	1.382.300
Til Landstyret at råde over		
		<u>3.060.300</u>

VIÐMERKINGAR

Játtan verður tö ekki at nýta til sethúsa-
bygging.

Til § 17.5.3.

Bevillingen må dog ikke anvendes til op-
førelse af beboelseshuse.

Til § 17.5.5. og 6.

Fíggiarnevndin ger av eftir tilnæli frá lands-
stýrinum, hvussu studningur verður at velja.
Studningarnir verða umsitaðir av jarðarráð-
num.

Finansudvalget afgør efter indstilling fra
landsstyret, hvorledes tilskudene ydes.
Tilskudene administreres af landbrugsrådet.

		kr.	kr.
§ 18.	Handil, ídnaður o. t. Handel, industri m. v.		
1.	Ravmagnsmál: Elektricitetsvæsen:		
1.	Ravmagnsnevndin Elektricitetsudvalget	500	
2.	SEV, studningur til rentur og til smærri elverk, í grunn SEV, tilskud til renter og til mindr. el-værk., heitl. í fond	225.000	225.500
2.	Fabriks- og ketilumsjón v. m. Fabriks- og kedeltílsyn m. m.		225.000
3.	Motorkønur eftirlitsmaður: Motorsagkyndig tilsynsmand:		
1.	Útreiðslur Udgifter	110.000	
2.	÷ Inntøkur Indtægter	125.000	÷ 15.000
4.	Skipaskrá og -uppmáling: Skibsregistrering og -opmåling:		
1.	Skipaskrá Skibsregistrering	10.000	
2.	Skipauppmáling: Skibsopmåling:		
1.	Útreiðslur Udgifter	14.000	
2.	÷ Inntøkur ÷ Indtægter	4.000	10.000 20.000
3.	Semingsmannaskiptanir: Forligsinstitutionen:		13.000
6.	Kolagrevstur: Kulbrydning:		50.000
7.	Føroya Ferðamannafelag: Færøernes Turistforening:		86.000
8.	Landsstýrinum at ráða yvir: Landsstyret at råde over:		100.000
9.	Læruráðið: Lærerådet:		33.000
10.	Stuðul til ídnaðarfremjandi endamál (viðm.) Støtte til industrifremmende formål (unm.)		750.000
11.	At leggja í gistingarhúsgrunnin: Henlæggelse i hotelfonden:		150.000
12.	Skelðvirksemi: Kursusvirksomhed:		100.000
13.	Til ætlaðan menningargrunn Til påtænkt udviklingsfond		4.000.000 5.737.500

VIÐMERKINGAR

Til § 18.10

Herav 250.000 kr. í studningi til Føroya
Ídnaðarstovu.

ANMÆRKNINGER

Heraf 250.000 kr. í tilskud til Føroya
Ídnaðarstovu.

	kr.	kr.
§ 19. Almenn forsorg v. m. Socialvæsen m.v.		
1. Fólkapensión:		
<i>Fólkepensión:</i>		
1. Fólkapensión	38.500.000	
Fólkepensión		
2. ÷ Fólkapensiónsskattur	6.500.000	
÷ Fólkepensiónsskat		
3. ÷ Partur ríkisins	19.250.000	
÷ Statskassens andel		
4. ÷ Partur kommunanna	2.100.000	10.650.000
÷ Kommunernes andel		
2. Avlamispensión:		
<i>Invaliddepensión:</i>		
1. Avlamispensión	19.900.000	
Invaliddepensión		
2. ÷ Partur ríkisins	9.950.000	
÷ Statskassens andel		
3. ÷ Partur kommunanna	1.650.000	8.300.000
÷ Kommunernes andel		
3. Barnastyrkur til stakar upphaldarar:		
<i>Børnehidrag til enlige forsørgere</i>	1.390.000	
1. ÷ Partur ríkisins	570.000	
÷ Statskassens andel		
2. ÷ Partur kommunanna	140.000	680.000
÷ Kommunernes andel		
4. Elnkjupensjón	1.420.000	
<i>Enkepensión</i>		
1. ÷ Partur ríkisins	710.000	
÷ Statskassens andel		
2. ÷ Partur kommunanna	120.000	590.000
÷ Kommunernes andel		
5. Vanlig forsorg:	1.450.000	
<i>Almindelig forsorg</i>		
1. ÷ Partur ríkisins	360.000	
÷ Statskassens andel		
2. ÷ Partur kommunanna	180.000	910.000
÷ Kommunernes andel		
6. Viðkað hjálp	500.000	
<i>Udvildet hjælp</i>		
1. ÷ Partur ríkisins	250.000	
÷ Statskassens andel		
2. ÷ Partur kommunanna	40.000	210.000
÷ Kommunernes andel		

	kr.	kr.
7. <i>Einkjuhjálp</i>	1.740.000	
<i>Enkehjálp</i>		
1. ÷ Partur ríkisins	435.000	
÷ Statskassens andel		
2. ÷ Partur kommunanna	215.000	1.090.000
÷ Kommunernes andel	—	
8. <i>Barnaforsorg</i>		
<i>Børneforsorg</i>		
1. Føroya Partur	710.000	
Færøernes andel		
2. ÷ Partur kommunanna	120.000	590.000
÷ Kommunernes andel		
9. <i>Styrkveiting:</i>		150.000
<i>Understøttelse:</i>		
10. <i>Barnaheim: (viðm.)</i>		15.000
<i>Børnehjem: (anm.)</i>		
11. <i>Ellisheim:</i>		150.000
<i>Alderdomshjem</i>		
12. <i>Alv: eftir landsstýrisins avgerð</i>		100.000
<i>Alv: efter landstyreets afgørelse</i>		
13. <i>Ymsir studningar:</i>		
<i>Forskellige tilskud:</i>		
1. Fráhalðsfeløg	30.000	
Alhøldsforeningar		
2. »Reyði Krossur«	10.000	
»Reyði Krossur«		
3. Hjálpargrunnur fyri óvinnuførar fiskimenn	50.000	
Fonden for uarbejdsdygtige fiskere		
4. Barnahjálpargrunnur	25.000	
Barnahjálpargrunnur		
5. Sjúkragrunnur verkamanna	60.000	
Arbejdernes sygefond		
6. Húsalánsgrunnur	2.500.000	
Húsalánsgrunnur		
7. Arbeðsloysisgrunn. arbeiðsmannafelaga	300.000	
Arbejderforeningers arbejdsløshedsfonds		
8. Føroyahúsið í København (viðm.)	150.000	
Føroyahúsið i København (anm.)		
9. Specialskúli, í grunu	1.250.000	
Specialskole, henl. i fond		
10. Ansingar- og røktarheim, í grunu	1.250.000	
Opholds- og plejehjem, henl. i fond		
14. Landstýrinum at ráða yvir	30.000	5.655.000
Landstyret at råde over		
		<u>29.090.000</u>

VIÐMERKINGAR

Til § 19.10

Til keyp av húsi til teir stórru dreingirnir í samband við Føroya Barnaheim eru veittar 30.000 kr. í 1968/69 og síðani 15 000 kr. um árið í 5 ár, fyrstu ferð í 1969/70. Hetta er 4. rata.

Til § 19.13.8.

Til Føroyahúsið í København verða játtaðar 500.000 kr. við 200.000 kr. í 1972/73 og síðani 150.000 kr. tvey ley fylgjandi flggjarárin. Hetta er næstseinasta rata.

ANMÆRKNINGER

Til køb af hus til de større drenge i forbindelse med Føroya Barnaheim er bevilget 30.000 kr. i 1968/69 og derefter 15.000 kr. om året i 5 år, første gang i 1969/70. Dette er 4. rate.

Til Føroyahúsið i København bevilges 500.000 kr. med 200.000 kr. i 1972/73 og 150.000 kr. de efterfølgende to finansår. Dette er næstsidste rate.

§ 20. **Pensiónsútreiðslur.**
Pensionsudgifter.

1. Pensiónir	158.000	
Pensioner		
2. Blíðipeningur	196.000	354.000
Ventepenge		

§ 21. **Effektivar veðhaldsbindingar í grunn.** 4.000.000
Effektive garantiforpligtelser benlagt i fond.

§ 22. **Aðrar og óvissar útreiðslur.**
Andre og uvisse udgifter.

1. Útreiðslur av vali	40.000	
Udgifter vedrørende valg		
2. Landsstýrinum at ráða yvir		
Landsstyret at råde over		
1. Fremmandavitjan	100.000	
Fremmedbesøg		
2. Annað	100.000	200.000
Andet		
3. Dóms- og lögreglumál		6.000
Retsvæsen og politi		
4. Studningur til politiska upplýsing v.m. (viðm.)	200.000	446.000
Tilskud til politiskt oplysningsarbejde m. m. (anm.)		

VIÐMERKING

Til § 22.4

Hesin peningur verðnr býttur millum politisku flokkarnar, ið aftaná hvørt lögtingsval eru umboðaðir á tingi og í mun til flokkanna atkvøðutal.

ANMÆRKNING

Dette beløb bliver fordelt mellem de politiske partier, der efter hvert lagtingsvalg er repræsenteret i lagtinget og i forhold til partiernes stemmetal.

	kr.	kr.
§ 23. At leggja í ymsar grunnar v. m.: Henlæggelse til forskellige fonds m. v.:		
1. Avlopið hjá apotekinum lagt í apotekaragrunnin Apotekets overskud henlagt til apotekerfonden	433.000	
2. Avlopið frá Telefonverkinum Telefonværkets overskud	316.000	
3. Avlopið frá útvarpinum Radiofoniens overskud	700.000	
4. Til kirkjugrunnin (viðm.) Til kirkefonden (anm.)	490.000	1.939.000

VIÐMERKINGAR

ANMÆRKNINGER

Til § 23. 4.

Restbyggistudningur til nýggja kirkju í Tórshavn 800.000 kr. verður veittur í 6 ár. Hetta er 2 rata.

Restbyggetilskud til en ny kirke i Tórshavn 800.000 kr. ydes over 6 år. Dette er 2. rate.

§ 24.	Burturleggingar til avdráttir av lánum. Henlæggelser til afdrag på lån.	7.300.000

§ 25.	Avskrivningar. Afskrivninger.	
	Avskrivningar, bygningar og anlegg:	1.673.000
	Afskrivninger, bygninger og anlæg:	

§ 26.	Ymsar ognarútreiðslur. Diverse ejendomsudgifter	160.000
	Samanlagdar útreiðslur/ Samlede udgifter	167.284,856
	Munur/Balance	929,144
		<u>168.214.000</u>

Flytingar á ognar- og kapitalkonti landskassans
í fíggjarárinum 1973/74

Bevægelser på landskassens formue- og kapitalkonti
i finansåret 1973/74

		Inntøkur Indtægter kr.	Útreiðslur Udgifter kr.
§ 30.	Fastar ogir og anlegg:		
	Fast ejendomm og anlæg:		
1.	<i>Sethús:</i>		
	<i>Beboelseshuse:</i>		
1.	Avskrivningar Afskrivninger	8.940	
2.	<i>Ognir í almennari nýtslu:</i>		
	<i>Ejendomme i offentligt brug:</i>		
1.	Avskrivningar Afskrivninger	575.000	
3.	<i>Hús í gerð:</i>		
	<i>Bygninger under opførelse:</i>		
1.	Ápotek Apotek Grunnurin Fonden	1.000.000 ÷ 1.000.000	
2.	Løgtings- og landsfyrisingarhús Lagtings- og administrationsbygning Grunnurin Fonden	1.000.000 ÷ 1.000.000	
3.	Landsbókasavn og landsskjalasavn Landsbibliotek og landsarkiv Grunnurin Fonden	500.000 ÷ 500.000	
4.	Tollpakhús Toldpakhus Grunnurin Fonden	500.000 : 500.000	
5.	Hús til motorsakkøna Bygning til den motorsagkyndige Grunnurin Fonden	200.000 ÷ 200.000	
4.	<i>Anlegg:</i>		
	<i>Anlæg:</i>		
1.	Avskrivningar Afskrivninger	961.000	

	Inntøkur Indtægter kr.	Útreiðslur Udgifter kr.
2. Vegir og havnir finansierað við lántøku Veje og havne finansieret ved optagelse af lån		10.700.000
	1.544.940	10.700.000
§ 31. Skip: Skibe:		
1. Bygging av vaktarskipi Bygning af et vagtskib Grunnurin Fonden	500.000 ÷ 500.000	
2. Bygging av strandfaraskipi Bygning af kystfartøj Grunnurin Fonden	400.000 ÷ 400.000	
3. Nýggjan læknabát til Klaksvíkar Ny lægebåd til Klaksvig		100.000
4. Avskrivningar Afskrivninger	120.000	
	120.000	100.000
§ 32. Virðisbrøv: Værdipapirer:		
1. Teknan av partapeningi í feløg Aktietegning i selskaber		150.000
	0	150.000
§ 33. Útlán: Udlån:		
1. Kommunur: Kommuner:		
1. Avdráttur Afdrag	240.000	
2. Ymsk lán: Diverse lån:		
1. Avdráttur Afdrag	550.000	
2. Avskrivningar Afskrivninger		
3. Kurslán: Kurslån:		
1. Avdráttur Afdrag	375.000	

	Inntøkur Indtægter kr.	Útreiðslur Udgifter kr.
4. Útgöldin lán Udbetalte lán		100.000
	<u>1.165.000</u>	<u>100.000</u>
§ 34. Kassakonto: Kassekonto:	4.895.916	
§ 35. Millumrokningar til góðar: Mellenregninger til gode:		
1. <i>Kommunur:</i> <i>Kommuner:</i>		
1. Inngoldið Indbetalt	4.600.000	
2. Útlagt Udlagt		6.600.000
2. <i>Strandferðslan:</i> <i>Kystfarten:</i>		
1. Útlagt Udlagt		2.800.000
2. Undirskot sambært rakstrarætlan Underskud i henhold til driftsbudg.	2.300.000	
3. <i>Telefonverkið:</i> <i>Telefonværket:</i>		
1. Yvirskot sambært rakstrarætlan Overskud i henhold til driftsbudget		316.000
4. <i>Útvarpið:</i> <i>Radiofonien:</i>		
1. Yvirskot sambært rakstrarætlan Overskud i henhold til driftsbudget		700.000
5. <i>Matrikulstovan:</i> <i>Matrikelkontoret:</i>		
1. Útlagt Udlagt		1.090.000
2. Flutt frá rakstrarætlan Overførsel fra driftsbudget	990.000	

	Inntøkur Indtægter kr.	Útreiðslur Udgifter kr.
6. <i>Væðhald:</i>		
<i>Garantíforpligtelser:</i>		
1. Útlagt		3.500.000
Udlagt		
2. Avskrivað upp á fyrr goldin útleigg	3.000.000	
Afskrevet på tidl. indfrieðe garantíforpligtelser		
3. Goldið upp á fyrr goldin útleigg	10.000	
Betalt på tidl. indfrieðe garantíforpl.		
	<u>10.900.000</u>	<u>15.006.000</u>

§ 36. Inntøkueftirstöður:
 Indtægtsrestancer:

1. <i>Skatt: Nýggj álikning:</i>	102.000.000	
<i>Skat: Ny påligning:</i>		
 <i>Skatt: Goldin eftirstöða:</i>	98.000.000	4.000.000
<i>Skat: Betalte restancer:</i>		
2. <i>Sjúkrahús:</i>		
<i>Sygehuse:</i>		
Gjöld	1.700.000	
Takster		
Goldið	1.600.000	100.000
Betalt		
3. <i>Avdráttur- og rentueftirstöður: nýggjar ...</i>		50.000
<i>Afdrags- og renterestancer: nye</i>		
		<u>4.150.000</u>

§ 37. Millumrokning við nýtt líggjarár:
 Mellemregning med nyt finansår:

1. <i>Inntøkur viðv. 1973/74, ið verða goldnar aftaná 1. apríl 1974.</i>	6.500.000
<i>Indtægter vedr. 1973/74, først betalt efter 1. april 1974.</i>	
2. <i>Útreiðslur fyri 1974/75, ið verða goldnar áðrenn 1. apríl 1974</i>	3.200.000
<i>Udgifter vedr. 1974/75, betalt inden 1. april 1974.</i>	
	<u>9.700.000</u>

	Inntøkur Indtægter kr.	Útreiðslur Udgifter kr.
§ 38. Aktivir tilhoyrandi grunnum: Aktiver tilhørende fouds:		
<i>1. Apotekaragrunnurin: Apotekerfonden:</i>		
1. Rentur Renter		130.000
2. Yvirskot Overskud		433.000
<i>2. Grunnurin til endurn. av skipaflotanum: Fonden til skibsflådens fornyelse:</i>		
1. Rentur Renter		0
2. Burturlagt samb. rakstrarætlan Henlagt i henhold til driftsbudget		9.500.000
3. Avskrivað studningslån Afskrevet på tilskudslån	4.000.000	
4. Aðrar útreiðslur Andre udgifter	3.000.000	
<i>3. Byggigrunnur strandferðslu landsins: Byggefonden for kystfarten:</i>		
1. Rentur Renter		25.000
2. Burturlagt samb. rakstrarætlan Henlagt i henhold til driftsbudget		400.000
3. Nýtt úr grunnum Forbrug af fonden	400.000	
<i>4. Aðrir grunnar: Andre fouds:</i>		
1. Rentur og gjöld Renter og bidrag		1.500.000
2. Játtan Bevilling		34.356.500
3. Binding av fyrr játtaðum peningi Båndlægning af tidligere bevillinger		500.000
4. Nýtt úr grunnum Forbrug af fondene	40.284.000	
	47.684.000	46.844.500

		Inntøkur Indtægter kr.	Útreiðslur Udgifter kr.
§ 39.	Aktivir hjá deponentum: Aktiver tilhørende deponenter:		1.300.000
§ 40.	Lán: Lán:		
1.	Avdráttur: Afdrag:		7.300.000
2.	Nýupptikin lán: Nyoptagne lán:		
1.	Til vegir og havnir o. t. Til veje og havne o. l.	10.500.000	
2.	Til nýggjan læknabát i Klakksvík Til ny lægebåd i Klaksvig	100.000	
3.	Önnur lán Andre lán	500.000	
		<u>11.100.000</u>	<u>7.300.000</u>
§ 41.	Millumrokning, skuld: Mellemregning, gæld:		
1.	Ymisk millumrokningarkontt vaksa við: ... Diverse mellemregningskontt forøges med:	700.000	
		<u>700.000</u>	
§ 42.	Deposita: Deposita:		
1.	Geldið av deponentum Betalt af deponenter	1.300.000	
		<u>1.300.000</u>	

	Inntøkur Indtægter kr.	Útreiðslur Udgifter kr.
§ 43. Millumrokning við nýtt fíggjarár: Mellemregning med nyt finansår:		
1. <i>Inntøkur viðv. 1974/75, ið eru goldnar áðrenn 1. apríl 1974</i>	2.500.000	
<i>Indtægter vedr. 1974/75, betalt inden 1. april 1974</i>		
2. <i>Útreiðslur viðv. 1973/74, ið verða goldnar aftaná 1. apríl 1974:</i>	7.500.000	
<i>Udgifter vedr. 1973/74, betalt efter 1. april 1974:</i>		
	<u>10.000.000</u>	
 § 44. Grunnar: Fonds:		
1. <i>Apotekaragrunnurin: Apotekerfonden:</i>		
1. Rentur	130.000	
Renter		
2. Yvirskot	433.000	
Overskud		
2. <i>Grunnurin til endurn. skipaflotans: Fonden til skibsflådens fornyelse:</i>		
1. Rentur	0	
Renter		
2. Játtan	9.500.000	
Bevilling		
3. Avskrivað studningslán		4.000.000
Afskrevet tilskudslån		
4. Aðrar útreiðslur		3.000.000
Andre udgifter		
3. <i>Byggi grunn strandferðslu landsins: Byggefond for kystfarten:</i>		
1. Rentur	25.000	
Renter		
2. Játtan	400.000	
Bevilling		
3. Nýtt úr grunninum		400.000
Forbrug af fonden		

	Inntøkur Indtægter kr.	Ótreiddur Udgifter kr.
4. <i>Kirkjufundurinn:</i> <i>Kirkefonden:</i>		
1. Játtan	490.000	
Bevilling		
2. Nýtt úr grunninum		490.000
Forbrug af fonden		
5. <i>Aðrir grunnar:</i> <i>Andre fonds:</i>		
1. Rentur og gjöld	1.500.000	
Renter og bidrag		
2. Játtan	34.356.500	
Bevilling		
3. Nýtt úr grunnunum (viðm.)		40.284.000
Forbrug af fondene (anm.)		
	46.834.500	48.174.000

VIDMERKINGAR

ANMÆRKNINGER

Til § 44.6.3.
Grunnurinn til sjúkrahúsbygging verður nýttur til bygging av læknaðæti til Klakavíkar sjúkrahús

Fonden til opførelse af sygehuse anvendes til bygning af lægebåd til Klakavíg sygehús.

§ 45. Burturleggingar og afskrívingar:
Henlæggelser og afskrivninger:

1. <i>Avskrivningar- og avdráttargrunnur viðv. lánsþeningi:</i> <i>Afskrivnings- og henlæggelsesfond vedrørende lån:</i>		
1. Avdráttarburturleggingar 5×4 mill. kr. lán	1.150.000	
Afdragsþenlæggelser vedr. 5×4 mill. kr. lán		
2. Avdráttarburturleggingar, onnur lán ..	6.150.000	
Henlæggelser vedr. afdr. på andre lán		
3. Avskrivningar, studningslán		300.000
Afskrivninger, tilskudslán		
4. Avskrivningar, vega- og onnur annleggsbygging		1.665.000
Afskrivninger vedr. veje og andre anlægsarbejder		
	7.300.000	1.965.000

		Inntøkur Indtægter kr.	Útreiðslur Udgifter kr.
46.	Kapitalkonti: Kapitalkonti:		
1.	Yvirskot telefonverksins Telefonverkets overskud	316,000	
2.	Yvirskot Útvarpsins Radiofoniens overskud	700,000	
3.	Yvirskot frá rakstrarætlanini Overskud på driftsbudgettet	929,144	
		<u>1,945,144</u>	

FÍGGJARNEVNDIN, MARS 1973

Fylgisskjöl

til

fliggjarløgtingslóg 1973-74

a)	R. 70/71	J. 71/72
ad § 1-1: Vanligur landsskattur.	47.657.761,23	56.000.000,—
3: Sjómansskattur.	2.104.003,00	1.700.000,—
4: Rentuskattur	1.525.192,05	1.500.000,—
Líkningin av landsskatti 1972/73 er o.m. kr. 59,3 mill.		

b) ad § 2: Toll- og framleiðslugjöld.

Viðvíkjandi landskassans tollinnlökum (§ 2-1) í fjárhagsárinum 1971/72 kann gjaldstofan upplýsa, at tær samlaðu innlökurnar eru kr. 79.595.221,69 (fjárhagslógir: kr. 63.000.000,00) og at tær bjóta seg soleiðis:

Spiritus og vín	3.041.581,58
Sterkt öl	3.436.152,05
Glas- og leirvörur	362.792,84
Gólvtilfar	328.608,13
Instrument, radio o.a.	1.079.938,91
Manufaktur	2.638.022,47
Ínnúgv	1.629.427,78
Ravnagns- og gassól	1.393.818,50
Tubbak v.m.	6.770.052,39
Bilar	11.009.663,91
Motorcyklar, scooterar og knallert	261.267,26
Posttullur (eingin specification til hesa innlökur)	17.191.815,24
Annað (frádráttur samsýning til postverkis, finansministeriel, refusióir v.m.)	30.452.050,54
	79.595.221,69

c) ad § 5-2: Rentaútreiðslur.

.....
 yvirtit yvir øll lán, ið goldin verða yvir flggjarløgina:

	Upprunalig stóð	Restlón pr. 1/4 - 1973	Al gjalda i 1973/74	
			Avdráttir	Rentur
Sjóvinnubankin:				
Veðmælslón	895.000,00	266.000,00	89.000,00	34.700,00
Útvarpið - - FM	300.000,00	?	?	30.000,00
m/s «Comet» veðh.	303.000,00	239.000,00	32.000,00	28.000,00
Føroya banki:				
Útvarpið FM	322.177,20	?	?	32.200,00
Fa. OVA veðh.	225.374,75	146.734,75	39.320,00	17.000,00
Føroya Spariks.:				
Útvarpið FM	300.000,00	?	?	28.350,00
Müllers trøð	317.300,00	266.052,00	12.150,00	26.600,00
Tryggingarsamb.:				
Tinganesagninmar	620.000,00	155.000,00	31.000,00	12.000,00
Útvarpið FM	1.000.000,00	961.786,52	19.527,12	87.300,00
Oyggjarvegurin	7500.000,00	200.000,00	50.000,00	12.600,00
Pótakl. — Oyragj.	750.000,00	450.000,00	50.000,00	28.200,00
Ríkiskassin:				
Landssjúkrahúsið	17.262.455,57	?	?	1.450.000,00
Klakksv. Sjúkrah.	2.137.157,42	1.114.381,06	89.644,00	90.000,00
20 mill. gr.	19.000.000,00	1.150.000,00	1.150.000,00	60.000,00
Líkv. lán	10.600.000,00	6.360.000,00	1.000.000,00	580.000,00
60 millj gr.:				
Vegir v.m.	37.250.000,00	29.429.666,64	1.915.166,68	1.956.150,00
Útvarpið FM	1.200.000,00	1.000.000,00	80.000,00	83.200,00
Realkreditst.				
«Comet» veðh.	245.235,00	63.485,00	63.485,00	5.200,00
Fiskaribankin:				
J. G. Svabo	261.800,00	59.500,00	23.800,00	4.200,00
«Comet»	178.000,00	142.400,00	17.800,00	10.400,00
Danm. Skibsr. fond:				
«Smyril»	2.750.000,00	1.000.000,00	400.000, -	75.000, -
Kreditf. of komm:				
Studentaskúlin	3.075.000,00	1.785.934,00	396.870,00	150.000,--

Brævalán:

1959	1.000.000,00	143.200,00	07.600,00	8.600,—
1962	1.000.000,00	100.000,00	100.000,00	7.500,—
1963	680.000,00	68.000,00	68.000,00	5.100,—
	102.492.499,94	45.102.139,97	5.755.368,80	4.822.600,—

Sum tað framgongur av omanfyrirstandandi, so er Gjaldstovan ikki før
fyri at siga nakað um restlán, avdráttir og rentur av nøkrum lánum.

Viðmerking frá landsstýrinum.

Roknað er við lánupptøku í 1973/74 tilsamans 11,1 milj. kr., av
hesum til vugir og havnir 10,5 milj. kr. Lagt er tí upp fyri bæði til
rentu og avdrátt ávikavist 800.000 kr. og 1.500.000 kr., uppi í seinna
talinum er tó eisini avdráttir av lánum til landskassan, har ongin
avdráttur er goldin higartil, avdráttarskipan er ikki enn gjord við
ríkisstýrið.

d) ad § 6-1: Strandfaraskip landsins.

Sembr. skriv 14. juni 1972.

Viðmeckjust skal at í árinum var ein eftirregulering frá postverk-
inum uppá kr. 537.112,36, inntøka.

at taun árliga avskrivningin uppá Rituna fyri fult ár er 140.329,73.

at Lissihøvdi gongur út um leigað far,

at 1% eyka flønir er útg. og bókað í 1972/73,

at eftirgjald verður fyri 7% av yvirtíð fyri 5 ár.

Undirskot smbr. specialrøkskapin:

«SMYRIL»	233.118,25	
«DAGSTJERNAN»	384.723,01	
«MÁLIN» (inntøka)	09.225,68	
«RITAN»	118.101,55	
«LISSIHØVDI»	363.149,06	
«SILDBERIN»	40.423,00	
«Pride» (inntøka)	50.439,09	
«SÚLAN»	36.326,85	
«TERNAN»	335.247,29	
«BARSSKOR»	172.746,48	
«KJÓGVIN»	86.345,44	1.620.516,19
Rentur		297.770,21

Fyrirsiting:

Lønir til starvsfólk	342.332,97	
Húsaleiga	14.974,80	
Ljós og hiti	4.100,00	
Skrivstovnútfreiðslur	47.798,56	
Grannskoðan	13.700,00	
Avskrivningar	576,20	
Útfreiðslur av trúeki, pakkhúsi	44.295,97	
Viðv. Gamla Smíri	14.400,00	382.178,50
		2.400.464,90

Inntøkur:

Uppskipan	55.745,40	
Kontaineraleiga	732,00	
Avgreiðslugjald	23.214,35	
Kassamunur	3.896,43	
Samlaðar inntøkur	83.588,18	
Samlaðar útfreiðslur	2.400.464,90	
Undirskot	2.316.876,92	

SPECIALROKNSKAPUR

Inntøkur:	«Smyril»	«Dagstjórnun»	«Másin»
Farnagjöld	228.803,63	205.505,40	104.991,70
Persónflutningur	987.937,80	43.625,90	210.467,50
Postflutningur	223.000,00	90.957,80	128.505,56
Býkatúrar	19.236,40	102.370,53	1.765,00
Kiosk	13.796,40		
Cafeteria	85.655,66		
	1.508.429,89	442.519,63	445.729,76
Útreiðslur:			
Hýrur	739.938,24	386.981,63	218.780,15
		214,29	
Kostur til manning	53.540,00	23.861,12	8.325,00
Brenni og smyrjuolja	207.509,30	72.180,70	25.970,61
Umvælingar og viðlíkahald v.m.	174.913,64	141.194,88	42.975,19
Tryggingar	135.409,15	39.941,04	25.118,75
Farناسamsýningar til útreiðslur	9.812,87	20.867,50	6.405,00
Lelga av cykaskipum		14.400,00	130,00
Samsýningar fyrri postflutning	32.319,38	14.328,38	11.023,48
Endurgjöld fyrri vantandi farnagóðs	1.995,13	1.337,15	833,00
Havnagjöld v.m.	30.730,90	10.734,15	962,80
Avskrivningar	300.000,00	88.776,20	
Ymiskar útreiðslur	55.379,53	12.424,57	5.979,80
Samlaðar útreiðslur	1.741.548,14	827.242,67	346.504,08
Samlaðar inntøkur	1.508.429,89	442.519,63	445.729,76
	233.118,25	384.723,04	99.225,68
			inntøka

1971/72

«Ritan»	«Lisshovdi»	«Sildberin»	«Pride»	«Súlan»
11.478,25	19.093,02	93.147,15	195.513,26	1.080,50
38.610,80	18.826,00	77.375,20	393.506,10	2.892,00
	27.990,00	128.505,57	178.007,30	24.900,00
4.400,00		4.650,00	8.300,00	1.978,00
1.197,79				
55.686,84	65.909,02	303.677,92	775.326,06	30.850,50
37.439,79	184.036,68	195.977,22	306.090,49	28.723,04
1.004,23	9.220,50	9.154,20	23.856,69	
5.647,46	5.675,24	20.050,69	70.871,75	1.007,42
33.132,21	12.907,87	74.535,59	64.412,38	7.193,63
22.941,80		16.222,09	39.035,20	8.906,25
	24.396,13	5.880,00	6.898,95	2.137,50
	143.247,87	2.440,00		400,00
	33.881,54	13.103,48	40.039,33	2.807,24
	964,25	72,00	5.240,34	
7.278,20	375,00	1.571,40	12.716,36	360,00
58.470,75			190.425,70	15.213,47
7.873,95	14.353,00	5.094,25	25.294,38	1.028,80
173.788,39	429.058,08	344.100,92	724.887,57	67.177,35
55.686,84	65.909,02	303.677,92	775.326,60	30.850,50
118.101,55	363.149,06	40.423,00	50.430,00	36.326,85
			Inntøka	

Inntøkur:

	«Ternan»	«Barsskor»	«Kjógvin»	falt
Farmagjald	24.554,39	21.178,11	15.374,75	920.780,16
Persónflutningur	394.352,94	38.485,50	2.394,00	2.208.473,74
Postflutningur	8.000,00	48.000,00		857.866,23
Kykafúrur		1.756,00	983,50	145.439,13
Kiosk				14.994,19
Cafeteria				35.655,66
	426.907,33	109.419,61	18.752,25	4.183.209,41

Útreiðslur:

Hýtur	297.255,96	128.969,43	29.515,59	2.553.708,52
Kostur til manning	11.236,50	6.925,85	2.750,27	150.088,65
Brenni og smyrjuolja	66.519,77	13.889,77	3.704,75	493.033,46
Umvælingar og viðlíkahald v.m.	111.296,02	52.398,96	41.666,26	756.626,62
Tryggingar	47.294,40	3.781,95	9.480,28	347.530,91
Farmasamsýningar til avgrsl.	13.670,83	25.330,38		115.399,16
Leiga av cykaskipum	1.100,00	8.600,00		170.317,87
Samsýning fyrir postflutning..	6.052,72	21.127,30		177.677,85
Endurgjald fyrir væntandi farmagóðs		173,45		10.621,32
Havnegjöld v.m.	21.437,10	689,20	1.221,15	87.776,26
Avskrivningar	167.547,22	15.000,00	15.000,00	790.433,40
Ymiskar útreiðslur	19.014,10	2.279,80	1.759,40	150.511,58
Samlaðar útreiðslur	762.154,62	282.166,09	105.097,69	5.803.725,60
Samlaðar inntøkur	426.907,33	109.419,61	18.752,25	4.183.209,41
	335.247,29	172.746,48	86.345,44	1.620.516,19

1) ad § 10-1: Lögtingsmenn.

	R.	L.
	71/72	72/73
1. Tingmannalönir	861.647,02	1.005.000,00
2. Dagpeningur til neyðarlímis	2.910,39	30.000,00
3. Ferðagjafir	80,00	500,00
4. Formannsskapinum af ráða yfir	23.324,12	20.000,00
	887.961,53	1.055.500,00

Specifikatiön:

ad 1. Tingmannalönir:

pr. 1/7-1972 við nógalandi mánaðarligari

útgjalding: 1.032.169,44

+ 6 % pr. 1/10-1972 31.200,00

 1.063.369,44

ad 2. Eftir nýggja lönarlógini skulu tingmenn hava
samsýning fyrir fundir í Ungnevdum, tá ið
lengið ikki er saman.

2) ad § 10-2: Løgtingið.

	R.	L.
	71/72	72/73
1. Hiti, ljós og reingerð	16.568,47	15.000,00
2. Viðfiskabæti	19.678,84	35.000,00
3. Aðrar útreiðslur	27.617,93	15.000,00
	63.865,24	65.000,00
4. Upprit av munalegum orðaskifti		100.000,00
5. Løgtingshús, í grunn*)		500.000,00

*) Í grunninum (Løgtings- og landsfyrisingarhús)
pr. 15/7-72: 2481.472,41 kr.

3) ad § 10-3: Lögtingstíðindi og kunnugerðarsavn.

	R.	J.
	71/72	72/73
1. Prenting, þorlo v.m.	91.295,07	65.000,00
2. - sála	6.707,50	10.000,00
	84.587,57	55.000,00

4) ad § 10-4: Grannskoðan.

Smbr. skrif frá Sundstein & Ellefsen 20. júní 1962.

..... og meti útreiðsluna á konto 10-4, revidión, til kr. 242.000,00.
 Á fíggjarlógini fyrir 1962/73 er talið uppfært við kr. 230.000,00. Hækkunin stavar
 fyrir mestapartin frá hækkandi lönarútreiðslum.

5) ad § 10-5: Landsskattanevndin.

	R.	J.	U.
	71/72	72/73	73/74
1. Samsýningar	13.803,—	16.500,—	16.500,—
2. Skrifstovulutir	139,70	500,—	500,—

6) ad § 10-6: Norræna Ráðið.

R.	J.
71/72	72/73
64.844,45	35.000,00

7) ad § 11-1: Lögmaður og landsstýrið.

	R.	J.
	71/72	72/73
1. Lönir v.m.	420.508,61	508.000,00
2. Borðfæ	17.955,97	10.000,00
3. Innbúgv	33.880,08	20.000,00
4. Umboðan	11.230,60	15.000,00
	483.575,86	553.000,00

Specifikation:

ad 1: Lønir v.m.

pr. 1/7-1,72 við nógaldandi mánaðarligari útgjalding	508.559,88
+ 6 % pr. 1/10-1972	18.720,00
	527.279,88

8) ar § 11-2: Landaskrivstovan.

	R. 71/72	J. 72/73
1. Tænastumenn v.m.	425.886,97	107.000,00
2. Skrivstovufólk	422.101,32	544.200,00
3. Honorar v.m.	24.017,14	37.000,00
5. Skrivstovuhalð	57.286,13	55.000,00
6. Porto, telefon, lýsingar v.m.	69.328,56	65.000,00
7. Aðrar útreiðslur	35.134,62	20.000,00
8. Sakken hjálp		150.000,00
	1.033.758,74	1.378.200,00

ad 1. Tænastumenn (pr. 1/10-1972).

Skrivstovustjóri	109.200,00
Fulltrúi av 1. stigi v/ e.p.	83.700,00
Fulltrúi sáttmálasettur	73.700,00
Fulltrúi sáttmálasettur	73.700,00
Fulltrúi sáttmálasettur	68.200,00
Fulltrúi av 2. stigi v/ e.p.	65.800,00
Fulltrúi av 2. stigi v/ e.p.	55.000,00
Eftirløn fyri 3 fulltrúar	13.000,00
	542.300,00
+ 1,5% í fríttíðarløn	8.100,00
	550.400,00

ad 2. Skrivstofufólk, (pr. 1/10-1972).

1 skrivstofufulltrúi av 2. stigi	47.000,00
1 skrivstofufólk av 3 fl.	43.200,00
1 skrivstofufólk av 3 fl.	43.200,00
1 skrivstofufólk av 3 fl.	43.200,00
1 skrivstofufólk av 3 fl.	43.200,00
1 skrivstofufólk av 3 fl.	33.300,00
1 skrivstofufólk av 3 fl.	31.500,00
1 skrivstofufólk av 3 fl. (óseft)	35.000,00
1 skrivstofufólk av 3 fl. (óseft)	32.000,00
1 skrivstofufólk av 1 fl.	28.700,00
1 neming	12.000,00
1 honorarlönt (tíma)	31.600,00
	424.500,00
+ 1,5% í fríððarlön	6.400,00
	430.900,00
Fríððaravloysarar	21.600,00
	455.500,00
Kommunalt eftirlit:	
1 skrivstofufólk á 3. fl.	43.200,00
1 skrivstofufólk á 3. fl.	43.200,00
	541.900,00

9) ad § 11-3: Fiskivinnustovan.

Smb. skriv 17. júlí 1972.

	R. 71/72	J. 72/73	U. 73/74
1. Tænastumenn	62.224,00	65.000,—	72.000
2. Skrivstofufólk	58.604,00	50.400,-	97.000 3)
3. Honorar	—	—	—
4. Húsaútreiðslur	—	—	—
5. Skrivstofubæid	30.074,00 1)	6.000,—	10.000
6. Porto, blf., lýsingar	16.572,00	15.000,-	15.000
7. Aðrar útreiðslur	3.521,00	3.200,-	5.000 4)
	170.995,00	140.000,-	199.000

- 1) Lýkaútreiðslur 1971/72 kr. 21.000,00 í samband við umskipan av fiskivinnuhagtolum.
- 2) Meirútreiðslur til porto og uppgávuseðlar.
- 3) Tað er neyðugt at fáa fullt útbúgv við skrivstovufólk afturat, um fiskivinnuhagtolini skulu samsvara nútímans krøv.
- 4) Aftlað keyp av skrivstovnamboðum.

Viðmerking frá landsstýrinum.

ad k o n t o 1. Arslønin hjá fulltrúanum er pr. 1. juli 1972 kr. 65.598,00 og verður hon pr. 1. november 1972 um 67.600 kr.

Ymsir tænaðsmenn, m.a. fulltrúin á fiskivinnustovuni, hava sent landsstýrinum umsókn um uppnaðmerking, støða er ikki enn líkin til umsóknirnar. Uppskotið er tí lækkað.

ad k o n t o 2. Tað er ætlanin, at alt arbeiðið við hagtolum skal vera undir búskaparráðnum, ráðið hevur eisini jáltað at seta serkøna meðhjálp, hóast lýsing í bløðunum er tó ongin settur enn.

Uppskotið er tí lækkað við einum fólki.

10) ad § 11-4: Utlánrikistænasta (Aberdeen).

Sembr, skriv 24. juni 1972.

	R. 71/72	J. 72/73	U. 73/74
1. Tænastumenn	53.407,38 (1)	211.700	uml. 70.427
2. Skrivstovufólk	49.206,62 (2)	55.200	uml. 58.600 (3)
4. Útreiðslur av eignum og øðrum hølum	15.140,58	52.500	15.000
5. Skrivstovuhald	2.947,63	6.000	3.000
6. Porto, telefon, fjarvit, lýsingar	36.024,28	47.000	35.000
7. Aðrar útreiðslur	4.602,41	8.000	5.000
8. Ferða- og dagpeninga útreiðslur	26.747,40	40.000	25.000
9. Útlivibót	26.400,00	26.400	26.400
10. : Leiguinntøkur	763,20	763	763
Útreiðslur í samband við mann- ingina á «Gullborg» smær, teleex frá landsstýrinum 27/1-72	4.643,73		
	218.356,83	446.037	237.664

Viðmerkingar:

- (1) **K o n t o 1** á reknskaphum fyrir 1971/72: Brútolönin hjá tæna-
stumanninum kr. 52.631,31 + eftirlönargjald landskassans til eftir-
lönargrunnin (7%) í 3 mánaðar (1/4 — 30/6-71) kr. 776,07, (kr.
53.407,38).
- (2) **K o n t o 2**: Lön til skrivstovumanninn kr. 46.826,60 + samsýn-
ing kr. 2.380,02, (kr. 49.206,62).
- (3) Á konto 2 í uppskotinum 1973/74 er lönin hjá skrivstovumann-
inum selt til uml. kr. 56.000,00 + samsýning uml. kr. 2.600,00 (uml.
kr. 58.600,00).

ad § 11-4: Uttanríkistænasta (Rom).

Smb. skriv 20. júní 1972.

	R. 71/72	J. 72/73	U. 73/74
1. Tænastrumenn			
a. Lön	97.500,00	105.000,-	105.000,—
b. Skólapeningur	30.505,00	33.000,—	39.000,—
2. Skrivstovufólk	0,00	0	0
3. Honorarir	0,00	0	0
4. Húsaútreiðslur	39.175,00	40.000,—	42.000,—
5. Skrivstovuhalð	2.300,00	3.000,—	3.000,—
6. Porto, telef., lýsingar	7.210,00	12.000,—	12.000,—
7. Aðrar útreiðslur	830,00	3.000,-	3.000,—
8. Ferða-dagpeningur og umboðan	30.550,00	25.000,—	30.000,—
	208.070,00	221.000,-	234.000,—

Uppskotið verður givið undir vanligum fyrirvari fyrir útreiðslurnar
undir pkt. 8.

11) ad § 11-5: Líkningarráðið.

Smb. skriv 3. júlí 1972.

	R. 71/72	J. 72/73	U. 73/74
1. Tænastrumenn	68.460,72	167.000,-	170.000,—
2. Starvsfólk	287.992,04	371.000,-	400.000,—
3. Honorar	6.000,00	6.400,—	6.600,—
4. Húsaútreiðslur	650,00	60.000,—	61.000,—
5. Skrivstovuútreiðslur	141.155,80	35.000,—	40.000,—

6. Porto, telefon, lýsingar	8.424,59	10.000,—	55.000,—
7. Aðrar útreiðslur	54.755,26	55.000,—	100.000,—
8. Ferða- og dagpeningur	1.101,55	8.000,—	15.000,—

Viðmerkingar:

A d 1: Skrivstovustjóri 83.738 kr.

Samtykt er að seta avlöysara og er í 1972/73 sett av 80.000 kr. til hetta. Öngin er komin enn, men vonandi fæst maður í starvið. Lagt er útfyri fyri dýrtíðarviðbótur.

A d 2: Lønirnar eru:

Fulltrúi	52.160,—
Hjálpari	43.219,—
Hjálpari	43.219,—
Hjálpari	43.219,—
Hjálpari	33.268,—
Hjálpari	33.268,—
Hjálpari	32.363,—
Lærlingur	14.156,—
Lærlingur	14.156,—

Vit hava havt roknskaparmann, sum er farin úr starvi 1. apríl í ár og er öngin fingin í staðin. Roynt verður at fáa mann við kunnleika til roknskap. Aftrat omanfyri nevnda verður sett av løn til hansara við 43.219 kr.

Við nakað av yvirarbeiði og vaksandi dýrtíðarviðbótum er lønar-kontoin ætlað 400.000 kr.

A d 3: Honorar til limir líkningarráðsins er bert hækkað við mettari dýrtíðarviðbót.

A d 4:

Húsaleiga	43.200,—
Hiti	4.000,—
Ljós	1.000,—
Reingerð	11.200,—
—	—
	59.400,—

prístalsviðgjørt rundað til 61.000 kr.

A d 6: Í lötuni hava líkningarráðið og landsfólkayvirlitið bert 2 telefonlinjur at býta. Hetta er ov lítið, tí fólk klagar javnan yvir, at

torført er að fáa telefonsamband við skrifstofurnar og kemur það sérlega illa við um ársskiptið. Hóast áheitanir hefur telefonverkið ekki verið fært fyrir að útvega fleiri, men tykist nú útlit af vera fyrir að fá fleiri línur um eitt árslið. Hesar báðar línur ganga um vekslara, sum er manuelt afgreiddur. Hetta bindur mestum eitt fólk, sum er, og verri verður, um fleiri línur koma. Kannað er tí, hval automatiskur vekslari fer að kosta og upplýsir telefonstöðin, að vekslari til 4 býlínur og nóg mikið af lokallínjum kostar um 30.000 kr. og um fleiri línur vera, so 1.500 kr. fyrir hverja býlinju afturat.

Hugsað verður tí um að fáa slíkan vekslara við 6 línjum til bæði líkningarráðið og landsfólkayvirlitið og verður kostnaðurinn u.á. 33.000 kr.

Hugsað verður tí um að fáa slíkan vekslara við 6 línjum til bæði líkningarráðið og landsfólkayvirlitið og verður kostnaðurinn u.á. 33.000 kr.

Tá hugsað verður um, að hesin vekslari sparir meginpartin af arbeiðsmegini hjá einum fólki eins og hann gefur möguleika til að tala innanhýsis uttan að ein skal stilla um hverja ferð, fer hann að spara seg sjálfan aftur í eini 2 - 3 ár í arbeiðslön.

Landsstýrið verður tí biðið um að játta ráðnum og fólkayvirlitinum pening til útvegan af slíkum vekslara og er á fíggjaraðlanini skotið upp að seta af pening til hetta á konto 5.

Her er eisini havt í huga, að postgjöldin eru hækkað júst nú.

A d 7: Einar 50.000 kr. hava verið settar af til rindan af eykahjálpi við kanning av roknskapinum o.fl., men hava kommunur eisini galdið fyrir líkandi arbeiði og tá úrslitið af hesum er væl meira til landskassan en kommununa og lítið hefur verið avsett til endamálið, verður hildið beint að seta meira af til hetta soleiðis, að landskassin heldur ein størri part af útreiðslunum, tí uttan mun til útreiðsluna, so fær landskassin alltið vinning av tilikun kanningum. Skotið er upp að seta af 100.000 kr.

A d 8: Nú aðrar reglur eru komnar fyrir yvirlidarlönir, har arbeiðið verður gjørt á tæmsluferðum, verður helst gjørt meira av að lata fólk út að hjálpa kommununum við skattalíkningini og er tí sett eitt sindur meira af til hetta.

Viðmerking frá landsstýrinum.

ad konto 6: Vekslari við 6 línjum -> 2.000 kr.

álíknaðar mannafélagstæðingur	31.000,—
Porto v.m. þekkjað við 10%	11.000,—
	—
	42.000,—

ad konto 8: Uppskotið er þekkjað við 5.000 kr.

12) ad § 11-6: Mannafélagstæðingur.

Samr. skriv 2. júlí 1972.

	R. 71/72	J. 72/73	U. 73/74
1. Tæknastúmenn			
2. Starvsfólk	103.271,39	82.700,—	85.000,—
3. Honorar	49.807,75	25.500,—	51.000,—
4. Húsaútreiðslur		21.000,—	30.000,—
5. Skrivstofuhald	4.570,95	5.000,—	5.000,—
6. Porto, telefon, lýsingar	625,85	2.000,—	4.000,—
7. Aðrar útreiðslur	2.373,15	5.000,—	5.000,—
8. E. D. V.		300.000,—	300.000,—

Viðmerkingar:

Ad 2: Lönir: Skrivstofumaður 43.219 kr.

— 34.172 kr.

við nækað av yfirarbeiði og dýrtíðarviðbótum rundað til 85.000 kr.

ad 3: Samnýningin til mannafélagsskrivaraðarna varð þekkjað í 1971 til tað dup-
ulta. Fyri 1972/73 er ov lítið avsett, men má nú verða roknað við 51.000 kr.

Ad 4: Húsaleiga 21.000 kr.

Hiti 2.000 kr.

Ljós 500 kr.

Reingerð 5.000 kr.

rundað til 30.000 kr.

Ad 6: Víst verður á fíggaræðlanina fyri líknungarráðnum undir nr.
6. og er æðlanin, at landsfólkayvirlitið tekur lut í telefonútreiðslum.

Ad 8: Í umbúnað hevur verið at skipa fólkayvirlitið undir E.D.V.
og hevur verið sett av nokur ár 300.000 kr. árliga, men er onki av
hesum nýtt enn. Æðlanirnar eru framvegis, og eru í tær 300.000 kr.
fluttar til 1973/74, um tær ikki verða nýttar í 1972/73.

13) að § 11-7: Gjaldstovan.

Smbt. skrifv 4. júlí 1972.

	R. 71/72	J. 72/73	U. 73/74
1. Tænastrumenn	324.432,09	360.700,—	380.000,—
2. Skrifstofuvólk	1.380.979,92	1.550.000,—	1.700.000,—
3. Honorarir	4.644,00	4.750,—	0,—
4. Húsnátreiðslur	66.879,31	75.000,—	75.000,—
5. Skrifstofuhald	129.127,53	180.000,—	180.000,—
6. Porto, telefon, lýsingar v.m.	223.717,90	215.000,—	230.000,—
7. Aðrar útreiðslur	250.215,71	200.000,—	235.000,—
8. ÷ Jarðarráðið	÷ 4.000,00	÷ 4.000,—	÷ 4.000,—
9. ÷ Kommunurnar	÷ 220.411,48	÷ 221.000,—	÷ 268.000,—
10. ÷ Ríkiskassinn	÷ 38.783,02	÷ 489.100,—	÷ 628.000,—
	1.616.801,96	1.767.830,—	1.880.000,—

Sundurliðing av § 11-7-1: Tænastrumenn:

Skrifstofustjórn	83.737,99
Fulltrúi	68.967,58
Bókhalðarin	65.597,72
Kassameistarinn	54.262,92
Fulltrúi á skattadeildinni	50.011,66
Fulltrúi á tolldeildinni	50.011,66
	372.579,53
+ 1½% í frítíðarsamsýning	5.588,70
	378.168,23

Sundurliðing av § 11-7-2: Skrifstofuvólk:

Tolldeildin (norm. er 9 roknað er her við 11)

Skrifstofufulltrúi 2. stig	44.702,76
Skrifstofuvólk 3. lönarfl. v/ viðbót	41.666,59
Skrifstofuvólk 3. lönarfl. v/ viðbót	36.208,44
Skrifstofuvólk v. lönarfl. v/ viðbót	34.625,29
Skrifstofuvólk 3. lönarfl. v/ viðbót	34.926,80
Skrifstofuvólk 3. lönarfl. v/ viðbót	32.212,86
Skrifstofuvólk 3. lönarfl. v/ viðbót	34.625,29

Næmingur	15.729,50	
Næmingur	15.729,50	
Næmingur (nýggj normering)	14.150,55	
Næmingur (nýggj normering)	14.150,55	318.739,90

Bókhaldið (norm. 6).

Skrivstovufulltrúi 2. stigi	48.182,80	
Skrivstovufólk, 3. lönarfl.	43.219,45	
Skrivstovufólk, 3. lönarflokkur	42.465,54	
Skrivstovufólk, 3. lönarflokkur	37.791,55	
Skrivstovufólk, 3. lönarflokkur	43.219,45	
Ósett starv (3. lönarflokkur)	32.363,65	247.242,44

Data, adrema, postskrivning v.m.

Skrivstovufólk, 3. lönarflokkur	38.000,00	
Skrivstovufólk, 3. lönarflokkur	39.148,50	
Skrivstovufólk, 3. lönarflokkur	39.148,50	116.297,00

Skattadeildin (norm. 19).

Skrivstovufulltrúi 2. stigi	50.171,40	
Skrivstovufulltrúi 2. stigi	46.194,20	
Skrivstovufulltrúi 2. stigi	44.600,00	
Skrivstovufólk, 3. lönarflokkur	43.219,45	
Skrivstovufólk, 3. lönarflokkur	43.219,45	
Skrivstovufólk, 3. lönarflokkur v. viðbót)	46.979,80	
Skrivstovufólk, 3. lönarflokkur	39.600,85	
Skrivstovufólk, 3. lönarflokkur	39.600,85	
Skrivstovufólk, 3. lönarflokkur	37.791,55	
Skrivstovufólk, 3. lönarflokkur	35.605,29	
Skrivstovufólk, 3. lönarflokkur	35.605,29	
Skrivstovufólk, 3. lönarflokkur	35.705,00	
Skrivstovufólk, 3. lönarflokkur	32.891,37	
Skrivstovufólk, 3. lönarflokkur	32.363,65	
Skrivstovufólk, 3. lönarflokkur	31.962,08	
Skrivstovufólk, 1. lönarflokkur	29.372,60	
Næmingur	15.729,50	
Næmingur	15.000,00	
Næmingur, leyst starv	12.583,80	668.195,93

Pantífútar (norm. 3).		
Skrivstofufulltrúi á 2. stigi	52.160,00	
Skrivstofufulltrúi á 2. stigi	52.160,00	
Skrivstofufulltrúi á 2. stigi	45.199,92	149.519,92
Býboð		
		8.400,00
Feriahjálp og yvirtíð		165.000,00
		1.673.395,10
+ 1½% í frítíðarpeningi		25.050,93
		1.698.446,03

Ad. § 11-7-1: Tænastumenn

Roknað er við núgaldandi dýrtíðarviðbót og við komandi aldursviðbótum.

Ad. § 11-7-2: Skrivstofufólk.

Roknað er við núgaldandi dýrtíðarviðbót og komandi aldursviðbótum. Orsakað av øktum arbeiði við tolluppkrevjingini v.m. skal gjaldstovan mæla til, at normeringin í tolldældini verður hækkað til 11 fólk.

Ad. § 11-7-4: Húsaútreiðslur.

Útreiðslurnar her fara at hækka nakað m.a. orsakað av, at gjaldstovan flytir í størri og betri hús — í Geilina, sum Tryggingarsambandið hevur keypt. í 1971/72 vóru húsaútreiðslurnar uml. 66.800 kr. Uppskotið 73/74 er 75.000 kr., hetta er møguliga nakað lágt sett.

Ad. § 11-7-5: Skrivstofuhald.

Tað verður óivað neyðugt at keypa eitt kassaapparat afturat til tolldældina fyri uml. 45.000 kr. Roknað er við hesum í uppskotinum.

Ad. § 11-7-7: Aðrar útreiðslur.

Her er uppskotið 73/74 hegre enn brúkið í 1971/72. Hetta kemst av, at gjaldstovan hevur havt fólk í útistøðu í tí danska tollverknum (m.a. fyri at fáa kunnleika til Bruxelles Nomenklaturen). Hetta verður ætlandi ikki neyðugt í 1973/74.

Viðvíkjandi § 11-7-5: Skrivstofuhald er at siga, at í 1971/72 varð játtað 65.000 kr. til automatiska telefonvekslaran. Hann er um at vera liðugt uppsettur, men er tó ikki goldin enn. Tá ið hann um

stutta tíð verður goldin, verður bókingin at fara um 1971/72, men gjaldstovan skal ansa eftir, at ríkiskassin skal gjalda 25% av honum, tá ið 1972/73 verður gjørt upp, av tí at 1971/72 longu er gjørt upp mótvegis ríkiskassanum.

Viðmerking frá landstýrinum.

Ad. konto 2.

- a. Skotið verður upp at seta starvsfólk við H.D. ella tilsvareandi prógv at arbeiða á bókhaldinum. Kostnaðurin er mettur til 54.000 kr.
- b. Fíggjarnævndin hevur góðkent, at skrivstovufólk verður sett afturat, nú gjaldstovan frá fútaskrivstovuni yvirtakar útgjalding og innkrøvjing av barnapeuingi. Kostnaðurin er mettur til 31.500 kr. a + b fara við sær, at normeringstalið í bókhaldinum verður hækkað við 2—8.
- c. Tað er framanundan góðkent, at normeringstalið á skattadeildini er hækkað við 1 — 19.

14) ad § 11-8: Gjaldstovndeildir.

Sembr. skriv 28. juni 1972.

a) Klaksvík.

	R.	U.
	71/72	73/74
2. Skrivstovufólk	123.710,95	147.000,—
4. Hásaútreiðslur	14.479,93	15.000,—
5. Skrivstovuhalð	2.659,75	3.000,—
6. Porto, telefon, lýsingar	3.321,70	3.500,—
7. Aðrar útreiðslur	521,50	1.000,—
	144.693,83	169.500,—

Ad § 11-8-2: Skrivstovufólk.

Við tí nýggja sáttmálanum eru lønirnar farnar upp. Roknað er við nágaldandi dýrtíðarviðhóli og komandi aldursviðbótum. Eisini er roknað við, at Jastrid Andreassen verður framflutt, soleiðis sum gjaldstovan hevur mælt til.

Viðmerking frá landstýrinum.

Ad konto 2. Støða er ikki tikin til framflyting. Uppskotið er tí hækkað.

b) Saltangará.

	R. 71/72	U. 73/74
2. Skrivstofufólk	100.369,50	132.000,—
4. Húsaútreiðslur	14.626,14	10.000,—
5. Skrivstofuhald	245,20	1.000,—
6. Porto, telefon, lýsingar	4.540,09	5.000,—
7. Aðrar útreiðslur	315,10	1.000,—
	111.390,03	155.000,—

Ad 11-8-2: Skrivstofufólk.

Við tí nýggja sáttmálanum millum landsstýrið og starvsmannafelagið eru lönirnar farnar upp. Gjaldstovan hevur roknað við núverandi manning, nógaldandi dýrtíðarviðbót og komandi aldursviðbótum. Eisini er roknað við, at Aruleyg Jensen verður framflutt til 3. lønarflok, soleiðis sum gjaldstovan hevur mælt til.

Viðmerking frá landsstýrinum.

Støða er ikki tikin til framflyting.

Uppskot er tí lokað.

c) Fuglafjørður.

	R. 71/72	U. 73/74
2. Skrivstofufólk	78.307,57	78.000,—
4. Húsaútreiðslur	11.942,31	13.000,—
5. Skrivstofuhald	1.274,05	1.500,—
6. Porto, telefon, lýsingar	2.894,50	3.500,—
7. Aðrar útreiðslur	9.865,20	5.000,—
	104.283,63	101.000,—

Ad § 11-8-2: Skrivstofufólk.

Við tí nýggja sáttmálanum eru lönirnar farnar upp. Roknað er við nógaldandi dýrtíðarviðbót og komandi aldursviðbótum. Starvið, sum er lýst leyst orsakað av at Pól Øregaard er settur deildarleiðari, er roknað til skrivstofufólk í 3. lønarflokki.

d) Tvoroyri.

	R.	U.
	71/72	73/74
2. Skrivstovufólk	79.659,89	91.500,—
4. Húsaútreiðslur	19.391,10	10.000,—
5. Skrivstovuhald	698,40	1.000,—
6. Porto, telefon, lýsingar	2.904,29	3.000,—
7. Aðrar útreiðslur	83,00	500,—
	102.736,68	106.000,—

Ad § 11-8-2: Skrivstovufólk.

Við tí nýggja sáttmálanum eru lønirnar farnar upp. Roknað er við núgaldandi dýrtíðarviðbót og komandi aldursviðbótum.

e) Vági.

	R.	U.
	71/72	73/74
2. Skrivstovufólk	63.308,19	67.000,—
4. Húsaútreiðslur	6.797,65	7.000,—
5. Skrivstovuhald	3.720,75	1.000,—
6. Porto, telefon, lýsingar	1.794,65	2.000,—
7. Aðrar útreiðslur	30,10	500,—
	75.651,34	77.500,—

Ad § 11-8-2: Skrivstovufólk.

Við tí nýggja sáttmálanum millum landsstýrið og starvsmannafelagið eru lønirnar farnar upp. Roknað er við núgaldandi dýrtíðarviðbót og komandi aldursviðbótum.

Av tí at næmingurin á skrivstovuni (Hans Djurhuus) ikki kann ganga í handilsskúla har í bygdini, hevur verið neyðugt at lata hann ganga í skúla í Havn í 2 vetrar og í hansara stað at hava havið avloysara. Hetta skuldi ikki komið fyri 1973/74. (Kanska í 1 mánaða).

15) ad konto 11-9: Endurgjald til sýslurnar fyri skrivstovuhald.

R.	U.
71/72	72/73
0,—	15.000,—

16) ad § 11-10: Tolleftirlitið.

Samb. skriv 29. júní 1972.

	R.	J.	U.
	71/72	72/73	73/74
1. Tænastumenn og hjálptollaraðrar	485.183,82	512.000,—	505.000,—
3. Hæðingur	25.011,74	25.500,—	25.500,—
4. Húsnáðfrelðslur	35.095,34	35.000,—	35.000,—
5. Skrifstofuhald	3.236,05	5.000,—	5.000,—
6. Porto, telefon, lýsingar v.m.	11.022,34	11.000,—	12.000,—
7. Aðrar útfrelðslur	9.903,74	13.000,—	10.000,—
8. Ferða- og dagpeningur	8.918,95	7.000,—	9.000,—
	578.371,98	608.500,—	671.500,—

Sundurliðing av § 11-10-1: Tænastumenn.

Yvirtollarin	50.011,06
Tollari	46.102,92
Tollari	46.102,92
Tollari	42.498,99
Tollari	42.498,99
Tollari	42.498,99
Tollari	41.361,25
Tollari	46.102,92
Tollari	46.102,92
Tollari	42.498,99
Tollari	42.498,99
Tollari	42.498,99
Feruvloysari	15.000,00
Syklus- og skitgjald 12x720, -	8.640,00
	554.418,53
+1½% í fríttíðarendurgjaldi	8.310,00
	562.728,53

Ad § 11-10-1: Tænastumenn.

Tað visir seg, at í uppskotinum til fíggjarløgtingslóg 1972/73 er ein feilur komin í, við tað at roknað er við 11 tollarum í staðin fyri við 12. Annars er roknað við nágaldandi dýrtíðarviðbót og komandi aldursviðbótum.

Viðmerking frá landsstýrinum.

Skolið verður upp eins og í 1972/73 at leggja 500.000 kr. í grunn til bygging av tollpakkhúsi.

17) ad § 11-11: Valuta- og prísráðið.

Sambært skriv 29. juni 1972.

	R. 71/72	J. 72/73	U. 73/74
1. Tænastumenn			
2. Skrivstovufólk	102.282,37	96.000,—	125.359,68
3. Honorar	15.237,79	17.000,—	16.000,00
4. Húsaúfreiddskur	10.974,21	10.500,—	11.000,00
5. Skrivstovuhald	1.569,20	6.000,—	4.000,00
6. Porto, telefon, lýsingar o.f.	4.110,20	6.000,—	5.000,00
7. Aðrar útreiðskur	450,56	500,—	500,00
8. Ferða- og dagpeningar	28.587,84	22.000,—	30.000,00
	163.212,19	158.000,—	191.859,68

Punktur 2. Skrivstovufólk, kemur fram soleiðis.

Formaður	7.539,60
Prísansari	52.160,04
„ (skrivstovuhøli)	2.400,00
Skrivstovukvinna	52.160,04
Ferjavloysari og eykahjálpi til prísút- rokning	9.000,00
Reingeringskvinna	4.200,00
	127.459,68
— 2.100,00	
	125.359,68

sum verður goldið av
Kørværnes Realkredit-
institut

Punktur 8. Ferða- og dagpeningar, her er fróknað peningur til organisationsfólk fyri at mela til útrokning av prístalimum.

18) ad § 11-12: Landsverkfrøðingsskrivstofn,
Smb. skriv 14. júlí 1972.

	R. 71/72	J. 72/73	U. 73/74
1. Tænastumenn o.a.	979.141,47	1.166.000,—	1.537.501,—
2. Skrivstofufólk	259.861,10	386.000,—	429.192,—
3. Honorar	0,00	0,—	0,—
4. Húsnútreiðslur	112.125,03	100.000,—	150.000,—
5. Skrivstofuhald	87.535,28	50.000,—	100.000,—
6. Porto, telefon, lýsingar v.a.	42.793,10	50.000,—	60.000,—
7. Aðrar útreiðslur	71.116,89	20.000,—	50.000,—
8. Ferða- og dagpeningur	128.352,84	100.000,—	150.000,—
9. + leigunntøkur	1.400,00	0,—	0,—
10. + inngjalding frá § 13-1			+ 600.000,—
	1.070.545,80	1.872.000,—	1.876.693,—

	Lon + egla eftir- lonargjald	Landskassans partur til eftir- lonargrunn ella eftirlonartrygging	Tilsumans
ad § 11-12-1.			
Landsverkfrøðingur	108.500,—		108.500,—
Verklrøðingur, cand. polyt	76.255,—		76.255,—
— " "	90.080,—	7.635,—	97.715,—
— " "	90.080,—	7.635,—	97.715,—
— " "	71.417,—	6.934,—	77.351,—
Verkfrøðingar	78.612,—	7.688,—	86.300,—
—	88.172,—	7.447,—	95.619,—
—	75.417,—	7.370,—	82.787,—
—	72.073,—	7.010,—	79.113,—
—	69.438,—	6.781,—	76.219,—
—	59.057,—	4.843,—	63.900,—
—	50.000,—	5.000,—	55.000,—
Konstruktørur	65.307,—	6.434,—	71.741,—
—	65.307,—	6.434,—	71.741,—
—	53.472,—	5.268,—	58.740,—
—	53.301,—	5.251,—	58.552,—
—	53.460,—	4.851,—	58.311,—

—		10.600,—	4.060,-	44.600,—
—		49.270,—	4.854,-	54.130,—
—		44.070,—	4.401,-	49.077,—
Tekn. tekniari		43.217,—		43.217,—
—		34.825,—		34.825,—
—		36.570,—		36.570,—
		1.432.572,—	108.929,-	1.537.501,—

ad § 11-12-2.

Fullirúi við embætisprógv		55.301,—	5.448,-	60.749,—
Skrivstofnufullirúi		52.942,—		52.942,—
—		52.942,-		52.942,—
Skrivstofnufólk á 3. fl.		43.219,—		43.219,—
— á 3. fl.		43.219,—		43.219,—
— á 3. fl.		41.725,—		41.725,—
— á 1. fl.		33.876,—		33.876,—
— á 1. fl.		35.000,—		35.000,—
— á 1. fl.		30.000,—		30.000,—
Lærllingur		21.685,—		21.685,—
—		13.835,—		13.835,—
		423.744,—	5.448,—	429.192,—

Viðmerking frá landsstýrinum.

ad konto 1 og 2. í mun til uppskotið 1972/73 frá landsverkefnefningunum eru
hesar breytingar:

hefur í
lötunni

Verkefnefningar	cand. polut. talið hækkað við		1 til 4	3
Verkefnefningar	" " "		1 til 7	6
Konstruktöfar	" " "		1 til 8	7
Tekn. teknirar	" " "		1 til 3	3
Lærllingar	" " "		1 til 2	2

Landsstýrið skjýtur hert upp at hækka normeringstoluni við 1 verkefnefningi. Uppskotið á konto 1 er ti lækkað við 117.501 kr. 5 % verða lögð afturat til dýrtiðarviðbætur.

19) ad § 11-13: Lønarráð.

Smb. skriv 16. juni 1972.

.....

Tað ber illa til hjá mær at seta uppskot til fíggjarløgtingslóg viðvikjandi lønarráðnum.

Tað veldst um, hvussu nógvir fundir ið verða, og hvat formaðurin skal hava í løn. Tal av fundum vita vit einki um, og Føroya landsstýri hevur ikki fikið støðu til lønina hjá formanninum.

Í ráðnum eru 4 tingmenn, og tingið ella fíggjarnevndin skal taka støðu til, um teir tingmenninir skulu hava samsýning fyri fundir ella ikki.

2 limir eru frá tænastumannafelagnum, og hesir skulu eftir minari hugsan hava fundarpening.

R.	J.
71/72	72/73
3.490,20	5.000,—

20) ad § 11-14: Búskaparráðið.

	R.	J.
	71/72	72/73
1. Samsýning til limir	62.628,13	100.000,—
2. Skrivstovufólk	205.020,97	395.000,—
4. Skrivstovnútreiðslur	13.144,59	20.000,—
5. Skrivstovuhald	17.413,58	15.000,—
6. Postgjald, telefon, lýsingar v.m.	3.388,80	5.000,—
7. Aðrar útreiðslur	2.948,05	5.000,—
	304.553,72	540.000,—

Viðmerking frá landsstýrinum.

Ad konto 2. Játlan er til tekniskan ráðgevara og til seekna meðhjálp at arbeiða við hagtølum, bæði størvini eru, hóast lýst er, ósett.

Løn til hesi størv v.m. gera munin millum nýtsluna, 1971/72 og uppskotið 1973/74.

21) Ad § 11-15: Færða- og dagpeningur.

R.	J.
71/72	72/73
284.465,87	250.000,—

- 22) ad § 11-16: Innheimtingarútreiðslur,
Smbt. skriv 21. júní 1972.

..... at innheimtingarútreiðslurnar í flggjarárinum
1973/74 verða niðlar söldis:

Til sakfórarar o.fl.	5.000,—
Tilbankar og sparikassar fyrir skattlaun- heimtingar	8.000,—
	13.000,—

- 23) Ad § 11-17: Tinganesognirnar.

	R.	J.
	71/72	72/73
1. Ljós, hiti og reingerð	110.454,53	103.000,—
2. Viðbikahald	120.012,87	210.000,—
3. Aðrar útreiðslur	28.855,88	12.000,—
4. ÷ leiguinntøkur	15.915,00	12.000,—
	243.408,28	313.000,—

- 24) Ad § 12-1: Landssjúkrahúsið,
INNTØKUR

	F.
	72/73
1. upphaldsgjald	644.300,—
2. ambulantar viðgerðir	45.000,—
3. ambulantar rannsóknir	188.000,—
4. flutningur	18.000,—
5. ríkisstudningur	7.398.750,—
6. aðrar inntøkur	136.000,—
7. landskassustudningur	10.291.508,—
	18.721.558,—

ÚTREIÐSLUR:

10. lönir	8.966.800,—
11. kostnaðir	1.124.400,—
12. ljós og hiti	794.000,—
13. umsiting av húsum v.m.	433.500,—
14. meðicín, bind v.m.	1.323.800,—
15. röntgenleiddin	1.028.000,—
16. reingerð	1.415.000,—
17. vaskaríð	388.500,—
19. tryggingar, gjöld v.m.	125.000,—
20. umsitingin	544.800,—
21. lækunbáturir	175.100,—
22. sjúkrabilurir	13.700,—
23. keyring	50.000,—
24. aðrar útreiðslur	59.500,—
25. avskrivningar	
26. eftirlónargjald	422.800,—
30. sjúkrasystaskólin	408.500,—
31. leiga av húsum	52.400,—
32. keyp av húsum	578.658,—
33. graunskoðan	10.000,—
35. renting og avskrivning av felagsvirkjun	807.100,—
	18.721.558,—

25) ad § 12-2: Klaksvíkar sjúkrahús.

INNTÖKUR:

	Kr.
	72/73
1. Upphaldsgjald	205.400,—
2. Ambulantar viðgerðir	48.800,—
3. Ambulantar rannsóknir	15.600,—
4. Flutningur	9.600,—
5. Ríkisstudningur	1.726.375,—
6. Aðrar inntøkur	70.500,—
7. Landskassastudningur	2.022.125,—
	4.098.300,—

ÚTREIÐSLUR:

10. Lønir	1.762.000, --
11. Kostarhald	420.500, -
12. Ljós og hili	112.200,-
13. Umsiting av húsum	401.000,-
14. Medicin	231.400,--
15. Röntgen	137.500,—
16. Reingerð	312.500,—
17. Vaskarið	194.000, -
18. Seymslovad	15.400,—
19. Trygging og gjöld	20.000,—
20. Umsiting	129.500,—
21. Læknabáturin	116.800,---
22. Sjúkrabilurin	8.500,—
23. Keyring	2.000,-
24. Ymiskar útreiðslur	24.000,—
26. Effirlønargjald	86.000,—
28. Lækkæðir	
29. Effirlønir	
30. Sjúkrasysturskúlin	120.000,-
33. Guannskoðan	5.000,—
	4.098.300,

26. ad § 12-3: Suðuroyar sjúkrahús.

	F.
INNTØKUR:	72/73
1. upphaldsgjald	67.100, --
2. ambulantar viðgerðir	12.000,-
3. ambulantar rannsóknir	30.000,---
4. flutningar	2.000,-
5. eftisstudningur	854.500. -
6. aðrar inntøkur	22.500, -
7. landskassastudningar	1.645.900,—
	2.633.000,—

ÚTREIÐSLUR:

10. lönir	1,143.000,—	
11. kostnaðarhald	285.000,—	
12. ljós og hiti	114.000,—	
13. umsitning av húsum van.	105.000,—	
14. meðicín van.	160.000,—	
15. röntgendeildin	37.000,—	
16. reingerð	203.000,—	
17. vaskarið	101.000,—	
19. tryggingar, gjöld van.	28.000,—	
20. umsitning	118.000,—	
22. sjúkrabíllurinn	5.000,—	
23. koyring	4.000,—	
25. afskrivingar		
26. eftirlønargjald	76.000,—	
29. eftirlönir	15.000,—	
30. sjúkrasystirskúlin	75.000,—	
	2.633.000,—	

27) Ad § 12-5: Tuberklasteðin.

F.

72/73

Konto 1: inntökur:

konto 1 a ríkissludningur	119.300,—	
konto 1 b landskassastudningur	119.300,—	238.600,—
Inntökur tilsamans		238.600,—

Konto II: útreiðslur:

Konto 1: lönir, samnýning v. m.:

konto 1 a lækna	90.000,—	
konto 1 b sjúkrasystir og læknaþrífari	71.000,—	
konto 1 c gongsgenta	24.000,—	185.000,—

Konto 2: Plutningsútreiðslur:

konto 2 a lækna	4.000,—	
konto 2 b sjúkrasystir v.fl.	1.000,—	5.000,—

Konto 3: húsaleiga v.m.:		32.100,—
Konto 5: læknatól, bind v.m.:		
konto 5 a læknatól, bind v.m.	500,—	
konto 5 b Stutens Serumínstitut	500,—	1.000,—
.....		
Konto 6: röntgen:		
konto 6 a filur	1.000,—	
konto 6 b fotografískir litir	500,—	
konto 6 c aðrar útreiðslur	500,—	2.000,—
.....		
Konto 10: prentlitir, telefon, postgjöld		5.000,—
Konto 11: aðrar útreiðslur:		
konto 11 a eftirlánargjald	8.000,—	
konto 11 b aðrar útreiðslur	500,—	8.500,—
.....		
Útreiðslur tilsamans		238.600,—

28) að § 12-5: Læknar.

Smb. skriv 27. júní 1972, frá ríkisumboðnum.

..... landskassens útgiftir í 1973/74 kan anslás som nedenfor angivet, idet man til sammenligning har ført det på kontoen for regnskabsåret 1971/72 anvendte, og det i indværende finansår bevilgede beløb:

R.	J.	U.
71/72	72/73	73/74
130.140,50	158.000,	175.000,—

Ovennævnte finanslovsforslag er baseret på kommuneløgeloven nr. 1, april 1972.

29) að § 12-6: Ljósmeður.

Smb. skriv frá ríkisumboðnum 27. júní 1972.

..... landskassens útgiftir í finansåret 1973/74 kan anslás som nedenfor angivet, idet man til sammenligning har anført det på kontoen i regnskabsåret 1971/72 anvendte og det i indværende finansår bevilgede beløb:

R.	J.	U.
71/72	72/73	73/74
108.404,67	115.000,—	124.000,—

Ovemævnte finanslovsforslag er baseret på jordemoderlønningerne pr. 1. april 1972.

30) ad § 12-7: Farsóttir.

Smbt. skriv frá ríkisumboðnum 27. juni 1972.

..... landsskassens udgifter i finansåret 1973/74 kan anslås som nedenfor angivet, idet man til sammenligning har anført det på kontoen i regnskabsåret 1971/72 anvendte og det i indeværende finansår bevilgede beløb:

R.	J.	U.
71/72	72/73	73/74
8.000,—	5.500,—	8.000,—

Da beløbet ifølge sagens natur er vanskeligt at anslå, har man fundet det rigtigst at lade det for 1971/72 anførte regnskabstal være vejledende for forslaget 1973/74.

31) ad § 12-9, 10, 11 og 12.

	R.	J.
	71/72	72/73
9.	13.015,00	1.000,—
11.	0,00	5.000,—
12.	1.705,00	4.500,—
14.	11.375,50	20.000,—

+) Høga roðnskapartalið hevur sína orsök í, at sjúklingur er innlagdur á ríkis-hospitalið uttan ávísing frá føroyskum sjúkrahúsi (12.205 kr.).

32) ad § 12-10: Hivildarheimið Naima.

Onki uppskot er komið, skotið er upp at jálta sama sludning sum í 1972/73.

Ársroknskapur og úrsfrágreiðing fyri 1971/72 eru til skjals á landsskrivstovuni.

33) ad § 12-13: Difteritis- og stivkrampaköppseting.

Smbr. skriv frá ríkisumboðnum 29. júní 1972.

..... landskassens udgifter i finansåret 1973/74 kan anslås som nedenfor angivet, idet man til sammenligning har anført det på kontoen i regnskabsåret 1971/72 bogførte, og det i indleverende finansår bevilgede beløb:

R.	J.	U.
71/72	72/73	73/74
30.440,83	11.200,-	12.000,-

Det bemærkes, at Frænaernes oppebørselskontor har oplyst, at landskassen indtil nu i finansåret 1971/72 forskudsvis har udlagt ovennævnte beløb 30.440,83.

Af dette beløb skal staten refundere 50 %, således at landskassens andel formentlig vil blive på ca. 15.000 kr.

34) ad § 1, 2, 3 og 4: Vegir v.m.

Smbr. skriv frá landsverkfrøðingnum 14. júlí 1972.

	R.	J.	U.
	71/72	72/73	73/74
13-1 Nýggir vegir og brýr	18.350.000	17.500.000	20.000.000
1. + Bilgjöld	2.630.000	2.600.000	3.500.000
2. + Bensingjald	6.131.000	7.000.000	7.500.000
3. + Kommananna partur	914.939	1.400.000	1.500.000
	8.674.061	6.500.000	7.500.000
13-2 Havnagerð, í grunn	5.000.000	3.000.000	10.000.000
13-3 Lendingar, í grunn	2.500.000	4.500.000	3.000.000
13-4 Plogferðsla, í grunn	250.000	250.000	250.000
13-5 Dýpan av Streyminum, í grunn	500.000		
13-6 Berghols- og brúgvagerð, í grunn ..		1.000.000	2.000.000

Viðmerking frá landsstýrinum.

ad konto 1: Skotið verður upp at kækka talið 19.500.000.

ad konto 6: Skotið verður upp at kækka talið til 2.500.000 kr.

í grunninum pr. 15/1-1972:

2. Havnagerð	6.958.872,81 kr.
3. Lendingar	3.524.185,71 kr.
6. Berghols- og brúgvagerð	1.013.541,67 kr.

35) ad § 13-4. Flogferðsla í grunn.

í grunninum vóru pr. 15/7-1972: 546.942,95 kr.

36) ad § 13-5: Strandfaraskip í grunn.

í grunninum vóru pr. 15/7-1972: 1. 554.737,08 kr.

37) ad § 14-1,6 og 8,9,11,13 og 16: Fólkskúlin v.m.

Sembr. skily frá ríkisumboðnum 11. júlí 1972.

..... landskassens útgifter til folkeskolen, for så vidt angår kontiene § 14. 1. pkt. 1-5 og § 14. 8. pkt. 16, samt til aftenskolerne, for så vidt angår konto § 14. 6, kan anslås til de nedenfor angivne beløb, idet man til sammenligning har anført udgifterne i finansåret 1971/72 og bevillingerne for finansåret 1972/73.

Ud over de i nævnte skrivelser omhandlede konti har man medtaget yderligere 3 konti, der vedrører folkeskolen, nemlig § 14.8. pkt. 9, 11 og 13.

	R. 71/72	J. 72/73	U. 73/74
§ 14-1.			
1. Lærerlønninger	7.234.795	8.600.000	9.700.000
2. Skolekonsulenter	144.576	105.000	210.000
3. Delvis dækning af lærernes pension ..	308.223	300.000	425.000
4. Transport af skolebørn	261.510	300.000	330.000
5. Andre udgifter	51.107	70.000	75.000
§ 14-6.			
Aftenskoler	81.911 ¹⁾	150.000	165.000
§ 14-8.			
9. Skolebyggefonden	1.000.000	1.200.000	1.500.000
11. Lærerkurser	3.500	3.500	3.500
13. Foroya Skúlasavn	25.000	30.000	70.000
16. Til disposition for skoledirektionen ..	5.393	10.000	10.000
	9.116.015	10.828.500	12.488.500

¹⁾ Regnskabet er endnu ikke afsluttet.

Idet man henviser til vedlagte fotokopier af oppebørselskontorets påtegninger af 21. og 22. juni 1972 vedrørende § 14. 1-5, § 14. 6 og §

14. 8. 16, skal man til den foreslåede forhøjelse af landstyreets udgifter for finansåret 1973/74 på godt 1.600.000 kr. bemærke følgende:

Ad § 14.1 pkt. 1. Lærerlønninger.

Ved udarbejdelsen af forslaget til landskassens andel af lærerlønningerne for finansåret 1973/74 har man beregnet lønningerne på grundlag af de pr. 1. april 1972 gældende satser. Man har endvidere medregnet de pr. 1. august 1972 foretagne nyordninger samt et skønnet antal nyordninger pr. 1. august 1973.

Årsagerne til at stigningen anslås til 1.100.000,- kr., er dels gennemførelsen af den nye lov om tjenestemænd m.fl. i folkeskolen på Færøerne af 8. marts 1972, dels nedsættelsen af det pligtige ugentlige timetal, som har medført en stigning i antallet af normerede stillinger. Endvidere sker der en forøgelse af undervisningen på grund af de forøgede muligheder for undervisningen udover det 7. skoleår.

Der er ikke i forslaget medregnet forventede lønstigninger på grund af dyrtidsregulering efter 1. april 1972.

Af § 14. 1. pkt. 2. Skolekonsulenter.

Tilskud til landsskolekonsulentens lønning (45%)	45.000,-
Tilskud til specialkonsulentens lønning (45%)	38.000,—
Tilskud til lønning til medhjælp for landsskolekonsulenten (45%)	33.000,—
Tilskud til kontorhold man. (50%)	94.000,—

Forhøjelsen af landskassens andel skyldes forventet ansættelse af en heltids pædagogisk medhjælp for landsskolekonsulenten. Dette vil endvidere medføre øgede udgifter til rejser. Stigningen i landskassens tilskud til konsulentlønninger skyldes den nye tjenestemanslov.

Af § 14. 1. pkt. 4. Transport af skolebørn.

Forhøjelsen skyldes udover prisstigninger en forhøjelse af skolebørnskørselen i forbindelse med de forøgede muligheder for skolegang udover det 7. skoleår.

Ad § 14. 1. pkt. 5. Andre udgifter.

Det foreslåede beløb kan specificeres således:

Understøttelse	10.300,—
Tilskud til 8.9. klasse	64.700,—

Ialt	75.000,—

Ad § 14. 8. pkt. 9. Skolebyggefonden.

På indeværende tidspunkt skønner man, at der efter 1. april 1972 foreligger godkendte eller under behandling og udarbejdelse værende projekter svarende til et tilskudsbeløb på ca. 4 mill. kr., hvortil kommer godt 4,25 mill. kr. til den planlagte skole i den østlige del af Tórshavn.

Man skønner, at der i finansåret 1973/74 vil være behov for et tilskud til skolebyggefonden på 1,5 mill. kr. og derudover 500.000 kr. til skolen i Tórshavn.

I regnskabsåret 1971/72 blev der tilført fonden 1 mill. kr., men i samme tidsrum blev der udbetalt ca. 2,3 mill. kr. I indeværende finansår er der optaget en bevilling til skolebyggefonden på 1,2 mill. kr., men man må anslå, at der vil blive udbetalt et noget større beløb.

Det bemærkes, at man på indeværende tidspunkt skønner, at der efter 1. april 1973 vil være behov for tilskud til anlæg af idrætspladser m.v. på ca. 800.000, - kr. Man er bekendt med projektet til en samlet investering på godt 4 mill. kr. Dette beløb er ikke medtaget under skolebyggefonden.

Ad § 14. 8. pkt. 13. Føroya Skúlasavn.

I finansåret 1972/73 skønner man, at skolebiblioteksarbejdet vil blive påbegyndt. Man regner med, at en rimelig dækning af behovet vil kræve et tilskud på 70.000 kr.

Vilðmerking frá landsstýrinum:

a d k o n t o 1-1 o g 2: Tølini eru hækkað við 5% svarandi til hækkaðar dýrlíðarviðbøtur pr. 1/10-72.

a d k o n t o 14-8, 13: Føroya Skúlasavn skjýtur upp at hækka játtanina til 40.000 kr., jfr. skjal nr. 52.

a d k o n t o 14-9: Í skúlabýggigrunninum vóru pr. 15. juli 1972: kr. 1.361.314,76. Landsstýrið skjýtur upp at hækka játtanina við 100.000 kr.

38) ad § 14-2: Studentaskúlin.

Suðr. skriv frá studentaskúlanum.

	R.	J.	U.
	71/72	72/73	73/74
1. Læraralønir	978.306,00	1.060.000	1.160.000
2. Vikarlønir, yvirtíð v.m.	696.406,56	700.000	720.000
3. Næmingastudningur	75.000,00	85.000	90.000

4. Sövn	14.449,55	21.000	22.000
5. Ögnarútreiðslur	279.635,97	381.000	375.000
6. Aðrar útreiðslur	53.344,27	39.000	44.000
7. Kostdeild	332.047,00	215.000	289.000
8. Bókasöfn	0,00	5.000	25.000
9. Ekskursiónir	3.336,55	2.000	5.000
10. ÷ Leigubætur	÷ 14.009,92	÷ 22.000	÷ 22.000
	2.418.515,98	2.486.000	2.708.000

Viðmerkingar:

Ad 1. og 2: Læraralönir v.m.

Bruttolönir (+ yvirtíð) pr. 1/7 1972 (tænastumenn, forút) og 30/6 (sáttmálasettir, afturút).

Landskassans partur af eftirlönartryggingini er 100% fyrir lænastumenn, 10% fyrir sáttmálasettar.

	kr.	Landskassans partur af eftirlönartryggingini 10%: kr.
Rektari	98.541,60	
lektor	79.315,80	
lektor	79.315,80	
adj.	67.402,08	
adj.	49.184,04	4.918,56
adj.	49.184,04	
adj.	52.046,04	
adj.	62.858,04	6.285,84
adj.	52.046,01	5.204,64
adj.	52.046,04	5.204,64
adj.	73.670,04	7.367,04
skúlastjóri	37.108,56	
lærari	43.251,72	3.027,60
lærari	34.687,20	2.428,32
lærari	43.251,72	3.027,60

lærari		31.713,12
lærari		31.713,12
kerari		12.981,00
skúlatænarar		27.990,00
		978.306,00

Vikarløn + yvirtíð v.m. pr. 1/7 1972: kr. 696.406,56.

Lønir tilsamans kr. 978.306,00 + 696.406,56 = kr. 1.674.712,56.

Roknskapartølini frá gjaldstovuni pr. 1/7 1972 vísir kr. 978.306,00 + 696.406,56 = kr. 1.674.712,00. Játtanin fyri 1972/73 er kr. 1.060.000 + 700.000 = kr. 1.760.000. Munurin, kr. 85.288 stendur av lønarvækstri í samband við nýggju tænaðumannalógini umframt lønarvæksturin í heila tíkið. Í eykauppskoti til lögtingsfíggarlógina fyri 1972/73, dagfest 17. januar 1972, varð lagt upp fyri við kr. 94.800,00 um tann umsókt samfelagsliga deildin varð samtykt í landsstýrinum. Hetta kom ikki við í fíggarlógina fyri 1972/73; men síðan hevur í juni 1972 landsstýrið samtykt at seta ta nevndu deildina á stovn, og fyri fíggarárið 1973/74 verða ið hvussu er 1 — 2 læraralønir at rokna afturat, u. kr. 96.000. Men ikki er gjørligt í løtuni at meta um, hval tað endaliga samlaða talið fyri læraralønirnar verður pr. 1/4 1973. Her verður skotið upp viðvíkjandi 14-2-1 kr. 1.160.000,00 og 14-2-2 kr. 720.000, tils. 1.880.000; men talið verður at føra ajour í eykauppskoti pr. 1. januar 1973.

ad 3. næmingastudningur.

Í inniverandi fíggarári er hesin studningur kr. 85.000. Skotið verður upp kr. 90.000 fyri 1973/74.

ad 4: Søvni.

Roknskapurin fyri 1971/72 vísir kr. 14.450. Játtanin fyri 1972/73 er kr. 21.000,—. Útreiðslan til søvnini fer til viðlíkahald og endurnýgging av:

fysikkamboðum		uppskot fyri 1973/74	kr. 9.000,00
biologisavninum		uppskot fyri 1973/74	kr. 5.000,00
geografisavninum		uppskot fyri 1973/74	kr. 4.000,00
musikkamboðum		uppskot fyri 1973/74	kr. 2.000,00
fimleikamboðum		uppskot fyri 1973/74	kr. 2.000,00
Samlað uppskot fyri 1973/74			kr. 22.000,00

ad 5. ognarútreiðslur.

Sembr. tøl frá skúlastænararnum verður skotið upp til reingerð (lønir, vaskievni, tvøgur, handklæðvask, pappírshandklæði, toilettappír) kr. 106.885,00; til hitaverkið (olja v.m.) kr. 36.000; til el-perur kr. 3.000,00; til viðlíkahaki (máling v.m.) kr. 20.000; til ein brandpost kr. 1.400; tilsamtans kr. 167.285. Til el-nýtslu krevst kr. 17.000; til tryggingar: kr. 8.000; til viðlíkahald av innbúgv: kr. 4.000; = kr. 29.000. Fyri inniverandi fíggjarár er til veiti- og planeringsarbeiði á fløtuni í Høydølum játtað kr. 53.000 eftir umsókn frá plantasjunevndini (skriv frá plantasjunevndini um hetta varð sent landsstýrinum saman við fíggjaruppskotinum liðani t. 30/6 1971).

Til 2. stig av hesum sama arbeiði verður skotið upp fyri 1973/74 kr. 53.000.

Til viðlíkahald av viðalundini, uppskot: kr. 7.000.

Til fyrsta byggistig av rektarahúsum er í galdandi fíggjarlóg játtað kr. 100.000.

Uppskot til 2. byggistig: kr. 100.000,00.

Skúlanum tørvar harðliga gardinum í skúlastovunum á sólsíðuni; hetta átti longu at verið umhugsað, tá ið skúlin var bygdur, og tað hevur øll árin verið til stóran ampa fyri undirvísingina, at einki hevur verið at drigið fyri, tá ið sólin stendur á. Vit hava biðið um tilboð upp á gardinur til 12 skúlastovur, og er hetta stórt kr. 18.464,40. Skotið verður upp kr. 18.470 til hetta endamál.

Samanlagt: kr. 375.000,00.

ad 6. aðrar útreiðslur.

Roknskapurin fyri 1971/72 vísir kr. 53.344,27. Játtanin fyri 1972/73 er kr. 39.000,—. Meginparturin av hesi upplædd fer til skrivstovuhjálp, telefonir, skrivstovulutir, frímerkir, útreiðslur til próvtøkur og upptøkuroynd til realdeildina, ársritið, krit, pappír v.m. til ljósprent og duplikering, flutning av sangkórinum við bussí eitt kvøld um vikuna til og úr Høydølum o.a.t. — Sera torført er at mela um hesa útreiðslu, serliga tí so nógv kann stinga seg upp, ið var óvantað, men vísir seg at vera ikki at koma uttanum. Tí er eisini roknskapartalið fyri 1971/72 komið at víkja so nógv frá játtanini fyri sama ár (kr. 36.000). — Eitt, ið hevur vundið nógv upp á seg, er nýtslan av pappíri til ljósprent og duplikering í sambandi við teimum nýggju lesietlanum við bólkarbeiði og duplikering av næmingafyrilestrum og serliga í søgu og geografi, føroyskum og danskum) kompendium og keldum sum ískoyti til læribøkurnar. Skotið verður upp kr. 34.000 til hesa útreiðslu í 1973/74. Aftrat verður skotið upp kr. 10.000 (sama

tal sum í galdandi figgjarlóg) til nýtslu av ítróttarhøllini á «Nabb». Samanlagt kr. 44.000.

ad 7: kostdeildin.

Sí fylgiskjal

ad 8: bókasavn.

Til hetta endamál er frá 1972/73 játtað sum nýggj konto kr. 5.000 árliga til øking av bókasavninum. Aftrat hesum verður eftir áhættan frá lærarunum skotið upp fyri 1973/74 til klassasett í søgu, samfelagsfrøði, biologi, geografi kr. 20.000,—. Íalt kr. 25.000.

ad 9: ekskursiónir.

Eftir umsókn frá lærarunum verður skotið upp kr. 5.000 til hetta endamál. Upprunaliga var henda útreiðsla bert ætlað til obligatoriskar natúrfrøðisligar útfærðir hjá flokkunum í studentadeildini, men eisini realflokkar hava t.d. natúr- og søgufrøðisligar útfærðir fyri neyðini. Aðrir skúlar her á landi gera t.d. ferðir til Havnar, og hesa útreiðslu bera kommunurnar.

ad 10: leiguinntøkur.

Roknskapartalið fyri 1971/72 er kr. 14.009,92. Í játanina fyri 1972/73 er sett kr. 22.000. Hetta tal verður eisini mettt fyri 1973/74.

Figgjarætlan fyri raksturin av kostdeild

Føroya Studentaskúla 73/74.

Útreiðslur:

Lønir: 14-2-8-A:

Húsmóðir	10.000,—	
Kokkur	40.000,—	
Assistentur	20.000,—	
5 arbeiðsgentur	48.000,—	
4 reingeringsfólk	38.000,—	
Eykahjálp	15.000,—	
Vaktarmaður	4.000,—	175.000,—

Matur: 14-2-8-B:	175.000,—	
+ søla av mati	75.000,—	100.000,—

Innbúgv: 14-2-8-C:	25.000,—	
Brenni og ljós: 14-2-8-D	25.000,—	
Telefon: 14-2-8-E	7.000,—	

Vaskievni, renovatión etc: 14-2-8-F	22.000,—	
Amboð til køkin: 14-2-8-G	20.000,—	
Húsaútreiðslur: 14-2-8-H	102.000,—	
Aðrar útreiðslur: 14-2-8-I	13.000,—	314.000,—
Útreiðslur tilsamans		489.000,—
Inntøkur:		
Næmingagjaldi 14-2-8-K:		200.000,—
Munur at lata úr landskassanum		289.000,—

Viðmerkingar:

Viðvíkjandi konti 14-2-8-A, B, C, D, E og F, eru ikki gjørd stórvægis frávik frá fyrrverandi uppskotum. Tó eru havdar í huga væntandi prís- og lønarhækkingar.

konti 14-2-8-G. Amboð til køkin. Upphæddin er sett kr. 20.000. Ætlanin er at keypa uppvaskeímaskinu, sum vit halda vera avgjørt neyðuga í so stórum húsarhaldi. Maskinan kemur at kosta millum 15.000 og 16.000 kr. við allari útgerð. Eftir verða uml. kr. 4.000 til vanligt viðlíkahald og endurnýggjan av køksamboðum.

konti 14-2-8-H. Húsaútreiðslur. Tað snýr seg um viðlíkahald av trimum húsum: Gomlu yvirlæknahúsin, gentudeildini (nýggja hús) og dreingjadeildini (gamla hús). Húsini eru gomul, og teimum tørvar ábøtur innan og uttan á hvørjum ári. Til Gamla hús eru gjørd nýggj vindeygur fyri ein part, men tey í restandi vindeygum mugu eisini skiftast út, og tað sama kann sigast um vindeygum í Nýggjahúsi. Haraftrat kemur máling, tapet, linoleum, klæðningurin uttan v.m. Vit mugu eisini byggja eitt sindur aftrat matgoymslumi, so vit sleppa undan at hava eplir o.l. saman við øðrum matvørum (kostn. mettur til uml. 12.000 kr.). Samlaðu húsaútreiðslurnar eru settar til kr. 102.000.

At húsaútreiðslurnar fyri 1971/72 eru farnar út um játtanina, kemst av óvæntaðum útreiðslum til íbúð í samband við kostlærarskifti og til at seta gomlu læknahúsin í stand. Har bítur køksgentur hjá kostdeildini á loftinum, meðan miðhæddin verður leigað út (fyri 1.100 kr. pr. mánaða).

k o n t o 14-2-8-K. Næmingagjald. Gjaldið er hækkað frá kr. 3.000,00 til kr. 3.200,00 um árið pr. næming.

Viðmerking frá landsstýrinum:

A d k o n t o 7: Skolið verður upp at býla viðlíkahaldsútreiðsluna yvir 2 ár, t.e. at játta 51.000 kr. í 1973/74.

a d k o n t o 8: Síðani kommunurnar vanligi ikki lata fríar hækur v.m., heldur landsstýrið, at studentaskúlin heldur ikki eigur at gera tað.

a d k o n t o 9. Skolið verður upp at játta 3.000 kr.

39) ad § 14-3: Føroya Sjómannaskúli.

Sembr. skriv 30. juni 1972.

	R. 71/72	J. 72/73	U. 73/74
1. Lønir	604.206,78	710.000,—	762.234,—
2. Læruamboð	22.413,89	455.000,—	683.126,—
3. Ognarútreiðslur	104.578,63	127.000,—	138.072,—
4. Aðrar útreiðslur (próvhald)	82.000,20	85.000,—	120.000,—
	813.199,45	1.377.000,—	1.703.432,—

ad 1: Lønir.

1. Fyrstoðumaður	75.128,28	
2. navigatiónslærari	71.159,28	
3. navigatiónslærari	50.011,68	
4. navigatiónslærari	48.673,44	244.972,68
5. tímalærari (12 mánaðar)	48.250,08	
6. tímalærari (9 mánaðar)	50.023,98	
7. tímalærari (12 mánaðar)	69.536,88	
8. tímalærari (12 mánaðar)	65.279,52	
9. mállærari (12 mánaðar)	30.274,56	
10. heilsulærari (11 mánaðar)	14.300,00	
11. sjórættarlærari (11 mánaðar)	27.795,68	
12. yvirtúmar (12 mánaðar)	124.805,76	
13. fríttíðarløn (7% av 92.119,06)	6.448,38	
14. lænastumenn (1½%)	5.546,59	

15. vikarlön (vogna sjúku og eyka útbúgv- ing hjá lærarum + eyka skeið)	50.000,00	
16. lædd fyri þristalshækking	25.000,00	517.261,43
Tilsamans	762.234,11	762.234,11

ad 2: Læruamboð.

a) Til viðlíkahald, smávegis endurnýggjan og umvæ- ling av instrumentum og naufiskum tólum		30.000,00
b) sambært hjálagda fylgjuskjal 2 til uppskot til fíggiarættan 1972/73	328.126,—	
radarsimulator mætur at kosta	350.000,—	
kemur væntandi at kosta	800.000,—	
munur	450.000,—	
450.000 kr. yvir 2 ár	225.000,—	553.126,00
c) útreiðslur til eldstækkingarstöð «Brandhavariskúli»		100.000,00
Útreiðslur til læruamboð fyri 1973/74		638.126,00

1 fíggiarlógaruppskotinum 1972/73 er settur radarsimulator til kr. 350.000. Hetta var tað slagið, ið nýtt hevur verið í Danmark tey síðstu 10 árin. Nú vísir tað seg, at teir í Danmark skifta hesar út og keypa nýggjar, størri og meiri modernaðar radarsimulatorar. Skúlin á Fanø fær nú til heystar ein nýggjan radarsimulator við umbygðum computara til EDB. Hesin radarsimulator kostar umleið 800.000 kr. Tí halda vit, at tað ikki er klókt at keypa eitt slag av radarsimulator, sum aðrir nú skifta út, og biðja vit tí um pening til ein radarsimulator av sama slag, sum teir donsku skúlarnir nú keypa sær.

Viðmerking frá landsstýrinum.

ad konto c. Peningurin er játtaður í 1972/73.

ad 3: Ognarútreiðslur:	Um árið	1973/74
a) Umsjón og reingerd.		
At hava umsjón við húsi, við reingering, viðlíka- hald, miðstøðulitaveiting o.a.		
1 fólk, skúlateenari	32.000,—	
4 reingeringarfólk	40.000,—	

eyka til hövuðsreingring	4.000,—	
reingringstilfar	4.000,—	80.000,—
b) Hiti og el-veiting.		
Fersnýsla av olju (40 t. fuel)	10.000,—	
Ársnýsla av el, ljós og kraft	7.000,—	23.000,—
c) Trygging, skattur og viðlíkahald.		
Tryggingargjald fyri húsi og innbúgv	3.000,—	
Húsaskattur	10.000,—	
Viðlíkahald av húsi, nttan og innan og viðlíkahald av installaliónum	20.000,—	
Skúlastólar, borð og smærri innbúgv	6.000,—	39.000,—
d) Skrivstovuútreiðslur.		
Skrivstovuhjálpi (1 fólk)	10.072,—	
Skrivstovutíllar, tlf., lýsingar o.a.	4.000,—	14.072,—
Tílsamans		156.072,—
Leiga av skúlastovum verður drigið frá: 12×15.00		18.000,—
Eftir eru		138.072,—

ad 4: Aðrar útreiðslur.	um árið
	1973/74
1. Próvhald	80.000,—
2. Parkeringspláss (íðki játtað á fliggjarlógini 1972/73)	25.000,—
3. Bjargingarroyndir við gunnibáti	5.000,—
4. Ymist	10.000,—
Tílsamans	120.000,—

Viðmerking frá landsstýrinum.

Uppskotið er lækkað við 20.000 kr.

Skúlin ger sjálvur av, hvat ber verða spurdar.

- 40) § 14-4: Klaksvíkar sjómannsskúli.
Smb. skriv 7. juli 1972.

Við hesum loyva vit okkum sambært hjáløgdu fíggjarætlan fyri árið 1973/74 at søkja um rakstrarstudning kr. 537.907,00.

Rakstrarætlanin er broytt munandi, síðan vit søktu seinast, og stendst hetta av, at vit hava tikið 2 sjómannsháskúlaskeið á 5 mánaðar við og eisini 2 kokkaskeið á 5 mánaðar.

Læraralønirnar eru ferdar á jour, so tær samsvara við tað, sum verður goldið aðra staðni í Føroyum.

Vit hava ikki tikið útreiðslurnar við til fiskiðnaðarskúlan. Vit rokna við, at tað fyrireikandi arbeiði til henda skúlan kann verða llongt, so skúlin kann byrja aftaná nýggjár komandi. Annars kunnu vit í hesum sambandi vísa til bræv okkara dagsett 4. mars í ár.

Vit heita á landsstýrið um at ganga hesi umsókn okkara á mæti.

P.S. Í omanfyrinevndu rakstrarætlan er bertursæð frá tí leypanði byggisludningi uppá 20.000 kr. árliga frá landsstýrinum.

Rakstrarætlan fyri 1973/74.

Rakstrarstudningur frá Klaksvíkar kommunu		20.000,00
Húsaleiga		24.000,00
Lønir	294.567,00	
Ljós, hiti og reingeran	18.000,00	
Trygging	1.000,00	
Bakar og pappír	3.500,00	
Nýlæggingar til skúlaambød	20.000,00	
Umsitan	10.000,00	
Rentuútreiðslur	30.000,00	
Avdráttur	20.000,00	
Bæturstaða av avdrátti	18.000,00	
Administratión	12.000,00	
Kýka til kokkasúlan:		
Húsaleiga	21.450,00	
Reingeran	6.000,00	
Tíllur	30.000,00	
Ambød, prentflutir v.m.	8.000,00	65.450,00

Eyka til sjómannaháskúlan:

Rakettir	2.000,00		
Iðfyllingar til eldslökkung	2.000,00		
Togverk, wire v.m.	10.000,00		
Prentflutir	3.000,00		
Bjargingarbeltir 15 stk.	1.500,00		
Útreiðslur til svimjiundirvísing	6.000,00		
Lærubokur	5.000,00		
Studningur til háskúlaskeiðið seinni hálfvár 1972/73: Læraralønir 39.474,00 + 50% av 29.500,— = kr. 14.750,00	54.224,00	83.724,00	
		581.907,00	44.000,00
Tørvandi rakstrarstudningur			537.907,00
		581.907,00	581.907,00

Viðmerking frá landsstýrinum.

Eftirstøða av avdrátti er ikki tikin við í uppskotið og heldur ikki studningurin til háskúlaskeiðið vefurin 1972/73, síðani hesin seinni ikki viðvíkur 1973/74.

41) ud § 14-5: Føroya Fólkaháskúli.

Sembr. skriv 18. juni 1972.

Rakstrarstudningur:

Grundstudningur	3.000,00
Læraralønir 70% av 220.000 kr.	154.000,00
Skúlaamboð 50% av 20.000 kr.	10.000,00
Hús og innbúgv 3½% av 1.450.000 kr.	50.750,00
	217.750,00

Rentustudningur:	5.000,00

Næmingastudningur:

50 næm. í 5 mán. á 500 kr.	125.000,-	
30 næm. í 5 mán. á 500 kr.	75.000,-	
50 næm. á 200 kr. (fríðarskeið)	10.000,-	
70% av	210.000,-	147.000,00

- 42) ad § 14-7-1: Studningur til fimleikagrunnin.
í grunninum vóru pr. 15. júlí 1972 kr. 222.154,80.

- 43) ad § 14-7-2: Studningur til Í.S.F.
Smbr. skriv 30. júní 1972.

Útreiðsluættan okkara frá 1/10-72 — 30/9-73.

Húsaleiga	14.000,-
El, hiti og reingerð	1.000,—
Telefon, telegnam og lýsingar	3.500,—
Postgjöld	1.500,—
Línagjöld	500,-
Prentutur, pappír og skriviamboð	2.000,—
Ymisk hjálp	600,-
Kappingarskipanir og annað útgávuvirki	2.000,—
Gávur	2.000,—
Gravering, silvurplátur, merki o.t.	1.000,—
Innbúgv	1.500,—
S.A.J.-grunnurin — Úlskot	1.500,—
Sinavillum trygging ÍSP — Úlskot	1.500,—
Aðrar útreiðslur	2.000,-
Dómaraskeið	3.000,-
Landsdystir	5.000,-
Til taks	2.000,-
Arbeiði av fimleikagrunninum	15.000,-
Løn til skrivstovufólk	40.000,-
Artigar útreiðslur	99.600,-

Herafturat kemur í komandi árið:

- ½ av gamlari skulð smbr. skriv 22/1 - 72 til fíggjar-
nevndina í samband við seinasta árs útreiðsluættan .. 40.000,-

Hondbóltsslandsdystirne - Finland - Svæfki og	
Noreg í mars 1973	25.000,-
Landsvenjari í hond- og fótþótti	75.000,-
	239.600,-

Sum tað sæst av frammanfyrirstandandi er fíggjaraðlanin selt upp á sama hátt sum íljør. Hetta kemst av at vit hava fíggjarár 1/10 í einum ári til 30/9 árið eftir, og at vit sostatt ikki kunna gera roknskap fyri 1 ár fyrrum í oktober í ár, og fer bókingin fram í samráð við grannskoðarin J. Suurstein.

Vit vóna at til í fyrstu syftu seta hesa peningahædd á fíggjaraðlanina, við møguligum broytingum seinri í oktober, tá vit leggja fullfíggjaðan roknskap fyri útreiðslur og inntøkur í teimum ymisku ítróttarkappingunum, og betur kunna meta um tær einstøku útreiðslurnar hjá deildunum.

Viðmerking frá landastýrinum.

Landsstýrið skjýtur ikki upp at játta pening til rindan av gamlari skuld, til hondbóltsslandsdystir og til venjara, men at latið verður í studningi til raksturin 4/5 av vanligu rakstrinum.

44) ad § 14-7-3: Studningur til ferðir innanoyggja.

R.	J.
71/72	72/73
72.490,—	65.000,—

45) ad § 14-8-1, 2 og 3: Ymsir lestrargrunnar.

í grunnunum vóru pr. 15/7-72

a) í útlánum

1 lærdan lestur	549.040,—
2 læraraskúlanæmingar	12.200,—
3 annan lestur	81.832,—
	643.072,—

b) í tøkum peningi í øllum 3 grunnum

272.003,81

ad konto 1: Meginfelag Føroyskra Studenta skjýtur upp, at játtanir til lestrarlån til høgri lesnað verður hækkað við 50.000 kr. til kr. 200.000,- jfr. skjöl nr. 53. Landsstýrið skjýtur upp at hækka játtanina við kr. 25.000,-.

ad konto 3: Landsstýrið skjýtur upp at játtanin verður hækkað við 5.000 kr.

46) ad § 14-8-4: Uttanbiggja næmingar í realskúlum.

R.	J.
71/72	72/73
35.600,—	35.000,—

47) ad § 14-8-5: Lærlingagrunnurin.

í grunninum vóru pr. 15/7-1972:

a. í útlánum	0,00
b. í fókum peningi	200.000,00

48) ad § 14-8-6 og 7: Landbúnaðarnæmingar og ymisk frambaldsundirvising.

	R.	J.
	71/72	72/73
6.	1.000,—	5.000,—
7.	8.300,—	10.000,—

49) ad § 14-8: Skúlabarnaferðir.

	R.	J.
	71/72	72/73
1. uttanlands	37.525,—	45.000,—
2. innanlands	50.027,50	50.000,—

50) ad § 14-8-10: Ymiskir studningar.

R.	J.
71/72	72/73
1.800,—	5.000,—

51) ad § 14-8-12: Næmingastudningur til listameen.

Sembr. skriv 27. juni 1972.

Skolið verður upp at seta á konto 14-8-12: Studningur til listameen (Lærdóm) á fíggarløgtingslóg 1973/74 kr. 12.000,00.

(Sum er vita vit um 3 næmingur á Kunstakademíinum).

52) ad § 14-8-13: Føroya skúlasavn.

Sembr. skriv 29. juni 1972.

..... loyvi eg mær at skjóta upp, at studningurin verður settur til kr. 40.000 ella í ó minsta lagi kr. 30.000 eins og seinasta fíggjarár.

Sum motivering kann verða givin ein stutt frógreiðing frá Føroya Skúlasavni. F.S. fær sendandi fyri einki allar skúlabøkur, sum koma út á føroyskum og danskum. Átlanin er at fáa í lag, at vit eisini fáa skúlabøkur frá hinum grannalondunum.

F.S. keypir eftir førinum bøkur um skúlaskap (pæd., met., psyk.), sum landsbókasavnið so ikki keypir. F.S. keypir eisini sett av øllum føroyskum bókum (20-25 eintøk), ið verða nýttar aftrat vanligum læribókum. Hvørt settið man kosta millum 500 og 1000 kr., tá bøkurnar eru innbundnar, so tað er ikki møguligt hjá hvørjum einstakum skúla at keypa øll hesi sett. F.S. eigur um 60 sett, og serliga hesi seinastu 2-3 árin hava lærarar runt um allar Føroyar gjørt nýtslu av hesum savni.

F.S. eigur uml. 4500 ljósmyndir (til landalæru, dýralæru o.s.fr.), men hesar myndir eru gamlar, og heldur ikki er talið stórt, so her má verða keypt nýtt og meir. Myndirnar hava eins og bókasettini verið dágliga nýttar hesi seinastu árin.

Øki, sum F.S. enn hevur ikki verið fært fyri at virkað á, eru t.d.:
.... at vera málstøð við savni av ljóðbondum frá Ótvarp Føroya o.a. við evnum hóskandi til skúlabrúks.

.... at hava filmir á goymslu og helst eisini arbeiða fyri at frá framleitt filmir við upplýsandi innihaldi av tí slag, sum Jákup A. Arge higartil av sínum eintingi hevur gjørt, men hevur verið noyddur at gevast av fíggjarligum orsøkum.

.... at keypa øll nútímans undirvísingaramboð, so at lærarar altíð kunnu fáa at síggja, hvat frammi er, uttan at noyðast av landinum.

.... at margfalda o.a. eftir uppgávu frá lærarum runt í oyggjunum. Hetta seinasta kann geva eitt sindur av inntøku til savnið.

Skoytt má verða uppi, at F.S. lervur hillar og annað innbúgv.

Graunskoðaður roknskapur fyri 1971/72 er lagdur við.')

*) er til skjals á landsskrivstovuni.

- 53) ad § 14-8-13: Meginfelag Føroyskra Studenta.
Smbt. skriv 27. juni 1972.

Meginfelagið vil hervið senda inn umsókn um studning á fíggjarlógini 73/74. Talan er her um studning partvís til rakstur og partvís at byta út sum stuðul til stytri lestrarferðir. Eisini vilja vit framseta argumentir fyri at lækka peningin, sum settur verður á fíggjarlógina til lestrarlán til hægri lesnað.

Studningur til MFS.

Gjøgnum fleiri ár hevur tann peningalæddi, sum brúkt hevur verið til rakstur, og tann, sum er farið sum studningur til stytri lestrarferðir, verið líka stórar. Tá landsstýrið mælir til sparseni, eru vit komið til tað úrslit, at vísa størsta sparseni í rakstrarútreiðslum, meðan vit vilja mæla til minnandi øktan studning til lestrarferðir.

Rakstrarstudningur.

Roknskapurin 1969/70 og 1970/71 vísa:

	69/70	70/71
Útreiðslur til skrivstovu og fundir	3.747,46	4.250,91
Millumtjóðaarbeiði	4.189,08	5.031,88
Upplýsing til limir og pisur	867,80	2.206,31
Annað		226,08
	8.804,34	11.735,18

69/70 endurgoldið frá Nordisk Kulturfond kr. 1.383,06 og 70/71 endurgoldið frá landsstýrinum til norrøna formannafund í Havn kr. 5.000,00.

Í hesum rakstrarári eru vit fluttir inn í Føroyska Húsið í Keypmannahavn og kunnu tí rokna við væl av útreiðslum til skrivstovu (ístandseting, viðlíkahald, leigu o.a.); hetta kann tó siggjast sum ein stuðul til Føroyska Húsið. Vit vilja tó her vísa stórt sparseni og somuleiðis hvat viðvíkur upplýsing (information), sjálvt um tað vísir seg at vera stóur tørvur á slikari. Verri er at vísa sparseni tá talan er um millumtjóðaarbeiði, serliga tí sum fer fram millum norrønu londini. MFS er sum kunnugt góðlíkið sum javnlíki millum onnur meginfeløg, men skal nakað høpi vera í hesum, er neyðugt í hvussu er at senda umboðsmenn til norrønar fundir. Vit meta útreiðslurnar býttar á tey trý høvuðspunktini soleiðis:

	73/74
Skrivstova og fundir	4.300,-
Millimljúðarleiði	5.400,—
Upplýsing	2.300,

Tilsamans vera útreiðslurnar kr. 12.000,00 herav verða kr. 3.000,00 goldnar við innkomnum limagjaldi.

Eftir verða 9.000 kr.

Studningur til stytri lestrarferðir.

Studningur, sum er býttur út:

69/70	70/71	71/72
8.200,-	4.285,-	9.000,—

Sum tað sæst, eru tað rættiliga stórir svingningar. Tó vísir tað seg, at tá upplýsing verður send út um henda studning, fáa vit altíð nógv-ur fyrispurningar og umsóknir. Hetta vísir, at áhugin er stórur, men tá studningurin hevur verið so lítill, hevur tað mangan verið ógjørligt at gjørt tilfar lestrarferðir, og mangur lættar sær ikki at hugsa um tilíkt. Vit meta, at áhugin er sterkt vaksandi, soleiðis hava vit í ár (71/72) verið noydd bæði at snábyta og avvísa umsøjarar. Tað er okkara meting, at verður bert nóg mikið informerað um møguleikar- nar at gera stytri lestrarferðir, so kann verða brúk fyri næstan óav- markaðum studningi. Her kann nevast øll tey, sum lesa útlendsk mál, sum hava áhuga fyri at gera lestrarferðir til tað ella tey lond, har málið, tey lesa, verður talað. Nógvir av teimum læknalesandi (til- samans yvir 60) hava stóran áhuga at taka kursir í t.d. anatomi í Onglandi og aðrastaðni. Eisini psykologlesandi hava vist áhuga fyri at seta seg inn í viðurskipti aðrastaðni. Spurningurin um hvussu nógv-ur studningur skal latast, má avgerast út frá hvat virði ein leggur í, at føroyskir studentar gera slíkar stytri ferðir til úllandið. Vit síggja hetta at vera av allarstørsta týdningi sum eitt lið í vísðanini av bæði tí fakliga og tí andaliga sjónarríkinginum. Mæla vit tí til at hækka henda studning munandi, soleiðis, at hann kann gera nakran mun. Skjóta vit upp kr. 20.000,00.

Sambært hetta søkja vit landsstýrið um studning til MFS fyri 73/74 upp á tilsamans kr. 29.000,00.

Lestarlán til hægri lesnað.

Nú tey seinnu árin hevur tað bert verið ein lítill hækking av lí peningi, sum settur verður av til lestrarlán. T.d. hækkaði peninga- hæddin frá 71/72 til 72/73 við bert kr. 10.000,-. Suman ber man

hetta við ta hækking sum er farið fram av studentatalinum og økingina av livikostnaðinum, er tað í veruleikanum talan um eina afturgongd, sum hevur staðið upp á tey seinastu árin. Vit heita tí á landsstýrið um at seta væl meiri av peningi av til lestrarlán til hægri lesnað, soleiðis at tey verða ajourførd bæði til hækkaðan livikostnað og økt studentatal og samstundis hækkað reelt. Vit vóna, at hetta verður nátt á fíggjarlógini 73/74, men skal tað verða, má her verða ein munandi øking. Vit skjóta upp, at peningurin til lestrarlán til hægri lesnað verður kr. 200.000,-.

Viðmerking frá landsstýrinum.

Skotið verður upp at hækka gjáttanina við 3.000 kr.

54) ad § 14-8-15: Studningur til fremmand, ið lesa í Føroyum.

R.	J.
71/73	72/73
7.600,—	10.000,—

55) ad § 14-8-17: Landsstýrinum at ráða yvir.

R.	J.
71/72	72/73
14.755,95	15.000,—

56) ad § 1b-8-18: Grunnur til lærlingaheim.

í grunninum vóru pr. 15. juli 1972: kr. 1.081.758,97.

57) ad § 15-1: Landsbókasavn.

Sembr. skriv 5. juli 1972.

R. 71/72		J. 72/73		U. 73/74	
		Visinda- deildin	Til- samans	Visinda- deildin	Til- samans
1. Tænastumenn	60.383,20		79.000		80.800
2. Aðrar lánir	202.525,13	92.000	270.000	101.000	275.000
3. Bókakeyp og innbinding	109.370,69	50.000	132.000	75.000	153.000
4. Húsaútreiðslur	99.333,55	25.000	70.000	30.000	89.000
5. Skrivstovuhald	10.356,38	1.000	3.700	1.000	11.200
6. Porto, telefon, lýt.	9.556,83	1.000	6.500	1.300	12.100
7. Aðrar útreiðslur	3.656,65	1.000	2.000	1.000	2.000
8. + Sektir	29,32		+ 100		+ 100
Tilsamans 495.153,11		170.000	563.100	215.000	623.000

Viðmerkingar:

A. 1: Tænastumenn.

Lönin hjá landsbókavörðinum er eftir tænaðumannalógini ásett til 29. lönarráttu við tænaðualdri frá 1. august 1968.

Ad. 2: Aðrar lönir.

Ein bókaþórur verður lönur í 15. lönarráttu eftir tænaðumannalógini við starfsaldri frá 1. august 1971. Löni er nú 3.638,98 kr. um mánaðin. Annað bókaþórastarv hefur verið ósett síðani janúar 1972 og roknað verður við ymssari fyrirsjáa hjálp til útbúgv-ið fólk fæst aftur. Til fyrirsjáa hjálpa er roknað við 18.000 kr.

Ein meðhjálpari, ið tekur sær av skrásetingaværiðinum fyri fólkabókasavnið á bygð, verður lönur sum skrivstovufólk í 3. lönarflokki á 10. ári. Árslöni verður 40.560 kr.

Annar meðhjálpari verður lönur sum skrivstovufólk í 3. lönarflokki, í 1973/74 verður árslöni 34.200 kr.

Eitt skrivstovufólk verður lön í 1. lönarflokki, 7. ári. Árslön 1973/74: 33.000 kr.

Á vísindadeildini: Bókavörðurin fær sbri. sáttmála við Magisterforeningin árliga 62.400 kr. + 10% eftirlönargjald úr landskassum, tilsamans 68.640 kr. árliga.

Hjálparmaður settur 1. maí 1972 er lönur sum skrivstovufólk í 1. lönarflokki á 4. stigi. Árslön sett til 30.820 kr.

Hækkingar, sum standast av prístalsviðgerðum, eru ongustaðni viðroknaðar, men 1,5% frítíðargjald og vandigar alðursviðhetur eru viðroknað.

Ad. 3: Bókakeyp og innbinding.

Uppi í jáltanini fyri 1972/73 eru 14.000 kr. til mikrofílmng av fær-oyskum blöðum og til keyp av lesitóli. Roknað er við 7.000 kr. til helta samna endamál í 1973/74 og síðani 350 — 400 kr. árliga.

Stoðisúlbúgvngin við Fróðskaparsetrið setur stór kræv til bókasavnið, serliga til vísindadeildina. Til handbókakeyp má roknað við 25.000 kr. eyka til vísindadeildina. Harafturat kemur at bókakeyp ið hjá deildunum undir Fróðskaparsetrinum herellir skal ganga gjögnum Landsbókasavnið, sbr. uppskot til fíggjarætlan 1973/74 frá Fróðskaparsetrinum fyri konto 15.8.

Ad. 4: Húsaútreiðslur.

Uppi í jáltanini fyri 1971/72 vóru 60.000 kr. til umvælingar v.m. av húsum innar og uttan. Av tí at illa gekst at fáa handverkara, komu hesi æriði oyseint í gongd og jáltanin er tí bert brúkt til

helvtar. Nakkar rokningar t.d. 3.162,50 kr. Frá Snikkaravirknum o.fl. --- eru komnar uppá 1972/73 og onkur rokning er ekki komin enn. --- Effir at gera eru framvegis: 6 vindeygu meti at kosta uml. 15.000 kr. og nýggj flaggstong fyri uml. 4.000 kr.

Landsbókasavnið leigar holi til bókahoymslu í Dr. Ingridar Barnagarði fyri 3.800 kr., frá G. Isfeldt (Vísindadeildin) fyri 17.000 kr. og frá Marius Rein í Grønulíð fyri 6.000 kr. (tær báðar síðstu leigurnar eru prístalsviðgjørðar) tilsamans fyri 26.800 kr. árliga. Allar goymslur eru á fremur og neyðugt verður rættiliga skjótt at fáa til vega størri holi. Hvarja ferð þarlar av savninum verða fluttir út í onnur holi, gerst tað tvørligari hjá savninum at veita fólki ta bókahjálp og bóklígu vegleiðing, sum neyðug er í dag. Hesí viðurskifti versna rimiligt líka til alt tað, sum náttúrliga hoyrir saman, verður savnað aftur undir einari lön ella í samanhangandi holum. Í ár hava vit noyðst at flyta alla tíðarritsdeildina, meginpartin av savni Mariu Mikkelsens og íslensku, ensku o.a. útlenskar fagurbókmentir út úr sjálvum bókasavnshúsinum.

Útreiðslur til varma og ljós eru hækkaðar, somuleiðis til reingerð. Lønin til reingerð er nú 8.000 kr.

Umframt vanligu umsitingarútreiðslurnar er roknað við 10.000 kr. til keyp av hillum aftrat til vísindadeildina.

ad 5: Skrivstovuútreiðslur.

Játtanin 1971/72 helt ikki m.a. tí at okkurt innbúgv skuldi bókast her og ikki á 15.1.4, sum vit høvdu roknað við. Játtanin í ár heldur ikki, tí neyðugt er at keypa nýggja skrivmaskínu straks fyri uml. 1250-1300 kr.

ad 6: Porto, telefon, lýsingar v.m.

Í fjør varð skotið upp at hækka hesa konto til 7.100 kr. Hækkingarnar hava vist seg at verið væl størri. Fyri at kunna avgreiða hókabíleggingarnar sum skjólast og til lítar er neyðugt við telexsambandi longu í ár, so tað slendur klárt, tá støðisútbúgvingin byrjar. Sælt verður tí um eykajáttan fyri 1 ár upp á 5.000 kr. í 1973/74 verður roknað við 4.000 kr. fyri telexsambandið.

ad 7: Aðrar útreiðslur.

Meirikostnaðurin stendst av endurgjaldi fyri flyting hjá tveimum bókaevørðum.

Viðmerkingar frá landsstýrinum.

ad konto 6: Landsstýrið heldur, at bókasavnið, ið hvussu er í

fyrstani má kunna hjálpast við t.d. at brúka telexi á landsskrivstovuni, og mælir tí ikki at játta tær 4.000 kr.

58) § 15.2: Fólkabókasøvn.

Sembr. skriv 30. juni 1972.

	R.	J.	U.
	71/72	72/73	73/74
1. umsíðun	9.519,30	12.000,—	3.000,—
2. Rakstrarstudningur v.m.	337.020,70	421.500,—	467.000,—
3. Nýslovnun av fólkabókasøvnunum ..	60,00	15.380,—	15.380,—
4. Til rithøvndar	10.056,00	13.000,—	13.000,—
	356.656,00	461.880,—	498.380,—

A d. 1. Her uppi í er serløn fyrí umsíðun við fólkabókasøvnunum. Landsstýrið hevur tíkið hesa serløn av. Hon var 794 kr. um mánaðin til 1/4 1972.

A d. 2. Landskassastudningurin til fólkabókasøvnini er 60% av rakstrarútreiðslunum árið fyrí. Í yvirlitnum niðanfyrí eru ætlaðu rakstrarútreiðslurnar í 1972/73 fyrí hvørt savnið sær settar upp við seinastu ársfrágreiðingunum sum grundarlagi. — Meirnýtslan í 1971/72 kemst av, at tað orsakað av manningartroti á landsbókasavninum ikki hevur verið møguligt at avgreitt allar tær felagsinnkeyptu bøkurnar til bygðabókasøvnini í góðari tíð innan 1/4 1972 og av, at nøkur søvn ikki høvdu fingið tann játtaða kommunala studningin til tíðna og tí ikki vóru fær fyrí at gjalda. Restskuldin væntast eil inngoldin í 1972/73. Landsbókasavnið útvegar hinum søvnunum bókalistar, smáprentilutir o.a., sum bert fáast undir einum í fleiri eintøkum. Hetta fer av felagsútreiðslum.

	Ætlaður rakstur 1972/73	Landskassa- studningur 1973/74
Býarbókasavnið	441.100,—	264.640,—
Klaksvíkar bókasavn	165.000,—	99.000,—
Froðbiar sóknar bókasavn	34.700,—	20.820,—
Vágs bókasavn	20.100,—	12.060,—
Sørvágs bókasavn	20.100,—	12.060,—

Fuglafjarðar bókasavn	15.000,—	9.000,—
Vestmanna bókasavn	13.500,—	8.100,—
Sandavágs-Miðvágs bókasavn	13.000,—	7.800,—
Glyvra bókasavn	10.800,—	6.480,—
Bókasavnið í Nes kommunu	10.000,—	6.000,—
Kollafjarðar bókasavn	10.000,—	6.000,—
Sunda bókasavn	4.800,—	2.880,—
Eiðis bókasavn	3.900,—	2.340,—
Sands barnabókasavn	2.000,—	1.800,—
Ymsar felagsútreiðslur	7.900,—	8.000,—
	772.900,—	487.000,—

A d 3. Selt er á stovn bókasavn í Kollafirði. Flestu stovnsbøkurnar til hetta savn eru latnar úr eykadeild landsbókasavnsins — goldnar av § 15.1.3.

A d 4. Eingin reglugerð er fyri býtinum av hesum peningi. Smbr. lögtingslóg nr. 44 um fólkabókasavn v.m. frá 27. mai 1968, grein 8 er játtanin á hvørjum ári 10.000 kr. «ið lutast ríthøvundum, sum skriva á færeyskum máli, og hvørs bókur verða læstar út av fólkabókasavnum». Løgtingið hækkaði játtanina fyri 1972/73 til 13.000 kr.

Ad 15.10.13: Landsbókasavn og landsskjalasavn í grunn.

Húspurningurin hjá Landsskjalasavninum verður nú loystur í sambandi við byggingina av nýggju starvsstovuni á Debesartrøð. Grunnurin eigur tí óskerdur at verða nýttur til bygging av nýggjum landsbókasavni. Tað verður framvegis arbeitt við uppskotinum um bygging á Müllerstrøð.

Viðmerking frá landsstýrinum.

ad kundo 1: Játtanin 3.000 kr. verða ikki at veita í serløn men t.d. til ferðaútreiðslur.

59) **ad § 15-3: Landsskjalasavn.**

Smbr. skriv 26. juni 1972.

	R.	J.	U.
	71/72	72/73	73/74
1. Lønir	80.363,81	95.500,-	112.000,-
4. Húsaútreiðslur	46.816,39	44.000,-	47.000,-
5. Skrivstovuhald	1.040,75	2.000,-	2.000,—
6. Porto, telefon v.m.	2.364,96	2.500,-	3.000,—
7. Aðrar útreiðslur	1.503,15	1.000,-	2.000,-
8. Ferða- og dagpeningur	214,50	500,-	500,-
	131.847,76	145.500,-	166.500,-

a d 1. Núverandi lönir: Skjalavörður kr. 60.468. Hjálparmaður hálvan dag kr. 18.000 og hjálparkvinna heilan dag kr. 30.000, tilsamans kr. 108.468. Lönin hjá hjálparkvinnu er ekki ásett enn, men hon fékk útgaldið á konto fyri mai kr. 2.000,00. Av konto 1 verður eisini goldin lön fyri reingerð á savninum, men henda lön er ikki ásett enn.

a d 4. Av hesi konto fara kr. 35.200 til leigu av 2 hæddum í Losjuni, og haruppi í eru roknaðar útreiðslur til hita, men ikki el-nýtslu. Sambært leigusáttmálan við Losjuna skal leigan prístalsviðgerast pr. 1. juli 1972. Av hesi konto eru eisini ætlaðar kr. 5.000 — 6.000 til keyp av innbúgvi.

60) ad § 15-4; Føroya Fornminnissavn.

Sembr. skriv 3. juli 1972.

	R.	J.	U.
	71/72	72/73	73/74
1. Lønir	145.552,87	181.000,—	301.000,-
2. Útgrevstur	99.020,26	100.000,-	100.000,-
3. Húsaútreiðslur	21.342,63	15.000,—	23.000,—
4. Aðrar útreiðslur	22.983,61	25.000,-	25.000,-
5. Umsiting av forminnum og keyp av fornlutum	100.519,17	125.000,—	125.000,-
6. Røkt av Skansnum	40.063,67	6.000,-	6.000,-
7. Arnboð og umskipan	11.455,54	11.000,-	11.000,-
8. Etnologiskar rannsóknir og innsavnan		(25.000,—)	50.000,-
9. Upplýsingarvirksemi			15.000,-
10. Bygjasøvn			55.000,-

Viðmerkingar:

	Lön + eigið eftirlönar- gjöld	Eftirlönar- gjöld 10 %	Tilsamans
Landsantikvarur	60.471,-		60.471,-
Seltur landsantikvarur (1/4-1/7 1973)	21.054,-	2.105,-	23.159,-
Savnsvörður (1/4-1/7 1973)	13.821,-	1.362,-	14.983,-
Savnsvörður (1/7-73 - 1/4-74)	44.891,-	4.489,-	58.349,-
*) Rannsóknarleiðari	12.000,-		12.000,-
Savnskrifari	36.887,-		36.887,-
*) Skrifstovuhjálp hálvan dag	18.443,-		18.443,-
Hjálparmaður, upplýsing, hálvan dag ..	18.684,-		18.684,-
fríðaravloysarar	16.063,-	776,-	16.839,-
fríðargjöld	4.000,-		4.000,-
Teknikari	36.887,-		36.887,-

*) Störv, sum Tjóðlífsnevndin hefur.

Orsakað av sjúku landsantikvarsins verður játtanin fyri 1972/73 ov lítil, hefta fær eisini ávirkan á fíggjarárið 1973/74, og cykaútreiðslurnar, sum standast av hesum, eru íroknaðar í uppskotinum.

Fróðskapursetrið hevur avgjøtt at taka av Tjóðlífsnevndina pr. 1.4. 1973 og lata virksemini hennara upp í hendurnar á Førmunnissavninum. Til Tjóðlífsnevndina hoyra störvini sum skrivari og skrivstovuhjálp í hálvan dag. Í uppskotinum er skrivarastarvið broytt til rannsóknarleiðari, og samsýningin hækkað úr kr. 10.000 til kr. 12.000, orsakað av vanligum lønarhækkingum og tí at maðurin, sum vakir hefta starv, at stíla fyri og taka lut í leimum undir viðmerkingunum til 15-4-8 nevndu rannsóknum, væntiliga verður liðugur M.A.

Skotið verður upp, at maðurin, sum tekur sær av upplýsingarvirksemini savnsins, framsýningini, kontakt við skúlar o.t., verður settur á fasta lön fyri hálvan dag.

Allar lønir í uppskotinum eru tær í juni 1972 galdandi. Roknað má eisini verða við dýrtíðar- og reallønarhækkingum.

a d 3.

Rokn skapur 1971 / 72. Húsaútreiðslurnar á konto 15-4-3, Førmunnissavnið og á konto 15-7-4, Náttúrugripasavnið, skulu verða býttar javnt stovnum millum.

Játtanin hevur í fleiri ár verið tann sama, hóast vaksandi lønir og prísir. Meirnýtslan stendst partvís av hesum og partvís av, at søvnini

hava havt óvanliga stórar útreiðslur í Bátahöllini. Kaminan er íso-
lerað, hitaverkið umvælt og oljufýrið endurnýggjað.

U p p s k o t 1973/74.

Í komandi fíggjarári, tá Fornminnissavnið heft fer at hava tað eina
hølið í Bátahöllini, har sjóvinnuframsýningin er, verður Náttúru-
gripasavnið at bera allar útreiðslurnar av høllini.

Eftir upplýsingur frá p/f Landsbyggifelagnum verða húsaútreiðslur
Fornminnissavnsins mettar solciðis:

Starvshús og framsýning	18.000,—
Leiga av høli at goyma stórlutir	5.000,—

a d 5.

R o k n s k a p u r 1971/72. Meirnýtslan stendst partvís av, at
savnið hevði óvanliga stórar útreiðslur í samband við vitjan Mar-
gretlie, trúm prinsessu og partvís av at fílsamans kr. 8.334,81 eru bóka-
aðar á kontoina, uttan at tað hevur verið stovninum kunnugt.

U p p s k o t 1973/74. Skotið verður upp, at játtanin kr. 50.000 til
húsaskrásetingar, eisini verður játtað í fíggjarárinum 1973/74, tí ar-
beiðið verður neyvan liðugt í hesum fíggjarári og neyðugt verður
eisini frammyvir at hava antikvariskt bygningskønar menn at meta um,
hvussu varðveitingarverd hús best verða røkt og umvæld.

a d 6.

R o k n s k a p u r 1971/72. So at siga øll nýtslan av hesi konto
er bókað uttan at tað hevur verið stovninum kunnugt.

a d 8.

Nýggj konto til etnologiska virkseini savnsins, m.a. tað virkseini,
sum nú liggur undir Tjóðlívsnevndini. Játtanin til Tjóðlívsnevndina
í fíggjarárinum 1972/73 er sett í (). Uppskotið umfatar:

Vanlig innsavning	4.680,—
Avmarkaðar rannsóknir, sbr. hjálagda uppskot frá skrivar- anum í Tjóðlívsnevndini ..	45.320,—

ad 9.

Skotið verður upp, at kr. 15.000 verða játtaðar til uppsýningarvirkseni og framsýning. Óivað verður neyðugt at hava framsýningarnar opnar dagliga um summarið eins og í ár, og hugsað verður annars um serframsýningar, bókling um framsýningarnar, líðindaflutning frá savninum o.t.

ad 10.

Ógjørligt er at meta um, hvussu stórar lærvurin fer at verða, og uppskotið er bert ein leyslig ætlan:

Studningur til bygðasavn	50.000, -
Eftirlit og leiðbeining	5.000, --

R a n n s ó k n i t n a r.

Ætlanin er at fara undir 6 ymiskar raunsóknir. Tær eru A. Ein etnologisk raunsókn av tí gomlu Havnini. B. Ein sluppminnisraunsókn, sum skal sanna tað sociala og materiella lívið í slupptíðini og C. ein sluppminnissavning sum skal sanna partar av teimum folkloristisku sluppmínum. D. Ein etnologisk kanning av húsum og heimum. E. Ein raunsókn av tí færoyska klædnabúnanum og F. innsavning av sagnum.

A. E t n o l o g i s k r a n n s ó k n a v g o m l u H a v n i n i.

Ætlanin er at savna filfar sum kann lýsa lívið og korini í Havnini umleið 1900. Hetta verður gjørt bæði hjá handilsmonnum, embætismonnum og vanligum arbeiðsmonnum og fiskimonnum. Bæði tann materiella og tann andaliga mentanin skulu kannast. Fyrst verður kannað, hvussu tann gamla Havnin sá út, hvørji fólk búðu har og hvat tey livdu av. Síðani verður farið undir at kanna, hvussu fólk livdu og munin í líviláttinum hjá teimum ymisku stættunum. Eisini verður kannað tað almenna sum hendi í Havnini: samkomur, dansur, sjónleikur o.s.fr. Ít er at siga hvussu raunsóknin skal fara fram í síni heild. Fyrst má farast undir eina fyrihils raunsókn, so vit kunnu síggja, hvat er at finna av keldulíffari. Dentur verður lagdur á inventeringar av lutum, fotoalbum, handilshókum o.ø. upprunaligum keldur. Samrøður koma eisini at hava stóran týdning.

At hetta er av alstórum týdningi skuldi ikki verið neyðugt at sagt, tí tíðin stendur ikki still, fólk og lutir hvørva sum tíðin fer. Tað sum kann savnast nú kann tað ikki um nøkur ár. Tjóðlívið í Havnini hevur líka stóran etnologiskan týdning, sum lívið úti á bygð.

Hetta arbeiði verður byrjað í summari við eini stuttari fyrihils-

kanning. Alt innsavningararbeiðið kemur at strekkja seg yvir 3 ár. Áttanin er at stud.mag. Símun Arge skal taka sær av hesum innsavningararbeiði undir vegleiðing savnsins.

B. Sluppminnisrannsókn.

Henda rannsókn er franhald av rannsóknunum sum Tjóðlívsnevndin skipaði fyri og sum savnið hevur tikið yvir. Áhugin millum manna fyri hesari kanning hevur verið ógvuliga stórur. Higartil hevur tilfar mest verið savnað um lívið umborð, og fyri ein part verður hildið fram við hesum, har tað restar í, men áttanin er eisini at savna tilfar um lívið uppi á landi í slupplíðini: fiskaviðgerð, pakkhús, útróður, korini hjá kvinnuni, og um taun týðning og tað sum slupplíðin ferdi við sær í síni heild. Henda rannsókn kemur tilsamans at taka umleið 3 ár. Fólk hava sýnt so stóran áhuga fyri hesi innsavning, so tað er at smíðja, meðan jarnið er heitt. Innsavningarhátturin er samrøður, spurnarbløð og savnan av fotografum og lutum. Partur av tí longu innsavnaða tilfarinum og viðgjørður í ritgerð til próvtøku við universitetið í Land undir heitinum: FÆRØSKE SLUPPFISKERE. Etnologisk undersøgelse af en skibsbesætnings sociale liv. Ritgerðin er skrivað av Jóan Paula Joensen og telur 225 bls.

Fyri rannsóknini stendur filkand. Jóan Pauli Joensen.

C. Folkloristisk sluppminnissavning.

Hetta innsavningararbeiði er longu byrjað og savnað verður í løtuni. Dentur verður lagdur á at savna tilfar um boð um tilburðir, t.v.s. varsko ella ávaringar til fólk, so tey koma undan einum hóttandi vanda. Tað er enn ein rúgva av heimildum um slíkt úr bjørgunum og umborð á skipi. Men henda fólkatrúgv er um at detta burtur. Tað er í evstu løtu at hon verður bjargað, tí má henda rannsókn halda fram. Savnað verður um allar oyggjarnar og verða samrøður við heimildarfólk nýttar sum innsavningarháttur. Hetta innsavningararbeiði kemur at taka trý ár tilsamans. Fyri innsavningararbeiðinum stendur stud.mag. Eyðun Andreassen.

D. Etnologisk innsavning parallelt við antikvarisku húsaskrásetingina.

Forminnissavnið fer um stutta tíð undir eina antikvariska húsaskráseting. Tá helta verður gjørt verður komið at nógvum etnologiskum tilfari, sum ein antikvarisk skráseting ikki vil viðgera t.d. registrering av lutum, húsasøgu, samrøðum við tey sum kanska búgva í húsinum og annars seta húsið í eitt etnologiskt samanhang. Tann

antikvariska skrásetingin kemur á henda hátt at fáa størri týðning.

Hvør skal taka sær av hesum er ikki avgjørt enn.

E. Uppfylling av ritgerðarkapping F's um føroyska klædnabúnan.

Tað tilfar sum fróðskaparsetrið vónandi kemur at fáa burtúr ritgerðarkappingini fer óivað at vísa á nýggj spor, sum skjótast gjørligt eiga at verða fylgd, áðrenn tey kómast burtur. Tí ritgerðarkappingin er bara fyrsti láttur í innsavningini av tilfari um tann føroyska klædnabúnan. Hvussu henda innsavning skal fara fram ber ikki til at siga fyrr enn vit kenna svarini, sum koma inn til setrið. Heldur ikki er greitt, hvør skal taka sær av hesum.

F. Innsavning av sagnum o.a. tjóðskaldskap i.

Fólk halda at Dr. Jakobsen hevur savnað allar sagnir sum eru verðar at savna, men so er ikki. Tað er bert ein lítil partur, sum Dr. Jakobsen fekk savnað. Men enn ber til at savna nakað av tí sum eftir er, tí tær innsavningar sum Tjóðlívsnevndin hevur gjørt vísa at tey eldri vita nógvar sagnir, sum koma at doyggja burtur við teimum. Tí er tað í evstu løtu, at hetta verður savnað.

Stud.mag. Jógvan Ravnsfjall skal taka sær av hesi innsavning.

Kostnaðaryvirlit. Etnologisku raunsóknir Føroya Fornminissavns í fjögjárárinum 1973/74.

A. Etnologisk raunsókn av gomlu Havnini.

1. 480 hjálparfólkstímar á kr. 19,00	9.020,—	
2. Fotografering o.a. tekniskt tilfar	1.000,—	
Tilsamtans	10.020,—	10.020,—

B. Sluppmánnisraunsókn.

1. 100 hjálparfólkstímar á 19,00	1.900,—	
2. Ferðaútreiðslur og vistarhald	2.500,—	
3. Spurnarbløð, stensilering og útsending	1.000,—	
4. Samsýning til skrivarar mæti til	3.000,—	
Tilsamtans	8.500,—	8.500,—

C. Folkloristisk sluppminnisinsavning.

1. 300 hjálparfólkstímar á 19,00	5.700,—	
2. Tekniskt tilfar	1.000,—	
Tilsamans	6.700,—	6.700,—

D. Etnologísk innsavning parallelt við antikvarisku húsaaskrásetingina.

1. 300 hjálparfólkstímar á 19,00	5.700,—	
2. Fotografering o.a. tekniskt tilfar	1.000,—	
Tilsamans	6.700,—	6.700,—

E. Uppfylging av ritgerðarkapping FF's um færeyska klædnabúnan.

1. 300 hjálparfólkstímar á 19,00	5.700,—	
2. Fotografering o.a. tekniskt tilfar	1.000,—	
Tilsamans	6.700,—	

F. Innsavning av sagnum o.e. ljóðskuldskapi.

1. 300 hjálparfólkstímar á 19,00	5.700,—	
2. Tekniskt tilfar	1.000,—	
	6.700,—	6.700,—
Tilsamans		45.320,—

Viðmerking frá landsstýrinum.

a d k o n t o 1. Savnsvörðurin hevur roknað sær viðhót útyvir skalaløn eftir sáttmála bæði fyri ta tíðina hann er settur landsantikvarur og eisini síðani, tá ið hann pr. 1. juli 1973 tekur við aftur sum savnsvörður, tá ið sjúkraorlovin hjá antikvarinum heldur uppat. Landsstýrið hevur ikki enn tikið støðu til, hvør viðbótin skal vera, uppskotið viðvíkjandi viðbótunum er tí ikki bindandi fyri landsstýrið.

Í mun til uppskotið fyri 1972/73 eru hesar nýnormeringar:

Rannsóknarleiðari	)	hava sína orsök í, at savnið hevur
Skrivstovuhjálp, hálvan dag	)	yvirtikið arbeiðið hjá tjóðlívs-
	)	nevndini.
Hjálparmaður, upplýsing,	)	hevur frammanundan fingið tíma-
hálvan dag	)	løn.
Teknikari, konservatør	)	galdandi játtan er hálvan dag.

ad konti 5. Vanliga játtanin er smítt. viðmerkingar til uppskotið fyri 1972/73 57.000 kr.

Skotið verður upp at játta:

Vanlig játtan	57.000,—
Húsaskráseting	50.000,—

	107.000,—

61) ad § 15-5: Fiskirannsóknarstovan.
Smb. skriv 6. juli 1972.

	R.	J.	U.
	71/72	72/73	73/74
1. Tærnastunenn	98.660,16	102.000,—	102.000,—
2. Aðrar lønir	214.223,38	212.000,—	270.000,—
3. Rakstur av skipi (J. Chr. Svabo)			200.000,—
4. Leiga av færum, amboð, hjálp v.m. ..	100.395,55	300.000,—	100.000,—
5. Húsaútreiðslur	30.015,58	20.000,—	27.000,—
6. Aðrar útreiðslur	6.500,34	6.500,—	7.000,—
7. Ferðaútreiðslur	7.496,19	9.000,—	9.000,—
8. ÷ Ríkiskassans endurrinding	228.645,60	327.750,—	367.500,—
	228.645,60	327.750,—	367.500,—

Viðmerking:

2. Skotið verður upp at sela ein fiskifrøðing afturat. Her verður hugsað um man, ið kann taka sær av kanniugum og royndum við svartkjafti. Tað liggur so væl fyri, at føroyskur fiskifrøðingur hev-

ur verið við til at stíla fyri norsku royndunum eftir svartkjafti. Hann hevur stóran álunga fyri at koma heim at arbeiða.

3. Higar til hevur tað, sum eftir var á konto 4, tá figgjarárið var úti, verið goldið til rakstur av Jens Chr. Svabo. Nú verður skotið upp, at vit gjalda raksturinn av skipinum. Mælt verður til, at Føroya landsstýri skrivar til Fiskeriministriet via ríkisumboðsmann og Statsministeriet viðvíkjandi uppskotinum.

Viðmerking frá landsstýrinum.

ad konto 2, 3 og 4. Landsstýrið tekur upp samráðingar við fiskimálaráðið um at settur verður ein fiskifrøðingur afturat, at ráðið luttekur við eini helvt av rakstrinum av m/s Svabo og at játtanin á konto 4 verður 300.000 kr. eins og í 1972/73.

62) ad § 15-6: Fuglakanningarstøð v.m.

R.	J.
71/72	72/73
7.300,92	13.000,—

Til fuglakanningarstøðina í Nólsoy eru sum vant settar kr. 3.000,00 av.

Í 1971/72 vóru kr. 10.000 játtaðar til kanningar av lomvigarstovnum, kauning sum lögtingið hevur samtykt í samband við áheitan, at lomvigin verður friðaður til ávísa tíðir, og forboð verður sett fyri ávísan veiðuhátt, jfr. LGT 1968, bls. 154.

Skotið verður upp, at eisini í 1973/74 verða kr. 10.000 settar av til framhald av kanningunum.

63) ad § 15-7: Náttúrugripasavn.

Sembr. skriv 7. juli 1972.

	R.	J.	U.
	71/72	72/73	73/74
1. Lønarendugjald	123.824,58	51.000,—	51.000,—
2. Aðrar lønir	52.202,49	58.300,—	64.800,—
4. Húsaútreiðslur	11.723,25	10.000,—	25.000,—
5. Skrivstovuhold	5.021,47	5.000,—	8.000,—
6. Aðrar útreiðslur	33.303,12	11.000,—	10.000,—
7. Savningararbeiði (viðv. innsavning, magasinering, innrætting o.t.) flutningur, ferðapeningur innanoyggja o.t.	9.474,15	15.000,—	15.000,—
8. Umsatting av Debesartreð	19.954,16	20.000,—	20.000,—

Viðmerkingar:

1.		
2. (konservator)	45.000,—	
(arbeiðshjálpi)	12.000,—	
(sunnudagsvakt)	1.800,—	
(gerandlívsvakt) $\frac{1}{2}$ í part til søvnini	6.000,—	

4. Hækkingin kemur av at helvtarbyði millum Náttúrugripasavnið og Fornminnissavnið nú heldur uppat við tað at Fornminnissavnið flytur í gomlu postmeistararhúsinu. Øll reingerð fyri bátahøllina verður tí sett á flggjarætlanina hjá Náttúrugripasavninum.

5. 6. 7. Roynt verður við hesum upphæddum hóast tær helst eru í lægra lagi við tað at ein jarðfrøðingur aftrat frá Danmarks Geol. Undersøgelse skal hava innivist í húsinum. Løn hansara verður goldin av D.G.U. meðan húsaútreiðslurnar verða bornar av okkum.

64) ad § 15-8: Fróðskaparsetur Føroya.

Sembr. skriv 30. juni 1972.

	R. 71/72	J. 72/73	U. 73/74	
1. Tænastumenn v.m.				
Professari á Føroyamálsdeildini	62.461,98	90.000	)	
Eftirlønargjald til professaran	82.931,22		)	1)
Deildarstjóri v/ máldeild	63.991,60	66.000	90.000	2)
(til 1.1.72 hjálparlærari og orðabókari- ritstjóri)				
Deildarstjóri í heimspeki	0,00	00	90.000	3)
Lærari í málfrøði	0,00	00	80.000)	
Lærari í náttúruvísindi við støðis- útbúgvingina	0,00	00	70.000)	4)
	209.384,80	156.000	330.000	

2. Aðrar læraralønir.

Heimspeki	58.677,64	80.000	00	5)
Loyvt yvirtrekk til heimspekideild til bækur o.a.	34.660,79			
Eykakærarar v/ máldeild	3.497,00	6.000	6.000	
Náttúrfrøðideildin	10.979,56	12.000	12.00	

Fyrirreikandi lestar	1.305,70	7.500	7.500)	6)
Kvøldundirvísing	10.751,00	12.500	15.000)	
Kvøldfyrilestrar	4.853,09	3.500	3.500	
Serfrøðinga- og undirvísingarljúp við støðisútbúgvingina	0,00	57.400	110.000	7)
	124.634,78	178.900	154.000	

3. Skrivstovufólk.

Fulltrúi (½ dag frá 1.4.72)	16.214,43	21.500	25.000	
Skrivstovuhjúp hjá fulltrúi (frá 1.4.72 næmingur)	6.264,17	9.500	14.000)	
Skrivari á Føroyamálsdeildini	9.033,68	29.000	37.000)	8)
Útskrivingarfólk	11.020,26	5.000	5.000	
Skrivstovufólk støðisútbúgving	0,00	23.000	35.000	9)
	42.532,54	88.000	121.000	

4. Húsaútreiðstur.

Reingerð (frá 1.4.72 fyri øll seturs- húsin)	8.467,48	18.000	18.000	
Ljós og hiti + leiguinntøkur	1.678,31	2.000	2.000	
Búnyttur og umvælingar	2.446,58	2.500	2.500	10)
Húsaleiga fyri støðisútbúgving	0,00	00	24.000	
	14.078,45	24.000	48.000	

5. Skrivstovukald

Seirið við deildum	13.494,72	12.000	12.000	
Ljósprent og duplíkering (stavn- arnir á Debessartreð)	0,00	0.000	0.000	
Støðisútbúgvingin	0,00	7.000	12.000	11)
	13.494,72	25.000	30.000	

6. Bókakeyp/undirvísingartilfar.

Føroyamálsdeildin	9.571,59	8.000	00	12)
Støðisútbúgvingin:				
undirvísingarútgæð	0,00	00	15.000)	
undirvísingartilfar	0,00	00	10.000)	13)
	9.571,59	8.000	25.000	

7. Aðrar útreiðslur.

Innsavning - Setrið	21.980,16	10.000	5.000)	
Tjóðlívsneyndin		15.000	00)	14)
Ferðaútreiðslur - Setrið	3.613,38	7.000	7.000	15)
Kyrilestrarsamsýning	1.745,85	2.000	1.500	
Eykajáttan t/ljósprenttöl o.a.	23.205,68	00	00	
Húsaleiguiskoyti til stjóran á heim- spekisdeild t/eyka undirv.	0,00	10.000	15.000	16)
Ymist	1.698,30	2.500	2.500	17)
Ferðaútreiðslur - Støðisútbúgving	0,00	7.000	12.000	18)
Eftirlitsviðtj. úr Odense og Roskilde viðv. støðisútbúgvingini	0,00	00	3.000	19)
fløgur viðv. støðisútbúgving	0,00	107.000	00	20)
	52.243,37	161.000	46.000	

8. Húsaleiga fyri Føroyamálsdeild 12.000,00 12.000 12.000

Tilsamans 477.940,25 652.900 766.000

Viðmerkingar

- 1) Eftir avtalu verður játtanin 1972/73 til professara at nýta til lærara við støðisútbúgvingina frá 1.9.72 og málfreðing frá 1.1.73.
— Stóra eftirgjaldið til professaran kemst av, at løn hansara hevur staðið í stað frá 1.7.69 vegna trólandi lønarordra frá landsstýrinum, eftir at lønarlag hansara átti at verða umskipað sbr. nýggju dansku tænastumannalógini.
- 2) Hetta er eitt fyribíls tal, við tað at greiða er ikki fingin á lønarspurninginum hjá deildarstjóranum, ið varð settur 1.1.72.
- 3) Deildarstjórin í heimspeki er fluttur frá undirkonto 2 til 1.
- 4) Sí viðm. 1 viðv. játtan 1972/73. Eisini her er lønarspurningurin opin. Til málfreðingastarvið verður roknað við manni við 10 ára lønaraldri.
- 5) Sí viðm. 3.

- 6) Við bert einari lærugrein (grikskt) í 1. semestur gjørdust útreiðslurnar 1971/72 smáar. Av tí at tilboðið um (fyrirhils) 3 lærugreinar alt árið stendur við, er upphæddin óbroytt frá 1972/73. Annars er skeiðvirksemi vaksandi, og lónalønin fyri kvøldundirvísing fer upp uml. 15% eftir avtalu við landsstýrið.
- 7) Sí viðm. 1 í fylgiskjalinum viðv. støðisútbúgving. Annars er her at siga, at av einhverji misskiljing er á játtan 1972/73 komnar at standa 19.800 kr., har talið eigur at vera 57.400 kr. (7/12 av kr. 98.400,-).
- 8) Næmingurin eigur 45% av fullari løn í 1973/74. Skrivarin, ið varð settur í fast starv 1.4.72, fær løn sum skrivstovufólk á 7. ári. Hon tekst eisini við útskrivingar- og innsavningararbeiði.
- 9) Játtanin 1972/73 er 7/12 av 35.000 kr. (tíðarskeiðið 1.9.72 -- 31.3.73).
- 10) Sí viðm. 4 í fylgiskjalinum viðv. støðisútbúgving.
- 11) Sí viðm. 2 í fylgiskjalinum viðv. støðisútbúgving. Í 1972/73 er bert roknað við parti av fullari upphædd.
- 12) Ætlantið er at skipa so fyri, at alt bókakeyp til seltrið (Føroyamálsdeild, heimspekideild, støðisútbúgving) gongur um Landsbókasavnið.
- 13) Sí fylgisskjalið viðv. støðisútbúgving, deild 1, iløgur. N.B. Allar iløgurnar 1972/73 standa á konto 15.8.7.
- 14) Avgjørt er, at Formunnissavnið yvirtækur Tjóðlívsnevndina. Fróðskaparsetrið loyvir sær tó at søkja um 5.000 kr. at ráða yvir til ávísar innsavningar.
- 15) Av teim 7.000 kr. fær heimspekisdeildin 4.000 kr. Á roknskapinum 71/72 standa ferðaútreiðslur hjá heimspekideild á 15.8.2: yvirtrekk.
- 16) Eftir avtalu við landsstýrið fær deildarstjórin 5.000 kr. aftrat fyri at leiða støðisútbúgvingina.
- 17) Her verður óivað neyðugt at søkja um eykajáttan til flutningsútreiðslur hjá lærara í málfrøði og lærara við støðisútbúgvingina.
- 18) Játtanin 1972/73 umfatar bert 7/12 av fíggarárinum.
- 19) Sí viðm. 3 í fylgisskjalinum viðv. støðisútbúgving.
- 20) Játtanin 1972/73 umfatar iløgur o.a. til støðisútbúgving. Tær standa í uppskotinum 1973/74 á 15.8.6.

Av tí at so nógv er ógreitt í lötuni, serstakliga læraralønirnar og kanska mest støðisútbúgvingin, ið sum kunnugt ikki hysjar fyrr enn til heystar, verður fikið størsta fyrivarni viðv. leini tølum, ið sett eru á uppskotið 1973/74. — Viðmerkjast kann til seinast, at hóast stóru hækkingina í samlaðu tølunum, er mesta sparseni nýtt í uppskotinum 73/74, ið fevnir um eina heila undirvísingardeild afturat, samtykt av lögtinginum. Leggja vit støðisútbúgvingina 73/74 afturat roknskapartalinum 71/72 fáa vit uml. 769.000 kr. ella 3.000 kr. meira enn uppskotið tilsamans.

Heildarviðmerkingar.

Uppskotið, ið er sett upp niðanfyri, er býtt sundur í tvær deildir, soleiðis at hin fyrri hevur til fyritleygt, at nýggir næmingar verða íkkí upptiknir í september 1973, meðan í hinum seinna verður roknað við í mesta lagi 21, í minsta lagi 14 nýggjum næmingum.

Fyri bæði uppskotini er neyðugt at taka fyrivarni í rættiliga stóran mun, tí sum er eru ongur royndir at meta seg eftir viðvíkjandi tí veruliga kostnaðinum í samband við stovuseting og rakstur av støðisútbúgvingini. Tó skal skilast til, at í øllum lutum hevur størsta sparseni verið havt í huga, tá ið uppskotini eru gjørd.

Serligar viðmerkingar.

Kostnaðurin av hvørjum næmingi um árið er sambært deild 1 uml. 13.900 kr. (í mesta lagi 21 næmingar), sambært deild 2 uml. 9.000 kr. (í mesta lagi 42 næmingar).

Deild 1.

Høgar (figgjurárið):	1972/73	1973/74
Mikroskop, útgerð	41.000, -	
Útgerð til alisfrøði		15.000, -
Audio-visuell útgerð	40.000, -	
Tilfar til A-V útgerð, bænd, filmar ..		10.000, -
Innbúgv	25.000, -	00
	-----	-----
Tilsamans	106.000, 15.8.7	25.000, 15.8.6

Láttanin á figgjarløgtingslógini 1972/73 umfatar allan fløgupeningin)

Rakstur (fíggyjarárið):

1 lærari í alis- og evnafræði	70.000,—	70.000,—
Serfræðinga- og undirvísingahjálpi ..	98.400,—	110.000,— (viðm.1)
Skrivstofuhjálpi	35.000,—	35.000,—
Skrivstofuhaldi	10.000,—	12.000,— (viðm.2)
Ferðir, heruppiá næmingaúttferðir (ekskursiúnir)	12.000,—	12.000,—
Eftirlitsvitjanir frá lærdu háskúlu- unum í Odense og Roskilde	0,—	3.000,— (viðm.3)
Húsaleiga	0,—	24.000,— (viðm.4)
Tilsamans	225.400,—	266.000,—

(Játtanin á fíggyjarlögtingslóginu 1972/73 umfatar uml. 7/12 av rakstrarpen-
inginum, 1.9. 1972 — 31.3. 1973)

Stoðisútbúgvingin tilsamans kr. 331.400,— 291.000,—

Deild 2.

Meirútreiðslur fíggyjarárið 1973/74, um so er, at nýggir næmingar verða upp-
tiknir í september 1973.

Íløgur:

A-V útgerð	10.000,—	
Tilfar til A-V útgerð	5.000,—	
Innbúgv	25.000,—	
Tilsamans		40.000,—
Rakstur:		
Serfræðinga- og undirvísingahjálpi ..	30.000,—	
Skrivstofuhaldi	5.000,—	
Húsaleiga	24.000,—	59.000,—
Meirútreiðslur, tilsamans		99.000,—

Viðmerking 1: Serligt fyrivarni verður tikið viðvíkjandi hesi
upphædd, ið er hækkað góð 10% í mun til 1972/73. Tó má haldast, at
upphæddin í mun til talið á næmingum gevur fullgott tíma/næminga
lutfall.

Viðmerking 2: Hækkingin stendst av ællaðum prísvekstri.

Viðmerking 3: Hendi upphædd, ið umfatar útreiðslur av ávís-
um próvdómaravirksemi, er komin afturat, eftir at avtalur eru gjord-
ar við lærda háskúlarnar í Odense og Roskilde um gestalæraraskifti.
Peningurin verður at nýta til at rinda upphald hjá fílikum lærarum
í Føroyum.

Viðmerking 4: Av tí at tað eftir meting hiðani má tykjast ó-
hugsandi, at støðisútbúgvingin, ið krevur fítt av høllum, uttan út-
reiðslur kann fáa innivist á øðrum stovnum, er húsalciga komin aft-
urat í uppskotinum.

65) ad § 15-9: Fiskidnaðarstovan.

Sembr. skriv 28. juni 1972.

	R.	J.	U.
	71/72	72/73	73/74
1. Tænarumenn	66.121,—	80.000,—	80.000,—
2. Skrivstovufólk	32.513,—	33.000,—	39.500,—
3. Skrivstovuhold	3.016,—	2.500,—	3.000,—
5. Húsaútreiðslur	21.538,—	20.000,—	21.500,—
6. Royndir og lól	13.200,—	7.000,—	7.000,—
7. Aðrar útreiðslur	3.303,—	2.000,—	2.000,—
8. + inntøkur	7.670,—	5.000,—	5.000,—

Viðmerkingar:

Eykaútreiðslurnar á konto 6 í 1971/72 stóðust av, at ein hópur av
kanningum vóru gjørdar at finna innahaklið av kviksilvuri í fiski.
Hesar kanningar eru fækkaðar nú.

Hækkingin á konto 2 stendst av vanligari lønarhækking og dýr-
tiðarviðbót. Talið 33.000 á verandi lögtingsfíggarlóg er sett ov lágt.

66) ad § 15-10-1: Barnabløð.

Rakstrarroknskapur fyri «Barnatíðindi» 1971.

Inntøkur:

Lýsingar	2.354,—
Hald (innk.)	600,—
	2.954,—

Útreiðslur:

Prenting	1.035, --
Postgjald, pappír	300, --
Telefon	460, --
Ljós, hiti o.a.	300, --
Tilfarsrit og bókur	320, --
Samsýning	539, --
	2.954, --

Viðmerking:

Ókeypiscintøk verða send teimum lýsanði.

Ókeypiscintøk verða send o.a. 50 skúlabørnum.

Haldaratal: 200. Árs gjald: 5 kr.

Løgtingsstudningur: kr. 800 seinastu árin.

67) ad § 15-10-1 og 3) Barnablaðið og barnabókur.

Smbr. skriv 10. juli 1972.

.....

Vit loyva okkum at heita á Føroya landsstýri um at veita Føroya lærarafelag líka stóran stuðul altur í 1972/73 sum í 1971/72:

Barnablaðið	1.200, --
Barnabókur	40.000, --

Roknskapurin*) 1971 er lagdur við og eisini roknskapurin viðvíkjandi Barnablaðnum og barnabókum.

At rakstraravlopið er so stórt, sum roknskapurin vísir, er nógv av teirri orsök, at vit hava ikki fingið givið so nógv út í 1971, sum vit skuldu hava; orsøkirnar eru ymiskar, prentsmiðjurnar hava ikki fingið arbeitt við bókaprenti; men nú hava vit fingið samband við prentsmiðjur — eisini í útlandum — so at nú verður øðrvísi. Vit hava í ár prentað 3 bókur og hava gjørt sáttmála um at prenta minst 2 afturat, møguliga 4.

*) er til skjals á landsskrivstovuni.

68) Ad § 15-10-2: Tónleikur og sangur.

Onki uppskot er sent landsstýrinum.

- 69) Ad § 15-10-3: Mentunnargrunnurin.
Onki uppskot er sent landsstýrinum.

- 70) da § 15-10-4: Føroya Listasavn v.m.
Smb. skriv 5. juli 1972.

..... biðja vit hervið avvarðandi myndugleikar gera so væl at veita listasavninum í minsta lagi 30.000 kr. í stuðul fyri 1972.

Viðmerking frá landsstýrinum.

Skotið verður upp at hækka studningin við 5.000 kr. til Listafelagið, meðan studningurin til listaskálan verður óbroyttur 25.000 kr.

- 72) ad § 15-10-8: Deyvan av radioóljóði.
Smb. skriv 30. juni frá telefonverkinum.

.....

Sammetti við útreiðslurnar 1971/72 roknað telefonverkið við til

Løn (yvirtíð, ferluþening og umsiting íroknað)	55.000,—
Flutningur við bili og bátum	2.500,—
Vistarhald á bygd	500,—
Aðrar útreiðslur	200,—
	58.200,—

Orsøkin til at uppskotið er lægri enn fyri 1972/73 kemur av lønhækkan.

- 71) ad § 15-10-7: Landsstýrinum at ráða yvir.

R.	J.
71/72	72/73
112.095,79	100.000,—

72) ad § 15-10-10: Skúlabókaútgáva.

Smb. skriv 28. juni 1972.

.....

Tínæst loyva vil okkum at heita á landsstýrið aftur í ár at veita okkum stuðul, sum vit selja upp niðanfyrir:

Løn	30.000,—
Leiga	16.000,—
Trygging	3.000,—
Telefon, porto og skrivstovuhalð	8.000,—
Koyring	2.000,—
Avskrivning	1.500,—
Híllar	7.500,—
Annað	3.500,—

	71.500,—

Viðmerkingar:

1. Vit rokna við, at skjótt verður neyðugt at fáa annað høli affurat til bókaoymslu — einar 1.000 kr. um mánaðin í leigu - hóast heiningurin av bókaoymsluni, sum er í lutaní, liggur á goymslu aðrastaðni í býnum ókeypis.
2. Fleiri ferðir hava vit tosað um, og eisini nevnt tað fyri harra Sámali Petersen, landsstýrismanni, at best hevði verið, um Føroya lögting rekur BMS — hetta var upprunaliga ætlanin við BMS. Hetta kemur at kosta munandi meir, tí so koma flestu forløg upp í BMS, og tá verður beinan vegin brúk fyri 2 fólki og størri goymslurúmi, men hetta verður samstundis nógv betri fyri føroyska bókasølu, tá handlarnir vita, at teir fáa alt í sama staði.

Viðmerking frá landsstýrinum.

Í árinum 1971/72 hevði miðsølan um 23.000 kr. í inntøkum. Skotið verður tí upp at jálta 49.000 kr.

Roknskapur og frágrelðing eru til skjals á landsskrivstovuni.

73) ad § 15-10-10: Skúlabókaútgáva.

Smb. skriv 5. juli 1972.

..... skal Føroya Skúlabókagrunnur eftir at hava kannað um tær útreiðslur, ið ætlandi koma at verða hetta árið, heita á háttvirðu

landsstýri um at seta á fíggjarløgtingslógina sum slutfæringsveitan
120.000 kr. - - eittíundrað og tjúgutúsund - .

Hjálagt verður sent landsstýrinum til upplýsingar:

1. Yvirlit yvir væntandi útreiðslur hjá Føroya Skúlabókagrunni 1973/74.
2. Yvirli yvir útgávu av bókum 1971/72 og 1972/73. *)
3. Rokskapurin fyri 1971/72. *)
4. Bøkur á goymslu í B.M.S. 1. apríl 1972. *)
5. Óinobundnar bøkur á goymslu 31. december 1971.

*) til skjals á landsskrivstovuni.

Yvirli yvir væntandi útreiðslur hjá Føroya Skúlabókagrunni 1973/74.

1. Renta av kassakreditti í Sjóvinnubankanum	1.000,00
2. Renta av kassakreditti í Føroya Sparikassa	19.000,00
3. Til avdrátt av kassakreditti	100.000,00
tílsannans	120.000,00

74) ad § 15-10-12: Sjúkaleikarhús í grunn.

í grunninum pr. 15/7-1972 337.432,63

75) ad § 15-10-13: Landsbóka- og skjalasavn.

í grunninum pr. 15/7-1972 1.310.949,12

76) ad § 15-10-14: Sjúkvarp.

í grunninum pr. 15/7-1972 256.786,56

77) ad § 16-1: Vrakarastovnurta.

	R.	J.
	71/72	72/73
1. Lønir	362.606,74	445.200,-
2. Ferðaútreiðslur	80.362,87	95.000,—
3. Endurgjald	0,00	= 3.600,—
	442.969,61	540.600,-

78) ad § 16-2: Nautisk royndarkamar.

Smb. skriv 8. júlí 1972.

..... at útreiðsturnar fyrir Nautisk Royndarkamar, nakað sum seinasta ár kunnur setast til:

Reiðskaps- og ljúsaútreiðslur	2.000,—
Skrivstovuútreiðslur	1.000,—
Ymist (viðlíkaheld av kumpassakannari)	1.200,—
umframt samsýning til fyrirstaðumannin	4.800,—
	4.800,—
hæfrá gongur próvgjald, umleið	1.000,—

Her skal tó viðmerkjast, at í hesum árinum hevur 3 ferðir verið gjørt herverk á kumpasskannarið á skansanum, og tað eini ferðina var ein kumpass hjá m/s Sigatindi stolin. Kumpassin var istandgjørd av Hans Nielsen og innleverað til certifikat. Bóðað var politinum og Brunastryggingini frá. Skaðabótin er ikki heilt uppgjørd enn, men má gjaldast, tá ið tryggingin ikki tekur við øðrum enn brandskaða.

79) ad § 16-3: Sjómansheim.

Smb. skriv 26. júní 1972.

.....

Vit loyva okkum at biðja um hesar sludinngar til komandi fíggjarlagtingsløg 1973/74.

1. til raksturin av sjómansheiminum í Reykjavík og arbeiðið í Grimsby
2. til væntandi rakstrarhall á sjómansheiminum «Líva» í Føroy-ingahavnini
3. til sjómansheimið í Reykjavík, keyp av byggilendi og flytan ella byggjan av nýggjum

10.500,—

30.000,—

10.000,—

ad 1. Sjómansheimið í Reykjavík og Grimsby, 1971: rakstrauútreiðslur kr. 32. 298,99

inntøkur: í Reykjavík	2.400,—
gávur heima	10.874,94
lögtingsstudningur	10.500,00
hali	8.524,05
	32.298,99

a d 2. Reknskapur 1971, hali kr. 21.794,35 er fyrir innsendur, flggjarællan 1972, útreiðslur 170.000, væntaðar inntøkur kr. 140.000, hali kr. 30.000,—.

a d 3. Sum kunnugt stendur sjómansheimið í Reykjavík á leigaðum grundøki og vil hava leingi reynt eftir grundstykki til annaðhvørt at flyta yvir á, ella at byggja av nýggjum, í vetur kunðu vit keypa eitt grundøki fyri kr. 2.000.000 ísl. ac. 174.000,— f.kr. og vit fingu lyfti um 60.000 kr. frá lygum til flggjarløgtingslóg 1972/73, og hetta tákka vil fyri, men vit blivu ov seinir at keypa, nú hava vit sett eina nevnd av færoyingum, búsitandi í Reykjavík, sum skal royna at finna egnað grundøki skjótast gjørligt, og tí biðja vil um besar kr. 10.000 aftur nú.

Viðmerking frá landsstýrinum.

Onki uppskot er komið frá Hini kristiligu færoysku heimamissionini.

80) ad § 16-4: Vaktar- og bjargingarskip.

1. Útreiðslur	771.581,45
2. inntøkur	229.931,09
	541.650,36

81) ad § 16-5: Landsstýrinum at ráða yvir.

R.	J.
71/72	72/73
132.014,16	80.000,—

Viðmerking frá landsstýrinum.

Í talinum 80.000 fyri 1972/73 eru 40.000 kr. í studningi til grunin «Sluppin».

Þrá grunninum verður upplýst, að bankarnir báðir og Færoya Sparikassi hafa látið í rentufríðum láni tilsamans til rest, 135.000 kr. við $\frac{1}{2}$ hvor at gjalda aftur ávikavist yfir 5 og 3 ár. Sækt verður um stuðning til at rinda lánið aftur og herafturat 10.000 kr. at taka til.

Mælt verður til at játta	
Í avdrátti til bankarnar	18.000,—
Í avdrátti til sparikassan	15.000,—
At taka til	7.000,—
	40.000,—

- 82) ad § 16-6: Minstaløn og annar stuðul til fiskivinnuna.
Smb. skriv 14. juni 1972.

..... niðanfyri útreiðsturnar 1971/72, sbrl. reiðinskap sendur røkn-
skapargranskoðaranum 25. maí í ár.

Lønarviðbót	1.285.984,80
Prísiskoyti til saltfisk heima	1.346.331,52
Prísiskoyti til saltfisk (landaðan í útlandinum)	463.823,36
Útróðrarstuðningar	4.738.979,90
Útróðrastuðningar til mynstrað skip fesk.	609.144,33
Stuðningar til skip og bátar	1.301.972,90
Fritíðarløn	266.076,34
Rentur	114.038,12
Fyrirsæti	427.434,79
	10.613.786,06

- 83) ad § 16-7: Stuðningar til grunnin til endurnýgging av fiskiskipaflotanum.

Ogn grunnins var pr. 15. júl 1972 eftaná ærskrivningar uppá stuðulingslån	39.649.087,99
Peningurin er bundin soleiðis:	
Reststuðningislån	29.171.978,31
Bundið á serkonto í samband við givnar tilsegnir, men ikki goldið	774.394,93
Innistandandi í banka	6.490.378,73
Í landskassanum	3.212.336,02

Viðmerking frá landsstýrinum.
Byggiskellan 1973/74:

		Byggipeningur. Stadningur.	
Vestmanna skipasmiðja	1	2 milj.	0,75 milj
Tórshavnar	2	6 milj.	1,00 milj
Skála	2	10 milj.	2,50 milj
Smærr skip	5	2 milj.	0,75 milj
Bygging í útlandinum	6	31,3 milj.	4,75 milj
Tekniskar innleggingar			1,00 milj
Bátar (60)			0,40 milj
			11,15 milj

Skotið verður upp at játta 9.500.000 kr.

Roknað er við, at grunsins partur av rakstraravlopi landskassans tekur restina.

84) ad § 16-8: Grindir.

R.	J.
71/72	72/73
7.897,23	5.000,—

85) ad § 16-9: Eftirlit við ymsum trolarafeløgum.

Landsstýrið hevur tikið samnýningina av.

86) ad § 16-10: Prísásetingarnevudin fyri salt- og ráfisk.

R.	J.
71/72	72/73
76.401,36	65.000,—

87) ad § 16-11: Laksaaling.

Smbr. skriv 18. juli 1972.

Felagið takkar fyri stuðulin í ár til laksatrappurnar í Leynaró uppá kr 65.000,00.

Higartil hava trappurnar kostað tilsamans ca. kr. 150.000. Tað, sum eftir er at gera við áanna millum Leynarvatn og sjógvin, meta vit til 35.000 kr. Tá hetta er gjørt, er ætlan okkara at bota um áanna

millum Mjáuvøtnini og Leynarvatn, hetta arbeiðið meta vit til ca. kr. 10.000,00.

Samlaði kostnaðurin av hesum arbeiði — umframt ókeypis arbeiði frá hinum — verður soleiðis tilsamans ca. kr. 195.000.

Gollið soleiðis:

Føroya landsstýri: Stuðul 1971	50.000,—	
Føroya landsstýri: Stuðul 1972	65.000,—	
Føroya Silaveiðufelag gollið við Ímagjaldi, ymiskum stuðuli o.m.	35.000,—	
Ímagjald og ymiskur stuðul í 1972 ..	18.000,—	168.000,—
í restar sostatt ca.		27.000,—

Vit kunnu upplýsa, at tað sæst væl av laksi úl fyri Leynarsandi, og fleiri eru sæddir omanfyri niðasta trappurnar. Um viðar skuldi restin av trappunum verið lidnar beint aflaná Ólavsøku.

Umframt Leynará eru fleiri áir í Føroyum, sum treingja til ábøtur. Nevnst kunnu áin í Saksun og Hvalvík, har mestsum eingir hyljar eru eftir, av tí at grót og eyrun er tikið úr árunum til vegagerð o.t. Vit hava selt okkum fyri at bota um hetta við at leggja meira grót og eyr í aftur áirnar.

Í staðin fyri at flyta laksa- og silarogn inn hava vit sjálvir klakt út av okkara egna laksi og silum, í vár t.d. ca. 70.000 stk. tilsamans. Men fyri at vit kunnu halda áfram og økja um hesa kleking og útseting av yngli, verður tað neyðugt at fáa størri húsarúnd og belur umsløður. Vit hava tí í ætlan at gera silastovuuna størri.

Alt hetta kostar nógvan pening, og loyvir felagið sær tí aftur í ár at søkja um stuðul uppá kr. 50.000,-.

Viðmerking frá landsstýrinum.

Skotið verður upp at jálta tilsamans 65.000 kr., tær 15.000 kr. til onnur tilløk eftir ávísing frá fiskirannsóknarstovuni.

88) ad § 16-12: Fiskirøynidir.

Tær fiskirøynidir at leita eftir svartkjafli, sum fiskirannsóknarstovan stóð fyri í 1972 færdi ikki beinleiðis til nakað úrslit í fiski. Landsstýrið skjýtur fó upp, at røynidurnar halda fram í 1973 og í hesum sambandi, at játtanin verður hækkað við 100.000 kr.

89) ad § 16-13: Havransóknarskip, í grunu.

Í grunnum ein frammánundan 250.000 kr.

90) ad § 17-1-1: Landsdjóralækni, lön ferðar, v.m.

Sembr. skriv 25.6. 1972.

R.	J.	U.
71/72	72/73	73/74
101.150,72	122.400,—	138.200,—

Uppskotið er soleiðis sundurliðað eftir bestu melan:

1. lön	116.200,—
2. ferðaútreiðslur	16.000,—
3. húsaleiga	3.000,—
4. telefon, lýsingar, skrivstovnutir	2.000,—
5. rannsóknir, reyndir	1.000,—
	138.200,—

Viðmerkingar:

a d 1. Í uppskotinum er roknað við mettum prístali 736 1/4-73.

a d 2. Ferðaútreiðslurnar, ið fyrri seinasta ár vórðu kr. 9.867,80, vóru væl minni enn væntað. Ilóast hetta verður biðið um kr. 16.000,00, tí tað er ógjørligt at meta ferðaútreiðslurnar neyvt. Upp í metanina er tikið kostnaður av møguligum skeiði í endurútbúgving, sum kann gerast neyðug.

91) ad § 17-2: Seyðaráðgevari.

Sembr. skriv 4. juli 1972.

Tey 20 áriní seyðasýningar hava verið í Føroyum, er kroppsbygningurin í brundseyðum nógv batnaður og ullferðin eisini, men ein eru nógv brek at vinna á. Her verður fyrst hugsað um ta niðrarvaðu armóð í seyðinum, sum ger, at so lítið kann verða skorið árliga, og at so lítið av ull kemur til sættis (umleið 700 gramm pr. seyð).

Fyri at fáa betri samarbeiði við norska og íslenska seyðaaling, havi eg fingið samband við konsulentar í hesum londum, og í summar (um 20. juli) kemur norskur statskonsulentur (Torvald S. Austrud) higar. Meðan hann verður her, hevur Føroya Búnaðarfelag aðalfund,

og vil hann halda fyrilestur har. Eg havi biðið teir gjalda stóran part av ferðanútreiðslum hansara — hetta rokni eg við, teir gera.

Tað sýnist at vera ótrúliga nógvur seyður í landinum enn, sum ikki verður vaskaður. Hetta er eiganum sjálvum ein sjálggjørdur missur, men eisini ein hervilig húsasmitta hjá teimum, ið vaska á hvørjum ári.

Nakrar nýggjar rættir við vaskibrunni eru í gerð og ætlanin er at fáa eitt yvirflit yvir, hvussu til stendur við rættum og vaskibrunnum, um rættirnar hava tippir ella seyðahús at sleppa seyðin í, sum líkin verður í skurði og klipping, ella um seyðurin liggur niðurbundin í úmavis, meðan menn ganga fjall.

Ætlanin er at gera tilráðingar um fóðring og tekingar til seyðahús. Tað er tíverri so, at enn doyir nógvur seyður í raki á sløttum og høgligum lendi, tá kavavestrar fella, og hvussu stórir missurin er kann setast soleiðis upp:

Eftir virðismetan av lísseyði, sum djóralæknin hevur gjørt til Føroya Rætt í jan. 1971, er roknað við, at um ein gjólingur missferst verða 2 lamb færri at taka. Um 1 gímur ella ær frá 2. til 5 vetrar missferst verða 3 lamb færri at taka. Um 1 avdeyðær missferst verða 1 lamb og 1 avdeyðær færri at taka.

Hann hevur her roknað við, at sleppingarlombini hava 30% meiri virði enn vanligt drápsvirði.

Eftir hesum kann virði á mistum seyði roknaast soleiðis: Prísur um heystið 1971 kr. 15,00 pr. kg. Kroppsvektin sett til stívliga 13 kg.

Scinasta uppgjorda húnaðarteljing (fyri 1970) vísir, at 6000 seyðir doyðu um várið 1970.

Eftir frammanfyri nevndu virðismetan er missurin fyri hvønn lísseyðin kr. 260,00, og fyri hvønn lísseyðin má roknaast við 3 seyðum, áðrenn skurðlul og seyðaskipan er komin í rættlag aftur.

6000 seyðir á kr. 260,00	kr. 1.560.000
12000 seyðir á kr. 200,00	kr. 2.400.000
virði av mistum seyði í 1970	kr. 3.960.000

Um roknað verður við, at Føroyar hava 70.000 áseyðir, skuldi tað verið rimuligt at skorið um 60 — 65.000 seyðir. At skera um 50 — 60% av áseyðatalinum er ókent hjá seyðamannum í okkara grannalondum, og her má arbejðast fram ímóti eini betri og árvissari úr-

løku. Um nakað úrslit skal væntast, má seyðaráðgevarin kanna útaka sær stórt arbeiði.

Uppskot:

Seyðaráðgevarin	kr. 30.000
Seyðauling	kr. 15.000
o.a.	kr. 2.000

	kr. 47.000

I samband við uppskot um seyðauling, skal eg her við greiða eitt sindur nærri frá hesi ætlan.

Ætlanin er at fáa framalt av føroyska seyðinum ein aðalstovn, sum kann geva størri úrløku av kjøti og ull.

Samstundis eigur at verða roynt at kanna møguleikarnar fyri gráa svenska pelsseyðinum (Gjollandsfår), soleiðis at menn, ið hava hug at royna hetta seyðaslagið, kunnu fáa høvi til tess undir eftirliti. Við fyribils royndum kann man siga, at hetta seyðaslagið trivist væl í Føroyum og gevur líka góða slaktivekt, sum føroyski seyðurin. Skínnini av hesum seyði hava nógv betri prís enn onnur skinn.

Viðmerkingar frá landsstýrinum.

Lønin hjá seyðaráðgevarinum hevur nú í fleiri ár verið óhroytt 6000 kr. Skotið verður upp, at hon verður hækkað til 12.000 kr. og at 3.000 kr. verða settar av til aðrar útreiðslur.

911 ad § 17-2: Útskifting og matrikulstova.

Sembr. skriv 16. juni 1972.

	R.	I.	U.
	71/72	72/73	73/74
1. lønir	817.468,83	970.000,00	1.050.342,00
2. ferða- og dagpeningur	88.318,87	75.000,00	80.000,00
3. húsuútreiðslur	87.231,30	85.000,00	90.000,00
4. lonafólk	37.773,21	35.000,00	35.000,00
5. arbeiði	101.348,03	65.000,00	60.000,00
6. tilfar til skriv.- teknist.	22.316,27		
uppmáling	5.618,39	200.000,00	200.000,00
úttekn., fotoarb., luftfotogr.	13.913,95		
7. porto, telf., lýsing o.t.	13.095,28	15.000,00	15.000,00

8. aðrar útreiðslur	6.943,75	15.000,00	10.000,00
9. : inntøkur	508.236,54	550.000,00	600.000,00
	806.791,35	910.000,00	946.315,00

Viðmerkingar til uppskotið

Manningin, ið starvast á matrikulstovuni, er hendur:

Viðmerkingar til uppskotið

Manningin, ið starvast á matrikulstovuni, er hendur:

Tænastumenn:

stjóri	31. lönarramma
1 landmálari	29. lönarramma
1 landmálari	26. lönarramma
2 hjálparlandmálarar	16. lönarramma

starvsfólk

7 hjálparlandmálarar	2. lönarflokkur (teknikkaraf.)
3 teknarar	1. lönarflokkur (teknikkaraf.)
1 teknioæmingur	1. lönarflokkur (teknikkaraf.)
1 skrivstovufulltrúi	5. lönarflokkur (starvsmannaf.)
2 skrivstovufólk	3. lönarflokkur (starvsmannaf.)
2 skrivstovufólk	1. lönarflokkur (starvsmannaf.)

Í tænastumannalógini er normerað 1 hjálparlandmálarastarv í 9. 10. lönarramma, ið ikki er sett.

Matrikulstovan hevur fingið játtan eftir fíggingarlógini at seta ein landmálara afturat í hesum árinum, og hevur søkt í danska fúlkfelags-
fíðarriðnum eftir einum landinspektóri, og er byrjunarlønin pr. 1. okt. 1971 eftir sáttmálanum millum landinspektørfelagið og ministeriet for statens lønnings- og pensionsvæsen kr. 44.243,- vaksandi eftir 16 árum til kr. 86.070, .

Viðmerkt verður at tveir føroyingar fáa prógv í hesum árinum, og verður tí biðið um játtan at seta ein mann afturat aftaná 1. apr. 1973.

lønir:

tænastumenn:	árliga
stjóri	83.737,99
landmálari 1	79.345,80
landmálari 2	70.219,98
hjálpalandmálari 1	50.011,66

hjálparlandmálari 2	50.011,66	333.297,09
starvsfólk:		
landmálari 3 (honorarl. ums.)	64.854,50	
landmálari 4 (honorarl. ums.)	44.243,00	
hjálparlandmálari 3	45.616,10	
hjálparlandmálari 4	45.144,51	
hjálparlandmálari 5	43.123,29	
hjálparlandmálari 6	42.584,33	
hjálparlandmálari 7	42.180,06	
hjálparlandmálari 8	38.811,37	
hjálparlandmálari 9	38.744,00	
teknikari 1 (hálfur dagur)	22.994,86	
teknikari 2	41.782,02	
teknikari 3	41.710,08	
tekninæmingur	14.258,82	
skrivstovufulltrúi	52.160,00	
skrivstovufólk 1	43.219,45	
skrivstovufólk 2	36.660,75	
skrivstovufólk 3	35.289,51	
skrivstovufólk 4	29.671,44	723.048,69
		1.056.345,78

Sum heild vikur uppskotið annars ekki stórvægis frá roknskapinum fyri 1971/72 og jättanina 1972/73, burtursæð frá lönarvækstri.

Tó skal viðmerkjast að á konto 5 í roknskapinum eru bókaðar fleiri útfreiðslur en játtaðar, men eru inntøkurnar í roknskaparárinum óktar, og vórðu nýttar 16. tús. kr. minni en játtað í seinasta fíggj-arári.

93) að § 17-3: Røynðarstöðin í Høyvík.

Smb. skriv 8. júní 1972.

	R.	J.	U.
	71/72	72/73	73/74
ELI á útfreiðslum:			
1. Lönir	179.765,98		251.000,00
2. Bygningar (viðlíkahald + nýtt traktorh.)	13.522,65		30.000,00
3. Leysafé	11.213,53		15.000,00
4. Innistöða	3.973,80		6.000,00

5. Fóður	11.745,84	16.000,00
6. Sæð	1.146,97	2.000,00
7. Tæð	1.266,32	4.500,00
8. Skattur og leiga	96,95	100,00
9. Bókasavn	452,92	1.000,00
10. Skrivstavnútreiðslur	9.004,41	9.000,00
11. Ferðaútreiðslur	8.528,95	9.000,00
12. Borðfæ	1.000,00	8.000,00
13. Sæðkeyp til Isáð.st.	36.627,08	40.000,00
14. Keypt av nýggjum amb.	15.770,96	22.000,00
15. Keyring	33.052,20	12.000,00
16. Næ til Isáð.st.	9.197,22	12.000,00
17. Trygging av ambodum	6.181,40	9.000,00
18. Studningur til vingarar í øflirlitum. .	5.330,00	12.000,00
19. Sýningar og premur til deyð og røss	12.089,54	16.000,00
20. Skeið og lónasluferðir uttanlands		6.000,00
21. Studningur til Isáðarar		14.000,00
22. Olja, streymur, mold og viðl. av vækstrarhúsi		20.000,00
23. Aðrar útreiðslur	814,88	
	360.812,20	510.600,00

Inntøkur:

	R. 71/72	J. 72/73	U. 73/74
Hagin	13.672,80	12.000,00	12.000,00
Fjósið	13.339,15	10.000,00	14.000,00
Bøurin	3.073,39	3.000,00	3.000,00
Isáðing	14.700,00	15.000,00	16.000,00
Aðrar inntøkur	13.579,81	8.000,00	8.000,00
Studningur	302.447,05	373.000,00	458.600,00
	360.812,20	427.000,00	510.600,00

Reyndarstoðin í Hoyvík, 8/6 - 1972.

Hanus Wardum.

Viðmerkingar:

1. Løn til royndarskjóra og búnaðarráðgevaar	65.000,00
1. hjálparmaður, hövuðsábyrgd: Isáðingarstöðin	50.000,00
2. hjálparmaður, hövuðsábyrgd: vakstrarhús	45.000,00
3. hjálparmaður, hövuðsábyrgd: neytæfirlilið	32.000,00
4. hjálparmaður, hövuðsábyrgd: fjósið	32.000,00
Skrivstofufólk	20.000,00
Hjálparfólk um sumarið	10.000,00
2. Til umvælingar og viðlíkahald av fjósi, 3 úthúsum, loðuni og sethúsum.
Harafturat nýtt hús til traktor og aðrar maskínur.
 3. Leysaíðe til allar deildirnar á Royndarstöðini í Høyvík.
 4. Til keyp av kálum, brunkum og øðrum.
 - 5.
 - 6.
 - 7.
 - 8.
 9. Nýggjar bókar og fíðarrit.
 10. Skrivstofuútreiðslur til all arbeði á Royndarstöðini, ársfrágreiðing og aðrar prentluftir.
 11. Ferðanútreiðslur innanoxyggja hjá búnaðarráðgevaranum, Isáðingarstöðini og Neytæfirlitinum.
 - 12.
 13. 1800 portiónir á kr. 20,00 + útreiðslur.
 14. Keypt av nýggjum umboðum til allar deildirnar á Royndarstöðini. Harafturat maskínur til traktorin (toðvogn, toðhreiddara, plóg og fresar).
 15. Hald av bili til Isáðingarstöðina og annað arbeði á Royndarstöðini.
 16. Koyevni til Isáðingarstöðina (prísar + flutningar).
 17. Flutningsstrygging av tangum til innflutnings og nitrogen og sáð. Samleiðis trygging av bili, húsum og øðrum á Royndarstöðini.
 18. 600 kýr á kr. 20,00.
 19. Fýsturøy og Norðoyggjar. Premiur 10.000 kr. og flutningur og samsýning kr. 6.000,00.
 20. Skelið fyri Isáðingar-, royndar- og búnaðararbeði uttanlands.
 21. Isáðararnir á byggunum eitt flutningsgjald uppá kr. 1,00 fyri km.
 22. Til hita og ljós í vakstrarhúsinum. Nakkið av sphagnum upi keypt uttanlands at blanda uppí vanligu mold. Moguligt viðlíkahald av rótum og øðrum.

94) ad § 17-5-1-2-3-4-5 og 6: Húsdjóraaling v.m.

Sembr. skriv 8. juli 1972.

Viðlögð verða rakstrarroknskapur fyri 1970/71, ognarættan fyri 1972/73 og fíggjarættan fyri 1972/73 fyri

1. Føroya Jarðargrunn

og roknskapir fyri 1971/72 og figgjarættanir fyri 1973/74 fyri

2. Mjólkastudningin
3. Súrhoyggjabrunnastudningin
4. Uppdyrkingarstudningin
5. Húsdýraalingina
6. Rentustudningin

og víkja viðmerkingar ráðsins til nevndu ættanir ikki so nógv frá árinum fyri.

- a) Til figgjarættan jarðargrunnsins er fyrst at viðmerkja, at jarðargrunnurin hevur lagt út fyri landskassan fylgjandi pening:

Mjólkastudning		+	101.914,03
Súrhoyggjabrunnastudning		+	18.875,70
Vellistudning		+	13.196,90
Húsdýraalingina		+	34.136,70
			73.456,13

Søkt verður um at fáa henda pening jáltaðan eyka í figgjarárinum 1972/73.

Útlánt varð í 1969/70	kr. 1.022.173,04
1970/71	kr. 1.059.181,02
1971/72	kr. 1.351.467,95

Meginparturin av lánilsøgnunum í 1972/73 er til fjósbygningar, traktorar, slámaskínar, uppdyrking, seyðahús o.a. og koma umleið kr. 900.000,- til útgjaldingar í sama figgjarári.

Sum sagt í viðmerkingunum til figgjarættanina fyri jarðargrunnin fyri 1969/70 og 1970/71 hevði ikki verið møgulegt at lánt í nánd út tær peningaupphæddir, ið annars eru nevndar til fjós, traktorar, slámaskínar o.a., um lögtingið ikki samtykti í 1963/64 skipanina um at lata kr. 200.000,- um árið í 10 fylgjandi ár sum fløgupening í jarðargrunnin og frammanundan hevði givið ráðnum

heimild ad upptaka upp í eina millión krónur í láni til útlán, ið rentustudningur samtíðis varð jáltaður til.

Tá nú skipanin hefur roynst vel og tað er hesi skipan eins og teini studningum hitt almenna lefur landbúnaðinum at lakka, at landbúnaðurin er so frætt fyri, sum hann er, og landbúnaðurin ikki kann vera henda studning fyri uttan, um steðgur ikki skal koma í og allurgongd gerast, søkir ráðið í ár aftur um at fáa skipanina endurnýggjaða og hækkaða við kr. 100.000,- um árið ella kr. 300.000,- um árið í 10 fylgjandi ár.

Tá ráðið er vitandi um, at til dømis í Mikinesi og á øðrum smáplássum eru stórir trupulleikar við uttanbíggjajørðini ið gera sítt til at fólkið flytur og verður at flyta, løyvir ráðið sær at søkja um at kr. 200.000,- um árið verða settar av í eitt ávíst áramál í jarðargrunnin til uppkeyp av uttanbíggjajørð, ið er og verður til sølu, so jørðin kann koma til fólki, ið enn býr á smábygdunum, til nýttu.

Víst verður til viðmerkingar frá 1969/70 og 1970/71 og til ognarættan jarðargrunnsins á síðu 2, har greitt verður frá lántøvi og peningastøðu jarðargrunnsins 1. apríl og 1. juli 1972, og viðlagda yvirfatið yvir útlánsendamálini.

- b) Til fíggjarættanina fyri studningin til mjólkaframleiðsluna er eins og seinasta ár at viðmerkja, at lann árliði studningurin ikki slær til. Í 1970/71 varð útgoldið kr. 82.655,79 útyvir jáltanina og í 1971/72 varð útgoldið kr. 19.268,24 útyvir jáltanina. Henda pening søkir ráðið, sum áður sagt undir viðmerkingum ráðsins til fíggjarættan jarðargrunnsins, um at fáa jáltað eyka í inniverandi fíggjarári.

Ættanin fyri 1973/74 er hækkað frá kr. 580.000,- til kr. 600.000,- og roknað verður við, at hetta tal ikki er av leið.

Mjólkaframleiðslan, ið studningur er latin til, varð í

1970/71	kr. 556.593,73
1971/72	kr. 549.258,24.

Fleiri stór nótímans fjós eru undir gerð, so orsök er at halda, at framleiðslan kemur at hækka ella í hvørtfall at standa við, sjálvt um roknað verður við, at tað eru framleiðarar, sum av vinnuligum

orsökum halda uppat, nú möguleikarnir á öðrum okjum verða gjörðir nógvær ferðir betri en landbúnaðurinn er forur fyrir af bjóða.

- c) Til fíggjarættlanina fyrir sérhoyggjabrúnnastudningin er at viðmerkja, at í rokuskaparárinum 1971/72 varð útgoldið kr. 18,875,60 útyvir játtanina (kr. 85.000,-). Neyðugt verður tí at fáa henda útlagða pening játtaðan eyka í 1972/73. Studningurinn verður latin eftir reglugerð av 3/10-1967. Víst verður til viðmerkingar ráðsins fyrir 1970/71 og 1971/72, har greitt verður frá lýðningunum, at studningur verður latin til sérhoyggjabrúnnar, og er helst óneyðugt at leggja afturat, at uttan henda studning hevði búnaðarmenn ikki farið undir bygging av fjósum; bæurin, ið verður sligin, mjólkaframleiðslan, ið er økt, økt í tann num, sum hesi seinastu árin er prógvað.
- d) Til fíggjarættlanina fyrir uppdyrkingarstudningin er at viðmerkja, at hevði aftur studningurinn fyrir nýdyrking verið útgoldin fyrir 1971/72, hevði játtanin kr. 100.000,- ikki sligið til. Tað sýnist, sum síðan skipanin um at lata ein eykastudning allan á eini tvey ár eru liðin, at menn hava fengið nýlendi til góðan slóttube, sum at hugurin at fáa velt upp úr nýggjum er við at mennast aftur fyrir uppdyrking, og er tað so, fer ættanin, sum lægt er fyrir 1973/74, ikki at halda. Men við tað, at hetta ikki kann sigast við vissu, verður ikki lagt út fyrir, men hildið kunna vendast aftur til, um so fer at vera.
- e) Til fíggjarættlanina fyrir húsdýraalingina er at viðmerkja, at nýggi reglugerð er lýst 30. juni 1972 at hava gildi frá 1. apríl 1972. Eftir hesi skipan er studningurinn minnandi øktur. Rokust má tí við eini eykajáttan fyrir 1972/73 og eini hægri játtan enn fruttanumandan fyrir 1973/74. Økingin verður ætlað um kr. 35.200,-.
- f) Til fíggjarættlanina fyrir rentustudningin er at viðmerkja, at studningurinn ikki slær til, og at neyðugt er við eini hækking fyrir 1971/72, 1972/73 og 1973/74 og ikki minst út frá óvissuni um, um lögtingið vil endurnýggja og hækka skipanina um iløgupening til jarðargrunnin, so sum søkt verður um.

Felags fyrir allan studning til landbúnaðin er, at allir eru leir viðvirkandi til framleiðsluøking, og at landbúnaðurin ongan kann vera fyrir

uttan, uttan so at eisini teir búnaðarmenn, sum enn hava landbúnað sum høvuðsvinnu, leggja frá sær.

Umboðandi henda vinnuveg verður styðjað upp undir, at hitt almenna ger sítt til at komið verður ynski búnaðarmanna á mót eins og tað nú verður gjørt innan aðrar vinnuvegir, og ger tað, sum gerast kann, beinanvegin, um ikki størri afturstig og flytan frá landbúnaðinum skulu verða, enn longu eru hend.

Fíggarætlan fyri jarðargrunnin 1972/73.

Inntøkur:	roknskapur figgjarættan	
	1971/72	1972/73
1. Løgtingsstudningur:		
a) Veltistudningur	100.000,00	10.000,00
b) Húsdýralógastudningur	40.000,00	40.000,00
c) Føroya Jarðargrunnur	200.000,00	200.000,00
d) Rentustudningur	43.200,00	55.000,00
2. Løgtingsstudningur:		
a) Súðoyggjadrúnnar	85.000,00	100.000,00
b) Mjólkastudningur	530.000,00	530.000,00
3. Leiguinntøka:		
a) Føstiteiga	15.750,99	15.800,00
b) Prestagarðsteiga	9.219,57	9.200,00
c) Traðarleiga	1.380,25	1.300,00
d) Leiga av keyptum ognum	426,00	600,00
e) Føstingjald	683,03	500,00
4. Rentuinntøka:		
a) Útlán	202.639,86	200.000,00
b) Sparipeningur	61.878,25	45.000,00
c) Bykarenta	535,55	1.000,00
5. Húsaognin:		
a) Leiga	12.000,00	12.000,00
b) Útreiðslur	12.000,00	12.000,00
6. Aðrar inntøkur	12.293,91	30.000,00
7. Óflagt fyri landskassan í 1971/72	20.237,61	
Óflagt fyri landskassan í 1970/71	53.218,52	
Í alt óflagt	73.456,13	
	1.382.469,54	1.378.400,00

Figgjarættan fyri jarðargrunnin 1972/73.

Útreiðslur:		roknskapur figgjarættan	
		1971/72	1972/73
1. Veltistudningur:			
Saldo 1/4-1971	K	3.535,20	
a) Nýdyrkingar		64.775,85	82.500,00
b) Køstar og landbrunnar		18.337,00	15.000,00
c) Sýn og planlegging		7.225,45	2.500,00
d) Studningur til stik		0,00	
		86.803,10	
2. Húsdýralógin:			
Saldo 1/4-1971	K	16.428,30	
a) Tarvahald		3.877,50	5.000,00
b) Eftirlitsfeløg		5.085,00	0,00
c) Framsýningar		6.749,10	15.000,00
d) Greðingar		1.600,00	1.800,00
e) Høsuarhald			8.700,00
f) Publikationir o.a.		2.000,00	2.000,00
g) Rættir		3.000,00	7.500,00
		22.291,60	
3. Føroya Jarðargrunnur:			
a) Flutt í grunnin		200.000,00	200.000,00
b) Renustudningur		43.200,00	55.000,00
4. Sínhoyggjabrunnar:			
Saldo 1/4-1971	K	9.473,77	
Studningur		113.349,47	100.000,00
5. Mjólkustudningur:			
Saldo 1/4-1971	D	82.655,79	
a) Studningur		519.491,41	555.000,00
b) Umsiting, porto o.a.		29.766,83	25.000,00
6. Ráðið:			
a) Ferðapeningur		9.646,10	10.000,00
b) Dagpeningur		17.317,50	25.000,00
c) Serkøn hjálp		15.465,30	20.000,00

7. Umsitingin:

a) Lønir	131.095,80	140.000,00
b) Skrivstovutreiðslur	9.392,86	9.000,00
c) Porto og telefon	5.235,27	7.500,00
d) Grannskoðan	7.400,00	8.000,00
e) Húsaleiga o.a.	3.075,46	5.000,00
f) Tryggingar	5.319,15	5.500,00
g) Tínglesing 4.199,17 ÷ 4.660,62	461,45	500,00
h) Avskrivning	3.285,00	3.000,00
i) Annað	5.344,94	4.500,00
		1.313.000,00
Avlop	98.657,42	65.400,00
	1.382.469,54	1.378.400,00

Ognarættlan fyri 1972/73

Peningurin er ætlaður at koma til vega við:

	1972/73	1971/72
1) Sölu av jørð	600.000,00	1.107.266,42
2) Avdráttir av lánum	400.000,00	334.025,00
3) Avlopi av rakstrinum	65.400,00	88.000,00
4) Stundningi til útlán	200.000,00	200.000,00
5) Rentustundningi	55.000,00	43.200,00
6) Lántøku til útlán	200.000,00	
7) Tíkið út úr Sparikassanum	350.000,00	
	ca. 1.870.400,00	1.780.000,00

Peníngakontí:

	1/4-1972:	1/4-1972:
1) Skrivstovukassin	500,00	500,00
2) Føroya Gjaldstova	20.524,37	+499.913,79
3) Sjóvinnubankin	26.193,87	26.193,87
4) Norðoya Sparikassi	362.086,20	362.086,20
5) Føroya Sparikassi	657.613,85	657.613,85
6) Versurkonto pr. 1/7-1972	+114.550,98	
	952.367,31	546.450,13

7) Tilsvar pr. 1/7-1972:

Velfistudningur	13.196,90
Háskólafréttir	34.136,70
Mjólkastudningur	101.914,03
Súrbeyggjabrennar	18.875,70 ÷ 73.456,13
	1.025.823,44

Ognarnettan fyrir 1972/73.

Peningurinn er tællaður að nýta til:

		rönskapur	
		1972/73	1971/72
1) Útlán		900.000,00	1.354.467,95
2) Lán frá Brunatrygginginni:			
a) Avdráttur		320.000,00	120.000, --
b) Rentur		75.000,00	45.100, --
3) Festikonto:			
Studningur til garðsábætur		400.000,00	340.685,92
4) Ymiskt		175.000,00	
		ca. 1.870.000,00	1.860.000, --

*) Lánjáttanir í 1971/72, 1972/73 og 1973/74:

a) Maskinnþöð o.a.	231.400,00
b) Seyðahús	50.000,00
c) Ymiskt	57.000,00
d) Fjós o.a.	845.000,00
	1.183.400,00
Tilsagnir, ið ekki verða aktuellar, um	283.400,00
	900.000,00

	Roknskapur 1971/72	fíggjareflan 1973/74	
1. Farvabald:			
a) Farvastudningur		7.200,00	
b) Farkaskifti			
c) Viðseting	3.877,50	2.700,00	
d) Farvakcyp		3.300,00	18.200,00
e) Neytaeftirlitið	5.065,00		
2. Framsýningar:			
a) Kostnaður			18.000,00
b) Premiur til neyt			
c) Premiur til seyð	6.749,10	15.000,00	25.000,00
d) Premiur til röss			
3) Greðingabald:			
a) Studningur til hald		1.800,00	
)	1.600,00		
b) Studningur til keyp			
4. Studningur til hoesnabaldi		4.000,00	
5. Publikationir o.a.	2.000,00	2.700,00	
6. Studningur til rättir	3.000,00	10.500,00	19.000,—
Faltt til 1972/73	34.136,70		
	56.428,30		75.200,—

Nýggj reglugerð er lýst 30/6-1972 at hava gildi frá 1. apríl 1972.
Økingin fyri 1972/73 er ætlað um kr. 35.200,00.

Figgjarættan fyri húsdýralógina 1973/74.

Inntøkur:

	roknskapur 1971/72	figgjarætl. 1973/74
Saldo pr. 1/4-1971	16.428,30	
Løgtingsstudningur	40.000,00	75.200,00
	56.428,30	75.200,00

Figgjarættan fyri uppdyrkingarstudningin
fyri figgjarárið 1973/74.

Inntøka:

	roknskapur 1971/72	figgjarætl. 1973/74
Saldo pr. 1/4-1971	3.535,20	
Studningur úr landskassanum	100.000,00	100.000,00
	103.535,20	100.000,00

Viðmerkingar:

Fyri 1971/72 er ikki allur studningur avroknaður enn, av tí at menn nústaðni eru lidnir og tí sýningin scinkað av tí sama.

Uppdyrkingarlán, ið jarðargrunnurin leggur út í 1972/73 er játtað við kr. 70.000,00. Um arbeiðini verða gjørd liðug í 1972/73 verður henda peningahædd útgoldin sum studningur.

Figgjarættan fyri uppdyrkingarstudningin
fyri figgjarárið 1973/74.

Útreiðslur:

	roknskapur 1971/72	figgjarætl. 1973/74
1. Nýdyrking o.a.	64.775,85	82.500,00
2. Køstar og landbrunnar	18.337,00	15.000,00
3. Stlk		0,00

4. Sýn, planlegging, porto o.s.	7.225,45	2.500,00
5. Flutt til 1972/73	13.196,90	
	103.535,20	100.000,00

Figgjarættan fyrir 1973/74

fyrir

lögtingsstudningin til súrhoyggjabrunnar

	ríkisskattur	figgjarætl.
	1971/72	1973/74
Saldó pr. 1/4-1971	9.473,77	
Studningur (beinleiðis)	113.349,47	100.000,00
Landskassastudningur í 1971/72	85.000,00	
Neyðug hækkun í 1972/73	18.875,70	100.000,00

Figgjarættan fyrir 1973/74 fyrir lögtingsstudning til mjólkaframleiðsluna.

Inntaka:

	Ríkisskattur	Figgjarætl.
	1971/72	1973/74
Lögtingsstudningur	530.000,00	600.000,00
Neyðug hækkun í 1972/73	101.914,03	
	631.914,03	600.000,00

Figgjarættan fyrir 1973/74

fyrir

lögtingsins rentustudningur til lán til landbúnaðinn.

Lánþeka pr. 1/4-1972	680.000,00
Lánþeka í 1972/73	320.000,00
	1.000.000,00

Renta 8,5%		85.000,00
Ótlánsrenta 3%		30.000,00
Rentustudningur		55.000,00

Figgjarettin fyrir 1973/74 fyrir lögtingsstudning til mjólkaframleiðslu.

Útreiðslur:

	Figgjarett, 1973/74	Roknskapur 1971/72
Mjólkastudningur:		
Saldo pr. 1/4-1971		82.055,79
Norðuroyggar	50.000,00	52.423,92
Eysturoy	45.000,00	45.404,09
Streymoy	230.000,00	204.826,28
Vágoy	50.000,00	38.535,76
Sandoy	160.000,00	142.486,06
Suðuroy	40.000,00	35.754,70
Umsiting, porto o.a.	25.000,00	29.766,83
	600.000,00	631.914,03

Viðmerkingar frs landsstýrinum.

ad konto 1. Húsdjóraaling.

Skotið verður upp at játta:

Fyri 1973/74:	75.200 kr.
Ov litið játtað 1972/73	35.200 kr.
Ov nógv játtað árinu fyri	34.137 kr.

75.200 kr. avrundað 76.200 kr.

ad konto 2. Nýdyrking v.m.

Skotið verður upp at játta:

Fyri 1973/74	100.000 kr.

og at lata fær 13.196,90 kr. vera hjá jarðarráðnum at taka til, jfr. viðmerking ráðsins.

ad konto 4. Stodaingur til ílagging í landbúnaðin.

Støða er ikki enn tikin til tilmælið frá jarðarráðnum um at veita

3 milj. kr. afturat yvir 10 ár. Mælt verður to til eisini í 1973/74 at veita 200.000 kr., tá hevur grannurin fingið 2.100.000 kr.

ad konto 5. Studningur til mjólkaframleiðslu.

Skotið verður upp at jálta:

Fyri 1973/74:	600.000,00 kr.
árin fyri	101.914,03 kr.

701.914,03 kr.

avrundað til
702.000 kr.

ad konto 6. Studningur til súrhoyggjbrunnar.

Skotið verður upp at jálta:

Fyri 1973/74	100.000,00 kr.
Ov lítið jáltað árin fyri	18.875,70 kr.

118.875,70 kr.

avrundað til
119.000 kr.

95) ad § 16-5-8: Træplanting.

Sembr. skriv 15. juni 1972.

I anledning af Landsstyrets skrivelse af 12. juni 1972 om tilskud til Plantagenævnets virksomhed for finansåret 1973/74 skal nævnet indstille, at der bevilges 120.000 kr. eller i hvert tilfælde ikke mindre end 100.000 kr.

Ifølge de reviderede årsregnskaber for de sidste 4 finansår, der er tilstillet Landsstyret, er nævnets formuebeholdning formindsket således:

Fra 1968/69 til 1969/70 med ca. 13.000 kr. til 113.204,63 kr.

Fra 1969/70 til 1970/71 med ca. 8.000 kr. til 105.589,79 kr.

Fra 1970/71 til 1971/72 med ca. 54.000 kr. til 56.433,10 kr.

Nævnets udgifter må forventes at stige yderligere i dette finansår, idet der bl.a. forestår visse nyanskaffelser af nødvendige arbejdsredskaber. Såfremt man ønsker nævnets arbejde videreført i nogenlunde uændret omfang, må en forhøjelse af landskassens tilskud således anses for tvungende nødvendig.

FÆRØERNES PLANTAGENÆVN, den 15. juni 1972.

96) ad § 17-5-8: Landstýrinum at ráða yvir.

R.	J.
71/72	72/73
2.488,82	15.000, --

97) ad § 18-1-1: Ravmagnsnevndin.

Smb. skriv 26. juni frá landfótanum.

..... at der ingen udgifter har været i finansåret 1971/72, idet elektricitetsnævnet ikke har holdt nogen møder.

I finansåret 1973/74 forekommer der forventlig ingen udgifter.

98) ad § 18-1-2: Smærri el-verk.

I grunninum pr. 19/7-1972:	975.034,13
Tær kr. 225.000 býla seg soleiðis:	
Rentastudningur til SEV (Lgt. 1961 lls. 800)	33.300,00
Smærri elverk	191.700,00

Tað er ein avtala millum íleggingargrunnin fyri Føroyar og landsstýrið, at grunnurin figgjar tey primern annleggini við 100% og landsstýrið tey sekunderu við 50% í studningi og 50% í veðhaldi fyri lánun.

99) ad § 18-2: Fabriks- og ketihúmsjón.

R.	J.
71/72	72/73
99.414,10	150.000,—

I 1972 verður verkfrøðingur settur at sita fyri stovuánum, sum umframt tær uppgávur hann hevur havt, eisini skal vera ráðgevari landsstýrisins í øllum tekniskum spurningum.

Við tveimum starvsmonnum verður ársútreiðslan meti til 225.000 kr.

100) ad § 18-3: Motorkønur eftirlitsmaður.

	R.	J.
	71/72	72/73
1. Útreiðslur	107.989,17	100.000,—
2. Inntøkur	123.858,75	105.000,—

101) ad § 18-4: Skipaskrá og -uppmáling.

	71/72	72/73
	R.	J.
1. Skipaskrá	8.332,09	15.000,—
2. Uppmáling		
1. Útreiðslur	13.930,00	12.000,—
2. Innlækur	4.377,52	3.000,—

102) ad § 18-5: Semingamannaskipanin.

	R.	J.
	71/72	72/73
	12.601,12	12.000,—

103) ad § 18-6: Kolagrefstor.

	R	J
	71/72	72/73
	46.138,23	50.000,—

104) ad § 18-7: Føroya Ferðamannafelag.

Sembr. skriv 15. juli 1972.

Hjálagt sendir felagið rakstrarroknskap fyri áhmanakkaárið 1971*) í sambandi við studningsveitan fyri komandi fíggjarár. Roknskapurin balanserar við 181.544,13 kr. og við einum rakstrarhalli uppá 10.743,53 kr. Av inntøkuni uppá 170.800,60 kr. stava tær 75.000 frá løgtingsstudninginum.

Ársøkin til rakstrarhallið er hon, at meira enn vanligt hevur verið brúkt til reklamaendamála. Hesin posturin vil altíð verða nakað ójavnur, alt eftir sum vit halda neyðugt er at útgeva brochurur. Ikki kemst uttanum at útgeva ferðamannaheftir, og nú í hesum rakstrarári hevur felagið útgivið og útsent ca. 20.000 informationsheftir á danskum, enskum og týskum. Í komandi ári má hetta talið helst koma at vaksa alt í mun til lann økta ferðamannastreynin til Føroyar.

Vit søktu seinasta ár um studning uppá 150.000 kr., men fingu 75.000, og tá príslegan øllum kunnugt er sterkt vaksandi, hevur verið trupult at fáa endarnar at røkka saman. Tá arbeiðið samstundis hevur verið vaksandi, og vit síggja fram til ein javnan vøkstur, kemst ikki uttanum øktar útreiðslur. Til dømis eru pláss- og arbeiðsviður-

skiftini á Ferðamannastovuni blivin út av lagi, og fyri langt síðani sön vit neyðugt verða at útvega meira skrivstovupláss. Vit søktu Tryggingarsambandið um eitt høli aftrat, og nú Føroya Lívstrygging hevur flutt inn í skrivstovuhølini hjá Gjaldstovuni, hevur eydnast okkum at fáa teirra skrivstovu, sum liggur beint uppi yvir Ferðamannastovuni, og hetta var harðliga fyri neyðini. Tað kemur sjálvandi serliga í fyrstuni at verða ein stór cykaltreiðsla fyri okkum at skula gjalda dupult so nógv í húsaleigu og øðrum útreiðslum í samband við tað.

Fyri at kunna arbeiða effektivt, loyvir felagið sær at søkja um, at studningurin verður hækkaður til 150.000 kr., tí tað eru nógv øki innan reklamu o.a., sum meira átti at verið gjørt burtúr, um hert peningur var til taks.

Vit vóna, at málið verður gjørt við vælvild.

*) til skjals á landsskrivstovuni.

Viðmerking frá landsstýrinum.

Mælt verður til at hækka studningin við rakstrarhallinum frá árinum 1971 ella 11.000 kr.

105) ad § 18-8: Landsstýrinum at ráða yvir.

R	J
71/72	72/73
152.724,05	100.000,—

106) ad § 18-9: Læruráðið.

Sembr. skriv 29. juni 1972.

Samsýning til limirnar	4.000,—
Prenting og lýsingar	2.500,—
Telefon	700,—
Ferða- og dagpeningur	2000,—
Leiga av hølum til sveinaroyndir	1.500,—
Vaktarhald	4.000,—
Koyring av skúlimeistarum	800,—

Próvtøkubald	1.000,—
Samsýning til skaðmeistarar	22.000,00
	38.500,—
+ tilmeldingargjald	5.500,—
	33.000,—
 Reknskapur 1971/72	35.628,37 kr.
Láttan 1972/73	32.000,00 kr.

107) ad § 18-10: Stuðul til íðnaðarfremjandi endamál.

Síðani nakrar skipasmíðjur eru komnar í fíggjarliga trongstöðu og landsstýrið hefur í hyggju gjølla at kanna orsøkirnar og síðan seta uppskot fram um hvørji tiltøk skulu takast, verður skotið upp at hækka stuðningin við 250.000 kr.

108) ad § 18-10: Stuðul til íðnaðarfremjandi endamál.

í grunninum vóru pr. 15/7-1972:	503.562,96
harav í útlánun	165.244,56

109) ad § 18-12: Skeiðvirksemi.

R	J
71/72	72/73
39.567,20	100.000,—

110) ad § 19-1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 og 10: Fólkapensión v.m.
Smb. skriv frá ríkisumboðnum 30. juni 1972.

Forskellige sociale fornuål kan anslås til de nedenfor anførte beløb, idet man til sammenligning har anført de på lagtingsfinansloven for 1972/73 opførte bevillinger og de foreløbige regnskabstal for 1971/72, som er opgivet hertil af Færøernes oppehørselskontor:

Folkepension:

		Regnskab 1971/72 kr.	Lagtings- finanslov 1972/73 kr.	Forslag 1973/74 kr.
Samlede udgifter (§ 19.1.1.)		27.651.392,76	32.500.000,-	31.600.000,—
+ Statskassens andel (§ 19.1.3.)		13.825.696,38	16.250.000,—	15.800.000,—
Hjemmestyrets andel		13.825.696,38	16.250.000,—	15.800.000,—
+ Folkepensionsbidrag (§ 19.1.2.)		5.839.840,13	6.500.000,—	6.500.000,—
		7.895.856,25	9.750.000,—	9.300.000,—
+ Kommunernes andel (§ 19.1.4.)		1.330.976,04	1.625.000,—	1.550.000,—
Landskassens udgift		6.654.880,21	8.125.000,—	7.750.000,—
Invalidpension m.v.:				
Samlede udgifter (§ 19.2.1.)		15.308.378,28	18.100.000,—	16.800.000,—
+ Statskassens andel (§ 19.2.2.)		7.654.189,14	9.050.000,—	8.400.000,—
Hjemmestyrets andel		7.654.187,14	9.050.000,-	8.400.000,-
+ Kommunernes andel (§ 19.2.3.)		1.275.698,19	1.500.000,—	1.400.000,—
Landskassens udgift		6.378.490,95	7.550.000,—	7.000.000,—
Børnebidrag til enlige forsørgere m.v.:				
Enkebørnshidrag		1.010.250,00	1.161.000,-	1.090.000,-
Forsøudsvis bidrag		418.199,35	463.000,—	430.000,—
Samlede udgifter (§ 19.3.)		1.428.449,35	1.624.000,-	1.520.000,-
+ Statskassens andel (§ 19.3.1.)		714.224,68	812.000,-	760.000,—
Hjemmestyrets andel		714.224,68	812.000,-	760.000,-
+ Kommunernes andel (§ 19.3.2.)		119.037,44	135.000,—	125.000,-
Landskassens udgift		595.187,23	677.000,-	635.000,-

Enkepension:

Enkepension (§ 19.4.)	991.756,0	1.200.000,—	1.150.000,—
+ Statskassens andel (§ 19.4.1.)	495.878,00	600.000,—	575.000,—
Hjemmestyrets andel	495.878,00	600.000,—	575.000,—
+ Kommunernes andel (§ 19.4.2.)	82.646,84	100.000,—	85.000,—
Landskassens udgift	413.231,66	500.000,—	480.000,—

Almindelig underholdshjælp efter § 9:

Udbetalt hjælp (§ 19.5.)	804.584,88	955.000,—	925.000,—
Refusion til de store kommuner	382.972,23	505.000,—	515.000,—
	1.187.557,11	1.460.000,—	1.440.000,—
+ Statskassens andel (§ 19.5.1.)	296.889,28	365.000,—	360.000,—
Hjemmestyrets andel	890.667,83	1.095.000,—	1.080.000,—
+ Kommunernes andel (§ 19.5.2.)	148.444,64	220.000,—	180.000,—
Landskassens udgift	742.223,19	875.000,—	900.000,—

**Udvidet hjælp efter §15
og hjælp efter § 14 A:**

Udbetalt hjælp (§ 19.6.)	471.705,73	462.000,—	380.000,—
+ Statskassens andel (§ 19.6.1.)	235.852,86	231.000,—	190.000,—
Hjemmestyrets andel	235.852,86	231.000,—	190.000,—
+ Kommunernes andel (§ 19.6.2.)	39.308,82	38.000,—	30.000,—
Landskassens udgift	196.544,04	193.000,—	160.000,—

Enkehjælp efter § 22:

Udbetalt hjælp (§ 19.7.)	870.855,27	965.000,—	965.000,—
Refusion til de store kommuner . .	135.519,32	215.000,—	170.000,—
	1.006.374,59	1.180.000,—	1.135.000,—
+ Statskassens andel (§ 19.7.1.)	251.593,65	295.000,—	285.000,—

Hjemmestyrets andel	754.780,94	885.000,—	850.000,—
+ Kommunernes andel (§ 19.7.2.)	125.790,82	150.000,—	140.000,—
Landskassens udgift	628.984,12	735.000,—	710.000,—
Børneforsorg:			
Samlede udgifter (§ 19.8.)	948.769,61	1.090.000,—	1.250.000,—
+ Børneforsorgsbidrag (§ 19.8.3.)	9.869,00	10.000,—	10.000,—
Nettoudgift	938.900,61	1.080.000,—	1.240.000,—
+ Statskassens andel	469.450,30	540.000,—	620.000,—
Hjemmestyrets andel (§ 19.8.1.)	469.450,31	540.000,—	620.000,—
+ Kommunernes andel (§ 19.8.5.)	78.241,68	108.000,—	105.000,—
Landskassens udgift	391.208,63	432.000,—	515.000,—
Aldersdomshjem:			
Landskassens udgift .. (§ 19.11.)	11.267,76	55.000,—	130.000,—

Landskassens samlede udgifter til de nævnte formål kan således anslås til 18.280.000 kr. for 1973/74 mod 19.142.000 kr. for 1972/73 og en udgift på 16.012.017,79 kr. i 1971/72.

Det foreliggende skøn over de sociale udgifter i 1973/74 er foretaget på grundlag af de udbetalte ydelser for april-juli 1972, d.v.s. på grundlag af det nuværende antal personer og dyrtidsreguleringen pr. 1. april 1972.

F.s.v. angår folkepensionsbidrag har man benyttet det for indeværende finansår i lagtingsfinansloven opførte beløb uden nogen forhøjelse.

Beløbene for 1972/73 svarer ikke til de for dette år ved skrivelse herfra af 3. marts 1972 anslåede udgiftstal, men er anført efter lagtingsfinansloven 1972/73, hvorefter det påregnes en forhøjelse fra 1. oktober 1972 på ca. 15 %.

I de herfra foreslåede tal for 1973/74 har man ikke taget hensyn til en sådan forhøjelse.

Det bemærkes, at statskassen udover udgifter til foranstående formål tillige har udgifter til driftstilskud til færøske børneforsorgsinstitutioner, til tilskud til færøske sygekasser, til drift af Statens special-

skole i Tórshavn, til Færøernes ulykkestforsikringsråds virksomhed og til Statens Åndssvageforsorgs virksomhed på Færøerne.

Viðmerking frá landstýrinum.

Landsstýrið fer at leggja fram uppskot um, at her sociala veitingarnar frá 1. oktober 1972 verða hækkaðar við 15 %.

Tølini eru í hækkað.

111) ad § 19.2: Styrkveiting.

R	J
71/72	72/73
143.631,16	150.000,—

112) ad § 19.12: Aliv — eftir landsstýrisins avgerð.

Onki uppskot er sent landstýrinum.

113) ad § 19.13-1: Fráhaldsfeløg.

Sembr. skriv 15. juli 1972.

Leyva vit okkum við hesum skrivi at deila á landstýrið um at bæðka tann studning, sum higartil er latin felagsnevndini og teimum feløgum hon umboðar, mest møguligt í komandi fjággjarsári.

Vit takka fyri studningin fyri fjággjarsárið 1971/72 kr. 11.500,— sum vit hava fingið og hevur nevndin býtt peningin soleiðis:

Nólsoyar Fráhaldsfelag	300,00
Haldórsvíkar Avhaldsfelag	500,—
Mikladals sóknar Fráhaldsfelag	800,00
Havnar Avhaldsfelag	50,00
NIOGT, fleiri feløg	4.000,00
UTF, Ungtemplarasamband Føroya	2.000,00
Línagjald til intern. kanningsstovnin	750,00
Línagjald til Nordiska Nykterhetskomiteen	75,00
Felagsnevndin at ráða yvir	1.025,00
	11.500,00

Sum landsstýrinum kunnugt, er Félagsnevndin linnur í norrønum og alheimis stevnum, og umboðar soleiðis færoysku fráhaldsrørsluna úteftir. Hetta ber í sær stórar útreiðslur, ikki bert til linnagjald sum omanfyri nevnt, men eisini til ferðaútreiðslur hjá luttakarum á teimum ymsu norrønum og alheimis stevnum sum regluliga verða hildnar. Félagsnevndin umboðar færoysku fráhaldsfeløgin í Norrønu Fráhaldsnevndini og hava vit, eins og hini norðanlondini, lín í stýrinum.

Ein avgjørd treyt fyri fráhaldsarbeiðinum er samarbeiði við feløg úr øðrum londum og hava vit til dags altíð roynt at verið við. Men slík umboðan kostar pening og hevði ikki offurviljin frá privatari síðu verið so stórur, hevði hella ikki eydnast okkum. Hitt almenna eigur all sýna áhuga fyri tí arbeiði vit útina á jøvnum fæti við aðrar tjóðir.

Men tað er ikki bert úteftir at tað kostar nógvan pening at fremja slík álvarsmál, sum fráhaldsarbeiði er.

Her heima hjá okkum sjálvum er stórur lærvur á einum miðvísium fráhaldsarbeiði. Vit umboða nógv feløg og avrika tey, hvørt á sínum øki, eitt gott arbeiði.

Tey feløg vit umboða, eiga 13 bygningar. Fyri ungdómmin eru húsini ein avgjørd treyt, men tað eru stórar fíggjarligar byrður feløgin hava, skula húsini standa ungdómminum í boði til samveru av hvørjum slag tað so enn er.

Tann studningur félagsnevndin fær munar lítið tá hugsað verður um tær útreiðslur til ljós, hita, reingerð og umsiting, sum slík hús hava og vóna vit tí, at studningurin komandi ár verður hækkaður so munandi, at vit vera førir fyri at halda hesi hús í hóskandi standi.

Í øllum londum verður stórur dentur lagdur í tað arbeiði sum fráhaldsfeløgin gera. Ásannandi henda tærvin lata øll lond so stóran studning til fráhaldsarbeiði, at tað ber til at hava fólki at leggja arbeiði til rættis og vera hindilið millum hitt almenna øðrumegin og fráhaldsfólki hinumegin. Skula vit hava vónir um at dríva eitt miðvíst og effektivt fráhaldsarbeiði í komandi lĩðum, verður eisini neyðugt hjá okkum at hava fólki at skipa fyri hesum tåtti.

Men hetta gerst ikki uttan munandi fíggjarliga hjálpi.

Vit hava tað álit á landsstýri og lögtingi at menn við ábyrgd duga at mela um týðningin av einum góðum fráhaldsarbeiði. Og slíkt arbeiði hevur helst ongantíð verið meira tiltrongt, enn tað júst nú er. Tí vóna vit at studningurin á komandi fíggjarløgtingslóg verður munandi hækkaður, eisini útum minkingina av peningavirðinum, sum hevur verið.

Vit kunna skoyta uppi, at hetta seinasta árið hava vit verið umboðaði á fundi í Vesturberlin har spurningurin um alkoholpolitikkinn

og EEC var til umrøðu. Á fundi í Nordiska Nykterhetskomiteen í København. Á fundi í Norrøna Goodtemplarráðnum í Oslo. Ungtemplarasamband Føroya verður umboðað á norðurlendskum fundi í Bergen í hesum mánaði. Í august verður 25. Norðurlenska Fráhaldskongressin hildin í Danmark og í døgunum 4-9 september verður fundur í internationala ráðnum fyri alkoholismu og narkomani hildin í Amsterdam.

Ad § 18-13-1. Fráhaldsfeløgini.

Sembr. skriv 15. juni 1972.

..... at vit í nógv ár hava søkt um at hækka studningin munandi, tí vit skulu byggja Blaa kors heim her í Havn. Nú er møguleiki at fáa eini hús til keyps, tí hevði tað komið væl við um studningurin bleiv hækkaður, men higartil hava vit søkt uttan úrslit.

Um studningurin ikki verður hækkaður til nevnda endamál, so halda vit fram alíkavæl, tí «Behandlingshjem for alkoholskadede» má byggjast nú beinan vegin.

Ætlan okkara er eisini at fáa ein ferðaskrivara ein part av árinum.

Vónandi fáa vit ávíst 10.000,- kr. fyri fíggjarárið 1972/1973. — og ein eyka studning fyri komandi fíggjarár.

Viðmerking frá landsstýrinum.

Skotið verður upp at hækka studningin við 10.000,00 kr.

114) ad § 19-13-2: Reyði Krossur.

Sembr. skriv 17. juli 1972.

Vísandi til bræv landsstýrisins viðvíkjandi uppskoti til fíggjarløgtingslóg konto § 19 - 13 - 2, vóna vit at felagið Reyði Krossur altur hesaferð fær studning á fíggjarlógini.

Hesa seinastu tíðina hevur tað íthetur ikki verið nógvur tørvur á hjálp her heima hjá okkum frá Reyða Krossi. Á hvørjum ári fáa vit ein hóp av klæðum sum verður býtt út til fólk, og hevur eftirspurningurin ikki verið til alt, hevur Føroya Barnaheim fingið tað sum eftir hevur verið.

Er tørvur til tað, lata vit hjálp til sjúkravognar og sengur hjá avlimum. Annars eru tað hjargingaramboð og samaritarskeið sum størstur dentur hevur verið lagdur á hesa seinastu tíðina.

Tann peningur felagið hevur at ráða yvir saman við studninginum er so lítil, at nevndin hevur ikki hildið tað munað nakað um vit av

hesum peningi lata hjálp til katastrofuendamála í útlondum. Nevndin er tí mest sýnað til at peningur felagsins fyrst og fremst skal nýtast til hjálpartiltøk her heima hjá okkum, tá tørvur er til tað.

Vit vóna ll at felagið framvegis fær stuðning á fíggjarløgtingslógini.

115) ad § 19-13-6: Húsálansgrunnurin.

Smbr. skriv 27. juni 1972.

Seta vit fyrri, at umsóknirnar verða tær somu í tali 1973/74, sum árinu fyrri, nevniliga

175 (ætlað) á kr. 20.000,00 (meðaltal)	3.500.000,00
+ rakstrarvinning í árinum	1.000.000,00
verður kapitaltørvurin	2.500.000,00
um eingi nýggj lán fáast til grunnin.	

116) ad § 19-14: Landsstýrinum at ráða yvir.

kr. 30.000,00

Leiðbeining og stuðul fyri feroyingar uttanlands, møguliga í samband við Føroya húsið ella umboðsstovu.

117) ad § 19-18-9: Specialskúli, í grunn.

Í grunninum pr. 15. juli 1972: kr. 250.000,00.

118) Ansingar- og røktingarheim, í grunn.

Í grunninum pr. 15. juli 1972: kr. 250.000,00.

119) ad § 20-1: Pensiónir.

Smbr. skriv 21. juni 1972.

..... at gjaldstovan metir útreiðslurnar til eftirlønir í 1973/74 til 145.000 kr.

Roknað verður við núgaldandi útgjaldingum.

Til sammetingar kann upplýsast, at roknskapartalið fyri 1971/72

er 133.215,71 kr., og at jáltað á fíggjarlógini 1972/73 er 200.000 kr., meðan gjaldstovan hevði meft hesar útreiðslur til 115.000 kr.

120) ad § 20-2; Bídipeningur,
Súðr. skriv 27. juni 1972.

..... at gjaldstovan metir bídipeningin í 1973/74 til kr. 180.000,00. Roknað er við nógaldandi prístalsviðbót.

Gjaldstovan hevur roknað við fylgjandi fyrrv. lögtingsmönnum:

	um mánaðin kr.
Peter Christiansen	543,33
Thomas Joensen	543,33
J. P. Davidsen	1.358,33
Fríðrik Hansen	1.358,33
Karsten Hoydal	543,33
Sigurd Joensen	1.086,67
Vilhelm Nielsen	1.086,67
Dion Nolsøe	1.086,67
Poul Petersen	1.358,33
Johan M. Fr. Poulsen	1.358,33
Reynhold Silá	543,33

Aðrir:

Kristian Djurhuus	3.260,00
Olivia Sørensen	815,00

Í 1971/72 er útgoldið í bídipeningi 228.379,93 kr. og í fíggjarárinum 1972/73 er jáltað 220.000 kr.

121) ad § 22-1: Útreiðslur av vali.

R	J
71/72	72/73
40.914,08	30.000,—

122) ad § 22-2: Landsatýrinum at ráða yvir.

	R	J
	71/72	72/73
1. Fremmandavitjan	57.055,68	150.000,—
2. Annað	99.262,10	70.000,—

123) ad § 22-3: Dóms- og lögreglumál.

R	J
71/72	72/73
4.058,93	8.000, —

124) ad § 22-4: Studningur til pólitíska upplýsing.

R.	J.
71/72	72/73
200.000,01	200.000,—

125) ad § 23-4: Til kirkjagrunnin.

Smafr. skrif 7. júlí 1972.

..... man forventer i 1973/74 at måtte afholde følgende udgifter af kirkefonden:

Almindelig vedligeholdelse	275.000,
Kirkegårde	50.000,—
Præsternes befordring	30.000,—
Nye kirker (Vesturkirkjan)	135.000,
Forsikring m.v.	8.000,—

Udgifter ialt	498.000,—
Fragar: Tiendoaftöslögn	8.000,—

Nettoudgifter	490.000, ..

Det kan ikke forventes, at der findes disponibel kapital i kirkefonden pr. 1. april 1973.

126) ad § 24: Burtarleggingar til avdráttir av lánum.

Sembr. skriv frá gjaldstovuni 29. júní 1972.

..... gjaldstovan metir avdráttirnar av lánum í 1973/74 til umleið kr. 5.755.368,80, samstundis sum víst verður til specificatión í yvirtilinum viðvíkjandi avdráttum og rentum av upptíknun lánum í 1973/74.

Viðmerking frá landsstýrinum.

Roknað er við upptøku av nýggjum lánum tilsamans 10 milj. kr. at gjalda aftur í 15 ár og at byrjað verður at gjalda aftur lánið til bygging av landssjúkrahúsinum.

127) ad § 25: Avskrivningar.

Sembr. skriv frá gjaldstovuni 28. júní 1972.

Avskrivningar av landsins eignum:

Sethús og grundlæki	8.937,00
Hús í almennari nýtslu	581.633,59
F.M. - støðir	356.000,00
Anlegg	610.797,00
Skip	115.000,00
	1.672.367,59

10 % avskiving av íleggingum fíggjað við lánum:

Berghalið Hvalbu - Tvøroyri	453.099,32
Oyggjarvegurin (Kollafj. og suðureftir)	293.806,04
— (Havn móti Bøllireyni)	174.228,93
Hvannasundsvegurin	53.400,34
Húsavík - Dasvegur	34.249,26
Fútaklett - Oyrargjógv	142.804,40
	1.151.588,29

Hetta verður tilsamans kr. 2.823.955,88, men umframt hetta hevur landskassin í 1971/72 upptikið lán til vega-, brúgvagerð og 2 ferju-

legur fyrir tilsamans kr. 8.000.000,00, og avskrivningin af hesum ílegg-
ingum verður kr. 800.000,—.

Íðlífr hesum kann avskrivningin í 1973/74 metast til kr. 3.625.000,00.

Viðmerking frá landsstýrinum.

Avskrivning av íleggingum áiggjað við lánum verður ikki tikin við.

128) ad § 26. Ymsar ognarútreiðslur.

R.	J.
71/72	72/73
97.629,25	110.000,-

Mælt verður til at lætka játtanina við 50.000 kr., m.a. umvælingar av
húsinum í Stóruslova.

129) ad § 38-4-2 og § 44-5-2: Játtan til ymsar grunnar.

	Játtan kr.
§ 10-5: Løgtingshús	500.000,—
§ 11-10-9: Tollpakkhús	500.000,—
§ 13-2: Havnagerð	10.000.000,—
§ 13-3: Lendingar	3.000.000,—
§ 13-4: Flogferðsla	250.000,-
§ 13-5: Strandfaraskip	400.000,-
§ 13-6: Berghols- og brúgvagerð	3.000.000,-
§ 14-7-1: Kímlætur	400.000,-
§ 14-8-1, 2&3: Lestrargrunnar	275.000,-
§ 14-8-9: Skúlabýgging	1.300.000,-
§ 14-8-18: Lærlingahúsi	200.000,—
§ 15-10-3: Mentunargrunnur	85.000,-
§ 15-10-10: Skúlabókagrunnur	169.000,-
§ 15-10-11: Orðabókagrunnur	12.500,-
§ 15-10-12: Sjónleikarhús	75.000,—
§ 15-10-13: Landbóka- og landskjalasavn	350.000,-
§ 15-10-14: Sjónvarp	250.000,-
§ 16-7: Endurnýgging skipafloans	9.500.000,-
§ 16-13: Havransóknarskip	250.000,-
§ 18-1-2: Smærri elverk	190.000,-
§ 18-11: Gistingarhús	150.000,-

§ 19-13-8:	Føroya Specialskúli	250.000,-
§ 19-13-10:	Ansingar- og røktarheim	250.000,-
§ 21:	Effektivar viðhaldsbindingar	3.500.000,-
		— — —
		34.350.500,-
		— — —

130) ad § 38-4-4 og § 44-5-3: Nýtsla úr grunnum.

Løgtingshús	1.000.000,-
Tollpakkhús	500.000,—
Havnagerð	10.000.000,-
Lændingar	3.000.000,-
Flogferðsla	500.000,-
Strandfaraskip	400.000,-
Bergahol og brúgvagerð	4.500.000,-
Bimleikur	600.000,-
Lestrargrunnar	275.000,-
Skúlabýgging	1.500.000,—
Læringleiðin	0,—
Mentunargrunnar	65.000,-
Skúlabókagrunnur	169.000,—
Orðabókagrunnur	25.000,—
Sjónleikarhús	100.000,-
Landsbókasavn	500.000,-
Sjónvarp	100.000,-
Endurn. skipaflotans	11.150.000,-
Havransóknarskip	500.000,-
Smærri og sekundær el-verk	500.000,-
Gistingarhús	150.000,-
Føroya Specialskúli	250.000,-
Ansingar- og røktarheim	200.000,-
Effektivar viðhaldsbindingar, avskrivningar	3.000.000,-
Hóli til motorsøleikona	200.000,-
Vaklarskip	500.000,-
Læknabát til Klaksvík	150.000,-
Eftirlønargr. landsins	210.000,-
Eftirlønargr. sjúkrahúsanna	200.000,-
	— — —
	10.284.000,-
	— — —

the 1990s, the number of people in the world who are undernourished has increased from 250 million to 800 million (FAO 1996).

There are a number of reasons for this increase. First, the world population has increased from 5 billion in 1987 to 6 billion in 1996, and is projected to reach 8 billion by 2025 (FAO 1996). Second, the world population is ageing, and the proportion of the population aged 65 and over is increasing in all countries (FAO 1996). Third, the world population is becoming more urban, and the proportion of the population living in urban areas is increasing in all countries (FAO 1996).

Fourth, the world population is becoming more mobile, and the proportion of the population living in mobile communities is increasing in all countries (FAO 1996). Fifth, the world population is becoming more educated, and the proportion of the population with a primary school education is increasing in all countries (FAO 1996). Sixth, the world population is becoming more affluent, and the proportion of the population living on less than \$2 a day is decreasing in all countries (FAO 1996).

Seventh, the world population is becoming more health conscious, and the proportion of the population who are overweight or obese is increasing in all countries (FAO 1996). Eighth, the world population is becoming more environmentally conscious, and the proportion of the population who are concerned about the environment is increasing in all countries (FAO 1996).

Ninth, the world population is becoming more technologically conscious, and the proportion of the population who are using the Internet is increasing in all countries (FAO 1996). Tenth, the world population is becoming more socially conscious, and the proportion of the population who are concerned about social issues is increasing in all countries (FAO 1996).

Eleventh, the world population is becoming more politically conscious, and the proportion of the population who are concerned about political issues is increasing in all countries (FAO 1996). Twelfth, the world population is becoming more economically conscious, and the proportion of the population who are concerned about economic issues is increasing in all countries (FAO 1996).

Thirteenth, the world population is becoming more culturally conscious, and the proportion of the population who are concerned about cultural issues is increasing in all countries (FAO 1996). Fourteenth, the world population is becoming more religiously conscious, and the proportion of the population who are concerned about religious issues is increasing in all countries (FAO 1996).

Fifteenth, the world population is becoming more spiritually conscious, and the proportion of the population who are concerned about spiritual issues is increasing in all countries (FAO 1996).

the 1990s, the number of people in the world who are undernourished has increased from 600 million to 800 million (FAO 1996).

There are a number of reasons why the world's population is becoming more undernourished. First, the world's population is growing rapidly, and the number of mouths to feed is increasing. Second, the world's food supply is not keeping pace with demand. Third, the distribution of food is uneven, with some areas of the world experiencing food shortages while others have a surplus. Fourth, the world's climate is changing, and this is affecting the ability of some areas to produce food. Fifth, the world's economy is changing, and this is affecting the ability of some people to afford food. Sixth, the world's population is becoming more urbanized, and this is increasing the demand for food. Seventh, the world's population is becoming more aged, and this is increasing the demand for food. Eighth, the world's population is becoming more mobile, and this is increasing the demand for food. Ninth, the world's population is becoming more educated, and this is increasing the demand for food. Tenth, the world's population is becoming more affluent, and this is increasing the demand for food.

There are a number of ways in which the world's food supply can be increased. First, the world's agricultural production can be increased by using more land. Second, the world's agricultural production can be increased by using more water. Third, the world's agricultural production can be increased by using more fertilizer. Fourth, the world's agricultural production can be increased by using more pesticides. Fifth, the world's agricultural production can be increased by using more machinery. Sixth, the world's agricultural production can be increased by using more technology. Seventh, the world's agricultural production can be increased by using more labor. Eighth, the world's agricultural production can be increased by using more capital. Ninth, the world's agricultural production can be increased by using more land. Tenth, the world's agricultural production can be increased by using more water.

There are a number of ways in which the world's food supply can be distributed more evenly. First, the world's food supply can be distributed more evenly by increasing the number of food aid organizations. Second, the world's food supply can be distributed more evenly by increasing the number of food banks. Third, the world's food supply can be distributed more evenly by increasing the number of food cooperatives. Fourth, the world's food supply can be distributed more evenly by increasing the number of food markets. Fifth, the world's food supply can be distributed more evenly by increasing the number of food processors. Sixth, the world's food supply can be distributed more evenly by increasing the number of food retailers. Seventh, the world's food supply can be distributed more evenly by increasing the number of food wholesalers. Eighth, the world's food supply can be distributed more evenly by increasing the number of food distributors. Ninth, the world's food supply can be distributed more evenly by increasing the number of food exporters. Tenth, the world's food supply can be distributed more evenly by increasing the number of food importers.

There are a number of ways in which the world's climate can be changed. First, the world's climate can be changed by reducing the amount of greenhouse gases in the atmosphere. Second, the world's climate can be changed by increasing the amount of greenhouse gases in the atmosphere. Third, the world's climate can be changed by reducing the amount of greenhouse gases in the atmosphere. Fourth, the world's climate can be changed by increasing the amount of greenhouse gases in the atmosphere. Fifth, the world's climate can be changed by reducing the amount of greenhouse gases in the atmosphere. Sixth, the world's climate can be changed by increasing the amount of greenhouse gases in the atmosphere. Seventh, the world's climate can be changed by reducing the amount of greenhouse gases in the atmosphere. Eighth, the world's climate can be changed by increasing the amount of greenhouse gases in the atmosphere. Ninth, the world's climate can be changed by reducing the amount of greenhouse gases in the atmosphere. Tenth, the world's climate can be changed by increasing the amount of greenhouse gases in the atmosphere.

There are a number of ways in which the world's economy can be changed. First, the world's economy can be changed by increasing the number of people who are employed. Second, the world's economy can be changed by increasing the number of people who are unemployed. Third, the world's economy can be changed by increasing the number of people who are employed. Fourth, the world's economy can be changed by increasing the number of people who are unemployed. Fifth, the world's economy can be changed by increasing the number of people who are employed. Sixth, the world's economy can be changed by increasing the number of people who are unemployed. Seventh, the world's economy can be changed by increasing the number of people who are employed. Eighth, the world's economy can be changed by increasing the number of people who are unemployed. Ninth, the world's economy can be changed by increasing the number of people who are employed. Tenth, the world's economy can be changed by increasing the number of people who are unemployed.

There are a number of ways in which the world's population can be changed. First, the world's population can be changed by increasing the number of people who are born. Second, the world's population can be changed by increasing the number of people who are died. Third, the world's population can be changed by increasing the number of people who are born. Fourth, the world's population can be changed by increasing the number of people who are died. Fifth, the world's population can be changed by increasing the number of people who are born. Sixth, the world's population can be changed by increasing the number of people who are died. Seventh, the world's population can be changed by increasing the number of people who are born. Eighth, the world's population can be changed by increasing the number of people who are died. Ninth, the world's population can be changed by increasing the number of people who are born. Tenth, the world's population can be changed by increasing the number of people who are died.

There are a number of ways in which the world's population can be educated. First, the world's population can be educated by increasing the number of people who are educated. Second, the world's population can be educated by increasing the number of people who are not educated. Third, the world's population can be educated by increasing the number of people who are educated. Fourth, the world's population can be educated by increasing the number of people who are not educated. Fifth, the world's population can be educated by increasing the number of people who are educated. Sixth, the world's population can be educated by increasing the number of people who are not educated. Seventh, the world's population can be educated by increasing the number of people who are educated. Eighth, the world's population can be educated by increasing the number of people who are not educated. Ninth, the world's population can be educated by increasing the number of people who are educated. Tenth, the world's population can be educated by increasing the number of people who are not educated.

There are a number of ways in which the world's population can be made more affluent. First, the world's population can be made more affluent by increasing the number of people who are affluent. Second, the world's population can be made more affluent by increasing the number of people who are not affluent. Third, the world's population can be made more affluent by increasing the number of people who are affluent. Fourth, the world's population can be made more affluent by increasing the number of people who are not affluent. Fifth, the world's population can be made more affluent by increasing the number of people who are affluent. Sixth, the world's population can be made more affluent by increasing the number of people who are not affluent. Seventh, the world's population can be made more affluent by increasing the number of people who are affluent. Eighth, the world's population can be made more affluent by increasing the number of people who are not affluent. Ninth, the world's population can be made more affluent by increasing the number of people who are affluent. Tenth, the world's population can be made more affluent by increasing the number of people who are not affluent.

There are a number of ways in which the world's population can be made more mobile. First, the world's population can be made more mobile by increasing the number of people who are mobile. Second, the world's population can be made more mobile by increasing the number of people who are not mobile. Third, the world's population can be made more mobile by increasing the number of people who are mobile. Fourth, the world's population can be made more mobile by increasing the number of people who are not mobile. Fifth, the world's population can be made more mobile by increasing the number of people who are mobile. Sixth, the world's population can be made more mobile by increasing the number of people who are not mobile. Seventh, the world's population can be made more mobile by increasing the number of people who are mobile. Eighth, the world's population can be made more mobile by increasing the number of people who are not mobile. Ninth, the world's population can be made more mobile by increasing the number of people who are mobile. Tenth, the world's population can be made more mobile by increasing the number of people who are not mobile.

**Frágreiðing frá lögmanni
á ólavsøku 1972**

Sitandi landsstýrissamganga hefur nú virkað í háltannað ár, og her tí hesaferð til bæði at líta eitt sindur aftur um bak, gera stöður upp og siga frá ætlanum framyvir.

Tað varð sagt, at lutvist bleiv bygt á gamla stöðið, og lutvist vildu nýggjar og ótroyttar leiðir verða royndar. Hetta hefur eisini verið gjørt, og er spónur veruliga settur í á mongum økjum, hóast úrslitini sjálvsagt enn ikki koma fult til sjóndar allastaðni, nøkrum av hesum verður greitt gjøllari frá, serliga í sambandi við meting av framtíðargongdini vinnu- og fíggjarliga eins væl og sosialt, politiskt og mentunnavliga.

Vit hava haft fíggjarligt viðrák á nærum øllum økjum í árunum 1970, 1971 og hálvárið, sum liðið er av 1972, men týðir hetta ikki, at rákið enduliga hefur verið so spakt øll hesi ár. Onkuntíð var vendingin knøpp, skuldi ein ikki síta sjóvarfallið av sær. Tíverri eru fíggjarlig flóð og fjøra ikki so reglubundin, at til ber at sláa upp í almanakkan fyri at rokna út kyrrindi og brodd. Um ríviligt fløðir í landskassan, so eru í dag so mong samfelagshjól at halda í gongd, og viðhvørt fjarðar ógvuliga skjótt, og ofta er trupult at ansa eftir, at hetta ikki hendir so skjótt, at likviditetin fer í botn. Hesin likviditetur — tóki peningur — sum er neyðugur, um steðgur ikki skal koma í av og á.

Tíbetur hefur hetta týðandi tal aftur seinasta árið lígið rættiliga høgt, ja, nakað omanfyri tað vit kenna til ella umleið 15 mill. kr. í meðal.

Men ikki er nóg mikið at ansa eftir hesum tali eina, tí hóast mun á flóð og fjøru, so kann henda, at tað, sum rennur út í samfelagið, er við til at skapa so stórt virkseini, at fíggjarlig nysing rættiliga gerst, soleiðis at skilja, at so skjótt rennur, at vit beinleiðis skapa eina vaksandi inflatióu. Seti vit so nógv í gongd, at menn heldur arbeiða almenn arbeiði, avmarka vit samstundis virkismøguleikarnar hjá teirri útflutningsvendi vinnuni.

Væl er tað í útbyggingartíðum goft við eini «moderataris» ella spakari inflatióu, men júst tá er neyðugt at ansa eftir, at viðrákið ikki harðnar so mikið, at talan verður um vandasigling.

Fíggarfrøðingar halda í dag, at ikki ber til at seta størri segl uttan vanda fyri, at vit um slutta tíð mugu leggja heilt bakk.

Hesum eri eg ikki samdur í. Haldi tað eru enn nakrar uppgávur, vit hava sett okkum fyri, sum vit eiga at loysa í tí politiska skeiði, sum fyri fyrst er ætlað hesi samgongu at sita við politisku ábyrgdini, men skal hetta greiðast uttan at nerva samfelagsjavnvágin, so er neyðugt í hesum málum at fara fram við skynsemi og at vera tilreiðar at taka ópopulerar avgerðir, sum t.d. at fáa til vega tað, sum neyðugt er til uppgávuna, og í summum forum meira, tá javnvágin er í vanda.

Røðu míni eru hjáløgð ymisk skjøl, sum rættuliga gjølla lýsa gongdina í húskapinum, og skal eg tí ikki møða við mongum tølum, tey verða almannakunngjörd.

Nevnast skal ló, at fyrra hálvár í ár er útflutt fyri 156 mill. kr. ella knappar 30 mill. kr. meira enn í sama tíðarskeiði seinasta ár.

Hetta er orsakað fyrst og fremst av, at tað sær út sum fiskaprisirnir hava lagt seg til rættis í teirri leguni teir komu upp í seinasta ár, men eisini av tí, at fiskamjelið og lýsið eru spakuliga við at ganga upp aftur.

Havafturat vóru goymislurnar við árslok 1971 væl størri enn í 1970, og veiðan í ósløgðari vekt fyrsta hálvár 1972 nakað slakari enn somu tíð í 1971, henda veiða er nærur øll landað í Føroyum og longu seld.

Gjaldjavnin mótvegis útlöndum sýndi aftur í fjør yvirskot. Hesaferð upp á 13 mill. kr., meðan talan var um 49 mill. kr. í 1970. Saman við 1967 eru hesi bæði ár einastu, sum sýna avlop, meðan øll onnur ár hava sýnt størri ella minni halli síðan vit byrjaðu at gera hendan rokaskap upp.

Kapitalræslurnar í 1971 vóru av somu náttúru. Tað var nettoogn Føroya sum øktist við 13 mill. kr., meðan vanligt hevur verið, at nettoskuldin er vaksin.

Bruttouppsparingin er eisini í framgongd og var ca. 258 mill. kr. í fjør mótvegis 217 milliónum fyrraárið og 163 mill. kr. í 1969.

Hetta er vert at leggja til merkis. Hin óvanliga økingin í 1970 var skiljandi, tí hákonjunkturin byrjaði við árslok 1969, og væntandi var, at menin, sum í 1970 høvdu funnið sær íleggingarendamál sum skipakeyp, nútímansgerðan o.t., í 1971 saman við tí almenna fóru at hava størri eiginnytshu, men hóast hetta er vøksturin aftur í 1971 umleið 41 mill. kr.

Sjálvt um samlaða gjaldjavnvágin sýndi yvirskot í 1971, so hevði sjálv handilsjavnvágin undirskot.

Hetta var ikki væntað við árslok í fjør, tá vit kendu útflutningsstølini upp á 278 mill. kr., men ikki innflutningsstølini. Hesi komu tá avtornaði upp á 300 mill. kr.

Orsøkin til munin liggur í, at hóast nógv varð selt í 1971, so lógu fyri 37 mill. kr. á goymslu á nýárinum, meðan talið árin frammanundan lá um

20 mill. kr., og hövdu vörur fyri 22 av hesum verið avskipaðar, var javnvág.

Ínnflutningsøkingin liggur eina mest í, at maskíninnfluttningurin vaks, skipakeypini øktust eins og keyp av bilum. Samstundis var javnur vøkstur í øllum vanligum keypum.

Í tølunum er einki órógvandi, vit kenna orsøkina og vita, at samlaði gjalddjavnin sum nevnt gav umleið 13 mill. kr. til avlops.

Samlaðu fløgurnar í 1971 eru uppgjörðar til 192 mill. kr. móttvegis 129 mill. kr. í 1970. Herav í fjør til skip fyri 48 mill. kr. móttvegis 21 mill. kr. til skipafløgur í 1970.

Hvat skiparakstrinum viðvikur eru úrslitini í 1971 sum heild betur enn í 1970, hóast síldaskipini ikki hava staðið seg so glæsiliga sum hetta ár. Tey sýna tó eisini vøkur úrslit og hava, sum øll vita, nýtt hópin av peningi til nútímansgerð. Samlað er úrslitið betur enn í 1970, og manningarpartarnir eru gleðiliga vaksur síðan tá, har meðalpartarnir vóru úr 24.000 upp í 64.800 kr. til í 1971 at verða úr 34.100 upp í 51.500 kr.

Serliga er at viðmerkja, at menn við línuskipum hava fingið munandi meir burtúr. Hækkingin er frá 23.400 til 36.000 ella um 13.000 kr. í meðal.

Útlit fyri fiskivinnuni

Útlitið er sum heild gott prislíga sæð fyri 1972, og haldi eg við frumm í 1973, hetta serliga tí samlaða veiðunøgdin í mun til eftirspurningin eftir fiskavörum er minkandi, og prísirnir tí vørandi halda sær fyribils, men har velst eisini um, hvat veitt verður av okkara monnum av saltfiski, flaki, ídnaðarfiski, laks, reyðum og síld. Vit vita, at fleiri trolarar hava lagt um frá saltfiski til ísfisk seinnu helvt av 1972, hetta gevur nógv arbeiði á landi, men er eisini áhugavert, hvussu vignast hjá hesum bátum í mun til teirra, sum í saltfiskaveiðu eru.

Enn nøkur skip lögdu í fjør um frá saltfiskaveiðu til feskfiskaveiðu ella veiðu av síld og ídnaðarfiski, og ein saltfiskatrolara mistu vit í vár, og hóast at meira verður framleitt heima er tí møguligt, at tað verður torført at útfylla tær kvotur á saltfiskamarknaðinum, sum vit hava hildið vera neyðugt at útfylla, skuldi áhugin fyri at eta saltfisk ikki falla burtur.

Í fjør var spurningurin um at fáa fatur á nøkrum fáum skuttrolarum til saltfiskaveiðu reistur, og er hesin kanska ein meira uppi í dag. Vit hava fingið ein og er enn ein í gerð, men dagurin tá teir 6 síðutrolararnir mega verða lagdir ella vegna fólkatrot bert hava møguleika fyri ísfiska-ella ídnaðarfiskaveiðu nærkast í hvørjum, so tað er nú bráðneyðugt at taka støðu til henda spurning í samband við skipabyggingarnar okkara.

Virkismøguleikarnir á landi

Ein gleðilig broyting er hend seinasta árið viðvíkjandi landingunum av føroysku veiðuni. Nægðin av ísfiski og feskum fiski landað í Føroyum er vaksin munandi, av saltfiskinum verður nú nærur alt landað her, bæði tí vit hava fingið øktar køligoymslur og tí keyparamir nú hava so stórar trupulleikar í Fshjerg, at teir heldur vilja hava fiskin pakkaðan í Føroyum.

Eisini er eydnast at fáa væl av sild uppá land herheima, og selduútlitið í Polen, Týsklandi og Sværíki bendir á, at vit eisini í heyst skuldu haft góðar møguleikar fyri at viðgera og exportpakka væl av sild heima.

Av hesi orsök, men eisini tí so mong almennar arbeiði eru gjørd, vænti eg, at vit, tá árið er runnið, kunnu merkja okkum ein avgerandi vøxtur í inntøkum av arbeiði á landi, og er hetta jú gøtan, treðast skal, skulu vit loysa tær risauppgávur, sum liggja frammanfyri.

Ídnaður

Tá talað verður um vinnulíkindi á landi er oftast fyrst hugsað um ídnaðin í samband við úrdráttin úr fiski. Her sær út til at vera rættuliga væl í lagi, hóast mong av smávirkjum og okkurt størri enn ikki eru heilt fyri seg komin. Ahugin fyri at byggja nýggj virki er stórar, og útbyggingar og viðkanir fara fram nærur allastaðni. Nevnst kann, at í Klakksvík, í Runavík, á Toftum, á Eiði, í Miðvági, Sørvági og Skopun eru veðhald givin fyri viðkanum, og arbeiði verður ágrýtið fyri nýbyggingum í Klakksvík, á Oyri, á Tvøroyri, í Vági og í Lopra. Aðrar bygdir arbeiða við hugsanum ella hava unisóknir inni, her er tó enn komið stytri áleiðis.

Krøvini til útbyggingarorkuna eru sostatt stór, men her er ein álvars-spurningur at viðgera.

Valla man tað vera beint at fullt útbyggt stórvirki liggja í hvøjar bygd, tað gevur ikki úrløku til endurgjald av lánum og rentum.

Tað er gott, at møguleikar verða til fiskaviðgerð í heimabygdum manna, soleiðis at flakt og flakaskorið kann verða, stampar verða goymdir og agn og nakað av ísi fáast, men longur er í fleiri forum óráðiligt at ganga. Her má samskipan og felagsrakstur sleppa upp í part, soleiðis at frystiorka, frysti- og kuldagoymslur og ísframleiðsla í størri máti verða felags fyri fleiri virkir.

Væl vita vit, at har virkir koma, nærst um útróðurin og samlaða veiðan veksur, men mark má vera fyri talinum á fullt útbygdu virkjum, sum føðast kunnu heima hjá okkum.

Neyðugt er og hevur verið at fleirtátta ídnaðin og er á hesum øki ymisk lóggáva, sum birta kann uppundir. Møguligt er at fáa veðhald tyri lánum

til hermetikvirki, snærri ídnaðarvirkir á øllum økjum eins og lán úr ídnaðargrunni til størri virkir kann fáast, tá mett er, at virkið eigur lív-
líkindi.

Hesir møguleikar eru alt ov lítið troyttir, tað er nógv størri spurningur at fáa til vega projektir við lívulíkindum og búnuun fólki at standa fyrri enn tað at fáa pening til vega. Spurningurin er hann at duga at leggja til rættis virki og fáa tey at bera seg.

Tað eru nakrar nýggjar framleiðslur komnar í gongd, t.d. framleiðsla av plaslrørum, kryddaðum sildaflekum, ymsum byggielementum, scym-framleiðslu o.s.fr. fyrri ikki at gloyma ta stórutbygging mekaniska ídnað-
inum í Vágum hevur verið fyrri.

Enn hava so veðhaldsmøguleikarnir rokkið, og ídnaðargrunnurin, sum við landsstýrisins medvirkan fær 5 mill. kr. árliga í bíligum statsláni, kann lættliga vaksast munandi við øðrum lánøkum.

Fyrri enn meira at kunna stuðlað hevur landsstýrið seinnu árinum fingið stórar játtanir til ídnaðarfremjandi endamál á fíggjarlógina, nakað av hesum peningi fer til at lona ídnaðarráðgevara, sum Føroya ídnaðarfelag hevur sett.

Harafturat hevur landsstýrið uttan úrslit roynt at fingið sett tvey stórv í búskaparráðnum, annað við manni ídnaðinum til hjálpar og hitt við hagfrøðingi.

Gott hagfrøðisligt tilfar er jú sum kunnugt ein hin fyrsta fortreytin fyrri at fara undir nýggjan ídnað.

Ein onnur fortreyt, sum vit øll mugu leggja okkum í geyma, er, at vit altíð hugsa um at keypa føroyska framleiðslu, tá hon er kappingarfør við aðra. Hetta skapar møguleika fyrri enn fleiri arbeiðsplássum í Føroyum, og er tað til mesta bata fyrri okkum øll. Afturfyrri mugu føroyskir framleiðarar royna at sleppa sær av við vørur sínar allastaðni har fólk við keyptorku keypir, og teir mugu halda uppá við at fjasa uppi í eini kapping, teir einki hava við at gera, og sum bert er teimum til hága.

Landsstýrið hevur á fleiri økjum søkt samstarv við menn og kvinnur burturi og heima, sum hugsast kunnu at vera fær fyrri at bróta upp úr nýggjum innan føroyskan ídnað. Slíkt arbeiði er drúgført, men eigur ongín at gevast á hondum av hesi orsök. Hann sum einki leitar, onki finnur. Royna vit ikki aftur og aftur spyrst einki burturúr, og vit mugu tá sanna orðini «Fryst er jørð fyrri vesalavínum».

Skipabyggingidnaðurin

Tað er eingin loyna, at henda vinnugrein í síngi hevur verið fíggjarliga heilsubrekað, hóast vit kunnu siga, at frá almenningi síðu er avbera nógv

gjørt fyri at hjálpa henni burturúr byrjanartupulleikum og fram í trygg arbeiðskor, og hóast arbeiðið, sum avrikað er, av øllum er mettt sum valaverk.

Veðhaldsskyldur landskassans eru vorðnar effektivar bæði á Skála og í Vestmanna, og heldur tí raksturin fram fyrihils so leingi hesar veðhalds-bindingar ikki eru loystar, og tað vil siga inntil nýbyggingarnar eru lidnar. Aðrenn tingið fer heim hesa ferð, ætlar landsstýrið at fáa tingsins heimild til at halda fram við rakstrinum uttan steðg og helst uttan likvidatión í hvussu so er til skipini eru avhend. Hetta vil vera í sær, at neyðugt verður í summunum ferum at leggja út pening eisini útum avmarkingina, sum liggur í veðhaldinum fyri at gera skipini liðug. Vit vænta, at tingið tekur undir við okkum í hesum, og vænta, at tingið seinni í heyst eisini tekur undir við lóggávu, sum tryggjar royndunum til framhald av skipabyggingnaði í Føroyum.

Her skulu stórtøk til og nógvur peningur. Mangur vil halda, at henda avbjóðing er so stór, at best er at geva skarvin yvir alt fyri eitt.

Okkum tykir tó, at nýbygging eisini gerst neyðug, skal okkara stóri, fjølbroytti og viðbrekni fiski- og farmaskipafloti eiga góðar og vælútgjardar umvælingarsmiðjur at leita til. Tær margbroyttu umvælingarnar krevja hógvið arbeiðsfólk, og hesi fært tú einans alt undir byggjarbeiði. Vælaarbeiðarar støðast ikki í smiðju, sum einans virkar óregluliga í teim umvælingariðum, sum vinnuhátturin bindir okkum til.

Beinavegin landsstýrið tíðliga í juni frætti um verunliga støðuna, setti tað seg í samband við serfrøðinagr innan sokallaðu «verftssjúkuna», sum herjað hevur í Europa og aðrastaðni. Hesir bóru skjótt at, og hava vit fing gjørda ritgerð, sum greiniliga viðgerð allar sjúkrafráboðarar (symtomir) bæði generelt og á føroysku smiðjunum, sigur frá sjúkuni sjálvari og mælir til ymisk heilivág.

Hesi eru:

Ein fullkomulig umlegging av arbeiðslagnum.

Byggjan av plánleggingarstovni við tveimum monnum.

Umskifti í ábyrgdini og aðrar vegir til informationsgongdina.

Økjan av orkunni hjá tí einstaka arbeiðsmanninum, so hann gerst færur fyri at arbeiða 1½—2 ferðir ta tilfarsmengd, hann nú sleppur at arbeiða og hetta uttan longri arbeiðstíð ella størri møði.

Nýløgur í vissan mun — (tó smá tøl helva snýr seg um).

Og seinast, men avgerandi, tryggjan av sáttmálum 1½—2 ár frammyvir, og her má vera talan um seriúutbygging, men øðrvísi enn nú.

Hetta seinasta kenna vit til, tí vit hava tryggjað byggiharrum, at teir fáa skip sini. Men hava vit hugsað nóg mikið um, at skipasmiðjan fær

frægasta prísir fyrri arbeiði sítt? Mugu vit ikki undir at tryggja tveir vegir til ymsar tíðir undir fyribilssáttmála við landsstýrið ella annan stovn og síðan bindandi sáttmála við keypara. Fyrst skipasmiðjuni, so hon fær arbeiðsfrið og líkindi til at virka skipið so langt ávegis sum gjørligt, og síðan sjálpa heini at avhenda skipið. Nú læst hetur prísir enn tá sáttmálin er undirritaður tvey ár áðrenn avhending. Pró hesum seinna sáttmálalegi tryggjar lögtingið keyparanum, at hann fær skipið til avtalaðan prís. Treytað av at fullkomuligt ómáttarligi figgjarliga ikki hendir í byggiftíðini, vil hella betri tryggja smiðjuni vinning og samstundis avmarka tapsvanda landskassans.

Tey skipasløg, hugsað hevur verið um, er í Vestmanna, 4—5 útróðrabátar sum «Th. Nygård», bert nakað longri, breiðkaðir og við størri maskinorku. Á Skála 3—4 saltfiskalekkutrolarar av «Sjúrdarberg» slagnum ella 2—3 av hesum og 1—2 flakabátar eftir nærum somu tekningum. Hesir skulu avloysa teir 6 síðutrolararnar. Annar møguleiki er 4—5 smærri hekkutrolarar til veiðu av konsumfiski og ídnaðarfiski nærhendis Føroyum og við pelagiskum fólum og botutrol. Men aðrir møguleikar eru sjálvandi eisini t.d. havransóknarskip, verju- og hjargingarskip eins væl og onnur skipasløg.

Havi hug at endurtaka hvat kónur maður hevur sagt!

Eingin sjúk skipasmiðja hevur spart seg burtur úr trupulleikum.

Eingin hevur við øklum tínum, sum vegna yvirskotið av hvørjum tíma skuldu fleirfálka vinningin, greitt selningin.

Eingin hevur hjargað sær betri prís enn marknaðurin fyrisetur.

Men allar sum ein av teim, sum reistu seg av sóttarsong, hava «producerað» seg burtur úr kreppuni við at stytta um byggiftíðina, nýta ónýttar tímar og nýta nýttar tímar betri.

Landsstýrið mælir til, at vit fara undir byrðuna bæði í Vestmanna og á Skála og samskipa hesar. Aðrar taka vit við, um tørvur verður á tí.

Landsstýrið roknar við, at hver kommuna, har borgari eigur arbeiðs-pláss á smiðju, stuðlar, at einstaklingar allastaðni stuðla, og at arbeiðarnir vera við til at stuðla figgjarliga, men fyrst og fremst kýta seg, so at virðið av hvørjum tíma teirra nærur tvífaldest. Løgtingsins og landskassans partur kann tá ikki liggja eftir.

«Teir mega lond byggja, ið líva vilja», og í hesum máli, sum onkumíð fyrr, gerst tað neyðugt at hugsa djarvt og stórt júst í krepputíðini, tí «lífið kemur av lítlari vón».

Kann ikki lala vera við at sammeta við støðuna í 1967, 68 og 69, tá menn hildu fram at byggja hóast dapurt útlit.

Vert er at leggja aflurat undir umrøðuni av skipa byggingarmálinum,

at landsstýrið hevur lutikið í samráðingum um økjan av útláuspeningi realkredittstovnsins. Framyvir verður árliga ríkiskassaveðhaldið fyri realkredittlánibrøvum lækkað munandi.

Samlaði lánspeningurin økist av rentum og avdráttum, men tilskrivningarnar fyri næsta fimm ára skeið koma eisini at vaksa og verða at liggja imillum 75 og 90 mill. kr. íalt. Seinasta fimm ára skeið var talið 50 mill. kr.

Tær stóru burturløgurnar í grunnin til endurnýggjan av skipaflotanum og yvirskotið av landskassaroknskapinum have gjørt, at landið, um hildið verður fram á sama hátt, er fært fyri at greiða sín part góða tíð framyvir.

Harafturat er møguleikin fyri fiskaribankaláni upp í 70% enn tøkur, og kann roknað við at effektiva rentan av hesum lánum við tíðini minskar, serliga um Danmark fer upp í E.E.C.

Fleggjarmøguleikarnir innan endurnýggjingina eru sostatt betri enn fyrr, men skulu vit undir stóruftbygging sum t.d. byggjan av fleiri skut-trolarum fyri 17- 25 mill. kr. hvør, er neyðugt við böttum skipanum.

Endurnýggjing skipaflotans

Hvat økingini og endurnýggjingini av skipaflotanum viðvíkur, so er talið av færum økt munandi síðan Ólavssøku í fjør. 28 fiskiskip yvir 20 brt., 9 undir 20 brt., hertil 5 farnaskip og 1 ferðamannaskip.

Tonsatalið er økt við umleið 4000 tonsum.

Men er so alt treytaleyst gott við hesi øking? Landsstýrið tykir ikki, at so er, og hugsar eg at stórt tal av kvinnum og monnum tekur undir í, at talið av eldri donskum deksfærum kann gerast ov stórt.

Hesir bátar eru skrokksterkir, tað vita vit, og um einstakir hava viðbrekka maskinu, eru teir flestu væl útgjørdir og hava størri maskinorku enn vit vanliga hava nýtt í Føroyum. Ikki verður latið veðhald ella studningur til hesi keyp, men nakað av studningi til tekniskar íleggingar sum línuspøl, oljutrýst, snellur, radara o.s.fr.

Tað er væl skiljandi, at menn, sum hava hug at seta fætur á egið dekk, keypa hesi fæ, sum teir fáa hálga, og sum teir kunnu fáa at bera seg. Mark er tó fyri, hvussu nógvur av hesum vit kunnu manna, og munnu ikki longu fleiri liggja mannleysir.

Veikleikin hjá hesum smærru færunum er, at tey valla fæða størri virkini við rávørn, og tað heldur ikki um minni tal av teim fæ trolleyvi innanfyri mark. Teim tørvar rættuliga stóra manning sammett við mann-ingartalið á størri línubátunum, veiðuorkan er bert um fimting av orkunum hjá hesum.

Men tað eru longu ár síðan at kønir menn søgdu, at 20 tonsarar einsamallir neyvan vóru leiðin, men heldur 80- 150 tonsarar.

Men tað er við hesum sum flestu øðrum málum, at hvørt hevur sínar stóru fyrirmunir -- til sína tíð og á røttum stað -- í má alt laga seg eftir, hvat hóskar einstaka virkinum og einstøku bygdini best.

Har havnaviðurskiftini eru so háttað, at trupult er at hýsa størri førum, eru skip millum 15 og 55 brt. rætta loysnin í lótni.

Hugsar ein t.d. um Sand, Skopun, Hvalba, Nólsoy, o.s.fr. hava hesi før avbera stóran týðning, meðan í størri bygdum ein javnvág má verða millum hesi før, sum geva stórar ráverugóðskuna, men minni nøgd, og størri før, sum geva stórar nøgdir. Eisini ímillum arbeðsorkuna og eftirspurningin eftir manningum má samrína.

Tað er tí vert at umhugsast, um skipanin við gevan av innflutningsloyvum ikki eigur at fleirtáttast so, at nakað verður hugsað um tørvin á teirri einstøku plássunum.

Nøkur av hesum førum verða seld aftur, í tey eru 1. stig í stremban manna fyri útbygging, og er tá at vóna, at menn úr bygdum, har tey gera størri nyttuna, keypa; meðan kann eina tíð haldast nakað aftur við innflutningsloyvum til heilt smáar bátar.

Vit kunnu jú sjálvir byggja neyðuga talið av smáførum, hóast ikki til sama prís.

Landsstýrinum stendur til fulnar greitt, at hesir bátar fáa týðning fyri búskapin, men landsstýrið hevur eisini áhuga fyri, at helta bátaslag ikki tarnar aðrari útbygging.

Annars er ellum kunnugt, at millum nýggju og nútímanusgjørdu føruni eru fleiri nýskipanir, har nógv er sett í vága; okkara vónir hesum viðvíkjandi eru, at okkum gevast slíkir skáar, at ætlaði samfelagsbatin vinnist.

Landbúnaðurin

er virkisøkið hjá umleið 3% av fólki okkara, og vita vit frá tjóðarroknskapum, at hesi fáu menniskjur geva til bruttofaktoriinntøkuna umleið 3%. Fyri 20 árum síðani var størri tal í hesi vinnu, og framleidda tey upp á seg minni part av faktoriinntøkuni, og er soleiðis prógv fyri, at eisini innan hesa vinnu er rationalisering framd.

Spyrjast kann tó, um økingin í framleiðshuorku pr. húski er nóg stór.

Vit ivast ikki í, at hon kundi verið økt munandi, um nokur av teim tiltøkum vórðu framd, sum nevnd hava verið viðvíkjandi smaskipan í størri eindir, har felagsrakstur og felags söluvegir sleppa framman einstaklingalyndið, sum nú ræður.

Um ein effektiv og dygdargóð organisatión varð útbygd, fingust betri úrslit.

Vit vita væl, at seinasta árið var eitt gott ár til gróður og skurð, og at mjólkaframleiðslan og serliga eggjaframleiðslan er vaksandi, men eru ikki enn mong, mong øki, har víðari rationalisering kanu frukta? Ber t.d. ikki til hjá mjólkakeyparunum at leggja munandi størri pening í viðgerðartól og distributiónshættir?

Umframt tær nýroyndir við vakstrarhúsum, landsstýrið seinasta ár skapti útvegir fyri, er í ár ætlanin at fara undir seyðaroyndir í størri mun enn áður, og er tí tilmæli hesum viðvíkjandi gjørt til nýggja fíggjarlógina. Harumframt eru vanligu studningsupphæddirnar til búnaðarmeum vaksnar nakað á nýggja uppskotinum, eins og okkurt, sum sambært samtykt skuldi fallið burtur, hevur fingið tilmæli um framlongjan.

Ognarviðurskiftini við nógvari uttanbýggjajørð geva óivað sítt til, at ikki øll jørð fær bestu nmsiting. Landsstýrið hevur tí í ár mælt tinginum til at seta av pening til keyp av uttanbýggjajørð, sum nærur liggur harraleys. Bæði fyri seinni at kunna veita bíligari byggilendi, men fyrst og fremst fyri at kunna ávirka samanleggjar í størri brúk, har burturflyting økir vandan fyri, at virði liggja óproduktiv.

Koma vit undir, at meira jørð kemur at liggja órøkt, má hetta sigast at vera bæði fíggjarligt stórtap og nærur mentunnarligt omanlop. Mentunnarligt, um so er, at hetta ber í sær, at ikki verður livandi á plássum, har tað fyrr hevur hørið til at livbjarga sær.

Hvørt búpláss eigur sín stóra part í tí mentaarvi, vit skulu byggja víðari á.

Okkum tykir, at hesum ber til at forða, men ivaleyst er fyri hvønn dag meira og meira brúk fyri einum búnaðar- og jarðarreformi enn áður. Vit megu leggja dent á hugrøkt (mentalhygiejnu) allra íbúgva, og er møguleikin fyri hugrøkt teirra, sum á stórplássum liva, munandi skerdur, um fleiri sínápláss koma undir avtofting.

Lønir og skattir

Viðvíkjandi lønarflokjunum, sum seinasta ár varð umrædd, so eru ymisk stig tikin, miðandi ímóti at koma burturúr henni.

Tað er ikki í løtuni møguligt at siga, hvørja leið hetta fer at bera ella hvussu langt vit vinna, men landsstýrið heldur, at tað eftir fáum árum ber til at rækka einum meira harmoniseraðum færoyskum lønarlagi.

Skattalógarbroytingar vórðu frandar í december mánaða 1971. Tí er lítið væntandi, at stórbroytingar standa fyri, men tað er vert at merkja sær, at heldur ikki tann loysnin var endalig.

Tørvurin hjá tí almenna veksur alsamt, tí skattaborgararnir eins og tíðin sjálv áhaldandi setur størri og størri krav, eins og betri ráðini stuðla monnum at fara undir uppgávur, sum áður tóktust fíggjarliga óloysiligar.

Hjá okkum er tað so, at tað eru smærru inntøkurnar eins væl og meðal-inntøkurnar, sum mestu skattin gjalda, hetta kemst sjálvandi av, at hesar inntøkur taliga eru so nógv fær flestu.

Ansað hevur ov lítið verið eftir, at inntøkurnar omanfyri 50.000 kr. kundu goldið ein mun meira. Í løtuni vildi hetta ikki týtt so nógv í peningi, tí talið av fólki í hesum inntøkubólki er lítið. Tað er tó sterkt vaksandi, og ein slík økjan í progressiónini vildi givið nógvan pening longu um fá ár, og eg havi varhugan av, at júst tá fáa vit á samferðsluøkinum skúla- og menlaðkinum og mangaaðrastaðni væl at gera.

Men sum nevnt: Broytingar eru ikki ætlaðar so stutta tíð aftaná skattalógarrevisiónina í vetur.

Búskaparpolitikkur — Bankavirksemi — Peningastreymur

Havi fyrr nevnt, at Føroyar eiga við teirri stýrisskipan, vit liva undir, øll tey amboð, neyðug eru fyri at reka sannan búskaparpolitikk. Tó er undantikin kursbroyting í gjaldoyrisvirði okkara, men hetta hevur bert roynst okkum fyrimumur og tryggjað okkum hægri virði annara, í somu skóm sum vit.

Tað ber til at reka peninga- og gjaldoyrapolitikk. (slødd í seðlaumfari etc.)

Rentuna kunnu vit ávirka.

Fíggjarpolitikk við fíggjarlóg, landskassaavlopið og landskassahallið hava vit.

Vanligan innløgupolitikk viðvíkjandi lönun og skatting av slíkum ber til at fremja.

Harafturat kundu virðir og virksemi verið tjóðnýtt.

Slutl sagt er einki í stýrisslagnum, sum forðar, um vit hava hug og vilja til at nýta slík amboð.

Men tað er beint, at vit hava gjørt ov lítið burtúr at stýra samfelagsgongdini við hesum amboðum, hetta er serliga vorðið eyðgreitt hesi fáu ár við avlopi á gjaldjavnanum, talan hevur einvíst verið um kapitalflutning til landið, men nú ein peningastreymur eisini rennur út av landinum er eins og almenna ávirkanin á, hvussu peningaorkan skal nýtast, viðnað.

Umrøddir eru tættirnir, lönir og skattir, men tjak verður nú eisini at taka seg upp um tað, sum hvør ein hevur lagt til merkis, at føroyskur peningur í ovurmun verður settur í dansk lánsbrøv við høgari effektivari

rentu, meðan nærum ógjörligt er at selja lánsbrøv, tí vit ikki hava ráð at lata ta rentu, bankarnir krevja.

Til alla okkara útbygging innan samferðslu, telefon, útvarp og sjónvarp, lúsabygging og byggibeinan, skúlabygging og alt kommunalt íleggingarvirksemi, megu vit nýta pening, sum vit orka at gjalda aftur, tað vil siga til lægst møguliga rentu.

Henda pening hava vit lænt uttaneftir, men einki er at siga til, at fíggiarfrøðingar, sum frammanundan meta íleggingarvirksemi okkara høgt at vera, undir samráðingum um øktar lónmøguleikar hilsnir vísa á, at vit í hesum tíðum, har allar inntøkur vaksa, kundu troytt skatta- og tollmøguleikan ein mun meira, og serliga at vit kundu fíngið mesla partin av peningaexportinum at virka heima, áðrenn veruliga trøngdin til økt útlendisk lán verður uppgjörd.

Tað er eyðsæð ein góð forrætning at læna dønum pening, og renturnar av hesum telja einans væl og exportur av framleiðslu, men spurningurin er, um tað ikki samfelagsøkonomiskt sæð dugnaði enn meir, at nakað væl av hesum peningi arbeiddi í okkara samfelag og í uppgerðini til skattingar og toll kom at telja við meiri enn einuferð.

Kundu vit lænt bíliga til allan lerv okkara uttaneftir og síðan sent alt avlop okkara út aftur til lægstu rentu, var alt í lagi, men slíkt má kennast øllum órímiligt.

Her sum á øllum økjum má talan verða um rímuliga javnvág; saman við bankunum má hesin spurningur takast til veruliga viðgerð eins og spurningurin um rentumarginalin og veðhaldskrøvini, lánistovnar í dag seta.

At læna fyri 2–8% og fáa aftur 10–12% er vinningur, innan amman handil kennst uttan stev við rakstrarútreiðslur og vinningstørvin, og at krevja landskassatrygd oman á trygd av tryggjaðum virðum er heldur ikki í samljóði við vanligt virksemi, har júst rentumarginalurin — munurin á inn- og útlánsrentu — skal setast eftir tapsvandinum, men hvar er hesin við slíkum trygðum?

Vit, sum fyrr hava verið fyri bankakreppum, skulu sjálvandi hava væl konsoliderað bankalag, men hesi konsolidering má skil verða í.

Undir teirri sanering vit saman við lánistovnum skulu undir, eigur spurningurin, um skattafrælsi sparikassa er rímiligt undir nútíðar vilkorum, at takast við, samt spurningurin, um lánistovnar, kommunur og landið ikki í felag skulu gera kreditstovn til ymsar serligar lániuppgávur.

Fáa vit ikki javnvág í, verða tungar byrður lagdar á peningaforbrúkararnar innan byggiskíð, framleiðsluskið og handilsøkið, og má tá lítt almenna í størri mun hugsa um at tryggja sær størri vinning av tí peningastreymi, ígjøgnum tað fer, og benda henda vinning inn á økir, har serliga bílig lán tørva.

Flokkarnir eru ósáðir um, hvussu vit best loysa henda spurning, men hesum mega vit vinna á og finna semju um loysu, sum tryggjar rímuliga samfelagsslýring og meðávirkan.

Samferðslu- og kommunikatiónsøkið

er eitt teirra, sum størsta ábuga hevur fyri at fáa í rætt lag hetta ólag, men hóast hetta kann ikki annað sigast, enn at fram fer ein størri útbygg- ing, enn nakar nakrantíð áður hevði droymt um kundi henda longu í 1972.

Mao Tse Tung tekur einastaðni soleiðis til um politiska vantrúgv og afturlaldslyndi:

«Fyrndargomul kinesisk søgn er um mann, sum búði í norðasta Kina. Hann varð róptur TÁPULIGI GAMLI MAÐURIN. Hús hansara vendu suðureftir, og beint uttanfyri dyrnar vóru tvey risastór fjøll, sum stongdi honum útsýnið suðureftir.

Men hin gamli maðurin var arbeiðssamur og ágrýtin, so saman við syn- um sínum fór hann at grava fjøllini burtur við spaka.

Ein annar maður harumleið, kendur sum hin klóki gamli maðurin sá teir og flenti at teimum, meðan hann helt fyri: «Sum tað er býtt av tykk- um at fara íhølt við hatta — tað er jú heilt ógjørligt hjá nøkrum manstand- rum at grava hasi øgiligu fjøllini burtur».

Tann tápuligi gamli maðurin svaraði: «Tá ið eg doyggi, vilja synir mínir halda áfram, og tá ið teir doyggja, eru abbasynir mínir fúsir at laka við, og síðani synir og abbasynir, og soleiðis víðari. Hvussu høg tey enn eru, so kunnu fjøllini ikki gerast lægri, og fyri hvørt sindur, vit grava burtur, verða tey so nikið lægri. Hví skulu vit ikki kunna flyta tey?»

Og gamli maðurin helt tolin fram við at grava.

Jú, sanniliga fjøll kunnu flytast — um bert vilji er til tess, og við natvri frásøgu síni lýsir MAO greiðliga, hvat eldhugi og hugsjónir kunnu fáa eitt fólk til at gera.»

Fisini hjá okkum hava altíð verið nakrir tápuligir gamlir menn, sum við laka, spaka og hjólbøru fóru undir at byggja vegir, grava fyri telefon- steyrum og laða brýr, byrgja orkuna ími, sum áirnar goymdu og verja móti brini, og vóru Føroyar soleiðis bygdar til eitt náttimans samfelag, hóast sonevndu skilamenn úr nærum øllum flokkum vóru ræddir og speirekandi um tað at fáa slíkt at bera til í Føroyum.

Ikki ber til at nevna allar byggingar, men ídag fara fram, ella skulu byrja, millum aðrar hesar:

Í Suðuroy meginstrekkið Vág-Hov, sum eitt av leim heilt stórum arbeið- unum. Abøtur og breiðkanir verða gjørdar ymsastaðni í oynni og asfalter- ingin heldur fram.

Bátahylur er í gerð á Tveroyri, og fer kommunan óivað áðrenn langt umlíðir undir sjálva havnaúbyggingina.

Aðflanin er at hava prójekt til vegaføringina til Suðbiar liðugt í so góðari tíð, at haldast kann fram, tá strekkið Vág-Hov er liðugt.

Játtanir eru givnar til onnur arbeiði í oynni, men ráða fyri mesta partin kommunurnar fyri, nær byrjað verður. Hetta er galdandi fyri øll øki, sum nevnd verða.

Í Skúvoy skal bætast aftur tað, sum farið er, og á Sandi og í Skopun standa stórar havnavíðkanir í gerð.

Lendingin á Skarvaskeri er langt áleiðis komin og verður helst í samráð við kommununa økt enn eitt sindur. Í Dali eru og verða ábøtur gjørdar.

Veginir í oynni verða asfalteraðir og á strekkinum Sand-Skopun er søkt um lán til nýggja uppkoyring úr Skopun og nýgerð av strekkinum frá meginiskúlanum oman í Sands bygd og yvir í Traðir.

Í Vágoynni er byrjað liðuggerð av vegnum frá Oyragjógv til Sandavágs, og breiðkan og asfalteran av hinum vegnum heldur fram.

Løftferðslumyndugleikarnir byggja við flogvøllin, og spurningurin um leingjan av vøllinum er farin til viðgerðar hjá ríkismyndugleikunum.

Henda nevnd hevur annars hildið fleiri fundir um allan flogspurningin, og sær út sum arbeiði hennara gongur væl frumá.

Í Norðstreym eru fleiri staðir í strekkinum Vestmanna til Brúna við Streymin stórarbeiði í gongd. Møguliga verður vegna tørvandi maskinorku hildið nakað aftur við vegagerðini um oyruna í Hvalvík, men verður eisini hetta gjørt liðugt í samband við liðuggerð av linjunum frá Vágoynni til Norðoyggjar. Havnabyggingar skulu gerast í Vestmanna og Vík og bátahylur í Kollafirði. Við aðrar bygdir fara samráðingar fram.

Í Suðurstreym er talan um hina stóru havnabyggingina í Havn, og landið arbeiðir við atlegu ella ferjuleguprojekti í Kirkjubø. Seinast er komin upp spurningurin um Sandsvegin, og nugu har ríkið, kommunurnar, SKV og landið samráðast um eina loysn. Gótan til Norðadals er bœtt, og ein lítill játtan givin til framhald av vegagerðini á Velbastað ávegis til Syðradals. Í Nólsoy er játtan til byrjan av havnagerðini, og í Hesti er byrjað. Annars fara so nógvar almenningar og privatar vegabyggingar fram í Suðurstreym, at tað er hetta økið, figgjarfrøðingarir heva størsta óttan fyri. Her er javnvágin verunliga í vanda.

Eysturoyggin er nokk økið, har størstu veg- og havnaarbeiði verða gjørd, men siga menn, at árin frammanundan lá nógv á láni. Burtursæð frá seinkan út ímóti einum ári av óhappi gongur brúgva- og tunnelgerðin fram eftir lagda planinum.

Elduvikarvegurin heldur fram í smáum, og strekkið Tøftir-Fuglafjørð stendur framvegis í gerð, meðan munandi ábøtur verða gjørdar í norðara parti av oynni.

Størri havnagerðirnar eru á Eiði, í Runavík og Lørvík, meðan á Skála, í Englafirði og á Tøftum júst er útbyggt nakað.

Í Norðoyggjum fara fram fleiri og størri havnagerðir eins og ferjulegan er væl áleiðis komin. Meginspurningurin her er sambandið um Hvannasund, og er her líkt til, at mest realistiska ætlanin at fremja er byrgingarprojektið. Endaligu samráðingarnar við kommunustýrið hava tó enn ikki verið.

Peningur fekkst í ár til sokallaðar «sekunderar» vegir. Her er ætlanin at nýta smærri upphæddir til Húsar-Mikladals, Funning-Funningsbotn, Vikarbyrgi o.fl., men tað er greitt, at helta verða arbeiði, sum strekkja yvir fleiri ár.

Fyri alt landið er galdandi, at uppískoytisætlan til havnaplánír er til viðgerðar. Eg vil ikki dylja, at trupult verður at reisa tann mikla pening, her er ynski um, men nakað koma vit viðari.

Telefonaautomatiseringin gongur fram við risastigum, her verður talan um litla seinkan í mun til upprunaligu ætlanina, og kostnaðurin verður heldur ikki munandi størri, men á hesum øki eru tað mest leveringar av útgerð, sum seta markið fyri ferðina í útbyggingini.

Hvat Vágoynni viðvíkur er vert at nevna, at F.M. støð verður sett upp har.

Sjónvarpsnevndin sær út til at arbeiða dágliga nú, men er hetta eitt fevrandi mál at fáa greitt á hesta hátt. Her er ógvuliga nógv at hava í huga bæði hvat tí tekniska og hálsliga viðvíkir, men eisini hvussu vit fremja mesta mentabata.

Útbygging útvarpsins hongur, í hvussu er hvat tí tekniska viðvíkir, rættiliga nógv uppi í hesum.

Strandferðslan rekkur longri og oftari nú enn fyrr. Hallið er lítið vaksið, og tykir mær tað vera lítið at lesa um sammett við avskrivningarnar, vit hava upp á veganetið. Um nýggju skipini er sagt mær, at fólki, sum nýta tey skulu, dámar væl, og má tað vera hesin dómur, sum telur og ikki teirra, sum minni kenna umstøðurnar.

Tað er altíð harmiligt, tá leysasøgur ganga, og á samferðsluøkinum eru mangar. Serliga harmiligt er tað, tá myndugleikarnir ikki hava vitað av felnum og kunna samað ella avsannað tær.

Tá ivi er um, hvørt bergholsgærðin í Fýsturoy ella byrgingin um Hvannasund verða framd, eigur at verða sagt, at øll vista um, at fleggingarnar

til hesi arbeiði fyri mesta partin vóru tiknar við í reyðubók frá 1969, at gera aftan á 1975. Men tað vóru júst hesi arbeiði, og sipaði til, sum ley, vit skuldu gera útyvir tað, sum lá innanfyri met fíggjarfrøðinga. Landsstýrið er ivaleyst í, at ley kunnu gerast, bert tingið gevur okkum neyðugu heimildirnar, og tað ger tingið.

Orðini í søgu Maos siga so væl, at ikki ber til at loysa alt eftir einum dægi, tol, áhaldni og prioritering skal til, og er tí lítil dugur í at lasta summi arbeiði, tí tey hjá einum sjálvum ikki verða drigin fram um hesi.

Samantikið eru tað veldugar uppgávur, vit loysa hesi ár, tí er al frøast um hetta, heldur enn at sáa misnøgd og birta uppundir kravlyndið, við lemjandi umrøðu av teim arbeiðum, gjørd verða.

Vinnur misnøgdin, má tað kennast skattaborgarunum sárt at skula hava goldið alt hetta púrt til onga nyttu, tí tað fór fyri fólk og feigd.

Men hvørki hann ella vit, sum í løtuni sita við ábyrgd í lögtinginum, vænta sær, at einaferð er rokkið á mál, og at tað tá ber til at taka sær av løttum, vit vita, at lidnir verða vit ongan tíð, er eitt mál loyst, hevur tað hvørja ferð reist fleiri nýggj, og eru vit soleiðis sjálvir óbeinleiðis eisini við til at birta uppundir kravlyndi fólksins.

Sosíallóggávan

er støðugt til umrøðu í samfelagi okkara, og broytingar, úbøtur og nútíðansgerð av teim lunnindum, hon veitir, eru støðugt fyri neyðini at gera. Endamálið, at ongin skal sita óhjálptur, men fleiri og fleiri lýggjari, er semja um.

Orsakað av prísvekstrinum og reallønarhækkingini í samfelagnum annars er landsstýrisins ætlan, at veitingarnar til fólkapensjón, avlams- og einkjupensjón skulu hækast við 15 % frá 1. oktober í ár. Viðgerðin verður ikki liðug tá, men verður talan um eftirgjald aftur til 1. oktober.

Skipanin við møguleika fyri fólkapensjón frá 60 ára aldri, eisini tá læknalig orsök ikki er fyri tí, verður nú praktiserað.

Dagrøktingin er meira og meira neyðugt at útbyggja, sum samfelagið setur krøv til vinnuorkuna hjá kvinnum.

Lóggávan er skipað so, at kommunurnar kunnu seta á stovn dagrøkt í mun til tørvin, serliga tá trol er á barnagerðum og vøggustovum. Tíverri hava enn ongar kommunur gjørt nýtslu av lógariunar heimildum.

Heimarøktin er ikki farin at virka enn. Tað er eitt ár síðani, at søkt var eftir leiðara til hesa, men av ymsum orsøkum kom skipanin ikki í lag, tí verður nú neyðugt at lýsa slarvið leyst einaferð enn, og skulu vit so kunna byrjað arbeiðið í heyst, tørvin á hesi røkt er serliga stórur orsakað av teimum fáu pleyguplássum við sjúkrahúsinum og í Vágum.

Umframt nýggjorda heimið í Vágum, sum myndugleikarnir hugsaðu fór at geva ein skáa er nú rættiliga tørvur á at byggja út við sjúkrahúsin í Tvøroyri og í Klaksvík. Harumframt má byggjast í Løysturoynni ella í øðrum sentralum øki eisini.

Landsstýrið hevur biðið lækurnar gera upp nágreiniliga tørvin á rekt av teim eldru, og væntar sær hesi kunningarúrslit skjótt. Tað sær út, sum skjótasta útbyggingin kann fremjast í samband við sjúkrahúsið á Tvøroyri, har byggilendi á hospitalsøkinum er lakt, og har allir felagsstovnar sum køkur, vaskari, héli til starvsfólk o.s.fr. eru nóg stórir.

Statshospitalsbyggingini og viðgerð av andsveikum kom rættiliga í vanda, tá fyrra stjórnin avgjórði at skera niður. Landsstýrið hevur arbeitt nóg við hesum máli, og er nú møguleiki skaptur fyri at taka til viðgerðar 31 sjúklingar longu í heyst, og útlitið fyri at taa bygging í gongd aftur munandi fyrr enn ætlað er gott.

Specialskúlin er undir projektering, og væntar nevndin, sum fyristendur fyrireiking og bygging, at kunna leggja projektið fyri lögtingið í hesi tingsetuni, soleiðis sum tingið hað um. Imóðan hevur landsstýrið søkt fíggarnevdina um loyvi til at keypa hóskað hús til undirvísingarendamál hjá hesum stovni. Húsin kunnu seinni nýtast til vistarheim hjá næmingum skúlans ella til annað alment endamál.

Dagpeningaskipanini og vanlukkutryggingini tørva broyting og fer landsstýrið at leggja fyri tingið spurningin um eina almenna dagpeningaskipan. Imóðan arbeitt verður við hesum, verður roynt at fáa hækkað galdandi upphæddir fyri endurgjald og dagpening.

Landsstýrið vil virka fyri, at møguleiki verður fyri at taka barnatilskotini út úr skattalóggávuni og leggja tey undir sosialu lóggávuna, har tey skulu útgjaldast beinleiðis til avvarandi forsyrgjara. Hetta skuldi givið familjum við børnum betri endurgjald fyri hækkað samfelagsgjald enn galdandi skipan.

Tað er av og á sagt, at tørvur er á møguleikum fyri at hjálpa færoyingum uttanlanda betri lífrættis, hetta kann gerast við umboðsstovu, har flestu færoyingar eru ella á annan hátt. Landsstýrið hevur á fíggarlógaruppskotinum biðið um, at 30.000 kr. verða avsettar til hetta endamál.

Sosiala «service» og hjálpin skulu útbyggjast munandi, og umhugsar landsstýrið eina fullkomiliga broyting í hesi umsiting.

Stovnar til lækna hjálpi, jarðmøðra- og heilsusjúkrasystrahjálpi eins væl og sosiala ráðgeving mugu byggjast ymsa staðni í landinum og óivað skal læknaðømisskipanin gerast av nýggjum.

Til hetta arbeiði hevur landsstýrið sett nevnd við umboð fyri sjúkrahússkassar, kommunur, lækur og landið. Eisini sjálv sjúkrahúslóggávan skal viðgerast, men hesum skulu onnur taka sær av.

Spurningur um besta mátan at umsita hesi øki, verður samráðst við

stjórnina um, í lätuni er tað tíverri so, at betri samskipan kundi verið av arbeiðnum, sum teir ymsu stovnar undir ríki, landi og kommunum avrika.

Rúsdrekkalógin

Í mongum førum er rúsdrekkaspurningurin ein sosialur spurningur, um lóggávan sjálv ikki er tað.

Landsstýrið heldur tað vera neyðugt at hava tamarhald á solum og umfarinum av rúsdrykkjum og hevur í munnina at leggja uppskot fyri tingið í hesi tingsetu um, hvussu hesin spurningurin skal loysast, møguliga við einkarsølu, men tó eftir so at siga somu reglum sum galdandi lóg.

Landsstýrið metir, at á henda hátt fæst betri eftirlit við allari sølu av rúsandri drykkjum, og undir hesum umstøðum skuldi eisini betri verið møguligt at loyvt føroyskum bryggjarum at framleiða øl við hægri alkoholnihaldi enn nú er loyvt.

Tað er greitt, at tað, sum veruliga hendir í dag, er uttan samljóð við lóggávuna, men samstundis er eisini greitt, at nýtslan hevur verið sterkt vaksandi seinna árin serliga av sterkum øli. Hitt sokallaða «alkoholikara-problemið» gerst meira og meira trupult fyri samfelagið. Umhugsað er tí eisini at fáa selt serliga viðgerðardeild fyri menniskju, sum eru illa fyrikomin á hesum øki.

Húspurningurin

er mangan eisini av sosialari náttúru, serliga grundtekisspurningurin og byggibúningina er átroðkandi at loysa, men fáa vit kreditslovnin fyri kommunur og onnur, ella fáa vit økt virksemi húsalánsgrunsins til eisini at fevna henda spurning, skuldi verið áleiðis komið.

Landsstýrið leggur alla orku í at bæta um byggimøguleikarnar t.d. við at lata Húsalánsgrunnin taka nakað av 2. prioritet afturat 3. prioriteti, men við tí lagi vit hava í dag, er vandi fyri, at hvør lætti, vit veita, bert dýrkar byggingina og endar hjá teim, ið selja jørð og byggja og ikki hjá teim, ið skulu búgva.

Teir grundleggjandi spurningarnir, serliga um bíligt byggilendi, mugu loysast fremst av øllum.

Skúlamál — Mentastovnar og vísindaligt virksemi

Skúlar eru í gerð víða hvar í landinum, og samskipan uttan óneyðuga sentralisering gongur framá.

Av hægri undirvísing byrjar nú stöðistúbúgving og samfelagsgrein í Hoydølum, meðan HF spurningurin verður umhugsaður í enn 1 ár.

Landsstýrinum tókti, at nakað nógv var at fara undir tvær nýggjar

meginútbygvingar sama ár, serliga tí stöðisútbúgvingini var ællað fyrirbils al nýta helni í Hoydølum. Løgtingið tók aðra avgerð, men tað verður so nú eisini uppgáva løgtingsins at játta ella ávísa munandi meirpening til keyp ella leigu av høtum.

Landsstýrið umhugsar í samband við HÍ skeiðið, um tað er rætt at hava hesa læru og studentsútbúgvingina á sama stað. Vit vita, at ov nógv longu er sentraliserað, og er tí spurningurin um ikki onnur av hesum greinum náttúrliga eigur at liggja aðra staðni enn í Hoydølum.

Tað er gott, at hægri lærustovnar verða, so ungfolkið fær høvi til at stöðast heima longri, men hava vit lagt nóg stóran dent á teir stovnar, leggjast skulu oman á sjálvan fólkaskúlan, og hvar innihaldið í undirvísingini er bent móti meira beinleiðis útbúgving til luftøku í vinnulívi og umsiting okkara? Er hetta økið míni týðandi, ella eru teir menn, sum meira eru hugaðir fyri stovnum av akademiskum sniði, dugnaligari til at brýta hugsanir sínar ígjøgnum?

Her er ikki lætt at svara, men týðilgur er tørvurin á slíkum stovnum. Møguliga kann stöðisútbúgvingin geva okkum eitt slag av millumteknikarum á ymsum økjum.

Tað er gleðiligur gróður í pædagogiska orðaskiftinum her heima, og eru bert í ár kommir tveir bóklingar frá nevndini, sum arbeiðir við broytingum í uppbyggingini av skúlanum, hesir geva okkum politikkarum mikið at hugsa um í samband við stöðutakan okkara til 10 ára skúlaskyldu, eindar- og valskúlan v.m.

Tað skal vera mín vón, at orðaskiftið, sum nú fer fram í fólkaskúlanum, nú meira enn fyrr fer at taka við, hvørjar gøtur vit skulu greiða fyri teim, sum úr skúlanum fara.

Sjómansskúli er stovnaður í Klakksvik, og er bert lógið, at hetta ikki er hent fyri langari tíð síðani.

Í samband við byggingina av evnafrøðsligu starvsstovuni og stöðisútbúgvingini eru skaptir útvegir fyri størri vísindaligum virksemini, samstundis sum vinnulívið fær høvi til at nýta hesar stovnar eins væl og fiskirannsóknarstovuna.

Beinleiðis vinnuvendar kanningar mugu liggja frammalaga í skránni hjá hesum stovnum. Landskassin hevur í ár nýtt nógvir ferðir meira pening enn fyrr til praktiskar og vísindaligar royndir.

Hvat teirri stóru roynd innan svartkjaftaveiðuna viðvíkir hava veiðuúrslitini ikki verið munandi, men hava tær givið nógv vitan um hesa veiðu, og menn vænta sær framvegis nógv av hesum, tí helta fiskaslagið trýtur ikki.

Í heilt ár eru greiðarin og egningarmaskinan, sum P/f Haviðnaður hevur

gjørt, roynd í vinnu, og nú standa fleiri í gerð, tað var satt bragð av teimum monnum at fáa hetta mál undir land.

Sílaalingin gongur framá og gevur spakuliga betri og betri úrslit. Alt meðan royndirnar at fáa laks í vøtn og áir okkara eisini tykjast at hepnast.

«Jens Chr. Svabo» gjørði laksakanningar í vár, og fingu tveir bátar, sum róku vinnu í hesum grundarlagi, góða veiðu.

Royndarvirksemi er kostnaðarmikið, men fiskivinnulandið Føroyar skal hava ráð til at fremja tað.

Kommunal mál

Kommunulógin er samtykt og kann tað veruliga geva monnum vón um gróðrarríkari ár frameftir.

Meginspurningar kommunanna eru av fíggjarligum slag, men kemur nakar ungí úr kredittstovnseggnum, skuldi eisini ein skái verið kommununum fyri.

Viðurskipti við útlond

«Goti er at verja borg fá ongin søkir» kann sigast eisini í politiskum máhuni.

Men viðvíkjandi varðveitslu av vinnunum rættindum aðrastaðni ber ikki til at siga, at ongin søkir. Seinastu lvey árin hava stungið seg so nógvir spurningar upp, sum hera í sær avmarking av okkara vinnumøguleikum, at hetta at skula luttaka í drúgvum, mongum og lítum samráðingum við onnur lond, hevur kennst mest sum eitt stríð fyri at livhjarga sær.

Vit eru fremri nú enn fyrr hvat viðvíkur at luttaka sjálvir og fyriskipa verju okkara sjálvir, og fáur man kunna siga, at ikki er nakað laðað upp í liðini, sum komu á garðin hesi ár.

Tað eigur eisini at verða sagt, at tann stuðul, ríkismyndugleikarnir hava kunnað veitt okkum á hesum økjum, hevur haft avgerandi týdning.

Av teim mongu samráðingum um rættindi og avmarkan í rættindum skulu nevast:

Fundirnir í London og Moskva í fjør, sum góvu okkum sjálvstøðugar sildakvotur í Norðsjónuni javnhjóðis øðrum londum.

Fundurin í London í ár sum broytti kvotu okkara frá 2500 tonsum í tíðarskeiðinum 1. februar - - 15. juni 1973 til 9250 tons í sama tíðarskeiði. Valla nakað annað land fekk slíkan fyrirrun av hesum fundi, takkað verið teirri nøgd, sildaskip okkara høvdu veitt í februar og mars í ár.

A fundinum í Ottawa fingu vit longri freist enn önnur lond, áðrenn vit mugu gevast inni á sjálvum Lawrence flógvanum.

Samráðingar eru farnar fram við Landsráð Grönlands um framlongd rættindi har. Hesar samráðingar eru nakað nervaðar av EF spurninginum. Gerst Grönland linnur, mugu tað verða heilt serlig viðurskifti, sum skulu geva okkum rætt til fiskiskap innan fyri mark aftaná 1978. Tað er greitt, at vit longu nú mugu umhugsa slík viðurskifti.

Sáttmálin er longdur til 1978 og munandi øki fingið afturat á Kappaleiðini, tó fyríbils bert í 1 ár.

Spurningurin um framleingjan av Kapparættiadunum hongur nú í, um grönendingar og vit kunnu semjast um týðuligari mark uttanfyri stongdu økini. Hetta hugsi eg eydnast, tá samráðingarnar halda fram í august.

Laksasamtyktin á ICNAF fundinum var okkum heiskin bit, men meti eg tað vera beinast at svelgja hann, men tryggja okkum, at samtyktin ikki ber í sær viðurkenning av ognarrætti hjá nakrari tjóð til nakað fiskaslag á opnum havi.

Eisini má trygd vera fyri, at fiskiskapurin kann takast upp aftur aftan á 1976, um vísindalig prógv eru fyri, at fiskiskapurin ikki hevur nervað stovnin, ella um stovnurin veksur.

Rættindi okkara í Hirtshals er ósemja um, men har fara fram samráðingar millum okkara sildamenn og keypararnar, samstundis sum landsstýrið ráðager við ríkisstýrið um frægastu loysn. Tað ber ikki til at hyggja at hesum máli bert við einum eyga, og serliga ber ikki til at telva við tvær frændatjóðir á óstortsligan hátt.

Vit verja okkara rættindi sjálvandi — vilja ikki lissa nakað — men skylda okkara er saman við hesum frændum at finna bestu loysn í sáttligum samráðingum sømandi mentaðum tjóðum.

Vit kenna søguna um, tá ravnur og spógvi býttu um nev. Við harðskapi at kvetta allar samrøður og síðani standa einsamallir, sum teir, eingin vil hava viðskifti við, kann roynast okkum spógvabýti.

Í august mánaða í ár fara eisini fram samráðingar við íslendingar um rættindi okkara til veiðu innanfyri eitt 50 fjórðingamark.

Í hetta verða mikið týðandi samráðingar, ikki bert tí tað snýr seg um veiðuøki á sama hátt sum aðrasluðni, men serliga tí hetta økið seinnu árin hevur roynst so avhera gott iskoyti hjá heimavirkjum okkara, júst tær tíðir, lítið fæst her um leiðir.

Tað er ofta sagt um eitt hvat: «at hetta lívir ikki meir enn íslandi lívir Føroyum», og er veðurliga sæð henda mynd bein, men júst í hesum máli kann íslandi veruliga veita okkum eina lívd av næstan lívsneyðugum týd-

ingi, tí er so umráðandi at sleppa undan at renna á sker, sum í lötuni liggja millum Bretland og Ísland og millum Ísland og Týskland.

Hesi sker kunnu geva okkum trupla sigling eina tíð, men kenni eg meg vísan í, at til ber at sigla leysur av teim, hóast trupult gerst at trola millum skerini, tó finna vit vónandi eisini her egnaðan trolbotn.

Øll støðulakan Íslands í hesum máli hevur týðning fyri okkara støðu bæði hendan og handan veg, bæði í landsynning, cystur- og vestureftir. Men ikki ber til at gloyma, at viðurskilti okkara og íslendinga eru heilt ymisk, og áhugamál okkara á fjarfiskileiðum ymisk.

Tað er í framvegis støða mín, at í fiskimarksmálinum eru okkara áhugamál best vard av alheimisreglum, sum geva strandalondum avgerandi fyrirumir á egnum landgrunni — eisini uttanfyri mark — samstundis sum fjarfiskirættindini verða avmarkað í mun til taum týðning, fiskiskapur sum so hevur fyri einstaka landið.

Tein samráðingum, sum fara fram hesum viðvíkjandi, luttaka vit eisini í, eins væl og øðrum økjum av týðningi, t.d. í stórmálinum um dálking av teirri náttúru, sum skal geva okkum livsmøguleika.

Tað er vert at minna á, at á ICNAF fundinum var kvoteringsspurningurin uppi, og fekst har ljóð fyri at taka í nýtslu nýggjan lykil til býtingar, sum hevur í huga lond við «special need» — serligum tørvi —. Hesum lykli áttu feroyingar stóran lut í.

Skulu vit vera við á øllum hesum økjum, mugu vit bágva okkum serliga út til tess.

Ofta er grenjan um okkara stóru umsiting, meðan sannleikin er, at hon er ótrúliga lítil í mun til teirra, vit skulu telva við. Og at tað er eitt ótrúliga stórt arbeiði hesi fáu fólk avrika, og havi eg djúpastu virðing fyri hesum arbeiði. Tiltarsmongdin, keennast skal, viðgerast skal og avgreiðast skal, er stór og sterkt vaksandi. Skulu vit tí vera nóg væl útbúnir til at luttaka í stórtalvi eisini, má fleggjast munandi í hesa útbúgvug, og mannað og vakið má liðið verða.

Okkara fólk fekk tíðliga at vita, at:

«Árla skal rísa tann, ið eina er
og yvir alt sítt steggja.
Margt hann lissir,
sum á morgni liggur.
Hálv stendur vælferð í vøku.»

Meðan vit bíða

Í tinginum fór í janúar tjak fram í samband við undirritan Danmarkar, Onglands, Noregs og Írlands av lí sáttmála, sum skal galda um tingini ella fólkaatkvøður í hesum londum taka avgerð um tað.

Segði í fjør, at nógvar metingar í samband við EF máttu broytast, tá úrslitið av hesum lá fyrri. Longu nú vila vit, at Ongland og Írland gerast limir, og hetta greiðir støðuna nakað, men teir avgerandi spurningarnir um limaskap Noregs, Danmarkar og Grønlands og gongdina í fiskimarksmálinum kenna vit ikki enn.

Men «hann fær byr, ið bíðar og havn ið rør», og hetta er júst, hvat vit hava útvegað okkum møguleika fyrri. Vit bíða, men rógva samstundis undir lond.

Dugi ikki at skilja, at menn kunnu halda, at hetta er tíð, sum fer fyrri skeyti. Vit fáa ikki fyrirreikað okkum, verður sagt.

Jámen fáa vit tað og munurin á fyrirreikingunum til at fara upp í ella verða uttanfyri er ikki alstóru, heldur ikki fara fram í trý ára skeiðnum so munandi toll- ella strukturbroytingar, at vit eru afturúrsgildir hesa tíð.

Vit skulu undir øllum umstøðum menna kappingarferi okkara. Ikki í samband við EF spurningin bara, men fyrri at hetta samfelag er so gott at liva í, at okkara fólk, — tað fólkið, vit vilja hava at balast her støðast.

Løgið er eisini tað, at ikki allir duga at síggja, at bíðitíðin júst kann nýtast til at ávirka tann byr, hesum samfelagnum tørvar framyvir.

Við væl fleiri spurningum hjá øðrum greiddum og bert okkara egnu serviðurskiftum at samráðast um, skuldi borið til at fingið broyttar treytir bæði innanfyri ella uttanfyri limaskap. T.d. kenna vit longu nú hált ár aflan á orðaskiftið treytirnar Effa londum verða bodnar.

Eitt er givið, at landsstýrið ella flokkar teirra taka onga avgerð, sum í sær ber vanda fyrri, at tað verða tey við minstu orkuní, sum gjalda skulu fyrri eina skeiva avgerð.

Tað er møguligt at loysn kann finnast, sum ikki nerverar tey vælbjargaðu í samfelagnum, men hon er ónýtilig.

Vit hava hugsjónir at verja, men frægastu tjóðarvælfærið sleppa vit ikki undan at hugsa um.

Munkarnir stríddust um matin, og er hann tíverri enn so misjavut býttur, at týðningurin av, hvussu samfeløginí fryiskipa hesum býti, hevur enn í dag avgerandi týðning.

Vit mugu ansa eftir ikki at verða læstir einsamallir iuni í helli, so tað gongur sum hjá trøllunum á Hornalondum á sinni, at

«Tað livdi longst, sum sterkast var
tá hvørt át annað iuni.»

Eitt samfelag við mestu rættindum til hin sterkasta vilja vit ikki byggja.

FISFIVEIÐA FØROYA 1. HALVÁR 1972 (fyribils uppgjört)

		umrøknað til rundan fisk	
	tons	tons	tons
Ísfiskur		115	130
Heimafiskiskapur		22.225	24.700
Sild og Idnaðarfiskur o.a.		45.000	45.000
Saltfiskalandingar í Føroyum	5.600		
— uttanlands	2.000		
Saltfiskur ikki landaður	1.800		
	9.400		
A goymslu pr. 1/1	2.800	6.600	16.500
Fiskaflak frá trolarum	2.200	2.200	6.600
Hemarar		260	260
		1. halvár 1972	93.190
		1. halvár 1971	90.728
		1. halvár 1970	95.200
		1. halvár 1969	80.000

Viðmerkingar:**Saltflakaveiðan:**

Fyri 1. hálvár 1972 var umleið 6.600 tons móti 5.500 tons fyri 1. hálvár 1971.

Ársveiðan fyri 1971 var 19.000 tons

Ársveiðan fyri 1970 var 20.000 tons

Ársveiðan fyri 1969 var 24.000 tons

Ársveiðan fyri 1968 var 30.000 tons

Veiðan við kraftblokkaskipum og trolarum:

Fyri 1. hálvár 1972 var 45.000 tons móti 52.000 tons fyri 1. hálvár 1971.

Ársveiðan fyri 1971 var 112.000 tons

Ársveiðan fyri 1970 var 105.000 tons

Ársveiðan fyri 1969 var 67.500 tons

Ársveiðan fyri 1968 var 70.000 tons

Heimafiskiskapurin:

Fyri 1. hálvár 1972 er umleið 24.700 tons móti 22.500 tons fyri 1. hálvár 1971.

Fiskjvinnustovan, 26. juli 1972.

Føroyska veiðan av sild í tíðini frá 1966 til 1971.

	1966	1967	1968	1969	1970	1971
Norðan fyri Føroyar:	44.080	17.008	16.058	—	—	—
í Norðsjónum	1.491	35.993	49.955	40.640	73.507 ^{*)}	64.796 ^{**)}
Við Island:	9.608	658	—	—	—	—
Við Føroyar:	6.425	17.213	3.926	4.340	1.500	1.704
	61.604	70.872	69.939	44.980	75.007	66.500

^{*)} herav ca. 25.000 tons
vestan fyri 4 gr. vest

^{**)} herav ca. 34.000 tons
vestan fyri 4 gr.

Føroyska veiðan av fiski og sild í tíðini frá 1966 til 1971.

Fiskur:	103.845	102.421	96.332	131.272	132.824 ^{*)}	140.621 ^{**)}
Sild:	61.604	70.872	69.939	44.980	75.007	66.500
Total:	165.449	173.293	166.271	176.252	207.831	207.121

^{*)} heri ca. 32.000 tons
av ídnaðarfiski (hvít
íngsbróður o.a.)

^{**)} heri ca. 47.000 tons
av ídnaðarfiski (hvít-
íngsbróður o.a.)

Fiskivinnustovan, 26. juli 1972.

Føroyska veiðan

	total tons			herav helma-
	fiskur og sild	sild	fiskur	fiskiskapur
1971	207.121	68.500	140.620	33.000
1970	207.800	75.000	132.800	32.000
1969	176.300	45.000	131.300	33.000
1968	166.300	70.000	96.300	25.000
1967	173.300	70.900	102.400	15.500
1966	165.400	61.600	103.800	13.300

Fiskivinnustovan, 26. juli 1972.

Útflutningur Føroya
(1.000 kr.)

	1966	1967	1968
EFTA-land	68.187 : 46%	61.700 : 35%	67.515 : 44%
E.E.C.-land	37.851 : 25%	54.099 : 30%	39.492 : 26%
Onnur land	43.614 : 29%	62.011 : 35%	47.103 : 30%
Total:	149.652 : 100%	177.810 : 100%	154.110 : 100%

	1969	1970	1971
EFTA-land	83.827 : 46%	116.814 : 46%	123.418 : 44,2%
E.E.C.-land	36.018 : 20%	65.029 : 26%	59.165 : 21,3%
Onnur land	62.313 : 34%	69.173 : 28%	96.125 : 34,5%
Total:	182.153 : 100%	251.016 : 100%	278.708 : 100 %

HAGDEMDIN, 26. juli 1972.

Útflutningur Føroya 1. hálvár 1972
(fyríbils uppgerð)

	tons	1000 kr.
Ísfiskur	115	240
Kalvi og Svartkalvi	162	1.173
Fiskaflok, fryst	7.311	49.188
Aðrar fiskavørur	973	4.073
Sild, makrel, hvítingsbr. (landað uttanlanda) ..	24.418	22.553
Saltsild, krydd., flak v.m.	3.044	8.523
Saltfiskur	10.494	53.915
Fiskamjøl	2.681	3.249
Sildamjøl og lýsi	3.394	4.297
Humari	257	1.777
Reyður	322	3.493
Aðrar vørur		2.624
	—	155.105

Januar — juni 1972	kr. 155.105
„ — „ 1971	— 127.000
„ — „ 1970	— 111.000
„ — „ 1969	— 66.000
„ — „ 1968	— 67.000
„ — „ 1967	— 69.000

HAGDEILDIN, 26. juli 1972.

Sambært skipaskrásetingina eru hesi skip komin aftrat síðan seinastu ólavsøku:

Skip størri enn 20 brt.

«ASTRID II»	38,11
«NORÐKAPP»	99,98
«BARAN»	49,16
«JUPITER»	414,63
«ØRNIN»	48,28
«FAGRABERG»	49,97
«VESTURSKIN»	39,61
«SKOPARIN»	37,41
«NIELS PAULI»	33,48
«VESTURHAVIÐ BLÍÐA»	43,98
«LEITHAMAR»	41,44
«HOVSBÚGVIN»	36,21
«SVANANES»	48,17
«GULLBORG»	147,76
«SANNA MARIA»	268,71
«PERLA»	29,73
«GASHÓLMUR»	39,96
«TRÓNDARBERG»	42,73
«THOMAS NYGAARD»	113,47
«BREIÐANES»	99,32
«DIGHAMAR»	47,16
«SJÓVARSTROND»	67,61
«KNOKKABERG»	49,93
«MAGNUS í RITUVÍK»	205,53
«ROYNDIN FRÍÐA»	92,99
«BARIÐ»	30,50
«KALLSEVNI»	348,18
«NYBORG»	376,04

28 skip

2.930,36

Skip undir 20 brt.

«ELBJØRG»	19,95
«SÓLEY»	7,95
«LIGGIAS»	19,81
«VOLUNTEER»	15,38
«BRØÐRABERG»	19,61
«GRANIT»	19,95
«KAMBUR»	19,90
«ARKIN»	19,80
«ODDBJØRG»	19,98

9 skip

182,33

Farmaskip

«GARDAR»	98,71
«RAVNUR»	197,72
«HEYKUR»	197,72
«RÓKUR»	197,72
«ESSO FØROYAR»	91,78

5 skip

783,65

Strandfaraskip

«RITAN»	80,80

43 skip tilsamans

brt. 3.957,13

Fiskivinnustovan, 25. juli 1972.

FØROYA GJALDSTOVA, Fórshavn, 24/7 - 1972

INNTØKUR:

Inngoldin skattur (kommunu og løndsskattur):	
Gamál skattur	5.361.056,57
Nýggjur skattur	27.316.502,76
Tilsamans	32.677.559,33

Harav eigur landskassin uml. 18.000.000,00
og kommunurnar restina.

Inngoldin tollur og framleiðslugjöld 25.551.395,70
Onnur gjöld 293.520,21

Rentuinntøkur ÷ rentu-
útreiðslur ÷ 1.087.550,63
Landsstovnar (Asfaltverk
v.m.) ÷ 1.116.664,95 ÷ 2.204.215,58

41.640.700,33

Inntøkur tilsamans 41.640.700,33

LANDSKASSIN apríl ársfjórðing — Fíggjarárið 1972/73

ÚTREIÐSLUR:

§ 10 Løgtingið	969.351,26
§ 11 Landsumsitingin	3.619.680,63
§ 12 Heilsumál (studn. apr. ársfj. frádrigin)	4.995.250,14
§ 13 Samferðslumál	18.563.083,64
§ 14 Skúlamál	7.665.811,85
§ 15 Vísind, bókmént og list	1.692.300,64
§ 16 Fiskivinna, sigling o.t.	12.537.193,59
§ 17 Landbúnaður v.m. (Incl. Matrikulstovan)	1.135.375,96
§ 18 Handil og ídnaður	476.965,14
§ 19 Almenn Forsorg	12.862.751,43
§ 20 Eftirlønárútreiðslur	104.694,41
§ 21 Útlagt fyri veðhald (Játtan 3,5 mill.)	63.856,57
§ 22 Aðrar og óvissar útreiðslur	250.215,20
§ 23 Til kirkjugarannin	414.000,00
§ 24 (Avdráttarburðurleggiingar og avskriv- ingar, ætla fyri apr. ársfj.)	2.000.000,00
§ 25 Ymsar ognarútreiðslur	4.150,40

67.354.680,96

t hesum útreiðslutølum eru allar játtanir til
grunnar bókaðar fyri fult ár við umleið 29 mill.
tó við undantak av § 21, og kunnu % av 29
mill. dragast frá, ella fílsaamns ÷

21.600.000,00

45.754.680,96

Uppi í hesum útreiðslum eru eisini útgóðnar
lønir, pensiónir og sosialar útreiðslur fyri juli
mánaða við umleið

6.697.871,00

39.056.899,96

Útreiðslur fílsaamns

BÚSKAPARRÁÐIÐ

14.6.1972

Gjaldjavni Føroya 1971

Kýribils uppgerð

	inn- tøkur	Milj. kr. út- reiðslur	netto- inulekur
Vøru- og tænastuviðskifti			
1. Samlaður útflutningur (fob) og innflutningur (cif)	278,7	301,1	+ 22,4
2. Sjófflutningur:			
a. Ferða- og farmaskip	10,7	5,5	5,2
b. Fiskiskip		29,5	+ 29,5
3. Ferðir uttanlands o.l.	10,0	30,0	+ 20,0
4. Tryggingar, provisióin o.l.	3,7	6,5	+ 2,8
5. Vøru- og tænastur annars	12,6	11,8	0,8
	315,7	384,4	+ 68,7
6. Rentur og vinningsbýti	13,2	24,5	+ 11,3
7. Statskassin	93,1		93,1
	422,0	408,9	13,1
Vøru- og tænastuviðskifti ialt			+ 0,4
Misjavni			

Kapitalflutningar

Nettóeking av	Ogn	Skuld	Nettó- skuld
A. Almennir stovnar og peningastovnar:			
1. Landskassin	4,8	8,2	3,4
2. Kommunur, S.E.V. og aðrir almennir stovnar	1,6	16,8	15,2
3. Peningastovnar:			
a. Bankar og sparikassar	29,2		+ 29,2
b. Realkreditstovnurin		6,5	6,5
4. Seðlaumfarið	7,2		+ 7,2
B. Elustaklingafyrirætur o.t.:			
5. Útflutningsfelögin netto	8,9		+ 8,9
6. Aðrar fyrirætur og persónar	13,5	21,0	7,5
Kapitalflutningur íalt	65,5	52,5	+ 12,7

Talva 1.

BÚSKAPARRÁÐIÐ

Nýfløgur í Føroyum 1967-71 og ætlanir fyri 1972-75

	1967	1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974	1975
1. Fiskiveiðifør	4,0	23,3	63,5	11,0	38,6	40,4	37,0	40,0	40,0
2. Fiskilidnaðarvirki	6,0	1,5	2,5	4,1	7,5	15,4	8,0	8,0	8,0
3. Ferða- og farmaskip (incl. flogfar)	7,4	3,9	1,7	10,1	9,0	10,6	10,0	10,0	10,0
4. Aðrar lidnaðarfløgur	15,8	17,0	16,2	18,5	27,4	28,8	33,4	33,5	33,5
5. Seilmús	21,5	22,0	21,0	23,0	28,0	29,0	30,0	30,0	31,0
falt einstaklingsfløgur ..	39,9	67,7	104,9	66,7	110,5	124,2	118,4	121,5	122,5
6. Vegir, havnir og flogvøllir	24,2	25,8	23,1	25,3	30,3	56,8	50,2	49,5	46,9
7. Elvenk, telefon, radio, sjónvarp	6,3	7,1	6,0	8,1	15,9	17,2	23,1	18,1	18,8
8. Undirvísing	8,2	9,3	6,9	8,2	8,8	14,3	21,7	23,5	21,7
9. Sjúkrahús o.t.*)	10,5	10,6	11,6	13,2	7,1	5,3	3,1	0,7	1,7
10. Aðrar almennar fløgur ..	5,3	4,8	7,7	8,2	10,8	15,1	19,8	26,3	28,3
falt almennar fløgur	54,5	57,6	55,3	63,0	81,9	108,7	115,4	123,1	121,4
Saml. fastar fløgur	94,4	125,3	160,2	129,7	192,4	232,9	233,8	244,6	243,9
11. Øking í fiskagoymsl. +	13,0	7,7 ÷	6,3 ÷	0,3	17,2				
12. Aðrar goymslur	—	—	—	3,8	0,5				
falt	81,4	133,0	153,9	133,2	210,1				

*) íroknað læknabát

Tølini 1967 - 1971 í ársprísum

1972 - 1975 í 1971-prísum.

Tórshavn, 14. juni 1972.

Talva 2.
BÚSKAPARRÁÐIÐ

Einstaklingsnýflögur 1967-71 og ætlanir fyrir 1972-75 (1971-prísir).

Tölur 1967-71 í ársprísam									
1972-75 í 1971-prísam	1967	1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974	1975
1. Fiskiveiðifær *)	4,0	23,3	63,5	11,0	38,6	40,4	37,0	40,0	40,0
2. Fiskidnaðarvirki	6,0	1,5	2,5	4,1	7,5	15,4	8,0	8,0	8,0
3. Aðrar fíðnaðarbyggingar	3,0	4,0	1,2	2,5	8,3	9,0	12,0	12,0	12,0
4. Bygningar og maskínur									
í landbúnaðinum	2,0	2,0	2,0	2,0	2,3	2,3	2,4	2,5	2,5
5. Stærri arbeiðstól, byggi-									
meistarar o.t.	4,0	4,0	4,0	4,5	6,0	6,0	6,5	6,5	6,5
7. Ferða- og farmaskip	7,4	3,9	1,7	10,1	9,0	10,6	10,0	10,0	10,0
8. Handilsbygningar o.t.									
(m.a. hotel)	4,8	5,5	8,0	7,5	8,3	9,0	10,0	10,0	10,0
Ialt fastar vinnufögur	18,4	45,7	83,9	43,7	82,5	95,2	88,4	91,5	91,5
Sethús	21,5	22,0	21,0	23,0	28,0	29,0	30,0	30,0	31,0
Ialt einstaklingsflögur	39,9	67,7	104,9	66,7	110,5	124,2	118,4	121,5	122,5
Ialt umframt skip	43,3	40,5	39,7	45,6	62,9	73,2	71,4	71,5	72,5

*) við frádrátti av seldum skipum.

Tórshavn, 15. juni 1972.

Talva 3.

BÚSKAPARRÁÐIÐ

Almennar flögur 1967-71 og ætlan fyri 1972-75.

Milj. kr.	1967	1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974	1975
1. Elverk	3,3	4,1	2,7	2,0	6,3	9,9	13,1	14,6	8,7
2. Vegir	16,9	15,6	15,2	13,9	17,2	29,8	30,8	31,5	25,9
3. Havnir	5,5	7,0	6,0	6,6	17,5	20,9	15,5	10,0	8,0
4. Lendingar	1,1	1,9	1,9	3,8	3,4	3,0	3,0	3,0	3,0
5. Fløgvalir	0,7	1,3	—	1,0	1,2	3,1	0,9	5,0	10,0
6. Post- og telegraf	—	0,5	—	0,1	—	0,3	0,5	1,4	1,6
7. Telefon	3,0	2,4	2,0	4,0	9,5	7,0	7,0	7,0	7,0
8. Radio og sjónvarp	—	0,1	1,3	2,0	0,1	—	—	0,1	1,5
9. Fyrvestir	—	0,9	0,8	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
10. a. Fólkskúlar og ítrótt	3,6	4,7	5,8	7,7	7,9	8,4	15,9	19,2	19,1
b. Hægri undirvísing	4,5	4,6	1,1	—	—	—	0,2	0,2	0,5
c. Teknisk undirvísing ..	0,1	—	—	0,5	0,9	5,9	5,6	4,1	2,1
11. Sjúkrahús o.t.	10,5	10,6	11,6	13,2	7,1	5,3	3,1	0,7	5,7
12. Sosialt byggjari	—	—	0,7	2,4	2,4	3,0	5,5	8,2	6,9
13. Rættar- og politimál	0,7	0,1	0,2	0,1	—	—	—	0,3	0,8
14. Vaktar- og bjargingar- skip	—	—	—	—	—	—	0,5	3,0	8,0
15. Aðrar fløggingar hjá Tórshavnar kommunu ..	2,5	2,6	3,9	3,0	3,9	5,5	7,1	9,3	9,4
16. Aðrar almennar flögur ..	2,1	1,2	2,1	2,2	4,0	6,1	6,2	5,0	7,7
Íalt	54,5	57,6	55,3	63,0	81,9	108,7	115,4	123,1	121,4

Tølini 1967-1971 í ársprísum

1972-1975 í 1971-prísum

Tórshavn, 14. juni 1972.

BÚSKAPARRÁÐIÐ

25.7.1972

Fiskimannainntekur
(avrundaðar til þeirrar 100 kr.)

LÍNUSKIP

	1968	1969	1970	1971**)
Miðal	18.000	21.200	23.400	36.000
Hægst	23.900	33.100	35.800	62.700
Lægst	12.300	14.000	15.400	21.900

NÓTARSKIP

Miðal	34.900	33.700	64.800	51.500
Hægst	46.300	74.100	138.500	90.400
Lægst	26.300	20.800	35.500	20.800

FRYSTISKIP

Miðal	28.200	22.800	30.000	46.700
Hægst	37.800	29.000	41.700	55.700
Lægst	22.200	17.800	25.300	33.800

SALTFISKATROLARAR

Miðal	25.900	28.400	32.500	34.100
Hægst	32.900	34.800	48.600	47.400
Lægst	13.600	21.200	22.100	26.000

FLAKATROLARAR

Miðal	26.500*)	33.800	45.200	46.400
Hægst		58.700	49.800	54.800
Lægst		30.400	37.400	37.800

IDNAÐARFISKISKIP

Miðal		30.500	38.600	38.300
Hægst		32.700	58.000	52.900
Lægst		28.900	18.100	23.700

*) í 1968 var bert ein flakatrolari.

**) fyrirlags töl.

BÚSKAPARRÁÐIÐ

25.7.1972

Bruttouppsparingin fyri árin 1962-1971

	Millj. kr.
1962	79,7
1963	90,6
1964	108,2
1965	118,3
1966	138,9
1967	138,8
1968	147,6
1969	163,1
1970	217,8*)
1971	258,8*)

*) Fyríbils tøl.

BÚSKAPARRÁÐIÐ

25.7.1972

Avlop til rentur, avdrátt og fyrirseti

(avrundað til heilar 100 kr.)

	1968	1969	1970	1971 ^{*)}
LÍNUSKIP				
Miðal	30.500	86.600	106.300	237.700
Hægst	236.400	295.500	325.200	762.500
Lægst	+ 103.800	+ 290.000	+ 317.000	62.200
NÓTARSKIP				
Miðal	340.900	354.600	1.031.700	828.400
Hægst	591.100	1.188.700	3.037.800	1.648.300
Lægst	49.800	43.900	241.200	17.000
FRYSTISKIP				
Miðal	325.700	114.900	163.900	427.400
Hægst	553.100	204.100	352.500	834.100
Lægst	195.900	+ 52.300	39.100	151.700
SALTFISKATROLARAR				
Miðal	335.000	342.600	560.900	575.700
Hægst	604.000	756.200	1.108.000	1.068.000
Lægst	+ 78.200	+ 137.700	189.500	290.500
FLAKATROLARAR				
Miðal	503.400 ^{*)}	1.009.700	1.950.000	1.702.000
Hægst		1.237.800	2.612.300	2.567.500
Lægst		756.200	1.238.800	1.052.400
ÞDNAÐARFISKISKIP				
Miðal		109.900	183.900	75.400
Lægst		+ 82.000	13.500	+ 218.700
Lægst		+ 82.000	13.500	+ 70.000

^{*)} í 1968 var bert ein flakatrolarl.^{**)} fyrirbils töl.

UPPSKOT og FRÁGREIÐING
um nýskipan fyri
skipasmiðjurnar í Vestmanna og á Skála

1. *Journal of the American Medical Association*, 2000; 283: 2689-2696.

I. BYRJAN

1. Tilknýti landsstýrisins til skipasmiðjumálið.

Landsstýrið legði 1. august 1972 fyri lögtingið lögtingsmál nr. 5/1972: Stuðul til tvær skipasmiðjur og vísti samstundis til lóg um stuðul og veðhald til skipabygging.

Samært hesar og einki tilsvaraandi heimildarlógir hava landsstýrið og fíggjarnevndin seinastu árin veðhildið fyri so at siga allar skipasáttmálar á føroyskum skipasmiðjum. Innihaldið av veðhaldiðnum hevur verið innanfyri sáttmálaupphæddini at tryggja byggilarráðum, at hann fær tað skipið, sum sáttmálin umfatar. Veðhaldið hevur tó ongantíð umfata, at skip verður latið rættstundis eftir sáttmálanum.

Hesi sáttmálaveðhald hava til ársskiftið 1971 - 1972 ikki verið effektiv, men tá kom fyrst p/f Vestmanna Skipasmiðja og síðani í mai mánaða p/f Skála Skipasmiðja í trupulleikar, so álvarsligar at sáttmálaveðhaldið fyri 2 fiskiskip og 3 færnaskip vórðu effektiv.

Landsstýrið legði fram soljóðandi uppskot til lögtingslóg um stuðul til tvær skipasmiðjur:

§ 1.

Landsstýrinum verður heimilað í samráð við fíggjarnevndina at lata úr landskassanum pening, ið neyðugur er til framhald av rakstrinum av p/f Vestmanna Skipasmiðju og p/f Skála Skipasmiðju.

§ 2

Henda lóg kemur í gildi beinanvegin og verður at endurskoða seinri í lögtingssetuni 1972.

Í viðmerkingunum til hetta uppskot var sagt:

Viðvíkjandi Vestmanna Skipasmiðju:

Á fleiri fundum við landsstýrið seinast í 1971 segði umboð fyrir skipasmiðjuna frá, að hún, um hún ekki fékk forvandi rakstrarfíggingar, ekki hefði möguleikar að fullgera sáttmálar við ávikavíst k/f frá 25. janúar 1970, Eiši (bygginnr. 6) og k/f frá 10. febrúar 1970, Hvannasund (bygginnr. 7), og að skipasmiðjan ekki fékk jáltað neyðug arbeiðslán frá banka.

Tá ið sáttmálaveðbaldni, sum stöðau var, vóru ella í bræði vórðu effektivt gjörði landsstýrið í janúar mánaða av að yvirtaka tey arbeiði, ið restaðu eftir sáttmálanum, og að gera skipini liðug fyri skipasmiðjunnar rokning í fyrsta umfari á tann hátt, að landsstýrið ger nýtslu av tí fólki og leimum tólum, amboðum, tilfari v.m., ið vóru ella komu á skipasmiðjuna og sum vóru neyðug að fullgera skipini eftir sáttmálanum.

Landsstýrið hefur selt eftirlit að ansa eftir, að útlagdur peningur hert verður nýttur til bygginnr. 6 og 7.

Skipasmiðjan hefur fyri ein arbeiðskredit givið banka transport í studu-inginum til hana fyri bæði skipini eins og í byggiratumum, hesin seinri transporturin respektarar tó kreditir frá leverandørum fyri tilsamans um 207.000 kr.

Þr. 27. júlí 1972 hevði landskassin lagt út í samband við veðhaldið 1.721.249,20 kr., av hesum fyri bygginnr. 6 um 400.000 kr. Samlaða útleggið, tá ið bygginnr. 7 er handað byggiharranum verður met til 2.000.000 kr. Tað er ikki gjørligt í løtuni at siga, hvussu nógv av hesum peningi fæst aftur.

Viðvíkjandi p/f Skála Skipasmiðju:

Í skrivi 30. maí 1972 verður sagt landsstýrimun frá, at tað er bráðneyðugt at finna ein loysu, um skipasmiðjan skal sleppa undan líkvidatið, tað er neyðugt við peningi heimanveg bæði til dagliga raksturinn og til framhald, so felagið verður ført at fullgera gjørdar byggisáttmálar. Neyðugur peningur verður mettur til 1.500.000 kr. Sagt verður eisini frá, at partapeningurin eftir roknskapinum fyri árið 1971 er mistur, at felagið hefur seg ikki kunna fullgera sáttmálarnar viðvíkjandi bygginnr. 21, 22 og 23 (byggiharri Steenecoasters Ks., Assens) og at sáttmálaveðhaldið tí er effektivt.

Landsstýrið viðgongur í skrivi 9. júní 1972, at sáttmálaveðhaldið er effektivt. Viðvíkjandi framhaldi varð sagt, at skipasmiðjan í hvussu er eigur at halda fram uttan steðg, men vegna forvandi heimild til uppgávur, ið liggja uttan fyri skyldurnar eftir sáttmálaveðhaldinum, mátti málið

leggjast fyrir lögtingið, og vildi tað verða gjørt á ólavsøku. Tað sum verður útlagt í millumbilinum kann bert nýtast til at fullgera skipini.

Nevndin í felagnum kundi vegna ta ábyrgd hon kom í, um hon gjørdi mun á kreditorum ikki góðtaka hesa avmarking. Varð avmarkingin fasthildin mátti felagið líkvidera. Skuldi felagið halda fram, mátti nevndin krevja, at útleggini kundi nýtast til rindan av øllum kreditorum bæði verandi og komandi og altan mun til, um teir viðvíkti byggingini ella umvælingum o.t. Harumframt mátti krevjast, at regressrættur landskassans móti skipasmiðjuni respekteraði kreditorarnar.

Landsstýrið legði málið fyrri fíggarnevndina at fáa tørvandi heimild at ganga út um veðhaldsskylduna við tilmæli um, at landskassin leggur út tað, ið neyðugt er at halda skipasmiðjuna gangandi, at regresskravið gengur afturum onnur kreditorkrøv tó við tí avmarking, at landsstýrið í útleigsveitingunum í mest møgnligan mun heldur seg til komandi krøv viðvíkjandi nýbygningum og roynir at halda aftur í gamlari skuld, tá hella er møguligt.

Fíggarnevndin góðkendi tilmælið við teirri treyt, at landsstýrið legði málið fyrri lögtingið beinanveg á ólavsøku.

Pr. 27. juli 1972 er lagt út úr landskassanum 900.000 kr. Fyrirvarni er líkið um mótrokning í skipasmiðjustudninginum. Tað er ikki gjørligt í løtuni at siga, hvussu stór tey samlaðu útleggini verða, lá ið sáttmálarnir eru lokaðir.

Bygginr. 21 er handað eigarunum 28. juli, nr. 22 skal handast 31. januar 1973, men væntast liðugt í december 1972, meðan nr. 23 skal handast í juli 1973.

Niðurstøðan av hesum uppskoti varð, at meirilutin (J. Fr. Øregaard, Trygve Samuelson, Andreas Djurhuus, Hilmar Kass og Knút Wang) tók undir við landsstýrinum í, at meðan orsøkirnar til fíggarliga kreppustøðu skipasmiðjunnar verða kannaðar og til vega verður fingin heildarættan um framlið skipasmiðjunnar eigur ikki steðgur at koma í skipabyggingina og setti meirilutin fram fylgjandi uppskot:

U p p s k o t til samtyktar.

1. Løgtingið tekur til eftirtektar, at landsstýrið, eftir at sáttmálaveðhald landskassans viðvíkjandi bygginr. 6 og 7 á p/f Vestmanna Skipasmiðju og bygginr. 21, 22 og 23 á p/f Skála Skipasmiðju eru vorðin effektiv, hevur goldið pening úr landskassanum við treytum sum góðtiknar eru av fíggarnevndini.

2. Landsstýrinum verður heimilað í samráð við fíggjarnevndina at gjalda úr landskassanum tann pening, ið neyðugur er sambært nevndu veðhaldsskyldur at liðugtgera bygginr. 7 á p/f Vestmanna Skipasmiðju og bygginr. 22 og 23 á p/f Skála Skipasmiðju.
3. Álagt verður landsstýrinum í seinasta lagi innan 1. december 1972 at leggja fyri lögtingið, saman við gjølligari frágreiðing um orsøkirnar til, at nevndu sáttmálaveðhald eru verðin effektiv, lógaruppskot um nýskipan skipasmiðjurnar í Vestmanna og á Skála.

Henda frágreiðing er sostatt gjørd fyri at uppfylla tey krøv, sum lögtingið álegði landsstýrinum áðrenn málið aftur varð lagt fyri lögtingið.

Undir viðgerðini av hesum máli eigur tí at verða havt í huga:

1. Lögtingið hevur álagt landsstýrinum at reyna at finna eina loysn fyri framhaldi av skipasmiðjunum.
2. Lögtingið hevur við hesi samtykt so at siga tikið eina prinsípavgerð sum í uppfatanini hjá almenninginum og arbeiðsfólkinum á hesum skipasmiðjum henda á, at skipasmiðjurnar skulu halda fram.
3. Við eini avgerð um at lofta skipasmiðjunum er vandi fyri, at henda avgerð verður tikin sum eitt tekin um, at landið vil lofta virkjunum sum koma í trupulleikar og sostatt kann henda avgerð skapa præcedens.
4. Við tí veðhaldsskipan sum er galdandi fyri skipasmiðjurnar, at landsstýrið í reynd og veru veðhekkur fyri, at nýbygningar verða gjørdar líknar má verða havt í huga, at landsstýrið automatisk, lá veðhaldsbindingar verða effektivar, kentur at reka skipasmið og hetta er støðan í dag.

2. Søguligar viðmerkingar.

Orsøkirnar til, at tvær skipasmiðjur - Vestmanna og Skála - eru vorðnar tingmál burturav, eru sostatt fíggjarligir trupulleikar. Orsøkirnar til hesar trupulleikar verða gjølla viðgjørdar í parti III. Her skulu verða gjørdar nakrar søguligar viðmerkingar viðvíkjandi hesum skipasmiðjum.

SKÁLA:

Í 1902 var ein upplátingsbeding gjørd á Skála. Í 1941 keypti P/f. J. F. Kjølbro bedingina og í 1962 varð kjølurin strektur til bygginr. 1 úr stáli, og nú 10 ár seinri verður bygginr. 22 handaður eiganarum.

Eftir tí sum frágreitt er bar skipasmiðjan seg ikki og skipasmiðjan bleiv

tí skild frá P/f J. F. Kjølbro 1. maí 1969 og gjørd til eitt partafelag fyri seg, P/f Skála Skipasmiðja, hvar ánavin var P/f J. F. Kjølbro. Hetta partafelag hevur sostatt rikið sjálvstøðugt virki í umleið 3 ár, áðrenn teir fíggjarligu trupulleikarnir vóru so stórir, at felagið ikki kundi greiða sínar skyldur meir, men mátti fáa hjálp uttanífrá.

Viðmerkjast skal, at byggihellin á Skála var bygd samstundis sum byggjar. Í var bygdur og hevur Skála sostatt bygt í holl mest alla tíðina, ið bygt er.

VESTMANNA :

Vestmanna Skipasmiðja var stovnað í 1898. 1 maí 1968 var skipasmiðjan rekonstruerað við tí fyri eyga at fara undir at byggja fiskiskip úr stáli, og sama ár keyptu John Smith saman við teimum monnum, sum í felag byrjaðu at útvikla eina prototypu av «Tunmas Nygaard» slagnum, majoritetin í P/f Vestmanna Skipasmiðju.

Fyrsta stálskip varð handað eiganum í september 1969. So kom stöðgur í vegna vantandi játtan um finansiering frá Realkreditsovnum. Miðjan 1970 varð byrjað aftur undir vánaligum fíggjarligum og tekniskum umstøðum og haltaði skipasmiðjan víðari til januar mánaða 1972. Tá kundi skipasmiðjan ikki longur lúka skyldur sínar uttan hjálp uttanífrá.

Tað sæst av søguligu viðmerkingunum, at hesar báðar skipasmiðjurnar hava ikki havt nakra fætta lagnu.

Stálskipasmið er farið fram her á landi síðani 1960 og eru 32 skip bygd úr stáli (tá er Tórshavnar Skipasmiðja tikin við) til eitt samlað framleiðsluvirði til dagsprís uppá umleið 150 milj. kr.

Tað hevur verið ógvuliga trupult hjá skipasmiðjum í Vestureuropa at klára seg í kappingini við Japan tey síðstu 10 árin. Hetta hevur ført við sær, at hesar skipasmiðjur, serliga í Onglandi og Vesturíslandi hava fingið stóran statsstuðul og eru í ein vissan mun nationaliseraðar. Henda nationalisering hevur verið meira umfatandi í Spania og Italia. Skipasmiðjurnar í Danmark, Noregi og Svøríki tykjast at hava klárað seg væl í hesi kapping og her hevur lítill stuðul verið givin uttan á tí sölufremjandi økinum. Eitt yvirfitt yvir stuðul til skipasmiðjur í ymsum londum er viðgjørt í parti IV deild 7.

Samantikið kann sigast, at hóast skipasmið her á landi ikki kann sammelast við skipasmið í stóru verð, so er skipasmiðjusjúkan væl kend. Færøyar eru sostatt einki undantak. Sjúkan tykist berri, sum so mangt annað her á landi, at vera meira harðrenn og sviða fastari enn aðra staðni -- nakað sum eyðkennir tey smáu samfeløgin.

3. Støða skipasmiðjunnar samandrigin:

Niðurstøðan tykist nú at vera tann, at skipasmið í Føroyum ongatíð hevur verið so illa fyri figgjjarliga sum mí.

Henda støða er serliga margháttlig, tí at hon er komin samstundis sum tað tekniska know-how tykist at vera á betri støði enn áður, samanhildið við tey lond, vit kappast við.

Effektiviteturin.

Effektiviteturin má verða øktur, um skipasmiðjurnar skulu klára seg í kappingini.

Á Skála tykist effektiviteturin at vera konstantur, men heldur lágur, meðan effektiviteturin í Vestmanna var nokkunda fyri byggjnr. 5 men munandi lægri fyri byggjnr. 6 og 7. Tá hann hevur verið best, hevur hann verið munandi lægri enn á Skála. Her má tó verða havt í huga, at umstøðurnar í Vestmanna hava verið ógvuliga vínuligar sammett við Skála og at ein beinleiðis sammetan á núverandi støði ikki er rættvís.

Lønarlag og «fastpris systemið».

Lønarlagið á Skála tykist at verða eitt serligt vandamál og verður tí ein viðgerð av hesum máli neyðug.

Báðar skipasmiðjurnar eru ógvuliga hart raktar av «fastpris systeminum» fyri byggisáttmálarnar og í teimum ætlanum, sum gjørdar eru, er fyrirteytin tann, at glíðiskali verður gjøgnumfördur í minsta lagi fyri lønarhækkunir.

Íleggingar:

Um úrslitið av skipasmiðjumálinum verður, at báðar skipasmiðjurnar skulu halda fram, so verður neyðugt við stórum íleggingum fyri at fáa eitt gott figgjjarligt og teknískt støði.

Fyrirteytin fyri hesum íleggingum eru viðgjørdar fyri ein part undir partinum um uppskot til nýskipan fyri skipasmiðjurnar og fyri ein part í viðlögdu skjølunum fyri Vestmanna- og Skála Skipasmiðju. Tann upphædd, ið eftir hesum fyrirteytum, skal fáast til vega og/ella skal veðhaldast fyri, um landstýrið fær gongd á aftur beinan vegin er uppgjörd soleiðis:

SKÁLA:

Eignipeningur	500.000,—
Íleggiugarlán	1.500.000,—
Rakstrarlán	1.000.000,—
	3.000.000,—

VESTMANNA:

Eignipeningur	250.000,—
Íleggiugarlán	1.850.000,—
Rakstrarlán	500.000,—
Tílsamans	5.600.000,—

Eignipeningurinn, sum er ætlaður til kr. 1.650.000 kr. verður fingin til vega soleiðis:

Kontant úr landskassanum:	
Skála	500.000,—
Vestmanna	250.000,—
	750.000,—

Konvertering av útleggi til eignipening:	
Skála	500.000,—
Vestmanna	400.000,—
Samlað	1.650.000,—

Landskassin fær hesa upphædd aftur um partabrevini verða seld til pari kurs.

Tann upphædd av tí ætlaða útlegginum hjá landskassanum, ið mótsvarast av aktivum undir sonu fyrirtøytum, sum frammanfyri, framkemur soleiðis:

SKALA:

Ætlað útlegg í samband við veðhaldsbindingar	4.700.000,—	
Ætlað tap sambært uppgerð	3.700.000,—	
		1.000.000,—

VESTMANNA:

Mett útlegg í samband við veðhaldsbind-		
ingar	2.250.000,—	
Ætlað tap sambært uppgerð	1.350.000,—	900.000,—
	Samlað	1.900.000,—

Av hesi upphædd verður so 1 milj. undir teimum gjørdum fyritleytunum konverterað til lán, meðan kr. 900.000, sambært uppgerð framanfyri, verða konverterað til eginpening.

Samlaða tapið fyri veðhaldsbindingar fyri báðar skipasmiðjurnar verður eftir hesum metingum kr. 5.050.000.

Her má ein hava í huga, at endaliga tapið og hvat kann konverterast, ikki kann verða uppgjört fyrr enn byggjur. 7 í Vestmanna og byggjur. 23 á Skála eru liðug.

Til hesar tauppstillingar skal viðmerkjast:

1. Tað eru ætlað tøl, ið eru nýtt. Tey endaliga tølini kunnu fyrst verða uppgjörd, tá skipasmiðjunálið er loyst.
2. Ætlaninar, sum gjørdar eru, byggja á ta fyritleyt, at landið ger eina loysu, har landið fær eginpening, íleggingarlán og rakstrarlán til vega. Landið ger gjøgnum serligan stovn byggisáttmálar, um einstaklinga áhugi ikki er til staðar. Skipasmiðjurnar verða so handaðar til áhugaðan eftir nærri fyrisettum treytum.

Henda loysn er í hesari frágreiðing umtalað sum pakka-loysn.

3. Verður úrslitið trotabúgvsuppgerð, kunnu tapini bliva munandi størri, men so verða ongur íleggingar neyðingar beinanvegin.
4. Rakstrarláníni eru gjørd rúmlig. Hetta er gjørt fyri at kunna gjalda betri og fáa kontantrabat sum vinning og samstundis hava nakað at geva út av.

Fyri Skála var upprunaliga roknað við einum útleggi uppá 1,5 milj. kr.,

meðan úlleggið eftir teinum síðstu metingunum verður 4,7 milj. kr. og tapið 3,7 milj. kr.

Munurin stendst av at:

1. Landið vikir fyri krøvunum frá hinum kreditorunum.
2. Skal felagið fara á aðrar hendur, so er metanin fann, at umsetningsaktivini máttu niðurskrivast. Viðmerkjast skal, at fasta anleggið ikki er virðismett av sakkønum monnum, og at um slik metan kann hava tær avleiðingar, at ein uppskriving av hesum anleggi verður møgulig, og so kann nakað av tapinum møguliga vinnast aftur.
3. Tá eingir nýggir sáttmálar verða ella eru gjørdir, verður tapið fyri teir fyrstu 5 mánaðarnar í 1973 munandi størri enn roknað var við, og tapið fyri árið 1972 er nú mettt til umleið 2,6 milj. kr. mótvægis 1 milj. kr.

Hetta tap kann sundurgreinasolciðis:

Rakstrarhall sambært roknskap 1/1-30/9 - 72	883
Mett rakstrarhall fyri tíðina 1/10-31/12 - 72	510
Mett tap viðvíkjandi byggini, 23	240
Niðurskriving av umsetningsaktivum	1.000
	2.633

Pr. 1. december 1972 var úr landskassanum útgaldið ávikavíst kr. 1.497.317,00 fyri Skála og kr. 2.568.062,84 fyri Vestmanna.

Ein av høvuðstreytunum fyri hesi frágreiðing og serstakliga fyri teinum áskoðanum, ið gjørdar eru viðvíkjandi effektivitet og meira rationellari produktion er serstøk rapport, sum er viðlögð sum skjal 1. í hesi rapport viðgera serfrøðingarnir innan skipasmíð Johannes Petersen og Óli Zachariasen spurningin um effektivitet og framtíðarvónir fyri Skála.

II. METAN AV TØRVI FYRI SKIPUM OG SKIPASMIÐJUM

1. Alment.

Fyri at taka støðu til skipasmíð her á landi er tað neyðugt at gera sær greitt, hvussu møguleikarnir eru fyri at avseta skip.

- a) í Føroyum
- b) til útflutnings.

Skipasmíð her á landi hevur líkið seg upp mest tí, at tað var neyðugt at hava sleipistöðir, og so hava menn hildið, at tá vit høvdu sleipistöðirnar og skuldu byggja skip, so var tað kanska vímiligt, um ein partur av hesum skipum varð bygdur í Føroyum.

Her skal ikki vera norðið nógv við møguleikan fyri útflutningi av skipum. Slikir møguleikar eru allir helst til staðar í størri ella minni mun, men tað má vera lærvurin inn eftir, sum er mest umræðandi, annars er tað óivað aðrar virkisgreinar, sum eru eins væl ella betri háltaðar til at verða grundarlag fyri einum regulemum útflutningi.

Fyri at fáa gæiðu á hesum viðurskiptum skulu her gerast nakrar viðmerkingar um lmanøgðina, státnøgðina, fleggingarupphæddir, byggjorku, fiskimarksspurningin, marknaðarviðurskipti v.m.

2. Tímatál, tons stál og fleggingar.

Av yvirliti yvir skúlfiskiskipaflotan í dag (sí skjal 2) sæst, at vit í dag hava 92 slík fôr, harav 52 ella meira eum 50 % eru frá 1963 og fyrr.

Ein metan av tons stál pr. skip vísir á, at hesi skip tilsamans hava 19.000 tons av stáli. Rokna vit hetta út í arbeiðstíttum við ca. 150 tímar pr. tons stál og tað sama til útgerð ella tilsamans 300 tímar pr. tons stál, gevur hetta eitt samlað tímatál uppá 5.700.000 tímar, sum umroknað til tímar pr. mann yvir 15 ár gevur umleið 190 mans um árið.

Tað sæst av yvirlitinum, at fleggingarnar pr. ár eru nakað ójavnar, men tað er ikki óhugsandi, at ymisk tiltøk kunnu gjørt, at fleggingin varð meira javnað út.

Tað er tí fleggingarnar framyvir, sum hava veruligan áhuga og tað hevði verið av alstórnar týdningi, um ein partur av arbeiðsmongdini frá slíkum fleggingum var lagdur her í Føroyum.

Ein metan av hesi flegging og ávirkanini á møguligt skipasmíð í Føroyum er møgulig undir ávísum freylum.

Sambært skjal 3 sæst, at ein metan av manning pr. skip gevur, at umleið 1700 mans eru við hesum skipum uppá ársbasis. Um vit rokna við, at fleggingin pr. mann skal uppá umleið 0,4 milj. kr. við umleið 1-10 monnum (roknað má við, at fiskimannatalið fellur) gevur hetta eina totalflegging uppá 560 milj. kr. ella umleið 37 milj. kr. um árið í 15 ár.

Rogna vit síðani at umrokna hesa flegging til tons stál fáa vit, at við kraftblökkabátum og ídnaðartrólarum sum grundarlag, verður fleggingin umleið 20 tons stál pr. mann, meðan bombátar geva umleið 10 tons stál pr. mann. Taka vit meðaltalið av hesum báðum lotum ella 15 tons og falda við 1400 monnum fáa vit 21.000 tons av stáli, sum yvir 15 ár geva 1400 tons stál um árið, sum skulu leggjast í lann froya fiskiflotan.

3. Orka samanborið við tørv.

Frammanfyri er ein leyslig metan gjørd av, hvussu stórar stálnøgdir skulu niðurleggjast í fiskiflotan í meðal um árið undir teimum fyritleytum, at Føroyar stóðugt skulu hava ein fiskiflota. Ein metan av hvørja byggjorku fær triggjar skipasmiðjurnar, sum í dag byggja stálskip, hava, um so er at Vestmanna og Skála halda fram undir teimum fyritleytum, sum eru lýstar í parli V (uppskot til nýskipan fyri skipasmiðjurnar), so er niðurstoðan henda:

Skála Skipasmiðja	600 tons
Vestmanna Skipasmiðja	250 tons
Tórshavnar Skipasmiðja	150 tons

Samað 1000 tons	

Við hesum fyritleytum, har talið fyri Tórshavnar Skipasmiðju er baserað upp á, hvat henda skipasmiðja hevur bygt í meðal um árið, dekkar orkan umleið 70% av meðal íleggingini í fiskiskip fyri hvørt árið, sum er mettt til 1400 tons. Hetta er helst í meira lagi. Hí eftirspurningurin er ikki altíð líka javnur sum tað eisini framgongur av yvirfittinum fyri tey síðstu 12 árin (skjal 2).

Tað eru tó bert 4 ár, sum liggja manandi undir tí mettu orkunum og ein má hava í huga, at í tørvinnum er ikki roknað við møguligari byggjan av smærri farnaskipum, strandfaraskipum, rannsóknarskipum og endiliga er tað eisini møguligt, at nakrað kann byggjast til útflutnings. Her skal verða viðmerkt, at serliga Skála hevur bygt væl av smærri farnaskipum og at Skála eisini hevur kapacitet til at byggja tey stóru fiskiskipini, sum traditonelt hava verið bygd í útlondum.

4. Ávirkan á tørv frá fiskimannatali, fiskimarksspurningum og marknaðarvirkiskiftum.

Teir spurningar, sum lenýta seg til fiskimarksmál og marknaðarvirkiskifti eru rættiliga ógreiðir, áðrenn støða er tikin til EEC-málið og um fiskimarkið skal verða flutt út. Hesi spurningar hava eina avleidda ávirkan á fiskimannatalið og fiskivinnuna sum heild.

Tað sum serliga ger seg galdandi í hesum førum eru skipatypurnar, skulu vit byggja til langfarafiskiskap ella skulu vit miðja imóti meira heimafiskiskapi ella hava vit um stutta tíð bert heimafiskiskapin at lita á.

Her er ein lýðandi spurningur, sum eigur at verða stóðugt kannaður.

Úrslitið av hesi kanning er stóðið undir íleggingar- og fiskivinnupolitikki og skuldi eisini verið ein leiðbeining hjá einstaklingunum og lands-

stovni, um ein slíkur verður settur á stovn, lá íleggingar skulu verða gjørdar. Lagt eitur at verða til merkis, at fiskimannatalið er minandi, men at aldurssamansetingin, sambært yvirrit í fiskimannablaðnum nr. 25 frá oktober 1968 (nýggjari yvirrit eru ikki tøk) fyri árin 1965 til 1968 ikki vísir nakra broyting í aldurssamansetingini og vóru tí meira enn 66% av skrásettum fiskimonnum undir 38 ár. Hetta bendir á, at tað stóðugt er tilgongd frá ungdominum til fiskivinnuna.

5. Konklusión.

Samanfatað kann sigast, at tað undir teimum uppstillaðu fyriritrytum er tørvur á skipum, og at um hesin tørvur kann kanaliseras til føroyskar skipasmiðjur, so er eisini tørvur á skipasmiðjum, um ikki framtíðar marknaðar- og fiskimarksviðurskifti broyta realitetin í teimum gjørdum fyriritrytum.

Slíkt skipasmið, um tað er rentaburt, vil verða tí føroyska vinnulívinum at gagni og í fyrstu syftu beinleiðis hjálpa um vørujavnaðan við útheimin.

III FRÁGREIÐING UM ORSØKIRNAR TIL TA STØÐU SKIPASMIÐJURNAR ERU Í

Eina gjøllig frágreiðing um orsøkirnar til ta støðu skipasmiðjurnar á Skála og í Vestmanna eru í er gjørd ávikavist í skjali 4 og 5.

Fyriritrytirnar fyri frágreiðingunum eru eisini viðgjørdar í nevndu skjølum.

Her verða orsøkirnar bert framdrignar í hævudsheitum og konklusiónin endurlikin.

1. Skála.

a) Samlað avvik.

Eitt samlað yvirrit yvir rakstrarúrslitið fyri árin 1970, 1971 og 1972 samanbildað við tað ætlaða úrslitið sær soleiðis út í 1.000 kr.:

	1970, 1971 og 1972.		
	Metan	Faktisk	Avvik
Dekningsovlop:			
Nýbygningar	kr. 4.881	kr. 841	kr. 4.040
Umvælingar	3.991	3.202	789
	kr. 8.872	kr. 4.043	kr. 4.829
Fastar útreiðslur	7.351	7.351	
Nett úrslit (hall)	kr. 1.521	kr. (3.308)	kr. 4.829

Av hesi uppstilling framgongur, at hevði raksturín fyri hesi trý umrøddu áriní gingið sum ætlað var, so hevði skipasmiðjan givið eitt yvirskot upp á ca. 1,5 milj. kr. ístaðin fyri tað faktiska talið, sum er eitt hall upp á 3,3 milj. kr. ella eitt samlað avvik upp á ca. 4,8 milj. kr.

b) Dekningsovlop nýbygningar.

Sum tað sæst, so er størsta avvikið uppá nýbygningar. Ein samanfatan av hesum tølum kann gerast soleiðis:

	Avvik	prosent av totalavvik	procent av sáttmálaprísi
Materialir	1.363	33	4,0
Løn - nøgd	735	18	2,3
Løn - prísir	1.942	49	5,7
	4.040	100	12,0

Av hesum sæst, at tað er materiale avvik og lønaravvik upp á prísir, sum útgera meginpartin av avvikinum.

Viðvíkjandi materialeavvinum so kann sigast, at hetta er ógvuliga stórt og visir ein ótryggan kalkulationshátt. Serliga tá hugsað verður um, at materialeavvikið í prosent av totalum materialeútreiðslum svarar til 10-12%.

Nøgðavvikið upp á lønir er nakað stórt, men kann ikki sigast at vera óvanligt, meðan prísavvikið er ógvuliga stórt ca. 3,20 kr. í meðal pr. tíma.

Orsøkirnar til hesi prísavvik tykjast at vera

1. Nakað optimistisk vurðering av lønarlagnum, tá kalkulerað var.

2. Eitt akkordavlop, sum tykist óacceptabult, tá hugsað verður um, at skipasmiðjan litið og onki dekningsavlop hevur havt.
3. Fastan prís uttan glíðiskala.

Viðvíkjandi nærri frágreiðing av hesum orsökum verður víst til skjal 4. Her skal bert viðmerkjast:

1. At kanningar, gjørdar viðvíkjandi «Dorthe Steens» vísa, at meðal manslønin fyri henda nýbygning við yvirtíð var 23,00 kr. um tíman, meðan normaltímalønin í sama tíðarskeiði var umleið 14,00 kr. ella 9,00 kr. minni um tíman, svaraði til eitt akkordavlop upp á umleið 61%. Skipasmiðjan hevur sostatt verið noydd at premiera arbeðararnar samstundis sum dekningsavlopið var so lítið, at onki var at premiera við, so her tykist neyðugt við eini vend, har lønarpremieringin verður rættað eftir tí, sum skipasmiðjan er før fyri.
2. Høvuð sáttmálarnir verið gjørdir við glíðiskala, í minsta lagi fyri lønir, hevði ein stórir partur av prísavvikinum verið ferdur víðari til keypan. Tann ætlaða prishækkingin var 8% fyri 1½ ár, meðan tann faktiska meðallønin var umleið 30%.

c) Dekningsavlop umvælingar.

Umvælingararbeiði í hesum tíðarskeiði er uppgjørt soleiðis í 1.000 kr.

	1970	1971	1972	Samlað
Inntøka	kr. 3.602	kr. 6.425	kr. 2.715	kr. 12.742
Materialir og løn	2.772	4.007	1.859	8.540
Dekningsavlop	kr. 830	kr. 1.518	kr. 856	kr. 3.202
Dekningsavlop í %	23,2	23,6	32,0	25,2

Av hesum yvirliti sæst, at tað relativa dekningsavlopið er munandi best fyri 1972.

Umvælingararbeiðini, sum vísa avvikið upp á 789.000 kr., eru mest frá 1971 og nakað frá 1970. Um hetta avvikið verður lagt afturat dekningsavlopinum fyri hesi bæði árin, verður tað relativa dekningsavlopið umleið 31%.

Níðurstøðan av hesum tykist at vera, at skipasmiðjan ikki hevur klára at seta umvælingaraktivitetin munandi upp við sama rentabiliteti og at ein má hava í huga í eini framhaldandi skipasmiðju, at tað er vandi fyri fallandi dekningsavlopi, tá aktiviteturin á hesum økinum verður ov høgur. Viðmerkjast skal, at vanligt er at rokna við, at umvælingararbeiði helst skal geva eitt dekningsavlop, sum er yvir 30% í meðal.

d) Effektiviteturinn.

Sambært rapport, gjörd av verkfræðingnum Johannes Petersen og Óla Zachariassen, er effektiviteturinn óv lágur, men teir eru ekki bangnir því að konkludera, að ein bati uppá 40% er mögulegur og tá skuldi skipasmíðjan verið kappingarfær.

Viðvíkjandi nærri frágreiðing um effektivitetinn verður víst til skjal 1.

Til eina metan av samlaða útleggjum og endaliga tapinum hjá landskassanum er í skjali 4 gjörd ein metan av fíggarstöðum, tá byggjur. 23 er liðugur. Fyrirtreytirnar fyrir hesi uppgerð eru gjördar í skjali 4 og niðurstøðan er tikið við undir Parti I, 3. stk.

Konklusión:

Niðurstøðan av teimum kanninum, ið gjördar eru, benda á at:

1. Skipasmíðjan hevði ikki verið komin í trupulleikar, um tey ætlaðu dekningsavlopinu høvdu lúðið.
2. Materialcavviki hevur verið óvanliga stórt og hetta má og skal tamarhald á í eini framhaldandi skipasmíðju.
3. Lønarlagið tykist at vera nakað misvísandi, samantíð við ta kreppu, skipasmíðjan er í, og skal skipasmíðjan halda fram, má hetta mál gjølla viðgerðast í samráð við arbeiðsfólki á skipasmíðjunum.
4. Kontraktir við glíðiskala móttvegis fæstum prisi høvdu verið skipasmíðjunum ímóti stórum lønar- og materialchækkingum.
5. Effektiviteturinn hevur verið óv lágur, men serfræðingar innan skipasmíð metu, at tað eru realistiskir møguleikar fyri at fáa hetta munandi broytt.

2. Vestmanna.

a) Samlað avvik.

Eitt yvirblik yvir samlaða rakstrarúrslitið fyri árin 1970, 1971 og 1972 samantíð við, hvat ein kundi hugsað sær, at ællarnir høvdu víst, um slíkar høvdu fyriligið, sær soleiðis út í 1.000 kr.:

		1970, 1971 og 1972.		
Dekningsavlop:		Metun	Faktisk	Avvik
Nýbygningar		(430)	(1711)	(1281)
Umvælingar		967	867	(100)
		-----	-----	-----
	Samlað	537	(844)	(1381)
Faslar útreiðslur		1501	1501	...
		-----	-----	-----
	Netto úrslit (hall)	(964)	(2345)	(1381)
		-----	-----	-----

Áv hesum yvirliti sæst, at tað ætlaða dekningsavlopið er negativt. Hallið fyri hesi árin hevði verið minni, um bátarnir vóru handaðir rættstundis, tí so høvdu tær fæstu útreiðslurnar fyri árið 1972 í stóran mun dottið burtur í hesi samanbering.

Viðmerkjast skal, at tað ætlaða dekningsavlopið fyri nýbygningar er konstruerað undir ávísnum fyrirtreytum fyri at gera tað møguligt at sundurgreina orsøkurnar til avvikini.

b) Dekningsavlop nýbygningar.

Tað samlaða avvikið kann sundurgreinst soleiðis (1.000 kr.):

Lønaravvik byggjar. 6 og 7		kr. 1.090
Materiale avvik		kr. 81
Avvik viðvikjandi byggjar. 5		kr. 110

	Samlað	kr. 1.281

Út frá útrokningum um effektivitetin, gjørdar í skjali 5, sæst, at tað samlaða tínatalið fyri byggjar. 6 og 7 er 156.500 móti ætlaðum tínum 100.000, hetla er eitt nøgdavvik uppá 56,5%.

Ein sundurgreining av lønaravvikunum í prís og nøgd sær soleiðis út í 1.000 kr.:

Nøgd:

byggjar. 6		31.500 × 12	kr. 378
byggjar. 7		25.000 × 13	kr. 325

			kr. 703

Prísar:

bygginnr. 6	81.500 × 2 = 162		
bygginnr. 7	75.000 × 3 = 225	kr.	388

	Samlað	kr.	1.091

Undir hesum fyritleyllum hevði tann upphædd, sum kundi verið vunnin við glóðiskala fyri lætur maximalt blivið:

bygginnr. 6	50.000 × 2 =	kr. 100.000
bygginnr. 7	50.000 × 3 =	kr. 150.000

		kr. 250.000

Materialeavvikið kann ikki sundurgreinast. Helst skuldi hetta avvik verið størri, tá hugsað verður um, at bátarnir eru umleið eitt ár seinkaðir. Onki tilfar finst sum grundarlag fyri eini sundurgreining, og avvikið neyv- an ikki verið so stórt, at tað ætlaða negativa dekningsavlopið vildi verið broytt við meira enn 100 – 200.000 krónum.

c) Dekningsavlop umvælingar.

Viðvíkjandi avvik fyri umvælingar, ið ikki er so stórt, verður víst til skjal 5. Her skal bert konstaterast, at tað relativa dekningsavlopið er acceptabilt.

d) Effektiviteturin.

Ein melan av timum pr. tons stál visir, at meðaltímatalið pr. tons fyri teir trýggjar nýbygningarnar er 329 og at hetta tal var munandi best fyri bygginnr. 5.

Til sammetingar kann sigast, at Skála fyri bátar av sama slag, ætlar tímatalið til 180 tímar pr. tons ella millum 100-200 tímar minni pr. tons.

Ein beinleiðis sammetan millum Skála og Vestmanna er tó ikki rættvis, tí umstøðurnar bæði tekniskt og fíggarliga hava verið heilt øðrvísi á Skála.

Serfrøðingar meta talið 180 tímar at verða umleið 40% av nógv, og av kanningum, gjørdar á Skála, er konklusiónin tann, at við lítlum ílegg- ingum kann henda effektivisering skjótt verða vunnin.

Viðvíkjandi nærri frágreiðing um effektivitet, bæði viðvíkjandi stál- arbeiði og útrústningsarbeiði, verður víst til frágreiðing, gjørd av verk- frøðingum Johannes Petersen og Óla Zachariassen og skjal 5.

Til eina metan av samlaða útlegginnu og endaliga tapinu hjá landskassanum er í skjali 5 gjörd ein metan av fíggjarstöðinu, tá bygginn. 7 er liðugur. Fyrirtættinnar fyrri hesi uppgerð eru gjørdar í skjali 5 og niðurstøðan er líkin við undir Parti 1, 3. stk.

Konklusión:

Niðurstøðan av teinum kanninum, ið gjørdar eru, benda á at:

1. Sáttmálaprísurin fyrri bygginn. 6 og 7 hevur verið alt ov lágur og dekningsavlopið var helst negativt á kalkulationstiðspunktinum.
2. Effektiviteturin er alt ov lágur, og ein eigur at leggja til merkis, at effektiviteturin var munandi best fyrri bygginn. 5. Í teinum rakstrarætlanum, sum gjørdar eru, er roknað við einum bata upp á umleið 50% aftaná at tað tekniska og fíggjarliga støði er fingið til vega. Tá er Vestmanna á sama effektivitetsstøði sum Skála í dag, áðrenn effektiviseringin upp á 40% er gjøgnumförd.

IV PARTUR

SPURNINGAR SUM TROÐKA SEG A VIÐVIKJANDI SKIPASMIÐJUMALINUM

1. Alment.

Í III parti eru orsøkirnar til trupulleikarnar hjá báðum skipasmiðjunum Vestmanna og Skála viðgjørdir og viðvikjandi niðurstøðuni av hesi viðgerð verður víst til konklusiónina í hesum parti.

Í hesum parti verða høvuðstrupulleikarnir viðvikjandi hesum skipasmiðjum, sum tey tykjast at taka seg út í løtuni, viðgjørd og møguligar loysnir skilseraðar.

Tað sum umræður er at gera umstøðurnar fyrri produktion av skipum so góðar sum møguligt, um fram skal haldast og serfrøðingar, sum hava viðgjørt Skála, eru komnir til ta niðurstøðu, at um umstøðurnar verða fingnar til vega, so er tað møguligt at reka rentabelt skipasmið á hesi skipasmiðju. Teir vísa eisini á, at framleiðslutrupulleikarnir viðvikjandi Vestmanna eru teir somu.

Tær loysnir, ið valdar verða mugu vera tær best møguligu, uttan at tað má nerva heildina, tá ein tekur sum fyrirtætt, at tað er tørvur á skipum.

Hövuðsspurningarnir hesum viðvikjandi tykjast at vera:

Ognarviðurskifti og íleggingar

Organisatión

Glíðiskali

Veðhaldsskipanir

Kontinuer og lønandi produktion

Hvat skal byggjast

Studningsskipan.

Hesir spurningar skulu stutt viðgerast hvør sær.

2. Ognarviðurskifti og íleggingar.

Um hugsast skal um eina framtíð fyri Vestmanna og Skála er neyðugt við stórum íleggingum fyri at fáa til vega eitt gott fíggarligt og tekniskt støði.

Skal gongd koma á aflur í bræði, er tann upphædd, ið skal fáast til vega sum áður frágreitt, kr. 6.500.000 fyri báðar skipasmiðjurnar, um ikki landið konventerar útleigg til egiðpening.

Út frá einum ognarsjónarmiði er tað náttúrligt at býta hesa peninga-upphædd í trýggjar partar soleiðis:

Partapeningur	kr. 1.650.000
Rakstrarlán	kr. 1.650.000
Aðrar íleggingar	kr. 3.350.000
	kr. 6.500.000

Hetta merkir, at um einstaklingar ella virkir skulu yvirtaka, er neyðugt við einum fíggarligum grundarlagi uppá 2 til 3 milj. kr.

Her er sagt 2 til 3 milj. kr., tí tað er ikki ókent, at tað almenna hjálpir við rakstrarlánum.

At meta eftir tí áhuga, sum hevur víst segghigartil, eru ikki stórar vónir um, at tað er gjørligt at fáa hesa upphædd til at vega í bræði, sjálvt um tað almenna stuðlaði við rakstrarláni og fekk íleggingarláni til vega.

Eigarin av p/f Skála Skipasmiðju, p/f J. E. Kjølbro, hevur tikið ta støðu, at teir ikki vilja seta meira pening í hetta virki.

Partaeigararnir í p/f Vestmanna Skipasmiðju hava áhuga fyri at seta pening í aftur virki, men siga at umstøðurnar hjá teimum at koma við eini munandi upphædd nú ikki eru tær besta.

Niðurstøðan er sostatt, at um gongd skal koma á aftur í bræði tykjast í løtuni ikki aðrir møguleikar ein, at tað almenna fær gongd á aftur og

um tað almenna ikki skal eiga skipasmiðjurnar framyvir, eigur landsstýrið at selja partabrøvini.

Viðmerkt verður, at eftir tí sum frætt er, hava arbeidararnir á báðum skipasmiðjunum víst áhuga fyri at vera við at endurreisa skipasmiðjurnar og kommunurnar í sumara parti av Fýsturoynni hava meira og minni víst eina positiva støðu í endurreisingarspurninginum.

Í skjali 6 eru gjørdar nakrar metingar fyri at fáa betri greiðu á fyrimum og vansom við ymiskum ognarkonstellatiónum undir fyriritreytum, ið dekkja høvuðsmálini, sum helst skuldi verið loyst.

Niðurstøðan av hesum metingum er sum frágreitt í konklusiónini í skjali 6, og verður í høvuðsheitum endurtikin her.

Konklusión.

Ót frá teimum ásettu fyriritreytum er konstellatiónin arbeidarar og kommunur best, landið er næst og so landsstovnur og stovnur. Hvør er betri - privat loysn ella stovnur — er ílt at gita um. Hetta er treytað av, hvønn veg tey møguligu svarini fella, um tey roynast positiv ella negativ.

Um hetta er niðurstøðan ella ikki er treytað av, hvørja vekt ein leggur í teir einstaku spurningarnar.

Verður fíggjarlig ábyrgd sett sum alt avgerandi, er landið ein vána loysn og tann privata loysnin verður góð.

Er fíggjarligt sjálfstøði og trygd móti troti trygd fyri, at landsstýrið ikki skal vera í somu støðu aftur um stutta tíð — avgerandi, ja, so er einstaklinga loysnin, landsstovnur og stovnur helst ikki vegurin.

Er tað trygd móti partapolitiskari samanbláðan sum er avgerandi, so er tað helst tann privata ella arbeidarar og kommunu loysnin, ið útlást skal.

Tann endaliga avgerðin má lí vera treytað av vektini, ið tann einstaki leggur í teir ymsu spurningar, og velur ein at avgera málið út frá einkultspurningum, má ein bert gera sær greitt, hvørjir spurningar heilt ella partvíst kunna vera óloystir.

Tað skal viðmerkjast enn einaferð, at stovn loysnirnar og loysnin við arbeidariun og kommunu er treytað av eini professionellari leiðslu, hvørs umdømi er so, at «evni» til at merkja tap annars vegna er til staðar.

3. Organisation.

Ein spurningur sum eisini má verða viðgjørdur er, hvussu tær framhaldandi skipasmiðjurnar skulu organiserast.

Í rapport «En undersøgelse for en videreførelse af p/f Skála Skipasmiðja», skjal 1, verður sagt á síðu 17:

«Ændring af organisation og topledelse til en direktør med planlægning som stabsfunktion og 3 liniechefer:

produktionschef,
konstruktionschef og
økonomschef.»

og á síðu 19 verður sagt: «Alle de foranstående befragtninger vil kunne anvendes på problemet Vestmanna Skipasmiðja, og rent umiddelbart ville vi mene at man med en beskedent udvidelse af Skála's planlægnings-, indkøbs- og konstruktionsfunktioner også skulle kunne styre dennes aktiviteter derfra.»

Her verður rátt til samræktur við leiðsluna á Skála.

Áðrenn endalig stöða verður tikin til hetta, eiga ognarviðurskiptini at verða havd í huga.

Verður loysnin tvey partafelög við tveimur ánaragruppum, er vandi fyrri, at misnøgd kemur í millum undirleiðsluna í Vestmanna og hövuðsleiðsluna á Skála, eins og vandi er fyrri, at í leiðsluni á Skála verða ov nógvir skálameen. Einn eigur heldur ekki at síggja burtur frá lokapatriotismuni og at kappingarhugurinn verður stærri, um skipasmiðjurnar hava hver sína dagliga leiðslu.

Ein annar spurningur, sum tekur seg upp er, um teir sum í dag reka Vestmanna Skipasmiðju góðtaka at fáa Skála til formyndara, sjálvt um teir óivað eru áhugaðir fyrri samarbeiði.

Um tað alnemma ikki skal yvirtaka skipasmiðjurnar heimleiðis, men seta tær í gongd eftir tí pakka-loysn, sum er viðgjørd í V parti, so kundi tað verið ein loysn at lati ein meiriluta í eini fimm-mannanevnd verða tann sama í nevndini fyrri báðar skipasmiðjurnar, í hvussu er at byrja við. Har hinir báðir limirnir vóru stjórin og ein heimleiðis valdur av nýggjum eigarum.

Hetta hevði havt fleiri fyrirminir:

1. Tað hevði verið møguligt at fingið eitt samarbeið í lag millum skipasmiðjurnar á ávísum økjum so sum útboð, keyp, vørugoymslu, tekni- og planleggingarøkið v.m.
2. Kappingarhugurinn í tí reit produktiónstekniska bleiv ikki skerdur.
3. Vandin fyrri misnøgd millum báðar skipasmiðjurnar, tí hövuðsleiðslan var á Skála, hevði helst ikki verið til staðar.

Tað skal undirstrikt, at eitt samarbeiði á ávísum økjum er ógvuliga týðandi, og at ein nýskipan fyrri skipasmiðjurnar eigur at innihalda uppskot til eina loysn av hesum máli, samfundis sum persónproblemuni eiga at verða umhugsað.

Eitt samarbeiði verður eisini meira realistiskt, tá brúgvín um Streymin og berghol til Skála er gjørt.

4. Glíðiskali.

Ein av høvuðsorsøkunum til teir líggjarligu trupulleikar, sum viðgjørdur skipasmiðjur eru í, slendst av «faslpríssysteminum».

Hetta vil siga, at skipasmiðjurnar gera sáttmálar um handling tvey ár fram í tíðina við metan um, hvussu prísirnir fara at hátta seg.

Tað er eyðsæð, at hetta er vandamikið og tað er eisini tann stóra lønhækkanin síðsta tvey árin, sum í størri mna hevur verið hesum skipasmiðjum at bana.

Fyri at bota um møguleikarnar hjá framhaldandi skipasmiðjum og sleppa av við ein ótryggileika afturat, so eiga samráðingar at fara fram við lánistovnarnar um at acceptera sáttmálar, sum eru gjørdir við glíðiskala í minsta lagi fyri lönir. Tað er møguligt at rekontrahera materialir til fastan prís 1 ár fram í tíðina, so her er vandin ikki so stórur, men fyri sáttmálar út yvir 1 ár eiga glíðiskali fyri materialir at vera accepteraður.

Viðmerkjast skal, at teir føroysku lánistovnarnir í einstøkum førum hava játtað glíðiskala til útlenskar skipasmiðjur, men í seinri árinum ikki hava vilja givið hesar treytir til føroyskar skipasmiðjur.

5. Veðhaldsskipanin.

Sum er, veðheldur landsstýrið fyri, at skipasmiðjurnar eru færar fyri at handa tey kontraheraðu skipini.

Hetta ber í sær, at tann vanligi prísháttanin, har keyparin má hugsa um, um skipasmiðjan hevur nakran møguleika fyri at byggja til tann avtalaða prísin ikki virkar. Keyparin hevur landskassaveðhald og er sostatt sinnaður at trykkja sáttmálaprísinn uttan fyrilit.

Harafturat ber hetta í sær, at landsstýrið automatiskt, tá veðhaldsbindingar gerast effektivar, kemur at reka skipasmiðjurnar.

Nógv hevði verið vundið, um veðhaldið fyri sáttmálar bleiv niðurskotið til at umfata tað sum aðrastaðni svarar til vanligt bankaveðhald fyri inn-goldnar ratur og sostatt í seinra endi viðvíkjandi einum nýbygningi ikki vildi verið meira enn 15 % av sáttmálaprísinum, og tá veðhaldið var mest 20 - 30 % av sáttmálaprísinum.

Keyparin vildi í hesum førum heldur ikki goldið óavmarkað ferút.

Hetta hevði merkt, at landsstýrið kendi upphæddina av teimum veðhaldsbindingum, sum gjørdar vóru, og kundi tá tíkið eina beinleiðis passiva

stöðu, tá hesi veðhald gjørdist effektiv. Í dag er henda upphædd ikki kend og má landsstýrið tí aktivt royna at arbeiða fram ímóti, at slíkar veðhalds-bindingar, tá tær eru effektivar, geva landskassanum minst møguligt tap.

Skal landsstýrið halda fram við at veðhalda óavinarkað, má ein metingarnevnd setast á stovn, sum hevur møguleikar at kanna, um sáttmálar-nir, sum veðhildið verður fyri, eru realistiskir. Hesi stovnur eigur eisini at fáa rakstrarætlanir og faktisk úrslit fyri skipasmiðjurnar tilsend reglu-liga við frágreiðing um avvik.

Viðmerkjast skal, at tað sum heild ikki er ein góð loysn, at politikkar-arnir (her landsstýrið) beinleiðis hava ábyrgdina av effektivum veðhalds-bindingum og tí mega reka skipasmið ella onnur virki, sum veðhildið er fyri. Úrslitið verður, at avgerðirnar verða tiknar undir beinleiðis steinmu-trýsti og hetta er ikki rímiligt.

Her tykist tað sum at ein loysn við eini kreditinstitution sum millumlið millum landsstýrið og virki hevði verið ein betri loysn. Her hevði verið arbeiðt eftir viðtiknum reglugerðum og áttu avgerðirnar tí at verið tiknar út frá meira rationellum hugsunnarhátti.

Problemið við eini metingarnevnd hevði samstundis verið loyst.

6. Kontinuer og lønandi produktion.

Skipasmiðjur, sum byggja fiskiskip, eru knýttar at fiskivinnuni; gongur fiskivinnan illa, so er torført at fáa sáttmálar. Hetta her við sær, at í teim-um ringu tíðnum er tað ofta roynd fyri, at skipasmiðjurnar verða noyddar inn í sáttmálar, sum geva tap við tí avleiðing, at skipasmiðjurnar ikki bera seg.

Her ger eisini ein annar spurningur seg galdandi, og tað er, at lánistovu-arnir hava lindi til at geva jáltna um liggjan út frá rakstrarkalkulationum fyri tað skip, ið byggjast skal. Við «fastpríssysteminum» týðir hetta, at rakstrarmøguleikar til dagspris verða stillaðir saman við byggikostnað 1 — 2 ár fram í tíðina. Á Vestmanna Skipasmiðju eru sáttmálarnir eftir teimum upplýsingum sum fyriliggja, gjørdir fyri at fáa sáttmálarnar liggja-aðar meira út frá rakstrarkalkulationum fyri bátin, ið byggjast skuldi, enn yvirlitum yvir byggikostnað fyri bátin.

Tær skipasmiðjur, sum tykjast at klára hesa støðu best, eru í teimum førum har eitt stórt reiðaravirki hevur tamarhaldið á skipasmiðjunum og sostatt ger sáttmálar í ringum tíðum, sum gera tað møguligt hjá skipa-smiðjunum at klára seg og verða til reiðar at producera út eftir, tá tær góðu tíðirnar koma.

Hværjir eru möguleikarnir fyrir at fáa eina slíka löysn her á landi?

Einki reiðaravirki tykist at vera til sinnis ella orkar at praktisera eina slíka löysn. Hetta er eisini trupult, tí lánistovnar og landskassin geva, sum frágreitt omanfyri, lán grundað á rakstraryvirhit í teimum ringu tíðnum, sum sostatt oftast vísa, at skipini eru ov dýr, og tí verður eingin fíggjan fíggja til vega.

Sum sløðan er, bendir hetta á, at tað bert er ein landsstovnur, sum kann virka sum «the big brother» og átaka sær hesa uppgávu.

Ein slíkur stovnur eigur at hava heimild til antin generelt ella tá tørvur er fyri tí, at gera sáttmálar, sum so seinri verða seldir. Visir tað seg trupult at selja, eigur heimild at vera at reka reiðaravirki stytri tíðarbíl.

Fyri at fremja seriubygging, hevði tað møguliga verið tilráðiligt at latið henda stovn ella ein annan stovn sumskípa tørvu av skipum á landsplan, fyri at samla áhugamálini.

Eitt privat ognarfelag í sama líki sum tað í 1960-ánum, kundi løyst trupulleikarnar við seriubygging, men gevur onga trygd fyri, at sáttmálar verða gjørdir í ringum tíðum.

Skal ætlast um, hvat byggjast skal, verða tað yvirdekkarir línubátar og møguliga ídnaðartrolarar, um tínatosið verður nýtt sum grundarlag. Kraftblokkabátar og stórir trolarar í seríum tykjast ikki at hava so stóran áhuga longur.

7. Studningsskipan.

Toll- og farmagjaldsendurgjald.

Sum er fáa skipasmiðjurnar 14,25 % av virðisnetingini av hvørjum nýbygningi í toll- og farmagjaldsstudningi.

Eftir upplýsingum frá Skála skipasmiðju eru útreiðsharnar til toll- og farmagjald umleið 20 % av materialekostnaðinum. Munurin kann uppgeras soleiðis fyri eina hugsaða kalkulatiún:

Materialekostnaður	2.000.000
toll- og farmagjald 20 %	400.000
	2.400.000
Lønir og vinningur	1.600.000
	4.000.000
Refusiún 14,25 %	570.000
	3.430.000

Í hesum førum verður sáttmálaprísurin niðurstuttur við 170.000 krónum meira enn um laun faktiska toll- og farmagjaldsupphæddin bleiv refunderað ella umleið 5 % av sáttmálavirðinum.

Her má ein býta merki í, at negativ kalkulationsavvik niðurseta toll- og farmagjaldsendurgjaldið.

Eftir galdandi reglum skal skipasmiðjan gjalda tollin og farmagjaldsútreiðslurnar, tá vøran verður keypt, meðan endurgjaldið ikki verður goldið, fyrr enn skipið er verðið virðismett.

Hetta streingir á fíggjarstöðuna hjá skipasmiðjuni. Viðmerkjast skal, at Skála í stóran mun hevur fingið á conto útgoldið í byggilíðini. Tað hevði verið ein fyrimanur, um hetta endurgjald fylgdi ratunggjaldingunum frá státratuni soleiðis, at hesar útreiðslur ikki vóru ein bági fyri skipasmiðjuna.

Keyparin fær, um hann er føroyingur 25 % studning við at byggja í Føroyum móttvegis 20 %, um hann byggir á útlendskari skipasmiðju.

Hesi 5 % saman við 5 % í toll- og farmagjaldsstudningi ella umleið 10 % er ein stuðul til skipasmiðjurnar í kappingini við hinar skipasmiðjurnar. Viðmerkjast skal, at 5 % studningurin fyri toll- og farmagjaldsútreiðslur vanliga kemur keyparanum til góðar.

Í Noregi og Onglandi er principielt eingin studningur í tollrefusiónini, meðan í annars danska reglan gevur skipasmiðjuni ein stuðul uppá umleið 2 — 3 %. Tann stuðul sum aðrastaðni verður givin til skipasmiðjur er á tí sölufremjandi økinum við lagaligari fíggjan til útflutnings. Her var ein ógvuliga hørð kapping fyrr, men londini innanfyri OECD hava játtað at lúka eina treyt um ikki at geva longri fíggjan enn 8 ár fyri 80 % av virðinum.

Skíp, sum fáa stórar umvælingar í Føroyum gjalda toll av størri lutum so sum maskinur o.a., sum verða innfluttir, meðan ein slíkur tollur ikki verður goldin, um henda umvæling var gjørd í øðrum landi. Studningsveitanin er í háðum førum 15 %.

Avleiðingarnar av hesum eru, at tað minskar um kostnaðin at gera umvælingar í útlandinum.

Fán hugsað kalkulatión skuldi víst munin (1.000 kr.)

	i útlandi	heima
Keypt av maskinu	400	400
tollgjald 13 %		42
lønir 10.000 tímar á 20,- kr.	200	200
	600	642
Studningsveitan 15 %	90	96
	510	546

Munurinn er her kr. 36.000 ella umleið 7 %. Hesin ójavni kundi verið broyttur við at givið umleið 7 % minni í studningsveitan fyri umvælingar, sum verða gjørdar í útlondum.

Er meginparturin av eini umvæling lønir, verður avleiðingin ein munandi meir kostnaður við umvæling uttanlands. Hetta er í tráð við ta studningsveitan, sum er fyri nýbygningar.

Niðurstøðan av hesum viðmerkingum tykist at vera at

1. Studningsskipanin hjá teimum læroysku skipasmiðjunum er betri enn í teimum londum vit kappast við.
2. Toll- og farmagjaldsskipanin eigur at umsítast soleiðis, at hesar útreiðslur ikki treingja fíggarstøðuna hjá skipasmiðjunum.
3. Studningsveitanin fyri umvælingar gjørdar í útlöndinum eigur at verða broytt frá 15 % til umleið 8 %.

V. UPPSKOT TIL NÝSKIPAN FYRI SKIPASMIÐJURNAR

Undir viðgerðini av ognarviðurskiftinum og organisation er sagt, at um gongd skal koma á í bræði, tykist neyðugt, at landið setir skipasmiðjurnar í gongd og at møgulig yvirtøka av øðrum parti verður seinri.

Áhugin frá einstaklingum at seta pening í hevur ikki víst seg at verða stórir.

P/F J. F. Kjølbro hevur beinleiðis váttað, at hetta felag setir ikki meira pening í Skála Skipasmiðju, og einki annað rettiligt tilboð er komið frá einstaklingum. Kommunurnar í Suður-Fýsturoynni eru spurdar, um tær kundi hugsað sær at stuðla p/f Skála Skipasmiðju við peningi og hava fleiri av teimum svarað, at tær eru áhugaðar og vilja vera við í eini loysn, um hetta gerst neyðugt. Arbeðararnir á skipasmiðjunum hava, eftir tí sum

sagt er, eisini áhuga peningaliga og samleiðis handverkara- og atvika-
mannafelög í öðrum kömunum.

Teir menn, sem í dag eiga p/f Vestmanna Skipasmiðju hava áhuga fyrir
at seta pening í aftur virki, men siga at umstæðurnar at fáa eina munandi
upphædd til vega ekki eru tær bestu.

Vestmanna kommuna sigur seg hava áhuga fyrir at stuðla skipasmiðjuna
og atvikaarnir á Vestmanna Skipasmiðju siga seg vera áhugaðar. Her
hefur eingin einstaklinga áhugi víst seg.

Sum stæðan er, tykjast lutirnir at verða triggir í at velja:

- 1) Skipasmiðjurnar verða koyrdar á trota og framtíðin verður latin yfir
til áhugan hjá einstaklingur.
- 2) Landið heldur lív í skipasmiðjunum, meðan reynt verður at finna eina
loysn.
- 3) Landið ger eina pakka-loysn fyrir báðar skipasmiðjurnar, har tær neyð-
ugu flögurnar verða gjóðar, rakstrarlán etablað og sáttmálar fingnir
til vega. Loysnin verður grundað á eitt partafelag fyrir Vestmanna og
eitt fyrir Skála.

Síðani eru príncipielt tveir möguleikar, um skipasmiðjurnar ekki skulu
verða beinleiðis landsogn:

- a) Einstaklinga og/ella atvikaara og kömunuvirtoka.
- b) Seta á stovn ein stovn, sum yvirtokur annað ella bæði partafelögin.

Avleiðingarnar, ið væntast at standast av hesum trimum möguleikum
og stæða landsins í tilknýti til hetta skulu nú stult viðgerast hvør sær.

1. Trotabúgv.

Verður henda loysn vald, mugu fylgjurnar væntast at blíva, at tað
kemur ein størri stæður í skipasmið á hesum skipasmiðjum. Fólk ið rímur
og tað verður tí torført líggjarliga og fysiskt at fáa gongd á aftur. Nógvur
lærdómur og ekspertica blívur burtur með alla.

Fyrirreymur fyrir hesi loysn, um hetta kann kallast loysn, eru, at lög-
tingið, ið skal taka stæðu til málið, velur hesa loysn fyrir at:

- a) gera tað greitt fyrir almenninginum, at landið ekki er sinnað at stuðla
hesum skipasmiðjum.
- b) gera tað greitt, at landið ekki hevur serligan áhuga fyrir at hava skipa-
smiður her á landi.

Henda stöða er stult og greið. Teir áhugaðu, ið koma at yvirtaka hesi ella hetta trotabúgv, mugu sjálvir fáa liggjan til vega, um fram skal haldast uttan nakra serstöðu hjá tí almenna.

Viðmerkjast skal, at ley ætlaðu tap hjá landskassanum, sum eru uppgjörd í hesi frágreiðing, væntandi bliva munandi størri, tá hesar uppgerðir eru gjørdar undir tí fyritleyt, at pakka-loysni verður vald.

2. Landið rekur til ein keypari verður funnin.

Um henda loysn verður vald mugu fyritleytirnar verða at:

- a) Løgtingið tekur ta stöðu, at skipasmiðjurnar ella skipasmiðjan skal halda fram.
- b) Landsskýrið fær heimild landskassans vegna at veðsalda fyrri og gera byggisáttmálar og annars heimild at gera ley tiltøk, ið neyðug eru fyrri at reka skipasmiðjurnar, til ein endalig loysn verður funnin.
- c) Núverandi eigarar og kreditorar góðtaka eina slíka loysn.

Hetta merkir, at hóast stöða er tikin til, at skipasmiðjurnar ella skipasmiðjan skal halda fram, so er nokur verulig loysn ikki gjørd.

Tað er sjálvandi møguligt at taka ta stöðu, at møguligir keyparar skulu hava nakað av tíð og landið tí skal reka skipasmiðjurnar enn eina tíð, áðrenn stöða verður tikin í hesum máli, soleiðis at fyritleytin um stöðulakan til framhald kann biða. Hetta tykist ikki at vera nokur góð loysn, serstakliga tá hugsað verður um, at arbeiðsfólkið á hesum skipasmiðjum nú hevur livað í óvissu um framtíð skipasmiðjurnar í ½ til 1 ár.

Henda loysn førir við sær, at stöða skal takast til, hvørjar treytir ein keypari skal lúka, um hann ikki er førur fyrri at liggja sjálvur og í hvønn mun, landið skal stuðla.

Eitt uppskot til hesar treytir er givið niðanfyri.

Hetta uppskot kann nýtast sum grundarlag fyrri samráðingum við møguligar keyparar.

Uppskot til treytir fyrri nýggjan keypara.

- a) Pactapeningur av eini fastari upphædd má vera til staðar. Upphæddin verður endaliga fastsett, grundað á fíggjar- og rakstraryvirilit frá keyparamum.
- b) Landið veðheldur fyrri íleggingarlámanum, um treytirnar í stk. d), e) og f) verða loknar.
- c) Landið veðheldur fyrri part av rakstrarlámanum í eitt 5-ára tíðarskeið,

undir teimum treytum, sum eru givnar í slk. d), e) og f). Um veðhaldið fyri rakstrarláni ikki er úti aftaná 5 ár, hevur landið rætt at keypa partabrev undir nærri fyriseftum treytum.

- d) Sum grundarlag fyri eini metan av keypanum, má hesin geva gjølliga frágreiðing um figgjarviðurskipti og má eisini fyrileggja tvey ára yvir; lit fyri rakstrarættanir, íleggingarættanir og framleiðsluættanir.
- e) Landið skal góðtaka startleiðsluna, sum verður selt av keypanum. Landið skal góðtaka leiðsluna, umtil veðhaldið fyri rakstrarláni er úti. Veðheldur landið ikki fyri rakstrarlán, skal bert startleiðslan verða góðtikin av landinum.
- f) Veðheldur landið fyri skipasniðjunni á annan hátt, skal leiðsla skipasniðjunnar ella skipasniðjurnar handað landinum rakstrarættanir og einaferð hvørt fjórðingsár gera frágreiðing um avvik millum ættanir og veruleika.

Sum grundarlag fyri eini slíkari loysn verða sáttmálarnir broyttir frá «fastprissysteminum» til glíðiskala og fyri at tryggja áhugamálandins, verður veðhaldsskipanin at broyta soleiðis, at landið veðheldur fyri í mesta lagi 20 — 30 % av sáttmálavirðinum fyri inugoldur ar ratur.

3. Landið ger ein pakka-loysn.

Um lögtingið tekur ta støðu, at onnur ella báðar skipasniðjurnar skulu halda fram kann pakka-loysnin veljast fyri at loysa óvissuna um framtíðina hjá skipasniðjunum.

Henda loysn inniber í høvððsheitum hetta:

- a) Grundarlagið fyri loysnini vera tvey partafeløg, eitt fyri Skála og eitt fyri Vestmanna.
- b) Landið veðheldur ella ger tær neyðugu íleggingarnar, tær eginpening og rakstrarlán til vega.
- c) Til ta tíð, at endaligu ognarviðurskiptini eru greidd, verður landsstýrinum heimilað luddskassans vegna at gera byggisáttmálar, um tørvur er.
- d) Landið handar partabrevini til einstaklingar og/ella arbeidarar og kommunur undir hesum fyrirtreytum:

1. Landið veðheldur fyri íleggingarlánunum, um treytnar í pkt. 3, 4 og 5 verða loknar.
2. Landið veðheldur fyri part av rakstrarláninum í eitt 5-ára tíðarskeið, undir teimum treytum, sum eru givnar í pkt. 3, 4 og 5. Um

- veðhaldið fyri rakstrarláni ikki er úti aftaná 5 ár, hevur landið rætt at keypa partabrøv undir nærri fyrisettum treytum.
3. Sum grundarlag fyri eini metan av keyparamum, má hesin geva gjølliga frágreiðing um fíggarviðurskifti og má eisini fyrileggja tvey ára yvirlit fyri rakstrarætlanir, íleggingarætlanir og framleiðsluætlanir.
 4. Landið skal góðtaka startleiðsluna, sum verður sett av keyparamum. Landið skal góðtaka leiðsluna, inntil veðhaldið fyri rakstrarláni er úti. Veðheldur landið ikki fyri rakstrarlán, skal bert startleiðslan verða góðtikin av landinum.
 5. Veðheldur landið fyri skipasmiðjuni á annan hátt, skal leiðsla skipasmiðjunnar ella skipasmiðjurnar handað landinum rakstrarætlanir og einaterð hvørt fjórðingsár geva frágreiðing um avvik millum ætlanir og veruleika. Fø tað ikki gjørligt heilt ella partvist at selja partabrøvini innanfyri eitt líðarskeið upp á 1 – 2 ár, so verða partabrøvini lögð í ein stovn, hvørs endamál eru almenn.
- e) Verður endaliga loysnin arbeiðara og kommunuvirtøka ella handan til serligan stovn, verður ein landsstovnur settur á stovn, ið hevur heimild til, tá tørvur er á, at gera sáttmálar, selja sáttmálar og liðugt-gjörd fiskifør. Gera sáttmálar um leigu av fiskiferum og um møguligt hava heimild til at reka hesi fiskifør best møguligt.

Hesum landsstovni kundi eisini verið heimilað at samskipa úthóði frá føroyskum skipasmiðjuni og eftirspurniugin eftir skipum frá útlandinum.

Endamálið fyri landsstovn og stovn verður gjørt av landsstýrinum í samráð við fíggarnevndina og verður síðani lagt fyri lögtingið til samtyktar.

Fyrirtreytin fyri hesa loysn er, at núverandi eigarar av skipasmiðjunum góðtaka, at partapeningurin verður niðurskrivaður til kr. 0 og at kreditorarnir góðtaka loysnina uttan at gera serlig krøv.

4. Framtíðar rakstrarætlanir, ognarviðurskifti og organisatión.

Niðurstøðan av viðmerkingunum í hesum parti tykjast at benda á, at sum uppskot til nýskipan í tí støðu skipasmiðjunnar eru í, er pakka-loysnin tann, ið gagnar hesum máli best, serliga um gongd skal koma á í bræði.

Sum grundarlag fyri eini metan av, hval støða skal takast til í eini

9. Veðhaldsskipanin verður broytt soleiðis, at landið berí veðheldur fyri í mesta lagi 20-30% av inngoldnum ratum. Hetta tryggjar, at landið ikki automatiskt kemur at reka skipasmiðjurnar og tann vanliga príshóttanin við keyp og sølu skuldi tryggja, at keyparin ikki

a) er til sinnis at gjalda óavmarkað forút og

b) er eitt sindur varin at trýsta prísinn ov nógv.

10. Fyri at gera lær færoysku skipasmiðjurnar kappingarførar viðvíkjandi størri umvælingum, verður studningsveitingin fyri umvælingar, gjørdar í útlandinum, broyttar frá 15% til 8%.

11. Fyri at lætta um fíggarviðurskiftini hjá skipasmiðjunum, verður toll- og farnagjaldsendurgjaldning umsitin soleiðis, at hesar útreiðslur ikki treingja fíggarstöðu skipasmiðjurnar.

12. Um ein framtíðarloysn verður vald, har landið fær gongd á, er tann upphædd, ið skal fáast til vega og/ella veðhaldast fyri ætlað til kr. 5.600.000.

13. Loysnin er treytað av, at núverandi eigarar av skipasmiðjunum góðtaka at teirra parlapeningur verður niðurskrivaður til kr. 0, og at kreditorarnir góðtaka hesa loysn uttan at gera serlig krøv.

14. Fyri at tryggja møguligum framhaldandi skipasmiðjum nakað av teimum sáttmálum, sum vanliga verða gjørdir í december mánaða, er tað neyðugt at viðgera skipasmiðjumálið sum eitt rættiligt kreppumál. Orsakað av tí stutta tíðarfrest ið er — árið er nógv líðið — verður landsstýrinum heimilað at gera sáttmálar í december mánaða 1972.

15. Verður avgerð tikin um, at tað almenna ikki skal stuðla skipasmiðjurnar, eru tað bert punktini 9—10, ið hava áhuga. Í hesi støðu má ventast, at tey ætlaðu tapini verða størri.

The first part of the paper discusses the importance of understanding the cultural context of the research. It highlights the need for researchers to be sensitive to the values and beliefs of the communities they are studying. This is particularly important in the field of education, where cultural differences can significantly impact learning outcomes.

The second part of the paper focuses on the methodology used in the study. It describes the process of selecting participants, collecting data, and analyzing the results. The authors emphasize the importance of using a mixed-methods approach to capture both quantitative and qualitative data.

The third part of the paper presents the findings of the study. It shows that there are significant differences in learning outcomes between students from different cultural backgrounds. These differences are attributed to a variety of factors, including language barriers, social norms, and access to resources.

The final part of the paper discusses the implications of the findings for education. It suggests that educators should take steps to create a more inclusive and culturally responsive learning environment. This can be achieved through a variety of strategies, such as using culturally relevant materials, providing language support, and fostering a sense of community.

Sbr. lögtingsmál nr. 29/1972.

VII SKJØL

**Uppskot og frágreiðing um nýskipan
fyri skipasmiðjurnar
í Vestmanna og á Skála**

the 1980s, the number of people in the population aged 65 and over has increased by 1.5 million (1980-1989) and is projected to increase by a further 1.5 million by the year 2000.

There is a growing awareness of the need to develop strategies to meet the needs of the elderly population. The Department of Health (1989) has produced a strategy for the care of the elderly, which sets out the government's policy for the care of the elderly. The strategy is based on the principle that the elderly should be able to live in their own homes for as long as possible, and that the state should provide the necessary support to enable them to do so. The strategy also sets out the government's policy for the provision of residential care for the elderly, and for the provision of services to support the elderly in their own homes.

The strategy is based on the principle that the elderly should be able to live in their own homes for as long as possible, and that the state should provide the necessary support to enable them to do so. The strategy also sets out the government's policy for the provision of residential care for the elderly, and for the provision of services to support the elderly in their own homes. The strategy is based on the principle that the elderly should be able to live in their own homes for as long as possible, and that the state should provide the necessary support to enable them to do so. The strategy also sets out the government's policy for the provision of residential care for the elderly, and for the provision of services to support the elderly in their own homes.

The strategy is based on the principle that the elderly should be able to live in their own homes for as long as possible, and that the state should provide the necessary support to enable them to do so. The strategy also sets out the government's policy for the provision of residential care for the elderly, and for the provision of services to support the elderly in their own homes. The strategy is based on the principle that the elderly should be able to live in their own homes for as long as possible, and that the state should provide the necessary support to enable them to do so. The strategy also sets out the government's policy for the provision of residential care for the elderly, and for the provision of services to support the elderly in their own homes.

The strategy is based on the principle that the elderly should be able to live in their own homes for as long as possible, and that the state should provide the necessary support to enable them to do so. The strategy also sets out the government's policy for the provision of residential care for the elderly, and for the provision of services to support the elderly in their own homes. The strategy is based on the principle that the elderly should be able to live in their own homes for as long as possible, and that the state should provide the necessary support to enable them to do so. The strategy also sets out the government's policy for the provision of residential care for the elderly, and for the provision of services to support the elderly in their own homes.

The strategy is based on the principle that the elderly should be able to live in their own homes for as long as possible, and that the state should provide the necessary support to enable them to do so. The strategy also sets out the government's policy for the provision of residential care for the elderly, and for the provision of services to support the elderly in their own homes. The strategy is based on the principle that the elderly should be able to live in their own homes for as long as possible, and that the state should provide the necessary support to enable them to do so. The strategy also sets out the government's policy for the provision of residential care for the elderly, and for the provision of services to support the elderly in their own homes.

The strategy is based on the principle that the elderly should be able to live in their own homes for as long as possible, and that the state should provide the necessary support to enable them to do so. The strategy also sets out the government's policy for the provision of residential care for the elderly, and for the provision of services to support the elderly in their own homes. The strategy is based on the principle that the elderly should be able to live in their own homes for as long as possible, and that the state should provide the necessary support to enable them to do so. The strategy also sets out the government's policy for the provision of residential care for the elderly, and for the provision of services to support the elderly in their own homes.

slikari loysn, eru í skjali 4 og 5 gjörðar rakstrarættanir og fleggingarættanir fyrir báðar skipasmiðjurnar, treytað av at henda loysn verður vald.

Figgjarstöðan í Vestmanna og á Skála, tá núverandi sálmálar eru lidnir, er ætlað fyrri at meta um útlegg og tap landskassans.

Ognarviðurskifti, organisation og framtíðarrakstrarættanir skulu stutt viðgerast.

1. Ognarviðurskifti.

Niðurstöðan av teimum viðmerkingum om ognarviðurskiftini, sum gjörðar eru í IV parti stk. 2 og skjali 6 benda á, at um

- a) endamálið við framhaldandi skipasmiðjum er at tryggja best möjulig kor
- b) og at landsstovnur, sum viðgjörður er í hesum parti pkt. 3, ikki er acceptabel, um einstaklingar yvirtaka skipasmiðjuna,

so er arbeðara og kommunu yvirtøka ella stovn loysnin saman við landsstovni lær sum best tryggja hesi áhugamál.

2. Organisation.

Tann pakka-loysn, ið er skitserað frammanfyrri var grundað á tvey partafeløg. Ein spurningur, ið er ein høvuðstáttur í eini nýskipan, er at tryggja samrakstur á ávísum økjum. Ein slik skipan er serliga trupul um ikki ómögulig at gjøgnumføra undir tveimum áðarum, men um henda loysn verður vald, skuldi möjuleiki verið fyrri at gjørt framstig á hesum øki, áðrenn skipasmiðjurnar eru farnar á fleiri hendur.

Fyrri at fremja hesa hugsan og samstundis gera tað möjuligt hjá möjuligum nýggjum eigarum at koma til orða, so kundi ein skipa nevndirnar fyrri Skála og Vestmanna sum tveir fimm-mannanevndir, har triggir mans vóru teir somu í báðum nevndum. Tann fjórði nevndarlímurinn var stjórin og tann fimti ein eigaravaldur limur.

Hetta týðir, at landsstýrið ella lögtingið skal seta hesar triggjar limir í fyrstu syftu og at hesir triggir limir máttu fingði eitt tíðarskeið uppá umleið tvey ár til at arbeitt serliga við hesum áhugamtálum.

Organisationin á Skála verður skipað sum tilmælt í skjali 1, meðan áhugamálini í Vestmanna tykist verða best loyst við at hava ein admini-

stratívan og ein teknískan stjóra, har hann administratívi stjórnin situr í nevndinni. Organisatiónin bæði á Skála og Vestmanna eigur herumframt at verða skipað í samráð við nevndina.

Framtíðarrakstrarætlanir.

Í skjölum 5 og 6 eru gjörðar rakstrarætlanir fyrri Vestmanna og Skála.

Hesar rakstrarætlanir vísa, at undir teimum gjörðu fyrirtættunum, so er báðum skipasmíðjunum lív lagað.

Rentabíliteturin á Skála er nokkurlunda, og möguleiki skuldi verið fyrri í 1975 at fingið acceptablan rentabílitet.

Í Vestmanna er engin rentabílitetur, har stendur á jövnun.

Ólítt er tó fyrri at fáa avlop aflaná 1974, serliga tá hugsað verður um, at hann effektívitetur, sum roknað er við, er hann sum er á Skála í dag, og serfrøðingar meina, at tað er væl møguligt at broyta henda effektívitet við 40%. Orsøkin til at rokna við so lágun effektíviteti er, at her skal í stóran mun upphbyggjast ein nýggjur hólkur av fólki, sum skal nýlast í skipaframlæiðslu móttvegis skipasmíð.

Viðvíkjandi Vestmanna eiga hesi viðurskifti at verða drigin fram.

1. Tað er ein avgjörd fyrirtætt við tí veðurlagi, sum er her á landi, at skipasmíðjan fær möguleikar fyrri at byggja lutvís innandura, um ein ættar at róa fram til málið frá skipabygging til framlæiðslu.
2. Í teimum ættunum, sum gjörðar eru, er roknað við 82 monnum. Her má ein hava í huga, at tað kann verða trupult at fáa 82 mans til ídnað á hesum plássi í kapping við onnur arbeiðspláss, uttan at hetta fær avleiðingar fyrri lønarlagi.
3. Tørvur er á merkantilari læiðslu í Vestmanna og ein av fyrirtættunum fyrri teimum ættunum, ið gjörðar eru, er at ein soverðin læiðsla verður sett.
4. Rakstrarættlanirnar byggja á ta fyrirtætt, at nýbygningsskeiðin skul higgja lutvíst still, meðan íleggíngararbeiði verður gjört. Spurningurin um, hval arbeiðsfólkið á hesi deild skal gera í hesum tíðarskeiði, er ikki viðgjörður. Í løtuni er ikki nógv fólk á hesi deild og kann hetta fólk tí möguliga arbeiða við arbeiði avleitt av hesum íleggíngum.

Viðvíkjandi gjøllari frágreiðing um fyrirtættir og viðmerkingar til rakstrar- og íleggíngarættlanirnar verður víst til skjöluni 4 og 5.

VI. KONKLUSIÓN

Niðurstöðan av teimum kanningum, ið gjørdar eru, eru her saman-
drignar frá punkt 1—15.

1. Høvuðsorsøkirnar til at skipasmiðjurnar í Vestmanna og á Skála eru
komnar í trupulleikar lykjast at vera.

a) Skála:

1. Skipasmiðjan hevði ikki verið komin í trupulleikar, um tey ætlaðu
dekningsavlopið høvdu hildið.
2. Materialeavvikið hevur verið óvanliga stórt og hetta má og skal
famarhald láast á í eini framhaldandi skipasmiðju.
3. Lønarlagið tykist at vera nakað misvísandi, samanhlidið við ta
kreppu, skipasmiðjan er í, og skal skipasmiðjan halda fram, má
hetta mál gjølla viðgerast í samráð við arbeiðsfólkið á smiðjun.
4. Kontraktir við glóðiskala móttvegis feshum prisi høvdu vart skipa-
smiðjuna ímóti óvanliga stórum lønar- og materialehækkingum.
5. Effektiviteturin hevur verið ov lágur, men serfrøðingar innan
skipasmið meta, at tað eru realistiskir møguleikar fyri at fáa hetta
munandi broytt.

b) Vestmanna:

1. Sáttmálaprisurin fyri byggingar. 6 og 7 hevur verið alt ov lágur og
dekningsavlopið var helst negativt á kalkulationstiðspunktinum.
2. Effektiviteturin er alt ov lágur, og ein eigur at leggja til merkis, at
effektiviteturin var munandi best fyri byggingar. 5. Í teimum rakstrar-
ætlanum, sum gjørdar eru, er roknað við einum bata upp á umleið
50% aftaná, at tað tekniska og fliggjarliga støði er fíngið til vega.
Tá er Vestmanna á sama effektivitetsstøði sum Skála í dag, áðrenn
effektiviseringin upp á 40% er gjøgnumförd.

2. Sambært ætlaðu fliggjarstöðuna fyri Skála og Vestmanna verður útl-
leggið fyri viðhaldsbindingar óvikað kr. 4.700.000 og kr. 2.250.000.
Samlað útleigg kr. 6.950.000. Tapið í samband við viðhaldsflingingar, um
skipasmiðjurnar ikki verða koyrdar á trota, er fyri Skála ætlað til kr.
3.700.000 og fyri Vestmanna ætlað til kr. 1.350.000. Samlað tap kr.
5.050.000.

Munurin er kr. 1.000.000 fyri Skála og kr. 900.000 fyri Vestmanna. Í
til uppskoti til nýskipan, ið er gjørt, er fyriritreytin tann, at kr. 500.000 fyri
Skála og kr. 400.000 fyri Vestmanna verða konverteraðar til eginpening.

meðan restin verður konverterað til eitt 10 ára lán við 8% í rentu.

Ein sakkøn metan av tí fasta anleggjunum á skipasmiðjunum kann hava ta avleiðing, at møguleiki er fyri at skriva hetta anlegg upp, og so verða tapini møguliga minni.

3. Undir teimum fyritleytum og viðmerkingum, sum eru gjørdar til rakstrar- og íleggingarætlaninar og treytað av meira rationellari framleiðslu, sum møguleiki er fyri, sambært skjal 1, so er báðum skipasmiðjum liv lagað.

Viðmerkjast skal, at í Vestmanna er ikki nógv út at geva, men at málið eigur at kunna røkkast. Lønarlagið við 82 monnum á hesum arbeiðsplássi kann bliva ein bági.

4. Undir teimum fyritleytum, sum gjørdar eru í II parti, er tørvur á skipum. Kann hesin tørvur kanaliserað til føroyskar skipasmiðjur, er eisini tørvur á skipasmiðjum, um ikki framtíðar marknaðar- og fiski-marksviðurskifti broyta realitetin í teimum gjørdum fyritleytunum.

Slíkt skipasmið, um tað er rentaburt, kemur at vera tí føroyska vinnulívinum at gagni og í fyrstu syftu beinleiðis bæta um vørujavnan við útheimin.

5. Um skipasmiðjurnar skulu halda fram í bræði, og ynski er at gera møguleikurnar fyri kontinuerari produktion og trygd móti troði so góðar sum gjørligt, so tykist støðan at vera henda:

- a) Landið ger eina pakka-loysn, sum fyriskrivað í V parti, pkt. 3.
- b) Skipasmiðjurnar verða síðani helst yvirtiknar av stovni ella arbeiðarum og kommunum, og ein landsstovnur, sum fyriskrivaður í V parti, 3. pkt. verður settur á stovn. Hesin stovnur verður ikki gjørdur, um skipasmiðjurnar gerast einstaklinga ogn.

6. Loysnin verður grundað á tvey partafeløg, og fyri at tryggja samræktur, har hetta gevur fyrimumir, verða triggir limir í tí 5-mannanevnd, ið sett verður fyri hvørt partafelag, teir somu.

7. Landsstýrið setur ella góðtekur fyrstu leiðsluna, ið ikki verður broytt í eitt tvey ára tíðarskeið uttan so, at skipasmiðjurnar verða einstaklinga ogn.

8. Samráðingar verða tiknar upp við lánistovnarnar um at játta glæðiskala fyri byggisáttmálar fyri at tryggja skipasmiðjurnar móti lóndar- og tilfarshækkingum.

**UNDERSØGELSE AF MULIGHEDEN FOR
EN VIDEREFØRELSE AF
P/F SKÁLA SKIPASMIÐJA**

Som grundlag for undersøgelsen foreligger følgende fremsendte materiale:

1. P/F Skála Skipasmiðja. Udkast til regnskab for året 1971.
2. P/F Skála Skipasmiðja. Bilag til udkast til regnskab for året 1971.
3. Beretning og kommentarer til 1971 P/F Skála Skipasmiðja.
4. Brev af 15/11-1971 til bestyrelsen i P/F Skála Skipasmiðja.
5. Beretning og kommentarer til 1970 P/F Skála Skipasmiðja.
6. For- og efterkalkulationer for nybygn. nr. 13, 14, 15, 16, 17 og 19.
7. Brev af 29/6-1972 fra P/F Skála Skipasmiðja med oversigt over bemanning og udstyr.
8. Plan over byggehal, rettet den 29/6-1972.
9. Endvidere er indhentet supplerende oplysninger pr. telefon fra civiling. Niclas Magnussen, såsom stålvægten for de pågældende skibe, totaltimer for nybygning og reparation i året 1969-74 og 71, indholdet af gr. 0. Generelt i kalkulerne, reglerne for beregning af posten «Refusion», samt start- og afslutningsterminer for de 6 nybygninger.

På trods af den meget korte tid, der har været til rådighed og den ret summariske karakter af de foreliggende oplysninger, mener vi dog, det er lykkedes at give et ganske godt billede af økonomien inden for de sidste 3 år, samt et acceptabelt grundlag for en bedømmelse af fremtidsmulighederne.

Undersøgelsen er delt op i følgende afsnit:

1. Analyse af de hidtidige økonomiske resultater.
2. Fastlæggelse af den nødvendige bruttoindtjening i nybygningsafdelingen.
3. Muligheden for opnåelse af den nødvendige forbedring.
4. Bedømmelse af det eksisterende værftsanlæg.
5. Planlægning og produktionsstyring.
6. Organisation.
7. Konklusion.
8. Supplerende bemærkninger.

1. Analyse af de hidtidige økonomiske resultater.

a. Metodik.

Som kriterium for økonomiske aktiviteters lønsomhed, anvendes normalt begrebet dækningsbidrag.

Ved en undersøgelse som den foreliggende, som skal resultere i en fastlæggelse af en effektiviseringsgrad er denne parameter uegnet, da den forhindrer et umiddelbart overblik over sammenhængen mellem effektivitet og indtjening.

Der opereres derfor i den følgende analyse med begrebet bruttoindtjening, som defineres som forskellen mellem salgsprisen og de direkte udgifter, som kan henføres til det pågældende produktionsobjekt, såsom materialer, direkte finansieringsudgifter, teknisk assistance etc.

Man udskiller herved af prisen de udgifter, som er undgåelige, og ret upåvirkelige, fra dem som er direkte afhængige af den faktor, der er af altdominerende betydning fra økonomien: produktionslempet.

Tilbage står bruttoindtjeningen som det beløb, som når produktionen er afviklet, står til virksomhedens rådighed til dækning af samtlige de udgifter, som virksomheden er belastet med, såsom arbejders- og funktionærløn, administrationsomkostninger, forrentning og afskrivninger af anlæg, aktieudbytte, nettofortjeneste etc.

Med et kendt anlæg og en given organisation og bemanning er man i stand til at opstille et realistisk udgiftsbudget og herudfra rent umiddelbart fastslå i hvilken takt en given ordmængde må afvikles, for at indtjeningen skal kunne modsvare totalomkostningerne.

b. Analyse.

I tabel 1 er beregnet bruttoindtjeningen for de omhandlende nybygninger såvel de kalkulerede værdier som de opnåede.

Begge sæt værdier er sat op i kurveform i fig. 1, idet de enkelte nybygningers bruttoindtjening er henført til afleveringstidspunktet.

Metoden er tilladelig, da det kun gælder om at få et billede af hastigheden af den indgående pengestrøm, mens den totale sum er uden interesse i den forbindelse.

Man bemærker at bortset fra nybyggerne nr. 13 og 14 afviger de efterfølgende bruttoindtjening ikke katastrofalt fra de kalkulerede værdier.

Kurven viser et meget retlinet forløb i årene 1969, 1970 og 1971, og giver at bruttoindtjeningen for nybygningsafdelingen i middel for denne periode har været ca. 2,9 mill. kr. pr. år.

2. Fastlæggelse af den nødvendige bruttoindtjening af nybygningsafdelingen.

Det ville være naturligt at forlange at nybygningsaktiviteterne skulle give en bruttoindtjening som med et rimeligt overskud kunen dække alle de udgifter som skyldes denne virksomhed og som derfor ville bortfalde med dens nedlæggelse.

En sådan vurdering ville kræve en meget indgående undersøgelse, men da opgaven må opfattes som gående ud på at angive en vej til virksomhedens opretholdelse, må man lave et andet udgangspunkt.

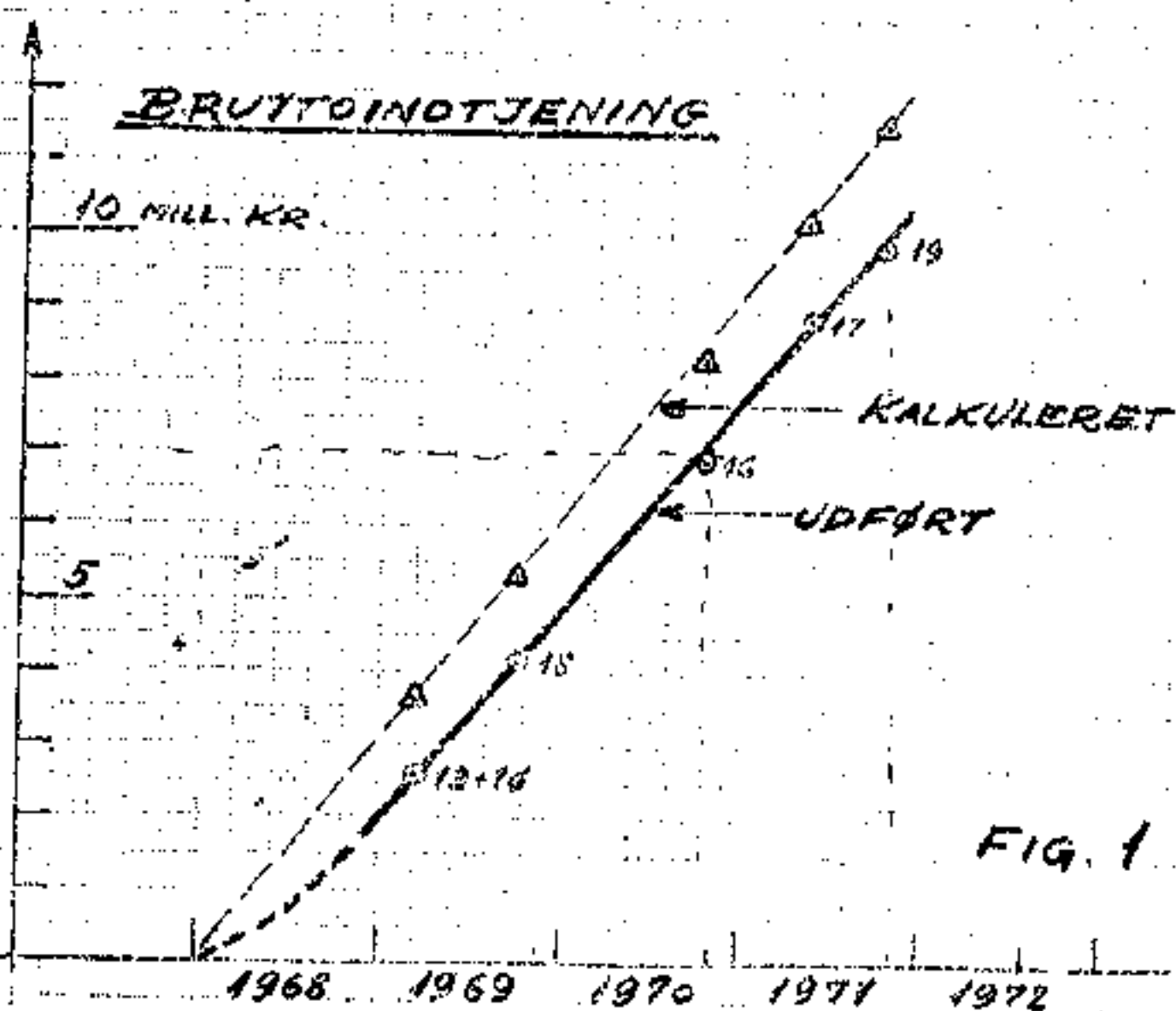
Af 1 udkast til regnskab, kan læses af værftets totalomkostninger i 1971 (løn + omkostninger) har været 8,2 mill. kr. før afskrivninger og tjeneste.

Såfremt den samlede bruttoindtjening var nået op på dette beløb, kunne man måske sige at man lå på det absolutte nulpunkt.

For at eliminere den regnskabstekniske usikkerhed, der ligger i indtægtsføring af endnu ikke konstaterede dækningsbidrag, kan man af 2 afsnit: specifikation af dækningsbidrag, uddrage, at reparationsafdelingerne incl. centrallageret har haft en bruttoindtjening på 4,7 mill. kr., som fremkommer som summen af afdelingernes salg minus deres vareforbrug.

Denne bruttoindtjening tilsammen med den i afsnit 1.b. anslåede bruttoindtjening for nybygningssektoren på ca. 2,9 mill. kr. udgør 7,6 mill. kr. hvilket svarer til at den samlede bruttoindtjening har ligget ca. 0,6 mill. kr. under det ovenfor nævnte nulpunkt.

ANALYSE AF ØKONOMISK RESULTAT FOR NYBYGN. 13-19					12016	3.
TABEL I BELØB I 1000 KR.						
BYGN. NR.		MATE- RIALER	REFU- SION	DIREKTE UDGIFTER	SALGS- PRIS	BRUTTO- INDTJ.
13	KALK.	3.389	404	2.825	4.900	2.015
	UDF.	4.462	578	3.884	5.157	1.273
14	KALK.	2.198	382	1.816	3.453	1.637
	UDF.	2.585	428	2.147		1.306
15	KALK.	2.292	368	1.924	3.612	1.688
	UDF.	2.474	539	1.935		1.677
16	KALK.	6.007	840	3.257	6.217	2.960
	UDF.	6.321	840	3.481		2.736
17	KALK.	4.300	775	3.525	5.450	1.925
	UDF.	4.252	775	3.477		1.973
19	KALK.	2.932	537	2.405	3.700	1.295
	UDF.	3.349	541	2.808		892

Blot for at nå dette punkt skulle man have forøget nybygningssektorens bruttoindtjening til 3,5 mill. kr. eller ca. 21%.

Naturligvis er dette resultat ikke tilfredsstillende, og har derfor kun interesse som målesætning for den allertørste etape i en forbedring af økonomien.

Da nybygningsaktiviteterne i 1972 har lagt beslag på ca. 50% af mandskabsressourcerne, ville det være naturligt at kræve af denne produktion skulle kunne dække en tilsvarende del af totalomkostningerne på 8,2 mill. kr. d.v.s. ca. 4,1 mill. kr. svarende til en forøgelse af bruttoindtjeningen fra 2,9 mill. kr. til 4,1 mill. kr. eller 41%.

Fortsætter man at man ved en rekonstruktion af foretagende også gennemfører forbedringer på reparationssiden og man her opnår en forøgelse af bruttoindtjeningen på blot 10% svarende til ca. 0,5 mill. kr. på 1971-basis, ville resultatet før afskrivninger og fortjeneste være 0,6 plus 0,5 eller ca. 1,1 mill. kr.

Dette niveau må anses at være acceptabelt og kunne passende anvendes som målsætning for en tidsperiode på f.eks. 1 år.

Det må bemærkes at alle ovenstående overvejelser er baseret på prisniveauet op til 1971.

Enhver vurdering og planlægning af aktiviteten fremover må naturligvis bygge på udgiftsbudgettet som tager højden for inflationen og eventuelle omkostningsstigninger som følge af nyinvesteringer som måtte vise sig nødvendig.

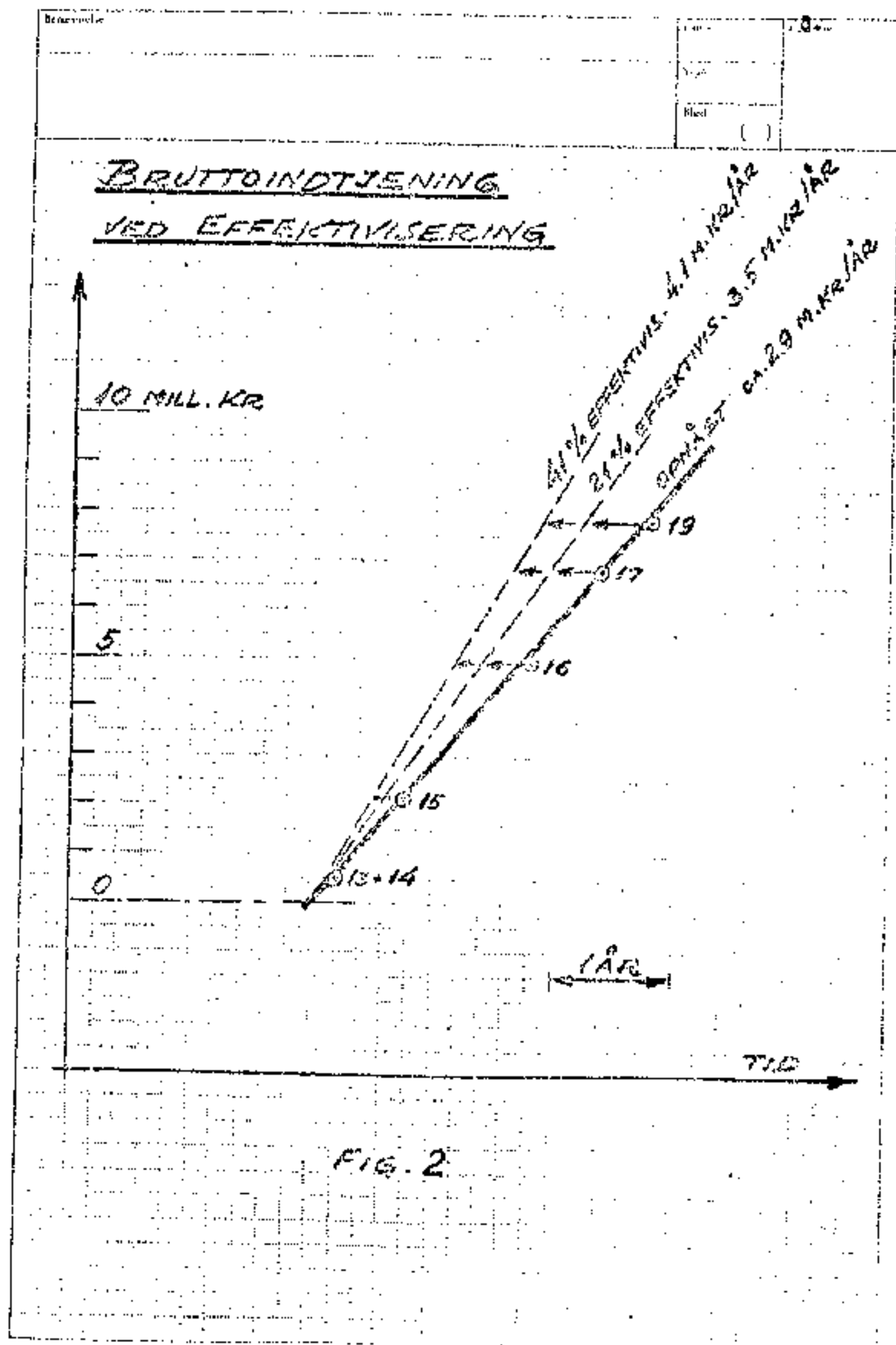
3. Muligheden for opnåelse af den nødvendige forbedring.

A. Salgspriser.

Det må nok forblive et åbent spørgsmål om man, selv om man havde kendt den virkelige materialpris, som for de her undersøgte nybygninger overstiger den kalkulerede værdi med ialt 2,3 mill. kr., kunne have opnået tilsvarende højere kontraktpriser.

Muligheden for forbedringer ad denne vej vil altid være begrænset af markedsforholdene, men et vist resultat kan dog påregnes af et intensivt salgsarbejde.

Generelt må man slå fast, at det, der afgør om et skibsværft er levedygtigt, er dets evne til at afvikle sine ordrer i et tempo, som sikrer fuld

dækning af totalomkostningerne ved hjælp af den til enhver tid indeholdte bruttoindtjening i dets salgspriser.

B. Effektivitetens betydning.

I afsnit 2 har vi fastslået, at en forøgelse af nybygningsektorens bruttoindtjening på rundt 40% er nødvendig.

Med den nuværende markedssituation synes en forøgelse gennem højere salgspriser tvivlsom og lades derfor foreløbig ude af betragtning.

En nærliggende tanke, som let opstår ved betragtning af en traditionel regnskabsopstilling er at man ved hjælp af besparelser kan forbedre resultatet.

Erfaringer viser imidlertid, at denne taktik som eneste middel aldrig har ført til noget resultat. Af de værfter, som i dag står stærkt er der ingen der har sparet sig ud af vanskelighederne, de har alle som eet produceret sig ud af dem.

Vejen frem kan kun søges gennem en forøgelse af produktionsmængden eller med andre ord, en effektivisering af produktionsapparatet.

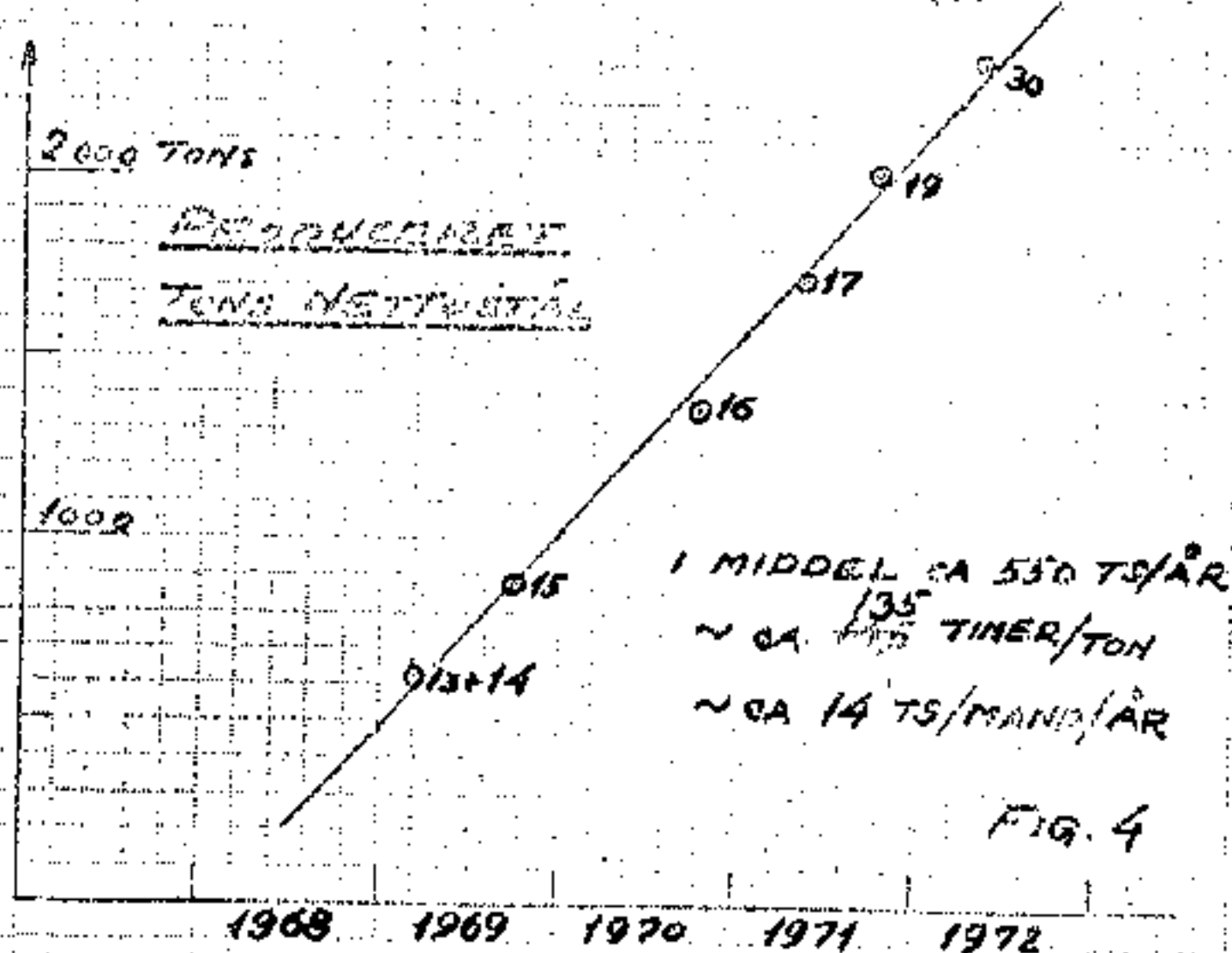
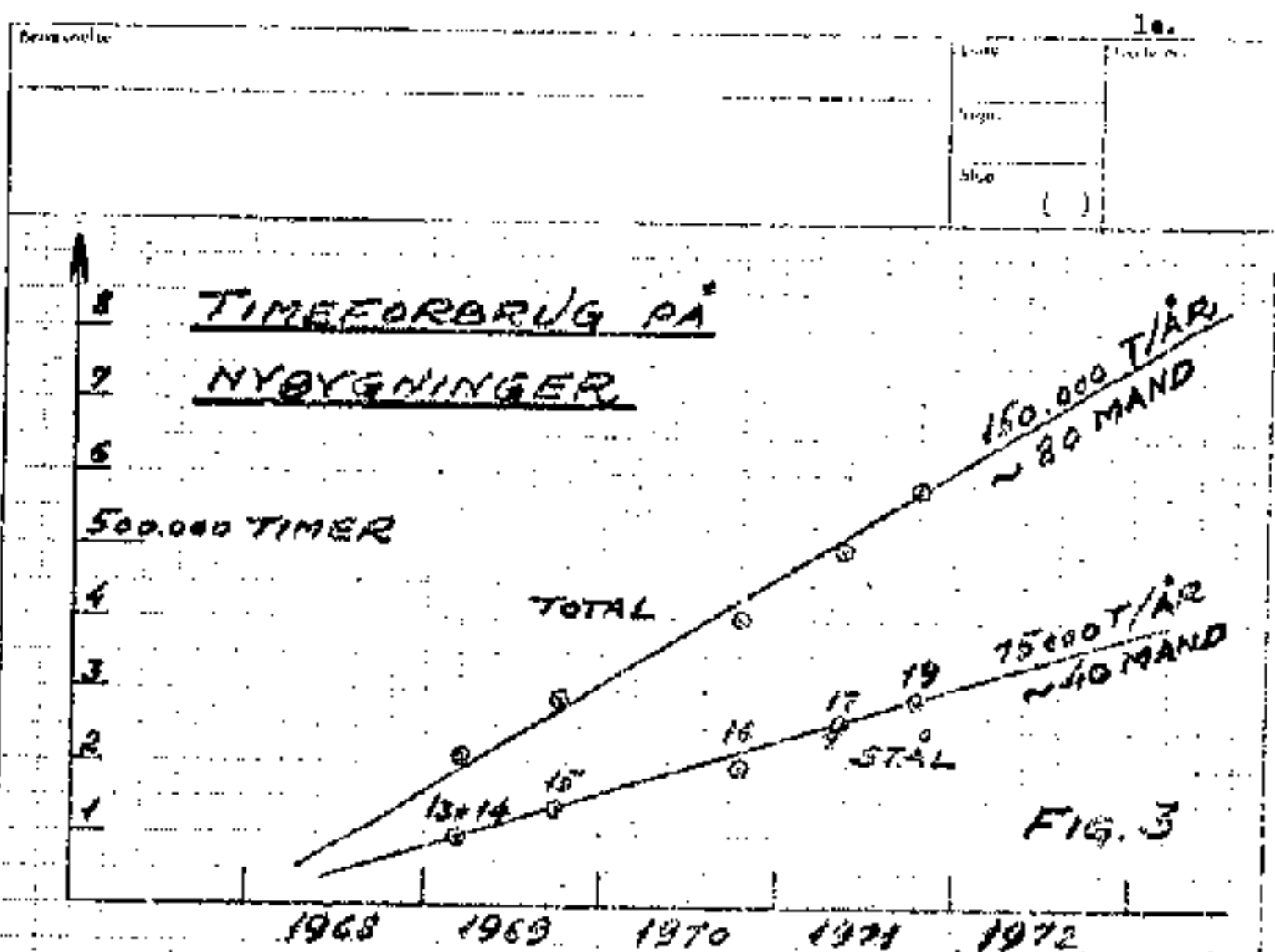
Virkningen af en effektivisering på bruttoindtjeningen, som er umiddelbart indlysende, er illustreret i fig. 2.

Det vil også være indlysende at virkningen af en effektivisering er stor, når man holder sig klart, at man fra hver produktionsenhed, man kan udvikle ekstra indenfor en given tidsperiode, kan indkassere hele den indeholdte bruttoindtjening, altså både lønbeløbet og driftstillægget som er ren nettogevinst.

C. Mulighederne for effektivisering.

For at danne sig et begreb om mulighederne for en forbedring af effektiviteten finder vi det nødvendigt at vurdere dens hidtidige niveau.

Man må her håbe, det kan påvises at det er lavt, for jo ringere det har været desto lettere vil det være at opnå den nødvendige forbedring.

I fig. 3 og fig. 4 er afbildet dels timeforbruget i stål og udrustningssektoren samt den producerende stålmængde, alt henført til de enkelte nybygningers afleveringstidspunkter.

Det skal bemærkes at der i middel er produceret ca. 14 tons stål pr. mand pr. år. Nettovægtene er beregnet som 85 % af de opgivne udskrevne stålvægte.

På et nogenlunde effektivt storskibsværft kan man producere stålskrog til for eks. 50.000 tons hulkhåde med 90 tons stål netto pr. mand pr. år — for lignende skibe i 80.000 tons klassen ligger tallet på ca. 110 tons.

Umiddelbart synes gennemsnittet 14 tons pr. mand pr. år meget lavt, men da en virkelig gennemregning af et typisk skrog i den pågældende størrelsesklasse for det første er ret tidskrævende og kræver detaljerede tegninger, må vi i første omgang afstå herfra.

Grove overslag, der kan foretages, peger hen imod en årlig produktionsmængde på 30 tons pr. mand, hvilket iøvrigt bekræftes af påstanden fra et hollandsk værft for flere år siden om at man der præsterede 25 tons pr. mand ved bygningen af væsentlig mindre fiskekuttere.

Derfor nærer vi ingen betænkeligheder ved at erklære en produktionsforøgelse i stålsektoren på 40 % svarende til en årsproduktion på 20 tons pr. mand for opnåelig med simple midler og gennemførlig på kort tid.

Når vi betragter udrustningssektoren mangler vi ligeledes et eksakt beregningsgrundlag, men de foreliggende tal giver dog et vist grundlag for en grov vurdering.

Forbruget af egentlige udrustningsmaterialer har ligget omkring 4 mill. kr. pr. år og svarer derved til et forbrug pr. udrustningstime på ca. 50 kr.

I storskibshygningen ligger dette tal på omkring 150 kr., og man kan ikke regne med at forskellen mellem store og små skibe vil være nær så markant som for stålets vedkommende.

Ved en 40 % forøgelse af tempoet ville materialeforbruget være steget til 70 kr. pr. time, hvilket dog stadig er under halvdelen af det, der præsteres af en effektiv produktion af de store skibe.

Så heller ikke på dette punkt nærer vi betænkeligheder ved at anse målsætningen med 40 % effektivisering for opnåelig på samme vis som for stålets vedkommende.

4. Bedømmelse af det eksisterende værftsanlæg.

A. Udstyr og lay-out.

Grundlaget for bedømmelsen er 7 oversigt over udstyr og 8 plan over byggehal.

Selve grundideen med bygning under tag er udmærket når man tager det færøske klima i betragtning.

De to hallers dimensioner på ca. 60 meters længde og portbredde 10,5 meter sætter grænsen for den maksimale skibsstørrelse, der kan bygges.

Det kan straks slås fast at en udvikelse vil være bekostelig og må i de nærmeste fremtidsplaner lades ude af betragtning, ligesom man må holde sig klart at forsøg på at udnytte den disponible plads helt tæt på den yderste grænse kan være meget farlig for effektiviteten af produktionen.

Krandløbningen på 20 tons maximalløft i de to haller synes rimelig, dog ville 1 å 2 ekstra hjælpeløft på 2 å 3 tons være af stor betydning.

Maskinparken synes hvad angår stationære maskiner at kunne slå til, hvorimod beholdningen af hånd- og hjælpeværktøj synes uhyre sparsomt.

Bl. a. savnes transportable hånd- og skinnestyrede skæremaskiner totalt. Den nødvendige investering i sådanne apparater vil dog være ret ubetydelig.

Af svejseudstyr savnes nogle transportable pulverautomater ligesom halvautomater, de såkaldte glidestyr og autocons tilsyneladende ikke anvendes.

Sådanne halvautomater, som findes på markedet i utallige varianter, og hvis pris ligger på et par tusind kroner, er særdeles anvendelige f. eks. præfabrikation af pladepaneler, hvor en mand kan holde 3 lysbuer konstant brændende.

B. Arbejdsgangen.

Vi forstår at man til stadighed har 2 skibe igang samtidig, og udfrn de opgivne start- og slutningsterminer skønner vi at periodevis har begge haller i stor udstrækning været blokeret samtidig af de på beddingerne stående skrog.

Vi befvirer stærkt at det kan være muligt at opnå et fornuftigt materialeflow og en rationel præfabrikation af paneler og sektioner på denne måde.

Det må stærkt anbefales at man får undersøgt muligheden for en radikal ændring på dette punkt, således at hele den sydlige hal anvendes til præ-

fabrikation evt. med rullebanetransport mens den nordlige reserveres som bedding.

Afstanden i tid mellem afleveringerne af de sidste 9 både nr. 20, 21, og 22 incl. har nemlig været gennemsnitlig 25 uger eller ikke mindre end 125 arbejdsdage gennemsnitlig.

Selv om den foreslåede effektivisering vil liggetiden på beddingen og dermed også gennemløbstiden i samtlige afdelinger dog stadig være rundt regnet 90 arbejdsdage.

Ved en opdeling af produktionen i en række parallelløbende aktiviteter, nemlig: 1. tilskæring af emner i plade og profiler, 2. fremstilling af mindre elementer, 3. samling af disse i paneler og mindre sektioner og endelig 4. opstilling og samling på bedding, som hverfor sig får en gennemsnitstid på 90 dage, er man stadig meget langt fra noget mælningspunkt for nogen af de nævnte aktiviteter.

Som følge heraf ligger muligheden for en væsentlig videre udvidelse af produktionskapaciteten og dermed indtjeningsmulighederne åben.

På lidt længere sigt vil en udvidelse af bredden af den nordlige hal op til 12 á 13 meter og en samtidig løftning af taget og dermed kranbanerne muliggør en fuld udnyttelse af hallens bredde og dermed bygning af større skibe.

Problemet med hallens begrænsede længde klares ved at skibet under opbygningen flyttes delvis uden for porten.

Vi er overbevist om at den anvendte produktionsgang med begge beddinger i drift er en af hovedårsagerne til misseren.

En heldig gennemførelse af produktionen under disse omstændigheder ville have stillet urimelige store krav til planlægning og styring, to funktioner, som det er vort indtryk her, ligesom det har været tilfældet på alle andre «syge» værfter, har ladet noget tillægge at ønske.

Der bør efter vor mening snarest gøres et overslag over omkostninger og tid for overgang til en tænstrengt produktion.

5. Planlægning og produktionsstyring.

Det er bydende nødvendigt at der oprettes en planlægningsfunktion, hvis opgave skal være at fastlægge såvel produktionsterminer som indkøbstermener samt foretage overvågningen af deres overholdelse.

Men det omfang produktionen indtil videre kan få, skønnes funktionen at kunne bestrides af en planlægger og en assistent.

Endvidere er det nødvendigt at etablere en arbejdsforberedelse som også skønnes at kunne varetages af 2 mand, hvis opgave vil være i samarbejde med planlægning og formænd at drage omsorg for at de rigtige materialer

og alt nødvendigt værktøj forefindes på enhver arbejdsplads på det rigtige tidspunkt.

Det er af største vigtighed at de forskellige arbejdspladser, som i egenen produktionslinien leverer halvfabrikata til hinanden koordineres således at ophobninger eller ventetider undgås.

Opgavens omfang synes ikke afskrækkende når den ses på baggrund af f. eks. de stålmængder, der hver dag føres ind i produktionslinien hos B & W, for tiden ca. 220 tons, mens det her drejer sig om gennemsnitlig 2,5 tons, forhåbentlig stigende til 3,5 tons pr. dag.

6. Organisation.

Af oplysningerne i 7 første afsnit ses at driftslederen, som er øverste myndighed på stedet har ikke mindre end 10 afdelingsledere som direkte refererer til ham.

Da han udover hvad dette belaster ham med, uværgeligt vil være involveret i udadrettede aktiviteter som salgsarbejde, kontraktforhandlinger, korrespondance etc. kan man på forhånd karakterisere enhver forventning om at han skulle kunne løse sine opgaver tilfredsstillende som aldeles absurd.

En naturlig organisation af ledelsen bør omfatte en direktør, som på grund af virksomhedens tekniske karakter må være tekniker, men med den bedst mulige indsigt i økonomi, på hvilket felt han dog kan støtte sig på lederen af den merkantile afdeling, som bør have rang af økonomichef.

Produktionen bør ledes af en ingeniør med rang af produktionschef ligesom tegnestuelederen varetager funktionen som konstruktionschef.

Planlægningen bør ligge som en stabsfunktion til direktøren.

Højest sandsynlig vil, på længere sigt, en udvidelse af tegnestuestaben vise sig fordelagtig, da den rigtige udformning af konstruktionsdetallerne, som er af den allerstørste betydning for en rationel produktionsgang, kræver at konstruktøren har et indgående kendskab til værftets specifikke arbejdsmetoder og anlæg, noget man ikke kan forvente af fremmede tekniske konsulentfirmaer.

7. Konklusion.

Værftet vil kunne gøres rentabelt ved en produktivitetsforbedring af størrelsesorden 40 %.

Forbedringen vil kunne opnås på mindre end et år med følgende midler.

- A. Ændringer i produktionsanlægget til enkeltlinieproduktion, med samling af sektioner på een bedding.
- B. Supplering af beholdning af hjælpeværktøjer, løftegrej og svejse-udstyr.
- C. Ændring af organisation af topledelse til en direktør med planlægning som stabsfunktion og 3 liniechefer: produktionschef, konstruktionschef og økonomichef.

Investeringsbehovet anslås foreløbigt at ligge indenfor 1 mill. kr.

8. Supplerende bemærkninger.

Det kan måske synes noget hasarderet når vi efter den korte tid, vi har haft til rådighed dog har udtalt os med ret stor sikkerhed om værftets fremtidsmuligheder.

Baggrunden herfor er imidlertid den at vi med den nære berøring, vi har haft med rekonstruktionen af B & W's skibsbyggeri, hvis håbløse situation jo ikke har været skjult for offentligheden, ikke behøver så mange symptomer for at stille diagnosen, den almindelige værftssyge, som ikke blot var ved at ombringe B & W, men mange andre værfter, som vi under vore undersøgelser har kunnet iagttage.

Kuren, som vi mener at have fundet, og i øjeblikket praktiserer på B & W kan anvendes på et hvilket som helst værft i vanskeligheder.

Tidligere forsøg, som dels bestod i besparelser og i forøgelse af timetal ud fra en forestilling om at antallet af dækningsbidrag derved ville stige proportionalt lik katastrofale følger da man overså det faktum, at produktionsapparatets og styringens mangler allerede havde sat grænsen for den mulige produktionsmængde.

Påvisningen af det banale faktum at det værfterne sælger ikke er timer men timepræstationer og at disses salgsværdi når værftets udnyttelsesgrad af den produktive tid ligger på 40 á 50 % ikke er timelønnen plus det opnåede dækningsbidrag men 2 á 2,5 gange dette beløb skabte baggrunden for tilliden til at det ville kunne lade sig gøre.

Med den ordremasse B & W lå inde med ville man for hver time, man kunne forhindre i at gå tabt forbedre det økonomiske resultat med ca. 60 kr. netto, afstanden mellem elendigheden og et hæderligt resultat var således kun en brøkdel af, hvad man umiddelbart har indtryk af ved betragtning af en traditionel regnskabsopstilling.

Vore erfaringer har endvidere vist os under den igangværende effektivisering hos B & W, at det er muligt, blot ved en intensiv opfølgning af byggeprogrammerne, øjeblikkelig indgriben ved skridning af detail-

terminer, intermistisk eliminering af flaskehalse og samtidig motivering af mandskabet, at opnå en forøgelse af produktionsmængden på 50 % på mindre end eet år.

Kampagnen, som iøvrigt blev igangsat og styret på grundlag af den simple grundfilosofi, vi forsøger på at anvende ved bedømmelsen af P/F Skála Skipasmiðja's muligheder, omfattede også en samtidig kulegravning af de anvendte produktionsmetoder og -anlæg og har nu resulteret i nyinvesteringer på ca. 10 mill. kr., og bragt produktionsstigningen frem mod de 70 % som oprindeligt blev fastsat som betingelsen for at værftet kunne overleve.

Efter yderligere investeringer af samme størrelsesorden og indførelse af det grundlag for planlægningen som er under udarbejdelse og som først og fremmest skal sikre overholdelsen af de planlagte gennemløbstider, regner man med at nå op på de 100 %, som indenfor det næste år vil genoprette værftet som en fuldt konkurrenceedygtig virksomhed.

Vi finder det ulyre beklageligt, hvis der ikke kan skabes baggrund for en fortsættelse af P/F Skála Skipasmiðja, så meget mere, som dens situation ikke er nær så fortvivlet som mange andres.

Hvis det var muligt at skaffe værftet ordrer, helst på en serie søsterskibe, således at rutinerne for de nye planlægnings- og styringssystemer kunne indarbejdes under rolige forhold, er vi overbevist om at værftet kunne bringes på fode.

Vi vil blot nævne at vore erfaringer også har vist at først når den nye tankegang, hvorefter gennemløbshastigheden er den afgørende faktor og derfor for enhver pris skal opretholdes, er slået igennem i alle led, lige fra topledelsen og til manden på værkstedsgulvet, opnås den fulde effekt.

Alle de foranstående betragtninger vil kunne anvendes på problemet Vestmanna Skipasmiðja, og rent umiddelbart ville vi mene at man med en beskeden udvidelse af Skálas planlægnings-, indkøbs- og konstruktionsfunktioner også skulle kunne styre dennes aktiviteter derfra.

Såfremt yderligere diskussion af problemerne skulle ønskes regner vi med at høre nærmere.

København 21. juli 1972

Óli Zachariassen

J. S. Petersen

YVIRLIT YVIR STÁLFIÐSKIP

Kelda: Almanakkin 1972

Stæddir	tons stál pr. skip	1971	1970	1969	1968	1967	1966	1965	1964	1963	1962	1961	1960	1959	áðr- enn	íalt
50'-100'	80	2		2	2		2	3				1	2	1	1	15
100'-115'	120		1			1			4	4	4	10	1		1	29
115'-130'	160	1		2	1		1		3	5	1	3	3	2		22
130'-145'	200			2		1	1		1	1			1		1	8
145'-160'	350			1	2			1				1				5
160'-180'																5
180'-200'	550	1		3								1	1	3	2	9
200'-220'	600										1	1	1		1	4
íalt		4	1	13	5	2	4	3	9	10	6	16	8	6	6	92
Tons stál		870	120	3200	1020	320	520	240	1510	1480	1240	1240	1560	2010	2010	19000
Stálrímar (1000)		130	18	480	153	48	78	36	226	222	186	406	234	301	330	2848
Tímar í alt (1000)		260	36	960	306	96	156	72	452	444	372	813	468	603	660	5700

YVIRLIT YVIR SKIPASTÖDDIR AV STÁLFISKISKIPUM

Stálnøgnir og byggítímar

Fleggingar og manning

Støddir í fót	Skipatal	Flegging (mill. kr.)		Flegging í allt (mill. kr.)		Menn pr. skip	Menn í allt	Flegging pr. mann Keypsp. Dagspr.	
50-100	15	1,0	2,0	15	30	6	80	190	370
100-115	29	1,3	3,0	38	87	15	435	90	200
115-130	22	1,5	3,5	33	77	20	440	80	175
130-145	8	3,5	6,0	28	48	20	160	180	300
145-160	5	5,0	8,0	25	40	15	75	333	520
180-200	9	8,0	12,0	72	108	40	360	200	300
200-220	4	12,0	16,0	24	48	45	180	120	270
	92	—	—	275	438	—	1730	—	—

P/F SKÁLA SKIPASMÍÐJA

FRAGREIÐING UM ORSÖKIRNAR TIL STÖÐU SKIPASMÍÐJUNNAR
OG
FYRITREYTI OG RAKTSRARÆTLANIR TIL 31. DECEMBER 1974
FYRI EINUM FRAMHALDI AV SKIPASMÍÐJUNI

the 1990s, the number of people in the UK who are aged 65 and over has increased by 1.5 million (1990-1999) (Office of National Statistics 2000).

There is a growing awareness of the need to address the health care needs of the ageing population. The Department of Health (2000) has set out a strategy for the future of health care, which includes a commitment to 'improve the health and well-being of older people, and to ensure that they have access to the services and support that they need to live as independently as possible'. The strategy also includes a commitment to 'improve the health and well-being of older people, and to ensure that they have access to the services and support that they need to live as independently as possible'.

The strategy also includes a commitment to 'improve the health and well-being of older people, and to ensure that they have access to the services and support that they need to live as independently as possible'. The strategy also includes a commitment to 'improve the health and well-being of older people, and to ensure that they have access to the services and support that they need to live as independently as possible'. The strategy also includes a commitment to 'improve the health and well-being of older people, and to ensure that they have access to the services and support that they need to live as independently as possible'.

The strategy also includes a commitment to 'improve the health and well-being of older people, and to ensure that they have access to the services and support that they need to live as independently as possible'. The strategy also includes a commitment to 'improve the health and well-being of older people, and to ensure that they have access to the services and support that they need to live as independently as possible'. The strategy also includes a commitment to 'improve the health and well-being of older people, and to ensure that they have access to the services and support that they need to live as independently as possible'.

The strategy also includes a commitment to 'improve the health and well-being of older people, and to ensure that they have access to the services and support that they need to live as independently as possible'. The strategy also includes a commitment to 'improve the health and well-being of older people, and to ensure that they have access to the services and support that they need to live as independently as possible'. The strategy also includes a commitment to 'improve the health and well-being of older people, and to ensure that they have access to the services and support that they need to live as independently as possible'.

The strategy also includes a commitment to 'improve the health and well-being of older people, and to ensure that they have access to the services and support that they need to live as independently as possible'. The strategy also includes a commitment to 'improve the health and well-being of older people, and to ensure that they have access to the services and support that they need to live as independently as possible'. The strategy also includes a commitment to 'improve the health and well-being of older people, and to ensure that they have access to the services and support that they need to live as independently as possible'.

The strategy also includes a commitment to 'improve the health and well-being of older people, and to ensure that they have access to the services and support that they need to live as independently as possible'. The strategy also includes a commitment to 'improve the health and well-being of older people, and to ensure that they have access to the services and support that they need to live as independently as possible'. The strategy also includes a commitment to 'improve the health and well-being of older people, and to ensure that they have access to the services and support that they need to live as independently as possible'.

P/F SKALA SKIPASMÍÐJA

FRÁGREIÐING UM ORSØKIRNAR TIL
STØÐU SKIPASMÍÐJUNNAR

1. FYRITREYTIK:

Henda frágreiðing er gjörd sambært lögtingssamtykt í lögtingsmáli nr. 5/1972, har lögtingið kravdi eina frágreiðing um orsøkirnar til støðu skipasmiðjunnar og samstundis álegði landsstýrinum at gera eitt uppskot um nýskipan fyri skipasmiðjuna.

Frágreiðingin er gjörd í samráð við leiðslu skipasmiðjunnar.

Frágreiðingin er grundað á:

1. Grannskoðaðan roknskap pr. 30. september 1972.
2. Rakstrarætlan fyri tíðarskeiðið 1. oktober 1972 til 31. mai 1973, gjörd av leiðslu skipasmiðjunnar.
3. Yvirlit yvir metlan rakstur og faktiskan rakstur fyri árin 1970, 1971 og 1972 við grannskoðaða roknskapinum sum grundarlag og metan av tíðarskeiðinum 1. oktober til 31. december 1972 gjörd av leiðslu skipasmiðjunnar.

Tann ætlaða figgjjarstöðan 31. mai 1973 og rakstrarætlanin til 31. december 1974 eru gjørdar út frá teimum fyrirtreytum og viðmerkingum, sum eru knýttar til hesar útrokningar. Virðið av hesum metingum er treytað av, í hvønn mun hesar ætlanir verða realiseraðar. Viðmerkjast skal, at grundarlagið fyri hugsanum um effektivitet og meira rationella produktion er rapportin um hetta evnið viðvíkjandi Skála, gjörd av verkfrøðingunum Johannes Petersen og Óla Zachariassen.

Undir teimum fyrirtreytum, sum her eru gjørdar, kann samlaða figgj- arilagan verða uppgjörd soleiðis:

Nýggjar ilögur:	kr.
Eginpeningur	500.000
Íleggingarlán	1.500.000
Rakstrarlán	1.000.000
Samlað	3.000.000

Tað samlaða útleggið hjá landskassanum er her mettt til kr. 4.700.000, meðan endaliga tapið viðvíkjandi veðhaldsbindingum undir fyritleytum um reorganisering er mettt til kr. 3.700.000.

Eftir verður ein upphædd upp á 1 milj. kr., sum undir fyritleyt um pakkaløysn verður býtt soleiðis:

Konvertering til eginpening	500.000
Konvertering til 10 ára lán til 8 %	500.000
	1.000.000

Eginpeningurin verður sostatt samlaður kr. 1.000.000.

Fyritleytirnar fyri hesum upphæddum eru viðgjørðar seinni í frágreiðingini.

Viðmerkjast skal:

- 1) at rakstrarlánið er gjørt rúmligt. Hetta er gjørt fyri at kunna gjalda betri og fáa kontantrabat sum vinning og samstundis hava nakað at geva út av.
- 2) at um sáttmálar verða fingnir til vega skjótt er tað møguligt, at samlaða tapið verður munandi minni.

Fyri Skála var upprunaliga roknað við einum útleggi uppá 1,5 milj. kr., meðan útleggið eflir teimum síðstu metingunum verður 4,7 milj. kr. og tapið 3,7 milj. kr.

Munurin stendst av at:

1. Landið vikir fyri krøvunum frá hinum kreditorum.
2. Skal felagið fara á aðrar hendur, so er metanin tann, at umsetningsaktivini máttu niðurskrivast. Viðmerkjast skal, at lasta anleggið ikki er virðismett av sakkønum monnum, og at um slík metan kann hava tær avleiðingar, at ein uppskriving av hesum anleggi verður møgulig, og so kann nakað av tapinum møguliga vinnast aftur.
3. Tá eingir nýggir sáttmálar verða ella eru gjørdir, verður tapið fyri

fyrstu 5 mánaðarnar í 1973 munandi stærri enn roknað var við, og tapið fyrir árið 1972 er nú metið til unleið 2,6 milj. kr. móttvegis 1 milj. kr.

Hetta tap kann sundurgreinst soleiðis:

Rakstrarhall samlaert roknskap 1/1-30/9-72	kr. 883
Mett rakstrarhall fyri tðina 1/10-31/12-72	kr. 510
Mett tap viðvíkjandi bygginr. 23	kr. 240
Niðurskriving av umsetningsaktivum	kr. 1.000
	kr. 2.633

2. VIÐMERKING TIL SAMLAÐA RAKSTRARÚRSLITIÐ FYRI ÁRINI 1971 OG 1972:

Samlað avvik:

Við granskoðaða roknskapinum við skjølum sum grundarlag og út frá roknskaparfrágreiðingini fyri 1970 og 1971 er tað møguligt í høvuðsheitum at fáa eina vitan um orsøkinar til støðu skipasmiðjunnar.

Eitt yvirliit yvir hetta úrslið samanhiðað við tað ætlaða úrsliðið sær soleiðis út í 1000 krónum:

Dekningsavlop:

	1970, 1971 og 1972		
	Melan	Faktisk	Avvik
Nýbygningar	kr. 4.881	kr. 841	kr. 4.040
Umvælingar	3.991	3.202	789
	kr. 8.872	kr. 4.043	kr. 4.829
Fastar útreiðstør	7.351	7.351	
Nettóúrslið (Hall)	kr. 1.521	kr. (3.308)	kr. 4.829

Henda uppstilling er gjørd út frá roknskapinum og mælingum soleiðis:

1. Dekningsavlopið fyri nýbygningar er líkið heinleiðis frá roknskapinum og mælingum gjørdar av leiðslu skipasmiðjunnar. Síðani er talið hækkað við tí ætlaða lapinum av bygginr. 23 kr. 240.000.
2. Tað ætlaða talið fyri umvælingar er grundað á tað faktiska úrsliðið tilagt avvik upp á størri umvælingar, sum eru viðmerktar í frágreiðingini til roknskapirnar.

3. Fastar útfreiðslur er restin tikin direkta frá vöðnskapinum og metingun gjörðar av leiðslu skipasmíðjunnar og síðani er talið hækkað við avskrivningun kr. 100.000.

Av uppstillingini frængongur, at um raksturin fyri hesi trý unroddu árinum hevði gingið sum meti var, so hevði skipasmíðjan havt givið eitt yvirskot upp á ca. 1,5 milj. kr. istaðn fyri tað faktiska talið, sum er eitt hall uppá 3,3 milj. kr. ella eitt samlað avvik upp á ca. 4,8 milj. kr.

Dekningsavlop nýbygningar:

Sum tað sæst, so er størsta avvikið uppá nýbygningar. Eitt yvirskot yvir avvik pr. nýbygning er vist í skjali I. Ein samanfatan av hesum tølum kann gerast soleiðis:

	Avvik	Prosent av totalavviki	Prosent av sáttmálaprísi
Materialir	1.363	33	4,0
Løn — nøgd	735	18	2,3
Løn — prísir	1.942	49	5,7
	4.040	100	12,0

Av hesum sæst, at tað er materiale avvik og lønaravvik upp á prísir, sum útgeur meginpartin av avvikinum.

Viðvíkjandi materialeavvikinum so kann sigast, at hetta er ógvuliga stórt og vísir ein ótryggan kalkulatióhált. Serliga tá hugsað verður um, at materialeavvikið í prosent av totalum materialeútfreiðslum svarar til 10-12%.

Nøgðavvikið upp á lønir er nakað stórt, men kann ikki sigast at vera óvanligt, meðan prísavvikið er ógvuliga stórt ca. 3,20 kr. í meðal pr. tíma.

Orsøkirnar til hetta prísavvik tykist at vera

1. Nakað optimistisk vurdering av lønarløgnum, tá kalkulerað var.
2. Eitt akkordavlop sum tykist óacceptabelt, tá hugsað verður um, at skipasmíðjan litið og onki dekningsavlop hevur havt.
3. Fastan prís ultan gliðiskala.

1. Kalkulatió av tímum.

Pástandurin, sum er fransettur undir 1 omanfyri er baseraður upp á, at forkalkulatióin fyri «Bente Steen» vísir sama tíma sats sum faktiska tímatalið á «Lónu» ella umleið 13,00 kr. pr. tíma, hóast «Bente Steen» er handað umleið eitt ár seinri.

2. Akkordavlop.

Í skjali II er víst eitt yvirlit yfir tímatalið á «Dorte Steen». Av hesum skjali sæst, at akkordavlopið hevur verið meira enn 50% í meðal ella kr. 6,71 pr. tíma og at akkordlimarnir útgera umleið 63% av total tímanýtsluni.

Fyri at fáa tað rætta bilætið av akkordavlopinum, eigur ein at taka læringar út. Við deild 10 sum dømi, verður úrslitið hetta:

Totalløn	25.286 tímar á	kr. 494.833,00
Læringaløn	4.300 tímar á	4,00 kr. (17.200,00)
Mannsløn	20.986 tímar á	22,70 kr. 477.533,00

Mannslønin var sostatt umleið 23,00 kr. um tíman fyri akkordarheiði, meðan normalfimalønin í sama tíðarskeiði var umleið 14,00 kr. ella 9,00 kr. minni um tíman, svarandi til eitt ætlað akkordavlop uppá umleið 64%. Í hesum tølum er gjald fyri yvirtíð ikki skilt frá.

Skipasmiðjan hevur sostatt verið noydd til at premiera arbeidararnar samstundis sum dekningsavlopið var so lítið, at onki var at premiera við, so her tykist neyðugt við eini verul, har lønarpremieringin verður rættað eftir tí, sum skipasmiðjan er før fyri. Í skjali III sæst eisini, at meðaltímalønin á Skála (við læringum) liggur munandi hægri enn normalfimalønin.

3. Gliðiskali.

Tað er ivaleyst so, at hevði skipasmiðjan ikki verið bundin til tann fasta prís, men havt gliðiskala í minsta lagi fyri lønir, hevði ein stórir partur av prísavvikinum verið ferdur víðari til keypan. Tað er altíð trupult at spáa, og her kundi ein illa gita, at lønarhækkingin fór at verða so eksplosiv. Meðaltímalønin fyri «Lóm» var umleið 13,00 og fyri «Bente Steen», sum var handað 1½ ár seinri var meðaltímalønin umleið 18,80 kr. ella umleið 30% hægri, meðan tann kalkuleraða hækkingin var umleið 8%. Tað hevði óivað verið møguligt at fingið ein stóran part av hesum prísmuni aftur, um kontraktirnar vóru gjørdar við gliðiskala mótvægis føstum prisi.

Dekningsavlop, umvælingar:

Avvikið viðvíkjandi umvælingum er, sum áður frásagt, uppgjørt við at taka munin millum faktiska dekningsavlopið og tað ætlaða dekningsavlopið, har tað ætlaða bert inniheldur avvikið á teimum størri umvælingum, sum eru viðmerkt í frágreiðing frá stjóranum til nevndina.

Umvælingararbeiði í hesum úðarskeiði er uppgjört soleiðis í 1000 krónum

	1970	1971	1972	Íalt
Inntøka	kr. 3.602	kr. 6.425	kr. 2.715	kr. 12.742
Materialir og løn	2.772	4.907	1.859	9.540
Dekningsavlop	kr. 830	kr. 1.518	kr. 856	kr. 3.202
Dekningsavlop í %	23,2	23,6	32,0	25,2

Av hesum yvirliti sæst, at tað relativa dekningsavlopi er munandi best fyri 1972.

Umvælingararbeiðini, sum vísa avvikið upp á 789.000 kr., eru mest frá 1971 og nakað frá 1970. Um hetta avvik verður lagt afturat dekningsavlopinum fyri hesi bæði árin verður tað relativa dekningsavlopið umleið 31%.

Niðurstøðan av hesum tykist at vera, at skipasmiðjan ikki hevur klára at seta umvælingaraktivitetin munandi upp við sama rentabiliteti og at ein tí má hava í huga í eini framhaldandi skipasmiðju, at tað er vandi fyri fallandi dekningsavlopi, tá aktiviteturin á hesum økinum verður ov høgur. Viðmerkjast skal, at vanligt er at rokna við, at umvælingararbeiði helst skal geva eitt dekningsavlop, sum er yvir 30% í meðal.

Effektiviteturin.

Samhært rapport, gjørd av verkfrøðingunum Johannes Petersen og Óla Zachariassen, er effektiviteturin ov lágur, men teir eru ikki bangnir fyri at konkludera, at ein bati uppá 40% er møguligur og tá skuldi skipasmiðjan verið kappingarfør.

Viðvíkjandi nærri frágreiðing um effektivitetin verður víst til skjál 1 til høvuðsfrágreiðingina.

Konklusiún:

Niðurstøðan av teimum kanninum, ið gjørdar eru, benda á at:

1. Skipasmiðjan hevði ikki verið komin í trupulleikar, um tey mettu dekningsavlopin høvdu hildið.
2. Materialeavviki hevur verið óvanliga stórt og hetta má og skal ísamhald fáast á í eini framhaldandi skipasmiðju.

3. Lönarlagið tykist að vera nakað misvísandi samanhildið við ta kreppu, skipasmiðjan er í og skal skipasmiðjan halda fram, má hetta mál gjølla viðgerast í samráð við starfsfólki á smiðjunni.
4. Kontraktir við glíðiskala móttvegis fæstunni prísir hövdu vart skipasmiðjuna ímóti óvanliga stórum lönar- og materialebækkningum.
5. Effektivileturinn hefur verið óv lágur, men sérfræðingar innan skipasmið mela, að það eru realistiskir möguleikar fyrir að fáa hetta munandi broytt.

3. METAN AV FÍGGJARSTÖÐUNI, TA BYGGJNR. 23 ER LIÐUGUR

Aftaná hesum viðmerkingum á síðu 10 og 11 eru tvey yvirlit. Eitt sum vísir ta ætlaðu fíggjarstöðuna 31. maí 1973, tá byggjnr. 23 væntast að vera liðugur og eitt yvirlit yvir raksturinn frá 1. september 1972 til 31. maí 1973.

Rakstrarætlanin.

Fyritreytirnar fyrir rakstrarætlanini til 31. maí 1973 eru:

1. Ongar nýggjar kontraktir verða gjørdar, sum geva nakað til skipasmiðjuna áðrenn ta tíð.
2. Umvælingar eru í tímatali pessinnistiskt ætlaðar svarandi til 60.000 tímar upp á ársbasis.
3. Útreiðslurnar eru ætlaðar út frá upphæddinni av hesum útreiðslum fyrir teir fyrstu 9 mánaðarnar fyrir 1972.

31. maí er valdur sum skeringsdagur, tí tá eru teir gomlu sáttmálarnir liðnir.

Verður skipasmiðjan reorganiserað og kontraktir fingnar til vega, so er það møguligt, at hetta rakstrarúrslit batnar munandi.

Fíggjarstöðan.

Henda fíggjarstöða er gjørd fyrir at fáa eitt grundarlag at meta mun stöðuna í eini reorganiseringis problematikki. Her hefur grundarlagið fyrir virðismetingunum verið, at skipasmiðjan heldur fram uttan írotahúgvs-uppgærd, soleiðis at ein ella annar hefur áhanga fyrir og yvirtækur ognir og skuld eftir eini rúniligari virðismetan.

Verður skipasmíðjan koyrd á trota verða taphi helst stærri og lægsta mark má væntast af verða upphæddin av lánum hjá egnsvilkingen ella eitt lap afturat upp á umleið 2 milj. kr. Hvussu stórt tapið í veruleikanum verður er illt at siga, men helst verður tað størri enn tey tap, ið eru tikin við í hesi fíggarstøðu.

Fíggarstøðan er uppgjörd við granskoða status pr. 30. september 1972 sum grundarlag. Síðani eru virðisbroytingar av hesum aktivum gjøgnumgingnar saman við leiðslu skipasmíðjunnar og niðurskrivingar gjørdar har ein hevur havt í huga, hvat ein keypari vildi gívið fyri hesi aktiv eftir vanligum virðismetingum.

p/f SKALA SKIPASMIÐJA

METAN AV FİGGJARSTØÐUNI TA BYGGINR. 23 ER LİÐUGUR

	Status 30/9-72	Broytingar til 30/9-72	Broytingar til 31/5-73	Figgjarstöða 31/5-73
AKTIVER:				
Kassa	9	—	(9)	—
Banki	219	—	(219)	—
Debitorar	1092	(250)	(200)	642
Vøtur	2010	(600)	(810)	600
Umvælingararbeiði	348	(50)	—	298
Nýbygningar	3168	(380)	(2788)	—
Fast anlegg	2945	(100)	(100)	2745
	9791	(1380)	(4126)	4285
SKULD:				
Baukaskuld	270	—	(270)	—
Kreidtorar v.m.	1515	—	(515)	1000
Golclar byggiratur	5580	—	(5580)	—
p/f J. F. Kjølbø & A/S Pescadero	188	—	—	188
Garantiupphædd	100	—	50	150
Fast lán	1893	—	—	1893
Føroya landsstýri	1497	—	3259	4756
	11043	—	(3056)	7987
EGINFENINGUR:				
	(1252)	(1380)	(1070)	(3702)

P/F SKALA SKIPASMIÐJA

RAKSTRARÆTLAN FYR TÍÐARSKIEÐIÐ
1. OKTÓBER 1972 TIL 31. MAÍ 1973

(1000 kr.)

1/10-72 — 31/5-73

DEKNINGSAVLOP:

Nýbygningar (viðm. 1)	0
Umvælingar (viðm. 1)	480
	kr. 480

SÖLU- OG FYRISÍTINGAR-

ÚTREIÐSLUR (viðm. 2)	kr. 1275

RENTUR (viðm. 2)	kr. 175

AVSKRIVING (viðm. 2)	kr. 100

Nettóúrslit (hafið utan skatt)	kr. 1070)

Viðmerkingarnar 1 og 2 eru heildarpartur af hesum rakstraryvirliti.

P/F SKALA SKIPASMÍÐJA

FYRITREYTI FYRI RAKSTRARÆTLAN FYRI TÍÐARSKEIÐIÐ
1. JANUAR TIL 31. MAÍ 1973.

(1.000 kr.)

Viðm. 1. DEKNINGSAVLOP:

Dekningsavlopið fyrir nýbyggingar er sett til 0, til að það negatíva dekningsavlopið, sum roknað er við fyrir byggingar. Það er tikið við í breytingum til fíggingarstöðuna pr. 30. september 1972.

Dekningsavlopið fyrir umvælingar er grundað á 12 kr. um tíman í 40.000 tímar svaraði til 5.000 tímar um mánaðan. Hetta er heldur pessimistískt ætlað, fyrir teir fyrstu 9 mánaðarnar í 1972 var umvælingartímatalið 51.000.

Viðm. 2. ÓTREIÐSLUR:

Ótreiðslurnar eru ætlaðar við teimum fyrstu 9 mánaðunum í 1972 um grundarlagi. Avskrifað er bert uppá annað, og roknað er við einni avskrivning upp á umleið 20%.

P/F SKALA SKIPASMÍÐJA

FYRITREYTIARNAR FYRI RAKSTRARÆTLANUM
FYRI TÍÐARSKEIÐINI
1. JUNÍ TIL 31. DECEMBER 1973 OG 1. JANUAR
TIL 31. DECEMBER 1974

Hesar rakstrarætlarnar eru gjörðar út frá úlrokningum og viðmerkingum til hesar rakstrarætlarnar.

Fyrirtreytirnar fyrir hesum ætlunum eru:

1. Ætlaða fíggingarstöðan 31. maí 1973 verður á leið við það sum töluni vísa.
2. Fíggingargrundarlagið verður fingið til vega soleiðis:
 - a) Eiginpeningur upp á 1 millj. kr. verður fingin til vega, við kontant af inngjafda kr. 0,5 millj. og við af konvertlera 0,5 millj. af landskassans útlaggi til eiginpening. Partabrévin verða seinri seld, um hetta hefur áhuga.

- b) Rakstrarkreditur upp á 1 milj. kr. verður fíngin til vega.
 - c) Skuldin til landið verður niðurskrivað við tí negatíva eginpeningnum. Af restinni 1 milj. kr. verður helvín konvertað til eginpening og helvín verður konvertað til eitt 10 ára lán til 8% rentu.
 - d) Íleggingarlán svarandi til upphæddina af íleggingaræðlanum vísit á skjali IV verða fíngin til vega sum 10 ára lán við 8% rentu.
3. Íleggingarnar upp á 1,5 milj. kr. er ein ætlan, sum er gjörd af nýggja stjóranum á Skála Skipasmiðju.
- Hetta er ein fyrilsætlan, og endaliga upphæddin eigur at verða grundað á gjølligar kanningar um tørv í samband við rationalisering av arbeiðsgongdini.
4. Sáttmálar við glíðiskala fyri lönir verða gjørdir svarandi til sáttmála-prísir, sum er grundarlagið undir dekningsavlopinum fyri nýbygningarnar.
5. Tamarhald verður fíngið á lönarlagnum.
6. Tímarar verða nýttir meira effektivt.

Um tað støði, sum er skilserað frammantfyri, verður lagt undir eina framhaldandi skipasmiðju, so skuldi tað íggjarliga grundarlagið verið fíngið til vega, og serfrøðingar í skipasmiðjurakstri siga, at tann neyðuga effektivitetsbroytingin kann verða gjøgnumförd undir teimum treytum, teir hava stillað, og hesar treytir eru innbygdar í fær gjørdur rakstraræðlanirnar.

Um roknað verður við, at aktivini í vanligum vakstri eru umleið 8 milj. kr. er nettoúrslitið 4% av samlaðum aktivum, har málið helst átti at verið 10 % ella 800.000 kr. uttan skatt. Hetta úrslit má verða vunið gjøgnum rationalisering og betri tamarhald á lönarlagnum.

Viðmerkjast skal, at útreiðslurnar í rakstrarkalkulationini fyri 100 tons útróðrarbát eru grundaðar á veruligt úrslit hjá slíkum bátum, men eigur at verða havt í huga, at ógvuliga ymist er ívat verður nýtt av agni, reiðskapi, olju og til fyrisiting.

P/F SKÁLA SKIPASMÍÐJA

RAKSTRARÆTLANIR FYRIR TÍÐARSKEDIÐ
 1. JUNÍ 1973 TIL 31. DECEMBER 1973 OG
 1. JANUAR TIL 31. DECEMBER 1974

(1.000 kr.)

1/6-31/12 1973 1/1-31/12 1974

DEKNINGSAVLOP:

Nýbygningagr (viðm. 1)	1150	2500
Umvælingar (viðm. 2)	700	1300
	kr. 1850	kr. 3800

SÖLU- OG FÝRISITINGAR-

ÚTREIÐSLUR (viðm. 3) kr. 1400 kr. 2600

RENTUR (viðm. 4) kr. 225 kr. 400

AVSKRIVING (viðm. 5) kr. 175 kr. 300

Nettóúrslit uttan skatt kr. 50 kr. 500

Viðmerkingarnar frá 1 - 5 eru heildarpartar av hesum rakstraryvirðiti.

P/F SKALA SKIPASMIÐJA

VIÐMERKINGAR TIL RAKSTRARÆTLANIR FYRI TÍÐARSKEIÐINI
1. JUNI 1973 TIL 31. DECEMBER 1973 OG
1. JANUAR TIL 31. DECEMBER 1974

Viðm. 1: NÝBYGNINGAR:

Dekningsavlopið fyrir nýbygningar er grundað uppá bygging av 4 yvirdekkadum línubátum um árið uppá 91 fót, tá byrjað verður, svarandi til teir bátar, sum Vestmannna Skipasmiðja hefur hygt. Bátarnir eru, av leiðsluni á Skála Skipasmiðju, kalkuleaðir til at kosta 2,9 milj. kr. pr. bát við einum dekningsavlopi uppá 0,5 milj. kr. ella ca. 12 kr. í dekningsavlopi pr. lína. Hetta er dagsprisur og ikki fastur prisur og roknað er við glíðiskala fyri lönir.

Sáttmádaprisir uppá 2,9 milj. kr. pr. bát tykjast at vera á góðari leið samanett við prisir frá Noregi og Spania.

Bátarnir eru mettir at innihalda umleið 100 tons av stáli netto og verður sostatt roknað við ca. 180 tímum pr. tons stál, tá roknað verður við 18.000 tímum pr. bát í stáli, meðan effektiviteturin hevur verið 135 tímar pr. tons stál (sí serliga frágreiðing um effektivitetin). Orsøkin til, at her er roknað við størri tímatali pr. tons stál er, at tá skipini verða smærri, má roknað við fleiri arbeiðstímum pr. tons orsakað av smærri dimensiónum.

Roknað er við, at ein effektivisering av arbeiðsgongdini og seriubyggingini skal økja effektivitetin soleiðis, at tað í seinra tíðarskeiði er møguligt at byggja 5 bátar um árið uttan at økja tímatalið, hetta svarar til 145 tímar pr. tons stál.

Totaltímatalið fyrir nýbygningar er metti til umleið 167.000 tímar, svarandi til umleið 82 mans. í løtuni arbeiða 95 mans á nýbygningseildini.

Viðm. 2: UMWÆLINGAR:

Dekningsavlopið fyrir umvælingarnar er sett til 12 kr. pr. tíma fyri fyrsta tíðarskeiðið, grundar á 100.000 tímum um árið. Í seinra tíðarskeiði er roknað við, at dekningsavlopið verður økt við 1,00 kr., svarandi til ta ætlaðu økingina í lønarlagnum, men við sama tímatali. Hetta dekningsavlop svarar til 70 — 80% í dekning av tímakostnaðinum, har ein átti at roynt at fingið umleið 100%.

Viðm. 3: SÖLU- OG FYRISITINGARÚTREIÐSLUR:

Hesar útreiðslur eru mettar við 1972-útreiðslurnar uppá 2.050.000 kr. sum grundaralg, soleiðis:

Ætlaðar útreiðslur fyri 1972	kr. 2.050.000
Prishækkan	kr. 200.000
Øktar útreiðslur til leiðslu	kr. 150.000
	kr. 2.400.000

Tær øktu útreiðslurnar til leiðslu eru grundaðar uppá, at gjalddingin til p/f J. F. Kjølbro fyri leiðslu hevur verið lág og nú má roknað við, at gjaldast má meira og at neyðugt verður við meira fólki í tí teknisku leiðsluni.

Fyri seinna tíðarskeiðið er roknað við eini prishækkan uppá 200.000 kr.

Viðm. 4: RENTUR:

Rentuútreiðslurnar eru útroknaðar út frá teimum fyrirtreytum, at tann ætlaða fíggjarstöðan 31. maí 1973 heldur og at grundarlagið fyri framhaldið av skipasmiðjuni verður soleiðis:

1. Skuldin til landið verður niðurskrivað við tí negativa eginpeninginum. Av restini 1 milj. kr. verður helvtin konverterað til eginpening og helvtin verður konverterað til eitt 10 ára lán til 8% rentu.
2. Landsstýrið fíggjar ella veðheldur fyri neyðugum fleggingum (sí skjal IV) upp í 1,5 milj. kr.
3. Roknað verður við einum rakstrarláni í meðal uppá 0,6 milj. kr.

Síðani kann rentuútreiðslan uppgerast soleiðis:

Renta av láni til egnisúdviklingu	
8% av 1,9 milj. kr.	kr. 152.000
Renta av láni til Føroya landsstýri	
8% av 0,5 milj. kr.	kr. 40.000
Íleggingar	
8% av 1,5 milj. kr.	kr. 120.000
Renta av rakstrarláni	
11% av 0,6 milj. kr.	kr. 66.000
Renta til kreditorar v.m.	kr. 22.000
Tilsamans	kr. 400.000

Fyri fyrra tíðarskeiðið er upphæddin sett til
32.000 kr. um mánaðan í 7 mðr.

Viðm. 5: AVSKRIVINGAR:

Avskrivningar eru ætlaðar soleiðis	
Sethús v.m. umleið	700.000 0% = kr. 0
Byggið og ómur høli	1.500.000 5% = kr. 70
Kranar v.m., bedding, skinnarar, vagnar og spæl	1.000.000 8% = kr. 80
Amboð v.m.	1.000.000 15% = kr. 150
	4.200.000 9,8 = kr. 300

Her er roknað við íleggingum upp á 1,5 milj. kr. afturat nú-
verandi anleggi uppá 2,7 milj.

Fyri fyrra tíðarskeiðið er upphæddin sett til umleið 32.000 kr. um
mánaðan í 7 mánaðar.

Skjal I.

P/F SKALA SKIPASMÍÐJA

YVIRLIT YVIR ÆTLAÐ DEKNINGSAVLOP OG
FAKTISKT DEKNINGSAVLOP FYRI
1970, 1971 og 1972 FYRI NYBYGNINGSDEILDINA

Nybyggingar	Sattmála- prísur	Faktískt tímtal	Ætlað dekningsavl.	Faktískt dekningsavl.	Total avvik	Materialir		Lønnaðavvik	
						avvik	kr.	nogd	prísur
Nr. 16. Lómur	6.200	70.000	1.178	1.088	(90)	(274)	kr. 40	kr. 144	
Nr. 17. Sofia Larsen	3.450	102.000	745	482	(263)	48	(149)	(162)	
Nr. 19. Bente Steen	3.700	87.000	441	(498)	(939)	(403)	(273)	(263)	
Nr. 20. Jupiter	5.700	94.000	831	114	(717)	(361)	40	(396)	
Nr. 21. Dorte Steen	4.000	70.000	562	35	(527)	(173)	(36)	(318)	
Nr. 22. Steen	4.100	75.000	562	(140)	(702)	(100)	(136)	(466)	
Nr. 23. Steen	4.100	80.000	562	(240)	(802)	(100)	(221)	(481)	
Tilsamans	33.250	578.000	4.881	841	(4040)	(1363)	(735)	(1942)	

P/F SKALA SKIPASMÍÐJA

YVIRLIT YVIR TÍMATAL
BYGGINGR. 21 DORTE STEEN

Pókt.	Akkord- tímar	Løn	Hvítakot Yvirskot	Meðal %	Tímalentsarbeiði Tímar kr.	Antal akkordir Akkord Tímaløn	Samlað Tímar	Samlað kr.
05					1375	18.211,36	1	18.211,36
07	137	3.600,00	1.299,86	57%	3010	46.588,30	4	50.188,30
10	25286	494.833,00	184.242,84	59%	10679	184.225,09	118	679.058,09
30	8701	147.573,13	31.621,20	27%	940	26.229,80	30	173.802,73
40					5133	76.895,38	7	76.895,38
50	5232	114.758,91	48.100,23	72%	3819	54.983,34	11	169.742,25
60	3527	75.476,70	22.196,27	42%	259	7.725,59	2	83.202,29
70	1288	23.698,75	9.131,58	47%	582	12.307,15	3	41.005,90
80	12	200,00	32,48	19%	212	2.882,77	1	3.082,77
	44183	865.140,49	296.624,46	52%	26009	430.048,58	174	1295.189,07

Yvirskot upp á hvænn akkordtíma 6.71.

Samlað akkordir 316
Meðal tímaløn 13,45

P/F SKALA SKIPASMIÐJA

FYRIBILS FLEGGINGARÆTLANIR

Til höll:

1. Rullibani frá plátulagri til skerimaskinu og planvalsu og ein krani	kr. 100.000
2. Rullibani til at gera planpanelir á — stálkonstrukción á sunnara øki	— 200.000
3. Krani lyri tvørtransport í ovara enda	— 100.000
4. Sveisiautomatir:	
2 pulvuraautomatir	100.000
2 CO ₂ -automatir	40.000
10 glíðistýr v.m.	60.000
	— 200.000
5. Transportablar skerimaskinar	— 50.000
6. Plátuplanvalsa	— 100.000
7. Til jarnsmiðju	— 50.000
8. Rørverkslaður	— 50.000
	kr. 850.000

Til beding:

1. Nýggj brumla og aksil	kr. 200.000
2. Nýggir skinnarar	— 200.000
3. Ein nýggjan vogn	— 200.000
4. Umvæling av hinum báðum vognunum, avdreja hjól til nýggj løb	— 150.000
	kr. 750.000

Samlað kr. 1.500.000

1. Prisirnir eru bert ætlaðir, tá tilboð ikki eru tikin enn.
2. Samansetingin av tølunum kann hugsast at blíva øðrvísi, tá endaliga fleggingarætlanin er gjord.

Kalkulati6n yvir 100 tons útróðrarbát

Sáttmálaprisur	2.900.000
+ byggirentur og eftirlit	200.000
Kostnaður falt	3.100.000

Fíggjan:

			renta	avdrátt
			1. ár	1. ár
50% Færøernes Realkreditinst.	6½% 10 ár.....	1.550.000	100.750	155.000
15% Fiskaribankin kurs 93	9 % 15 ár.....	465.000	41.850	31.000
Kurstapslán	7 % 15 ár.....	32.550	2.280	2.170
25% Studningslán		775.000		
10% Eginpeningur		310.000		
		3.182.550	144.880	188.170

Tað kann roknað við, at peningastovnarnir krevja 5% oyka í eginpeningi av nýstovnaðum feløgum. Sosialt skal eginpeningurin vera 15% ella kr. 465.000.

		800 t	900 t	1.000 t	1.100 t
Veiða á 1,65 t meðan		1.320	1.485	1.650	1.815
+ agn		120	120	120	120
		1.200	1.365	1.530	1.695
+ Eigarastudningur		30	35	40	45
		1.230	1.400	1.570	1.740
Hýrur 50% + 4½% incl. proviant		660	750	840	930
Fiskirelðskapur	100				
Olja	85				
Lønir, tilriggan v.m.	20				
Trygging	75				
Havnagjald	5				
Rentur av úrgerðarláni	10				
Umsitan skip og motor	70				
Administratión	30	400	400	400	400
Avlop til lrentur og avdráttir		170	250	330	410
Avdráttur 1. árið	188				
Rentur 1. árið	145	333	333	333	333
Vinningur		+ 163	+ 83	+ 3	+ 77

P/F VESTMANNA SKIPASMIÐJA

**FRAGREIÐING UM ORSÖKIRNAR TIL
STÖÐU SKIPASMIÐJUNNAR
OG
FYRITREYTIÐ OG RAKSTRARÆTLANIR
TIL 31. DECEMBER 1974 FYRI EINUM FRAMHALDI
AV SKIPASMIÐJUNI**

P/F VESTMANNA SKIPASMIÐJA

FRÁGREIÐING UM ORSØKIRNAR TIL STØÐU SKIPASMIÐJUNNAR

Fyrirteyting.

Henda frágreiðing er gjörd sambært lögtingssamtykt í lögtingsmáli nr. 5/1972, har lögtingið kravdi eina frágreiðing um orsøkirnar til støðu skipasmiðjunnar og samstundis álegði landssýrinum at gera eitt uppskotið um nýskipan fyri skipasmiðjuna.

Frágreiðingin er gjörd í samráð við leiðslu skipasmiðjunnar og er grundað á

1. Órevideraðan roknskap pr. 30. september 1972.
2. Rakstrarætlan fyri tíðarskeiðið 1. oktober til 31. december 1972 gjörd í samráð við leiðslu skipasmiðjunnar.
3. Yvirlit yvir mettan rakstur og faktiskan rakstur fyri árin 1970, 1971 og 1972 við roknskapunum sum grundarlag og melanir fyri tíðarskeiðið 1. oktober til 31. december 1972 gjørdar í samráð við leiðslu skipasmiðjunnar.

Tann ætlaða figgjarstöðan 31. december 1972 og rakstrarætlan til 31. december 1974 eru gjørdar út frá teimum fyrirteytum og viðmerkingum, sum eru knýttar til hesar útrokningar. Virðið av hesum er treytað av í hvønn mun hesar ætlanir verða realiseraðar. Viðmerkjast skal, at grundarlagið fyri hugsanunum um effektivitet og meira rationella produktion er rapportin um hetta evnið viðvíkjandi Skála gjörd av verkfrøðinginum Johannes Petersen og Óla Zachariassen.

Undir teinum fyrirteytum, sum her eru gjørdar, kann samlaða fíggi-
arfløgan verða uppgjørd soleiðis:

Nýggjar fløgur:

Eginpeningur		kr. 250.000
Fløggjarlån		kr. 1.850.000
Rakstrarlån		kr. 500.000
Samlað		kr. 2.600.000

Fyrirteytnar fyrri hesum upphæddum eru viðgjørdar seinni í frá-
greiðingini.

Tað samlaða útleggið hjá landskassanum er her mett til kr. 2.245.000,
meðan endaliga tapið undir fyrirteytum um reorganisering er mett til
kr. 1.347.000.

Eftir verður ein upphædd upp á kr. 900.000, sum undir fyrirteyt um
pakkaloyrn verður deild soleiðis:

Konvertering til egiopening		kr. 400.000
Konvertering til 10 ára lán til 8%		kr. 500.000
		kr. 900.000

Eginpeningurin verður sostatt samlaður kr. 650.000.

Pr. 1. december var útgaldið úr landskassanum kr. 2.568.062,84 við-
vikjandi veðhaldsbindingum.

VIÐMERKINGAR TIL SAMLAÐA RAKSTRARÓBSLIÐIÐ FYRRI ÁRINI 1970, 1971 og 1972.

Við granskoðaða roknskapinum fyrri árin 1970 og 1971 og reviderað-
um roknskapi pr. 30. september 1972 og meiningum fyrri síðstu mánaðarnar
í 1972 er tað møguligt í høvuðsheitum at fáa greiðu á orsøktunum til stóðu
skipasmiðjunnar.

Eitt yvirlit yfir samlaða úrslitið samanhlíðið við, hval ein kundi hugsað sér, at ætlanirnar hövdu víst, um slíkar hövdu fyrirliðið, sér soleiðis út í 1000 krónum:

Dekningsavlop	1970, 1971 og 1972		
	Melan	Faktisk	Avvik
Nýbygningar	(430)	(1711)	(1281)
Umvælingar	967	867	(100)
Samlað	537	(844)	(1381)
Fastar útreiðslur	1501	1501	—
Netto úrslit (íall)	(964)	2345	1381

Av hesum yvirliti sæst, at tað ætlaða dekningsavlopið er negativt. Hallið fyri hesi árin hevði verið minni, um bátarnir vóru handaðir rættstundis, tí so hövdu tær fæstu útreiðslurnar fyri árið 1972 í stóran mun dottið burtur í hesi samanbering.

Tølini eru uppgjörd soleiðis:

1. Tað faktiska dekningsavlopið fyri nýbygningar er tikið frá roknskapum og melingum um kostnað til at gera bygginr. 7 liðugt.
2. Tað ætlaða dekningsavlopið er útroknað sum víst í skjali 1. Á lunn hátt tað ætlaða dekningsavlopið er útroknað fær ein greiðu á tí ætlaða avvikinum fyri lønir, meðan avvikið fyri materialir ikki kann sundurgreinas. Hetla stendst av, at tímatalið, ið roknað varð við, er kent (50.000 tímar) og tímalønin er síðan ætlað út frá tí tímaløn, ið lá var, meðan materialmetingin er ókend. Útrokningin út frá hesum fyrirtreutum vísir eitt negativt dekningsavlop uppá kr. 430.000.
3. Tað faktiska dekningsavlopið fyri umvælingar er tikið frá roknskapum og metingum, meðan tað ætlaða dekningsavlopið fyri umvælingar er útroknað út frá tí faktiska, har 100.000 kr. eru aftraflagdar fyri at fáa tað ætlaða dekningsavlopið fyri 1972 upp í eina acceptabla upphædd.
4. Tær fæstu útreiðslurnar eru tiknar við við somu upphædd fyri ætlað og faktisk tí at ongar ætlanir fyrirleggja.

Málið við hesum útrokningum er at gera tað møguligt í høvðshheitum at gera eina ætlaða sundurgreining um orsøkirnar til ta fíggjarligu støðu, skipasmiðjan er í.

Dekningsavlop nýbygningar.

Tað samlaða avvikið kann sundurgreinst soleiðis (1000 kr.):

Lønaravvik bygginr. 6 og 7	kr. 1.090
Materiale avvik	kr. 81
Avvik viðvikjandi bygginr. 5	kr. 110

Samlað kr. 1.281

Út frá útrokningum um effektivitetin sæst, at tað samlaða tímatalið fyri bygginr. 6 og 7 er 156.500 móti ætlaðum tímunum 100.000, hetta er eitt nøgdaravvik uppá 56,5%.

Ein sundurgreining av lønaravvikunum í prís og nøgd sær soleiðis út í 1000 krónum:

Nøgd:

bygginr. 6	31.500 × 12	kr. 378
bygginr. 7	25.000 × 13	kr. 325
		kr. 703

Prísar:

bygginr. 6	81.500 × 2 =	kr. 162	
bygginr. 7	75.000 × 3 =	kr. 225	kr. 388
			Samlað kr. 1.091

Undir hesum fyriritrytum hevði tann upphædd, sum kundi verið vunnin við glíðiskala fyri lønir maximalt blivið:

bygginr. 6	50.000 × 2 =	kr. 100.000
bygginr. 7	50.000 × 3 =	kr. 150.000
		kr. 250.000

Materialcavvikið kann ikki sundurgreínast. Helst skuldi hetla avvik verið størri, í hugsað verður um at bátarnir eru umleið eitt ár seinkaðir. Onki tilfar finst sum grundarlag fyri eini sundurgreining, og avvikið neyvan ikki verið so stórt, at tað ætlaða negativa dekningsavlopið vildi verið broytt við meiri enn 100 = 200.000 krónum.

A skjali 3 sæst, at ílt var at gita fá sáttmálarnir vórðu gjørdir við føstum prisi, at lønarhækkingarnar blivu so stórar.

Dekningsavlop umvælingar.

Umvælingararbeiði fyri hetta trý ára tíðarskeið er uppgjørt soleiðis (1.000 kr.):

	1970	1971	1972	Samlað
Imfæka	792	1443	911	3146
Materialir og løn	563	949	767	2279
Dekningsavlop	229	494	141	867
Dekningsavlop í %	27,8	34,2	15,8	27,6

Av hesum yvirliti sæst, at dekningsavlopið er nakað misjávnt fyri árin, men at bert 1972 er óacceptabelt. Orsøkin til hetta er

1. Vørugoymslan er 30. september skrivað niður við 50.000 eyka.
2. Við materialenýtshu frá vørugoymsluni er ein samanblandan farin fram millum nýbygningar og umvælingararbeiði, sum ikki er møg-
ulig at sundurgreina.

Tapið uppá bátarnar átti tí helst at verið nakað størri. Tá hesar viðmerkingar eru gjørdar, er dekningsavlopið fyri umvælingararbeiði á góðari leið.

Effektiviteturin.

Fyri at meta um effektivitetin av teimum nýttu tímunum er tað neyðugt at sammela tímar og produktion.

Eitt yvirlit yvir lønarútreiðslur, tírnatal og státtimar pr. tons sær soleiðis út í 1.000 kr. viðvikjandi byggjar. 5,6 og 7:

Bygginr.	lönarút- reiðslur	tímalön	total tímar	tons stál	tímar pr. tons stál
5	628	10	62.800	100	283
6	1.140	14	81.500	100	367
7	1.200	16	75.000	100	337
Tilsamans	2.968	13.50	219.300	300	329

Tað hefur ekki verið möguligt at fáa total tímatöl pr. skip. Tímatalið er lí útroknað baserað uppá meðaltímatöl pr. tíma divíðerað uppí samlaða talið fyri lönarútgjaldingar.

Tonsatalið pr. skip er eisini meft, tí at einki yvirliit finst, men letta eigur ekki at vera av leið fyri ein yvirdekkaðan bát av hesi stødd.

Tímar pr. tons stál er útroknað sum 45% av samlaðu tímunum divíðerað við total tonsúm pr. bát.

Hetta yvirliit visir, at effektiviteturin er ógvuliga lágur. Til sammetingar kann sigast, at Skála fyri bálar av sama slag, ætlar tímatalið til 180 tímar pr. tons ella millum 100-200 tímar minni pr. tons.

Ein leinleiðis sammetan millum Skála og Vestmanna er tó ekki rættvís, tí umstøðurnar bæði tekniskt og fíggarliga hava verið heilt øðrvisi á Skála.

Serfrøðingar meta talið 180 tímar at verða umleið 40% ov nógv, og av kanninum, gjørdar á Skála, er konklusiónin tann, at við lítlum íleggingum kann henda effektivisering skjótt verða vunnin.

Viðvíkjandi nærri frágreiðing um effektivitet, bæði viðvíkjandi stálarbeiði og útrústningsarbeiði, verður víst til frágreiðing, gjørd av vekkfrøðingnum Johannes Petersen og Óla Zachariassen.

Konklusión.

Niðurstøðan av teimum kanninum, ið gjørdar eru, henda á at:

1. Sáttmálaprísurin fyri bygginr. 6 og 7 hefur verið alt ov lágur og dekningsavlopið var helst negativt á kalkulatiónstíðspunktinum.
2. Effektiviteturin er alt ov lágur, og ein eigur at leggja til merkis, at effektiviteturin var munandi best fyri byggi nr. 5. Í teimum rakstrarætlanum, sum gjørdar eru, er roknað við einum bata upp á umleið 50% aftaná at tað tekniska og fíggarliga støði er fingið til vega.

METAN AV FIGGJARSTÖÐUNI TA BYGGJNR. 7 ER LIÐUGT

Aftaná hesar viðmerkingarnar á síðu 10 er eitt yvirlit, sum vísir ætlaðu figgjarstöðuna 31. december 1972, tá bygginr. 7 væntast at vera liðugur.

Figgjarstöðan er gjørd á hesum grundarlag:

1. Órevideraður roknskapur pr. 30. september 1972.
2. Metingum um kostnaðin av at gera bygginr. 7 liðan. Henda meting er gjørd í samráð við Hera Mohr, fulltrúa og leiðslu skipasmiðjunnar. Eingin meting er gjørd av óheftum verkfrøðingum.
3. Meting um rakstur fyri tíðarskeiðið 1/10—31/12 1972.

Hallið fyri tíðarskeiðið 1/10—31/12 1972 kann verða sundurgreinað soleiðis:

Innføka, umvælingar	kr. 130.000
Materialir og løn	kr. 90.000
	— — — — —
Dekningsavlop	kr. 40.000
Fastar útreiðshur við tíðarskeiðinum 1/1—30/9-1972	
sum grundarlag	kr. 70.000
Rentur	kr. 40.000
	— — — — —
Nettóúrslit (hall)	kr. (70.000)
	— — — — —

Henda figgjarstöða er gjørd fyri at fáa eitt grundarlag fyri at meta um stöðuna í eini reorganiseringar problematikki. Her hevur grundarlagið fyri virðismetingunum verið, at skipasmiðjan heldur fram uttan líkvidatión, soleiðis at ein ella annar hevur áhuga fyri og yvirtekur ognir og skuld eftir eini rímligari virðismetan.

Fyri at fáa greiði á hesum viðurskiðum er tað neyðugt at gera upp nettoútleggið hjá landskassanum og síðani nettotapið undir ávísingum fyri treytum.

Nettóútleggið hjá landsstýrinum kann uppgerast soleiðis út frá tí ætlaðu figgjarstöðuni.

Ótlagt sambært fggjarstöðu 30/9-1972		kr. 2.785
Til afturgjaldingar:		
Toll- og farmagjaldsstudningur		
bygginr. 6	kr. 242	
bygginr. 7	kr. 271	

	Samlað	kr. 513
Hykarokning bygginr. 7		
170 + dagbætur 50	kr. 120	

		kr. 633
Frádrigið transport til p/f Sjóvinnubankan	kr. 93	kr. 540

	Nettóútleigg	kr. 2.245

Hallið upp á bygginr. 6 og 7 er sambært órevideraðan roknskap pr. 30. september uppgjört til kr. 1.600.000 soleiðis, at nettóútleggið hjá landskassanum er kr. 642.000 størri. Hetta stendst av at

1. Sjóvinnubankin hevur transport í ratunum soleiðis, at landskassin má gjalda tað, sum Sjóvinnubankin var forúf í mun til framleiðsluvirðið á bátinum.
2. Landskassin hevur verið noyddur at gjalda ymsum kreditorum, sum ikki vildu lata meira vørur, um ikki goldið var.
3. Landskassin hevur goldið eina vissa upphædd av føstum útreiðslum, sum ikki eru bókaðar á bátarnar.

Um fyritleyting er, at landið er sáttur kreditor saman við øðrum kreditorum, kann tað tap, sum má konstaterast í eini reorganisering uppgjast soleiðis, treytað av, at hinir kreditorarnir góðtaka saldokvittan av tí ætlaða bókaða virðinum.

Samlað aktivir		kr. 4.270
Priviligerað krøv:		
Ratur, bygginr. 7	kr. 1.428	
Sjóvinnubankin	kr. 260	
Føroya Banki	kr. 840	
Landskassin - toll- og farmagjaldsstudningur	kr. 540	kr. 3.068

	Nettoaktivir	kr. 1.202

$$\text{Útbýti} = \frac{1202 \times 100}{2947} = 40,8\%$$

Tapið hjá landskassanum verður undir hesum fyritleytum umleið 60% av kr. 2.245.000 ella kr. 1.347.000.

Effir verða umleið kr. 900.000 sum kunnu konverterast til lán, eginpening ella gjaldast av nýggjum eigara.

Verða aktivini realiserast til tað ætlaða bókaða virði, so verður útbýtið við trotabúgvsuppgerð tað sama, frároknað útreiðslumenn til at gjøgnumføra trotabúgv, men tað hevði ikki verið óvænlað, um virði bleiv væl lægri.

P/F VESTMANNA SKIPASMIÐJA

MEÐAN AV FIGGJARSTØÐUNI TA BYGGJNR. 7 ER LIÐUGUR

(1.000 kr.)

	Figgjarstøða 30/9-72	Brøyttingar 1/10-31/12-72	Figgjarstøða 31/12-72
Kassa-bankap.	1.300	—	1.300
Debitorar	291.074	—	291.074
Vørugoymsla	175.000	(25.000)	150.000
Igongdverandi arb.	100.000	—	100.000
Tilgóðar byggjnr. 6	332.523	—	332.523
Byggjnr. 7	1.528.027	415.000	1.941.027
Byggjnr. 8	100	—	100
Anlegsaktiv	1.453.773	—	1.453.773
Aktiv tilsamans	3.879.797	390.000	4.269.797
Kreditorar	801.503	(100.000)	701.503
Føroya landsstýri	2.265.395	520.000	2.785.395
Ratur viðv. nr. 7	1.313.250	115.000	1.428.250
Sjóvinnubankin	354.779	(95.000)	259.779
Føroya banki	820.615	20.000	840.615
Skuld tilsamans	5.555.542	460.000	6.015.542
Eginpeningur	(1.075.745)	(70.000)	(1.745.745)

P/F VESTMANNA SKIPASMIÐJA

FYRITREYTIÐ FYRI RAKSTRARÆTLANUM FYRI TIÐARSKEIÐIÐ
1. JANUAR TIL 31. DECEMBER 1973 OG
1. JANUAR TIL 31. DECEMBER 1974

Hesar rakstrarætlanir eru gjörðar út frá útrokningum og viðmerkingum til hesar rakstrarætlanir.

Fyrirtreytirnar fyrir hesum ætlanum eru:

1. Ætlaða fíggjarstöðan 31. december 1972 verður á leið við tað sum töluni vísa.
2. Fíggjargrundarlagið verður fingið til vega soleiðis:
 - a) Eginpeningur upp á kr. 650.000 verður fingin til vega við kontant at iungjalda kr. 250.000 og við at konvertera kr. 400.000 av landskassans útleggi til eginpening. Partabrevini verða seinni seld, um hetta hevur áhuga.
 - b) Rakstrararkredittur upp á 0,5 milj. kr. verður fingin til vega.
 - c) Skuldin til landið verður niðurskrivað við tí parti av tí endaliga tapinum ið áhvíkur hesi skuld. Av restini 0,5 milj. kr. verða kr. 400.000 konverterað til eginpening (sí 2 a) og kr. 500.000 verða konverterað til 10 ára lán við 8% í rentu.
 - d) Íleggingarlán svarandi til upphæddina av íleggingarættlanum, víst á skjali 3, verða fingin til vega sum 15 ára lán upp á 1 milj. kr. og restin sum 10 ára lán. Bæði láunini eru ætlað til 8% í rentu.
3. Íleggingarnar upp á kr. 1.850.000 er ein ætlan, sum er gjörd í samráð við leiðslu skipasmiðjunnar.

Hetta er ein fyribilsætan, og endaliga upphæddin eigur at verða grundað á gjølligar kanningar um tørv í samband við rationalisering av arbeiðsgongdini.
4. Sáttmálar við gløðiskala fyri lönir verða gjördir svarandi til sáttmála-prisin, sum er grundarlagið undir dekningsavlopinum fyri nýbygningarnar.
5. Tímarir verða nýttir meira effektivt.

Um tað stöði, sum er skitsað frammantí, verður lagt undir einu framhaldandi skipasmiðju, so skuldi tað fíggjarliga grundarlagið verið fingið til vega, og serfrøðingar í skipasmiðjurakstri siga, at lann neyðuga effektiviletsbroytingin kann verða gjøgnumford undir teimum treytum, teir hava stillað, og hesar treytir eru innhygdar í tær gjördu rakstrarætlanirnar.

Hesar rakstrarættlanir eru gjörðar undir tí fyritleyt, at nýbyggningsdeildin fer at liggja lutvíst still í umleið $\frac{1}{2}$ ár. Spurningurinn um hvat arbeiðsfólkið á hesi deild skal gera í hesum tíðarskeiði er ikki viðgjörður her.

Hesin spurningur má loysast, lá avgerð um framhald er tikin. Ein partur av fólkinum kann óivað arbeiða við í íleggningararbeiðinum.

Viðmerkjast skal, at hallið fyri 1973 helst verður minnandi størri um valt verður at byggja og gera íleggningararbeiði sanstundis.

Tað sæst av rakstrarúrslitinum, at her er einki at geva út av. Her verður tørvur á strammari stýring, men verður ein slik gjøgnumførd, so skuldi skipasmíðjumi verið lív lagað.

Møguleiki skuldi verið fyri at økt effektivitetin í 1975, tí tá skuldi innkoyringstíð verið úti og verður hetta so, verður avlop av rakstrinum. Í ætlaninum er roknað við einum effektiviteti, sum er umleið 20 % lægri enn á Skála í dag.

Ein av høvuðsfyritleytunum fyri hesum rakstrarættlanum er, at tað er møgulegt at fáa tað fólk, ið roknað er við, uttan at lønarlagið verður trýst upp.

82 maus tykist at vera nógv í hesum sambandi!

Ein eigur at leggja til merkis, at hallið fyri 1973 framkemur aftaná at avskriva er við kr. 75.000.

Viðmerkjast skal, at útreiðslurnar í rakstrarkalkulatiónum fyri 100 tons útróðrarbát eru grundaðar á veruligt úrslit hjá slíkum bátum, men eigur at verða havt í huga, at ógvuliga ymist er, hvat verður nýtt av agni, reiðskapi, olju og til fyrisiting.

P/F VESTMANNA SKIPASMÍÐJA

RAKSTRARÆTTLANIR FYRI TÍÐARSKEIÐINI 1. JANUAR TIL 31.
DECEMBER 1973 OG 1. JANUAR TIL 31. DECEMBER 1974

(1.000 kr.)

	1/-31/12 1973	1/1-31/12 1974
DEKNINGSAVLOP:		
Nýbygningar (viðm. 1)	kr. 450	kr. 1125
Umvælingar (viðm. 2)	400	500
	kr. 850	kr. 1625
SÖLU- OG FRYSTINGAR- ÚTREIÐSLUR (viðm. 3)	kr. 740	kr. 1055
RENTUR (viðm. 4)	kr. 100	kr. 300
AVSKRIVING (viðm. 5)	kr. 75	kr. 270
Nettóúrslit (hall) utan skatt	kr. (65)	kr. 0

Viðmerkingarnar frá 1 --- 5 eru heildarpartar av hesum rakstraryvirðiti.

P/F VESTMANNA SKIPASMIÐJA

VIÐMERKINGAR TIL RAKSTRARÆTLANIR FYRI TÍÐARSKEIÐINI
1. JANUAR TIL 31. DECEMBER 1973 OG
1. JANUAR TIL 31. DECEMBER 1974

Viðm. 1: NÝBYGNINGAR:

Dekningsavlopið fyrir nýbygningar er grundað á bygging av 2½ yvirdekkaðum línubátum fyrir 1974, uppá 91 fót av «Tummas Nygaard» slagnum. Bátarnir eru kalkuleaðir at kosta 2,9 milj. kr. pr. bát við einum dekningsavlopi uppá 450.000 kr. ella ca. 9 kr. í dekningsavlopi pr. tíma. Hetta er dagsprísur og ikki fastur prísur og roknað er við glíðiskala í minstalagi fyrir lönir.

Sálmálaprísir uppá 2,9 milj. kr. pr. bát tykjast at vera á góðari leið sammett við prísir frá Noregi og Spanni.

Bátarnir eru mettir at innihalda umleið 100 tons av stáli netto og verður sostatt roknað við ca. 225 tímum pr. tons stál, lá roknað verður við 22.500 tímum pr. bát í stáli, meðan effektiviteturin hevur verið umleið 100 tímar meira pr. tons stál (sí serliga frágreiðing um effektivitetin).

Effektivitetsbroytingin uppá umleið 50% er grundað á lær viðmerkingar, sum serfrøðingar í skipasmiði hava gjørt viðvikjandi Skála, har ein øktur effektivitetur upp á 40% væl er møguligur og tey síðstu 10% skulu vinnast við at byggja í holl mótvegis undir opnum himli.

Totaltímatalið fyrir nýbygningar er mettt til 125.000 tímar, svarandi til umleið 62 mans.

Roknað er við, at nýbyggningsdeildin skal liggja lutvist still vegna íleggjararbeiði. Framleiðsluvirðið fyrir 1973 er tí mettt til virðið av einum báti.

Viðm. 2: UMWÆLINGAR:

Dekningsavlopið fyrir umvælingarnar er sett til 10 kr. pr. tíma fyrir fyrsta tíðarskeiðið, grundað á 40.000 tímar um árið ella svarandi til umleið 20 mans. Í seinasta tíðarskeiði er roknað við, at dekningsavlopið verður økt við 100.00 kr. svarandi til umleið 5.000 tímar meira við 11,00 kr. um tíman. Hetta dekningsavlop svarar til 70 — 80% í dekning av tímakosnaðinum, har ein átti at roynt at fingið umleið 100%.

Viðm. 3: SÖLU- OG FYRISFINGARÓTREIÐSLUR:

Í hesi ætlan kann fortíðin ikki nýtast sum grundarlag. Aktiviteturin er ein heilt annar og umstøðurnar øðrvísi.

Ætlanin má gerast á einum nýggjum grundarlag.

Tað grundarlag, ið nýtt er, kann sundurgreinaast soleiðis:

	1/1-30/6 73		1/7-31/12 73		Samlað 1973	1974
Lønir:						
Administrativur leiðari	kr.	30	kr.	45	kr. 75	kr. 100
Tekniskur leiðari		30		40	70	80
Tekni- og planlegningsverkfæðingur		20		30	50	60
Teknistova		20		40	60	100
5 arbeiðsleiðarar		50		100	150	250
bókhaldari		20		25	45	50
skrivstovugenta		—		15	15	30
Samlað løn	kr.	170	kr.	295	kr. 465	kr. 670
Personaleútreiðslur		15		30	45	100
Flutningsútreiðslur		20		30	50	100
Skrivstovuhald		15		25	40	85
Viðlíkahald, reingering o.a.		10		30	40	100
Konsulent hjálp		75		25	100	—
Samlað	kr.	305	kr.	435	kr. 740	kr.1055

Hesar ætlanir eru grundaðar á, at eingin nýbygging fer fram í fyrri helvt av 1973.

Fyri seinru helvt er tikin $\frac{1}{3}$ av tí metta talinum fyri 1974 tó so, at lønarupphæddin er tann sama sum fyri 1974, frádrigið vanliga prís-
talsupphædd.

Viðm. 4: RENTUR:

Rentuútreiðslur eru útrokuaðar út frá teimum fyrirtøytum, at tann ætlaða fíggjarstöðan 31. december 1972 heldur og at grundarlagið fyri framhaldið av skipasmíðjuni verður soleiðis:

1. Skuldin til landið kr. 900.000 aftaná frádrátt fyri ætlað tap upp á umleið 1,3 milj. kr. verður deild soleiðis:

Konvertering til eginpening	kr. 400.000
Konvertering til 10 ára lán	kr. 500.000
Samlað	kr. 900.000

2. Landið figgjar ella veðheldur fyri neyðugum íleggingarlánnum upp á kr. 1.850.000 til 8%.
3. Lán til Føroya Banka verður konverterað til eitt 8% lán.
4. Umleið 1 milj. kr. av íleggingarláninum verður eitt 15 ára lán, meðan restin verður eitt 10 ára lán.
5. Roknað verður við einum rakstrarláni upp á 0,2 milj. kr. í meðal. Síðani kann rentuútreiðslan uppgerast soleiðis:

Renta av láni til Føroya Banka

8% av kr. 800.000	kr. 64.000
Renta av láni til Føroya landsstýri	
8% av 650.000 kr.	— 52.000
Íleggingarlán	
8% av kr. 1.850.000	148.000
Renta av rakstrarláni	
11% av 0,2 milj. kr.	— 22.000
Renta til kreditorar v.m.	— 14.000
Tilsamans	kr. 300.000

Fyri fyrra tíðarskeiðið er upphæddin sett til $\frac{1}{3}$ ella kr. 100.000.

Viðm. 5: AVSKRIVINGAR:

Avskrivningar er ætlaðar soleiðis

Bygningar	400.000	0%	= kr.	0
Byggihöll	700.00	5%	= kr.	35
Kranar v.m. (beding, skinnarar, vagnar og spæl	1.200.000	7%	= kr.	85
Amboð v.m.	1.000.000	15%	= kr.	150
3.300.000 9,8% = kr.				270

Her er roknað við íleggingum upp á 1,8 milj. kr. afturat núverandi
anleggi upp á 1,5 milj. kr.

Fyri fyrra tíðarskeið er upphæddin sett til umleið 75.000 kr. Upp-
hæddin er so lág, orsakað av at so lítið verður framleitt.

P/F VESTMANNA SKIPASMIÐJA

Kalkulati6n fyri ætlað dekningsavlop
fyri byggir. 6 og 7.

Dekningsavlopið er útroknað út frá samlaða byggikostnaðinum, sum hesin er vístur í ætlaðu figgjarstöðuni 31. dec. 1972, har roknað er við 50.000 tímum pr. bát.

(1.000 kr.)

Sáttmálaprísur og cyka:

Byggir. 6		kr. 1.500
— 7		— 1.715
		kr. 3.215

Byggikostnaður:

Byggir. 6		kr. 2.420
— 7		— 2.840
		kr. 5.260

Frádrigið:

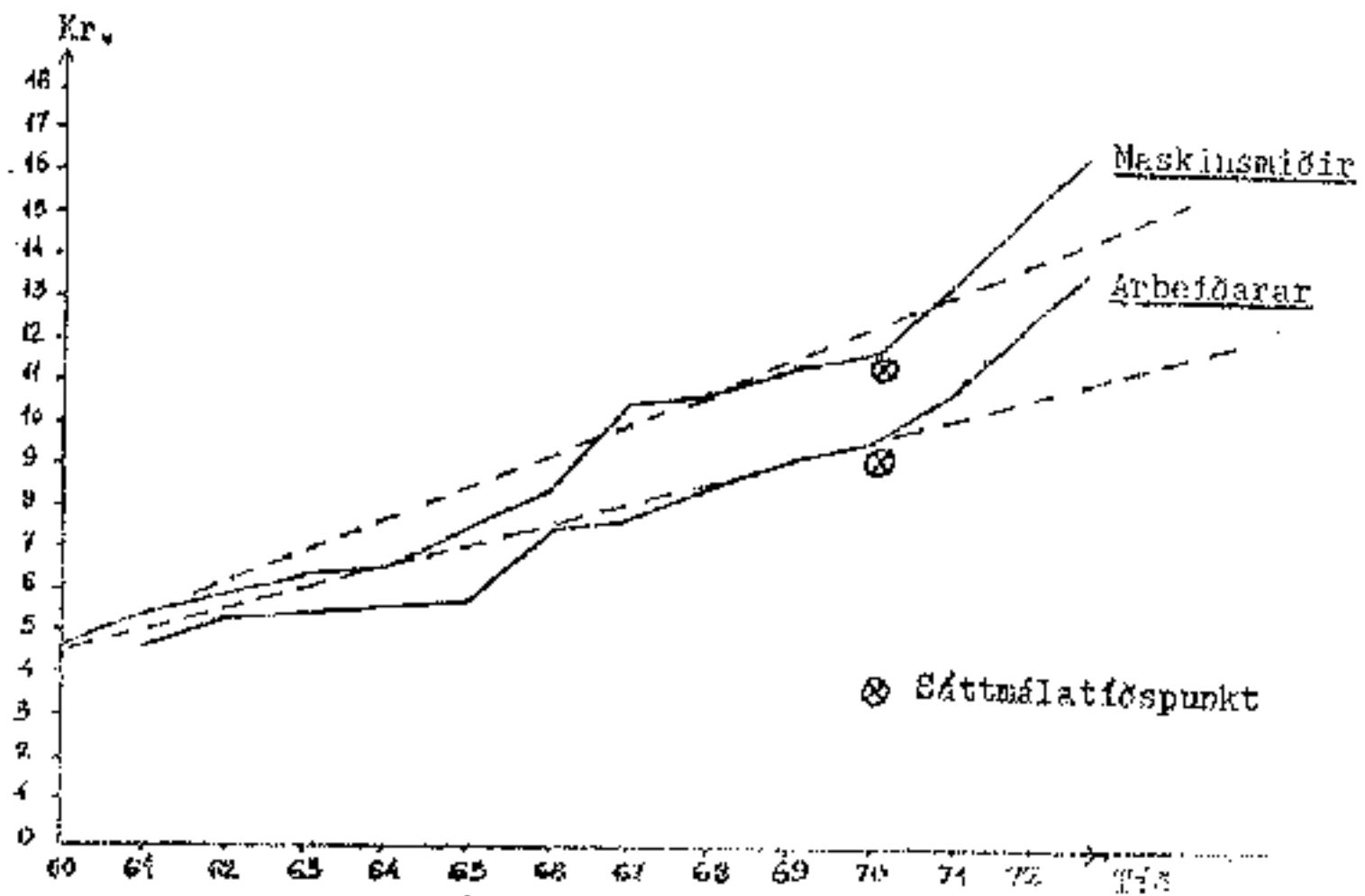
Toll og farnagjald nr. 6		240	
Toll og farnagjald nr. 7		285	
Lønir	nr. 6	1.140	
Lønir	nr. 7	1.200	kr. 2.865
Faktiskir materialeprísir			kr. 2.395

Tillagt:

Ætl. lønir nr. 6, 50.000 tímar á 12,-	=	600	
Ætl. lønir nr. 7, 50.000 tímar á 13,-	=	650	kr. 1.250 kr. 3.645

Dekningsavlop (Iall) kr. (430)

P/F VESTMANNA SKIPASMIÐJA
YVIRLIT YVIR LÖNARLAG FYRI 12 ÁR

Av yvirlitinum sást, at sáttmálarnir vorðu gjörðir beinl áðrenn réttilig ferð kom á lönarhækkingarnar, það er tí ekki at undrast á, at henda lönarhækking ekki var við í «fastprístillegginum».

P/F VESTMANNA SKIPASMIÐJA

FYRIBILS ÍLEGGINGARÆTLANIR

Hetta yvirlit yvir fyribils íleggingarætlanir er gjört í samráð við leiðsluna á Vestmanna Skipasmiðju, sum hefur gjört væl av kanningum hesum viðvíkjandi.

Upphæddin kemur osleiðis fram:

Nýggj byggihøll 17×39×9 er ætlað at kosta umleið	
1100 kr. pr. m ²	kr. 750.000
4 10 tons kranar við montering inni í høll	— 400.000
Rullibannar til flytan av tilfari og sum sveisiplanur	150.000
Sveisitól og onnur amboð	— 300.000
Umvæling og umbyggjan av skrivstovuhøli, vøru-	
goymslu o.ø.	— 250.000
	kr. 1.850.000

Endaliga upphæddin eigur at verða grundað á gjølligar kanningar um tørv í samband við rationalisering av arbeiðsgongdini.

Kalkulati6n yvir 100 tons útr6ðrarbát

Sáttmálaprísur		2.900.000
+ byggirentur og eftirlit		200.000
Kostnaður íalt		3.100.000

Figgjan:

			renta	avdrátt
			1. ár	1. ár
50% Færøernes Realkreditinst.	6½% 10 ár.....	1.550.000	100.750	155.000
15% Fiskaribankin kurs 93	9 % 15 ár.....	465.000	41.850	31.000
Kurstapslán	7 % 15 ár.....	32.550	2.280	2.170
25% Studningslán		775.000		
10% Eginpeningur		310.000		
		3.132.550	144.880	188.170

Tað kann roknast við, at peningastovnarnir krevja 5% eyka í eginpeningi av nýstovnaðum feløgum. Sostatt skal eginpeningurin vera 15% ella kr. 465.000.

		800 t	900 t	1.000 t	1.100 t
Veiða á 1,65 t meðan		1.320	1.485	1.650	1.815
+ agn		120	120	120	120
		1.200	1.365	1.530	1.695
+ Eigarastudningur		30	35	40	45
		1.230	1.400	1.570	1.740
Hýrur 50% + 4½% incl. provlant		660	750	840	930
		570	650	730	810
Fiskireiðskapur	100				
Olja	85				
Lönir, tilriggan v.m.	20				
Trygging	75				
Havnagjald	5				
Rentur av útgerðarláni	10				
Umsitan skip og motor	70				
Administration	30	400	400	400	400
		170	250	330	410
Avlop til rentur og avdráttir					
Avdráttur 1. árið	188				
Rentur 1. árið	145	333	333	333	333
		+ 163	+ 83	+ 3	+ 77
Vinningur					

the 1990s, the number of people in the UK who are employed in the public sector has increased by 1.5 million, from 2.5 million in 1980 to 4 million in 1995. The public sector has also become an important employer of women, with 50% of the public sector workforce being female in 1995, compared with 40% in 1980.

There are a number of reasons why the public sector has become an important employer of women. One reason is that the public sector has a high proportion of jobs that are traditionally held by women, such as teaching, nursing, and social work. Another reason is that the public sector has a high proportion of jobs that are part-time or flexible, which are more likely to be held by women.

There are also a number of reasons why the public sector has become an important employer of women in the 1990s. One reason is that the public sector has a high proportion of jobs that are in the health and social care sectors, which are traditionally held by women. Another reason is that the public sector has a high proportion of jobs that are in the education sector, which is also traditionally held by women.

There are also a number of reasons why the public sector has become an important employer of women in the 1990s. One reason is that the public sector has a high proportion of jobs that are in the health and social care sectors, which are traditionally held by women. Another reason is that the public sector has a high proportion of jobs that are in the education sector, which is also traditionally held by women.

There are also a number of reasons why the public sector has become an important employer of women in the 1990s. One reason is that the public sector has a high proportion of jobs that are in the health and social care sectors, which are traditionally held by women. Another reason is that the public sector has a high proportion of jobs that are in the education sector, which is also traditionally held by women.

There are also a number of reasons why the public sector has become an important employer of women in the 1990s. One reason is that the public sector has a high proportion of jobs that are in the health and social care sectors, which are traditionally held by women. Another reason is that the public sector has a high proportion of jobs that are in the education sector, which is also traditionally held by women.

There are also a number of reasons why the public sector has become an important employer of women in the 1990s. One reason is that the public sector has a high proportion of jobs that are in the health and social care sectors, which are traditionally held by women. Another reason is that the public sector has a high proportion of jobs that are in the education sector, which is also traditionally held by women.

There are also a number of reasons why the public sector has become an important employer of women in the 1990s. One reason is that the public sector has a high proportion of jobs that are in the health and social care sectors, which are traditionally held by women. Another reason is that the public sector has a high proportion of jobs that are in the education sector, which is also traditionally held by women.

There are also a number of reasons why the public sector has become an important employer of women in the 1990s. One reason is that the public sector has a high proportion of jobs that are in the health and social care sectors, which are traditionally held by women. Another reason is that the public sector has a high proportion of jobs that are in the education sector, which is also traditionally held by women.

**Viðmerkingar
til
Ognarviðurskipti**

the 1990s, the number of people in the UK who are aged 65 and over has increased by 1.5 million, and the number of people aged 75 and over has increased by 1.1 million (Office for National Statistics 1999). The number of people aged 65 and over is projected to increase to 6.5 million by 2011, and the number of people aged 75 and over to 4.5 million (Office for National Statistics 1999).

There is a growing awareness of the need to develop services to meet the needs of older people, and a number of initiatives have been developed to address this need. The Department of Health (1999) has published a strategy for older people, which sets out the government's commitment to improve the lives of older people. The strategy is based on three main principles: to improve the health and well-being of older people, to improve the quality of life of older people, and to improve the support and care available to older people.

The Department of Health (1999) has also published a number of guidelines for the development of services for older people. These guidelines are based on the following principles: to involve older people in the development of services, to ensure that services are accessible to older people, to ensure that services are of high quality, and to ensure that services are cost-effective.

The Department of Health (1999) has also published a number of guidelines for the development of services for older people. These guidelines are based on the following principles: to involve older people in the development of services, to ensure that services are accessible to older people, to ensure that services are of high quality, and to ensure that services are cost-effective.

The Department of Health (1999) has also published a number of guidelines for the development of services for older people. These guidelines are based on the following principles: to involve older people in the development of services, to ensure that services are accessible to older people, to ensure that services are of high quality, and to ensure that services are cost-effective.

The Department of Health (1999) has also published a number of guidelines for the development of services for older people. These guidelines are based on the following principles: to involve older people in the development of services, to ensure that services are accessible to older people, to ensure that services are of high quality, and to ensure that services are cost-effective.

The Department of Health (1999) has also published a number of guidelines for the development of services for older people. These guidelines are based on the following principles: to involve older people in the development of services, to ensure that services are accessible to older people, to ensure that services are of high quality, and to ensure that services are cost-effective.

The Department of Health (1999) has also published a number of guidelines for the development of services for older people. These guidelines are based on the following principles: to involve older people in the development of services, to ensure that services are accessible to older people, to ensure that services are of high quality, and to ensure that services are cost-effective.

The Department of Health (1999) has also published a number of guidelines for the development of services for older people. These guidelines are based on the following principles: to involve older people in the development of services, to ensure that services are accessible to older people, to ensure that services are of high quality, and to ensure that services are cost-effective.

VIÐMERKINGAR TIL OGNARVIÐURSKIFTI

Ymsar áskoðanir.

Einn af teimum torföru principavgerðum í núverandi skipasmiðjunáli eru ognarviðurskiptini. Hver skal eiga og reka þær báðar skipasmiðjurnar, sum eru komnar á trofi, um þær skulu halda fram?

Henda avgerð var ekki so torfær, um so var at áhugaðir einstaklingar stóðn á rað fyri at royna at yvirlaka hesar skipasmiðjur.

Um so var, varð málið heldur ekki serliga politiskt taum vegin, at í slíkum ferum hevði tað óivað ikki verið talan um einstaklinga yvirtøku kontra almenna yvirtøku, men tað politiska aspektið vildi verið avmarkað til eina eventuella togan um, hvør av teimum áhugaðu einstaklingum tað skuldi verið, um ikki lægsta boð var avgerðandi.

Nú er støðan tann, at lítlar og ongur privatar interessur hava verið frammi og hetta merkir, at landsstýrið hevur ílt við at vísa eina passiva støðu so leingi viljin til at lata skipasmiðjurnar fara ikki sýnist at vera til støðar. Herafturat kemur, at lögtingið við kravnum um lógaruppskot um nýskipan fyri skipasmiðjurnar í Vestmanna og á Skála hevur álagt landsstýrinum at vera aktivt í hesum máli.

Sum støðan er, har almenningurin veit, at landsstýrið arbeiðir við eini loysu, vilja møguligir áhugaðir helst ikki vísa seg, fyrr enn innihaldið á hesi loysu er kent.

Her verður roynt at meta ymiskar ognarkonstellationir í mun til tey mál ella problem, sum helst skuldi verið løyst best møguligt, um ein nýskipan kemur í lag.

A skjali 1 eru 5 ognarkonstellationir skitseraðar.

Innihaldið av hesum konstellationum er:

1. Einstaklinga yvirtøka.

Her er hugsað um eitt stærri virki ella nakrar fáar einstaklingar, sum yvirtaka skipasmíðjuna við minst 50% av partapeninginum.

2. Stovnur.

Stovnur merkir her sjálveigandi instilutíón.

3. Landsstovnur.

Við landsstovn er her hugsað um ein stovn, sum antin permanent ella tá neyðugt er, ger sáttmálar fyri at tryggja eina kontinuerla produktíón.

Her hevur grundlugsanin verið tann, at ein slíkur stovnur er acceptabelur í samband við ein stovn við almennum endamálum og í samband við arbeidarar og kommunur, tí í hesum førum vil tað vera talan um stuðul til almenníngin ella meginpartin av eini oyggj. Hesin stovnur er ikki tíkin við í einstaklinga samanhugi. Orsøkin til hetta er:

- 1) Tann fíggjarliga ábyrgd, sum er eyðkenni fyri einstaklinga konstallatíónina fellur helst burtur í hesum føri.
- 2) Hesin stovnur hevði komið at góðlið mógulígt tap skipasmíðjuni viðvíkjandi, meðan mógulígar ágóði fór á einstaklinga hendur. Tað hevði sostatt verið talan um eina samanblandan av einstaklinga og almennum áluganálum og fyri at gera støðuna meira greiða, er hesa konstallatíónin ikki tíkin við í hesum viðmerkingum.

4. Landið.

Her er hugsað um beinleiðis landsogn, har leiðslan ikki er politískt óheft.

5. Landsstovnur, arbeidarar og kommunur.

Landsstovnurin er viðgjørður undir 3 onnanfyri og innihaldið av arbeidarar og kommunu ogn skuldi verið sjálvsagt.

Fyri at kunna taka dagar ímillum tær ymisku ognarkonstallatíónirnar, so mugu hesar vígast upp í móti nøkrum vírðum ella problemum. Í skjalfinum eru nýtt 4 vírði. Hesi vírði eru vald út frá teinum høvuðsproblemum, sum knýta seg til ognarspurníngin.

Áðrenn roynt verður at gera eina melan, skal innihaldið av hesum 4 vírðum viðgerast.

1. Fíggjarlig ábyrgd.

Her er hugsað um tvær merkingar, antin:

- a) At einstaklingaánari av eginpeníngnum tapir peníng beinleiðis, tí virkið vísir eitt hall ella
- b) at leiðslan hevur moralska fíggjarliga ábyrgd -- evni til at fola tap amars vegna.

2. Figgjarlig sjálvstöðug — trygd móti troðið.

Figgjarlig sjálvstöðug merkir her evni til antin:

- a) at reka rentabelt skipasmíð ella
- b) at verða førur fyri at leggja pening til, tá hall er í hond.

3. Kontinuer produktion.

Her verður hugsað um møguleikarnar at halda eina konstanta produktion við trygd fyri arbeiðsfólkunum.

4. Landspolitiskt.

Her er hugsað um ta støðu, at landið beinleiðis gjøgnum politikkarar hevur valdið á skipasmíðjunum, ella at leiðslan ikki er politisk óheft.

Ein má hava í huga, at tað ikki er talan um absolut virðir, men eina subjektiva metan av fleiri møguleikum í mun til hinar og ikki í mun til eitt objektivt facit. Tað er ikki roynt í skjalinum at geva stig til, hvørja loysn og deilloysn, men bert svarað einfalt ja, nei og møguliga. Her er tað, at tann einstaki má avgera við seg sjálvum, hvat best svarar til hansara áhugamála og sostatt møguliga leggja meira dent á ein av spurningunum enn á annan. Eitt nei er ikki í hesum førum absolut, men relativt í mun til hinar møguleikarnar.

Til yvirlitið skulu, undir teinum fyriritryttum, sum eru gjørdar frammanfyri, gerast hesar viðmerkingar:

1. Figgjarlig ábyrgd.

Her má svarið vera «ja» fyri einstaklinga loysnina og loysnina við arbeiðara og kommunu yvirløku, meðan svarið er «nei» fyri landið og «møguliga» fyri loysnina við stovni og landsstovni og stovni.

At svarið er «ja» fyri einstaklinga loysnina stendur av, at figgjarlig ábyrgd er ein av fyriritryttum fyri at nýta orðið einstaklinga loysn.

Viðvíkjandi hinum loysnum hevur hugsanin verið tann, at konstellationin arbeiðarar og kommunur eisini hava «evni» til at føla tap, at landið ikki hevur hesi evni, og at um ein stovnur hevur hesi evni ella ikki, er treytað av eini professionellari leiðslu, hvørs undemi er so, at «evni» til at merkja tap annars vegna er til staðar.

2. Figgjarlig sjálvstöðug.

Her er svarið «ja» viðvíkjandi loysnini við landinum og arbeiðarum og kommunum, av tí at hesar konstellationir í stóran mun principielt eru sjálvsupplevandi peningaliga. Tað at ein landsstovnur er tikin upp í broyttir ikki støðuna um figgjarliga ábyrgd og figgjarligt sjálvstöði, tað ger tað bert lættari at fáa systemið til at virka.

Viðvíkjandi stovni og einstaklinga loysn er svarið «möguliga». Hetta svar er valt út frá tí fyrirtreyt, at tað aftur er treytað av leiðsluni. Kann leiðslan skapa ein vinning, sum er nóg stórur til at taka teir dalar, ið koma, so er svarið «ja», men í mun til hinar loysnirnar má ein hava hesar trupulleikar í huga:

1. at mótstøðan í hesum samfelag móti at tað er neyðugt at hava vinning fyri at vera førur fyri at taka «dalarnar» lykist relativt stórur.
2. at tað ofta er trupult at fáa sáttmálar fíggaðar her á landi, sjálvt um viljin til at gera lønandi sáttmálar finnst.

Tað er helst so, at mótstøðan móti vinningi er størst í tí privatu konstellationini, meðan trupulleikarnir við fígging av sáttmálum eru teir somu fyri báðar loysnirnar.

Hesar trupulleikar er tað, landsstovnurin skal loysa soleiðis, at krav-ið um stóran vinning ikki er ein absolut fyrirtreyt.

Svarið fyri landsstovn við stovni er tí sett sum «nei», tí at landsstovnurin er tikin við sum loysn av teimum trupulleikum, sum eru viðgjørðar fyri einstaklinga- og stovn loysnina.

3. Kontinuer produktion.

Orsøkin til at svarið er «nei» og ikki «möguliga» fyri einstaklinga- og stovnloysnina her er tað sama hugsanin, sum var nevnd undir 2 omanfyri at hesar loysnir í mun til hinar hava verið møgular fyri at náa hesum máli, sjálvt um møguleikarnir eru til staðar. Hetta er sostatt «nei» sammett við hinar loysnirnar, har svarið er ja, tí at hesar loysnir eru valdar júst fyri at loysa problemið kontinuer produktion.

4. Partapolitiskt.

Hesin spurningur er tikin við fyri at lýsa tað partapolitiska alementið í teimum ymsku loysnunum. Undir normalum umstøðum má ein hava loyvi at vænta, at einstaklinga loysnin og loysnin við arbeðarum og kommunum ikki eru beinleiðis partapolitiskar, meðan loysnin stovnur og landsstovnur og stovnur verða partapolitisk í tann mun leiðslan verður heft politiskt ella sett beinleiðis av politikkarunum.

Svarið fyri landið er «ja» út frá teimum fyrirtreytum, at henda konstellation verður politiskt stýrd.

Konklussión.

Út frá teimum ásettu fyrirtreytum er konstellationin arbeiðarar og kommunur best, landið er næst og so landsstovnur og stovnur. Hver er betri — privat loysn ella stovnur — er ilt at gita um. Hetta er treytað av, hvønn veg ley møguligu svarini fella, um tey roynast positiv ella negativ.

Um hetta er niðurstøðan ella ikki er treytað av, hvørja vekt ein leggur í teir einstøku spurningarnar.

Verður fíggjarlig ábyrgd sett sum alt avgerandi, er landið ein vána loysn og tann privata loysnin verður góð.

Er fíggjarligt sjálvstøði og trygd móti troli trygd fyri, at landsstýrið ikki skal vera í somu støðu aftur um stutta tíð - avgerandi, ja, so er einstaklinga loysnin, landsstovnur og stovnur helst ikki vegurin.

Er tað trygd móti partapolitiskari samanblandan sum er avgerandi, so er tað helst tann privata ella arbeiðara og kommunu loysnin ið nýlast skal.

Tann endaliga avgerðin má tí vera treytað av vektini, ið tann einstaki leggur í teir ymsu spurningar og velur ein at avgera málið út frá einkultspurningum, má ein bert gera sær greitt, hvørjar spurningar beitt ella partvíst kunnu vera óloystir.

Tað skal viðmerkjast enn einaferð, at stovn loysnirnar og loysnin við arbeiðarum og kommunum er treytað av eini professionellari leiðslu, hvørs undømi er so, at «evni» til at merkja tap annars vegna er til staðar.

	EINSTAKLINGA YVIRFØKA	STOVNUR	LANDSSTOVNUR OG STOVNUR	LANDIÐ	LANDSSTOVNUR KOMMUNUR OG ARBEIDARAR
FIGGJARLIG ABYRGD	JA	MÖGULIGA	MÖGULIGA	NEI	JA
FIGGJARLIGT SJALVSTÖÐ	MÖGULIGA	MÖGULIGA	NEI	JA	JA
KONTINUER PRODUKTION	NEI	NEI	JA	JA	JA
PARTAPOLITISKT	NEI	MÖGULIGA	MÖGULIGA	JA	NEI

Skjal a.

Millum Føroya landsstýri og nýggju partaeigararnar av Skála Skipasmiðju verður gjørdur hesin sáttmáli um yvirtøku av ogn og skuld í p/f Skála Skipasmiðju:

Skála Arbeðsmannafelag, Skála Handverkarafelag og kommunur í Eysturoy tekna seg fyri partapening kr. 945.000, sum verður inngoldin kontant.

Føroya landsstýri niðurskrivar skuldina til landið við tí negativa eginpeninginum. Av restini, kr. 1.000.000,00, verður helvtin konverterað til eginpening, og helvtin verður konverterað til eitt 10 ára lán til 8% í ætlu.

Landsstýrið fíggjar og veðheldur fyri neyðugum íleggingum upp í 1,5 milj. kr.

Roknað verður við einum rakstrarláni upp á kr. 1.000.000, um neyðugt við landskassabyrgd.

Felagið yvirtøkur ognir og skuld sambært fíggjarstøðir aftan á at byggi-
nr. 23 er yvirtikið. Henda fíggjarstøða er fyribils mett til

OGNIR

Kassapeningur (nýggjur kontantur partapeningur)	kr. 945.000
Debitorar	kr. 642.000
Vørur	kr. 600.000
Umvælingararbeiði	kr. 298.000
Fast anlegg	kr. 2.745.000
ella tilsamans	kr. 5.230.000

SKULD

Kreditorar v.m.	kr. 1.000.000
A/S Pescadero	kr. 188.000
Garantiupphædd	kr. 150.000
Fast lán frá Egnudvirlingsfonden	kr. 1.893.000
Føroya landsstýri	kr. 554.000
Partapeningur	kr. 1.415.000
	kr. 5.230.000

Skipasmiðjan verður hertil ríkin soleiðis, at tap og vinningur, inntil bygginr. 23 er yvirtikið, verður at taka við í uppgerð yvir veðhaldsskyldur landskassans.

Krøv frá tíðini meðan p/f J. P. Kjølbro og Skála Skipasmiðja vóru eitt felag, eru yvirtikin av p/f J. P. Kjølbro, sum eisini átekur sær allar skyldur, sum stava frá tí tíðini.

Tey krøv, vit vita um, er krav frá Hentze Rasmussen fyri «Elisabeth Hentzar» og eitt krav frá «Gracie».

Viðmerkt skal verða, at Karl Olsen á Skála, hevur reist krav móti Skála Skipasmiðju eftir endurgjaldi orsakað av, at hús hansara eru vorðin óbrúkilig. Talan er um krav upp á 120–130.000 kr. Hetta krav vil p/f J. P. Kjølbro ikki góðkeenna, tá tað ikki er reist fyrr enn fyri góðum ári síðani.

Krøv viðvíkjandi skipum, incl. bygginr. 23, sum ganga út yvir garanti-upphæddina, kr. 150.000, eru felagnum óviðkomandi, og verða at taka við í uppgerð yvir veðhaldsskyldur landskassans.

Føroya landsstýri hjálpir felagnum at fáa eina lagaliga nýskipan av láninum frá Egnudvíklingsfóndinum og við møguligar kreditorar.

Goymslan og debitorar verða uppgjörd endaliga, aftan á at bygginr. 23 er yvirtikið av byggiarranum.

Uppgjørt verður eftir hesum reglum :

Ognirnar verða uppgerðardagin at meta sum tilskilað er niðanfyri.

Debitorar:

1. Landskassin tryggjar, at debitorar hava fult mettt virði pr. uppgerðardagin.

2. Vørur

Stjórin á Skála Skipasmiðju og umboð fyri landið gera goymsluna upp í felag og virðismeta út frá hesum fyrirteytnum:

- a. Vørur, sum tørvur er fyri í dagliga rakstri, verða ætlaðar til keypsvirði.
- b. Aðrar vørur verða ætlaðar í mun til, hvørja nýtslu skipasmiðjan kann gera av hesum vøruni. Í hesi ætlan má tíðarfaktorurin takast við.
- c. Vørur, sum skipasmiðjan ikki heldur, at hon kann nýta, verða al realisera.

Henda metan eigur helst at verða gjørd, áðrenn vørur til aðrar nýbygningar enn bygginr. 23 koma á goymslu.

3. Umvælingar og aðrar stærri umbyggingar í gerð.

Umvælingararbeiði, sum er í gerð, lá uppgerðin fer fram, skulu av-roknað í mun til nýttar tímar áðrenn og aftaná uppgerðardagin. Henda uppgerð skal grundast á endaliga kontanta dekningsavlopið fyri hesi umvælingararbeiði.

4. Nýbygningar kontraheraðir aftaná rekonstruktiónina.

Hesi arbeiði verða at meta solciðis:

- a. Beinleiðis løn
- b. Beinleiðis materialir
- c. Dekningsavlop kr. 12 pr. beinleiðis tíma.

5. Føst ogn.

Føst ogn verður yvirtikin til bóka virði pr. 31/12-1972.

Skjal b.

P/F SKALA SKIPASMÍÐJA

 YVIRLIT YVIR BROYTINGAR Í FÍGGJARSTØÐUNI SAMBÆRT
 UMSKIPANARÆTLANIR

(1.000 kr.)

	Átlað fígjar- stöða 31/5-73	Eftirgevin av skuld	Nýggjar parta- penningar, ið skal gjaldast	Konverting av skuld til partapening	Átlað fígjar- stöða eftir umskipanina
OGN:	kr.		945		kr. 945
Kassapeningur	---				642
Debitorar	642				600
Vørur	600				298
Umvælingararbeiði	298				2.745
Fast anlegg	2.745				kr. 4.285
Samlað			945		kr. 5.230
SKULD:					
Kreditorar v.m.	kr. 1.000				1.000
A/S Pescadero	188				188
Garantiupphædd	150				150
Fast lán	1.893				1.893
Føroya landsskýri	4.756	(3.702)		(500)	554
Samlað	kr. 7.987	(3.702)		(500)	kr. 3.785
EGINPENINGUR:	kr. (3.702)	3.702	945	500	kr. 1.445

P/F SKÁLA SKIPASMIÐJA

VIÐMERKINGAR TIL YVIRLIT

Viðm.

1: ÆTLAÐ FIGGJARSTØÐA 31. 5. 1973:

Henda figgjarstøða er metlt í samráð við stjórnina fyri Skála Skipasmiðju undir tí fyrilreyt, at ongar kontraktir um nýbygningar verða gjørdar áðrenn 31. 5. 1973:

2: EFTIRGEVAN AV SKULD:

Fyri at fáa javnvá í ogn og skuld, aftaná at ognirnar eru virðismetlar, er tað neyðugt at niðurskriva skuldina. Vanliga rakar ein slík niðurskriving allar vanligar kreditorar, men samhætt figgjarnevndarsamtykt eru krøv landskassans farin afturum hinar kreditorarnar, og er tað tí landskassin, sum í hesum føri má bera alla niðurskrivingina.

31. december 1971 var eginpeningurin í P/f Skála Skipasmiðju negativur við kr. 368.253,—, og framkemur hetta tal soleiðis:

Eginpeningur 1. jan. 1971	kr. 1.215.805,—
Rakstrarhall fyri árið 1971	kr. (1.584.058,—)
Negativur eginpeningur	kr. (368.253,—)

Tá umboð fyri P/f Skála Skipasmiðju í mai mánaða 1972 vendu sær til landsstýrið, vegna tað, at skipasmiðjan var í figgjarligum trupulleikum, var sostatt eitt hall uppá kr. 1.584.058 longu konstaterað. Landskassin noyddist at figgja ein stóran part av hesum halli fyri at halda skipasmiðjuna í gongd, og er hetta orsøkin til, at útleigg landskassans er størri enn tann negativi eginpeningurin.

3: NÝGGJUR PARTAPENINGUR, IÐ SKAL GJALDAST:

Nýggi partapeningurin, ið skal gjaldast, er teknaður soleiðis:

Skála handverkarafelag	kr. 300.000
Skála arbeiðsmannafelag	kr. 300.000
Starvsmannafelagið á Skála	kr. 100.000
Kommunurnar í Lysturoy	kr. 245.000
	kr. 945.000

4: KONVERTERING AV SKULD TIL PARTAPENING OG LÁN:

Av tí útleggi landskassans, ið eftir verður uppgerðardagin, aftaná at tann skuld landskassans, ið svarar til tann negativa eginpeningin er eflirgivin, verða kr. 500.000 at konvertera til partapening og restin verður at konvertera til eitt 10 ára lán.

Viðv. lögtingsmáli nr. 6/1972:

LANDLEIÐIN

Viðheft framlöguskrívi: Bræv frá Klakksvíkar útróðrarfelag.

Viðheft álití: Memorandum.

KLAKKSVÍKAR ÚTRÓÐRARFELAG

3800 Klakksvík

Vísandi til samtykt á aðalfundi í Klakksvíkar Útróðrarfelag hin 12-3 í ár, har álagt varð nevndini at arbeiða fyri viðkan av sjómarki okkara, loyva vit okkum hervið at senda Føroya lögtingi og Føroya landsstýri hetta skriv.

Vit meta spurningin um at flyta fiskimarkið longur út at vera av lívs-týðningi, ikki bert fyri útróðrarmenn, men fyri tjóðina alla.

1964 finga vit sum kunnugt 12 fjórðinga mark, og í dag er valla nakar, ið ikki ásannar, hvønn týðning hetla hevur havt fyri føroyskan útróður og taun ídoaða á landi, ið fær rávøru sína haðani.

Hetta var mikið framstig, men enn er nógv eftir hjá okkum at vinna í hesum máli, og halda vit, at nú mugu stíg takast beinanveg at flyta fiskimarkið longur út. 1970 samtykti lögtingið at biðja landsstýri taka upp samráðingar við dansku stjórnina um at friða føroyska landgrunnin fyri útlendskari fiskiveiði, men hóast nú eru liðin 2 ár, er einki frætt aftur frá hesum.

Vit mugu halda fast við ognarrætt okkara til føroyska landgrunnin og Føroya banka og hava í huga, at eingin altjóða rættur ella lóg er til, ið forðar okkum at lóggeva yvir hesi ogn okkara. Aðrar tjóðir eru, ið langt síðani hava sett mark síni út á 200 fjórðingar og meira, og 1. september í ár flytir Ísland fiskimark sítt út á 50 fjórðingar. Eingin tjóð í heiminum er so bundin at sjónum sum vit, og størsta ríkidømi, vit eiga, er tað, sum svimur um oyggjarnar. Kann tí eingin tjóð í heiminum eiga betri rætt til landgrunn sín enn vit.

Vit heita á Føroya lögting og landsstýri um beinanvegin at taka stíg til at flyta fiskimarkið út, og eigur hetta at verða gjørt ikki seinu enn 1. september í ár, samstundis sum Íslendingar flyta út fiskimark teirra.

At Íslendingar flyta út fiskimark teirra rakar okkum í mongum førum

meint, men meta vit, at føroysku myndugleikarnir eiga beinanveg at taka upp samráðingar við islendingar um serlig føroysk rættindi innanfyri nýggja markið, og eigur hetta at verða gjørt á tí grundarlagi, at eisini vit flyta út 1. september í ár.

Vit eru ivaleysir um, at tá vit hava fingið allan landgrunnin og Føroya banka friðaðan fyri allari útlendskari veiði, er nýtt og betri grundarlag lagt fyri heimafiskiskapi okkara í framtíðini, og í líka stóran mun kemur hetta at fáa týðning fyri iðnaða á landi. Her er møguleiki fyri góðari úrtøku bæði hjá teimum, ið sjógvin rekja og teimum, ið vinna uppi á landi.

Vit mæla Føroya lögtingi og landsstýri til at taka upp samráðingar við útróðrar- og fiskivinnufeløgini í landinum skjótast tilber um víddina á nýggja fiskimarki okkara, men halda, at í øllum førum má allur landgrunnurin og allur Føroyabanki vera innan fyri.

Hetta er stórmál, ið ikki má drálast við longur, og er tað vón okkara, at nú fer at nú fer okkurt at spyrjast burtur úr.

Klakksvík, hin 27. juni 1972

Klakksvíkar Útróðrarfelag

Memorandum

Den danske regering ønsker en drøftelse i Rådet af EF's fiskeripolitik for så vidt angår de områder i Nordatlanten, der er så stærkt økonomisk afhængige af fiskeri, at deres befolkning føler sig truet af stagnation og affolkning, hvis egnede forholdsregler ikke tages, idet alternative erhvervsmuligheder ikke i tilstrækkelig grad foreligger. Sådanne områder er Grønland, Færøerne, Island, Nordnorge, Shetlandsøerne og Orkneyøerne og måske andre. Man anser det ikke for muligt at finde en for områder, der opfylder denne snævre definition, tilfredsstillende løsning, hvis alle fiskeriområder inddrages på lige fod.

Man forestiller sig, at Rådets drøftelse skulle munde ud i en opfordring til Kommissionen om at fremkomme med et forslag til løsning af de foreliggende problemer inden 1. oktober 1973.

1. Det er en væsentlig målsætning i EF's fiskeripolitik, jfr. rådsforordningerne 2141/70 og 2142/70, at der træffes foranstaltninger til bevarelse af fiskebestandene, samt at der sker en rationel udnyttelse af de biologiske rigdomme i havet. Et andet karakteristisk aspekt er ønsket om at

fremme en jævn og harmonisk udvikling af fiskerisektoren og at sikre den befolkning, der ernærer sig ved fiskeri, en rimelig levestandard.

2. Det er erkendt af fiskeribiologer, at bestanden i Nordatlanten af vigtige fiskesorter er stærkt truet. De nævnte fiskerisamlund føler, at deres eksistensgrundlag er ved at svinde. De stiller forhåbninger til, at FN's kommende havretskonference til en vis grad kunne støtte deres ønsker om kontrol af fiskeriet i deres farvande og om en større andel af den dalende fiskebestand. De henter støtte for deres sag i synspunkter, der fremføres navnlig af ulandene.

3. Omend EF under udvidelsen af fællesskaberne har udvist positiv vilje og imødekommenhed, anses den fiskeriordning, der fremgår af tiltrædelsesaktens art. 100 f.f. for utilstrækkelig, og det må endvidere erkendes, at forudsætningerne nu er andre. Dels blev Norge ikke medlem, dels har Island pr. 1.9.1972 ensidigt udvidet sine fiskerigrænser. Dertil kommer, at den almindelige mangel på fisk har gjort EF's fiskeriordning mindre tiltrækkende. Savnet af tryghed med hensyn til bevarelsen af fiskebestandene og en fortrinsret for de ovennævnte fiskerisamlund til en udnyttelse af disse manifesterede sig tydeligt ved folkeavstemningsresultaterne i Grønland. Fra Færøerne er der nu modtaget meddelelse om, at landstyre ikke kan gå ind for medlemskab på de foreliggende betingelser.

4. Hovedparten af fællesskabernes tilførsler af fisk hidrører fra fangster i det nordatlantiske område. Den omstændighed, at EF's nuværende fiskeribestemmelser ansporer vigtige fiskerilande til ikke at tilslutte sig fællesskaberne sammenholdt med, at udviklingen går i retning af svigtende fiskeforekomster med deraf følgende voksende vanskeligheder for fællesskaberne til at sikre tilstrækkelige tilførsler af fisk, må give anledning til eftertanke.

5. En helhedsløsning for disse områder i Nordatlanten kunne bl.a. baseres på følgende hovedsynspunkter:

- En nærmere bestemt fortrinsret for beboerne i de nævnte områder til fiskeri på tilstødende fiskebanker uden for 12 sømil (jfr. synspunkter fremført i FN's havretskomite og i Kommissionens arbejdsrapport af 20. december 1972, SEK (72) 4656);
- Aftaler om gensidige fiskerettigheder for den i områderne hjemmehørende befolkning;

- Fællesskabsstøtte til regional udvikling af fiskerisektoren i ovennævnte fiskerisamfund, der er tilknyttet EF;
- Særaftaler med de pågældende stater, der står uden for EF med henblik på sikring af rimelige afsætnings- og forsyningsvilkår;
- Fællesskabsstøtte til strukturforanstaltninger i områder i EF, som rammes af eventuelle begrænsninger i traditionelt fiskeri;
- Samt øget samarbejde om bevarelse og genoprettelse af bestandene af fisk, fugle og havpattedyr i Nordatlanten.

6. Det vil være i såvel de nævnte fiskerionråders som i fællesskabernes interesse, at en løsning snarest tilvejebringes. I mangel af en konstruktiv løsning på fællesskabsbasis kan der ikke ses bort fra risikoen for en uønskelig udvikling i de lande og områder i Nordatlanten uden for fællesskabene, der har fiskeri som afgørende næringsvej, idet disse kan se sig tvunget til rimelige forholdsregler til sikring af deres fremtidige eksistens.

Den 13. marts 1973.

the 1990s, the number of people in the UK with a mental health problem has increased by 50% (Mental Health Foundation 1999).

There is a growing awareness of the need to address the needs of people with mental health problems, and the importance of providing them with appropriate services. This has led to a number of initiatives, including the development of mental health services, the establishment of mental health trusts, and the implementation of mental health legislation.

The purpose of this paper is to review the current state of mental health services in the UK, and to discuss the challenges facing them. We will first consider the prevalence of mental health problems, and then discuss the different types of services available. We will then discuss the challenges facing mental health services, and finally we will discuss some of the ways in which these challenges can be addressed.

The prevalence of mental health problems in the UK is high, with around 1 in 4 people experiencing a mental health problem at some point in their life. This is a significant public health problem, and it is important that we have a good understanding of the current state of mental health services in the UK.

There are a number of different types of mental health services available in the UK, including community mental health teams, inpatient services, and self-help services. Each of these services has its own strengths and weaknesses, and it is important that we have a good understanding of the current state of each of these services.

There are a number of challenges facing mental health services in the UK, including the need to increase the number of services, the need to improve the quality of services, and the need to ensure that services are accessible to all people. We will discuss these challenges in more detail below.

One of the main challenges facing mental health services is the need to increase the number of services. This is because the number of people with a mental health problem has increased significantly in recent years, and the current number of services is not sufficient to meet the needs of all people.

Another challenge is the need to improve the quality of services. This is because the current quality of services is often poor, and this can lead to people not getting the help they need. We will discuss some of the ways in which the quality of services can be improved below.

A third challenge is the need to ensure that services are accessible to all people. This is because some people may have difficulty accessing services, and this can lead to them not getting the help they need. We will discuss some of the ways in which services can be made more accessible below.

There are a number of ways in which these challenges can be addressed. For example, we can increase the number of services by recruiting more staff, and we can improve the quality of services by providing staff with training and support. We will discuss these and other ways in which the challenges can be addressed below.

In conclusion, mental health services in the UK are facing a number of challenges, and it is important that we have a good understanding of the current state of these services. We will discuss the current state of mental health services in the UK, and we will discuss the challenges facing them. We will then discuss some of the ways in which these challenges can be addressed.

Viðvikjandi lögtingsmáli nr. 18/1972:

**Leiga av ferðamannaskipið
til siglingina Føroyar-Danmark**

the 1990s, the number of people in the UK who are employed in the public sector has increased by 1.5 million (1990–1999) (Department of Health 2000).

There is a growing emphasis on the need to improve the efficiency of the public sector, and to ensure that the public sector is able to deliver the best possible value for money. This has led to a number of initiatives, including the introduction of the Health Service Act 1999, which introduced a new framework for the NHS, and the introduction of the NHS Plan, which sets out the government's vision for the NHS in the future. The NHS Plan also sets out a number of targets for the NHS, including the need to improve the quality of care, to reduce waiting times, and to improve the efficiency of the NHS.

One of the key challenges facing the NHS is the need to improve the efficiency of the public sector. This is a complex task, as the NHS is a large and complex organisation, with a wide range of services and a large number of staff. However, there are a number of ways in which the efficiency of the NHS can be improved. One of the key ways is to improve the management of the NHS, and to ensure that the NHS is able to deliver the best possible value for money.

One of the key ways to improve the efficiency of the NHS is to improve the management of the NHS. This involves a number of things, including the need to improve the way in which the NHS is organised, and the need to improve the way in which the NHS is funded. It also involves the need to improve the way in which the NHS is managed, and the need to ensure that the NHS is able to deliver the best possible value for money.

Another key way to improve the efficiency of the NHS is to improve the way in which the NHS is funded. This involves a number of things, including the need to ensure that the NHS is able to raise the necessary funds to deliver the services that it provides. It also involves the need to ensure that the NHS is able to use the funds that it raises in the most efficient way possible.

One of the key ways to improve the efficiency of the NHS is to improve the way in which the NHS is managed. This involves a number of things, including the need to ensure that the NHS is able to deliver the best possible value for money. It also involves the need to ensure that the NHS is able to use the funds that it raises in the most efficient way possible.

Another key way to improve the efficiency of the NHS is to improve the way in which the NHS is funded. This involves a number of things, including the need to ensure that the NHS is able to raise the necessary funds to deliver the services that it provides. It also involves the need to ensure that the NHS is able to use the funds that it raises in the most efficient way possible.

One of the key ways to improve the efficiency of the NHS is to improve the way in which the NHS is managed. This involves a number of things, including the need to ensure that the NHS is able to deliver the best possible value for money. It also involves the need to ensure that the NHS is able to use the funds that it raises in the most efficient way possible.

Another key way to improve the efficiency of the NHS is to improve the way in which the NHS is funded. This involves a number of things, including the need to ensure that the NHS is able to raise the necessary funds to deliver the services that it provides. It also involves the need to ensure that the NHS is able to use the funds that it raises in the most efficient way possible.

RAKSTRARÆTLAN FYRI M/S DISKO 4 TÓRAR **KØBENH.-FØROYAR-KØBENHAV**

		kr.
INNTØKUR		
130 ferðafólk á kr. 600,00	København-Føroyar	78.000,00
150 ferðafólk á kr. 470,00	København-Føroyar	70.500,00
40 ferðafólk á kr. 350,00	København-Føroyar	14.000,00
160 ferðafólk á kr. 600,00	Føroyar-København	96.000,00
170 ferðafólk á kr. 470,00	Føroyar-København	79.900,00
70 ferðafólk á kr. 350,00	Føroyar-København	24.500,00
Ferðafólk Tórshavn-Suðuroy-Tórshavn smbr. jólaferðaaetlan		10.000,00
30 tons stykkjagóðs á kr. 350,00		10.500,00
10 tons frystigóðs á kr. 350,00		3.500,00
18 tons postur á kr. 850,00 Føroyar-København		15.300,00
		402.200,00

		kr.
ÚTREIÐSLUR		
Lelga av M/S DISKO 14/12-72—14/1-73 32 dag á kr. 18.500		592.000,00
Oljunýtsla 4 túrar á kr. 12.000,00		48.000,00
Havnaútreiðslur 4 túrar á kr. 5.000,00		20.000,00
		660.000,00

Rakstrarhall fyri 4 túrar kr. 229.800,00

UPPSKOT NR. 2.

FERÐAÆTLAN
fyri
M/S DISKO
KØBENHAVN—FØROYAR—KØBENHAVN

Frá København	Hósdag	14/12 kl. 20.00	Mikud.	20/12 kl. 18.00
á Tvøroyri	Sunnud.	17/12 kl. 8.00	Leygard.	23/12 kl. 8.00
frá Tvøroyri	Sunnud.	17/12 kl. 10.00	Leygard.	23/12 kl. 9.00
í Tórshavn	Sunnud.	17/12 kl. 12.30	Leygard.	23/12 kl. 11.30
frá Tórshavn	Sunnud.	17/12 kl. 18.00	Leygard.	30/12 kl. 17.00
frá Tvøroyri	Sunnud.	17/12 kl. 20.30	Leygard.	30/12 kl. 20.00
í København	Hósdag	20/12 kl. 8.00	Týsdag	2/1 kl. 8.00
Frá København	Týsdag	2/1 kl. 20.00	Mánadag	8/1 kl. 20.00
á Tvøroyri	Fríggjad.	5/1 kl. 8.00	Hósdag	11/1 kl. 8.00
frá Tvøroyri	Fríggjad.	5/1 kl. 10.00	Hósdag	11/1 kl. 10.00
í Tórshavn	Fríggjad.	5/1 kl. 12.30	Hósdag	11/1 kl. 12.30
frá Tórshavn	Fríggjad.	5/1 kl. 20.00	Hósdag	11/1 kl. 20.00
frá Tvøroyri	Fríggjad.	5/1 kl. 23.00	Hósdag	11/1 kl. 23.00
í København	Mánadag	8/1 kl. 8.00	Sunnud.	14/1 kl. 8.00

FERÐAÆTLAN UM JÓLINI 1972

Leygardagin	23/12 kl. 18.00: Tórshavn-Tvøroyri
Jólaaftan	24/12 kl. 8.00: Tvøroyri-Tórshavn
Jólaaftan	24/12 kl. 12.00: Tórshavn-Tvøroyri
2. jóladag	26/12 kl. 17.00: Tvøroyri-Tórshavn
2. jóladag	26/12 kl. 20.30: Tórshavn-Tvøroyri

Fyrirvarni verður tikilø fyri at tíðirnar eins og ferðaætlanin kann broyast

STRANDEFARASKIP LANDSINS

Viðvikjandi Løgtingsmáli nr. 21/1972:

**Broyting í lógini orsakað av at
Føroyar fara úr EFTA-samgonguni**

Flj.nr. 1198-1/72

NOTAT

um

avtøku og broyting av lóggávu viðvíkjandi luttøku Føroya í EFTA

1. Løgtingslóg nr. 56 frá 29. august 1970 heimildar landsstýrinum at seta í verk tillagið í innflutningsgjöldum og framleiðslugjöldum, sum eru neyðugar fyri at koyra burtur verjuna av framleiðsluni í Føroyum av vörum umfataðar av EFTA-samarbeiðinum. Út frá hesum hevur landsstýrið við kunngerð nr. 59 frá 8. september 1970 og kunngerð nr. 67 frá 23. september 1970 ásett nærri reglur fyri avviklingini av verjunum av føroyskari framleiðslu.

2. Undiramt tillagið í reglunum um innflutnings- og framleiðslugjald ber luttøkan í EFTA í sær broytingar í reglunum um inn- og útflutning, soleiðis sum fyrisett er við kunngerð nr. 58 frá 4. september 1970 og kunngerð nr. 60 frá 8. september 1970. Hesar kunngerðir eru heimildar í lóg nr. 26 frá 24. februar 1950.

Sambært hesar kunngerðir er innflutningur frá og útflutningur av EFTA-vörum til EFTA-landini frír, t.v.s. krevur ikki loyvi frá valutamíðstöðini. Tann veruligi týdningurin av hesum er, at innflutningurin av EFTA-vörum frá øðrum londum enn Danmark sleppur undan valutagjaldinum (avgreiðslugjaldinum) uppá 1% av fakturavirðinum.

3. Avtøka av lögtingslóg nr. 56 frá 29. august 1970.

a) Eftir hesi lógini er fyri føroyskt framleiddar EFTA-vørur, har verjan er lítil og eingin, verjan minkað við 50% tann 31. august 1970, meðan tey restandi 50%’ini skulu fella burtur tann 31. december 1972.

Við kunngerð nr. 59 frá 8. september 1970 og kunngerð nr. 67 frá 23. september 1970 er fyrisett, at serliga innflutningsgjaldið, sum við lögtingslóg nr. 3 frá 24. februar 1969 varð hækkað frá 9 til 13%, frá 31. august 1970 skuldi vera 4%. Hesar vørur eru fryst fløk, fiskaslógv,

fiskamjøl, sildamjøl, fiskalýsi, sildalýsi, rá seyða- og lambaskinn og rá minkaskinn. Við kunningerð nr. 59 frá 8. september 1970 er vanligi innflutningsgjaldið á øli við í mesta lagi $2\frac{1}{4}$ vektprosentum av alkoholi sett til 1,40 kr. pr. litur fyri innflutning frá EFTA-landunum, meðan fyrr einans øl frá Danmark bar hetta gjaldið. Fyri øl frá øðrum landum var gjaldið 3 kr. pr. litur.

Eingin av teimum nevndu vørunum burtursæð frá ølinum kann sigast at hava fyri neyðini serliga verju í Føroyum, og tann fiskali týðningurin av innflutningsgjaldinum er vegna tær smáu nøgdirnar so at siga einginuttan mun til støddina á sjálvum gjaldinum. Tó verða innflutt (mest frá Danmark) smærri nøgdir av frystum fløkum til matna — oftast sløg, ið ikki vera framleidd her, og tí ikki munandi kappast við føroyska framleiðslu.

Viðvíkjandi hesum, sum vegna løtløkuna í EFTA serliga innflutningsgjaldið er lægri enn annars, skal við avlækni av lóg nr. 56 frá 29. august 1970 serliga innflutningsgjaldið frá 1. januar 1973 hækkað til 13%, um ikki annað verður fyriskrivað. Á sama hátt verður vanligi innflutningsgjaldið á øli av nevndu styrki aftur diskriminatoriskt til fyrimum fyri danskt øl.

Spurningurin er, hvørvið avlækni av lóg nr. 56 frá 29. august 1970 skal fara við sær, at — fyri áðurnevndu lán vørur — tær áðrenn 1. september 1970 galdandi reglur um innflutningsgjöld frá 1. januar 1973 skulu koma aftur í gildi móttvegis EFTA-landunum, ella tær núgaldandi reglurnar við ávísun tillagingum skulu halda fram, eftir at Føroyar eru farnar úr EFTA.

Sum áður nevnt er týðningurin — fiskali fyri landskassan og sum verja av føroyskari framleiðslu — av, at serliga innflutningsgjaldið er 4 ella 13%, minimalur. Tað kann sostatt til frá hesum sjónarmiðum sigast at vera nærmast líkamikið, um gjöldini verða justeraði. Avgerandi fyri at avtaka 4% og seta 13% í gildi má tí vera lann reinf praktiskt administrativi fyrimumurin í, at bervið sleppst av við nøkur undantøk frá lógini um serligt innflutningsgjald.

Viðvíkjandi ølinum tykist eingin ávisilig grund at vera fyri at varðveita framhjárætt fyri øl frá einum landi í mun til øl frá øðrum landum. So at siga allur innflutningurin av hesum slagi av øli kemur úr Danmark. Uttan so at annað verður fyriset, verður einans veikt øl úr Danmark álagt tað lægra gjaldið, tá Føroyar fara úr EFTA. Hetta er neyvan rímligt. Tí verður skotið upp, at vanligi innflutningsgjaldið uppá 1,40 kr. pr. litur fyri øl (vanligt ljóst pilsnarel) skal galda uttan mun til frá hvørjum landi, ølið verður innflutt.

b) Fyri føroyska framleiðslu av EFTA-vörum, har verjan vegna innflutningsgjældini er munandi, skal sambært lóg nr. 56 frá 29. august 1970 avtøkan av verjuni byrja 1. januar 1973. Á hesum økinum er so slatt eingin broyting av galdandi reglum sett í verk. Ei heldur eru nærri reglur ásettar um, hvørjar einstakar vørur talan er um, og hvussu verjan skal avvíklast.

4. Inn- og útflutningsloyvi (valutagjaldið)

Skipanin við, at allur innflutningur frá øðrum londum enn Danmark — í løtuni eisini hinum EFTA-londunum — skal vera loyvdur av valutamiðstöðini og fyri hella loyvi álagdur eitt gjald uppá 1%, er fyri tað fyrsta diskriminatoriskt og fyri tað næsta uttan sakligt valutapolitískt grundarlag undir núverandi valutarisku viðurskiftunum millum Føroyar og Danmark. Henda skipanin má tí sigast einans at hava ein lítlan — fiskalan týðning fyri landskassan, og hon virkar sum 1% eykatollur mótegis ikki-EFTA-londum.

Spurningurin er, hvørvið frá 1. januar 1973 valutagjaldið aftur skal krevjast av øllum innflutningi frá øðrum londum enn Danmark ella kanska skal haldast uppat við skipanini.

Fyri at varðveita skipanina talar, sum nevnt omanfyri, einans tann fiskali týðninguri nav henni. Hann var sambært gjaldslovnina í

fliggjarárinum 1970/71	515.000 kr.
— 1971/72	280.000 kr.
— 1972/73	ca. 300.000 kr.

Við aftur at krevja valutagjald av innflutningi frá EFTA-londunum (+ Danmark) økist inntøkan frá valutagjaldinum nakað. Út frá innflutningstølunum í 1970 og 1971 svarar henda meirinntøka til ávikavist umleið 500.000 kr. og umleið 700.000 kr.

Umsitingin av valutagjaldinum liggur í hondunum á lutvís valutamiðstöðini, har $1\frac{1}{2}$ skrivstovukvinna, íroknað løn og skrivstovuhold kosta landskassanum 70-80.000 kr. árliga, lutvís á gjaldstovuni, sum sigur avtøkuna av valutagjaldinum at vera ein munandi administrativan lætta.

Setast umsitingarútreiðslurnar til 100.000 kr. árliga, er nettotapið í mun til núverandi støðuna fyri landskassan við avtøku av valutagjaldinum umleið 200.000 kr. í fliggjarárinum 1972/73. Her er talan um eina peningaupphædd, sum tað ikki vil nerva landskassan at vera fyruttan, um annars grund er til at avtaka valutagjaldið. Eitt slíkt grundarlag tykist at vera til staðar av hesum orsøkum

- a) Valutapolitiskt er valutagjaldið óneyðugt umframt at vera diskriminatoriskt til fyrimum fyrí innflutning úr Danmark. Tað er ívasamt, um ein slík diskriminátión samsvarar við GATT-reglurnar.
- b) Uttan mun til um viðurskifti Føroya móttvegis EF aftaná 31. december 1975 verður luttøka ella ein frihandilsavtala, má valutagjaldið avtakast fyrí innflutning frá limalondunum.
- c) Um Føroyar skulu fáa serligar sændir fyrí útflutningin til m.a. Svøríkis og Bretlands í umhugsunartíðini og møguliga við eftirverandi EFTA-londini uppá longri sikt, vil tað neyvan gagna føroyskum áhugamálum at seta í gildi móttvegis hesum londum ein handilsmeiboga, sum var hutfurkøyrður vegna EFTA-reglurnar.

Hartil kemur, at tað neyvan ber til at lata innflutning frá Svøríki og Bretlandi sleppa undan valutagjaldinum, meðan samstundis gjaldið verður kravt av innflutninginum frá t.d. Noregi og Íslandi.

5. Handilsviðurskiftini Føroyar - Svøríki

Við at fara úr EFTA missa Føroyar rættin til tollfrælsi í Svøríki (eins og øðrum EFTA-londum) fyrí EFTA-vørur. í praksis er í hesum sambandi talan um fryst fløk. Fyrí at varðveita hetta tollfrælsið í hvussu so er til viðurskifti Føroya móttvegis EF vóru avkláraði, heitti danska stjórnin í summar á svensku stjórnina.

Tað er nú frætt, at svenska stjórnin hevur játtað áheitanini á tann hátt, at tollfrælsið skal galda til 1976, og at hetta tollfrælsið annars er treytað av útviklinginum á svenska marknaðinum fyrí fryst fløk (hetta er eitt vanligt fyrivarni).

Í svarinum frá svensku stjórnini er einki sagt um, at Svøríki afturfyrí tollfrælsið fyrí fryst fløk vil hava serligar sændir fyrí svenskan útflutning til Føroyar, hutfursæð frá at treytirnar fyrí hesum útflutningi ikki versna. Hetta vilja tær gera, um valutagjaldið aftur verður kravt av innflutninginum frá Svøríki.

6. Handilsviðurskiftini Føroyar - Bretland

Sum limur í EF kann Bretland ikki einsæris geva ikki-limum tollfrælsi ella sertreytir annars fyrí innflutning frá hesum londum, men má fylgja felags EF-reglunum. Av hesum stendst, at Bretland neyvan einsæris kann geva tollfrælsi fyrí føroysk frystfløk, fiskamjøl ella aðrar fiskavørur, um slíkar vørur eru tollskyldugar í EF.

So sum upptøkusáttmálin millum EF og umsøkjaralondini er orðaður, er tað ikki greitt, hvørvítt tillagingin av bretska tollinum (10%) á frystum fløkum til EF-tollin, sum er 15%, skal byrja frá 0 ella frá 10%. Hendan spurningin skulu fyrst og fremst bretar taka støðu til og væntandi áðrenn 1. januar 1973. Málið er allarhelst vorðið størri og torførari av tí, at Noreg

ikki gerst limur í EF. Bretland hevur boðið Noreg eina frihandilsskipan fyri iðnaðarvørur, inntil Noreg fær eina skipan við EF. Uni fryst fløk sigur bretska tilboðið bert, at partarnir mugu samráðast nærri um spurningin.

Undir hesum viðurskiftum er eisini óvissa um støðuna tollmessiga hjá føroyskum frystum fløkum á bretska marknaðinum aftaná 1. januar 1973. Tað vil tí neyvan gagna føroyskum áhugamálum mótyggis Bretlandi, um bretska útflutningur til Føroya frá 1. januar 1973 skal áleggjast 1% valutagjald.

the 1990s, the number of people in the UK who are employed in the public sector has increased by 1.5 million, from 2.5 million in 1980 to 4 million in 1995. The public sector has also become an important employer of women, with 50% of public sector employees being women in 1995, compared with 40% in 1980.

There is a growing emphasis on the importance of the public sector in providing services to the community, and in particular in providing services to the elderly. The public sector has been identified as a key provider of services to the elderly, and as a key provider of services to the community. The public sector has been identified as a key provider of services to the elderly, and as a key provider of services to the community.

The public sector has been identified as a key provider of services to the elderly, and as a key provider of services to the community. The public sector has been identified as a key provider of services to the elderly, and as a key provider of services to the community. The public sector has been identified as a key provider of services to the elderly, and as a key provider of services to the community.

The public sector has been identified as a key provider of services to the elderly, and as a key provider of services to the community. The public sector has been identified as a key provider of services to the elderly, and as a key provider of services to the community. The public sector has been identified as a key provider of services to the elderly, and as a key provider of services to the community.

The public sector has been identified as a key provider of services to the elderly, and as a key provider of services to the community. The public sector has been identified as a key provider of services to the elderly, and as a key provider of services to the community. The public sector has been identified as a key provider of services to the elderly, and as a key provider of services to the community.

The public sector has been identified as a key provider of services to the elderly, and as a key provider of services to the community. The public sector has been identified as a key provider of services to the elderly, and as a key provider of services to the community. The public sector has been identified as a key provider of services to the elderly, and as a key provider of services to the community.

The public sector has been identified as a key provider of services to the elderly, and as a key provider of services to the community. The public sector has been identified as a key provider of services to the elderly, and as a key provider of services to the community. The public sector has been identified as a key provider of services to the elderly, and as a key provider of services to the community.

The public sector has been identified as a key provider of services to the elderly, and as a key provider of services to the community. The public sector has been identified as a key provider of services to the elderly, and as a key provider of services to the community. The public sector has been identified as a key provider of services to the elderly, and as a key provider of services to the community.

Sbr. lögtingslíðindi nr. 27/1972:

**Sáttmáli um fiskirættindi Føroyinga
í Grønlandi**

the 1990s, the number of people in the world who are obese has increased by 100% (World Health Organization 1997). In the United Kingdom, the prevalence of obesity has increased from 10% in 1980 to 20% in 1994 (Health Survey for England 1994). The prevalence of obesity in children has also increased, from 6% in 1980 to 12% in 1994 (Health Survey for England 1994).

Obesity is a complex condition, with many causes. It is a result of an imbalance between energy intake and energy expenditure. The main cause of obesity is a diet that is high in calories and low in fibre, and a sedentary lifestyle. Other factors that can contribute to obesity include genetics, hormones, and certain medications. Obesity is a major risk factor for many chronic diseases, including heart disease, diabetes, and cancer.

There are many ways to prevent and treat obesity. The most important is to eat a healthy diet and get regular exercise. Other ways to prevent obesity include avoiding sugary drinks, eating more fibre, and getting enough sleep. If you are already obese, there are many ways to lose weight, including diet, exercise, and medication. It is important to talk to your doctor about the best way to lose weight for you.

Obesity is a complex condition, and it is important to understand the causes and risk factors in order to prevent and treat it. By eating a healthy diet and getting regular exercise, you can reduce your risk of becoming obese. If you are already obese, there are many ways to lose weight, and it is important to talk to your doctor about the best way to do so.

Obesity is a complex condition, and it is important to understand the causes and risk factors in order to prevent and treat it. By eating a healthy diet and getting regular exercise, you can reduce your risk of becoming obese. If you are already obese, there are many ways to lose weight, and it is important to talk to your doctor about the best way to do so.

Obesity is a complex condition, and it is important to understand the causes and risk factors in order to prevent and treat it. By eating a healthy diet and getting regular exercise, you can reduce your risk of becoming obese. If you are already obese, there are many ways to lose weight, and it is important to talk to your doctor about the best way to do so.

Obesity is a complex condition, and it is important to understand the causes and risk factors in order to prevent and treat it. By eating a healthy diet and getting regular exercise, you can reduce your risk of becoming obese. If you are already obese, there are many ways to lose weight, and it is important to talk to your doctor about the best way to do so.

Obesity is a complex condition, and it is important to understand the causes and risk factors in order to prevent and treat it. By eating a healthy diet and getting regular exercise, you can reduce your risk of becoming obese. If you are already obese, there are many ways to lose weight, and it is important to talk to your doctor about the best way to do so.

OVERENSKOMST
 mellem
Grønlands landsråd og Færøernes landsstyre

Efter forhandling i Godthåb den 25. og 26. april 1972 samt i København den 12. juni 1972 og den 28. og 29. august 1972 vedrørende de færøske fiskerettigheder i de grønlandske farvande er der opnået enighed om følgende:

I overensstemmelse med lov af 3. juni 1967 for Grønland om erhvervsmæssig fangst, fiskeri og jagt er grundsynspunkterne den lige adgang for alle danske statsborgere til fangst, fiskeri og jagt i de grønlandske farvande.

Der består fortsat behov for, at visse områder forbeholdes for personer m.v. med fast bopæl i Grønland.

Nærværende overenskomst træder i stedet for alle tidligere aftaler eller overenskomster vedrørende fiskerettigheder for færinger i de grønlandske farvande, og forandring i overenskomsten kan alene ske efter forhandlinger mellem Færøernes landsstyre og Grønlands landsråd den hidtidige hjemmel for de enkelte grønlandske kommunalbestyrelser til at træffe aftaler om særlige rettigheder inden for kommunens område bortfalder.

Begrænsninger for ikke i Grønland bosiddende danske statsborgeres rettigheder fastlægges i bekendtgørelser udstedt af ministeren for Grønland i henhold til den til enhver tid for Grønland gældende fiskerilov.

Der er aftalt følgende begrænsninger i de færøske fiskerirettigheder ved Grønland.

1. I de i bilag 1 til nærværende overenskomst opregnede områder, som udad er begrænset ved rette linier, hvis endepunkter forbindes til det grønlandske faste land af rette linier parallelt med breddegraderne, må erhvervsmæssigt fiskeri kun udøves af personer og virksomheder med fast bopæl i Grønland.

2. Erhvervsmæssigt fiskeri med anvendelse af faststående fiskeriredskaber fastgjort til land samt erhvervsmæssig fangst af havpattedyr og jagt på fugle inden for en afstand af 3 sømil fra de i paragraf 2 i kgl. anordning nr. 191 af 27. maj 1963 fastsatte grænselinier (basislinier) må alene udøves af personer og virksomheder med fast bopæl i Grønland samt andre, der har opnået særlig tilladelse hertil.

3. Erhvervsmæssigt lakse- og ørredfiskeri inden for de i paragraf 2 i kgl. anordning nr. 191 af 27. maj 1963 fastsatte grænselinier (basislinier) må alene udøves af personer og virksomheder med fast bopæl i Grønland.

I bilag romer 2 til nærværende overenskomst er opregnet de landstationer og basishavne, som kan opretholdes af færøske fiskere, samt de nærmere vilkår herfor.

Ved indgåelsen af nærværende overenskomst har grundsynspunktet været at skabe klarere og mere enkle regler for afgrænsningen af de områder, der forbeholdes for personer og virksomheder med fast bopæl i Grønland, bl.a. ved afskaffelse af begrebet kystlinien (yderste øer, holme og skær). Ved overenskomstens udformning har det været tilstræbt, at der hverken skulle ske nogen udvidelse eller begrænsning af de bestående rettigheder.

Det er fra begge parter side forudsat, at såvel nugældende som fremtidige fredningsbestemmelser m.v., der gennemføres som gældende for alle uden hensyn til bopæl, respekteres af de færøske fiskere, men i øvrigt er uafhængige af nærværende overenskomst.

Nærværende overenskomst træder i kraft fra og med den 1. februar 1973 og er gældende til og med den 31. januar 1978. Begge parter kan dog til enhver tid begære optaget forhandlinger om ændringer samt om fiskerettighederne for tiden efter den 31. januar 1978.

Færøernes landstyre vil for sit vedkommende fortsat medvirke til, at de færøske fiskere, som kommer til Grønland for at drive fiskeri, nøje orienteres om de regler, der er gældende for ikke-fastbosiddende danske statsborgeres fiskeri i Grønland. For at undgå forurening og af hensyn til lokale fangstinteresser har fartøjer, der fisker i kystområderne, pligt til at undgå forurening ved spild af brændselolie og benzin. Eventuelt restlager af olie og benzin medtages, når fartøjerne forlader området, med mindre oplagsplads kan anvises.

**Bilag I til overenskomst mellem Grønlands Landsråd
og Færøernes Landsstyre.**

Områder forbeholdt de i den grønlandske fiskerilovs § 1 omhandlede personer og virksomheder med bopæl i Grønland.

Vestgrønland.

Inden for følgende græuser.

I.

Søkort 2100 - 1100.

1. Fra $60^{\circ}27,5$ N. $42^{\circ}53,8$ W. (E. for Lindenows-fjord). Derfra en ret linie til
2. $60^{\circ}10,0$ N. $42^{\circ}59,5$ W. (E. for Aluk).
Derfra en ret linie til
3. $60^{\circ}10,0$ N. $44^{\circ}00,0$ W.
Derfra en ret linie til
4. $60^{\circ}00,0$ N. $44^{\circ}00,0$ W.
Derfra en ret linie til
5. $60^{\circ}00,0$ N. $44^{\circ}30,0$ W.
Derfra en ret linie til
6. $59^{\circ}55,3$ N. $44^{\circ}34,0$ W. (Agnmarqua).
Derfra en ret linie til
7. $60^{\circ}07,0$ N. $45^{\circ}22,5$ W. (W. for Qaqarssuasik).
Det er ikke tilladt at drive fiskeri i øgruppen Kitsigsut i perioden 1. april - 20. juli. Øgruppen begrænses ved rette linier trukket mellem følgende punkter: $59^{\circ}55,3$ N. $44^{\circ}34,0$ W. -- $59^{\circ}50,8$ N. $44^{\circ}59,3$ W. -- $59^{\circ}58,6$ N. $45^{\circ}21,9$ W. -- $60^{\circ}07,0$ N. $45^{\circ}22,5$ W.
Fra punkt 7 en ret linie til
8. $60^{\circ}16,0$ N. $45^{\circ}38,0$ W. (Ikardluk).
Derfra en ret linie til
9. $60^{\circ}26,1$ N. $45^{\circ}58,0$ W. (Tukingasek, Tukingarssoq). Derfra en ret linie til
10. $60^{\circ}37,3$ N. $46^{\circ}43,4$ W. (Ø SSW. for Angissit).
Derfra en ret linie til
11. $60^{\circ}39,2$ N. $46^{\circ}53,7$ W. (Ø ca. $\frac{1}{2}$ sm. S. for Umita). Derfra en ret linie til

12. $60^{\circ}42',8$ N. $47^{\circ}40',8$ W. (Umánai).

Derfra en ret linie til

13. $60^{\circ}39',0$ N. $47^{\circ}54',0$ W. (Ø S. for Kap Thorvaldsen).

På åbent område fra Kap Thorvaldsen og til Storø er der følgende undtagelsen:

II.

Søkort 1100 - 1200.

1. Fiskeri i Kobberminebugten E. for længdegraden $48^{\circ}06',5$ W. er ikke tilladt.
 2. Fiskeri i sundet mellem Sárnerut og Tavdlórutit E. for længdegraden $48^{\circ}20',0$ W. er ikke tilladt.
-

III.

Søkort 1100 - 1200.

14. Fra $61^{\circ}03',1$ N. $48^{\circ}38',1$ W. (Umanarssuk).

Derfra en ret linie til

15. $61^{\circ}14',6$ N. $48^{\circ}57',4$ W. (Sermerut Umana, Sermerut Umanarssua).

IV.

Søkort 1200.

På åbent område fra Sermerut til S. for Pingotuk er der følgende undtagelser:

1. Fiskeri i sundene E. for Sermerut S. for breddegraden $61^{\circ}17',0$ N. er ikke tilladt.
 2. Fiskeri i fjorden Sermiligarssuk E. for længdegraden $49^{\circ}00',0$ W. er ikke tilladt.
 3. Fiskeri i fjorden Qasigialik E. for længdegraden $49^{\circ}07',5$ W. er ikke tilladt.
-

V.

Søkort 1200.

16. Fra $61^{\circ}36',0$ N. $49^{\circ}27',6$ W. (S. for Qeqertat).
Derfra en ret linie til
 17. $61^{\circ}45',1$ N. $49^{\circ}37',6$ W. (Ø S. for Frederikshåbs
Umanak). Derfra en ret linie til
 18. $61^{\circ}56',0$ N. $49^{\circ}48',9$ W. (Frederikshåb Qioqe).
Derfra en ret linie til
 19. $62^{\circ}12',0$ N. $50^{\circ}00',2$ W. (Ø W. Qagssissalik).
Derfra en ret linie til
 20. $62^{\circ}16',0$ N. $50^{\circ}05',0$ W. (WSW. for Majorssuit).
-

VI.

Søkort 1200.

21. Fra $62^{\circ}58',0$ N. $50^{\circ}54',5$ W. (W. for Kingigtur-
arssuk).
 22. $63^{\circ}02',1$ N. $51^{\circ}00',1$ W. (Hellefiskeøerne, Qags-
sinagdlit). Derfra en ret linie til
 23. $63^{\circ}08',3$ N. $51^{\circ}10',3$ W. (Kitdlit).
Derfra en ret linie til
 24. $63^{\circ}10',0$ N. $51^{\circ}12',0$ W. (NW. for Kitdlit).
-

VII.

Søkort 1300.

På åbent område fra Kitdlit til Kookøerne er der følgende undtagelser:

1. Fiskeri i Grædefjorden E. for længdegraden $51^{\circ}03',0$ W. er ikke tilladt.
 2. Fiskeri i fjorden Sermilik E. for længdegraden $50^{\circ}11',0$ W. er ikke tilladt.
 3. Fiskeri E. for en ret linie trukket fra $63^{\circ}45',3$ N. $51^{\circ}31',0$ W. til $64^{\circ}05',0$ N. $51^{\circ}56',5$ W. (hille ø uden navn) er ikke tilladt.
-

VIII.
Søkort 1300.

25. Fra $64^{\circ}05'$, 0 N. $52^{\circ}13'$, 6 W. (NW. for Agtors-
suit). Derfra en ret linie til
26. $64^{\circ}13'$, 0 N. $52^{\circ}16'$, 2 W. (W. for Satsigsunguit).
-

IX.
Søkort 1300.

27. Fra $64^{\circ}35'$, 2 N. $52^{\circ}19'$, 5 W. (W. for Pisugfik).
Derfra en ret linie til
28. $64^{\circ}48'$, 2 N. $52^{\circ}18'$, 4 W. (Merquitsurssuit
kujale).
-

X.
Søkort 1300.

På åbent område fra Angmassuit til Kangarssuk
er der følgende undtagelser:

1. Fiskeri E for længdegraden $52^{\circ}10'$, 0 W. N. for
Tovqussaq er ikke tilladt.
 2. Fiskeri N. for breddegraden $65^{\circ}00'$, 0 N. og E.
for basislinien er kun tilladt med snøre.
-

XI.
Søkort 1300-1400.

29. Fra $65^{\circ}11'$, 0 N. $52^{\circ}48'$, 5 W. (W. for Kangars-
suk). Derfra en ret linie til
30. $65^{\circ}25'$, 8 N. $53^{\circ}15'$, 3 W. (Naujarssuit). Derfra
en ret linie til
31. $65^{\circ}30'$, 4 N. $53^{\circ}15'$, 9 W. (Avatdlerparssuaq).
Derfra en ret linie til
32. $65^{\circ}38'$, 6 N. $53^{\circ}18'$, 0 W. (Qioqit).
Derfra en ret linie til

33. $65^{\circ}42'$, 3 N. $53^{\circ}19'$, 0 W. (Ø W. for munden af Agpamiut Kangerdluarssuat). Derfra en ret linie til
34. $65^{\circ}53'$, 0 N. $53^{\circ}30'$, 0 W. (S. for Sagdek).
-

XII.

Søkort 1400.

På åbent område fra Sagdek til N. for Anders Olsens Sund er der følgende undtagelser:

1. Fiskeri i Søndre Strømfjord E. for længdegraden $53^{\circ}22'$, 0 W. er ikke tilladt.
-

XIII.

Søkort 1400.

35. Fra $66^{\circ}30'$, 0 N. $53^{\circ}39'$, 0 W. (N. for Anders Olsens Sund). Derfra en ret linie til
36. $66^{\circ}53'$, 8 N. $53^{\circ}49'$, 0 W. (Jakobsskær).
Derfra en ret linie til
37. $66^{\circ}59'$, 6 N. $54^{\circ}08'$, 1 W. (Qagssit).
Derfra en ret linie til
38. $67^{\circ}10'$, 5 N. $54^{\circ}00'$, 0 W. (W. for munden af Nordre Isortoq).
-

XIV.

Søkort 1400.

På åbent område fra Nordre Isortoq til S. for Nordre Strømfjord er der følgende undtagelser:

1. Fiskeri i fjorden Nordre Isortoq E. for længdegraden $53^{\circ}48'$, 0 W. er ikke tilladt.
-

XV.

Søkort 1400-1500.

39. Fra $67^{\circ}25',0$ N. $53^{\circ}53',5$ W. (SW. for Peruttusut). Derfra en ret linie til
 40. $67^{\circ}30',0$ N. $53^{\circ}52',0$ W. (W. for Nordre Strømfjord).
-

XVI.

Søkort 1400-1500.

41. Fra $67^{\circ}51',0$ N. $53^{\circ}57',0$ W. (W. for Manitsoq). Derfra en ret linie til
 42. $67^{\circ}56',7$ N. $53^{\circ}53',9$ W. (Vestligste ø ved Angmalortut). Derfra en ret linie til
 43. $67^{\circ}57',0$ N. $53^{\circ}54',0$ W. (W. for Rifkol).
-

XVII.

Søkort 1400-1500.

På åbent område ved Rifkol er der følgende undtagelser:

1. Fiskeri er ikke tilladt E. for $53^{\circ}40',0$ W. mellem breddegraderne $67^{\circ}57',0$ N. og $68^{\circ}05',0$ N. og E. for $53^{\circ}30',0$ W. mellem breddegraderne $68^{\circ}05',0$ N. og $68^{\circ}16',9$ N.
-

XVIII.

Søkort 1500.

44. Fra $68^{\circ}16',9$ N. $53^{\circ}45',9$ W. (Kitdliat). Derfra følges basislinierne til Vestgrønlands nordlige grænse.
-

Østgrønland.

45. Et område i Angmassalik distrikt begrænset af breddegraden $65^{\circ}15'18''$ N. gennem sydspidsen af Dannebrog's Ø til skæring med kystlinien mod W. (270°) og territorialgrænsen mod E. (90°). Herfra følges territorialgrænsen ud for kysten til S. (180°) for sydspidsen ($65^{\circ}44'36''$ N. $36^{\circ}12'02''$ W.) af Erik den Rødes Ø og videre langs denne ø's østkyst til nordspidsen, herfra mod nordvest (315°) til skæring med kysten på Leifs Ø, herfra langs denne ø's østkyst til nordspidsen og herfra mod vest (270°) til skæring med kysten på fastlandet.
-

**Bilag II til overenskomst mellem Grønlands Landsråd og Færøernes
Landsstyre.**

Fortegnelse over de havne på lukket område og de landstationer, hvor færøske fiskeres rettigheder opretholdes.

Vestgrønland,

1. Ved Kangerdluk på Eggersø en landstation for indtil 20 både.
2. Havnen ved Søndre Umanarlut ($60^{\circ}25',5$ N $45^{\circ}46'0$ W) anvises som basishavn med ret til fiskerensning i havnen.
3. I Kobberminebugten ved Borgshavn en landstation for indtil 15 både.
4. Ved Kangarssuk (ved munden af Sermiligarssuk-fjorden) en landstation for indtil 7 både.
5. Havnen på Frederikshåbs Umanak (ca. $61^{\circ}46'0$ N) anvises som basishavn med ret til fiskerensning i havnen.
6. Ravns Storø som landstation.
7. Syd for munden af Grædefjorden en landstation for indtil 15 både.
8. Færingehavn som landstation for fiskeri og fisketilvirkning m.v.
9. Ved Tovqussaq en landstation for indtil 15 både.
10. Ved Fiskemesterens havn en landstation for indtil 15 både.
11. Havnen ved Ivisarkut (Enoks Havn) i Mellemfjord på Disko's vestkyst anvises som basishavn for bådfiskeri uden for basislinien. Fiskeaffald skal så vidt muligt bortkastes i strandkanten.

Østgrønland,

12. Ved Skjoldungen en landstation for bådfiskeri.
-

J.nr. FM 21/1972.
26. april 1972. jkp/bkp

PROTOKOLLAT

I dagene 25. og 26. april 1972 har i Godthåb en forhandlingsdelegation fra Det færøske Landsstyre ført forhandlinger med en af Grønlands landsråd udpeget forhandlingsdelegation vedrørende de gældende aftaler om fiskerettigheder for færøske fiskere i de grønlandske farvande.

Indledende møde afholdtes tirsdag den 25. april 1972, hvor der først fra færøsk side og derefter fra grønlandsk side blev fremsat oplæg til forhandlingerne. Disse oplæg er i skriftlig form udvekslet mellem delegationerne.

På et møde om formiddagen onsdag den 26. april 1972 besluttedes det at koncentrere de aktuelle forhandlinger om de særlige problemer i området omkring Kap Farvel.

På denne baggrund er der opnået enighed om følgende:

Med hensyn til fiskeriet i Kap Farvel området:

I det lukkede område i henhold til fiskeribekendtgørelsen af 3. december 1969 sammenholdt med den i 1952 trufne aftale med kommunalbestyrelsen i Nanortalik fra 60 grader nordlig bredde til nordbredden af Lindenow-fjorden er der enighed mellem parterne om, at området begrænset af 60 grader, 10 minutters nordlig bredde og 44 graders vestlig længde for en periode af 1 år åbnes for fiskeri for dansk/færøske fiskere uden bopæl i Grønland.

Spørgsmålet om, hvorvidt området ud over denne periode kan holdes åbent, foreslås af parterne henvist til afgørelse i forbindelse med den kommende revision af de gældende aftaler.

Det er en betingelse, at de ikke-hjemmehørende fiskesfartøjer kun har fiskeredskaber om bord til fiskeri efter torsk og således ikke driver fiskeri efter laks på det grønlandske fiskeriterritorium, i det omhandlede område.

Samtidig er der mellem parterne enighed om, at det pålægges fartøjer, der fisker i området, pligt til at undgå forurening ved spild af brændselolie og benzin, og at eventuelt restlager af olie og benzin medtages, når fartøjerne forlader området.

De øvrige spørgsmål, som har været under forhandlingerne, er der enighed om at søge løst ved fortsat kontakt mellem parterne i den nærmeste fremtid.

Det drejer sig om:

- 1) Det færøske fiskeri i den med EF aftalte 5-års-overgangsperiode.
- 2) Det færøske fiskeris forløb efter 5-års-overgangsperiodens udløb.
- 3) Centralisering af forhandlingskompetencen, således at alene Færøernes Landsstyre og Grønlands Landsråd indgår aftaler om fiskerettigheder for færinger i de Grønlandske farvande.
- 4) Revision af de eksisterende ordninger med det formål eventuelt at gøre disse mere enkle, overskuelige og kontrollable.

For disse fortsatte forhandlinger er der mellem parterne enighed om, at grundsynspunktet i overensstemmelse med lov af 3. juni 1967 for Grønland om erhvervsmæssig fangst, fiskeri og jagt er den lige adgang for alle danske statsborgere til fangst, fiskeri og jagt i de grønlandske farvande,

at der fortsat hestår behov for, at visse områder forbeholdes for personer med popæl i Grønland,

at den konstaterede tilbagegang af torskebestanden i de grønlandske farvande er uden sammenhæng med det færøske fiskeri,

og

at det færøske fiskeri i de grønlandske farvande for så vidt angår de traditionelle fiskeriformer kan fortsætte efter samme principper som hidtil indtil den 31. januar 1978, mens fiskeri med vod, trawl eller lignende efter torsk og fiskeri efter rejer forhandles nærmere.

Godthåb, den 26. april 1972.

For den færøske delegation:
Atli P. Dam
sign.

For den grønlandske delegation:
Lars Chemnitz
sign.

j.nr. FM 21/1972.

4. maj 1972. jm/bkp

REFERAT

vedrørende de færøsk-grønlandske forhandlinger i Godthåb den 25. og 26. april 1972 om fiskerirettigheder for færøske fiskere i de grønlandske farvande.

Den færøske forhandlingsdelegation har haft følgende sammensætning:

Lagmand Atli Dam,
Lagtingsmedlem Fimbogí Isaksen,
Lagtingsmedlem Leon Joensen,
Lagtingsmedlem Hilmar Kass,
Landsstyremand Eli Nolsøe,
Lagtingsmedlem Knúf Wang,
Lagtingsmedlem Johan Fr. Øregård,
Fiskeskipper Jón Pauli Rasmussen,
Fiskeskipper Kaj Johannesen, og
Kontorchef Johan Djurhuus.

Den grønlandske forhandlingsdelegation har haft følgende sammensætning:

Landsrådsformand Lars Chemnitz,
Landsrådsmedlem Marius Abelsen,
Landsrådsmedlem David Broberg,
Landsrådsmedlem Nils Carlo Heilmann,
Landsrådsmedlem Lars Enø Johansen,
Landsrådsmedlem Jonathan Motzfeldt,
Landsrådsmedlem Jørgen C. F. Olsen,
Fisker Hans Holm,
Fisker Henrik Nielsen, og
Sekretariatchef Jak. Karup Pedersen.
Møderne har været overvåret af konst. landshøvding K. Budde Lund.

Første møde afholdtes tirsdag den 25. april 1972 kl. 9.00, hvor landsrådsformand Lars Chemnitz bød den færøske delegation velkommen.

Lagmand Atli Dam takkede for, at landsrådet ville afse tid til forhandlinger. Han omtalte det færøske fiskeri ved Grønland samt færingerne og grønlandernes skæbnetsællesskab, herunder afhængigheden af havet. Vilkårene var dog på mange områder forskellige, så forskellige, at det for en overfladisk betragtning kunne se ud som om interesserne trækker i hver sin retning. Grønland har et stort virkeområde med vidtstrakte kyster, mens færingerne ikke har et område, der er stort nok til alene at danne eksistensgrundlag. Færingerne har derfor altid været afhængige af fjernfiskeri, vel mere end noget andet land, og det er i den anledning, man har søgt til bl.a. Grønland. Udviklingen i den senere tid har medført ændringer og andre steder indskrænkninger for det færøske fiskeri, men den mindre fiskemængde har dog heldigvis kunnet afsættes til gode priser, således at der på intet tidspunkt har været tale om stagnation i udbygningstakten. Han udtrykte håbet om, at man kunne forhandle sig frem til et resultat i 1967-lovens ånd, idet han til slut påpegede, at muligheden for direkte forhandlinger også giver et ansvar for, at der nås et resultat, der er acceptabelt for begge parter.

Herefter lukkedes mødet, og de to delegationer præsenterede sig for hinanden.

Lagmand Atli Dam oplæste det færøske oplæg (bilag 1) til forhandlingerne, hvorefter landsrådsformand Lars Chemnitz oplæste det grønlandske oplæg (bilag 2), idet han tilføjede, at der syntes at være stor afstand mellem synspunkterne. Han foreslog derfor, at delegationerne hver for sig drøftede situationen inden de videre forhandlinger.

Atli Dam erklærede, at det netop måtte være forhandlingernes formål at overvinde denne store afstand. Han erklærede sig enig i, at der eventuelt nedsættes en arbejdsgruppe til det eventuelle videre arbejde, ligesom han var enig i, at mødet blev udsat, for at tingene kunne overvejes.

Delegationerne udvekslede i skriftlig form deres forhandlingsoplæg, hvorefter formiddagens møde afsluttede.

Nyt møde afholdtes onsdag den 26. april 1972 kl. 8.30, hvor Atli Dam oplæste den færøske delegations synspunkter i anledning af det grønlandske forhandlingsoplæg (bilag 3). Indlægget blev uddelt til delegationerne.

Lars Chemnitz svarede:

«Man har fra landsrådets side indgående drøftet lagmand Atli Dams forhandlingsoplæg og kan med lagmanden være enig i, at der ved de seneste forhandlinger mellem landsstyret og landsrådet var enighed om

princippet i 1967-fiskeriloven, om at alle danske statsborgere uden hensyn til bopæl i riget skulle have lige adgang til fiskeri på det grønlandske fiskeriterritorium, d.v.s. også i de indre farvande.

Fra landsrådets side understreger man i samme forbindelse, at der under forhandlingerne og ved den indgåede overenskomst var enighed om, at der af hensyn til det grønlandske fiskeris udvikling fortsat burde være områder på fiskeriterritoriet, der burde være forbeholdt de grønlandske fiskere.

I denne forbindelse finder landsrådet fortsat, at situationen for det grønlandske fiskeri er sådan, at der stadig er behov for opretholdelse af områder, der er forbeholdt de grønlandske fiskere.

Nødvendigheden af en fortsat opretholdelse af de såkaldte lukkede områder begrundes man fra landsrådets side med, at det grønlandske fiskerierhverv endnu ikke er udbygget i en sådan grad, at forudsætningerne for ordningens bortfald er til stede.

Vi er enige i, at der ingen sammenhæng er mellem det færøske fiskeri og tilbagegangen i torskebestanden. Vel er der sket en stor udbygning af den grønlandske fiskerflåde, men dette er også tilfældet for den færøske fiskerflåde, således at grønlænderne stadig ikke kan fiske på lige fod med færingerne.

Vort standpunkt er derfor begrundet i fortsat mangel på konkurrenceevne fra de grønlandske fiskeres side. Endvidere vil vi henlede opmærksomheden på det stedse mere udtalte princip om, at fiskerirettigheder forbeholdes den fastboende befolkning.

For såvidt angår situationen i forbindelse med Grønlands indtræden i fællesmarkedet kan landsrådet for sit vedkommende tiltræde, at det færøske fiskeri principielt fortsætter i den i henhold til EEF-aftalen fastsatte overgangsperiode, d.v.s. indtil 31. januar 1978.

Lagmandens bemærkninger om, at fremmede fiskere i 1963 fik en 10 års overgangsperiode, kan besvares med, at man dengang ikke havde det samme pres udefra, som det i dag er tilfældet med EEF-aftalerne.

Det tilføjes dog, at man for så vidt angår tilladelsen til trawl- og vandfiskeri efter torsk på fiskeriterritoriet ønsker dette begrænset til en treårig periode, d.v.s. indtil 31. januar 1976, samt at fiskeri efter rejer ligeledes ønskes begrænset til en treårig periode indtil 31. januar 1976, ligesom rejefiskeriet gøres betinget af, at man for at opnå tilladelsen inden overgangsperioden har drevet sådant fiskeri.

I den forbindelse fremførte lagmaaden, at der ikke er sket videnskabelig påvisning af overbeskudning af rejeforekomsterne og ønsker af denne grund en kortere afviklingsperiode for det færøske fiskeri.

Specielt hvad angår laksefiskeriet henvises der til den dansk/amerikanske aftale, som var bilagt vort første oplæg i sagen. Dette spørgsmål er vi ikke gået nærmere ind på, idet disse aftaler er indgået på regeringsplan, hvorfor vi mener, at det må være et forhandlingsobjekt på længere sigt, alt efter hvad regeringen når frem til.

Men hensyn til det færøske fiskeri i de grønlandske farvande efter overgangsperioden, altså efter 31. januar 1978, stiller man sig fra landsrådets side afventende overfor det færøske ønske herom, men sådanne eventuelle ordninger vil landsrådet kun kunne acceptere gennemført under forudsætning af, at de rent faktisk ikke betyder åbning for tilsvarende fiskeri for statsborgere fra andre EF-lande. Landsrådet må dog, forinden der tages endelig stilling til dette ønske fra færøsk side, anmode den færøske delegation om mere detaljerede oplysninger om, hvilken form for fiskeri man mener vil kunne udøves heroppe uden konsekvens for statsborgerne i de andre EF-lande.

Uenigheden i sagen om Kap Farvel området synes for landsrådet klart at tale for, at man mellem den færøske og grønlandske delegation når frem til klarere og enklere aftaler om afgrænsningen af de områder, der er forbeholdt de grønlandske fiskere, og landsrådet skal med henblik på at opnå en sådan større klarhed og enkelhed henvise til forslagene i vort første forhandlingsoplæg, hvor det foreslås, at basislinien lægges til grund for afgrænsningen af de lukkede områder i stedet for som nu linien, fastsat ved de yderste øer, holme og skær.

Under dette punkt har lagmanden fremført, at dette ville være et alvorligt tilbageskridt for de færøske fiskere, men vort argument er, at «yderste øer, holme og skær» har vist sig at være en så vanskeligt kontrollerbar grænse, at det er nødvendigt, at der opnås mere enkle, kontrollerbare og overskuelige retningslinier for fremtiden.

I øvrigt tror jeg, at vi må være idømekommende overfor lagmandens ønske om behandling af dette spørgsmål i et mindre udvalg, og jeg tror, dette vil kunne give et hurtigt resultat.

Samtidig foreslås aftaler om de færøske fiskerirettigheder fremtidig kun truffet ved forhandlinger mellem landsrådet og landstyre.

Atli Dam:

«Jeg kan naturligvis ikke nu tage stilling til alle de omtalte emner, men vil gerne kommentere det fremkomne på enkelte punkter og generelt. Det glæder mig, at der synes at være Grønlandsk vilje til, at man kan komme til forståelse, også i fremtiden, og det siger vi tak for.

Omtalen af princippet i 1967-loven og de ændrede forudsætninger kan vi tiltræde, idet vi havde regnet med, at der fortsat ville være områder, man fra grønlandsk side ønskede forbeholdt for de fastboende. Men det

glædede os, at der er enighed om, at det ikke er færingerne, der har påvirket tilbagegangen i torskebestanden, og at der derfor er enighed om, at det traditionelle fiskeri for færingerne kan opretholdes indtil 1978.

Vi indrømmer, at tendenserne i tiden om at forbeholde større områder for fastboende er til stede. De seneste oplæg til FN-konferencen i 1973 peger i samme retning. Man skal dog være klar over, at fjernfiskerinationernes interesser også skal varetages på denne konference gennem gensidige forhandlinger og reguleringer ved overnationale institutioner. Til disse forhandlinger har vi ønsket at knytte fiskeriets betydning for bruttonationalproduktet i de enkelte nationer til spørgsmålet om tilbagebetalingstakten. Hvordan disse principper kommer til at svare til EF-principperne, er det for tidligt at udtale sig om. Derfor er vi glade for, at der kan arbejdes videre med disse ting i det foreslåede udvalg.

Vedrørende spørgsmålet om rejefiskeri og trawl- og vadfiskeri kan jeg ikke på nuværende tidspunkt udtale mig, men vil foreslå, at da man fra grønlandsk side er indstillet på en fortsættelse til 1976, overlades dette spørgsmål til de videre forhandlinger, således at det ikke nødvendigvis løses i dag.

Vi er indstillet på at acceptere, at ønskerne efter 1978 diskuteres i samme udvalg, og vi er enig i, at det er for tidligt at udtale sig om, hvilke former for fiskeri EF-landene vil udøve om 5 år. Faktisk er det derfor svært at udtale sig om, hvilke fiskeriformer, der ikke får den konsekvens, at andre lande får adgang til fiskeri i grønlandske farvande.

Spørgsmålet om en større klarhed i afgrænsningerne af de lukkede områder kan føre til et meget stort studiearbejde. Vi er derfor interesseret i at vide, om hele problemstillingen om de lukkede områder også kan udsendes til senere forhandling. Vort hovedønske er klarhed over, hvilke rettigheder færøske fiskere kan forvente i Kap Farvel området i den kommende sæson, idet de første fiskere om kort tid tager hjemmefra. Derfor er vi interesseret i afklaring af dette spørgsmål inden sæsonens begyndelse.

Vi havde ventet en udvikling hen imod større ligeberettigelse, og vi mente, at en del af forudsætningerne derfor var til stede nu. Jeg henviser til den moderne grønlandske trawlerflåde, som er fuldt på højde med den færøske. Vi vil nødig sammenligne færøsk erhvervsudøvelse ved Grønland med andre landes, men vi er klar over Grønlands vanskeligheder ved at give os særstillinger ud over, hvad 5-års overgangsperioden indeholder.

Vi er glade for den vilje, der er givet udtryk for, til løbende at få undersøgt, hvilke rettigheder vi kan give hinanden».

Lars Chernitz:

«Vi er enige i, at forhandlingerne skal fortsætte efter dette møde. Vort hovedønske er en forenkling af grænserne for de lukkede områder, hvilket

vi anser for vigtigt, også af hensyn til forholdet mellem vore to folk. For vi ved, at der er sket opbringelser, som ikke har kunnet holde på grund af uvished om afgrænsningerne.

Forholdet mellem de praktiserende grønlandske og færøske fiskere er blevet så spændt, at det let kan ødelægges.

Men vi er klar over, at der forestår omfattende studier, som ikke kan afsluttes i denne omgang.

Med hensyn til Kap Farvel området er vi indstillet på at søge at nå frem til en afsluttet overenskomst, hvorfor vi nu kan fortsætte med behandlingen af dette punkt og så træffe aftale om videre forhandlinger om de øvrige spørgsmål.

Vi er indstillet på, at vi kan videreføre disse forhandlinger i al fordragelighed, men resultatet vil afhænge af, om vi kan enes om hensynet til beskyttelse af det grønlandske fiskerierhverv.

Det næste skridt må nu blive nedsættelse af et udvalg, der kan forberede opnåelse af resultater vedrørende Kap Farvel området og forhandlingernes videre gang på længere sigt».

Atli Dam:

«Vi er ikke kommet for at tage noget fra det grønlandske fiskerierhverv, men tværtimod for at tage hensyn til dets styrkelse».

Der opnåedes herefter enighed om, at det udvalg, der skulle søge at nå til et resultat vedrørende Kap Farvel området, fra hver side skulle bestå af en politiker, en fisker og en embedsmand.

Herefter sluttedes formiddagsmødet.

Til udvalget udpegedes fra færøsk side lagmand Atli Dam, kontorchef Johan Djurhuus og fiskeskipper Joen Pauli Rasmussen, og fra grønlandsk side udpegedes landsrådsformand Lars Chenmitz, sekretariatschef Jap. Karup Pedersen og fisker Henrik Nielsen.

Det nedsatte udvalg gennemførte sit arbejde ved drøftelser hele onsdag eftermiddag, afbrudt af flere konsultationer med de samlede delegationer.

Sent på eftermiddagen opnåedes der enighed om en aftale vedrørende Kap Farvel området, ligesom der var enighed om, at en arbejdsgruppe skulle arbejde videre med de øvrige problemer.

Mødet blev herefter afbrudt, mens der udarbejdedes et protokollat til underskrivelse.

Afsluttende møde afholdtes herefter kl. 21, hvor det udarbejdede protokollat blev gennemgået og med enkelte rettelser godkendt fra begge sider.

Det således godkendte protokollat (bilag 4) blev underskrevet af lagmand Atli Dam og landsrådsformand Lars Chemnitz.

Man enedes herudover om, at den arbejdsgruppe, der skal arbejde videre med problemerne, skal bestå af 4 mand fra hver side, nemlig to politikere, en fisker-repræsentant og en embedsmand.

Det skal tilstræbes, at arbejdsgruppen holder sit første møde i juni måned i København.

Forhandlingerne afsluttedes herefter med, at Lars Chemnitz og Atli Dam gensidigt takkede for forhandlingernes forløb og den positive indstilling fra begge sider.

På det færøske landstyreets vegne indbød Atli Dam det grønlandske landsråd til i den nærmeste fremtid at aflægge et besøg på Færøerne.

**LAGMAND ATLI DAMS INDLÆG PÅ FORMIDDAGSMØDET
DEN 25. APRIL 1972**

Jeg vil gerne endnu engang takke landsrådet for, at det har kunnet afse tid til at modtage den færøske delegation.

Ved de sidste forhandlinger med landsrådet og landstytret i Godthåb i oktober 1968 blev forhandlingerne ført ud fra det princip, der var fastlagt i fiskeriloven for 1967, at alle danske statsborgere, uden hensyn til hvor i riget de er bosat, skal have lige adgang til fiskeri på hele det grønlandske fiskeriterritorium, d.v.s. og så i de indre farvande.

Man var dog enig om, at der af hensyn til udviklingen af det grønlandske erhvervsliv, særlig fiskerierhvervet, burde fastsættes en overgangsperiode, således at der indrømmedes en rimelig tid til udbygning af den grønlandske fiskeriflåde til større og derfor mere havgående skibe, der kunne fiske på bankerne på lige fod med andre landes skibe.

Resultatet blev en status quo-ordning, hvorefter de områder, der hidtil var forbeholdt grønlændere, fortsat var lukket for færøske fiskere, ligesom indrømmelser til færøske fiskere på de lukkede områder opretholdtes.

Fra færøsk side mente man, at overgangsperioden burde være kort, men man endes dog om at lade aftalen løbe til udgangen af året 1975 dog med ret for hver af parterne fra og med sommeren 1971 at begære nye forhandlinger.

Da landstytret sidste efterår blev gjort bekendt med, at 2 færøske fiske-skibe var sigtet for ulovligt fiskeri øst og nord for Kap Farvel, og landsrådets og landstytrets opfattelse af, hvorvidt der forelå ulovligt fiskeri, ikke faldt sammen, begærede landstytret forhandlinger om det færøske fiskeris status ved Grønland, særlig med henblik på Kap Farvel området.

Siden er der sket den ændring i forhandlingssituationen, at Danmark sammen med Grønland og Færøerne har forhandlet med fællesmarkedet om vilkårene for en eventuel tilslutning. Mens Færøerne har fået en betænkningstid på 3 år, er situationen den, at Grønland til efteråret formentlig skal tage stilling til medlemskab af fællesmarkedet allerede fra 1. januar 1973.

De indrømmelser, man har opnået for Grønlands vedkommende fra den fælles fiskeripolitik af det grønlandske fiskeriterritorium, reserveredes udelukkende for grønlandske fiskere, og stiller færøske fiskere i en yderst vanskelig og alvorlig økonomisk situation. Stillingen vanskeliggøres yderligere ved de tendenser, der er fremme om at udvide fiskeriterritorierne.

Vi behøver blot at henvise til den islandske beslutning om fra 1. september 1972 at udvide fiskeriterritoriet til 50 sømil. I sin yderste konsekvens vil denne beslutning medføre, at al færøsk fiskeri i islandske farvande udelukkes. Vi håber dog, at denne yderste konsekvens ikke kommer til at foreligge, men risikoen understreger situationens alvor.

Vi er klar over, at fællesmarkedets myndigheder er gået med til, at der indrømmes færøske fiskere en 5-års overgangsperiode fra 1. januar 1973, en overgangsperiode der dog kun er halvdelen af, hvad der indrømmedes fremmede fiskere i grønlandske farvande i 1963.

I betragtning af, at vel intet andet samfund — det grønlandske måske undtaget — som det færøske bygger hele sin økonomi og hele sin eksistens på fiskeri, kan man ikke undlade at give udtryk for en vis skuffelse over den korte overgangsperiode, vi har opnået i sammenligning med, hvad andre lande fik i 1963.

Hvad specielt laksefiskeriet angår, så har regeringen truffet aftale med U.S.A. om en fælles optræden under det kommende ICNAF-møde i Washington i næste måned om en aftrapning af det dansk/færøske laksefiskeri på åbent hav.

Taget under ét er udsigterne på det havgående færøske fiskeri ikke lyse. Jeg regner med, at man fra grønlandsk side kan se denne dystre baggrund, og at man tager den i betragtning under forhandlingerne.

Lad mig slutte med at trække op de hovedpunkter, vi ønsker at forhandle om:

- 1) Det færøske håndfiskeri i Kap Farvel området både fra landstationer og fra skibe.
- 2) Da landsrådet i telex for ca. en uge siden ønskede at inddrage i forhandlingerne det færøske fiskeri i 5-års overgangsperioden, vil dette spørgsmål også blive inddraget i forhandlingerne. Her regner vi med, at fiskeriet fortsætter i 1967-lovens forstand.
- 3) I konsekvens heraf, må der også forhandles om det færøske fiskeris forløb efter 5-års periodens udløb.

J. nr. FM 21/1972.

24. april 1972. jkp/hkp.

**Oplæg til forhandlingerne med det færøske Landsstyres
forhandlingsdelegation.**

I forbindelse med de nu indledte forhandlinger om de færøske fiskeres adgang til fiskeri i de grønlandske farvande har vi fra landsrådets side forstået, at man fra færøsk side ønsker revideret den gældende aftale for så vidt angår adgangen til fiskeri i Kap Farvel området.

Landsstyret har i efteråret 1971 meddelt landsrådet, at man fra færøsk side i forbindelse med overenskomsten i 1968, herunder afgrænsningen af de områder, der er forbeholdt danske statsborgere med fast bopæl i Grønland, har overset, at området fra Kap Farvel til Lindenow-fjorden administrativt henhører til Vestgrønland, hvorfor man har opfattet området som en del af østkysten, hvor man fra færøsk side skulle have fri adgang til fiskeri.

Landsrådet har i sagen gjort gældende, at de i bilag til fiskeribekendtgørelsen af 3. december 1969 anførte områder, som er forbeholdt danske statsborgere med fast bopæl i Grønland, er fastsat i overensstemmelse med de indgåede aftaler i efteråret 1968, hvortil især bemærkes, at landsstyret havde bekendtgørelsen til gennemsyn, inden den blev sat i kraft.

Fra landsrådets side har man yderligere anført, at landsstyrets fortolkning ikke kan være rigtig, idet denne vil indebære, at den tidligere foretagne lukning af området af Kap Thorvaldsen til Kap Farvel ville være meningsløs, idet der så ville være adgang til alle de indre farvande i den sydlige del af det lukkede område gennem fjordene, øst for Kap Farvel.

Landsrådet må således fastholde sit standpunkt, hvorefter området fra 60° nordlig bredde til nordbredden af Lindenows Fjord er lukket område, ligesom de lokale fiskeres interesser i området ikke giver nogen anledning til at gå ind for nogen åbning af området.

Den opståede uoverensstemmelse mellem landsstyret og landsrådet synes til dels at være begrundet med, at der tidligere principielt var lukket for færøsk fiskeri i de indre grønlandske farvande, men blev givet adgang til fiskeri i visse nærmere aftalte områder, mens der efter den nuværende grønlandske fiskerilov principielt er fri adgang til færøsk fiskeri heroppe,

men nu er tale om enkelte områder, som er forbeholdt fiskeri for danske statsborgere med bopæl i Grønland.

Samtidig med at vi skal forhandle spørgsmålet om fiskerirettighederne i Kap Farvel området har landsrådet fundet det rigtigt, at vi med henblik på Grønlands eventuelle indtræden i EF tager skridt til at drøfte den overgangsperiode, der i så fald skal etableres i årene fra 1973 og til 1978, hvor det grønlandske fiskeriterritorium udelukkende bør forbeholdes til fiskeri for fiskere med fast tilknytning, herunder bopæl i Grønland.

Indledningsvis vil jeg fastslå, at forudsætningerne for de nuværende aftaler og den nye ordning, vi skal nå frem til, er væsentlig forskellige.

Da de første aftaler blev truffet i 1952 og 1959, var det færøske fiskeri så godt som udelukkende line og snørefiskeri, og torskebestanden i de grønlandske farvande havde en stigende tendens, ligesom der ikke var tale om laksefiskeri og fiskeri af rejer.

I dag er den færøske fiskerflåde blevet moderniseret og forsynet med andre og langt mere effektive fiskeriredskaber samtidig med, at der jo som bekendt blandt andet på grund af klimaforandringen har været tale om en næsten katastrofal tilbagegang i torskebestanden i de grønlandske farvande. Endvidere er laksefiskeriet og rejefiskeriet blevet af stadig voksende betydning for det grønlandske fiskeri.

Altså kort og godt, vi må fra grønlandsk side fastholde, at de gældende aftaler trænger til gennemgribende revision, som vi finder passende bør gennemføres i forbindelse med den overgangsordning, der nødvendigvis alligevel skal etableres, hvis Grønland bliver medlem af EF.

Som udgangspunkt for en sådan revision skal vi fra grønlandsk side foreslå, at dansk og færøsk fiskeri i de grønlandske farvande bringes til ophør den 31. januar 1976, hvorved der gives de færøske fiskere en overgangsperiode på 3 år til den nødvendige omlægning af det fiskeri, der hidtil har været drevet på det grønlandske fiskeriterritorium.

For så vidt specielt angår rejefiskeriet, gøres tilladelse til fiskeri heraf endvidere betinget af, at man inden overgangsperioden, altså inden 31. januar 1973, har drevet sådant fiskeri.

Med hensyn til laksefiskeriet henvises der til den indgåede dansk-amerikanske aftale, som jo skal behandles på det kommende møde i ICNAF i maj måned. Efter denne aftale skal det danske og færøske fiskeri efter laks i årene 1973, 1974 og 1975 reduceres til henholdsvis 600, 550 og 500 tons for derefter helt at ophøre.

Jeg skal for så vidt angår yderligere enkeltheder angående den dansk-

amerikanske aftale henviser til det omdelte telegram fra minister Knud Hertling af 6. februar 1972.

Herudover skal vi fra landsrådets side foreslå, at den nuværende afgrænsning af de lukkede områder, som i dag er de yderste øer, holme og skær, rykkes længere ud, idet basislinien bør lægges til grund ved fastsættelsen af afgrænsningen. Denne ændring er begrundet med, at den nuværende grænsedragning giver anledning til tvivl, ligesom drivgarnsfiskeri, der foretages op til den nuværende grænse, har været stærkt generende for fiskeriet i de indre farvande.

Det foreslås samtidig, at man for at opnå en klarere og mere enkelt aftale om færøske fiskeres adgang til fiskeri i de grønlandske farvande for fremtiden fastholder, at aftalerne træffes centralt mellem landsrådet og landstyre, således at kommunalbestyrelsernes adgang til at træffe særordninger ophæves.

Til slut skal jeg bemærke, at det måske af tidsmæssige grunde kan blive vanskeligt under disse forhandlinger at nå frem til et ændringsforslag til den gældende fiskeribekendtgørelse, men i så fald vil jeg foreslå nedsættelse af en arbejdsgruppe med repræsentanter for de to delegationer, som det så blev pålagt at udarbejde et forslag til en ny bekendtgørelse, der så kunne forhandles om til efteråret.

skjal 2d.

kg245

s københavn 664/652 28 1852

etatpriorite tm2 cta

landsrådsformand lars chemnitz

godthåb

til deres orientering meddeles at følgende pressemeddelelse udsendes nu og frigives kl. 18 dansk tid: udenrigsministeriet meddele: som meddelt rilzaus bureau den 6 februar fandt dansk amerikanske konsultationer om laksefiskeriet ved grønland sted i washington den 3-5 februar dette år. man nåede herved under forbehold af regeringernes tilslutning til principiel enighed om en aftrapningsordning, da de allerede gældende begrænsninger er vedtaget i den internationale kommission for fiskeriet i det nordvestlige atlantehav (icnaf) finder der endvidere konsultationer sted om sagen med de medlemslande som har en særlig interesse i denne. regeringen har under de førte forhandlinger lagt vægt på følgende forhold, selvom en videnskabelig klargøring af sammenhængen mellem laksefiskeriet ved grønland og nedgangen af fangsten af laks i amerikanske floder fortsat savnes kan man ikke udelukke muligheden for en sammenhæng.

ifølge usas seneste belysninger er der i 1971 sket en betydelig tilbagegang i laksebestanden i disse floder som usa bekoster store beløb på at vedligeholde som laksefloder. hensynet til naturbeskyttelse herunder beskyttelse af truede dyrearter ligger regeringen stærkt på sinde. man har i sine overvejelser også taget i betragtning at laksefiskeri med drivgarn har vist sig at indebære en betydelig risiko for lomvien der spiller en større rolle for grønlændernes daglige kost end nogen anden fugl. regeringen har ikke ment at kunne se bort fra den opinion som har dannet sig i usa og andre lande og som har støtte også i danmark. i usa er der gennemført en lov som vil kunne true exporten af fisk og fiskeprodukter til usa der er danmarks tredjestørste aftager på dette område. endelig har man ligesom i forhandlingerne i ef lagt vægt på at tilvejebringe en ordning der sikrer oprettelse af det grønlandske kystfiskeri. grønlandske fiskere virker under så vanskelige forhold at det er naturligt at sikre dem de gunstigst mulige vilkår. samtidig har man forsåvidt angår danske og færøske fiskere tilstræbt en afviklingsperiode af en sådan længde at den skulle give dem rigelig mulighed for at kunne omstille sig til andet fiskeri. på denne baggrund er man nået frem til en forståelse med usa som man vil søge de andre icnaf landes tilslutning til med henblik på at indarbejde

den i icnafs regler når sagen skal drøftes under icnafs forestående møde i maj 1972. ifølge denne forståelse opretholdes det bestående danske og færøske fiskeri i 1972 på dets nuværende niveau ca 800 tons. i de tre følgende år reduceres det til henholdsvis ca 600 550 og 500 tons for derefter at ophøre. fiskes der mindre i et år må der fiskes mere i det næste og omvendt. på hvilken måde begrænsningerne de nævnte mængder i praksis skal finde sted vil blive afgjort ved forhandling med de interesserede fiskeriorganisationer. det er tanken at danmark fra og med 1976 vil tilslutte sig det totalforbud mod laksefiskeri på det åbne hav som et flertal af icnaflandene vedtog i 1969. for så vidt angår grønlandske fiskeres fiskeri af laks vil dette kunne opretholdes inden for fiskerigrænsen på det nuværende niveau der på basis af de sidste 8 års gennemsnit er anslået til ca 1100 tons om året. parterne enedes om at samarbejde om foranstaltninger til lakseartens beskyttelse. usa vil søge at sikre at der gennemføres yderligere beskyttelsesforanstaltninger inden for nordamerikansk fiskeriterritorium. spørgsmålet om en eventuel erstatning til de danske laksefiskere der vil blive ramt af de nye restriktioner vil blive taget op i forbindelse med de stedfindende drøftelser om de allerede skete indskrænkninger i laksefiskeriet. det udenrigspolitiske nævn vil blive indkaldt til møde om sagen tirsdag den 29. februar. københavn den 23. februar 1972» det tilføjes at det danske laksefiskeri ved grønland ved den indgåede aftale altså ophører i løbet af 2 år efter udløbet af den hidtidige icnaftale.

hilsen knud hertlinng.

ligelydende telegram sendt til n o christensen.

Godthåb, den 26. april 1972.

Jeg kan ikke undlade at udtrykke en vis skuffelse over, at der i landsrådsformandens oplæg ligger det grundsynspunkt, at så forskellige faktorer som tilbagegang i torskebestanden og Grønlands eventuelle medlemskab af et udvidet fællesmarked, skulle have ændret forudsætningerne for færøsk tilstedeværelse i grønlandske farvande så afgørende, at hele grundtanken i 1967-loven må forkastes med den konsekvens, at færøsk fiskeri rent faktisk skal bringes til ophør efter 1975. Dette skulle gælde alle former for fiskeri.

Må jeg her overfor generelt sige, at vi fra færøsk side ikke kan se nogen grund til at sammenknytte de to former for overgangsperiode, som ligger i 1967-loven og i fællesmarkedsaftalen om undtagelser fra MF's fiskeripolitik.

Endvidere vil jeg tillade mig at fremføre, at vi fra færøsk side ikke finder nogen sammenhæng mellem den færøske tilstedeværelse i grønlandske farvande og den tilbagegang i torskebestanden, som formanden omtalte. Sammenholdes de hundredtusinder af tons tors, der findes og er blevet fisket ved Grønland, med det beskedne antal tons torsk, der fanges og er blevet fanget af færøske fiskere, så kan man indse, at vores påvirkning har været ringe. Vi anser hovedsagen til tilbagegangen at ligge i ændringer i de naturlige vækstbetingelser for fiskebestanden såsom temperaturændringer m.v.

Færøsk tilstedeværelse har ingen indflydelse på denne tingenes tilstand, og vi kan ikke tro, at en færøsk tilbagetrækning fra dette meget store område, hvor selv en nok så stor fiskeriindsats fra grønlandsk, færøsk og dansk side har ringe indflydelse på bestanden, kan øge den grønlandske andel af totaludbyttet. Vi anser det for givet, at denne andel udelukkende er bestemt ved størrelsen af indsatsen sammenlignet med andre landes indsats.

Vi finder det rigtigst, at grønlændere og færinger i fællesskab bestræber sig på at udnytte den fordel, der ligger i adgangen til de indre grønlandske farvande, til at tage så stor en andel som muligt af det, der totalt fanges ved Grønland. Dette må være, hvad der ret beset er i hele rigets interesse. En styrkelse af hvert enkelt elements økonomiske udviklingsmuligheder kan kun være en styrkelse af hele fællesskabet.

Vi kan som sagt ikke tro, at det grønlandske erhverv kan høste væsentlige fordele ved at indføre et stop for færøsk fiskeri, derimod mener vi, at de ulemper, der eventuelt måtte være ved færøsk tilstedeværelse,

opvejes mangfoldige gange ved, at fremme fiskere, der overvejende fisker med trawledskaber, fra 1. maj 1973 skal trække sig udenfor den grønlandske fiskerigrænse. Skulle der være ulemper og vanskeligheder enkelte steder også på lokalt plan, er vi altid parat til at diskutere disse og prøve på at eliminere dem, men derfra og til at afvikle færøsk fiskeri forekommer os at være et langt spring.

1967-loven tilsigtede en udvidet grad af ligeberettigelse i adgangen til grønlandske farvande mellem fastboende og ikke-fastboende rigsborgere, d.v.s. af som årene gik, skulle alle former for dansk fiskeri foregå mere og mere på lige fod. 1968-aftalen var en undtagelse fra denne regel, idet alle parter indså det rimelige i, at grønlandske fiskere og grønlandsk erhverv fik en rimelig lang tid til omstilling.

En sammenholdelse af denne aftale med fællesmarkedsaftalen skulle efter vores mening ikke give anledning til ændringer. Vi har opfattet fællesmarkedsaftalen sådan, at der i fuld udstrækning er adgang til at fortsætte efter de hidtil gældende principper indtil 1978, d.v.s. at såfremt Grønland, Danmark og Færøerne kunne komme til enighed derom, er der også adgang til at udvide dansk og færøsk fiskeri i grønlandske farvande frem til 1978. Vi finder det derfor ikke nødvendigt — og lidet hensigtsmæssigt — at afkorte perioden til 1976 og dermed indskrænke den totale andel af fiskeriet, der kan komme Danmark som sådan til del, især set i lyset af andre staters tilbagetrækning og i lyset af, at disse, som jeg nævnte i mit første indlæg, har haft en 10-årig afviklingsperiode uden indskrænkninger af nogen art.

Fra færøsk side har vi heller ikke forestillet os, at denne fællesmarkedsaftale nødvendigvis skal betyde ophør af færøsk fiskeri fra og med 1978. Der skulle ikke være noget til hinder for, at visse former for fiskeri kunne fortsætte også i årene efter 1978. Det er et anerkendt princip, at passive fiskeredskaber som krog og garnfiskeri fra skib og båd, ikke er medvirkende til at decimere fiskebestanden. Kunne der så skabes aftaler, der ikke er diskriminerende overfor EF-landene, ville vi være nået et godt skridt videre, så meget mere som disse lande i meget ringe udstrækning udøver denne form for fiskeri.

Vi har foundset, at disse to folk, grønlændere og færingerne, kunne komme overens om dette.

Andre mere decimerende former for fiskeri er vi naturligvis indstillet på at afvikle efter 1978, og eventuelt pålægge de samme indskrænkninger i 5-årsperioden som det grønlandske erhverv ellers vil blive pålagt.

Landsrådsformanden omtalte også ændringer i adgangen til at drive rejefiskeri. Vi har forstået ministeriets bekendtgørelse fra 1969 om regulering af fiskeriet i de grønlandske farvande sådan, at rejefiskeri ikke har samme status som trawlfiskeri ellers. Vi har derfor svært ved at accep-

tere, at en bestemt dato — d.v.s. den 31. januar 1973 — skulle være bestemmende for, hvorvidt færingerne må drive rejefangst eller ikke. Vi finder, at relevante forudsætninger må have sammenhæng med, hvor stor beskatning rejefelterne i det hele taget kan tåle. Skulle det vise sig, at der er fare for en overbeskatning, er vi naturligvis villige til at diskutere begrænsningerne. Vi må altså på dette område indtil videre fastholde, at adgangen til rejefiskeri må være fuldt i overensstemmelse med de regler, der gælder for fastboende.

Jeg vil her gerne, hvad det ømfintlige spørgsmål om laksefiskeri angår, henvise til, at vi fuldt er gået ind for at diskutere dette og har set i øjnene, at der består en fare for, at færøsk fiskerierhverv tvinges ud af laksefiskeriet. Jeg kan forsikre Dem om, at lakseaftalen ikke er faldet i god jord på Færøerne, men ikke desto mindre har vi endnu ikke overfor U.S.A. og Danmark foretaget os andet end at påpege, at vi mener, at det i højere grad er et forureningsspørgsmål end en overbeskatning, der er årsag til tilbagegangen i amerikanske lystfiskeres fangster, og vi har beholdt os, at såfremt videnskabelige undersøgelser kan bekræfte dette, og såfremt det viser sig, at bestanden vokser, så må laksefiskeri kunne genoptages også efter 1975. Men hvordan det bliver med hele lakseaftalen afhænger jo af ICNAF-mødet. Jeg vil blot påpege, at forudsætningen for, at færøske fiskere vil underkaste sig en eventuel vedtagelse på ICNAF-mødet, er, at Færøernes Lagting godkender aftalen.

Hvad angår landsrådets ønske om en gennemgribende revision skal vi erklære os rede til at deltage i en fortsat diskussion derom, men vi finder det mest hensigtsmæssigt, at det generelle sigte i disse diskussioner mest går på forholdene efter 1978. Hvad de mere specielle ting angår, er vi naturligvis rede til at diskutere disse, f.eks. med henblik på at få indkorporeret kommuneaftalerne af 1952 i en aftale truffet centralt af landsrådet og landstyre.

Landsrådets ønske om en ændret grænsedragning for de lukkede områder således at basislinierne benyttes i stedet for de yderste øer, holme og skær, vil være et alvorligt tilbageskridt for færøsk fiskeri. Vi skal derfor meget henstille, at det nuværende system opretholdes fuldt ud for de områder, der endnu måtte forblive lukkede i 5-års perioden, hvis der bliver tale om sådanne.

Hvad specielt Kab Farvel området angår, skal jeg nøjes med at fremføre, at vi har praktiseret fiskeriet i henhold til en instruktion og en fortolkning fra rigsombudet på Færøerne, der i sin tid meddelte fiskeritilladelserne.

Beklageligvis er vi ikke enige herom, men det er et spørgsmål, om ikke det rigtige så er ved denne lejlighed grundigt at diskutere det i et mindre udvalg og herunder formulere en præcis aftale. En aftale, der også kan

forebygge, at færøske fiskere igennem fjorden får adgang til områder, der er enighed om fortsat at holde lukkede.

Må det blot være mig tilladt at tilløje, at der ikke har været tale om nogen stor fiskeriindsats fra færøsk side i Kap Farvel området, men at det for de mennesker, der har drevet fiskeri i området, er en meget alvorlig sag at skulle underkaste sig indskrænkninger. Vi venter under ingen omstændighed en så intensiv færøsk/grønlandsk indsats i området, at fiskebestanden skulle komme i fare.

Tak fordi De så tålmodigt har påhørt dette lange indlæg, men jeg mente, at landsrådsformandens overraskende krav motiverer, at jeg har givet udtryk for de følelser, hans indlæg har vakt hos den færøske delegation.

Lögtingsmál nr. 46/1972.

Viðvíkjandi
RÆTTARGANGSLÓGINI

Udkast
til
lov for Færøerne om rettens pleje.

§ 1.

Lov om rettens pleje, jfr. lovbekendtgørelse nr. 609 af 19. december 1969, som ændret ved lov nr. 3 af 8. januar 1970, lov nr. 10 af 29. januar 1970, lov nr. 168 af 29. april 1970, § 2 i lov nr. 203 af 27. maj 1970, lov nr. 153 af 16. april 1971, lov nr. 66 af 8. marts 1972, § 3 i lov nr. 89 af 29. marts 1972, lov nr. 224 af 7. juni 1972, §§ 1 - 3 i lov nr. 225 af 7. juni 1972 og lov nr. 281 af 7. juni 1972, gælder for Færøerne med følgende ændringer:

1. I § 4, stk. 1, indsættes som 3. pkt.:
«Færøerne henhører under østre landsret».
2. I § 12 indsættes efter 1. pkt.:
«Desuden udgør Færøerne en underretskreds.»
3. I § 14, stk. 1, udgår litra e - g, og i stedet indsættes:
e. overformynderiforretninger.
f. notarialforretninger.
g. tilsyn med og revision af de af eksekutorer behandlede dødsboer.
h. formandskabet i overlandvæsenskommissionen i henhold til den færøske lovgivning om landvæsenskommissioner.
i. formandskabet i overudskiftningskommissionen i henhold til den færøske udskiftningslovgivning.»
4. I § 17 a, stk. 1, 2. pkt., indsættes efter «justitsministeren»: «eller i påtrængende tilfælde af rigsbudsmanden.»

5. I § 17 a, stk. 2, 1. pkt., ændres «landsrettens præsident» til: «rigsombudsmanden».

6. I § 17 a indsættes som stk. 3 og 4:

«Stk. 3. Det har sit forblivende ved de i anordning nr. 30 af 14. januar 1876 indeholdte regler med hensyn til begyndelses- og registreringsforretningers udførelse på skifterettens vegne af vedkommende sysselmand og ved de i punkt 1 i anordning nr. 204 af 4. november 1892 indeholdte bestemmelser om, at sysselmanden i visse tilfælde kan træde i den ordinære underretsdommers sted som formand for søretten. Endvidere kan sysselmandene i fogedens forfald og efter hans bemyndigelse forrette auktioner over løsøre, dog ikke registrerede skibe og luftfartøjer, ligesom det har sit forblivende ved deres virksomhed med salg ved auktion af småvrag og hittedæ, af inddrevet løst gods, vrag eller vragstykker, som skønnes at have en værdi af ikke over 2 kr., jfr. strandingslov for Færøerne af 24. marts 1899 § 10, og af grind.

Stk. 4. Syslernes politiretter opretholdes i samme omfang som hidtil.»

7. I § 42, stk. 2, indsættes som 2. pkt.:

«Til Færøernes retskreds sker udnævnelse som sereuskriver (dommer).»

8. I § 44, stk. 3, 1. pkt., ændres «landsrettens præsident» til: «Rigsombudsmanden».

9. § 44, stk. 4, 2. pkt., affattes således:

«Dog behøver den pågældende ikke at have bestået nogen juridisk eksamen.»

10. I § 46, stk. 1, indsættes som 2. pkt.:

«I påtrængende tilfælde foretages denne beskikkelse af rigsombudsmanden.»

11. I § 49, stk. 1, ændres «14 dage» til: «4 uger».

12. I § 68 indsættes som stk. 3:

«Stk. 3. Færøerne danner en særlig nævningekreds. På Færøerne vælges kun personer til at virke som nævninger, og der udarbejdes kun en nævningsliste, jfr. § 74.»

13. I § 69 indsættes efter «danske»: «eller til det færøske».

14. I § 70 indsættes efter «ministre»: «landsstyrets medlemmer». Endvidere ændres «sognefogder» til «sysselmænd».

15. I § 71 indsættes som nr. 10:

«10) overvrageren og vragerkontrollører.»

16. § 72, 1. pkt., affattes således:

«Udtagelsen til grundlisten foretages inden for hvert syssel af et grundlisteudvalg på 5 medlemmer, der udpeges af lagtinget for dets valgperiode.»

17. I §§ 73, 75, 76, 1. pkt., og 77 ændres «landsrettens præsident» til «sorenskriveren (dommeren)».

18. § 74 affattes således:

«§ 74. Efter modtagelsen af grundlisterne affatter sorenskriveren nævningelisten. Listen dannes ved lodtrækning blandt de personer, der er optaget på grundlisterne.»

19. I § 82, stk. 1, 1. pkt., ændres «en uges varsel» til «to ugers varsel».

20. I § 83, stk. 1, 2. pkt., ændres «en uge» til: «to uger».

21. § 103 affattes således:

«§ 103. Rigsadvokaten kan beskikke landfogden (politimesteren) og hans fuldmægtig til at udføre tiltale for landsretten. De beskikkede har ikke ret til at oppebære særligt vederlag. Justitsministeren beskikker i øvrigt de fornødne medhjælpere for statsadvokaterne.

Stk. 2. Rigsadvokaten beskikker efter forslag af landfogeden (politimesteren) anklagere til efter pålæg af landfogeden (politimesteren) at udføre tiltale for Færøernes ret. Politifuldmægtige og sysselmænd er pligtige at modtage sådan beskikkelse, dog uden ret til at oppebære særligt vederlag.

Stk. 3. Bemyndigelse til i en enkelt sag at udføre tiltale for underretten kan efter indstilling af landfogeden (politimesteren) gives af rigsbombudsmanden.»

22. § 104, stk. 3, affattes således:

«Stk. 3. Den, der beskikkes til anklager ved underretten eller bemyndiges til i en enkelt sag at udføre tiltale ved denne ret, skal være en duelig og retsindig mand.»

23. I § 109, stk. 2, indsættes som 2. pkt.:

«Syselmændene udøver politivirksomhed i samme omfang som hidtil.»

24. § 109, stk. 3, affattes således:

«Stk. 3. Politiets virksomhed udøves i øvrigt dels af et for hele riget fælles politikorps, dels af et særligt politikorps for Færøerne. Dettets størrelse og fordeling i grader fastsættes ved normeringslov efter forud indhentet erklæring fra Færøernes landsstyre.»

25. § 109, stk. 4, affattes således:

«Stk. 4. Herudover kan ansættes et personale, hvis størrelse og fordeling fastsættes ved normerings- og finanslov efter forud indhentet erklæring fra Færøernes landsstyre.»

26. § 110, nr. 1, affattes således:

«1) Omflytning samt indstillinger om ansættelser og forfremmelser uden for Færøernes politikorps og politiets kontorpersonale. Forinden omflytning foretages og indstilling om ansættelse i politikorpsen afgives, indhenter rigspolitichefen erklæring fra landfogeden og gennem rigsbudsinanden fra Færøernes landsstyre. Ved forflyttelser skal der tillige indhentes erklæring fra vedkommende tjenestemand.»

27. I § 111, stk. 1, indsættes efter 1. pkt.:

«Endvidere udgør Færøerne en politikreds.»

28. I § 111, stk. 2, indsættes som 3. pkt.:

«Færøernes politikreds forestås af landfogeden (politimesteren), der skal have bopæl på Færøerne.»

29. § 115 udgår.

30. § 116 affattes således:

«§ 116. Fra den 1. juli 1958 udbræder staten for de på dette tidspunkt fastansatte kommunale polititjenestemænd på Færøerne lønninger i overensstemmelse med den for statens tjenestemænd gældende lønningslovgivning.

Stk. 2. Fra samme tidspunkt overtager staten udgifterne ved politiets uniformering og øvrige udrustning. De af de færøske kommuner til politiets udelukkende brug anskaffe de udrustningsgenstande, derunder også befordringsmidler, overgår til staten uden vederlag.

Stk. 3. De kommunale polititjenestemænd, der ikke måtte søge overgang til statens tjeneste, forretter polititjeneste på de indtil den 1. januar 1958

gældende vilkår. Der udfærdiges af justitsministeren nyt ansættelsesbrev for disse tjenestemænd, der, hvor kommunale regler ikke i medfør af foranstående kommer til anvendelse, er underkastet de for statens tjenestegænder gældende almindelige bestemmelser, derunder disciplinærreglerne.

Stk. 4, Ansættelse på de hidtil for det kommunale politi gældende vilkår, herunder oprykning til højere lønnet stilling, kan efter 1. juli 1958 ikke finde sted.»

31. § 117 affattes således:

«§ 117. Staten overtager fra den 1. juli 1958 pensioneringen af samtlige på dette tidspunkt fastansatte kommunale polititjenestemænd på Færøerne.

Stk. 2. Den pensionsbyrde, som en kommune har pådraget sig over for de polititjenestemænd, som i henhold til § 116 overgår til statens tjeneste eller kunne være overgået hertil, opgøres pr. 30. juni 1958 efter de af statsanstalten for livsforsikring anvendte regler for pensionsbyrders beregning. Det beløb, som derved udkommer, afdrages til staten i løbet af 25 år, og den til enhver tid resterende kapital forrentes med 4 pct. p.a.»

32. § 118 udgår.

33. I § 125 indsættes som stk. 2:

«Stk. 2. På Færøerne kan prøven aflægges for Færøernes ret. Rigsombudsmanden og landfogeden (politimesteren) deltager da i bedømmelsen af, om udførelsen af sagerne skal kendes forsvarlig.»

34. I § 131 indsættes som stk. 3:

«Stk. 3. Enhver, der er myndig, har ført en retskaffen vandel og ikke er ude af rådighed over sit bo, kan på Færøerne udføre retssager for andre. De i §§ 133, 134 og 136 indholdte regler finder med de lempelser, der følger af forholdets natur, anvendelse på sådanne personer, der udfører retssager for andre som erhverv.»

35. I § 138, stk. 2, 2. pkt., ændres «begge instanser» til: «alle instanser».

36. I § 144, stk. 2, 2. pkt., indsættes efter «Statstidende»: «og den avis, der er autoriseret til optagelse af offentlige bekendtgørelser på Færøerne.»

37. § 140, st. 1 og 2, affattes således:

«Retsproget er dansk og færøsk. Afhøring af personer, der ikke er det danske eller det færøske sprog mægtige, foregår ved hjælp af en edsvoren tolk eller en af retten udnævnt tolk. Dog kan, bortset fra straffe-

sager, hvori nævninger medvirker, tilkaldelse af folk undlades, når ingen af parterne gør fordring herpå, og retten tilfror sig fornødent kendskab til det fremmede sprog. Er dommeren ikke det færøske sprog mægtig, foranlediger han, når det måtte være fornødent, tilkaldt en kyndig person til at fungere som oversætter.

Stk. 2. Dokumenter, der er affattede i fremmed sprog, skal ledsages af en oversættelse, der, når retten eller modparten forlanger det, skal bekræftes af en autoriseret translator eller en af retten antaget oversætter. Oversættelsen kan dog frafaldes, når begge parter er enige derom, og retten tilfror sig fornødent kendskab til det fremmede sprog. Er dommeren ikke det færøske skriftsprog mægtig, foranlediger han dokumenter, affattede i det færøske sprog, oversat. Såfremt oversættelsen ikke godkendes af parterne, skal den bekræftes af en af retten udmeldt kyndig person. I tilfælde af anke eller kæde til domstole uden for Færøerne skal dokumenter, affattede i det færøske sprog, ledsages af en oversættelse, foretaget af en dertil af retten beskikket person. Udgifterne ved de i dette stykke omhandlede oversættelser af færøske dokumenter og de i stk. 1, sidste pkt., omhandlede tilkaldelser af folk udredes af landskassen.»

38. I § 159, stk. 1, og stk. 2, 1. pkt., indsættes efter «Statstidende»: «eller den avis, der er autoriseret til optagelse af offentlige bekendtgørelser på Færøerne, efter retts nærmere bestemmelse.»

39. § 165, stk. 2, affattes således:

«Vederlaget for forkyndelse afholdes forud af den, der begærer forkyndelsen foretaget.»

40. I § 174 indsættes som stk. 2:

«Stk. 2. Disse regler skal dog ikke medføre nogen pligt for personer, der bor eller opholder sig på Færøerne, til at give møde i den øvrige del af riget eller for personer, der bor eller opholder sig i den øvrige del af riget, til at give møde på Færøerne.»

41. I § 175, stk. 3, 1. pkt., ændres «en uge» til: «to uger».

42. § 214, stk. 3, 2. pkt., affattes således:

«Når i en nævningsag dommeren eller mere end én nævning får forfald eller af anden grund må fratræde, efter at domsforhandlingen er begyndt, afbrydes denne.»

43. § 224 affattes således:

«§ 224. Enhver borgerlig retstrætte behandles i første instans ved

underret. Ville sagen i den øvrige del af riget (bortset fra Grønland) høre under landsret i første instans, kan den dog ved overenskomst mellem parterne indbringes for landsret.»

44. I § 225, nr. 10, ændres «medhjælperloven» til: «fyendelov for Færøerne af 16. februar 1856».

45. I § 238, stk. 1, 2. pkt., indsættes efter «firmalov af 1. marts 1889 § 34»: «jfr. anordning nr. 21 af 7. februar 1890».

46. I § 241 indsættes efter «lov om skifte af dødsbo m.v. af 30. november 1874»: «jfr. anordning nr. 30 af 14. januar 1876».

47. I § 260, stk. 2, indsættes efter «parterne»: «jfr. dog § 131, stk. 3».

48. I § 302 indsættes som stk. 3:

«Stk. 3. Disse regler skal dog ikke medføre nogen pligt for personer, der bor eller opholder sig på Færøerne, til at give møde i den øvrige del af riget eller for personer, der bor eller opholder sig i den øvrige del af riget, til at give møde på Færøerne.»

49. § 332, stk. 1, nr. 1, affattes således:

«Fritagelse for retsafgifter og udgifter til forkyndelse».

50. § 339, stk. 1, affattes således:

«Har sagsøgte bopæl på Færøerne, skal sagsøgeren lade stævningen forkynde med 14 dages varsel. Bor sagsøgte uden for Færøerne, eller vides det ikke, hvor hans bopæl er, bestemmes varslet af soernskriveren (dommeren)».

51. § 398, stk. 3, affattes således:

«Stk. 3. Varslet bestemmes af Højesterets præsident.»

52. § 427, stk. 1, affattes således:

«§ 424 a. Sager, som også i den øvrige del af riget (bortset fra Grønland) er henlagt til underretten, behandles efter reglerne i dette kapitel. Sager, som i den øvrige del af riget (bortset fra Grønland) henhører under landsretten som første instans, behandles med de fornødne lempelser efter de regler, der gælder for sådanne sager. Reglen i § 429, stk. 2, finder dog også anvendelse på disse sager.»

53. § 427, stk. 1, affattes således:

«Har sagsøgte bopæl på Færøerne, skal stævningen forkynnes for ham med 14 dages varsel. Bor sagsøgte uden for Færøerne, eller vides det ikke, hvor hans bopæl er, bestemmes varslet af sorenskriveren (dommeren).»

54. I § 435 indsættes som stk. 4:

«Stk. 4. Anke eller kære til højesteret af landsrettens afgørelser vedrørende de fra den færøske underret indkomne sager, som i den øvrige del af riget (bortset fra Grønland) ville høre under behandling ved landsret i første instans, kan finde sted i overensstemmelse med reglerne i kapitlerne 36 og 37.»

55. § 437, stk. 3, affattes således:

«Stk. 3. Varslet bestemmes af landsrettens præsident.»

56. § 459, stk. 2, affattes således:

«Stk. 2. I alle andre tilfælde træffes afgørelsen af sorenskriveren (dommeren) under anvendelse af de i de følgende paragraffer givne regler med de lempelser, der følger i forholdets natur. De i sagen truffene afgørelser kan indbringes for højere ret i overensstemmelse med reglen i § 435, stk. 4.»

57. I § 459, stk. 3, 1. pkt., ændres «indsendelsen til landsretten» til: «foretagelsen for retten». Endvidere ændres «lov om tinglysning nr. 111 af 31. marts 1926» til: «lagtingslov nr. 55 af 16. august 1962 om tinglysning».

58. I § 466, stk. 1, sidste pkt., udgår «i de tilfælde andragendet til landsretten».

59. I §§ 480, 503, 507, 516, 519, 524, 526 og 527 ændres »sognefogeden» til: «sysselmanen».

60. I § 529, stk. 2, ændres «tinglyses i overensstemmelse med 1926» til: «tinglyses (tinglæses) efter de derom gældende regler».

61. I § 533, stk. 1, indsættes efter «lov nr. 30 af 20. marts 1901 § 2»: «jfr. anordning nr. 72 af 2 maj 1902».

62. I § 538, stk. 3, indsættes som 2. pkt.:

«Afgiftspligtige varer, som statskassen og landskassen realiserer til dækning af påløbne afgifter og bøder, kan forauktioneres uden forudgående retsforfølgning.»

63. I § 544, stk. 1, 1. pkt., ændres «en uge» til: «2 uger».
64. I § 544, stk. 1, sidste pkt., og stk. 2, 1. pkt., ændres «Statstidende» til: «den avis, der er autoriseret til optagelse af offentlige bekendtgørelser på Færøerne, og, såfremt nogen af de interesserede har bopæl uden for Færøerne, i Statstidende».
65. I § 560, stk. 1, 2. pkt., ændres «følge fornøden genpart af ejendomsbladet» til: «så vidt muligt følge genpart af ejendomsbladet (pantestest)».
67. I § 561, stk. 1, indsættes efter «med 14 dages varsel»: (for så vidt de alle har bopæl på Færøerne, og med 6 ugers varsel, for så vidt nogen af dem har bopæl uden for Færøerne).
68. I § 561, stk. 2, 1. pkt., indsættes efter «ejendomsbladet»: (pantestesten)».
69. I § 561, stk. 2, 2. pkt., ændres «som indrykkes tidender» til: «som indrykkes efter fogedens nærmere bestemmelse i de i § 544 nævnte tidender».
70. I § 564, stk. 2, 2. pkt., ændres «lov om tinglysning nr. 111 af 31. marts 1926» til: «lagtingslov nr. 55 af 16. august 1962 om tinglysning».
71. I § 567, stk. 1, 2. pkt., indsættes efter «ejendomsbladet»: «(pantestelsen)».
72. § 567, stk. 3, 2., 3. og 4. pkt., udgår.
73. I § 569, 4. pkt., ændres «har krav på 1869» til: «har krav på godtgørelse som syns- og skønsmand i henhold til § 211».
74. I § 571, stk. 2, 1. pkt., ændres «Statstidende» til: «den avis, der er autoriseret til optagelse af offentlige bekendtgørelser på Færøerne».
75. I § 573, stk. 3, indsættes efter «ejendomsbladet»: «(pantestesten)».
76. I § 581, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter «med 14 dages varsel»: «eller, hvis nogen af dem har bopæl uden for Færøerne, med 4 ugers varsel».
77. I § 581, stk. 1, 2. pkt., ændres «Statstidende» til: «den avis, der er autoriseret til optagelse af offentlige bekendtgørelser på Færøerne, og, så-

fremt nogen af de interesserede har bopæl uden for Færøerne, i Statstidende».

78. I § 583, stk. 1, 2. pkt., indsættes efter «tingbogen»: «(pantebogen)».

79. I § 584 indsættes efter «tingbogen»: «(pantebogen)».

80. I § 593, stk. 3, 3. pkt., ændres «14 dage» til: «4 uger».

81. I § 596, stk. 1, indsættes efter »29. marts 1873 § 1»: «jfr. lov nr. 40 af 30. marts 1894 § 1». I stk. 1 indsættes som nr. 4:

«4) for den betaling, som tilkommer de af kommunalbestyrelsen antagne skorstensfejere i henhold til § 8 i anordning nr. 103 af 13. august 1886 om brandvæsenet i Thorshavn».

82. § 600, stk. 1, 1. pkt. udgår, og i stedet indsættes:

«Udpantning iværksættes af fogden for Thorshavns, Arges, Højvigs, Hvidenæs', Nolsøes, Velbestads og Kirkebøvs vedkommende. Uden for de nævnte bygder foretages udpantning af sysselmanden, der fungerer som foged og i alle henseender i disse sager træder i dennes sted.»

83. I § 602, stk. 2, 1. og 2. pkt., ændres «sognefogeden» til: «sysselmanden».

84. I § 603, stk. 3, 2. pkt., indsættes efter «(jfr. navnlig §§ 593 ff)»: «dog at anke eller kære imod kendelser afsagt af sysselmanden sker til sorenskriveren (dommeren) uden erlæggelse af gebyr, således at fristen for iværksættelse af sådan anke eller kære fastsættes til 4 uger, og således at de af sorenskriveren (dommeren) truffne afgørelser kan indbringes for højere ret efter de i foregående afsnit indholdte regler».

85. § 604 udgår.

86. I § 605, 1. pkt., udgår «eller dens stadfæstelse».

87. I § 605, 2. pkt., ændres «sognefogeden offentliggøres» til: «sysselmanden, i Thorshavn af fogeden, efter at der en uge forud har fundet opslag sted på kundgørelsestavlen på auktionsstedet».

88. I § 606, 3. pkt., udgår «eller, for så vidt stadfæstelse».

89. I § 606 indsættes som 4. pkt.:

«Dog skal anke eller kære imod udpantningsforretninger og kendelser foretaget eller afsagt af sysselmanen ske til sorenskriveren (dommeren) uden erlæggelse af gebyr inden en frist af 4 uger. De af sorenskriveren (dommeren) herefter trafte afgørelser kan indbringes for højere ret efter de i foregående afsnit indeholdte regler.»

90. I § 607, stk. udgår «eller, for så vidt . . . stadfæstelse».

91. § 608 a affattes således:

«§ 608 a. Med hensyn til udpantning for kommuneskatter, kongs, og matrikulsskatter, lejeafgifter af statens læstegods og alle andre afgifter til det offentlige, som inddrives ved udpantning hos beboerne af et sogn eller en kommune, finder de i dette kapitel fastsatte regler anvendelse med de ændringer, som følger af den om sådan udpantning gældende særlivgivning.»

92. I § 609, stk. 2, ændres «D.L.5-7-8 og 9» til: «N.L.5-7-8 og 9».

93. § 616, stk. 2, 1. pkt., affattes således:

«Ved arrest i fast ejendom skal der ske tinglysning (tinglæsning) i overensstemmelse med de derom gældende regler.»

94. § 616, stk. 3, affattes således:

«Stk. 3. Med hensyn til arrest i registrerede skibe gælder reglerne i skibsregistreringslovgivningen.»

95. I § 634, stk. 1, 1. pkt., ændres «en uge» til «2 uger».

96. I § 654, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter «skifteloven af 30. november 1874»: «jfr. anordning nr. 30 af 14. januar 1876».

97. I § 662, stk. 2, indsættes efter «lov af 30. november 1874 § 50»: «jfr. anordning nr. 30 af 14. januar 1876».

98. I § 663 indsættes efter «og 75»: «jfr. anordning nr. 30 af 14. januar 1876».

99. I § 667, 1. pkt., indsættes efter «lov nr. 30 af 20. marts 1901»: «jfr. anordning nr. 72 af 2. maj 1902». Endvidere indsættes efter «lov nr. 68 af 12. april 1927»: «jfr. anordning nr. 278 af 10. november 1927».

100. I § 673, stk. 1, 2. pkt., indsættes efter «konkurslovens § 48, stk. 2»: «jfr. anordning nr. 72 af 2. maj 1902 og anordning nr. 278 af 10. november 1927».

101. I § 679, 1. pkt., indsættes efter «konkurslov af 25. marts 1872»: «jfr. anordning nr. 72 af 2. maj 1902». Endvidere indsættes efter «skiftelov af 30. november 1874»: «jfr. anordning nr. 30 af 14. januar 1876».

102. I § 687, stk. 1, ændres «landsretterne» til: «underret».

103. § 687, stk. 2, affattes således:

«Stk. 2. Nævningernes medvirken i de under litra a og b nævnte sager bortfalder dog, når betingelserne for sagens behandling efter § 925 foreligger.»

104. § 688. Ved underretten, henholdsvis søretten, behandles og påkendes i første instans uden medvirken af nævninger eller domsmænd alle andre straffesager, for så vidt disse ikke henhører under systemernes politiret.

Stk. 2. Ved systemernes politiret behandles i første instans uden for Sydstrømm præstegæld de sager, der ifølge særlig lovbestemmelse er henlagt under disse retter.»

105. § 692, stk. 2, affattes således:

«Stk. 2. Domsmænd skal ikke medvirke.»

106. § 705, stk. 2, 1. pkt., udgår.

107. § 716, stk. 1 og 2, affattes således:

«Landfogeden (politimesteren) virker for forfølgning af alle forbrydelser, der ikke er henvist til påtale af private.

Stk. 2. Hvad der ved den lov er pålagt statsadvokaten, påhviler for Færøernes vedkommende, bortset fra ankesagernes behandling ved landsretten, landfogeden (politimesteren), som er direkte underordnet rigsadvokaten.»

108. § 720 affattes således:

«§ 720. I alle sager, hvis forfølgning ikke er henvist til private (§ 725), tilkommer det landfogeden (politimesteren) at påtale for den dømmende ret. Syssemanden rejser dog påtale i de sager, som hører under systemets politiret.»

109. I § 721, stk. 1, ændres «Politimesteren tilkommer . . . påtale (politi-

sager)» til: «Følgende sager, hvori tiltale rejses for underretten, henholdsvis søretten, betegnes som politisager:».

110. I § 726, stk. 4, indsættes efter «København»: «jfr. § 12 c i lov nr. 55 af 13. april 1894 indeholdende bestemmelser om politiet på Færøerne».

111. Efter § 728 indsættes i kapitel 65:

«§ 728 a. Så længe lagtinget er samlet, kan ingen lagtingsmand tiltales eller underkastes fængsling af nogen art uden lagtingets samtykke, medmindre han er grebet på forsk gervang.

Stk. 2. For sine ytringer i lagtinget kan intet af dets medlemmer uden tingets samtykke drages til ansvar uden for samme.»

112. § 733, 2. pkt., affattes således:

«I påtrængende tilfælde kan dog også en myndig og uberygtet person, der ikke er antaget af justitsministeren, beskikkes til forsvarer.»

113. I § 735, stk. 3, udgår «såfremt han er mødeberettiget ved landsretten».

114. I 769, nr. 2, ændres «sømandslovens § 73» til: «sømandslagtingslov nr. 57 af 3. november 1967, § 73».

115. § 793, stk. 1, 1. pkt., affattes således:

«Til at føre tilsyn med varetagtsfangers behandling og forholdene i varetagtsfængsler udvælger lagtinget efter forholdstal to medlemmer af sin midte for 4 år ad gangen.»

116. I kapitel 76 indsættes foran § 831:

«§ 830. Med hensyn til iværksættelsen af tiltale og forberedelse af domsforhandling for underret i sager, hvori nævninger skal medvirke, finder de i nærværende kapitel indeholdte bestemmelser anvendelse med de fornødne lempelser.»

117. Efter § 844 indsættes i kapitel 77:

«§ 844 a. Med hensyn til domsforhandling ved underret i sager, hvori nævninger skal medvirke, finder de i nærværende kapitel indeholdte bestemmelser anvendelse med de fornødne lempelser.»

118. I § 877, stk. 2, nr. 4, ændres «D.L.1-2-1» til: «N.L.1-2-1».

119. I § 906 a, stk. 1, 1. pkt., ændres «sammentræder dommere og nævninger retens formand» til: «sammentræder sorenskriveren (dom-

meren) og nævningerne til dommens vedtagelse under ledelse af sorenskriveren (dommeren)».

120. I § 906 a, stk. 1, udgår 2., 3., 4. og 5. pkt., og i stedet indsættes:

«Hver nævning har herved én stemme, medens vægten af sorenskriverens (dommerens) stemme er lig nævningernes lat. Ved lige stemmetal gælder med hensyn til strafudmålingen det for tiltalte gunstige resultat. Nævningerne stemmer først og sorenskriveren (dommeren) sidst.»

121. I § 925, stk. 2, indsættes efter «fængslet»: «eller der i sagen bliver spørgsmål om anvendelse af straffelovens §§ 65, 70, 71 eller 73».

122. I § 925, stk. 3, 1. pkt., indsættes efter ordet «fængslet»: «og bliver der ikke i sagen spørgsmål om anvendelse af straffelovens §§ 65, 70, 71 og 73».

123. I § 925, stk. 6, udgår «samt . . . eller § 73».

124. § 925 a udgår.

125. § 928, stk. 5, udgår.

126. I § 940 indsættes som stk. 3:

«Stk. 3. Domme i nævningsager påankes direkte til Højesteret efter de i nærværende kapitel givne regler med de fornødne lempelser. Andre domme afsagt af underretten påankes til landsret efter reglerne i kapitel 83.»

127. I § 947, stk. 1, 1. pkt., og § 948, stk. 1, 1. pkt., ændres «fjorten dage» til: «4 uger».

128. I § 962, stk. 2, 5. pkt., ændres «14 dage» til: «4 uger».

129. I § 962 indsættes som stk. 5 og 6:

«Stk. 5. Domme, afsagt af en af systemenes politiretter, kan af tiltalte eller landfogeden (politimesteren) inden 4 uger efter dommens afsigelse, eventuelt forkyndelse for tiltalte, påankes til Færøernes overpolitiret, der består af sorenskriveren (dommeren) som formand og to i færøske bygdeforhold og lignende forhold kyndige mænd, som beskikkes af lagtinget for 4 år ad gangen. Lagtinget beskikker tillige 2 suppleanter.

Stk. 6. Overpolitiretens domme i disse sager kan kun påankes med justitsministerens tilladelse. Bestemmelsen i stk. 2, sidste pkt., finder til-

svarende anvendelse. Såfremt der meddeles tilladelse til anke, sker denne efter de almindelige for underretsdomme i politisager gældende regler.»

130. I § 963, stk. 3, litra b, ændres «14 dage» til: «4 uger».

131. § 965, stk. 1, 1. pkt., udgår, og i stedet indsættes:

«Så snart statsadvokaten har ladet de foreskrevne meddelelser (§§ 947 og 950) forkynde for tiltalte eller har modtaget dennes ankemeddelelse, eventuelt med tilhørende begrundelse, indsender han snarest muligt sagens akter til landsretten. En af statsadvokaten til brug ved oplæsning under domsforhandlingen tilvejebragt trykt eller maskinskreven ekstraktgenpart af sagens akter tilstilles forsvareren og dommerne.»

132. §§ 965 a, b og c udgår.

133. I § 968 indsættes som stk. 5:

«Stk. 5. Kære finder i overensstemmelse med reglerne i § 940 sted til højesteret eller til landsret efter de i nærværende kapitel indholdte regler med de fornødne lempelser.»

134. I § 976, stk. 1, ændres «som er pådømt ved højesteret eller ved landsret under medvirkning af nævninger eller ifølge anke» til: «som er pådømt ved højesteret eller landsret eller ved underret under medvirken af nævninger».

135. I § 977, stk. 1, ændres «en ved højesteret eller ved en landsret under medvirkning af nævninger eller ifølge anke pådømt sag» til: «en sag, der er pådømt ved højesteret eller landsret eller ved underret under medvirken af nævninger».

136. I § 983 indsættes efter 1. pkt.:

«For så vidt angår nævningsager, finder domsforhandlingen dog sted ved underret».

137. I § 987, stk. 1, 1. pkt., udgår ordene «ved landsretten». Ordene «ved underret, henholdsvis sø- og handelsretten» ændres til: «i øvrigt».

138. § 987, stk. 3, 2. pkt., udgår.

139. I § 1018 i udgår ordene «under domsmænds medvirken».

140. § 1018 m, stk. 3, udgår.

§ 2.

Loven træder i kraft den

Stk. 2. Fra lovens ikrafttræden ophæves:

- 1) Lov for Færøerne om retsens pleje nr. 437 af 17. december 1965,
- 2) lov nr. 35 af 9. marts 1906 om udførelse af notarialforretninger på Færøerne,
- 3) Lov nr. 72 af 12. april 1892 om oprettelse af søretter uden for København samt om søforklaringer og søforhør.
- 4) § 13, stk. 2, i lov nr. 76 af 31. marts 1937 om forhyring og monstring af skibsmandskab,
- 5) § 322 i søloven, jfr. lovbekendtgørelse nr. 319 af 1. december 1937, som ændret ved lov nr. 227 af 8. juni 1966.
- 6) § 11, stk. 2, 1. pkt., i lov nr. 70 af 28. marts 1956 om foranstaltninger mod olieforurening af havet.
- 7) § 37, stk. 3, 2. pkt., i varemærkelov nr. 211 af 11. juni 1959.
- 8) § 42, stk. 2, i lov om tilsyn med skibe, jfr. lovbekendtgørelse nr. 336 af 31. august 1965.

Notat

om

udkast til lov for Færøerne om retsens pleje.*)

1. Ifølge retsplejelovens § 1021, stk. 2, bestemmes det ved særlig lov, i hvilken udstrækning lovens regler skal finde anvendelse på Færøerne. Ved lov nr. 164 af 4. juni 1924 blev retsplejeloven af 1916 med senere ændringer udvidet til at gælde for Færøerne med en række ændringer, som skyldtes søernes fjerne beliggenhed i forhold til den øvrige del af riget, den besværlige forbindelse mellem søerne indbyrdes, manglen på personer med juridisk uddannelse og hensynet til bestående særlige retsdommelser. Denne lov afløstes af lov nr. 174 af 11. maj 1935, der blev ændret i 1937, 1938, 1939 og 1958, og i 1960 afløst af lov nr. 95 af 16. marts 1960. Denne lov blev afløst af lov nr. 437 af 17. december 1965 der er den nugældende færøske retsplejelov. Ved udarbejdelsen af 1965-loven tog man sit udgangspunkt i den seneste retsplejelovsbekendtgørelse (nr. 286 af 1. juli 1963), således at lovbekendtgørelsen kom til at gælde på Færøerne med en række nærmere opregnede afvigelser (161). Disse afvigelser er for størstedelens vedkommende begrundet i de særlige forhold på Færøerne.

2. Siden lovbekendtgørelsen af 1963 er gennemført følgende ændringer af retsplejeloven:

*) L.A. 40002-44

§ 1 i lov nr. 27 af 11. februar 1965 (ændringer i retskredsinddelingen m.v.).

Lov nr. 144 af 21. april 1965 (forhøjelse af grænsen for underretssager).

Lov nr. 149 af 21. april 1965 (vidner m.m.).

Lov nr. 151 af 10. maj 1967 (sø- og handelsretter, søforklaringer m.e.).

§ 1 i lov nr. 224 af 31. maj 1968 (ændringer i retskredsinddelingen m.v.).

§ 10 i lov nr. 207 af 21. maj 1969 om ændring af forskellige lovbestemmelser om retsafgift m.v.

Lov nr. 253 af 4. juni 1969 (fri proces m.v.).

Lov nr. 260 af 4. juni 1969 (ægteskabssager m.v.).

§ 1 i lov nr. 3 af 8. januar 1970 (nedlæggelse af retten i Sakskøbing).

Lov nr. 10 af 29. januar 1970 (ophævelse af udpantningsfristen).

Lov nr. 168 af 29. april 1970 (forhøjelse af grænsen for underretssager).

§ 2 i lov nr. 203 af 27. maj 1970 om domstolskontrol med frihedsberøvelser m.v.

Lov nr. 153 af 16. april 1971 (forhøjelse af ydelser til lægdommere og vidner m.v.).

Lov nr. 66 af 8. marts 1972 (forkyndelse m.v.).

§ 3 i lov nr. 89 af 29 marts 1972 (privtlivets fred m.m.).

Lov nr. 224 af 7. juni 1972 (politsagsbehandling af visse straffelovsovertrædelser).

§ 1 i lov nr. 225 af 7. juni 1972 (ændringer i rets- og politikredsinddelingen m.v.).

Lov nr. 281 af 7. juni 1972 (Prævelse af beslutning om adoption uden samtykke).

Retsplejeloven er senest bekendtgjort ved lovbekendtgørelse nr. 609 af 19. december 1969, der indtager alle ændringer, der var gennemført før denne dato.

De nævnte ændringslove bør formentlig nu sættes i kraft for Færøerne.

3. De fleste af lovene synes at kunne gennemføres uden fastsættelse af særlige regler. Visse af lovene er i øvrigt på grund af deres indhold uden betydning for øerne, og spørgsmålet om deres ikraftsættelse er derfor af rent formel art.

De tre lovændringer, der blev gennemført i den danske retsplejelov i februar og april 1965, har været forelagt for landsstyret i 1965, idet man håbede, at disse love kunne blive medtaget i det udkast til lov for Færøerne om rettens pleje, der tidligere var blevet forelagt for landsstyret. Dette lykkedes imidlertid ikke, og landsstyret fandt herefter ikke anledning til at tage stilling til ændringslovene.

Med hensyn til lov nr. 260 af 4. juni 1969 (ægteskabssager m.v.) henvises til justitsministeriets skrivelse af 14. juli 1969 angående ikrafttræden for Færøerne af lov nr. 256 af 4. juni 1969 om ægteskabs indgåelse og opløsning og lov nr. 257 af samme dato om ændring af myndighedsloven.

For så vidt angår lov nr. 89 af 29. marts 1972 henvises til justitsministeriets skrivelse af 14. juli 1972.

Lov nr. 181 af 7. juni 1972 har sammenhæng med den samtidig gennemførte ny adoptionslov. Spørgsmålet om denne lovs ikrafttræden for Færøerne er samtidig hermed forelagt for landsstyret.

Ingen af de andre ændringer af den danske retsplejelov har tidligere været forelagt det færøske hjemmestyre til udtalelse.

4. Den færøske retsplejelov afviger som tidligere nævnt på en række punkter fra den danske lov. Efter justitsministeriets opfattelse bør det tilstræbes, at afvigelserne bliver så få som mulige. På de nedennævnte områder synes der at være en mulighed for at tilnærme de færøske regler til reglerne i den danske retsplejelov.

a. Allerede ved gennemførelsen af den første færøske retsplejelov i 1924 indførtes der en lang række afvigelser med hensyn til fristernes længde, bl.a. således at de fleste af de i den almindelige retsplejelov indeholdte frister for fremmøde og appel m.v. fordobledes. Afvigelserne er gået igen i samtlige senere færøske retsplejelove, herunder i lov nr. 437 af 17. december 1965, se navnlig lovens § 1, nr. 22, 23, 24, 49, 65, 67, 69, 70, 77, 79, 80, 81, 96, 97, 98, 114, 115, 117, 121, 148, 149 og 151.

En del af afvigelserne skyldes øernes beliggenhed, der hidtil har nødvendiggjort forlængelse af frister, hvor meddelelser m.v. skal sendes fra Færøerne til andre dele af riget. I øvrigt synes afvigelserne i det væsentlige at være begrundet i de vanskelige samfærdselsforhold på øerne.

Justitsministeriet rejste i forbindelse med udarbejdelsen af forslaget til den færøske retsplejelov fra 1965 spørgsmålet om ophævelse eller forkortelse af visse af de særlige færøske fristbestemmelser. Landsstyret fandt imidlertid, at det endnu var for tidligt at foretage ændringer på dette område. Efter justitsministeriets opfattelse kan der imidlertid være anledning til på ny at overveje, om der ikke nu er sket en sådan forbedring af samfærdselsforholdene, at man uden vanskelighed vil kunne undvære en del af de nævnte afvigelser, der medfører uheldige forsinkelser i den færøske retspleje. Det foreslås at lade de særlige fristbestemmelser i § 1, nr. 22, 67, 69, 70, 77, 79, 81, 96, 97, 115, 117 og 121 udgå og at forkorte fristerne i bestemmelserne i § 1, nr. 98, 114, 148, 149 og 151.

b. I den gældende færøske retsplejelov findes en del særregler, hvorefter personer uden juridisk uddannelse kan varetage hverv eller stillinger, hvortil der efter den danske retsplejelov kræves juridisk uddannelse. Dette gælder bestemmelserne i lovens § 1, nr. 12, 26, 33, 40, 41, 57, 60, 62 og 133.

Landsstyret fandt i 1965, at det var for tidligt at foretage ændringer på dette område. Justitsministeriet finder det imidlertid tvivlsomt, om disse særregler, hvoraf de fleste forekommer utidssvarende, er nødvendige i fremtiden, og det foreslås derfor at lade reglerne i § 1, nr. 33, 40, 60 og 62 udgå.

c. Efter § 153, stk. 4, i den danske retsplejelov af 1963 skulle udgifterne til forkyndelse afholdes af den, der begærede forkyndelsen foretaget. Ved lov nr. 207 af 21. maj 1969, § 10, nr. 4, blev denne bestemmelse begrænset til alene at angå forkyndelser i sager, der ikke behandles af retten, som følge af den samtidige forhøjelse af retsafgifterne, jfr. lov nr. 206 af 21. maj 1969 om retsafgifter. Disse regler er i det væsentligste gentaget i § 165 i de nugældende regler om forkyndelse, jfr. lov nr. 66 af 8. marts 1972. Retsafgiftsloven gælder ikke for Færøerne, og justitsministeriet finder det derfor rettest at opretholde princippet i den tidligere bestemmelse i § 153, stk. 4, således som denne er affattet i 1963 lovbekendtgørelsen. Bestemmelsen er foreslået optaget som nr. 39 i forslaget.

Ved § 10, nr. 7 og 8, i den ovennævnte lov af 21. maj 1969 blev § 331, stk. 1, om retsvirkningerne af fri proces ændret, således at fri proces medfører fritagelse for afgifter i overensstemmelse med lov om retsafgifter og således, at fritagelsen for udgifter til stævningsmænd og brevporto udgik. Da retsafgiftsloven som tidligere nævnt ikke gælder for Færøerne og udgifter til forkyndelse fortsat i almindelighed skal afholdes af parterne, vil det være nødvendigt at optage en særlig bestemmelse om fritagelse for retsafgifter og for udgifter til forkyndelse i forbindelse med bevilling af fri proces. En hertil sigtende bestemmelse foreslås optaget som nr. 49.

5. Ved lov nr. 151 af 10. maj 1967 blev reglerne i den danske retsplejelov om sø- og handelsretter, søforklaringer m.v. ændret, og samtidig ophævedes en række ældre bestemmelser, jfr. lovens § 2, stk. 2 og 3. Efter lovens § 2, stk. 4, gælder disse ophævelsesbestemmelser ikke for Færøerne. Da reglerne om sø- og handelsretter, søforklaringer m.v. nu foreslås optaget i den færøske retsplejelov, vil det være nødvendigt for Færøernes vedkommende at ophæve de af bestemmelserne, der stadig gælder for Færøerne.

Det er justitsministeriet bekendt, at de bestemmelser, der er nævnt i 1967-lovens § 2, stk. 3, nr. 4, 6, 7, 11, 12 og 15, stadig gælder for Færøerne, medens dette ikke er tilfældet for så vidt angår bestemmelserne i nr. 8, 9,

10 og 13. Justitsministeriet undersøger for tiden, om bestemmelserne i nr. 1, 2, 3, 5 og 14, er gældende for Færøerne.

6. Spørgsmålet om genindførelse af domsmandsinstitutionen på Færøerne blev forelagt det færøske hjemmestyre til udtalelse i december 1964, samtidig med et udkast til lov for Færøerne om rettens pleje. Landsstyret har indhentet forskellige udtalelser om spørgsmålet, bl.a. fra politimesteren og sorenskriveren, men har i øvrigt endnu ikke taget stilling til spørgsmålet.

the 1990s, the number of people with a mental health problem has increased by 50% (Mental Health Foundation 1999).

There is a growing awareness of the need to address the needs of people with mental health problems, and the importance of providing them with appropriate services. This has led to a number of initiatives, including the development of mental health services, the establishment of mental health trusts, and the implementation of mental health legislation.

The purpose of this paper is to review the current state of mental health services in the UK, and to discuss the challenges facing mental health services in the future. The paper will first review the current state of mental health services in the UK, and then discuss the challenges facing mental health services in the future.

The current state of mental health services in the UK is characterized by a number of challenges. These include a growing demand for services, a shortage of resources, and a need for better coordination of services.

The growing demand for services is a result of a number of factors, including an increase in the number of people with mental health problems, and a growing awareness of the need for services. The shortage of resources is a result of a number of factors, including a shortage of staff, and a shortage of funding.

The need for better coordination of services is a result of a number of factors, including a lack of communication between different services, and a lack of coordination between different services.

The challenges facing mental health services in the future are a result of a number of factors, including a growing demand for services, a shortage of resources, and a need for better coordination of services.

The growing demand for services is a result of a number of factors, including an increase in the number of people with mental health problems, and a growing awareness of the need for services. The shortage of resources is a result of a number of factors, including a shortage of staff, and a shortage of funding.

The need for better coordination of services is a result of a number of factors, including a lack of communication between different services, and a lack of coordination between different services.

The challenges facing mental health services in the future are a result of a number of factors, including a growing demand for services, a shortage of resources, and a need for better coordination of services.

The growing demand for services is a result of a number of factors, including an increase in the number of people with mental health problems, and a growing awareness of the need for services. The shortage of resources is a result of a number of factors, including a shortage of staff, and a shortage of funding.

The need for better coordination of services is a result of a number of factors, including a lack of communication between different services, and a lack of coordination between different services.

the 1990s, the number of people in the UK who are employed in the public sector has increased by 1.5 million (1990-1999) (Department of Health 2000).

There is a growing emphasis on the need to improve the quality of care in the public sector. The Department of Health (2000) has set out a number of key objectives for the public sector, including the need to improve the quality of care, to reduce waiting times, to improve the efficiency of the system, and to improve the experience of patients. The Department of Health (2000) has also set out a number of key objectives for the private sector, including the need to improve the quality of care, to reduce waiting times, to improve the efficiency of the system, and to improve the experience of patients.

The Department of Health (2000) has also set out a number of key objectives for the voluntary sector, including the need to improve the quality of care, to reduce waiting times, to improve the efficiency of the system, and to improve the experience of patients. The Department of Health (2000) has also set out a number of key objectives for the independent sector, including the need to improve the quality of care, to reduce waiting times, to improve the efficiency of the system, and to improve the experience of patients.

The Department of Health (2000) has also set out a number of key objectives for the public sector, including the need to improve the quality of care, to reduce waiting times, to improve the efficiency of the system, and to improve the experience of patients. The Department of Health (2000) has also set out a number of key objectives for the private sector, including the need to improve the quality of care, to reduce waiting times, to improve the efficiency of the system, and to improve the experience of patients.

The Department of Health (2000) has also set out a number of key objectives for the voluntary sector, including the need to improve the quality of care, to reduce waiting times, to improve the efficiency of the system, and to improve the experience of patients. The Department of Health (2000) has also set out a number of key objectives for the independent sector, including the need to improve the quality of care, to reduce waiting times, to improve the efficiency of the system, and to improve the experience of patients.

The Department of Health (2000) has also set out a number of key objectives for the public sector, including the need to improve the quality of care, to reduce waiting times, to improve the efficiency of the system, and to improve the experience of patients. The Department of Health (2000) has also set out a number of key objectives for the private sector, including the need to improve the quality of care, to reduce waiting times, to improve the efficiency of the system, and to improve the experience of patients.

The Department of Health (2000) has also set out a number of key objectives for the voluntary sector, including the need to improve the quality of care, to reduce waiting times, to improve the efficiency of the system, and to improve the experience of patients. The Department of Health (2000) has also set out a number of key objectives for the independent sector, including the need to improve the quality of care, to reduce waiting times, to improve the efficiency of the system, and to improve the experience of patients.

The Department of Health (2000) has also set out a number of key objectives for the public sector, including the need to improve the quality of care, to reduce waiting times, to improve the efficiency of the system, and to improve the experience of patients. The Department of Health (2000) has also set out a number of key objectives for the private sector, including the need to improve the quality of care, to reduce waiting times, to improve the efficiency of the system, and to improve the experience of patients.

Frágreiðing og tilmæli
frá

Sjónvarpsnevndini

Sí lögtingstíðindi nr. 47/1972

FRÁGREIÐING OG TILMÆLI FRÁ SJÓNVARPSNEVNDINI

I. FRÁGREIÐING

A. Inngangur:

1. Sjónvarpsmálið, setan og skipan av nevndini, virki hennara, etc.
2. Motivering fyri at seta á stovn sjónvarp, ymsar atfinningar.

B. Programsíða:

1. Programstevna (politikkurin)
2. Uppgáva
3. Skúlasjónvarp
4. Tilfarið
5. Upphavsrættindi
6. Programmanning
7. Sendistøðir

C. Sendistøðir:

1. Fyrirreikingar
2. Litsjónvarp

D. Ljóðvarp og sjónvarp:

E. Teknikkur:

1. Elektroteknikkur
2. Filmur
3. Teknisk manning

F. Húsaviðurskipti:

G. Tíðarættan:

1. Innleggingar
2. Útbúgving av manning

H. Fígging

1. Rakstrarútreiðslur
2. Sjóðvarpsgjald
3. Fíggjarviðurskipti
4. Eykainntøkur

II. Tilmæli

I. FRÁGREIÐING

A. Inngangur

1. Sjóðvarpsmálið

Sambært lögtingslóg nr. 64 frá 17. september 1970 valdi landsstýrið í nevnd til fyrrireikan av sjóðvarpi í Føroyum hesar línur í nevndina:

Axel Tórgarð, sóknarprestur, Kvívík
 Andreas Højgaard, rektari, Tórshavn
 Jákup Dahl Olsen, verkfrøðingur, Tórshavn
 Páll Poulsen, radionickanikari, Klaksvík og
 Ingier Petersen, lævari, Tórshavn

og til ráðgevarar:

Niels Juul Arge, útvarpsstjóri, Tórshavn
 Sólbjørn Jacobsen, tekn, stjóri, Tórshavn
 Jens Pauli Ellenderson, fulltrúi, hevur verið skrivari hjá nevndini.

Nevndin hevur skipað seg við Axel Tórgarð sum formanni. Sámal Petersen, landsstýrismaður, hevur verið á fundi við nevndini. Hann varð spurður, um landsstýrið hevði nakrar rætningslínjur at geva nevndini at ganga eftir, og um nevndin var bundin til at mæla til at seta sjóðvarp á stovn. Landsstýrismaðurin svaraði, at hann ikki heinleiðis kundi geva nevndini nakrar rætningslínjur, men at landsstýrið roknaði við, at talan var um at seta sjóðvarp á stovn.

Nevndin hevur ráðfært seg við danska sjóðvarpsmannin Jacob Nielsen, sum saman við útvarpsstjóranum, Danmarks Radio vegna hevur arbeitt við sjóðvarpsmálinum.

Í skrivi dagsett 23. november 1967 bað landsstýrið Útvarpið taka til umhugsunar og kanningar spurningin um at fara undir sjónvarps-sendingar.

Úrslitið av hesum var, at landsstýrið legði fram lögtingsmál nr. 60/1968: Stovnseting av føroyskum sjónvarpi, ið fell við triðju viðgerð.

Samstundis varð lagt fram lögtingsmál nr. 59/1968: Tollur á sjónvarpsnóttakarum er kr. 300,— + 30% av virðinum. Bæði fasta gjaldið og tey 30% fara óskerd í grunn til bygging av sjónvarpi.

Nevndin hevur fingið alt tillarið í samband við lögtingsviðgerðina av frammánfyri nevndu málin.

Nevndin hevur við brævið frá 3. februar 1972 frá landsstýrinum fingið tillar við avskriftum av lógum og reglugerðum lyri íslenska sjónvarpið.

Nevndin hevur havt 12 fundir. Herumframt hevur nevndin, eftir innbjóðing frá Danmarks Radio, verið kanningarferð í København, Malmø og Arhus, og landsstýrið hevur fingið frágreiðing frá skrivaranum um hesa ferð.

2. Motivering

Nevndin er samd um at mæla til, at sjónvarp verður sett á stovn, og at tað má rækka um alt landið beinanvegin.

Tá ið nevndin er samd um at mæla til, at sjónvarp verður sett á stovn í Føroyum, so er tað út frá eini ásanman av, at tilíkar sendingar í grannalondum okkara og í øllum framkomnum londum nú eru vanligar og — eftir sum tað skilst — tykjast at vera ein týðandi táttur í dagligu tilveruni hjá fólki.

Nevndin er ikki før fyri at siga nakað beinleiðis um, hvør tørvur er á tilíku stovni í Føroyum — her eru ongur kanningar gjørkar ti viðvíkjandi — men tú hevur varhugað av, at fólk yvirhøvur eru hugað fyri hesum. Og nevndin er eisini samförd um, at fólk fer at taka við og gera brúk av hesum meðliti, um tað kemur at standa teimum í boði, sjálvt um talið á móttakarum ikki fer at verða heilt stórt beinanvegin.

Nú talan er um tørvin á einum sjónvarpi í Føroyum, er tað ikki heilt av leið í fyrsta lagi at samanbera við ljóðvarpið, sum Útvarp Føroya nú hevur røkt í fleiri ár, og við tann týðning, tað hevur havt.

Aðrenn Útvarp Føroya í sínari tíð varð sett á stovn, var ein atfinningin júst tann, at eingin tørvur var á tí. M.a. varð ført fram, at uppgávan hjá einum útvarpi varð nóg væl røkt av øðrum t.d. viðvíkjandi veðurliðindum og tíðindaflutningi, men eisini viðvíkjandi ment-

unarligum, upplýsandi sendingum, gudstænastum og tilíkjum. Her var tað serstakliga danska og norska útvarpið hugsað varð um, men eisini onnur útvarp vórðu nevnd í hesum sambandi.

Hesi árin, Útvarp Føroya hevur sent regluliga hevur tað avgjørt tikið yvir allar hesar funktiónir hjá øðrum útvarpum, samstundis sum tað fram um alt hevur rækt høvuðsuppgávu sína sum serstakt feroyskt útvarp.

Tær omanfyri nevndu atfinningar, sum vórðu gjørdar móti stovnan av útvarpinum, hava ongan týðning, nú talan er um sjónvarp, av tí at vit her í Føroyum hava ongar møguleikar — sum er — at siggja tilíkar sendingar aðrastaðni frá.

Hetta má so í fyrsta lagi vera høvuðsgrundin til at farið verður undir sjónvarp í Føroyum.

Í øðrum lagi koma so her serstøku grundirnar til at Útvarp Føroya tekur upp hendan nýggja táltni í virki sínum, og her munnu sjónarmiðini fyri ein stóran part renna saman við grundirnar til at hava ljóðvarp.

Útvarpið er, við núverandi virki sínum við veðurljóðum, tíðindaflutningi, reportasjum, menningarligum upplýsandi og øðrum sendingum, ein týðandi millumliður fyri kunnleika og vitan okkara um viðurskiftini her hjá okkum sjálvum og í úrheiminum. Samstundis er tað eisini vorðið eitt sambindingarlið fyri alt landið. Og nevndin heldur avgjørt, at eitt sjónvarp kann bara styrkja og úsbyggja betri hella starv útvarpsins.

Tað er einki at ivast í, at sjónvarpið fer at verða ført fyri at geva fólki eina betri mynd av tí, sum fer fram bæði her hjá okkum sjálvum og aðrastaðni. Sum dømi kunnu verða nevndar frásagnirnar hjá ljóðvarpinum frá mánaferðum á sinni, frá kappróðri, fót bólti, stevnum, aktuellum hendinum av einum ella øðrum slagi o.s.fr.

Ein ógvuliga vanlig atfinning móti sjónvarpi hevur verið og er enn fyri ein part, at tað oyðileggur heima- og familjulív. Tað varð nógv umrøtt eitt nú í Danmark tey fyrstu árin, eftir at sjónvarpið av álvara var farið undir sendingar sínar, men er ikki so nógv frammí nú.

Hendan atfinning, heldur nevndin, ongan týðning fer at hava her hjá okkum, av tí at senditíðin fer ikki at vera so nógv, men tvørturímóti halda vit, at tað fer at styrkja og menna heimalívið (sjálvandi velst um, hvat sent verður).

Meira enn ljóðvarp fer sjónvarpi at fáa fólki til at støðast heima, av tí at sendingar eru. — Útvarp Føroya hevur longu havt sendingar, sum hava gjørt sítt til at savna húsfólkið, eitt nú V-4-sendingarnar leygarkvøld, og barnasendingarnar.

B. PROGRAMMAL

1. Programstevna

Útvarpið, við ljóðvarpi og sjónvarpi, fer at vera ein liður í tí, sum av øðrum hevur verið nevnt (eftir BBC) «Public services». Tað vil siga, at útvarpið er ein stovnur, sum er tænari fólksins. Í tí liggur eftir tí bretska úttýðingini, at útvarpið er tænarin hjá leimum, sum lurta og hyggja, at stovnurin so vítt gjørligt má vera óheftur av myndugleikum, og at tað, sum sent verður, hevur — fyrri at taka til føroysku lógina um útvarpsnevnd § 2 «fjølbroytt, mentunarligt og upplýsandi innihald, og at hugsunarfrælsi, rættisinni og javnaðar móti øllum flokkum og stevnum í almennum málum, vinnustevnum, feløgum og einstakum monnum skulu ráða í útvarpinum». Herafturat kann leggjast tað, at útvarpið, hvørki við ljóð- ella sjónvarpi sínum má vera bundið av politiskum ella handilsligum áhugamálum (mótivum).

2. Uppgávan

Uppgávan hjá sjónvarpinum fer at vera — sum hjá ljóðvarpinum — í síni heild at bera tíðindi, upplýsa og at nudirhalda. Og harafturat skal leggjast tann uppgávan, sum eitur undirvísing, og á hesum øki kann tað sigast, at sjónvarpið fer at hava stóran týðning.

3. Skúlasjónvarp

Tað er cyðsæð, at undirvísingarlíga hevur sjónvarpið møguleikar, sum, um teir verða tiknir í nýtslu, kunnu fáa tann størsta týðning.

Í tí vanliga skúlaskapinum hevur í seinnu árum verið lagdur stórir dentur á at skaffa til vega sonevnd audio-visuell undirvísingartól, fyrri at næmingarnir skulu kunna nema við oyrum og eygum, samstundis. Hetta økir munandi um innlæringarmøguleikarnar. Mangir størri skúlar aðrir staðir hava eisini intern sjónvarp.

Í einum føroyskum sjónvarpi halda vit tað bera til at skipa fyrri skúlasendingum við alment upplýsandi og mentunarligum innihaldi. Ikki minst fyrri teir eldru aldursflokkarnar, sum eru farnir úr skúlanum, fer sjónvarpið at fáa týðning.

Í tí aftan fyrl nevnda uppskoti um senditíð er ikki roknað upp senditíðin hjá skúla-útvarpinum.

Hesar sendingar eiga eftir okkara tykki at verða fyrstilaðar heilt ella lutvís av skúlamyndugleikunum, eins og útreiðslurnar til hesi serligu programm eiga at verða bornar av tí almenna á sama hátt sum annar skúlasapur.

4. Tílfarið

Nevndin heldur, at tað eigur at verða gjørt vart við, hvussu nógv ið skal sendast av tílfari, sum er lagað til í Føroyum, sum eru lekstaðar til føroyskt ella hava føroyski mál. So leingi sum senditíðin (húrtur-sæð frá endursendingum og skúlasendingum) ikki fer upp um 10½ tíma í meðal, sum nevndin heldur tað vera hóskandi at byrja við, fer tað at bera til at fáa helmingin av sendingunum umsettir til føroyskt ella gjørdar við føroyskum máli. Tó eiga allar barnasendingar í minsta lagi at hava føroyskan tekst.

Tað er eisini neyðugt samstundis at avgera, hvussu nógv sjónvarpið skal nýtast í tíðindaflutninginum. Tað verður væntandi gjørligt at hava eitt 5 minuttir langt yvirflit yvir tíðindi, tá ið kvøldsendingin byrjar, og samstundis at skoyta uppí við aktuelum og dokumentarfilmum úr úrheiminum. Møguleiki verður eisini fyri orðaskifti um innlendis politisk viðurskifti og sendingar frá lögtingsfundum, ið hava serligan áhuga. Tað vil vera natúrligt at enda kvøldsendingina við einum stuttum yvirfliti yvir dagsins tíðindi.

Tílfar úr úrheiminum til aktuel evni kann ikki koma í sendingar sama dag, tað liggur fyri, so sum ferðasambandið við úrheimin er í dag. Um summarið fer at bera til at senda tað dagin eftir, men um veturin kann tað gerast bæði ein og tveir dagar eldri. Einasti vegur at fáa tað fram er við flogfari, og av tí at tað má fáast skjótast gjørligt í hendi, má flutningurin roknað at fara at verða nakað dýrur. Sjávt tílfarið er eisini nakað dýrt, men ein avtala við sjónvarpið í norðurlondum, kanska serliga við Danmarks Radio, skuldi kunna minnað nakað um kostnaðin. Hesum trupulleikum slepst ikki undan, fyrr enn Føroyar fáa satellitsamband við úrheimin.

5. Upphavsrætturin

So at siga alt tílfar gjørt til TV er heft av reglunum um upphavsrættið, og kann tað bert verða sent av sjónvarpsstøðum, sum týðiliga eru nevndar í galdandi avtalum. Tó man tað lága fólkatalið í Føroyum ikki freista nakran av teimum, ið sita við upphavsrættindum, til at trýsta pening úr einum føroyskum sjónvarpi. Hin vegin man tað vera møguleiki at fáa leysgivið nakað av tí, sum t.d. Danmarks Radio sendir. Tað hevði óivað verið beint at latið Danmarks Radio lagt spurningin um tilíkt loyvi fyri norðurlendsku og europeisku TV-samstarbeiðsstovnarnar. Eftir áheitan frá útvarpinum hava tilíkar samráðingar verið ferdar við Danmarks Radio, og nevndin hevur fingið játtan av stjórnini í Danmarks Radio, at hon vil halda fram við hesum samráðingum, um ein áheitan kemur til hennara.

Annars finnast bæði feløg og stovnar, sum selja tilfar til sendingar, og tað er natúrligt, at sjónvarpið tekur upp samband við nøkur av teimum. Prísurin, sum hesar fyrirkur taka fyri sendingar uppá ein tíma, kann ætlast at liggja um einar 200-300 krónur. At seta føroyskan tekst og talu til krevur nakað væl av arbeiði og kostnaði.

Tað verður neyðugt at hava samband við mann, helst í Keypmannahavn, sum kann kanna tilboðini uppá sendingar ígjøgnum og mæla til, hvat eigur at verða sent til Føroyar til nærri kanningar. Tað er møgulegt at tað verður neyðugt at hava ein mann burturav til hetta arbeiði.

6. Programmanning

Við einum góðum og rationellum samarbeiði við ljóðvarpið um tíðindavirlitini er tað forsvarligt at rokna við fyra fastum medarbeiðarum, sum kunnu verða stuðlaðir av uppalur øðrum leysum medarbeiðarum (freelance). Ein av hesum fyra kemur at hava dagligu leiðsluna, so sum at skipa fyri dagsskrá og annars at taka lut í fyrirreikingum av sendingum. Hinir kunnu býta evnisøkni sínámillum, so sum barnasendingar, dramatikk, aktuelt og skemt. Hesir triggir seinni nevndu kunnu fylgja við tí, sum boðið verður fram, taka lut í fyrirreikingum, tekst og skipa fyri teksting av filmum.

Tá ið henda manning hevur fingið góða venjing og hollan kunnleika til arbeiðið eigur at vera farið undir at innlimna útvarpsmanningina í arbeiðið, so at báðar manningarnar kunnu reka ljóð- og sjónvarp í felag.

Í Svøríki hava teir tær royndir, at tað besta fólki til programarbeiði er fólk við journalistiskari útbúgving, og nevndin mælir tí til, at manningin, sum verður sett, hevur hesa útbúgving.

7. Senditíðir

Nevndin er komin til tað úrslit, at senditíðin eigur at vera umleið 10½ tíma um vikuna, og skjýtur upp, at tað verða fastir TV-dagar, t.d.:

týsdag kl. 10—11 og kl. 20—22
 hósdag kl. 20—22
 fríggjadag kl. 11—11 og kl. 17—17.30
 leygardag kl. 21—23 og
 sunnudag kl. 19 - 21.

Fyrraparlissendingarnar eru serliga hugsaðar at senda tilfar til fólk, sum eru við hús allan dagin.

Samstundis er ein möguleiki fyrí at koma við eini aktuelliari sending, ið ikki toir at blíva gomul.

I kvøldsendingunum eru möguleikar fyrí at hava tíðindi og verður-tíðindi bæði við byrjan og enda, meðan hin millumliggjandi tíðin er til program av ymiskum slagi.

Fríggjadag kunnu program sendast til børn.

Tað er givið, at summar sendingar eiga at verða endursendar, og senditíðin eigur tí at verða longd sambært tann til eina og hvørja tíð verandi tørv. Nevndin roknað ikki við munandi størri útreiðslum av hesum.

C. SENDISTØÐIR

1. Fyríreikingar

Tað er ikki gjørligt við teimum upplýsingum, sum í dag fyríliggja, at meta um, hvat tað fer at kosta at byggja sjónvarpsstøðir, sum kunnu rækka all landið. Tær triggjar FM-støðirnar eru fyríreikaðar til sjónvarp og koma tí at vera ein liður í sjónvarpsstøðunum. Tað er ikki óhugsandi, at tollurin av sjónvarpstólum samsvarandi lóg sbr. lögtingsmál nr. 59/1968 kann gjalda kostnaðin av sendistøðunum. Skuldi kortini peningur komið at skorta í, verður mælt til, at landskassin játtar restina.

Nevndin hevur skotið upp, at landsstýrið letur tekniskar kanningar fyríreika sum skjótast, og at kostnaðurin verður borin av landskassanum, sum hevur 250.000 kr. til sjónvarp á fíggjarættlanini 1972/73. Nevndin skjýtur eisini upp, at rakslurin av sendistøðunum verður goldin av landskassanum.

2. Litsjónvarp

Av tí at sendistøðirnar verða bygdar til bæði svart/hvitt og lit, hevur nevndin havt spurningin um sjónvarp við litum til viðgerðar. Hon ger vart við, at sjálvt um byrjað verður at senda í svartum/hvítum, kunnu vit vænta, at líkindi skjótt verða fyrí at senda við litum, av tí at góð, ikki ov dýr, studiotól til hetta longu fáast. Eisini er prísurin á lítnóttakarum dalaður so nógv nú, at teir fáast fyrí rímligan prís heilt skjótt. Fólk eiga tí at hava hetta í huga, tá ið tey keypa sær TV-móttakara. Ein TV-móttakari til litir kann eisini taka ímóti sendingum í svartum/hvítum.

Aðrar tekniskar ilögur, sum t.d. studiotól, eiga tí eisini at fremjast við litum fyrí eyga, so tað skjótt og lætt fyrí ein part kann leggjast um til sjónvarp við litum.

D. LJÓÐVARP OG SJÓNVARP

Nevndin er komin til ta niðurstöðu, at tað er beinast at reka sjónvarpið sum ein lið av útvarpinum. M.a. kann verða ført fram, at tað eru hurtararnir hjá útvarpinum, sum skulu síggja sendingarnar hjá sjónvarpinum. Útvarpið hevur so stutta sendilið, at tað ber til at ansa eftir, at ljóðvarp og sjónvarp so vítt gjørligt senda ikki í seinn.

Tað fer eisini at bera til at laga sendingarnar hjá ljóðvarpinum og sjónvarpinum eftir hvørjum øðrum, so ikki ov nógv verður sent upp í saman. Tað er einki at ivast í, at fleiri samsendingar fara at verða.

Tað verður eisini ein fyrimunnur fyri bæði ljóð- og sjónvarp at vera um eina tíðindastovu. Tað vil spara bæði fólk og pening. Sama vil gera seg galdandi á øðrum utráðum, so sum plátu- og bandsavn við sangi og tólciki.

Ein felagsumsiting fyri ljóð- og sjónvarp er ein sjálffylgja nú á døgum.

Nevndin hevur á ferð síni til Danmarkar og Svøríkis fingið at vita, at í hesum báðum londum ganga teir nú ta leið at lata útvarp og sjónvarp verða ríkin undir einum, soleiðis at sama manningin á programsíðuni eru til bæði. Hetta verður nú praktiserað í Malmø, har nærum 300 fólk starvast. Áttanin hjá svenska útvarpinum er at skipa hinar deildirnar eftir hesi fyrhnynd. Í Danmark ganga teir sama vegin. Tann viðkaða provinstæmastan skal skipast soleiðis, og lagt verður fyri við deildini í Árhús.

Nevndin er tí samd um, at handa skipan eigur at verða fylgd her heima hjá okkum, men mælir tó til, at tað við sjálvari stovnselanini av sjónvarpi verður gingið fram, sum framman undir B, 6, mælt til.

E. TEKNIKKUR

1. Elektronikkur

Hetta seinasta árið eru nýggj elektronisk tól komin fram til munandi lægri prísir enn higartil. Hesi tól lúka tó ikki ley strangastu professionellu krøv. Sum dømi kann nevast, at ein av TV-avísunum í danska sjónvarpinum verður send við einum luttum kamera, ið verður nýtt uttan marning. Prísurin fyri hetta kamera er 30.000 kr., meðan tað við einum sonevndum søkjara (so tað kann nýtast við einum manni, ið kann flyta kamera og skifla innstilling) fer at kosta 35.000 kr. Men vænta, at ein handmaskina fer at koma á marknaðin í næstu framtíð, ið fer at kosta 150.000 kr. í svartum/hvítum, 200.000 kr. í litum.

Í dag kunnu keypast væl nýtandi sokallaðar smalbandsmaskinur, ið kosta meira enn tíggjundapartin av omanfyri nevnda tóli, men kvaliteturin svarar ikki til professionellum standard, og maskinurnar kunnu avgjørt ikki nýtast til beinleiðis avspælingar av teimum brævbondnum ið — sum postsendingar — eru kjarnan í programmumbýtinum millum sjónvarpsstöðirnar í Europa. Tann størsta samlaða iløgan eigur tí helst at vera keypið av tveimum lit-bandmaskinunum av nevnda slag, ið fara at gera tað sera lætt at fara yvir til lit, tá tann rætta lotan verður til tess.

Tað hevði óivað eisini verið beint at fengið til vega eini 4—5 kamera av omanfyri nevnda slag, soleiðis at eitt verður sett í eitt lítið studio, ið nýtt verður til upplestur av tíðindum, frásøgn um sendingar, upplestur fyri børnum o.s.fr. Eitt kamera kann altíð vera til reiðar at taka til, meðan hin trý kunnu nýtast til eina eind, ið leir seg flyta. Tey kunnu fyri tað mesta brúkast í einum størri studio til upptøku av leikum, orðaskiftum, skemti og øðrum. Onnur kamera kunnu verða flutt til lögtingið, ítróttarhallir, uttandura dystir ella til kirkjur og samkomuhús. Tað kann lata seg gera at byggja kontrolrúmið fyri hesi kamera í einum stórum vørubili, sum hevur fasta støð við tað størsta studio, men sum kann koyrast hagar, brúk er fyri honum. Tað kann eisini lata seg gera, at skipa elektronisku útgerðina so mobilt, at t.d. tvey kamera og tvær kontroleindir kunnu flytast við skipi.

Afturat hesi útgerð kemur ljóð- og myndakontrolútgerð, ljós og nakrir scannarar (kamera) til at vísa fastar myndir við (foto, veðurkort og annað), útgerð til at vísa 16 mm film og texting av sendingum við fremmandum máli.

Omanfyri nevnda útgerð kann ætlast at kosta 1½ millión krónur. Sí viðlagda skjal. Tá ið programmpolitiska avgerðin er tikin, og fíggjarrámmurnar eru lagdar, er tað óivað beint at fáa til vega tilboð uppá alla hesa útgerð undir einum.

2. Filmur

Nógv tann størsti parturin av TV-sendingum verður í dag sendur sum TV-bond. Tó man filmurin eisini fara at verða brúktur í nógv ár afturat. Verður bert nakar áhugi fyri reportasjum frá tí, sum hendir í Føroyum, fara læt fyri tað mesta at verða gjørdar við filmi. Tað verður tí neyðugt at hava tól til upptøku av synkronfilmi — tað vil siga, at mynd og ljóð fylgjast, so at m.a. samrøður og tilfikt kunnu takast upp. Til at fáa fulla nytta av hesum er eisini neyðugt at hava ein filmframkallara (15—20.000 kr.) og eitt kuthorð, sum eisini skal nýtast til at seta saman fremmandan film. Til at vísa film verða nýttir ein ella tveir scannarar (kamera, sum kunnu registrera filmsignalið),

tí slíkir scannarar kunna samstundis gerast soleiðis, at leir eisini kunnu vísa fastar myndir, og kanska eisini til texting av útlendskum TV-tilfari, bæði TV-bondum og filmum. Til hendingar í Føroyum her eisini til at nýla stummfilm við inntalaðari text og kanska tónleiki aftrat.

3. Teknisk manning

Fyri at kunna fáa fulla nytta av omanfyri nevndu teknisku útgerð, verður tað neyðugt at lata teknisku manningina búgva út til at røkja fleiri störv. Tað minsta talið av teknikarum má verða sett so høgt, at mest fast burtur úr teknisku útgerðini. (Upptøka við trimum elektroniskum kamera í senn til beinleiðis sending ella festing á TV-bond til seinni sending - eins væl í studio sum utanfyri). Tá ið sætt verður burtur frá manningini, sum við eini beinleiðis transmissión skal røkja línkjólin (tann líta sendaran, ið flytur sendingina frá transmissiósstaðnum til sjálfvan TV-sendaran), fer tað at verða neyðugt at hava 7 teknikarar. Við hesi teknisku manning fer tað at verða gjørligt at hava tað tilfar við føroyskari talu, sum nevnt frammanundan. Kortini fara tað at gevast lætur (løgtingssval, summarfrí, sjúka o.a.) lá ið tað verður neyðugt at fáa leysa hjálp frá fólki við tekniskari útbúgving.

F. HÚSAVIÐURSKIFTI

Tað verður neyðugt at fáa sjónvarpinum hús, ið verða bygd til endamálið. Nettoarealið eigur, út frá tí, sum áður er ført fram, at liggja um 1000 kvadratmetrar. Eini tilik hús kunnu selast til umleið 2,5 millión kr. Tað verður roknað við, at Útvarpið sjálvt byggir síni hús og fær innivist til umsitingina. Her kann so annaðhvørt verða talan um ein felagsbygging ella tveir byggingar, ið liggja á sama stykki. t.d. í Gundadali, har Útvarpið í løtuni roynir at fáa byggilendi. Húsin eiga at vera komin so langt áleiðis, tá ið tekniska studioútgerðin er fingin til vega, at farast kann undir innleggingarnar einar 9 mánar eftir, at tólini eru bíligd, svarandi til ta ætlaðu leveringstíð fyri hesi tól.

G. TÍÐARÆTLAN

1. Innleggingar

Tað er nakað long hileggingartíð fyri studioútgerðina. Verður biðið um tilboðið uppá tað mesta, kann roknað við, at tað ganga 9 mánar, áðrenn tað fast hendur á tí. Verða hølini, ið nýtast skulu fyrircikað

til innleggingar í hesum tíðarskeiði, kann tað ætlast at taka 6 mánar at seta tólini upp. Tað vil siga, at tað fara at ganga 15 mánar frá tí, tólini eru bíløgð, til farast kann undir royndarsendingar.

2. Útbúgving av manning

So skjótt sum avgerð er tikin um at stovna sjónvarp, eigur leiðandi teknikari at verða settur og sendur til eitt av norðurlandsku sjónvarpum at seta seg inn í arbeiðið (um so er, at hann er ikki fullkønur í mannagongdini). Hesin teknikari eigur, tá ið eitt hálvt ár er gingið, saman við teknikarum t.d. frá Danmarks Radio at seta saman eina arbeiðslýsing fyri hinar teknikararnar, sum so verður søkt eftir, og sum sína útbúgving í Føroyum ella burturi. Hin leiðandi programmedarbeiðari eigur eisini at verða settur, so skjótt sum tað er avgjørt at seta sjónvarp í Føroyum á stovn. Tað ræður um at fáa ein mann við hollari journalistiskari útbúgving. Hann skal beinanvegin útbúgvast til hetta starv burturi hjá eini útvarpsstøð. Eitt hálvt ár eftir verða so hinir triggir programmedarbeiðararnir settir, og teirra útbúgving skal helst fara fram í Føroyum, tí lá her til at gera sendingar um feroysk evni, ið seinni skulu sendast út.

Kostnaðurin av útbúgvingini kann ætlast at vera umleið 40.000 kr., sum nevndin skjýtur upp, at landskassin rindar.

Danmarks Radio hevur boðið sær til undir samráðingum við Útvarp Føroya í 1968 at útbúgva manningina uttan at krevja endurgjald fyri kostnaðin. Eitt tilíkt tilboð verður væntandi sett fram aftur, um sjónvarp verður sett á stovn. Nevndin hevur á ferðini í Danmark fíngið váttað, at hetta tilboð stendur við.

H. FÍGGJARVIÐURSKIFTI

1. Rakstrarútreiðslur

Árligu rakstrarútreiðslurnar kunnu ætlast at verða:

Manning

4 programmedarbeiðarar í meðal 65.000	kr.	260.000
7 teknikarar í meðal 50.000		350.000

Renta og avskrivningar

Hús 2½ mill. renta og avskrivningar yvir 15 ár	—	365.000
Teknisk útgerð, renta og avskrivningar yvir 5 ár	—	400.000

Rakstur

Tilfar (filmir, bond, tiltakslutir)	100.000
Keyp og flutningur af tilfari til sendingar	200.000
Samsýningar	300.000
Partur af umsiting	100.000
Partur af tíðindatænastu	100.000
	kr. 2.175.000

Nevndin mælir til, at raksturinn af sendistöðunum, ið kann ætlast til 150.000 kr. árlega, verður goldin af landskassanum.

2. Sjónvarpsgjald

Nevndin mælir til, at eitt árlegt gjald verður latið pr. sjónvarpstól. Tað fyrsta árið, regluligar sendingar eru, kann roknast við

	2.000	tólum
annað árið	4.000	—
triðja árið	5.000	—
fjórða árið	6.000	—
fimta árið	7.500	—

Gjaldið eigur at verða kravt inn hálvárliga, annars eftir somu reglum sum útvarpsgjald.

3. Figgjarviðurskipti

Verður sjónvarpsgjaldið sett til 300 kr. um árið, ið má haldast vera tað lægsta, tað kann setast til, fer rakstrarhallið

fyrsta árið af vera	kr. 1.575.000
annað — - -	kr. 975.000
triðja — - -	kr. 675.000
fjórða — - -	kr. 375.000

Fimta árið fer raksturinn at javnvega. Nevndin mælir til, at landskassin rindar rakstrarhallið.

Hesi lán verða neyðug:

Bygging av sendistøðum	6 mill. kr.
Bygging av TV-húsi	2,5 mill. kr.
Studio-útgerð	1,5 mill. kr.

Tilsamans 10 mill. kr.

Í hesum yvirliti er ikki tikið við tollinntøkan av sjónvarpstólum til byggigrum sjónvarpsins, sbr. síðu 2.

4. Eykainntøkur

Fyri at útvega útvarpinum inntøkur, verður skotið upp, at V-4-happadrátturin verður gjørdur til ein fastan lið, og at inntøkurnar fara til raksturin av útvarpinum. Tá núverandi uppgávan at fígga útvarpshús er lokin.

II. TILMÆLI

Sum niðurstøða av tí, sum framman fyri er sagt, skal tí verða mælt til:

1. at seta sjónvarp á stovn í Føroyum sum ein lið av Útvarpi Føroya.
2. at áleggja Telefonverki Føroya Løgtings at gera tær neyðugu kanningar og fyrircikingar til, at nevndu sjónvarpssendingar kundu fáast í lag og síggjast um alt landið, og at seta neyðugar sendistøðir upp.
3. at biðja Útvarp Føroya taka sær av øllum teimum málum, sum greiðast mugu fyri at farast kaun undir sendingar samsvarandi teimum virkisøkjum, sum framman fyri eru nevnd, sum t.d.:
 - a) útbúgving av manning til programmsíðuna og teknisku síðuna.
 - b) samráðingar við skúlamyndugleikarnar um fyriskipanir fyri og fyrircikingar til skúlasjónvarp.
 - c) samráðingar við stovnar, sum selja senditilfar.
 - d) samstarvsviðurskiftini við Danmarks Radio og onnur útlendsk sjónvarp.
 - e) bílegging av tekniskum tólum.
 - f) húsaviskifti.
4. Fyri at sleppa undan meinbogum, sum stava frá elektriskum órógvældum (interferens) verður mælt til, at nýggj lóg verður gjørd um radioóljóð, sbr. kunngerð nr. 40 frá 27. november 1940.

Tórshavn, tann 20. november 1972.

Aksel Tórgarð. Jákup Dahl Olsen. Ingier Petersen.
 Andreas Højgaard. Páll Poulsen.

/ J. P. Ellendersen.

Spurningurinn

um

eitt lógaruppskot felt við aðru viðgerð kann verða sett fram aftur
tíl triðju viðgerð.

(Sf eisini lögtingsmál nr. 31/1972).

Eftir § 17 í tingskipanini kunnu broytingaruppskot undir triðju viðgerð bert setast fram av nevndini, ið hevur havt málið til viðgerðar, av einum meiriluta ella av einum minniluta í nevndini ella av 4 tingmonnum í felag.

Spurningurin er, um eitt broytingaruppskot undir triðju viðgerð, sum eftir innihaldi sínum umfatar somu viðurskipti, sum tey í einum feldum uppskoti undir aðru viðgerð, kann setast fram bert tað lýkur treytnar um undirskriftir eftir § 17 ella um eisini aðrar reglur galda.

Tingskipanin sigur onki heinleiðis. Onkur heldur tó, at § 34 loysir spurningin, tá hon sigur, at minst 3/5 av øllum tingmonnum skulu til fyri at broyta eitt av tinginum í somu tingsetu avgerandi samtykt uppskot. Henda regla sipar helst bert til tær endaligu samtyktirnar, sum lögtingið hevur avgreitt aftaná, at málini hava fingið tvær ella triggjar viðgerðir, sum tingskipanin nú fyrisetur. Í fyriliggjandi føri er ongin samtykt í spurninginum, sum broytingaruppskotið umfatar, (verturímóti, lögtingið hevur við aðru viðgerð felt henda partin av málinum.

Tað sum talar fyri ikki at avmarka møguleikarnar at seta fram broytingaruppskot er, at lögtingið líka til málið er endaliga avgreitt eigur at hava høvi at taka støðu til allar teir spurningar, ið hava tilknýti til málið.

Tingskipanin setur tó sjálv avmarkingar, tá hon sigur, at tað bert er nevndin v.m., sum kann seta fram broytingaruppskot til triðju viðgerð, meðan slik avmarking ikki er galdandi undir aðru viðgerð.

Tað kann tí sigast, at tað aftanfýri orðini í tingskipanini liggur viljin at avmarka, soleiðis at tað sum skal viðgerast undir triðju viðgerð, bert er tað sum er samtykt undir aðru viðgerð og broytingaruppskot hertil, jfr. eisini orðini í § 16, 5. stk., at onnur viðgerð endar við, at lögtingið tekur støðu til, «um lógaruppskotið so vorðið, skal fara til triðju viðgerð», t.v.s., at lögtingið tekur støðu til, hvat skal koma til triðju viðgerð og hvat skal ikki.

§ 38 í tingskipanini um frávik frá henni kann, generelt sagt, ikki brúkast í fyriliggjandi føri, til hana krevjast átroðkandi umstøður.

Broyting av tingskipanini skal viðgerast eftir reglumum í § 18 sum uppskot til samtyktar.

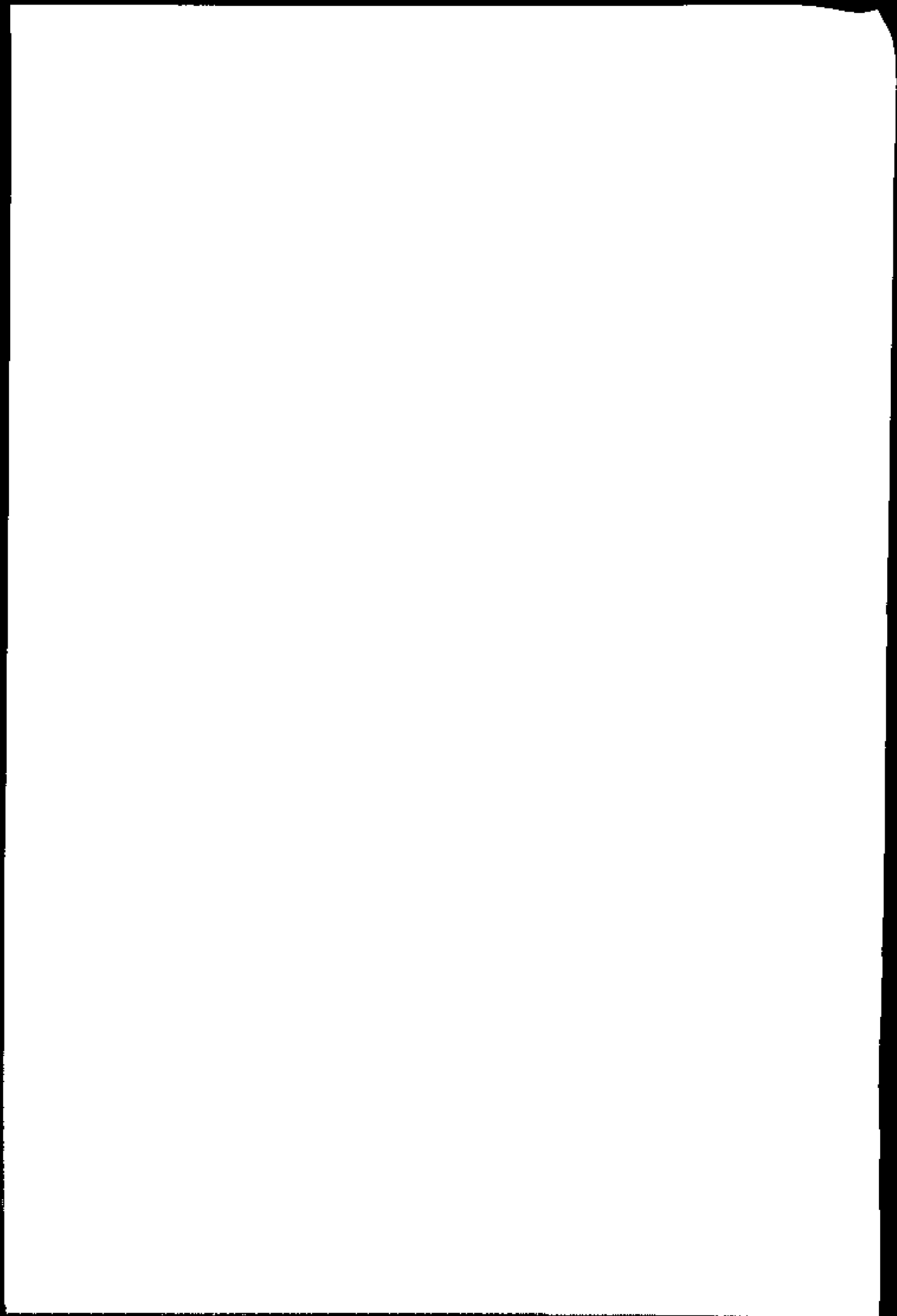
Niðurstøðan er, at eftir galdandi tingskipan kann eitt mál ella ein spurningur, sum er feldur undir aðru viðgerð ikki takast upp aftur undir triðju viðgerð.

Sjálvandi er tað lögtingið sjálvt, ið eigur avgerðina um, hvussu tingskipanin verður at útleggja, eins og lögtingið í tí konkræta málinum avger, um eitt broytingaruppskot undir triðju viðgerð er tað sama, sum eitt uppskot feli undir aðru viðgerð.

LANDSSKRIVSTOVAN, 13. apríl 1973.

**27. febr. 1973 var framlögð
frágreiðing um tryggingarpremiur
hjá Tryggingarsambandinum**

(F.L. j. nr. 1410-9-2).

FØROYA LANDSSTÝRI

3800 Tórshavn, 26. februar 1973.

Í áliði í lögtingstíðindi nr. 19/1971: Landsstýrismál verður í uppskotinum til samtyktar sagt sum punkt III:

«Landsstýrið verður biðið um, áðrenn henda lögsetan endar, at geva tinginum frágreiðing um, hvussu tryggingarpremiurnar hjá Tryggingarsambandinum eru í mun til tær í hinum skandinavisku londunum.»

Visandi hertil verður viðlagt sent lögtinginum til kunngerðar frágreiðing við upplýsingum, sum landsskrivstovan hevur útvegað.

A. Joensen,
landsstýrismaður

/ J. Djurhuus

Føroya lögting,
h e r.

Viðvíkjandi sjóátryggingargjöldum í Føroyum og aðrastaðni.

Í tingsetuni seinasta vár varð fyrispurningur settur landsstýrinum við áheitan um at kunna sjótryggingargjöldini fyri skip í Føroyum í mun til tey, sum galdandi eru í okkara grannalondum, sambært álit í løgtingsmáli nr. 19/1971.

Við hesum í kvittanini vendi landsskrivstovan sær til Føroya Sjóvátrygging og fekk at víla hvørjar upplýsingar tað var neyðugt at útvega fyri at gera eina meting millum tryggingargjöldini her og í øðrum londum.

Upplýst er, at ikki ber til bert út frá ratum í prosentum at gera eina meting um tryggingarviðurskiftini undir einum. Her koma bæði freyfir og siglingarleiðir inn í myndina. Eru tryggingartreytirnar soleiðis, at tryggingin endurrindar allan skaðan uttan frádrag av nøkrum slagi, og siglingarleiðin er viðkað til eisini at fevna um sigling við Føroyar, Ísland, Grønland, New Foundland, Norður-Noreg og Barents-havið, er prosentíð hægri, meðan tað er munandi lægri, tá ið tryggingartakarin sjálvur ber part av skaðanum sum sjálvvábyrgd, og siglingarleiðin annars er avmarkað til Norðsjógvin og sjókið har um leið.

Til metingina var umráðandi at fáa upplýst støddina á samlaða árliga tryggingargjaldinum og samlaðu árliku skaðabótini hjá avvarandi tryggingarfelagi aðrastaðni. Her hjá okkum er tað ein partur av flotanum, ið rekur fiskiskap bert við Føroyar, meðan aðrir reka fiskiskap á fjarleiðum.

Eftir uppskoti frá Føroya Sjóvátrygging eru spurningarnir settir upp í bólum fyri 1-2) fiskifer — traskip — undir og yvir 20 BRT, 3) stálskip — 200 BRT, 3) stálskip — 200 BRT og størri til línufiskiskap, 4) trolarar — stálskip — síðutrolarar og hekkutrolarar, 5) fiskiskip — stálskip — við kølilast, 200-400 BRT, 6) kraftblokkaskip — stálskip — 200-600 BRT og 7) farmaskip 100-3000 BRT.

ad 1.

Tryggingargjöld í prosentum hvørt fyri seg, nevniliga

- a) skrokk
- b) veiða og útgerð
- c) manningarognir
- d) sjúkatrygging

Fyri punkt a) — skrokk — tryggingartreytir, beruppið um tryggingartakarin ber part av skaðanum sum sjálvvábyrgd.

Fyri punkt a) — d) var eisini neyðugt at fáa upplýst samlaða árliga tryggingargjaldið og samlaðu árliku skaðabótina, hvørt punkt sær.

Her verður viðmerkt, at eftir reglunum í Dansk Søforsikrings-Konven-

tion frá 2. apríl 1984 verður gjörður frádráttur við skaðaútgjalding: 1/6, tá ið farið er millum 1 og 3 ár og 1/3, tá ið farið er yvir 3 ára gamalt.

ad 2.

Somu upplýsingar sum undir punkt 1) og herumframt eykagjaldið fyri fiskiskap í Íslandi, Grønlandi, New Foundlandi og møguliga øðrum fiskileiðum.

ad 3-7.

Somu upplýsingar sum undir punkt 2).

Aheitan um at fáa útvegað upplýsingar um nevndu spurningar varð send rikisumboðum, sum gjøgnum statsministerið hevur fingið til vega ymiskt tilfar um tryggingarviðurskifti í Íslandi, Noregi og Danmark.

Fyri sum nevnt at kunna samanbera skipastryggingarviðurskiftini í Færoyum við tey í øðrum londum er tað neyðugt undir einum at samanbera tryggingargjöld, tryggingartreytir, sjálvábyrgdir og siglingarleiðir, sum eru loyvdar fyri hesi gjöld og treytir.

Tað ber soleiðis ikki til at siga, at tryggingin fyri t.d. ein stállimubát í Danmark er befur enn tryggingin fyri ein stállimubát í Íslandi fyri tí, at tryggingargjaldið í Danmark er 3,25%, meðan tað í Íslandi er 3,88%.

Viðvíkjandi teimum upplýsingum, sum framanfyri tilskilað eru fingur til vega, verða hesar viðmerkingar gjørdar fyri hvørt landið sær.

1. Ísland

Hesir upplýsingar fevna mest um tryggingartreytir og tryggingargjöld fyri træskip u. 100 BRT. Siglingarleiðin er ikki tilskilað.

Fyri stálskip eru bert í tveimum førum tryggingargjöldini upplýst, men einki er upplýst um treytir, siglingarleið og sjálvábyrgd.

Fyri træskip undir 100 BRT eru serligar íslenskar treytir galdandi. Eftir hesum treytum er eingin frádráttur, tá partvísir skaðar verða endurgoldnir av tryggingini.

Skaði á ávísar motorlutir verður endurgoldið; fyri skip yngri enn 3 ár utan frádrátt, men fyri skip eldri enn 3 ár verður frádrátturin 25% - 60% í mun til aldurin.

Fyri sleip og hjálparveitingar verður ein sjálvábyrgd uppá 25% roknað.

Burtursæð frá hesum sjálvábyrgdum verður fyri hvønn sakða ein sjálvábyrgd uppá umleið f.ø.kr. 350,00.

Fyri ley ymisku skipini eru tey upplýstu tryggingargjöldini hesi:

	Rata í %
Nýbygningur av træ, undir 100 BRT, ...	5,35 - 8,1
Træskip 1—3 ár, undir 100 BRT.	5,35 — 8,1
Træskip, eldri enn 3 ár undir 100 BRT.	5,5 - 10
Nýbygningur av træ, yvir 100 BRT.	4,65 - 8,83
Træskip, 1—3 ár yvir 100 BRT.	4,65 - 8,83
Træskip, eldri enn 3 ár, yvir 100 BRT.	4,65 - 10
Nýbygningur, av stáli	3,88 - 6,8
Stálskip, eldri enn 1 ár	3,88 — 6,8

Hesir upplýsingar, sum eru komnir afturat seinna, viðvíkja serliga skipum yvir 100 BRT:

Upplýsingarnar fevna um tryggingartreytir, tryggingargjöld og siglingarleið fyri fiskiskip yvir 100 BRT. -- Viðvíkjandi tryggingartreyttunum skal tó takast fyrivarni fyri møguligum ásetingum í tí íslendsku lóg «um vátryggingarsamninga nr. 20/1954», sum ikki er upplýst her.

Eftir teimum upplýstu tryggingartreyttunum verður partvisur skaði, bæði uppá skrokk og motor, endurgoldin uttan frádrátt.

Fyri vanligar fiskibátar: frá umleið 2.800 fær.kr. til umleið 4.400 fær.kr. í mun til støddina av bátinum.

Fyri gamlar og smáar trolarar: 10% av hvørjum skaða, tó í minsta lagi 19.875 fær.kr. Fyri sleip og hjarging og fyri ábyrgdarskaðar er sjálvábyrgdin umleið 8.750 fær.kr.

Fyri gamlar og stórar trolarar: 8.750 fær.kr. fyri hvønn skaða.

Fyri nýggjar trolarar: Frá umleið 4.770 fær.kr. til umleið 8.750 fær.kr., í mun til støddina av trolaranum.

Siglingarleiðin, sum er loyvd uttan eykagjald, er henda:

1) 63° n.br. 25° v.lg., 2) 65° n.br. 28° v. lg. 3) 68° n.br. 25° v.lg. 4) Vesturstrond Noregs frá 63° n.br. til 68° n.br. Norðsjógvurin norður til 63° n.br. og Skagerak. Trolarar lata einki eykagjald undir fiskiskapi við Fystur-Grønland.

Viðvíkjandi støddini av tryggingargjöldunum, sum er upplýst niðanfyri, skal tilskilast, at tað ikki, sum í teimum fyrru viðmerkingunum, er gjørligt at skilja ímillum akkurin á skipunum.

	Rata í %
Træskip undir 100 BRT (Bert 2 skip)	6,083 — 6,731
Træskip yvir 100 BRT (16 skip)	4,4 — 7,318
Stálskip	2,7 — 4,4

(Fyrir stálskip tó í einstökum ferðum upp til 6,2%).

2. Noreg

Her er bert upplýst um tryggingartreytir og siglingarleið, meðan eingir upplýsingar eru um tryggingargjöld. Aheitan um hesi er endurnýggjað.

Teir upplýsingar um trygging av veiðu og útgerð, manningarognir og sjúkra trygging, sum eru fingnir til vega ír Noregi, eru ikki viðgjørdir her, tí tað verður hildið, at hesin spurningur fellur utan fyrri lað, sum landsstýrið hevur biðið um at fingið upplýst, nevniliga trygging av fiskiskipum.

Tær treytir, ið eru galdandi fyrir norsk fiskiskip, eru tær í Norsk Sjøforsikringsplan av 1964 tilskilaðu, og skutu hesar høvuðstreytir dragast fram:

Tá partvísir skaðar verða endurgoldnir, er frádrátturin hesin:

TRÆSKIP

skip undir 5 ár	eingin frádráttur
skip 5 — 10 ár	eín sætflapartur
skip eldri enn 10 ár	eín triðingur

JARN- OG STÁLSKIP

skip yngri enn 15 ár	eingin frádráttur
skip 15 — 25 ár	eín sætflapartur
skip eldri enn 25 ár	eín triðingur

Skaði á motor verður endurgoldin við frádrátti av 25%.

Sjálvábyrgdin fyrir hvønn skaða er 1 promille av tryggingarhæddini, í minsta lagi 16 n.kr. 250,-, men er tryggingarhæddin minni enn n.kr. 100.000,-, er sjálvábyrgdin n.kr. 150,-.

Siglingarleiðin, sum er loyvd utan serligt eykagjald, er henda: Norske Kyst og på Bankene utenfor, i Nordsjøen, Skagerrak, Kattegat og ved Shetland.

Sum framman fyrir tilskilað, er sløddin av tryggingargjöldunum ikki upplýst.

3. DANMARK

Upplýsingarnir fevna um tryggingartreytir, tryggingargjöld, ávísar siglingarleiðir og sjálvábyrgd.

Fyri tey skip, sum eru tryggjað í tí felag, sum hevur givið upplýsingar, galda serligar tryggingartreytir. Eftir hesum treytum verður partvísur skaði endurgoldin við frádrátti av 10% av skaðabótini, tó í minsta lagi við kr. 200,- og í mesta lagi við kr. 1.500,-.

Skaði á motor verður endurgoldin við hesum frádrátti:

Tá motorurin er yngri enn 1 ár: eingin frádráttur

tá motorurin er eldri enn 1 ár: 5% fyri hvørt ár, ið motorurin er gamal, tó í mesta lagi 60%.

Fyri sleip og hjálparveitingar verður endurgoldið kr. 50,- um tíman, so leingi sleipið ella hjálparveitingin varar. (Avtalan um sleip, sum er gjord millum tey dansku og svensku fiskiskipatryggingarfeløgini, er til skjals á landsskrivstovuni).

Siglingarleiðin, ið er loyvd uttan serligt eykagjald, er henda:

Nordsøen, Skagerak, Kattegat, Sunde og Bælter samt Østersøen, tó er loyvt teimum skipum, ið hava siglingarloyvi til «Europæisk Fart», og eru størri enn 50 BRT, hesa sigling uttan eykagjald: norður til 64° n.br., avmarkað vestureftir við 10° v.lg. og suðureftir við 58° n.br. innmóti Skotlandi.

Tryggingargjöldini eru hesi:

	Rata í %	
Nýbygningur av træ, undir 100 BRT	3	
Træskip, 1—3 ár, undir 100 BRT	3	— 3,85
Træskip, eldri enn 3 ár, undir 100 BRT	3	— 3,85
Nýbygningur av træ, yvir 100 BRT	3	
Træskip, 1—3 ár, yvir 100 BRT	3	— 3,85
Træskip, eldri enn 3 ár, yvir 100 BRT	3	— 3,85
Nýbygningur av stáli	2,75	3
Stálskip, eldri enn 1 ár	2,75	— 3,85

4. FØROYAR

Tær tryggingartreytir, ið eru galdandi í Føroyum, eru ikki tær somu fyri træskip og stálskip.

Fyri træskip eru treytlirnar tær í Dansk Søforsikringskonvention frá 1934 ásetta. Eftir hesum treytum verður partvísur skaði endurgoldin við hesum frádrátti:

skip yngri enn 1 ár	eingin frádráttur
skip 1—3 ár	ein sættapartur
skip eldri enn 3 ár	ein triðingur

Skaði á motor verður bert endurgoldin, um skaðin er orsakaður av eldi ella spreinging, tá skipið er sokkið, hevur rent á land ella rent á fastan ella flótandi lut, eisini ís. Fyri hesar skaðar er frádrátturin:

fyrir motorar yngri enn 1 ár	eingin frádráttur
fyrir motorar 1—3 ár	ein sættapartur
fyrir motorar 3—5 ár	ein triðingur
fyrir motorar eldri enn 5 ár	tveir triðingar

Fyri sleip og hjálparveitingar verður ein sjálvábyrgd uppá 10% roknað. Siglingarleiðin er fiskiskapur í Norðsjónum, undir Føroyum og Íslandi.

Fyri stálskip eru treytirnar tær ensku Trawlers All Risk. Patrvisur skaði verður endurgoldin uttan frádrátt, og skaði uppá motor verður eisini endurgoldin uttan frádrátt.

Fyri sleip og hjálparveitingar verður eingin sjálvábyrgd roknað.

Fyri hvønn skaða er sjálvábyrgdin kr. 1.000,-.

Siglingarleiðin er World Wide.

Tryggingargjeldini eru hesi:

	Rata í %
Nýbygningur av træ, undir 100 BRT	3 — 3,5
Træskip, 1—3 ár, undir 100 BRT	3 — 4,4
Træskip, eldri enn 3 ár, undir 100 BRT	4,4
Nýbygningur, av træ, yvir 100 BRT	2,4 — 3,3
Træskip, 1—3 ár, yvir 100 BRT	2,4 — 4,4
Træskip, eldri enn 3 ár, yvir 100 BRT	4,4
Nýbygningur av stáli	1,8 — 2,2
Stálskip, eldri enn 1 ár	1,8 — 3,0
(Sluppir	4,5 — 6,6)

(Fyri stálskip við serliga nógvum skaðum tí í einkultum førum upp til 6,1%).

Eftir teimum fyriliggjandi upplýsingunum ber ikki til beinleiðis at samanbera tryggingarviðurskiftini í Føroyum við hesi viðurskifti í øðrum londum. Orsøkin er, sum nevnt, tann, at treytirnar eru ymiskar og gjørdar soleiðis, sum viðurskiftini í teimum ymisku londunum eru. Harafturat

kemur það, at tann loyvda siglingarleiðin er ymisk fyri tey einkultu londini og gjørd solciðis, sum fiskiskapurin er skipaður.

Það land, sum það kanska hevði borið til at samanborið við, er Noreg; men her eru sum nevnt eingir upplýsingar um støddir á tryggingargjöldum, og undir øllum umstøðum má hvørt tryggingarfelag seta gjøldini eftir, hvussu nógvir og stórir skaðarnir eru.

Landsskrivstovan, tann 28. december 1972.

the 1990s, the number of people in the UK who are employed in the public sector has increased by 1.5 million (1990-1999) and the number of people in the public sector has increased by 2.5 million (1990-1999) (Department of Health 2000).

There is a growing emphasis on the need to improve the efficiency of the public sector. The Department of Health (2000) has set out a number of targets for the public sector, including a 10% reduction in the number of people employed in the public sector by 2005. This has led to a number of initiatives to improve the efficiency of the public sector, including the introduction of the 'New Deal' for the public sector (Department of Health 2000).

The 'New Deal' for the public sector is a set of initiatives designed to improve the efficiency of the public sector. It includes a number of measures, such as the introduction of performance-related pay, the introduction of a 'New Deal' for the public sector, and the introduction of a 'New Deal' for the public sector. The 'New Deal' for the public sector is a set of initiatives designed to improve the efficiency of the public sector.

The 'New Deal' for the public sector is a set of initiatives designed to improve the efficiency of the public sector. It includes a number of measures, such as the introduction of performance-related pay, the introduction of a 'New Deal' for the public sector, and the introduction of a 'New Deal' for the public sector. The 'New Deal' for the public sector is a set of initiatives designed to improve the efficiency of the public sector.

The 'New Deal' for the public sector is a set of initiatives designed to improve the efficiency of the public sector. It includes a number of measures, such as the introduction of performance-related pay, the introduction of a 'New Deal' for the public sector, and the introduction of a 'New Deal' for the public sector. The 'New Deal' for the public sector is a set of initiatives designed to improve the efficiency of the public sector.

The 'New Deal' for the public sector is a set of initiatives designed to improve the efficiency of the public sector. It includes a number of measures, such as the introduction of performance-related pay, the introduction of a 'New Deal' for the public sector, and the introduction of a 'New Deal' for the public sector. The 'New Deal' for the public sector is a set of initiatives designed to improve the efficiency of the public sector.

The 'New Deal' for the public sector is a set of initiatives designed to improve the efficiency of the public sector. It includes a number of measures, such as the introduction of performance-related pay, the introduction of a 'New Deal' for the public sector, and the introduction of a 'New Deal' for the public sector. The 'New Deal' for the public sector is a set of initiatives designed to improve the efficiency of the public sector.

The 'New Deal' for the public sector is a set of initiatives designed to improve the efficiency of the public sector. It includes a number of measures, such as the introduction of performance-related pay, the introduction of a 'New Deal' for the public sector, and the introduction of a 'New Deal' for the public sector. The 'New Deal' for the public sector is a set of initiatives designed to improve the efficiency of the public sector.

Frágreiðing
um
búnaðarskeið

the 1990s, the number of people with a mental health problem has increased by 50% (Mental Health Foundation 1999).

There is a growing awareness of the need to address the needs of people with mental health problems, and the importance of the role of the community. The National Health Service (NHS) has a commitment to the development of community mental health teams, and the Department of Health has a commitment to the development of community mental health services. The NHS has a commitment to the development of community mental health teams, and the Department of Health has a commitment to the development of community mental health services.

The NHS has a commitment to the development of community mental health teams, and the Department of Health has a commitment to the development of community mental health services. The NHS has a commitment to the development of community mental health teams, and the Department of Health has a commitment to the development of community mental health services.

The NHS has a commitment to the development of community mental health teams, and the Department of Health has a commitment to the development of community mental health services. The NHS has a commitment to the development of community mental health teams, and the Department of Health has a commitment to the development of community mental health services.

The NHS has a commitment to the development of community mental health teams, and the Department of Health has a commitment to the development of community mental health services. The NHS has a commitment to the development of community mental health teams, and the Department of Health has a commitment to the development of community mental health services.

The NHS has a commitment to the development of community mental health teams, and the Department of Health has a commitment to the development of community mental health services. The NHS has a commitment to the development of community mental health teams, and the Department of Health has a commitment to the development of community mental health services.

The NHS has a commitment to the development of community mental health teams, and the Department of Health has a commitment to the development of community mental health services. The NHS has a commitment to the development of community mental health teams, and the Department of Health has a commitment to the development of community mental health services.

The NHS has a commitment to the development of community mental health teams, and the Department of Health has a commitment to the development of community mental health services. The NHS has a commitment to the development of community mental health teams, and the Department of Health has a commitment to the development of community mental health services.

FØROYA JARÐARRÁÐ

Tórshavn, 20. mars 1973.

Til Føroya Løgting,
3800 Tórshavn

Í einum av bløðum okkara, 14. mars 1973, var at lesa grein um almennan stuðul til småbygdirnar.

Sagt varð í nevndu grein, ið her er endurprentað, at útlitið fyri peningin til uppkeyp av uttanbúggjajørð ikki var av teim bestu.

Á búnaðarstevnu Jarðarráðsins 10/2-1973 kom undirskrivaði á tal við Jógvan Joensen, bónda á Trøllanesi, um viðurskifti á Kalsoynni.

Vit sandust um, at Jógvan Joensen skuldi útvega upplýsingar um oyna, ið síðan skuldu verða kunngjördir.

Jógvan Joensen hevur nú skrivað alt niður, og verður tað, ið hann skrivar, viðlagt. Hann skrivar um:

fólkatal
jarðarviðurskifti
samferðsluviðurskifti
vegir og lendiugarviðurskifti
skattaviðurskifti o.a.
frágreiðing til myndirnar.

Tingmenn mugu vera greiðir yvir, at skal lív vera laguð småbygdunum, mugu tøk verða tikin, ið dugna, tí solciðis sum frágreiðing Jógvans boðar frá, kann nógv gerast á Kalsoynni innan:

landbúnað-
skúla-
havna- og
vegumál

um landsins myndugleikar ganga inn fyri at centralisera og arbeiða miðvíst fyri småbygdirnar.

Mælt verður til at tingið setur nevnd at koma við greiðum uppskoti til loysn av málum fyri bygdir og oyggjar sum Kalsoyggjin skjótast gjørligt.

J. v.

Karstin Rasmussen.

Fólkatalið.

	um 1915	1965	1960	1966	1970	1/3-78
Tröllanes	ca. 25	33	31	24	20	22
Mikladalur	ca. 145	98	91	72	52	47
Húsar	ca. 155	89	82	58	51	52
Syðradalur	ca. 95	70	58	41	34	27
íalt	ca. 420	290	262	195	157	148

Fólkatalið nú, hvussu tað er býtt ímillum húsini, aldur, starv o.a.m.

Tröllanes 4 húsarhald.**Hús nr. 1. 10 fólk.**

	ár	starv	viðmerkingar
maður	40	húsmóðir	
og kona	36	bóndi	
sonur	17		gongur í skúla í Klaksvík
dóttir	15		gongur í skúla í Havn
dóttir	13		gongur í skúla í Havn
sonur	10		
sonur	8		
dóttir	6		
sonur	4		
dóttir	0		

Hús nr. 2. 7 fólk.

	ár	starv	viðmerkingar
maður	35	bóndi	
og kona	30	húsmóðir	
sonur	7		
dóttir	5		
dóttir	1		
maður	68	haldbóndi	er heilsubrekaður, fær avlamispens.
og kona	61	húsmóðir	

Hús nr. 3. 4 fólk.

	ár	starv	viðmerkingar
maður	43	jarðarbrúkarar og fyrpassari	eru barnleys
og kona	43	húsmóðir	
maður	75	fólkap.	) hava ikki havt fastan bústað á
og kona	74	fólkap.	) Tröllanesi seinastu 4 árin

Hús nr. 4. 1 fólk.

	ár	starv	viðmerkingar
genta	76	fólkap.	ógift

Hesi fólk standa öll í fólkayvirlitinum hjá kommununi og gjalda skatt til hana. Á Tröllanesi stendur einki hús tóm.

Mikladalur, 18 húsarhald.

Hús nr. 1. 2 fólk.

	ár	starv	viðmerkingar
maður	36	fiskim.	barnleys, gift í 9 ár, konan er einasta
og kona	27	húsmóðir	kona í bygðini í burðarförum aldri.

Hús nr. 2. 6 fólk.

	ár	starv	viðmerkingar
maður	59	maskinmaður	er heilsuþrekaður, fær avlámisp.
og kona	47	húsmóðir	
dóttir	17		arbeiðir fast í Klaksvík
sonur	16		arbeiðir fast í Klaksvík
dóttir	13		gongur í skúla í Klaksvík
sonur	11		

Hús nr. 3. 4 fólk.

	ár	starv	viðmerkingar
maður	52	bóndi	
kona	42	húsmóðir	
dóttir	7		
maður	84	haldbóndi	

Hús nr. 4. 2 fólk.

	ár	starv	viðmerkingar
kona	76	fólkap.	einkja
dóttir	51	arbeiðsgenta	

Hús nr. 5. 5 fólk.

	ár	starv	viðmerkingar
maður	45	fiskim.	
kona	42	húsmóðir	
dóttir	16		arbeiðir í Klaksvík
sonur	13		
sonur	7		

Hús nr. 6. 4 fólk.

	ár	starv	viðmerkingar
maður	57	jarðabrákari	
kona	48	húsmóðir	
sonur	15		
fostursonur	13		skal bert verða í húsinum til 14 ára aldar.

Hús nr. 7. 1 fólk.

	ár	starv	viðmerkingar
kona	62	húsmóðir	einkja, barnleys, einkjupens.

Hús nr. 8. 1 fólk.

	ár	starv	viðmerkingar
maður	53	bóndi	börnini gift og burturflutt, einkjumaður.

Hús nr. 9. 1 fólk.

	ár	starv	viðmerkingar
kona	58	húsmóðir	einkja, börnini gift og burturflutt, er sjálf í bygdinni berl um sumarið.

Hús nr. 10. 3 fólk.

	ár	starv	viðmerkingar
kona	57	húsmóðir	einkja, situr við festi
dóttir	16		gongur í skóla í Klaksvík
dóttir	13		

Hús nr. 11. 3 fólk.

	ár	starv	viðmerkingar
maður	83	haldibóndi	
kona	82	húsmóðir	
dóttir	52	arbeiðsgenta	ógift

Hús nr. 12. 5 fólk.

	ár	starv	viðmerkingar
maður	58	bóndi	heilsubrekaður
dóttir	22		arbeiðir í Klaksvík
dóttir	20		
sonur	15		
bróðir bóndans	60		avlamn, fær avlamispensión, ógiftur

Hús nr. 13. 2 fólk.

	ár	starv	viðmerkingar
maður	69	fólkapens.	einkjumaður
sonur	27	flskim.	

Hús nr. 14. 1 fólk.

	ár	starv	viðmerkingar
kona	55	húsmóðir	einkja, börnini burturflutt

Hús nr. 15. 2 fólk.

	ár	starv	viðmerkingar
maður	66		barnleys, skulu bert vera í bygdinni,
kona	60	vikarur	soleingi konan hefur vikarstarvið.

Hús nr. 16. 2 fólk.

	ár	starv	viðmerkingar
maður	68	bátasmiður	er heilsubrekaður, börnini eru burt-
kona	60	húsmóðir	ueflutt.

Hús nr. 17. 1 fólk.

	ár	starv	Viðmerkingar
kona	76	fólkap.	er fyrri tað nógva í Klaksvík, börnini eru øll burturflutt

Hús nr. 18. 2 fólk.

	ár	starv	Viðmerkingar
kona	74	húsmóðir	eigur hús í Klaksvík og eru bæði
sonur	45	kokkur	har fyrri tað mesta.

Í Mikladali standa 5 hús tóm.

Húsar, 12 húsarhald.

Hús nr. 1. 9 fólk.

	ár	starv	Viðmerkingar
maður	68	jarðbrúkar	
kona	65	húsmóðir	
sonur	37	limbur.	arbeiðir í Havn
sonur	41	arbeiðsm.	
kona hanzara	37	húsmóðir	
sonur	13		
sonur	11		
dóttir	9		
dóttir	4		

Hús nr. 2. 7 fólk.

	ár	starv	Viðmerkingar
maður	45	bóndi	
kona	46	húsmóðir	
dóttir	21		arbeiðir í Klaksvík
dóttir	20		arbeiðir í Klaksvík
maður	77	haldbóndi	
kona	83	húsmóðir	
dóttir	42	ófullfær	avlamispensión

Hús nr. 3. 2 fólk.

	ár	starv	viðmerkingar
maður	62	fiskim.	
kona	55	húsmóðir	harnleys

Hús nr. 4. 5 fólk.

	ár	starv	viðmerkingar
maður	44	arbeiðsm.	
kona	47	húsmóðir	
dóttir	17		arbeiðir í Klaksvík
sonur	10		
sonur	8		

Hús nr. 5. 2 fólk.

	ár	starv	viðmerkingar
maður	64	fiskim.	börnini eru burturflutt, maðurin
kona	60		heilsubrekaður.

Hús nr. 6. 4 fólk.

	ár	starv	viðmerkingar
maður	69	fiskim.	heilsubrekaður
kona	55	húsmóðir	
dóttir	29		arbeiðir í Havn
sonur	16		gongur í skúla í Havn

Hús nr. 7. 9 fólk.

	ár	starv	viðmerkingar
maður	69	fiskim.	
kona	56	húsmóðir	
sonur	32	stýrimaður	í uttanlanda sigling
sonur	34	kokkur	
kona hansara	35	húsmóðir	
sonur	15		gongur í skúla í Havn
dóttir	10		
sonur	6		
dóttir	3		

Hús nr. 8. 3 fólk.

	ár	starv	viðmerkingar
maður	24	vikarur	er bert í bygðini so leingi hann
kona	24	húsmóðir	hefur vikarstarvið.
sonur	3		

Hús nr. 9. 2 fólk.

	ár	starv	viðmerkingar
maður	62	arbeiðsm.	bernini burturflutt.
kona	52	húsmóðir	

Hús nr. 10. 1 fólk.

	ár	starv	viðmerkingar
maður	61	einki	avlamispensionistur.

Hús nr. 11. 3 fólk.

	ár	starv	viðmerkingar
maður	65	postmaður	
kona	60	húsmóðir	
sonur	21		í smiðjularu í Klaksvík.

Hús nr. 12. 5 fólk.

	ár	starv	viðmerkingar
maður	45	bóndi	
kona	43	húsmóðir	
dóttir	17		arbeiðir í Klaksvík
sonur	15		
sonur	13		

A Húsum standa 4 hús tóm.

Syðradalur. 7 húsarhald.

Hús nr. 1. 7 fólk.

	ár	starv	viðmerkingar
kona	58	húsmóðir	einkja, avlamispensjón
sonur	22	fiskim.	
dóttir	24	húsmóðir	
maður hennara	31	maskinm.	hesi hava ætlan um at flyta til Klaksvíkar, haðani maðurin er, so skjótt
sonur	5		tey eiga tak yvir høvdið.
sonur	3		
dóttir	1		

Hús nr. 2. 6 fólk.

	ár	starv	viðmerkingar
maður	39	fiskim.	leiga í Klaksvík fyri tíðina, men
kona	40	húsmóðir	flyta aftur í bygðina til várs.
dóttir	13		
dóttir	11		
sonur	4		
dóttir	2		

Hús nr. 3. 3 fólk.

	ár	starv	viðmerkingar
kona	80	húsmóðir	fólkapens.
sonur	59	arbeiðsm.	heilsubrekaður, ógiftur
sonur	57	fiskim.	ógiftur

Hús nr. 4. 2 fólk.

	ár	starv	viðmerkingar
maður	66	arbeiðsm.	ógiftur, heilsubrekaður
fóstursonur	22	fiskim.	

Hús nr. 5. 2 fólk.

	ár	starv	viðmerkingar
kona	63	húsmóðir	einkja, haldbóndakona, jarðamóðir
maður	67	arbeiðsm.	ógiftur

Hús nr. 6. 2 fólk.

	ár	starv	viðmerkingar
maður	61	arbeiðsm.	einkjumaður
sonur	28	postmaður	ógiftur

Hús nr. 7. 5 fólk.

	ár	starv	viðmerkingar
maður	54	bóndi	einkjumaður
dóttir	19		arbeiðir í Klaksvík
sonur	18	fiskimaður	
sonur	10		
sonur	6		

A Syðradali standa 6 hús tón.

Sum tað framgongur av hjáverandi uppgerð yvir fólkatalið í Kallseyri, so skuldi meginparturin av tí fólki, sum arbeiðir burtur úr øyni, als ikki verið heimabýrindi í øyni, av tí at tey eru stödd í aðrari kommunu meira enn teir triggjar mánaðarnar, ið lógin ásetur; tekur man hesi fólkiní burtur úr, so er tannligi eftir.

Fólkaaldurin má tukast við fyrivarni, ein stórir partur er rættur, meðan summi fólk ólvað kunnu vera eitt ella tvey ár við síðuna av.

Sum tú sært eru bert fimur komur í allari oymni, sum eru í burðarferum aldri, og eiga tær tilsamans 22 børn, so man kann ikki vænta sær meira av teimum. Og sum tað sær út í løtuni eru eingir møguleikar, at nakar selur seg niður ella gillist inn á oymna. Hereffir verður tað sostatt hika sjáldsamt at síggja nýfýðing sum lunda jólanátt.

Jarðarviðurskiptir.

Trøllanes 16 merkur.

kongs	ogn	herav uttanbiggja
11 mk. 8 gl.	4 mk. 8 gl.	2 mk. 1½ gl.

Mikladalur 24 merkur 14 gyllin.

kongs	ogn	herav uttanbiggja
13 mk. 2 gl.	11 mk. 12 gl.	4 mk. 7/20 gl.

Húsar 24 merkur.

kongs	ogn	herav uttanbiggja
8 mk. 8 gl.	15 mk. 8 gl.	5 mk. 6½ gl.

Syðradalur 16 merkur 12 gyllin.

kongs	ogn	herav uttanbiggja
6 mk. 4 gl.	10 mk. 8 gl.	4 mk. 3 gl.

Umframt hesa uttanbiggjaferðina eiga Syðradalsmenn unleið eina mærk á Húsum, og Húsamennt nakrar fáar gyllin á Syðradali.

Áseyðatalið.

	takserað	brúkt
Trøllanes	250	275
Mikladalur	592	610
Húsar	550	620
Syðradalur	288	360
áseyðatal ialt	1680	1865

Neytatalið.

	tá ið tað var hægst	og nú
Trøllanes	10 kýr + ungneyt	13 kýr 4 ungneyt
Mikladalur	27 „ + —	12 „ 3 —
Húsar	26 „ + —	11 „ 2 —
Syðradalur	12 „ + —	3 „ 0 —
	75 kýr ? ungneyt	39 kýr 9 ungneyt

Neytatalið tá ið tað var hægst er urett, men er ikki fleiri kýr við síðuna av; ungneytatalið kegni eg ikki, men bleiv ikki sett meira við enn hægst neyðugt. Neytatalið mundi vera hægst í tríatiárumum.

Innangarðsvíddin.

Trøllanes		ha	18
Mikladalur		ha	45
Húsar		ha	28
Syðradalur		ha	11

Trøllanes og Mikladalur hava slættan og góðan bø, meðan Húsar og Syðradalur hava brættan bø yvirhøvar, tó við einstøkum undantøkum.

Trøllanes hevur felagshaga, og eru kongsfestini tvey, bræði eins stór, og eru tey í húsum nr. 1 og 2. Festini eru 5 mk. 12 gl.

Mikladalur er býllur í Sunnanágarð 8 mk. við tveimum kongsfestum á 3 mk. 8 gl., og eru tey í húsum nr. 10 og 12. Líðagarður 8 mk. 7 gl. hevur eitt festi á 4 mk. 10 gl. og er tað í húsi nr. 3. Norðanágarður 8 mk. 7 gl. hevur eitt festi á 1 mk. 8 gl. og er tað í húsi nr. 8. Líðagarður og Norðanágarður eru samanlagdir í ein haga fyri umleið fimti árum síðani.

Húsar er býtt í Líðin 6 mk., reinur ognarhagi, Dalarnir 8 mk., harav 8 gl. eru kongs, Leitið 4 mk., harav 2 mk. eru kongs, og Kongshagin fyri sunnan 6 mk., reinur kongshagi, og er hann býttur í tvey, harav hús nr. 2 hevur 1 mk. 8 gl. og tær 2 mk. í Leitishaga, tilsamans 3 mk. 8 gl. Hús nr. 12 hevur 4 mk. 8 gl. av kongshaganum og 8 gl. í Dølunum, tilsamans 5 mk.

Syðradalur hevur felagshaga og er eitt kongsfesti við 6 mk. 4 gl. í húsi nr. 7.

Hverjir hava neytini.

Á Trøllanesi hevur maðurin í húsi		1	3 kýr og 2 ungneyt
maðurin í húsi		2	6 kýr og 2 ungneyt
maðurin í húsi		3	4 kýr

Nr. 1 og 2 eru bóndur, nr. 3 er ognar- og traðarmaður.

Í Mikladali hevur maðurin í húsi		8	3 kýr
maðurin í húsi		8	6 kýr
maðurin í húsi		8	2 kýr og 1 ungneyt
maðurin í húsi		12	1 kúgv og 2 ungneyt

Nr. 3, 8 og 12 eru bóndur, nr. 6 er traðarmaður við einari mörk av uttanbyggja jørð og brúkar hør, ið annars ikki verður sligin.

A Húsum hava menninir í húsi	1	5 kýr
maðurin í húsi	2	3 kýr og 1 ungneyt
maðurin í húsi	11	1 kúgv
maðurin í húsi	12	2 kýr og 1 ungneyt

Nr. 2 og 12 eru bóndur, nr. 1 og 11 eru ognarmenn. í húsi nr. 1 eru 52 gyllin av ogn, sum tann eldri maðurin eigur $\frac{3}{4}$ av.

A Syðradali hefur maðurin í húsi nr. 7 3 kýr, og er hann bóndi.

Sum tað framgongur av yvirftinum yvir jarðarviðurskiftini eru umleið 17 merkur uttanbyggja, men um heilt stutta tíð má rokast við, at ein meira jørð fer úr oynni. Til dømis eru bert ein eiukja í húsum nr. 9 og 17, og eiga tær tilsamans umleið 2 merkur, sum longu nú eru mest at kalla uttanbyggjajørð, og á Húsum og Syðradali er stóðan lann sama, tað eru eldri og oftani einlig fólk, ið eiga ognarjærðina.

Trøllanes, 9-3-73.

JÓGVAN JOENSEN

N.B. Í 1968 bleiv rennistrongur uppá Dínna mettur til 400.000 kr.

Skúla viðurskiftini

Tað eru fyra skúlar í oynni og tvinni lærarahús. Tað eru tvær lærarar, í løtuni verða størvini røkt av vikarum. Trøllanes hevur eina serskipan, soleiðis at vetrarhálvárið frá 1-10 til 1-4 røkir vikarur skúlan, meðan lærarin í Mikladali frá 1-4 til 1-10 røkir báðar skúlarnar við tíðarbyttinum 2/3 í Mikladals skúla og 1/3 í Trøllanes skúla.

Lærarin á Húsum er skiftivís í Húsa- og Syðradalsskúla við einari viku í hvørjum staðnum, og fylgja børnini, ið eru yvir eini tíggu ár honum ímillum, soleiðis at ley fáa skúlagang hvønn dag, meðan tey smærru børnini bert eru í skúla aðruhvørja viku.

	Næmingatal við skólarnar	Barnatal undir skúlaaldur
Trøllanes	3	5
Mikladalur	6	0
Húsar	7	4
Syðradalur	3	6
tilsammans	19	15

Lærarabúsini eru á Húsum og í Mikladali.

Samferðsluviðurskiptini

Rutubátur siglir úr Klaksvík til Kallsoynna: eftir fartplaninum eru túrarnir til Trøllanes og Mikladals 4 um vikuna, hinar bygdirnar hava 8 ferðir samband við Klaksvík um vikuna. Hetta er bert galdandi í góðum veðri. Tað er sjáldan ella ongantíð, at Syðradalur ikki hevur samband við Klaksvík, og samband kann altíð fáast við bygdina við góðum sjóvarfalli, og sostatt nýlist man ikki nakran dag í árinum at liggja uttan samband. Húsar hevur eitt smátt vánaligari umstøður, har har kunnu dagar fara burturímillum, men sjáldan meira enn ein á gangin og ikki rættuliga nógvir um árið.

Mikladalur liggur reiðiliga ringari fyri í so máta, og vil eg meta, at ein av fyra rututúrum ikki kemur ígjøgnum, og stundum eru vikur uppmillum við ongum sambandi.

Trøllanes liggur ringast fyri, sum dømi kann eg taka, at í trýggjar vikur herfyri høvdu vit bert samband við Klaksvík tvær ferðir, og er hetta einki óvanligt vetrarliðina, og rokni eg við at bert tveir av trimum túrum koma ígjøgnum.

Rutubáturin, sum siglir her, er gamal og ófíðarhóskandi, og ljóðar tað nú, at hann skal leggjast til 1. april, sýnið gevur honum ikki loyvi at sigla longur, tí hann er í so ringum standi. Seinasta ár hevði hann eitt hall av rutuni uppá kr. 175.000. Skal eitt meira fíðarhóskandi far setast inn í staðin fyri, meti eg, at hallið kemur at blíva tað dupulta, um ikki størri.

Trøllanes og Mikladalur hava rennistrong úr Fjøruni uppá bakkan. teir eru settir upp í 1950, og kostaðu teir tá 80.000 kr. tilsamans. Hesir fara skjótt at vera útkoyrdir og mugu sostatt endurnýggjast, vit kunnu ikki vera teir fyri uttan; ein endurnýggjan kemur óivað at kosta fleiri 100.000 kr.

Syðradalur hevur ein líknandi strong, men hann er yngri, bygdur einferð mitt í trýssum, og kostaði hann umleið 80.000 kr.

Vegir og lendingar

Tað er bert vegur frá Syðradali til Húsar, og er hann gjördur áðrenn og undir seinra kríggi.

Fyrir einum tveimum árum síðan bleiv vegur gjördur úr Húsa bygd oman á lendingina, kosnaður 250.000 kr. Arið fyrir bleiv aflögubryggjan á Syðradali longd, og kostaði tað 130.000 kr., og kunnu væl øll strandfarskipini uttan Smyril leggja at har nú, men vegur niðan til hús manglar, tað krevjast einir 600 til 800 metrar av veg til at fáa samband við Syðradals-Húsar vegin. Hetta má kallast planløst, tá man hevur í huga, at Syðradalur er besta kyrrupláss í oynni, bert eitt korter sigling frá Klaksvík.

Seinasta summar byrjaði vegagerð norður frá Húsum, men hevur henda vegagerð mestsum bert verið havd til ítriv, og lítið er komið av skafti; tað er landið, sum stendur fyrir arbeiðinum. Eingin almennur planur liggur um, hvat ætlanin er at gera, tað sær ikki betur út, enn henda vegagerð bert er ætlað okkum til táta.

Tað sum neyðugt er at gera, fyrir at allar bygðirnar í oynni verða sambundnar, er hetta: vegur norður frá bøgørðinum á Húsum, 6,6 km, tunnel 0,8 km, vegur í gjøgnum Mikladal 1,5 km, tunnel inn í Djúpadal 0,6 km, vegur 0,6 km, tunnel til Trøllanesar 0,8 km og vegur oman 1,0 km, tilsamans 9,7 km av veg og 2,2 km tunnel, afturat hesum má leggjast vegur av lendingarbrúnni á Syðradali 0,8 km, so samlaða vegalongdin verður 10,5 km.

Verður henda ætlan gjøgnumførd, kemur man í fyrsta syftu at spara rutusambandið við Klaksvík, tí Kallsoyggin hevði tá komið uppí rutuna Klaksvík - Lørvík. Í aðru syftu er ikki neyðugt at endurnýggja rennistreingirnar og at gera neyðugar útbyggingar í fjøruni so sum lendingar við meira.

Í triðju syftu skuldu skúlarnir verið lagdir saman í ein, við hesum verða spardar $1\frac{1}{2}$ læraraløn, viðlíkahald og passioy av trimum skólum og einum lærarahúsum.

Tað er væl okkurt annað, ið eisini verður spart av vegasambandinum.

Hvat ið vundið verður við vegnum.

Fyrir tað fyrsta koma vit at liggja meira centralt fyrir. Av Trøllanesi var man bert $\frac{1}{2}$ tíma frá Klaksvík og umleið 2 tímar frá Havnini, og úr hinum bygðunum lífsvarandi stytri.

Fyrir tað annað so vildi jarðarvinnan, sum er okkara einasti vinnumøguleiki, komið til sín rætt og kunnað framleift fleiri ferðir tað, hon kann í dag, um rætt varð ætlað, og kom liv aftur í aftur, so eru eisini aðrar vinnur, sum kundu stuðla undir, so taan ómegdin, sum ræður í dag, fæst burtur.

Hetta vóru tey fakta um Kallsoynna, sum eg kuadi finna fram nú í einum bráðskundi.

Heilsan,

Jógvan Joensen.

Skattaviðurskiptir

Skattaár	Kommuna	Skattaborg.	Skattainnt.	Meðal f. Skattaborg.	Meðal fyrir landið
1958	Mikladals	68	264.000	3.700	5.600
	Húsa	78	463.000	5.800	
1959	Mikladals	68	255.000	3.700	5.700
	Húsa	77	398.000	5.200	
1960	Mikladals	65	244.000	3.800	5.600
	Húsa	77	341.000	4.400	
1961	Mikladals	62	296.000	4.800	6.300
	Húsa	79	120.000	5.300	
1962	Mikladals	58	346.000	6.000	7.100
	Húsa	72	386.000	5.400	
1963	Mikladals	55	328.000	6.000	8.000
	Húsa	71	376.000	5.300	
1964	Mikladals	51	392.000	7.700	9.900
	Húsa	64	418.000	6.500	
1965	Mikladals	46	511.000	11.100	11.300
	Húsa	58	466.000	8.000	
1966	Mikladals	44	512.000	11.600	13.900
	Húsa	47	432.000	9.200	
1968	Mikladals	41	462.000	11.300	12.300
	Húsa	43	453.000	10.500	
1969	Mikladals	35	358.000	10.200	13.400
	Húsa	40	434.000	11.100	
1970	Mikladals	36	521.000	14.500	17.600
	Húsa	39	443.000	11.400	
1971	Mikladals	37	510.000	13.800	21.200
	Húsa	40	670.000	16.800	
1972	Mikladals	36	557.000	15.500	24.200
	Húsa	45	885.000	19.700	

Sum tú sært so eru inntökutölini jövn ár um ár, uttan fyri Húsa kommunu tvey tey seinastu árin, og kemur hetta fyri ein part av kaibygging á Syðradali og vegagerð á Húsum.

Þrágreiðing til myndirnar.

1. Syðradalur og meginparturin av bønnum.
2. Lendibrúgvín á Syðradali, er longd 8 metrar síðani myndin varð tikin.
3. Húsar, útsýni suður ígjøgnum bæn og lendibrúgvín.
4. Húsar, útsýni norður ígjøgnum bæn.
5. Míkladadur, lendingin við atløguplássi til høgru.
6. Trøllanes og nakað av bønnum, fyrri undleið 15 árum síðani.
7. Oman ígjøgnum Nestal, Trøllanes í bakgrundini.
8. Trøllanes, lendingin á taðanum til vinstri.
9. Lendingin á Trøllanesi ein heystardag í brimi, so nógv brim verður stundum brúkt fyri at sleppa av við mjólkina, og plaga vit tá vera staddir í innvikinum til høgru, har sum pílarin vísir, fyrri at vera friir av brimi.

Trøllanes, 17-3-73.

Jógvan.

1

2

3

4

5

6

7

8

9

Úr «Dagblaðnum» 14/3 - 1973.

SMÁBYGDIRNAR, LÍV OG DEYÐI

Allt gólt um sósíala skipanina af slga, men tað er einferð maður, sum hevur sagt, at sósíala skipanin hevur eitt brek, at hon í sínum núverandi formi í summun forum er óvilitil at liva av burturav, og í sunnum forum kemur óvseint til at liva av.

Men vit vita øll, at skipanin er bygd uttaná at mynstur frá øðrum viðurskiftum, sum eru ólik okkara.

Tað var nú ikki um eina sósíala skipan, men um smábygdarnar, ið ætlanin var at skriva henda stubba.

Men eisini her hevur sósíala skipanin sín týðning, tí hjá arbeiðsforuni fólki hava á smábygdum eingir møguleikar verið til at liva, frá tí tey orkaðu at fara burtur at vinna til tey verða nóg gomul til at fáa fólkapensjón.

Hóast, at tær størsta iløgurnar hjá tí almenna uppá seg, fara til vegagerðir, hevur tað bert við sterkum politiskum trýsti eydnast at fáa vegir til smábygdarnar — tær sum eru ófámentar til at fáa vegir, fáa teir heldur ikki — uttan so, at av tilvild hendir okkurt, sum ger henda veg «guguligan».

Serfrøðingarnir hava fyrri langt síðan býtt vegagerðina sundur í «primera» og «sekundera» vegagerð, hetta má læra við sær, at tey fólk sum búgva har «sekunderir» (2. flokks) vegir skulu gerast, eisini mugu roknað sum 2. flokks íbúgv, sum ikki hava lutt 1. flokks rætt, sum tey, ið búgva har ið høvuðsvegirnir verða gjørdir.

Hjá teimum smáu bygdunum, sum hava fingið veg, ferir hetta við sær, at henda vegagerð kemur óv seint. Tær familjur, sum liva av tí, at forsyrgjarin er mestu tíðina á sjónum, nýta høvi til at flyta burtur, ella eru longu fluttar.

Hesum kunnu so mangar grundir vera fyrri: at maðurin ella forsyrgjarin skal hava høvi til at verða ta tíð heima, ið hann er heima, ella at maður sum setur búgv, ger tað í øðrum og størri pláss.

Eftir verða so tey fólk, sum langt hava við at flyta og sum royna at livjarga sær á ein ella annan hátt við tí, sum tey hava á staðnum. Skúlagongd og annað kann eisini hava týðning. Tí til at samla børnini í høvuðsskúlar, krevst í minsta lagi vegir.

Harafturat koma so tær útoyggjabygdir, har vegasamband av náttúrligum orsökum ikki fremur samferðslu.

Tað sigur seg tí sjálvt, at teir lærdu seta seg at rokna út, at eitt dýrt vega- ella ferðasamband fer ikki at loysa seg í framtíðini, tað loysir seg betur í peningi at gjalda hvarjum húski so og so nógv í peningi at flyta burtur, men eisini hella man fara at koma so seint, at tá er longu meginparturin av fólkinum fluttur.

Kanna vit viðurskiftini í dag, so duga vit at meta, at hjálpin, um hon var møgulig at fremja, kemur so seint, at hon eingin hjálp verður.

Í sunnum av hesum smá- og útoyggja bygdum er væl helst bert ein møguleiki eftir. Tað er at skapa burtur úr tí sum er, so stór jarðarbrúk, at ein ella fleiri húski hvørt sær kunnu liva av tí.

Og það er bert hetta, sum skal umræðast hér.

Har, sum ogn er, flytir ognarrætturinn við fólkinum, sum flytur. Hjá mongum er væl bert ognarrætturinn eftir og lítið annað.

Það hefur leingi verið talað um, að hlít almenna skal keypa upp útlambýggja jörðina og síðan samla hana til brúk, sum livast kann af.

Hetta var möguligt að gera, við að seta nakað af peningi af til hetta endamál hvert ár.

Ein reynd til hetta er gjörd í uppskotinum til það uppskot, sum landsskýrið hefur lagt fram. Men hetta fær — eftir hvað ið fréttist — ekki undirtöku

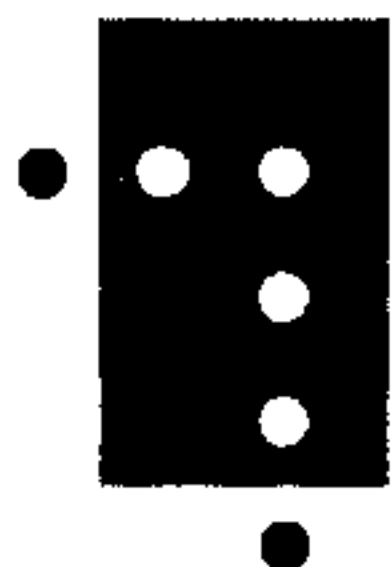
Það er spell um hetta uppskot ekki fær undirtöku.

Hugsast kann, að þey sum hava útlambýggjajörð, heldur vildu selt hosa jörð til hlít almenna, ein til prívalar, og þey sum búgva á staðnum hava helst minstu flggjarligar möguleikar að keypa hana. Fekk hlít almenna jörðina, kundi hon verið latin í festi til hann, sum átti nakað frammannundan ella einki átti.

Största týðning vildi hetta fingið hjá útbýggjum ella bygdum, sum einki vegasamband hava og har jörðin ekki er ogn hjá teimum á plássinum búgva.

Men trúgvi mætt, eisini hetta góða mál verður helst lorkað burtur ella framt so seint, að það onga nytta ger.

RED: 10 X

Nasjonallbibliotek

Nasjonallbiblioteket

National Library of Norway

Rana Division

N-8607 Mo i Rana

Telephone: +47 75 12 11 11 Telefax: +47 75 12 12

